Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones Meffreth alias ortulus regine.

https://hdl.handle.net/20.500.14918/461867

Bibliotheek HH Wien Jaargang

Sermones Reffreth alias Ortulus regine de Sanctis

Hain 11006

Bl. 11_14a 1/3 ontbreekt

Tabula sermonum Reffreth de Bactis

De sancto Andrea sermone. j. ij.
De sancta Barbara. iij. iiij. v.
De sancto Nicolao. vj. vij. viij.
De Cõceptione Marie. ix. x. xj.
De sancta Lucia. xij.
De sancto Thoma apl'o. xiij. xiiij.
De Natiuitate christi. xv. xvj. xvij.
De sancto Stefano. xviij. xix.
De sancto Johanne euãgelista. xx. xxj.
De Innocentibus. xxij. xxiij.
De Circũcisione dñi. xxiiij. xxv.
De Epiphania domini. xxvj. xxvij.
De sancto Fabiano et Sebastiano. xxviij.
De sancta Agnethe virgine. xxix. xxx.
De Conũsione scti pauli apli. xxxj. xxxij.
De purificatione beate ỽginis. xxxiij. xxxiiij.
De sancta Agatha ỽgine. xxxv.
De sancta Dorothea. xxxvj. xxxvij.
De sancta Apolonia. xxxviij.
De Kathedra petri. xxxix. xl.
De sancto Mathia apostolo. xlj.
De sancto Gregorio. xlij. xliij.
De Anũciatione beate ỽginis. xliiij. xlv. xlvj.
De Cena domini. xlvij.
De Passione domini. xlviij.
De Resurrectione domini. xlix.
De sancto Georgio. l. lj.
De sancto Philipo et Jacobo. lij.
De Inuentione sancte crucis. liij.
De sancto Johãne añ portã latinam. liiij.
In die Penthecostes. lv.
De Corpore christi. lvj.
De sancto Johanne baptista. lvij. lviij. lix.
De sancto Petro et paulo. lx. lxj. lxij.
De cõmemoratione Pauli apli. lxiij.
De visitatione beate ỽginis. lxiiij. lxv.
De sancta Margaretha. lxvj. lxvij.
De diuisione apostolorum. lxiij. lxix.
De sancto Alexio confessore. lxx.
De sancta Maria magdalẽa. lxxj. lxxij. lxxiij.
De sancto Jacobo apostolo. lxxiiij. lxxv.
De sctõ Petro ad vincla. lxxvj. lxxvij. lxxviij
De sanco Bonato martire. lxxix.
De sancto Laurentio martyre. lxxx. lxxxj. lxxxij. lxxxiij.
De Assumptione beate ỽginis. lxxxiiij. lxxxv lxxxvj. lxxxvij.
De sancto Bartholomeo. lxxxviij. lxxxix.
De sancto Augustino. xc. xcj.
De decolatione Johãnis baptiste. xcij. xciij.
De Natiuitate beate ỽginis. xciiij. xcv. xcvj. xcvij.
De Exaltatioue sancte crucis. xcviij. xcix.
De sancto Mattheo euãgelista. c. cj. cij.
De sancto Mauricio et socijs eius. ciij.
De sancto Wenceslao martyre. ciiij.
De dedicatione Ecclesie. cv.
De Angelis. cvj. cvij.
De sancto Hieronymo. cviij. cix.
De Animabus. cx. cxj. cxij. cxiij.
De Undecim milib' ỽginum. cxiiij. cxv.
De sancto Simone et Juda apl'is. cxvj.
De Omnibus sanctis. cxvij. cxviij.
De cõmemoratione animaꝝ. cxix. cxx.
De sancto Martino. cxxj. cxxij.
De sancta Katherina. cxxiij

Laudate dominũ in sanctis eius. Ita scribit ps. cl. Est em cõmune prouerbium. Qui honorat fuum honorat & dominum. Honorãt fui redundat in honorẽ domini sui. Jõde laude fui aut militis gaudet dñs. & de contemptu eorũ ad iracundiã puocat. Sicut legitur .iij. Re. v. Q rex salomõ misit fuos ad hyram regẽ tyri. rogãs vt aptaret fuos q̃ pscinderent ligna cedrina p templo ꝯstruẽdo. Quos cum vidisset hyrã rex. cũ gaudio suscepit. & honorem illi impendit. quapropter salomon ipsum dilexit. & fedus societatis & amicicie cũ eo pcussit & omni anno necessaria sibi destinauit. Ecõtra legit .j. Re. xxv. Cũ rex dauid esset pfugꝰ a facie saul. & moraret in deserto vbi sibi victꝰ decesserunt. misit decẽ iuuenes ad Nabal q̃ in solitudine moab habitabat dicẽs. Inueniãt pueri tui grãm in oculis tuis. vt qõcũq; inuenerit mãtua da fuis tuis & filio tuo dauid. Audiẽs hec vba nabal desperit fuos dicens. Tollam panes meos & aq̃s meas & dabo viris q̃s nescio. q. d. nõ faciã. Et sic regressi sunt fui dauid vacui & vituperati. propter qõ ille ꝯcitꝰ ait. Accingatur vnusq̃sq; gladio suo. & ipe accinctꝰ est ensesuo. & secuti sunt eum q̃dringenti viri volens delere nabal. & domũ eius totã. Nisi p abigail mulierẽ prudentissimã fuissetmitigatꝰ. Ex quibus inquã figura elucet veritas puerbij euidẽt. Et si sic est de domis terrestribꝰ multofortius de dño celesti. q̃ in laude sanctorũ suorũ honorari. Et in inhonore eorũdẽ vituperat. Quia igitur fm Aug. de san. vic. Sũmus tũc honorifi/pendit creatori dum q̃s honorat paupem & suã studet elemosynã impartiri. Quãtomagis credesummꝰ creator tunc honorat cũ laus sctorũ & eius famulorũ secũ iam regnantiũ a nob̃ pferatur. Quãobrem ego stultissimꝰ virorũ & sapientia hoim non est mecũ. q; nec didici sapiẽtiã nec noui sciam sanctorũ. Prouer. xxx. Cõfisus tñ de clementissima dñi pietate. q̃ indigentiam sapiam & os eũ postulantibꝰ dat oibꝰ affluenter. Jaco. j. hoc opusculũ exile & nulli reputationis ad honorẽ sanctorũ quorũ laus in eo ꝯtinetur cõpilaui. sperãs reuera ex hac laude q̃uis exigua dño sanctorũ placere ipsumq; mꝛtoforcius honorare. Quia fm Berñ. in fmõe de natiuitate Jobis. Non derogamus regi si milites honoramus. q; immo ex hoc laudemꝰ q̃ in sanctis eius a nob̃ quotidie vult laudari. Sic & iubet psal. in vbis plibatis. Laudate inq̃t dominũ in sanctis eius. Insup in his huiꝰ operis sermonibus exempla aliq̃n inserui legendarũ. q̃ ab auditoribꝰ audient. & magis memorie cõmendent. Quia fm Aug. li. vj. de doc. xpia. plus docent exempla q̃ vba subtilia. Sicut h̃ pbat venerabil Beda in hist̃ijs anglorũ di. Quidam epus litteratꝰ & subtil valde. missus de stara ad puersatõz & puersionem anglorum hic subtilitate vtens in pdicatõibus nihil pfecit. missus est aũt alius minoris litterature. sed cautior & vtens exemplis & paboꝛin suis fmonibus. & hic q̃si totã angliã conuertit. Quare & ego hoc ppendens exemplis hincinde repertis hanc materiã p pfectu pauperũ studentiũ exornaui subtilia euitando. Quia refert btũs eusebius in epla de laude Hieronymi ipm in fine vite sue dixisse. Subtiliũ vborũ doctor tm. nõ operũ factor est. sed q̃dam auris inflator & veritatis fumus cito ptransiẽs sine fructu. Non em̃ p sapientibꝰ q̃bus pfunda hauriunt rimãtur q; occulta scripturarũ. Sed p simplicibus q̃ subtiles doctorũ stilos subtilitate verborum ppolitos habere nequeũt. id opusculũ est collectum. in quo q̃dem nichil imposui de meo. nec nouum aliq̃d finxi. Cuz fm sapientẽ: nihil sub sole nouum. nec quisq; dicere potest. hoc recẽs est Eccs. j. Sed cũ paupcula ruth vadẽs post messores. hoc est sanctos doctores & aliarũ postillarũ collectores. vtpote Forentinũ Jacobinum militiũ & Jordanũ. ex quorũ postill q̃daz theologorũ q̃z naturaliũ firmissimis dictis spicas mee simplicitatis comportaui & collegi. timens q̃dem si talentum mihi a dño traditum i terra cordis abscondissem cũ fuo malo & pigro Matth. xxv. impunitus nõ ptransissem. Sed fortassis quod pcul absit ablato a me talẽto cũ ipo in tenebras exteriores vbi erit fletus & stridor dentiũ missus tunc fuissem. Quare dic̃ gloriosus doctor Greg. Cuilibet scienti iniungit pdicatõnis officiũ. & qui scit & solus facit & alios scire nõ facit. tenet deo reddere rationẽ. Et subdit declarãdo dictũ Jobis. j. Job. iij. Qui odit fratrem suũ homicida est. & qui habuerit substam huius mũdi & videt fratrem necessitatẽ patientẽ & claudit viscera ab eo. quõ in eo manet charitas dei? Quãtomagis q̃ viderit frem suum errantẽ & mortalibus oppressum criminibus. & nõ ministrauerit ei vbum diuinũ et doctrine ille q̃dem dictus homicida est & sine charitate. Subdit. O doctores timeatis et rectores q̃bus iniungit dñs pdicatiõis officiũ. si nõ pplo suo vbum dei ministrauerit. Quot enim vel vestro exemplo vel vestra negligẽtia i peccatis moriunt tot de manu vra requret dominꝰ Hec ille. Sed q; q̃libet sacerdos est xpifideliũ doctor rector & mgr. fm illud Greg. Quis dubitet sacerdotes regũ & pncipũ oimq; xpifidelium patres & mgros censeri. q. d. nullꝰ Et habetur di. xcvj. c. q̃s dubitet. Et cuz omniũ ego

aborciuus sum ⁊ indignꝰ xpi sacerdotū ne nomen subirē qđ ꝺr officipdi. et inciderez in dcm huiꝰ doctoris gl'osissimi .hꝰ operꝫ onus suscepi docēs collectōe qđ nō potui ꝑmōe . supplicansꝫ quēlibet piū lectorē cū in eius ꝓfectū venerit liber iste deo altissimo pri vicz ⁊ filio ⁊ spūisācto actōnes referre gr̄az infinitas. vt de sede maiestatis emittat sapiaz mecūqz laboret ⁊ suā volūtatem me facere informet. q̄ vtinā ego miser ⁊ ꝑmus pctōr sp implere desiderarez. Beniqz derratis ⁊ minus bñ collectis pios correctores nō inuidos detractores. de bñ aūt scriptis ⁊ cōportatis deo ⁊ gl'ose ỽgini Marie oibusqz sanctis psoluē laudes ⁊ honores affectoꝛq̄ incēnomīa sint p secula bñdicta.

De sancto Andrea. Sermo ꝑmus.

AMbulans iesus iux̄ mare gali. Mat. iiij. In ꝓpriet/atibꝰ rerū ꝺr. Herodiꝰ est auis pauce carnis ⁊ mlte plumositat/.iō leuissimi ⁊ velocissimi est volatꝰ. qz parū est in eo qđ aggūat ⁊ multū qđ ipm subleuat. ⁊ qñ vocat a dño suo nō tardat sz stati ad manꝰ volat se gestantis. et hꝫ facit ꝑcipue qñ esurit. ⁊ dñs sibi carnē porrigit. Spūal'r p herodiuz. b. Andreas apl's apte intelligit .cuiꝰ hodie festiuitas ab eccl'a solēnit celebrat. Refert em̄ sanctus Amb. in hexa. Q herodiꝰ inter oēs volucres hz affectū piū ⁊ animum benignū nō solū ad a se genitos sed etiaz ad alienos. qz pullos ab aqla eiectos suscipit ⁊ nutrit. Sic. b. andreas inter oēs apl'os fuit piꝰ ⁊ mitis. ita vt de eo dicit. b. Greg⁹. ⁊ cait eccl'a Vir iste mitissimꝰ apparuit in ppl'o suo. Hanc pietatez nō solū ostendit suis spūalibꝰ filijs q̄s doctrina sua parturiuit. q̄s spūalibꝰ alimentis pauit etiā ꝑm Aug⁹. pendēs in cruce. sz et filijs alienis. de q̄bꝰ ps. xvij. Filij alieni mē. sūt ei ⁊c Qui ⁊ a celesti aqla vicz xp̄o eiecti sunt ad mortem ꝑpetuā. ꝑm illud Ezech. xviij. ⁊ hr̄. xxiiij. q. iij. Alia q̄ pec. ipa mori. Quia legit antiquuz peccatorē. s. nicolaū nomie ỽuertisse. ⁊ salutari pabulo doctrie sue enutrisse . Hic inquā nobil' herodius andreas. s. btissimꝰ pauce fuit carnositatis. hꝫ est voluptatis. qz ỽtinētia carnē suaz nūc piscando. nunc alia licita. s. retia reficiendo macerauit. Et bñ dicere potuit cū apl'o . Castigo corpus meū. ⁊ in Fui. redi. j. Cor⁹. ix. Iō velox fuit xp̄m dñm suū imitando cū voce eiꝰ audiuit. Qz legit Joh. j. Q iohes bap. q̄daz die stabat ⁊ videns xp̄m ihm ambulantem dixit. Ecce agnꝰ dei. Qđ cū audisset. b. Andreas et aliꝰ discipulꝰ quē dicūt doctores fuisse Johem euange. stati secuti sunt xp̄m. sic̄ ptz in euangelio hodierno. In q̄ principal'r tria describuntur Quantū ad ꝑmū. Diligēs xpi p mōm ābulatō ibi. ābulās . Quātū ad ꝺm ponit apl'oz diuia vocatio. cū ꝺr. venite post me. Quantū ad tertiū iungit velox eoz imitatio. ibi. At illi continuo. Be ꝑmo est sciendū. Dicunt naturales q̄ sol est fons totiꝰ lumis cuiꝰ irradiatōe nō solū inferiora mirifice illustrant ⁊ ỽtutē suā nō dūtaxat in altissimis verūetiā in infimis ostendit. Nā calore sue ỽtutis terrā subintrat. ⁊ in ea lapides ꝑciosos auz ⁊ argentū generat. Et hꝫ nō solū in terra. imo efficacā suā hz etiā in aqs marīs. Quia ꝺm Jsi. li. xvj. In fundo ⁊ alibi i litore mar⁹ conche rorē celestē attrahūt q̄ in ꝑciosissimas ỽuertunt margaritas. qđ vtiqz fit virtute sol'tales gēmas ꝓcreant⁹. Spūal'r p solem xp̄s q̄ est sol iusticie ỽuenit desiḡri. Qz ē origo oīs claritat⁹. a q̄ cūcta in celo illustrāt. ꝺm illud Eccl. xxiiij. Ego inq̄t feci in cel' vt oriret lumē indeficiēs. ⁊ hꝫ lumē clarissimū nō oñdit ỽtutez suā solū in cel'. sz etiā in mūdo ⁊ in terr⁹. Sic ipe de se testat' dī. Joh. iij. Lux venit in mundū ⁊ dilexerūt homies magis tenebras q̄ lucez. In hac inquā terra sol iusticie mltiplicē vigorē oīn dit. Nam hoies terrenos q̄s inuenit in aurum mutauit charitatis ⁊ argētū puritat⁹. nōne maria magda. fuit terrena tota ⁊ more terre frigida. sz xp̄s ipaz calore sui lumis tangēs i nobile aurū mutauit charitat⁹. ita vt ex magnā dilectōe lachrymas effunderet abūdant. vt hr̄ Lu. vij. Hunqđ matthe⁹ sedens in theloneo fuit imbutus varijs vitijs ⁊ erudit⁹. Sz dñs tangēs corei⁹ in margaritā mutauit puritatis. Matth. ix. Et hanc ỽtutē nō dūtaxat in terr⁹ .sed etiam in mari ⁊ ꝑcipue galilee demōstrauit. ⁊ ibi nobilissimas margaritas petruz ⁊ andreā rore celestis gr̄e regenerauit. ⁊ ad fidem vocauit. ꝺm qđ innuūt ỽba sancti euāgelij. Ambulās ihūs iux̄ ma. galil'. vbi dicit glo. Ambulauit ihs vt nos ambulare in luce faceret ⁊ nō in tenebr⁹ sedere Sicut ⁊ ꝓsulit Joh. xij. Ambulate dū lucē habetis vt vos tenebre nō comꝑhendāt. q̄ ambulat in tenebr⁹ nescit quo vadit. dū lucem habetis credite in lucē vt filij lucis sitis. O vere fidelis ꝺmo ⁊ oi acceptiōe dign⁹ quem omipotens dñs nob ꝓponit vt agam⁹ bonū hoc ipe gr̄e et ambulem⁹ in lumie clare scie. Et vere btūs hō ille q̄ facit hꝫ. qz in futuro nō ambulabit in tenebris penalitat⁹ eē ne. Ambulando iō circa mare galilee sic eciā ⁊ vsqz ad esurient. sine eqs. vsqz ad lassitudinē. sine pōpis ⁊ scutiferis . vsqz ad extremā hūilitatez. Vidit duos fratres petrū ⁊ andreā frem eiꝰ. hi sunt due oliue ꝓpter plenitudinē pietatis ⁊ duo cādelabra. ꝓpter ardorē charitatis lucētia añ dñm p ỽsciam veritatis. hi hñt potestatē claudēdi celū p claues eccl'e apire Apoc. xj. hi sunt due ꝑciosissime margarite q̄s rore celesti xp̄us sol iusticie generauit. dū in hꝫ mari piscātes hos iuenit. ⁊ hñ margaritis compant. Margarite ꝺm Jsi. in mar⁹ con-

chis inueniũt e q̃b⁹ extrahũnt ⁊ in ornamẽtis vestiũ reponũt. Ita xp̃s hos ap̃los in mari piscãtes repit. ⁊ de illo illos euocauit di. Venite p⁹ me fa. v. p. fi. h. ⁊ posuit eos nũc in toti⁹ mõi fulcimentũ. q̃ petr⁹ italiã. andreas achaiã. pui ciam splendore sue doctrie laudabl'r decorauit Recte sicut margarite vestẽ decorãt i q̃ ponũt Jõ de ip̃is canit eccl'a. Isti sunt viri sci q̃s elegit dñs in charitate nõ ficta ⁊ dedit ill' glo. sem. quor doc. ful. ec. vt sol ⁊ lũa. Scõo margarite sunt parue. q̃ vltra seminucẽ nulla crescere videt. sic isti sancti ap̃li erãt parue reputatõnis ⁊ hũiles ña añ vocatõr officiũ piscatõis habuerũt Dicit eñ enangeliũ q̃ mittebant retia in mare erãt eñ piscatores ⁊ h̃ est negociũ hũile parui lucri aut valor|. etiã eor hũilitas patz ex h̃. q̃ morte turpissimã suspẽdij elegerũt. vt. b. andreas bñ põt dicere illud Job. vij. Suspendium elegit aia mea. ⁊ morte ossa mea. Jõ q̃n appropinq̃bat cruci dixit. Salue crux scã diu desiderata ⁊ iam ꝯcupiscẽti aio ꝓpata. vt dicit aug⁹. in li. de peni. Tertio margarite sunt magne virtutis ⁊ fertilitatis. q̃ ꝑm medicos purgãt mẽbra a superfluis humorib⁹. eo q̃ ꝯstringẽdo ⁊ coercendo ꝯfortãt. valẽt etiã ꝓtra fluxr ventris ⁊ sanguis. vt dicit ℙli. Hec ẋtus margarite ꝑncipal'r ꝯgruit. b. andree q̃ fertil' inter ꝑtaꝝ. h̃ eñ ẋtute fluxũ ventr| in sibi ſuientib⁹ ꝯstringit et purgat. q̃ oñdit in q̃dã eꝑo sibi deuoto quem diabol⁹ in spẽ ẋginea decepit. ⁊ ad ꝯsensum libidis tã ardent' stimulauit. quẽ tñ. b. and. ab h̃ fluxu luxurie miscdit' libauit. ⁊ hoc q̃ ad ꝑmũ. Quãtũ ad scõm ponit' ap̃lor de mari euocatio cũ dr. Venite p⁹ me. Ubi sciendũ q̃ sol hz ẋtutem attractiuã ⁊ de mari euocatiuã. attrahit ei calore suo a mari fumos ⁊ vapores ⁊ tandẽ cõ densat in nubes. ⁊ sic ꝯdensatas resoluit eas in grandinẽ. nũc in pluuiã nũc in niuez. sic feẽ sol iusticie x̃ps. ẋtute nãq̃ attractiua sue diuinitatis attraxit ad se hos homines hũiles q̃ sunt fumo siles. sicut ptz Sap̃. ij. vbi dr. Sũt q̃si fum⁹ q̃ a vento est diffusus. Et t'lis fum⁹ fuerũt hi duo ap̃li añ vocatõr. sz dñs eos ad se traxit ⁊ in nubes ꝯuertit. de q̃bus dr| Esa. lx. Qui sunt hi q̃ vt nubes volãt. Et bñ. b. andreas nubib⁹ cõparatur. q̃ nubes de se fundũt pluuiã q̃ terram irrigat ⁊ fecũdat. sic. b. An. imbrẽ sue doctrine fudit ꝑdicãdo. ⁊ corda arida idolatrantiũ irrigauit ⁊ in fide roborauit. ꝑm q̃d canit i psa. Dir midones idolatras diu fluctuagos cepit rete fidei. Hoc ꝑbat Jaco. ianuensis i exẽplo Quedam vxor homicida q̃ cũ parere nõ possz. misit sororẽ suã vt dianã. ꝑ se implozaret. quam cum implozaret. ait diabol⁹. Cur me inuocas. cũ tibi ꝑdesse nõ possim. sz vade ad andream ap̃lm h̃ sororẽ tuam põt adiuuare. q̃d cũ audisz soror vsq̃ ad ap̃lm ꝑduxit. ad quã ap̃ls ait Ve rito hec pater| q̃ male nupsisti. dolose ꝯcepisti ⁊ demones ꝯsuluisti. sz tñ penitere ⁊ in christũ crede. q̃ credẽte eã a cruciatu libauit. Etiaz nubes fundũt nõ solũ de se pluuiã sz aliq̃n chorusatõz ⁊ fulmẽ q̃d cadẽs ẋsus ẽrã arbores multas destruit ⁊ edificia altiora. Sil'r emittũt tonitrum q̃d sibi resistẽtia cõminuit ⁊ emollit. vt dicit cõmentator sup. iiij metheo. Sic. b. An. etiam misit de se fulmẽ ⁊ tonitrũ dire vindicationis in obstinatos ⁊ supbos. Q̃d ꝑbat idez Jaco. refert q̃ q̃dam ꝑposit⁹ obstinat⁹ agrũ sancti An. sibi arrogant' vsurpauit. ⁊ ob h̃ q̃ibus febribus corrept⁹ fuit. Et cũ sic corripet' epm ei⁹ dem ciuitatis rogauit vt ꝑ se oraret. ⁊ agrũ sibi redderet. q̃ orante sanat⁹ est nec tñ agruz restituit. q̃re i eadẽ infirmitate icidit. seq̃ ad epm deferri fecit. ⁊ ip̃m ad orãdũ coegit. sz dũ eps eccl'am ingredit'. ille subito mozit'. ⁊ ager eccl'e restituit'. Ecce quõ de⁹ hanc nubẽ resoluit nũc in pluuiã sane ꝑdicatõis. nũc in fulmẽ aut tonitrum dire vindicatiõis. Ex q̃b⁹ ẋbis patz q̃re x̃ps sol iusticie. b. An. ⁊ alios ap̃los velit ad se trahere ⁊ vocare. vt. s. imbrẽ sue doctrine ⁊ auxilij sup terrenos funderent. Jõ dixit. Venite p⁹ me fa. v. fi. pi. ho. q. d. ꝑm Chry'. sup mat. hoc est. Faciaz vos ꝑdicatores ⁊ doctores. vt cũ|rete ẋbi dei cõprehendat| homines de mũdo tẽpestuoso vbi alterutrũ se comedunt. sic pisces fortiores deuorãt debiles ⁊ minores. Et dñs h̃ p rete compat doctores piscatoribus. quia ꝑm Chry. vbi s. ℙiscatores iactãt retia sua i aquã ⁊ nesciũt q̃t pisces sunt capturi. Sic doctores q̃n diuini ꝑmonis retia sup ppl'm iactant nesciunt q̃ sunt ad deũ accessuri. sed q̃s de⁹ excitauit hi sunt adherẽtes ei⁹ doctrie. Sed di. Quare dñs nõ vocauit reges ⁊ prudẽtes oratores q̃s misisset p mũdũ ꝑdicare? Ad h̃ respõ. Recte sicut sol nõ attrahit aurum ⁊ lapides ꝑciosos refulgẽtes. q̃ nõ pñt in pluuiã ꝯuerti. sed trahit ad se vapores q̃ de facili in imp̃ssionẽ ꝯuertũt. Sic x̃ps nõ trahit ad se reges vestib⁹ aureis refulgẽtes. nec supbos doctores. q̃ tales de facili nõ mittũt de se imbrem doctrinaz. sz ꝑm augu. sup Job. Si doct⁹ eligeret'. fortassis tõ se electũ diceret q̃ doctrina ei⁹ eligi meruit Dñs nr̃is h̃s x̃ps volens supborũ frangere ceruicem nõ q̃siuit p oratorem. sz p piscatorẽ lucratus est imperatorem. hec Aug⁹. ⁊ hoc sic q̃ ad secundũ. Quo ad tertiũ subiungit' velox eorũ imitatio. Circa q̃ notandũ q̃ Aristo. in li. de aialib⁹ dicit. Q̃ ꝑdix cũ genuit pullos suos stati vocat ⁊ clamat illos cũ nati sunt ⁊ audiũt vocẽ matris ⁊ sequunt' eã. Sic cũ dñs petrũ ⁊ andream in fide genuisset. spũal'r eosq̃ vocasset. stati audiẽtes vocẽ eius oia dimiserũt ⁊ eũ secuti sunt. sic testat'. b. Bre. in cãtico hesterno. Vox vt vocem dñi ꝑdi. au. b. anõ. re. re. tẽ. Et idẽ oñdẽs

euangelista dicēs. At illi ꝛtinuo relictis retib⁹ secuti sunt eū. In hoc apparet vera eoꝝ obedientia. Quia ſm b. Bernū. Ver⁹ obediēs māda
F tum non ꝓcrastinat ſz parat aures auditui. linguam voci. pedes itineri. man⁹ operi. Sed di. Quare tñ eū seqbaꝫ. Rñdeꝫ q in eo fuit ꝛtus deitatis. ꝛ ideo sicut exterius poterat vocare p vocē. ita poterat interi⁹ trahere p voluntatem suā inſpiratōne. Et dicit Hiero. Fulgor ipe et maiestas diuinitatis q etiā in hūana facie relucebat. ꝓmo ad se venientes potuit aſpectu trahere. Facies em̄ xpi ſpecioſa erat ad imitāduz ꝛ intuenduz. qz omēs angeli deſiderant in eaz reſpicere. j. ꝑe. j. Erat g̃tioſa ad intelligendū. qz facies ei⁹ erat plena gr̃arū. Heſter. xv. Jō nimirū est ſi viſio faciei ſue tam facile attrahebat q̃ ita erat ſpecioſa ꝛ tam g̃tioſa. Sz ꝓcdo loꝝ xp̃s iam nos p m̄ltos annos vocauit. tum p inſpiratōz. tum p flagellatōz. tum p p̃dicatōnem. nec tñ ipm audiuim⁹. ſicut illi ap̃li gloriosi. ſed facimus sic̄ accipiter. de quo dicit autor p̃bie li. vj. de aialib⁹. Qui cū laute cibaꝫ. tunc nimiū impinguaꝫ aut pigreſcit. ꝛ tunc ad reclamatorē dedignaꝫ venire. ꝛ ſi euolauerit de manu dñi. ſi nō est famelicus. ad ipm. reuerti citi⁹ nō ꝓſueuit qñ ei caro cruda oſtendiꝫ. ſed poti⁹ hincinde vagaꝫ. Sic q̃dam nr̃m cū sum⁹ paſticib peccatorū aut delitiarū dñm clamatorē nō
G audim⁹. qđ dñs ꝓquerit Job. xix. Seruū meū vocaui ꝛ nō rñdit mihi. Sed di. Quō vl quando vocamur. Rñdeꝫ m̄ltiplicit. Tū p iſpiratōnem. ps̄. lxxxiij. Audiam q̃d loq̃t. Dum p corꝓalē afflictōz. ps̄. xv. Mltiplicate sunt infirmitates eoꝝ poſtea ac. Tū p doctoꝝ p̃dicatōz Mat. xxij. Ite ad exitus viarū. ꝛ q̃scūq inueneritis vocate ad nuptias. Tū p beneficiorum exhibitōz. Sz iſta oīa ſpernim⁹. Prou. j. Vocauiſ ꝛ renuiſtis. Sz certe m̄lti nr̃m sequūt diabolum. Sap̃. ij. Venite inq̃t fruamur bonis q̃ sunt ꝛ vtamur creatura in iuuentute celerit. coronem⁹ nos roſis añq̃ marceſcāt. vino nos impleam⁹ ꝛ nō sit aliq̃ ꝑatū qđ nō ptrāseat luxuria nr̃a. Jō nob ꝓtingit sicut pull̃ galline que i colligendis g̃nis occupaꝫ. vt ad inſidias milui nō attēdāt. Gallinaaūt miluū vidēs vocat pullos. q̃ ſi veniūt. a miluo defendunt. Si aūt venire ꝓtempſerint. ab ipo miluo fortaſſis capiūtur. Sic nos qñ occupamur in terrenis. inſidias demōis nō attēdim⁹. ſz xp̃s nos vocat Qui dicit Mat. xxij. Quotiēs volui ꝓgregare filios tuos ſub alis ꝛ noluiſti quēadmodū gal. cōgre. pul. ſ. ſub alis. Et iō nos ſi nō acq̃euerim⁹ a miluo infernali rapiemur. Quare poti⁹ exemplo. b. An. xp̃m seq̃mur nos vocantē. q̃ oīa terrena reliq̃t ꝛ dñm ih̄m xp̃m p mortē crucſecu-
H tus fuit. Sed di. q̃re. b. andreas est vocat⁹ ſm ꝓpoſitū diuine p̃deſtinātōis. ꝛ nō ſolū vocat⁹ est. ſed ꝛ tractus. ſm illud Joh. vj. Nēo venit ad me niſi p̃ meus traxerit eū q̃ miſit me. g̃ni/miꝛ si dñm tā celerit est ſecut⁹. nec vt sic debet iputari si nō venio. cū nēo venerit niſi trahaꝫ. Ad h̄ dicēdū est i ſimili. Si hō ex ſe cadēs i foueam si nō eleuaꝫ. nō est ex pte trahētis. qz q̃tū in eo est nullo deſ̄c. ſz h̄ est ꝓp̃ illi⁹ impedimentū q̃ trahit. Et qz de⁹ pat⁹ est cuilibet hoi dare gr̃az ꝛ ad se oēs trahē ꝛ vocare. teſte ap̃lo q̃ ait. j. Thim̄. ij. Oēs hoies vult saluos fieri ꝛ ad agnitōz v̄itat̄ venire. Si g̃ aliq̃s nō veniat ſe indiſpoſitū faciens p pctm̄ ad gr̃az recipiendam. nō imputare dz deo ſz ſibi q̃ venire ꝓtemnit. Hō. b. An. qñ vocat⁹ est a dño ſtati acq̃e
I uiſti. ſz tu forte ſepius vocat⁹ es ꝛ tract⁹ ꝛ venire noluiſti. Si vis g̃ temerarie q̃rere q̃re deus alios ad ſe trahit. aliquos non. Audi. b. aug̃. ſup Joh. vj. q̃ dicit. Illū trahit ꝛ illū nō. Noli vel le iudicare. ſi nō vis errare. ſi non traheris. ora vt traharis. Illa aut attractio nō fit p coactōz ſz p quandam inductōnez. Et h̄ oſtendit aug⁹. vbi s̄. exemplo rami viridis. exemplo nucis et pell̃. Oſtēdis inq̃ oui ramū viridē ꝛ trahis eū. oſtendis nuces puero ꝛ trahis eū. nō p violentiam inferēdo ſz alliciēdo volūtatē ſuā. Pelli/pari⁹ oſtendit pulcras pelles añ emptorem alliciendo volūtatē. Deus igit̄ ꝺr nos trahere oñdendo nob ramū viridem. h̄ est ꝓmittēdo nob delectabilē viſionem. oſtēdēdo nob nucē. i. celeſtem gl̃am q̃ ꝺr nux. qz dulcedo illi⁹ gle ē cir/cūdata cortice dura. hoc est tribulatōne ꝛ pnia amara. qz p m̄ltas tribulatōnes oportet nos intrare regnū dei. Trahit etiā nos oñendo nob celū depictū. i. ſtellatū tā q̃ pellē variā ſiue depictā. vt ex h̄ alliciat nr̃m affectū ad deſiderandum q̃ ſi est tā pulē pell̃ exterior q̃ est q̃ſi vela/men. q̃ tūc p̃cioſus est theſaur⁹ q̃ latet intrinſecus. Ad hūc thezaurū ꝓducat nos ih̄s xp̃s.

Sermo secundus. De eodem.

EXit tanquā lig+ qđ plan. est ſe. de. aq̃. ps̄. j. Sicut naturales arbor que de terra ſterili ad fertilē transplantaꝫ A illa plurimū fructū affert. sic̄ ꝛ testāt̄ pfecti ortulani. Et h̄ signū est q̃ arbores q̃ sunt ſteriles in deſerto reddunt fructifere in ort⁹ plantate. qz dic̄ Ari. li. j. de regi. p̃n. ad h̄ q̃ arbores a mali/cia in bonitatē alterēt. m̄ltū nc̄caria ē mutatio loci. ꝛ poit exēplū de iuſchano. qđ cū ē natuz in pſide ē puticioſuz. ſz trāſlatū in egyptū ꝛ ierīn fit comeſtibile. ꝛ h̄ accidit tō ſm albumaſar. qz p tempa mētū loci. diſtēpantia ad mediū reuocaꝫ. Hiſtice p arbores hō ſignificaꝫ. qz vt ait Innoc̄. de miſeria hūane ꝓdi. li. j. c. viij. Hō ē arbor euerſa. cui⁹ radices crines sunt. caput est trūc⁹. ſtipes pect⁹ cū aluo. rami sunt palme cū tibijs. frōdes sunt digiti cū articul̃. Hec igit̄ ar

bor si debz fieri fructifera. nccē est vt de ẽra ste
rili. i. de statu hūane vanitat' in q̄ nascīt ad ter
ram fertilē stat' gr̃e transplantet. vt sic multuz
afferat fructuz. ℞m illud ps̄. lxxxiij. Terra nr̃a
dabit fructū suū. Sz tñ cauēdū est sumope ℞m
naturales q̄ arbor q̄ debeat trāsplātari nihil ō
nisi terra hēat in radice. sz total'r excuti dz. ꝺa
terra illa remanēte. nō possz fertilit'e hūorē at-
trahere. ⁊ sic fortassis vt ꝑpus sterilis ꝑmaneret.
Sic q̄ dimittit mūdū ⁊ in religionē trāsplātat'.
debet excutere oēm ẽrene carnalitatis subam
l'amorē. ℞m qđ p̄cepit dn̄s apl'is. Lu. ix. ℔ul-
uerē in q̄t pedum vr̃or excutite. q̄ si hoc non fe
cerit minime fructificabit. Si aūt fecerit. m'tū
fructū accipit. sicut testat' sanct' Julian' i pas-
siōe sua di. Contēpt' mūdi reg̃ celestia accipit.
renūciatio parentū ⁊ sortiū fit angelorū parui
tpis tribulatio et'nā meret' req̄em. Ideo legit'
Gen. xij. Q̄ dn̄s dixit abrae. Egredere de terra
tua. ℞ est de sterili mūdo. ⁊ de cogt̄iōe tua. c̄ztū
ad affectōez ⁊ veni in terrā quā mōstra. ti. ⁊ fa.
te in gen. mag. Ad ꝓpositū. b. andreas nat' fu-
it in terra sterili legis iudaice ⁊ stat' mundani.
ideo nō portabat fruct' operū meritoriorū. Sz
xp̃s volēs ab eo fructus colligere. plātauit euz
in ordinē xp̃ianitatis. ⁊ ipe stati excussit omnē
affectōnez tempaliū a se vt ⁊ fructuosior fieret.
Quia vt h'r Mat iiij. ⁊ Mar. j. ℔ostq̄z ipsū
dn̄s ad apl'atum vocauit oia reliq̄t ⁊ secut' est
voluntariā pauptatē. ⁊ iō plurimū fructum tu
lit recte sicut arbores plātate iuxta aq̄s. Jō de
ipo p̄nt summi ℣ba p̄libata. Erit tanq̄z lignuz
In q̄b' ℣bis tria cōmendabilia ponūt' debrō
An. Quātū ad p̄mū fidei firmitas. ibi. Erit tā-
q̄z lignū. Quātū ad secūdū opez fructuositas.
ibi. qđ plantatū est Quātū ad tertiū mort' acer
bitas. ibi. sec' decursus aq̄rū ⁊c. Be p̄mo ē no-
tandū. Q̄ ℔ali. in spe. na. li. xj. c. iij. dicit q̄ Ca-
stor est aial qđ aliq̄n in aq̄s. aliq̄n in terris solz
habitare. in extremis aūt aq̄rū edificat sibi do-
mos ⁊ cauernas miro edificio p̄parat'. ⁊ ad h̄
edificium fortia ⁊ firma dētib' suis p̄scidit lig̃ ō
silua ⁊ ad sua latibula miro mō deducit Nam
vnū castorē ⁊ sodalem ꝑ vehicl'o pedib' eleua-
tis supinū in terra ꝓsternit. inr̃ cui' crura absci
sa lig̃ ordinat ⁊ cōponit eūq̄z trahēs ad mansio
nes a lignis exonerat. ⁊ in sb̄limitate hitacl'a fi
eri parat. Spūalit̄ ꝑ castorē xp̃s intelligit' qui
se castrauit ab oibus illicitis ⁊ pctis. q̄ ipse so-
lus pōt dicere illud ℙrouer. xx. Q̄unduz est
cor meū. pur' sum a peccato Jpe em̄ cū hoibus
in terr' habitabat. ℞m illud Baruch. iij. In tr'
visus est ⁊ cū hoib' conūsatus est. Etiaz aliq̄n
in aq̄s ambulauit. sicut legit Mat. xiiij. Q̄ ip-
se venit ad discipl'os quarta vigilia noct' ābu-
lans sup mare. Iste igit' castor xp̃s volēs edifi
care edificiū forte. spūal' domus sancte ecclesie
elegit ligna fortia ⁊ firma. ℞ est apl'os qui erāt
fortes in fide ⁊ ꝓstātes in passiōe. Fec̄ em̄ sic̄ sa
piens artifex q̄ ad forte edificiū ꝓstruēdū non
eligit ℣gas fragiles ⁊ flexibiles. sed lig̃ firma q̄
p̄nt edificiū sustētare. Sic̄ legit' fecisse rex sapi-
ens salomō. iij. Re. vj. Qui volēs edificare tē-
plū in ier'lm nō habuit lig̃ fortia in ẽra sua. Jō
misit ad hirā regē tyri. in cui' ẽra lig̃ firma abū
dabāt. ⁊ dixit. Tu scis volūtatē p̄ris mei q̄ vo
luit edificare tēplū. sz nō potuit ꝑp̃t bella. Sed
nūc req̄ez dedit mihi de'. q̄re cogitaui nūc edi-
ficare tēplū dei. ℙrecipe igit' ℓuis tuis vt prę-
scindāt mihi cedros de libano ⁊ mercedem tibi
dabo q̄cūtū voluer'. Et seq̄t q̄ hiras dabat ei li-
gna cedrina ⁊ habigena. iux̄ oēm ei' volūtatē.
Sic xp̃s q̄ est salomō pacific' ⁊ sapiētissim'. in
cui' corde sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie absco
diti. vt dic̄ apl's ad Col'. ij. volēs ꝓstruere tem-
plū nō materiale manufactū sz tēpla spūalia. ō
q̄bus ait apl's. j. Cor'. iij. Nescitis q̄ tēplū dei
estis vos. ⁊ spūssanct' habitat in vob. Et h̄ ex-
ponit ℍiero. di. Verū templū xp̃i credendum
est aia deuota. Idcirco ad h̄ tēplū fabricandū
℣ge flexibiles. i. hoies ꝑni ad pctm̄. vl' cuilibz
suggestioni ⁊ tēptatōi ꝓsentiētes. nō valēt. sed
℣tuosi ⁊ fortes tēptatōib' resistētes. Be quoz
nūero fuit. b. an. lignū forte ⁊ imputrible. de q̄
dicit Esa. xl. Lignū forte ⁊ iputrible elegit sa-
piens artifex xp̃s q̄ fabricat' est aurorā ⁊ solez
lunā ⁊ stellas. ⁊ cūcta q̄ in mūdo ꝓtinent'. Ele/
git igit'. b. an. ꝑ spūali edificio ꝓstruēdo q̄ est si
mil'ligno cedrino. Refert Jsi. li. xvij. Cedrus C
est lignū iocūdi odoris diu durans. nō hñs no-
dos aut tortuositatē ⁊ nūq̄z exterminat' tinea.
tō ꝓpter eius durabilitatē ꝓpetuā ex cedrinis
fūt laq̄aria in palatijs regū atq̄z tēplis. Sil'r li
bri de eius lacrima liniti. nec a tineis corrodūt'
nec tpe senescūt. Huic lig̃ est simil'. b. an. q̄ iocū
di fuit odoris tā quo ad deū. qz canit' de eo Di
lexit dn̄s an. in odo. sua. i. ꝓpter odorē suauita
tis. c̄z etiā quo ad hoies. nam apō illos fuit tā
iocūdi p̄monis vt oēs incole patrie ciuitat' ꝑ-
pter sua suauia ℣ba ipm̄ seq̄rent'. ita vt dicere
potuit illō ps̄. ciij. Jocundū sit ei. s. hoi eloq̄ū
meū. ⁊ nō solū vt dicit aug'. in li. de peni. dū li
bere p̄dicauit. sed dū etiā cruci iam affixus fu-
it in q̄ biduo pendens. xx. milia hoim seq̄bātur
ipm̄. ⁊ p̄dicatōz eius iocundā audiebant. Erat
etiā tunc redolentis fame. vt ois ppl's sibi testi
moniū innocētie ꝓferret di. Innocēs hui' san
guis sine cā damnat'. Et cū iam affixus eēt cru
ci dixerūt. Virū sanctū mansuetū ⁊ piū nō licz
pati. O inquā laudabl'e testimoniū bone fame
hui' gl'osissimi apl'i. quā ⁊ q̄libet dz attendē vt
corā hoib' bonā habeat famā ⁊ nomē. qz meli'
est nomē bonū c̄z vnguēta p̄ciosa ⁊ diuitie mł-
te. ℙrou. xxij. Jō p̄cepit sapiēs Eccl. xlj. Cu/

ram habe de noie bono. ꝫ em̃ ma. p. q̃ m. the.
D Gz di. Quid mihi de ꝫ si nõ tã iocũdã famam
hẽo sic̃. b. an. sufficit mihi si est bõa ꝓscia. nõ cu
ro rumores de me malos. qz defamat⁹ ab here
tico manicheo aug⁹. ait. xj. q. iij. Sẽti de aug⁹.
q̃cq̃d libet cũ sola me in ocul' dñi ꝓscia nõ accu
sat. Ad ꝫ dico cũ. b. aug⁹. v. q. j. Nõne cõfidẽs
ꝓscie z famã suã negligẽs: crudel' est Bue enim
sunt res. s. ꝓscia z fama. Cõscia nc̃ria est tibi.
z fama ꝓxio. Sed. b. aug⁹. non curat de fama
erga manicheũ. qz sciuit ipm̃ ex fama sua nõ eẽ
meliorandũ ꝫ magis peiorãdũ. Gz. b. an. ppt̃
hoies q̃b⁹ p̃dicauit tantã hr̃e voluit famã. qui
sciuit eos ex hac esse meliorãdos. In ipo etiã si
cut in cedro nõ fuit nod⁹ rãcoris. non tortuosi
tas inuidie. nõ putredo luxurie. nec vmis cor
rodẽs ꝓscie. Quia de ꝫ canit eccl'a. Vir iste mi
tissim⁹ apparuit in ppl'o ꝓtra rãcorẽ z inuidiaz
sanctitate aũt; z gr̃a plen⁹ ꝓtra luxuriã z vmez
ꝓscie corrodentẽ. Compat etiã scdo lib̃. b. an.
qd sapiẽtissim⁹ salomõ elegit. Refert Isi. li. xvij.
Abies est exps ois terreni hũor⁹. iõ abi'est
z leuis. q̃uis em̃ generet ex hũore leui. tñ sub
tilitas illi⁹ hũoris supfluitatẽ reiicit int̃ lignuz
z corticẽ z ibidẽ a calore exteriori mutat̃ in resi
nam. Sic. b. an. fuit expers ois ꝛrene sbe. Iz em̃
nat⁹ fũat ad piscaturã. vbi q̃si in hũore q̃rebat
victũ corpalẽ. tñ p⁹ea vocat⁹ a xp̃o dereliquit
oia. z ipm̃ paup est secut⁹ Mat. iiij. Aiadũtẽs
diligent̃ q cũ diabolo esset dimicatur⁹. q̃ difficulter vinc̃t a viro terr̃a possidẽte. Quia dic̃
gl'osus hiero. vt hr̃ in epl'a eusebij discipuli ei⁹.
Diabol⁹ in mõdo nihil possidet. expoliati g̃ mũ
danis reb⁹ z cito velut vmbra labẽtib⁹ cũ mõdo
pugnet. q̃ onerat̃ vestib⁹ z cũ mõdo luctat̃. citi⁹
ad r̃ã deijcit̃. qz vñ tueat̃ nõ hz. Vis firmit̃ cũ
diabolo dimicare. vestimẽta p̃jce ne succũbas
Terrena oia sunt corpis indumenta. q̃ ea possi
det citi⁹ vincet̃. hec ille. Est etiã abies vt dicit
Ari. in li. de plãtis. arbor in celũ se extendẽs. iõ
dicta est ab abeũdo. eo q ceter⁹ arborib⁹ lõgi⁹
it in altũ. Ita. b. apl's An. recte erat sursuz per
ꝓtẽplatõz ad celestia eleuatus. ita vt dicere po
tuisset illõ cũ ꝑaulo ad ꝑhil'. iij. Nr̃a ꝓuersatio
in ce'est. Et vt alti⁹ in celũ tolleret̃. noluit viu⁹
de cruce descẽdẽ. cũ ꝫ ppl's voluisset. Sed ora
uit sic̃ dic̃ Aug⁹. in li. de. peni. Ne me pmittas
dñe descẽdẽ viuũ. sz tps est vt cõmendes terre
corp⁹ meũ. Tamdiu em̃ iam portaui. iaz tãdiu
sup cõmendatũ vigilaui z laboraui. q vellẽ iã
ab ipa obediẽtia libari. z isto g̃uissimo indumẽ
to spoliari. Recordor q̃tũ in portãdo onerosũ
in domãdo supbũ. in fouẽdo infirmũ. in coercẽ
do lasciuũ: laboraui Scis dñe q̃tiẽs a puritate
ꝓtẽplatõis retrahẽ me ꝓtẽdebat. q̃tiens a dul/
cissimo q̃etis tue sõno me excitare obtendebat.
q̃tũ z q̃tiẽs laborez ingerebat. Qui igit̃ tãdiu
vt potui pat̃ benignissime pugnti restiti. z tua
ope supaui. A te iusto remuneratore z pio po/
sco ne mihi id vltra cõmendes sz depositũ red/
do. Cõmenda alij q illo vltra nõ impediar. et
resurrecturuz fuet z reddat. vt z ipm̃ q̃z meri
tuz sui laboris recipiat. Hec aug⁹. Hoc quo ad
pmũ. Quãtũ ad scdm̃ cõmẽdat̃. b. an. ab oper⁹
fructuositate cũ addit̃. qd plantatũ. Vbi nota E
dum ꝑm naturales arbor⁹ plãtata intra virida
rium citi⁹ hz fructũ z florẽ q̃ sita in cãpestrib⁹.
qz illa frequent̃ in viridario irrigat̃ cũ esset no
uella. qz ois noua plãta ꝑm ꝑe. de crescen. li. ij
frequenti irrigatõne tpe magni calor⁹ adiuuat̃
z a magnis vẽtis z p̃dantib⁹ melius custodit̃.
In cãpestrib⁹ aũt fruct⁹ añ maturitatẽ facilit̃
asportat̃. Sic spũal'r in cãpestrib⁹ mũdane vi/
te nullus est fruct⁹ ꝓpter carentiã hũoris. i. de
uotõis. Hz ibi est vt dicit Berñ. in li. medita.
vita lachrymosa z laboriosa. vita corruptibil'.
z amaritudine plẽa. Ibi honores tumidãt. do
lor⁹ exterminãt. ardores siccãt. aera morbidãt
esce inflant. Propt̃ ista q̃ sunt circa mũdanam
vitã dicit. b. abbas Effrẽ de beatitudine aime
Btũs q̃ odio habuit hũc mũdũ. z iõ meditaro
ei⁹ in deo fuit q̃ ex toto corde dilexerit. z mũdũ
istũ z oia q̃ in eo sunt tota ꝟtute oderit. Loquit
em̃ ille vir q̃ in cãpo h⁹ mõi transiuit q hõ non
põt bñ ferre fruct⁹ bonoz opez. z si ptulerit. tu
lit eos vt frequent̃ fauor⁹ aut icursus diaboli añ
maturitatẽ. sicut ꝓtingit arborib⁹ in publico si
tuatis in siluis. q̃ licet aliq̃n in fructib⁹ abũdãt
tñ qz ad eas est cõmunis accessus hoim. añ tps
capiũt fructus porcis tribuẽdo. vl'etiã a vento
diaboli vel ab asinis siluestrib⁹ colliguntur. Sic
nõ est de illis q̃ in viridario religiõis plantant̃
tales em̃ si p̃us erant steriles. fructuosi efficiũt̃
z ppter humorẽ deuotõis z ppter tuitõz a tẽ
ptatõibus mũdanis z ppter cautelã ab infesta
tõne dẽmonis afferũt fruct⁹ plurimos. Nõ pa
tet de beato Aug⁹. q̃ cum esset in cãpo mũdane
vanitatis. nullũ fructũ fecit vite eterne merito
riuz. plãtatus aũt in ortũ religionis xp̃iane de
reliquẽdo heresim̃. fecit fructũ m̃tũ de q̃ totus
mũdus satiat̃ spũal'r. Ita etiã. b. an. dũ erat in
mari h⁹ mõi. parũ ꝓfecit piscãdo. sic̃ ptz Luc.
v. cũ esset cũ fr̃e suo petro in stagno genezareth
dixit petr⁹ ad dñm. p̃ceptor ꝓ totã noctẽ labo.
raui. cepi. Cũ aũt fuerat plantat⁹ in viridario re
ligionis. magnũ fructũ fec̃. z q̃ pisces capere non
potuit. ꝓ rete p̃dicatõnis postea hoies accepit
ꝑm illõ qd canit̃. Qui rmidones idolatras diu
fluctuagos. re. ce. fi. Iõ de illo põt exponi illõ
ps. xcj. Plãtatus in domo dñi in atriis dei nr̃i
florebit. hoc quo ad scdm̃. Quantũ ãt ad ptiuz
cõmendat̃. b. andreas a mortis acerbitate in ꝫ
qd subiungit̃. Hec⁹ decur. aq̃. Hic ꝓ aq̃s tribu
latõis martyriũ designat̃. ꝓ quas facilr̃ transi-

tur ad celum. recte sic via aquax vt maris vl'al terius fluuij licet sit penosa ⁊ laboriosa, non est tñ alia ita facil' ⁊ festina ad pueniendū ad termi num ad quē itur. nec ita magni lucri nec merce dis. Spūal'r loquēdo nō est ita breuis via que ad celestē ducit padisum sicut ista q̄ itur p aḡs martyrij aut passiōis. iō dicit ps̄. lxxvj. In ma ri via tua ⁊ semite tue in aḡs mł'tis. Semite ve niendi ad terminū vite eterne ꝓsistunt in mł'tis tribulatōib⁹. Ideo nos cū sim⁹ mercatores re gni celestis. debem⁹ gaudenł ingredi hanc viā aḡ martirij siue nauem tribulatiōis. qua citius possum⁹ ad terminū venire. teste btō augl'. ⁊ po nitur. xv. q. j. Merito firmissime martyrizati ꝓpō. absq̄ dubio stati vitā eternā ꝓsequunł Idcirco. b. andreas hodie letāł trāsiuit ad cru cem. sic ptz ex ẏbis suis. cū vidit crucē sic inq̄t Salue crux q̄ in corpe xp̄i dedicata es ⁊ ex mē bris eius tāq̄ margaritis ornata. securꝰ et gau dens venio ad te vt ⁊ tu exultans suscipias di scipulū eius q̄ pepēdit in te mgr̄ meus xp̄s. ꝺa amatorꝰ tuꝰ sp fui ⁊ desideraui te āplecti. O bo na crux q̄ decorem ⁊ pulchritudinē de membrł dñi nr̄i ibu xp̄i suscepisti. diu desiderata. solici to amore. sine intermissiōe q̄sita ⁊ iam concupi scenti aimo ꝓparata. accipe me ab hoibꝰ ⁊ red de me mgr̄o meo. vt p te me recipiat q̄ p te me redemit. Ecce quomō letanł p viam martyrij ingressus est hodie portas celestis gaudij. Ad quod nos ꝛc̄.

Sermo p̄mus. De sancta Barbara.

A ORtus conclusus so. m. spō. m. Cañ. iiij. Ad experien tiam videm⁹ q̄to aliqua res est pulchrior ⁊ pl' omib⁹ amabilior. tāto custodia ei adhibeł dili gentior. ⁊ ꝫ. pbat mgr̄ li. xij. pbie de rege apum rubeo q̄ est plus nigro pulcrior ⁊ apib⁹ amabi lior. qz est melior ⁊ exquo ab eis diligit. summa diligētia custodit. nam sibi in alueario domū culā faciūt. in q̄ ipm diligenł includūt ⁊ natura liaffectu diligūt. p eo pugnāt ⁊ p alijs pulchr putāt. Cū pcedit de alueario. singule ei⁹ obse quio se offerūt ⁊ ei prie esse volūt. ipm diligen ter circūdāt ⁊ custodiūt ⁊ fatigatū totū ferunt. Moralit. b. bar. fuit pulcra nimis ⁊ amabilis valꝺ. vt de ipa exponi pōt illꝺ Hester. ij. Erat ẏgo decora ⁊ incredibili pulcritudie. omniū q̄ ocul' ḡtiosa ⁊ amabil' videbat. qz vniūsalis pi ctor oim q̄ pulcritudinū artista optim⁹ nihil in ea decoris p̄termisit. Nā oculi ei⁹ sunt cunctis celi luminarib⁹ clariores. Jō dicit de ipa spon sus Cañ. iiij. q̄ pulcra es amica mea. q̄ pulcra oculi tui. co. absq̄ ꝫ qꝺ intrinsec⁹ latet. Capilli ei⁹ sup spēm auri niue albiores. teste spōso Cā ti. v. Caput ei⁹ aurū optimū. come ei⁹ sic elate palmax. Can. iiij. Capilli tui sic greges capra rum q̄ descenderūt de mōte galaad Labia ẏgi nis bar. gl'ose colore roseo sunt depicta. p̄mōes faciētes p omib⁹ dulces. p̄m illꝺ. Cañ. iiij. Sic vitta coccinea labia tua ⁊ eloquiū tuum dulce. dentes eius sup candorē niuis tanq̄ eburnei ñ parū sūt nitētes. Jux illꝺ Cā. iiij. Dētes tui si cut greges tōsarū ouiū q̄ ascenderł de lauacro. vt attestał sil'r illud qꝺ canił Treno. iiij. Cādi diores niue. nitidiores lacte. rubicūdiores ebo re antiquo. pulchriores saphiro. Vox ei⁹ mo re cymbalorū subtiliū sonitu suauissimo pclan gescit. Ideo dicit spōsus Cañ. v. O barba. so nat vox tua in auribus meis. vox tua dulcis. Bene ei⁹ fuerūt amabłes roseo lacteoq̄ colori bus decorate. Juxta illꝺ Can. iiij. Sicut mala punica ita gene tue absq̄ illo qꝺ intrinsec⁹ latz Collū ipi⁹ debite est ꝓportionatū. dicēte spon so. Sic turris dauid collū tuū q̄ edificata est cū ꝓpugcul'. Cā. iiij. Man⁹ illi⁹ tornatiles auree plene iacinctis. venł ei⁹ eburne⁹ distict⁹ saphy ris. Can. v. Propł hāc eximiā pulchritudinez pr̄ ipe Biascorus diligēł eā in turri custodiuit sicut canił hodie in cātico matutiali. Ordiatā in structuris turri fecit ꝓstrui. ⁊ q̄dratā in figu ris cui iubet imbui generosaz pr̄ rosaz. plebem dolēs pfrui ei⁹ forma venustat. Qz decenł pr̄ eā tenet in custodia. ⁊ ꝫ est q̄ spōsus su⁹ in ẏbis dicit p̄assumptł. Ortus ꝓclu. so. m. spō. m. In q̄b⁹ ẏbis a duob⁹ describił ẏgo gl'osa barbara Quātū ad p̄mū a diligētia custodie ẏginal'. ibi Ort⁹ cō. Quātū ad scm̄ ab eminētia copl'e re galis. ibi. sponsa. m. De p̄mo sciendū. Petrus de crescen. lib. viij. c. viij. de naturali cōmodo. Mł'tū inq̄t delectat hr̄e ortū bñ dispositū ⁊ in dustria excultū. ideo pr̄familias ortū bñ dispo situm diligenter ꝓcuret in quē trāsiēs recreeł. cui fons vł'riu⁹ si fieri pōt ꝓ spacia discreta de fluiat. vt possit tpe magni caloris irrigari in or to. Hic oim genera florum nutriat. diūsa aialia collocat. arbores q̄z plantat. Christice xp̄s de⁹ dñs nr̄ p̄m Ihzy. sup Mat. est generał pr̄fa milias cui celū ⁊ terra q̄si vna dom⁹ est. familia supcelestiū ⁊ terrestriū ⁊ inferiorū creaturarum. Iste pr̄familias magnā hz delectatōz in ortuł spūalib⁹. ꝫ est in mētib⁹ spūalib⁹ p̄m illꝺ Euse/ bij. O inquā delectablł ⁊ iocūdū apꝺ ipaz bea tissimā trinitatē dū q̄s corpis ptulerit venusta tem ⁊ ẏginal' tñ nō amiserit mūdicie puritatē. cui ꝓcordat dcm̄ Hu. de san. vic. Nō solū q̄dē hūana iocūditas sz ⁊ ipa excelsa diuitas in vir ginalib⁹ gestis delectał Qua ppł diligētłtales ortos spūales bñ dispositos pcurauit quezad modū testał Eccs. ij. Feci inq̄t mihi ortos ⁊ po meria. ⁊ conseui ea cuncti generis arboribus. Horū ortorū p̄mus fuit. b. ẏgo maria iocūdis sima. de qua dicit. b. Hiero. in p̄mōe. Maria ẏgo ē ort⁹ deliciarū. in q̄ ꝓsita sunt genera florx

ꝛ odozamēta ꝟtutū. Ab ꝟ amplissīo ozto ꝛ de=
lectabl'r ozdinato sumēs xp̄us plātaria .ozt̄ulū
pulcerrimū. b. bar. fecit. de q̄ dic̄ in ꝟ assūpt̄. Ozt̄us
ꝯclusus so. m. spon. m. ozt' ꝯclusus. Et
vere fuit. ꝛ est ozt' voluptuosus in q̄ xp̄s recre
ari sedule ꝯcupiscit. ió attrahit ip̄m ad se his ꝟ
bis Cañ. v. Dilect' me' descēdit in ozt̄um s. ad
ozt̄ulū aromatuz vt pascaꝯ in ozt̄is ꝛ lilia colli=
gat. In ꝟ ozt̄ulo amenissimo fluit fons aq̄rum
B viuentiū ꝑm illō ps̄. O bar. apō te est fons vi=
te. qz audeo dicere ꝯfidenꝯ q̄ admodū in mꝯ=
tis est exp̄tū. q̄cūq; ei deuote ꝟuierit. mozt̄ eꝯ=
nam nō videbit. sz vitā eternā veraciꝯ possidē=
bit. qz legiꝯ ꝟ a sponso suo impetrasse cū ozauit
Bñe ihu xp̄e p sanctissimi sanguis tui cruoꝛez
quē vt munduz redimeres effudisti. ꝛ in cruce
oia ad te trahens sp̄m tradidisti. i hac hoza pas
sionis mee exaudi me indignā famulā tuā ꝛ cō
cede p inuocatōz nois tui sanctissimi p icarna=
tōz tuā xp̄e vt q̄cūq; passionis mee mēoziā ege
rit pctōꝛ suoꝛ veniā ꝯsequaꝯ. ꝛ nullꝯ hoza di=
scessiōis sue hozroꝛib' demonū tracteꝯ. ꝛ p̄cio=
si coꝛpis tui' particeps fiat. ꝛ phēnis gl'e p̄miuz
tecū pticipet sine fine. O fructuosa oro hui' ꝟ=
ginis gl'ose. q̄d em̄ est meli' hoi q̄ hr̄e veniam
pctōꝛ suoꝛ q̄ final'r mergūt hoiem i ifernū. q̄d
leti' q̄ teterria demonū mōstra nō vidē. q̄bus
vis̄is vellet hō oia tozmēta mōi libēti' sustinere
E Sic̄ de ꝟ refert. b. Cirill' in epl'a ad aug̃l. quen
dā a mozte suscitatū sic dixisse. Uenīete moꝛtis
mee hoza tāta in loco q̄ migꝛtur' eram nephan=
doꝛ affuit spirituū ml'titudo. vt p̄ ml'titudie oi
no nō dinumerari possent. q̄ꝛ spēs tl'es q̄ ea ni
hil penosi' nihil ve hozribili' excogitari potest
Poti' em̄ q̄libet hoim flāmis ardētib' arsurū
se exponeret. q̄ eoꝛ formaꝛ ictu ocl'i visiōe po=
tiri. q̄ ad me venīetes oia q̄cūq; ppetraui ꝯtra
deū ad memoziā meā reuocabāt. suadentes mi
hi vt ampli' de diuia mia quā guiꝯ offēderā nō
sperarē. hec ille Ecce a tā hozribili aspectu bea
tissima bar. suos famꝯos famꝯas q̄ fecit liberari
Quid etiā ē hoi salubri' q̄ salutar' coꝛpis xp̄i
pticipē fieri. qō ē aie viaticū ꝛ a leonib' inferna
lib' defensiuū. Uere felicē (ꝑm bil'. sup Actu.)
estio obitū hois q̄ in hoza mozt' suc: carni ꝛ san
guini icoꝛporat' fuit sui saluator'. q̄d nā ē bea=
ti' q̄ p̄miū celest' gl'e cū xp̄o suscipe in eternū?
qō ē oim miseriarū finitiuū. Q ät. b. bar. hz illa
ipetrare suis famul' ꝯforme pbaꝯ in exemplo.
Fuit q̄dā abbas in frisia q̄ cū alijs duobus mo
nachis missus erat ad capl'm generale. Cū aūt
ad qōdā nem' pl'i venissēt vbi latrones moza=
bāꝯ frequēꝯ. ꝛ neces eūtiū cōmittebāt. Et ecce
F voꝯ hozribil'clamabat. scti p̄res ꝓpter nomen
dñi nr̄i ihu xp̄i ꝛ ppl' nomē. b. bar. ꝟgis ꝛ mar
tyris sue venite. quā vocē cū audiuissent exter
riti pl' festinabāt vt terrozes h' loci effugerēt.
ꝛ illa voꝛ attenti' sonuit vt p̄us. cu m āt abbas
audisset nomē dñi nō exl'ruit. ad locū iuit. Cū
āt venisset nihil vidit nec audiuit. ꝛ intra se ait
dñe ihu xp̄e q̄ fuit illa voꝛ quā audiui. Tūc ap
paruit sibi caput cuiusdā viri qō p triduū iacu
erat amputatū. ꝛ fūat aptis ocul' ꝛ resoluta lin
gua dicēs. Null' terroꝛ tibi sit. sz vade voca ali
os duos tuos fratres ꝛ indicabo vob mirabi=
lia q̄ dñs opatus est in nob. Qui cū venissz cū
familia sua. caput ait. Hoc qō vob dico. diligē
ti' ad quēcūq; locū venerit' ad honozē oꝯpotē=
tis dei ꝛ b. ꝟgi. ac mar. bar. p̄dicate. Scitote
q̄ fui mercatoꝛ diues ꝛ cū venirē ad locū istuz.
incidi in man' latronū q̄ me appḧēdētes omia
abstulerūt ꝛ me occideꝯ. ꝛ qz ml'tis mal'reple=
ta erat aia mea. innūerabl'es demones venerūt
vt raperēt aiaz meā. sz scā bar. eripuit me. ꝛve=
ste sua clarissima circūdedit. qz sp̄ dū viuerem
aliq̄d exhibui sibi laudis ꝛ honoris. vñ ad eui
dētiā h' rei. tale caput meū a loco isto ferte ad
coꝛpus qō a dexꝛis in rubi frōdib' iacet obzu
tum. ꝛ in locū p̄stinū adaptate. ꝛ ego vobiscuz
pgā ꝛ p ꝯfessionē purā p̄cepti' sac̄mētis remissi
onem valeā p̄cipe pctōꝛ. qō illi audiētes deuz
gl'ificaueꝯ. ꝛ. b. bar. adoꝛauerūt gr̄as agentes
deo. ꝛ fecerūt sic̄ audierunt ꝛ ꝯtinuo surrexit q̄
occisus fuit. ꝛ cū ipis festiauit ad qōdā opidū.
ꝛ ꝯfessiōe cū magꝛ ꝯritōe ꝛ cū lachꝛymis facta
ꝛ sac̄mētis eccl'asticis felic̄ p̄cepti'. ipis cer=
nētib' aia a coꝛpe ei' migꝛuit ad celū. ꝛ suscepta
est a domino ihu xp̄o. Coꝛpus autem cū magꝛ
reuerētia est suscept̄ ꝛ sepult̄. Ecce em̄ iste a
menissim' oꝛtoꝛ q̄ salutiferū hz vnicuiq; fōtē
ꝛ huc debē' ab ea petere ne eꝯna siti moꝛiamuz
ꝛ dic̄ cū sapiēte. Biriuēꝯ fontes tui foras ꝛa- 6
q̄s tuas diuide in plateis. Prou. vj. In isto oꝛ
to flozigero celestis p̄familias diuīsoꝛū genera
floꝛ plātauit. ꝛ p̄ncipal'r tria. s. flozes rosarum
violaꝛ ꝛ rutaꝛ. Flozes rosarū sunt' albi hñtes
in medio colozē q̄si aureū. ꝛ significāt ꝟginale
castitatē cū caritate q̄ dotauit dñs. b. bar'. de q̄
dicit in legēda. gl'am castitat' sp optaui ꝛ in ar=
mariolo coꝛdis mei inclusi incōditā castitatem
oēm viri thoꝛū ꝛ ꝯtubniū aspnādo. Sciuit em̄
ex instinctu spūsci illō Hugo. dictū. Sic acce/
dētē ad thꝛonū ncc̄e est p̄mū castitate mentis ꝛ
coꝛpis p̄muniri. Sz ꝟ nō adūtit eua ꝟgo. ió ex
sua petulātia est ꝓlapsa. De cuꝯ lapsu dic̄ beat' 7
Hiero. de lapsu ꝟgis ꝓsecrate. Cur non rūpis
in vocē ꝛ tue mēt' apponis ardoꝛē Eras ꝟgo i
padiso dei. vtiq; inter flores ecc̄le. Eras spōsa
xp̄i. eras tēplū dei. eras habitaculū spūsancti.
ꝛ cū deo toties ncc̄e est vt ingemiscas q̄ nō es.
q. d. fuisti. ꝛ incedebaꝯ in eccl'a tāq; colūba splē
debas vt argentū. fulgebas vt aurū. Eras tā=
q̄ stella i manu dñi. q̄ est ista subita mutatio: q̄
repētina ꝓūsio. de dei ꝟgie facta ē coꝛruptō sa

thane. De spōsa xp̄i scortū execrable. de tēplo dei phanū immūdicie. de habitaclo spūssci tuguriū diaboli. Et neq incedebas cū fiducia vt colūba. nunc lates in tenebr' vt vesptilio. q̄ prefulgebas vt aurū ꝓpter ꝟginitat' decorez. nūc vilior facta es luto platearū. Que fueras stella radians in mānu domi velut de celo alto. nūc extincta ꝯūsa es in carbonē. Hec Hiero. Et q̄ dicto doctor' glorioſi ptz q. b. bar. q̄ inuiolatū ꝟginitatis florē ꝟginitatis ꝟgo in paradiso nitēs inter flores eccl'e vt spōsa xp̄i tēplū dei. habitaculū spūssancti incedit in eccl'a celesti vt colūba. splēdet vt argentum. fulget vt aurū. Secūdi flores q̄s plantauit dñs in. b. bar. sunt flores violarū q̄ q̄nto alti' crescunt de tāto ꝟutē supiorem demūt. ꝛ significant ei' hūilitatē quā in magnis honorib' cōꝟuauit. ꝓpendens illud sapientis Eccl. iij. Quāto maior es humilia te in oibus. q̄nto em a suis pcuratorib' a sua nobilitate ꝛ nimia speciositate laudarē. tāto magis ꝟgo dei se deprimebat. vt impleret augl. dictū in li. ad sacras ꝟgies. Dñica ꝟgo nec ꝟmonib' iactātia. nec diuitijs nec nobilitate se debz extollē. sed in hūilitate pauptate spūs a xp̄o accepta q̄ diu vixerit pmanere dz. Tertij flores q̄bus ornat' fuit iste ord' scz. b. bar. sunt flores rutarū q̄ sua amaritudine fugāt ex viridaria aialia venenosa ¶ Et significāt oratōez qua btā ꝟgo bar. dimicauit ꝛtra diabolū ipm effugādo. ꝛtra ꝓpriū patrem Biascorū ꝛstantiā passionis supando Et ecōtra ꝓpria corpis libidines extinguendo. Et q̄ scriuit. b. augl. dicentē vbi s. Dñica ꝟgo obtinuit extinguēdas oēs libidinis flāmas ieiunijs ꝛ abstinentijs dz opam dare. oronib' die noctuq̄ insistere si cupit laqos diaboli insidiātis euadē et ad ꝓmissa ꝟginitatis puenire. ¶ In būc nobilissimum ortū xp̄us diūsa sua genera aialiū collocauit. ꝛ p̄cipue tria. Lepores timiditatis Aspidos velocitatis. ꝛ Leones audacitatis. Lepꝰ eñ est aial timidū ꝓm Ysi. li. xij. Jō data est ei mēbrorū velocitas ꝛ cursus agilitas contra canes quos formidat ꝓm Auic. ꝛ significat timorem dei quē habuit. b. bar. vt mūdū ꝛ pompas ei' euitaret ꝛ peccatū supbie effugeret. q̄ timor dñi expellit pctm Eccl. j. Aspidoli sunt aimalia velocia. ꝛ ita nō vngue. nō cornu. nō dēte. scz sola velocitate fugit a canib' ꝛ venatorib' se talit defendit. vt dicit mgr. x viij. ph'ie. Et significat agilitatē ad bonū quā habuit. b. bar. ꝛtra torporem negligētie. q̄ ꝓpendit illud Eccl. ix. Quōcūq̄ pōr man' tua instanter labora. q̄ nō est scia nec op' nec ratio apud inferos quo tu pperas. Scz heu tardi sum' ad omne bonū. ꝛ ideo contra ꝫ inuehit Aug'. in oratōe di. Alia sceleris q̄d tardis agis. dies iudicij venit. q̄d torpes aīa peccat'. arbor infructuosa. Ubi sunt fructus tui. arbor digna securi ꝛ igni. digna succidi. q̄ sunt fruct' tui vtiq̄ spine pungentes. i. amara peccata. et lignū aridū ꝛ inutile eternis ignib' dignuz. q̄d respondeb in illa die cū exiget a te vsq̄ ad ictū oculi omne temp' viuēdi tibi impēsum qualit' fuit a te expensum. Tunc q̄ppe cōdemnabitur q̄cquid fuerit i te inuentū operis vel ocij. ꝓmonis. hec ille. Leones sunt aimalia audacia. Ar ꝓm Plin. in spe. natur'. Q̄ñ psequunt ipos canes ꝛ venatores. se nō occultāt nec latitāt. sz se dēt in cāpis vbi videri possint. Et significat audaciā quā habuit. b. bar. ꝓtra tyrānos ipaz trucidātes. ꝛ pcipue ꝓtra pfem impudicū canē. q̄ cū suaderet sibi vt in thorū ꝓsentiret. ꝛ mundi delitijs frueret. ipa hec audies intremebūda nō pensans quē accusatōis ptenderet colorez. sed refutās audacē hos ꝓmones ait. Pat' cum in oib' sicut expedit tuis teneor obedire mandat'. In his tū scias me tibi renittentē. vt dr in legēda. Altio in hoc ortulo speciosissimo plātauit de' diuersas arboreſ aromaticas. tñ specialiter tres. s. platariū fidei pfecte. q̄ spretis oib' idol' xp̄o militauit. Oliuam misericordie. iux illud Eccl. xxx. Miserere aie tue placēs deo. ꝛ palmam gl'ose victorie. q̄ omib' inimicis suis deuictis nūc regnat cū sponso suo in celis ornata Ad quem nos pducat rē.

Sermo secūdus De eadē p euāgelio diei.

Simile est regnuz celorū decē ꝟgi. Mat. xxv. Szm Ysi. li. xiij. Zizania est herba quam poete ifelix vocant lolium. eo q̄ inutile est ꝛ infecundū. nascitur aūt inter triticū tempibus siccis. ꝛ q̄diu ē i herba simil' est tritico. ꝛ ab eo vix potest discerni. Et facilē suffocat triticū nisi ab eo sepereē. Cautius tñ est q̄ñ a tritico nō cognoscit' q̄ crescere ꝓmittat' ꝛ collecto tritico tūc in igne comburet'. Spūal'r p zizaniā intelligūt' peccatores q̄ crescūt inter triticū. i. inter bonos xp̄ianos. q̄rum pauci sunt respectu malorū. ꝓm illō Eccs j. Stultorū infinitus est numer'. sz q̄ tres a bonis nō pūt bñ cognosci. iō crescere cū ill' ꝓmittant'. quemadmodū docet xp̄s. Mat. xiij. di. Sinite vtraq̄ crescere. Sup quo dicit. b. Aug'. in omel. de pnia. ꝛ hr. ij. q. j. Multi mali iāt sunt tollerādi quorū pctā manifesta nō sunt nec forte eradicādo zizaniā eradicet' ꝛ triticum. sz q̄buis cum bonis crescere ꝓmittuntur. tamē ꝓpter eorū exercitiū. tū vt ab eis meli' cogñscant' tū vt p' extremū iudiciū boni ad nuptias spōsi admittāt' ꝛ mali inde excludāt'. ꝛ in ignē infernī iactent'. Ad liq̄t de. b. ꝟgi. Bar. ꝛ de ei' torib'. Nā ipa tāq̄ vna de numero p̄rudētiuz ꝟginū hodie ad nuptias agni cum sponso suo xp̄o intrauit. Tortores aūt ei' infern' deglutiuit. ꝛ ꝫ vult cuāgel'. in q̄ ad ꝓpositū ꝓncipalit tria describunt'. Quantū ad ꝓmum bonorum et

maloꝝ finaľ distinctio. ibi. Sile ē r.c. Quātū ad
scōm singuloꝝ hoiꝫ vniūsaľ resurrectō. ibi. tūc
surrexerūt. Quantū ad tertiū pctōꝝ ꝛ heretico
B rum eternaľ ꝓdemnatio. ibi. nescio vos. Circa
qđ notandū. Simphoniste volentes hoies ad
sua carmia reddere plꝰ attētos ꝑmittunt aliqđ
dulce ꝛ delectabľe ꝑludiū in quo illi naturaliť
delectenť. teste Ari. i li. sue poe. Hō inđt natu-
raliť delectať in simphonia. sic dñs nr ihs xps
q̄ est optimꝰ simphonista volēs nos esse de die
iudicij cautos. ꝛ vt bōa opa ibidē haberemꝰ ꝑ
posuit nob hāc pabolā q̄ magis ammonet ꝛ de
lectat. iuxť illud Aug⁹. ad ianuariū. li. ij. di. Cū
aliq̄d musice ꝛ similitudinarie ꝓponiť plus de
lectať ꝛ plꝰ honorať ꝛ plꝰ diligiť q̄ qđ ꝙbis ꝑ
prijs aptissime diceret. iō dicit dñs. Sile est r.
c. d. ꝙ. Quid h intelligiť ꝑ regnū. expoit Gre.
in omeľ. di. Q ecclia ꝑntis tpis aut militans ec-
clesia designať. sicut ibi mittet filiꝰ hois| ange-
los suos. ꝛ colligēt de regno eiꝰ oia scādala. ne
q̄ eī in illo regno beatitudis i quo pax sūma
est inueniri scādala poterit q̄ colligāť. Et sic ꝺr
ꝑns eccľa regnū. Jō recte sic in celo est sol hns
ꝙtutē illuiatiuā ꝛ in lumie suo nūq̄ deficē. q̄q̄
eiꝰ lumē ꝑ terre aut lune interpositōez auferri
aliq̄n videať. Et h sol alios planetas illumiat.
nec ab ill' illustrať. sic in eccľa militāti sūt soles
spūales sancti doctoꝛes. q̄ hnt ꝙtutē illuminan
di inferioꝛes. nec debēt ab ill' illuminari. de qui
bus dicit dñs Mat. v. ſVos estis lux mundi.
Jn celo etiaz est lūa q̄ caret lumie ꝓꝑo ꝛ a fōta
li plenitudie soľ ē lumis receptiua. vt dic Ari.
in li. elemē. ꝛ pꝰ q̄ a sole ē illumiata lumē suum
ceter| stelľ imparťiť. sic i eccľa sūt ꝑlati mioꝛes
q̄ recipiūt intelligētie lumē a lumiaribꝰ maioꝛi
bus ꝛ alijs xp̄ifidelibꝰ tri buūt illō Reg. c. sile
est. d. ꝙ. fm. b. Hiero. h ē vniūsitati fideliū q̄ ꝑ
C pter integritatē fidei ꝙgines noiant. fm illud
apľi. ij. Cor⁹. xj. Despōdi vos vni viro vi. ca.
exhi. xp̄o. ꝛ dicit decē signť ꝓpť decē dei im-
pletōz mādatoꝛ. Se qb Mat. xix. Si vis ad
vitā in. serua mā. d. Et dicit Chryſ. sup mat.
Jō ponit hāc pabolā in ꝙgnū ꝑsona vt oñdat
q̄ licz ꝙgitas magnū qđ sit. tñ si ab opibꝰ mie ē
deiecta. cū adulter| fozas eijciet. q̄re ncce est vt
hēat bōa opa. Qz dic Gre. in omeľ. ꝛ poiť i ca-
no. j. q. v. Nō sufficit mala nō facere nisi quis
studeat bonis opibꝰ insudare. Jō seq̄ť Que ac
cipientes lam. suas. i. bōa opa fm Aug⁹. q̄ de-
bēt alijs ostēdi. fm illud Sic luceat lux ve. co.
ho. ꝛc. Mat. v.. Et bñ opa bōa p lāpades de
signanť. qz lāpades vitree sūt trāslucide i alijs
em metalľ q̄cq̄d ꝓtineť intrisecꝰ absconditť i vi
tro aūt cuiuslibz liq̄ris spēs q̄ľ est exteriꝰ decla-
rať. sic est de opibꝰ bonis. nam dñt lucere alijs
ꝛ nō solū sibi. vñ fm Chryſ. p lāpades fides q̄
aiam sic lāpas domuz illumiat desigť. qz fides
debet lucere ꝓtra hereticos ꝛ tyrānos. illas ist
tur lāpades accipiētes exeūt obuiā spōso ꝛ spō
se. h est xp̄o ꝛ eccľe. qđ expoit Auge. Tunc ex
eūt obuiā spōso. q̄n egrediēť ꝺ mōo ꝛ errorib⁹
ꝛ veniūt obuiā dño q̄ sp parať est vt ingredia
tur cū dignis ad beatā spōsam eccľaz. Et i hoc
q̄ oēs exierūt obuiā xp̄o. intelligiť q̄ omēs pe
tent saluari. sicut attestať Boe. vene. li. iij. pla
j. Dis mortaliū cura quā mľtipliciū studioꝛ la
boꝛ exercet diūso q̄dem calle ꝓcedit. ad vnum
tñ btitudinis finez nitiť puenire. Jdē testať in
iij. psa. Et oēs inđt homies boni pariť ꝛ mali
ad summū finē nituntť puenire. Tunc poiť vir
ginū dña. q̄nq̄ aūt ex eis erāt fatue ꝛ q̄nq̄ pru
dentes. Intelligiť q̄ q̄nq̄ bonis opibꝰ erāt va
cue. qz fides sine opibus mortua est. Jacobi. v
Cui ꝓsonat. b. augꝰ. Nihil valet ois fides quā
tūcūq̄ fuit xp̄iani hois absq̄ ꝓfessiōe cōgrua
opis ꝛ ꝶmonis. qz fm Aug⁹. de san. vic. Hō fi
deľ est sine fide mortuꝰ velut sine aima corpus
sz q̄nq̄ erāt prudentes. i. bōa opa hntes. Sup
hec ꝙba dic Ozi. q̄ recte credūt ꝛ iuste viuunt.
assiľanť q̄nq̄ prudētib. ꝙgibꝰ. Qui aūt pfitēť fi
dē aliq̄n ꝛ n ꝑpant se opibꝰ bois ad salutē. assi-
milāť q̄nq̄ fatuis ꝙgibꝰ. vľ prudētes dicūť cō-
tēplatiui vľ religiosi q̄ opa sua bōa i finē bonuz
ꝓpť laudē dei ordināt. fatue| no ad eūdē. ꝓpť D
hūanā laudē. iō sbdiť. Sz q̄nq̄ fa. ac. lā. sū. nō
sum. o. secū. Hic ꝑ oleū pōt ꝑmo itelligi caritas
qz sicut oleū natat sup oēs liq̄res. sic caritas su
per oēs ꝙtutes. fm qđ dic Prosp de vita ꝓtē.
Charitas est vita ꝙtutū. ipa est aūt mors vicio-
rum. sic em cera fluit a facie ignis. sic vicia a fa
cie charitatis. Scdo ꝑ oleū intelligiť iocundi-
tas ment| q̄ oriť ex bois opib⁹. Et h dicit augꝰ.
in li. de ꝙ. dñi. Per oleū inđt ipaz leticiā deli-
ri arbitroꝛ. fm illd. Unxit te deꝰ tuꝰ. o. le. pcō.
tu. Tertio ꝑ oleuz intelligiť puritas ꝓscie. fm
Gre. in ome. de illo ꝺr Ecēs. ix. Oleū de capite
tuo nō deficiat. Jdeo ꝺr. Oleū ꝙgies fatue nō
habuerūt. i. nō charitatē. qz fuerūt ociose Cha
ritas aūt nūq̄ ociosa est. opať em magť sť. fm
Gre. in iocūditatē mēt| teste augꝰ. de ꝙ. d. q̄nō
ꝓpťea gaudet q̄ deo intriseꝰ placz nō hz oleū
secū. oleū nō sumūt. qz gľaz intra ꝓsciaz nō hnt
dū hāc ab ore ꝓriorū q̄rūt. Sz h ꝓplex habue-
rūt prudētes ꝙgies. ꝛ iō sbdiť. Prudentes ꝙo
ꝙgies ac. o. in va. s. cū lā. Glo. in vasis. i. cor|
dib⁹. Jō dic Hyla. sup mat. Oleū boni operis
fructꝰ. vasa hūana sunt corda ꝛ corpa inť q̄ruz E
viscera thesaurꝰ bone ꝓscie recōditꝰ ē. Hunc
ponūť tria ꝑambula. ꝑmū est mōi ꝓsummatio
iō seq̄ť. Dozā aūt facietē spō. doꝛ. moza illa est
tale spaciū ab ascensiōe dñi vsq̄ ad finē mundi
ꝛ finis illiꝰ moze ē nob ignotꝰ. fm illud Mat.
xxiiij. De die illa nēo scit ꝛc. Et incerti ex vtro
q̄ genere hominum moziuntur hoc interuallo

ꝑis donec ſb aduentu dñi fiat reſurrectio moꝛ tuoꝝ. vt ait Aug⁹. de ỻ. dñi. ſz moꝛtē ꝓcedit in firmitas. Jō dicit. Dormitauerūt omēs. i. ante moꝛtē languescebāt. Vñ dic Hiero. Dormire eſt moꝛi eſt. añ ſomnū ỻo dormitare eſt añ moꝛtem lāguescere. qꝛ ꝓ pōdus egritudis pueſt ad ſomnū moꝛt. Et ſunt ꝓncipaliꝛ due rōes q̄re ſō nus moꝛti cōpaꝛ. Pria ſic dormiētes reqeſcūt a laboꝛe. ſic moꝛiētes a ꝓſentis vite laboꝛe quieſcūt. Fm illō Apoc. xiiij. Ammō iā dicit ſpūs vt req. a la. ſu. Scda ſic dormienti nichil ad meritum vl demeritū imputaꝛ. ſic nec ꝓ moꝛtez eſt ſtatꝰ merēdi. Scōm ꝑambulū eſt ad iudiciū cō uocatō. ibi. media āt nocte Certe ex hac ſra tra būt q̄dā q̄ tpus extremi iudicij fiat de nocte. ꝛ Fm b dic Hiero. q̄ traditio iudeoꝝ deſiḡt xp̄z media nocte vēturꝝ. Sz alij dicūt ꝛ meliꝰ q̄ celebrabiꝫ in die. ſ. māe q̄n ſol erit in oriēte ꝛ lūa in occidēte. Ad b eſt. j. Coꝛ. iij. Dies dñi declarabit. ꝛ b eſt de intētōe Tho. de aq̄. ſed q̄ b dicit vult innuere hoꝛā ꝛ tps eſſe tm̄. Jō gloſat. media nocte. i. nullo ſperāte vl ſciēte. Et ſeq̄t Clamoꝛ facꝰ eſt. b clamoꝛ eſt ſonꝰ angeloꝝ tubantiū excitās moꝛtuos. quē audiētes reſurgūt vt rōz de factis ſuis reddāt. ꝛ b eſt qō dic. exite obuiā ei. Tertiū ꝑambulū eſt oim reſurrectō. Jō ſeq̄t. Tūc ſur. o. ỻ. Fm illō. j. Coꝛ. xv. Oēs q̄dē reſur. Et oꝛ. lā. ſ. i. rōes opeꝝ ſuoꝝ reddentes. ſic expoit Aug⁹. de ỻ. dñi. Sz Fm Gre. oꝛnant lā. ſ. q̄n ſecū poꝛtāt opa ꝓ q̄b⁹ recipe eēnā F beatitudinem expectāt. Ad b vt lāpas oꝛnēt tria req̄runt. Primū eſt claritas vite in q̄ ſignificatur puritas vite ad ſeipm. q̄ tunc magis erit neceſſaria q̄m marſubia plena pecuniarū. vt dicit Bern̄. Et iō ꝓſulit ſapiēs. Oi tpe veſtimenta tua ſint cādida. i. vita pura. Scōm ē plenitudo olei in q̄ ſignificatur miſcōia ꝛ elemoſina. q̄ Fm Amb. eſt ſola comes defunctoꝝ. Tertiū ē iflāmatio ignis in q̄ fides cū dilectōe erga deū itelligit. q̄ tles ornatas lāpades habebūt añ iracūdum iudicē xp̄m ſecure apparebūt. ſz tales lāpades fatue nō habebūt. Jō dicent. Date nob de oleo ve. q. d. iuſticia vra eſt ſufficiēs glorificare ꝛ excuſare vos. excuſate q̄ nos vl facite te ſtimoniuz de opibus nr̄is q̄ vidiſtis qꝛ fideles fuim⁹. Sz Gre. planiꝰ exponit in ome. di. Lāpades fatuarū ỻginū extinguunt q̄n opa eaꝝ q̄ hoib⁹ clara foꝛ apparuerūt. in aduētu iudicij intꝰ obſcurāt ꝛ a deo retributōz nō inueniunt. Quia ꝓ eis acceperūt ab hoib⁹ laudes q̄s amauerūt. Recte. n. erit de opib⁹ fatuarū ſic de viſu ſtellarū Fm naturales. Stelle q̄ i nocte clare lucent veniēte lumie ſol ꝛ dici obſcurant. qꝛ lumen maiꝰ minꝰ obfuſcat. ſic veniēte xp̄o opa q̄ b clara vident. obſcura erūt. ſz qꝛ tūc nullꝰ pōt aliū iuuare. ſz ſibi vix ſufficit ſua iuſticia. qꝛ iuſticia iuſti ſup eū. ꝛ impietas impij erit ſup eum

Ezech. xviij. Jō rñdent ꝓudētes di. Ne forte nō ſufficiat nob ꝛ vob. ite po. ad vē. Hoc ē Fm Hiero. nō ex inuidia vl auaricia. ſz qꝛ vix ꝓ ſe non pōt q̄s rñdere. Sed q̄ ad vendētes iubent ire nō dant ꝓſiliū. ſz ex obliq̄ cōmemoꝛāt crimē eoꝝ. Fm Amb. q. d. videatis mō quō vos adiuuēt q̄ vob oleum ādulatōis ꝓſueuerūt vēdere. Quia Fm Gre. venditoꝛes olei ſunt adulatoꝛes q̄ accepta q̄libet gr̄a vanis ſuis laudibus nitoꝛē gl̄e offerūt q̄ſi oleū vendūt. De quo dic ꝑs. cxl. Oleū āt peccatoꝛ nō impinguet caput meū. Cōiter p⁹ iudiciū examinatōis ſeq̄t p̄miū retributōis cū addit. Cū āt irent eme. ve. ſpō. ꝛc. b loq̄t tropice. i. ſi adhuc viuerēt iuenirent adulatoꝛes vt irēt emere. Et ſic ptz q̄ in malis manebit affectꝰ vanitatis. ꝛ q̄ in eis erit penitentia ſz infructuoſa. Sap̄. v. Et tūc veit ſponſus cū ſublimitate ꝛ q̄ pate erāt intrauerūt cuz eo ad nuptias. Obti ſunt illi q̄ ad cenam agni nuptiaꝝ vocati ſunt. Apoc. xix. Et clauſa ē ianua. Glo. ianua eis claudet. ianua mie ad idulgendū q̄ mō opib⁹ mie apiet. Mat. v. Bti miſericoꝛdes. qm̄ mi. ꝓſe. Janua gr̄e ad merenduz q̄ ſolū hr̄ in hac vita. qꝛ gr̄a hic. iuſticia in fuſo Janua gl̄e ad intrandū q̄ mō oib⁹ penitentib⁹ reſeraꝝ. Mat. iij. ꝛ. iiij. Pniam agi. ꝛc. Poſtq̄ egit de retributōne bonoꝝ. agit iam de retributōe maloꝝ di. Nouiſſime ỻo veniūt ſz tarꝺ. ſicut diues epulo. Lu. xiij. ꝛ dicunt. Dñe dñe aperi nob. Hic dicit Chryſ. Nihil ꝓdeſt ex neceſſitate repetita cōfeſſio eiꝰ q̄ nō ex voluntate ꝓfeſſus eſt. Jō ammonet. Eccl̄i. v. Ne tardes conuerti ad dñm. Sunt tñ heu mlti in finem ſuuz pniam differentes dñtes illud Aug⁹. Juuenis ſum faciaz q̄d me delectat mō. ꝛ poſtea pniam agam. quēadmodū ſi dicat pcutiā me gladio. ꝛ poſtea vado ad medicū. Heu miſer neſcis qꝛ vniꝰ hoꝛe pūctu vulnus accipit. qđ vix longo tpe ad ſanitatē p̄ſtinā reuocaꝝ. Hec aug⁹. Audi q̄ q̄ dñs dicat talib⁹. neſcio vos noticia approbatōis foꝛe dignos gl̄a mea. aut ſcriptos i libꝛo vite. qꝛ oleū miſcōie de ꝓpꝛijs bonis nō ꝓparaſtis. ꝛ ꝓcludit. Vigi. q̄ qꝛ neſci. diem ꝛc.

Sermo tertius. De eodem.

Ortus concluſus

ſoꝛoꝛ mea ſpō. in. Cañ. iiij. Inter omia mūdana ſolacia q̄ ſpūm hois recreant dulciꝝ ꝛ delectāt ſunt magis naturalia pomeria in q̄b⁹ diūſe herbe ad recreamē. ſz ꝑpt reqez. Qꝛ Fm Ariſto. iiij. ethi. Lud⁹ ꝛ reqes neceſſaria ſunt vite hūane. Et itez. x. eiuſdē. Nō poteꝝ laboꝛare ſ̄q̄t ꝓtinue reqe indigēt. Jō legit Cant. v. Q̄ interalia ſolatia ſpōſa ſalomonis allicit ipm̄ ad oꝛtū Cū dicit. Veniat dilectꝰ me⁹ in oꝛ. ſuum. vt comfru. po. ſuoꝝ. Et ſalomō econtra ad ſponſam.

Sermo

Veni in hȝt in ortū meū sor mea. messui mirrā
B meā cū aromatib⁹ meis. Mystice xp̄s dñs noster hō natus ex ỽgine Maria. ſm illud psal. lxxxvj. Hō natus est in ea. Iste hō benignissimus qrit delitias ⁊ solatia in cordib⁹ hoim quē admodū ipe testat. Prouer. viij. Delitie mee esse cū filiis hoīm. Sed tñ inter oia q̄ ipm delectant sunt horti spūales p̄ncipaliores. ſ. mētes pure ỽginales. ſm illud poete. Delectāt dñm puritatis pectora casta. Cui psonat. b. Greg⁹. exponēs illō Can. vj. Qui pascit inē lilia. Inē lilia spōsus pascit q̄ pculdubio aiaz castitate delectat. Bonorū ortorū vn⁹ fuit. b. Bar. ỽgitat⁹ flore ornata. ⁊ bene p padisum voluptatis p̄figurata. Be quo refert Isi. li. iij. c. iij. di. Para disus est ort⁹ delitiarū q̄ est ex oi genere ligni ⁊ pomiferū arborū psit⁹ hns in se lignū vite. i eo nō est frig⁹ neq; est⁹. e⁹ aditus post pctm primi hois fuit p̄clusus hūano generi. Fuitq; vndiq; muro igneo circūcinct⁹. p̄sidiūq; angelorum fuit a dño ibidē ordinatū. ne alicui spūi vel carni peccatrici aditus pateat padisi. Talis ortus est ⁊ fuit. b. barbara. ort⁹ inquā delitiarū hns i se genera arborū vtpote amigdalū maturi flor⁹ ⁊ virtutis Be quibus gl'atur Ecci. xxiiij. Flores mei fru. ho. ⁊ ho. Narduz boni odoris. de quo dicit Can. j. Cū esz rex in acubitu suo nardus mea de. odo. sua. Sil'r balsamū hūilitatis. qz fuit ỽgo humil'. Insup hz in se. b. bar. lignū vite eterne. qz ei⁹ fructores nō sinit morte eū damnari. ſm illud Ecci. xxiiij. Qui elucidant me vitā eternā habebūt. In ipa nō fuit frigus iniq̄tatis. qđ extinxisset ignē charitatis. nec estus voluptat⁹ carnal'. Quare potest dicē illud Tob. iij. Mundā fuaui aiaz meā ab oi concupiscētia. qz fuit clausa muro charitat⁹. Nam in tñ erat incēsa in charitate xp̄i. q; omēs spreuit voluptates mūdi. ⁊ oēm ornatū seculi p̄tēpsit. Fuit etiā munita custodia angelorū q; tanq̄ soror ei astiterūt. iō ipam xp̄s orto clauso cōpat cū dicit in ỽbis p̄libat⁹. Ort⁹ p̄clu. so. m. spon. mea. In q̄bus ỽgo iocū dissima a trib⁹ cōmendat. Quātū ad p̄mū a fructificatōe ỽtuosa. ibi Ort⁹. q̄tū ad secundū a p̄clusione ỽtuosa. ibi. p̄clusus. q̄tū ad tertiū a p̄iunctōe amorosa. ibi spōsa. Be p̄mo est notandū. Reges ⁊ p̄ncipes solent hr̄e sua pulcherria viridaria ⁊ ortos speciosos floridos varijs herb̄ redimitos arbori/ busq; redolentib⁹ cōplantatos. in q̄b⁹ interdū cū suis reginis ⁊ p̄ncipissis solatiāt⁹ ⁊ militibus p̄uersant⁹. Sicut h̄ figuratū est de rege salomone. q̄ omia gaudia mūdi voluit expiri. Iō dicit Eccs. ij. Magnificaui opa mea ⁊ feci mihi domum ⁊ feci mihi ortos ⁊ pomeria. ⁊ cōserui ea cunctis generib⁹ arborū. in hūc ortū vocat reginam suā filiā pharaonis dicēs. Veni in ortū meū so. m. spon. m. Can. v. Iō legit⁹ Hester. j. de asuero rege q̄ regnauit sup centū. xxvij. p⁹uincias q; fecit sibi ortū mirificū. quē cū varijs generib⁹ aromatū decorauit. in eo fuit vitis. c⁹ stipites erāt argētei. palmites aurei. ⁊ bacci ex gēmis ⁊ auro inserti. vt dicit Petrus comestor in histo. sco. In h̄ orto fecit p̄uisiū suis p̄ncipibus militib⁹ atq; suis Dic xp̄s q̄ ē salomō pacific⁹ ⁊ sapientissim⁹ ⁊ assuer⁹ ditissimus rex celorū ⁊ oim seculorū p suo solacio nobile viridariū ⁊ ortulū delicatū fec̄ ỽginē. b. bar. i quā diuersos ỽtutum flores cōplantauit. ita vt de ipsa illud Tulij moral'pōt exponi versus. Hic q̄z faciei parit ortulus vndiq; flores. Ex q̄bus in docti poterint excerpe mores. Recte em̄ sic in orto naturali varie oriunt herbe a q̄b⁹ p̄cipiūtur sanitates. sic in isto ortulo spūali mlte sunt ỽtutes ⁊ curatōes aie spūales. Primo ei vide L mus q; in orto naturali crescit fenicul⁹ q̄ est herba cōis mlte tñ efficacie ⁊ ỽtutis. qz ſm Isi. li. xvij. ethi. c. vl. succus radicis acuit visū oculorum. Iō ſm q̄sdam dr fenicul⁹ q̄si fenū oculor⁹ ⁊ dicit Ysi. in spe. na. li. ij. c. xxiiij. Feniculū nobilitauerūt ỽpentes. gustu em̄ ei⁹ senectutē exuit aciemq; oculorū ipi⁹ succo reparādo. ex ei⁹ succo fit colliriū ⁊tra caliginē oculorum valde aptū. Et quō debet fieri docet Petr⁹ de crescē tijs li. vj. c. xlvj. Conficiat aloes cū succo fenicu li ⁊ ponat in vase eneo ad solē p q̄ndecim dies deinde more collirij ocul' apponat. Per fenicu lū fides catholica itelligit. q̄ in btā ỽgie barba ra creuit qñ trinitatē p̄sonarū coḡuit in eo q; ñ duas sed tres fenestras fieri ip̄erauit ⁊ sup his p̄rem informauit di. Duo em̄ nō sunt sz tres illuminātes totī⁹ orbis climata. ſ. p̄r ⁊ fili⁹ ⁊ spūs sanct⁹. q̄ licet trini sint in p̄sonis. tñ vn⁹ est deus in suba diuinitatis. iō canit⁹ de ipa. Hoc miranda cernite q̄nto sapientie dono florauit duz sigilluz trinitatis ⁊ supne maiestatis cordis ruinam imbuit. Ecce quō fides tanq̄ nobil' herba feniculus huius ỽgis illuminauit oc̄los interioris. intellectū vicz ⁊ affectū vt cognosceret deū vnū in essentia ⁊ trinū in p̄sonis. ⁊ nō solū coḡnouit p̄sonarū trinitatē. sed etiā idolorū falsitatē. Iō cum ipa cogeret⁹ ea adorare ait. Cuz hō sit dignissima creaturarū summe diuinitat⁹ informatus sīc̄ulo. impossibile est tñ ipm̄ q̄ti i suū creatorē. qđ cū sit impossibile. mlto minus erit aliqđ creature in suū q̄erti opificē. qđ cū i suū opificē q̄erti nō pōt. quō in creatorē creatura q̄ ? Flatile aliqđ creatori oim cōpare. q̄re tibi bze uit⁹ dico. dij vr̄i sunt surdi ⁊ muti inexptes oīs gr̄e. Et ad p̄bandū suū intentuz p̄posuit illud Deut⁹. xxxij. Videte qz ego sum sol⁹. ⁊ non est ali⁹ p̄ter me. ⁊ sicut canit⁹ de ipa in hist⁹ia hodierna. Dij gentiū sophistici omēs demoniaci

est qui trinus regt vnus rector celice vrb. Confundant q̃ glant laudib⁹ sculptiliũ viuit pr̃ cui sacer fuit grex fidelium. Hec inquã fides est pria herba in hoc delectabili ortulo. s. b. bar. planta ta ⁊ exorta tanq̃ aliarũ ⁊tutũ stabile fundamẽtum. ꝟm illud apli ad hẽb. xj. Fides est substãtia sperandarũ rerũ. i. subiacet ⁊ ꝑsupponitur alijs ⁊tutib⁹. Sine hac fide est cecus omis hõ. vt dicit apls vbi s̃. Sine fide nemo placet deo sicut ptz de paganis q̃ in cecitate mentis adorãt ligna. lapides atq; aurũ. de q̃bus dicit ps̃. cxiij Simulacra gentiũ argen. ⁊ au. opa ma. hoim. Os habẽt ⁊ nõ loquent̃. cc. Et iõ silẽs ill̃ fiant q̃ faciũt ea. ⁊ omẽs q̃ confidũt in eis. Utinã in eis cresceret feniculus fidei ⁊ oculi eorũ mentales illuminarent̃ ⁊ caligines abstergerent̃. vt ⁊ ipi cognoscerẽt deũ sicut. b. bar. suũ creatorem ⁊ ab idol̃ falsis animũ reuocarẽt. Joh. ix. Nec⁹ fui ⁊ mõ video. Scdo in ortulo materiali crescẽ arthemesia que est mr̃ herbarũ nobata. Hec dolorem capitis decocta in vino vel aq̃ mitigat at q̃ sedat ꝟm Isi. li. xvij. Jõo dicũt medici si hõ hz dolorem capitis debet eã effodere ⁊ bñ lauare. ⁊ ad vnã horã in vino vel aceto decoquere cũ radice ⁊ postea p pannũ colare ⁊ exb̃ caput lauare q̃ntũ calidius q̃s põt sustinere. ⁊ postea hũc pannũ calefaciat ⁊ circũliget capiti. ⁊ se deponat p vnã horã diei donec sudor exeat. et sic extrahet omnẽ malũ humorẽ. Et hoc debz p q̃ tuor dies cõtinuari. ꝓper arthemesiã charitas intelligit̃ que creuit in. be. bar. q̃n spretis mundi amatoribus soli xp̃o adhesit. quã nec tormẽtũ mortis extiguere in ea vel eradicare potuit. ita vt illud cũ apl̃o dicere potuisset ad Roma. viij Certus sum q⁹ neq; mors neq; vita neq; angeli neq; creatura aliq̃ poterit me separe a charitate xp̃i. Quia p nullã passionẽ aut tribulatõz ego tenella potuit a ꝓposito tam firmo reuocari. Et bñ p arthemesiã charitas intelligit̃. quia sicut illa est mat̃ oim herbarũ. sic ista mr̃ cũctarum ⁊tutũ. Jõ dicit. b. Bernũ. Bona mr̃ charitas. Jpa em̃ est mr̃ hoim ⁊ angelorũ. nõ solum q̃ in terris sed etiã q̃ in cel̃ sunt pacificauit. Jpa est q̃ hoiem deo reconciliauit. hec ille. Hanc herbam charitatis effodere debem⁹ cũ. b. barbara de agro cordis eã q; coquere in vino dilectiõis q̃ nos ppetue dilexit. Hiere. xxxj. Et aceto amare passionis q̃ nos a morte redemit. ⁊ sic ungere seu lauare caput nostrũ. ꝟb est xp̃m q̃ reconciliabitur cum nobis sicut caput cũ mẽbris Tertio in orto materiali crescit rosa. cuius magna virtus ꝟm ꝓpli. libro. ij. est in flore. secundario ꝛo in foliis. ꝓper rosam intelligit̃ virginitas. que ꝟm Cipr̃ianum est flos ecclesie germinans decus atq; ornamẽtũ gratie Hec creuit ⁊ germinauit in nostro ortulo in beata barbara que fuit virgo mente ⁊ corpore. Hanc virginitatem p̃ marie habuit a flore xp̃o qui dicit. Ego flos campi ⁊ liliũ cõuallium. Can̄. ij. Quia nõ potest haberi nisi ipe dederit. Teste Palo. q̃ ait Sap̄. viij. Non possum alit̃ esse cõtinens nisi deus dederit. Sed secũdario habuit a seipsa. q⁹ hanc amauit ⁊ exq̃siuit a iuuẽtute sua. ita vt id dicere potuit. Sap̄. viij. Hanc. s. virginitatem exq̃siui a iuuentute mea ⁊ quesiui mihi eaz assumere sponsam ⁊ amator factus sum forme illius. Ita ⁊ nos si volumus esse continentes petamus eam a xp̃o qui est dator illius. Jux̃ illud Isi. in li. etimo. A deo datur ꝛtinentia. sed petite ⁊ accipietis. tũc autẽ tribuit̃ quãdo de⁹ gemitu interno pulsat̃. Quarto in orto materiali crescit viola. de qua dicunt naturales. quãto plus matures cit. de tanto plus ad terraz crescit. ꝓper violaz intelligit̃ humilitas que fuit i beata Barbara. quia voluit in vera humilitate libentius famulari xp̃o. q̃z cum fastu alicui de optimatibus seculi eam petentibus matrimonialit̃ copulari. Quinto in orto crescit ruta E de qua dicit Isido. li. xvij. c. vl. Q̃ mustela pugnatura cum basiliſco comedit rutã ⁊ ei⁹ odore se munit ⁊ ⁊tute. ⁊ p⁹ ipius esũ inuadit securre ⁊ occidit basiliscum. ꝓper rutã intelligit̃ devota oratio. quã beata barbara cõtinue habuit contra demonis temptamẽta. qua mediante suas ⁊sutias supauit. Oratio em̃ ꝟm Damas. ⁊ ascensus mentis in deũ. ⁊ plus competit virginibus que debẽt esse mentis eleuate in deum ⁊ ad angelicam cõuersationẽ quibus sunt silẽs Et p̃cipue beata barbara simulis fuit angel̃ ꝓpter tria. ꝓmo ꝓpter pulchritudinem. quia angeli sunt spũs multum pulchri ⁊ decori. Sic beata barbara fuit ⁊go pulchra ⁊ decora. cui⁹ facies tanta decoratõe exemplabat cordis mũdiciam vt de elegãtia eius omis intuens miraretur. cõtextũq; pulchritudinis ei⁹ creator oim sigillo signauerat castitat̃. vt dr̃ in legẽda. Ipsa em̃ p̃figurata est p adolescentulã abisac. q̃ q̃sita fuit dauid ex omibus finibus isr̃l̃ speciosa nimis ⁊ iacebat ꝛtinue in sinu ei⁹ calefaciẽs ipsum. iij. Re. j. Scdo simil̃ est angel̃ ꝓpter subtilitatem. angeli em̃ sunt subtiles. ita vt descẽdãt in terrã celo integro remanẽte. Sic. b. bar. murum penetrauit illesa. cũ ꝓpter destructõz idolorũ pr̃ ipam vellet gladio iugulare. Jõ canit̃ i psa. Q̃ burũ trãsit ⁊ nõ ledit Tertio ꝓpt̃ finalẽ vtilitatẽ. angeli em̃ sunt custodes hois ⁊ ministeriũ maximũ i morte solẽt exhibẽ. ꝟm illõ lu. xvj. Factũ est vt moreret̃ mẽdic⁹ ⁊ portaretur ab angelis in sinuz abrae. Ita. b. barbara quã uis deuotis suis ⁊ suitoribus quotidie sua intercessione suffraget̃. maxime tñ in extremis duz maior necessitas instat ipetrãdo eis tãtã grãm vt sine viatico corpis xp̃i. ab ꝟb seculo nõ discedant. sic oñdit in mercatore. de q̃ s̃. in ser. j Et

Sermo

quã adhuc plurib⁹ ostẽdit. ⁊ qz angel' fuit sbli
mioz. iõ in oratõe fuit feruẽtioz. ꝓpꝛ illas ei
florigeras ỽtutes q̃ in .b. bar. creuerũt a sponso
xp̃o est orto cõpata. Ad hũc ortũ specioſissimũ
ỽgines. vidue ⁊ ceꝛe ꝓiugate pgite. ⁊ p̃dictas
herbas ỽtutũ colligite. feniculuz vicz pfecte fi
dei ⁊ credulitatis. artemesiã charitat⁹. rosas ca
stitatis. violas hũilitatis. ⁊ rutã deuote oꝛois.
Est em̃ sũme nccia m'eribus fides recta in qua
cõit plus q̃ viri occupãt ⁊ etiã deuiãt circa sor
tilegia. q̃re p̃ceptũ est Exo. xxij. sic hr̃ i hebreo
Sortilegã ne patiaris viuẽ sup terrã. Est etiaz
nccia eis charitas. qz vt frequẽt sunt rixose cõ
tra viros. fm illud Ecci. xxv. Mler si p̃matũ
habet. s. in domo. ⁊ traria est viro suo. s. in ỽbis
rixosis ⁊ factis. Est etiã ipis nccia rosa castita-
tis. qz dic̃ sapiẽs. Circulus aure⁹ in narib⁹ suis
m'er pulẽ ⁊ fatua. ꝓꝛou. xj. Sicut em̃ sus hñs
circulũ anreũ ponit in lutũ. sic m'er fatua orna
tum pulchꝛitudis ponit in luxurie lutuz. vt ait
glo. lyre. Est etiã eis nccia viola hũilitatis. ⁊ p̃
cipue ỽginib⁹. Qz fm aug'. meli⁹ est hũile con
tugiũ q̃ supba ỽginitas. Est insup eis vt il' ru-
tha oꝛonis. qz sunt debiles ad resistendũ tẽpta
tõnib⁹ inimici. sicut ptz in Eua. Geñ. iij. q̃ de fa
cili ꝓsensit hũani generis inimico. Quantũ ad
scõm ⁊ tertiũ est notãdum. Sicũt naturales q
spõsa sol' siue solsequiũ est herba quã frigiditas
noctis claudit. ⁊ sol' calor aperit. Recedẽte em̃
sole claudit' ⁊ oriẽte iterato aperit'. ꝑ hanc
herbã p̃mo. b. bar. figurat'. qz est spõsa veri sol'
iesu xp̃i. quẽadmodũ ⁊ ipe spõsam dignat⁹ est
hãc vocare dicẽs. Veni gtiosa spõsa mea quaz
ꝓcupiuit aia mea. Sis em̃ celestis hierl'm te ex
pectat vt introeas thꝛonũ gl'e mee. thꝛonũ can
didatũ celestiũ angelorũ. Sicut legit' in quadã
legẽda. Hec igit' spõsa veri sol' ⁊ ortus delitia-
rum btissima ỽgo bar. clausa fuit a pꝛe suo dio
scoꝛo in caritate dei frigido in turri alta. vt ima
ginis illi⁹ intuitũ cernẽtibus cũctis p̃cluderet.
ita vt vultu claritatis nullus hoim frueret'. Et
h̃ figuratũ fuit in azeneth ỽgine pulcerria. de
q̃ refert Vincen. in spe. hi sto. ꝓbutifar qui fu
it nomiatus in curia pharaonis habuit filiam
specioſissimã. iõ ꝓpter eius pulchꝛitudinẽ fecit
ei pat' turrim mirabl'r ornatã. in q̃ eã cum puell'
int'clusit. Interi aũt vt legit' Geñ. xlj. pharao
vidit somũ q̃ sibi ioseph sapient' exposuit Id
circo tulit rex annulũ suũ in quo l'e regie sigil-
labant'. ⁊ tradidit illũ ioseph in signũ regie po-
testatis. Vestiuitq; eum stola bissina. Et fecit
eũ ascendere currũ suũ. Et pcedente p̃cone cla
mare. vt omẽs añ eum genuflecterẽt. Vocauit
qz eũ saluatoꝛẽ mũdi. ⁊ dedit illi in vxoꝛẽ Aze-
neth filiã ꝓbutifari supradicti. Et addit Vin
cen. vbi supra. q̃ de h̃ latius tractat. Qꝛ Joseph
tpe copule venite in curru aureo mirifice orna
to. quẽ trahebãt albi equi. ⁊ tunica aurea indu
tus. venit vt ipaz p⁹ ꝓmissuz duceret in vxoꝛẽ
Quem cũ illa pulcherrima ỽgo azeneth ꝺ tur
ri inspexisset. eius excellentẽ pulchꝛitudinẽ mi
rabat' interrogãs q̃s h̃ esset. Tunc dictuz est ei
a ministris q⁹ esset ioseph totius regni sapiens
ꝓcuratoꝛ vt eã peteret in vxoꝛẽ. q̃ cuz audisset
in copulã eius cõsensit. Spũal'r h̃ p pharaonez
celestis pat' intelligit' q̃ verũ ioseph ihm xp̃um
vestiuit stola alba immoꝛtalitatis. ⁊ posuit ip̃z
in curru sancte crucis sup oẽsq; exaltauit. ⁊ de-
dit illi nomẽ qd̃ est sup omne nomẽ. s. ab⁹ salua
toꝛ mũdi. Et clamat p p̃conem ap'lm suũ Pau-
lum ad ꝓbil'. iij. vt in noie ei⁹ omne genu flecta
tur celestiũ terrestriũ ⁊ infernoꝛ. Et traxit illã
in sponsam btãm ỽginẽ Bar. q̃ recte p azeneth
intelligit'. qz sicut illa fuit filia gentil' diuitis. et
ꝓpter suã pulchꝛitudinem turri fuit inclusa. sic
ista fuit filia satrape ditissimi ⁊ gentil'. q̃ eam in
q̃dam turri ꝓpter suã pulchꝛitudinem inclusit
de q̃ respexit xp̃m esse ꝓcuratoꝛẽ totius regni.
id est mũdi. in thoꝛũ eius cõsensit. cũ illuminata
a spũsancto fidem oꝛthodoꝛam recepit. Jdeo
dixit xp̃s. Oꝛtus cõclusus est sancta Barbara
sponsa mea soꝛoꝛ mea.

Sermo p̃mus de sancto Nicolao ep̃o.

Quasi oliua pullu
lans ⁊ q̃si cipꝛessus in altitudiem se ex-
tollens. Ita scribit' Ecci. l. Videm⁹ em̃ in na-
tura quãto aial est nobili⁹ tãto est liberali⁹. Sic
ꝓbat ꝓli. in spe. na. de aq̃la q̃ est regina auiuz.
cibũ quẽ p̃dãdo acq̃rit sola nõ comedit. sz alijs
auibus sequẽtibus liberalit' diuidit. Jdeo mul
te aues ꝓpter hãc causam eã sequunt'. Mysti
ce liberalitas debz esse int' nobiles hui⁹ mundi
qz debent esse liberales ⁊ mis'icordes pauperi-
bus eos alẽdo. ⁊ nulli calumniã faciẽdo. quem
admodũ. b. Joh̃s bap. docuit Luce. iij. dicẽs.
Neminẽ cõcutiatis neq; calũniã faciatis. q. d.
sed paupes nutriatis. Sed heu hic põt dici de
illis h̃ qd̃ scripsit Ezech. xxvj. Statue tuc nobi
les in terrã coꝛruerũt. hoc est nobiles q̃ tãq; co
lumne dicunt' debiles sustẽtare. in terrenam cu
piditatẽ deueniẽt. ⁊ solent paupes depẽdari. vt
verificet' de eis illd̃ Ezech. xxij. ꝓncipes ei⁹
in medio eius q̃si lupi rapiẽtes p̃dam. ad effun
dendũ sanguinẽ ad p̃dendas aĩmas. ⁊ auare se
ctanda lucra. Quis em̃ nunc int' nobiles sequi-
tur naturã nobil' aquile. vt sua cũ alijs egentib⁹
diuideret? certe pauci. imo fm Hiero. Glozios
sunt latrones pauperũ mercedẽ violent' depꝛe
dantes ⁊ eos depmunt atq; necant. vt se filios
q̃z dicant. Jdeo dicit Hiero. ibidem sanctissi-
mus vt hr̃ in epla Eusebij. Quid mozami duz
viuitis cõgregantes filijs vr̃is diuitias. hono-
res. potentias vr̃as. augẽtes nobilitatẽ ⁊ famã

vt & filij vestri possent que fecistis explere quatenus cū illis pariē i inferno ampliora patiami tormenta. Hec ille. Jō talis nō fuit beat' Nicolaus qui fuit nobil' pgenie. sicut canit eccla. Cōfessor dei nicolaus nobil' pgenie. nobilior moribus. Sed fuit mltum liberal' more a3le. pauperes alendo. captiuos redimēdo. ideo ppter suā nimiā liberalitatem oliue compar in verbis passumptis dum dicit. Quasi oliua pullulans. In qbus a duobus laudat. Quantū ad pmuz ab officio miseratōnis ibi. Quasi oliua. Secundo a celsitudine contemplatōnis ibi. & quasi cipressus. De pmo est notādū sm naturales Lucifer inē alios planetas est benignior. cuius alij inter eos sunt etiam benigni. qz hoc necesse ē vt dicit Albumasar vt benignitas beniuolēt' stelle p̄sentiam male remittat. & ecōtra maligni-
tas maliuole p̄sentiā beniuole tpe. Spūal' p luciferū sanctū Nicolaū cōuenit designari. de q canit eccla. Nobilissimis siqdem natalib' ort' luciferi Nicola' emicuit. iō more luciferi est diuinior in miserēdo inter alios cōfessores. cum se plus p̄ alijs inuocat. Quia dicit. Ab infantia creuit mecū miseratio. & ab vtero mris egressa est mecū. Nam oibus q eū in suis piculis inuocant. sine dubio auxiliādo miserē. Refert em methodi' patriarcha. & sil' Johes diaconus. Quadā die cū quidā naute piclitarent. ita cuz lachrymis orauerūt. Nicolae famle dei. si vera sunt que de te audim'. nūc experiamur. Dubij em multū erāt de eius miseratōne & auxilio Et mox vt orassent. q̄dam eis in eius similitudine apparuit dicēs. Ecce assum. vocastis me (sic eti am cantatū est hodie) & statim cessabat tēpestas & incepit tranquillitas eis lugentib' amare. Cū autē venissent ad eius eccl'am quam nūq̄ viderant. sine indice cognouerūt. tunc deo & sibi de sua misericordi liberatōe grās egerūt. Quod ille diuine misericordie & eorū fidei nō suis meritis at tribuere docuit. Iste nāq; lucifer benignissim' ppter suā benignitatē compar oliue hic pullulanti. Prio qz vberrime de se fundit oleū. nec indiget pcussiōe. Quia dicit Pli. in spe. na. li. xv c. iij. q oliua est fertil' vberrie de se fundēs oleū nec indiget pcussione ad olei effusionez. sicut ḃ faciunt minus cauti. Sed tal' pcussio cedit ad ruinam arboris. & in damnū subsequens. Ista pprietas conuenit beato Nicolao. qz ipe fudit de se oleū vberrime misericordie paupibus. nec indiget coactōne ad misericordiā faciendā. sed voluntarie dedit. Ideo de ipo potest exponi illud Hiere. xj. Oliuā vberem pulcherrimā. fructiferā. speciosā vocauit dns nomē tuuz. Certe vberrima fuit hec oliua & pulcherrima. qz nobile oleum de ipa pcessit. De quo dicit sapiens Ecci. ix. Oleū de capite tuo nō deficiet. quia in annis adolescentie statim fudit de se oleū misericordie abundanē. ppendens hanc doctrinaz quā Tobias dedit filio suo dicēs. Quantū potes esto misericors. si multū tibi fuerit abundāter tribue. Si exiguū fuerit idipm libenter impartiri stude. Thob. iiij. Habuit em̄ mltū btūs Nicolaus. qz magnā copiā diuitiarū parentes sibi reliquerūt. ideo abundāē tribuit. Sicut refert Methodius patriarcha. Q dām cōuicaneus suus satis nobil' ad tantā deuenit inopiaz vt tres filias suas vgines ob inopiam fornicari constituisset. vt sic infami earū cōmertio alereē Nō cum vir sanctus cōperit. scelus abhorruit & massam auri panno inuolutā in domum eius p fenestram nocte clam piecit. clamq; abscessit Mane autē surgens hō massam auri reperit. & deo gratias agens p̄mogenite nuptias celebrauit. Nō multū tpus egit q ille secūdo reuersus massam piecit. & ille iterū immensas grās egit. Et decetero supuigilare ppposuit. vt sciret quis sue inopie subuenisset. Post paucos dies duplicatam auri massam in domū piecit. ad cui' sonitum ille excitat. et Nicolaū fugientem insequit. taliq; voce alloquit euz. siste parum teq; meo aspectui nō subtrahas. sicq; accurrens vocius Nicolaū hunc esse cognouit. moxq; humilit' pstratus pedes eius voluit osculari. qō ille refugiēs ab eo exegit. ne cum q̄diu viueret publicaret. Tales oliue nō sunt mō in mōdo. nec inter seculares nec spūales. q̄ tam abundanter funderēt oleum misericordie. Sed sunt silues olestro. De quo refert Isiō. li. xvij. q in folijs simil' est oliue & eius folia sunt latiora. sed arbor steril' & amara. & talis corp' parū vel nichil nutrit. Sic sunt certi inter spūales qui sūt similes veris oliuis hoc est misericordib' in diuitijs et forte p̄bendas habēt latiores. sunt tñ oino steriles & erga paupes amari. nō animaduertentes illud Hiero. de vi. & ho. cleri. Q omis possessio sacerdotū elemosyna est pauperū hominū. & si quid vltra necessitatem vite possederint. nec in elemosynā pauperū erogauerint furtuz & sacrilegium existit. deo teste. ideo q dānandi sint in via timendū est. Quia refert venerabil' episcopus apiarius de quodā cācellario parisien. nomine Philippo qui multas habuit p̄bendas. & tamē de bis nullas elemosynas fecit. nec volebat illa beneficia partim in manus eccle resignare hic em̄ dū agonisaret in mortem. monitus fuit vt omia beneficia p̄ter vnū resignaret. qz plura contra salutē tenuerat. tenuit ille & defūctus est. Cum autē episcop' Guilhelm' parisiensis q̄ eum monuerat finitis matutinis orare vellet vidit iuxta se lumen & vmbrā nimis teterrimā. Quod cū cōiurasset ait. Ego sum Cancellarius Philippus. Et episcop'. Quomō est tibi male inquit. qz damnatus sum eterna morte. Et ille. Que est causa tue damnatiōis respondit. Hec

Sermo

q̄ excrescentes fructus annuatim cōtra paupe
res timide reseruaui. ⁊ ab oculis eius umbra e-
Euanuit. Secūdo beatus Nicolaus oliue cōpa-
tur ꝓpter eius florem q̄ est suauissimi odoris q⁹
ꝑm Ysi.li.xvij. Oliua flores habet munitos et
multū redolentes. Ideo ꝑm Plinīū li.xv.c.jij.
Grana oliue q̄diu sunt in arbore non pereunt et
quanto diutius sunt in arbore tanto meliora fi-
unt. spq̄ nouas vires reassumunt. ⁊ difficilius
cadūt. ita beatus Nicola⁹ quasi oliua fructife-
ra habuit flores bonorū exemplorū bonū exem
plū aliis ꝓbēdo. ita vt de ipo verificet illud ꝓ-
pheticū Ozee.xiiij. Erit quasi oliua gl'oria ei⁹.
⁊ odor eius vt libani. Et est libanus ꝑm mgr̄m
li.xiiij. ꝓpeta. mons nimie redolentie ⁊ summe
aromatice. nam ibi herbe odorifere crescūt. ibi
arbores thurifere conualescunt. ibi cedri ⁊ cy-
pressi. palme ⁊ olive que omēs odores laudabi
les amministrāt. Est g̃ merito odor ⁊ fama. be.
Nico. cōpabilis odori libani. quia sicut de odo
re libani tam sani q̄ infirmi recreant. sic de bo-
no exemplo eius tam sancti q̄ in ꝓpetua manēt
sanctitate ⁊ sanitate. q̄ homines q̄ in cōtinua la
borant infirmitate sunt mirifice recreati. ⁊ nul
la arbor libani fuit ita gl'osa i odore floris sicut
iste sanctus in odoribus exemplorū. Jō pōt di
cē illud Ecci.xxiiij. Flores mei. i. exempla mea
fruct⁹ honoris. quo ad deū ⁊ ad sanctos. ⁊ ho-
nestatio q̄tum ad ꝓximū. Nam de bono exem
plo ei⁹ de⁹ honorabat. ⁊ ꝓxim⁹ edificabat. Ab
infantia aūt cepit dare bonū exemplū ⁊ vsq̄ in
finem nū q̄ cessauit. ita vt dicere pōt cū salomo
ne Sap̄. viij. Puer ingeniosus erā ⁊ sortitus
sum aīaz bonā. Cū em̄ mr̄is vbera lactaret du-
obus diebus ieiunauit in septimana q̄rta ⁊ sexta
feria in his seml'tm̄ suxit. deinde ꝑ totū diē ab-
stinuit. sic̄ de eo canit. Quarta ⁊ sexta feria sel
sugebat vbera. Et hoc est ꝫ ml'tos q̄ nolūt ieiu
nare assumētes ꝓ se illud Bern̄. qd̄ ad cartusi-
enses dixit. Affligendū est interdū corp⁹ ꝑ non
cōterendū. q⁹ modus in oib⁹ est habēdus. putā
tes ꝓ hoc corpori fieri magnā violētiā. imo dicūt
q̄d ꝓdest hoi multū ieiunare. nō em̄ pōt hoiem
sanctificare. in quo tñ falsē loquunt. q⁹ ieiuniū
ꝑm aug̃l. mentē subleuat. carnē spūi subiic̄. cor
contritū facit. concupiscencias nebulas dispgit. libidi
nis ardorē extinguit. ⁊ castitatis lumē accēdit.
Hec ille. Et certe si ieiuniū ad sanctitatē nō con
ferret. nequaq̄. be. nico. spūsancto inspiratus
in infantia ieiunare incepisset. Ieiunauit nāq̄
q̄ adhuc nullū peccatum cōmiserat. O tu stulte
peccator inueterate die⁹ ml'ta pctā cōmisisti. et
ꝓ eis satisfacere nō vis dūtaxat vno die. s. sexta
feria in hebdomada ieiunare. in q̄ dñs ꝓ te ma
gnam siti sustinuit. felle ⁊ aceto potat⁹ fuit. san-
guinē p̄ciosum fudit. mortē acerbissimam susti
nuit vt te a morte liberaret. Certe si nunq̄ aliq̄s
pctm̄ cōmisisses. adhuc feriā sextā ieiunare de-
beres ad honorē x̄pi passiōis. Quia hr̄ in can.
de ꝓse. di. iij. c. ieiunia. Q⁹ sexta ⁊ q̄rta ferie sunt
ieiunāde nisi grādis necessitas fuit. q⁹ feria q̄r-
ta iudas tradē dñm cogitauit. ⁊ feria sexta cru-
cifixus ē saluator. Qui q̄ ill' dieb⁹ nō ieiunaūt.
vidēr cū tradente tradē saluatorem. ⁊ cū crucifi-
gentib⁹ crucifigere. Glo. Hugo. i. crucifixo nō
cōpati. Nā si nō ieiunat nō vidēr cōtristari de il
la traditōe ⁊ crucifixione. ſz poti⁹ eā approbare.
Audi em̄ tu vorax q̄ nō libenter ieiunas. q̄d bea-
tus Gre. iij. dial'. refert de q̄dā monacho q̄ ma-
gne estimatōis habebat. Sed tñ cū se cū fratri-
bus ieiunare demōstraret. occulte māducare ꝓ
sueuerat. q⁹ fratres nesciebāt. Veniente autez
egritudine. oēs fratres ad se iussit ꝓgregari. Et
illi se aliq̄d delectabile magnuz crediderunt au-
dire. Venientib⁹ aūt ill' cōpulsus est tremēs di-
cere. Nñ me ieiunare credebat⁹ vobiscuz. occul
te comedebā. ⁊ nūc draconi dar⁹ sum ad deuo-
randum. q̄ cauda sua genua mea ⁊ pedes meos
colligauit. Caput vo meū intra os suū mittens
spūm meū ebibēs trahit. Quib⁹ dictis subito ex
pirauit. Tertio. b. Nicola⁹ oliue cōpar̄ ꝓpter
oleū. de quo referūt certi naturales. Qui oleuz
tenuerit in ore. suffocare aut submergi nō pote-
rit. vel si sub aq̄ fuerit supnatabit. vt ait Fonti-
nus in de statu vnūsi. Rō est nā oleū succedens
missum a q̄s diuidit. Et sic ipe q̄ subē aquā fuit
respirabit. qd̄ ꝓncipal'r intelligitur de oleo lini.
Ait etiam Papias. Si q̄s intra aquaz mersus
oleū pus in ore incluſuz in aquā emiserit. clario
ra facit q̄ in fundo aq̄ tenent̄. ⁊ patent oculi suis
facilius. Sic homo q̄ fuerit in a q̄s tribulatōnū
⁊ beatū nicolaū in ore ꝓ invocatōnez tenuerit. a
tribulatōib⁹ absorbi nō poterit. Itaq̄ cōfiden-
ter potest dicere illud ps̄. xc. Clamauit ad me ⁊
ego exaudiā eum. cū ipo sum in tribulatōne eri
piam eū ⁊ glorificabo eū. Et ꝫ ptz de tribus ꝓ
cipib⁹ ipm̄ invocantib⁹ q̄s de morte ad quaz ꝓ
Constantinū erāt iudicati libauit. Etiam si ali-
q̄s in aquis maris fuerit. ⁊ beatū Nicolauz in-
uocauerit submergi nō poterit. Sicut hodieq̄ cā
tatum est. Quadā die tēpestate seuissima q̄ssati
naute ceperūt sanctū Nicolaū invocare. ⁊ statī
cessauit tēpestas. Etiā si q̄s btō Nicolao deuo
tus fuerit. si iam submersus fuerit viuus super
natabit. Et ꝫ declarat Jobes diacon⁹ sub ex-
emplo. Air q̄dam nobil' rogauit. b. nicolaū. vt
sibi filiū a deo impetraret. ꝓmittēs ad eccl'iaz
eius filiū suū reducturū. ⁊ cyphū aureū oblatu-
rum. Fili⁹ aūt nascit̄ ⁊ ad etatē adultā reduci-
tur. cyph⁹ fieri iubet. q̄ dū sibi valde placeret iu
uenis eū adoptauit vsib⁹. ⁊ aliū eq̄lentē fieri pce
pit. Nauigantib⁹ itaq̄ ad eccl'iaz sancti nicolai.
iubet pater filio vt in illo cypho quē ꝓmo fieri fe
cerat aquam sibi afferret. Puer aūt cū aquam

vellet haurire. cū cipho in mari cecidit ⁊ statiz expirauit. Pater autē amare flens nihilomin⁹ votū suum pfecit. Veniens igit ad altare secū dum obtulit ciphum. sed ille tanq̄ piectus ce cidit de altari. Cum autē leuasset ipm ⁊ sup al tare posuisset iterū longius est proiectus. mirā tibus omnib⁹ ad tam grande spectaculum. ecce puer sanus ⁊ incolumis aducnit. pmū ciphum suis gestans manibus. Narrauitq̄ coram omi bus q̄ quādo in mari cecidit stati. b. Nicolaus affuit ⁊ ipm illesum fuauit. Hicq̄ pater ei⁹ le tus effectus vtrūq̄ ciphū btō Nicolao obtulit.

Sermo secūdus de eodem p euāgelio diei.

Homo quidā no bilis abijt in regionem longinquam accipe sibi regnū ⁊ reuerti. Ita scribi tur Lu. xix. Plini⁹ in spe. natu. lib. viij. c. v. re fert. q̄ elephas est aīmal magnū in corpulentia qō bene montibus equarek. ⁊ tm respectu alioz aīmaliū magni corpis maxime est benignum ⁊ hoiem singularik diligit. Nam si viderit ipm errātē in solitudine ne ipm terreat aliqualik de via se subtrahit. ⁊ gradum figit paulatim q̄ ip sum p̄cedens viam ei ostendit. Et si draco ei oc currerit p hoie defensando cū eo pugnat ⁊ vi riliter se opponit. Mystice p elephantē beatuz Nicolaū nō immerito cōuenit designari. recte eī sicut illud aīmal est magnū ⁊ facit se faciliter placabile hoīb⁹. Ita. b. nicola⁹ fuit magn⁹ fm generatōem. qz ex diuitibus ⁊ nobilissimis parentibus pcessit. sicut habek ex legēda vbi le gitur. Nicolaus itaq̄ ex illustri pstapia ē ortus Cuius fuit patere vrb. que vna ex nobilissimis licie puincie ciuitatibus tanto quondā famosis sima rutilabat quanto ⁊ populoso frequētaba tur accessu. parentesq̄ ei⁹ inter cateruas pcerū habebank. Fuit magn⁹ fm deuotionē. qz vitaz totā seruauit in puritate. vt dicere posset illud Job. xxxij. Mundus sum ego. s. a vitijs car nis ⁊ absq̄ delicto. i. peccato obmissionis ⁊ im maculatus. s. grauibus culpis cōtra deū. ⁊ iniq̄tas nō est in me. s. peccatū contra proximum. Non eī se carnalibus vitijs maculauit. nec ali quid de faciendis obmisit. nec cōtra deum gra ui idolatria peccauit. sed eam eradicauit. Fuit etiam magnus p exemplorū opatōnem. ipe eī absens adhuc viuēs notabilia fecit miracla. vt in nautis a tempestate liberatis. ⁊ tribus pnci pibus a constantino cesare incarceratis. iō con uenienter de eo potest exponi illud Ecci. xliij. Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis pla cuit deo. fm glo. ppter sui pniaz festinā. qz ad huc infans incepit penitere qui peccata nō no uit cōmittere. perpendens illud Trenoruz. iij. Bonum est viro cū portauerit iugum domi ab adolescentia sua. Et non solū studuit placē deo sed etiam homibus benignū se exhibē. ⁊ amabi lis fieri. sicut canik de ipo. Beatus Nicola⁹ pō tificalibus infulis decorus talem se exhibuit vt ab omibus amarek. Ipe eī paterna benignita te homies in ciuitate mirrea errantes in idola tria quam diane fecerāt liberauit. ⁊ in viam ve ritatis reduxit. p eis contra draconē infernalē se opposuit. Ideo in ybis pmissis nobili homi ni qui debet esse benignus assimilak. cū dicitur homo q̄dam nobil. In q̄bus beatus Nicola⁹ pncipaliter a tribus cōmendak. Prio a virtuosa opatōne. ibi. Hō q̄dam nobil. Secō a miracu losa reuersione. ibi. Et reuerti. Tertio a glorio sa decessione. ibi. Abijt in regionem longinquā Be pmo est notandū fm Amb. in lib. hexa. Q apes eligunt regem mansuetudine clariorem. ℞ si aculeos habuerit. non vtik eis ad vindictam nō eī extollik ex hoc q̄ in regem eligik. ℞ est in ter illas sic vna ex ipis. naturali pietate pascit eas in ℞ q̄ in alueari circuit. ⁊ ipas ad labores excitat. vt vnaquecq̄ pastum sibi querat. ne sic in vita deficiāt. ⁊ ob hoc habet circa apes lictores aculeos qui autoritate assidua regis sunt in utiles punientes. vt ait Amb. Moraliter per apes possunt intelligi ciues siue incole ciuitatis mirree. recte eī sicut apes sine rege errāt. ⁊ hic inde deuiāt. sic illi errabāt in fide. quia tota pre dicta regio idolis dekuiuit. p̄ ceteris nephāde diane simulachra populus coluit vsq̄ ad tpus iancti Nicolai. Ideo ipm elegerūt in regē imo in medicū animarū suarū. ita vt de ipis exponi potuisset illud. j. Pe. ij. Eratis sicut oues errā tes. ⁊ cōuersi nunc estis ad pastorem animaruz vestrarū. Et bñ btūs Nicolaus p regez apum intelligik. qz sicut ille est mitis ⁊ humilis ⁊ libe ralis. sic. b. Nicolaus est mitis in vitijs remittē dis. humil in dignitatibus nō appetendis. libe ralis in elemosynis tribuendis. Et illud innuik i noie hō qz homo fm Aristo. li. j. ethi. est ani mal mite ⁊ mansuetū natura humile. dicitur ab humo quod est infimum elementū. qz est misē ricors seu liberale. fm illud Lu. vj. Estote mi sericordes sicut ⁊ pat vester misericors est. Bi co pmo q̄ beatus Nicolaus fuit mitis in vitijs remittendis. Nam iniuriam sibi illatā ab homi bus malis non statim sicut ceteri sancti vindi cauit. sed tāq̄ homo mitis ⁊ patiens. ita vt de ipo exponi potest illud Ecci. xlv. In fide ināt ⁊ lenitate ipi⁹ fecit illū sanctū. ⁊ elegit euz ex oi carne. recte sicut apes eligunt regem mitiorem. Cuius mititatē testak dns p sapientis dictum. In pace inquit ⁊ lenitate ambalauit mecum. et auertit multos ab iniquitate. De eius mititate ℞ refert Johes diaconus dicens. Q̄dā iudeus vidit beatum Nicolaum virtuosum ⁊ potentem in miracul faciēdis. imaginē eius sibi fieri fecit. ⁊ eā in sua domo collocauit. ⁊ cū aliq̄ lon-

gius pgeret. sibi res suas cõmendauit dicens. Ecce Nicolae omia bona mea tibi committo. & nisi omia bene custodieris. vltionẽ de te expetam ꝟberibus & flagellis. Quadã die cum ille abesset fures veniũt & omia sibi rapiũt. & solam imaginem dereliquerunt. Judeus autẽ veniẽs & spoliatũ se videns. imaginem alloquit dicẽs Domie nicolae nonne in domo mea posui te vt res meas a latronibus ꝟuares. cur hoc facẽ no luisti. ideo ꝓ raptoribus penam lues. Arripiẽs autẽ imaginem dire eam verberauit. & dire flagellauit. Mira res. Diuidentib⁹ furib⁹ qõ rapuerunt. spũs dei tanq̃ in se verba excepisse apparuit dicens. Cur tam dire ꝓ vobis flagellatus sum. cur ita crudeliter verberat⁹. ecce quõ corpus meũ luit. Ecce qualiẽ effusione sanguis rubet. pgite cito & cuncta reddite q̃ rapuistis. alioquin omipotentis dei ira in vos deueniet. ita vt scelus vestrũ in mediu publicẽ. & quilibet vestrũ suspendium patietur. Ad quem illi. Quis es tu qui nobis talia loqueris? Quibus respondit. Ego sum Nicolaus seruus iesu xp̃i quem iudeus ille ꝓ rebus suis quas sibi tulist tam grauiter flagellauit. Territi ad iudeu veniunt. miraculũ referunt quid imagini ab eo fecerat audiũt. & cuncta reddũt. Hicq̃ & latrones redeũt in viã rectitudinis. & iudeus viã amplectitur salutis. Secũdo btũs Nicola⁹ fuit humilis in p̃laturis nõ appetendis. non eñ ad p̃laturas (sicut nunc faciũt) aspirauit. qõ ptz ex hoc. qz inuitus est ad episcopatũ elect⁹. nã cũ fuisset ostensus esse dignus eccl̃i dignitate ꝓ vocez laudis de celo sicut canit. O pastor eterne. o clemens & bone custos vsq̃ dignũ eccl̃atu nicolau ostendisti tuũ famulum. & ille episcop⁹ p̃ fortib⁹ eccl̃e excubaret. vt ꝑmum venientem eligeret. Cũ venisset de nomine q̃siuit. Ille aũt vt erat humilis & colũbina simplicitate plenus. inclinato capite dixit. Nicolaus vocor sanctitatis vestre seruus. Quem in eccl̃am ducẽtes in digni/tatem sublimauerũt. licet plurimũ renitebat. q̃ sciuit illud dictũ. b. Berñ. de regiminib⁹. Nun q̃ in honore sine dolore. in p̃latõe sine tribulatõne. in sublimitate quis põt esse sine vanitate. sed licet reniteret fuit tñ magnifice sublimatus Quia dicit in canone. In scripturis. viij. q. j. Locus regiminis negandus est desiderantib⁹. & offerendus est fugientib⁹. Tertio. be. nicola⁹ liberalis fuit in elemosynis tribuẽdis. largiter eñ elemosynas tribuit. vt habes. s. Emone pcedente. Nam ꝑpendit illud. b. Hiero. dictum quod ponit aug⁹. in ep̃la de morte Hiero. Nẽo se excusans dicit non habeo q̃d fratri paupi tribuam. Si vestimentũ vel aliquid vltra extremam necessitatẽ possides. & pauperi indigenti non subuenis. fur es & latro. Sumus eñ dilectissimi filij in rebus tẽpalibus soluz dispẽsatores & nõ possessores. quod superest supfluũ fratris est indigentis. et subdit dicẽs. Hiceres fortis miser. meum est. nam mei ꝫ dimiserũt parentes. Sed si hoc parẽtes dimiserũt. quõ potuerũt tibi dimittere q̃uod suũ nõ erat. a quo habuerũt aut quis dedit eis. quid in mundũ portauerunt veniẽtes. quid recedẽtes deferũt? Certe q̃d paupertatem possidemus in die iudicij coram oc̃i/nine iustitie vindictã exclamabunt. Qui ꝫ auferres audiendi audiat. q̃ mihi credere non vult. heu q̃ grauiter sciet cũ diuitie sue transierũt in egestatem. Hec sunt ꝟba beati Hiero. Jõ beatus Nicolaus diuitias a parentib⁹ sibi derelictas tanq̃ nõ suis parentib⁹ est largit⁹. & sic dicitur ipe q̃dam singularis hõ ꝓpter vitiozum ꝓmordialem subpeditatõem. hoim spẽalem invocatõnem. suozũ fraternalem subuentõz. Jpe eñ in ꝓmordio etatis sue cõtra vitia triumphauit. ideo dicit a nicos qõ est victor & laos quod est pl̃s. inde nicolaus q̃si victoria populi & vitiozũ. que popularia sunt & vilia. qõ tamẽ raz est valde in pueris aut adolescentib⁹. quia dicit Jsi. in ep̃lari. In piculosis semp ipa adolescentia cannis ꝟsat. nunc eñ fluctuãdo diuersimode piclitatur. nũc tumultuãdo ad vanitates inumeras incitat. Jpe etiã. b. Nicolaus ab omnibus xp̃ifidelibus ꝑ omibus alijs cõfessoribꝰ specialiter inuocat. & nõ ab illis solum sed etiã a pfidis iudeis. Jdeo refert Methodi⁹ pri/cha. Quidam a iudeo summã pecunie mutauit. & cũ nõ haberet fideiussorem. sup altare sancti Nicolai iurauit. qõ & ille cõsensit. tenente illo diu pecuniã. iudeus eã postulauit. Sed iste affirmat sibi tradidisse. trahit eum ad iudiciu. & iudicialiter fecit sibi iuramentũ. veniẽs q̃ bacu/lum auro impleuit & iurãdo iudeo tradidit di. q̃ sibi plus q̃ deberet reddidisset. Facto iuramento baculũ repetijt. Rediẽs autẽ in quodam biuio somno oppressus corruit. quẽ currus cuz impetu necauit & baculũ fregit & aurum effudit Judeus autẽ hoc audiẽs. pterritus veit & fraudem vidit. Cũ q̃ a mltis suaderet vt aurum sumeret. noluit. nisi defunct⁹. be. Nicolai meritis ad vitã rediret. asserens se si ꝫ fieret baptismuz suscepturũ. Cõtinue q̃ defunct⁹ fuerat suscitat & iudeus baptizat. Jpe eñ etiã. b. Nico. subuenit suis famul' & famulabus tuẽdo eos a demonibus & collocãdo in celestib⁹. Jdeo canitur de eo. Btũs Nicolaus iam triũpho potit⁹ vouit suis famul' ꝑbere celestia comoda. Dicitur etiã b. Nico. nobil' ꝓpter fallacie aut mendacij cuitatõem. mũdicie cõseruatõz. auaricie detestatõnem. Solent eñ boni nobiles esse veraces in ꝟbis. iuxta illud ℙroũ. xvij. Nõ decent stultum ꝟba cõposita nec p̃cipem labiuz mentiẽs. Jta beat⁹ Nicola⁹ fuit verus in ꝟbis. & põt de eo exponi illud. j. Regl. ix. Est vir dei in ciuitate

X

horam tamē spiritaľ conceptio eius hodie celebrari delectat. qz ipe aiaz creator aiam sua matre dignā z sanctissimā corpori vginali eius
B angelis ministrantib⁹ copulauit. Hec ille. Qz etiam hoc festū conceptōnis sit cum gaudio celebrandum. monet sapiēs Ecci. xxxij. Procurre aut poz in domū tuam. s. mortalem. z illic aduoca re. illic lude. z age conceptōes tuas. s. ppľ te factas z in his oibus bñdicito dñ te inebriat bonis tuis. vbi p ludum intelligit tripudium quo letaľ aima in actu deuotōnis. has recolēdo cōceptōnes. De quarū vna dicūt vba pfata Nec dum erāt abyssi. z ego iam cōcepta erā. In quibus duo tanguňť. Primo electio vginis eternaľ ibi. Necdū erāt abyssi. Scōo conceptō mirabiľ vginis. ibi. Et ego iam cōcepta eraz. Circa pmum est notandum q in ciuitatibus regalibus vl imperialibus taľ extat cōsuetudo. Cum audiūt vel pcipiunt impatorem aut regem eos valde benigniť visitare. z de angustijs hostiuz liberare. tūc longe solent sibi eligere condignaz beneq ornatā mansionē in qua decenť recept⁹ mitioz apparebit. Spūaliter mūdus iste est ciuitas impialis quam summ⁹ imperator z rex regum fundauit. z creauit celum z terram. Ideo iure fundatōnis ad ipm ciuitas ista expectat. sicut ps. testať. Domi est terra z plenitudo eius Ad hanc ciuitatem iste celoz̄ impator varios nuncios misit aduentū suum ciuibus nūciare. Quoz̄ vnus fuit fidelis Zacharias. q̄ ait eiusdem. ix. Ecce rex tuus venit tibi māsuet⁹. Alⁱ fuit Malachias qui nūciauit dicens. Veniet ad templū sanctum suū dominator domin⁹ quē vos queritis Malachie. iij. Tertⁱ fuit aggeⁱ. qui retulit. Veniet desiderabilis cūctis gentibus. Aggei. ij. Audientes igiť ciues aduentuz tam potentissimi regis ppter bonū eorum misericordiť venientis. quia vt habetur ex simbolo Niceno. Ipe ppter nos homies z ppter nr̄am salutem descendit de celo. Idcirco ex omib⁹ hominibus vnam sibi dignissimā elegerūt mansionem vginem Mariam qua excepta nemo dignus fuit suscipe talem regem. Et dixerunt ad eā hoc quod ibi caniť O filia syon adorna thalamum tuū z suscipe regem christū. Et nō solū ipi ciues sibi hanc mansionem elegerūt. imo verius ipe sibi pelegit ante mūdi constitutōnem. z hodie cōcipi voluit que tamē ab eterno pulsa fuit. Recte sicut sapiens architector volens domū regiam cōstruere diu in mente sua precōcipit anteq ipam erigit seu adesse producit. vt nihil rex talis inueniat quod ocuľ suis displiceat. Sic fecit celestis architector sapientissimus pater volēs erigere domum speciosissimaz p filio suo qui fm ps. Est rex magnus sup omnem terram. Qui ante concepit eam in mēte sua diuina, quemadmodum gloriaľ de ipa in verbis preassumptis. Necdū erāt abyssi. z ego iam cōcepta eraz. vt esset thalamus dei. Ipa virgo dignissima p domum Dni regis indoctū aptius est prefigurata. de qua legitur i hystoria magni regis Alexandri. Hec erat inquit firmiter stabi
B bilita. quia in ipa erant columne auree excise. z parietes domus erant vestiti lammis aureis Vinea q̄ aurea pendebat inter columnas cuⁱ folia erant aurea. z racemi cristallini. q̄bus imposite erant gemme ignite z smaragdine. Omnes etiam māsiones que erant in ea. ornate erāt margaritis z carbunculis que ianuas habuit de ebore albo. Talisq domus fuit sancta Maria z nō solum cōmunis sed regalis. Quia scimus q tempe pfecutōnis hostium z tempe magne necessitatis refugiū habent homies ad domus pcipue regales in quibus ab inimicis tueātur. Sic omis homo qui refugium habet ad ipsam quādo est in maxima sua necessitate. s. in fine vite demonibus psequentib⁹ sua protectōne ab illa liberatur. Et hoc patet p exemplū. Quidaz
E monachus fuiuit deo z beate virgini in ordine xxx. annis. z grauiter cepit infirmari. Cūq iaz vellet expirare venit ad eum demonū multitudo querentes aiam eius. Quod cū vidisset cepit clamare. ve mihi q vnq̄ natus sum. ve michi q vnq̄ ordinem intraui. melius michi esset fuisse ranam. Fratres aūt audientes clamorez coram eo oratēs conuenerūt. ad quez accedens senioz suus dixit. O pater quare ista dicitis cū fueritis semp bon⁹ homo. dicite ergo post me hec verba. Maria mater gratie. mater misericordie. tu nos ab hoste protege. in hora mortis suscipe. Quod cū dixisset. z modicum iacuisset. cepit dicere. Bene mihi q vnq̄ natus fui. Bene michi q vnq̄ ordinem intraui. Fratres vo audientes tam subitā mutatōnem ceperūt quere re quid hoc esset q tam blaspheme clamasset. z respondit. Ideo clamaui. quia demones in[illegible]ti venerūt volentes aiam meā rapere. Sed cū dixissem oratōnem pdictam. z refugiū habuissem ad Mariā. statim venit ad me mater misericordie. ad cuius aduentū omnis re[illegible]essit multitudo demonum. z modo me ad su[illegible]á cōuiuium inuitauit. z sic spiritū emisit. z sal[illegible]atus est ab hostibus suis in gloriosa domo. Ista dom⁹ regalis ita firmiter fuit situata col[illegible]ūnis aureis. et hoc supabundantibus gēmis. qz in vtero fuit pseruata. q neq vento sup̄oie neq pfecutōis tempestate deiici potuit. neq in aliq̄ cadē peccatum. qz in sua spēali conceptiōe tāta copiositas gratie sibi collata fuit. q̄ fm beatū Bernh. non solū ortum sanctificauit. sed deinceps immunem custodiuit q̄ nulli hoim in vtero ē collata sanctificatio. Hieremias fuit in vtero sanctificatus Hiere. j. Anteq exires de vulua sanctificaui te. Sed huic datū est q nō potuit mo-

taliter peccare post sanctificatõnem. sed bñ veniáliter. Ideo dicit Hiere. xv. Ue mihi mater mea quare me genuisti virũ rixe. virum discordie in vniuersa terra. Ideo legit de Johanne baptista Lu. j. Qui spũsancto fuit repletus adhuc in vtero matris sue. Attamẽ canit de ipso. Antra deserti teneris sub annis ⁊c. Marie autem vltra hoc collatũ est q nũq̃ peccauit veniáliter. Quod fuit gratie magne signũ q nõ solũ vulnus nature sanaret. sed etiã ipam naturã super omnẽ legem nature extolleret Ipa aũt erat vestita lammis aureis diuine charitatis. teste Hiero. in ℔mone. Beata inquit mater dei cui⁹ candor virginitatis sicut plantatio rose in hiericho specialius effulsit. splẽdidius emicuit. officio circũdata charitatis. In hac regali domo fuit vinea aurea. hoc est cor mundissimũ caritate vndiq̃ ornatũ. in q̃ creuit vitis illa ℣a xp̃s Joh. xiij. Ego sum vitis vera. de q̃ pfluit vinum nobile. qđ ℔m ps̃. ciij. Letificat cor hois. ⁊ a quo oẽs inebriant electi dei. Can. v. Bibite amici mei ⁊ inebriami. Hec eterna dei dom⁹ est serenata margaritis ⁊ carbunculꝰ. Margarite ℔m naturales sũt albe ⁊ parue. ⁊ significãt ℣ginitatem cũ humilitate. quod simꝰ habuit ℣go Maria. qz si vnã illarũ nõ habuisset deũ cõcipe nõ meruisset. teste bea. Gregl. in regístro. Quantũcũq̃ beata ℣go fuisset casta. nunq̃ tñ cõcepisset nisi hũilitatẽ infimã habuisset. Carbũculus ℔m Jsi. li. xvj. est lapis p̃ciosus vt carbo ignit⁹ cui⁹ splendor neq̃ in nocte vincit nec die obfuscat. ⁊ significat cõũsatõz sanctã ⁊ p̃fulgidam q̃ oẽs secũ cõuersantes illustrabat. ℔m illud Mat. v. qđ audierat a filio suo. Sic luceat lux vr̃a coram hoib⁹. Etiã carbunculus qui lucet in nocte significat fidem eius que in ea nũq̃ extincta fuit. Naz cũ discipuli oẽs ab ea tempe passiõis recesserũt. ipa sola luxit in fide. Qđ testat eccl'a que. s. xiij. lumia accẽdit i matutis tenebrarũ inter q̃ solũ vnũ ardere remanet vltiate. quorũ. xij. significãt duodeci ap'los q̃ h̃ tempore in fide nõ luxerũt. Sed vltimuz significat Mariã in q̃ fides luxit tam in ꝓsperis q̃ in aduersis. Ecce q̃ speciosam sibi elegit ab eterno rex celorũ habitatõz cũ nondũ erãt abyssi. Et hoc quo ad p̃mũ. Quantũ ad scdm est notandum ℔m Jsiõ. li. xxj. quidam piscis est in mari q̃ de nocte exit mare venit q̃q̃ ad litus eiusdem. ibiq̃ aliq̃diu quiescit quousq̃ ros descẽdit. Descendente igit roze aperit os suũ. ⁊ de roze suscipit quantũ potest. Ueniẽteq̃ sole piscis concipit ⁊ generat margaritas. Mystice p̃ hanc piscẽ intelligi potest beata Anna que licet in mari hui⁹ mũdi p̃sonaliꝰ habitabat. tñ p̃ õsideriũ exibat ad littus eterne beatitudinis. di. cũ psal'. cxix. Heu mihi quia incolatus meus ꝓlongatus est. Ideo appropinquãte tempe gratie quo de⁹ humanum genus voluit redimere concepit hodierna die ex roze celesti. hoc est ex voluntate dei in q̃ virgo Maria cõcepta est ℔m Anℏhelmũ vbi supra. veniẽte sole. hoc est gratia supabundãte spũsancti. cũ anime infusione que facta ẽ tricesima q̃nta die a conceptõne carnali que fuit facta hodie. Concepta est igit spũaliter h̃ speciosissima virgo Maria tanq̃ margarita alba absq̃ vlla macula. ita vt celestis sponsus ad ipsam dicere potuisset illud Canti. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula non est in te Quia aiunt aliqui ob deuotõnem virginẽ esse concep tam absq̃ labe peccati originalis. Quibus alsentit Anℏhelm⁹ in li. de conceptõne virgis dicens. Justicia vere fuit vt omipotẽs sapientia dei ⁊ virtus mũdi sibi ex omni tempe habitaculum cõderet remota omni labe conditõis humane qui angelos ab alijs peccantib⁹ a peccati fuauit feminã ⁊ matrem suã futurã ab aliozuz exortem peccatis seruare voluit i eternitate sui consilij fixam. statuit eam dominatricẽ et regi nam angelorũ esse ⁊ foze. Et tunc inferiorẽ gratia alijs factam in consortiũ querimus acceptã hominũ peccatoz. q. d. nequaq̃. Et subdit Ex istimet hoc quod vult argumentis suis. probet his que dicimus. Aduersek ergo donec deus ostendat mihi aliquid dignius excellentie dome mee posse dici que dixi. Dico quod scripsi non obmitto. Et ꝓbat hoc exemplo castanee. Attende inquit. Sicde⁹ castanee confert vt infra a spinis remota concipiat et alat ⁊ fozmek. non potuit hoc dare corpori humano. quod ip se templũ fecerat in quo corpaliter habitaret. ⁊ de quo i vnitate sue psone pfectus homo fieret licet hic inter spinas peccatorũ conciperek. ab ipis tamẽ spinarũ aculeis expers omnino redderek. q. d. vtiq̃ potuit. Et ne sibi aliquis obijceret illud Roma. j. Omẽs peccauerũt ⁊ egent gratia dei. Similit. j. Chor'. xv. Sicut in adaz omnes moziunt. Subdit. Cum eminentiã gratie ⁊ vite virginis considero. Sicut nõ te intra omnia que facta sunt inestimabili modo intueor. ita non lege nature aliozũ in tua conceptõne deuictaz fuisse opinor. sed singulari ⁊ humano intellectui impenetrabili diuinitatis virtute et operatõne ab omni peccati admixtione liberriman. Hec Anℏhelmus. Cui cõcordat illud ℣ginis benedicte quod legit in reuelatõib⁹ Brigite. in qua ꝓbatur q Maria sine peccato est concepta dicens. Sicut alicui volenti ieiunare qui desideriũ comedendi haberet. sed volũtas resisteret desiderio. p̃ciperek a supiozi cui obediendum esset q p obedientiaz comederet. illa comestio maiozi remuneratõne digna essz q̃ ieiuniũ. Sic p talem modum cõiunctio parentuz meoz fuit quãdo ego concepta fui sine originali peccato. q sicut filius meus ⁊ ego nunq̃ pec-

cauimus. ita nullū cōiugiū fuit quod honestiꝰ esset q̄ illud de quo ego ꝓcessi. ꝛ qñ pater ꝛ mater cōuenerunt matrimonialiť plus fecit ꝟ obedientia q̄ carnalis voluptas. qz alij cōiuges cō uenerūt ex voluptate carnali. mei vo parētes cō uenerūt ex obedientia ꝛ precepto. Sed scito q̄ mea conceptio nō oibus fuit nota. quia placuit deo. q̄ amici sui pie dubitarent de conceptione mea. ꝛ q̄libet ostenderet zelū suū donec veritas clarescceret in tempe ordinato. Hec Brigl. Ex his dictis ptz q̄ Maria mirabiꝛ vltra oēm humanā creaturā sine peccato sit cōcepta. Sz contra hoc est quasi totꝰ cer⁹ sanctorū doctorū ipaz sicut ꝛ alios hoies in peccato originali ꝓceptaz asserentes. Et ad hoc sonat augꝰ. in sum. de pe. ꝛ ponitť in canone de ꝓse. di. iiij. Firmissime indt tene ꝛ nullatenꝰ dubites oēm hoiem ꝓ cōcubitum viri ꝛ mꝛis cum originali peccato nasci Ad exponēs archidiaconus Guido in rosario dicit. Natiuitas est duplex. Una i vtero. alia ab vtero. In vtero nasci est aiam corpori infūdi. Sed ex vtero nasci est in lucē ꝓduci siue ꝓdiri. Et subdit q̄. b. ꝟgo Joh̄. bap. ꝛ Hieremias originali peccato nati sunt in vtero. Idē tenet Bonauentu. sup. iiij. sen. di. iij. q. xxviij. Q̄ sanctificatio ꝟginis subsecuta est originaꝛ culpe ꝓtractōnem. qz nulla immunis fuit a culpa originaꝛ peccati nisi solus ꝟginis filius. Et subdit Sufficiūt em̄ ꝟgini alie dignitates q̄s sibi filiꝰ cōmunicauit. in q̄bus excellit alias oēs laudes ꝛ deuotōnes. Et ideo nō oportet nos hoies cōfingere ad honorez ꝟgis. q̄m nō indiget nostro mendacio que tam plena est veritate. Idem tenet beatus Gre. in moraꝛ. q̄ q̄ plēs alij quibus fortassis esset magis assentiendū q̄ ꝓmis. qz di cit aristo. iij. poꝛ. Turba melius iudicat q̄ vnꝰ vel duo. Et ꝟ etiam magꝛ vt estimo cedit in laudem dei. Sic in simili esset si vnꝰ sapiēs artifex q̄ posset p̄ciosum vas facere nō solū de auro. sz etiam de vili luto eiusdem p̄ciositatiꝛ ꝛ pulchritudinis. nō magis laudareť q̄ de auro q̄ō illaz habet pulchritudinē p̄existentē. ita si xp̄s sapientissimus artifex potuit ꝛ voluit matrem suaz dilectissimam in luto originaꝛ culpe conceptam mundissimū vas facere. merito de hoc summo opere est laudādus. ꝛ ipa mater misericordie a nobis non minus imo maxime est laudanda.

L Sed quia dicit Aristo. Mediū in omibus est laudabile. ne ideo videar ad vnam partem magis q̄ ad aliā declinare. volo cū iesu ꝓ medium illoꝝ ire. hoc enim tenens cū ꝓmis. Si beatissima virgo Maria sine originalibus est ꝓcepta tunc b̄dictus sit deus pater domi nostri Jesu christi. q̄ eodem filio suo tam mundissimā p̄parauit mansionem. in q̄ dignatꝰ est mi⁹ricorditer nouē mensibus habitare. ꝛ q̄ dñs deus sit ꝓpter hoc benedictus dicit sapiens Ecci. xxxvj. age conceptōnes tuas. ꝛ nō in delictis tuis. sed in his omnibꝰ dñm b̄ndicito. q. d. O homo celebra conceptōes ꝟginis que ꝓpter te fctē sunt ꝛ nō in delictis tuis. ꝟ est noli temere defendere vnam illarū partiū vbi forte cadere posses in peccatū. sed de hoc sufficit pie dubitare ꝛ dñm benedicere. sed hoc teneo cū secūdis si vt dicūt Maria in originalibus est cōcepta. tunc statiz est sanctificata ꝛ purgata. ꝛ licet nō in eodez instanti quo fuit inpceptibiliter infecta. ꝛ hoc ꝓpter repugnantiam culpe ꝛ gratie. tamē factuz est in aliquo instanti ꝓmo. sicut nature possibile fuit. Et hoc iterū apꝛet q̄ sollicite diuina gratia beatā ꝟginem in puritate seruauit. quia tempe inpceptibili ꝛ breuissimo ipam in origia li ꝓmisit. ꝛ q̄cito potuit fieri ipam ꝓ gr̄az emūdauit. ꝛ hoc quo ad secundū.

Sermo tertius de eadem.

Sanctificauit tabernaculum suum altissimus. Psaꝛ. xlv. Aristo. li. xviij. animaliū valde mundū dicit est animal q̄ō apis est. nam in locis immūdis habitare dedignaťur. ideo sterc⁹ suum eijcit in volatu ꝛ nō in alueario. quia fetidꝰ odoꝝ grauat ipam. Et si aluearia efficiunť fetida velociter delinquūt ea. nam si ibi morarenť citius egrotarent. Mystice ꝓ apem intelligiť christus. quia sicut apis est animal paruum et dulcem facit fructū. sic xp̄us est paruus in būilitate. ſm illud Matth̄. xj. Discite a me qz mitis sum ꝛ humiꝛ corde. Et tamē dulcē facit fructū in suis doctrinis. ꝛ p̄cipue in p̄ncipio sue predicatōnis cum dixit. Penitentiā agite appropinq̄bit enim regnū dei. Matth̄. iiij. Ideo de ipso potest exponi illud Ecci. xj. Breuis in volatilibus apis ꝛ initiū dulcoꝝis habet fructus illius quia fructum sue doctrine incepit p̄dicto dulci verbo. Iste mundissimꝰ xp̄us more apis in locis mūdis cordiū habitare dignaťur. ſm illō Sapi. j. In malivolā animā non introibit sapiētia. ꝟ est xp̄s q̄ est sapiētia patris. nec habitabiť in corde subdito peccati. Et exquo doctoꝛes tradunt ꝟginē Mariā in peccato originali concep tam. decēs fuit vt eā altissimꝰ ab iꝑo mundaret anteq̄ in ea habitaret. sicut figuratū est. iiij. Regū. xj. Ubi legiť q̄ Joas rex hierlm purgauit templū qđ violauit Athalia regia extirpās idola ꝛ aras destruxit. ꝓ Athaliā Eua intelligitur. Figurať q̄ qđlibet hoīs nascētis corꝰ violauit ꝓ peccatū. ita vt quilibet dicere pōt cuz ꝓpheta. Ecce enim in iniquitatibus cōceptus sum. Ideo fuit necesse virginem purgari per Joas regem dei filiū a culpa originali qđ fctm est post anime infusionem. ſm Bern̄. Et ꝟ volunt verba thematis preassumpta In q̄bus ꝑncipaliter tria describunť. ꝓmo expiatio cul-

pe ꝓcedentis ibi. Sanctificauit. Secūdo inhabitatio gratie sequentis. ibi: tabnaculum suuz. Tertio exp̄essio potētie transcendentis. ibi. altissimus. Circa ꝑmū est notādū cuilibet regi decet habitatōnem cū solicitudine q̄ri. ⁊ q̄sitā ꝑparatiōe disponi singulari. Sic fecit Moyses deo q̄ est rex regū ⁊ dñs dñantiū. Apocal. xix. sollicite domū q̄siuit. q̄sitā igit ⁊ fabricatā singulari disposuit ꝑparatōe. Nume. vij. vbi legitur. Factū est in die q̄ cōpleuit moyses tabernaculum ⁊ erexit illud. vnxitq; ⁊ sanctificauit cuz
L oibus vasis suis. Mystice dei filiꝰ est rex celorum. ⁊ sic cōgruū fuit vt sibi māsio summa sollicitudie q̄rerēt. ⁊ exq̄sita segregarēt. qz nō est digna habitatio cū ꝑphano. qđ declarat in natura. Refert ꝓli. in spec. na. li. vij. c. xxxix. Taxus q̄ naturaliꝰ ꝑuidet tempestatē facit sibi domunculā sub terra diuersos exitꝰ ꝓtinētez. ⁊ in hac sp morat. Sed ḃ sciēs vulpes q̄ est aial fetidum ⁊ corruptiuū. ita q; loca vbi habitat reddat sterilia. intrat domū taxi. ⁊ ibi simum suū ⁊ vrinā ꝓijcit. ⁊ domunculā fetidā reddit. Quod sentiēs taxꝰ ibidē ammodo manē dedigt. Hic p taxū intelligit dei filiꝰ. q̄ fecerat sibi habitaculum in bn̄dicta terra. ḃ est in vtero beate anne. De qua ps. lxxxvij. dicit. Deus aūt rex nr̄ aī seculo opatus est salutē in medio terre. i. in beata ⁊gine. q̄ fuit mediū beate anne. In hoc medio terre voluit ipe habitare xp̄s dei filiꝰ. Sm qđ ꝑ dixerat p ps. cxxxj. Hec req̄es mea in seculū seculi. Sed ḃ sciens vulpes infernal. ꝓiecit ibi simum originalē culpe Sm doctores. in quo oēs
B hoies cōcipiunt. teste Aug̃l. li. j. cōtra Julianū. Oēs hoies ꝑmozū parentū peccato nascūt obnoxij. Cui cōsonat Greg. sup Exo. iij. Omēs in peccatis nati sumꝰ. ⁊ ex carnis delectatōe cōcepti culpā originalē cōtraximꝰ. excepto domino nostro ihu xp̄o q̄ solus spūsancto ꝓceptꝰ est ⁊ sic liquet q; maria subiecta fuit huic legi peccati originalē. Sicut ⁊ doctores ipam specialit includūt. qz dicit Anſ. in li. ij. Cur deꝰ homo. c. xvj. Licet ipa hois dei cōceptio munda sit. et abstq; carnal' delectatōis peccato. ⁊gro tamē ipsa vnde ipe assumptus est. in iniq̄tatibus cōcepta est. ⁊ in iniq̄tatibus cōcepit eā mat̄ ei. ⁊ in originali peccato nata. scilicz in vtero qñ ipa in Adam peccauit. sicut omēs peccauerūt. ḃ Ille. Jō ab ea necesse fuit hūc simū seu maculam expurgare exquo ꝓordinauit in ea filius dei habitare. quod potest in duobꝰ exemplis declarari ꝓximū est in oculo. Videmꝰ em̄ in natura si oculus debz in se recipe lumē extrinsecū necesse est ipm habere lucē innatā. sicut ḃ patz in oculo clauso a quo tñ ꝓcipit lux. ⁊ nisi lucē interiorez ⁊ puritatē haberet exterior lux intrare nō posset ⁊ accipe exteriorē radiū. Mystice xp̄us dei filiꝰ est radiꝰ veri solꝫ. qz sicut sol naturaliꝫ ō se generat radiū. sic p̄ generat filiū. Jō dicit cād̄or lucis eterne. ⁊ speculum sine macula. Sap̄. vij. Et illuminat oēm hoiem venientē in hūc mōm Joh. j. Oz vterus btē ⁊ginis oculo cōpat̄. iō tē. Recte em̄ sicut lux exterior solꝫ sine aliq̄ fractōne oculi ingredit. Sic xp̄s absq; violatōne ⁊ginitatis vtez clausuz est ingressus. Jō canit hodie. Ut vitrū nō ledit sole penetrāte. sic illesa credit pꝰ partū ⁊go ⁊ añ. mō lic oculū corpa
lem necesse est hr̄e lucē innatā vt recipiat extrinsecam. Sic necesse fuit vterū ⁊gis hr̄e lumen g̃tie q̄si innatū a ꝓncipio sue spūal' ꝓceptōnis aut sanctificatōis. vt in se recipet lumen eternū. Jō dicit Anſ. in oratōe q̄ incipit. ꝑmuz ⁊ ꝓncipale ꝓncipiuz. Aiam gl'ose ⁊ginis Marie creasti in macula originalē. sed cōsequenter eā in vtero a ꝑmeua labe purgasti. ⁊ amictu mūdicie decora/
sti. ⁊ in sanctitatis puritate postea confirmasti. Scōm exemplū est de tēplo ꝓsecrādo. Scimus em̄ Sm Guil'. in ratōali diuinorū li. j. ex in cōsecratōe templi corpal' in quo dz locari corpꝰ xp̄i necesse est añq; consecrat̄ oē mozticinuz expelli ⁊ postea parietibꝰ inunctis ꝓsecrari. Sic etiam necesse fuit in beata ⁊gine q̄ futurū debuit fieri templū dei vt omne mozticinū peccati originalē expelleret. ⁊ postea vnctiōe spūssancti inungi. Sm qđ ꝑdixit ꝓpha ps. xliij. Unxit te deꝰ deꝰ tuus oleo letic̄ie p cōsortibꝰ tuis. vt sic in ea corpus xp̄i verū requiesceret. Quia dicit Eccl. xxiij. In ciuitate sancta requeui. ⁊ hoc q̄ ad ꝑmuz. Quantū ad scōm est notandum Sm naturales. Rex apū hz speciale habitaculū in aluearii ex amie apū. in quo ipe solus habitat. ⁊ nulla alia inter apes. Mystice p regē apū xp̄us intelligitur. qz videmus q; rectores apū soli extra aluearia nō apparēt. nisi stipati magno exercitu apū que oēs ꝓ tuti sue se offerūt. Ita xp̄us exiens nobilissimū aluearių. de quo canit. Aue stillās melle aluearium. non solus apparuit. sed statim astitit ei exercitus angelorū obsequiū faciētes. Luce. ij. Iste igit rex angelorū habuit speciale habitaculū. de quo dicit ps. xliij. Oñe pater celestis quis habitabit in tabernaculo tuo? et respondet spūsancto inspiratus. Qui ingredit sine macula. ⁊ operat iusticiam. Et ille fuit chr̄istus qui solus in mundū sine macula est ingressus. Sicut testat beatus Greg. xj. moral. exponens illud Job. xiij. Quis potest facere mūdum de immūdo conceptū semine. dicens. Incarnatus dom̄i intuitus solū vidit in mūdo hominē de immūdo semine nō esse cōceptum. qui sic in mundū venit vt nihil haberet de immunda cōceptōne. neq; em̄ ex viro ⁊ femina sed spiritusancto ⁊ ex Maria ⁊gine ꝓcessit. Sol' g̃t carne sua vere mūdus extitit. qz nō p carnalem delectatōz venit. ḃ Gre. Jō ipe solꝰ in. b. ⁊gie que est tabernaculum benedictum habitauit.

E Compaſ enī ipſa tabernaculo duplici rōe .ſ. re
uerētie. ⁊ ꝓtinētie. qz ſm aplm ad Hebr. ix. du/
plex ps erat in tēplo. vna q̄ ſctā dicebaſ . ⁊ hec
erat cōis ppl̄o laicali. Alia ſctā ſctōz vocabaſ.
et hec erat tāte ſanctitatis ⁊ reuerētie q̄ nullus
ad eā intrabat niſi ſol⁹ pōtifex. ⁊ tm̄ ſemel i an/
no. Sic eccl̄ia catholica hz duas ptes. Una q̄
dz ſancta q̄ oīb⁹ ſanctis ē cōis. Alia ſancta ſctō/
rū. ⁊ hec ē ſoluz ꝟgo maria ſic atteſtaſ Anſ. in
Omel. hodierna dicēs: Dignā donatiōez ſup
oēs ceteros illa debet hr̄e. p quā omnes ſancti
ſanctificāſ. Dicit enī xp̄s ſanctus ſanctoz̄. dz
⁊ ipſa ſancta ſctōz . Et hāc ſolā ſūm⁹ ſacerdos
xp̄s ingreſſus ē ſm qđ figuratū ē. Ezech. xliiij
vbi legit Porta hec clauſa erit ⁊ nō aperiet . ⁊
vir non trāſibit p eam . qm̄ dīs de⁹ iſr̄l ingreſ/
ſus eſt p eam . Scdo btā virgo dz tabernaculū
ꝓtinentie. Tabernaculum enī moyſi cōtinebat
thuribulz uaureū. arcam federis in q̄ erat ꝟga
aaron q̄ floruit. tabule teſtamenti ⁊ vna aurea
habēs mānā. ſic maria ꝓtinebat thuribulū au/
reum. hoc ē ſanctaz ꝙuerſationē. De qua dicit
Amb. li. ij. d virginitate pte. ſ. Talis fuit Ma
ria vt ei⁹ vnica vita ſit oīb⁹ diſciplina. Et ſub
dit. quātū in vna virgine ſpēs ꝟtutum enituit
ſecretū verecūdie. vexillū fidei. deuotionis ob
ſequiū oſtendit. Habuit in ſe maria arcaz teſta
mēti. ſ. xp̄m int⁹ i q̄ eſt ꝟga aarō rōne eq̄tatis i
regia digate ſm illd̄ ps. xliij. Virga directiōis
ꝟga regni tui. Erāt ibi tabule teſtamenti rōne
vitat⁹ ex duab⁹ natur⁹ i ꝑſone vnitate: ⁊ ibi vz
na aurea hñs māna rōne pietatis in ſacramēta
li libertate ſm illd̄ ps. lxxvij. Poſuit illis māna
ad manducandū. ⁊ hoc q̄ ad ſcdm. Quantū ad
tertiū ſciendū q̄ ſolennes ⁊ maxime eccleſie et
tabernacula in q̄bus corpus xp̄i debet ſeruari
⁊ adozari. p maiozes terre dīos fundari cōſue
uerūt. ⁊ ille qui maioz ⁊ potentioz ē p̄mum lapi
dem ponere in fundamēto ꝙſueuit. Quod pul
chre figuratū eſt. iij. Reg. vj. De ſolēni tēplo.
Salomonis in quo debebant ſeruari reliquie
antiqui teſtamēti. qđ ⁊ maioz in hier̄m funda
uit ſalomon de auro. tabulis cedrinis ⁊ lapidi/
bus p̄ciosis. Et pie credendū ē q̄ ipſe ad deuo
F tionē p̄mum lapidē in fundamento collocauit.
Hiſtice. btā ꝟgo maria eſt tabernaculum qđ
multis gratijs eſt fabricatū ⁊ fundatū. qz in ea
debebat corp⁹ xp̄i. ⁊ diuinitatis reliquie ꝙſer/
uari et adozari. ſicut ptz de Johāne baptiſta q̄
adhuc in vtero matris ſue cognouit xp̄m eē p̄
ſentē ⁊ exultando ipſum adozauit. Luc. j. Jdo
dīs altiſſim⁹ ⁊ maxim⁹ inſ oēs ipſam fundauit
ſm illd̄ ps. lxxxvij. Ipſe fundauit eā altiſſim⁹
⁊ p̄mū lapidē . hoc eſt gratiā ſanctificantem in
ipſam poſuit. ſm illud Joh̄. vij. Qui ſine pec
cato eſt veſtrū p̄mus in illaz lapidē mittat. Di
cunt enī naturales. qñ aliqua arboz ē corrupta
ex vetuſtate . illi⁹ arboris radix debet aperiri
⁊ lapis in eam proīci vel imponi. tūc materia i
fructuoſa effluit. ⁊ bonū nutrimētū arbor ad ſe
trahit. ⁊ fertilis efficit. quā prius ſterilitas oc/
cupauit. ꝙper arbozes ſignificaſ hoies. ſm il
lud Marci. viij. Video hoies vt arbozes. illi
erant ex vetuſto peccato p̄moz parentuz ſteri
les et corrupti qz mortui ſm illud .j. Cor. xv.
In adam oēs moriunſ. Sic ⁊ vrīgo maria ſm
doctozes ex originali fuit corrupta . Jdeo ne/
ceſſe fuit vt in ea poneret altiſſim⁹ lapidem ſan
ctificantē. et gratiā que fuit maioz in ea q̄ in ali
quo ſancto. Recte enī ſicut lapis qui in funda/
mento ponit cōiter eſt oīb⁹ maioz Jdeo dicit
Bern̄. in ſermōe ꝙuto q̄ copioſioz ſanctificati
onis benedictio in mariam deſcendit q̄ non ſo/
lum purgauit. ſed deinceps ne peccaret conſer
uauit . ⁊ hoc quo ad tertium.

Sermo de ſancta Lucia.

LVcerna ſplēdēs
ſuper candelabrū ſctm̄ . ⁊ ſpecies faciei
mulieris ſup etatem ſtabilem. Eccl̄i. xxvj. Dic̄
Dionyſius cū alijs naturalibus . Lux ē ſubſtā A
tia in ſe ſiſtens. a qua ꝓcedit irradiatio cōmu/
nis ⁊ illuminatio corpoz̄ alioz. ſemp enī in ſe
lucet lux. ſed non ſemper illuminat . ſed ſolum
q̄n inuenit corpus habēs naturam aptā illumi
nationi. vt ait Aug⁹. Myſtice . per lucē beata
Lucia q̄ a luce nomē habet merito deſignatur.
De qua dz illud Sap̄. vij. Luci cōparata inuē B
ta eſt prioz. Recte ſicut lux habet pulchritudi/
nem in aſpectione. ſm illud Amb. Lux eſt pul
chritudo omis creature viſibilis cuius glozia
maxime eſt in aſpectu que cuncta mūdi mēbra
laudibus facit digna . Habet etiam lux diffu/
ſionem ſine inquinatione. qz p quecunq̄ imun
da diffundit non coinquinabit. Habet ⁊ lōgiſ
ſimam lineaz ſine moze dilatione. Ita btā Lu
cia habuit pulchritudinē virginitatis ſine aliq̄
corruptione. qz nec mentali. ergo nec corpozali
Quare dicit Gratian⁹ ⁊ habet. xxxij. q. v. Re
uera. Non inquinat corpus . niſi des conſenſum
mētis Cui conſonat Amb. in li . de vginitate di.
Caro nō pōt corrūpi niſi mens fuerit añ corru/
pta. ⁊ hoc ē qđ dixit ſancta Lucia paſcaſio. Si
me iuitaz violari feceris. caſtitas mihi duplica
bit ad coronā. Habuit etiā diffuſionē charita/
tis ſine aliquo imundo amoze. Habuit lōgiſſi/
mā lineaz diuturne opatiōis ſine tarditate . vt
impleret illud. Eccs. xj. Mane ſemina ſemen
tuū ⁊ veſpe nō ceſſet man⁹ tua. Hec igit̄ iocun
diſſima lux btā Lucia fuit manēs in ſe. hoc ē in
ſuo ꝓpoſito firmo. q̄n nec p minas nec p ꝟbe/
ra potuit a xp̄o ſepari ſed dixit: Ecce corp⁹ me
um o dñe ad ſuppliciū eſt paratuz. ideo ꝓceſſit
ab ea illuminatio fidei in alios infideles q̄ ſunt
L

ab ea in fide illustrati. ideo i ꝟbis ꝑassũptis ꝺr lucerna splendẽs ꝛc̃. Lucerna inq̃ ardẽs per charitatẽ. lucẽs p ꝟginalez puritatẽ. In q̃bus verbis. a. iiij. b. Lucia ꝓncipaliter cõmendaꝝ ¶Primo a clara luminositate. ibi lucerna splendens. Scõo a lata famositate. ibi sup candelabꝝ suũ. Tertio a mira speciositate. ibi. et spẽs faciei mulierꝭ. Quarto a sancta ꝟtusiotate. ibi sup etatez stabilẽ. Be ꝓmo ẽ sciendũ ad experientiã videm⁹ q lucerna q̃ vndiq̃ repleꝝ splendentib⁹ luminib⁹ ẽ luminosa a pte supioꝛi ꝛ inferioꝛi. illuminat eni supioꝛa. ſ. aerẽ. ideo dicũt naturales q grãdi incendio facto rubet celũ. il luminat inferioꝛa. qꝛ vias mõstrat ne hõ i tenebꝛis coꝛruat. Est etiã lumiosa interi⁹ ꝓpter hominũ ꝺuctionẽ. Est illumiosa a pte anteriozi ꝛ posteriozi. illumiat eni añ se ꝛ post se trãseuntes Est ꝛ deniq̃ illumiosa a dextris ꝛ a sinistrꝭ vt sic vndiq̃ illumiet ꝛ illustret. Mystice per hãc lucernã a luce dictã btã Lucia signaꝝ: q̃ fuit lucerna ardẽs. recte siẽ lucerna lucendo alijs se ꝓsumit. sic btã Lucia oĩa bona sua cõsũpsit. et paupibus mistrauit. vt verificeꝝ de ipsa illud pš. cxj. Bisperſit dedit paupib⁹ ꝛc̃. Quia dixit ad mr̃em suã. q̃cq̃d mihi datura es p dote. paupib⁹ elargire Fuit lucerna lucẽs p veritatẽ p quam oẽs exemplo bonoꝝ opeꝝ illustrauit. Ideo exponi põt de ipa illõ Tob. xiij. Luce splẽdida fulgebis. Fulsit eni oi tpe tã pspe/ritatꝭ q̃ aduersitatis. Fm illud ¶Pꝛou. xxxj. Nõ extinguet in nocte. ſ. tribulationis lucerna ei⁹ sc̃z p erroꝛẽ. Nec abscondita fuit ob timoꝛẽ. qꝛ moꝛti se tradidit iperterrite qñ dixit ad pascasiũ. Quid moꝛaris incipe fili diaboli desideria tuaꝝ penaꝝ in me exercere. Ideo de ipsa est illud Luc̃. xj. Nemo accẽdit lucernã. ꝛ in abscõso ponit neq̃ sub modio. sz supꝛa cãdelabꝝ. vt q̃ ingrediunt lumen videãt ¶Hec splẽdidissima lucerna btã Lucia ad instar lucerne materialis fuit circũquaq̃ luminosa. ¶Pꝛimo a pte supioꝛi ꝛ inferioꝛi. A supioꝛi p diuine gr̃e refulgentiam. Fm illud Job. xxix. Splẽdebat lucerna ei⁹ sup caput meũ. ꝛ ad lumẽ ei⁹ ambulabã in tenebꝛis. Be hac luce superioꝛi ꝺr Act̃. ix. Subito circũfulsit eũ lux. A pte inferioꝛi p ꝟginalem mũdiciã Juxta illud Sap̃. iiij. O q̃ pulchꝛa ẽ casta generatio cum charitate. ꝓpter hãc lucẽ dixit ei btã Agatha. Soꝛoꝛ mea Lucia virgo dei deuota. In ꝫ q̃ vocat eã deuotã ostẽdit q̃ habuit lucẽ superioꝛẽ. sz q̃ vocat eã ꝟginẽ. notatur q̃ habuit inferioꝛẽ. Scõo fuit btã virgo lucia lumiosa a pte interioꝛi p mundã ꝓsciam. ita vt dicere possit cum apl̃o. ſ. Corꝭ. iiij. Nihil mihi cõscius sum. A pte exterioꝛi p cõuersationem sanctã. Et ꝓpter hanc scõaz lucẽ vocat se templũ dei di. Qui caste viuunt tẽplũ spũssancti sunt. Ipsa eni erat tẽplũ fulgidũ interi⁹. vt de illa exponi põt illõ. iij. Regꝭ. vj. Nihil erat in tẽplo q̃ nõ auro tegereꝝ. per q̃ intelligiꝫ lux interioꝛis ꝓscie. Ipsa etiam erat tẽplum oꝛnatum exterius. Fm illud. ſ. Mach̃. iiij. Oꝛnauerũt templũ ei⁹ coꝛonis aureis. p q̃ intelligitur lux ꝙuersationis honeste. O felix est igiꝫ iste hõ cui⁹cũ beata lucia lumiosa ꝛ clara est cõscientia. Quia dicit beat⁹ Berñ. ad Ruptum monachũ: Veniet tps q plus valent pura coꝛda q̃ astuta verba. magis ꝓscia bona q̃ marsupia plena. Tertio btã lucia fuit illumiosa a pte anteriozi ꝛ posteriozi dei beneficia memoꝛãdo ab anteriozi futura ꝑcauẽdo ꝛ pñtia oꝛdinãdo Iste ẽ triplex actꝰ ꝓudentie. sicut dicẽ Gen̄. iij. de. iiij. virtutibus car. Si inq̃t ꝓudens fueris anim⁹tu⁹ tribus disponeꝝ tpib⁹. ¶Preterita recole futura ꝑcaue pñtia oꝛdina. Be his tribus ꝺr Deut̃. xxxij. Utinã saperẽt ꝑterita recolendo. ꝛ intelligerent pñtia oꝛdinando. ac nouissima puiderẽt. futa ꝑcauẽdo. Ita btã lucia beneficia dei cognouit. q̃n pascasio dixit. Ista nõ sunt maleficia. sz xp̃i beneficia. pñtia oꝛdinauit q̃n suas diuitias pauperib⁹ tribuit. futura puidit q̃n pacẽ eccl̃ie reddità nũciauit. vt in legenda. Quarto fuit lumiosa a dextris ꝛ a sinistris a dextris q̃n iter ꝓspera ꝟuauit tpantiã: sz eni hr̃et multas diuitias tñ int̃ illas paup fuit. Fm illud ¶Pꝛou. xiij. Est paup cũ i multis diuitijs sit. In sinistris. qꝛ i adũsis seruauit patiẽtiã: sicut canitur de ipsa. In tua patientia possedisti aiaz tuã Lucia spõsi xp̃i. sz nũc ptz illõ pš. xc. Cadẽt a latere tuo mille ꝛ decẽ mi. a dex. tuis. Quia i adũsitate a deo multi recedũt. pꝛes tñ i ꝓsperitate. Quantũ ad scõm notandũ fm naturales aliq̃ aialia sũt famosa ꝓpter suã sapiaz sicut elephantes in q̃bus fm ¶Isi. li. xij. intellectus ꝛ memoꝛia p ceteris animalib⁹ vigent Et fm ¶Plin. li. viij. c. j. Quando egrotant herbas siluestres sibi ꝙgregant: ꝛ nunq̃ eis vtunt nisi supino capite ad celũ leuato. Et q̃dã religione a numinibus sibi adiutoꝛiũ postulant. Illo modo lucia ẽ famosa ꝓpter suã sapientiã q̃ maxime patz in rñsis. Fm illud Eccl̃s. viij. Sapia hois luceti vultu ei⁹. Nõne illa ẽ sapiẽs rñsio qñ dixit: Nõ inq̃nat coꝛp⁹ nisi de ꝓsensu mẽtis Certe vtiq̃. ideo i canone ẽ locata. vt in arẽga vbi supꝛa. In ipsa eni lucia p ceteris gr̃atis viguit itellectus ꝛ prudẽtia. ita vt ꝛ ipsa eꝛoni põt illõ ¶Pꝛou. xiij. Sapiẽs mulier edificat domũ suã. ſ. in celis. Be q̃ dicit pš. Beati q̃habitant in domo tua dñe. sic sapia apparuit in q̃ matre sua egrotãte non iuit ad sortilegas auxilium ab eis postulando. sed e celo. cum ad sepulcrum beate Agathe virginis pꝛexit di. Si ei⁹ sepulcrum credens tetigeris. pfecta ꝓtinuo sanitate gaudebis. qꝛ vt sapiẽs ꝟgo sciuit q̃ illi q̃ ꝙsulũt sortilegas q̃q̃ ãnoꝛ regl̃a puniũt.

vt habeꝫ i cano. Qui diuinationes. xxvj. q. v. Cēdo aialia sūt famosa ꝓpꝫ potentiā quā ostē dunt sicut leo q̄ oñdit suā potentiaz in hꝭ siē dicē ꝑli. in spe. na. q̄ in ꝓiculis apparet maxie gloriosus q̄n ꝑsequūꝫ eū canes ⁊ venatores nō se occultat: sed sedet in cāpis vt ab oibus videaꝫ Ei⁹ potentia nō solū manifesta ē in hꝭ sz etiaz i illo q̄ sanat infirmitates. qz ei⁹ adeps ꝓtrariaꝫ venenis. Si q̄s illo punctus fuerit. alioz morsus aialiuz nō timebit. Etiā adeps cuz oleo rosēo mixꝫ cutē faciei custodiet a vitijs. oculoruz sanat tumores. Fel ei⁹ aque addita oculorum acuit claritatē. coꝛ ei⁹ cibo sūptū solā q̄rtanam febrē expellit. Ecce quāte potētie est leo. Isto modo btā ꝙgo Lucia ē famosa ꝓpꝫ suā potentiā aut fortitudinē. tāte enī fuit potentie ⁊ fortitudinis q̄ i ꝓiculis passionū ⁊ ꝑsecutionū se ab impudicis canib⁹ nō abscōdit q̄uis eēt in iuuenili adhuc etate. sz ipsos vicit ꝑm qđ canit de ipsa. Odisti q̄ in mūdo sūt. Ideo potuit dicere Sibi mūd⁹ crucifix⁹ ē ⁊ ego mūdo. ad Gal. vj. Diabolū i hꝭ. cū ait sanguine ꝓprio inimicū subiecisti. qđ fuit valde mirabile q̄ fragilis virgo vicit inimicū tā robustū. sz dñs omꝑs tradidit illū i manu femie ⁊ ꝓfudit Judith. xvj. Uicit etiā p suā potētiaz seuiciā tormentoꝝ q̄ violētie hoiuz ⁊ boū amiserūt ꝙtutē trahēdi. ignis ꝙtutē cōburēdi. ferrū ⁊ gladi⁹ ꝙtutē secādi. qz spūssanct⁹ tāto eaz fixit pōdere: vt milie hoies nec plura paria boū eaz trahere possent ad lupanar. etiā i igne posita ipsaz nō lesit vt dicere posset illud Eccī. lj. In medio ignis non sum estuata Percussa etiā i gutture gladio. iterfici nō potuit Ipa etiā btā lucia oñdit potētiā i miraculoꝝ opatiōe. nā ⁊ sanauit mrem ⁊ copiosū extinxit ignē. ido đ ea exponi pōt illud ꝓuerb. vlt. Manū suā misit ad fortia. Q aūt fuit tam potēs. ecce iō. qz sepe habuit angelicā ꝓsolatiōnē ⁊ ꝓfortationē q̄ eā ꝓfortauerat dicēs: Fortiti aio esto filia scz dei. dñs celi dedit tibi gaudium. Tertio aliq̄ aialia sunt ꝓpꝫ pulchꝛitudiez suā famosa. sic pāthera. đ q̄ dic̄ philolog⁹. Est aial pāther cui nō ē pulchꝛior alter. qz ꝑm ꝑli. i spe. na. maxia coloꝝ ⁊ maculaꝝ varietate decoꝛaꝫ. scz albaꝝ nigraꝝ flaueaꝝ. vt tota pellis exteri⁹ maculata videaꝫ. Isto mō etiam btā lucia fuit famosa rōne pulchꝛitudis. qz erat ornata coloꝛe albo ꝙginitatis mēt⁹ ⁊ coꝛpis. ido dixit ad pascasiū. coꝛruptoꝛes mēt⁹ ⁊ coꝛpis nūq̄ scui. Et merito pōt đ ipa exponi illđ ps. xliij. Astitit regina a dex. tu. in vesti. de au. quo ad pulchꝛitudinē coꝛpis. circūdata varietate ꝓpꝫ pulchꝛitudinē mētis. Erat etiā decoꝛata colore nigro hūilitatis. i eo q̄ sprezuit spōsū ⁊ renuz diuitias ⁊ mundi gl̄iaz ita vt dicere posset. Regnū mūdi ⁊ om. oꝛ. se. ꝓtē. Fuit etiā fulcita coloꝛe flaueo ꝓstātie. qz ꝓstās fuit vsq̄ ad mortez

Et ex illo ptz ei⁹ speciositas ⁊ ꝙtuositas seu fortitudo Et hꝭ q̄tum ad tertium ⁊ quartū.

Sermo. j. de sancto Thoma apl̄o.

Quia vidisti me Thoma credidisti. bti q̄ nō viderūt et crediderunt. Joh. xx. Ambꝝ. i exame. li. v. c. xliij. dic̄. Fenix ē vnica auis trecēt⁹ ac q̄nq̄gita viuēs ānis. sz cū finē vite sue senserit imine/re. faē sibi nidū ō thure mirra ⁊ ceteris lignis odoꝛiferis q̄b⁹ accēsis ꝑ flatum vēti ītrat et ibi moriē. denuoq̄ viuificaē. Mistice. ꝑ fenicē intelligiē. b. Tho. apl̄us. recte enī sic̄ fenix ē auis singular⁹ carēs pari. ⁊ apd̄ arabes nascit⁹ ⁊ vocaē fenix. i. singular⁹ vt di. isi. Ita. b. apl̄s tho. inē oēs apl̄os i dubitatiōe fuit singl̄ar⁹ ꝑm q̄ legitur Jo. xx. Post resurrectiōez venit ihs ad discipl̄os suos ianuis clausis ⁊ stās i medio discipuloꝝ dixit. pax vob. ⁊ cū dixisset oñdit eis lat⁹ ⁊ man⁹. videtes āt eū gauisi sūt gaudio magno valde ⁊ crediderūt. ⁊ cū hꝭ agebaē Tho. ñ erat cū eis. iō veniēte eo alij dixerūt. vidimus dñz. sz ille credere noluit. Sz hꝭ non ē factū sine cā Jō sup hec gesta dic̄ sāct⁹ Greg⁹. i omel. hodierna. Quid inq̄t frēs charissimi iter hec aiaduertit⁹ nūq̄d cāu gestū credit⁹ vt elect⁹ ille discipul⁹ tūc deesset. post āt veniēs audiret. audiēs dubitaret. dubitās palparet. palpās crederet. nec hꝭ cāu sz diuina dispositiōe factū ē. Egit nā q̄ miro mō diuina clementia vt discipul⁹ dubitās dū i mgr̄o suo vulnera palparet. i nob vulnera infidelitat⁹ sanaret. pl⁹ enī infidelitas thome ad fidē q̄ fides credētiū discipuloꝝ ꝓfuit. quia dū ille palpādo ad fidē reducit. nr̄a mēs oī dubitatiōe postposita i fide solidatur. Hec Greg⁹ Etiā sic̄ fenix sua recreatiōne naē ali docet nos credē resurrectiōez cōez mortuoꝝ. Ita. b. tho. apl̄s docet nos credere eādē sua singl̄ari dubitatione. Quis enī vt ait. b. Greg⁹. xliij. moraē. credere eā facile potuisset cū spūs carne soluit caro i putredinē vertit. putredo i puluerē redigit. ⁊ puluis i elemēta soluit. Sz hec tho. sine demōstratōe firmit⁹ demōstrat dicēdo. dñs meus ⁊ de⁹ me⁹. Dic̄. b. Greg⁹ i omel. de ascēsiōe dñi. Hin⁹ mihi maria magda. ꝑstitit q̄ citius credidit q̄ thomas q̄ diu dubitauit. Hic inquā sāct⁹ apl̄s lz fuit dubi⁹ ō resurrectiōe xp̄i. tñ i illo dubio ñ ꝑmānsit. Sz more fenic⁹ fecē sibi nidū ex thure diuinitat⁹ ⁊ mirrha humanitat⁹ q̄n dixit Joh. xx. Dñs me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. ⁊ sic igne charitat⁹ succēsus. ⁊ ō vetustate dubietat⁹ icinerat⁹ surrexit hō nou⁹ i credēdo. ⁊ hꝭ attestaē dñs in ꝙbis assūpt⁹ qz vidisti me thoma tc̄. In q̄bus duo ꝓncipaliē describūē. Primo ortodoxe fidei ꝑmiū ⁊ ꝑfect⁹. ibi. qz vidi. me tho. Secundo sumē felicitatis mertū ⁊ affect⁹. ibi. Beati q̄ nō viderūt. De ꝑmo ē notādū. Fur ⁊ paē fami

lias hñt opatiões ꝙ trarias. Fur enī veniēs ad domū alienā. ꝛ inueniēs lumē ardēs extinguit Quia ꝺr i cōi ꝓuerbio. Fur odit lucē. ꝛ si inuenit thesaurū accipit. ꝛ hoies letos p furtuꝫ facē mestos ꝛ tristes. Sed ecōtra paterfamilias inueniēs tenebras i domo: lumē accēdit. ꝛ hospites letos facit. Sm illud sapiētis Tullij. Hospitibus letū debes ostendere vultū. Cultus enī letus dādi tibi duplicat cultū. Bistice. p furē itelligit diabolus. de q̄ Job. x. dicit dñs. Fur odit lucē ꝛ nō venit nisi vt furet mactet ꝛ pdat Ideo bñ figurat p cozuū. de q̄ dicūt naturales Q̄ cozuus ē auis dolosa res furtiue abstrahēs in locis abscōdēs abscōditis ꝛ reponēs. Et ꝑn cipaliter cupit oculos eruere. sicut videm⁹ hoc i suspēsis q̄bus ꝑmitus a cozuis oculi eruūtur. Itē dicit Aristo. in li. de aialib⁹. Q̄ cozu⁹ odit asinū. ideo volat sup ipm. ꝛ tēptat eruere oculos suos rostro suo. Ita diabol⁹ fur fuit ab initio. ꝛ multas aias deo subtraxit. q̄s i tenebras inferni posuit ꝛ abscōdit. q̄rit tñ ꝑncipalit oculos eruere. h ē lumē rōnis ꝛ fidē sine q̄ impossibile est hoiez placere deo. ad Heb. xj. Vñ legitur. j. Reg. xj. Q̄ naas voluit hāc pactū cuz viris Jabes in h q̄ quereret oiuz oc'os dextros eruere. Naas interp̄tat serpēs significans diabolū. ꝺ q̄ Geñ. iij. Serpens erat oibus callidioꝝ animātibus. q̄ vult habere pactū cuz oibus hoibus vt eruat oculos dextros. i. fidē. Recte sicut naas voluit viros reddere iabes inutiles ad bellū: qz siniſter oculus clipeo tegit. ꝛ carēs oculo dextro nō pōt videre adūsariū: ꝛ ei resistere. sic diabolus vellet oēs reddere inutiles sibi ad resistendū q̄n amitterēt fidē q̄ significat p dextrū oculū. cū q̄ tñ est sibi resistendū. Sm illud. j. Pet. v. Aduersari⁹ vester diabol⁹ tanq̄ leo rugiēs ꝛc. Et seq̄tur. Cui resistite fortes in fide. Nō aūt diabol⁹ nitit extinguere lumē intellect⁹ qđ de⁹ infundit aie Sm Aristo. iij. rethorice. ꝛ etiā fidem. ptz in ꝑmis parētib⁹. Dicunt doctores q̄ dñs dotauit adā lumine itellectus ꝛ fidei sup oēs puros hoies. vt post eū null⁹ ei silis haberet. nec etiā salomon q̄ tñ sapientissimus dicebat. vt habet. iij. Reg. xxiij. Sed h lumē intellect⁹ extinxit in eo diabol⁹: vt postea bestijs eq̄ret. Sm illud ps. xlviij. Hō cū in honore eēt nō intellexit cōparatus ē iumētis insipientib⁹. ꝛ silis fact⁹ ē illis. Siliter lumē fidei in eo extinxit sic legit Geñ. ij. q̄ dñs dixit ad ipsum. Ex oi ligno paradisi comede. de ligno aūt scie boni ꝛ mali ne comedes. qz morte morieris. Serpēs aūt diabol⁹ veniēs ad Euā dixit: Cur p̄cepit vob⁹ de⁹ ne comedētis de ligno paradisi. Rñdit mulier. de fructu lignoꝝ quē in paradiso sunt vescimur. de fructu vero ligni qđ ē in medio paradisi p̄cepit nob⁹ de⁹ ne comederemus. ne forte moriamur. Diabol⁹ dixit: Neq̄q̄ morieminī. scit enī de⁹ quocunq̄ die comederitis ex eo. apienť oculi vr̄i: ꝛ eritis sicut dij scientes bonū ꝛ malū. Illis ꝝbis crediderūt ꝛ comederūt ꝛ sic fidē dei pdiderūt. Illo igit lumie fidei extincto accepit ab eis thesauros ꝑciosissimos q̄ fm Bern̄. fuerūt iusticia. miscōdia. pax. ꝛ veritas. q̄ oēs p̄cellūt thesauros hui⁹ mundi. Et q̄ abstulit ab eis thesauꝝ testat beat⁹ Aug⁹. ꝛ habeť de pe. dis. ij. Princeps oiuz vitioꝝ videns adam ex limo terre ad imaginē dei factū. pudicicia decoratū. tpantia cōpositū. charitate splē didum. p̄mos parētes illis donis ac tantis bonis expoliauit ac piter peremit. Lucrulose ꝺ dicere potuit illud Job. xix. Spoliauit me gloria mea. ꝛ abstulit cozonā de capite meo. Fecit etiā tristē post q̄ spoliauit euz his thesauris. q̄ eiect⁹ fuit de loco voluptatis. s. paradisi in locuz miserie. fm q̄ ꝺr Geñ. iij. Emisit eū dñs de paradiso voluptat⁹. s. paradisi. in locū miserie. i. in terrā: vt operaret terrā de q̄ sumpt⁹ ē. Jdeo potuit dicere illud ps. xxxvij. Miser fact⁹ sū ꝛ curuat⁹ sum vsq̄ i finē: tota die ꝙtristat⁹ ingrediebar. Ecce quō fur ille diabol⁹ in ꝑmo parēte nr̄o adam: lumē fidei ꝛ rōnis extinxit. ipsūq̄ mestū fecit Sic fuit in dilectissimo ap̄lo thoma in q̄ lumē intellect⁹ fidei q̄ extinxit. dñs enī eū dotauit lumie itellect⁹. vt cū alijs ap̄lis. xij. intelligeret deū ꝛ hoiem qñ in eoꝝ oiuz ꝑsona dixit petrus. Tu es xp̄s filij⁹ dei viui. Mat. xvj. Meruit etiā penetrare ꝑfunditatē diuinitat⁹ qñ dñs ad suā interrogationē quā fecit dicēs: Vñe nescimus q̄ vadis. ꝛ quō possum⁹ viā scire. sic respondit: Ego sum via veritas et vita. Sz q̄ hoc itellexit ꝛ credidit xp̄o. noluit credere ipo post mortē absente. Si enī post mortem xp̄m verū deū credidisset. de resurrectiōe nullo modo dubitasset. Sed estimo q̄ diabol⁹ extinxit sibi lumē intellect⁹ ꝛ fidei. vt hoc nō credēs. in incredulitate deperiret. Et hoc patz ex hoie Dicit enī thomas q̄si abyssus: qđ vno nō ꝺr ab a qđ ē sine. ꝛ byssus claritas. q̄si sine claritate. qz amisso lumine itellect⁹. tenebras itelligentie incurrit. ita vt de ipso exponi pōt illō Geñ. j. Tenebre erāt sup faciē abyssi. Vel ꝺr ab a qđ ē sine. ꝛ base. q̄si sine fundamēto. qz ipse basim fidei pdidit. ꝛ i multa fluctuatione pmāsit. Sz xp̄s verus paterfamilias. de q̄ ꝺr illud Mat. xx. Sile est regnū celoꝝ hoi patrifamilias. noluit eum mittere in tenebras dubitatiōis. teste Gregl. in omel. di. Discipulū suuz dñs postre/surrectionē suā sic dubitare deseruit. si ēañ natiuitatē suā habere mariā spōsaz voluit. que iñ ad nuptias nō ꝙuenit. Nā ita fact⁹ ē discipul⁹ dubitās ꝛ palpās testis vere resurrectiōis. sic sponsus fuit mr̄is xp̄s sue integre ꝛginitatis. hec ille. Accēdit igit fidez xp̄s in btō ap̄lo thoma qñ eū lat⁹ suū palpare ꝑmisit dicēs: Infer

digitū tuū huc. ⁊ mitte i latus meū. ⁊ noli esse incredulus ꝫ fidelis. Job. xx. Fecit eū letū cū iubilāter clamauit. Dē⁹ me⁹ et dñs me⁹. Jdeo pōt exponi illud Abac. iij. Abyssus dedit vocē suā. ℔ est thomas q̄ interp̄tat abyssus dedit vocē exultatiōis ⁊ credulitatis. Et ℔ innuit ex visione xp̄i. sicut dicit: Quia vidisti me thoma credidisti. Ꝫ diceret q̄s: Quare dicit dñs nostanter ℔. q⁊ vidisti me thoma credidisti. cū ꝑm Greg'. nō est fides vbi aliq̄d videt. Quia dicit in ome'. Fides non hz meritū vbi hūana ratio hz experimentū. Si q̄s enī in die videt rem et credit. iam potius ē cognitio q̄ fides. Quia fides ꝑm ap̄lm ad Hebr. xj. ē sperandaꝝ rez substātia. argumētū. i. firma adhesio rez nō apparentiū. Jdeo poti⁹ dixisse debuisset. q⁊ tetigisti Ad ℔ rñdet Aug⁹ i originali. Q⁊ forte thomas non tetigit xp̄i vulnera. licet offerebat se ad tāgendū: q⁊ nō fuit ausus tangere. Ꝫ opposituꝝ alli⁹ dicit. b. thomas de aq̄no. tertia pte sue sūme. Quia thomas sup visu suo etiā vulnez te tigit cicatrices. Cui alludit auctoritas eccl̄ie q̄ etiā canit. O thoma didime p xp̄m quē meruisti tāgere. Ꝫ ad ℔ cū dr q̄ vident non hñt fidē Respōdet. b. Greg⁹ i ome'. hodierna di. Thomas aliud vidit aliud credidit. vidit hoiez. credidit esse deū. Jdeo bñ dicit. Quia vidisti me tho. hoiez ⁊ credidisti me esse deū. Jdeo cōclu dit Greg⁹. Videndo q̄ ⁊ ꝓsiderādo vez hoiez hūc deū quē videre nō potuit exclamauit. ⁊ ℔ ad ꝑmū. Quātū ad scām notādū illos beatiB res q̄ nō viderūt ⁊ crediderūt. ostēdi pōt i grossō exemplo naturali. Radix enī herbe in terra absc̄ōdit. nec solē imediate respicit. ab eo neq̄ intuet. Sed herba q̄ ē sup terraꝝ solē imediate respicit. ⁊ tñ radix plus remunerat a natura q̄ herba. q⁊ maioris cōiter ē vtutis. naz oēm succum ⁊ vtutē quā hz herba recipit a radice. Et hāc ecōtra tpe hiemis dirigit ae radicez. Jdeo dicit. Philaret⁹ in tractatu de cres. Q⁊ radices sūt maioris efficatie i hieme q̄ in estate. Jdem dicit Galien⁹ i antidotario veteri. Sic a simili nos xp̄iani q̄ nō xp̄m in ꝓsona ꝓpria vidimus nec ei⁹ passionē. resurrectiōez. aut alia sua opa. Sed si illa firmiter credim⁹ magis remunerabimur ceteris paribꝰ q̄ ap̄li q̄ illa fieri ꝓspexerūt ⁊ p̄sentes fuerūt. Jdeo dicit Greg⁹ i ome'. Q⁊ in isto vbo nos specialiter significauit. cū dixit Beati q̄ nō viderūt ⁊ crediderūt. Qui eū carne nō videm⁹ mēte retinem⁹ si tñ fidem nr̄az p opa ꝓsequimur. Ille enī ve credit q̄ exercet operando q̄ credit. q⁊ alias fides sine opib⁹ mortua ē. Jac. ij. Sed dicēs q̄re dñs Luc. x. dixit. Beati oc̄li q̄ vident q̄ vos videtis. Et ℔ dicit: Beati q̄ nō viderūt. modo vidē ⁊ non videre ꝓtradicūt. Ad ℔ rñdet q⁹ duplex ē beatitudo. vna rei. alia spei. Prima ꝑm venerabilē Boe. li. iij. ps. ij. Est status oīm bonoꝝ aggregatione. i. cumulatiōe pfectus. ⁊ illa cōsistit p̄ncipaliter in fruitione ⁊ aspectu diuinitatis ⁊ cōiter in visione hūanitatis xp̄i motu dilectōis ad ip̄m Et hac beatitudie ex meritis ꝓprijs null⁹ pōt esse dign⁹. Quia dicit Origl. de ritu eccl̄ie. Si q̄s bona cūctoꝝ ppetrasset atq̄ totius mundi tormēta ptulisset. nōduz tñ eterna beatitudine dign⁹ eēt. nisi eam nobis xp̄i fidelissima' passio meruisset. ⁊ de hac beatitudine intelligit illud ⁹bum xp̄i. Beati oc̄li q̄ videt que vos videt. q⁊ ap̄li viderūt ei⁹ humanitatē. Et vere sūme beat⁹ erit ille hō q̄ ad hanc beatitudinē merūit puenire: vbi xp̄m nō solū in hūanitate: sz i purissima videbit deitate. ad quā puenit. b. tho. vbi sine fine dei fruit visione. Et iā non dicit illud ⁹bum futuꝝ ps. xvj. Saciabor cū apparuerit gl'ia tua. sed pteritū satiatus sum gl'ia tua. Scda beatitudo ē spei. q̄ solū habet in p̄ñ. et ista ꝓsistit in merito future beatitudinis. Et iō beatior ē ℔ mō q̄ plus meret. pl⁹ aūt meret nō videndo q̄ videndo. Et de hac p̄ñs ⁹bū intelligit. Beati q̄ nō vi. ⁊ credi. Ꝫ dicēt laic⁹. Quid ō F artic'is fidei credere debeo vt a dño beatificer Rñdet. b. Tho. scda scde. q. ij. ar. vj. Laici tenēt scire p̄ncipaliter septē articulos fidei. ꝓmus ē q̄ xp̄s nat⁹ ē ex maria ⁹gine. Scds ē q̄ baptizat⁹ ē a Johe i iordane. Tertiꝰ ē q̄ passus ē i cruce. Quartꝰ ē q̄ descēdit ad inferna. Quintus q̄ resurrexit a mortuis. Sextꝰ q̄ ascēdit in celos. Septimꝰ q̄ nouissimo die venturꝰ est iudicare viuos ⁊ mortuos. Hos articulos tenentur scire oēs xp̄iani. s. implicite ꝑm noiationez Sacerdotes vero tenēt eos scire explicite quō natus ⁊c. ⁊ ℔ debēt laicis explicare. Recte sic ait Dionysi⁹ in celesti hierarchia. supiores angeli soluūt infimis dei voluntatez. ⁊ illi vlteri⁹ hoibus solent reuelare. sic supiores vt sacerdotes debent clare infimis intimare.

Sermo secundus. De eodem.

PRobasti me et cognouisti me. tu cognouisti sessionē meam. ps. cxxxviij. Scām naturales res q̄ debet bene cognosci. tāgi debet. audiri ⁊ videri. hoc A ptz i peritis medicis q̄ volūt discernere inf pas sionem. ꝓmo volunt videre vultum ⁊ colorem q⁊ si color est glaucus ⁊ facies indisposita. iudicant in stomacho materiā peccantē. Si autē albus rubedine pmixtus. eliciunt sanitatē. Deinde volunt infirmū audire loquentē. q⁊ si habet vocem cōtinue raucam. tēdit ad lepraē. Vltimo etiā tactum adhibēt palpantes pulsū. q⁊ si fuerit fortis. scit medicus euenire ex forti calore ⁊ vtute. Si tardus. scit cōtingere ex defectu vtutis ⁊ minoratione caloris. Si autez est medius. iudicat sanguinē laudabilē atq̄ bonū

vt Constanti⁹ li. vij. c. iij. dicit. Q autē ad pfectam rerū cognitionē hec tria requirunt. habemus figuram Gen. xxvij. vbi legit q ysaac volens pfectam noticiam habere de iacob q esset ꝑmogenitus vt asseruit. voluit tactu probare. Ideo dixit: Accede huc fili mi vt tangam te et ꝓbem vtrum tu sis esau filius me⁹ an non. ⁊ qz ipe pellibus hedoꝝ manus ⁊ collū circūdederat. non cognouit euz. quia pilose man⁹ similitudinem esau expresserāt. videś autez q de eo plenam certitudinē non haberet. adhibuit auditum ⁊ quesiuit ab eo. Quis es fili mi? Tu es filius meus esau? Et ille inquit. ego sum. Cui pater: Vox quidez iacob. sed manus sunt esau. Moraliter. beat⁹ thomas futur⁹ erat medic⁹ anime. ita vt cōuenienter sibi competit illud Eccl. xxxviij. Honora medicū ꝓpter necessitatem. etenī illum creauit altissim⁹. Ipe autē volens pfectam noticiā habere de xpo tāq̄ perfectus medicus ipm tāgere ⁊ audire ⁊ videre voluit. sic ꝓz in hist oria Job. xx. qz viderat ipm infirmū ante passionē. Vnde illud. Vidim⁹ eū nō habentē speciē virum dolorū ⁊ scientē infirmitates. ideo non credidit nisi qñ ꝓbauit. et hoc testat dñs in verbis ꝓassumpt. Probasti me ⁊ cognouisti me ⁊c. In quibus tria tangūtur. Primo habuit solicitudinē in inq̄rendo. ibi. probasti me. Scdo habuit certitudinē in adherendo. ibi. cognouisti me. Tertio habuit ꝓmptitudinem in discernendo. ibi. tu cognouisti. Primo est notandū q homo volēs transire p fluuium de vno portu ad aliū. si nō videt fundū. cō sueuit esse solicitus de scienda fluuij ꝓfunditate ne sibi periculū imineat submersiōis. Quia dicit catho. Qđ flumen ē placiduz forsitā latet altior vnda. Ideo legit Ezech. xlvij. Q angelus mēsurauit aquā funiculo quā debebat trās ire ezechiel que ꝑmo attingebat vsq̄ ad talos. inde vsq̄ ad genua postea vsq̄ ad renes. ⁊ tādem aqua intumuit q ptrāsire nō potuit. Jdo valde incautū est transire aquas nisi solicite de eius piculo inquiratur. Legitur enī in hist oria
B magni alexandri. q quodā tēpore cum exercitu venit ad fluuiū. in cuius medio erat ciuitas compta. ⁊ in circūitu ciuitatis erat aqua quasi stadijs quattuor. Quidā autē ex iuuenib⁹ numero. xxvij. exuti inde fluuiū intrauerūt. Sed surgētes ex eo bestie q̄ dicunt epothomi. ipos occiderunt. Ideo alij milites fundū inquirentes fluuij ex alia pte salui transierunt. Spūaliter sacra scriptura in multis locis christū vocat fluuiū. sicut dicit ps. xlv. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatem dei. Et cōparat se fluuio. Eccl. xxiiij. Ego quasi fluuius doxi: ⁊ sicut aqueductus exiui de paradiso. Hic fluuius ꝑm Jsi. li. xiiij. in armenia oriť ex quodaz mōte quasi fluuius eufrates. q exit de paradiso: ⁊ cū magna violentia. postea in capsiū fluit mare. Sic xps ab altissimo monte. de quo ps. xiij. Quis reꝙ escet in monte sancto tuo. ortum habuit. Gz cū velocitate i mare huius mūdi venit. Per istū fluuiū christuz oportet nos ptransire de portu miserie ad portū salutis: quia ipe ē via p quaz itur ad celuz. ꝑm illud Joh. xiij. Ego sum via veritas ⁊ vita: nemo venit ad patrē nisi p me. Hoc etiam ꝓdixit ps. lxv. In flumine ptransibunt pede. ibi letabunt in ipso. Iste igit nobilissimus fluui⁹ xps habet ꝓfundam diuinitatē que vt ait ꝓsper: verius cogitať q̄ dicit. verius est q̄ cogitatur. Sed habet ꝓ exteriori superficie aquā decurrentē labilē humanitatē. ⁊ hāc apli x. videtes nec fundū diuinitatis inuestigātes statim in aquam humanitatis saltare voluerunt. ⁊ Thome dixerūt: Vidimus dominuz. Joh. xx. Thomas autē cautior illis q̄uis nolet tanq̄ electus ad gloriā ire. ⁊ istum fluuium transire. non statim credidit nec transiuit. q: ꝺ fundo deitatis nihil sibi dicebať. ideo fuit solicitus ad inuestigandū si fluuius ille esset securꝰ ad eūdū. si esset ibi deitas in qua pedē firmare L posset. Recte enī sicut vulpes de qua recitant naturales. Quādo debet transire fluuium aut aquā gelatā. non statim ptransit. sed diligēter aure sup glacie posita ꝓbat an aqua subꝰ curat. si audierit aquā. non cōsueuit ptransire. si autez firmā cōsiderat: secura pcurrit. Ideo beatus Thomas audita aqua fluxibili. scz humanitate. noluit transire neq̄ credere. sed facta p batione ⁊ firma pcepta deitate i fluuio christo credidit ⁊ trāsiuit ac dixit: Dominꝰ me⁹ et deꝰ meus. Ideo ꝺ ipo exponi pōt illud Eccl. xxxj. Probatus est in illo. ⁊ pfectus inuentus est. et D erit illi gloria eterna. Probať enī est sicut eq̄ ꝓbanť. Dicunt naturales et experti q bonus equus ita ꝓbať. si ducit ad fluuiuz. ⁊ bibendo bñ ⁊ fortiter imergat rostrū ⁊ caput vsq̄ ad fundum: optimus iudicatur. Si autē solū aquam bibit in superficie. tunc est signum non boni equi Ita ostendit pfectus esse ⁊ fuisse beatus Thomas ap̄lus in sua ꝓbatione. quia ceteri apostoli miserūt tm̄ caput in fluuiū xpm in superficie cognoscentes. hoc ē in hūanitate quādo dixerūt Vidimus dominū. nec imiserūt se vsq̄ ad fundum diuinitatis. Gz thomas os. pedes. manꝰ ⁊ aures. ⁊ se totum imisit. ⁊ vsq̄ ad deitatez penetrauit. ideo ꝺ ipso verificatuz ē illud Eccl. j. Altitudinē celi ⁊ latitudinē terre ⁊ ꝓfundum abyssi ꝙ dimensus est. Per altitudinez celi pōt intelligi sublimitas diuinitatis. nam ipm celū est sublime eo q pfectius est alijs corporib⁹ ita xps quo ad deitatē dicit altitudo celi. ꝓpter sū mam pfectionē quaz habet. ⁊ est altior eo. ideo eius vestigia cōprehēdere non possum⁹. Job attestante q̄ ait. c. xj. Forsitan vestigia dei com

prehendes: ⁊ vsq; ad pfectum omnipotētez re
peries. excelsior celo est q̄d facies: sublimior oi
creatura. q. d. qualiter potes deuz perfecte co-
gnoscere cū sit excelsior celo ⁊ sublimior omni
creatura. Sz sanct⁹ Thom. ad hāc altitudinez
puenit. Ideo nūc valde est exaltatus. ℞m illō
Esa. lij. Ecce intelliget seruus meus. ⁊ exalta/
bitur ⁊ eleuabit: ⁊ sublimis erit valde. ℞er la
titudinem vero terre intelligit humilitas chri-
sti humanitatis. q; terra est stabilis ⁊ q̄eta. ℞m
illud Eccēs. j. Generatio p̄terit. ⁊ generatio ad
uenit. terra autē in eternū stat. Sic humanitas
christi fuit stabilis. quia nunq; inclinauit se ad
peccandū. attestante ℞etro qui ait. j. ℞et. ij.
Qui peccatū non fecit. nec inuentus ē dolus i
ore eius. Et ps. xiij. Omnes declinauerunt si-
mul inutiles facti sunt ⁊c. Et hanc humanita-
tem cuz diuinitate secut⁹ est beat⁹ Thomas cū
dixit. Deus me⁹ quo ad diuinitatez. ⁊ domin⁹
meus quo ad humanitatē. Ideo interp̄tat ge-
minus. quia in xp̄o geminā naturaz intellexit.
Vel ideo: quia resurrectionē xp̄i quasi gemia-
te. et quasi in duplo q; alij discipuli cognouit.
Illi cognouerūt solū videndo. iste videndo et
palpando. Interp̄tat etiam abyssus. ip̄e enim
fuit non solū alijs ap̄lis similis in illo. imo etiā
Ezechiele pfectior q̄ aquas inueniens vsq; ad
renes. ⁊ postea. quia intumuerūt trāsire nō po
tuit. Sz thomas inuenit. pbauit. penetrauit.
⁊ pfectus iuētus fuit. Ideo ipse dicere potuit
illud. iij. Regl. x. qō dixit regina saba. Nō cre-
debam narrātib⁹ mihi donec veni ꝓbaui ⁊ vi-
di q; media pars mihi nunciata non esset. certe
nō media pars. respectu diuinitatis. quā beat⁹
tho. solicite querēdo adinuenit. ℙro doctrina
est nobis notādū hic sanct⁹ Tho. in hoc q; vo-
luit ꝓbare anteq; crederet. dat nobis doctrinā
salutarem in qua debemus ip̄m imitari vt pri-
us omnia ꝓbemus ⁊ bonis adhereamus ⁊ ma
la fugiam⁹. Sicut ⁊ ꝑsuluit ap̄ls. j. ad Thessa.
v. Omnia ꝓbate ⁊ qō bonuz est tenete. Et ad
hoc exemplo naturali ō cozuo inuitamur. cui⁹
natura est q; hamo sibi coopto carnib⁹ non sta-
tim vt eam inuenit deuozat ⁊ transglutit. sz ro/
stro diligēter ꝓbat ⁊ examinat. voluit ⁊ reuol-
uit paulatim carpendo carnem de hamo extra
hit ⁊ comedit. ⁊ vacuū hamum relinquit. Sic
quādo nobis p̄ponūt diuitie aut delitie ⁊c. fre
quenter in se hamū mortalis culpe cōtinentes
nō debem⁹ vozaciter appetere ⁊ amplecti. ℞m
illud ps. lxj. Diuitie si affluant nolite cor appo
nere. sed solicite debem⁹ examinare q̄d ibi sit
gratum deo aut displicēs. ⁊ illa recipe q; sūt ad
sustētationē vite necessaria ⁊ deo placētia. Ea
vero in q̄b⁹ ē ham⁹ culpa ⁊ offensa diuina relin
quere. et ꝺ est omnia ꝓbare. bonumq; tenere.
Et hoc ē qō docet ap̄ls ad ℙhil. j. ℙrobetis
potiora vt sitis sinceri ⁊ sine offensa in die xp̄i.

Sermo p̄mus de natiuitate xp̄i.

ANnuncio vobis

gaudiū magnum qō erit omni populo
q; nat⁹ est nobis saluato⁹ mundi. Luc. ij. Qua
do regi vel alicui alij domino seculari filius na
scitur. hec natiuitas ē speciale gaudium genito
ris ⁊ non solum illozum. verūetiam omniuz co
gnatozum a quibus p̄incipalia insignia tripu
dij demonstrantur. ⁊ hoc sit p̄ncipaliter si acci-
dit partus mirabiliter. Figura illius habetur
Gen. xxj. vbi legitur q; zara que fuit annosa et
sterilis concepit ⁊ peperit Isaac in sua senectu
te. sicut p̄dixerat ei dominus. Dixit q; sara:
Risum fecit mihi deus. Et quicunq; audierit
corridebit. i. gaudebit Similiter eius p̄ abzaā
letus effectus fuit qui fecit cōuiuiuz grande in
die ablactationis sue. Item legitur Luc. j. Cū
Elisabeth Johannē peperisset. audientes vici
ni ⁊ cognati congratulabātur ei. Dilatice. cele
stis pater rex regum ⁊ domin⁹ dominantiū ma
gnus ⁊ laudabilis super omnem terraz. vt ait
ps. Huic inquā regi magno hodie natus est fi/
lius. ℞m illud ps. ij. Dominus dixit ad me fili-
us meus es tu ego hodie genui te. Ideo illa be A
ata natiuitas gaudium fuit eidem celesti patri
regi ⁊ toti supne curie. qui hodie letanter can/
tauerunt. Gloria in excelsis deo. ⁊ in terra pax
hominibus bone voluntatis. Luc. ij. Et non
solum leticia facta est patri celesti. sed ⁊ marie
matri que cōueniēter dicere potuit illud quod
dixit zara. Risum fecit mihi domin⁹. id ē. gau-
dium. Et similiter quod dixit anna genito Sa
muele. j. Regl. ij. Exultauit cor meū in domio
exaltatum est cor meuz. id est. potestas mea in
in deo meo. Dilatatum est os meum super ini-
micos meos. id est. demones. quia letata sū in
salutari tuo. Cum hac letissima matre hodie le
tari debemus. quia admonet nos in cātico ho
dierno per beatum Gregl. Cōgratulamini mi-
hi inquit omnes qui diligitis dominū. quia cū
essem paruula placui altissimo. ⁊ de meis viscē
ribus genui deum ⁊ hominē. Et hoc gaudiuz
quod hodie factum est vniuersis nunciauit re-
galis nuncius Gabriel dicens: Annuncio vo/
bis ⁊c. In quibus ꝟbis tria describunt. ℙri-
mo ingentis tripudij ꝓclamatio. ibi. Annūcio
vobis. Secundo cōmunis gaudij diuulgatio.
ibi. qō erit omni populo. Tertio hominis pdi-
ti restauratio. ibi. quia natus ē nobis. De pri- B
mo est sciendū ℞m naturales sole oriente mate
riali multa mira in his inferioribus fieri ꝓsue/
uerunt. ℙrimo nanq; illuminant oia q̄ p̄us sūt
ex noctis tenebris obumbrata. q; ℞m Isi. Sol
ē fons toti⁹ luminis. cui⁹ ra diatione supioza ⁊
inferioza cūcta illustrant. Secūdo illa queno/

ctis frigiditate sunt indurata. fluere incipiunt sole oriente. sicut signāter videmus in hieme ō glacie ⁊ ō niue. Tertio omnia venenosa animalia. sicut draco ⁊ basiliscus se occultant i cauernis. ſm illud ps. ciij. Ortus est sol ⁊ cōgregati sunt. ⁊ in cubilibus suis collocabunt. Quarto cuncta volatilia vt philomene ⁊ allaude in vere letius vociferāt qñ sol oriē. ⁊ cōmuniter cuncta animalia gaudēdo clamāt. ⁊ vultū versus solem ferūt. Infirmi etiā qui ex humiditate noctis q̄ auget infirmitatē sunt grauati. habēt alleuiamē: ⁊ cōmuniter gaudēt sole oriēte. Allegorice. p solem xp̄s dei eterni filius intelligitur aptissime. Recte enī sicut sine sole nihil ꝓficit atq; crescit. sicut patet de terre nascētibus q̄ sine sole non crescūt. nec hoies caperēt incremētum. q; homo generat hoiem ⁊ sol. vt dic̄ Ari. ij. phi. Ita sine xp̄o nihil possum⁹ iplere. sicut ipse testat Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. Cui ꝯsonat poeta. ꝓficit absq; deo nullus in orbe labor. Hic iusticie sol clarissim⁹ diu a sanctis patrib⁹ oriri est p̄dictus ꝑsertim a Malachia ꝓpheta eiusdem. iiij. Orietur vobis timentibus nomē meū sol iusticie. Ꝙ qui longe ante erat ꝓphetat⁹. hodie est ortus. ⁊ de virgine natus. sicut canēdo testat sancta ecclesia. Hodie nobis celestis rex de ꝟgine nasci dignatus ē. vt hominē p̄ditum ad regna celestia reuocuret Gaudete igit oēs deum timētes. q; natus ē nobis. ⁊ ortus est verus sol q̄ illumiat omnē hominē veniētem in hunc mundū. Joh. j. Exultate ⁊ vos p̄diti peccatores. q; natus ē puer mitissim⁹. qui p suam clemētiaz nos a fauce leuitan liberabit. ⁊ ad celestia regna reuocabit. Idcirco ad gaudendū inuitat quēlibet hominē leo papa in sermōe hodierno dicēs: Saluator noster dilectissimi hodie natus ē gaudeamus. neq; enim phas ē locuz tristicie habere vbi natalis ē vite. que cōsumpto mortalitat⁹ timore ingerit nobis de ꝓmissa eternitate leticiā nullus ab hac alacritatis ꝓticipatione secernit vbi cōmunis est leticia. Ratio. Quia saluator domin⁹ noster peccati et mortis destructor. sic nullū a reatu liberū reperit. ita ꝓ liberādis omnibus venit. Exultet sanct⁹. q; appropinquat ad palmam. gaudeat peccator. q; inuitatur ad veniam. animet gentilis. q; vocat ad vitā. hec leo. Et est notandū q; illa p̄dicta q̄ cōtingūt in ortu solis materialis. illa etiā hodie in natiuitate xp̄i cōtigerunt. Primo q; sicut in ortu solis tam inferiora q̄ superiora illustrant. Sic hodie xp̄o nato in nocte ipa obscuritas versa ē i diei clarissimaz lucem. Sicut de hoc refert Jacob⁹ i li. de infantia saluatoris. Et vincen. in spe. histo. li. vj. Cū maria ⁊ ioseph iret i bethleem vt ioseph ꝓfiteret q; erat de domo ⁊ familia dauid. Jussit ipam mariā grauidā quandā itrare spelūcam q̄ lucem diei penitus nō habebat. Sed i ingressu marie cepit tota splēdere quasi ibi esset hora diei sexta. nec defecit lux illa nocte. Refert etiaz petrus comestor i sco. histo. q; hora natiuitatis xp̄i tres soles apparuerunt ā paulatim in vnū corpus solare sunt redacti. et non soluz ista die seu hora eius. sed ante aliq̄ tēpus post mortē iulij cesaris. Qd etiā Eusebius in cronica testat. Et hoc fuit euidēs signuz q; ille venerat qui omia illuminaret. ſm illud Luc. j. Visitauit nos oriens exalto. Illumina re his q̄ in tenebris sedent. ⁊ in ymbra mortis. Q vtinā ⁊ nostra corpora illuminarēt. vt possemus dicere qd canit eccl̄ia. Fulsit hodie lux super nos. Sed sunt ꝓh dolor timendū multi quoz ex multis peccatis sunt obscura corda q̄ in p̄sentia huius clarissime lucis xp̄i nati. sunt vitijs deturpati. vitijs q̄dē cuiusdā bestie. De qua refert Jsido. li. xij. Hec in luce plena est ō mis ⁊ obscura. sed in tenebris lucet vt cādela. ita et ip̄i in hac dilectissima die in qua venit xp̄s oia illustrare. sūt totaliter deformes ⁊ obscuri. Illis quidem xp̄s nōdū est natus. Quia dicit Hiero. in ep̄la ad Eustochiū ꝟgine. Hoc ideni requirit xp̄i natiuitas vt ip̄e nascat in nob gratia ⁊ virtute sua q̄ nos illumiat. nosq; i ipo renascamur spūs natiuitate. scz peccata p penitētiam expellēdo. alias i christi natiuitate nullam haberem⁹ societatem. teste ap̄lo qui dicit ij. Cor. vj. Que societas lucis ad tenebras. q. d. nulla. Secundo sicut oriente sole dura fluere incipiunt sic in felicissima xp̄i veri solis natiuitate dura facta sūt fluida. Nam celi qui tam duri fuerunt q; p quinq; milia annoz ⁊ ducentos annos, nullaz gratiā distillauerūt. hodie p totum mundū melliflui facti sunt. sicut canit ecclesia. Hodie montes fluidi facti sunt. ſm illud Joheł. iij. In illa die scz natiuitatis christi stillabūt mōtes dulcedinē. ⁊ colles fluent lacte. Hodie vinee engadi floruerūt q̄uis esset i bieme. ⁊ fructum ꝓtulerunt. balsami q; liquorem abundanter effuderunt. vt dicit Bartholome⁹ in sua compilatione. Hodie fons aque in ciuitate romana in liquorem versus ē olei. erumpens vsq; ad tyberim largiter ꝓfluxit vt Ihoꝛ. dicit ⁊ papa Innocēti⁹. iij. Et hoc manifestuz erat signū q; natus erat ille qui largifluā suam gratiā omnib⁹ peccatorib⁹ vellet dare quam p tot annoz curricula voluit denegare. Ideo dicit Haymo super Apoc̄. Tantū q; christi natiuitas quātū ⁊ eius passio nostrā operabatur meruitq; salutem ⁊ gl̄iam perimensam. Idcirco nos peccatores q̄ in multis offendimus omnes si timemus districtum iudicem respiciam⁹ ⁊ petamus gratiosum natū infantē. Quia ſm b. Bernū. Puer dat multa bona p modico. et p modicū placari pōt. Et hoc patz in exemplo

Legit de quadam muliere q̃ erat in quodã or/
dine monialis. sed reiecto habitu publica me/
retrix est effecta. Post multos igit annos redi
ens ad claustrũ ibidẽ penitẽtiaz pactura. Sed
cũ de iudicio dei cogitaret. ⁊ de penis inferni:
se cõsequi veniã diffidebat. Sic iter q̃ de para
diso cogitabat de quo adã ꝓpter vnũ inobedi
entie peccatũ reiectus fuit. de regno celoꝝ Lu
cifer ũ detrusũ memineret ꝓpter supbiam. se il
lic ascendere ꝓpter multitudinẽ peccatoꝝ itez
desperabat. Cum vero cogitabat de passione
xpi q̃ sanctus sanctoꝝ dicit. ⁊ q̃ tanta inocẽs
ptulisset. ⁊ ipsa turpiter tã magna multiplicia
q̃ peccata cõmisisset. denuo se gratiã inuenire
diffidebat. Igitur his dimissis cepit cogitare
de illis q̃ circa ip̃m facta erant in sua natiuitate
quomodo puer ⁊ saluatoꝛ natus ẽ nobis. sicut
aliq̃n audierat ex euangl. Luc. ij. dicẽte ange/
lo. Natus ẽ nobis saluatoꝛ mũdi in ciuitate da
uid. et cepit cogitare quomodo pueri p modi
cũ placank. Prostrata igit coraz imagine bea
te v̄ginis meditabat de infantia saluatoris. et
tot pfusa ẽ lachrymis ex dulcedine pueri q̃ fe
re mortua fuit. adiurans puerũ p benignitatez
infantie. ⁊ ab eo indulgentiã accepit peccatoꝝ
Audistis enĩ dilectissimi q̃ hodie melliflui fa/
cti sunt celi p totũ mundũ. Sed quid intelligit
p celos. certe anime instoꝝ hominũ ⁊ fidelium
xpianoꝝ. Recte enĩ sicut oia inferioza regunt
p celestia. sic corpus regitur ab aia. Quia dicit
Aristo. j. Polli. Inutile ẽ corp⁹ absq̃ aia. Etiã
sicut celũ ẽ ornatũ sole ⁊ luna ⁊ ceteris siderib⁹
sic aia ꝑm Bern̄. ẽ ozuata rõne ⁊ virtutib⁹. De
illis canit ecclesia. Hi sũt celi in q̃bus xp̃s habi
tat. et illi debent hodie fieri melliflui p dulcem
laudem ⁊ gratiarũ actionẽ. eo q̃ filiꝰ dei hodie
dignatus ẽ incarnari. ⁊ nos a potestate demo/
num liberare. ꝑm q̃ monet nos beat⁹ Greg⁹ in
pfa. Gzates nũc omnes reddam⁹ domio deo.
Et q̃ b̃ facere oportet. docemur i figura Exo.
xv. vbi legitur Postq̃m moyses liberauit filios
israel a potestate pharaonis ip̃m cum curribꝰ
suis ⁊ equitibus in mari rubro submergendo.
Maria sorꝛ moysi sumpsit tympanũ i manu
sua. ⁊ egresse sunt omnes mulieres post eaz cũ
tympanis ⁊ chozis quibus p̃cinebat dicẽs: Cã
temus domino. gloziose enĩ honorificat⁹ est ⁊ ẽ
Mistice. p mariã itelligere possum⁹ quãlibet
fidelem aiam̃ p incolatu p̃sentis vite amaraz
Sed p tympanũ intelligere debem⁹ dei filium
incarnatũ. Quia sicut in tympano ẽ forma spe
rica. pellis extensa ⁊ melodia. sic in dei filio est
forma sperica. hoc ẽ deitas que non habet p̃nci
pium neq̃ finẽ. ꝑm illũ Mich. v. Egressus eiꝰ
ab initio a diebꝰ eternitatis. In ipso etiã ẽ pel
lis. i. humanitas seu caro q̃ postea fuit in cruce
extensa. Juxta illud ps. ciij. Extendens celũ si
cut pellem. In ipso fuit melodia. s. aia oñi dul
cedine plena. Hoc tympanum. i. xp̃m debet su
mere hodie fidelis aia celo ꝓpata. ⁊ mellifluas
laudes. deuotiões ⁊ gratiarũactiões debet p̃ci
nere cũ maria. iubẽte hoc ps. xcvij. Cãtate do
mino canticũ nouũ. qz mirabilia fecit. Debent
mõtes ꝓtẽplatiui stillare dulcedinẽ deuotiõis
⁊ colles scz hũiles actiui debẽt fluere lac ⁊ mel
id ẽ. laudare eiꝰ natiuitatẽ ⁊ deitatẽ. vt implea
tur illud Esa. lv. Montes ⁊ colles cãtabũt co
ram vob laudẽ. Et oia ligna regionis plaudẽt
manu. ⁊ vere hec ẽ dies boni nuncij. Si tacue
rimus scz a laude. ⁊ noluerimꝰ nũciare sceleris
arguemur. vt habet. iiij. Regl. vij. Jdeo legit
de quodam monacho q̃ cuz audiret legere illa
verba. Verbũ caro factum ẽ. non flexit genua
neq̃ aliq̃d signũ reuerẽtie nec deuotionis ostẽ
debat. Tunc venit diabol⁹ ⁊ dedit ei alapã di/
cẽs: Si hoc v̄bum ꝑdesset nobis sicut ꝑfuit vo
bis. nunq̃ flectere cessaremns. Jdeo papa cle
mens. v. dedit vnũ annũ ⁊ xl. dies indulgenti
arũ oibus q̃ genua flexerint laudãtes deũ cum
legere audierint. verbũ caro factuz est. Tertio
sicut sole oriente oia ad latibula sua fugiũt ani
malia venenosa ⁊ non audent orientẽ expecta
re. Jta xp̃o nato oẽs imundi ⁊ ꝓtra naturã pec
cantes sunt extincti ⁊ mortui in orbe vniuerso
ꝑm q̃ ꝓphetauerat ps̃. c. in ꝓsona xp̃i. In ma
tutino iterficiebã omnes peccatores vt disperderem de ciuitate dñi oẽs opantes iniq̃tatem.
Quia ꝑm b. Hiero. qui dicit sup illũ ps. xcvj.
Lux orta est iustis. Tanta fuit illa lux vt oẽs
laborantes in peccato zodomitico extincti sũt.
Et hoc fecit xp̃s vt oẽs hmõi peccatores eradi
caret ne in natura quã assumpserat tanta dece
tero imũdicia inueniret. Illud etiã nephandis
simũ peccatuz fuit causa maxima quare deꝰ tã
diu post peccatuz Ade distulit incarnari. teste
btõ Aug̃l. q̃ dicit: Videẽs deꝰ tantũ vitiũ cõtra
naturã i hũana natara. desijt icarnari. ꝑm illũ
Gen̄. vj. Penitet me fecisse hoiem. Sũt enĩ illi
pessimi peccatores indigni xp̃i felicissima nati
uitate. m̃tũ reuera timere hodie deberẽt ne se
ra ꝓtinus apiret. ⁊ eos sine mora eꝛnaliter de
glutiret Sic factũ ẽ zodomitid. sup q̃s dñs sul
phur pluit. ⁊ in infernum hos omnes dimersit
Gen̄. xix. Etiã i b̃ iocundissimo ortu solis iusti
cie xp̃i nõ solũ imundi pctores. verũetiam ido
la imũda sũt delecta. Quia legitur q̃ hora nati
uitatis xp̃i statue romuli dei romanoꝝ ceciderunt ⁊ cõtrite sunt. Etiam alie statue idolorum
in oibus locis ceciderũt. ad denotanduz q̃ ille
natꝰ eẽt q̃ oiuz deoꝝ deꝰ eẽt. Jdeo etiã legit q̃
Hiere. ꝓpheta multo ante natiuitatem in egy
ptũ descẽdit post mortẽ regis Godolie. regibꝰ
sequẽtibꝰ signũ dedit. q̃ eoꝝ idola corruerent
quãdo virgo filium pareret Jdcirco statuerũt

Sermo

sacerdotes idolorũ imaginẽ virginis puerum in gremio portantem in secreto loco templi. et oẽs illã adorauerũt. ¶Postea ãt a ¶tholomeo rege interrogati q̃d ꝫ esset dixerunt. paterne traditionis ẽ ꝫ mysteriũ. qđ ꝺ facto ꝓphetaꝝ maiores acceperũt. Et postq̃ xp̃s natꝰ fuit euenit sic̃ ꝓpheta dixit. Quarto sole oriente gaudent cõiter munda aialia vniuersa. Sic xp̃o nato oẽs fideles nõ solũ i mũdo. verũetiã i limbo letabãtur. teste Aug̃l. in epla ꝯtra Faustũ. Scio iestimabile gaudiũ angelis ⁊ hoibꝰ sanctisq̃ patribus i xp̃i natiuitate felicissima forẽ natũ. Nec mirũ q̃ hoies letati sunt Quia dic̃ ¶yla. super ¶Bat. Sustulit nãq̃ naturã humanã deꝰ oipotẽs sup angelicã celsitudinẽ ⁊ naturã. p ipsam salutiferã xp̃i natiuitatẽ ⁊ beataz. Et q̃uis ad vitã eternã p̃destinati de xp̃i natiuitate sunt letati. tñ mali sũt tristati. Recte sicut sole oriente certa gaudẽt aialia carminibꝰ ⁊ vix ortũ expectãt. Alia aũt tristãt ⁊ fugiũt ⁊ se occultãt. Sic iusti lõge añ de hac natiuitate gaudebãt ⁊ desiderabãt: ⁊ dẽsiderãt vix expectabãt. Sic̃ Esa. dicit. Utinã dirũpes celos ⁊ descẽderes Esa. lxiij. sz mali ecõtra. Et ꝫ ostensum fuit marie. sic̃ refert Jacobꝰ de infantia saluatoris. Cum maria ⁊ Joseph irent i bethleẽ vt p̃iterẽt. dixit maria: Video duos ppl̃os añ me. vnũ gaudentẽ ⁊ aliũ flentẽ. Et cũ ioseph hec ꝛba putaret inania. angelꝰ in p̃sona iuuenis apparuit ei dicẽs: Certe maria recte locuta ẽ. Vidit enĩ populũ iudeoꝝ flentẽ. ⁊ ppl̃m gentiliũ gaudẽtem Sic prochdoloz adhuc multi sũt q̃ non cũ gaudio suscipiũt xp̃i natiuitatẽ Sz dicũt ꝑm Aug̃l i li. de agone xp̃iano. Quare nõ potuit hoiem aliter liberare nisi suscipet carnẽ. ⁊ nasceret de femina. ⁊ a pctõribꝰ oia mala pateret. Et subdit declarãdo q̃ non cuilibet natiuitas xp̃i est grata dꝺ. Displicet enĩ auaro: qz non aureũ corpus habuit. Displicet impudicis: qz ex femia natus ẽ. multũ enĩ odiũt impudici q̃ ꝓpiũt ⁊ pariũt femie. Displicet superbis. qz patiẽtissime cõtumelias tollerauit. Displicet delicat̃. qz crucifixus ẽ. Displicet timidis. qz mortuꝰ ẽ. hec ille. Nos aũt o charissimi nõ sic. sz grati simꝰ ꝺ ipiꝰ incarnatiõe dicẽtes gaudiose Glia tibi dñe. vt sic ꝑ spũale gaudiũ veniamꝰ ad celũ.

Sermo scꝺs Be eadem.

Natus ẽ nobis saluatoꝝ mũdi. Luc. ij. Scdm naturales ver p̃mittit varios nũcios. aliq̃ sũt viole. q̃ indũ lõge añ ver apparẽt si saltez tp̃s fuerit calidũ q̃ sunt p̃mi flores veris. Aliq̃ sunt irundies ⁊ nõ solũ vna sz plures. Quia dicit Aristo. j. Ethi. Una irundo non facit ver. nec vna dies calida estatez. q. ꝺ. sz plures. Alij nũcij sunt coturnices. Alij sunt ciconie q̃ ꝑm Amb. i hexa. sunt veris nũcij. Ultimi nũcij sunt flores terre de q̃bus dicit Can̄. ij. Jam eni hiems transijt imber abijt ⁊ recessit. flores apparuerũt in terra nostra. Spũaliter p ver intelligit tẽpus gratie. recte sicut i vere oia renouant̃. ita in tẽpore gr̃e oia pdita fuerũt restaurata. ¶hoc tp̃s gratie habuit varios nũcios. aliqui a lõge illud futurũ p̃dixerũt. Et ꝫ recoluit ecclesia i p̃ma dominica aduent⁹ cũ cecinit. Aspiciẽs a lõge ecce potentiã dei video venientẽ: ⁊ nebulã totã terram tegentẽ. Alij aũt cito forẽ ceciderũt. Ideo cãtauit eccl̃a in scꝺa dñica. Hierlm cito veniet sal⁹ tua. q̃d merorẽ cõsumeris. sanabo te ⁊ libe rabo te. noli timere. Aliq̃ nũciata fuerũt de p/pe. Et ꝫ pphetizauit solennis nunci⁹ Esa. q̃ dicit. xiij. ¶Prope est vt veniat tẽpus eius ⁊ dies ei⁹ non elõgabunt̃. Et iterũ. xl. Dicite filie sion Ecce saluatoꝝ tuus veniet: ecce merces eius cũ ipso. Alia aũt de p̃terito fuerũt. ⁊ illa portauit regalis regula beati pauli qui ait ad Gal. iij. Ubi venit plenitudo tẽporis: misit deꝰ filiũ suum factũ ex muliere factuz sub lege. vt eos qui sub lege erãt redimeret. Hic nobilissim⁹ flos cãpi hodie in terra nostra apparuit. p̃figurans tẽpus diu optatũ. ⁊ hunc florẽ ortũ esse p̃dixit celicus nũcius Gabriel cũ dixit: Natus est nob saluatoꝝ mũdi. In quibꝰ verbis duo p̃ncipaliter describunt̃. ¶Primo generationis fructuosi tas. ibi. Natus ẽ nobis. Secũdo saluatoris nati tuitas. ibi. saluatoꝝ mũdi. De p̃mo est notãdũ Dicũt naturales. quãdo sol ort̃. multiplex ortitur nobis gaudiũ seu generaꝰ. que etiã in ortu veri solis xp̃i. scz i eius natiuitate fuerũt. ¶Primo sol vt dicit cõmentatoꝝ in libro de imp⁹ onibus semp in ortu suo cerñ maioris quãtatis. Cuius ratio ẽ ꝑm Aristo. ⁊ Alexandrũ sup. iij. methe. Quãto stella remotioꝝ fuerit tãto maioꝝ apparebit. Et quia oriens est vna de partib⁹ remotis celi. ideo multus vapoꝝ interponit̃ qui facit maiorẽ apparere solem. Etiam dicit Calcidius super Thimeum platonis. q̃ specialioꝝ influxus virtutis luminis solaris est in ortu regionibus vniuersis. Ita chr̃istus in ortu sue natiuitatis maioris semp clemẽtie cernit̃ ⁊ amoris. ⁊ specialẽ influit nob gr̃az ⁊ fauorem. teste Gratiano i iur̃ apparatu. Nemo ignorat ambigit q̃n nascẽte dño specialioꝝ influxus gr̃e pateat toti mũdo. Cui alludit Eusebius in ꝑmone. In ortu quidez saluatoris aspect⁹ sup nos clemẽtioꝝ ẽ semp conditoris. Et hoc ptz in exemplo. Legit̃ q̃ quedam mulier deuota per infantiã xp̃i iubiabat. Uenite igitur tpe natiuitatis eius rogat ipsum vt ostẽderet sibi imaginẽ suã in facie. ⁊ cũ recessum alioꝝ hominuz in ecclesia sola expectaret venit formosus puer stans ante eã. Uidens igit̃ illa puerũ tã formosum interrogauit euz si sciret Aue maria. Qui

XVI

ſidit etiã Illa. dic inq̃t mihi. ¶Puer aũt p̃dixit Et cũ pueniſſet illuc. Et bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui. Dixit puer: Ego ſum idẽ fruct⁹. ⁊ euanuit ⁊ mulieri ſpecialẽ gr̃am infudit. At illa iubilãdo clamauit. reuertere tu chariſſime puer decorus ⁊ delectabilis. Et alijs ſil'ib⁹ verbis nõ ceſſauit p triginta dies. ⁊ i tricesimo die venit ieſus dicẽs: Ecce reuocat⁹ ad te venio. ⁊ tu veniciter migrauit ad celũ. Scdo ſol in oꝛtu ſuo minuit infirmitates. cui⁹ ratio ẽ. Dicũt naturales medici q̃ infirmitas cõſurgit ex malis hũoꝛib⁹ ⁊ hi in nocte magis augmẽtaꝝ. ideo infirmi foꝛtius i nocte patiũt. Sole aũt oriente illi humoꝛes groſſi ex v̄tute caloꝛis ſolis minuunt. ⁊ ſic infirmitates alleuiant. Myſtice. ante incarnationẽ filij dei hõ patiebatur q̃q̃ infirmitates. quas tñ in oꝛtu ſuo verus ſol iuſticie minuit aferẽdo medicinas. ¶Prima infirmitas ẽ tumoꝛ ſupbie. Iſte moꝛbus erat v̄ lde generalis. Habuit enī oꝛtũ in celo in lucifero. q̃ait: Aſcẽdam in celũ ⁊ ero ſil'is altiſſimo. Eſa. xiiij. Et q̃ est nature celeſtis: ideo etiã viros celeſtes iuadit. Sicut patꝫ in dauid rege. q̃ ex ſupbia iuſſit numerare populũ ſuum dicẽs ad ioab. Vade numera pp̃m iſrael et iuda. ij. Reg̃. xxiiij. Bende hec ſupbia de celo cecidit. ⁊ oꝛtũ habuit i paradiſo cuꝫ ad ſuggeſtionẽ demonis hõ ſupbiuit. Geñ. iij. Beinde ſparſa eſt p totũ mũdũ modo etiã regnat in inferno. pſ. lxxiij. Super tumoꝛẽ x̄ps attulit p̃mum medicamentũ ſuam carnẽ de q̃ emplaſtrũ fecit ⁊ tumoꝛẽ ſanauit et ſiccauit. Fit aũt emplaſtrũ ſm medicos ex herbis et floꝛib⁹ q̃ñ illa tpe ſuo abſcindũt ⁊ i moꝛtario ꝓterunt. Caro aũt x̄pi inquãtum habuit veritatẽ hũane nature. ſicut atteſtat Aug̃. i li. de fide ad Pe. dicens: Firmiſſime crede ⁊ nulla ratẽ dubites x̄pm verũ coꝛpus ⁊ aiaꝫ aſſumpſiſſe. tũc fuit herba Eſa. xl. Dis caro fenum. Inquãtũ aũt fuit de roꝛe innocentie decoꝛata fuit liliũ. ſm illud Can̄. ij. Ego flos cãpi ⁊ liliũ vallium. Inquãtũ hũanitate p̃dita. fuit viola. Inquãtũ aũt fuit ſanguine rubꝛicata fuit roſa ¶Iſta herba ⁊ iſti floꝛes fuerũt ſimul attriti. ſm illud Eſa. liij. Attrit⁹ ẽ ꝓpter ſcelera nr̃a. et exiuit. Scda infirmitas fuit cecitas ignoꝛãtie. homo enī non habuit oculũ amoꝛis q̃ celeſtia deſideraret. nec habebat oculũ timoꝛis q̃ maluꝫ vitaret. ⁊ penas eternas timeret. Et q̃uis eẽt cecus non habuit ductoꝛẽ. q̃ angel⁹ ipſũ ꝓpter pctã reliquerat. ſm illud Hiere. l. Curauim⁹ babylonẽ ⁊ nõ eſt ſanata. dereliquim⁹ eã. ⁊ nõ habebat diuine gratie p̃ſidium. Contra iſtum moꝛbũ chriſtus attulit ſanguinẽ ſuũ de q̃ fecit collirium quo ſanauit oculos noſtros. Sicut collirium cõfectum eſt de ſaliua et terra. Joh. ix. hoc eſt de hũanitate. ſanauit. Confectum ẽ de melle et cera. id ẽ. deitate melliflua ⁊ carne icoꝛrupta q̃ illuminati ſunt oculi Jonathe. j. Reg̃ xiiij. Tertia infirmitas erat moꝛs culpe ⁊ gehẽne. Homo q̃dẽ moꝛiebat coꝛpe pene et moꝛte. ſm illõ Geñ. iij. In q̃cũq̃ die comederis ex eo moꝛte moꝛieris. et in anima moꝛte culpe. Juxta illud Eze. xviij. Aia q̃ peccauerit ipſa moꝛietur moꝛte. Et in vtraq̃ moꝛte gehẽne. Cõtra illũ moꝛbum attulit x̄ps tertiũ medicamentuꝫ ſpiritũ humanũ deitati cõiunctũ. qui q̃dem viuificat a moꝛte pene p reſurrectionẽ. teſte ap̃lo qui ſait ad Ro. viij. Si ſpũs eius qui reſuſcitauit x̄pm ieſum a moꝛtuis habitat i vobis viuificat ⁊ moꝛtalia coꝛpoꝛa vr̄a. Viuificat a moꝛte culpe p gratie infuſionẽ. j. Joh. j. Est ſpũs qui viuificat. caro aũt non p̃deſt q̃q̃. Viuificat a moꝛte gehenne p gr̃ie collationeꝫ. ſm illud pſ. cxliij. Spũs tuus bonus deducet me in terram rectã. Quarta infirmitas fuit duricia peruerſe obſtinationis. q̃ hõ non poterat frangi p ꝓtritionem. nec mollificari p paſſionẽ. Cõtra iſtuꝫ moꝛbum attulit q̃rtum medicamẽtũ. ſcꝫ aiaꝫ q̃ fuit q̃ſi vas vnguentariũ in q̃ poſuit de⁹ vnguenta omniũ ſanitatũ. In ipſa fuit vnguẽtũ mediacatiuũ. ſcꝫ doloꝛ eius. q̃ñ dixit Mat. xxvij. Triſtis ẽ aia mea vſq̃ ad moꝛtẽ. q̃d debet frangere vſq̃ ad ꝓtritionẽ. ſm illõ Joheł. ij. Scindite coꝛde veſtra ⁊ non veſtimenta veſtra. In ipſa fuit vnguentũ dulcoꝛatũ. ſcꝫ amoꝛ eius. q̃ debet dulcoꝛare ad cõpaſſionẽ. ſicut ipſe iubet dicens: Recoꝛdare pauptatis mee. trãſgreſſionis. abſinthei et fellis. Quinta infirmitas fuit fetoꝛ ĩmundicie. Quedã enī peccata ſunt que fetẽt ſic luxuria. ũ q̃b⁹dã Eſa. xxxiij. De cadauerib⁹ eoꝛ aſcẽdit fetoꝛ. Sil'iter iuidia. ¶Proũ. xiiij. ¶Putredo oſſiũ inuidia. Cõtra illũ moꝛbũ x̄ps attulit quintũ medicamentũ. ſcꝫ deitatem ſuam ſicut balſamũ p̃cioſum. quo fetoꝛẽ abſtulit. Jõ dicit leo papa in omeł. hodierna. Redit ad honoꝛem ſuum ab antiquis cõtagijs purgata natura. moꝛs moꝛte deſtruit. ⁊ natiuitas natiuitate repat. qm̃ ſimul ⁊ redẽptio aufert ſeruitutẽ ſꝫ regeneratõ mutat oꝛiginẽ ⁊ fides iuſtificat peccatoꝛẽ. Tertio ſol habet v̄tutẽ pacificatiuaꝫ. Dicit enī Macrobius. Sol medi⁹ eſt inf planetas effect⁹. eos ꝑciliãs. ⁊ etiã ꝓtra elemẽta. Quia elemẽta ꝓtrarietate ſeipa deſtruerẽt. niſi v̄tute ſolis ⁊ celeſti pacificarẽtur. Sic x̄ps in ſua natiuitate oĩa ꝓtraria pacificauit. teſte apoſtolo qui ait. Veniẽs euangeliſauit pacẽ et vob qui lõge eſtis. ⁊ pacẽ his qui ꝓpe ſũt J̄pe enī ẽ pax nr̃a q̃ fecit vtraq̃ vnũ. Epbe. ij. Sil'r ad Col'. j. Et vos cuꝫ eſtis aliq̃n alienati a deo ⁊ inimici ſenſu. i. manifeſte et ſenſibiliter in opibus malis. Nũc recõciliauit. ſ. vos ĩ coꝛ-

pore carnis sue quã assumpsit. Scoꝫ doctores añ aduentũ filij dei in carnẽ multe erant discor die in hũano genere ⁊ cũ deo .qs oẽs xp̃s veni ens pacificauit. ℈m illud Col. j. Dia in xp̃o pa cificãs. Prima discordia . nãqꝫ ꝙquerit de⁹ de hoie q creatorẽ suum offenderat p peccatum. ⁊ ip̃m reliq̃rat dicens. Esa. j. Filios enutriui ⁊ exaltaui. ⁊ ipsi spreuerũt me dereliquerũt dñz blasphemauerunt sanctum israel alienati sũt retrorsũ. Sed qꝛ hõ per se sibi deũ nõ poterat reconciliare. ideo mediatore aliq̃ indigebat. et h̃ fuit xp̃s. De quo dic̃ Apls ad Gal. iij. Me/diator non est vnius sed duoꝝ scz diuine ⁊ hu/mane nature. Ideo ꝺꝛ gygas gemine substan/tie. Et ille mediator xp̃s inter deũ patrẽ ⁊ ho/minẽ se posuit ⁊ ip̃sos pacificauit. Juxta illud apostoli Col. j. Pacificãs p sanguinem crucis eius: sive que in celis sunt .id est. deuz patrem suũ. sive q̃ in terris sunt. i. hoies. Sed cõtingit aliq̃n q mediator inter duos rixantes interpo nit se ⁊ ab vtroꝝ erit vulnerat⁹. Sic factuz est nr̃o mediatori christo. Ideo dic̃ pater Esa. liij Propter scelus ppli mei percussi. i. pcutere pmi si eum. Scda discordia erat inter angeluz ⁊ ho minẽ. angel⁹ eni ꝙquerebat de hoie q ip̃m sua restauratione fraudauerat. Homo aũt ꝙreba tur de angelo q ipsum deceperat. ideo quo/dãmodo oẽm angelũ odiebat. sicut sepe cõtin=git q homo omnes illos odit q̃ sunt de parẽte=la illius q̃ ipsum offendit. Sz illam discordiaz xp̃s dissoluit. qñ hoiem redimẽs numeꝝ ange loꝝ adimpleuit. ℈m illud ps. cix. Judicabit in nationib⁹ impleuit ruinas. Et etiã aliquoꝝ sen tentia hoies angeloꝝ numero adequando. Ju xta illud Deut. xxxij. Statuit terminos pplo=rum iuxta numeꝝ filioꝝ isrl. Tertia discordia erat inter hoiez ⁊ diaboluz. diabolus eni ꝙtra hoiem allegabat illud instrumentũ autẽticum qõ ipse confecerat di. Gen. ij. Quacũq̃ die co mederis ex eo morte morieri. Sz ab ista allegati=one a xp̃o aduocato nr̃o repulsus est .eo q ip̃e instr̃m falsificauerit addens de suo. Nequaqꝫ moriemini. Gen. iij. Dicit Aug⁹. O nequã vbi ẽ tuũ nequaqꝫ. Quarta discordia erat inter ho minẽ ⁊ hoiem. id ẽ. populũ iudeoꝝ ⁊ gentiliuz Judeis displicebat q gentiles vnũ deum non cognoscebant. sz muta ⁊ surda ydola adorabãt Gentiles vero odiebant iudeos ex eo q vniũ=so mundo idola colente .ipsi soli cõtemnebãt. Sed istam discordiã xp̃s sedauit . qñ vtrunqꝫ populũ i vna fide vniuit. ℈m illud Joh. x. Ali/as oues habeo que non sunt ex hoc ouili. Qui ta discordia fuit inter iustos ⁊ peccatores. Ju=sti eni despiciebant peccatores. Luc. xviij. vbi dicit iesus ad quosdã qui in se cõfidebãt: Pec/catores aut̃ dei misericordiã non ꝙsiderabãt. sed ab ipsa se despici putabant. Sed hanc dis/cordiã pacificauit qñ vtriusqꝫ cõicare voluit tã iustis q̃ peccatorib⁹. A iustis eni parentibus nasci voluit (℈m Piero) et cũ peccatorib⁹ man ducare. Matth. ix. Et sic christus i orto suo tã q̃ saluator omnia pacificauit.

Sermo tertius De eadem.

Egredímini filie sy on ⁊ videte regem salomonem in diade mate q̃ coronauit euz mater sua. Can. iij. Scri bit Guido cameracen⁹ eps dicẽs: Quoddã ca strũ pulchrũ edificatũ fuit sup fluuiũ magnuz vbi plures ꝙueniebãt nobiles ad solacia exer/cenda. Contigit quadã vice cũ essent piter, vi derunt cignũ albũ descendere p alueũ riui ha/bentẽ catenam argenteã in collo. p quaz traxit nauiculã i qua sedebat gigas iuuenis pulchre forme. fortissimi corporis. ⁊ elegantissime com plexionis. Cignus igit̃ iuxta castruz applicuit ⁊ gigas de naui in terraz ꝓsiliit. qõ nobiles vi/dentes eum cũ reuerentia et miratione magna susceperũt. Gigas ergo ad p̃ces nobiliũ ibi mã sit. ⁊ electus in regem. creuit in gentẽ magnam Mystice. per castrum illud. mũdus intelligit̃ q̃ respectu magnitudinis celi ẽ quasi castellum in quod xp̃s intrauit. Luc. xj. Hoc castrũ situ/atum est sup fluuiũ . qꝛ ℈m naturales terra ẽ vndiq̃ aquis circũdata. Sicut ⁊ hoc p regez Alexan/drum magnũ est ꝓbatũ. Legit̃ in historia ipi⁹ q ipse modũ excogitauit . quõ posset ascẽdere in celum qõ videm⁹. Fecit ergo sedẽ excogita/ri ⁊ apprehendens duos griffones colligauit eos catenis. ⁊ posuit ante eos in sũmitate ciba/ria illoꝝ. Ceperũt ergo sursum tendere donec terra tota videbatur sub se quasi area et mare sicut draco magnus girans eã circũquaq̃. Sz diuina virtus obumbrauit eos ⁊ griffones de/iecit in terrã in loco cãpestri lõge ab exercitu iti neris decem dierũ. nullã tñ sustinuit lesionem alexander. Et ipse fortis angustia vir a militib⁹ est inuẽtus. Ex hac ꝓtz historia . q castrũ hui⁹ mundi est circũdatũ aquis. Ad h̃ castrũ venit albus cignus hoc est gabriel angel⁹. qui dicit cignus rõne ꝓtectionis. Recte sicut ꝺꝛ ℈m na/turales. ⁊ p̃cipue ait Marcianus. q cign⁹ pul los suos solicite ꝓtegit ⁊ custodit. ⁊ apꝛopin quantib⁹ pullis fortiter se opponit. Ita ange/lus ꝓtegit sibi cõmissos ⁊ custodit. ⁊ apꝛopin quãtibus suis pullis se fortiter opponit. ℈m il/lud ps. xc. Angelis suis mãdauit ꝺ te ⁊c. Iste cignus nobilissimus de excelso celoꝝ missus a deo in ciuitatẽ galilee. Luc. j. habuit catenam argenteã. i. salutationẽ angelicã hãc. Aue gra/tia plena. q̃ ꝺꝛ argentea. qꝛ sic̃ argentũ dulciter sonat. sic hec salutatio in aurib⁹ virginis dulci ter resonauit. teste Bern̄. in ℈mone. Est tibi o maria quasi dulce osculuz audire hoc verbum

salutationis. Aue gra plena. Totiēs enī oscula ris q̄tiens p aue maria salutaris. Jdeo potuit dicere illud Can. v. Sonat vox tua i auribus meis vox enī tua dulcis .7 facies tua decora. Cū hac catena argentea attraxit ad p̄sensū naiculā. s. v̄ginē mariaz q̄ nauis dicit .qz in ipsa venim⁹ ad portū salutis eterne. Jdeo d̄r d̄ ipsa Proū. vlt. Facta ē q̄si nauis institoris a longe portans panē suuz. In hac nanicula sedit xp̄s gigas gemine substantie. Be q̄ dicit p̄s. xviij. Exultauit vt gigas ad currēdam viā. Iste gigas ē pulcher. Quia ē⁹ p̄s. xliij. Speciosus forma p̄ filijs hoiuz. Et cādor lucis etne. 7 speculū sine macula. Sap̄. vij. Ut ē fortissimi cozporis. Quia dñs fortis 7 potēs. dñs potens in plio. p̄s. xxiij. Hic gigas elegātissim⁹ hodie de nauicula v̄ginali p̄silijt in terrā hui⁹ mūdi per suā natiuitatē. sicut canēdo p̄testat sancta mater eccl̄ia. Puer natus ē nobis. 7 fili⁹ datus est nobis. Esa. ix. Jdeo nobilissimi ciues celi ip̄m cū gaudio susceperūt. laudātes 7 dicētes. Gloria i excelsis deo. Luc. ij. Jdo dicit Aug⁹ ?tra Faustū. Scio iestimabile gaudiū angelis. sanctisq̄ patrib⁹ in xp̄i natiuitate felicissima fore natū. pariter nos debem⁹ illis ?formari .et hodie venientē regē cū gaudio suscipe. Recte sicut fit in curijs regum. Tunc enī tota curia io/ cūdat q̄n nouus dux generat. Et ad h̄ hortat nos sapiens in v̄bis p̄libatis dicēs: Egredimini filie sion 7 vi. 7c. Jn q̄b⁹ notāter duo ?sideranda Primo deuota xp̄i nati obuiatio. ibi. Egredimini. Scdo decora eiusdē coronatio. ibi. i diademate. Be p̄mo notandū. Quz rex terrestris aut dux: venerit ad aliquā ciuitatē deuicti hostibus: vel saltē illos ad vincenduz. oēs incole vel saltē maior ps ciuitatis exeūt ad ip̄m videndū. 7 ad reuerentiā sibi exhibendā Hoc figura tū est. j. Regū. xviij. vbi legit̄ q̄ cum dauid reuerteret a p̄lio p̄cusso philisteo. egresse sūt mulieres de v̄bibus isr̄l cantātes chorosq̄ ducē/ tes in occursū Saul regis q̄ exierat cuz dauid cū vellet Goliam philisteū expugnare. Egresse sunt in q̄tuor tympanis leticie 7 in sistris. 7 p̄ cinnebāt mulieres ludētes atq̄ dicētes. Saul p̄cussit mille. 7 dauid decē milia. Moraliter loquēdo. xp̄s eterni patris fili⁹. rex etern⁹ et dominantiū oiuz dñs. hodie venit in ciuitatē nostre habitatiōis. de q̄ dicit Eccs. ix. Parua ciuitas 7 pauci viri in ea. Venit inquaz vt nos hostes vinceret. 7 nos ineternū saluos faceret Sicut testat euang. Luc. xix. Venit enī filius hois querere 7 saluū facere qđ p̄ierat. Qđ confirmat ap̄ls. j. ad Timo. j. Fidel. i. ver⁹ sermo 7 oī acceptiōe dign⁹. q̄ xp̄s ihesus venit i hūc mūdū peccatores saluos facere. Exultate igit̄ o peccatores 7 gaudete. obuiā q̄ tanto regi p/ perate. ipsū q̄ cognoscite. qz hodie aialia irrationabilia deū natū cognouerūt. 7 ei reuerētiaz exhibuerūt. Sicut legitur q̄ ioseph p̄ficiscens in bethleem cū maria p̄gnante duxit secū bouem: vt forte cū venderet: 7 censum p̄ se 7 virgine solueret. 7 de residuo viuerent. 7 vnū asinum vt sup eum v̄go veheret. Bos igit̄ 7 asinus miraculose dñm cognouerunt. 7 flexis genibus coā dño q̄si adorarēt. 7 hec ante p̄dixerat Esa. j. Bos cognouit possessorē suuz. 7 asinus p̄sepe dñi sui. Jtem legit̄ de infideli et pagano Octauiano q̄ dñm xp̄m veneratus fuit. Refert Jnnocēti⁹ papa terti⁹. Cū octauianus vniuersū orbem ditioni romane subiugasset .i tantū senatui placuit vt ip̄m p̄ deo colere vellent. Prudens enī impator mortalem se intelligens imortalitatis nomen sibi vsurpare noluit. Ad illor vero importunā instantiā sybillā pphetissam aduocauit. scire volens p̄ ei⁹ oraculum. si etiam in mūdo aliq̄n eo maior nasceret Cum ergo in die natiuitatis domini cōsiliū super hanc rem cōuocasset. 7 sybilla in camera i/ peratoris oraculo insisteret. in aeris medio circulus aureus apparuit .qđ 7 testat Orosi⁹ dicens: Octauiani tēpore hora tertia repente liquidoq̄ aere. circulus aureus circa solē apparuit. 7 totum orbem ambiuit. q̄si natus eēt qui ipsū solem solus mundū q̄ totū fecisset 7 regeret. Et dicit Jnnoc. q̄ in medio circuli virgo pulcherrima puerū in gremio gestans apparuit. Hunc sybilla cesari ostēdit. Cū q̄ ad p̄dictam visionem mirarer audiuit vocē dicentez. Hec ē ara dei. Dixitq̄ sybilla: hic puer maior te ē. ideo ipsū adora. qđ impator fecit. 7 hec camera eius i honorē sancte marie dedicata fuit Jntelligens igit̄ impator q̄ ille puer nat⁹ maior eo erat. thura obtulit. 7 de⁹ deceterο vocari recusauit. Jdeo nō solū irrationabilia aialia verūetiā creature rationabiles xp̄o nato obuiam venerūt. Angeli enī in xp̄i natiuitate tanta dulcedie sūt repleti q̄ celū relinquētes ad xp̄i cunabula cucurrerūt. Quia Luc. ij. legit̄. Cū impleti essent dies marie vt pareret .peperit filium suū p̄mogenitū 7 pannis inuoluit. 7 in p̄sepio reclinauit. Statim apparuit angel⁹ suscipiens natū regem cum gaudio. Et ad hoc gaudium incitans pastores ait. Ecce euāgelizo vobis gaudiū magnuz. 7 subito facta ē cū angelo multitudo milicie celestis exercit⁹ laudantiū 7 dicentiū. Gl'ia in excelsis deo. Et hec p̄dixit pphēta Joēl. iij. di. Jn illa die stillabūt montes dulcedinē: 7 colles fluent lacte. Ubi p̄ montes itelligit magnos angelos. p̄ colles vero minores. q̄ omnes hodie māsiones relinquentes regem suuz natū laudantes vt ruinas suas reparet cū iubiloso cātico susceperūt. Quem hodie v̄go digna cū grāz actiōe suscepit. qz canit̄ de ip̄a: q̄ v̄go p̄cepit: v̄go p̄perit. 7 post p̄tū

Sermo

ꝟgo ꝓmansit. ipm quē genuit adorauit. Esti/
mo sine omni dubio q cū tanta exultatione et
amore maria filiū suū hodie suscepit. q oino la
B chrymas ꝓtinere non potuit. Quia sic legitur
Tob. x. Cū tobias filiū suuz ꝓgrinari ꝓmisis/
set. mater anna nullo modo ꝓsolari poterat. sz
q̄ttidie circūspiciebat: z circūibat vias oēs per
q̄s spes remeandi videbaf. Et ꝟt dr. c. xj. Se-
debat q̄ttidie sec⁹ viam in supcilio mont. z cū
cognouisset veniētē filiū suū. currēs nunciauit
viro suo dicēs: Ecce venit fili⁹ tu⁹. Et exurgēs
pater obuiā filio suo iuit. ꝟsuscipiēsq; oscular⁹ ē
eum cū vxore. z ceperunt ambo flere p gaudio
Hic pōt fieri mysticatio si tēpus patif. quō ce/
lestis pater misit filiū suū ex̄naliter a se genituz
q̄si ꝓgrinū in hūc mūdū quē maria cū gaudio
vix expectauit genitū ꝛc. Hodie etiā magi de
longinq; egressi sūt regionib⁹ ad videndū regē
natū. sicut refert Chrysf. sup Mat. Q ipa die
natiuitatis sup quendā montē stella appuit. q̄
formā pueri pulcherrimi habebat. z in ei⁹ capi
te crux splēdebat. q̄ magos alloquēs dixit vt i
iudeā pgerēt. z ibi natū regē inuenirēt. Ipi āt
huic voci obtēperātes de regionib⁹ suis exie-
rūt. z ad xp̄m vsq; videndū deuenerūt. Idcir
co nos q̄ḃ intelligimur p filias sion nō debem⁹
brutis aialib⁹ eē viliores. nec infidelib⁹ segni/
ores. sz cū sanctis angelis exire: z xp̄o nato ex
E emplo marie z magoz obuiare. Et ē notādum
q illi q̄ volunt regi terrestri digne obuiare. so
lēt se vestibus vt pūt decenter ornare. z multa
alia q̄ regi displicent postergare. Ita z nos de
bem⁹ exornare mētes nr̄as p ꝟtutes fm illud
qō canif. Adorna thalamū tuū sion. z suscipe
regē xp̄m. Quia dic. b. Aug⁹ in li. retractatio.
Frustra tibi xp̄s in carne nascif: nisi etiā i men
te spūaliter misticeq; nascaf. Etiam debemus
postergare z egredi de illis q̄ sibi displicēt. Et
ꝓmo de terra ad celū vt nobis solū celestia sa-
piāt z nō terrena. fm illō apli ad Col. iij. Que
sursum sūt sapite. non q̄ sup terraz. Et subdit.
Mortificate mēbra vr̄a q̄ sup terrā sūt fornica
tionē. imundiciā libidinē. ꝓcupiscentiā malaz
z auariciā q̄ est idoloz seruitus. De his optet
nos egredi: qz deo z xp̄o nato displicent. Ipse
enī de mūda ꝟgine nasci voluit vt mundi oēm
ꝓcupiscētiā a se āmoueret. ꝓdaup nasci voluit
vt mūdi oēm auariciā z ꝓcupiscētiam exclude
ret. Scdo egredi debem⁹ de carne ad spiritum
vt nō seq̄mur carnales ꝓcupiscētias. sed soluz
spūales. fm illud apli ad Gal. v. Spū ambu-
late z desideria carnis nō pficietis. Caro enī cō
cupiscit adūsus spm̄. spūs aūt adūsus carnem
Tertio egredi oportet de spū in deū vt pfecti-
onē adeptā in spū nobis nō arrogāter ascriba-
mus. nec nob de illa placeam⁹. sz oia i deū trās
mittam⁹. vt sic spū p feruidā dilectionē z iter-
nā deuotionē in ipm deū i oib⁹ desideriis trās-
formemur. vt dicam⁹ cum apl'o. Viuo aūt iam
nō ego viuit āt i me xp̄s. ad Gal. ij. Et he tres
salubres egressiones figurate sūt in abraā cui di
xit dns Gen. xij. Egredere de terra tua quātū
ad pmū. z cognatiōe tua. q̄tū ad scōm. z do/
mo patris tui quātū ad tertiū. Et faciā te in gē
tem magnā. Quarto egredi debem⁹ p maximā
meditationez. qz tm̄ bnficiū qō xp̄s hodie fecit
cū dignat⁹ est p nobis incarnari semp oportet
deuote meditari. Ad hoc hortamur Deut. vj.
Meditaberis. s. ḃ bnficiū hodie factuz sedēs i
domo tua z ambulās i itinē ꝓsurgēs atq; dor-
miens. Et ponif triplex sit⁹ corp⁹. sedere. sta/
re. z iacere. In stando totū corp⁹ laborat. p qō
intelligif labor actiōis. In iacēdo totuz corp⁹
quiescit. p qō intelligif q̄es ꝓtēplationis. In
sedendo ptim laborat. z ptim q̄escit. p qō itelli
gif vita ꝓpleta ex vtroq; ex labore actionis z
ocio ꝓtēplatiōis. Et vult dicere q istud tm̄ bn̄
ficiū meditari debēt actiui z ꝓtēplatiui. z oēs
viri pfecti. Quinto egredi nos optet per ma/
gnam gr̄az actionē. Quia dicit. b. Amb. i pra-
tione. Qui ingratus fuerit xp̄i natiuitatis. in-
dignus erit omni eius passionis merito. Ideo
sancta eccl'ia ne cū filijs suis fidelib⁹ ingrata eē
videaf. genua flectēdo hūiliter canit. Grates
nūc oēs reddam⁹ dño. Et canit notāter. q̄ sua
natiuitate nos liberauit ꝺ diabolica potestate
Quia fm Orig. sup canti. In pūcto q̄dē z in
instanti xp̄i natiuitatis. tota renouata fuit in-
ducta vetustas ꝓditionis generisq; humani.
Et ḃ q̄ ad pmū. Quātū ad scōm tangif decora
xp̄i nati coronatio. cū dr. In diademate q̄ coro
nauit eum mater sua. ꝓpro quo sciendū fm na
turales. Inter oia tpa anni ver pre alijs exor/
nat fructus suos. Videm⁹ enī q̄ flores suos de
cēter exornat z coronat nūc albis folijs. nūc ru
beis. nūc flaueis ꝛc. Lilia coronat folijs albis F
rosas rubeis. solsequiū flaueis. Mistice. per
ver intelligi pōt cōmuniter ꝟgo maria mater
dei bn̄dicta. Recte nā q̄z sicut flores nō nascun
tur nisi vere aduenīēte. Sic xp̄s ver⁹ flos cam
pi z liliū ꝙalliū nasci noluit. nisi ḃ ver beata
virgo maria aduenerit. qz ea nōdū nata distu/
lit suā incarnationē p multos centenarios āno
rum q̄s enumerat pocta versus. Anno ducen-
teno minus vno milla q̄nq;. Quia nulla muli-
erū fuit digna de se gignere z ꝓducere talē flo-
rem delicatū qualē hodie ꝺ se maria ꝓduxit.
Hunc nobilissimū florem coronauit ipa diade
mate hūanitatis quā habuit ex ea. z sicut dia/
dema fm Isi. j. ethy. ē corona regalis multos
habēs in se ornatus de auro z gēmis. z pōt in
se ꝓtinere plures coronas. sic diadema huma-
nitatis quo coronauit maria xp̄m fructū suum
bn̄dictū: ꝓtinet i se multas alias coronas. ꝓut

ma cozona ⁊ dignitas fuit q̄ cōcepit ⁊ peperit eū ꝟgo non virili semine. ſz ſpūſſancti virtute. Qđ pōt i multis exemplis declarari ad ꝓfūdē dam iudaicā ꝓuitatē q̄ pfide negauit mariaz ꝓcepiſſe ꝟginē. ꝓmum exemplū ē naturale. Refert albert⁹ in li. gemmaz. Q̄ oſtera vernali tpe ad littus maris exit de nocte ⁊ deſcēdēte roze celi os apit. ⁊ ꝺ roze celi q̄tū p̄t capit. ꝺ q̄ impinguaſ ⁊ impꝛegnaſ. ⁊ tandez ꝟtute ſolis p̄cioſas generat margaritas ꝑ oſtream qui eſt piſcis marinus intelligiſ maria q̄ interp̄taſ amarū mare. Ipa enī tēpoze gratie veniēte. exiuit mare hui⁹ mūdi. ⁊ ſolitaria ſedens in cella legens ſm doctozes Iſa. c. vij. Ecce ꝟgo cōcipiet ⁊ pariet filiū. Cum autē deſcēdit ſuper eā ros ſpūſſancti ſm q̄ dixit angel⁹. Luc. j. Spiritusſanct⁹ ſupueniet in te ⁊c. ipa ꝓcepit os ſuū q̄ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbum tuū. ⁊ ſic ꝟtute ſpūſſancti concepit ex ſuo puriſſimo ſanguine celeſtē margaritā chriſtuz q̄ hodie p natiuitatē in mare huius mūdi p tecit. ita vt dicere potuit illud pſ. lxviij. Veni in altitudinē maris. ⁊ tempeſtas dimerſit me. Tempeſtas ſcz tribulationū: q⁊ natus fuit cuz fletu. ſm illud Sap̄. vij. ꝓmā vocē ſimilem oībus emiſi plozans. Poſitus etiam fuit i arto ꝓſepio. ⁊ circūciſus octauo die cultro lapideo Luc. ij. Scōm exemplum q̄ ꝟgo xp̄m peperit ſcribit albumaſar ſapiēs aſtronomus dicens: Quoddā ſignū in celo fuit viſuz ſicut ꝟgo quedam puerū in vlnis geſtans. ⁊ iuxta eaz ſenex q̄dam cōſiſtens. ſed eā minime tangens. Etiaz legiſ in euang. nazareoz. Q̄ q̄dam ſplēdoz mirabilis de ipſius facie ꝓcedebat. ⁊ ille ſignificabat ſplendozē de ipius ꝟginitate. Tertium exemplū eſt de rubo quē vidit moyſes ardere. et illū non comburi. Exo. iij. Et ꝺ tribus pueris in camino ignis. Danieł. iij. Sup quo dicit beatus Greg⁹ in omeł. Sicut quondā rub⁹ cōburi videbaſ ⁊ ignis eū non tāgebat. ⁊ ſicut tres pueri in camino ignis incluſi habebanſ: et tñ eos nō ledebat incendiuz. nec odoz fumi erat i eis. Vel quēadmodū danieli in lacu leonū incluſo clauſtris nō apertis allatū eſt p̄andiū abachuc. Dañ. xiiij. Sic hec ſancta virgo genuit deū ⁊ intacta pmanſit. Quartū ſignū fuit i porta clauſa quā vidit Ezechiel p quā vir nō tranſiuit. Ezech. xliij. Qđ exponēs Aug⁹ ait: Quid eſt porta hec q̄ erat clauſa niſi q⁊ virgo maria ſemp erat intacta. Quid eſt vir nō trāſiuit p eam niſi quia ioſeph non cognouit eam. Secūda cozona qua cozonauit eū mater ſua fuit. q⁊ cozpus ſuū in ꝓmo inſtanti pfecte ozganizatum ē. Quia dicit ꝓtr⁹ comeſtioz in ſcola. hiſto. Poſtq̄ maria ꝓtulit hec ꝟba. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbū tuū. ſtatim conceptus eſt ieſus de ꝟgine plen⁹ homo ⁊ pfectus in aīa ⁊ in carne. ita tñ q̄ lineamēta mēbꝛozum in humanis viſcerib⁹ diſcerni nō poſſent. Job dixit Hiere. xxxj. Nouū creauit dñs ſup terrā femia circūdabit virū. Illud figuratū fuit Numeri. xvij. in virga aaron q̄ ſubito flozuit ⁊ nuces ꝓduxit. Virga aaron ē ꝟgo maria de q̄ ꝺz Iſa. xj. Egrediet ꝟga de radice ieſſe. hec virga ſubito flozuit ⁊ nuce ꝓduxit. Qđ exponens Aug⁹ in ſermone de natiuitate dñi di. Nux bz trinā in ſuo cozpe ſubſtantiā. ſcz cozticē. teſtaz ⁊ nucleū. In teſta aia. In coztice caro. In nucleo interiozi diuinitas deſignaſ. In teſta aia xp̄i q̄ habuit patiēdi firmitatem. In cozticenucis caro deſignaſ ſaluatozis q̄ bz in ſe amaritudinem paſſionis. In nucleo interioze declarat dulcedinē diuinitatis. Iſta ſubito in vtero beate ꝟginis ſunt ſimul cōiuncta pfecte ⁊ cōfirmata. Tertia cozona eſt q̄ matris integritatē non violauit nec in ꝓceptu nec i partu. ⁊ hoc ꝓbat beat⁹ Aug⁹ i ſm one ꝺ marie ꝟginitate di. Solis radi⁹ ſpeculū penetrat nec cuz ingrediſ violat. nec cū egrediſ diſſipat. ſz i ingreſſu ⁊ egreſſu eī⁹ ſpeculū integrū pſeuerat. Speculū ergo nō rumpit radius. integritatem igiſ ꝟginis ingreſſus aut egreſſus viciare vnq̄ potuit deitatis. q. ꝺ. certe nō. Idez teſtaſ Bern̄. in ſermone ſideri radi⁹ ſuā minuit claritatē. nec ꝟgini filius ſuaz integritatē. Ideo xp̄s ſignaſ p flozē campi q̄ vt aiūt naturales creſcit in partib⁹ vltra marinis habens ſtipitē aſperū ⁊ q̄nq̄ folia rubea ⁊ ſine aptione terre naſciſ. ita q̄ in eius exitu terra nō aperiſ. qđ ꝺ nullo alio flozе reperitur. Sic xp̄s egreſſus ē de btā terra virgine maria quā de⁹ bñdixit ſm pſ. ſz tñ ſine ip̄i⁹ violatione. Iſte flos ptulit poſtea aſperitatē crucis in qua habuit q̄nq̄ vulnera paſſionis Job ꝺz Cañ. ij. Ego flos campi. Quarta cozona q̄ xp̄s in inſtanti ꝓceptionis habuit oēm ſciētiaz oiuz rerū. ⁊ ꝺ ſm deitatez lz ſm humanitatem puer ieſus ꝓficiebat ſapia ⁊ etate. Luce. ij. Et ꝺ de nullo puro homie ꝺz. q⁊ ſm Ariſ. li. de aia Aia in ꝓncipio ſue creationis bz ſe tanq̄ tabula raſa in q̄ nihil eſt depictū. aptū tamē depingi. Nobiſcū enī ſcia non naſciſ niſi cū lōgo ſtudio ⁊ vſu: vix tñ pauca acq̄rūſ. Ideo diē Ari. Ea q̄ ſcim⁹ ſunt minima eoz q̄ ignoram⁹. Sic aūt nō fuit de xp̄o. q⁊ oia in inſtanti ꝓceptiōis p̄ oculis habuit. Ideo diē Aug⁹ in li. de natura ⁊ gr̄a. In ip̄o nanq̄ inſtāti quo xp̄s ꝓcept⁹ natuſq̄ fuit. ip̄az ſuam paſſionē ac ſi tā patere tur ſemp in meditatione mentis habuit. Quinta cozona q̄ ip̄e ſolus ſine peccatis ꝓcept⁹ fuit ⁊ natus nūq̄ peccauit. ſm illꝺ. j. Pet. ij. Qui peccatū nō fecit nec inuent⁹ eſt dol⁹ in oze eius. Bz q̄s modo pōt dicere illud Pꝛou. xx. Mūdum ē coꝛ meū. purus ſū a peccato. certe null⁹ ſz bñ pōt dicere ſine mēdacio cū pſ. l. Ecce enī

in ĩcrat̃ib⁹ ꝓceptus sum: ⁊ in peccatis ꝓcepit me mater mea. Sexta corona fuit q̃ habuit potentiã oĩuz creaturaꝝ. scz morbos sanando. cecos illuminãdo. mortuos suscitãdo. nouos celos creãdo ⁊c. Quia statim post natiuitatẽ suã potuisset illud dicere. Mat. vltĩ. Data ẽ mihi oĩs potestas in celo ⁊ in terra. Moraliter. ꝺ illis quãtũ possumus ꝓticipare debem⁹. vt dici possit de quolibet illud ps̃. viij. Gloria ⁊ honore coronasti eum dñe. De ꝑma corona ꝺ possumus accipe vt q̃libet ỽginitatem suã seu mũdiciam ꝑ statu suo custodiat illibataz. Quia ꝑm Amb. in li. de ỽginitate. Virginitas est amica diuinitatis. tẽplum trinitatis. speculũ puritatis ornamentũ mirifice venustatis. riuus ꝓpetue voluptatis. De scꝺa corona ꝺ accipe possum⁹ si non ab instanti ꝓfecti fieri possum⁹. tñ inquãtũ valeam⁹ ad ꝓfectionẽ tendamus. ꝑm illud documentũ xp̃i. Estote ergo ꝓfecti sicut pater vester celestis ꝓfectus ẽ. Mat. v. ⁊ ideo petit ps̃. xvj. Perfice gressus meos i semitis tuis vt nõ moueant̃ vestigia mea. De tertia corona illud accipe studeamus q̃ sanctã matrẽ eccl̃iam in qua sum⁹ spũaliter geniti ꝑ baptismũ nõ violemus. ꝑm illud sapiẽtis Catho. Ne matrem scz eccl̃iam offendas. si vis bon⁹ esse parenti. i. xp̃o q̃ est vir ⁊ caput eccl̃ie. Hic põt dici. q̃daz rũpunt ventrẽ matris vt sũt pulli vipperarum De quarta corona illud accipe debem⁹. Si nõ oẽm sciẽtiam habere valeam⁹. saltẽ ad acq̃rendas sciẽtias pietatis ꝑ studiũ ⁊ auditionẽ verbi dei quãtuz possum⁹ diligenti⁹ insistam⁹. ⁊ ꝺ exemplo ꝓhoꝝ. Refert enim Agellius in cronicis de ꝓhonomie democrito. cui⁹ pater obderides adeo diues fuit q̃ exercitui xerxis regi epulũ de facili dare posset. Ille aũt diuitias relinq̃s pua retenta sũma ob causaz studij atthenas est ꝓfectus. ibiq; vt ait q̃dam. oculos sibi legitur eruisse. vt eo vegetiores haberet cogitationes ad discendũ. De quinta corona illud legit̃. Si non omnino immunes esse possum⁹ a peccatis. Juxta illud Aug⁹ li. j. confes. et iob. Nemo mundus a peccato. nec infans vni⁹ noctis saltem. tñ inquãtuz possum⁹ nobis ab illis caueam⁹. ꝑm illꝺ Esa. j. Quiescite puerse agere discite ꝺ̃ facere. Et si tñ aliquãdo ꝑ fragilitatẽ in peccatũ nos labi contigerit. mox ꝑ penitentiã abstergam⁹. ꝑm dictũ Cath. Cũ q̃d peccauis. castiga teip̃m sꝺ̃inde. s. ꝑ penitẽtiã. De sexta corona accipere oportet. q̃ spũs nr̃ dñe carni nr̃e ⁊ oĩb⁹ naturis ⁊ creaturis inquãtum nos instigãt ad illicita contra deũ.

lh

Sermo ꝑmus De sancto Stephano.

Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas ⁊ scri. Matth. xiij. Dicunt naturales q̃ vinea infructuosa sanguine aliquoꝝ aialiũ ⁊ etiam hominũ aspersa fit fructuosa. q̃ talis sanguis habet efficaciam arbores confortãdi. Aiunt enĩ: Si lignũ fuerit arefactionis radici sanguis humanus calidus instillet̃. Figurat̃ Geñ. xix. de Loth. q̃ vitem rectificauit sanguine symie mediãte. Etiam refert Herinus egypti⁹ q̃ rosariũ plantatũ i terra. mixtũ sanguine ad modicũ ignis calore apposito ꝓduxit flores. Mystice. pater celestis habuit plantatã vineam. scz sanctaz eccl̃iam sed erat infructuosa. ⁊ hoc cõquerit̃ ꝑ ꝓphetã Esa. v. Vineã plantauit electã ⁊ edificauit turrim i medio eius. ⁊ torcular extraxit ⁊ expectauit vt faceret vuas et fecit labruscas. Idcirco pius pater ⁊ agricola ad hanc vineã fecundandam ĩmisit sanguinẽ martyrũ innocentũ. quorum ꝓmus i veteri testamento fuit Abel. quẽ occidit frater eius Cayn i campo Geñ. iiij. De quo nich fuit tanta effusio sanguinis ꝓphetaꝝ tempore manasses regis. q̃ hierusalẽ vsq; ad os ipleretur. iiij. Regl. xxj. Et hoc sanguine innocentio ꝓmisit eccl̃iam suam fecũdare. Sed cum ꝺ non sufficeret permisit effundi sanguinẽ vnigeniti filij sui. ꝑmo in circũcisione. Luc̃. ij. Secũdo in monte oliueti quãdo factꝰ est sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrẽtis in terraz. Luc̃. xxj. Tertio in flagellatione. Joh. xix. Vltimo abũdantissime in cruce. Matth. xxvij. Quare post ipm multoꝝ martyrũ sanguis ẽ effusus teste Aug̃l. sup ps̃. cxviij. Multi q̃ psequent̃ me. di. Purpurata est vniuersa terra sanguine martyrũ. fulget celum cozonis martyrũ. ozna/te sunt eccl̃ie reliquijs martyꝝ. Inter illos principu⁹ fuit beatus stephan⁹ sicut dicit ibidẽ beatus Aug⁹ de festo ipius. Si quid inter martyres distare põt p̃cipu⁹ videt̃ esse qui ꝑmus est. Et subdit. Nam cũ sanct⁹ stephan⁹ diaconus ab aplis fuisset electus vl ordinat⁹. aplos tñ beata morte actriũphali p̃cessit. ⁊ si inferior erat ordine. ꝑmus tamẽ factus ẽ passione. Hec ille. Hui⁹ siq̃dem sanguine eccl̃esia facta ẽ fructuosa qñ ipm iudei lapidibus obruerũt. vt recitat ꝑsens euangl. in quo tria ptractant̃. Primo iudeoꝝ iuidia venenosa. ibi. Ecce ego. Secũdo aiaꝝ duricies lachrymosa. ibi. quotiens. Tertio tormentorũ miseria dolorosa. ibi. Ideo de/relin. vo. do. de. De ꝑmo ẽ sciendũ ꝑm naturas/ men solis. ⁊ in aspectu splendoris ei⁹ nimiũ delectant̃ vt aquile. de quib⁹ dicit Amb. in exhameron. li. v. c. xxxvij. q̃ solez irreuerberati oculis intuent̃: ⁊ pullos suos idẽ facere cõpellũt. sed alie sunt q̃ odiũt lumẽ solis ⁊ diei vt est noctua nocticoraxatq; bubo. q̃ tẽpore diei latitãt i tenebris ⁊ obscuris. a quibus si aliqs vellet eas abstrahere. vngulis ipm lacerarẽt. Spũaliter

quidã sunt hoies etiaz aquile similes q̃ quotti die delectãt in lumie scripturarũ ⁊ suaue ẽ his vti. ℔m ps̃. cxviij. Quã dulcia faucib⁹ meis elo quia tua dñe. Talis fuit beat⁹ stephan⁹ magister legl. meditatiõe roborat⁹ tãg̃ lignũ fructiferũ q̃ fructũ i tpe martyrij dedit p̃m⁹. Ihe etiã oculos suos vertit ad vez solẽ xp̃m sic hr̃ Act vij. Cũ aũt eẽt stephan⁹ plen⁹ gr̃a intendens in celuz vidit glozią dei. et iesum stãtem a dextris ꝑtutis dei. Vidit enĩ in celũ quia ibi vidit thesauz suũ ℔m illũ Matt. vj. vbi est thesaurus tu⁹ ibi ẽ coz tuũ. vidit amicũ suũ Jesũ. qui ℔m Berñ. est dulcis amic⁹ ⁊ oẽs volẽs saluari. vidit auxiliũ suum scz iesuz stantẽ. Stare enĩ adiuuantis est. Ideo ℔m Ambr̃. stabat vt dzauiũ luctatozi tãti certaminis redderet. Sed ecõtra sunt q̃dã hoies. vt dicit venerab. Boe. d̃ cõso. li. iij. ꝓsa. iij. qui nequeũt oculos assuetos tenebzis ad lucẽ pspicue veritat⁹ attollere sil̃es sẽ quib⁹ q̃z ituitũ noz illumiat dieq̃ excecat. Et si illos aliqs p̃dicatoz vellet educere de tenebzis vitioz ad lumẽ ꝑtutum. ip̃m ꝑbis detractozijs plagarent. ⁊ si fortassis loc⁹ adesset ip̃m afficerẽt plagis ⁊ punirent. Et hoc p̃dixit sapiens ℙzou. ix. Argue sapientez ⁊ diliget te. arg̃e stultũ ⁊ odio habebit te. Cui ꝓsonat Chrysso. sup Mat. di. Incurrit odiũ q̃ arguit criminosos. Et illud manifeste ptz de beato stephano q̃ cum argueret crimiosos iudeos. veneno i uidie stimulati ip̃m plagl affecerũt. Hz d̃ hr̃ dic beat⁹ Aug⁹ in sermone hodierno. Inuidia magna obcecat iudeos ob religionis ⁊ pfessionis causam. Videbãt enĩ beatũ stephanũ i medio ciuitatis metropolitane i medio parẽtũ suozũ disputantẽ cõtra sacramẽta eoz ⁊ cõtra legem circũcisionis ⁊ sabbata. exurgẽt⁹ in iracũdiã ⁊ cõcipiẽtes venenata. loquẽtes ad eum talia ꝑba. Quid sibi vult iste hõ iuuenis pulcher ⁊ eloquẽtissim⁹. signa et miracula facit. Venite ꝯciliũ faciam⁹ iunũ ⁊ cõfirmem⁹ falsũ testimoniũ. sicut fecim⁹ ꝓtra dñm. exterminem⁹ eũ de terra viuẽtium. ⁊ nomẽ ei⁹ non memozabit⁹ vltra. Et infra. Cur hic stam⁹. quare tardamus stephanũ nr̃e cõfusionis demonstratozẽ publice capiamus. ⁊ cõciliũ faciem⁹ discipulo sic fecim⁹ magistro. si nõ dubitauim⁹ magistrũ crucifixum. nõ dubitem⁹ stephanũ lapidare. hec ille Et h̃ non fecerũt solũ stephano sz etiaz ꝑphetis ⁊ ap̃lis. Qd̃ dñs testat̃ in euangl. di. Ecce ego mitto ad vos inuidie veneno plenos ꝑphetas q̃d dupliciter exponit̃. Uno modo de ꝑphetis veteris testamenti. quoz vn⁹ fuit Esa. quẽ misit de⁹ p̃cipaliter ad manassen regẽ cozrigẽdũ q̃ fuit idolatra pessim⁹. Sed cũ eũ argueret feẽ eum serrari serra lignea. vt penã diuti⁹ pateret̃ iij. Regl. xxj. Idez ptz de Ezech. q̃ missus fuit ad iudeos. sed ꝑpter veritatez ligat⁹ fuit ad caudã equi. ⁊ tamdiu tract⁹ fuit donec spiritũ exalaret. vt ptz in suo libello. Idẽ patz de Hieremia q̃ missus fuit i sterquiliniũ a iudeis Hiere. xxij. Et si sic exponit̃ optet dicere. Ecce misi ad vos ⁊c̃. Alio modo exponit h̃ Hilari⁹ super Mat. de ap̃lis ⁊ martyrib⁹ noui testamẽti ⁊ melius ꝑpter hoc ꝑbuz mitto. qd̃ respicit tẽpus p̃sens. Dicit enĩ Hilari⁹ q̃ ap̃li fuerũt ꝑphete de p̃nti relatione. sapiẽtes de xp̃i agnitione. sicut Petr⁹ q̃ dixit ex pte oĩuz. Tu es xp̃s filius dei viui. Matth̃. xvj. de legis autẽ intelligentia fuerunt scribe. Huic alludit Hiero. dicens: Hoc obꝺua iuxta ap̃lm scribẽtẽ ad Cor̃. varia esse dona discipuloz xp̃i. alios ꝑphetas q̃ futura p̃dicant. alios sapientes q̃ nouerunt. vnde ꝑferre debuerũt scientiaz ⁊ ℔mones. alios scribas i lege doctissimos. Ex q̃bus lapidatus ẽ beatus stephan⁹. paul⁹ occisus. petr⁹ crucifixus. flagellati in actib⁹ apostoloz discipuli ⁊ ꝑsecuti sunt eos de ciuitate in ciuitatẽ. expellẽtes de iudea vt ad pp̃lm gẽtiũ trãsmigrarẽt. hec ille. Istud manifestũ est de paulo ⁊ barnaba. Act̃. xiij. qui cũ seminarẽt verbũ dei ꝑ totã regionẽ. iudei mulieres religiosas ⁊ honestas q̃ ap̃lis ministrabãt cõcitauerũt. ⁊ excitauerũt ꝑsecutionẽ in illos ⁊ eiecerũt illos d̃ finib⁹ suis Tũc ℔m q̃ Chrys. sup Mat. ostendit. nõ impune h̃ faciũt. quia ℔m Boe. li. iij. ꝓsa. iij. Sicut bonis nunq̃z sua p̃mia. sic nec desunt malis supplicia. Ideo timoz̃ eis icludit dicens: Ut veniat sup vos omnis sanguis iustus. i. omnis debita vltio ꝑ effuso sanguie iustoz. sic glosat Rabanus. Sed diceres Quõ veniat sanguis oĩum iustoz sup iudeos qui effusus est ab abel cum tñ ipi ad quos dixit dñs non fecerunt. sed patres eozum ⁊ anteceſſozes. Et dicit ꝑpheta Eze. xviij. Filius non portabit iniq̃tatem patris. nec pater iniq̃tatem filij portabit. Ad hoc respondẽt Hiero. ⁊ Chrys. sup Matth̃. q̃ generatio est duplex. ꝓma est bonoz̃ de q̃ ps̃ cxj. generatio rec. bn̄. Secũda ẽ maloz d̃ q̃ idẽ Generatio ꝓtaua et exasperãs. De hac etiam Joh̃. viij. vos ex patre diabolo estis. Ideo dicit ℔m Chrys. Sicut omnia opa bona q̃ in singulis generationib⁹ ⁊ a cõstitutione mundi iusti meruerunt. sũt etiam data ⁊ cõcessa nouissimis qui xp̃m receperũt vsq̃ in finem mũdi. q̃ ꝑticipes erunt oĩuz bonoz cum sint mẽbza capitis xp̃i. quia mẽbza cozporis dũmodo sũt in cozpoze fiunt participes omnis cozporalis nutrimẽti. vt dicũt naturales. Sic ecõtra omnia mala q̃ facta sunt a p̃mo iniquo homie vsq̃ ad vltimũ veniũt sup malos. Recte enĩ sic radix maliciã suam non solũ retinet in se. sed etiaz ad ramos exteriozes arboris extẽdit ⁊ illud quod meruit pati radix. patiuntur ⁊ rami. Sic singuli iniq̃ omnia q̃ a cõstitutione mũdi pati merue

Miraculum B. F.

runt sup iniq̃ssimos iudeos veniũt. qz sanctuz sanctoz repulerũt. Sed ad auctoritatẽ dicunt doctores q intelligiť qñ filius nõ imitať patrẽ sceleris iniq̃tatem nõ portabit. ideo p̃cepit dominus Deuť. xxiiij. Nõ occidenť patres p filijs. neq; filij p patrib⁹. sed vnusq̃q; p peccato suo moriet. Judei autẽ fuerũt imitatores scelerisparentũ. vt habeť Mat. xxiij. Sz diceres Quare h xp̃s tm̃ duoz memoraťt. cum tm̃ plures interfecti sint p iudeos. Ad hoc respondet Remigi⁹ sup Mat. Abel pastor fuit z i cãpo vt laic⁹ occisus fuit. z zacharias fuit sacerdos z filius sacerdotis. hic cũ argueret Joab regẽ eo q assumeret diuinũ honorẽ. de mãdato ipi⁹ in tẽplo fuit lapidatus. vt habetur. ij. Paralꝝ. xxiiij. Jdeo dñs hos duos cõmemorat. qz per illos oẽs martyres laicalis ordinis designanť z sacerdotalis. quoz oiuz sanguis sup iudeos venit. Sic z iuramẽto dñs firmat dicẽs: Amẽ dico vobis. veniẽt oia ista sup generationem istã. Sup quo dicit Chryſ. Sicut ois iusticia parẽtũ iustoz. imo oiuz sanctoz tm̃ mereri nõ potuit. quãtũ datum ẽ gratia omnib⁹ i christo Sic oia peccata impioz tm̃ mereri non potuerũt. quãtũ sup iudeos venit vt talia paterenť qualia passi sunt a romanis. z postea oẽs generationes eoz. qz vsq; ad finem seculoz patiẽtur z ludibriũ erũt gentibus vniuersis. Quid eni peius fieri põt q̃ filiuz dei cũ misericordia z humilitate venientẽ non suscipe. sed ita turpiter interficere. q̃si diceret. certe nihil ẽ peius Ex isto dicto Chryſ. videť q nec diluuiũ vniuersale nec aliqua pena corporalis iudeis vel gẽtibus in veteri lege inflicta fuerat silis huic pene quã a romanis ptulerunt. Sed qz fidelis dñs est z misericors cuius misericordie fm ps̃ non ẽ numerus. non delectabitur in pditionibus nostris. Tob. iij. Hierusalẽ hierusalẽ que occidis pphetas. Hec duplicatio fm Chryſ. est miserẽtis valde z dolentis. q. d. fm eundez Misi ad te Esa. z serrasti eũ. Misi ad te Hiere. z lapidasti eũ. misi ad te Ezech. et tractuz p lapides excerebrasti eũ. quomodo ergo saluaberis q̃ nulluz medicum ad te venire pmittis. quõ curaberis ab infirmitate q̃ omnẽ cõculcas medicinã. q. d. nequaq̃ sanctis meis pepcisti nec tibi parcã. eoz vitã neglexisti ne tuã mortẽ viderẽ. omnes medici spũales in te defecerunt z curata non es. insanabilis ẽ passio tua. Si de morte tua gauisus fuissez. nũq̃ ad te pphetas misissem. ego tibi q̃d faciã. si tuipsa venire non vis. Hec Chryſ. i p̃sona dñi. Et seq̃tur. Lapidas eos quos ad te misi. sicut fecerũt in beato stephano quẽ p̃cientes ex ciuitatẽ lapidabãt Act. vij. Et illa beati stephani lapidatio figurata ẽ. iij. Regl. xij. vbi legiť. q roboam filius salomonis misit adoniã ad filios israel. qz ipse erat collector tributoz quem videtes ppli oẽs ip̃m ꝓspectu dñi lapidabãt. Roboã interp̃tať dilatãs populũ z significat xp̃m q populũ suũ dilatauit quãdo p eo mortu⁹ fuit. sicut h ostẽdit in parabola Joh. xij. di. Nisi granũ frumẽti z̃. vsq; ibi. Si aũt mortuũ fuerit multũ fructum affert. Hic roboã xp̃s misit adoniã. i. beatum stephanũ q excelsus fuit i mundicia castitatis z decore sanctitatis. Quia d ipo dicitur Act. vj. Stephan⁹ plen⁹ gratia z fortitudie faciebat signa magna in pplo. Ei⁹ etiã dec⁹ patz ex hoc q cum iudei sedebãt in cõcilio intuẽtes in eũ. viderũt faciẽ eius tanq̃ vultũ angeli stãtis inter eos Act. vj. Fuit etiã beatus stephanus excelsus in miraculoz opatione. Quia dicit beat⁹ Aug⁹ li. xxij. d ciui. dei. Q inumeris miracul claruisset z ex mortuos suscitauit Di cit etiã flores sup altare bti stepha. positi. z indẽ sũpti sup infirmosq̃ locati hos curabãt. idẽ faciũt pãni eiusdẽ altaris. Refert beat⁹ Aug⁹ vbi supza. Cum q̃dam vir p̃marius ciuitatis nomine Marcialis infidelis eẽt z neq̃q̃ cõmuni care vellet. licet p̃mum infirmareť. gener suus valde fidelis ad ecclesiã sancti stephani venit. z de ip̃is floribus q̃ sup altare erant accipiens ad caput soceri flores ipsos latẽter posuit. sup quos duz ille obdormiuisset. p̃tinus ante diluculũ clamauit vt p eũ mitteret. Cum autem eps abesset. sacerdos ad eum venit. z eũ cuz sepe credere diceret baptizauit hic q̃diu vixit hoc verbum semp in ore habuit. Christe accipe spiritum meũ. cuz tm̃ hec vltima ꝓba beati stephani fuisse nesciret. Jdẽ refert in eodẽ libro. Quedam matrona noie patronia cũ diu infirmitate grauissima torqueret. z multa adhibens remedia nullũ sentiret liberationis remediũ. tandẽ quendã cõsuluit iudeũ. q ei annulũ cũ quodaz lapide tribuit vt ipo annulo ad nuda corporis cũ corda cingeret. vt ex virtute lapidis b̃nficium reciperet sanitatis. Sed cũ hoc nihil sibi valere cõspiceret. ad eccl̃iam sancti stephani martyris ꝓperauit z p sua sanitate instãti⁹ orauit Tũc subito irresoluta corda z illesa oino remanẽte. cingul⁹ i terrã ꝓsilijt z ꝓtinue sanitatẽ p fectã sensit. Tãtis pluribusq̃ miraculis excelsũ fecit dñs beatũ stephanũ. quẽ misit vt colligeret tributa bonoz opez a iudeis. vel verius vt eos colligeret in honorẽ ei⁹ ne felicitatis. sz illi ip̃m lapidabãt. Quãtuz ad scõm ponit aiox duricia lachrymosa cũ addit. quotiẽs volui cõgregare z̃. Circa qd notãdũ q si alicui ciuitati iminẽt aliq̃ periculuz z h sciret aliqs vir expert⁹. q vellet eã tueri. z ab illo piculo liberare Illi aũt i ciuitate eẽnt tã duri animi. q nollent huic viro obedire nec ꝓsentire. sz poti⁹ in miseria depire. h vtiq; eẽt lachrymosũ Tal ciuitas fuit hierlm cui grauissimũ piculũ iminebat. qz

erat fundit⁹ destruenda. ſm illud Mich. iij. Syon q̃si ager arabit̃ ⁊ hierũm i aceruũ lapidũ erit. quã pphetiã ipi scribe bñ sciuerũt ⁊ lege/ rũt damnũ eẽ venturũ. Dz erãt tã duri cordis q̃ minime ppenderunt. qz eoz cor induratum erat q̃si lapis. Job. xlj. q̃ nec xp̃s viroz exper tissim⁹ ipos potuit emollire neq; i vitatẽ fidei ꝯgregare. ideo ꝯquerit̃ h̃ lachrymose dicens: Quotiẽs volui ꝯgregare fillos tuos ⁊c̃. In q̃ notat̃ ei⁹ imẽsa pietas. q̃uis ab eis eẽt multo/ tiẽs psecut⁹ tñ imemoz illius cũ eis adhuc mi/ sericorditer egit sicut gallina cũ pullis suis vo lens eos in vnitatẽ charitatl ꝯgregare. ſm qd̃ p̃dixerat ps̃. cxlvj. Dispersos isrl̃ ꝯgregabit. Sed ipi noluerũt ⁊ sibi frequenter restiterunt Et illd̃ obiecit eis b. stephan⁹ Act. vij. Dura ceruice ⁊ incircũcisi cordib⁹ ⁊ aurib⁹ vos semp spũisancto restitistis sicut ⁊ patres vestri. Ita ⁊ vobis ꝯtinget sicut ⁊ eis. ⁊ sicut pullis galli/ ne q̃ vocẽ mris puipendũt vt referunt natura les q̃ gallina ẽ auis valde pia. et pullos suos sub alis fouet. ⁊ ꝯtra miluũ tuet̃. quẽ si viderit in aere volãtẽ vel audierit clamantẽ clamat. ⁊ pullos dispersos cõgregat. ne a miluo lacerẽt. Qui si vocẽ matris audierint. ⁊ ad eã volaue/ rint. sub alis suscipit ⁊ defendit. Si aũt venire ꝯtempserint a miluo rapiunt̃ Sic xp̃s magnã pietatez p̃ncipaliter ad iudeos habuit. qz ppt̃ ipsos aduenerat. Mat. xv. Non sum missus nisi ad oues q̃ perierãt dom⁹ israel. Fouit eos sub alis sue ptectionis defendens ab inimicis pauci tñ vocem ei⁹ audierunt p̃ter dauid q̃ ait: Sub vmbza alaz tuaruz ptege me. Ideo dati fuerunt in ptãtẽ duoz miluoz. Tyti ⁊ Uespa siani q̃ eos nimis crudeliter lacerabãt i. xlij. an no post recessum dñi. Et nunc dati sunt i ptãtẽ miluoz infernaliũ. q̃ de die in diẽ illos capiũt ad inferna. ⁊ h̃ q̃tum ad scõm. Quãtũ ad terti um subdit̃ tormẽtoz miseria dolorosa cum an nectit̃. Ecce relinquet̃ vobis dom⁹ vestra de/ serta. Sed sapiẽs pater nõ semp punit pueros cũ viderit eos in aliquo excedere vel nolle obe dire. Sed interdũ expectat ⁊ dissimulat an vel lent seipos emẽdare. Si aũt non viderit melio rationẽ. tũc cõgruũ inuẽit tp̃s corrigendi. Sic dñs vt ait Chryſ. sup Mat. ciuitatẽ hierl̃m vel gentẽ nõ statim puniuit cũ peccau it. qz fue runt pueri ſm generationẽ licet nõ ſm imitati/ onẽ. ſz expectauit p multos annos ⁊ generatio nes. Qñ aũt ei placuit pdere gentez illã aut ci uitatem. tũc videbat̃ omni generationi. p̃cedẽ tium peccata reddere illis. ⁊ q̃ oẽs merebant̃. hec sola soluebat. Hec chryſ. ido dic̃. Ecce reli q̃t̃ vob dom⁹ ⁊c̃. p⁹. xlij. annos dom⁹ vra de/ serta fiet. tãdiu enĩ distulit correctionez. Et hic p domũ p̃ncipaliter intelligit tẽplũ. ꝺ q̃ Mat. xxj. Domus mea dom⁹ orationis ẽ. Et licz illa domus sua sit vt q̃ñ in ea sibi seruim⁹. efficitur tñ p vsũ non sua q̃ñ in ea non cultus diuin⁹ ſz quest⁹ ⁊ ambitlo exercet̃. ⁊ sic templũ dicebat̃ dom⁹ eoz. qz fecerũt illud domũ negotiatiõis Joh. ij. Hõsimile dixit dñs ad Moysen Exo. xxxij. Descende peccauit ppl̃s tu⁹ q̃uis suus esset p creationẽ non tñ p gr̃am. Hinc ẽ q̃ in fi/ nali iudicio diabol⁹ sibi adiudicari petet oẽs pctõres di. vt ait Aug⁹. Eq̃ssime iudex iudi ca hũc meũ esse p culpam. q̃ tuus noluit esse p gratiã Tunc cõcludet di. Amen dico vob non videbitis me ammodo ⁊c̃. q. d. ſm Hiero. nisi penitẽtiã egeritis ⁊ ꝯfessi fueritis me esse ipsũ de quo pphete p̃dixerũt filiũ oipotentis p̃ris faciẽ meã nõ videbitis ineternuz. Ecce grauis punitio cũ nõ i rebus corporalib⁹ sed etiam in animab⁹ puniẽt̃. a qua nos deus ⁊c̃.

Sermo secũdus de beato stephano.

Beto fidelis vsqz ad mortem. ⁊ dabo tibi coronaz glorie Apoc̃. ij. ꝯli. in spe. na. li. viij. c. xvij. dic̃ Leo est aial fortissimũ. Ideo i piculis apparet ma/ xime glorioſus. Cum enĩ psequit̃ a canib⁹ non latitat in siluis. nec se occultat. Sed sedet in cã pis vbi videri põt ⁊ ad defensionez se p̃parat. Et ratio hui⁹ audacie ẽ. Quia vt dicit autor ꝺ causis. xvij. ꝓpositione. q̃ virtus vnita ẽ forti or seipsa dispersa. Sed qz leo habet paruũ cor vbi calor naturalis plus vnitur. ideo ẽ audaci or. Mystice. p leonẽ beat⁹ stephanus nõ imerito designat̃. Recte enĩ sicut leo est animal ro bustissimuz. ⁊ ad nullius hois vel aialis timet occursũ sicut testat̃ sapiẽs ꝓz. xxx. Leo for tissimus bestiaz ad nullius pauet occursũ Ita beat⁹ stephan⁹ [illegible]uit plenus calore charitatis scz plenus gr̃a ⁊ fortitudine. Act̃. vj. Nõ time bat occursũ iudeoz [illegible]ra eum frementiũ. sed in aduersitate sua maxie fuit glorioſus. qz stetit i medio eoz quasi inter lupos eos dure arguen/ do dicẽs. Dura ceruice ⁊ in circũcisi cordib⁹ ⁊ aurib⁹ vos semp spũisancto restitistis Act̃. vij. Fuit etiã beatus stephan⁹ in aggrediendo ar/ dua fortis. in patiendo aduersa fortior. fortissi mus in finali pseuerãtia. Sicut enĩ de ipo legi/ tur q̃ i iussione ⁊ monitu angeli veniẽs i aziam ciliciã. ⁊ alexandriã viriliter opus p̃dicati õis aggressus ẽ: ⁊ postea electus ab aplis. in hir̃m imperterrite p̃dicauit. ac demum lapidatus p psecutoz⁹ suis orauit vt hẽt̃ Act̃. vj. Bñe ne statuas illis h̃ peccatũ. qz nesciũt q̃d faciũt. q̃si diceret. reseruãdo eis ad penã eternã. ſz da eis penitẽtiã. Et h̃ quantũ ad scõm. Et i his oib⁹ psecutiõib⁹ vsqz ad mortẽ pseuauit. Et hoc q̃ ad tertiũ. Et ideo signatus ẽ i iuda machabeo q̃ p lege patrũ suoz certauit vsqz ad mortem. De quo legit̃ j. Mach. iij. Factus ẽ sicut leo i

operibus suis. ⁊ sicut catulus leonis rugiēs in venationib⁹ suis. Sic beat⁹ stephan⁹ certauit vsq; ad mortē p̄dicando ⁊tra aliquos malos iudeos: ⁊ mortē ꝓpter veritatē sustinendo. ita vt impleuit iussū dominicuz. Esto fidelis. i. firmus ⁊c̄. In q̄bus verbis duo describūt. Primo dñica exhortatio ad certamē. ibi. Esto fidelis. Scōo celica coronatio ad solamen. ibi. Dabo tibi coronā. Be p̄mo ē notandū. sec'ares reges solent milites suos exhortari ad pugnā cōtra īmicos suos. ⁊ vt eo forti⁹ animēt̄ p̄mittūt eis donaria magna. Etsi post p̄missum viderint aliquem esse animosum admittunt ip̄m ad videndū secreta regia. a q̄bus interdū aliq; excludunt. Introducūt ip̄m ante alios ad regia palacia et ip̄m instituūt sup pinguiora officia. Be exhortatione et p̄missione p̄mij legitur. j. Mach. ij. Mathatias q̄ erat p̄nceps filiorum israel ait illis ad pugnā exhortando ⁊ dona p mittēdo. Nūc ergo o filij emulatores legis estote. ⁊ date aias vestras p testamēto patrum. et accipietis gl'iam magnā ⁊ nomē eternū. Idem legit̄ in hist̄oria regis Alexādri. Cū Darius rex persaꝝ cū Alexandro pugnatur⁹ esset ꝙ cauit milites suos ⁊ dixit: Estote animosi. ⁊ q̄s occiderit Alexandrū dabo sibi filiā meā in ꝯiugem. ⁊ regiones ⁊ p̄uincias. Hoc audiētes milites. cū Alexandro fortiter pugnauerūt. Un⁹ aūt ex eis animo acri se induit veste ⁊ arma macedonica. ⁊ abijt occidere Alexādrū. Jūctusq; militib⁹ Alexandri tam fortiter p̄cussit caput ei⁹ posttergum euaginato gladio vt galeaz ei⁹ transuerberaret. ⁊ grauiter caput eius vulnerauit. Statimq; apprehenderūt ipsum milites Alexandri. ⁊ duxerūt ante eū. ⁊ Alexāder. O strenue vir q̄d ē h̄ qd̄ agis? Et ille: Nō scis me nō esse macedonē sed persū. Promisi enī Dario auferre caput tuū. ⁊ ille spopōdit mihi dare filiam suaz in ꝯiugem ⁊ regales dignitates. Tunc Alexāder ostēdit eū militib⁹ suis dicēs: Uiri macedones virū inspicite. cōuenit enī oibus militib⁹ talis fortitudo ⁊ ꝯtinuo illū abire p̄misit. Mystice. rex xp̄s q̄ est rex fortis ⁊ potens in p̄lio. ꝓm ps̄. xxiij. Exhortatus est milites suos sanctos martyres: vt fortes sint i p̄lio cōtra mūdanos tyrannos ⁊ demones. ⁊ p̄mi sit eis magnas donationes cū dixit. Estote fortes iu bello: ⁊ pugnate cū antiquo serpente. et accipietis regnū eternū. sicut canit eccl'ia. Idē p̄conisare p̄ccepit beato Jacobo in cano. s. c. j dicens: Beat⁹ vir q̄ suffert tēptationē. qz cū p̄batus fuerit accipiet coronā vite quā repromisit deus ⁊c̄. Nō audiēs beat⁹ miles stephanus miles strenuus. animosioꝝ i bello est fact⁹. Ei⁹ animositas ptz in multis. Primo qz p̄mus regem suū xp̄m p pericula transeuntē est secut⁹. Teste Aug'. in sermone hodierno. Mortem quam saluator p oībus dignatus ē pati. hanc stephan⁹ p̄m⁹ reddidit saluatori. Ad experientiā scimus q̄ ille miles est animosus q̄ secū̄ dominū suū in magnis aduersitatib⁹ bellorū. Illo modo noscit̄ armiger Jonate filij Saul fuisse animosus. de quo legit̄. j. Reg'. xiij. Cum philistijm venerūt ad populū quē Saul supra montē quēdam occupauerat. dixit Jonathas ad armigerū suū adolescentē. Ueni ascēdam⁹ ad stationem incircūcisorū horum. si forte dominus faciet p nobis qz nō est dño difficile saluare in multis vel in paucis. Dixit ei armiger suus. Fac oīa que placēt aīo tuo. pge q̄ cupis ⁊ ego ero tecū quocūq; volueris. Ascēdit ergo Jonathas repens manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ armiger eius post eū. Et cuz vidissent faciē Jonate. ita q̄ alij cadebāt ante Jonatham. alios armiger eius occidebat sequens eū. Spiritualiter Jonathas interp̄tatur columba. ⁊ significat xp̄m De quo dicit̄ Gen̄. viij. Colūba venit ad arcā ferens ramū oliue virētibus foliis. Ipse enim tanq; mitis columba ⁊ simplex huc venit in arcam huius mundi portās ramū humanitatis. virētia folia incarnationis. qz recōciliauit genus humanū. Quia ꝓm Anſ. Nemo tantam plagā ⁊ offensam placare potuit nisi xp̄s qui tantū homo debuit. ⁊ inquantū deus potuit qz offensa fuit infinita. Sed p armigez beatus stephan⁹ designat̄ quē dñs armauit armis spiritualib⁹ ita vt d̄ ipo cantari pōt illud. Induit eū dñs lorica fidei ⁊ armauit eū. De his armis dicit beat⁹ Fulgēti⁹ in sermone hodierno. Nō est tam magnū ⁊ insuperabile genus armoꝝ q̄ munitus stephan⁹ mentes argueret lapidātū nō repcutiens superaret. ⁊ occisus insup aulā celestis regni viuus ⁊ coronatus feliciter letatus q; intraret. Et rñdet. Procul dubio munimine regio nullatenus ē ab aduersarijs super⁹, quo nia rex noster cum sit altissimus p nobis humilis venit. Sed absq; munere venire nō potuit magnū donatiuū suis militibus attulit. q; eos non solū copiose ditauit. sed etiā ad certamen inuictissime cōfortauit. Attulit nāq; donū charitatis quo p̄duceret hoies ad consortiū deitatis. hec ille. Huic inuictissimo armigero beato stephano charitate armato dixit xp̄s ver⁹ Jonathas. Ueni post me p passionē. ascēdamus in mōtē dei. de quo ps̄. lxvij. Mons dei mōs pinguis. s. effluentijs gaudioꝝ. Cui stephan⁹ Perge inquit dñe quo cupis ⁊ ego ero tecum Et hoc fecerūt arma charitatis. Et ideo dicit Fulgenti⁹ vbi supra. Charitas q̄ de celo deposuit xp̄m. ipa sublimauit stephanū de terris in celum. charitas q̄ p̄cessit in rege. ipa cōsequenter fulsit in milite. Scōo animositas beati stephani talis apparet ex hoc q; p̄mus castrū celi p violentiā martyrij obtinuit. Quādo enī rex

XIX

terrestris ꝙ alienã ꝓcederet regionẽ ad regnũ sibi acq̃renduz. ⁊ si per quattuor lucrandũ eẽt castrũ forte. si tũc inueniret aliquis miles qui primo ascenderet. ⁊ alijs exemplum sequendi daret. ille vtiq; ab omnib⁹ diceret animosus. Moraliter. xp̃s rex celor heri venit in mundi huius regionẽ accipe sibi regnũ per passionez ſm illud Luc. xxiiij. Nonne oportuit pati xp̃m ⁊ sic intrare in gloriã suã. In hui⁹ exercitu inuentus est miles animosus beatus stephan⁹ qui ꝓmo hoc castrum altissimũ celi ascendit hodie ꝓ omnib⁹ alijs qđ est sibi multum gloriosũ. Non enim ẽ multum laudabile aliquod forte castrum post alios intrare. Sed qui primꝰ ingreditur multũ laudis merẽt. sicut beatus stephanus. Ideo dicit beatus Fulgentiꝰ in sermone hodierno. Heri rex noster trabea carnea indutus de aula virginalis vteri egrediẽs visitare dignatus est mundũ. hodie miles de taberna culo corporis exiẽs triumphat ⁊ migrat ad celum. Ille sempiterna maiestate deitatis seruata. seruile cinctoriuz carnis assumens huius seculi campum pugnaturus intrauit. Iste deposito corruptibilibus corporis indumẽtis celi palaciũ phenniter regnaturus ascẽdit. Ille descendit carne velatus. Iste ascendit sanguine laureatus. Ascendit iste lapidantib⁹ iudeis quia ille descẽdit letantib⁹ angelis. Gloria i excelsis heri angeli cãtauerũt. hodie cãtites stephanũ in sui cõsortiũ receperũt. heri exiuit dominꝰ ex vtero ṽginis. hodie miles egressus est de ergastulo carnis. Heri xp̃s ꝓ nobis est pannis inuolutus. Hodie stephanus ab eo stola immortalitatis ẽ indutus. Heri p̃sepis angustia christũ portauit infantez. hodie imensitas celi stephanũ suscepit triumphantẽ. hec fulgentius. Hic dicit Guil. in rationali diuinorũ. li. vij ℣ beatus stephanus hac die passus non ẽ. sed ea die qua eius inuẽtio celebrat. vt in augusto Sed festa ꝓ ecclesiam translata sunt duplici ratione. Primo qz stephanus est ꝓthomartyr. ⁊ cum martyrium sanctoꝝ sit natale eoꝝ in celis ideo merito statim post natale dñi. natale stephani celebrat. Secũdo ꝓpter dignitatem. qz digniꝰ est festũ qđ sit đ morte q̃ aliud. ideo cõpetenter tanq̃ dignius statim post natale dñi est transanctuz. Tertio animositas eiꝰ lucet ex hoc ꝙ aduersariũ fortiter ferire nouit dicens: Dura ceruice ⁊ incircũcisi cordi ⁊ẽ. Sup quo dicit venerabilis Beda. Heri martyris mira virtus q̃ sic zelo feruebat vt eis a quib⁹ teneba tur palaz sue pfidie culpas exprobraret. Quarto eius animositas illuxit ex isto ꝙ timore mortis equi sui scz corporis đ bello non fugit. sicut milites nostri q̃ videntes aduersarios timent offendi equos ⁊ fugiũt. Sed beatus stephanꝰ equũ suũ i campo martyrũ derelinquẽs ab hostibus vinci nõ potuit. sed liber euasit. Nam si mortez equi timuisset. ⁊ equũ amisisset ⁊ captꝰ ipe fuisset. ſm illđ Matth. xvj. Qui voluerit animã suã saluã facere ꝓdet eam. Et qz beatus ℣ miles stephanus fuit in bello martyr tã animosus. Idcirco xp̃s rex celor admisit ipm ad videndũ sua secreta regalia. Quia Act. vij. legit ꝙ ipe intẽdens in celum vidit gloriã dei. ideo dixit: Video celos aptos ⁊ filiũ hominis stantem a dextris virtutis dei. In hoc enim excellit beatꝰ stephanus patres veteris testamẽti. Jacob enim patriarcha dixit Gen. xxxij. Vidi dñz facie ad faciem ⁊ salua facta ẽ anima mea. Bicit glosa Lyre ꝙ solũ vidit angelũ i specie corporali. De Moyse legit Exo. iij. ℣ pascebat oues Jetro socceri sui. Cumq; minasset gregez ad interiora deserti venit ad montẽ dei Oreb. Apparuit ei dñs in flamma ignis. qđ iterũ exponit glo. de angelo q̃ apparens loq̃bat i ꝑsona dei. Et ideo dñs interdũ angelꝰ noiatur. vt dicit Greg⁹ sup illud Esa. vj. Vidi dñm sedẽtẽ sup soliũ excelsũ. Quia đ Exo. xxxiij. Non videbit me hõ ⁊ viuet dicit dñs. Sed beatꝰ stephanus ꝓpter suã fortem pugnã excedit i hoc etiã sanctos p̃res noui testamẽti. Nã. b. Paulus fatet se raptũ in tertiũ celum. ⁊ ibi audiuisse arcana dei. Sed an hoc fuit in corpore siue extra corpus nescit. nec se dicit vidisse gloriam dei. ij. Cor⁹. xij. Sed beatus stephanꝰ adhuc i mortali corpe dicit se vidisse gloriã dei Sancti etiam apli ⁊ ꝑncipes mundi Petrꝰ Jacobꝰ et Johes in monte tabor viderunt ꝑtẽ claritatis dei. ꝙ facies eiꝰ resplẽduit sicut sol. ⁊ vestimẽta eiꝰ sicut nix alba. Mat. xvij. scz beatꝰ stephanus vidit gl̃iam dei. Nã illi viderũt xp̃m trãsfiguratũ cũ adhuc fuit mortalis. ille autẽ vidit ipm glorificatũ ⁊ regnantẽ iam in celis. Intro duxit etiã xp̃s beatũ stephanũ añ oẽs martyres. cõfessores. ⁊ ṽgines. ad sua regalia pallacia ꝓsumpto certamie martyrij. ſm illud Gen. xlix. Ruben p̃mogenitꝰ meꝰ. tu fortitudo mea ⁊ ꝑncipiũ doloris mei. prior in donis. maior in impio. Ruben iterꝑtat videꝰ filiũ. significãs stephanũ q̃ vidit filiũ dei ad dextraz ipius. scz dei p̃ris. q̃ ⁊ p̃mogenitꝰ fuit i celesti hereditate Ita ꝙ p̃t dicẽ illud Cañ. j. Introduxit me rex in cellaria sua. Ibi nunc bibit vinũ dulce deitatis cũ alijs sanctis. ſm illud Cañ. v. Bibite et inebriamini charissimi. ⁊ h̃ q̃ ad p̃mũ. Quãtuz ad secũdũ in verbis p̃missis adiungitur ad solamẽ celica coronatio. quia dicit. Et dabo tibi coronã vite. vbi dicit Seneca in li. đ moribus Spes premij solacium ẽ laboris. qñ aliqs sperat premiũ consequi ex labore sustinet illum. ⁊ videt ei paucus. Hõ figuratum est Gen. xxix. vbi legitur. Jacob seruiuit laban ꝓ filia sua rachel in magnis laboribus septẽ annis. Sed qz

habebat spem de ꝑmio. videbanꝯ sibi dies illi pauci. Et dicit Hiero. q̄ hic dies accipiunꝯ p labore diez. Sic ad ꝓpositū dñs videꝫ q̄ magnus eēt labor in ꝓtollerātia passionis. ne igiꝯ sancti deficerēt. ꝑmisit eis ꝑmiū post laborem dicēs: Habo tibi coronā. Circa qđ breuiter est notādū xp̄s btō stephano nō solū vnā coronā ꝑmisit. sz triplicē. Primo coronauit eū corona florea q̄ debeꝯ ỽginib⁹ ꝓpter nitorē puritatis Et q̄ beat⁹ stephan⁹ ỽgo purus ꝑmānsit cū nō opposituz hui⁹ inueniꝯ. q̄ est corona ỽginū coronatus q̄ ỽr aureola. ⁊ illa vt aiunt doctores solū daꝯ illis ỽginibus q̄ ꝓpositū ỽginitatis ꝑ petue habuerūt. sz tale ꝓpositū fit q̄nq̄z voluntate iteremtū q̄ ỽginitas mētis nō aūt corporis vel carnis potest repari. Hec corona hz i se verū florē q̄ mediāte diabolo repugnaꝯ. Legitur enī in poetis de ꝓuone. Hec quadā die pastorem vidit coronatum corona florum ⁊ herbarum. ⁊ cū basiliſco dimicare. nec ipm flatu nec sibilo draconis posse deperiri. Cogitauit q̄ ꝺ esset ꝑ virtutē alicui⁹ floris in corona. Jdo coronā cuz lācea lōga ꝺ capite pastoris subtraxit. ⁊ statim pastor mortu⁹ cecidit. Cū ergo basiliſcus recessisset. statim florez mortuo ori apposuit. Et sic i corona florē inuenit. virtute cui⁹ mortu⁹ surrexit. Jsta ē corona virginuz. Sed flos iste ē xp̄s q̄ dicit. Ego flos campi. Can. ij. Cui⁹ ỽtute ỽginitas ꝓseruaꝯ. Quia ꝺr Sap. viij. Nō possum esse ꝓtinēs nisi de⁹ dederit mihi. Vel iste flos ē castitas quā xp̄s dat. cui⁹ castitatis virtute diabolo restituiꝯ. ⁊ ab obsessis expelliꝯ teste Bama. in libro ꝓtra errores gre/cor. Comptū est q̄ demones q̄ vna ỽtute ejciūtur. excelsa virginitate p̄sente nimiū se cruciari clamātes ꝑtin⁹ exierūt. Refert enī ianuensis. Cōtigit Eudosiā filiā Theodosij impatoris a demone grauiter cruciari. qđ cuz patri cōstantinopoli cōstituto intimatū fuisset. iussit filiam cōstantinopolim adduci vt sancti ꝓtho martyris stephani corpus tāgeret. Demō aūt in ea clamabat: Nisi stephanus in romā veniet nō exibo. qm̄ sic est volūtas ap̄loz. Qđ cum impator audisset. ⁊ a pp̄o ꝓstantinopolitano obtinuisset. vt corpus sancti stephani darent. ⁊ ipi corpus sancti laurētij acciperēt. Cū autē corpus sancti stephani romā esset delatum. ad eius tactuz puella statim ē liberata. Scdo xp̄s coronauit beatū stephanū corona stellea q̄ debetur doctorib⁹ ꝑpter splendorē veritatis. Hā et ipe fuit ꝑdicator veritatis ꝑdicans in azia. cilicia. ⁊ alexādria. De hac corona legiꝯ Apoc xij. Jn capite eius corona stellaruz duodecim. Et has stellas enumerat Bern̄. dicens: In corona sunt duodecim stelle. Prima ē memoria sine obliuione. Scda rō sine erroꝛe. Tertia volūtas sine ꝓturbatiōe. Quarta impassibilitas sine corruptione. Quinta claritas sine obscuritate. Sexta agilitas sine tarditate. Septima subtilitas. vt oē solidum sit penetratiuū Octaua primū diligere in oi veritate sicut seipsum Nona videre primuz in oi pulchritudine diligentē. sicut seipm diligit. Decima est deū ꝑfecte diligere plusq̄z seipsum. Undecima est diligere tm̄ ꝓp̄ deuz. Duodecima ē videre dominum diligentez se facie ad faciem. Hec Bern̄. Tertio coronauit euz corona aurea q̄ debetur martyrib⁹ ꝓpter valorē firmitatis. Sic̄ enī aurū in igne nō minuiꝯ sz purgaꝯ. sic ⁊ martyres in tormētis purgāt. Quia igiꝯ beat⁹ stephan⁹ fuit ꝑnceps in noua lege. ideo martyrij coronā ē coronat⁹. Fm illud qđ caniꝯ. Florona mihi aurea sup caput eius expressam signo sanctitatis.

Sermo ꝑmus de sancto Jobe cuāgelista.

Dixit dominus petro sequere me. Joh. vlt. Dicunt naturales q̄ omne animal pullū quem ꝑ alijs diligit magis a nociuis custodit. Et hoc probat Oli. in spe. natu. li. viij. c. xlix. de cane cui⁹ catuli si ꝺ cubili deportaꝯ hunc quē plus amat ꝑmo fert in cubile ne ledatur Idem refert Jsi. li. xij. de simia que duos habet filios. ⁊ quādo ꝑsequitur a canibus. charioꝛē in brachio capit et fugit. Jdeo refert Rabbisalomō de aquila que pullos suos pl⁹ amat qui radios solis acutius intueꝯ. ⁊ quando timet eos ledi in dorso suo portat eos de loco ad locum vt euadant sagitte lesionem. Mystice. christ⁹ magis dilexit beatū Johannez euangelistā q̄ ꝑ ceteris more aquile solē diuinitatis hic inspexit. ⁊ oculoz mentaliū claritate lumē angelice veritatis apprehendit. sic vt etiam pauciſſimos de filijs suoz que i euangelio suo ⁊ Apoc. ꝓtinentur tantam claritatem valeant intueri. Sicut ꝓbat Aug⁹ sup Johannē. Jdeo christ⁹ ipm̄ ꝓ ceteris apostolis a multis nociuis ꝑseruauit. nam a nuptijs in quib⁹ sunt multe penalitates ipsum vocauit vt virgo permaneret teste Hie rony. in prologo sup Johannem. Venit in cḡ christus ad nuptias Johānis: vt eū ꝺ nuptijs vocaret. ⁊ in virginitate perpetua ꝑmaneret. Etiam a pena mortis per passionez gladij tāq̄ filium charissimū custodiuit dicens ad Petrū Sic eum volo manere sc̄z illesum donec veniam ⁊ ipsū ad me sumam. Sicut de hoc tradit ꝑ sens euangelium. Jn quo ꝓcipaliter tria describunt. Primo xp̄i sequela de mandato. ibi. Dixit dñs petro. Scdo petri de Jobe interrogatio. ibi. Hūautē q̄d. Tertio ap̄loz corrigibilis opinatio. ibi. Exijt sermo. De ꝑmo est notādū Solēt ad negocia dñi seculares magis ardua vbi mortes incūbunt. sumere milites fortiores

et penas ferre potẽtes. Quia dicit Constãtin⁹ in li. de natura febriũ. Cõstat q robusta ⁊ fortiora corpa fortiores patiunt labores ⁊ languores, ꝙs nõ possunt ferre delicati Jõ tales ad ardua negocia nõ ꝓmittunt. Jdeo legit Judic. vij. de Gedeone q volẽs ꝓtra inimicos pugnare iussu dñi duxit ad aquas pplm vt ꝓbaret q essent ad plium aptiores ⁊ q̃ biberũt aquam se ad terram sternẽdo vel reclinãdo. apti nõ erãt ad pugnãdũ. Sed q̃ stando aquam i ora ꝓiecerũt. hi essent ꝓueniẽtes vt ipm ad bellũ sequerent. Spũaliter xps est dñs nõ solũ celi. sed et terre dicente ps. xxiij. Dñi ẽ terra ⁊ plenitudo eius. Hic dñs habet se oĩno cum militib⁹ suis ꝑetro ⁊ Johãne. sicut dñi terrestres cuz suis se habẽt militib⁹. qz Johannẽ quẽ sciuit magi delicatũ ⁊ speciosissimũ iuuenẽ q̃ ⁊ aquã sapiẽtie non stãdo sz iacendo hausit de largifluo fonte pectoris christi i cena. Vm illud Amb. super Beati imaculati. Johãnes dum caput sup pectus dñi iesu declinauit. ꝓfũda secreta diuine sapiẽtie hauriebat. noluit eum sumere ad illud strenuũ acerbe passionis negociũ. ad qõ tñ alios. xij. apl̃os assumpsit. Qõ figurat⁹ est Geñ. xlij. vbi legit q audiens Jacob patriarcha q alimẽta venderẽt in egypto. dixit filijs suis q̃re negligitis audiui q triticũ venundet in egypto. descẽdite ⁊ emite necessaria nob. Igit descendẽtes noluit pater vt beniamin fili⁹ minor cum eis iret. sed retinuit ipm apud se ne forte i itinẽ aliq̃d mali pateret. Alij autẽ fratres multas tribulationes in egypto ptulerũt. nũc verba iniuriosa q̃si essent exploratores. nunc incarcerationes ⁊ alia opprobria Et q̃uis beniamin postea ptulit iniuriã. nihil tñ respectu alior legit ptulisse. Spũaliter. p Jacob q̃ interp̃tatur supplãtator xps designat. quia omia vicia ita supplãtauit q nullũ peccatũ fecit nec inuent⁹ ẽ dolus in ore eius. j. ꝑet. ij. Per triticũ qõ ẽ melius ⁊ pinguis⁹ inter frumẽta. pñt aie intelligi q̃ sunt nobiliores respectu corpor̃ Igit audiẽs Jacob. i. xps q tales cibi (de q̃bus dicit Joh. iij. Ego cibũ habeo manducare quẽ vos nescitis) venũdant in egypto. h̃ ẽ in mũdo tenebroso. qz homies peccatis suis demonib⁹ se vendebãt. quia alias eos possidere nõ valebant. teste Amb. q̃ ait. Neminẽ iugo seruitutis diabolus astrictũ possidet. nisi se ei ꝑus ere peccator vẽdiderit. Et habet. xv. q. j. Nõ est. Jdcirco misit filios suos apl̃os vt emerẽt ꝓmittẽdo eis ꝑmia celestia. Illi aũt ab eis multa sũt ꝑpessi. alii qui crucẽ. vt ꝑetr⁹. alij gladiũ vt ꝑaul⁹ ⁊ Jacobus Act. xij. ita vt bene de eis põt dici illud Heb. xj. Alij ludibria ⁊ ꝟbera expti sũt. insup ⁊ vincula ⁊ carceres. lapidati sũt. secti sũt. i occisione gladij mortui sũt. Sed Beniamin adolescentul⁹. h̃ est sanct⁹ Johãnes. q̃uis cũ alijs carceres sustinuit. vt ptz Act. v. Et in oleo feruenti assatus fuit. illud tñ nõ reputat respectu pene alior apl̃or. qz non vocauit eum dñs ad passionẽ gladij sicut ꝑaulũ. nec ad martyrium crucis sicut ꝑetrũ cui dixit. Seq̃re me. s. mortem crucis sustinẽdo. sic ego. qz vidit eũ tolerabiliorẽ circa passionẽ ⁊ magis strenuũ. qz ⁊ añ passionẽ dixit. Dñe parat⁹ sũ tecũ in mortez ⁊ carcerẽ ire. ⁊ h̃ quantũ ad ꝑmum. Ad scõm autem notãdũ qñ alique psone se mutuo diligũt. se etiã frequẽter inspiciũt. qz dicit i cõmuni p/uerbio. ibi oculus vbi amor. Et h̃ ꝓbat auctor troiane histo. li. xiiij. de paride filio priami et Helena vxore Menelai. Hic Paris quodaz tpe a troya prexit in greciã. ⁊ venit in insulam noie citharea. in qua fuit tẽplum veneris mire pulchritudinis. ⁊ plenũ diuitijs. in qõ Paris pulcherrimus cum Helena quã intime diligebat cõuenerat. defixitq̃ in eaz intuitũ ⁊ gaudebat suos radios visuales helena ei cõmiscẽ Et ex hoc apparuit maximus amor iter illos. Sic ad ꝓpositum fuit cũ ꝑetro ⁊ Johãne. Auertit igit ꝑetrus vultuz suum a xpo qui ẽ cãdor lucis eterne ⁊ speculum sine macula. Sap. vij. Et in eius vultum angeli ꝓspicere delectant. ij ꝑet. j. et cõuersus vt dicit euangeliũ vidit illum discipulũ quẽ diligebat iesus. qõ fuit magnum signum dilectiõis beati ꝑetri ad Johãnem quem sociũ in vita habuit. Act. iij. vbi legitur. Petrus ⁊ Johãnes ascẽdebãt in tẽpluz ad horam tẽ. Hunc etiã in morte sociũ habuit ideo dixit Hic aũt q̃d. q. d. Ego sequar te martyriũ sustinẽdo. sz hic quõ moriet. nũq̃d passionẽ sustinebit mecũ. vel saltẽ ipm sociũ habeo in ministerio ꝓdicatiõis. Et dicit notãter euãgelista. vidit illum discipulũ quem diligebat iesus. Vbi notãdũ q inter ceteros apostolos iesus dilecto suo Johãni multa signa dilectiõis demonstrauit. Primũ q ipsum i ꝟginitate cõseruauit. sicut patet in arenga. Ex qua triplicẽ ꝓrogatiuam meruit in christo. Sũmã dilectionem sicut h̃ in textu. ideo dicit petan. io. Quia carnis sibi amputauit illecebras. celestiũ epulaz delitijs fruebat. Matris recõmẽdationẽ Mat. xx. cũ dixit. Ecce mater tua. Hiero. contra iouinianũ. In breui Vmone multa cõphendã. Vocebo cui⁹ ꝓuilegij fuit Johes cui a dño ꝟgini mat ꝟgo cõmẽdat. Profũde sapie infusionem teste Hiero. vbi supza. Johes nãq̃ q̃si aq̃la ad sũma volauit. ⁊ ad ipsuz pem puenit di. In ꝓncipio erat verbuz. exposuit ꝟginitas qõ nuptie nõ poterãt. Scõm signũ q xps ipm mri sue dilectissime cõmẽdauit dicẽs Joh. xix Mulier ecce filius tu⁹. Sup q̃ dicit petan. io. Sic̃ dñs dixit mri. hic est fili⁹ tuus. ita dixit discipulis. Hoc ẽ corpus meũ. Et tãtus fuit i illꝝ ꝟbis effect⁹ vt illico panis ille dominicũ corp⁹

fieret. quadaz igiꝫ ſimilitudine dicere audem⁹ beatũ iohez nõ vez filiũ marie ſz poti⁹ noie. ſed ꝑꝓ illa dñica ỽba quoddaz maioris nc̃itatis ſacr̃m apud btãz mariã ỽginẽ meruit obtinere Ex hꝫ beat⁹ Johes fact⁹ eſt fili⁹ ỽginis. xp̃i frater adoptiu⁹. ei⁹ theſaurari⁹. necnõ archangeli gabrielis ꝯſoci⁹ in cuſtodiẽdo ỽginẽ. Tertiuz ſignũ dilectiõis ẽ qꝫ ipm ſup pectus ſuũ recũbere pmiſit. ⁊ tangit hꝫ i euãgelio. q̃ ⁊ recubuit ſuper pect⁹ ei⁹ vbi dic̃ glo. pect⁹ xp̃i ẽ mẽſa celeſti in q̃ ſũt delicie angelorũ. Hebac mẽſa dr. Luc. xxij. Ut edatis ⁊ bibatis ſup menſã meã i regno meo. ⁊ ẽ gazophilatiũ in q̃ ſunt ſapie ⁊ ſcie dei abſcõdite Eſt etiã fons diuin⁹ in q̃ ẽ plenitudo oĩs gr̃e et virtutis. ſm illud ps̃. xxxv. Quoniam apũd te ẽ fons vite. Si ergo famelic⁹ ſedeat ad mẽſã delicias valde ſatiabit. Si egenus intrat i gazophilatiũ. valde theſauris ditabitur Si ſitibundus venit ad fontẽ amenũ: maxime replet Et q̃a beat⁹ Johannes erat famelicus ideo hodie ad menſaz angelorũ euolauit. teſte Beda in omelia hodierna. Hodie iquit mirabilis aquila ad vineã ãgelorz ⁊ hominum eſcã feliciter euolauit. Erat egenus. iõ intrauit gazophilatiuz oĩuz theſaurorz ⁊ oĩuz ſciaz. ſm illud Jo. dama. q̃ dicit Hãc ſupeminẽtez ſcietie gr̃az ex illo celeſti gazophilatio in quo ſũt oẽs theſauri ſapiẽtie ⁊ ſcietie dei traxit Fuit etiam beat⁹ Johes ſitibundus. ideo ſtetit ad fontem gr̃az. ad quẽ ꝓpheta ſuſpiras dicit ps̃. xlj. Sitiuit aia mea ad deũ fontez viuũ. Iſta tria tangunt Eccl̃i. xv. Libauit illũ dñs pane vite ⁊ intellect⁹ ⁊ aq̃ ſapiẽtie ſalutaris potauit illũ. Jocũditatẽ ⁊ exultationẽ theſaurizauit ſuper eũ. Quartũ ſignũ dilectionis eſt qꝫ arcana cordis ſibi nõ celauit. ſicut enĩ habet hꝫ in euangl Inrogauit Johes ieſũ dicẽs: Quis ẽ q̃ te tradet? q.d. Rogo vt meis coaplis ⁊ mihi dignet reuelare. Jeſus aũt reuelauit dicẽs: Ille eſt cui i tinctũ panẽ porrexero. Joh. xiij. Sup his dicit ꝑde. dama. in quoda ſmone. Tacet petrus celi clauiger. ſilet andreas. nõ potuit os aperire philippus. oẽs tacẽt. oẽs dubitãt. ⁊ latenter req̃runt. non ꝓlatione verboz. ſed nutib⁹ oculorũ. patrociniũ q̃ritur. ⁊ ad rei noticiã pueniꝫ Et ſubdit. Conſiderandũ eſt fratres quãta deuotionis inſtãtia beati Johis auxiliũ debem⁹ implorare. quẽ ſibimet interuentorẽ et ipi apli petierũt. Quomodo enĩ apud iuſtũ iudicẽ peccatoribus ꝓdeſſe non poterit. q̃ etiam ꝓ ipſis celeſtis curie ſenatorib⁹ iteruenit. hec ille. Quitum ſignũ dilectiõis ẽ qꝫ ſibi oĩuz ſanctorz pfectionẽ dedit. ipe enĩ fuit aplus ⁊ euãgeliſta ⁊ Et hꝫ declarat ꝑde. damaſ. dicẽs: Johes nãq aplis eſt in epl̃is. euangeliſta in euãgelio. ꝓpheta in apoc̃. martyr vtiq fuit. qꝫ ceteris apoſtolis in carne plixius mãſit. eo diutius martyrij tormenta ſuſtinuit Cui alludit Hiero. dicẽs qꝫ fuit ꝓpheta aplis ⁊ euãgeliſta. ꝓpheta qz vidit in pathmos ĩſula ſecreta multa. aplis quia ſcripſit ad eccleſias vt magiſter. euangeliſta qz libz euãgeliorz ꝯdidit. qꝺ excepto Matheo alij apli nõ fecerũt. Sextũ ſignũ eſt qꝫ xp̃s ſpecialem curã ꝺ ipo habuit cũ dixit petro. Quid ad te. ſic eũ volo manere donec veniã. q. d. ſm Bedã in omel̃. Nolo eum cõſumi p mortẽ crucis ſicut te. Nolo eum gladio feriente finire vitam p̃ſentem. ſed tãdiu volo eũ manere i p̃ſenti ſeculo. donec longo cõfect⁹ ſenio. me vocãte trãſeat in pace in vitã eternã. Ex hoc voluerũt quidã qꝫ beat⁹ Johes cũ corpore ⁊ aĩa ſit i celo aſſumptus. vt beat⁹ Tho. in. iiij. ſcri. diſ. xliij. ar. iij. in ſolu. ad ſcm. Et dicunt hꝫ eſſe ex liberalitate. Deus enĩ valde liberalis fuit corpori bti Joh̃. in mũdo corpus eius cuſtodendo ne corruptiõi ſubiaceret. ne oleũ adureret feruẽs. ne venenũ ſibi noceret. ne gladi⁹ in ipm tranſiret. ne dolorẽ mortis ſentiret. ideo nõ minus liberalis ſibi debet eſſe in celo. Sed ecõtra ẽ opinio aliorz dicentiũ. lege cõmuni eſſe defunctũ ⁊ aĩam cũ alijs aplis in celeſti glia gaudere cum xp̃o. Corp⁹ vero eius in loco hoib⁹ ignoto. deo autẽ cognito reſeruari. ſicut de moyſi corpe eſt credendũ. Alij dicũt ipm adhuc viuere. ⁊ i paradiſum terreſtrẽ eſſe trãſlatũ. tẽpore aũt antixp̃i inde educẽ ⁊ fideles cõfirmans ⁊ p̃dicans ab ipo antixp̃o occidẽ Et ſm hoc dicit Theophilus. Chriſtus non negauit Johannẽ moriturũ. quia q̃cquid oritur moriꝫ. Sed volo inãt eum manere vſq ad finem mũdi. ⁊ tunc patietur p me martyriũ. Sz cõtra hos dicit beatus Aug⁹ qꝺ hic dicit eſt ꝓuilegium Johis ſeu bñficium ſpeciale ei cõceſſum. qꝺ ſm dictum eor eſſet detrimentũ eius ⁊ non bñficium. ſi diu retardaret a fruitione diuina. alijs apoſtolis in gloria exiſtẽtib⁹. Quarti dicunt ipſũ adhuc viuere ſed dormire. Et oſtendunt ex illo qꝫ in ei⁹ ſepulcro nihil eſt inuentũ niſi mãna. qꝺ adhuc in ꝓfundo fouee aſſerunt ſcaturire. ſicut in fontibus fieri cõſueuit. qꝺ accidere aſſerũt quodã flatu ⁊ anhelitu quieſcẽtis. Sed huic dicto obuiat beatus Aug⁹ di. Cur chriſt⁹ ſuo diſcipulo quem diligebat p̃ ceteris p magno munere donauit longũ corporis ſomnũ. cũ peccatorẽ ꝑdetrum p ingẽtẽ martyrij gloriaz ab onere carnis abſoluit. q.d. non vtiq eſſet cõueniens. Ut dicit de manna ibi ſcaturiente. qꝫ forte ꝓpter hoc fuit qꝫ mors eius p̃ciosa p hoc cõmẽdaret. quoniã mors martyriũ nõ cõmendat. Vel ꝓpter aliã cauſam que nos latet. ideo veri⁹ tenẽdũ ẽ qꝫ eſt in celo. ſicut ptz ex hꝫ. cum xp̃s vocaret eũ ait. Veni dilecte mi. tempus enĩ eſt vt epuleris cuz fratribus tuis. Si adhuc ſub terra dormiret vel in paradiſo eſſet. vtiq cũ alijs aplis nõ

epularet in celo. Sed an ibi sit corpaliter ignoratur. Septimū signum dilectionis .qz maiori cum charitate repleuit.qđ triplici signo ostendi potest. Primo qz ad monumentū ei⁹ pri⁹ cucurrit. Fm illud Joh.xx. Currebant duo simul Qđ exponēs Greg⁹ ait. Qui amat ardentius currit velocius.ꝛ puenit citi⁹. Secūdo quia p ceteris de charitate locut⁹ fuit. vt patet in ep̄lis. Ideo dicit Chrys. in li. de cōpunctione cordis. Hos ē amantiū vt amorē suū silentio tegere nequeāt. Tertio qz vsq; ad etatē decrepitā docuit charitatē. sicut de ꝫ refert Hiero. ad Gal. di.q beatus Johes euang. cū ephesi morar̄et vsq; ad vltimā senectutē. vt vix inter discipulos man⁹ ad ecclesiaz deferret .nec posset plana voce verba concipe .nihil ad singlas solebat proferre collectas nisi filioli mei filioli mei diligite. Tandez discipuli q̄ aderant tedio affecti q eadem semp audirent dixerunt.magister q̄re hec semp loq̄ris.rndit quia p̄ceptū domini est.ꝛ si solū fiat :sufficit. Octauū signū dilectionis.qz xp̄s ad ip̄m morientē venit.ad ceteros q̄dem sanctos angelos misit.ad Johānē vo glonalit venit .Fm illō .Sic eū volo manere donec veniā. Sup quo dicit Pe.dama.i p̄sona xp̄i. Per meip̄m veniā.ip̄m egrediētem i glozie claritate suscipiā. Quāte igit reuerentie habendus ē beat⁹ Joh. hoibus quē ip̄e auctor vite honorauit i carne viuēdo. honorauit a seculo recedentē. Iste igit fuit felix aduentus et pter aspectum. quia apparuit illi iesus. et pter cōsortium. qz cuz discipulis suis. et pter p̄missum cum dixit. Veni dilecte mi. tēpus est vt puleris mecum . Sed diceres q̄ sunt cause q christus p̄ ceter⁹ ap̄lis Johānē plus dilexit. Ad hoc dicendū q plus dilexit tres sūt cause. Prima est mūdicia virginalis quaz Johes habuit. sicut testat eccl̄ia . Virgo Johes elect⁹ a dño. ideo ab ip̄o fuit magis dilect⁹. Recte eni sicut in natura refert Jsi. li. xij. q vnicornis ē aial ferox.ꝛ a nullo se tangi permittit .mūdici/am virginalē tñ diligit. ideo cuz a venatore capi nō possit. a virgine tractari ꝛ tangi se permittit. Quare christus nobilissim⁹ vnicornis se tangi p̄misit a beato Johāne qui fuit mūdissim⁹ virgo .ꝛ hoc quādo recubuit supra pectus ei⁹ qđ de nullo alio ap̄lo legitur. Ideo dicit Sapiēs Qui diligit mūdiciaz cordis ppter grām labioz̄ habebit amicū regē Secunda causa fuit p spicacitas intellectus. Nā Johānes omnibus alijs euāgelistis altius intellexit ꝛ scripsit. Illi eni plurimū de xp̄i humanitate scripserūt. Johannes de diuinitate incipit euangelium. In p̄ncipio erat verbū. Idcirco alij p animalia terrestria. Johānes vero p celeste. scz aquilam figurat. Q̄ p̄cellit alios testat Aug⁹. i prolo. sup euāgeliū Johis dicens: Qđ lex ꝛ pphete futurū p̄dixerunt. hoc cōpletum dicit Johis euangeliū. Inter ip̄os autē euāgelistas eminet Johānes in mysterioz diuinoz pfunditate. ideo dilectus fuit a deo. Juxta illō Prou. xiij. Acceptus est regi minister intelligēs. Tertia causa fuit teneritatis infantia . Pueri eniz ceteris magis dilecti sūt. Fm illud Ozee. xj. Puer isr̄l dilexi te .ꝛ maxime illi pueri q̄ in iuuētute deo seruire conant. Et qz Johānes ab adolescētia deo seruiuit. ideo p̄ ceteris ip̄m dilexit. non tñ q alios nō dilexisset. Dicit tamē Beda i omel. Diligebat autē eum iesus nō exceptis ceteris. sed p̄ ceteris quos diligebat familiari⁹ ipsum quē specialis p̄rogatiua castitatis ampliori dilectione fecerat dignum. Omnes quippe diligere ꝓbat quib⁹ ante passionē loquit Sicut dilexit me p̄r ꝛ ego dilexi vos. Sz hūc p̄ oib⁹ dilexit. quia virgo elect⁹ ab eo virgo in euū permānsit. Hec Beda. ꝛ hoc quo ad scōm. Nūc tuz ad tertium ponit ap̄l⁹ corrigibilis opinionis fama cum dicit. Exijt sermo. Occasionē illi⁹ opinionis traxerunt ex illo.qđ xp̄s dixit . Sic euz volo manere. Sed illam opinionē cū alijs euacuat domin⁹. ꝛ non dixit iesus .qz nō morit̄. qz mortu⁹ est Johes sicut ꝛ alij discipuli. ꝛ celesti potitur gloria. quia fm ps. lxxxviij. Quis est homo q̄ viuit ꝛ non videbit mortē. q̄si diceret. nullus. sed dixit. Sic euz volo manere donec veniam. scz in hac carne ad p̄dicandum .sicut exponit Chrys. quia vsq; ad tēpus Uespasiani in illis locis dicit remansisse. Tunc cōcludit dicens. Hic ē discipulus qui testimoniū p̄hibet de his. scilz que vidit. Fm illud Joh. iij. Quod scimus loquimur ꝛ qđ vidim⁹ testamur ꝛ hoc quo ad tertium.

Sermo secundus de eodem.

Quartū aial simile est aq̄le volāti. Ita scribit Apoc. iiij Dicit Jsi. li. xiiij. q mōs libani int̄ oēs mōtes mundi gignit cedrū arborē altissimā q̄ fm Ra nū est omniū arborū regina. Et dicūt alij naturales. q aquila volens nidificare volitat super omnes huius mōtis arbores. ꝛ quam videt altiorem super hanc volat. Et nidum suū i ea ponit. Mistice. p montem libani intelligit mons celestis regni. ideo quia dicit Hiero. Q mōs libani est mons cōfidētie ꝛ securitatis. Quia ibi tute quiescitur a venenosis serpētibus . quos mons ille sua aromatitate viuere non pmittit. Est etiā mons pulchritudinis ꝛ amenitat⁹ ppt cedrorū ꝛ aliarum arborū pceritatez . ꝛ auium siluestrium sedulitatē Ita mons celi est mons magne securitatis . ad quem qui semel ascēdit deijci nō poterit. Est mons omnis pulchritudinis ꝛ mire amenitatis. De his q̄ possidēt hunc mōtē dicit Esa. xxxij. Sedebit popul⁹ meus in

pulchritudine pacis. in tabernaculis fiducie. ⁊ in requie opulenta. In isto monte amenissimo est cedrus altissima xp̃s iesus dñs noster q̃ alt⁹ est p maiestatis potẽtiã. ſm illud ps̃. xcvj. Tu solus altissimi⁹ sup oẽm terrã nimis exaltatus es sup oẽs deos. q̃ etiã ẽ rex regũ ⁊ dñs dominãtiũ. Apoc. xix. Ad hãc cedrũ volauit etiam beat⁹ Johes aquila. ⁊ tulit medullã eius. id ẽ. diuinitatez qñ dixit. In ꝓncipio erat verbum. Joh. j. Et h̃ figuratuz ẽ Ezech. xvij. vbi legit. q aquila grandis ⁊ magnaꝝ alarũ. plena plumis venit ad libanũ: ⁊ tulit medullã cedri ꝑ aquilã grãdem intelligit beatus Johes. De q̃ canit ecclesia. Aquilã ezechielis sponse scz ecclesie mitte de celis in ministeriuz qđ vidit scz de diuinitate quaz altius ceteris pspexit. ideo similak in verbis pmissis aquile volanti. In q̃ bus inq̃ verbis duo describũtur. Primo beati Johãnis vltra alios dignificatio. ibi. quartũ animal. Secũdo ipi⁹ alta cõtẽplatio. ibi. volanti. Circa qđ notãdũ ſm naturales sicut aq̃la inter omnes volucres est magis digna. quia est inter alias velut regina. vt dicit Jsi. li. xiij. Ita beatus Johãnes ẽ dignioz inter alios euãgelistas. ideo attribuit sibi similitudo nobilioz ſm illud Apoc. iiij. Vidi hostiũ apertum in celo. ⁊ ecce posita est sedes in eo. ⁊ in medio sedis ⁊ incircũitu eius quattuoz animalia plena oculis ante ⁊ retro. Et animal pimũ simile leoni qđ signabat beatũ Marcũ. Et scđm aial simile vitulo significans beatũ Lucã. Tertium aial habens faciẽ q̃si hominis. p qđ intelligit matthe us. Quartũ aial simile aquile volãti. p qđ beatus Johes figurabat. Et h̃ ꝓpter multa notabilia q̃ in aq̃la inueniũt. Primũ est ſm Greg. sup Job. Q aq̃la ad altissima se elevat. vt p̃ nimia eleuatione a fra vix hũanis intuitib⁹ pateat. sed tamẽ pastus grãad infima descendit. qz cum in sublimi videt lepusculũ in terra aut piscem in mari. ad instar lapidis moꝝ descendit. ⁊ lepozem siue piscẽ rapit. Ita beat⁹ Johãnes altissime voluit. Paulus q̃dẽ volauit vsq; ad tertiũ celũ. sicut habet. ij. Cor. xij. Ez Johes sup oẽ celũ vsq; ad ipsũ deũ. teste Aug. super Joh. Trãscẽdit. b. Joh. sup oia cacumia. oẽs campos aeris. oẽs altitudines sideruz. omnes chozos angelozũ ⁊ legiones. Nisi eni transenderet oia creata. non pueniret ad deuz p quem omia facta sunt. Cui applaudet doctoz Greg. Btũs inq̃t Johes aq̃la vltima supuolat. nõ solũ q̃ audiri aut intelligi pñt verũetiaz que oẽm intellectũ ⁊ oẽm sensũ excedũt. Jõ canitur de eo Volat auis sine meta q̃ nec vates nec ppha euolauit alti⁹. Et q ipe tã alte volauit signum fuit leuitatis. puritat. ⁊ subtilitatis. Quia dic̃ b. Aug⁹. in li. ſmonũ. Vdlare nõ põt nisi qđ ẽ puꝝ leue ⁊ subtile. Btũs igit Johes fuit pur⁹ sine admixtiõe terrene auaricie. qz reliquit oia scz patrẽ ⁊ rethe. ⁊ secut⁹ ẽ dñz. Mat. iiij. Fuit leuis sine ponderositate. qz ꝓpetu⁹ ꝛgo ⁊ a deo elect⁹. Fuit ⁊ subtilis sine grossitudie sup bie. qz fuit humilis qđ ptz ex eo q nomẽ suũ rõ ne hũilitat. exꝑmere noluit. Joh. vlt. cũ dixit Petr⁹ vidit illum discipulũ quẽ diligebat ihs Jõ dicit de ipo xp̃s. Apoc. ij. Dilectus meus cãdid⁹ ⁊ rubicũdus elect⁹ ex milib⁹. Candid⁹ ꝓpter puritatẽ. rubicũd⁹ ꝓpter charitatem. electus ex milibus ꝓpter ꝓfundaz humilitatẽ. Et qz habuit illa tria i se. ideo trãscendit oia et tã alte volauit q vix inuenit aliq̃s q ei⁹ volatũ possit acuti⁹ intueri. cuius tñ alte volauit tñ interdum ad ima descẽdit. ⁊ se cũ creaturis occupãdo recreauit. Sicut legitur in histo. ecclesia. Cum perdix viua beato Johãni oblata fuisset a quodã. ⁊ ille eã q̃si demulcẽdo tãgeret os suos ridẽdo dixit. Videte quo ille senex cũ auicula ludit sic puer. Qđ beat⁹ Joh. p spũm recognoscẽs iuuenẽ ad se vocauit. ⁊ quid i manu teneret q̃siuit. Cui cũ se arcũ tenere diceret ait. Quid inde facis. Et iuuenis. Aues ⁊ bestias inde sagittamus. Cui ap̃s. quomodo. Tũc ille cepit arcũ tẽdere. ⁊ tensũ in manu erigere Sed cũ ap̃s nihil ei diceret arcũ distẽdit. Cui Johes: Quare fili mi arcũ distendisti? Et ille: Vt diuti⁹ teneret tẽsus. ad iaciẽda iacula infirmioz iueniret. ⁊ ap̃s. Sic ⁊ hũana fragilitas ad cõtẽplationes minus valida fieret. si semp i suo vigoze vt rigoze ꝑsistẽs fragilitati siue iter dũ ꝓdescẽdere recusaret. Et ponit exẽplũz di. Nam ⁊ aquila cũctis auib⁹ celsius volat. ⁊ solem clarius cõspicit. ⁊ tamẽ nature necessitate ad ima descẽdit. sic ⁊ human⁹ anim⁹ cuz se modicũ a ꝓtẽplatiõe retrahit ereba innouatione ardenti⁹ ad celestia tẽdit. In h̃ nos docuit beatus Johes ne cõtinue in ꝓtẽplatione eleuemur sed iterdũ gaudijs licitis mũdi recreemur. ſm illud sapiẽtis Cathonis. Interpone tuis iterdũ gaudia cur]. Ut possis aio quẽuis sufferre laborẽ. qz dicit Aris. iiij. Ethi. Reqes ⁊ ludus vident homini necessaria in vita sua. Scdz no tabile est in aquila. qđ ponit iterũ beat⁹ Greg⁹ super Job dicẽs: Cñ pulli aquile recẽter sunt nati ad capiendum cibũ grossiozem sunt innati. tunc sanguinẽ ⁊ liquidiozẽ humozẽ siue lidi. tunc sanguinẽ ⁊ liquidiozẽ humozẽ siue liquozẽ ex pede suo in os suum attrahit. ⁊ attractum sanguinẽ in oza pullozũ vomit. ⁊ ita refi/cit eos cibo leuiozi. quousq; ad cibum sumẽdũ grossiozem cõualescunt. ⁊ sic cõsequenter cibat cibo molli. ⁊ ad vltimũ duro. Ita ⁊ beat⁹ Johannes nobilis aq̃la cibauit filios spũales. q; recẽter natos i fide cibauit cibo leui scribẽs eis benigniter. j. Joh. ij. Filioli mei h̃ scribo vob vt nõ peccet]. quia si q̃s peccauerit. aduocatũ

habem⁹ apud patrē xp̄m. ⁊ ipse ꝓpitiatio ē ꝓ peccatis nr̄is. Filios aūt mediocres cibauit ci bo grossiozi. docens eos relinquere mundū .j. Joh.ij. Nolite diligere mundū neq; ea q̄ i mūdo sunt. Si q̄s diligit mūdum: nō est charitas dei in eo. q; omne qđ ē i mūdo. aūt ē ꝯcupiscentia oculoz. aut ꝯcupiscētia carnis. aut supbia vite. Filios aūt adultos ⁊ in fide ꝓfectos ciba uit cibo durissimo dicēs. j. Joh.iij. Quoniā ille aiam suaz ꝓ nobis posuit. ⁊ nos. s. ꝓfecti debem⁹ ꝓ fratribus nr̄is aias ponere. In h̄ beatus Joh̄. docet p̄dicatozes vt ꝑm capacitatez gentiū. moderent semones p̄dicationū. Ideo docet.h. de. ⁊ habet. viij. q. j. Oportet euz q̄ docet ⁊ instruit aias rudes eē talem vt ꝓ ingenio discentiū semetip̄m possit aptare. ⁊ vbi oz/ dinē ꝓ audictis capacitate dirigē. Tertiū no/ tabile in aquila est q; ꝓ salute filioz morti se exponit sicut refert rabi salomon. Q̄n portat pullos de loco ad locum in dorso eos baiulat. vt si sagitta cōtra eos dirigat. ipa recipit ictus. vt sic pullos defendat. Ita beatus Joh̄. ꝓ salute filioz suoz morti se exposuit. cum venenū ꝓ eoz salute bibit sicut canit ecclesia. Haurit virus hic letale. Ideo potest dicere cum apostolo.ij. Cor⁹.xij. Ego libentissime impendā. superimpendar ꝓ animabus vr̄is. scz reddendo rationē ⁊ passiones sustinendo. Et hoc liquet in exemplo. qđ refert Clemēs in.iij. li. ecclesiastice histo. Q; q̄dam tēpore ap̄ls quendā iuuenem pulchrū et ferocem cōuertit. ⁊ eum cuidam epō sub depositi noie cōmendauit. Post aliquod tempus iuuenis ep̄m dereliquit. ⁊ factus ē ꝑnceps latronum. veniēs igit ap̄ls ad ep̄m: depositum suū requisiuit. Cum ille de iuuene non intelligeret. ⁊ plurimū stuperet. dixit ei apostol⁹: Juuenem istū a te repeto. quē tibi tā studiose cōmendaui Cui ille: Pater sancte in aia mortu⁹ est. ⁊ in tali loco cū latronib⁹ degit. Qđ ap̄lus audiēs vestē scidit. ⁊ ait: Bonū custodē aie fratr̄ te dereliqui. Cōfestim igit sibi equū cōpare iussit. et ad montem illū intrepidus cucurrit. Quē cuz iuuenis inspexisset ꝓ pudore nimio equū ascendit. ⁊ velocius aufugit. Apostol⁹ autez etatis oblitus equū vrget calcarib⁹ ⁊ postergū clamitat fugientis. Ut quid fili ducissime fugis. patrem inermē ⁊ senē non timeas fili. quia ꝓ te xp̄o reddam rationē. ⁊ certe ꝓ te libenter morior: sicut ꝓ nobis xp̄s mortu⁹ est. Reuertere fili reuertere. q; deus me misit. Audiēs iuuenis cōp̄ctus ⁊ rediēs amarissime fleuit. Ap̄ls autem ad pedes eius ꝓcidit. ⁊ manuz sibi ꝓ penitentiā illā purgatā osculari cepit. Jeiunate igitur ⁊ orāte ꝓ eo ap̄ls veniā ipetrauit. ⁊ postea eum in ep̄m ordinauit. Quartū notabile ē aq̄le ꝑm ℙli. in spe. na. q; duos lapides p̄ciosos noie echides. quoz vnus est masculin⁹ ⁊ alter femine⁹ in nido suo reponit. vt pullos suos custodiant a morsu reptiliū venenosoz̄. Ita beatus Johānes in nido suo. i. euāgelio. ō quo dicit Job.xxxix. In arduis ponet nidū suū. lapides posuit cōtra serpentes. i. contra hereticos Unus lapis fuit cū dixit. In ꝑncipio. i. in eternitate erat verbū. Et iste lapis est cōtra nesto/ riū qui dicit filiū habuisse ꝑncipiuz. Ali⁹ lapis fuit. ⁊ verbum erat apud deū. Et iste lapis fu/ gauit serpentez sabelliū: qui dixit q; nulla erat distinctio ꝓsonaz. Alius lapis fuit cum dixit. Et de⁹ erat verbū. Iste lapis fugauit serpētez dorū q̄ dixit filium minorē patre. Ali⁹ fuit lapis q̄n dixit. Oia ꝓ ip̄m facta sūt. Et iste lapis fugauit serpētē manicheū q̄ dixit oia visibilia a deo nō esse creata. Alius lapis fuit cū dixit. Uerbū caro factū est. Et iste lapis fugauit manicheū q̄ dixit ip̄m habuisse corpus hūanum: sed fantasticū. qđ si eēt. verbū caro factuz non fuisset sed apparuisset. Iste etiā lapis moconti/ tes serpentes fugauit q̄ posuerūt xp̄m habere corpus verū nō tm̄ de ṽgine sumptum. sed ō celo apportatū. qđ si esset verū. corpus illud caro dici nō posset. cū caro dicat aliqđ cōpositum ex ā̄ttuor elemētis. Quintū notabile in aquila est q; q̄n venat non facit hoc circa nidū suū. sz longe a nido vult venari. vt ait ℙli. in spe. na. ⁊ p̄dam non accipit nisi fame arceat. Sola nō comedit. imo auibus se sequentib⁹ quasi cōem exponit. Ideo eā etiam semp multitudo auiuz sequit sperātes sibi de ip̄ius p̄da aliq̄d impartiri. Ita beat⁹ Jobes in loc⁹ vicinis. s. in mundo nō venat⁹ fuit. Ideo dz tulisse medullā cedri. s. deitatem de libano. i. de celo. vt notat in themate. Marcus enī venat⁹ ē i locis vicinis quia dicta Matthei collegit. ⁊ in suo euangelio posuit. Matthe⁹ venat⁹ ē in locis vicinis q; infantiā xp̄i descripsit. Jobes autē in locis vicinis venari noluit. nec dicta aliorū euāgelistarū replicauit. sz sua ꝓpria nob exhibuit. nec texuit xp̄i natiuitatē carnalez. sz celestē. Ideo dicit beat⁹ Aug⁹ sup Joh̄. designant siue leo siue vitulus. siue hō. ⁊ illa tria in terra gradiūtur. q; tres euāgeliste in his maxime sunt occupati q̄ xp̄s in carne ē opatus. At vero Jobes sub nubilo infirmitatis hūane velut aquila volat. lucem incōmutabilis veritatis acutissimis ⁊ firmissimis oculis intuet. Etiā beat⁹ Jobes p̄dam quā in celo cepit sol⁹ non comedit. paulus nanq; p̄dam quam rapuit solus manducauit. q; eam homini loqui non licuit. ij. Cor⁹.xij Sed Jobes p̄dam quaz sup omne celū rapuit sol⁹ nō māducauit. q; eā p̄dicauit. ⁊ in scriptis reliquit. Ideō dicit Orig⁹. ſpaul⁹ audiuit verba q̄ non licuit hoibus loq̄ Jobes intime veritat⁹ inspectoꝛi paradiso. paradisus. i. causa oiuz

audiuit vnicū verbū. p qđ oia facta sūt ⁊ licuit loq̄ q̄tū pōt hoibus p̄dicari. Sextū notabile i aquila ē (vt ait Amb. sup illo ẏbo Prou. xxx. Tria sūt mihi difficilia ⁊ q̄rtum penit⁹ ignoro) q; ē inimica serpentū. qz eos sursū ad calorē solis trahit. Rostro vnguibusq; suis lacerat ac extinguit. q̄s cū deuorat caloꝛe suo i neruoꝛuz vires distinguit. Ita beat⁹ Jobes fuit inimic⁹ hereticoꝛ latētiū serpentū. ita q; cuz eis noluit balneari. nec in p̄ntia eoꝛ cōuersari. sic̄ habeꝫ in glo. sup scdaz cano. Jobis. Cū ap̄ls Jobes ephesum balneū lauād causa itroisset. ⁊ ibidē cherintum hereticū vidisset. ptin⁹ exilijt dicēs Fugiam⁹ hinc ne balnea sup nos coꝛruant j q̄bus lauatur cherinthus vitatis inimic⁹. Ipse etiā velut aq̄la lacerauit eoꝛ falsa documenta sicut canit̄ in p̄sa. Obstruit qđ ebꝛon cherint⁹ ⁊ marcion p fidē latrauit. Et recte sicut aquila comedēs venenū non sentit acerbitatē ei⁹. sed caloꝛe interioꝛi cōsumit ⁊ extinguit. Ita beat⁹ Jobes q̄uis moꝛt venenū bibit. penā tñ euasit. qz de hoc ipo dictū fuit Job. v. Ingredier in abundātia sepulchꝛū sicut inferꝫ aceru⁹ tri/tici in tpe suo. Et q̄uis moꝛtē seu acerbitatem pene nō sustinuit. ideo nō desijt eē martyr. imo martyr fuit fm q; dic̄ beat⁹ Aug⁹ in fmone de ap̄lis petro ⁊ pau. qz volūtate patiētie p̄mpti tudinē habuit. igit̄ coꝛonā meruit. Quia sicut tres pueri i camino ignis p̄iecti ⁊ pati erūt pati: coꝛonati sūt. ita ⁊ illi sūt coꝛonati. de q̄b⁹ in hist̄oꝛia vel legēda sancti ep̄i Udalrici. Cōtra cui⁹ ciuitatē expugnandā venit q̄dā dux huno rum noie Atyla. qđ vidēs ep̄s accepta milicia impatoꝛis Ottonis. his ad resistendū. hortaꝫ ad audaciā pugne p̄mittens de victoꝛia p̄mia eterna. Aduenīte vero die pugne rogauit do minū vt sibi dignareꝫ oñdere q̄ in ea eēnt moꝛi turi. Et ip̄m dñs exaudiuit. Mox igit̄ pietate illos ab alijs segregauit. et in eccl̄ia recludebat seruans ip̄e claues quousq; pugna finireꝫ Qua pacta letus ep̄s reuertit̄. transiēs ad iclu sos in eccl̄ia volens eos de victoꝛia cōsolari. in uenit oēs moꝛtuos. nullis tñ vulneꝛib⁹ saucia tos. qđ cū ille vidit. cognouit voluntatem dei ⁊ eos honoꝛifice sepeliuit. ⁊ inter cōe sanctoꝛuz martyrū p̄soꝛtiū p̄dicauit. Et sic̄ illi ex sola vo lūtate ⁊ p̄mptitudine patiēdi sūt coꝛonati. ita ⁊. b. Joh. Jō dic̄. b. Aug⁹. in lib. de nup. ⁊ cōcu. Nō ē impar meritū patie i iohe q̄ passus nō ē. ⁊ in Petro q̄ martyriū sustinuit. Et sic dicit martyr volūtate q̄uis nō passione.

Sermo p̄mus de innocentibus.

Angelus domini apparuit in somnis ioseph. Matth. ij Hugo ididascolicon. li. iiij. dicit: Fum⁹ q̄ egre dit̄ ex lignis humidis oculos amaricat. lachꝛy mas p̄uocat. ⁊ sensibiliter visū ledit humanū. et nō solū ledit hoies. sed volatilia. sicut apes ⁊ accipitres q̄s maxime ledit fm Bedā. Ideo haibtatoꝛia a locis fumosis debēt esse remota ne eoꝛ coꝛpa ex fumi amaritudine ledāt. Spi ritualiter p fumū lignoꝛ madidoꝛ ira potētū ⁊ diuitū designat. qz recte sicut talis fum⁹ cito ascendit in altū. ⁊ subito euanescit. Sic ira po/tētū quā p̄tra bonos exercēt non diu durabit. Quia de illis dꝛ Jap̄. v. Ibi sūt q̄si fum⁹ q̄ a yē to diffusus. id ē. dissolut⁹ ē. Mō figuratū est de Nichanoꝛe. de q̄ legit̄. ij. Mach. xv. Qui in ira voluit cōpellere filios isrl̄ vt derelinquerēt sab bata. Et cū illi⁹ dicerēt. Be⁹ potēs ē i celo q̄ iuſ sit diem sabbati celebꝛare. Rñdit. pterue in ira sua. Et ego potens sū in terra q̄ iubeo sumi ar/ma. Ecce q̄liter fumigauit. sz non diu durauit. qz vt habeꝫ in eodē. c. q̄si circa finē Judas ma chabeus exoꝛtaꝛ⁹ ē populū. ⁊ p̄tra ip̄m iunt pu gnaturꝝ. Cū q; deū in coꝛdib⁹ suis inuocassent trigintaq̄nq; milia ex hostib⁹ p̄strauerūt. inter q̄s nichanoꝛ succubuit cū armis suis. ⁊ p̄cepit iudas caput ei⁹ ⁊ manū cū humero abscidi. et in hierl̄m deferri. Quāuis eni tales potentes nō diu durāt in ira sua. iterim tñ q; viuūt ama ricant oculos. i. bonos homies ⁊ deuotos qui sunt oculi cecoꝛ. sicut Job q̄ dicit. xxix. Ocu/lus fui ceco. ⁊ multotiēs p̄uocant eos ad fletū sicut patz in antiocho scelerato qui tanta mala intulit iudeis. qui tunc fuerūt popul⁹ dei pecu liaris. vt ip̄i dicerēt: Quid nobis p̄dest adhuc viuere super terraz. Et Mach. abeus ⁊ filij ei⁹ sciderunt vestimēta sua ⁊ plāxerūt. Quia mu/lieres que circūdederunt pueros suos trucida bant. ⁊ suspenderunt pueros a ceruicibus per vniuersas domos earuz. Idem legitur hoc de Herode ascolonita. qui tantā a maritudinē in/tulit pueris innocentib⁹ vt ad fletū matres om nes cōcitaret. q̄ten⁹ impleret illud Hiere. xxxj Vox in rama audita ē. ploꝛat⁹ ⁊ vlulat⁹ mult⁹ Et non solū cōtristauit illos pueros innocētes sed etiā nobissimū accipitrem p̄m nouū natuz puerū. quē p̄ncipaliter querebat iterficere. ido iussit angelus vt habitatio eius remote ponere tur. cum dixit ad Joseph. Surge accipe puez. Jn quo tria tanguntꝫ. Primo angelica āmoni/tio. ibi. angelus dñi. Scdo āmonitionis p̄secu/tio. ibi. qui cōsurgens. Tertio tyrānica p̄secu/tio. ibi. tunc herodes. Circa p̄mū ē notandum fm Jsi. li. xiiij. Est q̄dam bestiola noie sania. i. lacertula modica q̄ solet hoiem in somnis p̄mo nere. Quidam eni serpētes sunt qui insidiant dormientib⁹. ⁊ cum viderint opoꝛtunitatez in eos insiliūt ⁊ occidūt. Sed sania sentiēs p̄sen/tiam serpētis. saltat sup faciem dormient scal/pens pedibus vt eum excitet ⁊ p̄monēt contra anguē. Mystice. p serpētē intelligit̄ herodes

quia sicut serpēs latitat in occultis .ꝛ imꝓuisi
se saltat sup hoies ꝛ occidit.ita herodes occul
te acuebat gladiū in mēte sua ꝓtra xp̄m .ꝛ sub
specie pietatis misit magos in bethleē dicens:
Ite ꝛ interrogate diligēter de puero .ꝛ cuꝫ in-
ueneritis eum renūciate mihi. vt ꝛ ego veniēs
adoꝛē eū. Ecce simulat se adoꝛare eū quē occul
te nitebaꝫ iugulare. Jdeo angelꝰ tanꝯ fidelis
sania in somnis apparet ioseph. ꝛ eū p̄monuit
ne ille latens serpens i puerū insiliret. ꝛ occide
ret. vt dicit p̄sens euangeliū. Angelus dñi ap-
paruit in somnis ioseph ꝛc̄. Ad cuiꝰ maioꝛem
euidentiā ē sciendū. Refert pe.come.in scola.
histo.q; ¶ dumeus antipater neptē regi abꝛa-
mi duxit in vxoꝛē.ex qua filiū habuit quē hero
dem vocauit.ā postmodū ascolonita dictus ē
¶ Hic a cesare augusto regnum iudeoꝛ accepit.
Et tunc p̄mitꝰ ablatū ē sceptrū de iuda .sicut p
phetauerat Jacob. Geñ. xlix. ¶ Huic septez filij
nati sunt Antipater Alexander. Aristobolus
Archelaꝰ ¶ Herodes antipas ꝛ philippꝰ. Ale-
xandrum enim ꝛ Aristobolum ex eadem ma-
tre iudea genitos .misit romā liberalibus arti-
bus imbuendos. ¶ Postꝫ de studio redierūt.et
erat Alexāder gramaticꝰ.aristobolꝰ aūt acutis
simꝰ poꝛatoꝛ. ¶ Jāꝯ liberi licētius ꝺ suscepti̊e
regni cuꝫ patre disceptabāt. Obꝫ pater offen-
sus antipatrē illis p̄ponere satagebat .Cūꝯ il
li de moꝛte patris tractassent: ꝛ obꝫ a patre re
iecti fuissent.cesarem adeunt de patris iniuria
conquesturi. Interea vt habeꝫ ¶ Mat.ij.magi
hieroſolymā venerūt ꝛ de oꝛtu noui regis dili
gēter scisscitabanꝫ. ¶ Herodes aūt audiēs turba
tus est.timens ne de ꝙoꝛ regū genere aliquis
rex natus eēt ā eū tanꝯ inuasoꝛē regni repelle-
ret. ¶ Rogauit ergo magos vt eo inuento sibi re
nūciarent.sꝫ illi p̄moniti in somnis:p aliā viaꝫ
reuersi sūt .Illis aūt ad eū nō venientibꝰ.visi-
one stelle eos deceptos ad se venire erubuisse
credidit.ꝛ ideo animū ab inquisitione pueri re
uocauit. Sed cū audisset que pastoꝛes dixerāt
ꝛ ā Symeon ꝛ anna ꝓphetauerāt. Luc.ij. ve-
hementer timuit.ꝛ se a magis turpiter delusū
putauit. Et exinde de moꝛte puoꝛū ā erāt in
bethleem tractare cepit. vt cū eis ille quē igno
rabat necareꝫ. Ad monitionē autem angeli io
seph cum puero ꝛ matre eiꝰ i egyptū in ciuita-
tem ¶ Hermopolim fugit. ibiꝯ septē ānis vsꝯ
¶ ad obitum regis ¶ Herodis p̄mansit. Et hoc est
qꝺ dicit euangeliū .ꝛ angelus ait: Surge ꝛ ac-
cipe puerū ꝛ matrē eius: ꝛ fuge in egyptū. Su
per ā dicit Chryſ. in p̄sona ioseph ad angelū.
O angele dei.nōne tu retulisti mihi q; nasceꝛe
tur ex ea de spūsancto.et quomodo iubes nos
fugere.quo filius dei ante hominē fugiet. Aut
ās de inimicis liberet se.ip̄e inimicos timens.
Et rñdens Chryſ. ait. Jdeo fugit vt regulam
humane nature ꝓseruaret quam suscepit.q.ꝺ.
Fugit ꝓpter offensionē sue humane nature .vt
exꝫ vera eiꝰ hūanitas monstrareꝫ ¶ Hinc est q;
cū sponsa xp̄i eccl'ia natiuitatē eius petisset ꝺi.
Can. viij. Quis mihi det te fratrē meū.s.rōne
hūanitatis assumpte.sugentē vbera mr̄is mee
scz marie.q̄ ꝺꝛ mater totiꝰ eccl'ie.statim subiun-
git. Dilecte mi fuge. et assimilare hinnulo ca-
preeꝯ ceruoꝛ. Scō fugit ꝓpter victoriā sue
sapientie. Fugiendo enī ¶ Herodes vicit .ꝛ mili
tes acq̄siuit. Jdeo dicit ¶ Petrꝰ rauenēsis Bel-
licosus si i bello fugit artis ē.non timoꝛis ¶ Hoc
genere pugne vicerūt filij israel. de quibꝰ legiꝫ
Judic. xx. qui p̄us simulauerūt fugam .sꝫ ver-
sa facie.foꝛtiꝰ resistebant. Tertio ꝓpter exem-
plum vt nobis daret exemplū fugiēdi. ¶m illꝺ
¶ Matth. x. Cū p̄secuti fuerint vos i vna ciuita
te fugite i aliaꝫ. Jdeo dicit Chryſ. sup ¶ Mat.
In puerili etate cōsueuit fugere ptātez minan-
tem. Jdeo vt ceteri chriſtiani cū necessitas p̄se
cutionis aduenerit fugere nō erubescant. Sed B
diceret ās quare potius fugit in egyptuꝫ ꝯ in
aliā terraꝫ. Ad ꝺ rñdeꝫ q; ꝺ fecit ꝓpter certas
causas. ¶ Primo qꝛ i egypto maxime simulacra
increuerāt Et ꝺ longe p̄dixerat Esa. xix. Ecce
dñs ascendet sup nubē leuem. ꝛ ingredieꝫ egy
ptum ꝛ cōmouebunꝫ simulacra egypti a facie
eiꝰ. Quia legiꝫ q; ea nocte egyptū itrauit qua
ppls israꝫ inde exiuit. ꝛ sicut in exitu filioꝛuꝫ israꝫ
nō fuit domꝰ in q̄ nō iaceret p̄mogenitū moꝛtu
um .ita nec tūc fuit templū in quo nō coꝛruisset
idolū. Quia dño ingrediēte templū in ¶ Hermo
poli omnia idola coꝛruerunt . Scō ꝓꝑ egy-
egypti sanationē. Juxta illud vaticiniū Esa.
xix. ¶ Percutiet dñs egyptū plaga. ꝛ sanabit eā
Nam sicut Chryſ. sup ¶ Mat. dicit. Recoꝛda-
tus deus quāta mala fecit sup egyptuꝫ. filium
suū mittit vt decem plagas egypti sanaret me
dicina. Ad idē Augꝰ i ꝑmōe. Aliqñ ¶ Moyses
i egypto pſidis lumē clausit. illuc xp̄s veniens
sedentibꝰ in teuebꝛis reddidit clarissimā lucē.
Fugit vt illumiaret. nō fugit vt timeret . fugit
nō foꝛmidine sed pietate. Quantū ad scōm no
tāꝺū q; Joseph q̄si obediens statim adhuc no
cte surgens secessit in egyptuꝫ. Sed quare hoc E
cum tamē de egypto rediret in iudeā nō ponū
tur tenebꝛe fuisse aut noꝛ. Ad ꝺ rñdet Chryſ.
sup ¶ Matth. Dis p̄secutio noꝛ ē aut dies aut
refrigeriū. quasi diceret. Jn nocte p̄secutiōis
iuit in egyptū. Jn die cessante p̄secutione reue
nit. Et est notandū q; euntibꝰ illis in egyptum F
varia mirabilia creuerūt. Refert Cassiodoꝛ i
histoꝛia triptita. ¶ Martinꝰ in cronica. Vincē.
in spe.histo.li.vij. Qꝛ in ¶ Hermopoli dicaꝫ esse
arboꝛ q̄ pſidis vocatur valens in salutē multo
rum.si fructus aut foliū siue pars coꝛticis collo
egrotantiū alligeꝫ. Cuꝫ igiꝫ beata maria ꝙgo
E

in egyptum fugeret. hec arbor vsq; ad terrā inclinata xp̄m hūiliter adorauit. Aliud referūt. Dū maria ⁊ ioseph sub altissima palma q̄esce/rent dixit virgo: Utinā ex fructib⁹ istis p̄fice/rer possem. Cui ioseph: Tu ō fructibus palme cogitas. ego de aquis q̄ nobis in vase deficiūt. Tunc infantul⁹ in sinu mr̄is clamans ait: Fle/cte te arbor ⁊ refice matrē meam ō fructib⁹ tuis. Tūc statim inclinauit cacumē suū vsq; ad plā-tas marie. Et colligentes fructus sunt refecti. Nec arbor surrexit quousq; diceret xp̄s. Erī-ge te ⁊ aperi ex radicib⁹ fontez occultum. Aō ⁊ factū ē. ⁊ potati sūt cū iumētis. In hoc xp̄s ostēdit suā bonitatē. Deinde dixit Joseph ad puerū. Ne nimius estus exuret nos. vis trās-eamus viā maris vt possim⁹ transire q̄escendo. Ad quē ille: Noli timere ego vobis mānsionem abbreuiabo. ita vt q̄ ad. xxx. dies p̄peranduz erat. in hac vna die mānsionem clam ptingetis. Adhuc eo loquēte. p̄spiciētes viderūt mōtes egypti. ⁊ gaudētes in vnā ciuitatē noie Syre-nem intrauerūt. Ingressi sūt in tēplum in quo tricenta ⁊ sexaginta q̄nq; idola erant q̄ ois cor-ruerūt. Aō cū nūciatū eēt Eufrodosio: ingres-sus in tēplū cuz omni exercitu deū adorauerūt. Aliud aiūt. Cū ipi irent in egyptū inciderunt in latrones q̄ asellū rapere voluerūt. Un⁹ aūt in puerū respiciēs tantā venustatē ⁊ faciei splē-dorem admirans. dixit socijs suis. Vere dico vobis q̄ si possibile ē deū hominē fieri. dicerē q̄ iste puer eēt deus incarnatus. Ideo si aliqs eos leserit vl̄ asellū abstulerit: aut ipse auferet vitā meā. vl̄ ego auferā sibi suā. Sic post mul-tam altercationē tandē eos defendit. Tūc vir-go maria latronē ad se vocauit dicens: Scias q̄ iste puer quē defendisti tibi adhuc mercedē retribuet. Hic aūt ō latro q̄ cū xp̄o crucifixus ē a dextris. cui dixit Luc. xxiij. Amē dico tibi hodie mecum eris in paradiso. Aliud referūt. Q̄ in via venissent latrones ⁊ puerū adorātes abijssent. Silr̄ leones ⁊ pardi comitabātur eos ⁊ interdū antecedebāt. viā eius ostēdētes in deserto inclinātes capita sua obsequiū exhi-buerunt. Et ē notandū q̄ xp̄s septē annos mā-
G sit in egypto ad designandū q̄ toto tpe vite p̄/sentis manet cum bonis ⁊ malis p bñficiorum pticipationē. De qua mānsione ō. Mat. xxvij. Ego vobiscū sum vsq; ad cōsūmationē seculi. cōmunicādo vobis. vij. bñficia aut septuplicē
H misericordiā. De q̄bus Bern̄. in Fmone dicit. Septē in me video misericordias dn̄i. Prima cū adhuc eēm seculo deditus a multis me pec-catis custodiuit. q̄s nō videat q̄ sicut in multa cecidi sic in alia potera incidisse. nisi me dei pie-tas p̄seruasset. Secūda ē q̄ p̄uersionē meā expe/ctauit. Prolōgaui ego lōgo tpe iniquitatē me-am. ⁊ dn̄s p̄longauit misericordiā suā. Tertia est p̄tritionis collatio. Nam q̄ letabar cuz ma-lefecerā. q̄ exultabaz in rebus pessimis. incepi demū cogitare oēs annos meos in amaritudi-ne aīe mee. Quarta ē q̄ me penitētē misericor-diter suscepit. Aulti eni penitētia ducti sunt sz infructuosa. qm̄ penitētia eoz reprobata est ita ⁊ miseratio magna fuit q̄ me penitentē mi-sericorditer suscepit. Quinta ē q̄ mihi pseruā-di virtutē p̄tulit ne recidiuum paterer. ⁊ erroz nouissim⁹ peior fieret p̄rior. Sexta q̄ mihi gra-tiam p̄tulit p̄merēdi gl̄iam. Septima q̄ mihi spem dedit obtinendi gl̄iā. hec Bern̄. Tunc euāgelista p̄firmat dictū suum q̄ p̄phaz Osee xj. Ex egypto vocaui filium meū. Ista autori-tas ad l̄raz itelligit̄ de filijs israel. Perfecti⁹ tñ de xp̄o q̄m Chry. ē naturalis fili⁹ dei. Et tñ de scō. Quantū ad tertiū ponit herodis tyrā-
I nica p̄secutio cū ōr. Tūc herodes videns q̄ illu-sus esset a magis irat⁹ est valde. Ubi notandū dicit Poli. in spe. li. iij. c. xxix. Vulpis natura-liter odit taxū ⁊ ip̄m p̄sequitur. q̄ p̄pter eius pellē hispidā nō pōt ei nocumētū inferre. Jōo fugā simulat ⁊ temptat supare astutia. quē nō pōt supare potētia. Spūaliter. p vulpē intelli-git herodes. q̄ p̄secutus est ⁊ odiuit verū taxū
K xp̄m. quē cū nō posset potētia supare: simulat se ip̄m velle callide adorare. Mat. ij. Sed cū videret se illusuz a magis irat⁹ est valde. p̄pter tria. Primo p̄pter regni dolū. teste Chry. qui ait. Si ex alia causa irascātur reges cito placā/tur. Illa ira inextinguibilis ē quā regni zel⁹ ac-cendit. Secūdo p̄pter sui cōtemptū. Dicit enim Chry. Magi ⁊tēnētes herodē addiderūt cau-sas doli. q̄ quos ille sedens in throno suo sua-dere nō poterat cōcilio. his iesus iacens in p̄se-pio ⁊ pannis inuolutus impat. Tertio p̄pter
L cesaris metū q̄ p̄cepit q̄ null⁹ sine suo imperio rex diceret. Dicigit̄ irat⁹ mittens occidit oēs pueros. Fecit herodes sicut lupus. De hoc re-fert Ysi. li. xij. ⁊ Homerus. Cum esurit querit ouē ad comedendū. Etsi ad ouile venerit. non solū vnā sz oēs studet iugulare. vt sic suam in-gluuiem possit satiare. Sic herodes querēs il/lum agnum mitissimū q̄ venerat mundi tollere peccata. Joh. j. Sed q̄ ipsum ignorauit. p̄pte-rea omnes innocentes pueros iugulauit. teste Augl. in Fmone. iij. huius festiuitatis. Iste q̄ agnū temptauit ip̄e p herodem agnos oēs iu/gulauit. Aō et testat euangl. di. Occidit oēs pueros qui erāt in bethleem iuda ⁊ in omnib⁹ finibus eius a bimatu ⁊ infra. Circa q̄ notan-dum refert Petr⁹ cōmest. in scol. histo. Dū he-rodes de nece pueroz disponeret a cesare au/gusto p epl̄am est citatus. filioz accusatiōibus respōsurus. Qui cū p tharsum iter faceret. in-tellexit q̄ naues tharsenses magos transuexis-sent. Ideo oēs in spiritu vehementi cōburi ius-

sit. vt ipleret illud ps̃. xlvij. In spũ vehemẽti pteres naues tharsis. Cunq; pater cũ filijs coram cesare disceptaret. diffinitum est vt filij patri in oibus obedirent. Et ipe cui vellet regnũ dimitteret. Rediẽs aũt herodes. ⁊ ex ꝓfirmatione audacior factus. mittẽs tũc ꝑmo occidit oẽs pueros q̃ erant in bethleem a bimatu ⁊ infra. i. ab infantibus duor annor ꝓm tps qđ exq̃sierat a magis. Et hoc dupliciter põt exponi Uno modo vt infra dicat ordinẽ tpis ⁊ est sensus. a bimatu ⁊ infra. i. ab infantib⁹ duor annor vsq; ad pueros vni⁹ noctis Didicerat enim herodes a magis ea die q̃ stella apparuit eis dominũ natum eẽ. Et q; iam annus effluxerat eo q; romam trãsierat ⁊ redierat. dñm anniculuz ⁊ insup aliquot dierũ esse credidit. ideo vsq; a bimatu ⁊ infra. i. vsq; ad vni⁹ noctis infantes deseuit i pueros. timens ne puer cui sidera famulabant supra etatẽ veniret ⁊ sup eũ dñaret Et hec expositio verior reputabit Alio modo exponit Chry. vt infra dicat ordinẽ numeri. et ẽ sensus a bimatu ⁊ infra. i. a pueris duor annor ⁊ vltra vsq; ad pueros q̃nq; annor. Dicẽ eni stellã ortã magis p annũ anteq; ad dñm venirẽt apparuisse. Herodes autẽ postq; ꝺ a magis didicit romã vadẽs adhuc distulit p annũ Credebat eni tũc dñm natũ fuisse qñ magi stella apparuerat. Et ideo duor annor dñm esse credidit. Ideo pueros biẽnios occidit. Deinde vsq; ad q̃nq; annos ⁊ nõ minores. Et huic dicto Chry. fidẽ facere videt. q; q̃dã ossa innocentũ habent adeo grandia q; bimor esse non pñt. Prima tñ expositio est visitatior vt predictum ẽ. Et põt dici q; lõge maiorũ quãtitatis fuerũt p tunc hoies q; modo. Ideo non mirũ q; maiora cernunt ossa pueroz. Sz qr ꝺr. Deꝰ malũ inultũ abire nõ patit. Ideo herodes statim ibidẽ punit⁹ est. Sicut refert macrobi⁹ in quadã cronica q; vnus puulus filius herodis ibidẽ bethleem ad nutriendũ fuit dat⁹. q̃ cum alijs inocẽtib⁹ occisus est. Tunc impletũ est illud qđ ꝑdictum erat p pphetam hiere. xxxj. Uox in rama audita est. i. in excelso ploratꝰ et vlulatus multus. Rachel plorans filios suos noluit ꝯsolari. qr non sunt. scz in vita. Rachel intelligit bethleem in qua rachel fuit sepulta. Ideo rõne sepulture ipa dicit mater filiorũ. ⁊ non rõne geniture. qr filij bethleem venerũt ꝺ Lya vt habet Geñ. xxx. ⁊ non ꝺ Rachel. Vl dicit fiere fili os suos similitudinarie. q̃si diceret. Tantus fuit dolor ⁊ luctus q; etiam mortui cõpati deberent ⁊ flere. Et sic nõ fuit mirũ q; Rachel que fuit mortua plus q̃ añ mille annos filios sic innocẽter occisos defleuisset. dic si mirũ hoc nõ fuisset. minus mirũ fuisset q; pie matres mortẽ innocentũ pueror defleuerunt. Iõ dicit Aug⁹ in sermõe. ilij. de festiuitate dei huius. Cum puuli victimabant. matres misere lamẽtabant. vlulabant matres. qr agnos p dunt sine voce balantes. matres crines capitũ dissipabãt. que ornamẽta capitis amictabant. quãtis modis valebãt infantes abscondere. et ipi se publicabãt. ne sciebãt tacere. qr non didicerãt formidare. Pugnabat mater. ⁊ carnifex trahebat. Illa tenebat. ad carnificẽ mater clamabat. Quid separas a me quem genui ex me Uter⁹ me⁹ genuit. vbera mea lactauerũt. ⁊ tu crudelis iterimis. Modo fũdũt viscera. et tu elidis i terrã. Alia mater dicebat: Occide matrem cũ puerp. ⁊ quid me dimittis inanẽ si culpa est mea. Alia dicebat. quid meũ q̃ritis. vnũ queritis. et multos occiditis. Et ad eũ qui est vnus attingere non potestis. Alia clamabat. Ueni fabricator mũdi quãdiu querer. qr nullum times. Uideat te miles. ⁊ nostros nõ occidat infantes. Hec Aug⁹. Sz q̃re matres sic flebant. certe iõ. qr filios nutrierant. ꝺm illõ Baruch. iiij. Nutriui illos cũ iocunditate. dimisi autem eos cum fletu et luctu. Ideo poterant dicere illud Treñ. j. Facti sunt filij mei ꝑditi: qm̃ inualuit inimicus. Sed quare legũt fleuisse matres ⁊ nõ patres. ꝺr q; ideo. Primo quia matres sunt natura magis passibiles ⁊ molles ideo sunt magis doloꝛ susceptibiles. Quãuis eni pater ⁊ mater de bono filioꝛ letant. ⁊ ꝺ malo ipoꝛ tristant. tñ mater plus dolet ꝺ malo filij q; pater ⁊ pater pl⁹ gaudet de bono. Juxta illud Proũ. x. Filius sapiens letificat patrem Filius aũt stult⁹ mestitia est matris sue Pater eni de malo ⁊ stulto filio habet irã. sz mater doloꝛem. teste sapiẽte. Ira patris filius stultus. ⁊ doloꝛ matris que genuit eum. Scꝺo qr magis cõmunicãt de substãtia filij. ideo etiã vehemẽs amoꝛ amoꝛi cõpat matris. ij. Reg. j. Sic mater vnicũ amat filiũ. ita te diligebaz. Et ꝓpter hunc vehemẽtez amoꝛẽ plus flent de ꝑditis filijs suis. Sed tanta matrũ lamentatio nõ permãsit inaudita. Quia dicit Chryſ. sup Mat. assumens dictuz sapiẽtis. Sic voꝛ paupis penetrat nubes ⁊ nou descẽdit donec audiatur. Sic ⁊ pauper quãdo violẽtiã patit a potente. ⁊ si non ausus ẽ vociferare sed latẽter clamare tñ clamoꝛ eius i excelso audit. Ideo iustissim⁹ iudex qui hũc clamorẽ audiuit. Herodis neq; ciam inultã non pmisit. Nam legitur in scola. histo. Diuino iudicio factuz est vt qui multos orbauerat filijs. orbaret⁹ miserabili⁹ et ipe suis Naz Aristolol⁹ ⁊ Alexãder habiti sũt ei suspecti. quia cõfessus est ei vn⁹ de cõpllcib⁹ eorũ q; alexãder sibi multa donaria pmisisset. si patri venenũ ꝓpinaret. Cõfessus est etiã ⁊ barbitõsor de pmissis sibi muneribus. si dũ patris barbam raderet: eũ cõtinuo iugularet. Ideo irat⁹ eos occidi fecẽ. ⁊ antipatrẽ futurũ regẽ instituit

qui postea cōcepit odiū cōtra patrem. veneno ipsum occidere attemptauit. Qō herodes percipiens ipm in carcerē posuit Augustꝰ cesar Audito. q herodes filios occidisset ait. Qallē esse herodis porcus q̄ filius. qz cum sit pselitꝰ porcis parcit. z filios occidit. Refert etiam doctor sanctus Rabanus in sermone de innocentibꝰ Plus q̄ trigintatres annos herodes multa mala iudeis intulerat. dominū iesum persequi non desijt. vnde diuina vltione pcussus exterius ēdem lento igne vrebaꝫ. iterius amplo incēdio cremabatur intantuz vt oia viscera eiꝰ in scenū defluerent paulatim. verēdaq; illius vermibus scaturirent. Hydropisis totū corpꝰ eius arripuerat. Inflatio pedum vehemēs. anhelitus fetidus. ita vt aliquis medicoz vix medendi gratia accedere posset. nec ei medicine proderant. sed magis deteriorabaꝫ. Ideo iussum est a medicis vt causa leuaminis in doliuz plenum oleo mitteret. Qō cum factum fuisset. ita pene dissolutus est vt etiā oculi ipi a suis sedibus euellerent. Quare ira cōmotus aliq̄s medicos coram se interficere iussit. Sup hec omnia famē z sitim intollerabiliter sustinuit. Tātam etiā fantasiam in somno habuit vt dormiuisse se peniteret In ipa quoq; angustia duos filios in carcere positos occidi iussit. vt qui extraneis fuit homicida. in proprijs fieret filicida. Sciens vero iudeos de morte sua gauisuros vocauit sororē suam Salome et virū eius et ait: Noui iudeos de morte mea gauisuros. Sed vt honorabiliores exequias habere potero ex luctu plāgentiū. si meis volueris parere pcepti. mox vt spiritū exalauero. omnes iudeos quos in custodia posui interfice. vt q̄ nolūt ex mea morte flere saltē morte parentū cogantur flere. Cum igit non posset tantoz tormentoz sustinere penas quodaz die iussit sibi balneum pparari. qō cum ingressus esset propter intolerabilem famē quā sustinebat. pomuz afferri pcepit. Quo allato iussit sibi dari cultrū. quem cū accepisset. circūspectis omnibꝰ ne q̄s eum prohibere posset. ictu proprio vibrauit in pectore. z ita vitā miserrimā finiuit. Et statim ad iussionem eius pceres interfecti sūt iudicio iusto dei exigente vt qui in morte saluatoris cōsenserāt. ideo etiaz cum eo vite terminū darēt hec ille. Idem etiā dicit Remigiꝰ z Origenes sup Matth. q herodes cultello quo pomum purgauit se interemit Et q salome sororē ipius omnes vinctos put cum fratre ordinauerat interfecit. Dicit tñ legēdaq; ipa omnes absoluisset quos rex occidi iussisset. Sed pmum credibilius. z tantum de tertio.

Sermo secūdus de eisdem.

Innocentes et recti adheserunt mihi. ps. xxiiij. Dicunt natura les z pcipue magister lib. xij. pprietatū. Qilles habet hanc naturam q non inuadit galliuas senes. sed pullos innocētes. Rapaces enim sūt milui in minimis. sz timidi in magnis. Locres non audent inuadere. domesticis insidiari non timent vt pullis. quos cum viderint incautos rapiunt z occidūt. quia se contra ipos non defendunt. Spiritualiter. per miluos itel ligūtur tyranni. Recte enim sic ꝑm Aristo. in libro animalium. valde impij sunt milui circa pullos. Dolent enim quādo vidēt eos inpinguari. z vt marcescāt rostro eos percutiunt. et eis cibum subtrahunt. Ita mali tyranni z domini impij sunt circa subditos suos. z dolent ō bono coz z pfectu. sicq; viderint eos ditari. auferunt eis per vim non attendentes illō Ecci. xxxiiij. Qui aufert in sudore sz acquisituz proximum. quasi qui occidit primuz suum. quia aufert eius victum. Ihi tyranni innocētes pauperes opprimūt qui se defendere nesciunt. dicentes ad suos complices. illud Sap. ij. Venite opprimamus iustum pauperē z non parcamꝰ vidue nec veterano. qō infirmū est iutile iuenitur. Talis fuit Nemroth. Gen. x. qui cepit potens esse in terra. z erat robustꝰ venator ꝑm gloſam. id est. oppressor innocentuz. Et pter hoc exiuit ō eo cōmune puerbium Quasi Nēroth robustus venator. quia quādo post hoc videbatur aliquis oppressor pauperum. alter Nemroth dicebatur. Talis etiaz fuit impius z crudelis herodes qui pueros innocētes occidi mandauit. Sicut testaꝫ beatus Augꝰ in sermone hodierno. Ad sinus inquit matrū militum cogit castra. inter vbera arcem pietatꝫ impugnat. hac fundit hostis anteq̄ sanguinē. dat ante mortem sentire q̄ vitam. Sic agit magister mali. minister doli. fabre artifex. inuentor sceleris. impietatis auctor. pdo pietatis. inimicꝰ innocētie. hostis nature. suis peior. sibi pessimꝰ hec ille. Et hoc figuratū est Exo. j. q pharao iussit occidi omnes masculos de pueris iudeorum ne populus israel multiplicaret ꝑ Pharao interpretatur dissipans virum. z significat herodem q̄ voluit interficere virū christuz. De quo Hiere. xxxj. Qulier circumdabit virum Sed quia illum ignorabat omnes innocentes pter ipm necabat. Et quia pipo morte fuisti nuerūt. ideo sibi adheserūt ꝑm qō dicunt ꝛba pposita. Innocētes z recti adheserunt mihi. In quibꝰ quidem ꝛbis duo tanguntꝫ. Primo paruulorū innocentia. ibi. Innocētes et recti. Secūdo ipoz adherentia. ibi. adheserūt. Circa ꝑmum notandū ꝑm naturales. Uiole sunt ꝑmi flores veris. q ante omnes flores ō terra oriunt. Et p homines p refrigerio colligūtur Etiam aliq̄n a scroffis succalcātur z euellūtur

Mystice ꝙ tēpus veris intelligit gratia⁊ tempus. in quo misit deus filiū suum factū ex muliere. vt dicit aplūs ad Gal. iiij. Hz ꝙ violas hi sancti martyres designātur innocentes ꝓpter certas causas. Primo ideo. Recte enī sic̄ violę sunt p̄mi flores anni ita ipi fuerūt p̄mi flores nascētis ecclesie. Et ab ipis p̄mus fructꝰ maturus ꝓcessit. Sicut p̄dixerat Esa. xvij. Mane semē tuum florebit. vbi dic̄ glo. Mane quidē in eis semen florvit. quia adhuc in puericia diuina gratia i eis germinauit. Ad vidēdū hos flores xp̄s sponsus ecclesie p̄monet spōsaz suā ecclīaz dicēs Cañ. ij. Surge ꝑpera amica mea ⁊ veni. Jam enī hiems transijt imber abijt ⁊ recessit flores apparuerūt in terra nostra. Iterū B ait: Capite vobis vulpes inquit puulas q̄ demoliunt vineas. Nā vinea nostra florvit. Vinea significat ecclesiā vel cōgregationē fideliū ꝑm illud Esa. v. Tunc florebāt vinee quando martyres innocētes ꝓduxit. Sed ꝑli. in spe. natu. dicit Odor florentis vinee omni veneno so cōtrariat. idco ipa florente fugiūt colubri ⁊ buffones. quia eius frāgrantiā non possunt sustinere. Ita in sil̄i cuz ecclesia sancta in his sanctis martyrib⁹ innocētibus florvit. coluber infernalis fugat⁹ fuit. Jam enī ipis ꝓ nobis itercedentib⁹. a demonib⁹ ꝓtegimur vim nobis inferre volētibus. Hz ꝙ vulpem intelligit herodes. de quo dicit Luc̄. xiij. Ite et dicite vulpi illi. Etiam herodes intelligitur pellib⁹ gloriās Recte enī sicut vulpis i pellib⁹ suis gloriatur. ⁊ vulpes puula nō a malicia q̄ multā habet sz a sensu. de quo dicit Eccī. xxv. Tres species odiuit anima mea. Et enumerant pauperē superbū. diuitē mendacē. ⁊ senē fatuū ⁊ insensa/tum. Qualis fuit herodes fatu⁹ in sensu. Contra q̄ dicit aplūs. j. Cor̄. xiij. Fratres nolite pueri effici sensib⁹. sed malicia puuli estote. sensibus autē ꝑfecti estote. Jsta vulpis ⁊ callida vineam sanctā eccleſiam in suis florib⁹ fuit demolita. quādo hos martyres innocētes ꝙ mortem extinxit ⁊ euulsit. Et licz isti sanctissimi flores ꝑ ipsam sint demoliti. non tamē suo odore sunt ꝓuati. Sed sicut flos euulsus q̄tomagis cōteritur. tanto maiorē spirat odorē. Sic ⁊ isti paruuli quāto magis fuerūt martyrio crudelitatis attriti. tāto maiorē odorē suī martyrij domino reddiderunt. ꝑm illud Cañ. ij. Vinee florentes odorem dederunt. Hinc est q̄ etiam ꝓima petit ornari floribus martyrū paruuloz. ⁊ postea floribus martyrū singuloz. vt ex talib⁹ floribus ⁊ fructibus animati fideles i dei amore amplius accēdant. Jdeo dicit Cañ. ij. Fulcite me floribus. stipate me malis. quia amore langueo. Sc̄do viole sunt frigide nature. Jō ꝑm Petrū de crescē. in li. vj. valent contra doE lorem capitis ex calida causa factuz. si tempora ex eius oleo ⁊ frōs dolētis liniant. quia habent virtutem refri gerandi. Valent etiam febri tertiane ⁊ contra distemperātiā epatis ex calore. Valēt etiaz contrite ⁊ sup calidū apostema posite. quia calorē solent mitigare. Hec omnia Petr⁹ li. vj. Jta nostre viole redolētes frigide fuerūt ab omni carnali caloze ⁊ amore. ꝑm qō habet de ipis Apoc̄. xiij. Cum mulierib⁹ non sunt coinquinati. Virgines enī sunt. Jdeo valent seu auxiliū ꝓstant nobis cōtra capitalia peccata. Et ꝑmo cōtra luxuriam que ex caloze F ꝓcedit. quā repellunt a nobis ꝙ mundissimam vitam. quasi dicerēt cuz glo. Hiero. Fugite luxuriam. nam sicut virginitas hominis in carne pura amica est angelis. imo plus valet angelis Jta luxuria hominē bestificat. ⁊ facit mīto peiorē bestia. Luxuria corpus debilitat. ⁊ quasi semp illud morti destinat. famā denigrat. mar subia euacuat. furta istruit. homicidia causat. memoriā ebetat. cor aufert. oc̄los vtriusq̄ hominis excecat. ⁊ p̄ ceteris iram ꝓuocat. Secū do p̄stant nobis remediū contra estū febris. Hō est auaricie. qz ipsi tanq̄ paruuli nihil terrene cōcupierunt. quare dicūtur innocentes. qz nulli ꝑ fraudem auaricie nocuerūt Et quid aliud in hoc fecerūt. nisi q̄ in nobis auaricią sanauerunt. quasi dicerent cum Salustio in iugurtino. Dimitte auaricią que est inimica charitat⁊ omnisq̄ virtutis emula ⁊ salutis. que regna dissipat. gentes ꝓturbat. corrumpit mores aufert pariter ⁊ honores. Tertio iste viole nobilissi/me nobis cōferunt remedium. cōtra tumorem G apostematis. scz supbie. in hoc q̄ fuerunt paruuli supbią ignorantes. quasi dicerent ad nos illō Matth̄. xviij. Nisi cōuersi fueritis ab ambitione vestra. ⁊ efficiamini sicut puuli. non intrabitis in regnū dei. Quia supbia clarissimuz angelum de celo ꝓiecit ad infernum. Esa. xiij Adam ꝓthoplastū de paradiso expulit i hunc mundū. Gen̄. iij. Supbia abiecit saul ō regno j. Reg⁊. xv. cui dictum fuit. Nōne cuz puulus esses in oculis tuis caput in tribubus israel factus es? Supbia regem nabuchodonosor ō regno eiecit ⁊ in bestią mutauit. Dan̄. iiij. Quar to viole in magna multitudine simul oriūt. nā H raro inuenit vna sola vel pauce simul. Jta hi sancti martyres innocētes multi sūt i numero ita vt a nobis numer⁹ eorū ignorat. ⁊ lz a nob non sciat. eccl̄ia tñ eos sub magno honore honorat cū canit. Cētū q̄draginta q̄ttuor milia q̄ empti sunt de terra. ⁊ sumpsit hunc numerū ō Apoc̄. xiij. vbi dicit. Audiui vocem citharedoz citharisantiū in citharis suis ⁊ cātabāt cāticū nouū ante sedē dei. ⁊ nemo poterat dicere cāticū nisi illa centuz q̄draginta q̄ttuor milia q̄ empti sunt sanguie xp̄i de terra. Et qz illa btā puerorū societas ē tam innumerosa. igit maiori

Sermo

veneratione est digna. Si enī miles vn⁹ alicu/ius regis honorādus est. multo fortiꝰ militum multitudo ⁊ maxime qñ familiares essent ⁊ se cretarij regis ⁊ induti essent vestibꝰ ⁊ armis regis ⁊ essent de cognatione regis. Tales sūt isti martyres innocētes. quia sunt familiares ⁊ secretarij regi celestis xp̄i. De ip̄is dicit Apoc. xiiij. Hi sunt qui sequunt agnū quocūq; ierit. q. d. Ip̄i in oibꝰ secretis dei sunt. ip̄i induti vestibus xp̄i. ſm illud Apoc. iij. Hi sunt qui non coinq̄nauerunt vestimenta sua ⁊ ambulāt mecum in albis. quia digni sunt. Ip̄i etiā sunt de cognatione xp̄i ⁊ eiusdē patrie. quia fuerūt de bethleē iuda Matth. ij. vbi legit. Herodes occidit oēs pueros qui erant in bethleē iude. Et xp̄s de tribu iuda in bethleē ē natus. ſm illud vaticiniū Mich. v. Et tu bethleē terra iuda ⁊c. quia hoies vnius patrie solēt se plꝰ diligere. ideo xp̄s dilexit eos plꝰ alijs ⁊ exaudit eos orantes p̄ nobis. Tum q; sunt secum eiusdem gentis. tum q; sunt in numero multi. Si enī p̄ces vnius sancti defacili audit. multo magis multoꝝ innocentū. ⁊ hoc quo ad p̄muꝝ

I Tum ad scōm subiungit̄ pueroꝝ innocētuꝝ adherentia. cū ꝺr adheserūt mihi. Circa quod sciendū q; dñi terrestres si sunt boni ⁊ deo devoti. habent circa se bonos famulos ⁊ morigeratos. ⁊ sic ex bonitate serui noscit̄ bonitas sui dñi. nec etiā boni ⁊ innocentes serui vellēt adherere malis dñis. Quia ſm Aris. in iconomicis. Dissimilitudines morū raro sunt amande Mystice. Deus fuit bonus ⁊ est in euū. ſm illud ps. cxviij. Bonus es tu. ⁊ in bonitate tua doce me. q; nemo bonꝰ scz essentialiter. nisi solus deꝰ. Mat. xix. Ideo voluit habere mini/stros imaculatos. sicut testat̄ ps. c. Ambulās in via imaculata hic mihi ministrabit. Et seq̄t. Nō habitabit i medio domꝰ mee q̄ facit superbiam qui loquit̄ iniq̄tatez nō dixerit in ꝓspectu oculoꝝ meoꝝ. Idcirco ipe vt ait Piero. ad eustochium. statim qñ ingressus est in mūdū. nouam sibi familiaz instituit. Et specialiter istos bonos pueros sibi voluit sociari. Et rō huiꝰ ē duplex. Prima q; dicit Eccī. xiij. Omne animal diligit sibi simile. ⁊ omis hō primum sibi. Et q; filius ip̄e dei dignatus ē esse puer ⁊ virgo de pura virgine. ideo cōgruū fuit vt sibi puros virgines associaret. de quibꝰ ꝺr Apoc. xiiij. Virgines enī sunt ⁊ sequūt̄ agnum quocūq; ierit. Necmirū si pueri virgines puerū virginē sequūt̄ quia solet naturalis cōuenientie facere similitudo vt res rem sibi sociat similē. ⁊ abhorret dissimilem. vt ꝺr. viij. Ethi. Simile diligit sibi simile Idē etiā. ix. Ethi. Similis amico est similis amicus. Secūda causa est. q; filius dei venit ad reparādā innocentiā in p̄mis parentibꝰ p̄ditam. ⁊ p consequens in nobis. ideo cōgruū fuit vt sibi milites innocētes associaret. Circa qꝺ vlteriꝰ notā dum. innocētia ſm doctores dicit recessū a peccato ⁊ accessum ad bonū. ⁊ h̄ tangit̄ Job. j. cū dic̄ dñs ad demonē. Nūquid cōsiderasti puū meum Job? In eo q; dicit seruū meū: tāgit accessum ad summū bonū. Sed in illo q; dicit: et recedēs a malo. tāgit recessum a peccato. Et ille status ꝺr innocentie in quo p̄mi parētes sine peccato erāt ⁊ sine peccato viuere poterāt. Cuius innocētie causa hō dominiū habuit in cetaris creaturis. Gen. j. Dominamini piscibꝰ maris ⁊ volatilibus celi. ⁊ vniuersis animātibus q̄ sunt sup terraz. Et similiter ps. viij. Omnia subiecisti sub pedibꝰ eius oues ⁊ boues. s. i statu innocētie. Sed homo cū in honore esset nō intellexit. sed insaniuit ⁊ rebellauit. ideo p̄didit innocentiā ⁊ p̄iectus est tanq̄ malefactori humi mūdi miseriā. O q̄z infelix mutatio cui pri us subijciebāt vniuerse creature. nūc ei quasi omnia resistūt. Et accidit ideo. q; p̄mi parētes per pctm̄ p̄diderunt dominiū. Sed h̄ xp̄s suo sanguine reparauit. ſm illud. j. Pe. j. Nō corruptibilibus auro aut argento empti estis. sed pcioso sanguine agni imaculati. Si ergo volumus seruare innocentiā quā xp̄s nobis repauit videam⁹ qualiter p̄mi parētes eam p̄diderunt vt p ꝺtrariū ꝑpendam⁹ q̄liter nobis a fuāda est. Quia ſm Aris. ij. Ethi. Medicine fiunt p cōtraria. Interroga ergo parentē tuū ⁊ maiores tuos ⁊ inuenies eos innocentiā ſpecialiter p tria p̄didisse Primo p negligentiā sensuū exteriorū quoꝝ diligētē custodiā habeam⁹ si innocentiā seruare desideram⁹. Et p̄mo visū vt nihil videre velim⁹ qꝺ non licite appetere possumus. Quia legit̄ Gen. iij. Q; eua incaute pomū inspexit. q; vidit q; esset bonū lignū ad vescendū ⁊ pulchrum oculis aspectuq; delectabile. tulit de fructu illius ⁊ comedit ⁊ innocētiaz perdidit. ⁊ dominiū qꝺ sup creaturas accepit. Vnde legit ꝺ Gina q̄ volēs inspicere mulieres regionis illius exiuit de domo patris ⁊ cozruppta fuit p sichē. Gen. xxxiiij. Sic etiaz legitur de dauid. ij. Reg. xj. q; videns bersabee p centum passus cōcupiuit eam ⁊ adulteriū ꝑpetrauit. Ideo dicit beatꝰ Greg⁹. Pensandū ē quātū debemus visum restringere si inter viuētiū oculos p̄uenit. Non licet intueri qꝺ nō licet cōcupiscere. Si vis ergo seruare innocentiā oculos custodi. nisi q; videant illꝺ qꝺ sit ad salutē tuā. sicut fecit dauid ps. c. qui ait. Nō ꝓponebam añ oculos meos rem iniustā. Et Job. xxxj Pepegi fedus cū oculis meis ne cogitarē q̄dē de virgine. De negligētia ptz sic. Nā ita ē de nobis sicut de vno castro a fortibꝰ aduersarijs et subtilibꝰ sagittarijs obsesso. in q̄ licet fenestre vtiles sint ad aliq̄d. piculose tm̄ sunt: nisi bn̄ custodiant. q; p eas frequēter intrāt sagitte igni-

te ḡb⁹ totum castrū dissipaꝫ. Sic oculi sunt tā ḡ fenestre corpis nr̄i vndiq; ⁊ cōtinue obsesse ab hostib⁹ scz demonib⁹ nisi solicite custodiāt ne intrent spēs pticulose. tēptatiōes venenose. ḡb⁹ destruiꝫ totū regimē aie. Aperi ergo fenestras. vt videas qō ē mortifer. ꝑm illō qō dic hiero. ad Eusto. Habeto apertas fenestras. De ḡb⁹ dr̄ hiere. ix. Mors ītrauit p fenestras nr̄as. nec blandiaꝫ sibi aliq̄s dicēs: Ego sū armatus virtutib⁹ nec timeo sagittas hostis. Ex emplū recipe d hoie armato de q̄ nō remanet i armatū nisi oculi. ⁊ tm̄ sepe a subtili sagittario vulneraꝫ ⁊ necaꝫ. Sic armat⁹ fuit dauid. de q̄ dicit .j. Regū .xx. Inueni hoiez ꝑm cor meum. Nūq̄d tu meli⁹ es armat⁹ dauid: certe non. ergo valde custodiēdi sūt oculi. Quia refert ens doctus i gestis phor̄ q̄ plurimi sibi oc̄los erue rūt vt vite puritatē sibi ꝓseruarēt. Ideo etiam dn̄s Mat. xviij. dic. Si ocul⁹ tu⁹ scādalizat te erue eū ⁊ pice abste. i. custodi eu; seu aufer ne videat vanitatē. ꝑm ps. cxviij. Secōdo custodi gustum. Nā gule vitiū ē detestāduz naꝫ a suadet. ratio dictat. scriptura docet. q; inē oia aia lia magna nulli dedit natura tā puū gustū ꝑm corpis quātitatē sic hoi. ⁊ h factū ē ad recordationē tēperātie ⁊ detestationē gule Scriptura docet Unde. xxj. Cauete ne grauent corpa vr̄a in crapula ⁊ ebrietate. Rō h dictat. Corp⁹ eni nostrū ē valde rudis ḡditionis sic rustic⁹ q̄ nescit vti delicijs. Nā si semel fuerit in hebdomada in cōuiuio. inebriaꝫ infatuaꝫ. ⁊ rebellat. sic etiā de corpore. Ideo dic sapiēs Prou. xxix. Qui delicate nutrit carnē. i. corp⁹ suū qō debuerat rōni subiugare tā ḡ dño suo. postea senti/ et eam cōtumacē ⁊ indomabilē ⁊ lasciuaz. Unde Amb. in quodā sermone. Ebrius cū absorbet vinū. absorbetur a vino. abominabiꝫ a deo. despicit ab angelis. deridet ab hostibus. destituitur a ꝓtutibus. cōfundit a demonib⁹. cōculcatur ab hostibus. Ebrius ꝓfundit naturā. amittit gr̄am. pdit gl̄iam. ⁊ incurrit dānationē eternam. ergo refrena gulā. si vis seruare innocentiam. Hiē. iij. Tertio si vis seruare innocētiā. serua sensum tact⁹. Parētes nostri fructum vi derūt tetigerūt ⁊ gustauerūt. ⁊ sic eā pdiderūt de monte dn̄i ceciderūt. ergo innocēter viue et reascendas. Ideo de⁹ volēs nos attētos redde re dicit p ps. xxiij. Quis ascēdit i mōtem dn̄i. Subdit. Innocēs manib⁹ ⁊ mundo corde ⁊c. Ex h dicto ptz q; mūdicia cordis ⁊ innocentia faciūt hominē reascēdere in mōtem celestis habitationis. Secūdo pdiderūt parentes nostri innocentiā ꝓpter pticulose societatis cōsortiū. Eua eni habuit consortiū cum serpente qui dixit ad eam. Quare p̄cepit vobis deus ne comederet de ligno vetito. Rn̄dit illa. ne forte moriamur. Hiē. iij. Ex illo colloquio prauo ceci/ dit a statu innocētie. ⁊ virum suum cadere fec̄. Ideo adam dixit ad dn̄m. Mulier quā dedisti mihi sociam dedit mihi ⁊ comedi. Et eua inquit: Serpens decepit me. Acce per prauū socium lucratus ē homo p̄mus caput egrū. ⁊ sic ambo innocentiā pdiderūt. Fuge ergo maluz cōsortium ⁊ cōsiliū peruersoz̄. Quia dicit ps. xvij. Cum sancto sanctus eris ⁊ cum puerso p uerteris. Adā ⁊ eua si cōtempsissent serpentis ꝓsiliū. nō amisissent innocentie dominiū. Jōo non acquiescas alioz malo cōsilio. Quia dicit Bern̄. Uocat te d ꝓtemptu mūdi magni ꝓsilij angel⁹. op⁹ ē vt alioz ꝓsilia abstuleris. q̄s eni fidelioz. q̄s eni sapiētioz ē illo. q̄ sapiētia dei potitur. In q̄ ꝑm apostolū ad Col. ij. sūt omnes thesauri sapientie ⁊ scientie dei abscōditi. Ipse eni est via veritas ⁊ vita Joh. xiiij. Via vt ait Aug⁹ per quā imus. vitas qua dirigimur. vita ad quā pgimus. Tertio pdiderūt innocentiā ꝓpter p̄uaricationē mādatoz̄ celestium. q; pl⁹ obedierunt serpenti q̄ deo. q̄ inhibuit eis dicens. De ligno scientie boni et mali ne comedetis. Hiē. iij. Si vis ergo seruare innocentiam. ad vitam q̄ ingredi. serua mandata dei. Matth. xix.

De circūcisione domini ꝑmo primus.

IN̄fans octo dierum circūcidetur in vobis. Hiē. xvij. Est eni cōmune puerbiū. Ulula cū lupis cum quib⁹ esse cupis. Hoc puerbiū tm̄ innuit q̄ q̄libet hō debet se his ꝓformare cū q̄bus viuit. Quia dicit canon. xlj. di. c. Quisq; reb⁹ p̄tere untibus strict⁹ vtiq; q̄ sese habeāt moz̄es eoz̄ cum q̄bus viuit. aut intēpans est. aut supstic⁹ osus. glo. i. inanis gl̄ie cupidus. Idcirco legiꝫ in libz̄is triū regū. xlj. c. Q olim i oriēte fuerūt hoies q̄ hanc doctrinā ⁊ puerbiū impleuerūt quocunq; venerūt. semp se hoibus conformauerunt. Si flebant ⁊ ipi fleuerūt. si ridebant et ipi riserunt. Cū etiam ad terras xp̄ianoz̄ veniebāt cum illis cōmunicabant eucharistie sacramētū. ⁊ paruulos suos more illoz̄ baptizabant. ⁊ cum eis se p̄miserunt sepelire. Cū aut̄ venissent ad iudeos ꝑm circūcisionem illoz̄ circūcidebātur ⁊ alia legalia faciebant. ⁊ cerimonias illoz̄ seruabant. Mystice. dei fili⁹ veniens in hunc munduz volens se per omnia his incolis cōformari. Et quia hic fuit cōsuetudo plorandi cum eis plorauit Jaſ. vij. Pro mam vocem oīb⁹ similē emisi plorans. Voluit etiā cū eis circūcidi. ⁊ cū eis vlulare i effusione p̄cios̄issimi sanguinis. cum tamē peccatū originale minime contraxit. p̄o quib⁹ delendis circumcisio fieret. vt dicit mgr̄. iiij. sentētiaz. dis. j. Ideo mirat. b. Bern̄. in hui⁹ festi ꝑmone di. O bone iesu ad q̄d tibi circūcisio vtilis fuit q̄

pctm̃ non feciſti nec ꝓtraxeras. q̃ non feceras
ipa etas manifeſtauit. q̃ non cõtraxeras ꝓbat
patris eternitas. ⁊ matris integritas. Eſt eni
pater ab eterno. ſcz deus in quem peccatuz nõ
cadit. Eſt ⁊ mater in tẽpore. ſed virgo cui fecũ
ditas ſic accidit q̃ flos virginitatis nõ cecidit
hec Berñ. Idẽ etiaz chriſtus in noua lege chri
ſtianoꝝ voluit baptiſari a Johãne in iordane
Mat. iij Uẽit ihs a galilea i iordanẽ ad iohez
vt baptizaret ab eo. Q̃ autem circũciſus a iu
deis eſt. ptz in verbis p̃aſſumptis. que ante lõ
ga tẽpora Moyſes p̃dixerat de chriſto infan
tulo dicens: Infans octo dierũ exiſtens circũ
cidet. In quibus p̃ncipaliter duo deſcribunt
Primo enim deſcribit circũciſionis aptitudo
ibi. infans octo dierũ. Secũdo eiuſdẽ circũciſi
onis neceſſitas. ibi. circũcidet ex vobis. Be p̃
mo eſt notandum Refert ꝑli. in ſpe. natu. Q̃
aquila pullos adhuc tenellos ⁊ molles intãtũ
diligit q̃ nullo modo hos vulnerari permittit
Si autẽ fortitudinẽ ipius cõtempſerint per ſe
ipſam roſtro illos ⁊ alis vulnerat. Spũaliť. p
aquilam intelligiť pater celeſtis. Recte eni ſic̃
aquila inter omnes alias volucres eſt regina.
ita pater celeſtis eſt rex magnus ſup oẽs deos
Nam ẽ ille in cuius femore ſcriptum ẽ Apoc.
xix. Rex regum ⁊ dñs dominantiũ Etiã ſicut
aquila iter omnes volucres ẽ maxime liberaľ
ſic ⁊ ipe Eſt eni vt ait ps̃. cxlvj. qui dat iumẽtꝭ
eſcam ipozum. ⁊ puliis cozuozũ inuocantibus
eum Iſte liberaliſſimus aquila adeo diligit ſu
os filios creatione. pueros iudeozuz. q̃ noluit
eos ꝓmittere vulnerari. cum adhuc eſſent tene
ri. hoc eſt ante octauũ diem circũcidi. qz vix ſi
ne piculo ſuſtinere potuiſſent Quia dicit rabi
moyſes maximus phus ⁊ theologus. Licz iu
deus puer in ſeptem diebus tante adhuc tene
ritudinis ẽ. c̃ẽte eſt adhuc i vtero mr̃is exiſtẽs
ita nunc minꝰ aptus eſſet circumcidendus. In
octauo autẽ die magis fortificať ⁊ ſolidatur ⁊
aptior fit tunc infans ad ſuſcipiendã penã circ
cũciſionis. Ideo noluit dñs ante octauũ diem
infantes circũcidi. ne ob nimiã tenerituđinẽ ni
miũ lederẽtur. hec ille. Ita etiam filiũ ſuũ vni/
genitũ celeſtis pater quẽ ab eterno dilexit. no
luit adhuc tenellũ vulnerari circũciſione. ſz vſ
q̃ ad octauũ diem expectauit. Sed quia tales
infantes nõ poterant exire p ſe ꝺ nido originа
lis peccati. ideo pmiſit p circũciſionem vulne
rari ſaltem pueros iudeoꝝ. vt ſic tali vulnera
tione originale peccatũ deleret. ſed quia ſm p̃
fatum doctorẽ in circũciſione maximus dolor
fit. voluit eos dñs circũcidi dũ adhuc paruaz
imaginationẽ haberẽt. vt minorẽ ibi dolorem
ſentirẽt. Ita etiã ꝺ chriſto. quia poſtea debuit
maximũ dolorẽ in cruce ſuſtinere. Attñ bñ po
potuiſſet xp̃s dicere ad patrem illud ps̃. xvj.
Propter verba labioꝝ tuozũ ego cuſtodiui vi
as duras. Sed diceres. Quare xp̃s voluit cir
cũcidi cum tñ nõ indiguit. qz peccatũ non fecit
nec cõtraxit. Ad hoc dicunt doctores q̃ multi
plici rõne hoc fecit. Primo ꝓpter hereticę pra
uitatis cõfutationẽ. Quia ſm ſan. Tho. i ſcõa
ſcõe, ſue ſumme. varij erãt errores de incarnati
one futuri quos xp̃s bene p̃ſciuit. Manicheꝰ
eni hereticus dixit eum corpus aſſumpſiſſe fã
taſticũ ſumens occaſionẽ ſui erroris ex verbis
apli ad Philip. ij. vbi dicit. Semetip̃m exinani
uit formã ſerui accipiens in ſimilitudinẽ homi
nũ factus. Sed in hoc hereticꝰ ille pfidus fal/
ſum dixit. qz apls intellexit dictũ ſuũ q̃ xp̃s fa
ctus eſt in ſilitudinem hoiuz q̃tum ad naturã
paſſibilẽ. qz oẽs paſſibilitates aſſumpſit. teſte
Dama. dicẽte. Dia q̃ in nr̃a plantauit natura
dei filius aſſumpſit. Ideo dicit magiſter ſentẽ
tiarũ. Nõ ſunt audiẽdi q̃ dicũt xp̃m nõ veram
carnẽ. ſz falſam imaginẽ aſſumpſiſſe. cum caro
fantaſtica nõ valeat vulnerari. Sed caro xp̃i
circũciſa ⁊ leſa vera caro ꝓbatur fuiſſe in ſan
guinis offuſione. nec carnem groſſam ⁊ oſſa hz
corpus fantaſticũ. ſm illud Luc. vlt. Palpa
te ⁊ videte. qz ſpũs carnẽ ⁊ oſſa nõ habet. ſicut
me videtis hr̃e. Ad idez dicit Berñ. in ſm one
Circũciſio vere humanitatis ſignũ ẽ. Alij aũt
vt appollinar. ⁊ ſui ſequaces dixerũt ip̃m car
nem celeſtem ſm corpus diuinitati ꝓſubſtãtia
lem aſſumpſiſſe ſumẽtes errorem ſuũ ex illo di
cto apli qõ ſcribit. j. Cor. xv. Primꝰ homo de
terra terrenus. Sed ſecũdus hõ celeſtis ꝺ celo
Sed cõtra hoc dicit Ariſ. in li. de celo. Q̃ natu
ra celeſtis incorruptibilis eſt. corpus autẽ xp̃i
mortuũ fuit. ideo ptz q̃ celeſte nõ fuit. Joõ di
cunt Augꝰ ⁊ Hilariꝰ. celeſtẽ dico xp̃m. qz non
ex humano cõceptus eſt ſemine. Iſtũ errorem
etiã tenuit Valẽtinꝰ. Idcirco ad remouẽdos
illos errores futuros. xp̃s voluit circũcidi. De
cũdo fecit ꝺ ꝓpter legis impletionẽ vt ſatiſfa/
ceret iudeis ⁊ etiã inexcuſabiles eſſent. Si eni
circũciſus nõ fuiſſet. tũc potuiſſent ſe iudei ex
cuſare ⁊ dicere. Ideo te nõ recipimus. quia es
diſſimilis patribꝰ noſtris. Cõtra hoc ipe dixit
Matth. v. Nõ veni ſoluere legem. ſz adimple
re. Et apls ad Gal. iiij. Miſit deꝰ inq̃t filium
ſuũ factũ ex muliere factũ ſub lege: vt eos q̃ ſꝺ
lege erant redimeret Tertio ꝓpter demonum
euaſiones. Refert eni Jſi. li. xij. Q̃ caſtoz cum
ſenſerit venatorem. ipe ſe caſtrat ⁊ morſibꝰ vi
rilia amputat. vt eo melius venatorẽ euadat.
Ideo xp̃s ſe fecit circũcidi vt venatoz inferna
lis myſteriũ incarnationis nõ ꝓciperet. Quia
igitur circũciſio fiebat ꝓtra originale pctm̃. cre
didit diabolꝰ xp̃m q̃ circũcidebat eſſe ſilẽ pec
catorẽ q̃ circũciſiõis remedio indigeret. Quar
to circũciſus fuit ꝓpter maiorem mitigationẽ

Refert enī ysi. in spe. natu. Bos castrat⁹ magis mitigat in corpe ⁊ in cornibus augmētum magis recipit. in robore magis ꝓficit ⁊ ꝯtute ⁊ efficit domit⁹ quiet⁹ ⁊ patiēs laboris. Et illa castratio debet fieri i iuuētute ante triēniū. qz castratio post tps illud ē nimis seua. Sic xps post circūcisionē fact⁹ est adeo mitis ⁊ pūs vt iam dicat ꝙ amandū in horalogio sapiētie li. j. c. iij. Ego sū frater tu⁹. sponsus tuus paratus misereri ⁊ tegere peccata tua. ⁊ ꝓicere ea i ꝓfundum maris. ⁊ sic remittere q̄si nūq̄ fuissent Ideo etiā dicit dns Mat. xj. Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde. Etiā magis ꝓficit in augmēto gr̄a. sicut dr Luc. ij. Jesus autez ꝓficiebat sapia ⁊ gr̄a aput deū ⁊ homies. Ipe etiaz factus ē patientior. ad oēm laborē ꝓ nob sustinendū. ꝟm illud ad Phil. ij. Ut factus est ꝓ nobis obediens vsq; ad mortē. mortē autez crucis. Quinto circūcidi voluit ꝓpter nostrā saluationē. videm⁹ enī q medici cauteriāt vnū membrū vt totū corpus saluet. Sic xps q̄ fuit medicus male habentib⁹. Matth. ix. voluit portare cauteriū circūcisionis vt sic totuz corpus mysticū saluaret. Ideo dic apl's ad Col. ij. Circūcisi estis circūcisioue non manu facta i expoliatione carnis. sed circūcisione xpi. Sed diceres. q̄re circūcisus est xps octauo die. Ratio hui⁹ pōt patere ex ꝓdictis. qz tale tēp⁹ fuit aptissimū circūcisioni. Dicūt tn doctores q̄ fiebat vt daret intelligi vt in octaua resurrectionis ab oi peccato ⁊ miseria boni circūciderēt Scdm hūc intellectū hic ꝓ octo dies designāt octo etates. Quaz ꝓma fuit ab adam vsq; ad noe Secūda a noe vsq; ad abraam. Tertia ab abraam vsq; ad moysen. Quarta a moyse vsq; ad duid. Quinta a dauid vsq; ad christum Sexta a xpo vsq; ad finem mūdi. Septia erit morientiū Octaua resurgentiū in q̄ tunc ab oi miseria ꝓscindemur. qz tūc absterget de⁹ omnē lachrymam ab oculis sanctoz. Apoc. xxj. In hac etate ꝟm Aug. erit vita salus gl'ia virtus copia pax honor ⁊ oē bonū. Alio mō h ꝓ octo dies designant moraliter illa q̄ ꝯcurrūt ad iustificationē peccatoris. Primus dies ē cognitio peccati qm̄ enī peccat hō. multa incurrit. qz interi⁹ obtenebraī ꝟm Aug. dicētē. Peccatū ē tenebra q̄ obscuraī itellect⁹ ⁊ tot⁹ hō interior obtenebraī. Peccatū spoliat oībus gratuitis donis qb⁹ fit ꝓ demones. Qb⁹ figuratū est Esa. xxiiij. ꝓ caldeos ⁊ finaliter ꝓuat regno celesti ij. Paraī. xxvj. vbi legit q̄ Ozias q̄ erat leproſus dormiuit cū patrib⁹ suis ⁊ sepelierūt eū in agro regaliū sepulcroz. ⁊ nō in sepulcris regū ꝓ qb⁹ significabaī vt ait lyra. Qui moriēs in peccato saltē mortali qb⁹ est spūalis lepra. non recipitur in q̄ete beatoz qui cum xpo regnāt i eternum. Et h nccē ē ante omnia cognoscere ⁊ illa cognitio dr ꝑm⁹ dies. Secūs dies debet eē peccati ꝓtritio. q̄ debet seq̄ cognitionē peccatorū. Qñ enī hō cognoscit pcti vilitatē ⁊ damnū qb⁹ infert tūc sup illo ꝓterit q̄ cōtritio multū valet apud deū. vt habet de pe. di. j. c. mēsurā. Nō enī apud deū tn valet mensura tpis. q̄tū contritionis et doloris. Ideo dixit rex Ezechias Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs ānos meos in amaritudine aīe mee. Tertⁱ⁹ dies est ꝓpositum malū deserendi. ⁊ bonū faciēdi. Juxta illud Esa. j. Quiescite puerse agere discite bñfacere. Sic fecit filiꝰ ꝓdigus. Luc. xv. q̄ surgēs a malo ad bonū dixit. Surgam ⁊ ibo ad p̄rem meū ⁊ dicam ei. pater peccaui i celū ⁊ coraz te. rē. Quartus dies ē pudor de peccato. ⁊ hec ē maxima ps penitentie. teste Aug'l. li. de pnīa. ⁊ ponit de pe. di. j. c. quē penitet. Subdit. Laborat mens patiēdo erubescētiā. ⁊ qm̄ verecūdia magna ē pena. q̄ erubescit ꝓ xpo dignus ē misericordia. Et dicit ibidez. Qui ꝓ vos peccastis. ꝓ vos erubescatis. erubescentia enī ptē habet remissionis. Quint⁹ dies est timor ō futuro iudicio q̄ etiā cōstringit a peccatis. ꝟm illō Eccl. vij. Memorare nouissima tua ⁊ in eternū non peccabis. Memēto iudicij creatoris tui. Et h finale iudiciū timuit gloriosus Hiero. q̄ dixit: Siue comedā siue bibā siue aliud q̄d faciaz. sp mihi videt illa vox in auribus meis insonare. Surgite mortui ⁊ venite ad iudiciuz Sextus dies est peccati cōfessio q̄ multum placet deo sicut testaī Hugo de san. vic. Nihil inquit deo magis placabile q̄ confessio in hoie sue culpe. Ideo dixit Ezechias rex Esa. xxxviij. Ego dixi in dimidio dierū meoz ⁊ rē. ps. xxxj. Dixi cōfitebor aduersuz me rē. Septimus dies ē spes venie. hec est necessaria. qz legit Mat. xxvij Judas cōfessus fuit peccatū dicens: Peccaui tradens sanguinē iustum. sed hoc non fecit in spe venie. ideo non ē misericordiā consecutus Octau⁹ dies est satisfactio. ⁊ illa tūc fit q̄n peccator penam iudicis ecclie aut sacerdotis arbitrio inpositā factis secut⁹ ē. vt habet ō pe. di. j. in. c. pfect. Confirmaī h idem ⁊ i hac die hō non solū circūcidit a culpa. sz ab oi pena quaz deberet in purgatorio sustinere. Et ad illō denotandū voluit dns infans die octaua circūcidi. Vel aliter. Duo p̄mi dies sunt dolor de ꝓpetratiōe peccatoz. ⁊ desideriū emēdādi. Alij duo ꝓfitēdi pcta et mala q̄ fecim⁹. ⁊ faciēdi bona q̄ neglexim⁹ Alij q̄ttuor sūt oratio. lachrymarū effusio. corpis afflictio. elemosynarū largitio. Vel per octo dies possunt intelligi octo. q̄ si diligent ꝓsiderent oēm volūtatē peccandi a nob circūcidūt. quoz septem Bern̄. enumerat dicēs. Septem sūt ō essentia homis q̄ si hō ꝓsideraūit ineternū non peccabit. ⁊ enumerat ea sic. Materia vilis. operatio turpis. exitus

Sermo

flebilis. stat⁹ instabilis. mors tristabilis. dissolutio miserabilis. ⁊ dānatio detestabilis. Et octauū pōt esse ꝓsideratio gr̄ie ineffabilis. Ut aliter ⁊ meli⁹ q̄ ad ꝓpositū ꝑm Nico. de Ly. i glo. sup ꝝba themat. Per dies mystice ann⁹ designat. ꝑm illud Ezech. iiij. diē ꝓ anno dedi tibi. Debet igit infans octo dierū spūaliter circūcidi. ꝛ est a turpib⁹ restringi ⁊ inhonestis. q⁹ tūc incipit habere vsum rōnis. Quia dic̄ Ari. ij. Ethi. Ex nō parū facit ad virtutez a puericia assuefieri ad ꝝtutis opa. Hanc doctrinā de circūcisione pueroꝝ spūali. potest quis ꝑm placitum ꝓlongare.

Sermo secūdus de eodem.

Circūcidet ex vobis omne masculinū Geñ. xvij. Dicūt naturales. A vite ꝓcedūt q̄dam plante infructuose ⁊ innaturales. et ꝑticꝑaliter a radice vitis. ⁊ tales plante degeneres sūt. ⁊ non fructifi cant. sed vitē onerāt ⁊ fructū impediūt ⁊ retardant. Nam humorē attrahūt qui debuit trāsire ad fructū ip̄m nutriēdo. ⁊ augmētādo. Idē debent citi⁹ a radice extirpari ⁊ incidi. ne diuti us crescētes diminuāt fructū. Mystice. p vitē adam noster ⁊ ꝓmus parens designat quē deus plātauit ⁊ ad paradisū voluptatis in ortuz amenū collocauit. vt botros virtutū ⁊ vinum dilectionis ferret. ꝑm hoc q̄d memorauit legislatoꝛ moyses Geñ. ij. di. Plātauit autē dñs deus paradisū voluptatis a ꝑncipio ⁊ posuit i eo hominē quē formauerat vt operaret. s. fructū bonū. Sed a radice hui⁹ vitis ꝓcesserunt degeneres plāte originaliū peccatoꝛ. q̄ i omnes posteros suos sunt ꝓpagate ⁊ trāsfuse. Dicūt eni sācti doctores. Licz trāsgressio ab Eua icepit que habuit sua colloquia cū serpente. Geñ. iij tamē causa originalis peccati ip̄a non fuit sed adā. qui si non peccasset. originale in posteros trāsfusum nō fuisset. ideo dicit ap̄s ad Ro. v. Per vnū hoiem. s. adā. peccatū intrauit i mundū. Et he plāte originaliū peccatoꝛ ip̄ediebāt fructū bonoꝛ opeꝛ ⁊ retardabant hoies a regno celoꝛ. q⁹ p q̄nq; milia annoꝛ ⁊ ducētos ⁊ xxxiij. annos nullus potuit ītrare in regnū celoꝛ. Ideo ncc̄e fuit vt tales plāte originalium eradicarent. ⁊ circūciderent. q⁹ nō fuerūt plātate a deo. sz a diabolo. Idē dixit xp̄s. Mat. xv. Omis plātatio quā nō plātauit pater me⁹ celestis eradicabit. ⁊ hec eradicatio facta ē p circūcisionē q̄ data fuit ad culpā delendaz. Et q⁹ vir cōmisit culpam. ideo data fuit circūcisio viris ⁊ non feminis. sic̄ innuūt ꝝba ꝓlibata. Circūcidet ex vobis oē masculinū. In q̄b⁹ duo tāgunt. Primo circūcisionis nc̄citas. ibi. circūcidetur ex vob. Scdo illi⁹ abilitas. ibi. oē masculinū. Be ꝓmo sciendum ꝑe. de creſ. li. v. dicit

Quedā sūt arbores vt pirus vel pomus q̄ trahūt infirmitatē quādā quā ꝛ causare serpens ⁊ arefacit oēs ramos q̄s attingit Et cognoscit in arbore h̄ mō. q⁹ cortex aret ⁊ nigrescit. Sed hāc infirmitatē volēs repellere. ncc̄e ē vt cultel lo p̄acuto corticē nigrescētē ⁊ arentē p̄scindat. vt de ea nihil remaneat. ⁊ postea fimo cū cespi te fozamē alligabit. ⁊ saluabit arbor. Mozaliter. p arborē gens iudaica recte signat q̄ originē a radice. s. adā traxit. a quo infirmitatē ꝓtagiosam. scz peccatū originale habuit. Be qua ꝛ. xv. q. j. c. q⁹ aūt. Fomes carnis ꝛ anie infirmitas q̄ accidit aie ex carnis corruptiōe. Et illa infirmitas intm̄ arefecit ramos. hoc est filios iudeoꝝ. vt oēs ꝛ regno dei p̄scinderet. ꝑm illud Geñ. xvij. Masculꝰ cui⁹ ꝑputj caro circūcisa non fuerit pibit ꝛ populo meo. vt pbat magister in. iiij. di. j. Qui ante octauū diē mori ebant ante ꝙ fiebat circūcisio. hos omnes condabant perire sicut sentit de paruulis ante baptismū defunctis. Et pbat hoc magister p dictum venerabilis Bede dicētis. Qui nūc per euāgeliū suum terribiliter ⁊ salubriter clamat Job. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsctō non intrabit in regnū dei. Ipe dudū clamauit p legem diuinā aīa cui⁹ ꝑputj caro ⁊c. Idcir/co summe necessariū fuit vt hec infirmitas originalis culpe p̄scinderet i cortice. h̄ ē in extremitate mēbri. q⁹ in illa pte magis apparuit. este mgr̄o in. iiij. dis. vbi supra di. In carne p/pucij iussa est fieri circūcisio. q⁹ i remediū originalis culpe ist̄ituta ē quā a parētib⁹ trahim⁹ q̄ i pte illa magis dñat. Et q⁹ in pte illa ꝑm⁹ hō pri mo culpā iobediētie sensit. decuit vt ibi signū obediētie acciꝑet. hec mgr̄. Et hec circūcisio fiebat cultro nō ferreo aut calibeo. sz lapideo vt hr̄ Geñ. xvij. Et h̄ facto infantes ab infirmitate original⁹ peccati sanabāt. Sicut pbat Aug⁹ i ep̄la ad valerium ⁊ Julianū. ⁊ allegat a magistro vbi s dicēs: Ex q̄ instituta ē nūc circūcisio i ꝓpl'o dei q̄ erat tūc signaculū fidei iusticie ad purgationē. valebat magnis ⁊ puulis originalis veteris⁊ pcti. sic̄ baptism⁹ ex illo tēpe valere icepit ad inouationē hois ex q̄ ē instit⁹tus. Idē dic̄ Beda. sup euā. Idem salutifere curatiōis auxiliū circūcisio i lege ꝓtra originalis pcti vuln⁹ agebat. q⁹ baptism⁹ agere reuelāte tpe gr̄e ꝓsueuit. excepto q⁹ ianuā regni celestī nōdū intrare poterāt. Cū in sinu abrae p⁹ morte btā reꝛe cōsolati supne pacis ingressum spe felici expectabāt. Sz diceres. Quare circūcisio fuit nc̄cia. ꝛ ad salutē ⁊ abs⁊ ea tūc null⁹ saluabat. sic̄ nūc sine baptismo. Quid tūc ꝛ viris q̄ fuerūt añ circūcisionē. q⁹ remediū illi cōtra pctm̄ habuerūt. Ad hoc rn̄det magister in iiij. di. j. Quāuis q̄dam dicūt sacrificiū ⁊ oblationes eis valuisse ad remissionez pctoꝝ meli⁹

XXV

ẽtñ dicere q añ circũcisionẽ salut fuerũt puuli in fide pentũ. pentes ꝯo p ꝯtutẽ sacrificij Idẽ tenet Greg⁹. iij. li. mo. di. Nõ aq̃ baptismi circa nos agit. Hẽ egit apud veteres vel p puulis sola fides. vel p maiorib⁹ ꝯtus sacrificij. Et dicit mgr̃ vbi s. Hr mulieres p fidẽ bonã q̃ opationẽ vel suã si adulte erãt vel parẽtũ si puule. ¶ Et sic ptz q circumcisio fuit nccia. ¶ Quo doctrina mozali ẽ notãdũ. q xps voluit realiṫ circũcidi vt nos spũaliter circũcideremur qñ circũcisio ne cordis delectaṫ. Ideo si volum⁹ saluari necesse est nob oia pcta excidere ⁊ extirpare. ¶ Primo enĩ circũcidẽ debem⁹ oculos nr̃os si sint tenebris vitioꝝ obfuscati. Recte sicut faciũt irũdines de q̃b⁹ refert Ari. li. vj. aialiũ. ⁊ Macrob. Si q̃s excecauerit oculos irũdinũ pñt eoꝝ oculi renasci: q̃rit enĩ mater herbam q̃ dr̃ celidonia cui⁹ ꝯtute oculos linit puerorꝝ. ⁊ sic eoꝝ pstine restituũṫ sanitati. Sic nos p inuidiã vel irã sumus excicati q bonũ q̃rere vel videre non possum⁹ primoꝝ. Hm ps. lvij. Supcecidit ignis ⁊ nõ viderũt solẽ. Circũcidẽ debem⁹ hãc cecitatẽ p herbã celidoniã. i. pniaz. Que Hm Aug⁹. i li. de pnia. lãguores curat. gr̃am cõseruat. ⁊ cecis visũ reparat. Etiã si oculi nr̃i sũt pni ad videndũ illicita. s. feminaꝝ formas. icircũcisi sũt Hm Greg⁹. Debemus q̃ circũcidere eos ⁊ refrenare. Hm illd ¶ Prou. iiij. Oculi tui recta videãt ⁊ palpebre tue pcedãt gressus tuos Glo. i. opa tua. Nulla dicit. b. Aug⁹ de fide xpiana Et ponit. xxxij. q. v. c. Nec solo. Nõ inq̃t dicat⁹ vos hr̃e aios pudicos si habet⁹ oculos impudicos qz impudic⁹ ocul⁹ impudici cordis est nuncius Secdo circũcidere debem⁹ aures ab adulatiõibus vel detractiõib⁹ audiẽdis. Recte sic faciunt serpẽtes. de q̃b⁹ dicũt naturales. Q̃ñ audiunt incãtatores ꝯba bona pferẽtes. aut eos se ¶ iurãtes vnã aurẽ i terrã inclinãt. aliaz cauda tegũt ne vlteri⁹ ꝯba eoꝝ audiãt. Sic ⁊ nos facere optet q̃ñ audim⁹ adulationes ⁊ laudationes. declinem⁹ aurẽ vnã ad terraz audiẽdo q̃d dicit dñs Geñ. iij. Terra es ⁊ i terrã reuerter⁹ vel illd Esa. iij. ¶ Populus me⁹ q̃ te btm̃ dicũt ipi te decipiũt. ⁊ sic adulatiões nõ curem⁹. Si audimus detractiões tegam⁹ cauda alterã aurẽ cogitãdo d diuina iusticia quã exercebit in finali iudicio. qz ibi pmiabunṫ q̃ aures suas a detractionib⁹ circũciderũt. Hm illd Esa. xxxiij. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinẽ. i. peccatũ detractiõis i excelsis habitabit Etiã circũcidere debem⁹ aures a surda obturatiõe q̃bus aliq̃ nolũt audire ꝯitatẽ. nec pcepti ecclie obedire. Siles sũt iudeis q̃ aures suas obturauerũt nolentes audire stephanũ. Act. vij. q̃b⁹ dixit: Dura ceruice ⁊ incircũcisi aurib⁹ q̃ diu spũi F sancto restitutis. Sz cũ q̃ debem⁹ aures circũcidere. audire volẽtes ꝯitatẽ Certe cũ illo dicto sapiẽt⁹ ¶ Prou. xxj. Qui obturat aures suas ad clamorẽ paupex. s. pdicãtiũ. clamabit. ⁊ ipe ñ exaudiet. Refert Jacobus d vitriano. q fuit q̃dã laic⁹ q̃ nõ potuit audire ꝯbum dei (sic adhuc heu multi iueniũṫ) hic cũ obisset venerũt pbri ⁊ scholares vt vigilias decantarẽt. ⁊ p illo clamarẽt depcãtes. Christus i imagine sua soluit brachia ⁊ aures suas obturauit ad pces orãtiũ. ⁊ sic nõ cõplet⁹ vigilijs recesserũt. Tertio circũcidere optet nos os ⁊ linguã a mendacijs vt vera ⁊ recta loq̃mur. si pus erat curuuz ad ꝯba inania ⁊ detractatoria eloquẽduz. Recte sic facẽ aq̃la de q̃ refert ¶ Pli. i spe. na. cum senuerit incuruaṫ ei⁹ rostrũ. vt nõ possit sumere cibũ Sz ptra hũ icõmodũ iuenit remediũ. qz petrã sibi q̃rit ptra quã fortis⁹ rostrũ suũ pcutit. ⁊ sic onus rostri deponit ⁊ cibũ capiẽs reassũpt⁹ virib⁹ iuuenescit. Et nos ita si i peccat⁹ senuerimus vt etiã cibũ sine ꝯbis detractorijs non valem⁹ comedere. ptra illd bti Aug⁹. dictũ q̃d ponit. xliij. di. c. ¶ Quia. in glo. Quisq̃s amat dictis. absentũ rodere vitã. hãc mẽsam indignã nouerit eẽ sibi. Jõ ptra hũ incõmodũ nccẽ ẽ q̃rẽ petrã. i. xpm. ⁊ pcutere os ptra ipm. legẽdo illud Mat. xij. q̃ dixit. Dico vob q de oi ꝯbo ocioso q̃d locuti fuerit hoies d eo reddẽt rõnez in die iudicij. Qz ex ꝯbis tuis iustificaberis. et ex ꝯbis tuis dãnaberis. Si q̃ nos hec ꝯba saluatoris aduerterem⁹. fortassis os nr̃m ⁊ labia nr̃a circũciderem⁹. Qui aũt sũt illi q̃ hñt labia icircũcisa. Oñdit Greg⁹. omel. iij. sup Geñ. dicẽs Ego puto q incircũcisus sit labijs q̃ nõ cessauit a stultiloq̃o. scurrilitate. q̃ bonis derogat q̃ criminaṫ primos. q̃ instigat lites. q̃ calũnias mouet. q̃ frẽs inter se discordes facẽ. q̃ vana incepta. scurritia. impudica. turpia. iniuriosa. pterua. blasphemia. ⁊ alia q̃ idigna sũt xpiano ore ploquiṫ. Et subdit ostẽdendo q̃ sũt labijs circũcisi dicens: Si q̃s vero ab his oib⁹ ptinet os suũ: ⁊ disponit hmões suos i iudicio. ꝯbositatẽ repmit. linguaz tẽpat. ꝯba moderat. Iste merito circũcisus labijs dr̃. Qui ꝯo iniq̃tatez excelso loquũṫ ⁊ extẽdent i celũ linguã suã. sic faciũt heretici. icircũcisi labijs dicẽdi sũt ⁊ im/ mũdi. Circũcisus ꝯo ẽ et mũdus q̃ sp ꝯba dei loq̃ṫ. hec ille. Quarto circumcidere nccẽ ẽ cor nr̃m a prauis cupiditatib⁹. d q̃b⁹ sũt multi adhuc i corde valde incircũcisi. Qz dic Greg⁹. vbi supra. Si q̃s obscenis desideriis ⁊ vanis cupiditatib⁹ estuat⁹. et q̃ mechaṫ hic incircũcisus ẽ corde. Qz dicit dñs Mat. v. Qui viderit mulierẽ ad pcupiscẽdũ eã iã mechat⁹ est eã i corde suo. Tales fedas cogitationes ⁊ feda et mala desideria circũcidere debemus a corde per penitentiã expellẽdo. Recte sicut facit ciconia d G qua refert magister. xij. ppie. Q̃ñ se sentit iteri⁹ ex ciboꝝ multitudie grauatã. aquã marinã

Sermo

intra os recolligit. quã in interioza ad anũ fu/dit. ⁊ hac emollit sibi duriciã. ⁊ mozdendo ite=stina supflua ⁊ peccãtia eijcit ⁊ expellit. Sic et nos si sentim⁹ coz nostrũ grauatũ luxuriosis co gitationibus q̃ vt cõiter ex supfluis cibarijs p ueniũt ⁊ vini potib⁹. ⁊ ab illis vomitũ recipia mus. vt dic̃ ꝓzosp. ⁊ ponit in cano. dis. xxxv c. luxuriosa. Quare debem⁹ intrare aquã ma=rinã penitentie. ⁊ p eaz expellere ⁊ circũcidere has lubzicas cogitatiões cogitãdo q̃d scriptũ est. Mat. v. Beati mũdo cozde q̃m ipi deum videbunt. Et ecõtra pñt dici infelices imundo cozde q̃m vita eterna ꝓuabunt. Quare dicitur Apoc. xxij. Nullũ inq̃natum intrabit in eã scz vitã eternã ad videndũ deũ. Quito circũcide=re opoztet manus ⁊ pedes ꝑm mandatum dñi Mat. xviij. Si man⁹ tua vel pes tuus scãdali zat te. abscinde eam ⁊ pijce abs te. Sed a quo abscindenda sũt hec duo. ostẽdit Orig. i omel' ij. sup Gen. dicens: Manus q̃dem a rapinis ⁊ furtis ⁊ illicitis tactib⁹. ⁊ ad sola opa dei im=pendenda. Sed circũcidendi sunt pedes ne ve loces sint ad effundendũ sanguinẽ ⁊ ne intrent in malignãtium ꝓuentũ. hec ille. Ad idez dicit sapiẽs ꝓzou. j. Fili mi si dixerint peccatozes i sidiemur sanguini. ne ambules cum eis. pedes
h enim illoz ad malum currũt. Sexto circũcidere opter luxuriã illicitaz tã i matrimonio q̃z extra q̃ docent aialia irrationabilia. q̃ ꝑm Amb. in hexa. non omni tpe ad coitũ mouent. sed solũ tpe sibi deputato. vt in vere. Sic ⁊ ꝑm Orig. sunt q̃dam cõiugati q̃ statutos non supgradiũ tur terminos a legib⁹. nec aliã feminã q̃z ꝓiugẽ legittimã nouerunt. ⁊ cum ea tm̃ gratia ꝓlis ⁊ causa. certis ⁊ legitimis tpibus agũt. ⁊ isti cir=cũcisi i p̃putio carnis sue sunt dicẽdi. Sed ecõ=tra ꝑm eundẽ doctozẽ. sunt nõnulli q̃ in oẽm la sciuiã ꝓcũpunt. ⁊ p diuersos ⁊ illicitos passim pendũt amplexus. Et in oẽm libidinis gurgi=tem ferunt infrenes. isti incircũcisi sũt i p̃putio carnis sue. hec Orig. Et talib⁹ ncce est volẽti=bus saluari vt carnem suam circũcidãt Az ꝑm Aug. christi circumcisio nihil aliud est q̃z casti tas nra. in q̃ deus i nouissimis tpib⁹ delectat. Ites icircũcisi audiãt ap̃lm. j. Cor. vj. di. No lite errare. qz neq̃z fornicarij neq̃z adulteri ne=q̃z mollef. regnũ dei possidebũt. Idẽ ad Heb. xiij. Fornicatozes ⁊ adulteros iudicabit. i. cõ=demnabit dñs. Cũ his cultris asperis abscin/dat q̃libet a se malam fornicationẽ ⁊ adulteriũ
J pessimũ ne a dño cõdemnent. Septimo circũ/cidere debem⁹ totũ coz⁹ a sozdida peccati pol lutionc que multum nos grauat. ꝑm illud ps. xxxvij. Qm̃ iniq̃tates mee supgresse sũt caput meuz. ⁊ sicut onus graue grauate sunt sup me. ⁊c. Quã graueditẽ si volum⁹ a nobis circũci=dere debemus facere exemplo aq̃le. de qua re=fert ꝓli. in spe. natu. Q̃ cum in senectute sentit graueditẽ in alis suis contra q̃ incõmodũ in=struit in natura sua vt fontẽ aque scaturientis q̃rat. deinde ascẽdat quãtũcũq̃ põt p aera do=nec ex caloze aeris ⁊ volat⁹ laboze stomachus fozti⁹ calescat. Et tũc ex caloze pozis apertis ⁊ pennis relaxatis subito descẽdẽs in fontẽ ruit et depositis plumis grauãtibus renouat. Ita hõ peccatis inueterat⁹ qñ sentit graueditem peccatoz debet q̃rere fontẽ lathzymaz ⁊ p de=sideriũ ascẽdere ad deũ. ⁊ p oratonez q̃ nubes penetrat ⁊ nõ descendit donec exaudiat altissi=mus. sic ꝺz Eccl. xxxv. Et hõ sic charitate so=lidatus debet ruere in fontẽ lachzymaz totali=ter se imergẽdo. ⁊ tũc põt circũcidi. ⁊ a peccati oib⁹ renouari. Et dicere tũc cũ ps. cij. Reno/uabit vt aq̃le iuuẽt⁹ mea. Et ꝺ patz de maria magdalena q̃ toto cozpe ⁊ membzis peccauit. Ideo moze aq̃le q̃siuit fontẽ gre xp̃m ⁊ lachzy maz. ⁊ totaliter igne charitatis accẽsa misit se in fontẽ largissimũ lachzymaz. q̃bus i toto coz poze fuit renouata. ⁊ ab oib⁹ vitijs circũcisa vt
K hr̃ Luc. vij. Octauo ⁊ vltimo circũcidere nos optet malas cõsuetudines ⁊ nociuas. quaruz ꝓncipalis ẽ vna que istis sacris dieb⁹ ab hoib⁹ vanis exercet. q̃ induũt laruas bestiales in q̃/bus se demõstrãt q̃ sunt bestijs coeq̃les. Cõtra ds inuehit beat⁹ Aug⁹ in ꝑmone ꝺ ritu quarũ=dam terraz dicẽs: In istis dieb⁹ miseri hoies formas assumũt monstruosas. alij vestiũt pel/libus pecudũ. alij mulieꝝ tunicis. alij sumunt capita bestiaz. ex q̃ indicant tã habitũ habere se beluaz q̃z bestiaz. Nam q̃uis similitudinez diuersoz aialiuz exp̃mere in se volũt. certũ est tñ in his magis coz pecudũ esse q̃z formam. Et subdit Aug⁹. Qui de hac ꝓsuetudine pagano rum aliq̃d obseruare voluerit. timendũ ẽ ei ne nomẽ christianũ sibi ꝓdesse nõ possit. Et ꝺ his qui talibus laruis auxiliũ impẽdunt dic̃. Qui etiã stultis hoibus ludentib⁹ aliquã hũanitatẽ impẽdũt. peccatis eoz participem se eẽ nõ du/bitent. magis enim cũ illis debẽt flere q̃z de illis infelicẽ risum relaxare. Et subdit vertendo sti lum ad rectozes eccl'iaz vt studeant coꝛrigere hos errozes dicẽs: Vobis aũt o fratres nõ suf ficiat q̃ hoc malũ nõ faciatis. ꝫ vbicũq̃ videri tis fieri coꝛrigite coꝛripite ⁊ castigate. Inuecu=q̃ sunt ꝟba Aug. Ideo in oib⁹ eccl'esijs vbi ta les ludos laruales exercẽt. stricti⁹ argui debe=rent vt talis malicia ⁊ paganica posset a finib⁹ christianoz extirpari cõsuetudo. Sed dicũt ta les laruati. Tamẽ illa ẽ antiqua cõsuetudo. nã ad multos annos facta fuit a patribus nostris ⁊ antiquis. quare nũc nos facere nõ debemus aut talẽ ludum causa leticie exercere. Ad ꝺ di=cendum ꝑm Aug. Credo q̃ illa est ꝓsuetudo antiq̃ etiã apud paganos qui credebãt ianerũ

quendã ducẽ ⁊ cum in his diebus multũ vene
rabãtur. ⁊ ei duas imagines figurabant. vnaz
post se ⁊ aliam ante se. In signuz q̃ talis mẽsis
ianuarius erat terminus anni p̃teriti ⁊ p̃ncipi-
um sequẽtis. Ex hoc nunc vt opinor talis p̃o
cessit ꝙ suetudo q̃ homines vani figurãt duas
facies: vnã ad currentẽ. aliam similitudinarie
post equitantẽ cuz caballo. Et q̃uis illa mala
cõsuetudo sit ⁊ antiqua ⁊ diu exercitata. tamẽ
nõ min⁹ẽ peccatũ q̃ q̃ eẽt noua imo multoma
ius. Quia dicit regla iuris. Diuturnitas non
minuit peccatũ. sz plus auget. Cui cõcordat il-
lud extra de simo. li. v. c. Luz in ecclie corpore
Tanto inq̃t grauiora sunt peccata. quãto diu-
tius infelicẽ animã detinent alligatã. Ecce mi/
ser q̃ longa cõsuetudo te plus aggrauat q̃ ex/
cusat. O stulte ⁊ vane mẽtis homo. qualis ibi
apparebis ante districtũ iudicẽ. cum taliter te
deformas faciẽ demonis assumẽdo. qñ eni re-
quiret iudex te taliter deformatũ. Cuius ẽ hec
imago. Mat. xxij. ⁊ Mar. xij. Si tu sibi non
respondes. respondebũt angeli dicẽtes: Eius
imago ẽ cesaris. i. diaboli qui ẽ rex ⁊ impator
sup oẽs filios supbie ⁊ inobedientie. Job. xlj.
Tũc iudex diffiniet dicẽs: Date cesari q̃ cesar/
sunt. id ẽ. tradite eum demonibus in ptãtez. a
quo nos custodiat pater.

In die epiphanie domini. sermo p̃mus

Vbi ẽ qui natus ẽ rex iudeorũ. vidimus eni stellam eius

A in oriente. ⁊ venimus adorare eum. Matth.
ij. Dicit Pli. i spe. natu. Aquila velut regina
inter volucres obtinet p̃ncipatum. ⁊ inter om-
nes est maxime liberalis. quia p̃dam quam ca
pit sola non comedit. sed alijs auibus cõmunẽ
exponit. ideo cõtinue ad eam volant aues ⁊ se
quunt. sperãtes sibi ptẽ prede impartiri Hy
stice. ꝙ aquilam christus intelligitur. Fm illud
Deut. xxxij. Sicut aquila ꝓuocans ad volan
dum pullos suos ⁊ sup eos volitans. Ita xp̃s
expandit manus suas ⁊ assumpsit eos scz pec/
catorez. atq̃ portauit i humeris suis. Ipe eni
est omnium rex ⁊ dominus. Et quãuis vt par-
uulus in cunis iacebat. tñ vt rex potẽs in celo-
impabat. Iõ dicit beatus Aug⁹. in fmone ho
dierno. Iste rex qui portatur vt paruul⁹ ado-
rar vt de⁹. Paruus in presepio. imẽsus in ce-
lis. vilis i pãnis. precios⁹ in stellis. Iste rex est
multũ liberalis. Quod ostendit stati in sua na
tiuitate in qua per totum mundũ meliflui facti
sunt celi. In qua fons olei largiter rome vsq̃
i tyberim pfluxit. In qua ⁊ vinee engaddi flo-
ruerunt ⁊ balsamũ habũdanter fuderũt. Ecce
quãta liberalitas huius regis christi. Ipe nã-
q̃ predaz humanitatis quã rapuit. nobis libe-
raliter impendit. vt patuit in eius circũcisione
In qua partem carnis huius humanitatis cir
cũcidi voluit. nobisq̃ subsidiũ dedit. De qua
aiũt quidam. ꝙ angelus eam p̃mo regi Caro/
lo p̃sentauit qui eaz aquisgranũ in ecclesia san
cte marie honorifice collocauit. Nunc autez di
citur esse rome in ecclesia que dicit sancta san-
ctorum. Ideo ppter suam largitatez multi ad
ipsum cõfluxerunt pastores. Luc. ij. Qui loq̃/
bantur ad inuicẽ. Trãseam⁹ vsq̃ bethleem. et
videamus hoc verbum tẽ. Idem patet de tri
bus regibus qui hodie cum magno comitatu
venerunt de partibus oriẽtis adorare christũ
Sicut hoc p̃dixerat ps. lxxxv. Veniãt ad te q̃
detrahebant tibi. ⁊ adorabunt coram te vesti-
gia pedum tuorum. Et hoc patet in verbis p̃-
positis. cum veniẽtes interrogauerũt: Ubi est
qui natus est rex iudeorũ. In quibus tria p̃ci-
pue describunt. Primo gentium ad fidem tra
ctio. Ubi ẽ qui natus est. Secundo christi pui
da cognitio. ibi. vidimus. Tertio bone volun
tatis oblatio. ibi. et venimus adorare euz. De B
primo est notãdũ. Fm naturales sol mirabiles
effectus habet. Nam illud quod sibi est ꝓpin-
quum reiicit a se vt pluuiam. grãdinez. niuem
⁊ pruinam. quod autez sibi est remotum ad se
trahit. Sicut videmus q̃ calore suo trahit fu-
mos ⁊ vapores. quos cõdensat in pluuias et i
nubes. Ita christ⁹ sol iusticie repellit a se mul-
totiens p̃rimos. scz iustos. in hoc q̃ eorum de/
meritis exigentibus eis gratiã suam abstrahit
Et peccatores qui lõge sunt a deo in regiõe dis
similitudinis: ad se per gratiã suam trahit Ad
hoc ve rum sit. intueamur scripturaz. Legitur
enim. j. Regl. ix. ℣ Saul i adolescẽtia fuit bo
nus. quia non erat vir de filijs israel melioz eo
erat enim bonus ⁊ electus. Postea autẽ pecca
tis suis exigẽtibus xp̃s sibi gr̃az suam abstulit
⁊ ip̃m reiecit a regno. ⁊ fortassis nũc a regno ce
loz qz dr. j. Paral. x. ℣ mortu⁹ẽ pp̃r iniquita
tes suas. Sz Manasses q̃ adolescentia fuit
malus. purpurãdo plateas hierusalẽ sanguie
martyrũ. vt habetur. iiij. Regl. xxj. Fuit attra
ctus per gratiam in senectute. ⁊ saluatus est. ij
Paral. xxxiij. Et de paulo Act. ix. Et hoc fac̃
domin⁹ vt dicit Chry. super Matth. vt ho-
mines sibi mutuo cõpatiãt. boni malos nõ re/
ijciendo. quia qui hodie stat in gratia. videat
ne cras cadat in culpam. et qui hodie malus ẽ.
tras potest fieri bonus domino largiẽte. Sic
etiam ad ꝓposituz christus nouus sol nouiter C
ortus abiecit a se iudeos litteratos in scptiur/
pphetaruz qui ad eum venire noluerũt q̃uis
apud eos natus esset. Sed gẽtiles ad se miseri
corditer traxit. sicut hodiernos tres reges. de
quibus Chry. super Matth. Vocat hos ma
gos p̃mitias gentiũ dum illumiati sũt. iudeis
excecatis. Magi venerũt ad iudiciũ iudeorũ

illoꝝ ꝓphetantes fidem futuram ⁊ istoꝝ damnantes incredulitatem. O beati magi q̄ ex omnibus gentib⁹ p̄micie fidelium meruerūt fieri. Isti enī magi future ecclesie formā portabant. Et subdit. Sicut illi regem non videntes .credentes q̄rebāt. sic ⁊ nos qui sum⁹ ex gentibus domin̄ quē nunc̄ vidimus. credentes quoti die queram⁹. et confiteamur eius potestatem.

D hec Chrys. Sz diceres. ꝑ quid sol iusticie attraxit magos ad cognitionē veritatis Ad hoc dicunt doctores ⁊ euāgeliū q̄ p stellā. sicut hodie canit. Hodie stella magos duxit ad p̄sepium. Et de hac stella ꝓphetauerat eis Baalaz ꝓpheta. Nume. xxiiij. Orietur stella ex iacob et exurget virga ex israel ⁊ dominabit cunctis gētib⁹ Audita nāc̄ ꝓphetia hac. vt refert Chrys. in originali suo sup Matth. ij. et Vincenti⁹ in speculo histo. lib. vij. statim elegerunt de seipsis duodecim secretoꝝ inspectores quos super montem victorialem statuerūt. vt tempus stelle expectarēt. Etsi vnus ex illis moriebat. filius eius aut aliquis ꝓpinquoꝝ constituebatur in locū ip̄ius. Hi ergo per singulos annos post mensez. montē ascendebant. ⁊ trib⁹ diebus ibidem morātes deū orabant. vt eis illā stellaz quam Baalam p̄dixerat demonstraret. Quadam igitur vice .scz in die natalis domini dum ibidem expectarent. viderūt stellam sup montem q̄ habebat formam pulcherrimi viri. i cui⁹ capite crux splendebat q̄ magos allocuta ē dicens: Ite velociꝰ in terram iuda: ⁊ ibidē regez quē queritis natū inuenietis. Ad illi audiētes venire cōtinuo ceperūt: q̄libet de sua regione. ⁊ vnūquēc̄ regem stella p̄cedebat. Ip̄i enī in nocte non quiescebant .⁊ nec ip̄i nec animalia comedebāt aut bibebāt Et tredecima die a natiuitate dn̄i orto sole ad hierusalē puenerunt. Ad aduertens Remigi⁹ super Matth. dicit hoc studio magoꝝ cōdemnat pigricia iudeorū. nam illi vni ꝓphete crediderūt. isti pluribus credere noluerūt. Illi q̄runt regem alienū. isti nō q̄rūt ꝓpriū Illi venerūt a lōginquo. isti mā serūt in vicino. Sed diceres. quomodo in tam puo tēpore. scz in tredecim dieb⁹ p tātū terraꝝ spaciū venire potuerūt. Ad hoc dicit breuiter ꝑm Remigi. ex puer ad quem ꝓperabāt eos i tam breui spacio perducere potuit . recte sicut abachuc ab angelo p cētū dietas in babylonē in lacū leonū in mōēto ad danielē ꝓphetaz ē pductus Bañ. iiij. Hiero. autem dicit q̄ magi p dromedarios equitassent. Esa. lx. Operient te dromedarij ꝑm Aristo. de animalib⁹ sunt velocissimi cursus. tū ꝓpter amplū passum .qz latissimū habēt passum. tū ꝓpter intensam caliditatem .qz calidissimū animal ex natura ē. q̄ calor cōsumit pinguedinē .ne in cursu impediat Et

E dicit Isi. li. xij. Centū miliaria ⁊ vltra currūt i vno die. ⁊ vt legit in li. horū triū regū. Luz q̄libet suo itinere duo miliaria ab hierlm veniret nebule densa terrā operuerūt. vt impleret illō Esa. ix. Ecce tenebre operiēt terrā ⁊ caligo populos . Et in his tenebris stellam amiserunt. Melchior autez rex arabie p̄mus iuxta hieru salē venit. ⁊ circa montē caluarie ꝓsedit. ⁊ cum ibi paululū resedisset. vēit Balthasar rex saba via speciali. ⁊ circa mōtē oliueti resedit. vbi cū parū pausassent. paulatim nebula abcessit Sz stella eis nondū apparuit. Videntes autem se ꝓpe ciuitatē vnusq̄sq̄ viam arripuit .sed cum peruenissent ad triuiū. Caspar rex tharsis supuenit. ⁊ sic cū ex inopinato ꝓuenissent (licet se antea nō nouissent) in oscula tamē ⁊ amplexꝰ ruentes se inuicē cognouerunt. Et q̄libet idioma alterius intellexit. Ablata igit taliter caligine orto iā sole ciuitatē intrauerūt. Et ad herodez

F intrātes dixerūt. Vbi est q̄ nat⁹ est rex iudeoꝝ Sup quo dicit Chrys. Nunq̄d nesciebatis q̄ i hierusalē regnabat herodes: nunq̄d nō intelligebatis iusticiā legis q̄ q̄cunc̄ rege viuēte. alterū regem ꝓnunciat ⁊ adorat q̄si minister tyranni. punit sanguine. Sed dū cōsiderabatis futurū. non timebatis regem p̄sentez. Nunq̄d non habebant p̄ oculis suis piculum mortis q̄ talem rem illatā vsurpabant. Sz non curabāt d̄ sanguine. Si enī curassent de morte nū q̄c̄ ad hoc ausi venire fuissent. Adhuc non viderant xp̄m ⁊ iam parati erant pati ꝓ eo. O beati magi q̄ ante conspectuz crudelissimi regis anteq̄ xp̄m cognoscerēt xp̄i facti sūt ꝓfessores. hec ilte. Hec fuit causa quare herodes audita bmōi interrogatione d̄ nouo rege nato. dolose ⁊ clam vocauit magos. vt christū ꝓderent dū inuenirent. qz terroꝝ eos vincere nullaten⁹ potuisset sicut testat Chrys. super Matth. dicens: Videns herodes magnā deuotionē magoꝝ circa xp̄m q̄ non poterat eos blādimētis flectere nec terrē nec minis cozrūpe vt cōsentirēt ei i iterfectiōe futuri regis. Ideo illos decipe cogitauit Nec enī poterat fieri vt blandimētis seducti ꝓderent illum ꝓpter quem labores tanti itineri susceperunt. Neq̄ expauescere poterāt aliquē vt traderent illum q̄ non aspexerant herodem nec cesarē. Sed in medio regionis illoꝝ ingrei si sūt regem aliuz nūciantes. neq̄ aliq̄d ampli⁹ poterant desiderare. nisi xp̄m cui illi de tā longinqua ꝓuincia. tam p̄ciosa munera offerebāt Ideo non interrogabāt. vbi est imperatoꝝ romanoꝝ. sed vbi est q̄ natus est rex iudeoꝝ. h̄ q̄tū ad p̄mum. Quātum ad scōm dicunt naturales. ꝙ sol ad manifestationē sui ortus hz vnū signū stellā matutinā. q̄ cū sup nostrū emisperiū oriat seu apparet. tūc in ꝓmo signo est ortus solis Ita ort⁹ veri solis xp̄i ostensus est ꝓ stellam q̄

magis in oriẽte apparuit fulgide radians. De qua dicit Fulgenti⁹ in sermo. hodi. Hec stella dñice incarnationis fuit nũcia. Et nunq̃ pus apparuit. qz eam tunc puer iste creauit. et ipis magis ad se venientibus preuiam deputauit. Iste puer ꝺdem in ꝑsepio puulus collocat. Et magn⁹ in celo mirabilia opat. ꝓmittit se in terra manib⁹ portari. Et ꝓcepit sibi celestia famulari. Cui alludit Aug⁹ i ꝓmo. hodi. Ipe nouã stellaz declarauit nat⁹. q̃ antiquũ solẽ obscuratuit occisus Illa luce inchoata ẽ fides gentiũ. illis in tenebris accusata ẽ pfidia iudeoz. Quid erat stella celi nisi viuifica lingua celi q̃ narrat gl̃am dei q̃ inusitatuz ⁊ginis partũ inusitato fulgore clamaret Et ẽ sciendũ q̃ isti tres reges multiplicẽ stellã viderunt. Primo materialẽ. et hanc viderũt in oriẽte. q̃ ab alijs in trib⁹ differebat. Primo i situ. Alie eni stelle in firmamento ponunt. Ista aũt in medio aeris ꝓxima terre dependebat. ꝓm Fulgẽtiũ in ꝓmone. i signũ q̃ ille esset natus q̃ foret mediato⁹ inter deuz et hoiem. Illa stella nõ fuit sita in celo. qz xp̃s nõ fuit natus ꝑ angelis naturã angelicã assumendo. ꝓm illud aplĩ Heb. ij. Nusq̃ angelos apprehẽdit. Et semen abrae. Nec fuit simpliciter ira. qz non accepit culpã. Et innocentiã q̃ peccatum nõ fecit. nec est inuẽtus dolus in ore ei⁹. j. Pet. ij. Ista stella nõ fuit totaliter sup terram sed terre vicina. in signũ q̃ xp̃s accepit nostrã penalitatẽ ⁊ miseriã. ꝓm illõ ad Phil. ij. Exinaniuit semetipm. Scdo differebat ab alijs i luce. qz ceteri erat lucidioz. cuius eni ꝓm naturales alie stelle in die splendeãt sic in nocte. tamẽ splẽdoz talis ꝓcipi nõ põt. ꝓpter maius lumẽ solis obscurãs. imo i meridie sicut i nocte lucide apparẽt. Et splẽdorẽ hui⁹ stelle nõ poterat splẽdoz solis obfuscare. imo in meridie lucidissima apparebat. Et in ꝟ mystice signabatur q̃ aliq̃n erat tm̃ vna lux diuinitat⁹ tãq̃ lux solis q̃ mũdũ illuminat. iluxta illud Joh. j. Erat lux vera q̃ illuminat oẽm hoiem. Que hodie se mũdo manifestauit. sicut ꝑdixerat Malach. vlt. Vobis timẽtib⁹ nomẽ meum oriet sol iusticie. Hodie ꝓdijt alia lux hũanitat⁹ in xp̃o tãq̃ lux stelle. ꝓm illõ Apoc. xxij. Ego sũ radix et gen⁹ dauid stella matutina splẽdida. Et hec ꝓiũcta ẽ luci solis. qz natura hũana assũpta ẽ a natura diuina. et factũ est vnuz lumẽ. Tertio differebat i motu ab alijs. Alie eni stelle mouent ab oriente in occidentẽ ecõtra in orientẽ redeũdo Ista aũt ab oriẽte in meridiẽ. Alie stelle mouentur motu naturali ⁊ ꝓprio sic a deo create. illa aũt motu inat⁹ali ⁊ violento. in signũ q̃ de⁹ modo duplici motu agit. s. miserationis. et motu punitionis. q̃ est sibi inaturalis ⁊ violẽt⁹. qz in ultimis ⁊ coactus punit peccatores. Juxta illud Esa. j. Heu ꝓsolabor sup hostib⁹ meis ⁊ vindicabor ꝺ inimicis meis. Ideo dic Hiero. Christus de⁹ inuit⁹ ⁊ cu magno dolore cõpellit pec catores ꝺdemnare. Scds ẽ motus miserationis ⁊ est mot⁹ ꝓprius ⁊ naturalis. Juxta Greg. i col. De⁹ cui ꝓpriũ ẽ misereri semp ⁊ pcere Cui alludit q̃dã glo. sup Joh. ij Dñs de⁹ est misericors. ex natura pat⁹ est vt saluet ꝑ clemẽtiã q̃s saluare nõ põt ꝑ iusticiã. Ante incarnationem mouebat deus motu violento. s. ꝑ iusticiã qz exercere suam iusticiã magis q̃ misericordiaz videbat vt ptz ex hoc q̃ statim peccãtes puniuit. hoiez statim de pdiso eijciendo ꝓ vno in obedientie peccato. Gen. iij. Luciferũ clarissimũ angeluz de celo in infernũ trudendo. Esa. xiiij. Ꝓ̃o peecato coree. xxxiij. milia hoiuz ꝑ moysen occidendo. vt habetur Exodi. xxxij. Et intãto puniuit gen⁹ humanũ ꝓ pctõ ade q̃ nulli pateret itroit⁹ regni celoz̃ ꝑ multa milia annoz. Et post incarnationẽ cepit moueri motu naturali. scz miscdie. Sicut ptz in multi pectatoribus In Matthẽo Mat. ix. In maria magda. Luc. vij. In zacheo Luc. xix. In petro Mat. xxvij. In paulo Act. ix. Scda stella fuit spũalis q̃ est fides. ⁊ hãc viderũt in corde. nisi eni hec stella in cordib⁹ eoz ꝓmit⁹ radiasset nequaq̃ ad visionẽ ꝓme stelle pueniissent Joõ dicit Chrys. sup Mat. Inuenta ẽ in magis fides acutioz q̃ aspect⁹. viderũt hũilia ⁊ intellexerũt altissima. deũ magnũ in homie puo. Habuerũt etiã fidẽ de ei⁹ hũanitate. cuz dixerunt vbi est q̃ natus ẽ. Habuerũt fidem de ei⁹ regali dignitate. q̃n dicebãt. rex iudeoz. Habuerũt fidem de eius diuinitate. ibi. et venim⁹ adorare eum. Tertia stella fuit rõnalis. q̃ fuit beata virgo maria quã viderũt in diuersorio. hec ẽ stella matutina ꝓm Nico. de ly. in glo. morali sup Mat. et q̃ apparet q̃tidie famulantib⁹ ⁊ ducit ꝑ hui⁹ mũdi mare turbulentũ ad portũ salutis eterne ⁊ ad aspectũ filij sui. Quarta stella fuit supsubstãtialis. ⁊ hec fuit xp̃s quẽ viderũt in ꝑsepio. vel veri⁹ i sinu materno. ⁊ ꝟ q̃ ad scdz. Ltũ ad tertiũ notãdũ. q̃n magni reges se visitant ad faciendũ amicicias nõ veniũt sine muneribus. sicut legit. ij. Paral. ix. Ex reges terrarũ desiderabãt videre faciẽ salomonis. ⁊ secuz amicicias ꝓtrahere. ideo nõ venerũt vacui. Et munera pciosa. vasa argentea. vestes. arma. ⁊ aromata nimis detulerũt. Mystice. reges orientales Caspar Balthasar ⁊ Melchioz volẽtes ꝓtrahẽ amicicias cuz rege celesti xp̃o nouiter nato. noluerũt venire vacui. Naz legerunt illud Exo. xxiij. Non apparebis ante ꝓspectũ meũ vacu⁹. sed portauerũt ei tria munera pciosa mirrhã aurũ ⁊ thus. ꝓm q̃ ꝑdixerat ps. lxxj Reges tharsis ⁊ insule munera offerẽt. reges arabũ ⁊ saba dona adducẽt. ⁊ nõ solũ munera obtulerũt. sed ipm deuote adorauerũt. Ad et

miratur Bern̄. dicens: Quid facitis o magi: q̄d facitis? lactentē puerū adorat̄is in tugurio vili in vilibus pānis inuolutū. Ergo ne de⁹ est iste. quid facitis. q⁹ auruz offertis. ergo rex est iste. ⁊ vbi aula regia. vbi thronus. vbi curie regalis frequētia. Nūquid aula est stabulū. thronus p̄sepium. curie frequētia Joseph ⁊ Maria. Sed isti insipiētes facti sunt. vt fiant sapiētes. De hoc etiaz mirat̄ beat⁹ Aug⁹ in ꝑmone hui⁹ festiuitatis dicēs: O stupēda infantia cui astra subdunt̄. cuius ē ille magnitudinis ⁊ superne glie. ad cuius pannos ⁊ angeli excubāt ⁊ sidera obsecūdant. Reges trepidant ⁊ sectatores sapiētie geniculāt. O btm̄ tugurīū. O sedes dei secūda post celū. vbi nō lucerna lucet sed stella. O celeste palaciū in quo habitat nō rex gēmatus sed deus incorporatus. cui erant ꝑ mollibus thoris dura p̄sepia ꝑ laquearib⁹ aureis fuliginia culminis tecta. sed sideris obsequio decorata. Quis ē iste talis ⁊ tantus: o mūdi natura cōfer mecū. quis est iste cui exhibes obsequiū ⁊ nō habet tectum. stupeo cū video pānos ⁊ intueor celum. estuo cū aspicio in p̄sepio mendicuz ⁊ supra astra p̄claruz. hec Aug⁹. Reges igitur illi. adorato dño ꝑm glo. moniti sūt a deo ne redirent ad herodez. sz per aliam viam reuersi sūt in regionē suaz. in q̄ ꝑm Ihesū. manserūt colētes ⁊ magnificātes deū christū Et p̄dicauerūt omnes oia in gēte sua ⁊ multos erudierūt. Beniq; cum post resurrectionem dñi thomas venisset in puinciā illaz adiuncti sūt ei illi ⁊ baptizati sūt. Facti sunt ei adiutores p̄dicationis ip̄ius. Hoz corpa mediolani in eccl'ia q̄ nunc ē fratrum p̄dicatoz q̄escebant. sed nūc colonie quiescūt. Nam p̄mo eoz corpa ꝑ helenā cōstantini matrē repta. in cōstātinopolim trāslata. postea ꝑ sanctuz eustorgiū ep̄m mediola. pducta. Ultimo ꝑ fridericū imperatorē cuz mediolanū cepit. in coloniā theutonie sunt delata. vbi ⁊ magna populi reuerētia ⁊ deuotione veneranť ⁊ multis miraculis choruscāt. Rogemus.

Sermo secūdus de eodem.

Cum nat⁹ esset ie=
sus in bethleem iude in dieb⁹ herodis regis. Matth̄. ij. Alphorabi⁹ in li. de. xij. regionibus dicit. Sole oriēte versus nostrā supficiem regionis. tūc in orientalibus ptib⁹ strepit⁹ audiunt̄. Q̄d cōfirmās ꝑsal. i spe. na. dic̄: Adueniens sol in oriēte strepit⁹ horridos aeris suscitat ⁊ fragores. Causam ponit in li. de septez mira. mūdi dicens: Regio oriētis humida est multis stagnis. ideo ⁊ frigida. veniēte aūt celeriter sole calido ip̄m humidū ⁊ frigidū in calidū trāsmutat. ex qua trāsmutatiōe strepitus audiuntur. Et ponit ꝑsal. file de ferro ignito q⁹ si in aq̄ frigidā inergit̄ son⁹ generat̄. Spiritualiter. qñ sol iusticie xp̄s oriebat̄ ꝑ suā naūitatē statim miri strepit⁹ laudis sunt auditi Nā angelus apparuit in claritate magna stās iuxta pastores dicēs: Ecce euāgelizo vob gauiū magnū q̄ erit omni populo ⁊c̄. Et subito est cum illo facta multitudo celestis clamātiuz ⁊ dicentium. Glia in excelsis deo. Luc̄. ij. militer pastores cū magno strepitu venerūt in bethleē videntes puerū natum. ⁊ reuertentes glorificabāt ⁊ laudabāt ip̄m vt dicit ibidē. Iptibus istis orientalibus in q̄bus illi tres magi habitabāt. trahentes originē ex balaam sacerdote. auditi sūt strepit⁹. quia nato dño eadem hora noctis apparuit stella in monte victoriali babēs formam pueri ꝑm Ihesū. in origi. super Matth̄. ⁊ signū crucis i fronte. ⁊ imobilis tota die. Et audita est vox de stella dicēs: Nat⁹ est nobis rex iudeoz q̄ est expectatio gētiū. ite ad inq̄rendū ⁊ adorandū eū. Ip̄i igit̄ reges ꝑ astrologos ⁊ astronomos q̄ habitabāt in monte p̄dicto edocti. se ad iter cum ornamēt̄ varijs ꝑparabant ad regem natū inq̄rendū. Et hoc ē q̄d dicit euangeliū. Cuz nat⁹ eēt̄ iesus i bethleē iuda ⁊c̄. In quib⁹ tria tanguntur. Primo magorū diligens inq̄sitio siue indagatio. ibi. Cū natus eēt. Secōo puerorum ingens perturbatio. ibi. audiēs autē herodes ⁊c̄. Tertio deuotorū fer uens adoratio. ibi. ⁊ intrātes domuz. Bē ꝑmo est notandū Bern̄. in ꝑmone huius festiuitatis dicit sic. Cū creator oīuz fratres charissimi formā serui accipiens venit in hunc mūdū. voluit se tribus ostēdere signis. Hodie eni magi xp̄m adorāt. Jobes baptizat. xp̄s aquā in vinū mutat. Primo eni ostendit se in apparitiōe. cū eni esset. xij. dierū magi ad eū stella duce venerūt Et dicit epiphania ab epi. q̄ est supra ⁊ phanos apparitio. q⁹ tunc de sursū stella apparuit Secōo ostendit se in baptismo cuz erat. xxx. annorū ⁊ vnius. Et tunc dicit theophania a theos q̄ est deus ⁊ phanos apparitio. q⁹ tūc trinitas apparuit. pater in voce. filius in carne. ⁊ spūssanctus i specie colūbe. Matth̄. iij. vbi legit. Postq̄ baptizat⁹ ē iesus descendit ō aqua ⁊ celi apti sunt ei: ⁊ vidit spiritū sanctū descendentē sicut colūba. ⁊ vox patris audita ē dicēs Hic est fili⁹ meus dilect⁹ ⁊c̄. Tertio i mutatione aque in vinuz. q̄ eodem die reuoluto anno vno cum esset. xxxj. annoz ⁊. xij. dierū aquā i vinū mutauit. Et hoc dicit̄ bethphania a beth q̄ est domus. q⁹ miraculo facto in domo ver⁹ deus apparuit. De his tribus miraculis sic cantat ecc̄lia. Tribus miraculis ornatuz diē festū colimus hodie stella magos pduxit ad p̄sepiū hodie vinum ex aqua factū est ad nuptias. hodie xp̄s a Johāne baptisari voluit vt saluaret nos. Sed prima apparitio hodie principaliter

celebrat. de q̃ dicit euãgl. Cũ nat⁹ eẽt ihesus sc̃z tpaliter de v̄gine maria f̄m hũanitatem. qz a deo pr̃e eẽnaliter genit⁹ ẽ f̄m diuinitatẽ. Nat⁹ est inq̃t i bethleẽ iude. vt iplerẽt illõ. Mich. v. Et tu bethleẽ terra iuda ⁊c̃ in dieb⁹ herodis regis iudeoz. s. ascalonite. Tres enĩ erãt herodes in iudea vt dicit Nico. de ly. super Mat. ꝓxim⁹ fuit institut⁹ rex a romanis cui⁹ pr̃ fuit iduine⁹: ⁊ iste vocat⁹ fuit herodes ascalonita. cui⁹ tpe nat⁹ ẽ xp̃s. sicut dicit euãgeliũ. ꝓpter quẽ occidit innocẽtes. Scõs fuit herodes antipas fili⁹ herodis ascalonite. ⁊ iste nunc̃ fuit rex sz tetrarcha galilee. Luc. iij. Et iste decollauit Johez baptistã. tandẽ accusat⁹ apud imperatorẽ missus fuit in exiliũ. Tert⁹ fuit herodes agrippa fili⁹ aristoboli filij herodis ascalonite. ⁊ de isto dr in festo kathedre ꝓ̃petri. Uersus. Ascalonita necat pueros. antipas Johez Agrippa iacobũ. claudẽs in carcere petrũ. Et ecce magi. ih̃ est sapientes q̃si sapientia magni. qz olim sapiẽtes populũ ⁊ rem publicã rexerũt ⁊c̃. Ubi aut Seneca in epl̃a. xiij. Seculũ dicebatur tũc aureũ. De hoc dicit Hugo de sancto victore. O felicia antiquoz tpa cũ imp̃atores mũdũ regẽtes se studio ph̃ie dederũt. Tũc enĩ cuiuslibet regni gl̃ia creuit p̃ imensum q̃diu in ip̃is studia artiũ liberaliũ viguerunt. Et tales fuerũt isti tres reges Caspar Balthasar Melchior. ph̃ie amatores. hi venerũt ab oriente in hierl̃m. Quid aũt mouit eos ad veniendũ. Ui de supra sermone p̃cedente mẽbro p̃mo. Quia stella quẽ viderãt. Sed q̃dam doctor nomine Herman⁹ dic̃ quẽlibet ip̃oz speciale signũ habuisse. Refert enĩ q̃ vxor regis peperit filiũ eadem nocte ⁊ hora q̃ xp̃s nascebat. q̃ puer statim vt fuit nat⁹ erect⁹ stetit ⁊ dixit: Ista nocte in iudea nat⁹ est nob saluator nr̃. ⁊ iste fuit balthasar. Alius rex melchior habuit pomerium pulchrũ in q̃ creuit balsam⁹. arbores autẽ balsami habẽt q̃sdam domũculas ad modum malagranatoz. in q̃bus ẽ balsam⁹ Una igitur nocte domũcula creuit vltra morẽ solitũ. quaz rex spẽaliter custodiebat. Nocte igit̃ q̃ nat⁹ est xp̃s apta ẽ. ⁊ visa ẽ in ea colũba q̃ volãs dixit Ista nocte nat⁹ est saluator generis hũani. Caspar terti⁹ rex habuit structionez q̃ habuit duo qua que lõgo tpe custodiuit magna diligẽtia. Nocte igit̃ q̃ xp̃s nat⁹ ẽ. apta sũt ⁊ i vno reper tus est leo. ⁊ in alio ouis. Et audita fuit vox q̃ hac nocte puer nat⁹ eẽt q̃ eẽt de⁹ ⁊ homo. ꝓper leonẽ deitatẽ. ⁊ p̃ ouẽ hũanitatẽ itellexit. His signis visis. se ad viã parauerũt. Uenerũt in/ quã de triplici india. Melchior de india in q̃ ẽ regnũ arabie ⁊ nubie. Balthasar de india in q̃ est regnũ saba ⁊ godolie. Caspar q̃z in q̃ ẽ regnũ tharsis ⁊ ĩsula grisaula. portãtes secũ munera f̄ñ q̃ p̃dixit dauid ps̃. lxxj. Reges tharsis ⁊ insule munera offerẽt. Qualiter aũt ad iuicẽ apud hierl̃m venerunt. vide supra f̄mone p̃cedente. Intrãtes igit̃ cũ p̃ncipalioribꝰ militib⁹ hierl̃m ciuitatẽ. p̃ maiori pte extra remanserunt. Quare aũt hierl̃m venerũt. cuz ibi dñs nõ sit nat⁹. quattuor assignat Remigius rationes. ꝓxima qz magi tp̃s natiuitat⁹ xp̃i cognouerũt sed locũ ignorauerũt. Et qz hierl̃m erat ciuitas regia. ⁊ ibi erat summũ sacerdotiũ. ideo suspicati sũt q̃ tam egregi⁹ puer nõ nisi i regia ciuitate nasci deberet. Scõa vt citius locũ natiuitatis discere potuissent. cũ ibi sapiẽtes legi ⁊ scribe residerent. Tertia vt iudei inexcusabiles manerẽt. potuissent enĩ dixisse. nos q̃dez locuz natiuitatis cognouim⁹. sed tp̃s ignoram⁹. ideo nõ credim⁹. Quarta vt sic studio magoz ꝺdemnaret pigritia iudeoz. nã illi vni ꝓphete crediderũt. isti plurib⁹ credere noluerũt. Illi q̃rũt regẽ alienũ. isti nõ q̃runt ꝓpriũ. Illi venerũt de lõginquo. isti mãserunt i vicino. Isti reges successores fuerũt Balaam q̃ ad visionẽ stelle venerũt. ꝓpter illã ꝓphetiã. Orietꝰ stella ex iacob ⁊c̃. Nume. xxiiij. Nõ aũt magi veniẽdo interrogauerũt. Ubi est inq̃unt q̃ nat⁹ ẽ rex iudeoz. cui⁹ expositionẽ vide supra i f̄mone p̃cedẽte. Et tm̃ de p̃mo. Qrtũ ad scõm ponit̃ p/uersoz pturbatio. cũ dr. Audiẽs aũt rex herodes turbatus est ⁊ ois hierosolima cum illo. i. maior ps. Recte enĩ fecerũt sicut apes q̃ cũ viderint regẽ suũ turbatũ turbant̃ cũ illo. ⁊ non pcedũt ad examen. sicut dicit ꝓli. in spe. na. Sup hec v̄ba dicit Fulgenti⁹ i f̄mone hodierno. Quid ẽ q̃ sic pturbaris herodes. q̃n natuz regem audis turbaris. suspicationib⁹ agitaris stimulis inuidie inflãmaris. ⁊ ob h̄ natũ regez occidere conaris. Inanis ẽ ista pturbatio tua. rex iste q̃ nat⁹ est non venit reges puguãdo superare. sz venit sibi moriẽdo mirabiliter subiugare. Nec ideo nat⁹ vt tibi succedat. sz vt mundus simpliciter in eũ credat. venit enĩ nõ vt pugnet viuus. sed vt triumphet occisus. Nec vt sibi de alijs gentib⁹ exercitũ q̃rat. sz vt p̃ saluãdis gentib⁹ p̃ciosum sanguinẽ fundat. Inaniter inuidendo timuisti successorẽ quẽ credẽdo debuisti habere saluatorẽ. qz si in eũ crederes. cũ eo regnares. Et sicut ab isto accepisti tpale regnũ. sic etiã accipes sempiternũ. Tu regnuz nullaten⁹ habuisses nisi ab eo accepisses. ꝓuer iste q̃ nũc rex a magis dr iudeoz. idẽ creator ⁊ dñs ẽ angeloz. q̃propter ei⁹ times infantiaz nascẽtis. magis timere deberes oipotentiã iudicantis. Noli enĩ timere regni tui successorez sed time infidelitatis tue iustissimũ dãnatorem hec ille. Hoc ideo dicit Fulgentius. timuit herodes ne iudei regem natũ tãq̃ suũ accipent. ⁊ se tanq̃ alienigenã expellerẽt. Dicit enĩ Lbr̃y. Sicut arboris ramũ i excelso positũ. leuis etiã

aura mouet. Sic ꝛ sublimes hoies in culmine dignitatū existētes leuis etiam fama ꝓturbat. Scōo timuit ne a romanis culpari posset. si ali ꝗs rex vocaret quē august⁹ nō ꝓstituisset. Etiam ois hierosolyma turbata ē cū eo ꝓmo iō qz impij gaudere neq̄unt de aduentu iusti. Secūdo vt regi turbato adularent ꝑ hoc q se sil'iter ꝓturbari ostēderēt. Cōtra qđ dic̄ Chry. Ecce iudaicus ppl's turbat. q̄ magi audito isto gaudere debuerat. qz rex iudeoꝝ ō eoꝝ genere surgere dicebat. Tūc herodes ꝓgregās oēs ꝓncipes sacerdotū ꝛ scribas ppli scisitabat ab eis id ē. q̄rebat vbi xps nasceret. At illi dixerūt i bethleē iude. s. debet nasci. Ex q̄ patz q iudei non ex ignorātia sed duricia cordis credere noluerunt. Sicut eni scriptū est Michee. v. Tu bethleē terra iuda nequaq̄ es minima ꝛc̄. Et hoc obmiserunt. dies ei⁹ dies eternitatis Et ex hoc ꝑm Chry. sumpsit causam iterfectiōis ꝓuloꝝ Si eni sciuissent puerū eē eternū nunq̄ ipm occidere tēptassent. Ecce pticipes facti sunt oiuz mortuoꝝ innocentū. Hic dicit Chry. Q̄ pharisei q̄ demōstrabāt viā ad puerū ipi tñ nō venerunt. similes facti sūt structoribꝰ q̄ edificabant arcaz Noe. q̄ cōstructa veniēte diluuio noe intrauit ꝛ ipi foris mānserūt. Sūt eni sil'es imaginibus i via positis q̄ ambulātibꝰ viā ostendūt. ipe tñ imobiles pseuerāt. Cuz aūt herodes abeis didicisset q in bethleē iude xps nasceretur vocatis ad se clam magis diligēter didicit abeis tps q̄ apparuit eis stella vt videlicet sciret q̄d faceret. si ad eū magi nō redirēt. ꝛ mittēs illos in bethleē dixit: Ite ꝛ interrogate ꝛc̄. Super q̄ dicit Fulgentⁱ⁹ in ꝑmone festiuitatis hodierne O calliditas ficta. O icredulitas impia O neq̄cia fraudulenta. Si adorare certissime disponebas istū puerū. q̄re ꝑ illo multos pueros occidisti. sanguinē innocentū crudeliter effudisti. Quid ō isto puero voluisti. effusio ipa ostendit Et ē notandū cum magi hierlm venissent: stelle ducatū amiserūt. ꝓmo ideo vt de loco natiuitatis q̄rere cogerent vt de ipius ortu certificarent. tam ꝑ apparitionē q̄ ꝑ ꝓphetie assertionē Scōo qm̄ auxiliū q̄rentes humanum. iuste ꝓdere meruerūt diuinū. Et he rationes tangunt in glo. cū dr q cū de loco natiuitatis eēnt certificati abeūtes herodē reliq̄runt Et ecce stella quā viderāt in oriēte iterū apparuit eis et antecedebat eos. Et addit hist⁹ria regū. q i ipso itinere a hierlm duobꝰ miliaribꝰ pascebāt pastores q̄ dicebāt se etiam tale signū nato dño vidisse. qđ audiētes reges gauisi sūt ꝓpergētes igit vsq̄ ad bethleē venerūt ꝛ tunc regalibꝰ vestimētis ꝛ ornamentis ꝓut decet se ornauerūt ꝛ stella añ eos p̄cedebat. ꝛ q̄nto ꝓpius accedebāt tanto clarius stella lucebat. ꝛ sic in bethleē q̄si hora sexta puenerūt. ꝑ plateaz q ibidē coopta dr transierūt. in cui⁹ fine erat thuguriū i q̄ xps fuit nat⁹ ꝛ statim sup hoz̄eū stella ad thuguriū se imisit. ꝛ moꝝ sursū leuauit relinquēs domū plena claritate. Videntes igitur stellā gauisi sunt gaudio magno valde. Gauisi sunt ꝑm glo. ꝓpter euasionē ab herode. ſz magno ꝓpter laborē itineris. quē nō sine fructu suscepērūt. ſz magno valde. qz natū regē inuenerūt. ꝛ h̄ ad scōm. Tum ad tertiū subiungit deuotoꝝ magoꝝ feruēs adoratio ꝛ munerū oblatio. cū dr. Et intrantes domū inuenerūt puerū cū maria mre eius. Quia dicit Rabba. Q̄ diuina dispēsatione factū ē q ioseph tunc non aderat. ne aliq̄ mala suspicio daret. Et pcidentes adorauerūt eū ꝑm glo. vt verū deū. pcidētes sup facies suas. Et q̄libet eoꝝ depositā corona sua de capite ꝛ clamide de corpe suo. flexis genibꝰ ꝛ cōplosis manibꝰ capite in terrā dimisso cū magna cordis deuotiōe. ꝛ oris ꝓlata oratiōe ipm laudauerūt. ꝛ mūdi saluatorē esse dixerunt. Ideo dicit b. Bern̄. Quid facitis o magi. Nota in ꝑmone p̄cedenti mēbro. iij. Et aptis thesauris suis obtulerūt ꝛc̄. Quare aūt hmōi munera obtulerunt. Multiplex rō ꝑm Remigiuz ad h̄ assignat. ꝓma fuit traditio antiquoꝝ vt null⁹ ad dñm vacuꝰ itraret. ꝑm illud Exo. xxiij. Nō apparebis in cōspectu meo vacuus. Scōa ratio ē Bern̄. Q̄m beate ꝟginī aurū obtulerunt ꝓpter inopie sublevationem Thus ꝓpter stabuli fetorē. Mirrham ꝓpter mēbroꝝ pueri solidationē. ꝛ maloꝝ vermiū expulsionē. Tertia qz aurū ad tributum cesaris. thus ad sacrificiū. mirrha ad sepulturā ꝓtinet mortuoꝝ. per hec tria intimatur in xpo. regia ptās. diuina maiestas. ꝛ humana mortalitas. Quarta q̄m ipm aurū significat dilectionem. thus orationē. mirrha mortificationē carnis. ꝛ hec tria xpo debem⁹ offerre Quita q̄m ꝑ hec tria significabāt tria q̄ erāt i xpo ꝓper aurū qđ ē ꝑciosius oi metallo intelligit diuinitas ꝑciosissima. ꝑ thus aia deuotissima. ꝑ mirrhā vero caro integra ꝛ incorrupta. Et ē sciendū q magi puero iesu triplicē reuerentiā impenderunt ꝓmo in toti⁹ corpis ꝓstratiōe significātes i h̄ verā pueri deitatē. Scōo ipm adorabāt tota mētis deuotiōe. Tertio ipm honorabāt munerū largitione. ꝛ sic oia q̄ habebant impenderunt. corp⁹ i humili ꝓstratione. aiam in pia deuotione. res tpales in pia munerū largitione. Sic hodie facere debet aia deuota. ꝓmo debet añ puerū deuote ꝓcidere seipam ꝑ nihilo reputando. eo q oia sub pedibꝰ ei⁹ ꝓiecit. ꝛ seipm ꝓpter hoiem dignificandū exinaniuit. ad ꝓbit. ij. Scōo debet mens deuota puerū ihm verū deum adorare. ꝛ ꝓ oibus donis ab eo accepti i deuotas gr̄arū actiōes seipam resoluere

Qđ figurat Apoc.iiij. vbi ꝯtuor animalia et vigintiꝯtuor seniores ceciderũt i facies suas ante sedentẽ in throno: ⁊ adorabãt viuentẽ in secla ⁊ mittebãt coronas suas añ thronuꝫ dei. Qđ exponit Greg⁹ di. Nihil aliud est añ thro nũ coronas mittere. nisi de oĩbus ꝓceptis deo laudes deuotas gratiarũq; actiones exoluere Tertio debet aĩa deuota puero iesu mũera spi ritualia offerre. Primo aurũ puritatẽ ⁊ inocen tie. Nã sicut aurũ letificat cor. teste. Ꝑsal. i spe. na. Nos ex auri intuitu naturaliter leti sumus Ita puritas inocẽtie mẽtẽ in ꝯtinua leticia cõ/ seruat. Ꝑm illđ Ꝑrou. xv. Secura mens quasi iuge ꝓuiuiũ. Istud aurum crescere dr in terra cuilath q̃ interp̃tat dolẽs. qr innocẽtiã ꝓserua re nõ pot nisi mens sũme doleat. Gz aur terre illi⁹ optimũ ẽ. qr ꝓ innocẽtiam angelis associa= mur: ⁊ lumẽ diuinũ purissime contemplamur. Scđo offerre debet thus hũilitatis ⁊ obedien tie. Nã ꝑm medicos sicut thus ꝓstringit fluxũ capitis. ita hũilis obediẽtia restringit fluxum ꝓprie volũtatis. Tertio mirrhã castitatẽ ⁊ con tinẽtie. Sicut enĩ mirrha cõseruat carnẽ a cor= ruptione. sic casta ꝓtinẽtia ꝓseruat aĩam a cor= ruptiõe spũali. Cũ aũt ipi reges munera obtu lissent. ⁊ puerũ adorassent (vt dr in libro eor) tũc ceperũt esurire. ⁊ sic ꝓ totũ diẽ i bethleem mãserũt ꝺeti ⁊ solatio se dederũt ⁊ i nocte rñso accepto i sõnis (ñ ab angelo sz a deo ꝑm glo. sz ꝑm Chry. ab angelo) ne redirent ad herodem ꝑ aliã viã reuersi sũt in regionẽ suam. Et ꝑm li br̃ regũ. stella non vltra eos p̃cedebat. sed sic i via ꝓ duos annos laboriose pmãserũt. Cum igit ad montẽ victorialẽ pueniss̃ent ibidem ca= pellã in honore nati regis iudeor ꝓstruxerũt. quã ditissime dotauerunt: ⁊ ibidẽ in ope subt⁹ mõtẽ a laborib⁹ ꝺeuerũt ꝓ aliqđ tps. Audien= tes igit incole aduentũ eor venerũt: ⁊ eos cuꝫ gaudio ad regna ꝓduxerũt. Cũ igit domũ ve nissent vbicũq; in tẽplis stellas cũ puero ⁊ cru ce pingere fecerũt Ꝑost ascensionẽ igit dñi be atus thomas a d terras indorum veniẽs eos in fide plenius instruxit. eosq; in ep̃os ordinauit cum haberẽt vxores. sz essent ẏgines ⁊ sibi in p̃dicatione sociauit. Veniẽte igit hora mortis eorũ. regna sua cum successorib⁹ suis dispose rũt. ⁊ ad ciuitatẽ sabba q̃ fuit sb mõte victoria li trãstulerũt. in q̃ duobus annis supuixerunt Quodicũ igit ante festũ natiuitatis xp̃i q̃daꝫ stella sup ciuitatẽ apparuit. ꝓ qua ip̃or mortẽ intellexerũt. ideo in eccl̃ia more regali sibi tu= mulũ fieri miserũt. Octauo igit natiuitat xp̃i die melchior rex diuinũ officiũ celebrauit quo celebrato anno etatis sue .cxvj. obdormiuit in dño. cui⁹ corpus alij duo humiliter sepelierũt. Quinto igit die post festuꝫ epiphanie baltha= sar rex etat sue anno.cxij. celebrata missa i do mino quieuit. ⁊ hunc rex Caspar sepeliuit De xto igit die pacto Caspar etatis sue anno.cxj. officio diuino celebrato alios seq̃bat. q̃ sibi ces serũt vt in medium susciperet. Illa autem stel la q̃ ante mortem eor apparuit vt dicunt tam diu vsq; dum corpora eorum colonias trans/ lata sunt visibilis pmansit.

Sermo de sanct Fabiano ⁊ Sebastiano

Sancti ꝓ fidem vi A cerunt regna opati sũt iusticiaꝫ adepti sunt repromissiones. ad Heb.xj. Reges mun= diales solent pmittere militib⁹ suis magna do naria vt eos animent ad hostes superandos ⁊ ad regna sibi subicienda. qđ audientes milites fideliter pugnant. fortiter vincũt. ⁊ multas de nicq; sustinẽt passiones. Quia dicit Seneca li. ij. de moribus. Spes p̃miꝰ solaciũ est laboris. Reges autem peracta pugna implere ꝓsueue= runt militib⁹ qđ ꝓmiserunt illis Qđ legit figu ratũ in Alexãdro qui volẽs sibi ciuitates et re gna subiugare. multa ꝓmisit militibus vt for= titer bellarẽt. ita milites vnanimes effecti sunt fortes vt nõ solũ ab hostib⁹ paterẽt eos debel/ lando ⁊ regna eorũ humiliãdo. sed etiã a feris in deserto multa mala passi sũt. esuriem ⁊ sitim Nam alij p̃ siti lingebant ferrum. alij bibebant oleũ. Alij autẽ ad tantã necessitatẽ venerũt vt ꝓpriam vrinã cogerent bibere. Alexander aũt huius nõ imemor. sed cũ adesset finis vite sue fecit venire notariũ suum. ⁊ militib⁹ suis bona sua distribuit. ⁊ vnicuiq; sufficiẽter est datum Ideo dicit .j. Mach. j. Obtinuerũt pueri. id est. serui eius regnũ eius. vnusq̃sq; in loco suo ⁊ imposuerũt sibi omnes diademata post mor tem eius. ⁊ filij eorũ post mortẽ eor annis mul tis. Spũaliter. rex celor christus ꝓmittit suis militibus. id ẽ. sanctis martyrib⁹. nõ mũdi au= rum vel argentũ qđ est quasi lutum. sed p̃mia eterna dicens cuilibet eorũ, Esto fidelis vsq; ad mortem ⁊ dabo tibi coronam vite. Apoc.ij Qđ ꝓmissum audientes sancti martyres Fabi. ⁊ Sebastian⁹. fortiter vsq; ad mortez pugna= uerunt. ꝓ fide xp̃iana sanguinẽ suum effundẽ= tes. Amb. attestate qui ait in li. p̃fationũ. De/ ati martyris Sebastiani. ꝓ ꝓfessione nominis tui domine venerabilis sanguis effusus simul ⁊ tua mirabilia manifestãt qđ ꝓfecit in infirmi tate virtute ⁊ meritis ⁊ studijs dat ꝓfectum. ⁊ p̃ inimicis apud te p̃stat auxilium. Et quia fu erunt fortes in passione. ideo deus in eis ꝓmis sum impleuit coronã glorie tribuendo. qđ ptz in verbis ꝓpositis. Sancti ꝓ fidem vicerũt re= gna. In q̃bus verbis ostẽdit eos q̃nq; p̃conia habuisse. Primo sanctitatem pfectam. ibi. san cti. Secũdo fidem pfectam integram ⁊ rectaꝫ ibi. per fidem. Tertio pugnã victorioſam. ibi.

vicerũt regna Quarto opationez laboziosam ibi.opati sũt iusticiã. Quito retributiõez gaudiosam.ibi.adepti sũt repromissiões Vtũ ad laudẽ beati fabiani ẽ notãdũ q in ipo q̃q legunt. Primuz q fuit mirabilit electꝰ. Refert Ja.ianu.i legẽda q fuit ciuis romanꝰ ꝛ cũ papa defunctus eẽt. cardinalesq; p alio papa eligendo ꝓuenissent: ꝛ aliꝰ ciuitatis ppls.inter illos ꝛ ipe venit vt rei exitũ expectaret. Cunq; sic staret inter illos venit celitꝰ colũba candida dẽscẽdẽs sup caput eiꝰ.qõ cum vidissent mirabant oẽs.ꝛ illud p signo accipiẽtes ipm in papam elegerũt. In isto oñdit q habuit pfectaz sanctitatẽ.Fm illõ Nume.xvj. Quẽcũq; elegerit dñs ipe erit sanctꝰ. Neq; eni ipm deꝰ elegisset nisi sanctuz ꝛ benignũ ipm cognouisset. Hilt legit i naturalib⁹. Refert Amb. i hexa. Volẽtes sibi eligere apes regẽ. nõ eligũt qui ẽ turpis ꝛ iratꝰ.sz q ẽ mãsuetus charus ꝛ oibus apib⁹ pulchzioz ꝛ benignus. Sic apis regia ie sus xps elegit sanctũ ꝛ pclarũ pplo suo platuz ꝛ rectozez. de quo põt exponi illud.j.Regl.x. Certe videtis quẽ elegit dñs q nõ sit ei silis in omni populo. Si eni aliq̃s meliozꝰ fuisset eo in omni pplo romano. veraciter eũ elegisset. ꝛ nõ beatũ Fabianũ. Scõm est q fuit circa defensi onẽ fidei strenuꝰ. Fm illõ qõ canit. Iste sanctꝰ p lege dei sui certauit vsq; ad mortẽ: ꝛ a vbis impiozꝰ non timuit. In h oñdit q habuit fidẽ integrã nõ fluctuantẽ. Ipse eni fidem feruẽter pdicauit: ꝛ tãq; pugil strenuus eã defendit. p eaq; mozi dignũ duxit Figuratus eni erat per mathatiã legislatozẽ qui noluit regi antiocho obedire vt faceret cõtra leges paternas sic dixit: O ꝛ si omnes in hoc obedirẽt regi. ego tñ ꝛ filij mei nunq; obediem⁹ ei.j.Mach.ij. Sic beatus fabianꝰ regi Decio nõ ꝓsensit qui eum idolis sacrificare coegit. sz viriliter fidẽ sanctorum patrũ defensauit vsq; ad mortẽ Et õ ipso exponi põt illud.ij. Mach.vj. Iste gloziosaz mortem magisq; odibilẽ vitã amplectẽs volũtarie pibat ad suppliciũ. Tertio in potentũ repzehẽsione fuit firmus vel constans i quo ostẽditur eius pugna victoziosa. Fecit eni sic vnicornis. Refert Isi.li.xij. q vnicornis hz vnũ cornu tm. sed ẽ tam acutũ ꝛ validũ vt quicq̃d impetit pforat aut trãsfodit. non timet elephãtem animal potẽtissimũ. sed sepe cũ eo certamẽ habet. ꝛ vulneratũ in ventre supat ꝛ pternit Sic beatus fabianꝰ habuit vnũ cornu hoc est papalẽ dignitatem. q̃ omnem mũdi trãscendit dignitatẽ ꝛ ptãtez. Quia papa hz plenitudinẽ ptãtis. sed alij cardinales ꝛ epi habent ptez solicitudinis. Ideo cuz hoc cornu ptãtis voluit omnes tã nobiles q̃q ignobiles diuites ꝛ potẽtes supare. Quia dicit in canone. xvij.q.iij.c Si quis deinceps. Mñ pncipes seculares fuerint negligentes ꝛ inutiles circa regimẽ ꝛ iusticiam. possunt p papã puniri ꝛ deponi. Et non solũ pncipes sed potentissimũ impatozem quẽ habet cõfirmare posset deponere ꝛ p excessib⁹ castigare. vt habet extra de elec.c. venerabilẽ Sic ꝛ hoc legit fecisse.b. Fabianꝰ. de q̃ refert Haymo. Ex philippꝰ impatoz quodã erat peccato grauatus. voluitq; quodã tẽpoze itere esse pasce vigilijs ꝛ cõicare mysterijs. Qõ videns papa fabianꝰ intrepidus accessit ꝛ potẽter defendit ne hoc faceret quousq; peccata ꝓfiteret ꝛ inter penitẽtes pus staret. quo facto cũ alijs cõicare permisit. Ideo de illo põt exponi illud Eccl.xlviij. In diebꝰ suis nõ timuit pncipem ꝛ potẽtia nulla vicit illuz. Sic facere debẽt alij prelati ꝛ sacerdotes. nã exemplo illiꝰ nõ debẽt tyrãnos mũdi formidare. sz ꝓtra vicia eoz cõstãter pdicare. Quia fm Amb. in epla ad theodosiũ. Nihil i sacerdote apud hoies melꝰ q̃ sentiat modo libere pdicare vel peccata denũciare. Quare aũt eis ẽ piculosuz oñdit Isinli.iij. de sũmo bono. Sacerdotes inq̃t ppt iniquitatẽ populoz veritatez tacere non debẽt. si cũ ignorant eos nõ erudiũt. aut peccatozes nõ arguũt. Cui alludit Chzy. in omel.xliij. Si sacerdotes non oẽm veritatẽ manifestauerint in pplo. dabũt rõnem in die iudicij. qz̃ piculosũ quo ad hoies. q̃ si non argueret manerẽt i peccatis p q̃bus dãnarent. Ideo beatus Fabianus fuit ꝓstans in argutione nõ solũ simplicium sed etiã potẽtũ vt eos saluaret. ꝛ cũ eis pariter saluaret. Quarto circa diuinũ officiũ fuit sollicitꝰ ꝛ deuotꝰ. in q̃ oñdit ei⁹ opatio laboziosa. Naz sicut de eo refert Damasus papa. Ex tam sollicitꝰ fuit p decoze sancte ecclesie q̃ per omnes regiones misit septẽ diacones. ꝛ eis alios septẽ subdiacones tradidit. qui oiuz gesta martyrũ collegerũt. Sed quare h. certe vt diuinũ officiũ ꝛ cultus diuin⁹ de illis gestis decenti⁹ ornaret ꝛ bñ põt dicere cũ ps.xxv. Dñe dilexi decozez domus tue. Quinto fuit martyrio cozonatꝰ. ꝛ in hoc ptz q̃ habuit vitã eternã ꝛ gaudiosam retributionẽ. Quia legit in legenda q̃ passus est circa annũ.ccxliij. ꝛ pontificatus sui anno.xiij. Jussu decij cesaris capitl trũcatione martyrio cozonat. Ideo de illo põt dici illud ps.xx. Posuisti domine in capite eius cozonam de lapide pcioso. Vtum aũt ad laudem beati sebastiani est notãdũ. Primo q ipe etiam habuit pfectam sanctitatẽ. q̃ fm Chzy. faciunt peccatoz mũdiciã p̃sentia spũssancti ꝛ bonoz̃ opez affluentiã. Habuit etiã ipe peccatoz̃ mundiciã quam p charitatez acq̃siuit que operit multitudinẽ peccatoz̃. Fm illõ ꝓuo. Charitas operit delicta vniuersa. Hec etiaz sua charitas patzex h q̃ suos cõmilites xpi martyres ꝓfortauit Etiã patuit ex h q̃ infideles pcto/

res ab erroꝛe ꝓfutit. qđ ptz đ tarq̃lino pfe⁊ mre
sctoꝝ martyꝝ marcelliani ⁊ marci Jō legiť i le
gēda q̄ sebasti. narbonēsis genere ciuis medio
lanenſ. Diocletiano ⁊ Maximiano impatoꝛi
bus adeo charus erat. q̄ ꝓncipatum pꝛime co-
hoꝛtis ei traderent. ⁊ suo aspectui semp astare
iuberent. Hic militarē clamidem ad hoc tm̄ ge
rebat. vt xp̄ianoꝝ animos quotiens in toꝛmē
tis videbat deficere cōfoꝛtaret. Cum autē pꝛe-
clarissimi viri Marcellianus ⁊ Marcus ge-
mini fratres p̄ fide xp̄i decollari deberent. ad
eos parentes venerunt vt eos a suo ꝓpoſito re
uocarent. mater q̄ soluto capite: scissisq̄ vesti
bus: vberibusq̄ ostensis aiebat: O p̄dulces fi
lij mei: circūdat me inaudita miseria. ⁊ intolle-
rabilis luctus. heu me miseram: amitto filios
meos ad moꝛtem vltro tēdentes. quos si hosti
auferret. p̄ media seq̄rer bella raptoꝛes. Si vi
olenta iudicia cōcluderent. carcerem irrūpерē
moꝛitura. Hec dicēte matre. senex pater addu
citur. ⁊ capite aspeꝛso puluere huiusmodi vo-
ces dabat. O filij senectutis mee baculus. cur
sic diligit mortē. venite huc iuuenes flete sup
spōte peūtes. venite huc senes ⁊ mecuꝝ sup fili
os meos plāgite. huc accedite patres ⁊ p̄cauē-
te. ne talia patiamini. Hec talia dicente patre.
cōiuges aduenium ꝓpꝛios filios poꝛtantes et
clamantes. q̄bus nos dimittitis. q̄ erunt hoꝛū
infantum domini? Quis vestras largas diui-
det possessiones? Heu q̄ ferꝛea pectoꝛa. paren
tes despicitis. vꝛoꝛes abicitis. filios abdicatis
⁊ vos carnificibus spontanee exhibet. Inter
hec autem coꝛda viroꝝ ceperunt mollescere.
Tunc sanctus sebastian⁹ qui tunc ibi erat erū-
pens in mediuꝝ dixit: O foꝛtissimi milites xp̄i
nolite per misera blādimenta coꝛonaꝝ depone
re sempiternā Et parentibus dixit: nolite time
re non sepabuntur a vobis. sed vadunt parare
vobis sidereas mansiones. Hec enim vita ab
initio mundi in se credentes fefellit. se expectā
tes decepit. de se p̄sumentes irrisit. ⁊ nullū om
nino certum reddidit vt omnib⁹ ꝓbetur eē mē
tita. Hec admonet furem vt capiat. iracūdum
vt seuiat. mēdacem vt fallat. Ipa impat crimi
na. iubet facinoꝛa. suadet iniusta. Hec autez p̄-
secutio quaꝝ hic patiunť homines hodie exar-
descit. ⁊ cras refrigescit. sub vna hoꝛa inducit.
⁊ sub vna hoꝛa excluditur. Doloꝛ autem eter-
nus renouať vt seuiat. augmentať vt exuꝛat.
inflāmatur vt puniat In amoꝛe ergo martyꝝ
nōs iam suscitem⁹ affect⁹. ibi enī diabolus se
vincere existimat q̄ dum capit captus est. dum
tenet tenetur. dum vincit vict⁹ est. dū toꝛquet
toꝛquet. dū iugulat occisus est. dū insultat irri
sus est. Secūdo beatus sebastianus habuit spi
rissancti p̄sentiaꝝ qđ patuit ex ꝛbis p̄dictis sa-
lubꝛibus qui a se non loquebať. sed a spiritu
sancto. Fm illud Matth. x. Nō enī vos estis
qui loquimini. sed spiritus patris vestri q̄ loq̄
tur in vobis. Ideo cuꝝ hec p̄dicta sanct⁹ seba-
stianus loqueret. Voe vꝛoꝛ nicostrati i cuius
domo sancti custodiebanť que loquelam ami-
serat. pedibus eius ꝓuoluta. nutibus veniam
postulabat. tūc ille ait. Si enī verus xp̄i seru⁹
sum. ⁊ si vera sūnt omnia q̄ ex oꝛe meo hec mu
lier audiuit. quasi diceret. quia sunt a spūssanc-
ti p̄sentia. apperiat os ei⁹ qui apperuit os za-
charie ꝓphete. Ad hanc vocē mulier exclama
uit. bn̄dictus sermo oꝛis tui. ⁊ bn̄dicti q̄ oībus
q̄ locut⁹ es credūt. Vidi enī angelū aīt̄ te libū
tenentē in q̄ oīa q̄ tu dixisti scꝑta erāt. Qđ audi
ens nicostrat⁹ vir ei⁹ pcidit ad pedes sebastia-
ni sibi postulans indulgeri. statimq̄ absoluēs
martyres. rogauit vt liberi abirent. qui dixe-
runt nullatenus se deseꝛturos victoꝛiā quā ce-
pissent. Et sequiť in legenda. Tantā ꝓmutez et
gratiaz ꝛbis san. Sebastiani dn̄s ꝓtulerat. q̄
nō solum marcellinū ⁊ marcū in martyꝛiū ꝓstā
tia cōfoꝛtauit. Sed etiā patrē eoꝝ ⁊ matrē cuꝝ
multis alijs ad fidem ꝓuertit. quos oēs ꝓpoli-
carpus p̄sbꝛ baptizauit. Q̄ habuit etiā spūssan
cti p̄sentiaz ⁊ gratiam patuit ex miraculis que
faciebat que nllo modo fieri potuissent sine spi
rituſsancti iuuamine. Fm illud Job. iij. Nemo
potest hec signa facere que tu facis nisi de⁹ fue
rit cum eo. Legitur enī q̄ tarquilin⁹ pater p̄di-
ctoꝝ moꝛbo grauissimo laboꝛās moꝛ vt bapti
zat⁹ est recepit sanitatē. ꝓfect⁹ aūt cromati⁹
in vꝛbe romana. grauissimo moꝛbo laboꝛabat.
tarquilinū rogabat vt ad se adduceret euꝝ q̄ si
bi sanitatē dederat. Cū aūt ad eū veniſſent po-
licarpus ⁊ sebastian⁹. rogauit eos vt sanitatez
reciperet. Dixit illi sebastian⁹ vt p̄us idola ab
negaret. ⁊ ꝓfringēdi ea ei ptātez traderet: ⁊ sic
sanitatē recipet. Cui ille. fac vt fui mei hec fa-
ciāt. ⁊ Sebastian⁹. Timidi deos suos ꝓfringe
re foꝛmidant. ⁊ si diabolus eos lederet. dicerēt
se lesos. eo q̄ deos cōfringerent. Sicq̄ sebasti
anus ⁊ policarpus accincti plusq̄ ducēta ido-
la confregerunt. Cui dixerunt: Cum sanitatez
noꝛ receperis. certū est q̄ aut infidelitatez non
abiecisti. aut aliqua idola cōseruasti. Tūc indi
cauit se habere thalamuꝝ in quo erat oīs disci-
plina stellarū. p̄ quo pater plusq̄ ducēta pon-
dera auri expenderat. p̄ que oīa futura p̄uide-
bat. Cui sebastianus. q̄diu hoc integrū habe-
bis. te integrū non habebis. Cū ille ad hoc cō-
sentiret vt destruereneť. dixit Tyburtius filius
eius. Non patiar opus destrui tam p̄clarum.
Quꝛ ne paterne sanitati videar eē cōtrari⁹. duo
clibani accendantur. vt si destructo ope pater
me⁹ sanitatē nō receperit ambo concremēť vi
ni. Dum igitur illud frangeretur. Angel⁹ pꝛe-
fecto apparuit ⁊ sibi a dn̄o iesu xp̄o sanitatem

redditam nunciauit. Sicq; ipe ⁊ filius Tiburtius ⁊ mille quadringēti de ei⁹ familia sunt baptizati. Hoc autē ab infidelib⁹ tēta ⁊ diu cruciata emisit spiritū. qđ cum audisset Tarquilin⁹ dixit Femie ad cozonā nos pcedūt. vt qđ viuimus? Ipe autē post paucos dies lapidatus ē. Q autē. b. Seba. habuit spūssancti psentiā patet p tozmenta que sustinebat. Null⁹ enim pōt tozmenta nisi cum spūssancti auxilio sustinere. Qđ patz in aplis q̄ ante aduentū spūssancti nimis fuerunt debiles. veniēte autem spūsancto adeo fortes sunt effecti. q nulla tozmēta formidarent. qz dicit pō. xxxij. Spū oris ei⁹ omnis virtus eoz̄. Ita factū est de sancto sebastiano qui ꝑtute spūssancti vicit tozmenta tozmentozum.

h Quia legitur q diocletianus euz ad seipm vocans dixit: Ego te pmum in pallatio meo semper habui. ⁊ tu cōtra salutē meā ⁊ deoz̄ iniuriam hacten⁹ latuisti. Cui sebastian⁹. Pro salute tua xp̄m colui ⁊ p statu romani imperij deū q̄ in celis est semp oraui. Tūc diocletian⁹ iussit eum in medio cāpi ligari. ⁊ a mūlitib⁹ sagittari q̄ ita eum sagittis impleuerūt vt quasi ericius videretur. Et estimātes mortuū: abierunt. Et potuit bñ dicere beat⁹ sebastian⁹ illō pō. xxvij ad diocletianū Sagitte tue infixe sūt mihi acute. Spūssanctus autem pseruauit eū ne in tam horrenda pena moreret. Sed infra dies paucos liberatus ē. stans supra gradū pallacij. imperatores veniētes de malis q̄ xp̄ianis inferebant dure redarguit. dixitq; impator: Iste ne est sebastian⁹ quem diu sagittis interfeci iusseram? Cui sebustian⁹: ad hō me dñs resuscitare dignatus ē vt ꝙueniam vos et redarguam de malis vr̄is q̄ xp̄i famulis irrogatis. Tūc imperator euz tādiu fustigari iussit donec spiritum exalaret. ⁊ fecit corpus eius i cloacam pjci ne a xp̄ianis ꝑ martyre coleret. Sanct⁹ autem sebastian⁹ sequēti nocte saucte lucie apparuit et corp⁹ ei⁹ sibi reuelauit. ⁊ iuxta vestigia ap̄lorū sepeliri pcepit. qđ ⁊ factū est Passus ē āt post annū domini cc.lxxxvij. Tertio habuit bonoz affluentiā in eo q sanctos martyres ꝓfortauit ſm illud Esa. xxxv. Cōfortate manus dissolutas ⁊ brachia debilia roborate. Job de ipo pt exponi illud Job. iiij. Ecce docuisti plurimos ⁊ manus lassas roborasti. vacillātes confirmauerūt sermones tuos ⁊ genua debilia cōfortasti Ipe eni fuit doctor ignorantiū docēs idola spernere. sicut patuit de pfecto. Docuit mundi vanitatē fugere cum dixit: Hec vita ab initio mūdi ⁊c. Fuit roborator debilium ⁊ ꝓsolator afflictoz non solū in vita sed etiā post mor/

J tem. Ideo legit in gestis longobardoz̄ Q tēpore gilberti regis tota italia tanta peste pcussa est: vt vix vnus alterū posset sepelire. ⁊ hec pestis maxime rome ⁊ papie seuiebat. tūc visibiliter bonus angel⁹ multis apparuit malo angelo subsequēte ⁊ ferente venabulū. pcipiens ei vt pcuteret ⁊ cedē faceret. Quotiēs aūt aliquā domū pcutiebat tot inde mortui efferebā/tur. Cuidā autez diuinit⁹ reuelatū est q neq; hec pestis cessaret donec sancto sebastiano papie altare cōstruerēt. quo facto statim cessauit illa quassatio. ⁊ illuc de roma reliq̄e sācti sebastiani martyris sunt delate. Hēdo beat⁹ sebastianus fidē integrā ⁊ rectaz habuit. Et fides tūc est integra qñ ē magna ⁊ firma. Habuit enim fidem magnā qñ ꝓncipatuz deseruit. ⁊ oia mūdana despexit. Jō dic̄ glo. sup illō ad Timo. vj. Sectare iusticiā. Qui ināt verā fidē q̄ deo habet nō cupit in miseriis hui⁹ mundi diues fieri. Habuit viuā fidem. p quam fructū bonoz operū ferebat. quia alias viua non fuisset. sed mortua. Habuit firmā fidem. qz p nulla tozmēta ab ipa cadere potuit. Sed dixit illud Tho. ta. Vltam illā expectam⁹ quā deus daturus est ij. Vltam illā expectam⁹ quā deus daturus est/his q̄ fidem suā nūq; mutāt ab eo. Tertio beatus sebastian⁹ habuit pugnā victoriosissimaz i eo q ꝓstans fuit in reꝑhēsione maloz. scz diocletiani ⁊ suoz satellitū. Refert etiā Greg⁹ i. j dialogoz. Q q̄daz mulier in tuscia nup nupta cū ad dedicationē eccl̄ie. b. Seba. ab alijs inuitata eēt. nocteq; sequēti die q̄ ire debebat carnis voluptate stimulata a viro suo se abstinere nō potuit. Facto aūt mane erubescēs magis vultū hoiuz q̄ dei. illuc pfecta ē. mox aūt vt oratoriū vbi erant recluse reliquie sancti sebastiani: ingressa ē. diabol⁹ eā arripuit. ⁊ coz̄ hoīb⁹ vexare cepit. Tūc pb̄z illi⁹ ecclie pallam arripiēs altaris eā opuit. ⁊ diabolus fugati illū pb̄z inuasit. Duxerunt aūt eam amici sui ad incātatores vt incātationib⁹ diabolū fugaret. Sed dū incātaret. diuino iudicio legio demonum. sex milia. dc. lxvj. eaz ingressi vexauerūt Quidam autē vir noie fortunat⁹ sanctitate cōspicuus. suis pcib⁹ eā sanauit. Quarto habuit operationē sollicitā. Opat⁹ eni est bonū q̄tuz ad deum sibi sedule fuiendo. ſm q canit. xpo sedule. i. quotidie exhibebat officiū. Opatus est bonū q̄tuz ad supiores. ideo dixit imperi ꝑ salute tua semp deū colui. Opat⁹ ē bonuz q̄tum ad seipm. in oi sanctitate se custodiēdo. ſm illud Apoc̄. xxij. Qui iust⁹ est iustificet ad huc. Et hō relucet ex hō xbo iusticia q̄ ſm Anſ. Est virt⁹ reddēs vnicuiq; qđ suū ē. Quito habuit pmissionis retributionē eternam. ⁊ hoc i quattuoz. Primo p hereditariā successionem ad Gal. iij. A domino recipietis retributionez hereditatis. Secūdo p legittimā emptionē. q̄ emit precio sanguinis. teste. b. Augi. Negocia tione iste bon⁹ dat. det min⁹ vt accipiat amplio emit cōmertio sanguinis regnū salutl. Facta ē breuis passio ⁊ ꝑpetua beatitudo. Tertio per

victoriosam expugnationē. Sm illud Mat. xj Regnū celoꝝ vim patit ⁊ violēti rapiūt illud Quarto p paternā largitionē. iuxta illō Luc. xij. Nolite timere pusillus grex: qm̄ cōplacuit pri vr̄o dare vobis regnū.

De sancta Agnete ꝟgine. sermo ꝓmus.

Sicut lilium inter spinas. sic amica mea iter filias. Cañ. ij. Hrisix. aialiū dic. pulli aquilaꝝ sūt duplices. aliqui adhuc iuuenes existētes dimittūt nidū. matrē sequūt solē irreuerberatis oculis intuētur. terrā respicere dedignant. Et illi pulli diligunt. Alij aūt sunt pulli degeneres ⁊ nolunt oculos attollere i radios solis. sz potiꝰ terram ꝙ solē ꝓtēplant. ⁊ hi ab aquila aspernāt. Spiritualiter p pullos aq̄laꝝ duplices intelligunt hoies. aliq̄ solū diligūt terrā. ⁊ de celestibus ē eis cura pua in iuuētute dicētes illud Sap. ij. Uenite vtamur bonis ⁊ fruamur creatā tāq̄ i iuuētute celeriter. vino pcioso ⁊ vngentis nos impleam⁹: ⁊ non ptereat nos flos tpis. coꝛone mus nos rosis anteq̄ marcescant. nullū pratū sit qđ nō ptranseat luxuria nr̄a. Nemo exsoꝛs sit luxurie nr̄e. i. exclusus a luxuria vbiq̄ relinquamus signa leticie qm̄ hec est pars nr̄a. Alij aūt tāq̄ nobiles filij ⁊ filie statim i puericia terrena relinquētes xp̄m verū aq̄lam sequūt. sic beat⁹ Nico. beat⁹ Uit⁹. ⁊ pcipue btā Agnes. que vt ait Amb. in legēda. xiij. anno etatis sue mortē pdidit ⁊ vitā inuenit. Infantia q̄dē cōputabat in annis. sz erat senect⁹ in mensa mentis. coꝛpe iuuēcula. sz aio cana. Jō dic Amb. in li. pfa. de ea. Sic btā Agnes generositatis oblectamenta despiciēs celestē meruit dignitatem. societatis hūane vota ꝓtēnens. eterno regi est sociata ꝓsoꝛtio. pciosaꝝ mortē p xp̄i ꝓfessione suscipiēs filijs ē ei facta ⁊ ꝓformis. Laudat eā xp̄s in passumptis ꝟbis. In q̄bus a tribus cōmendat. ¶Primo a ꝟginitatis candoꝛe. ibi. sicut liliū. Scdo a passibilitatis doloꝛe. ibi inter spinas. Tertio a singularitatis amoꝛe. ibi. sic amica mea ⁊c. De ꝓmo est sciendū ꝙ suetudinem hñt amatoꝛes mūdani q̄n volūt amatrices suas collaudare tunc solēt eas tribus pulchritudinib⁹ cōparare. sicut rosis violis aut alijs pciosis reb⁹ Sicut legit de rege Salomone. q̄ fuit pcipuus amatoꝛ mulierū. q̄ dilectam suaꝝ pharaonis filiā pciosis reb⁹ cōparauit dicens Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea q̄ pulchra oculi tui columbaruꝝ. Sicut vitta coccinea labia tua ⁊ eloquiū tuuꝝ dulce sicut fragmen malipunici gene tue. ⁊ sicut turris dauid collū tuum. pulchꝛiora sūt vbera tua vino odoꝛ vngētoꝛum tuoꝝ sup oia aromata. Mystice. p salomonē xp̄s intelligit q̄ est amatoꝛ ꝟginum ⁊ castarum mētiū. Sm illō ¶Proū. xxij. Qui diligit coꝛdis munditiā habebit amicū regem scilicet xp̄m. Hic etiam hz hāc cōsuetudinē q̄ amatrices suas ꝟgines castissimas cōpat rebus pulchꝛis. sicut. b. Agnetē lilio. quo nihil gratiosiꝰ ē ⁊ pciosius ad decentiā coloꝛis. redolentiam odoꝛis. efficatiā coꝛpis. vt dicit ¶Pli. in spe. nali. ij. c. ij. Significans in hoc q̄ huic nobili lilio b. Agne. nihil fuit decētius in coloꝛe. Naz Sm Amb. fuit pulchꝛa facie. sz pulchꝛioꝛ fide. Nihil fuit ea redolētius in odoꝛe. Sm illud Cañ. iiij. Odoꝛ tuus sup omnia aromata vel vngenta. Nihil etiam ea efficatius in ꝟtute. Quia dicit Salustius in iugurtino. Cum de ꝟtutibus agitur nulla ea excellentius cernitur q̄ ea que in adolescentibus inuenitur. Sunt. xj. ꝓtereā nobiles lilij ꝓprietates. ꝓpter quas lilio cōparatur btā Agnes. ¶Prima est q̄ liliuꝝ habet sex folia cādida. ⁊ aliqua grana q̄si aurea intus fulgentia que decoꝛant liliuꝝ Ita beata agnes velut p̄fulgidum liliū habuit in se sex virtutes suaꝝ castitatem ꝟginitatem q̄ cōseruātes. ¶Prima fuit modestia i sermōe. qđ patuit ex illo q̄ cum filio p̄fecti nō habuit longa colloquia. Sicut ⁊ hoc refert Amb. in legenda dicens: Luꝝ beata ꝟgo a scolis reuertit a p̄fecti filio adamatur. qui sibi gēmas ⁊ diuitias inumerabiles p̄misit si ꝓsensum eius ꝓiugio nō negaret. Cui Agnes breuiter respōdit. Discede a me pabulum mortis. q̄ iam ab alio amatoꝛe p̄uēta sum scz a xp̄o. Et hunc cepit cōmendare a q̄nq̄. s. a nobilitate generis. a decoꝛe pulchꝛitudinis. a diuitiaꝝ abundātia. a foꝛtitudine ⁊ potentie efficacia. ⁊ ab amoꝛis excellētia dicēs: Hic longe te nobilioꝛ est ⁊ genere dignioꝛ. cuiꝰ pater feminā nescit. cuiꝰ mater ꝟgo ē. Cui angeli seruiunt. cuius pulchꝛitudinē sol ⁊ luna mirāt Cuius opes nunq̄ deficiūt. Cuiꝰ coꝛe mortui reuiuiscunt. cuius tactu curant infirmi ⁊ confoꝛtātur. Cuiꝰ amoꝛ castitas. tactꝰ sanctitas. vnio ꝟginitas. Et hec q̄nq̄ ponit in q̄dā auctoꝛitate dicēs: Cuiꝰ generositas celsioꝛ. possibilitas foꝛtioꝛ. aspectus pulchꝛioꝛ. amoꝛ suauioꝛ. ⁊ oi gr̄a elegantioꝛ. Ecce modestia Sm monis. q̄ non ꝟba inutilia secū habuit. sz spōsū suum xp̄m ei p̄tulit ⁊ laudauit Ita debēt facere nr̄e ꝟgines se custodiēdo a loq̄citate q̄ est q̄si spina lacerās castitatē. Qđ ꝓbat autoꝛ troiane histo. li. ij. dicens Rex atroꝛ in insula colchis habuit filiaꝝ nomine medeā nimiū speciosam. in artib⁹ liberalib⁹ imbutā p̄ oīb⁹. Hec sedēs int̄ p̄ez ⁊ quēdam barbaꝝ noie Yason in amoꝛe eiꝰ accēsa dixit: O vtinā ille yason barbar⁹ tā speciosus tā nobilis. mihi maritali copula iūgeret: ⁊ cū eo ꝟba multa miscuit. ⁊ qđ nephas est i ꝟgine b̄ ipa ꝓtebat in phas. Et dic ibidē q̄ p⁹ pauca tpa yason medeam vi oppressit ipam defloꝛādo Ideo dic beat⁹ Amb. i omel. Discite ꝟgines

nō circūcursare p alienas edes. s. ire ad cōreas nō i publico miscere ꝟmones. Scōm ām Hreg. sermo ꝟginū debet eē prudēs. rar⁹. ⁊ modest⁹ nō tā eloquētia p̄ciosus q̄ pudore. Etiā debēt se a turpib⁹ ꝟbis abstinē. ꝟm illō Sen̄. A verbis turpib⁹ abstineo. q: licentia eor ipudicicīā nutrit. Scōs ytus ē labor i opatione. habuit enī magnū laborē vt ꝟginitatē suā ꝓseruaret. Quia sic dic̄ Amb. i legēda. Cū iuuenis audisset ꝟba ꝟginis lecto pſternitur. et q; p amore egrotaret a medicis p̄ suſpiria alta aperit. Nō audiēs pater replicat eā filio suo. ſz illa prioris spōsi fed⁹ se violare nō posse asserit. Cepit p̄fect⁹ inq̄rere q̄s ille spōsus eēt de cui⁹ ptāte se Agnes iactaret. Quidaz aūt sibi dixit q; xp̄m spōsū suū diceret. q̄ audito pus blādis ꝟmonibus deinde terroꝛib⁹ eā pulsat. Cui agnes: q̄c q̄d vis age. qđ q̄ris nō poteris obtinere. Cui p̄fect⁹: vnū tibi de duob⁹ elige. aut cū ꝟginibus dee veste sacrifica. aut cū meretricib⁹ scortaberis. Cui illa: nec sacrificabo dijs tuis. nec scorti polluar alienis. custodē enī habeo corpis mei angelū dñi. Etiā credendū ē q; btā ꝟgo agnes nō fuit ociosa i domo p̄ris. q: statim tradita fuit studio lr̄aꝝ. vt sic p studiū artiū vitaret carnis vitū. Hiero. ad rusticū monachū. Et ponit de cōse. dis. vlti. c. nunq̄. Ama sciaz scpturarū ⁊ vicia carnis nō amabis. Vñ ita necessariū ē ꝟginib⁹ modernis vt magnis laboꝛib⁹ resistant vitijs carnis. ⁊ his hostib⁹ q̄ ipugnant castitatē. Quia dic̄. b. Amb. in li. de ꝟginitate Int̄ oīa martyrij genera diuturniora sunt castitatis p̄lia. ⁊ nō solū ē carnis illecebris laboriose resistere. q: ociū ⁊ q̄es sunt spina lacerās castitatē ⁊ via ad luxuriaz. Sic̄ attestat̄ ꝓpha Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas zodome sororis tue superbia. saturitas panis ⁊ abūdantia vini. Ociū ipi⁹ ⁊ filiaꝝ ei⁹. Ideo docet Egidius roman⁹. de regimine p̄ncipū. li. ij. pte. ij. c. vij. et viij. Q; q̄libet pf vel mr̄ debēt sollicitari q; filie earū studeāt texere. filare. ⁊ opari circa lanam vel sericū ne ocio torpescāt. Sicut legit fecisse ipator octauian⁹. de q̄ refert Ualeri⁹ i policrate. li. vj. q; filias suas i lanificio fecit instrui vt si eas nubila fortuna ad extremā pauptatē p̄ij ceret. se p artē possent enutrire. Idē legitur de Cōstātino ipatore q̄ p̄cepit vt filie sue artem ⁊ ꝓsuetudinē manib⁹ opādi haberēt vt p exercicia opis vicia vitarēt vt si fortuna eis ñ fauēt possent p laborez manuū victū q̄rere ⁊ vestitū Idē referūt cronographi de karolo magno q̄ filias suas fecit lanificio assuescere coloq; ⁊ fuso ne p ociū torpescerēt. Cōsiderauerūtq; hi incliti ipatores q; ociositas ⁊ voluptas sūt arma antiq̄ hostis. de renū. c. nisi cū pdē. §. pſone. et de ꝓse. dis. v. c. nūq̄. His armis diabol⁹ dauid impugnauit ⁊ ip̄m supauit qñ vacās ocio cuz Bersabee vxore Urie adulteriū p̄petrauit. ij Reg. xj. His armis inuasit Salomonē q̄n cessauit ab edificatiōe dom⁹ dñi. et ocio torpebat ⁊ ip̄m vicit. q: mulieres alienigenas adamauit itaq; fuerūt ei vxores q̄si septingēte ⁊ ꝓcubine trecēte. iij. Reg. xj. Illis armis ipulit mariaz magdalenā ⁊ vicit vt peccatrix publica dicere tur Luc̄. vij. Jō docet Hiero. gliosus. ⁊ ponit de ꝓse. dis. v. nūq̄. Nō inq̄t vacet mēs tua vanis pturbationib⁹ q̄ si peccatori ſsiderint dñare bunt tui. ⁊ te deducēt ad delicta maxia. Bene q̄ dicit ps. lxxvij. In labore hoiuz nō sūt tē. trāsierūt vsq; i affectū cordis. Et ꝓcludit Hiero. Aliq̄t opis facito vt sp diabol⁹ occupatum te iueniat. Et dic̄ Egidi⁹ roman⁹ vbi s. Si aliq̄ femia eēt i tā alto gradu q; nō eēt p̄sueta certa talia opa exercē. adhuc nō eēt p̄mittenda vt ocio vacaret. ſz tradenda eēt studio lr̄aꝝ. Et sic pi⁹ libz̄ū accipiēs se lectionib⁹ occuparet vt sic pctā vitaret. Qz btā agnes nobilissimū liliū cū eēt i studio artiū. secura fuit. Sz cū a scolis reuerterēt. a filio p̄fecti vbis romāe adamata ē ꝟm q; dic̄. b. Amb. Tertia vt⁹ ē fuga occasionis peccādi q̄ fuit q̄si tertiū foliū q̄ nr̄m candidissimū liliū. b. agnes fuit decorata. Q; āt fugit occasionem peccādi ptz ex h̄. q: dedit se studio lr̄aꝝ q̄ vitat occasio culpaꝝ. ⁊ post q̄ reūsa fuit a studio māsit i domo p̄na. ⁊ q̄uis iuita ad lupanar inducta: tamē fuit ab angelis custodita Amb. ꝓtinuādo legēdā di. Cū. b. agnes noluisset in thoꝛ filij p̄fecti ꝓsentire nec idola imolare iussit eā expoliari ⁊ nudā ad lupanar adduci. tūtā aūt dēsitatē capilloꝝ dñs ei ꝓtulit vt meli⁹ capillis q̄ vestib⁹ tegeret. Ingressa āt turpitudinis locū angelū dñi p̄paratū iuenit. q̄ locum claritate nimia circūfulsit sibiq; stolā cādidissimā p̄parauit. Prefecti filij⁹ cū alijs iuuenib⁹ ad lupanar venit: ⁊ eos ad ip̄az p̄z⁹ iuitauit. q̄ ingressi ex miraculo āt territi compūcti redierūt. Quos ille appellās fatuos ⁊ ad eā furiēs itrās cū eā ꝓtingē vellet. a diabolo suffocat⁹ expiranit. Nō p̄fect⁹ audiēs cū ingēti plāctu ad eā venit. ⁊ cāz mort⁹ ei⁹ diligēti⁹ sciscitat. Cui agnes Ille cui⁹ volūtatē volebat pficē. eū i pit ⁊ occidit Nā socij viso miraculo territi redierūt illesi. Cui p̄fect⁹ In h̄ apparebit q; ñ magicis artib⁹ egisti si ipetrare poteris vt resurgat Agnete āt oratione: iuuenis suscitat ⁊ xp̄s ab eo publice p̄dicat. Pontifices igit̄ tēploꝝ seditionē in ppl'o excitates clamauerūt: tolle magam. tolle maleficā q̄ mētes mutat ⁊ alienat animos. Preſe/ctus āt viso miraculo voluit eā libare ſz pscriptionē metuēs. eā vicario derelinq̄t. Et q: eā liberare nō potuit trist⁹ absceſſit Ecce q; b. ꝟgo agnes nō dedit illis vanis iuuenib⁹ occasionē q: territi lumē fugierūt. nec etiā seipam ill' talē obtulit q; potuissent in ip̄az occasionē iuenire.

Discite igitur ab hac virgine o virgines cete/req; mulieres fugam occasionis peccādi. quia occasio peccati est velut spina lacerans castitatem. qđ patz in Thamar virgine sozore Absalonis. ij. Regl. xiij. vbi legit q; amon filius dauid adamauit. Thamar sozozē absalon. ita vt p amoze egrotaret. qđ audiēs Jonadab dedit ei cōsilium malū dicēs: Cuba sup lectum tuuz z languozē simula. Qđ ille fecit z dixit se a nullo cibū velle capere nisi a thamar. Illa autē sola iussu patris sozbitiūculaz pozrexit nulla an/cilla secū accepta. Amon autem videns eaz solam apprehendit eam z deflozauit. Quia occasionem sibi pstitit q; sola cum solo in thalamo fuit. Ideo dicit poeta: Si fugis fugit. si cedis cedere nescit. Nam locus z tēpus pabula pbēt eis. i. occasionē luxurie. Ideo etiā beata virgo agnes ne in domo turpitudinis sola existēs occasionē daret iuuenib⁹ ad peccādū. voluit secū habere angelū custodē sui corporis cū hūanuz auxiliū non haberet. Quarta virtus ē habit⁹ asper z hūilis. quem credit habuisse. b. agnes exq; tenere castitatē voluit. Jpa vera iudith ē q; sup lumbos quotidie hubuit ciliciū Judith. viij. Refert Amb. q; aspasius pfectus dedit sibi asperū habitū. qz iussit eaz in copiosū ignem iactari Sed in duas ptes flāma diuisa sediciosum pplm exurebat. z eaz minime tāgebat. ita vt dicere posset illō Eccl. vlt. In medio ignis non sū estuata. Post hec aspasius i gutture ei⁹ gladiū imergi pcepit. Et sic xps sponsus cādidus z rubicūdus ipam sibi sponsaz z martyrē cōsecrauit. Cū igit corpus ei⁹ xpiani z parentes eius cū gaudio sepelirēt: vix a paganis in eos lapides mittentes euaserūt Emerentiana autez eius coetanea ygo sanctissima lz adhuc cathecumia. dum iuxta sepulcrū eius staret et ostanter gentiles argueret ab eis lapidata est. Statimq; terremot⁹ chozuscatiōes et fulgura extiterūt adeo q; ex paganis plurimi perierūt. Ita q; ipi decetero ad sepulcrū venientes ygines. neminē leserūt. Ecce q; aspera vestem habuit beata agnes. Sic etiam virgines z mulieres si volūt esse caste optet interdū gerē vestes asperas et humiles. qz vestis superba est q; si spina lacerās castitatez. Qđ ptz Nume. xxv. vbi legit q; filij isrl fornicati sunt cū mulierib⁹ moabitarū seq; ornauerūt. qz dicit venerabil⁹ Boe. in li. de dis. sco. Ex satirici dicebāt luxuriaz i ornatu vestiū cōsistere. qđ pbat poeta ysus. Vestis pulcrha. cib⁹ largus. ociū q; somnus. Demergunt aiaz luxuriāq; vocant. Quinta virt⁹ ē sobrietas quā agnes habuit cuz se a superfluis abstinuit. ideo castitatē tenuit. qz sciuit q; excessus in potu z cibo ē spina lacerās castitatem. sicut legit Gen. xix. đ loth q; inebriat⁹ vino incestū cū filiab⁹ ppetrauit. Joo dic apls ad Eph. v. Nolite inebriari vino in q; ē luxuria. Quare refert Valeri⁹ i policrate lib. j. q; vsus vini romanis femis fuit ignot⁹ ne aliqđ dedec⁹ in eas plaberet. aut in luxuriā laberent Sexta virt⁹ ē custodia sensuū pcipue illoz q; remota ostendunt. vt visus vl audit⁹. qz curiositas vidēdi vana vl audiēdi ē spina lacerās castitatē. z via ad luxuriā. teste. b. Gregl. i omel. Si aliqs vir vel mulier viderit filiū vel filiā alienā. seruum aut ancillā z p ocupiscētia diligēter aspexerit. corrupta ē vna ygo. Et subdit. Si qs vo clericus vl religiosus vl laic⁹ cantica luxuriosa vel turpia libēter audierit z cum dilectiōe placito auditu susceperit. corrupta ē alia ygo. hec ille. Jsta sūt folia pfulgida q; decorauerūt beatissimā yginē agnetē z quālibet aliā yginē volētē saltē tenere castitatez. Scōa ppietas lilij ē qđ intus hz grana aurea fulgētia q; liliū decorant. Jta btā agnes habuit spēalia bnficia q;si aurea q; b⁹ dns eam p alijs exornauit. Et h enumerat btā ygo i legēda sua dicēs. Annulo suo subarrauit me dns me⁹ ihesus xps. z dexterā meam z collū meū cinxit lapidib⁹ pciosis Jnduit me ci clade auro texta. z immensis monilib⁹ ornauit me. posuit signū i faciē meā. vt nullū pter ipm amatorē admittā. Tradidit aurib⁹ meis inestimabiles margaritas. z circūdedit me vernātibus atq; ostātib⁹ gēmis. a q; mihi iā thalamus locat⁹ ē. cui⁹ mihi organa modulātib⁹ vocibus sonāt mel z lac ex ei⁹ ore suscepi. et sanguis ei⁹ ornauit genas meas. Jam amplexib⁹ ei⁹ casta astricta sū. iam corp⁹ ei⁹ corpori meo sociatū ē. Jā oīdit in thesauros incōpabiles q; mihi se daturū si in eo pseuerauero puisit. Illa oia accepit btā Agnes in regno celoz.

De eadem ygine. sermo secūdus.

Sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias Cañ. ij. Videmus q; inter omnes flores decentius liliū est ornatū z vestitum. nec est aliquis color q; potest ei cōpari. Ideo dixit domin⁹ Mat. vj. Cōsiderate lilia agri quō crescūt non laborant neq; nent. dico autem vobis quoniaz nec Salomon in omni gloria sua coopert⁹ est. sicut vnū ex ipis. Etiam liliū inter alios flores ē pulcherrimus qđ ptz ex diuersitate seu distinctione foliorum. ex pportione eoz z suauitate odorum. quia habent suauē odorem z nimiū excellentem. Mystice. p lilium btā Agnes figurat Quia sicut liliū est decēter a natura decoratuz foliis tanq; corona. Jta ygo btā agnes est vestita decenter a sponso suo xpo. sicut testatur i cantico hodierno dicēs: Jnduit me domin⁹ vestimento salutis z indumento leticie circumdedit me z tanq; sponsam coronauit me corona. Jpa etiā inter alias ygines pulchra ē. Cuius

pulchritudo lucet ex diuersitate seu distinctione prudentie. Quia ꝑm Amb. dr ꝺgo prudentissima. qđ ptz ex ꝓprietate iusticie ⁊ suauitate pudicicie Ita vt ꝺ ipa exponi pōt illꝺ Gen. xxiij puella decora nimis. ꝺgoq; pulcherrima ⁊ incognita viro. Ido xps spōsus cōpat eā lilio dicēs: Sicut liliū inter spinas ⁊c. In qb⁹ ꝺbis. b. Agnes a trib⁹ cōmēdat. Primo a ꝺginali candidatiōe. ibi. sicut liliū. Scdo a miserabili passione. ibi. inter spinas. Tertio a speciali dilectione. ibi. sic amica mea inter filias. Circa ꝓmum notāduz multe sūt liliꝝ ꝓprietates ꝑm qs beata Agnes lilio cōpat. Primo liliū sic refert ꝓli. in spe. natu. sedat iraꝫ ⁊ discordiaꝫ vniuſaz. cuius ratio est. qz liliū hz dulcē exalationē q dū p respirationē inbibit. estus mox calorꝭ suffocat nam liliū ꝑm Auic. cūctas extinguit colericas passiones, q qdem est fons ire et sanguinis. vt ait Gal. Ita btā Agnes p sua dulcia verba et benigna sedauit iram pfecti romani. ita vt prius qui eam expoliari iussit. ⁊ ad lupanar duci. postea suaui oratiōe ⁊ filij sui suscitatiōe ipam dimittere voluit. ⁊ mitigat⁹ fuit. ꝑm illꝺ Ecci. vj. Uerbū dulce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos. Idē etiam ptz de filio pfecti q tanq; leo furiens ad ipam in locū turpitudinis intrauit. Postq; autē fuit ab ea suscitatus mitigat⁹ est. ⁊ xpm publice pdicauit. vt dic Amb. Idē manifestuz est in paganis q circa scpulcrū sancte Agnetis sanctā emerētianaz ex iracūdia lapidabāt. quos mitigauit p coactionem. Quia dicit Aristo. x. Ethi. Multi plus obediūt coactioni q; sermoni. Item p choruscationes. ⁊ p fulgura iram eoꝝ sedauit vt decetero veniētes ad sepulcrū eius non leserūt. ⁊ pcipue hoc cādidissimū liliū beata Agnes mitigauit iram iudicis irati erga peccatores Sicut de ꝫ ptz in miraculis sancte Marie: de quodā iudice nomine stephano q erat rome: ⁊ vnū ortū btē Agnetis violenter abstulit. ꝓpter qđ dānatiōi ad iudicatus fuit. Et ipa īmemor huius violentie cum sancto piecto ⁊ beate ꝺgini marie p ipso intercessit ⁊ iram mitigauit. Ideo figurata est p abigail prudentissimā que virū suū stultum nabal erga dauid regez recōciliauit. ⁊ iram ei⁹ sedauit. j. Reg. xxv. Secūdo liliū habet ꝺtutem cōbustionis corporis sanatiuam. ꝑm ꝓdetrū de crescē. li. vj. c. xiij. qui dicit. folia lilij decocta ⁊ posita ad locū cōbustiōis: sanant. Idē dicit Johes mesue in ꝑma practica. Membra igne vsta liliū supra positū optime sanat. Cui⁹ ratio est. quia ꝑm Galienū liliū maturatiuū ē vlcerū. apostematū ⁊ tumorū. Idē facit radix eius si trita cum oleo apponat. Ita beata Agnes sanare pōt ignem cōbustionis male concupiscētie carnalis q̄ heu viget in omnib⁹. Teste beato Johāne. j. Joh. ij. Totus mūdus in maligno. id ē. in malo igne cōcupiscētie posit⁹ est. Ista ignē in seipsa extinxit. q̄uis enī esset ꝑm Amb. tm̄ tredecim annoꝝ. que quidem etas magis est lasciua. et ad concupiscētiam inclinata. tamen fertur sic dixisse iuueni ipam in cōiugum petenti. Discede a me fomes peccati. nutrimentum facinoris. pabulū mortis discede a me. quia iam ab alio amatore ꝑuenta sum. qui mihi satis meliora obtulit ornamēta. vt ptz in legenda. Ideo pōt dicere cuz Sara illꝺ Tob. iij. Tu scis domine q nunq; cōcupiui viruz meū mundā seruaui animā meā ab omni cōcupiscētia. Istam etiaz cōcupiscētie cōbustionē sedauit in alijs. sicut refert Januēsis de quodaz viro paulino q̄ ecclesia sancte Agētis fungebat sacerdotij officio. hic cepit miro carnis ardore tēptari eoq; vexari. Qz cum deum offendere nollet. a sūmo pontifice licētiam cōtrahēdi matrimoniū petijt. Cuius autem bonitatez ⁊ simplicitatē papa cōsiderās. annulū ei cū imagine formose beate Agnetis que in sua ecclesia depicta erat ex pte sua dedit ⁊ iussit vt imagini formose beate Agnetis que in sua ecclesia depicta erat ex pte sua preciperet: vt se permitteret despōsari. Cuiq; hꝫ sacerdos huic imagini iperaret. illa cōtinuo annulo digituz porrigens. ⁊ illo suscepto digitum retrahebat. Et extunc omnē maluz estum ⁊ tēptationē carnis a sacerdote fugauit. ⁊ amodo illaz diabolicā incensionē minime sensit Quis hoc fecit certe hoc mitigatiuū liliuz celeste qđ iam erat plantatū in ortuz celestis paradisi. qđ abstraxit ab eo omnez ardorē a diabolo īmissum: vel a ꝓpria carne excitatū. Recte sicut ait Dionysi⁹. liliū sup vulnus adustū positum extrahit ardorē mitigatq; dolorem. Idcirco omnes senes ⁊ iuuenes vidue et ꝺgines viri ⁊ mulieres q̄ in maligna cōcupiscētia sūt inflāmate p desideriū. q̄rere debent hoc celi liliū beatā Agnetē: ⁊ sese illi cuz fide ⁊ dilectiōe desponsare. ꝑm illud Ozee. ij. Desponsabo te mihi in fide. ⁊ extunc cōbustio illa cessabit vt patuit in ꝑfato sacerdote. Tertio liliū habet ꝺtutem mūdificatiuā. quia faciē mūdificat. vt dicit ꝓpetr⁹ de crescē. vbi supra. ⁊ fit hoc mō. accipe tuberositates radicis lilij ⁊ desicca. puluerem inde fac. postea tēpera cū aqua rosacea ⁊ desicca. quo facto ter vl̄ q̄ter puluerē solū cuz aq̄ rosacea ꝙfectam duc sup faciē ⁊ fugabit ꝙtracti/ onē rugaꝝ abluēdo ⁊ faciē dealbādo. Idē dicit Diony. hāc ꝺtutē habet btā Agnes. liliū celestis padisi. qz oēs eam inuocātes mūdat ⁊ dealbat a nigredine mentaliuz facinoꝝ. Be qua dicit Hiere. Threñ. iij. Denigrate sunt facies eoꝝ sup carbones ⁊ non sunt cogniti in plateis Et non solū mūdat maculā mentalē. sz etiā corporalē. Ad qđ ꝑbandum. refert Amb. ꝙ puella quedā noie Constantia Constantini magni filia totaliter in facie erat leprosa. ⁊ grauissime

vndiqz i corpore maculata. hec audiens famaz beate Agnetis tumulū eius adijt. ⁊ cum ibi in oratione pſisteret obdormiuit. viditqz beatam Agnetē aſſistentē ⁊ dicentē ſibi. Si in xp̄m credideris ⁊ tinuo liberaberis. Ad hanc vocē cuigilans pfecte ſe ſanatā inuenit ⁊ illa baptiſmū recipiens ſup corp⁹ beate Agnetis baſilicā fecit. ⁊ ibi in virginitate degēs multas exemplo ſuo ỽgines ⁊gregauit. Ecce quomodo hoc celeſtis orti liliū faciē corporis hui⁹ ỽginis mundauit. ⁊ faciem inſup mentis ſue a ſpirituali lepra peccati dealbauit. ⁊ in mūdicia ſpūali pſeuerauit. Ecce ỽginitas ſine humilitate nō eſt mūda. ſm illud Aug⁹. Quid ꝓdeſt cōtinentia ſi dñabitur ibi ſuꝑbia. Melior eſt humilis cōiugalitas qz ſuꝑba ỽginitas. Ideo ſumere debent radicē. i. hūilitatem (que debet eſſe radix ỽrtutū. ſm Greg⁹. dicētem i omeł. Qui ceteras ỽrtutes ſine humilitate cōgregat. in vētū pulueꝛem portat) ō hoc albiſſimo lilio bea. Agnetē q fuit humilis ỽgo. ⁊ debent eam puluerisare. hoc eſt quō in puluerem redigenē cogitare. ſm illud Geñ. iij. ꝓuluis es ⁊ in puluerem reuerteris. ⁊ hunc puluerē debent inducere facie bus ſuis. āmodo inſignia ſuperbie abijciendo Sicqz ſpecioſe xp̄o apparebunt. qui dicit eis Cañ. ij. Ecce tu pulcrha es amica mea ecce tu pulchra oculi tui colūbaꝝ abſqz illo qō intrinſecus latet. ⁊ hoc ad p̄mum. Quātum ad ſecūdū ſm naturales ſpine mutuo ſolent connecti ſicꝛ ptz de arboꝛibus ſpinoſis q adinuicem ſe cōtinent. ⁊ alterutrū muniūt ⁊ defendūt. et man⁹ reſistentiū ſibi pungunt ⁊ vulnerant. ⁊ ſi inter eas aliqō creuerit liliū. illud lacerant ⁊ extinguūt. ſeſe autē raro ledere approbanē. Myſtice. p ſpinas tyrāni impugnantes bonos hui⁹ mundi figuranē. q ſe in malo cōnectunt contra bonos ipos vulnerando. qō figuratū ē Nume. xxij. vbi legiē q Balach rex iniqu⁹ cum malo ꝓpheta balaam ſe ſociauit contra iſrael. qñ ꝓpheta pp̄lm maledicere ⁊ pſequi intēdebat. Ita etiā legiē q herodes ⁊ pylatus facti ſunt amici q antea longo tēpoꝛe fuerūt inimici. ād hoc ꝛ vt ip̄m ieſum vulnerarent ⁊ morti cōdemnarent. Ita etiam romanus p̄fect⁹ cū filio ſuo fuerūt qñ ſi ſpine pungentes ſe adinuicē cōnectē do vt hoc delectabile liliū vulnerarēt videlicz Agnetem. Tandez filius p̄fecti voluit ſibi ſuripere ỽginem: ip̄am ad ſuum cōiugiū inducē do. qō ſine doloꝛe ⁊ ſtimꝛo nō fuit. qz nouit eē ſcriptū p beatū Amb. in ſli. de ỽginitate. virgi nitas eſt amica diuinitatis. ſpeculū puritatis. ornamentū murifice venuſtatis. riuul⁹ pepetue voluptatis. Et in aut⁹. de lenonib⁹. Colł. iij. ſ. ſanximus. Sola caſtitas cuz fiducia poſſibilis eſt ſeu potens ē. Et bñ potuit beata Agnes ſtimulari. qz tria habuit allicientia eaz ad ei⁹ conſenſum. ꝓmum fuit iuuenilis etas. ſm illud Eccēs. xij. Adoleſcētia enī ⁊ voluptas vana ſūt Sed hanc vanitatē ip̄a ſpꝛeuit. Quia dicit beatus Amb. Quis eēt ānis iuuēcula tñ animo cana. Secūdū fuit pulchꝛitudo. qz pulchꝛa facie. ⁊ ſcimus q pulchꝛe ỽgines ⁊ mulieres maioꝛes habent adherētias ⁊ frequētioꝛes Quia dicit Hiero. ꝓulchꝛa cito amaē et feda facile cōtemniē. difficile cuſtodiē qō plures amāt. Sz pulchꝛitudinē corpoꝛis non curauit. ſm illud ꝓꝛoū. xxxj. Fallax gratia ⁊ vana eſt pulchꝛitudo. mulier timēs deū ip̄a laudabiē. De iteri oꝛi ỽo pulchꝛitudine fuit ſibi cura. ſm illō p̄s. xliij. Omis gloꝛia eius filie regis ab int⁹. Ideo poteſt dicē illud qō dicit beat⁹ Greg⁹ in li. dialo. de puella nomine Galla. illa exterius nihil deformitatis timuit. q interioꝛē ſpeciē amauit nec verita eſt ſi hoc in ea federaretur qz q a celeſti ſponſo non amareē. Tertium fuit munerū oblatio. qz p̄fecti filius obtulit ei plurima. Gēmas ⁊ diuicias et ampliꝛa repꝛomiſit. Multe enī ſunt quas non ſeducit pulchꝛitudo ⁊ iuuētus. quas tamē munerū oblatio ſeducere conſueuit. In cui⁹ ſignum ſeru⁹ abꝛae dedit rebecce munera vaſa argentea ⁊ aurea: vt ip̄am facilius ad conſenſum filij dñi ſui inclinaret. Sed omnia munera beata Agneſ deſpexit Sciebat enī q huiuſmodi munera terrena nō danē ſpōſis dei. ſed concubinis. ſm illud Geñ. xxv. Filijs autē cōcubinaꝝ largitus eſt munera. dona aūt ſpūalia ⁊ celeſtia danē legittimis ſponſis. de quib⁹ gloꝛiaē in legenda. Secundo punita eſt a p̄fecto qui polluere voluit ei⁹ famā et nominis honeſtatē tradendo ipſam ad lupanar qō etiā doloꝛoſum fuit. quia dicit ꝓꝛoū. xxij. Melius eſt nomē bonum qz vngenta p̄cioſa. Contra hoc habuit angelicā ſocietatem. qui angelū ibidem p̄paratū inuenit. q infamiā ei⁹ aboleret. Ideo iuſſit etiam eam nudam trahi per ciuitatem. vt de ea impleretur illō Ezech. xvj. Derelinquent te nudam ⁊ ignominia plenam. ⁊ hoc fecit ideo vt nuditas ſibi verecūdiam faceret. Solent enī vere virgines magis timere nuditatem qz penaz. ſm illud Ezech. xvj Eras nuda ⁊ confuſione plena. Sed contra hō habuit a deo adiutoꝛium. qz tantam denſitatē capillis ei⁹ deus tribuit. vt melius capillis qz veſtibus tegeretur. Et in hoc verecūdiam ab ea repulit. Ideē etiam ip̄am in loco obſcuro fecit includi. vt loci obſcuritas eam terreret. Sz contra hoc habuit claritatez vt qui ad eam ingreſſi fuerant. p nimio ſplēdoꝛe eam videre nō poterant. Alle ſpine non potuerunt eam vulnerare. Sed ip̄a ſciut eas in ſuam ꝓpꝛietatē cōmutare. Quia filius p̄fecti ſuſcitatus effect⁹ eſt publicus chriſtianus. Perfectus etiā viſo miraculo credidit. ⁊ in virum alterū mutat⁹ fuit.

Sermo

Tertio punita fuit ab aspasio prefecti vicario qui volebat in ea extinguere fidei integritatez multiplex ei inferendo suppliciū . Jussit enī eā in ignem copiosū iactare. vt ignis crines ei⁹ et ossa i cinerē redigeret. ne alique reliquie remanerent quas christiani honozarēt. Sz ipa ignē deuicit deuota ozatione. Jpa enī hodie in medio flammarū expānsis manibus ozabat dicēs: Te deūcoz venerāde colende pater metuende quia per filiū tuum minas euasi sacrilegi tyrānī. et carnis spurcicias imaculato calle trānsiui. Ecce venio ad te quem amaui . quem quesiui. quē semp optaui. ⁊ hoc ad scām. Qtum autē ad tertiū est notanū speciale signum est quādo sponsus spōsam nominat amicā suam. Can. ij Surge ppera amica mea. colūba mea. formosa mea. ⁊ veni. Speciali⁹ autē est quādo eaz vestit pulchris vestibus ⁊ eam ad suum thalamū introducit. Et hoc signū dilectiōis ostēdit rex asuerus erga Hester desponsatā sibi . que non accepit cultum muliebrē. sed quecunqz voluit egeus eunuchus ei dedit. ⁊ que cum deberet itrare ad regem ordinauit. vt habetur Hester. ij. Ideo duo signa dilectionis ostendit sponse sue beate Agneti. quando eā amicā suā dignatus est vocare dicēs: Sicut lilium ⁊c. sic amica mea inter filias. Specialius autē signū ei ostēdit quādo eam vestib⁹ deauratis induit . ⁊ ad suum thalamū gaudens introduxit Et hāc vestem ostendit octauo die parētibus suis ⁊ amicis. Cū enī parentes eius octauo die iuxta tumulū vigilarēt. viderūt chorum virginū vestibus aureis radiātē. inter quas viderūt beataz Agnetē simili veste fulgētē. ⁊ a dextis ei⁹ agnū candidiorē niue stantē. Quib⁹ illa dixit: Videte ne me quasi mortuam lugeatis. sed cōgaudete mecū ⁊ cōgratulamini. quia cuz his omnib⁹ lucidas sedes accepi.

In ꝓuersiōe sancti Pauli apli. Fmo ꝑmus.

Beniamin lup⁹ rapax mane comedet ꝑdam ⁊ vespere dividet spolia. Geñ. xlix. Ad experientiaz videm⁹ q fluuij magni iuxta ciuitates fluētes interdū se vltra solitū diffundūt: ⁊ adeo excrescūt q se cum capiūt arbores ⁊ molendina atqz pontes. Et cuis hominib⁹ nōnunqz faciūt damnum: vltimo tamē in se diuidunt capta vt auruz vel argentum de terra raptuz. ⁊ pisces de piscinis Moraliter. ꝑ fluuiū cōuenit designari beatuz paulū. quia Fm naturales fluui⁹ sapit naturaz sui originis. Ut si origo habuerit dulcē aquaz ⁊ fluui⁹ habebit. Si autē amarā. erit etiā amarus. Ad ꝓpositum. beat⁹ paulus ortum habuit de tribu beniamin. vt habet ad Phil. iij. Et q de beniamin dictū erat hoc ꝟbum ꝓpositū thematis Ideo in paulo qui fuit de genere ei⁹ est impletum. Iste fluuius in ira tm̄ se diffūdit vt non solū caperet arbores. i. cōtemplatiuos sed et molendina. id ē. cōiugatos. Sicut dicit i epla hodierna Act. ix. Saulus adhuc spirās minarū scz verbis. ⁊ cedis. i. verberib⁹ in discipulos. accessit ad ꝓncipes sacerdotum ⁊ petijt ab eis epl̄as in damascuz vt si quos inueniret huius vie viros ⁊ mulieres. id ē. cōiugatas ⁊c vinctos ꝓduceret in hierusalē Ecce rapacitas Postqz autē cōcisus fuit ⁊ ab ira quieuit . largiter argentū ⁊ aurū diuisit gentibus ⁊ iudeis id ē. aureas doctrinas i tertio celo raptas. Sicut ⁊ hoc volūt verba ꝓassumpta. in quibus paulus a tribus describitur. Primo vt auste rus ecclesiarū dēpdator. ibi. beniamin. Secundo vt seuerus auicularū captiuator. ibi. mane comedet. Tertio vt largus doctrinarū dispensator. ibi. vespere diuidet spolia Primo est notandū dicunt naturales q lupus certas ꝓprietates habet ꝓpter quas beatus paulus ei comparatur . Primo lupus ē animal valde rapax sicut refert Aristo. ꝓncipaliter de aliquo lupo libro. ij. de animalibus . qui in india est habēs tres ordines dentiū. superius ⁊ inferius. ⁊ habet pedes leonis. faciemqz hominis. ⁊ vox ei⁹ vt tuba terribilis. velox est sicut ceruus . et est audacissimus comedēs homines. Huius lupi ꝓprietates etiam ante cōuersionem Saulo cō gruebant Recte enī sicut iste lupus habet tres ordines dentium quib⁹ se defendit. Ita Saulus qui nunc paulus dicit tres habuit defensores. Primi fuerunt defensores pharisei qui in hoc ipm iuuābant. ⁊ litteras ꝓtra christianos dabant. vt dicit Act. ix. Et illi in minarū exhibitione eum audacē faciebant. Quia dic Aris. j. Pol. Seuissima est iniusticia habens arma. Secūdi fuerunt socij crudeles qui fuerūt sibi in causam audacie . Quia dicit Paride in li. de trib⁹ regibus. Sol⁹ homo timidus est. plures enī simul cōstantes audacissimi sunt tam i die qz in nocte. Terti⁹ fuit ipe. quia fuit audax qō habet Act. viij. Saulus deuastabat eccle/siam per domos intrans viros ac mulieres trahens in custodiam. Sunt heu multi homies in ciuitatibus peccatores qui cum sperent a superiorib⁹ habere adiuuamen. vl̄ ab eis nō puniūtur. vt sunt lusores potatores ⁊c. peccāt audacius societate cōgregata . ⁊ nocte dieqz currūt bonorumqz pacem perturbāt dicentes Tamē paulus ita fecit. ⁊ nū ccum christo regnat. Sz attendant miseri q paul⁹ fecit ⁊ penituit. ⁊ ipi fortassis sup illo nunqz penitent . Paul⁹ tamē hoc fecit ex zelo legis. Sicut testatur ad Gal. j dicens: Abundanti⁹ existēs emulator paterna rum mearū traditionū. Isti autē faciūt ex malicia mētis. Sz audiāt ibi bea. Gregl. sup Job xv. Pingui ceruice currūt cōtra deū dicentes

XXXI

Iste dei iudicio eternaliʳ interibit q̄ tāta aimosi
tate ⁊ audacia deū offendē nō desistit. Scōa p
pietas lupi est. vt dicit Amb. in exame. lib. v.
c. vj. Si p̄us lupus viderit hoiem viōr hō vo/
cem p̄dere. Jō exiuit ḃ puerbiuz qñ subito ta-
cent in aliq̄ ꝯgregatiōe. lupus est in fabla. Ita
fideles xp̄i. viso saulo ex timore siluerunt. seq̄
ab eo abscōderūt cū ip̄m solū audierī. ita vt ve
rificareť illud Ecci. xliij. Jn ꝑmōe ei⁹ siluit vē-
tus. i. hoies fideles nōdū in fide firmi q̄ vēto cō
panť. sicut dr Job. vij. Uent⁹ est vita mea Jō
legiť Actē. ix. Ex in damasco erat q̄dam discipu
lus dñi noie Ananias abscondit⁹ timens Sau
li aduentū. Ad quem dñs. Surge ⁊ vade i vi/
cum q̄ dr rectus. ⁊ quere Saulū tarsensez i do-
domo iude. Jp̄e aūt timēs se excusabat dicēs.
Audiui a multis de viro ḃ q̄ta mala fecerit in
hierlm. ⁊ nūc hic habet ptātem a p̄ncipibus sa-
cerdotū oēs q̄ inuocant nomē tuū ⁊c. q. d. Nō
audeo apparere in ꝯspectu ei⁹. Idē ptz ibidez
de ℙetro ⁊ ceteris q̄ noluerūt se ei sociare. Sz
in cōspectu eius siluerūt. Ideo dicit. b. aug⁹. in
ꝑmone de ꝯuersione ei⁹. Audiēs ℙetr⁹ q̄ sau
lus eū q̄rebat. ℙolus eū formido tenebat. Noli
timere beate ℙetre. qz te nō querit saulus. sed
paulus vas electōis te cupit videre. Eya sācte
℘etre bñdic deū ⁊ suscipe fratrē. ⁊ habeb euz
cū defendis eccl'am adiutorē. Tertio lupus hz
hanc ꝓpetatem qñ vult inuadere gregē ouiuz
⁊ ip̄as iugulare. Si tūc p̄us videť a pastore seu
custode ouiū. ferocitatē deponit. ⁊ oues nō in-
uadit. vt dicit Amb. vbi s. Sic factū est de sau
lo. Cū em accepisset lr̄as in Damascū volēs in
uadere oues xp̄i ⁊ morti tradē. p̄ceuisus fuit a
xp̄o q̄ est custos hoim. Job. vij. ⁊ pastor xp̄ia-
norum Job. x. Iste inquā p̄uidit eū oculi pieta
tis. ⁊ ad terrā ꝓstrauit. ⁊ iō extunc omnē depo
suit ferocitatē quā aduersus oues ꝯcepat ⁊ di
xit. Dñe q̄d me iubes facere. Sup quo dic au-
g⁹. Occisus agnus a lupis fecit agnū de lupis
Jam parat se ad obediendū. q̄ p̄us seuiebat ad
psequendū. Idē in alio ꝑmone Elisus est seui-
ens ⁊ factus est credēs. elisus est lupus. ⁊ fact⁹
est agnus. elisus est psecutor. ⁊ factus est p̄ze-
dicator. elisus est filiꝰ pditōnis. ⁊ fact⁹ est vas
electōnis. Et ḃ quo ad p̄mū. Quantū ad scōm
describiť ℙaulus tāq̄ ouiū domitarū captiua
tor. Ubi nota dicit Ari. in li. aialiū. Tota natu
ra lupi insidiať ouib⁹ siue aduersať. qđ ptz in si
mili. qz cordula facta de intestinis lupi adiūcta
cordis citare factis de intestinis ouis. eas de/
struit ⁊ corrūpit. Illa etiaz diūsitas ptz ex ḃ q̄
lupus vt faciliꝰ oues capiat sub herb ⁊ folijs i-
terdū se occultat. ⁊ cū venerit ad ouile oēs ouel
strangulat. si sibi nō resistiť a cane aut pastore.
Ita totaliť Saulus aduersabať ouibus xp̄i q̄
in lege ⁊ in euāgelio nō simlť cōcordabāt. Ipse
em̄ sonabat ad legē ⁊ circūcisionē. Oues autē
xp̄i ad euangeliū ⁊ baptismi lotōnez. ⁊ hec fuit
magna dissonātia. recte sicut cordia lupi cū cordia
ouis facit dissonātiā magnā. iō eas vlr destru-
xisset nisi ver⁹ pastor restitisset. Jp̄e em̄ verus
pastor nr̄ax aiax xp̄s fecit ꝯtra euz sicut pasto
res ꝯtra lupū. Nā infestos faciūt eis laqueos
foueas ⁊ pedicas. Jn q̄b⁹ dū se oues capere cu-
piūt ⁊ credūt: capiunť. Ita saul⁹ volens capere
oues capt⁹ est a pastore. Jō exclamat aug⁹. in
ꝑmōe de cōuersiōe ei⁹ di. O inenarrabiľ patia
dei. inuenit p̄usum ⁊ efficit cōuersuz. inuenit sā-
ctorum p̄cussorem. ⁊ fecit eū pietať tutorē. In
uenit vas fetulentū ⁊ exhibuit eū vas purissi/
mum. inuenit mistrū neq̄ssimorū iudeorū. ⁊ feč
eum cōparem sctōr suorū. Inueit supbū ⁊ hu
milem fecit eū. Inueit blasphemum. ⁊ ꝓstituit
eū apl'm. Ecce q̄ aliqñ iniquissimorū sacerdotū
epl'as deferebat ad destructōez ml'torū. nūc ei⁹
resonāt epl'e p vniūsum orbē terrax. Hec aug.
Dicūt etiā expti naturales. Cū lupus cadens
in foueā capiť. dūq̄ capt⁹ in ea teneť oēm ōpo-
nit ferocitatē. ⁊ si ad eū p̄ciť vel mittiť ouis.
eā nō laniat q̄uis naturale odium inter eos ex
istat. Sic etiā paul⁹ dūmō capt⁹ fuit a xp̄o non
laniauit ananiā q̄ interp̄tať ouis. q̄uis ad ip̄z
missus essz. Deb dicit aug⁹. in ꝑmōe vbi s. Ec-
ce lup⁹ rapax adducit ad ouē sequēdā nō reci-
piēdaz. sz ne rapientē ei⁹ grex pauesceret lupuz
ip̄e pastor de celo q̄ hec oia faciebat nunciauit
venturū oui. sz nō seuitux. Quia dñs lupo se/
uiciā inťdixit. lup⁹ ad ouē capt⁹ adducit Quis
sub māu pastoris ꝓfortať. ne iam putet seuiētē
mira res ab agno lup⁹ p ouib⁹ mortu⁹ fuit ouis
secura de lupo. Et qđ est ampli⁹ mirandū. ouis
baptisauit lupū. ⁊ ex eo fecit agnū. hec ille. Ui
de qm̄ obediēs fuit xp̄o. iste seuerus captiua/
tor ita vt ab oue se duci mittēt. q̄re ḃ. qz vt ait
Amb. sup epl'az ad Gal'. j. ei⁹ p̄secutio nō fuit
ex malicia sz ex ignorātia. Et in signū illi⁹ mor
vt coḡuit se errasse ꝯfusus est ⁊ seuiciam poster
gauit. Et est notādū q̄ tyrāni hᵘ mūdi seuiētes
q̄ nūc ex euāgelio sciūt se errare. ⁊ ob ḃ a deo p
cutiunť. tū corpis infirmitate. tū hostiū adūsi-
tate. ⁊ tñ nolūt se emendare. sequunť pauluz in
rabie tyrannica. nō aūt in salubri pnia. ℙaul⁹
nesciēs p̄secutus est eccl'am. Illi aūt sciētes fa-
ciunt maliciā. Sz audiāt illud Lu. xij. Ille ser-
uus q̄ coḡuit voluntatē dñi sui ⁊ nō fecerit ꝑm
volūtatez ei⁹ vapulabit plagis ml'tis. ⁊ ḃ ad se-
cundū. Quantū ad tertiū describiť. b. ℙaulus
tāq̄ largus doctrinax dispēsator. ibi. vespe di
uidet spolia. Dicūt naturales lup⁹ q̄ñ nutrit fe
tus suos tāte est astutie q̄ cibū aut p̄dā nō q̄rit
in ꝓpinq̄s locis. sz tuuc tpis venať a remotis.
ne fet⁹ possit p̄cipi ⁊ occidi. ⁊ hāc p̄dam quam
portat fetib⁹ studet impartiri. Mistice beatus

paulus p⁹ ꝙuersionē suaz habuit a deo sibi datos filios spūales. de ꝗbus dicit ad Gal. iiij. Filioli mei ꝙs iterū parturio. Jō circa litt⁹ h⁹ mūdi nō ꝙsiuit seu rapuit ꝑdā sui euāgelij. Sz a remotis hꝫ est in tertio celo illō didicit. Sic testat ad Gal. j. Notū vob fratres facio euāgeliū qđ euāgelizatū est a me. qz nō est ſm homiez. neqz ab hoie accepi illō. neqz didici. sz p reuelatōem Jhu xpi. Quia dicūt doctores q in illo triduo qñ iacebat cec⁹ nō manducās neqz bibēs rapt⁹ fuit in celuz tertiū. Sicut dic. ij. Cor. xij. Ubi ſm Aug. in li. de videdo deū. fuit sibi ꝙcessum vidē diuinā essentiā. eo q essz futur⁹ doctor gētium. vt ibi dicit euangeliū. Igit de hac lōgin qua terra reūtens ⁊ ꝑdam afferēs filijs suis spiritualib⁹ largit diuidit. sic mēorat ppha dicēs Uespe diuidet escā. Jō dic Amb. li. de viduis pte ꝑma. Hic inqt ad tps elegit morari in terra ppter ꝙuersionē fideliū renuncians interi celo hic est q escas rapiēs in celo tanqz violent⁹ raptor. eas famescentib⁹ diuisit in terra. hec ille.

Quis inter apl̄os plus ꝑdicauit seminādo verbum dei. docendo plures epl̄as p orbem misit? certe null⁹. Qz ſm Chry. de laude pauli omel. j. Paulus terrā. mare. greciā. sit⁹ ⁊ barbariē. ⁊ oēs regiones sub sole circūiuit. ⁊ peccatoz spinas euulsit. errores fugauit. ibiqz xp̄i veritatis seminauit. Jō cōmendat eū in vita ⁊ ꝑdicatōne ⁊ oibus sanct⁹ esse eccl̄ez dicēs. Abel obtulit sacrificiū ⁊ inde laudat. Sed si pauli hostiā adducā⁹ i mediū ꝗtū celū a ṫra supioz appebit. Siqdem p singl̄os dies semetipm immolabat quā tñ hostiā duplicit offerebat. tū in corde. tū in corpe mortificatōez circūferēs. Nō em̄ oues ⁊ boues offerebat. sz semetipm duplicit imolabat. neqz his ꝙtent⁹ fuit. sed etiā orbē vniūsum studuit offerre. qz oēm terrā circūiuit. ⁊ ex hoibus angelos fecit. ⁊ ipos hoies ꝗsi ex demonib⁹ i āgelos puexit. Abel dolo germani pcussus occubuit. Paul⁹ xo ab eis iterfect⁹ est ꝗs ab inumer⁹ mal cupiebat eruere. Noe ppt iusticiā in arca a diluuio ꝑseruat⁹. h aūt mlto seuioze inundante diluuio nō arcā coaptādo cōpaginib⁹ tabularū sed epl̄as cōponēdo p tabul. vniūsuz orbem periclitantem e medijs fluctibus liberauit. Hic in arca cozuum inclusit de arca rursum cozuum emisit. ⁊ includens lupū ferocitatem ei⁹ mutare nō potuit. Paulus aūt accipitres miluosqz suscipiēs fecit columbas ⁊ exclusōes. oēm ferocitatē. māsuetudinē spūs introduxit. Abraam mirantur oēs. qz ad dei ꝓceptum patriā cogtosqz relinqt. Sz quō possz paulo eqri q nō tm patriā vel cognatos sz seipm ⁊ mōm fligt. imo ⁊ celos ⁊ oia ad tps. vt xp̄z lucrifacēt Sz ⁊ abraā i piculū se tradēs hostib⁹ filiū fratri eripuit. Paul⁹ aūt vniūsuz orbē de ipa diaboli extrahēs potestate. ⁊ magn̄ ⁊ innūerabilia picula suscepit ppr̄ijsqz mortibus securitatem maximā alijs ꝙpauit. Filiūqz abraā voluit imolare. Paulus xo millesies seipm imolauit Ysalare. Paulus xo millesies seipm imolauit Ysaac patiam aliqui mirāt. eo q puteos a se factos obstrui patiebat. At paulus nō puteos cernēs lapidib⁹ obrutos. sz ppriū corp⁹ ⁊ eos a quib⁹ patiebat trahebat ad celū. Quāto em̄ āpli⁹ ob uebat iste fōs patie. tātomagis erūpebat ⁊ plures ex se fluuios effūdebat. Jacob lōganimitatem habens septē annis p sponsa. Paul⁹ totius vite suiciū p sponsa xp̄i impēdit. Joseph pudicicia ꝺcozat⁹. Paul⁹ aūt nō solū hūanoz corpoꝝ pulchritudines. sed etiā omia q vident decoza ꝙspicies sicut fauillā ⁊ cinerem despexit. Stupent iob patiēt̄ ⁊ sencient̄ infirmitates mortales. Sz paul⁹ nō mēsib⁹ tm. sz ānis plib⁹ in agone ꝑdurās q non a trib⁹ amicis sz a cunctis infidelib⁹ a fratrib⁹ etiā obprobria sustinebat ꝙsputus ab omib⁹ atqz maledict⁹. Job erat in magna hospitalitate ⁊ cura pauperū. Sz quā curā ille impēdebat debilib⁹. hanc iste animis morbidis impēdebat. Illi⁹ omi aduenīēti apriebat dom⁹. hui⁹ ania vniuerso patebat orbi. Et ꝗdē ille cū oues ⁊ boues haberet mificoz erat in paupes. hic xo nihil ampli⁹ cozpore suo possidēs. de hꝫ sufficient indigentib⁹ mistrabat qđ cōmemorat Act. xx. Nām ad ea q mihi op⁹ erāt et his q mecū sunt mistrauerūt man⁹ iste. Sz vermes atqz vulnera seuos sancto Job iferebant dolores. Sed si pauli xbera. fames pericula ꝙsideres. videb q omi saxo erat durioz Aia illa ⁊ ferrū atqz adamantē firmitate superabat. Que em̄ Job i corpe. hec Paul⁹ mēte superāt. vnde iugis lachrymaz fons ex eo non stinuit. vnde iugis lachrymaz fons ex eo non diebus solū sed etiā noctib⁹ effluebat. Moyses ꝑ salute iudeoz̄ deleri elegit de libro viuentium. Paulus elegit anathema esse ꝑ fratrib⁹. Moyses resistit pharaoni. paulus diabolo repugnabat. Ille p vna gēte. iste nō sudoze sz sāguine p vniūso orbe certabat. Hec ille. Ecce qđ largus doctrinaz domi dispēsator. ⁊ hoc quo ad tertiū.

Sermo secundus de eodem.

Dānis cōuersus est retrorsuz. Ita scribit in psal. cxiij. Ogr li. ppzie. xiij. dicit. Contra cetū pugnat ꝗdam piscis ꝑpētin⁹ ⁊ venenosus cui⁹ nomē est cocodrillus. Pisces aūt sentientes pugnā ei⁹ fugiunt ad caudā ceti vt ab eo defendant. Si aūt cetus fuerit deuict⁹: pisces morīunt. Cū xo piscis pestifer nō potest deuincere cetū. emittit de faucib⁹ suis odoze fetidum in aquā vt sic pisces morīant. Ecōtra cetus fumum emittit odoziferū de ore suo. quo fetidum odozem repellit. ⁊ sic se suosqz defendit. Misti cee per cetum hic christus designatur. Quia cetus est piscis valde magnus. ſm illud Geneſis

.j. Creauit deus cete grandia . Etiam de ipso dicit ꝓphẽzologus. Est sup omne pecus quod viuit in equoꝛe cetus. Ita xp̃s est magnus ꝑm illõ ps̃. lxxvj. Quis magnus sicut deꝰ nr̃. q. d. nullus. quia est magnus dñs ⁊ laudabilis nimis. ⁊ magnitudis eiꝰ nõ est finis. Contra hũc xp̃m pugnauit saulus q̃ ꝓpt̃ sua peccata fuit quasi serpẽs venenosus. Ideo dixit Actuũ .ix. Saule saule q̃d me ꝓsequeris durũ est tibi contra stimulũ calcitrare. ꝓsequebaꝫ eñ christum in mẽbris suis. s. fidelibꝰ quos trahebat ad iudiciũ puniendos. Sed ipi ad christũ p desideria fugierũt vt ab eo defenderenꝫ. ⁊ in tali ꝓsecutõe q̃libet xp̃i discipulus dicere potuit illud ps̃ lxxij. Mihi adherẽ deo bonũ est Saulꝰ aũt emittebat ex oze suo ꝯra deũ ⁊ suos fideles ẏmba fetida blasphemie ⁊ ire. Sicut testatur. j. ad Thimo. j. ꝓphẽtius. s. añ ꝙuersionez fui blasphemus ꝓsecutoꝛ ⁊ cõtumeliosus. s. cũ ẏbis. Ecõtra aũt christꝰ odoꝛẽ suauissimũ sue gr̃e emisit quo hãc blasphemiã fugauit. ⁊ ipm ab erroꝛe cõuertit. ꝑm illud qđ sequiꝫ in epla supꝛadicta vbi dicit. gratiã dei sum cõsecutꝰ. h̃ est remissionem peccatoꝝ. qz ignoranꝫ feci. ⁊ in incredulitate. ⁊ hoc voluerunt ẏba p̃dicta . Jordanis cõuersus est retroꝛsuz. In quibꝰ ẏbis duo tangũtur. ꝓmo quõ ꝓphẽtius fluuio cõpaꝫ. ibi. Jordanis. Secũdo quomõ ꝙuersio eiꝰ incepeꝛat. ibi cõuersus est. Be ꝓmo est notandum fluuiales aq̃ fluũt bene añ se si nõ habeãt ipedimẽtum. retroꝛsuz aut difficulꝫ fluere possunt. qz ẽ ꝯra fluxũ naturalẽ. ꝓper aq̃s fluuiales hoies intelligunꝫ ꝯtinue moꝛiẽtes. ꝑm illud .ij. Reg. xiij. Omẽs moꝛimur ⁊ sicut aq̃ in terrã dilabimur. hi inq̃ fluũt bñ siue labunꝫ in pctã si non impediũꝫ p infirmitates aut alias tribulatões. Sz retroꝛsuz fluere vel surgẽ a pctis nõ possũt aut difficulter nisi gr̃a dei his succurrat. Teste Chryſ. in omel. Liberũ inq̃t arbitriũ licet p se sit potẽs ad malũ. nõ tñ ad bonũ sine redẽptoris gr̃a adiutrice. ió ad iustificatõz pctoꝝ opoꝛtet cõcurrere gr̃am nostri redemproꝛ. q̃ si veit facit de iniusto iustũ. de peccatoꝛe facit veraciter penitẽtẽ ⁊ mutat coꝛ durũ i molle ⁊ obstinatũ i mẽtẽ fluxibilẽ. ⁊ de malo cõuertit ad bonuz Sicut factũ est de paulo quẽ subito circũfulsit lux e celo. Actꝫ. ix. In quo significaꝫ gratia dei ⁊ mutauit coꝛ eiꝰ durũ ⁊ supbũ in molle ⁊ hũile ⁊ ex p̃done pastoꝛẽ. ex lupo ouẽ mitẽ. ex crude li hoste strennũ militẽ. ⁊ ex ꝓsecutoꝛe egregiuz p̃dicatoꝛẽ. Jõ bñ de ipo assumptũ est ꝛ̃ ẏbuz. B Jordanis ꝙuersus est retroꝛsuz. Et sciendũ est q. b. ꝓphẽtius Jordani cõpaꝫ ꝓpter quatuoꝛ. ꝓmo ꝓpter nomis interp̃tatiõez. Jordanis eñ ꝑm Richar. sup saꝑ. vj. descensio interp̃tatur. quia legiꝫ Josue. iij. Cum filij isrl̃ vellent transire iordanẽ vt venirent ad terrã ꝓmissiõis p̃cepit dñs Josue. vt mãdaret sacerdotibus q̃ tenus sumerẽt arcam federis ⁊ ꝓcẽdẽt. Illi aũt sumentes arcã ingressi sunt fluuiũ . aque autẽ descenderũt in vno loco ad instar montis intũescentes. Que aũt inferioꝛes erãt in mare solitudis qđ tunc vocabaꝫ moꝛtuũ descenderũt vsq; quo omino ꝺficerẽt (vt habeꝫ Josue. iij.) quousq; ascẽdissent filij israhel poꝛtãtes arcam federis domi. ⁊ siccã humuz calcare cepissent. reuerse sunt aque in alueũ suũ ⁊ fluebant sicut ante cõsueuerãt. Ideo interptaꝫ descẽsio. Sic spualiter factũ est in ꝓphẽtulo. qz filij israelitici. h̃ est videtes deũ p ipm debebãt ire ad terraz viuentiũ que fluxerat lacte humanitaꝫ ⁊ melle diuinitatis. Ideo qñ xp̃us q̃ est sacerdos in eternũ ꝑm oꝛdinẽ melchisedech ipm ẽ ingressus p gr̃am suã. stati aque inferioꝛes moꝛtifere intentiõis q̃ nitebanꝫ oẽs xp̃ianos in exterminatiõz ducere omino defecerũt. ⁊ in mare defluxerũt Sed aque superioꝛes viriũ aime sic cõuerse sunt ad deũ. vt quasi murꝰ firmꝰ staret ꝯra omẽs fidei xp̃i inpugnatoꝛes ⁊ velud mõs in altũ crescꝛeret totius ꝓfectõis. Et sua ꝓfectio in vita et doctrina p vniũsum mũdũ apparebat. ⁊ continue nũc apparet. sicut de ipo dicit Chryſ. i lau de ipius omel. j. ꝓphẽtulus terrã sil'mare. greciã ⁊ barbariẽ omẽsq; ꝓsus regiões sub sole volitantes circũit. nõ inuanũ ꝓcurrẽs itinera. Sed peccatoꝛ spinas euellẽs pctoꝛ fugans erroꝛes Jbiq; ẏbũ puritatis seminãs. veritatem reducens. ex hoibꝰ angelos faciẽs. q̃nimo ipsos homines q̃si ex demonibꝰ angelos ꝓpheẽs. hec ille. Et sicut aq̃ iordanis post ingressum sacerdotum cõtra naturã descenderũt. ita. b. ꝓphẽtulus q̃ pus collo erecto cucurrit adũsus deũ ⁊ cõtra ipm pingui ceruice armatꝰ est. Job. xv. Qui q̃ si in nubibus supbie volauit. spirãs ꝯtra xp̃ianos. post ingressuz ẏo xp̃i veri sacerdotꝭ in coꝛ suũ p gr̃am. intantũ descẽdit p humilitatez. vt stati diceret sicut hũil' ⁊ obediẽs . Bñe q̃d vis me facere. q. di. Bñe doleo de ꝑterito pctõ. et caueo a futuro q̃d me visꝫ facẽ. si ꝓsecutoꝛ fui volo esse edificatoꝛ. Si fui lupus volo esse agnus q̃d vis me facẽ. Ideo recurro ad te. notam fac mihi viã in qua ambulẽ. qz ad te leuaui animã meã. ps̃. cxlij. Sic debet q̃libz pctõꝛ facere post peccatũ q̃n gr̃a dei est illustratꝰ. debet statim sicut humil'deo obedire dicens. Bñe fui pctõꝛ. volo esse satisfactoꝛ. fui rebell' ⁊ insolens. volo nũc esse obediẽs. Quia melioꝛ est obediẽtia q̃z victima. j. Regũ. xv. Et si pctoꝛ ẏberaꝫ a xp̃o tribulatõibꝰ ꝓ peccatꝭ. dz facere sic̃ puer astutꝰ q̃ cũ aliq̃d mali facit vt ꝓjciẽdo lapides cõtra fratres. ⁊ ꝓpterea a pr̃e ẏberaꝫ. nõ fugit verberantem. sed extensis brachijs vt paꝫ indulgeat amplectiꝫ eũ vt flagellũ aũtat. ⁊ veniam repoꝛtat. Quia h̃ docuit ꝓphẽtulꝰ. q̃ cũ ꝯra fr̃es suos

apl'os lapides emitteret pſecutiõis. Actuũ .ix. E dc' pater iratus dedit alapam ꝓ Paulo in eo q̃ ipm ad terrã ꝓstrauit. Jpe aũt ſicut puer ingenioſus q̃ ſortitus fuit aiam bonã. Sapie. viij. nõ flagellũ fugit. ſed immediate vt ſibi indulgeret amplexar' eſt dicẽs cũ pſ. lxxij. Mihi adherere deo bonũ eſt. ⁊ intm̃ ſe humiliauit coꝝ celeſti patre. vt dicetet. j. Chor. xv. Ego ſum minim' apl'oꝝ q̃ non ſum dign' vocari apl'us. qm̃ pſecutus ſum eccl'am dei. Secũdo beatus paulus cõparat Jordani ꝓpter originẽ ipius Quia dicit Jſiõ. li. xij. q̃ oꝛit a libano monte altiſſimo ex duob' fluuijs quoꝝ vn' dicit' ior. ⁊ alter dan. Jta pfectio ſancti pauli oꝛtũ habuit a mõte altiſſuno a quo deſcẽdit omne datum optimũ. ⁊ omne donũ pfectũ. Jaco. j. Qui duarũ naturarũ diuiſe. ſ. ⁊ hũane. Jm illud attibanaſij in ſimbolo. Quicũq̃ vult ⁊c. deus eſt ex ſubſtãtia pr̃is añ ſecula genit'. ⁊ hõ ex ſubſtantia mr̃is in ſeculo nat'. Jdeo dicit ad Gal'. j. Q̃ euangeliũ ſuũ nõ fuit ſm hoiem nec ab homie didicit. ſed p reuelatõem ihu xp̃i. Etiã oꝛtũ habuit a tota trinitate a q̃ rapt' fuit in tertiũ celũ ad ſcolã. ſ. trinitatis vbi didicit ⁊ audiuit v̈ba que nõ licet homi loq̃. ij. Cor. xij. Et quia ſua doctrĩa a tãto alto mõte oꝛtum habuit. iõ maxime efficabil' fuit. Chryſ. in laude pauli dic. Q̃ lingua pauli inſonãte. oi igne inflãmãte vehemẽti' omĩa cedebãt. omĩa fugiebãt. ⁊ cult' demonũ tyrannoꝝ ire. ⁊ domeſticoꝝ inſidie Nã ſic radijs ſol'oꝛientib' vmbꝛe fugãt ⁊ latronuꝝ inſidie ꝛfrunguñ. ſic paulo euãgeliũ diſſeminãte vbiq̃ erroꝛ recedebat. ⁊ lux fidei relucebat. ⁊ in his potiſſime qui eum oppꝛimere nitebantur Tertio beatus paulus comparatur Jordani ꝓpter eius trãſitõnez. q̃ iordanis vt habetur Joſue. iij. p̃buit viã ⁊ nõ ſolũ ſacerdotibus arcã dei portãtib' ⁊ alijs maioꝝib'. ſz oi pop'o iſrl'a maioꝝ vſq̃ ad mimũ. vt ſic ad terrã ꝓmiſſionis pueniret. Jta. b. paulus p̃dicatoꝛ ſuã ⁊ doctrinã dedit viã ſalutis oĩb' tã magnis ſiue paruis. ita q̃ nõ eſt aliq̃s tã magn' in ſcia q̃ poſſit doctrinã ſuã ꝓfundare. nec aliq̃s tã paruus q̃n poſſit ꝛz ſtatũ ſuũ viã ſalut hr̃e Jõ ipe eſt ille fluui' de quo dicit Gre. in ꝓlogo moꝛa. in quo ⁊ agn' ãbulabat ⁊ elephas natabat. Jõ oꝛ. j. Chor. ix. Nã cum lib' eſſem ex oĩbus. oĩm me ſ̃uum feci vt pl'es lucrifacerẽ. ⁊ fact' ſuz iudeis tãq̃ iudeus vt iudeos lucrifacerẽ. Similiter his q̃ ſub lege erãt ⁊c. oĩb' oĩa factus ſum. vt oẽs facerẽ ſaluos Et ad Ro. j. dicit Grec ⁊ barbaris ſapientib' ⁊ inſipientib' debitoꝛ ſum Et ideo vt debitũ officiũ ſuũ pſolueret nõ ſolũ p̃dicauit v̈bo ⁊ ſcripto ſz etiã exẽplo. Verbo ei p̃dicauit laborioſe ⁊ inſtanꝛ. Q̃ dicit Chryſo. vbi ſupꝛa. Q̃ nec vnũ diẽ in ocio aut quiete paſſus ẽ trãſire. q̃ ꝓbat p hoc. q̃ vix in ſpacio triginta annoꝝ romanos ⁊ pſas ⁊ medos ſbdidit v̈itatis iugo. Jpe em̃ adeo laboꝛioſus fuit q̃ noctẽ p maioꝛẽ ptem ꝛſumpſit manuũ i laboꝛe. diem v̈o exercicio p̃dicatõis. vt dicit Hay. a gallorũ cantu vſq̃ ad q̃ntã hoꝛã manib' laborauit. deinde p̃dicatõni vacauit. ⁊ plerũq̃ vſq̃ ad noctẽ ꝓtraxit. reſiduũ v̈o tps in refectõe et ſomno ⁊ oꝛatõib' ꝛſumpſit. Exẽplo aũt p̃dicauit ſapoꝛoſe ⁊ dulciꝛ. q̃ nihil docuit v̈bo q̃ nõ confirmauit exẽplo. Jõ dicit ad Ro. xv. Non audeo loq̃ aliq̃d eoꝝ q̃ p me nõ efficit xp̃s. Jõ doctrina eius fuit efficax ad coꝛ frigidũ inflam mandũ. ſm illud Hiere. xxiij. Nũq̃d non v̈ba mea ſunt q̃ſi ignis et q̃ſi malleus ꝓterẽs petrã. Quarto cõparat Jordani ꝓpr̃ baptiſmi regeneratõz. q̃ in ꝛ fuit p̃moꝛdiũ ſacri baptiſmi Qui figura p̃ceſſit in Naaman ſyro q̃ ad iuſſum heliſei lotus in iordane a lepꝛa mũdat' eſt. iiij. Re. v. Mediãte iordane ꝛ eſt baptiſmi flumine baptizatus eſt paul'. vt hr̃ Act. ix. Et hãc baptiſmi gr̃am p p̃dicatõz ⁊ doctrinã ex coꝛde ⁊ oꝛe ſuo in alios effudit. ⁊ ꝛ ad p̃mũ. Quãtum ad ſe cũdũ eſt ſciendũ q̃ ꝓpũſito ſancti Pauli facta eſt potẽtiſſime ſine p̃cedẽte p̃paratõne. citiſſime ſine dilatõe. pmptiſſime ſine obſtãte ꝓtradictõe pſeuerãtiſſime ſine obſequẽte refragatõe. Pri mo facta eſt potẽtiſſume ſine p̃cedẽte p̃paratõe q̃ p̃pauit ſe ſaulus nõ ad gr̃am recipiendam. ſz armauit ſe ecõtra ad eccl'az expugnãdũ. vt dicit Act. ix. ſaulus adhuc ſpirãs ⁊c. vbi ꝓpler ꝓſecutio ei' innuit. Ꝓdia fuit feruẽs nocẽdi deſideriũ. q̃d notat ibi. Saul' adhuc ſpi. q. di. ſm glo. mala p̃cedẽtia erogata ſctis ſibi nõ ſufficiebãt. ſz adhuc ſpirãs. i. feruẽs deſiderio ꝓſequẽdi. minarũ ⁊ cedis in diſcipl'os dñi. Ex q̃ datur intelligi q̃ minis deterrebat abſentes. ſed cede ⁊ morte afficiebat p̃ſentes. Recte ſic̃ leo. ſicut ait Ꝓdi. in li. de mirabilib' mũdi. dũ exiſtit i altiſſimis mõtib' ⁊ videt aialia alte rugit ⁊ cauda ꝛrãm pcutit. ⁊ ſic ea k̃ret. Cum aũt fuit circa illa punit ⁊ occidit. Sed̃a fuit p malũ ꝛciliũ. q̃a acceſſit ad p̃ncipes ſacerdotuz. ex quo apparet q̃ fuit auidus in pſecutiõe xp̃ianoꝝ. q̃ dicit glo. Nõ vocat' acceſſit ſz vltro ſe ſpõteq̃ iniecit pedes epl'as i damaſcũ ad ſ̃ynagogas. Ex q̃ apparet q̃ curioſus fuit q̃ ꝓ pſecutiõe exercẽda ire voluit in damaſcũ q̃ eſt ciuitas remota ſirie. q̃a ſile in ciuitatibus ꝓpinquis iã exercuit. Apparet etiã q̃tum fuit velox q̃ oẽs ſil' extermiare voluit. q̃d patet ex ꝛ q̃d ſequit. Si q̃s inuenirz huius vie viros ⁊ mulieres vinctos p̃duceret in hierl'm. Jn hoc ei' magna ferocitas oſtenditur. q̃ nec parcẽ voluit etati nec ſenio q̃d nõ facit leo. q̃ licet ſit feroꝛ. ſenib' tñ parcit ⁊ infantibus q̃s nõ inuadit niſi in mag̃ neceſſitate. Terꝛtia fuit p malũ miſteriũ. Jõ annectit. Et cuz ſ̃ faceret. Et ſic ptz q̃ ꝓſequebat eccl'az coꝛde fer

uido. Cū g̃ sic repugnaret gr̃e cōuersus est vir tute diuia dextre. ꝑm illō. ps. lxxvj. Hec mutatio dextre excelsi. Illa em̃ iordanē fluētē deorsum cōuertit vt flueret retrorsum. Spūal'r hec ꝓuisio figurata ē i bennone Geñ. xxxv. quē mr̃ pariēs cū dolore vocauit bennoni. i. filiū doloris. Sed pr̃ mutato noie. vocauit eū beniamin id ē filiū dextre. Jp̃e em̃ fuit fili⁹ dolor⁊. qz affic̃ filios eccl'e ꝓsecutōis sue tpe ⁊ ḡui martirij dolore necauit. vt dicit amb. de bñdictōib⁹ p̃riarchārū. c. vl. Sz fuit fili⁹ dextre. qz alij discipuli vocati sunt a xp̃o exñte in sinistra tribulatōis. Paulus vo vocat⁹ est a xp̃o sedēte in dextera p̃ris ⁊ in gl'a celestis mā̃sionis. Scdo cōuersio sancti pauli facta est citissime sine dilatōe cōcomitāte. Jō dr circūfulsit eū lux de celo subito Lux re ulsit sup eū spūal'interi⁹ q̃ mutauit lucem corp̃alē exteri⁹. Fuit aūt hec lux subita sine dilatōe in alterū virū ꝓuertēs ip̃m tā in scia q̃ in vita q̃ etiā in mētis ꝓstātia. In scia. dicit em̃ glo. q⁹ in illo triduo sue excecatōis totū misteriū incarnatōnis ⁊ veritatē sui euāgelij p relatōr ihu xp̃i accepit. ad gal'. v Jn vita vo qz b stati vtute lumis qđ ip̃m circūfulsit oēm amorem carnalē ⁊ affectū terrenorū penit⁹ abiecit. Et h⁹ signū fuit. qz surrexit de ⁊ra. Quia dicit Chrys⁹. Abraā miramur. vt s̄ in fm̃ōe p̃cedēti in fi. Per b etiā q⁹ aptis ocul'nihil vidit oñdit⁹ q⁹ tot⁹ fuit alienat⁹ a sensib⁹ ⁊ acie mēt⁊ totā in deū ꝓtit. Quia fm̃ aug⁊. eo tēpe q̃ exteri⁹ nihil vidit deū in raptu p essentiā coḡuit. Jn mētis aūt ꝓstātia. qz cōtinuo cū ad se redijsset xp̃z p̃dicauit ⁊ iudeos cōfundebat. Act. ix. Bern. b Etiā lux dr fulsisse. ⁊ p b ꝛplicē effectū i eo causasse. Prio qz intellectū ip̃is angelicis spiritib⁹ ꝓformauit. Jō de ip̃o dicit Chry. qz b mirabile est in paulo q⁹ ip̃e in b mortali corpe possidet qđ ip̃is celestib⁹ spiritib⁹ est ꝓcessū. imo et ipsi angeli pluria secreta p ei⁹ p̃dicatōr didicerunt fm̃ glo. ad Eph. iij. vbi dic̃. Mihi oim sctōrū nimio data est gr̃a hmōi. vt innotescat ptātib⁹ celestib⁹. Scdo qz affectū suū total'r in deū trās formauit. iō dicit. Sic̃ ferrū in ignē missuz totū ignis efficit. Sic paul⁹ charitate accēsus totus fact⁹ est charitas. Tertio qz celesti cōuersatione ip̃m decorauit. vt dic̃ ad Phil. iij. Nr̃a cōuersatio est in ce'. Jō dic̃ Chrys⁹. q⁹ paul⁹ in ⁊ra gradiens sic se gerebat in cūctis q̃si angelor̃ fruer⁊ societate. nam passibili adhuc carni alligatus ip̃or̃ societate gaudebat. Et hec subita cōuersio pauli figurata est. j. Re. x. in saul. de q̃ legit ibi. Insiliet in te spūs dñi. s. impetu repētino. ⁊ pphetab. Sic in paulo q̃ cōtinuo ingressus synagogā p̃dicauit xp̃m. Dixit aūt samuel ad saul. mutaberis in virū alterū. s. de malo in bonū. qđ verificatū est in paulo q̃ fuit lupus rapax. sed de⁹ in eo ꝓuertit lupū in agnū. Tertio ꝓuersio sancti pauli fuit pmptissima sine cōtradictōe obstātie. dño em̃ oburgāte eū nihil dixit nec obstitit. sed mox ad obediendū se exhibuit. Circa qđ notandū dño vocāte aliquē ad ꝓuersionem cito est obediēdū. exemplo pauli. ⁊ b. p J pter tria. Primo ꝓpter euitatōr indignatōis. q̃ em̃ a deo vocati ptrahūt. suā indignatōr incurrūt. Exemplū de ill' Lu. xiij. vbi dic̃ ⁊re. Nemo ꝓtēnat. ⁊ ne cū vocat⁹ excuset. ne cū vocatus intrare nō valeat. Sic timere debēt ptrahentes ꝓuersionē suā. Scdo ꝓpter cauēdū peccatorū cumulatōr. Nam iacētes in pctis añ cōuersionē nondū vadūt in vtutē. cadūt de pctō in peccatū. qz dicit ⁊re. in moral'. Peccatū qđ p pniam nō diluit̃ mox pōdere suo in aliō trahit. Tertio ꝓpter vtutū thesaurizatōez. quāto em̃ q̃s citi⁹ ꝓuertit̃. tanto plus sibi thesaurizat vtutes ⁊ pluria p̃mia Quia fm̃ ap'lm. j. Cor. iij. Unusq̃sq̃ ꝓpriā mercedē sumit fm̃ suuz laborem. Quarto ꝓuersio sancti pauli fuit pseuerantissima sine refragatōe obsequij. Sic em̃ irrefragabiliter mutat⁹ est vt iam amplius non possz separi a xp̃o. fm̃ illud ad Ro. viij. Quis nos sepabit a charitate xp̃i. Et b ip̃e ostendit i facto. qz licz mltas. ⁊ q̃si infinitas p xp̃o tribulatōes sustinuit. Jp̃e tñ ꝓfidens in vtute diuia immobil'pmansit. Idez dic̃ de eo Chrys⁹. q⁹ fuit oi saxo durior. oi colūna immobilior. ⁊ omni adamāte fortior. ⁊ hoc quo ad secundū.

De purificatōne btē vginis Sermo p̃m⁹

Postquā impleti sunt dies purgatōis marie. Luce. ij. Cōsuetudo est in certis ciuitatib⁹ qñ ver veit vt circa festū kathedra petri. tūc pueri ⁊ senes existētes in ciuitate suscipiūt ip̃m cuz cāticis iubilosis ⁊ sig̃leticie demōstrāt. Ratio est qz vnale tps est maxie tēperatū in suis q̃litatibus ⁊ minime mortiferū fm̃ Cōstan. ⁊ Halie. ideo in ei⁹ q̃litatib⁹ natura maxie delectat̃. A Mystice p ver xp̃s ih̃s apte designat̃. qz sicut ver fm̃ naturales est anni p̃ncipiū ⁊ oia in āno ncēia in b tpe florere incipiūt ⁊ oriri. Sic xp̃us est p̃ncipiū oim rer̃. fm̃ illō Apoc. j. Ego suz p̃mus ⁊ nouissim⁹. ab ip̃o em̃ oia necessaria nobis descendūt. Jacobo attestāte q̃ ait. c. j. Oē datuz optimū ⁊ omne donū pfectū desursuz est descēdens a p̃re luminū. Etiā est tpamentum hyemis ⁊ estatis. qz frōdes ⁊ folia q̃ estatis siccitate ⁊ hyemis frigiditate sunt elapsa ꝓpr̃tpamentū veris reducunt̃ vt videm⁹. Sic etiā xp̃s ꝓtulit tps amenissimū plenitudis gratiarū i q̃ oia sunt reducta ⁊ retēperata. fm̃ qđ testat̃ venerabil'Boe. de ꝓso. phie. li. j. metro. v. Ostel liferi cōditor orb. tua vis variū tēperat annuz. vt qđ boree. i. venti hyemal'spūs aufert. reuerbat mitis zephirus frōdes. s. q̃ flat in vere Hic

inq̃ xp̃s hodie gl'ose venit ad templũ hierl'm. Sicut ꝫ p̃dixerat Malach. vl. dicẽs. Ecce veniet ad templũ sanctũ suũ dñator dñs. Jõ electi pueri dei Symeon ⁊ anna ip̃m deuote suscepũt ⁊ ꝓpter ip̃m gaudiose cantauerũt. nec mirum. qz affuit ille q̃ est oim sanctor spõsus. Recte em̃ sic̃ ver est cã leticie ⁊ amor. qz tunc oia audiũt letari. volucres vociferãt parit̃ ⁊ iumẽta. Jta xp̃s fuit eis in summũ gaudiũ ita vt auicula simeon incepit cãtare iubilose Nũc di. ser. tuũ dñe. In q̃bus vbis p̃missis tangunt tria. Primo xp̃i oblatio gaudiosa. ibi. postq̃ ipleti Scdo iusti laudatio speciosa. ibi. ecce hõ. Et t̃tiuz dei bñdictio sonorosa. ibi. ⁊ bñdixit. Be

B p̃mo est notandũ. mos ille ab antiq̃ inoleuit. vt mr̃es finit̃ puerperijs deferãt ad eccl'as pueros p eis deo humilit̃ reddẽdo gr̃az actiões. Et ꝫ habeb̃ figuratũ. j. Re. j. q̃ anna vxor helcane p̃cibus a deo filiũ noie samuelẽ obtinuit quẽ cũ ablactasset tulit eũ in tẽplũ. ⁊ immolauerunt vitulũ. ⁊ puerũ Hely obtulerũt. ⁊ credit̃ et iaz añ ablactatõz puerũ ad eccl'am p̃sentasse. ⁊ pro eo hostiã a lege determinatã imolasse. Jdẽ fecer̃t alie mulieres. qz ꝫ ex mãdato legis habuerunt Leuit. xij. vbi legit̃ q̃ si mr̃ susceptο semie filiũ pepisset immũda esset septẽ dieb' p̃m glo. lyre. q̃ ill'septẽ diebus nõ debuit cũ aliquo i cibo aut cũ viro in lecto cõicare. ⁊ q̃cq̃d tãgebat ꝫ immundũ iudicabat. Cõpletis aũt his dieb' mũda fiebat quo ad ꝫsortiũ hoim. ⁊ octauo die puer circũcidebat. Sed adhuc ad tricesimã t̃tiaz diẽ quo ad ingressum tẽpli fuit immũda donec dies purgatiõis implerẽt. Quib' cõpletis. xl. die intrauit tẽplũ vbi filiũ pepisset. ⁊ eũ deo cũ muneribꝰ offerebat. Si vo femina pepissz duplicabant dies. Et si tal' mr̃ fuerat diues obtulit agnũ anniculũ in holocaustũ ⁊ turturez et pullum colũbe. Si aũt erat paup. dabat duos turtures aut duos pullos colũbarũ. Quia ꝫm Glo. iste aues abundabant in t̃ra ꝓmissionis. ⁊ de facili ꝓ paupibus poterãt inueniri. Et hu/ic legi oĩs mr̃er in antiq̃ lege mosaica erat astricta. Nunc aũt mulier post partũ põt ingredi ecclesiã q̃n placuerit ei. nisi ꝓpter reuerẽtiaz loci vellet vsq̃ ad tps determinatũ abstinẽ. Jõ admittit̃ in cano. di. v. c. j. vbi dr. In lege p̃cipiebat̃ vt mr̃er si masculũ parẽt. xl. diebus. si vo feminã. lxxx. dieb' a tẽpli cessaret ingressu. Nũc aũt stati post partũ eccl'am ingredi nõ ꝓhibet. ⁊ eadẽ di. c. cũ enixa. Si mr̃ eadẽ hora q̃ genuit actura gr̃as eccl'iam intrat nullo pondore pcti grauat. Jdẽ hr̃ ex de purifi. pr̃ par. c. Nolẽs. vbi dicit Jnno. papa. q̃ mr̃es pñt ingredi eccl'am post partũ q̃n voluerit. nisi vellẽt ex veneratõe abstinẽ. Sed di. q̃re lex mosaica tpe tãto ab ingressu eccl'e ꝓhibuit mulieres Ad q̃d dicẽdũ q̃ respectu filiozum tres fuerũt ratões. Prima vt dare̅t intelligi vt sicut puer q̃dragesimo die in materiale tẽplũ inducit̃. sic a concepti õe q̃dragesimo die vt frequẽt̃ aia in corpus fundit̃. vt dicit Petr' comest. in scol. histo. Hz phi dicũt q̃ a die ꝛceptõis vsq̃ ad diẽ cõpletionis ⁊ viuificatõis fetus sunt. xl vj. dies. Jta vt ip̃m' ⁊ vlti' teneat̃ iclusiue. Vsus. Sex i lacte di es ter sũt i sãguie terni. Visseni carnẽ t̃seni mẽbza figurãt. ⁊ est. b. Tho. sup. iij. sẽ. di. iij. q. vl ti. ar. ij. Semẽ in sexto die hz formã lactj. in. ix. die hz dispositõz sanguis. in. xij. hz dispositõz masse crude carnis. ⁊ tunc ibi disponit̃ vltra in ptes cor. caput. genitalia. ⁊ sunt q̃si tres noduli annexi. ⁊ tunc ibi disponit̃ vltra fim mẽbza. Hz semẽ nõ pmanet p se sz recipit aliã ⁊ aliã formã ⁊ materiã ⁊ accidens ⁊ sensuz. fim q̃ est in toto corpe ex prehabita materia. q̃ semen sp aliter alit̃ fit dispositũ. Secda ratio vt sicut. xl. die aia corpori infusa ab ipo originali maculat̃. sic. xl. die templũ ingrediens p hostias emundat̃. qz p hostias purificatio fiebat. Tertia rato vt p ꝫ dare̅t intelligi q̃ decẽ p̃cepta cũ fide q̃tuor euãgelistarũ custodiũt in templũ celeste merent̃ ingredi. Sed q̃ ad femias fuerũt he rões. Prima L sicut femia octuagesimo die in tẽplũ ducebat̃. sic octuagesimo die. vt frequẽt̃ aia inspiratur. Quare aũt duplo tardi' femie corp' formatur q̃m masculi. obmissis ratõib' naturalib' põt dici q̃ xp̃s assumptur' erat carnẽ in sexu virili. ⁊ ió vt ip̃m honorar̃et ⁊ ampliorẽ gr̃am faceret. voluit vt citi' formar̃et ⁊ mr̃ citi' mundar̃et. Secda q̃m mr̃ plus peccauit q̃m vir. Et ió sicut erũne eius ex erũnis sibi duplicate sunt exteri' in vte in mũdo. sic ⁊ duplicari debuerũt interi' in vtero. Tertia vt p ꝫ dare̅t intelligi q̃ mr̃ pl' fatigauit deũ q̃m vir. ex eo q̃ ampli' deliq̃t. Cũ igitur vgo maria huic legi purificatõis non tenebat̃. qz nõ pepit susceptο semie. sz mystico spiramie. Jõ moyses addidit susceptο semie. cum tñ necesse non erat ponẽ. sz ꝓpt̃ alias mr̃es q̃ oẽs susceptο semie pariũt. Vz ió addidit vt dicẽ. Herñ. qz timuit in mr̃em dñi blasphemiã irrogare. Voluit tñ beatissima vgo maria fim hãc legẽ templũ ingredi ⁊ filiũ suũ vnigenitũ p̃sentare. ⁊ ꝫ describit euãgelista dicẽs. Postq̃ impleti sunt dies purgatõis marie fim legẽ moysi q̃ ꝫ p̃cepit Leui. xij. Tulerũt illũ in hierl'm. s. a bethleem p q̃nq̃ miliaria vt sisterẽt eũ. id est offerrẽt dño. qz Maria ioseph ⁊ Simeon ⁊ Anna gaudiosam venerabilem q̃m ꝓcessionẽ hodie fecerũt ⁊ puerũ ihm cũ gaudio ad tẽplũ dedurerunt. sicut sci ip̃tũ est in lege dñi. Exo. xxxiij. Quia omne masculinũ adaperiẽs vuluã sãctũ dño vocabit̃. Si em̃ fuit p̃mogenit' de tribu leui nõ hñs maculã dño offerebat. ⁊ post oblatonem a parentib' domũ reportabat̃ ⁊ nutriebat̃. Et q̃n ad adultã puenerat etatẽ dño ꝓpetuo in

templo fuiebat. Si aũt fuit de alia tribu offere batur dño ⁊ ąnqz siclis redimebaƙ. Et sicl⁹ ha buit viginti obolos. vt dr Exo. xxx. Si vo fu/ it ꝓmogenitũ vt de pecorib⁹ mundis. erat sacer dotum ad vsum corũ. Si aũt de imũdis in ali ud cõmutabaƙ. Exo. xiij. Quãuis eñ btã ẏgo huic legi nõ fuit astricta. voluit tñ legi obedire ꝓpter ątuor ratões. Prio vt exemplũ hũilita tis daret. Fm illd Ecci. iij. Quãto maior es hu milia te in omibus. Jõ dicit Bern. vere eñ. b ẏgo non habes causam. nec opus tibi est puri ficari. q. d. qr portasti florẽ amenũ qui dic Cã. ij. Ego flos campi. qr portasti balsamũ odorife rum. Ecci. xxiiij. Sic cinnamomũ ⁊ balsamuz odorẽ dedi. qr portasti splendorẽ diuinũ. Fm il lud apostoli ad Heb. j. Qui cũ sit splẽdor gle. Et iterũ Sap. vij. Candor lucis eterne ⁊ specu lum sine macula. Et mõ cõstat q vas plenum floꝛib⁹ accipit maiorẽ amenitatẽ. Vas plenum balsami maiorẽ odoris suauitatẽ. vas plenum splẽdore recipit maiorẽ claritatẽ. Jõ tibi nõ fu it necessaria purificatio. Et subdit Bern. Sed nunqd filio tuo opus erat circũcisio. q. d. non. esto inẽ mulieres ąsi vna illarũ. nam ⁊ fili⁹ tuus sic est in medio puerorũ. Hec aũt hũilitas non solũ fuit ex pte mris. sz etiã filij. Qui in B volu it se subdere legi. Quia dr Mat. vj. Non veni soluere legẽ sed adimplere. Nam in natiuitate habuit se vt paup hõ. in circũcisione vt hõ pec cator. sz hodie vt paup peccatoꝛ ⁊ suus. hodie se habuit vt paup. qr oblatõz pauperum elegit sez par turturũ aut duos pullos columbarum. Habuit se vt pctõr eo q cũ mre vt peccatoꝛ vo luit expurgari. q tñ fuit speculũ sine macla nec peccatũ fecit nec cõtraxit. Habuit se vt fu⁹. eo q voluit redimi. Sic etiã postmodum voluit baptizari nõ ꝓpter culpã purgandã sed ꝓpter eius humilitatẽ maximã ostendẽdã. Nam oia remedia ẏtra originalia peccata instituta xp̃us in se assumere voluit. nõ ꝓpter aliud nisi vt suã humilitatẽ demõstraret. Sic etiã. b. ẏgo Ma ria voluit obedire vt humilitatẽ suã ostẽderet. hec est eñ q in cãtico gl'aƙ. Respexit hũilitatez ancille sue. Lu. j. Per quã magis q̃ p ẏgimta tem meruit esse mr dei. Teste Bern. Quãtũcũ q. b. ẏgo fuisset ẏgo. nũqz tñ deũ cõcepisz nisi humilitatẽ infimã habuisset. Sedo maria puri ficari voluit in spũalem significatõz. Quia fm doctoꝛes ꝓcept⁹ ẏginis significat ꝓceptum aie fideł. cuius sponsus xp̃s est. Fm illud Ozee. ij. Sponsabo te mihi in fide. Semẽ ei⁹ gl'a ei⁹ aut ẏbum dñi de quo habeƙ Lu. xiij. Filij aũt sũt bona opa vel mala Mat. xviij. Jussit eñ dñs eũ venũdari ⁊ filios ei⁹. vbi glo. p filios intelli git opa. Sicut ą ẏgo purissima purificari volu it ą tñ oim mũdissima fuit. Ita post partuz bo noꝛũ operũ fideł aima debet se p̃sentare immũ dam ⁊ ąsi nil fecisse. fm quod docet dñs Luce xvij. Cũ feceritis oia q̃ p̃cepta sunt vob dicite q fui inutiles sum⁹. qr oẽs actões nr̃e sunt sic pann⁹ mulieris mẽstruate corã dño Esa. lxiij. Ad cõsiderãs Job. ix. ait. Uerebar oia opera mea sciens qr nõ parcis delinquẽti. Etiã si mũ da ẏgo purificari voluit. ątomagis immũdus pctõr indiget purificatõe. ⁊ hec acq̃rit p pniaz. ꝓtritionẽ ⁊ resistentiã. Per pniam cõmissa ex/ pellunt. p resistentiã cõmittenda ꝓhibent. Cũ his purgandus est intellect⁹ a falsis. voluntas a mal. memoria a fedis. vt hõ interior fiat habi taculum dei. Ideo dicit Bern. Bonũ deo pa tri habitaculũ cuius nec ratõ decepta. nec volũ tas puersa. nec memoria fuit inquinata. Et añ q̃ maria puerũ in templũ deferret ꝓpus circũci dit. dans intelligere q nemo dign⁹ diuis aspe ctibus nisi a vicijs sit ꝓpus circũcisus. Jõ dicit Mat. v. Beati mũdo corde quoniã ipsi deum videbũt. Circũcisi igit a vicijs si volumus poꝛ C tari ad templũ domi oportet oblatõz ibi facere qr dicit Exo. xxiij. Nõ apparebis vacu⁹ in cõ spectu meo. i. sine oblatõe. Quãobrem debet fi delis aima offerre sacrificiũ cũ maria turturem aut columbã. p columbã (vt ait beda in ome.) simplicitas. p turturem castitas designaƙ. Ita debet esse simplicitatis castitatisq̃ amatrix. ą turtur si casu coniugem pdiderit. alium quere re non curat. Et subdit. In laudibus eccle loq̃ tur domin⁹. pulchre sunt gene tue sicut turtur ⁊ iterũ. Ecce pulchra es amica mea. ecce tu pul chra oculi tui colũbarũ. Genas quippe vt tur turis habet qui ab omi impudicicie peste castũ se custodit. Et oculos habet columbarũ ą nulli nocere desiderat. Sed vtraq̃ auis memorata quasi gemitũ ꝓ cantu habere solet. Sanctorũ cant⁹ in hoc seculo designat ploratũ. de q̃ dñs cõmemorat Joh. xvj. Amẽ amẽ dico vob plo rabitis ⁊ flebitis vos. Et rursuz Mat. v. Bti ą lugẽt. qm̃ ipi cõsolabunt. Merito turƙ et co lũba dño offerunt in hostiã. qr nimirũ simplex ⁊ pudica ꝓsatio hoim gratũ est illi sacrificiuz iusticie. Etiã ille laborat in gemitu suo. ą stratũ suũ singul' noctib⁹ abluit. acceptissimã deo pr̃sus victimã mactat. hec ille. Beda. Immo su/ mus ⁊ nos simplices vt colũba. casti vt turtur. lamẽtatões ꝓ delictis nr̃is ⁊ elemosinas faciẽ tes. Tũc ꝓdictas aues dño offerim⁹ si sum⁹ eti am gemẽtes ꝓ incolatu seculi vł vite. dñtes cũ dauid ps̃. cxix. Heu mihi qr incolat⁹ me⁹ ꝓlon gatus ẽ. vt ⁊ de nob dicaƙ illd Can. ij. Vox tur turis audita est in tra nr̃a. Sz duos pullos co/ lũbaz obtuleŕt Mõ exponẽs beda di. Duo sũt genera compũctõis ąb⁹ semetipos fideles i ara crucis immolãt. qr nimirũ sic accipit deũ sitiẽs aia vt ꝓpus de crimine compũgaƙ. deinde amore inflammeƙ. ꝓpus eñ sese lachrymis afficit. quia

dū malorū suorū recolit. p his eterna pati supplicia ptimescit. qđ est vnū turturē aut pullum p pctō offerre. Ac dū longi merori anxietate fuerit formido ꝓsumpta. q̄dā iam de p̄sumptōne venie securitas nascit. ⁊ i amorē celestium gaudiorū anim⁹ inflāmat. et q̄ pus flebat ne duceꝛ ad suppliciū postmodū amarissime flere icipit q⁹ a regē celorū se excludi ptimescit. qđ ē de altero turture. siue pullo colūbino holocaustum offerre. hec ille. Aliꝫ de ꝫ sentit. b. aug⁹. in ꝑmone hui⁹ festiuitatis. Ecce inq̄t saluator nr̄ pauper ꝓpter pctā nr̄a fact⁹ est. Et xp̄iani ad ꝫ laborāt vt diuites sint. Nemo se circūueniat. dei filiū de ceꝛ pauptas adduxit. null⁹ xp̄ian⁹ cupiditate ḡuatus poterit ascendē celos. ꝓpauptatis ḡ amatores offeram⁹ dño intemerate fidei castitatē. ꝫ est offerre par turtur̄ aut duos pullos colūbar̄. Ad idem dicit amb. in hexa. li. v. c. iij. Hoc est verū sacrificiū xp̄i pudiciciam ad turturē referre. gr̄am ad colūbā. Nos igiꝫ xp̄o intemerate fidei castitatē ⁊ gr̄am vl amorem debem⁹ inuiolabiꝫr custodire ⁊ mūdi florentis voluptatib⁹ nullo mō gaudē. Sz gemitu colūbino ⁊ turturis amore ab oīb⁹ delicijs abstinē Sic ꝫ turtur q̄ pdito cōpare nūq̄ꝫ dꝛ ammodo in viridi ramusculo sedere. Qui ḡ olim mūdo et diabolo obtulim⁹ siue carni. nūc xp̄o xp̄o ⁊ ei⁹ dulcissime matri offerre debem⁹. Ad ꝫ monet Inno. huius festi reddēs cām q̄re cerei portaꝫ hodie dicēs. Quid est ꝫ q̄ in ꝫ festo cereos portamus accensos. Hoc est q̄ mꝛeres romanorum bis die⁹ festū luminariuz faciebāt dicētes. Q̄ ꝓserpina fuit adeo speciosa q̄ pluto infernalis de⁹ eā rapuisset ⁊ deā eā fecisset. quā maꝛ ei⁹ cereis ⁊ facibus accēsis niceno mōte tota nocte p siluas quesisse dicebatur. Dicīpe mꝛeres romanorū istud repsentātes. ad memoriā ipi⁹ in principio mensis. facib⁹ accēsis vrbem de nocte lustrabāt. Cum aūt sancti pres nō possent cōsuetudinem istā destruere penit⁹. ꝓstituerūt in honorem sancte marie vgis cereos portate accensos. Sic q̄ pus fiebāt in honorē ceterꝝ. mō fiunt ad honorē vgis. Et qđ pus fiebat in honore p serpine. mō fit p honore marie. hec ille. Faciebāt etiā in mense febꝛuario festū luminariuz ad honorē febꝛue mris martis dei belli. Et istum mēsem febꝛue ꝓsecrauerūt. ⁊ ipm cū luminibus solennit̄ colebāt. vt filius eius romanis victoriam cōcederet. cuius matrē tam solēnit̄ honorarent. Et ista solennitas fiebat de q̄nquēnio i quinquenniū. in qua vrbē cum lumiarib⁹ illustrabāt. Faciebāt etiā festū hoc in memoriā omniū demonū infernaliū. vt ipos placarēt. ⁊ super aias defunctorū suorū ad misericordiā iducerent vt eos leni⁹ punirēt. Quia vo difficile ē ꝓsueta relinq̄re. romani post q̄ꝫ ad fidē venerūt adhuc festa in febꝛuario celebꝛauerūt. Jō Ser

gius papa hanc solēnitatē marie luminū instituit. Etiam dꝛ q̄ Gre. papa instituisset. vt iam nō fiat ad honorē demonū sz regine angelorum Et merito honorabāt romāi ꝓserpinā vt a spō so suo impetraret gr̄am honorabāt febꝛuā. vt a filio suo eis obtineret victoriā. Honorabant demones aias puniētes. vt ipas inde ducerēt. Sed ista tria. gr̄az. victoriā ⁊ misericordiā a matre dei habem⁹. ꝫm qđ canit̄. Maria maꝛ gr̄e maꝛ misericordie. Ipa em̄ dat viuis gr̄az. defūctis misericordiā. vniū sali eccl̄e obtinet ab hoste victoriā. Tertio purificari voluit vt legē purificatōis termiaret. Sic em̄ adueniente luce cessant tenebre. ⁊ adueniēte sole recedit vmbra. sic adueniēte purificatōe vera: cessauit purificatio tipica. Jbi em̄ venit purificatio vera. i. xp̄s qui actiue dꝛ purificatio eo q̄ nos p fidē purificat. ꝫm illud Act̄. xv. Fide purificās corda. Quare to purificari voluit. vt nob̄ pauptatē voluntariam cōmēdaret. q⁹ sacrificiū pauperum elegit vt patet ex euangelio.

Sermo secundus de eadem.

Columba venit portās ramū oliue. Gen. viij. Sicut naturales q̄ māe veniēte auroꝛa portante secū solē. tūc aues mūde ⁊ diuie ad volādū ⁊ cantādum excitāt. vires aiales magꝝ ꝓportant. ⁊ aliq̄n egritudies alleuiāt ⁊ diminuunt. Jō illud tps vix ab egris expectat q̄ ꝓtinuo suspirant ⁊ cū desiderio magꝝ expectāt auroꝛā ⁊ solē venientem. Sistice p auroꝛā btissima vgo maria designāt. ꝫm illō Cañ. vj. Que est ista q̄ pgreditur q̄si auroꝛa ꝓsurgēs. Per solē aūt xp̄s intelligitur. Qꝛ sic sol pmittit auroꝛā. sic xp̄s in mūdū vēturꝰ pmisit mariā. de q̄ tādez nat⁹ ē Mat. j. Sz añq̄ꝫ hec fierēt. antiq̄ sancti pres qui erant egri ⁊ infirmi. ꝫm illō ps. vj. Miserere mei dñe q̄m infirm⁹ sum. q̄tidie clamāt in oꝛonib⁹ suis. vt ait aug⁹. in ꝑmōe hodi. O si me inueniat illa natiuitas. o si qđ credo in scriptur̄ dei. videam oculꝫ meis q̄n veniat. q̄n nasceꝛ. q̄n videbūt p quē coꝛtas durabo. putas istū oculi videbūt p quē coꝛdis reuelabūt secreta. q. d. neq̄q̄ꝫ Et sic infirmi cū desiderio auroꝛā vl aduētū sol⁹ expectātes interdū ꝓsolant̄ ab his q̄ eos hnt in cura q̄ dicūt ad ipos. Ne ꝓtristemi. q⁹ in ꝓrio ē auroꝛa ascēdia habuit humanū gen⁹ ꝓsolabaꝫ eos a longe cū dixit. Columba veit portās ramū oliue ⁊c. id est vgo maria veit q̄ dꝛ auroꝛa portās secum ramū oliue. i. xp̄m misericordissimū. q̄ alleuiauit oēs infirmitates nr̄as. Et ꝫ qđ ille dudū predixit. hodie est impletū q̄n illa bñdicta auroꝛa q̄ vt colūba venit in tēplū portās in brachijs suis floridissimū ramū oliue xp̄m solē iusticie. Qđ cum audiret simeon quasi munda auis excita/

tus fuit ad volãdũ q̃ tardus fuit ad eundũ p̃ se
nectute. ⁊ p̃ gaudio cepit cãtare dicens. Nunc
dimit. ser. t. do. Et adeo fort̃ est essect⁹ vt in vl
tis suis debilibus portaret illũ q̃ ỽtutes gerit
vniũsas. Et de h̃ aduẽtu dicũt ỽba p̃dicta In
q̃bus ỽbis p̃assumpt̃ duo describunt. ¶Primo
Marie humil' cõformatio. ibi. veit columba.
Scdo filij legal' p̃sentatio. ibi. portans ramuz.
De quo est notãdũ ſm naturales. Colũba solz
se p̃ ceteris auib⁹ hoib⁹ magis ꝓfomare. Sic
em hõ natural'r diligit mundiciã. Ut scriptum
est ¶Prou. xxij. Qui diligit cordis mundiciam
ppt̃ gram labioz suoz̃ habebit amicũ regẽ. i.
xpm. Ita ⁊ colũba dilidit loca mũda. Ut ſm
Aris. in li. aialiũ. fimũ suũ ex nidum p̃icit. et h̃
facere pullos suos instruit ⁊ cõpellit. Moral'r
p̃ colũbã intelligit ỽgo maria. qz ⁊ xp̃s sp̃ōsus
⁊ filius suus vocat eã colũbã. Can. ij. Surge p
pera aica mea colũba mea. in foramib⁹ petre. i
cauna macerie. ostẽ. mi. fa. tuaz. ⁊c Et Can. iij.
Quã pulc̃ es aica mea. q̃ pulc̃ oculi tui colum
barũ. Ista scissima colũba dilexit mũdiciã aie
⁊ corpis. imo fuit tota mũdicies. ſm illud Cã.
iij. Tota pulc̃ es aica mea ⁊ ma. nõ est i te. Et
ad h̃ ostendẽdũ hodie statuit eccl'a vt lumia in
manib⁹ fideliũ deportent̃. ad ei⁹ vicz mũdiciã
designandã. vt dicit Jacob⁹ Januen. Ac si ap
te dicat eccl'a. Virgo mũdissima purificatõe nõ
indiges. sz tota rutilas ⁊ tota splẽdes. Et in cã
dela significãt̃ q̃tuoz p̃rogatiue q̃ fuerũt in ma
ria ppetua ỽgine. ¶Maria est ỽginitas i carne q̃ i
telligit̃ p cerã. Sicut em cera ab apib⁹ sine coz
ruptõe generat̃. Sic maria xp̃m genuit ⁊ i eũ
ỽgo pmãsit. ſm illud Esa. vij. Ecce ỽgo cõ. et
pa. fi. ⁊c. Jõ dz in. c. firmit̃. de sum. tri. ⁊ fi. ca.
Unigẽit⁹ dei fili⁹ ih̃s xp̃s a tota trinitate cõmu
nit̃ incarnatus. ex maria sp̃ ỽgine ꝓcept⁹. Et
sic q̃libet xp̃ianus q̃ hodie in mãu sua portat cã
delam cereã. est testis ỽginitatis marie. Et cõ=
fundit oẽs hereticos ỽginitati marie ꝓtradicẽ
tes. Et p̃ncipal'r antroz̃ comeristas q̃ dicũt e.
c. firmit̃. ỽginitati marie ꝓtradicere dicẽtes p⁹
xp̃m alios filios eã de Joseph pepisse. Etiã i h̃
ꝓfundit alios hereticos cherinti ebyonitas. q̃
asserũt xp̃m a maria p ioseph nuptiali coitu cõ
ceptũ fuisse. ⁊ introducũt illud Mat. j. Añq̃
q̃enirẽt. i. añq̃ nuptiarũ solẽnia celebrarent.
Sic etiã exponit Hieroñ. ꝓtra eludiũ. Gaude
igit̃ o xp̃iane ⁊ exulta. qz sic p candelã iã ỽgini
tatẽ marie ⁊ puritatez testat⁹ es. ita tp̃a reuera
coz tuũ ab oi labe purgabit. teq̃ celicis ciuib⁹
eternal'r sociabit. ſm illud Ecci. xxiiij. Qui elu
cidãt me vitã eternã habebũt. Gaude idit̃ ⁊ tu
ỽgo maria cũctas hereses sola interemisti Dic
ẽ̃plum de ceco illumiato. q̃ sp̃ ꝓtẽdebat ꝓtra
iudeos. q̃ etiã fecit illud respõsoziũ. Gaude ma
ria ỽgo. Scda p̃rogatiua est puritas in mente
q̃ intelligit̃ p lichnũ cãdele in cera occultatum.
ſm illud ps. xliij. Dis gl'a ei⁹ filie regũ. Ista ei
interioz puritas fuit in maria tam magẽ vt nll'm
suo aspectu allicẽt. nec ab vllo vnq̃z potuit ꝓcu
pisci. Sed oẽs immũdos corpis mot⁹ a singul'
eã inspiciẽtib⁹ extinguebat. qz ỽtus sue metal'
mũdicie cũctos aspiciẽtes ita penetrabat. vt oẽs
immũdicias repellẽt ⁊ fugaret. Recte sicut fac̃
cedrus de q̃ refert Jsi. lib. xvij. q̃ odore suo fu=
gat ſpentes ⁊ oia aialia venenosa. Nã in p̃sen
tia cedri ſpẽs immũdus aut aliq̃ aial immun
dum nõ pot̃ subsistẽ. ⁊ si manserit morier̃. Ita
puritas ỽginis oẽs mot⁹ venenosos carnales
in hoib⁹ in p̃sentia ei⁹ existentib⁹ fugabat. ⁊ sã
ctitate sua totalit̃ occidebat. Jõ compat se Le
dro. Ecci. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in
libano. ¶Propt̃ has duas p̃rogatiuas bñ ỽgo
benedicta cedro compar̃. qz sic̃ cedr⁹ a nll'o ỽ=
me neq̃z interi⁹ neq̃z exteri⁹ pot̃ exẽmiari. nec si
cut alia lig̃ violari vel corũpi. ſm Jsi. vbi. s.
Sic nec maria ỽgo potuit exteri⁹ in corpe. vel
interi⁹ in mẽte violari. sic̃ testat̃ Aug⁹. i ſmõe
de annũciatõe ei⁹ loquẽs in p̃sona ỽgis dicẽs.
Ego te filiũ ꝓcepi. ⁊ ỽginitatẽ meã nõ violaui
⁊ regẽ ꝓcepi castitat̃ igredientẽ ⁊ egredientem
habui in palatio vẽtr̃ filiũ ip̃atoris. ⁊ in mani
bus meis clauẽ virginei pudoris. ¶Porta facta
sum celi. Janua fcã suz filio dei. Illa porta sum
clausa quã in visiõe diuia ezechiel vidit p̃pha
de q̃ in me vates dicit. vidi portã in domo dñi
clausaz Quid est porta q̃ erat in domo dñi clau
sa nisi q̃ maria erat sp̃ intacta. ⁊ q̃d est q̃ hõ nõ
transinit p eam. nisi q̃ sp̃ũsctũs imp̃gnauit eã
Et q̃d est q̃ clausa erit in eternũ. qz maria erat ỽ=
go añ partũ. ỽgo in ptu. ⁊ ỽgo p⁹ ptũ Et sub=
dit. Nat⁹ de meo vẽtre me misit intactã matrẽ
adimpleuit vẽtrẽ meũ diuinitate. ⁊ vterũ meũ
nõ euacuauit castitate. Exiuit de vtero meo gi
gãtico cursu magnifico. ⁊ venit me⁹ nõ ẽ pudo=
re euacuat⁹. nec in ꝓceptõe inuẽta sine pudore
nec in pturitõe inuẽta suz cũ dolore. Hec aug.
in p̃sona marie. Tertia p̃rogatiua fuit sctificatio vtraq̃z q̃ intelligit̃ p bñdictõz candele. ¶Ho=
die em candele bñdicũt̃ ad significandũ q̃ ma=
ria in vtero matris fuit bñdicta ⁊ sanctificata ⁊
pfectissime mundata. q̃ nullũ habuit inclinati
uum ad peccatuz. Teste Berñ. q̃ ait. ¶Duto q̃
copiosioz gratia sanctificatõis descẽdit i mariã
q̃ ip̃am nõ solũ emũdauit. sz etiã a futuris p̃ser
uauit. Jõ dicit ps. xlv. Sanctificauit tabnacu
lum suũ altissim⁹. Quarta p̃rogatiua ẽ claritas
in ꝓuersatõe q̃ p lumẽ ardẽs intelligit̃. sic em
lumẽ lucẽs oẽs in domo illumiat. sic Maria p
claram suã ꝓuersatõz oẽs ad se veniẽtes illumi
nabat. Jõ de ea dicit. b. Ambro. in li. de ỽgini
tate pte. j. Quid nobilius dei mr̃e quid splen=
didius ea quã splẽdor elegit etern⁹. q̃d castius

Sermo

ea q̄ corpus xp̄i sine cognitone viri generauit'. Et subdit de ceteris ꝟtutib⁹. Quid loquar. ꝟgo eñ erat nō solū corpe sed etiā mente q̄ nullo doli ambitu sincerū adulteraret aspectū. corde hūil'. orandi paratior. legēdi studiosior. Nō ei in terra diuitiarū. sed in p̄ce pauperū spem tēperās. verecūda ꝼmōe. arbitrio mentis nō hominē sed deū studuit q̄rere. nullū ledere omib⁹ bñ velle: maiorib⁹ assurgere. eq̄libus nō inuidē iactantiā fugere. ratōez sequi. amare ꝟtutē. qñ ista lesit vultu parētes. qñ derisit paupem. qñ vitauit inopem. q. d. nūq̄. Ecce q̄z clarā cōuersatōnem habuit inter hoies. Et ꝟ testificamur hodie cū lumia ardētia in manibus baiulam⁹. q. di. O maria ꝟgo clara est cōuersatio tua. recte sicut hec luminariū accēsio. Ex his quatuor p̄rogatiuis patz mūdicia ꝟginalis ꝓpter quā purificatōne nō indiguisset. voluit tñ purificari vt nos ad mundiciā inuitaret. ℙparū eñ p̄ro desset nob purificatōz ꝟginis celebrare. si i nobis pollutam mentē haberem⁹. q̄ sic nō agere mus festū ꝟginee puritatis. sed porcine feditatis. Jdeo sicut ꝟgo purificari voluit q̄ nō indiguit. sic nos q̄ in multis offendim⁹ mltomagis purificatōe indigemus. Circa q̄ nōtādū purificatio aliqua est incipientiū. aliq̄ ꝓficientium. tertia pfectorū. ℙurificatio incipientiū debet fieri exterius ⁊ interi⁹. interi⁹ vt purificet volūtas ab omi peccati inq̄natōe. Quia dic̄ Bern̄. in q̄dam ꝼmōe. Bona volūtas in aīmo est origo oīm bonorū ⁊ mater oīm ꝟtutū. Sed econtra mala volūtas est mat oīm viciorū ⁊ malor Jdeo custos aie sue valō sollicit⁹ esse debet circa custodiā voluntatis sue. ℙurificari etiā dz intentio ab oi duplicitate. ꝼm illud Jacobi. iiij Emūdate man⁹. i. opa peccatorum ⁊ purificate corda duplices aīmo. ℙurificet etiā ratō ab oi pturbatōe. q̄ alias ratōe pturbata vez nō potest cog̃scere. Jdeo dicit venerabil' Boe. lib. j. metro vl. Tu q̄z si vis. lumie claro. cernēre verum. Tramite recto. carpere callē. gaudia pelle. pelle timorē. spemq̄z fugato. nec dolor assit. nubila mēs est. vinctaq̄z frenis. hec vbi reg̃nt. Exteri⁹ debet incipiēs purgare oculos ab illicita visione. ꝼm illud p̄s. cxviij. Auerte oc'los ne videāt vanitatē. Nō exponēs lucidi⁹ sapiens di. Auerte faciē tuā a muliere compta. ⁊ ne circūspicias spēm alienā. Ecci. ix. Et hanc doctrinam ꝓpendit Job q̄ ait. xxxj. ℙepigi fed⁹ cuz ocul' meis. vt ne cogitarē q̄dem de ꝟgine. Legit etiā in vitas patrū. q̄ abbas q̄dam volens irrigare ortū suū. iuit ad sumendū aquā. qđ cū faceret. tegebat cuculla oculos suos ⁊ faciē suā tñ ad pedes suos intendēs. qđ videns vn⁹ frater dixit sibi. Ut q̄d tegis faciē tuā pat? Rñdit ne viderēt oculi mei arbores ⁊ occupata mens mea in cōsideratōe ip̄az impediret a cōtemplatione sua. ℙurificāde sunt aures a detractōne sua. ꝼm illud Ecci. xxviij. Sepi aures tuas spinis: noli audire liguā neq̄z. Nā legit in vitas patrū. li. ij. c. xxv. de abbate Jpericio q̄ ait. Melius est carnes comedere ⁊ vinū bibere. s. q̄bus licitū nō est. q̄z comedere in vitupatōne carnes fratrū. Sicut eñ susurrās ꝼpens euā de paradiso pcussit. ita q̄ fratri suo detrahit. nō solum sua sz etiā audientis aiam pdidit. Jta dic̄ bern̄. in q̄dam ꝼmone. Nūq̄d nō lucro est lingua detractōnis pforata acutissimo ferro. tres pcutiens ictu vno. cui detrahit. seip̄am ⁊ audientes Jdeo detractōes nō sunt audiēde. ℙurificari etiā debet os a mala locutōne. q̄ de omi verbo ocioso qđ locuti fuerit hoies reddēt ratiōez de eo in die iudicij. Matth. xij. Si vos ꝺ hac materia plura hꝛe volueritis. q̄rite supra i die cūcisionis mēbro. ij. ℙurificatio aūt pficientiuz est in cōtinuo desiderio pficiendi ⁊ ꝟtuali p̄rogressiōe. q̄ ꝼm btm̄ Greg⁹. In via dei stare retrocire est ⁊ retrocedere. Jdeo dic̄ Aug⁹. sūma pfectio xp̄iane religionis est vt q̄tūcūq̄z hō in hac vita pficiat. sp sibi putet superesse qđ q̄rat. Et p illud dictū Aug⁹. eliminat erroz pelagij ⁊ suorū sequaciū. q̄ dicebāt q̄ in hac vita hō possit tm̄ culmē pfectōis attingē q̄ ampli⁹ in gr̄ia nō posset pficere. Jll' aūt pficientib⁹ tripler g̃tia vel purgatio est nccia. Quia dic̄ Guil. doctor parisien. ℞ purificatio est tripler. ℙurgatur em̄ corp⁹ p potatōz. Medici em̄ cuz videtur int|peccantez materiā in infirmo ꝼm q̄litatem morbi faciūt potatōz purgatiuā q̄ ad dissoluendū morbū opat. ⁊ hec fit p calamū. aut ad mollificandū sicut fit cū fistula. vt dicit mgr̄ i li. vij. ꝓpe. ℙer hāc potatōez cōtritio designat q̄ debet fieri ex ꝟbis amaris vtpote q̄ deū dereliq̄t p pctm̄. ꝼm illud Hiere. ij. Scito ⁊ vide q̄z malum ⁊ amarū est reliq̄sse te dīm deū tuū. ⁊ non esse timorē ei⁹ apud te. g̃ recordāda sunt peccata aut anni pctō z. Sic̄ fecit Ezechias. Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos meos i amaritudie aie mee. Et hāc potōz ꝓficere dīt medici spūales. s. p̄dicatores ⁊ ꝓfessores q̄ dīt monere pctōres vt hēant ꝓtritōes. Sic̄ fec̄. b. Ambro. sibi ꝓfitētib⁹ fleuit. ⁊ ad ꝓtritōz sepissime incitauit. Et q̄re h?: Certe iō. q? ꝼm medicos pocitauit. Et q̄re h?: Certe iō. q? ꝼm medicos potio tā amara eē possz q̄ oēm infirmitatē ab infirmo tā amara eē possz q̄ oēm infirmitatē ab infirmo expellēt. vt nec vlla alia medicina indigēt. Jta tāta posset eē ꝓtritio. vt ait archidyaco. in glo. sup decret| vt absq̄ satisfactōne extrinseca in ꝺ sec'o pctōr penā purgatorij euitaret. ⁊ vitā eternā in momento possidēt. qđ fit ꝑ ꝑ miam magnā saluator|. Sic̄ legit de latrōe ꝓtigisse ꝺ pe. di. j. c. ipostuna. Sc̄ō purificat dom⁹ p sco patōem. sicut videm⁹ q̄n dom⁹ efficit immūda tunc p familias imūdicies expurgāt. ℙer hāc purgationem cōfessio designat. per quam rep

Dauid purgabaꝫ. dicẽs in ps̃. lxxvj. Exercitabar ⁊ scopebã spũm meũ. Sic ⁊ familia domus dei qñ videt mẽtem pctõris immũdã. debz eaz mũdare monitõne salutari. ℞m qđ iubet papa Celestin⁹ in ℞mõe dicẽs. Sacerdotes ita hoiez ꝓfitentẽ sibi toto conatu ⁊ nisu suo ad fletũ alliciant. ad miserandũ qz sibiꝯpis ꝓuocẽt ⁊ iclinẽt qꝫ fler⁹ est nũcius ad mentẽ purificatõnez p scopam ꝓfessionis. Si eñ dom⁹ debet totaliꝫ fieri mũda oportet ꝙ aq̃ pfundeꝫ. ne puluẽs de terra excitati parietib⁹ adhereãt. sz vt totaliter expurgeꝫ. Tertio purgaꝫ triticũ a paleis per flagellatõz. volẽs eñ debite triticũ a paleis ⁊ stramine separe. est necesse audaceꝫ flagellare. ⁊ ih̃ significaꝫ satisfactio aut carnis maceratio q̃ diuidit hoiem a pctõz paleis. Quia ℞m augusꝫ. Qđ lima ferro. qđ flagellũ ḡno. hoc tribulatio viro iusto. Jõ ꝓfessor volẽs ꝺbite purgare peccatorẽ. necesse est vt iniũgat sibi satisfactõez cõpetentẽ. Qua de re ꝑcipiꝫ in cano. fraternitatẽ xij. q. ij. ca. fraternitas. Qꝫ satisfactõ dz fieri ℞m delicti q̃titatẽ. Et sunt ꝟba Gre. sic dicentis. Fraternitas tua ex ꝓsona furẽ pẽsare põt q̃liter valeat corrigi. Sunt eñ q̃dã hñtes subsidia et furtũ ꝓpetrãt. ⁊ sunt aliq̃ q̃ in hac re ex inopia delinquũt. q̃re necesse ẽ vt q̃daz damnis. aliꝫ ꝟberib⁹ corrigãt. Purificatio aũt mentẽ pctõrũ ꝓsistit in pure mẽtis in deũ oĩmoda subleuatõe vt iam ea solũ q̃ sursum sunt sapiat. vt possit dicere illõ ad Gal. ij. Viuo ego iã non ego. sed viuit in me xp̃s. Qđ sic intelligiꝫ. Viuo ego. s. vita gr̃e ⁊ ℣rtutũ. iam nõ ego. s. viuo ℞m carnẽ vl̃ veterẽ hoiem quẽ dudũ deposui. viuit autẽ in me xp̃s ℞m spũm ei⁹ viuo ⁊ ei⁹ exemplis adhereo. De hac puritate dz Job. xxvj. Spũs dñi ornauit celos. i. pfectos. sole. i. supiori ratõe. et luna. i. inferiori ratõe. ⁊ stell̃. i. alijs ℣rtutibus. Taliꝫ etiã ornata nr̃a colũba ℣go maria hodie venit in tẽplũ. Nõ ex obligatõe sz ex vera obediẽtia. q. nõ fuit ad purificatõz obligata Quia ℞m Ber̃. fuit ꝑus scificata q̃ nata. Ueit iquã portãs secũ ramũ oliue. ℔ est xp̃um filiũ ei⁹ in signũ pacꝫ Et rami eiusdẽ arbor⁹ olim̃ittebãt legatis romanoz ꝓ pace obtinẽda siue alijs offerẽda. Maria est legata toti⁹ trinitat⁹. quaz hodie celestis pr̃ misit pacẽ ppl̃o nũciare. ideo eã sine ramo oliuarũ mittere noluit. Qđ figuratũ est Gen̄. viij. vbi legiꝫ ꝙ No e misit columbaz de arca. vt videret si iam cessassent aq̃ sup faciẽ terre. Illa aũt venit portãs ramũ oliue virenti bus foljs in ore suo. ⁊ hoc fuit signum reconciliatõnis. Spũaliter noe significat patrẽ celestẽ qui hodie misit de bethleem ciuitate columbaz simpliciſſimã ⁊ candidiſſimã ℣ginem mariam. que veniẽs in hierusalẽ portauit secũ christuz oliue ramũ in signũ reconciliatõis ⁊ misericordie. Jdeo canit hodie in misse introitu. Suscepimus de⁹ misericordiã tuã in medio tẽpli tui. Et hoc tãgit euangeliũ Lu. ij. dicẽs. ꝓpostq̃ impleti sunt dies purgatõnis marie ⁊c. Et ℔ designat eccl̃a p ea que i filijs suis hodie memoraꝫ Nam sicut maria xp̃m q̃ est verũ lumẽ ad reuelatõem gentiũ in manib⁹ portauit. Sic portat eccl̃a cereũ ad designandũ xp̃m. qz in cereo sũt tria. s. cera. lichnus. ⁊ ignis. p q̃ significanꝫ ea que fuerunt in xp̃o. Nam cera significat carnẽ xp̃i. que nata est de ℣gine sine corruptiõe. Sic apes gignũt sine alterutrũ cõmixtiõe. Lichn⁹ in cera significat latentẽ in carne aiam cãdidissimã. Ignis ℣o lumen significat diuinitatem. Quia deus noster ignis cõsumẽs est. Uersus. Hanc in honore pie. candelã porto marie Accipe p cerã. carnẽ de ℣gine verã. Lichnus cera latẽs. aĩma sub corpe candẽs. ꝓper lumẽ numẽ maiestatisq̃ cacumẽ. Hanc igiꝫ cãdelam xp̃us ꝓsumpsit totaliꝫ in nostrũ obsequiũ. Consumpsit eñ carnẽ p vulneratõz. Esa. liij. Uulneratus est ꝓpter iniq̃tates nr̃as ⁊ attrit⁹ est ꝓpter scelera nostra. Cõsumpsit se p sanguis effusionem. Esa. lxiij. Quare rubrũ est indumẽtũ tuũ ⁊ vestimẽta tua q̃si calcantiũ in torcular̃i. Consumpsit aiam p tristiciã ⁊ dolorẽ. Mat. xxvj. Tristis est aĩa mea vsq̃ ad mortẽ Consumpsit vitã corpalem p abbreuiatõnez. Esa. xxxviij. ꝓrecisa ẽ velud a texẽte vita mea. Cõsumpsit subam corpalem vsq̃ ad denudatiõz. ℞m illud ps̃. xxj. Diuiserũt sibi vestimẽta mea.

Sermo de sancta Agatha ℣gine.

Flos nostra parabula est. ⁊ vbera nõ habet. Can. viij. Scõm naturales. Nardus est herba modica ⁊ odorifera. hec masticata in ore fetorẽ oẽm amputat ⁊ ginginas putridas mũdat. vt dic̃ ꝓli. in spe. natu. Hystice p hanc herbã beata agatha designaꝫ. qz sicut nardus est modica. ita beata agatha fuit modica in hũilitate. quod ex ℔ patz ꝙ se ancillã dei dixit dicẽs. Ancilla chri/sti sum ego. Nam ostẽdo me ℞uilẽ psonã Fuit etiã odorifera p sanctã famã. Jta ꝙ ppl̃s siracusanus p q̃nquaginta miliaria audiẽs eius famam sanctã. ad vrbẽ cathinenſtũ sitienꝫ pergeret. vt habeꝫ in legẽda eius ⁊ sancte Lucie ℣gi nis. Jdeo põt etiã exponi de ea illud Cantic̃. j. Cũ esset rex in acubitu suo. nardus mea dedit odorẽ suũ. Hec igiꝫ ℣go ãputauit de ore suo fetorẽ suũ maledictõis. qz in tribulatõe deũ bñdixit ⁊ sanguie suo clarificauit. Teste Amb. in li. ꝓfationũ. O felix ⁊ iclyta ℣go q̃ meruit dñm ꝓ laude fideꝫ martyrij sanguie clarificari suo Jõ bñ cõpaꝫ angeꝫ q̃z inꝺest sp dñm bñdicẽ ⁊ laudare. ℞m illõ ps̃. cij. Bñdicite dño o. ange. ei⁹. Et Dan̄. iij. Bñdi. an. do. do. Jõ vocat eã suã sororẽ in ℣bis ꝑassumpt⁹. Soror nr̃a par. ẽ. ⁊c

Sermo

In ꝗbus ẏbis a trib⁹ cõmendaꝝ. ꝓmo ab angelica vicinitate. ibi. Sororꝛ nr̃a. Scdo a pfunda hũilitate. ibi. paruula est. Tertio a passiõis acerbitate. ibi. Ubera non hz. Circa ꝑmum est notãdũ. Autor. ij. li. ꝑpe. varias ponit ꝓpetates angelorũ ꝓpter ꝗs b. agatha angel' cõpaꝝ ⁊ eorũ sororꝛ nomiaꝝ. ꝓmia qꝛ angelica natura est fortis. Nam vt dic̃ Dyo. de cele. hier̃. Oia adũsa cohercẽt siue resistũt. Nihil em̃ ẽ q̃ posset angel' resistere. Jõ dicit Damas. li. ij. ca. iij. ꝓõt em̃ vnus angel⁹ mꝫtos vincere armatoꝛ. Qđ figuratũ est. iiij. Re. xviij. vbi legiꝫ Sẽna cherib ꝑnceps regis assiriorũ veniẽs in iudeã. misit nũcios ad ezechiã regẽ dicẽs. Hec dicite regi ezechie. Nõ te seducat de⁹ tu⁹ in q̃ habes fiduciã. Neq; dicas nõ tradet ier'm in man⁹ regis assiriorũ. Tu em̃ audisti q̃ fecerũt reges assirie vniũsis terris. quõ vastaueꝛt eas. nõne solus poteris libari? q. d. nullo mõ. Cũ accepisꝛ lr̃as de manu nũciorũ. ⁊ legisset. ait rex isr̃l Tu es de⁹ solus oim regũ terre q̃ fecisti celũ ⁊ terrã Inclina aurẽ tuã ⁊ audi. ⁊ aperi ocꝛos tuos et vide. ⁊ audi oia ẏba sennacherib q̃ misit vt exꝓbraret deũ viuentẽ. Dñs aũt exaudiuit cum ⁊ misit ei vnũ angelũ q̃ pcussit vna nocte in castris assiriorũ octuagintaq̃nq; milia virorum. ita q; mane nihil inueniebaꝝ in armis nisi puluis. Jsta ꝓpetas angeli etiã conuenit. b. ẏgini agathe q̃ fuit adeo fortis q; null' tormẽt⁹ potuit frãgi. qꝛ fuit sic̃ adamas. ꝑm illõ Ezech̃. iij. Ut adamãtez ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuã. Jpa em̃ supauit fortit̃ corp⁹ ꝓpriũ ⁊ seculũ. ita vt de ipa exponi põt illõ ꝓꝛoũ. xxxj. Accinxit in fortitudine lũbos suos ⁊ roborauit brachiũ suũ. Et ẏe magꝝ fortitudo fuit in fragili ẏgie. q̃ in paucis viris repit̃. Jõ dicit. b. Greg⁹. in omel'. Cũ ad illud terribl̃e examẽ district⁹ iudex aduenerit. q̃d nos viri dicem⁹ cũ h⁹ femine gl'az vidimus Que aũt viri excusatio qñ hec oñdet̃ q̃ seculuz ⁊ sexũ vicit Quid nos barbati ⁊ debiles dicẽ⁹ cũ ire ad regẽ celestia puellã p ferrũ videm⁹ q̃s ita supbia inflat. ambitio pturbat. luxuria inq̃nat. hec ille. Scdo angeli sunt puri ⁊ ẏgines a natura. ⁊ hꝫ designãt pictoꝛes q̃ depingũt imagines angelorũ zonis aureis circũcinctos. qꝛ per ẏtutũ habitũ talit̃ sunt accincti. q; nullatenus ad aliq̃ vitia carnalia dilabũt̃. Et hꝫ oñdit dñs Lu. xx. di. Filij h⁹ seculi nubũt ⁊ tradũt̃ ad nuptias. illi aũt q̃ digni habẽt̃ seculo illo neq; nubent neq; ꝓꝛes ducẽt. sꝛ erũt sic̃ angeli dei. s. puri ⁊ ẏgies. Et hec ꝓpetas angeloꝛ conueit b. Aga. q̃ decorata fuit ẏginali puritate ⁊ hũilitate. Sicut testaꝝ. b. Amb. in li. põsationum di. O illustris ⁊ gl'osa gẽmis illustrata decoꝛe. q̃ iter tormẽta aspa cũctis̃ plata miracul' ⁊ mistico pollẽs suffragio apl'i meruit visitatõne curari. Hec amb. Et ꝓpter hãc puritatẽ ẏginalẽ dicitur sororꝛ angelorũ. Quia dic̃. b. Hiero. In carne ⁊ nõ ꝼm carnẽ viuẽ angelicũ est ⁊ nõ hũanũ Idem in ꝼmõe de assumptõe dicit. ꝓfecto i carne ꝑter carnẽ viuere angelicũ est. ꝑ nõ est vita terrena. sꝛ celestis. vñ in carne acq̃rere gl'am angelorũ maius est meritũ q̃ hr̃e. Esse nãq; angelũ felicitatis est. esse ẏ ẏginẽ ẏrutis est. dũ hꝫ ẏgo viribus obtinẽ nitit̃ cũ gr̃a. qđ hz angelus ex natura Utrũq; tñ esse angelũ diuini muneris est officiũ nõ hũanũ. Et sic ptz q̃ b. aga. fuit angelus ꝓpt̃ puritatẽ. Jõ de ea exponi potest illõ Can̄. vij. Statura tua assimilata ẽ palme. hꝫ est angelice celsitudini. qꝛ ꝼm Jsi. li. xvij ꝓalma est arboꝛ nobil' insignis ꝓpetue pulcritudis ⁊ virent⁹ diuturnitatis. vestita floꝛib⁹ et fine vlla succession? ꝓ suans folia sua tpe hyemis ⁊ estatis. Sic angelica natura est nobil'. iõ assimilaꝝ aq̃le. p mgr̃m li. ij. ꝑpe. Quia aq̃la est nobilissima auiũ ⁊ etiã eterne pulcritudis. ido vocaꝝ a Dioni. in li. de cele. hie. ꝑspecula clarissima ⁊ diuini lumis receptacla. Et hꝫ qđ ꝛ de natura angelica. põt dici de scã agatha q̃ est soroꝛ angelorũ. Teste Amb. in li. de ẏgi. Sororꝛ angelorũ est ẏginitas. Tertio angeli hñt ignitam charitatẽ ꝼm illud ps̃. ciij. Tu q̃ facis ãgelos tuos spũs. ⁊ mistros tuos igne vrentẽ. Jõ cõpanꝝ igni ꝼm mgr̃m li. põdicto ꝓpt̃ diui amoris incendiũ ⁊ lucẽ cognitõis. Nã in igne lucẽt ⁊ in dilectõe ardẽt. Jta etiã b. aga. hũit ignitã charitatẽ. vt hr̃ ex triplici signo. ꝓmũ est q̃ oia terrena ꝓpter deũ ⁊ tempsit. ꝼm illud Can̄. viij Si dederit hõ oẽm substanz dom⁹ sue p dilectõe. q̃si nihil despiciet eã. Scdo q̃ p eo morte sustinuit. Jõ de ea exponi põt illõ Canti. viij. Fortis est vt moꝛs dilectio tẽ. aq̃ mꝫte non potuerũt extinguẽ charitatẽ. Sic em̃ moꝛs separat aiam a coꝛpe. sic dilectio. b. aga. fuit tam fortis q̃ aiam a coꝛpe ꝓmisit separe p mortẽ. añq; ad oratõez idoloꝝ voluisset ꝓsentire. qꝛ scauit foꝛe scriptũ Hiere. xv. Si sepaueris ꝑciosum a vili. i. aiam a coꝛpe ꝓpt̃ me q̃si os meũ eris. Uel sicut infern⁹ ita est fort⁹. q̃ animas q̃s in se rapit seꝛ fortit̃ tenet ⁊ custodit q; nullaz amittit. Jta tã fortit̃ fuit ipa cũ xp̃o ꝓiũcta q; nec p minas. nec tormẽta potuit ab eo separi. ꝼm illõ ad Roma. viij. Quis nos sepabit a charitate christi? Tertiũ est q; sp xp̃um in coꝛde ⁊ in oꝛe habuit qꝛ dixit q̃diu viuã ipm in coꝛde ⁊ i labijs meis inuocabo. qꝛ reuerẽdũ nomẽ xp̃i fuit lr̃is aureis in coꝛde ei⁹ inscriptũ. ꝓpt̃ qđ taz sedule fuit ab ea inuocatũ. ⁊ si coꝛ ei⁹ fuisset scissuz. sine dubio in ea fuisset reptũ. Sic legiꝫ sil̃e de scõ Jgnatio martyre q̃ int̃ mꝫtoꝛ tormentoꝛ genera. nũq; ab inuocatõe nois xp̃i cessabat. Qđ cum toꝛtoꝛes q̃rerẽt. cur hꝫ nomẽ totiẽs replicaret. dixit. hꝫ nomẽ meo inscriptũ est coꝛdi. ⁊ ido ab inuocatiõe ei⁹ cessare nõ valeo. post mortẽ igit̃

illi⁹ illi q̄ audierẽt. volẽtes curiosius expiri. cor eius a corpe euellũt scindẽtes p mediũ. scptum ẽ nomẽ ihs xps lris aureis inuenerũt. Et q̄uis cor ꝟgis illi⁹ nõ fuit diuisus nec nomẽ xpi visibiliẽ inuentũ. ꝛ tñ in ea fuit nomẽ xpi. habuit ab angelo testimoniũ Quia legiẽ in legẽda Cũ fideles corp⁹. b. Aga. cũ aromatib⁹ ꝓderẽt ꝛ in sarcophago collocarẽt. Quidã iuuenes indut⁹ sericis. nusq̄ visi pulcherrimis ꝛ ornatis albis induti. q̄ nũq̄ in illꝰ ptib⁹ visi fuerũt. ad corpus eius venerũt. ꝛ tabulã marmoreã ad caput ei⁹ ponentes ab oculꝰ oĩm statim disparuerũt. i qua erat scriptũ. Mentẽ sanctã spõtaneã. honorez deo patrie libatõz. Nõ sic intelligiẽ. Mentem sanctã habuit. s. in q̄ nomẽ xpi. spõtaneã. s. ob/tulit se. honorẽ deo dedit. ꝛ patrie libatõz fecit Quarto angeli hñt ꝟtutẽ pctã puniẽdi. qõ ptz ij. Re. xxiij. vbi legiẽ q cũ dõ pplm ex elatiõe numerare iussit. Misit ad eũ dñs Gad ppha⁹ di. Vade ꝛ loqre cũ dauid hec dic̃ dñs. Triuz tibi daẽ optio. elige tibi vnum qõ volueris. veniẽs aũt ad eũ gad ait. Aut septez annis veniet tibi fames in ẽra tua. aut trib⁹ mẽsib⁹ fugies ad ũsarios tuos. aut certe trib⁹ dieb⁹ erit pestilentia in ẽra tua. Dixit itaq̄ Dauid ad gad. coartor vndiq̄. Sz meli⁹ est q incidã in manꝰ domini cui⁹ miscdie mꝰte sunt. q̄ in manꝰ hoim. ꝛ misit dñs pestilẽtiã in isrl. ꝛ mortui sunt pcussiõe angeli. lxx. mi. viroꝝ. q facto extẽdit ãgel⁹ manũ suã sup ierl̃m vt dispderet eã. Sz dñs miserꝰ ẽ sup afflictõz pp̃li. ꝛ ait angelo pcutiẽti. sufficit nũc ꝓtine manũ tuã. Cũ aũt dauid vidisset angelũ cedentẽ. dixit ad dñm. Ego sum q peccaui ego iniq̄ egi. isti q sunt oues q̄d fecerũt. Uerta tur obsecro manꝰ tua ꝓtra me ꝛ ꝓtra domũ patris mei. Ex hac figura ptz q angeli puniũt delinquẽtes. Jõ dicũt leones ꝑm mgrm li. ij. pp. q̄ sunt ꝛribiles pctõrib⁹ ꝛ demonib⁹. Hec ppetas angelorꝝ etiã ꝓuelt. b. Aga. q̄ guꝛ puniuit malũ pctõrem ãntianũ. Refert Jaco. ianuenꝰ in legẽda. Cũ ãntian⁹ pꝰ mortẽ ꝟgis ad iuesti/gandas diuitias ei⁹ pgeret. duo eq̄ pcuritũ inꝛ se fecerũt ꝛ calces iactauerunt. vnꝰ itaq̄ mortu⁹ ipm appetijt. alꝛ calce pcussit ꝛ in flumẽ ꝓiecit ita q corpꝰ nũq̄ potuit inueniri. Et ẽ valõ iusticie ꝓgruebat diuie. Quia sic ait boe. li. iiij. p sa. iij. Justis nũq̄ desũt ꝑmia sua. nec malꝝ sua supplicia. Cui ꝓsonat illõ aug⁹. in ꝑmonib⁹ cõi bus ꝑmo. xlij. Impunitũ nõ põt esse pctm̃. nec decet nec oportet nec est iustũ. s. q manẽt ipuniti. Quita hec ẽ ppetas angelorũ q libant a pcuꝛ. Sic legiẽ Gen. xix. ꝛ angeli q̄ hospitaban tur cũ loth eũ de piculo mag̃ incẽsiõis sodome eruerũt dñtes. Surge tolle vxorẽ ꝛ duas filias ꝙs habes. ne tu peas in scelere ciuitat⁹. Jõ ꝑm mgrm ppe. dicũt vigiles aut custodes. q nl̃o somno oppressi imminẽtia nob picula nũciant

Jta. b. Aga. libat suos famulos ꝛ famlas ab oibus picul̃ mẽtis ꝛ corpis. q põt ꝓfidẽ id dicẽ pñ. xc. Clamauit ad me ꝛ ego ex. eũ ꝛẽ. Ꝛ legitur in legẽda reuoluto anno circa diẽ natal̃ ei⁹ mons q̄dã eximius iuxꝛ ciuitatem ruptꝰ eructauit incendiũ. qõ q̄si torrẽs de mõte ascẽdẽs ad vrbem cũ mag̃ impetu veniebat. Tũc pagano rum mꝰltitudo de mõte descendit ꝛ ad sepulcrũ b. aga. p libatõe fugiens. velũ q̄ vndiq̄ cooptum erat sepulcrũ arrpiũt ꝛ ipm statuerẽt cõtra ignẽ. stat̃q̄ in die natal̃ ꝟgis stetit ꝛ vltra non pcessit. Ecce q̄liter agatha tãq̄ angeli loth suos inhabitatores a piculo incẽdij libauit. Jõo põt dici illud de ea qõ canit̃ de lancto donato. Eruit a morte aĩas ciuiũ suorũ. Sexta ppetas angelorũ est q infirmos medicãt seu mistrant alijs medicinã. Nõ legiẽ esse figuratũ Tob. vj Cũ tobias pficiscẽs veniret cum angelo ad fluuiũ noie tigris vt pedes lauaret. exiuit piscis ad deuorandũ eũ. quẽ timẽs tho. exclamauit voce mag̃ dicens. Bñe piscis inuadit me. Ad quem angelus. apphende inq̄t brancĩã ei⁹ ꝛ trahe ad te. qõ cũ fecisset ait angel⁹. Exentera eũ ꝛ corẽ⁹ ꝛ fel ꝛ iecur repone tibi. sunt enim nccia hec ad medicamẽta. Et vt hr̃. c. xj. Tob. veniẽs ad patrem sumpsit de felle piscis ꝛ liniuit oculos p̃ris sui. ꝛ cepit albugo de oculꝰ ei⁹ q̄si mẽbrana egredi. quã apphendẽs tobias ab oculꝰ eius traxit. statimq̄ visum recepit. ꝛ hãc medicinã didicit ab angelo ꝛ ab eo accepit. Jõ dicũt angeli medici a mgro vbi s̃. q ꝛ curãt nõ solũ infirmitates corporũ sed etiã aĩarꝝ. Hec ppetas cõuenit etiaz b. Aga. q põt conferre medicinã corporũ. Sic legiẽ in legẽda. b. Lucie. Cũ fama. b. ꝟgis agathe pcelleret puinciã vniũsam. mꝰti infirmi ad sepulcrũ ei⁹ aduenientes sanitat⁹ gr̃am receperẽt. Nõ audiẽs. b. ꝟgo Lucia veit cũ mre sua eutycia q̄ p q̄tuor annos sanguis fluxum fuit passa. nec ab vllo medicorũ libata. Peractis igiẽ missarũ solẽnijs. b. lucia cũ mre pstrauit se ante sepulcrũ ei⁹ suffragiũ postulãtes. qõ cũ fieret lucia obdormiuit. ꝛ vidit beatã aga. in medio angelorũ gẽmis ornatã. q̄ stetit ꝛ ait. Lucia sor mea q̄d a me petis. tu poter⁹ pstare ꝓtinuo mri tue. nam fides tua subueniat. ecce sanata est. et surrexit mr̃ sanata. Ecce qual̃ medica q̄ solo ꝟbo põt sanare infirmatores corpales q̄ tomagis infirmitates aie interiores. Jõ clamem⁹ cũ pñ. ad ipam dñtes. O agatha salua me ꝛ saluabor sana me ꝛ sanabor. qm̃ laus mea es tu. Roge/mus ꝛẽ. Sermo de scã Dorothea ꝟgine.

EGo flos campi ꝛ liliũ ꝓualliũ. Can. ij. Querrois cõmẽtator sup Ari. de plãtis ait. ꝓpost ventos validos fructuosior efficiẽ ois orꝰ atq̄ cãpus. Cui ꝓsonat ꝓpli. in spe. na. di. Impulsus vẽti vali-

dus fructiferos efficit ortos ⁊ fructꝰ. qꝛ videmꝰ
q̄ tūc campi ⁊ orti magis ornāt floribus ⁊ arbo
A res magis virent. recte sicut ignis ſm Plin̄. in
spe. na. a vēto motus magis ardet. ⁊ herba ma
gis mota magis redolet. vt asserit Gal̄. Qui sti
ce p cāpū seu ortū intelligit celū qđ est ortꝰ deli
tiarū ⁊ oim amenitatū. Nꝛ sicut in cāpis seu in
ortis varij oriuntur flores. ſ. rose albe ⁊ rubee. ,
viole ⁊ lilia. Sic in celo sunt rose albe apl̄oꝝ
rubee martyrū. candide vginū. iō est locus ois
amenitatis. Teste deuoto doctoꝛe amādo i ho
ralo. ſap̄. li. j. c. xj. Ibi inq̄t vnal̄ amenitas. ibi
autūnal̄ fecūditas. ibi serenitas estiual̄. ibi iocū
ditas nuptial̄. Ibi val̄ gaudiosa. Ibi et visio
amoꝛosa. Ibi sci ap̄li cū summo amoꝛe ⁊ honoꝛe
in iudiciaria residēt p tāte. Ibi martyres ru
tilant roſco coloꝛe. cōfessoꝛes radiāt igneo ful
goꝛe. vgines niueo cādoꝛe. Ecce q̄ delitiosus
est ille ortꝰ celi. Iste ortꝰ factꝰ est fructuosus flā
tibus ventꝰ tribulationū ⁊ psecutionū. qꝛ mꝭti
p tribulatōes celū ascenderūt. ⁊ velut floꝛes a
meniſſimi oꝛnauerūt. Quia p mꝭtas tribulatio
nes opoꝛtet nos intrare in regnū celoꝛū. Actu.
xiiij. Ita. b. vgo Boꝛo. de q̄ cait eccl̄a. O flos
amenitatis. o roſa puritatꝭ. p varias tribulatō
nes passiōis de hac valle miserie trāſijt in cāpū
celestis leticie. vbi tanq̄ flos ameniſſimꝰ oꝛnat
celi campū. Ita vt audet dicē. Ego flos cāpi ⁊
liliū cōual. ⁊c. In q̄bus vbis a duobꝰ cōmēda
tur. Prio ab opatōis mꝭtitudie. ibi. ego flos cā
pi. Scō a cōtemplatōis altitudie. ibi. ⁊ liliuz
cōual. Ne p mo est sciendum. Dicūt naturales
B Flos cāpi ē q̄daz flos nobil̄ creſcēs vltra ptes
marinas. ⁊ hz stipitē mꝭtū aspeꝛ. ſz magnaruz
est vtutuz. ⁊ hz q̄nq̄ folia rubea pulcherrima.
Spūal̄r p hunc floꝛē cāpi gl̄osa vgo doꝛothea
aptiſſime desigt̄. Recte em̄ sic flos cāpi oibus
est aptꝰ ⁊ nulli se denegat q̄ ei⁹ vsu vult potiri.
qđ tn̄ nō facit flos oꝛti. qui clauſus est iumētis.
Ita. b. vgo doꝛo. flos delectabil̄ oibus eā iuo
cātibꝰ pmpta est ⁊ apta ad auxilia cōferēda. qꝛ
pōt cōpetent̄ dicē illud ꝓꝛoū. viij. Ego diligē
tes me diligo. ⁊ q̄ mane vigilaūint ad me iueni
ent me. Dis em̄ q̄ mās. h̄ est tēpe gr̄e deuote in
ei⁹ laude ⁊ dilectōe vigilaūt. pculdubio ipsā
ad suū auxiliū inueniet. qꝛ ipa est illa ad quam
dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s spōsus hodie ⁊ in oi tpe dic̄ il
lud. iij. Re. ij. O spōsa mea p̄dilecta doꝛothea
ꝓpete a me q̄d vis. non em̄ fas est vt q̄cq̄ dene
gem tibi. Sic em̄ xp̄us exaudiuit eā p omibꝰ q̄
memoꝛiā ei⁹ agerēt. Et cū esset moꝛtal̄ dicit ad
eā illud Can̄. ij. Surge, ppera aica mea foꝛmo
sa mea colūba mea ⁊ veni electa spōsa mea. oia
q̄ petisti impetrasti. Quātomagis ipam nūc ex
audit cū exuta mole carnis sedet in cōspectu eⁱ
vt regina. ⁊ pōt dicere illud Apoca. xviij. Se
deo nūc vt regina ⁊ luctū nō video. Ipa em̄ fi
gurata est p prudentissimā mulierez abigail. ſ.
Re. xxv. De q̄ legit̄ cū dauid esset in deſto cū
pueris suis misit ad nabal p victualibꝰ vt sibi
⁊ suis destinaret alimēta. Nabal aūt desperit
dauid dicēs. Quis est dauid ⁊ q̄s est filiꝰ Isai
q̄ nulliꝰ est valoꝛ. ⁊ etiā desperit seruos suos.
Jō dauid iratꝰ dixit ad suos. accingat̄ vnusq̄s
q̄ gladio suo. ſ. ad capiēdā vindictā de taz vili
rustico. Qđ pcipiens prudens abigail veit ad
dauid. ⁊ indigt̄oez eiꝰ sup viro suo nabal miti
gauit ⁊ placauit. Tūc ait dauid. Bn̄dictuz elo
quiū tuū. ⁊ bn̄dicta q̄ ꝓhibuisti me ne irem ad
sanguinē ⁊ vlciſcerer me. Et ecce audiui vocez
tuā ⁊ honoꝛaui faciē tuā. Qđ oꝛtuo aūt Nabal
misit rex vt sumeret eā in vxoꝛē. ⁊ venerūt pue
ri dicētes. Dauid misit nos ad te vt accipiet te
in vxoꝛē. Spūal̄r aūt p dauid xp̄s intelligitur C
Quia dauid int̄pt̄at mān̄ foꝛtꝭ. Et xp̄s ſm ps.
xviij. Est foꝛtis ⁊ potēs in p̄lio. Sꝛ nabal int̄p
tat̄ stultus. ⁊ significat pctoꝛem. ⁊ pncipal̄r the
ophilū. q̄ fuit stultꝰ añ ꝙuersionē suā ⁊ blaſphe
mus ⁊ desperit xp̄m vez dauid ⁊ eiꝰ famulam
btām Doꝛo. qñ dixit doꝛothee. mitte michi ro
sas de viridario spōsi tui. q. di. nullo mō potes
h̄ facē. qꝛ spōsus tuus nō est potēs in h̄ mēse fe
bruario ꝓducē roſas. cum vniūsa terra frigoꝛe
sit ꝓstricta. Quare iratꝰ xp̄s ō tali blaſphemia
sup ip̄m ꝓtulit sniaz moꝛtꝭ. ſm illō Leui. xxiij
Qui blaſphe. nomē dn̄i moꝛ. moꝛi. Sꝛ pudē
tiſſima vgo doꝛo. p abigail desigt̄a. trāſiēs ad
locū passiōis p eo xp̄m exoꝛauit ⁊ irā eius miti
gauit. ita vt dicē posset cum ps. lxxviij. O dn̄e
mitigaſti oēm irā tuam. aūtiſti ab ira indigt̄ois
tue. ⁊ xp̄s dixit ad eā. O doꝛothea benedictuz
eloquiū tuū. vt ſ patuit. Qđ misit igit̄ ad eā āge
los suos. vt ip̄am sibi sumeret in spōſam. ſm il
lud Sap̄. viij. Hāc amaui ⁊ exq̄siui eā a iuuen
tute mea ⁊ q̄siui mihi spōſam eā sumē ⁊ amatoꝛ
factꝰ suꝫ foꝛme illi⁹. Et ecce veit ad eā puer pur
pura indutꝰ ferēs sꝓtulā cū roſis in signū de
sponsatiōis. Quia solēt ꝓcatoꝛes sponſis suis
mittē munuſcula vt eas citi⁹ inclinēt ad ꝙsensū
Sicut hꝛ Gen̄. xxiij. de Isaac q̄ misit rebecce
vgini vasa aurea ⁊ argētea vt ip̄am citi⁹ inclia
ret. Sic fecit xp̄s huic speciosiſſime doꝛothee
Ip̄a em̄ bn̄ doꝛ flos. qꝛ floꝛes dicūt a floꝛē. Ip̄a
em̄ floꝛuit in oib⁹ vtutib⁹. In sapia. qꝛ sollicite
laboꝛauit qđ fuit optimū. Jō de illa potest dici
illō ꝓꝛoū. xiiij. Qui er sapiēs edificat domum
suā. Floꝛuit in foꝛtitudie. qꝛ fabꝛitiū tyrannuz
mōm ⁊ diabolū supauit. vt de ipa exponat̄ illō
ꝓꝛoū. vi. Accixit in foꝛtitudie lūbos suos. et
roboꝛauit bꝛachiū suū. Jō canit̄ de ipa. Veite
⁊ videte victoriā athlete. q̄ vicit ātiquū castita
tis inimicū. Floꝛuit etiaz in benignitate ſm qđ
canit̄. Dicta sunt de te gl̄osa doꝛothea. i te ma
net benignitas. tu puritatꝭ ciuitas. Floꝛuit i di

lectõe dei. qz corp⁹ suũ ỽgineum de dit i suppli
cium ⁊ in exterminiũ. ℞m illõ Cañ. viij. Fortis
est vt mors dilectio tua. Floruit in iusticia. q̃a
deo reddidit laudis obsequiuz. Jõ canit de ea
ps. xliij. Dilexisti iusticiã ⁊ odisti iniq̃. iõ p̃ tuis
ꝓcerib⁹ vnxit te rex altissim⁹. Et sic de alijs do
ctib⁹. Jpa nanq̃ est nobil' flos orta de nobili
stirpe senatorũ. Jõ canit de ea nobil' ⁊ formosa
dicit. generosa. Jste nobilissim⁹ flos cãpi habu
it q̃nq̃ folia rubea q̃bus erat ꝓdecẽt exornata
Primũ foliũ fuit verecũdia ⁊ custodia oculoz
qz ocul' suis solũ decentia ⁊ recta vidit. ℞m illõ
Prou. iiij. Oculi tui recta videãt. ⁊ palpebre p̃
cedant gressus tuos. Jõ de ea põt dici illõ Cã.
ti. v. Oculi e⁹ sicut colũbe sup riuos aq̃z. q̃ sp i
tuent' miluũ venientẽ aut falconẽ. Jta. b. dicit
thea sp̃ uidit insidias diaboli milui infernal'.
qz nec p̃ se nec̃ p̃ tyrannũ fabriciũ. potuit eam
capiendo supare. Et vere nc̃e est ỽgini custo
dia oculorũ vt cũ folio verecũdie tegat oculos
ne videat impudica. Qz legit Gen. xxxiiij. Q
Dyna filia iacob egressa est de domo vt videt
mulieres regionis illi⁹ ⁊ vanitates eaz. Quã cũ
vidisset Sichen fili⁹ emor q̃ erat ꝓnceps ciuita
tis. rapuit eã p̃ potẽtiã. ⁊ dormiuit cũ ea vi op
pmẽs ỽginẽ. q̃ si visum custodissz ⁊ i domo mã
sisset. corrupta nõ fuisset. Hic timeo cõtigit mu
tis impudicis puell' ⁊ mulerib⁹ q̃ oia spectacla co
rearũ volũt cõtemplari. q̃ si nõ corpal'r tñ inter
dum mentaliter corrũpunt. Quia dic. b'. Amb. i
q̃daz omel. Nõ credo viro vl' mulieri si dic̃ se il
lesum euasisse a spectacul' taliũ. Dauid ex eo q
vidit Bersabee lauantẽ stati ad libidinẽ ꝓpo
cat⁹ est. vt h̃. ij. Re. xj. Scõm foliũ quo orna
tus erat cãdidissim⁹ flos cãpi. b. dicit. fuit vere
cundia ⁊ custodia auriũ. Jpa em̃ audiẽs ꝓmis
siones fabritij p̃fecti nõ ei assensit. sz oia tãq̃ lu
tum spreuit. qz audiuit sapientem Ecci. xxviij.
Sepi aures tuas spinis. ⁊ nõ audias linguã ne
q̃. qđ est ꝓtra ỽgines modernas q̃ audiẽtes p
missiones virorũ stati credũt. Cõtra illud Ecci
xix. Qui cito cre. leuis est cor. Tales etiã ỽgi
nes stati inclinãt aures ad auditũ turpiũ ỽboz
⁊ cãtilenarũ mũdanarũ. Qđ tñ est cõtra Arist.
vij. pol'. vbi docz q̃ ab auditu turpiũ aures sũt
refrenade. qz de facili ex h̃ ad op⁹ inclinat. Jõ
tu mat instrue filiã tuã. vt declinet aures a tur
pibus. ⁊ tecũ eũdo ad eccl'am intẽdat diuis ⁊ p̃
dicatõib⁹. Quia eua inclinãs aurẽ ad ỽba de
monis. mandatum dei est transgressa. Deũ. iij.
Tertiũ foliũ fuit custodia oris. qz ỽba turpia
nõ ꝓtulit. sz quotidie deũ in suis fabulatõibus
bñdixit. vt dicere possit cũ ps. xxxiij. Bñdicaz
dño in omi tpe. Etiã. b. dorothea silẽtiũ tenuit
cũ nõ mlta ỽba cũ p̃fecto miscuit. qđ ei magnũ
ornamẽtũ fuit. ℞m illđ ari. j. pol'. Silentiũ muli
eris p̃stat ornatũ. qđ est ꝓtra mlieres mltas ⁊ se
cl'i ỽgies q̃ ỽba ẽpia ⁊ luxuriosa dicẽ nõ verec̃t
Be q̃bus dicit ps. v. Sepulcrũ pa. ẽ. gut. eorũ
lin. su. dolo. age. O mlr diaboli iudiciũ dei nõ
euades q̃ tam turpia ỽba dicẽ audes. Et h̃ pe
tit ps. v. Judica illos de⁹. Vide q̃liter illa ẽ p
pessa de q̃ rfert Gre. iiij. dial'. dices. Erat q̃dã E
monial' q̃ carnis cõtinentiã habuit. sz a stultilo
quio nõ cessauit. Hec cũ defuncta esset ⁊ i eccl'a
sepulta fuisset. eadez nocte vidit custos templi
q̃ fuit añ altare ducta ⁊ p̃ mediũ secata. cui⁹ q̃/
dem vna ps mã sit intacta. ⁊ altera fuit crema
ta. Et illius cõbustionis sig̃ sequẽti die in mar
moribus apparuerũt. ac si fuisset ibi corpal'r cõ
cremata. Quartũ foliũ fuit custodia manuum
qz eas nõ extẽdit ad illicitos tact⁹. sz verius ad
paupes. Nõ eas extẽdit ad corpeas. sz in opib⁹
licitis. ℞m illud Sap̃. vbi s. Quintũ foliũ ẽ cu
stodia pedũ ab illicitis gressib⁹. nõ em̃ q̃diebа
tur ad loca vana ⁊ ad illicita spectacla. sz poti⁹
ad xp̃i templa. petens cum ps. cxviij. Gressus
meos diri. ℞m elo. tuũ. Sed sic nõ faciũt nr̃e ỽ
gines q̃ hincinde diu vagãt in plateis. spõsos
vt estimo q̃rẽtes. Cõtra q̃s dic̃ glosus Hiero. i
li. de laude ỽginitatis. Nolite spõsum q̃rere p
plateas. Nolite currere p angulos ciuitat'. spõ
sus in plateis nõ põt inueniri. Et h̃ q̃tũ ad pri
mum. Quãtũ ad secũdũ est notandũ. Dicunt F
naturales q̃ liliũ ꝓalliũ est in altũ se extendẽs
florem mltũ odoriferũ hñs. rubeũ colorẽ ⁊ albũ
ostendẽs. sp̃ inter aculeos spinarũ manẽs. ⁊ tñ
cãdorẽ pulcerrimũ ⁊ odorẽ nõ amittẽs. Huic li
lio glosa dorothea cõpat. q̃ in altũ ꝓtẽplatiõis
se extulit. qz sciebat h̃ qđ dicit Fortunatus in
ome. Nequaq̃ deus deuote aie se applicat nec
inclinat. nisi se totã in ꝓtemplatiõz positam eri
gat ⁊ occurrat. Scõo sicut liliũ ꝓalliũ hz odo
rem ⁊ florẽ mltũ odoriferũ q̃ vndiq̃ circũfũdi
tur. a quo hõ recreat. Jta. b. dorо. adeo florem
sue beate fame emisit q̃ p̃ totũ mũdũ est dilata
ta. Et ideo audet dicẽ cum apl'o. ij. Chorin. ij.
Christi bon⁹ odor sum⁹. Et sil'r illud Ecci. xx
iiij. Sicut cinnamomũ ⁊ balsamũ aromatizãs
odorẽ dedi q̃si mirra electa dedi suauita. odor
Cinnamomũ est arbor breuis odorifera ⁊ dul
cis. vt dicit glo. sup̃ euãgeliũ. ꝑ odorẽ hui⁹
cinnamomi qđ replet odore locum i quo fuat
significat fama ipius. q̃ totã ꝓuinciã capado
cie ⁊ alia reg̃ illustrauit ⁊ repleuit. ℞m q̃ sancta
eccl'a canit. Letare ceſaria ciuitas btã. Nam il
lustrat varia reg̃ tc̃. Balsamũ aũt vt dic̃ ꝑli.
li. xij. c. xj. oibus odoriferis p̃ferat. q̃ soli vtunt'
reges terrarũ. ꝑ odorẽ hui⁹ balsami signifi
catur fama q̃ placuit deo. ℞m qđ canit. Cordis
puritate. pmissi veritate. manuũ innocẽtia. sũ
ma cũ prudẽtia. castiq̃ cordis ꝓsilio placuit al
tissimo. Mirra vt dicit ꝑli. vbi s̃ est valđ aro
matica. ⁊ p̃cipue illa gutta que sudãdo efluit.

omibus generib⁹ mirre in odore ꝑferē. ⁊ mirra educta electa a plurib⁹ vocat. ꝓ der ei⁹ odorem ſignificat fama ad ſeipam. qz ſicut mirra quanto magis cremat. tāto magis redolet ⁊ odor dilatat. Ita in ſimili q̄to magis. b. dorothea ardebat igne tribulatōis. tāto pluſ flagrabat. ita vt d̄ ipa pōt dici illd Cañ. j. Unguentū effuſum nomen tuū. Hoc odore ſuauiſſimo mlta milia paganoꝝ ſunt recreati ⁊ in fide cōfortati. q̄ potuerunt dicere ad ipaz. O dorо. trahe nos poſt te. Tertio liliū ⁊ qualliū hz colorē rubeū exteri⁹. ſz interius albū. Ita. b. dorо. fuit exteri⁹ rubea p ſanguis effuſionē. Jō ſi q̄rerēt ab ea. O dorо. q̄re rubrū eſt indumētū tuū? poſſet rn̄dē. torcular calcaui. ſ. paſſionis ſola. ⁊ de gentib⁹ nō eſt vir mecū. Eſa. lxiij. Fuit aūt interi⁹ alba p caſtitatis retentōez. Jdeo canit de ea. ꝓ pulcra decora facie fulgens ⁊ venuſta ꝓcuratrix gr̄e. caſta mitis. iuſta. Et q̄uis h̄ iocundiſſimū liliū conuallium ſp fuit inter aculeos tormentoꝝ. tn̄ candorem ſpecioſitatis ⁊ odorē ſuauitatis nō amiſit. Jō de ipa exponi pōt illud Heſter. ij. Erat em̄ formoſa valde. oīmq; oculis gr̄ioſa ⁊ amabil⁹ videbat. Et q̄uis nō omibus incredul⁹ tn̄ ſanctis omibus ⁊ angel⁹ a q̄bus hodie letant⁹ in celos eſt deducta. rogemus.

Sermo ſecundus de eadem v̄gine.

FLores apparuerunt in terra nr̄a. Cant. ij. Uel pōt applicari pro themate illud. Quaſi flos egredit⁹ ⁊ cōtrit⁹. Job. xiij. Dcōm naturales flores nō omi tpe anni apparēt. nec campoſ nec prata exornāt. Sic hodie videm⁹ in hyeme ⁊ p̄cipue in mēſe februario. ibi rariſſime flos inuenit⁹. Tū ꝓpter frigiditatē ꝓſtringentē. quia tūc frig⁹ viget ꝓpt⁹ ſol elongatōnez diuturnā. Tū ꝓpter niuē terrā tegentē ⁊ ortū florū impedientē. Jō depingit⁹ februari⁹ ſenex ad ignem reſidens ⁊ ſe calefaciens. vt dicit magiſter p/ prie. li. x. Uenite aūt vere aut ap̄li terra aperitur. ⁊ flores de t̄ra oriunt⁹. quoꝝ p̄m⁹ eſt viola Jō depingit⁹ ap̄lis geſtās florē. qz illo tpe incipit terra p̄mit⁹ florib⁹ decorari. vt dicit Ugr̄ vbi ſ. Hyſtice p hyemē intelligit⁹ tps qđ fuit añ natiuitatē xp̄i in quo rariſſimi fuerūt flores v̄ginei. qz tūc v̄ginitas fuit maledicta. ⁊ coniugalitas bn̄dicta. Fm illud qđ legit⁹. Geneſis. j. Bn̄s creauit maſculū ⁊ feminā ⁊ bn̄dixit illis. di. Creſcite ⁊ mlt̄iplica. ⁊ replete terrā. Idez legitur Gen̄. ix. poſt diluuiuz bn̄dixit noe ⁊ filijs ei⁹ dicēs ad eos v̄ba p̄dicta. Creſci. ⁊ mlt̄ipli. Idcirco antiq̄ quoꝝ filie v̄gines manebāt illō lamētabāt. Sic h̄ figuratū Judicū. xj. de Jepte q̄ fuit dux exercit⁹ filioꝝ iſrl̄. h̄ pugnāt⁹ cū r̄ge amō vouit votū di. Si tradider⁹ filioſ amō in mā⁹ meas q̄cūq; fuit p̄m⁹ egreſſus de foribus dō⁹ mee mihiq; occurrerit rūtēti cū pace. eū offerā dño in holocauſtū. Et factū eſt ipo reūtente. occurrit ei filia ſua vnigenita cū tympanis ⁊ choris. quā cū vidiſſet expauit ſcindēs veſtimēta ſua ⁊ ait. Heu me filia mi decepiſti me. ⁊ ipſa decepta es. Sed tn̄ ipleuit p̄miſſuz ipam dño imolādo. Et dicūt gloſatores hebreoꝝ. imolauit p obſuātiā v̄ginitat⁹. ⁊ nō p occiſionez corpor⁹. Et h̄ deſplāxit ipa oib⁹ dieb⁹ vite ſue. Gz q̄re h̄ fiebat. qz ſciebat verū meſſiā eſſe naſcēdū Jō q̄libet v̄go anhelabat ducē virū vt de ſemine ſuo ille etiā naſceret. Gz veniēte tpe ver⁹ h̄ gr̄e. inceperūt p̄mit⁹ oriri flores v̄ginei. quoꝝ p̄m⁹ fuit maria humil⁹ viola. p cui⁹ exemplum mlte alie v̄gines relict⁹ nuptiarū copulatōnib⁹ ſpretaq; liberoꝝ ꝓpagine ſpōſo phēni q̄ in celo eſt maluerūt applicari. quaꝝ vna fuit. b. dorо. v̄go de q̄ p̄dixit ps. cij. Tāq; flos agri ſic efflorebit. Hec ſpreuit thoꝝ p̄fecti fabritij ⁊ aplexata eſt ꝓſortiū ſponſi ſui ih̄u xp̄i. ſicut ⁊ mlte alie de q̄b⁹ intelligit⁹ thema p̄aſſumptū. Flores apparue. in t̄rano. In q̄bus v̄bis duo innuunt⁹. ꝓmo. b. dorothee ad flores cōpatio. ibi. flores apparue. Secdo ſctē eccl'e p ipaz exornatō. ibi. i terra nr̄a. De p̄mo eſt ſciēdū. Dicūt naturales Ver ꝓducit mlt̄iplices flores. Gz q̄tū ad ꝓpoſitū ſufficiūt flores ſolſequioꝝ. flores roſarum ⁊ flores violaruz. His floribus dedit natura magnā v̄tutē. Fm illud dictū poete. Xt⁹ ineſt gemmis. v̄bis floribus ⁊ herb. Gz hos flores eoꝝq; v̄tutes ſtulti deſpiciūt ⁊ ꝓculcāt. Medici aūt ſapientes colligunt ⁊ reſeruant ⁊ medicinas ſalubres cōficiūt ⁊ cōponūt. De quo dicit Origl. ſup Leui. ome. viij. Dis medic⁹ ex floꝝ et herbarū ſuccis pficua corpor⁹ medicamēta ꝓpōit Sed hos flores ⁊ herbas ſi q̄s forte añq; ptractatiōe artis cōponāt aſpiciat in agris vl i mōtib⁹ vt fenū p̄terit vl cōculcat. Gz ſi intra medici ſtubas depoſitas viderit p ordinē. licet odorem triſtem reddāt tn̄ ſuſpicabit⁹ q̄d cure vel remedij ꝓtinere. Hyſtice p ver quo ad p̄ns xp̄s intelligit⁹. Quia ſicut ver cōuerſuz ad nos. frigore hyemis conſumpta viuificat. Nam via g̃mine viret. ſilua viroze frōdet. prata floribus ridēt. ⁊ oēs hoies in h̄ tpe letāt⁹ ⁊ exultāt. Ita xp̄s q̄n ꝓuertit⁹ ad nos p ſuā gratiā oēs v̄tutes mortuas viuificat. Sic teſtat Dauid p̄s. lxxxiij. De⁹ tu conuerſus. ſ. ad nos p gr̄am. viuificab⁹ nos ⁊ plebs tua letabitur in te Idē teſtat⁹ b. anna in cāt̄ico. j. Re. ij. dn̄s mortificat ⁊ viuificat. Et ipemet dn̄s Deut. xxxij Ego occidā. ⁊ ego viuē faciā. Iſte xp̄s h̄ p verbū ſig⁹ ꝓduxit varios flores. i. v̄gines. de q̄b⁹ dr Cañ. ij. Fulcite me floribus. i. laudate me i v̄ginib⁹. Et iterū Ecci. xxiij. Flores mei fructus honor⁹ ⁊ honeſtatis. Quarū v̄ginū vna nobiliſſima eſt. b. dorо. quā xp̄s ꝓduxit ſicut florē

solsequij. florē rose. ⁊ florē viole. Nō testat ecclesia cū cāt. O flos amenitatis. dos puritatis. nos natātes in pctis. iungebtis. Dedit ei etiaz xps magnā vtutem. ita vt dicē pōt illō ps. xvij. Deus pcinxit me vtute. vtpote fidei ⁊ stātia et vginali castitate. qō tangit ibi. ⁊ posuit imaculatam viā meā. Hz has vtutes in ea stult⁹ pfectus fabricius ⁊ alij gētiles despexerūt ⁊ ipam p passionē ⁊triuerūt. Im qō pdixerat iob. xiij. Quasi flos egredit ⁊ cōterit. Recte em sic flos amenit de stipite egredit. sz tn a porcis intrduz ⁊culcat. Sic. b. Bozo. egressa est de stirpe nobili senatorū. sz a porcinis gētib⁹ horribl⁹r ⁊culcata. vt dicē posset illud cū ps. lv. Conculcauerūt me inimici mei tota die ⁊cul. me. sic. Hz xps q fuit celestis medic⁹. qz in tra iacebat vndiq egrotus pp⁹s. de celo venit medic⁹. Hec aug⁹. in Imonib⁹. Hic medic⁹ sciens valorē hui⁹ nobilissimi florīs vgis bozo. ipaz collegit ⁊ more medicorū corpaliū salubres medicias nob peccatorib⁹ ꝓfecit. Refert Isiō li. xvij. Q flos solsequij est flaueus sol⁹ sequēs splendorē Nā sole occidēte se apit. ⁊ eo occidēte se iterato claudit. Ex hoc flore medici certi faciunt medicinā caliginem oculorū abstergentē in hūc modū. Colligūt ei flores in vitris ⁊ in mediū acerui p nouez dies ponūt formicaz. Et ex his floribus vt aiūt nonnulli fit tā salubris aq̄ caligines ⁊ fortassis pelles oculorū abstergit. Et huic flori cōpat bea. Bozo. q̄ q̄uis fuit pus in facie florida sup oēs puellas capadocie regionis. vt de ipa pōt dici illō Gen. xxiiij. Puella decora nimis virgoq pulcherria. Et tn facies ei⁹ ex vberib⁹ baculorū effecta est flauea. ⁊ nō solū facies verūetiam totū corpus. qz videm⁹ qñ hō gutt verberatur tūc sanguis intt cutem ⁊ carnē ⁊ locus pcussus mox flauescit. Ita factū est cū vgine bozo. que fuit pcussa vt mlta in ea remanerēt vestigia. ita vt dicere posset illō Can. v. Percusserūt me et vul. custo. murorū. ⁊ tule. pal. meū. i. decorem corpis mei. Et q̄uis pcuteret a tortorib⁹. tam xpm verū solē iusticie sp secuta est. tam in prosperitate q̄ in adūsitate. Quia nouit eē scptuz. Ecci. xxiij. Gla magē est sequi dñm. qz longitudo dierū sumet ab eo. Idcirco summ⁹ medicoruz de h nobilissimo flore fecit saluberrimā medicinā. nam collegit eā (vt dictū est) de nobili stirpe senatoria. Sicut canit eccla Bozo. q̄ na/ scit stirpe senatoria oi laude pascit ei⁹ felix memoria. Etiā posuit eā in vitro h est fragili sexu femineo q̄ est fragil sicut vitrū. ⁊ in medio formicarū h est gentiliū q̄ formicis cōparat. Recte em sicut formice Im Solinū in li. de mira. mūdi pfundunt hoies aq̄ venenosa. sic mali venenāt bonos hoies ⁊ fideles venenosa aq̄ puersaruz doctrinarū. Quia dicit ps. xvij. Cū sancto sanctus. ⁊ cū puerso puer. Et sapiēs inqt. Qui tetigerit picē iq̄nabit ab ea. Et q̄ cōicat superbo induit supbiā. Ecci. xiij. In medio horū fuit locata. b. bozo. nec tn ab eis venenata. facta est aqua ⁊ medicia salutaris q̄ malorū oculorum abstergit cecitatem. qō liq̄de patuit in theophilo q̄ fuit cecus in oculi cordis. ⁊ bn potuisset dicere illud Tob. v. Quale mihi gaudiū cū sedeo i tenebris ignorātie. ⁊ lumē celi nō video. sz hūc illuminauit Bozo. sicut canit eccla. Illustrat in credulus fitq̄ nat⁹ lucis famulator sedul⁹ xpi summi ducis. Sed quō illustrauit cape possumus i natura. Refert ꝓli. in spe. na. Qrirūdo videns pullū suū excecatū. volans q̄rit celidoniam que hz flores croceos ⁊ in aduētu irundinum solet florere. ⁊ succo illorū florū linit oculos pulli. ⁊ stati visum recipit. sic. b. bozo. videns pullum suū spūalem theophilū quē genuit i fide a demone esse cecatū. q̄ cuilibet xp̄iano nititur eruere oculos dextros in figura Haas. j. Re. xj. Jō volauit more irūdinis. nō ad cāpuz agri. sz ad viridariū sponsi sui ibi ferens ⁊ colligens flores rosarū eas mittēs theophilo notario. Sicut cait eccla. De padisi viridario. rosas mittēs notario. ⁊ cū vidisset rosas statim illuminatus fuit in fide. Ideo de ipo pōt exponi illud ps. lxxxv. Illuminās tu mirabilit a montibus eternis. Quia p has rosas sibi vt credit de excelso padisi latas ipm illustrauit. Et sqt. Turbati sunt oēs insipiētes corde. qz insipiēs pfectus fabricius cū sibi adherētib⁹ turbat⁹ est. Sic canit. Cōtristat⁹ est pfect⁹ regni. scriba dū electus fact⁹ est catholicus. Et qz nos oēs ceci. Im illud Esa. xlij. Quis est cec⁹ nisi vnus me⁹. Jō deuote vuire debem⁹. b. bozo. q̄ pōt illūminare oculos nros. ⁊ q̄libet clamet ad eā cū ps. xvij. Illumia oculos meos ne vnq̄ obdormiam in morte. qz mlt⁹ est nob necessariū vt ab ea illuminemur ne in cecitate manētes eternal⁹r dānemur. Dicit Damas. li. vij. ꝓtra errores grecoz huic cecitati hoim timeo ois venia denegatur cū sic ex cecitate hoies in pctis tam suauit quiescētes tm aspiciūt pncipiū. nec pspiciūt futuz. Nō tn optat moyses cuilibet hoi dicēs Deut. xxxij. Gens absq̄ cōsilio ⁊ sine prudentia. vtinam saperēt ⁊ intelligerēt ac nouissima puiderēt. Sco medici corpales de h flore faciūt medicinā dolorē cordis ⁊ pectoris repellentē. decoquunt em herbā cū flore in accto ⁊ dant potare mane. ⁊ hec potio oēs dolores cordis ⁊ pectoris ⁊ oēs malos humores ab eis repellit. etiā exteriorū membroz scabiem abstergit. vt dicit Isiō. li. xvij. Sic xps decoxit. b. bozo. inaceto amare passionis. cū fabricius misit eā in feruētī dolium olei. vt dicit legēda. Et nūc in mane. i. tpe gre dat ipam infirmis peccatoribus quos ipsa sanat. Im illud ps. cxlvj. Sanat ꝓtritos corde. ⁊ alligat ꝓtritōes eorū. Et etiā abstergit scabi-

am peccatoꝝ. vt ptz in legẽda. Sicũt medici q̃ rosa cũ floꝛib⁹ est multũ vtil⁹ z ꝟtuosa. Nã pannus lineus tictus in aq̃ eius. z circa caput ligatus omnẽ dolorẽ aufert. z bonũ somnũ adducẽ. Ita. b. doꝛo. tanq̃ nobil⁹ rosa z ꝟtuosa. qđ te/ stando eccl'a canit Aue gẽma ꝟtuosa Dꝛoꝛoth. ꝟnans rosa mũdi via patẽs gl'osa. Ipa eñ tol lit omnẽ dolorẽ inferni quẽ homies ꝓ pctis de berẽt sustinere. si studuerit sibi deuote seruire. qz añ suã decollatõez rogauit sponsum suũ di. Peto dñe. vt oẽs q̃ deuote meã memoꝛiã per agent. in fine sue vite remissionẽ oim peccatoꝝ obtineant. Et sup illo est exaudita. z b̃ comme moꝛans eccl'a canit. Dũ sub ense p̃stolaꝛ moꝛti ictum. depcaꝛ ꝓbis a q̃bus venerat sue necis memoꝛia. Et seq̃ꝛ. Cõpleta tunc oꝛatõne exau ditur in agone dñi ꝑmissiõe. Quia dixit Veni electa sponsa mea. q̃ petisti ipetrasti. Qđ dic Bern̄. in ꝟmõe. Dolle ꝓpam volũtatẽ z pctm̃. z nõ erit infern⁹. z qz ipa petijt remitti peccatũ suis fidelibus famul' z famulab⁹. iõ inferni nõ sentiũt passionẽ ac dolorẽ. q̃ nõ daꝛ nisi moꝛta libus moꝛiẽtib⁹ in pctis. Et b̃ erit suis deꝛuiẽ tibus magnũ gaudiũ. nulla lingua poterit exp̃ mi cũ iusti se gehenne inspexerint incendia eua sisse. Iõ etiã ablato illo timoꝛe ac doloꝛe iferni sancta ꝟgo doꝛo. fecit homi bonũ p̃miũ moꝛti. ita vt ꝺ ea põt dici illud Ysay. sup Apoc. O q̃ gaudẽs erit eius obit⁹ q̃ btẽ doꝛothee dũ viue ret sedulus z deuote fuierit. Ipa figurata ẽ ꝓ Jabel vxoꝛẽ abner. de q̃ legit Judi. iiij. Cũ si sara fugit a facie Barach. venit ad tentoꝛium Jabel q̃ aperuit vtrem lact̃ z dedit ei bibẽ z ce pit obdoꝛmire. Ita. b. Doꝛo. ad se ꝓ deuotõez venientib⁹ apperit lac purissime z cãdidissime ꝟginitatis z facit eos in dño doꝛmire. Ita tũc q̃libet põt dicere cũ ps̃. iiij. In pace in id. doꝛ. Referũt etiã naturales. Q̃ viola q̃ est natural flos nobil' z formos⁹. cõtusa cũ vino z sup vul nus in panno posita. dolorẽ mitigat. Succus eius in vuln⁹ missus putredinẽ expellit. z car nem immũdã crescere nõ sinit. Et cũ aceto mi xta sup caput posita. dolorẽ sedat z melãcoliã expellit. Ita. b. doꝛo. de q̃ canit choꝛ⁹ clericoꝝ nobil' z formosa doꝛothea generosa. posita su per vulnus peccati ipm vt dictũ est potent' ex pellit. z aiam mũdã facit. Nõ potuit de duab⁹ soꝛoꝛibus suis cristen z calisten. q̃ vuln⁹ pctoꝝ accepant in eo q̃ metu moꝛtis a xp̃o recesseꝛt z ydol immolauerũt. z q̃lib̃ potuit dicẽ cuz ps̃. xxxvij. Putruerũt z coꝛ. sunt cica. mee. a fa. i. mee. Sz cũ venissent ad hãc nobilẽ violã btãm doꝛo. doloꝛ vulneꝝ ẽ mitigat⁹. qz ad xp̃m p ve rã viã redieꝛt. z sic a futuro doloꝛe inferni sũt libate. Sermo de sancta Appollonia ꝟgie.

Vasi cedrus ex-

altata sum in libano. Ita scribitur Ecci. xxiiij. Egidius sup li. ari. de lõgi. z breui. vite. dicit In alta regione hoies tãdiu manẽt sicut in alti montibus. z ratõ est. qz infirmitas interdũ p uenit ex coꝛrupto aere siue vẽto. Sz dic̃ Aler. sup ꝑmum Mete. In altis vehemẽter monti bus nullus cernit vnq̃ vẽt⁹. Et pbat b̃ dicẽs. Sparserũt eñ antiq̃tus cineres phi in alti mõ tibus. sicut in monte macedonte olipo q̃ est ex celsus nimis ad experiendũ hunc effectũ. reuo luto anni circulo cineres repierũt immotos nl loq̃ vento dissp̃sos. Et illa est cã q̃ ppe altitu/ dinem loci null⁹ vapoꝛ ascendit. nec maꝛia va poꝛũ. Qđistice p altã regionẽ intelligit ipa ꝟ ginitas q̃ est tam alta q̃ pauci ad eã ptingũt vl ascendũt. ois hõ q̃ in ea moꝛaꝛ diu. etiã coꝛpalẽ bz sanitatem. Sic testaꝛ amb. in li. de ꝟgitate. Casta inq̃t coꝛpa solũ sunt sanitatis susceptiua Cui cõsonat Amand⁹ li. de ꝟgi. Dura castitaꝛ vitã ꝓlongat. sanitatẽ ꝓfuat. coꝛp⁹ optime di sponit. illustrat q̃ intellectũ. z b̃ ꝓbat in lib. de miseria mũdi. Q̃ in india sunt ꝟgines q̃ seuene ri penit⁹ abdixerũt. Nam apũ eas nemo nasciꝛ nec deficit. qz ille loc⁹ ẽ addiet⁹ pudicicie. z q̃ uis mlti vndiq̃ gentiliũ illuc veniãt. nullus in admittit nisi quẽ castitas fidei z innocẽtie meri tum ꝓseq̃ꝛ. Nam q̃ re⁹ est vl'leuis culpe obnoꝛ ius licet summope ad ipam ingressuz faꝛ. diui nitus sbmoueꝛ. Ita p ẽmensuz spaciũ seculoꝛũ dicta est gẽs eterna cessantib⁹ puerperijs. Exq̃ docet q̃ ꝟgines diu retinẽt floꝛẽ iuuentut̃ Sic factũ est de btã appolonia ꝟgie gl'osa q̃ ppe suã castitatẽ ad longeuã pueit etatẽ. Sic legit in le genda. Tpibus decij erat q̃dã ãmirãda ꝟgo lõ ge etatis appolo. castitatis sobrietatis atq̃ mũ dicie floꝛib⁹ redimita tãq̃ colũna foꝛtissima ip sa spũ dñi ꝓfirmata. Iõ seip̃az cõpar cedro. c'li gnum est imputrescibl'e dicens. Quasi ce. exal. In q̃bus ꝟbis a duob⁹ cõmendaꝛ. Prio ppe eterne ꝟtutis varietatẽ. ibi. q̃si cedrus. Secun do ppe eterne salutis sublimitatẽ. ibi. exal. suz. Circa qđ notandũ. Natural'r loquẽdo tunc ce drus inꝛ alias arboꝛes varijs ꝟtutib⁹ decoꝛa/ ta est ditissime a natura. ꝓpter quas est rara. Prio cedr⁹ ẽ q̃si filia decẽt decoꝛata a natura. qz p ceteris arboꝛib⁹ ipam decenti⁹ adoꝛnauit ita vt dicit Raban⁹ sup Can. iij. Cedrus ẽ om niũ arboꝛũ regia z dña. z ꝓpter b̃ locauit ipaz in loco alto in mõte libani. ꝑm illud ps̃. ciij. Le dri libãi q̃s plantauit illic passeres nidificabũt. Qđoꝛal'r sicut cedrus tãq̃ arboꝛ nobilissima. p ducit a natura. ita. b. Appo. inter alias ꝟgines est nata de stirpe nobilissima. qđ sic patz. b. ka therina est de stirpe regia. Bãcta doꝛo. de stir pe senatoꝛia Btã Marga. descẽdit de stirpe z ꝓgenie patriarchali. sed btã Appoꝛ. impiali. Paꝛ eñ eius dict⁹ Eusebi⁹ fuit grecoꝝ impa

XXXVIII

tor regens sedē impialem in alexandria ciuitate. Hic accepit quādā filiā regis Leoniā de hierusalē in vxorē. dc q̄ genuit Appoloniā. q̄ genita cuidaz nutrici xp̄iane nobili est tradita. q̄ ipsam non solum in cibis sz moribus ⁊ fide alebat xp̄iana. Hec em̄ nympbula appol. velut cedr⁹ p̄ ceteris v̄ginib⁹ regionis fuit pulcherrime exornata. q⁹ sicut cedrus ſm naturales aſpectu est pulcra sp retinēs vigorē suū. Ita appol. in visu fuit pulcerria ⁊ sp retinuit vigorē nitidissime castitatis. ita vt de ea exponi p̄ot illō Geñ. xxiij. Puella decora nimis v̄go q̄ pulcerria ⁊ incognita viro. Jō greca lingua fuit dicta Honeriopen. q̄ sonat pulchrior oib⁹. quā pulchritudinem ꝯsiderās p̄r in turri altissima decreuit eā detinē. Recte sicut cedrus ppt̄ suā pulcritudinem obtinuit locū altiorē. Et q⁹ pulcerria fuit vt oim oculʼ g̃tiosa ⁊ amabilʼ videbaꝯ. Hester ij. Jdeo dedit sibi custodē quendā senem collidrianū virū honestū. ⁊ scia ceteris p̄cellentem sub cui⁹ eruditōe in breui apicē pbie artis edocuit. ⁊ in rhetorica sibi in grecia silez nō hūit. Sz q⁹ de fide quā accepat a nutrice nimis intenta erat. Sine q̄ ip̄ossibile est placē deo. Ad Heb. xj. valedixit p̄dictis sciētijs. q⁹ in secularib⁹ scientijs vanitas est. Jb ptz Hiere. x. vbi d⁹ Nolite vias gentiū discere. q⁹ leges ppʼoz̄ vane sunt Jdeo has scias abiecit. ⁊ volumia xp̄iane religionis legere cepit. in q̄b⁹ instruiꝯ fides. q⁹ scituit q⁹ regnū dei in simplicitate fidei nō in ꝯtentōe sectariū scia⁊ acq̄riꝯ. vt hr̄. xxxvij. di. c. oēz Cū igiꝯ esset xp̄ianoz̄ insignita v̄tutib⁹ intra i aima. extra in corpe. suggessit mgr̄o suo vt eam viuē p̄mittēt ſm fidē xp̄ianā. q̄ annuēte. b. virgo mēsam suā aureā p̄ciosis lapidib⁹ decoratā vestes aureas margaritis inumerabilib⁹ decoratas. coronā p̄ciosissimā capitis sui. cinguluz inestimabilʳ p̄ciosum ⁊ alia ornamenta p̄ciosa destruxit. ⁊ paupibus erogauit. ⁊ despecto cultu mēbra sua texit. Quia legerat illō dñicū dictuz Mat. vj. Nolite thezaurizare vob̄ thesauros in terra vbi fures effodiūt ⁊ furāꝯ. sz thesaurizate vob̄ thesauros in celo. Etiā tāq̄ p̄udentissima sciuit illud aug⁹. q⁹ scribit ꝯtra faustū. Nūq̄d in eternū dei iocundabiꝯ visione iocundissima q̄ mūdi delectabaꝯ desiderio ⁊ amore. q. d. nullo mō. Et silʳ illud q⁹. Hay. dic̄ sup Apoc. Fruitio tpalis leticie. fruitōez amittit visionis eterne. Audiētes igiꝯ fratres ei⁹ post lōga tpis curricula q̄ ornamēta abiecisset matri eā detulerunt. que videſ eam despecto habitu. eam redarguit. Jp̄a resp̄ōdit. in tuto loco ea de q̄bus me arguis reposui vt vtar tpe congruo. Et ait matri. Si in dñm ih̄m xp̄m crediderīs cui non mea sed sua reddidi paupibus. in quem et ego credo. immarcessibili corona coronaberis vite eterne. Audiēs hec maꝯ abscessit. sed decez nobiles v̄gines q̄ ei a p̄fuerāt adiūcte cecideꝛt ad pedes eius lachrymātes ⁊ petētes vt eis ea v̄ba repetere dignareꝯ. q̄bus repetitis oēs in xp̄m crediderunt. Scō cedrus diu durat ſm Jsi. li. xvij. Nō em̄ p̄ot a tinea vʼl a teredine exterminari sicut alia lig̃. Jdcirco ꝓpter eius durabilitatē ⁊ ꝓpetuitatē ex cedris fūt limina in regū palatijs ⁊ in templis. Jta. b. v̄go appolonia fuit durabilʼ ⁊ ꝓstans in suo ꝓpposito q⁹ a tineis adulationū ⁊ blādimētoz̄ nō potuit emoliri vʼl corrūpi. ita q⁹ de ea exponi p̄ot illō Esa. xl. Lignū fortе ⁊ imputribile elegit sibi sapiens artifex. Jō sequiꝯ in legēda. Egressa aūt mater ad filiā cū mʼtitudine v̄ginū lasciuarū adducēs secū diūsoz̄ musicoz̄ melodias sperās natam his demoliendā blandiment. Jp̄a aūt sp̄reuit Quia timuit illud Job. xx. Tenēt tympanū et cytharā ⁊ gaudēt ad sonitū organi. ducūt i bonis dies suos ⁊ in p̄ncto ad inferna descendūt Jō alijs saltantib⁹. ip̄a genib⁹ in terra ꝓnoluꝯ ⁊ manibus in celū erectis orauit dicēs. Domine ih̄u xp̄e libera me in tpe in quo laudo nom̄ tuū in tympano cordis mei ⁊ organis oris. Qʰr̄ āt videns eā redarguit. Cui ait. inuanuz laborasmaꝯ v̄ba tua venti sunt. terrores velut pluuia mens mea fundata est supra firmā petrā. q̄ ē iesus xp̄s ⁊ deus me⁹. Videſ aūt mr̄ filie duriciā p̄ri detulit eā q̄ decem annos ꝯtra hostes armenie bello ꝯsumaūat Et ꝓpt̄ ea tūc reueit Videſ q⁹ pater filiā vultu macilentā ⁊ vilib⁹ vestitam ait illi. O vnicū cordis mei solaciū an ignoras q⁹ ih̄m quē ꝓ deo colis iudei ꝓ suis excessibus crucifixerūt. Cui illa. Si g̃am dei sentires. p̄ferre mūne talia auderes. Scire debes q⁹ iesus est ver⁹ filius dei q̄ nō ꝓ suis sceleribus sz ꝓpt̄ delicta nostra passus est crucis tormentū. Et hec legerat Esa. liij. Jp̄e vulnerat⁹ est ꝓpt̄ scelera nr̄a. Audiēs hec paꝯ furore incitaꝯ. Jn carcerem ip̄am includi iussit vt eā sic terrore auerteret. Sed p̄ot dici de ip̄a q⁹ scribit. b. Amb. de sancta agatha. Btā v̄go xp̄i nec terrore concutitur. nec blandimēto seducīꝯ. Qʰane facto ip̄sam ꝓduci mādauit ⁊ manu ap̄hendēs vestimētis exuit sordidis ⁊ aureis induit. dyadema q⁹ p̄ciosum capiti imposuit. ⁊ sic indutā in templum iouis deduxit. Que cū in medio tēpli eēt apparuit ei angelus in specie pulcerrimi iuueis ferens signū crucis in manu dextra. ⁊ palmam virentē in manu sinistra q̄ ait. Cōfortare ⁊ esto robusta sciens te sub hoc signaculo cruc̄ palma victorie insigniri. ⁊ hunc angelū nullus vidit nisi ip̄a. Et ait pater ad ip̄am. vnicum solaciū cordis mei sacrifica dijs. q̄ resp̄ōdit. sacrificiuz viuum obtuli me deo meo ih̄u xp̄o cupiens vt ⁊ tu cesses a dementia tua ⁊ cognito deo vero fidem rectā considereꝛ. ⁊ cū hoc dixisset cadēs in terrā orabat dicens. O dñe salus ⁊ spes cre-

dentium in te.cõminue hoc idolũ vt cognoscãt
q̃ illud colũt q̃ tu sis solus de⁹ ⁊ p̃ter te non sit
alius.qua oratõe completa. Fulgur de celo de
scendit ⁊ idolũ cõminuit.⁊ q̃ astabãt in cinerez
sunt redacti. Nõ videns pat̃ iratus iussit ỹgi-
nem in medio ciuitatis colũne alligari. ỹgis et
flagellis cedi.carnesq̃ eius vngul'laniari.⁊ cũ
hec fierent apparuit ei dñs cũ mltitudie ãgelo-
rum atq̃ ỹginũ dicens. Agnosce ỹgo creatorẽ
tuũ p̃ quo decertas cõstans esto . plura pati te
oportet p̃ noie meo. Tortores hac voce audita
⁊ neminẽ videntes oẽs fugerunt . Angeli autẽ
accedẽtes eã sanauerũt soluẽtes libere feceŕ
abire. Quod audiẽs p̃r vocauit carnifices ⁊ li-
guam ei⁹ abscidi mãdauit.ne xp̃m oino ꝓfitere
tur.aures ipius plũbo repleri buliẽte . oc'os a
capite extrahi.dẽtes malleo excuti. Et cuz hec
fierent diuinit⁹ vox p̃ os ỹgineũ erupit dicẽs.
Bñe ihu xp̃e hec munera offero maiestati tue.
oculos.dẽtes ⁊t̃.q̃ oia in me plantauit dextera
tua. Et p̃cor q̃ memoriã mee passionis egerit i
istis mẽbris gaudeãt sanitate. Et vox ad eam.
Noueris inq̃t dilecta mea q̃ postulasti impetra
sti.cõpleta hac voce accedẽtes angeli eam sana
uerũt.quo facto p̃r eã tenebrosis tradidit car-
cerib⁹.ptractãs q̃bus crudelitatib⁹ eã a ꝓposi-
to reuocaret. Altera die p̃r dixit.aut dijs meis
offer thura.aut patieris tormẽta inestimabilia
Illa aũt intrepida ait.dño meo ihu xp̃o me du
dum obtuli. Nõ audiẽs p̃r q̃si frenetic⁹ euelle-
re cepit capillos capitis sui.⁊ iussit fieri magnũ
ignẽ in medio ciuitatis.⁊ ip̃am ligatã restibus
in illũ p̃ici.⁊ ignis extinct⁹ est ⁊ ip̃a penit⁹ laxa
ta. Ita vt dicere potest illud Ecci.lj. In medio
ignis nõ sum estuata. Quã p̃r iussit denuo liga
ri.⁊ p̃ ciuitatẽ vbiq̃ locorũ equis indomit⁹ trahi. Equestribusq̃ iniũxit⁹ district⁹ vt eã sequẽ
tes cõculcarent .Sed diuia vltio minime defu
it.equus vn⁹ q̃ eã trahebat p̃cussit ictu calc̃ pa
trem q̃ mox expirauit. P̃re aũt cũ filijs occur
rentib⁹ ỹginẽ cũ fletu depcabanť vt p̃ p̃ris su
scitatõe exorare xp̃m dignareť. At illa ꝓuolu
tis i ŕa genib⁹ deũ exorauit.⁊ p̃rem p̃ p̃ces su
scitauit. Et ille cepit p̃dicare fidem xp̃i. Nõ vi-
dentes q̃ tunc aderãt cõũsi sunt ad dñm. Et mł
ta milia hoim a sancto Leonino sacerdote cum
ipo baptismũ susceperũt. Equus aũt q̃ patrez
occidit more hũano loquebať dicẽs. Beata ap
polonia ⁊ beati sunt oẽs q̃ p te in xp̃m credide-
rint.nec ꝺ alicui ridiculosum videak. Quia le-
gitur Nume.xxij. Añ Balaam iussu regis ba-
lach iret maledicẽ pp'o dei. In via hñs euagi-
natum gladiũ angelus dñi stetit . quẽ cũ vidis-
set asina aũtit se ab itinere ⁊ ibat p agruz. Quã
cũ ỹberaret.aperuit dñs os eius ⁊ locuta est di.
cens. Cur p̃cutis me.q̃d feci tibi? Cui balaam.
q⁹ meruisti. Dixit asina. Nõne aial tuũ suz cui
insidere cõsueuisti. dic q̃n sic̃ vnq̃ feci tibi . sic
potuit ꝺ esse. Dñs q̃ aperuit os asine. potẽs fu
it ⁊ os equi apire. Audiẽs aũt Decius cesar q̃
Eusebius impator cũ suis credidisset veit a ro
ma ⁊ alexandriã obsedit ⁊ penis factis gũiozi-
b⁹ eũ decollari p̃cepit . Appoloniã aũt int̃ du-
as rotas vncis repletis q̃ aq̃ductu rapido velo
citer mouebãť posuit.⁊ gũiť torq̃ri fecit.sz ỹgo
btã euasit illesa.quod videtes oẽs q̃ aderãt in
xp̃m crediderũt. Decius aũt ob interfectõez
plurimoz sanctoz tonitruo p̃cussus expirauit
Cui successit talior grecorũ impator q̃ appolo/
niã p̃grebat.cui cũ añ p̃urbia ciuitatis alexan
drie obuiã dedisset, mox cũ exercitu suo percus A
sus est cecitate. Clamantib⁹ ill'ad ỹginẽ posu-
it in terra genua sua depcans deũ ⁊ oẽs visum
receperũt. Sz illi immemores horũ bñficiorum
ꝓtra id cathoĩs. Bñficij accepti mẽor esto. plã-
tas pedũ eius clauis ferreis impleuerũt et sac-
cum plenũ arena magnũ nimis in collum ei⁹ su
spendeŕt.sicq̃ p̃ tres horas diei p̃ totã ciuitatẽ
alexandriã sponsam xp̃i agitauerunt. Quarta
aũt hora diei apta est ŕa in medio ciuitatis.⁊
absorbuit talioz̃ impatorẽ cũ omi exercitu suo
Angelus aũt dñi sub effigie pulcherrimi iuue/
nis absoluit ỹginẽ appoloniã a gũedine arene
p̃dicte.clauosq̃ extrahens de pedib⁹. vulnera
sanauit. Nõ videns turba hoim in xp̃um credi
derũt. Absorpto q̃ Talioze. Numerari⁹ i thro-
no impiali locať q̃ vindicãs talioz̃ ꝓsãguineũ
suum.tres boues ereos mãdat fieri feruentissi-
mos ⁊ ỹginẽ immitti.sz oĩs ardor ilico est extĩ-
ctus. Tertius vo bos cũ ỹginẽ xp̃i in se conti-
neret miraculose mouebať.⁊ scissus p̃ medium
ad egressuz ei ianuã apuit . quo viso miraculo
decẽ milia hoim in xp̃um crediderũt. Numera
rius aũt de his excessib⁹ fractis ceruicib⁹ mise
rabilit̃ expirauit. Tarq̃nus impiali solio subli
maťq̃ vinculˀ ferreis xp̃i ỹginem ligari feč Li-
gno in altum pedib⁹ sursuz ⁊ capite deorsũ sus
pensam.igne feruẽtissimo ꝓsumi p̃cepit.sed an
gelus ab his eã libauit. ppter qđ tarq̃nus cum
sua gente fidẽ recepit . Nõ audiẽs obsonor rex
psarum veit illic cũ exercitu magno.⁊ obsidens
alexandriã captiuauit eũ cum tota gente sua.⁊
vinctũ tradidit carcerib⁹ mandãs district⁹ cu-
stodiendũ. Sanctã ỹo appoł.cũ igne.aq̃s.fer-
ro.fustib⁹.lapidib⁹.plũbo.pice.resina. sulfure
oleo.pectinib⁹ ferreis gũasset.⁊ angelus domi
ab oĩbus eã liberasset.ita q̃ nulˀ potuit eã vin-
cere tormẽt̃.caput eius ense p̃cepit amputari.
Ecce q̃ aptissime cedro.b. Appoł.cõpať.quia
nec a tineis adulationũ.nec teredinibus passio
num potuit in fide corrũpi. Jõ dixit xp̃s de sp̃
sa sua Ap.q̃si adamantẽ ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuã.
Ezech.lij. De adamãte dicit Polin⁹ in li. ō mi-
ra. mõi.q̃ nulli ferro cedit nec ignι.nõ eñ fran

gitur ferro.sz solū in hircino scindit sanguine. Sic.b.Appol'.nec ferro adūsitatis nec igne p speritatis fracta fuit. Et albtus dic in suis mineralib⁹. Q adamas valet ptra seuas bestias. ptrā feroces hostes.ꝛ ptra venena serpentum Ita.b.Appol'.ualuit ptra bestiales homies eos supando.ꝛ in infernū demergēdo.ualuit ptra feroces hostes xpi.s.ptra pfez ꝛ ipatorez tarānū eos ptendo.ualuit ptra venenosa uba oim detractorū.ió facta est nūc qsi nobilissimus adamas recōciliatrix. Recte em sic Adamas pm albtū recōciliat mulierē viro suo si fuerit ab eo digressa.qz p ututē lapidis in viri gtiam facili⁹ reuocat. Sic aia q̄ p pctm mortale recessit a uro suo xpo spōso cui despōsata est in fide. Ozee.iij.si deuota fuerit uginī Appol'.in xpi gram facilit reuocat. Cū em ad locū passionis fuit educta impetrata licentia sic orauit. Deꝛ ꝛ gra uginū dne ihu xpe q̄ me dignat⁹ es liez indignā ad agnitōez tui nois uocare. ut sacrificiū me efficeres imaculatū.nūc tibi cōmendo spm meū.depcās hūilit ut mee passiōis facientes mēoriā ab oi piculo corpis ꝛ aie custodias.crimia eorū clemēt dimittas.fomitē libidis in eis extinguas.extremā pauptatē ꝛ sbitaneā mortē uidē nō sinas. Oleres in ptu laborātes plis datōe letifices.mortisq; tpe eis beniguus coopator appareas ꝛ assistas.tecū q̄z p⁹ morte facias mirificordit iocūdari. Et facta est uox ad eaz de celo di. Veni dilecta mea accipe coronā tibi ab ēterno pparatā. Sciens p certo te oibus petitionib⁹ tuis exauditā. Et illa mox se terre inclinauit ꝛ spiculator accepto gladio primo ictu caput ei⁹ amputauit.corp⁹ aūt ei⁹ tātū p⁹ morte redoluit.ut debiles ꝛ infirmos . cecos ꝛ surdos.claudos ꝛ mutos ab oi clade libaret Et hec facta sunt anno dñi q̄ngentesimotertio q̄nto ydus februarij. Tertio cedrus ut aiūt medici est mltū medicinal'. Nā lachrymā q̄ mltum est gummosa causans caliginē oculorum deterget. ymes auriū occidit. ptra dolorē dentiū sb/uenit.morsib⁹ pentū occurrit . corpa mortua posita in ligno cedrino ꝛ ei⁹ lachryma inuncta nō putrescūt.ut dicūt medici. Ita.b.ap. more cedri est medicinal'.qz p suā grām quā meruit. q̄ ipa fluere nō desistit. hz ututem etiā sanandi oculos corpales. Cū em pater su⁹ Eusebius ei oculos erueret ait. Offero tibi hos ocl'os. petens ut q̄ passionis mee memoriā fecerint i his habeant ptinuā sanitaiē. Hz etiā subuenire in dolore dentiū suis deuotis. Ió orat eccl'a. Eē/ne ac mitissime deus pcede ppit⁹ ut qui btē ꝛ glose uginis ac martyris tue Appolonie quaz excussis ,p tui nomis confessione dentibus de morte acerbissima triumphare fecisti martyriū recolimus eius meritis ꝛ pcibus a dolore dentium ꝛ ab oi languore corpis ꝛ aie ptegi ꝛ eripi mereamur. Ipa etiā succurrit morsibus serpentū infernorū.ꝛ corpa ab illis occisa putre/fieri nō pmittit.sed poti⁹ resuscitat.si aliquam deuotōnez ad ipam habuerint. Et illud ptz in exemplo. Refert q̄ in burgūdia erat q̄dam nobilis diues valde.habēs castrū munitū.q̄ cum uxore sua ꝛ tota familia magnā deuotōz habuit ad btām Appolouiā.ut singul'annis festum celebraret.ꝛ in mēsa sua laute ꝛ poptie ipo die paupibus ministraret. Hui⁹ nobil' uxor cū instaret tēpus pariēdi.in partu magnos habuit dolores.ita ut p nimio dolore oportuit sibi duos dentes effodē.hoc cōtigit sibi iam q̄rta vice Cū igit debuit parere instabat festū beate Appolonie qđ iterū cū magna deuotōne intendebat celebrare.inuitādo paupes ob amorem iesu xpi ꝛ sue pissime matris ꝛ sancte appolonie Cūq; venirēt dies cōuiuij. mlier p se seruiebat paupibus hns caldare plenū carnib⁹ pendens circa ignē. Accidit q̄ hostis antiqu⁹ diabol⁹ in forma pegrini veniret petēs intromitti.quo intromisso sedit circa focū q̄si se calefaciēdo.mlir aūt infantē uni⁹ anni circa ignē(ut debuit reficere paupes)remisit incustoditū. Qđ diabol⁹ videns iactauit puerū in caldare ꝛ stati in pticulas mimas est diuisus.ꝛ mlier ex nimio labore pueri est oblita. Tandē cuz debuit carnes recipere ꝺ caldari. inuenit mēbra pueri.mō digitū mō manū.mō pedē.tūc cōfrita recordās pueri facta est q̄si exanimis.postea tñ resumpt⁹ viribus collegit mēbra pueri in panno mūdo. et finita missa ad secretariū suū ascendit valde plorans ꝛ inuocās deū ꝛ sanctā appoloniā dicēs. O deꝛ eterne iam video q̄ oia q̄ feci ob amorē tuū despecta sunt tibi. tñ audiui sepi⁹ pdicare. qđ uni ex mīnimis meis feciſtis michi feciſtis. Et q̄re non attendis ad opa mea.q̄ ego feci ob reuereatiā tuā ꝛ sancte appolonie. O scā appolonia en ego tibi mltis annis fuiui tibi festum tuū celebrādo.paupes inuitādo ꝛ mīstrādo eis est ne merces mea hec. Et cum ꝺ dicēt mlier obdormiuit.ꝛ vidit in visu sanctā appol'. veniētē cū comitatu angelorūz . ac decore decorātā nimio dicēs ei. Noli desperare nullū bonū māet irremuneratū. Scias q̄ feciſti deo ꝛ btē marie ꝛ mihi impēdisti fuiendo paupib⁹.in ꝺ michi gratū feciſti obsequiū. Et q̄cq̄d desideras obtinebis.ꝛ puerū tuū incolumē rehabebis. Dolorem dentiū quē habuisti in partu. dētes tuos p dolore nimio euellēdo animō nō patieris.ac tu ꝛ oēs q̄ ob amorē dei ꝛ mris ei⁹ honorez.ꝛ mee memoriam passionis vigiliam ieiunauerint ac diem celebrauerint.deū ꝛ beatā uginem ꝛ me celerem sentient in dolore dentiū ac capitis adiutricem. Tandem euigilās.inueit puerū suuz incolumem.ꝛ se ab oib⁹ doloꝛib⁹ sanatā. Qđ facti oibus enarrauit.ac ipa cū marito suo ꝛ tota

familia festū eius q̄diu vixit celebrauit ⁊ volē-
tibus celebrare nūciauit. Jō habeamus beatā
Appoloniā in mēoria. vt a doloze dentiū et ca-
pitis ac oīb⁹ adūsitatib⁹ corpis ⁊ aīme libe
remur. ⁊ ad gaudia eēna subleuemur. ad q̄ nos
pducat pr̄ ⁊ filius ⁊ spūssanctus. Amen.

In kathedra ꝑetri. Sermo p̄mus.

Exaltent eū in ec-
clesia pleb⁹ ⁊ in cathedra senioz lau-
dent eū. ps. cvj. Refert amb. in lib.
hexa. ⁊ Arist. li. x. animaliū q̄ apes instictu na
turali valde diligūt regē magnitudie clariozez
⁊ insignē ⁊ q̄ in rege p̄cipue est māsuetudo cla-
rioz. Hinc est q̄uis rex hz aculeos. eis tñ mini-
me vtit ad pungendū. Mystice hoies q̄ h̄ intel-
ligunt p apes in electōe regi dñt respicē ad cla-
ritatem mozū. vt sit verus ⁊ mīficoz⁹. q⁹ ex ve
ritate timeat. ⁊ ex mīficozdia diligit. Sm illud
ꝑoū. ij. Mīficozdia ⁊ veritas custodiunt re
gem ⁊ roborat clemētia thzon⁹ eius. Jō legit
j. Re. v. q̄ pp̄l's isr'l elegit saul. ⁊ nō fuit melioz
eo quo ad bonitatē ⁊ maioz quo ad staturā. ab
humero em̄ sursum eminebat sup oēm populū
Talem regē eligerūt sibi hoies in ciuitate anti-
ochia beatū ꝑetrū q̄ quasi p̄nceps aliozuz fuit
maioz. Jō caput ap̄lozum appellat⁹ est. vt h̄. j
q. vij. §. q̄tiens. Fuit etiā mīficoz⁹ ⁊ seuer⁹. id
est iustus. mīficoz⁹ bonis ⁊ penitētib⁹. Seue-
rus aūt ⁊ iustus mal' ⁊ peccatozib⁹. decliauit tñ
magis ad mīficozdiā q̄ ad iusticiā seu seueritā
tem. Et vt h̄ fieret dñs ipm cadē pmisit vt sci-
ret alijs mīficozdit cōpati. vt dicit Gre. Et h̄
di. l. c. Considerandū. ⁊. c. sequēti. vbi oz. Illō
fuit magne pietatis dispensatōne factū. vt is q̄
futurus erat pastoz eccl'e in sua culpa discēt q̄li
ter alijs misereri deberet. Et q̄uis fuit miseri-
coz⁹. tñ iusticie nō est oblit⁹ quo ad malos. Az
legit Act. v. De anania cū vxoze sua zaphyra
q̄ vendidit agrū ⁊ fraudauit de p̄cio agri apo-
stolos offerēs partē quādā ad pedes ap̄lozum.
Cui dixit petr⁹. Anania cur tēptauit sathanas
coz tuū mentiri te spūisancto ⁊ fraudare de p̄re
cio agri. nō mētitus es hoibus sz deo. q̄d cū au
disset ananias cecidit ⁊ expirauit. ita ⁊ factum
est de vxoze ei⁹. Et q⁹ miscōdia ⁊ veritas exaltāt
hoiem ⁊ p̄cipue p̄latū. iō ꝑe. hodie exaltatus
fuit sicut innuūt ꝝba ꝓassumpta. Exaltēt eū in
eccl'a. In q̄bus ꝝbis a duob⁹ cōmēdat. ꝑrio
ab exaltatōe gl'osa. ibi. exaltēt eū. Scdo a com-
mendatōe honorosa. ibi. in cathedra. Circa q̄d
notādū. q⁹ cōsuetudo hec est in curia secularū
dñoz ⁊ regū ⁊ impatozū. quē p̄nceps vl' rex ho
norat. hūc ad cōplacētiā regis subditi ceti vna-
nimit' solēt honorare. Sm illō ꝑoe. Hunc quē
rex decorat pp̄l's q⁹ decenē honorat. Nō figura
tum est Gen. xlj. vbi legit q⁹ rex ꝑharao exal-
tauit ioseph in ꝓcuratozē regni sui di. Tu eris
sup domū meam. ⁊ ad tui oris imperiū cūctus
pp̄l's obediet. ⁊ tradidit sibi annulū in quo si
gillabant' l're regie in signū potestatis sibi ꝓce
se. ⁊ fecit eū ascendere sup currū suum. iussitq⁹
eum duci p ciuitatē. q⁹ videtes oēs ipm hono
rabūt. Idem legit Hester. iij. q⁹ assuerus rex ex
altauit p̄ncipem Aman sup oēs p̄ncipes regni
sui faciēs eū secū dū p⁹ se vicz in ptāte. Et iō q⁹
rex ipm honorauit omēs in curia sua genua fle
ctebant vt regiā apprzobarēt volūtatē. Mysti
ce rex regū ⁊ dñs dñantiū xp̄s intelligit Apo-
cal'. xix. Honorauit ap̄los suos. q⁹ testat ps. c
xxxviij. di. Nimis hono. sunt ami. t. deus. Ni.
cōfortatus tē. Et posuit eos sup oēs in curia
sua dādo eis p̄ncipaliozem dignitatē. Sm q⁹ p̄
dixerat ps. xliij. Cōstitues eos p̄ncipes super
omnē ter. debem⁹ ḡ eos sedule honozare ⁊ nos
xp̄o regi conformare. Nuia dicit. b. Grego. ad
mauriciū. Et pois. xj. q. j. Sacerdotib⁹ Quid
mirū si illos vr̄a pietas dignet honozare q̄bus
in suo eloquio de⁹ honorē tribuēs eos aut an-
gelos aut deos etiā ipe appellat de⁹. q⁹ honoz
quē eis exhibemus veniet nob in ꝓfectū. Te
Amb. in li. de officijs. Reuera estimo nulla oi
posse molestia pturbari q̄ sanctos dignis lau-
dibus ap̄los student venerari. Et p̄ncipali' ho
nozare debem⁹. b. ap̄l'm ꝑetrū quē dñs super
oēs p̄ncipes dignū ꝓstituit sm q⁹ eccl'a cait de
ipo. Tu es pastoz ouiū. p̄nceps ap̄loz. tibi tra-
didit deus cla. regn̄ celoz. Et honorauit ipm in
m'tis. ꝑrimo q⁹ fecit ipm summū inter omnes
ap̄los q⁹ patz ex h̄ q̄n dixit ceteris. Laxate re-
tia vr̄a in capturā. soli ꝑetro dixit. Duc in al-
tuz. Lu. v. Etiā sibi soli dixit vt pasceret hoies
Joh. vlt'. ꝑer que sua excellēs dignitas deli-
tur. vt ꝓbat' xxiij. q. j. Nō turbat'. Etiam sibi
soli dictū est. Tu es petr⁹ ⁊ sup hanc petrā edi
ficabo eccl'am meā. Mat. xvj. In quo fec ipm
sue eccl'e mīstratōis fundamenntū. Dignitatis
aūt summitas. b. petri ap̄l'i ptz in quolibz ipius
succesoze. s. papa. Eius dignitas mag est tam
in clero q̄z extra clerū. In clero sunt m'ti q̄ h̄nt
magnos honozes. vt cardinales quoz̄ esse in
numero debent. lxij. quatuoz p̄riarche. s. anti-
ocenus. hierosolymitan⁹. acḡlonensis consta-
tinopolitanus. Tres archiepi p̄ncipales Ba
guntinensis. Colonien'sis ⁊ Treuerensis. Qui
sunt p̄ncipal'r p̄mi in electōe impatozis. Insup
⁊ m'ti alij abbates ⁊ epi. Qz isti sunt nullius di
gnitat' nisi ipe ꝓtulerit dignitates ⁊ ptātes q̄s
⁊ eis auferre pōt. vt ꝓbat'. ix. q. iij. c. ꝑ p̄ncipa-
lem. Idē dr. ij. q. vj. c. decreto. Et sic ptz q⁹ pa-
pa est summa ptās int' oēs q̄ h̄nt plenitudinem
ptātis. Alij em̄ h̄nt ptē solicitudis. Sibi ei⁹ di-
gnitas ptz respectu impatoris quē cuz ipe ꝓcēt
ipe pede suo ꝓstratū a se coronat Et q̄n papa

equũ suuz ascẽdit. si impator pñs fuit. strepam ascendẽti oportebit tenere vt tradũt leges secu lares. Scõo celestis rex exaltauit. be. ꝑe. in ꝟ q tradidit sibi claues regni sui. Sicut ꝛ pmisit sibi Mat. xvj. Tibi ꝑetre dabo claues regni celorũ post recessuz meũ. qõcũ q ligaue. rẽ. Et ꝟ fuit signũ magne fiducie. qz scim⁹ qñ dñs re/ cedit a patria ꝛ oẽs claues secũ defert ostendit se nõ magnã hr̃e fiduciã in suo vicario. Sz cum oẽs claues sibi dimittit. nõ solũ dom⁹ sed etiaz oim thesaurorum. tũc oñdit se gerere fiduciam Mystice xp̃s cũ volebat recedẽ de ꝟ seculo ad patrẽ nõ tradidit claues regni sui ꝛ thesauro/ rũ suorũ btẽ ꝙgini mr̃i sue dignissime. Sic ha/ bet de pc. ꝛ re. c. Noua q̃dã. vbi dicit Innocẽ. pa. Licz btissima maria dignior ꝛ excellẽtior fu it vniũsis apostol. non tñ sibi sz isti dñs claues regni celorũ cõmisit. s. b. ꝑe. Ex q̃ patet q magnam fiduciã hũit ad ipm. Jõ si q̃s volũt itra re in illũ regnũ oportet hr̃e refugiũ ad. b. ꝑe. tã ad illius ꝓcuratorẽ. Vr dic. b. amb. in ser/ mone q incipit ꝓspera diuitate. ꝑputo inq̃t ce/ los aliẽ apiri nõ posse nisi claues petri sumpse/ rimus. Et ꝟbdit. Jõ rogem⁹ petrũ vt ipe nobis tã bon⁹ pastor ꝛ ianitor portas regni celestis appriat. Tertio xp̃s exaltauit. b. ꝑe in mira/ culorũ opatõz. qz legit Act. v. q infirmi põebã tur in plateis vbi ꝑetr⁹ ambulare cõsueuerat ꝛ quẽcũ q saltẽ vmbra sua obũbrabat ab infir/ mitatib⁹ sanabat. Silr legit Act. ix. q quẽdã infirmum noie eneã solo ꝟbo sanauit di. Enea sanet te dñs ihs xp̃s surge ꝛ sterne tibi. ꝛ conti/ nuo surrexit. ꝛ omẽs q̃ habitabãt ibi ꝙsi sunt ad dñm. Et ibidẽ subdit de q̃dã discipula noie ta/ bita q̃ infirmata. mortua fuit. veniẽs aũt ꝑe. rogatu discipulorz intrãs cenaculũ in quo iace bat. ꝛ ponẽs genua sua. orauit ꝛ ꝙsus ad cor/ pus dixit. Tabita surge. ꝛ illa aperuit oculos. ꝛ viso petro resedit. ꝛ ꝑetr⁹ eã erexit. Refert etiã Einẽ. in spe. histo. li. xxv. c. xlix. q karol⁹ ipator q̃dã nocte sac̃ diei dñice cũ p⁹ matutias iret repausatũ. audiuit vocẽ terribilẽ. dicentez sibi. Karole exeat a te spũs tuus. q̃ cũ exisz de corpe duxit eũ angelus in vallẽ q̃ ex vna parte erat tenebrosa ꝛ ardẽs velut cliban⁹. ꝛ ex altera ꝑte prata amenissima. respiciẽsq karolus ꝓtra ꝑtem tenebrosaz vbi erat doliũ feruẽs aq̃. vbi vidit prem suũ Ludouicũ vsq ad femora stan tem. q̃ dixit. noli timẽ karole. qz pmisit te deus huc venire vt vidẽs quã paterer ꝑ pctis penã Nã vno die sum in pẽa h⁹ dolij. ꝛ alia mittor ī alio suauissimo aq̃ dolio. ꝛ ꝟ fit pcib⁹ sci ꝑetri apli cui⁹ patrocinijs gen⁹ nr̃m hacten⁹ reguit. Scias etiã q frac me⁹ lothari⁹ ꝛ filius ei⁹ Ludouic⁹. b. ꝑe. pcibus sunt ab his penis libati. ꝛ deducti in gaudiũ ꝑadisi. Ex q̃ ptz q non tñ est potẽs supꝑ terrã ī opatiõe miraculorz. sz etiã infra ꝛram in libatõne aiarz. Quarto exaltauit xp̃s. b. ꝑe. in generali cathedra honor⁹. hoc fi gurat. iij. Re. x. vbi dr̃ q salomõ fecit sibi thro num in q̃ erant duo leones sculpti. vn⁹ blãdus alẽ seuer⁹. In ꝟ throno sedit. b. ꝑe. tã sapiẽ tissim⁹. Justis blãdus. malꝰ vo seuer⁹ qđ signi/ ficabat in duob⁹ leonib⁹. Vicũt naturales cuz Isi. li. xij. q leones circa hoies sunt misericor/ des. qz ꝓstrat⁹ añ se parcũt. nec hoies nisi i ma/ gna necessitate comedũt. sz quo ad alias besti/ as sunt seueri. Quia dicit solin⁹ in li. de mirab. mõi. q leo in altissimis mõtib⁹ se occlꝰat ꝛ ꝓdã ꝓtemplaꝰ bestiarũ. q̃s cum viderit. alte rugit. ad vocẽ cui⁹ terrenꝰ aialia ꝛ subito fugiũt. Il/ las naturas leonũ oportz quẽlibz ꝑlatũ circa se hr̃e. q sit pius ꝛ mirificor⁹ hoib⁹ bonis. Sed se uer⁹ malꝰ q̃si bestijs. alias inhõeste sedet i cathe dra honor⁹. Et hos in throno suo hũit vespasi/ anus. Be q̃ refert Hugo. q̃ adepto impio stati erga malos austerũ se oñdit. tũc cõtumaces ex/ terminauit. ꝛ ab officijs deposuit. locũ eorũ bo nis. ꝓbis ꝛ honestis tribuit ꝛ hos dilexit. Ita btũs ꝑe. exaltat⁹ a xp̃o ad thronũ honor⁹ veri tatis. terribl'r malos feriebat. vt ptz in anania ꝛ ei⁹ vxore zaphyra. q̃ ad solũ ꝟbũ ceciderũt ꝛ expirauerũt. Actꝰ. v. Jõ fact⁹ est timor in oẽs q̃ audierũt. Idẽ ptz de Simone Actꝰ. viij. qui ob tulit pecuniã ad apl'os dicens. Date mihi hanc ptãtem vt cuicũq̃ imposuero manus accipiat spũmsanctũ. Cui dixit ꝑe. Pecunia tua tecuz sit in pditõnem. qm̃ donũ dei existimasti pecu nia possidere. Sz bonos diligebat ꝛ eos exalta bat. vt ptz in clemẽte. cleto. lino. Etiã pie docu it defectuosos. cũ dixit. j. ꝑetri. ij. Charissimi Obsecro vos tã adueneas ꝛ pegrinos vos ab stinere a carnalib⁹ desideriꝟ q̃ militãt adũsus aiam. ꝙsatõz vr̃am inꝰ gẽtes bonã hñtes. Et ꝟ habuit ex ꝟbis dei. q̃ dixit Hiere. j. Ecce con stitui te hodie sup gẽtes ꝛ reg̃ vt euellas et de/ struas (oẽs vicz malos. Exo. xxij. maleficos ñ patiaris viuere sup terrã) ꝛ edifices ꝛ plantes sz bonos in fide. Sz sic non faciũt nr̃i ꝑlati. q̃a poti⁹ diligũt malos, ꝛ eos in malꝰ suis ꝓmouẽt ꝛ exaltant. ꝛ hi sil'es sunt accipitrib⁹. Be q̃bus refert Amb. in hexa. Cũ viderint pullos ine/ ptos ad ꝑdã. circa ipos sunt crudeles Si exire de nido noluerit ad ꝑdam. cibũ eorz subtrahũt Si aũt sequunꝰ eos in ꝑda. tũc illos diligũt et ꝑstant ill' nutrimentũ. Sic dñi terrestres ad in star accipitr⁹ crudeles si viderit ī atrijs suis qui nolũt paupes depdare illos expellunt dñtes il lud Dap̃. ij. Circũueniam⁹ iustũ q̃m̃ inutilẽ no bis. q. d. Nõ infert rapinã paupez rusticorz in nr̃as coq̃nas in augmẽtũ ferculorũ. q̃uis ẽ noꝟ ad videndũ qm̃ dissimilꝰ est alijs vita ei⁹. ꝛ im/ mutate sunt vie ei⁹ ꝛ abstinet se a vitijs nostr⁹. Certe tales iaz nõ valent in curijs dñorũ. sz qz

Sermo

ꝓncipes sunt infideles socij furū ⁊ oēs diligunt munera. Esa.j. Et exquo sunt lupi rapaces rapientes ꝑdā. Ezech.xxij.iō in suis curijs fouēt ⁊ exaltāt infideles vicarios ⁊ capitaneos raptores. q̄ sequunt lucra. ⁊ rapinas paupex amant ⁊ impinguāt coḡnas. replēt mēsas. Sz sc̄ptum est Hiere.xxij. Ue q̄ edificat domū suā in iniusticia ⁊ cenacula su a nō in iudicio. Sed sic nō fec̄ btūs Pe. q̄ de domo sua submouit malos. Sm illud ps̄.c. Nō hītabit in medio dom⁹ mee qui facit superbiā qui loq̄t iniq̄ rapiēs exactōnes in paupes ⁊ similia. nō direxit in cōspectu oculorum meorū. Sz bonos dilexit ⁊ hos sibi socia/uit. vt diceret cū ps̄.xxiiij. Innocētes ⁊ re.ad. mi. Quinto exaltauit dñs.b. Pe. hodie in Antiochia ciuitate. qđ figuratum fuit Hester. vj. vbi legit̄ q̄ rex asuerus post cōuiuiū qđ fec̄ ꝓncipibus ⁊ pueris suis tacēs in lecto noctem duxit insomnem. Et q: Sm Joseph̄ noluit illam vigiliā in ocio expēdere. fecit coā se portari libros annales iu q̄bus fecit legi facta ꝑterita regni. ⁊ cū deuentū est ad locū illū q̄ mardoche⁹ regem p̄monuit ne occideret. q: hr̄ Hester. ij. ⁊. vj. Irati fuerūt cōtra regē bagathan ⁊ Thares duo eunuchi regis ianitores. ⁊ occulte eos occidere voluerūt. qđ mardocheū non latuit ⁊ regi retulit. ⁊ h̄ ad libros scriptū fuit. Ad̄ cum legere audisset interrogauit an ꝑ illo remune/ratus esset. ⁊ dixerūt astātes. nihil oīno mercedis accepit. ⁊ ait rex. q̄s est in atrio? Aui pueri. Aman mister regis. Quez vocās rex ait. Quo honore dign⁹ ē quē rex vult honorare? Et amā hō in q̄t quē vult rex honorare debet indui vestibus regis. ⁊ poni sup equuz de sella regis. ⁊ accipe regni diadema sup caput suū ⁊ primus regis teneat equū transiēs p̄ ciuitatē dicat Sic honorabit̄ quē vult rex honorare. Spūal̄r per Asuerū q̄ interp̄tat̄ btitudo significat̄ xp̄s q̄ ē btitudo oīm electorū Hic iacens iā in lecto eterne req̄ei. Sm ps̄. cxx. Nō dormitabit neq̄ dor. Ideo fecit aī se legere libros annales. h̄ est scā euangelia Matth̄. ⁊ Mar. in quibus scriptū fuit Mat. xvj. ⁊ Mar. viij. Ex xp̄s cepit ostēdere discipul̄ suis. q̄ oporteret eū ire hierosolymam ⁊ mlta pati a senioribꝫ ⁊ occidi. qđ audiēs Pe. ex carnali amore p̄monuit eū dicēs. Absit a te dñe nō erit tibi h̄. Et ecce inuenit q̄ sibi plus q̄z sel̄ dixit. Tu es xp̄s filius dei viui. Jō interrogauit an ꝑ illo esset remunerat⁹. Aui angeli. nihil mercedis accepit. Sz q: teste vene. Boe. li.iiij. psa.ij. nullū bonū manet irremuneratū. Quare xp̄s hodie dixit ad theophilū ꝓncipem ciuitatis. Quo honore dign⁹ ē quē rex vult honorare? Cui ille. dz indui vestib⁹ salutaribus. Sm illud ps̄. cxxxj. Sacerdo.ei⁹ induant salu. Et dz poni sup excelsaz kathedrā. vt dicē posset illō Ecci. vl. Exaltasti sup trā hītatōz meā. Et ab oi pp̄lo honorari dz. q: dicit Aris. viij. Pol. Honor virtuoso sine fastidio ipendat. licz de humili vita m̄oi aut fetida oriat. Et ait xp̄s Festina Theophile. ⁊ fac h̄ Petro sicut locutus es. Idcirco ille mandatū dñi nō ꝑcrastinat hodie btm̄ Petrū exaltauit dicēs. Honoraz pp̄lo h̄ honore dign⁹ est quē rex celestis voluit honorare. ⁊ mō venit ad hūc honorē vide in legēda.

Sermo secundus de sancto Petro.

Veris super do

mum meā. ⁊ ad tui oris imperiū cūctus pp̄lus obediet. Gen. xlj. Dicit Amb. in li. hex A
ame. c. vl. Gallus habet spēalem noticiā in horis noctis discernendis q̄ in ꝑfundioribus horis noctis vocem solet emittē clariorē. Sz circa tps matutinū vocē formar leniorē. hz etiam singularē intelligentiam in horis diei. q: vt frequenter ad tactū horalogij vocē emittere consueuit. Hic q̄uis sit exneus. si tñ in domū aliquaz apportat̄. interdū fortit̄ pugt ꝓtra gallū domesticū. expellit eū ⁊ fit rector pullorū. Spūal̄r p gallū vt ait Gre. xxx. mora. c. vj. p̄dicatores sācti intelligunt̄ q̄ in tenebris vite p̄sentis studēt futura p̄dicādo q̄si cātādo nūciare. Cū dicunt nox p̄cessit dies aūt appropinq̄bit. Ipi em̄ vocibus suis de somno excitāt auditores clamantes. Hora est iam nos de som. sur. Jam itez vi
gilate iusti ⁊ nolite peccare. Hec Gre. Et talis B
gallus fuit beatus Petrus q̄ excitauit nos predicādo ⁊ cōtra miluū inferni monēdo. Cum dixit. sobrij estote ⁊ vigilate in oratōibus. q: adū sarius vester diabolus tāq̄z leo rugiens circuit q̄rens quē deuoret cui resistite fortes in fide. j. Pe. v. Habuit etiā btūs Petrus sicut gall⁹ in
nocte peccatorū intelligentiam p ppzio errore quādo audiēs cātare gallū semp fleuit p petis vt habet̄ de pe. di. j. c. quē penitet. ⁊ c. Petr⁹. q: errauit vt hō. Et dicit Glo. errauit. i. mortaliter peccauit. Habuit etiā intelligentiam diei scz xp̄i q̄ est verus dies ⁊ lux illuminās omnez hoiem. Joh. j. Et q̄ intelligentiā e⁹ habuit. habetur Matth̄. xxvj. Cū dixit. Tu es xp̄s filius dei viui. Hic gallus spūalis beatus Petr⁹ fuit q̄si extraneus ⁊ aduena ad domū dei. vt dicere posset illud ps̄. xxxviij. Aduena ego sum apud te ⁊ pegrinus. postea tñ fact⁹ fuit rector totius dom⁹ dei. Cū dixit dñs Petro. Tu eris super dom ūmeā. In q̄bus verbis. b. Petr⁹ a duobus cōmendat̄. Primo a ꝓncipal̄ eccl̄e cōmissione. ibi. tu eris. Secdo a pastoral̄ obediētie demandatōe. ibi. ⁊ ad oris tui impe. ⁊c. Dc primo ē notandū q̄ imprudētes ⁊ mali dñi solēt i curijs suis vicarios malos p̄mouē. Sm q̄ dz in cōi. pū bio. Res sibi similes sunt sibi amabiles. Cui consonat Ari. viij. ethi. Sibi simile diligit sibi simile Ideo legitur Nume. xxij. Q̄ malus rex malū associauit sibi.

pphetã.ſ.Balaã.ꝙtenus p illũ filios iſrl̃ male=
diceret. Ecõtra aũt prudẽtes ⁊ boni domi com
mittũt regimẽ domorũ ſuarũ prudẽtib⁹ diſpen
ſatorib⁹ q̃ ſciunt decenr̃ eſſe oibus qui i domo
ſunt. ⁊ q̃ affabili ℔mone faciũt pplum adunari.
Et qz ipi ſunt prudentes diligũt ⁊ ſamlos ſapi
entes. ne diſpares mores diſparia ſtudia. id eſt
opatões ſequanr̃. vt dicit Tulli⁹ in li. de ami
cicia. Jõ legit̃ Geñ. xlj. ꝙ Pharao vidit q̃daz
tpe ſomniũ ꝙ putabat ſe ſtare ſup nilũ fluuiuz
vbi vidit ſeptẽ boues feminei generis. quia he
brei habebãt vaccas q̃ ſunt mltũ pingues p⁹ ea
cernẽs ſeptẽ oino macras ⁊ ꝓres deuorabant
qõ videns Pharao vocauit ſapiẽtes vt ei vi=
ſionem ediſſerẽt. Cũ aũt neq̃rent veritatẽ inue
nire. adduct⁹ eſt ioſeph q̃ regi ſapienr̃ expoſu=
it. ꝙ p ſeptẽ boues pingues ſeptẽ anni fertiles.
ſz p macras ſteriles deſignarenr̃. Et ꝓſuluit re
gi vt ſibi ſagacẽ eligeret puiſorẽ. vt in futuruz
frumẽta nõ modica puidẽt. Cui rex. nũq̃d ſapi
entiorẽ te. ⁊ ſilem tibi potero inuenire. q.d. cer=
te nõ. iõ tu eris ſup domũ meã ⁊c. Spũalr vni=
genit⁹ dei fili⁹ xp̃s q̃ eſt ſapia p̃ris. cui⁹ ſapiẽtia
attigit a fine vſq; ad finẽ fortiť ⁊ diſponit omia
ſuauiť. Sap̃ viij. In q̃ ſunt oẽs theſauri ſapie
⁊ ſcie abſcõditi. ad Col̃. ij. Habuit domũ ſãctã
eccl̃am. de q̃ dicit ps̃. xcij. Domũ tuã decz ſan.
in lon. di. Et hanc noluit cõmittere cuiq; aplo
ſed ſapiẽtiſſimo petro quẽ fecit ꝓncipaliſſimuz
vicariũ ſue eccl̃e. Cui ter dixit. Joh. vlti. Pe=
tre amas me paſce oues meas agnos meos ⁊c.
℟ Jpe eñ recte p ioſeph deſigr̃. Ꝓrio iõ qz ſicut
ioſeph fuit eſcarũ ſagax diſpẽſatoz. Sic. b. Pe
trus ℣bi dei qõ eſt eſca aie. de euãgelio. Nõ in
ſolo pane viuit hõ. ſed in oi ℣bo qõ ꝓcedit de
ore dei. vt hr̃ Mat. iiij. Nã in oi ℣bo dei fuit
ſagaciſſim⁹ p̃dicator. ita vt dicẽ potuiſſet illud
ad dñm. Narrabo nomẽ tuum fratrib⁹ meis. ſ.
gẽtib⁹ ⁊ iudeis. Nã ita ſollicitanr̃ nom̃ dñi nar
rauit. ꝙ in breui magnũ pplm adunauit. qz ſic
legit̃ Act̃. ij. p̃dicauit iudeis di. Pẽniam agite
⁊ bapti. vnuſq;q; vr̃m in no. dñi nr̃i Ihu xp̃i. i
remiſſionẽ peccatoz vr̃oz Et in hac p̃dicatõne
apposita ſunt ad numez fideliũ tria milia Alio
aũt die cũ p̃dicauit eis q̃nq; milia iterato credi
derũt. Sic hr̃ Act̃. iiij. Ubi dr mltũ eoz q̃ audi
erunt ℣bũ crediderũt ⁊ fact⁹ eſt numer⁹ eoruz
q̃nq; milia. ⁊ ſic in breui ꝓfitit. viij. milia hoim
vt eſtimãt cõmunit̃ doctores. Sc̃do ſic ioſeph
ſomniũ ſapienr̃ explanauit. ⁊ totã regionẽ egy=
pti a fame valida p̃ſeruauit. Jta. b. Petr⁹ ſom=
nium infideliũ de xp̃o dubitantiũ prudẽr̃ eno=
dauit. Sicut legit̃ Mat. xvj. ꝙ xp̃s vidit ſom
nium ꝙ q̃dam de ipo ſomniãdo dicebãt. Aliq;
dixerũt eum Jobem baptiſtã. alij hieremiam.
aliqui helyã. aliqui vnũ ex pphetis. Et nẽo il=
lorũ tetigit veritatẽ. Sed petr⁹ velut ſapiẽs io
ſeph illud eis ⁊ omib⁹ xp̃ifidelib⁹ expoſuit di.
Tu es xp̃s filius dei viui. q.d. ℔m Aug̃l. i quo
dam ℔mone. Tu dñe de carne ℣ginis factus es
xp̃s. q̃. ſ. dei filius viui es ſempiternus ⁊ Tu do
mine homibus natus es q̃ in incõmutabili ma=
ieſtate deus es apud deũ. Tu es xp̃us q̃ ꝓ re
demptõe noſtra ad paſſionẽ veniẽs. impaſſibi
lis ꝓmanes apud p̃rem. Vide q̃ ſapienter ar/
cana hui⁹ ſomnij reſeruauit i quo totũ cetũ xp̃ia
norum ꝓuide ſatiauit. qz ſancti doctores ma/
gnam penuriã habuiſſent niſi eis Petrus rese
raſſet. Teſte Aug̃l. q̃ ait. Quis vnq; h̃ incom=
prehenſibile deitatis arcanum humani ſenſus at/
tollere potuiſſet obtuitu. niſi ab ore Petri ſolu
turi hui⁹ veritas radiaſſet. q.d. Nullus. niſi ſi
bi a deo ſicut Petro fuiſſet reuelatũ. Et ſubdit
Quid tãto ℣bo glorioſius q̃ fidem ſecreti iſcru
tabilis loquẽdo edidit. viuẽdo docuit. patien=
do firmauit. Tertio ſicut ioſeph ſomnij reuela=
tionẽ habuit a deo q̃ ſibi illud enarrandũ celi=
tus narrauit. ſ. illud qõ dixit Pharao. Oſten=
dit tibi de⁹ oia que locut⁹ es. Geñ. xlj. Jta. be.
Petr⁹ hui⁹ dicti habuit veritatẽ. nõ a ſe ſed a
celeſti pr̃e. ℔m qõ teſtat̃ os veritatis Matth̃.
xvj. Beat⁹ es ſimon bariona. qz caro ⁊ ſanguis
nõ reuelauit tibi. ſed pat̃ me⁹ q̃ eſt in cel̃. Sup
quo dicit btũs aug⁹. in ℔mõe. Quis p carnem
⁊ ſanguinẽ xp̃m natũ omipotentis dei filiũ pa=
tris eſſe ſentire potuiſſet. niſi ꝓpitⁱ⁹ h̃ ipe p̃r p
Petrũ de celo reuelaſſet. Idcirco potuit xp̃us
dicere ad eũ. qz celeſtis pat̃ oſtẽdit tibi oia que
de me locut⁹ es. Nunq̃d ſapientiorẽ te inueni=
re potero. q.d. certe nõ. qz ipe interp̃tat̃ agno
ſcens. in eo ꝙ ſapienr̃ in xp̃o quẽ vidit hoiem.
agnouit deitatẽ. Jõ tu eris ſup domũ meã. Jn
h̃ oſtẽdit ſibi xp̃s magnũ honorẽ p̃ alijs aplis.
qz fecit eũ heredẽ ſue eccl̃e militant̃. Recte eñ
ſicut rex terreſtris nõ põt maiorẽ honorẽ facẽ fi
lio q̃ ꝙ dicat eũ heredẽ ⁊ in regno ſuo ſibi ſuc=
ceſſorem. qñ ℣o nõ ſolũ dicit eũ regni dñm. ſed
etiã oim q̃ in regno ſunt tam fratrũ ſororum q̃
mris ꝓprie. nihil põt ſibi facere honor̃ vlterio
ris. Hunc honorẽ fecit dñs Petro. qz fecit eũ
dñm dom⁹ ſue. ſ. eccl̃e. ℔m illud ps̃. ciij. Cõſti=
tuit eũ dñz dom⁹ ſue ⁊ ꝓncipem ois poſſeſſiõis
ſue. Fecit eũ dñm fratrũ ſuorũ. ſ. aplorum ⁊ alio=
rum diſcipulorũ ⁊ ꝓpe genitricis marie in iuriſ
ditõe ⁊ ſpũalr. Et iõ de eo p̃dictũ iſtud Gene.
xxvij. Det tibi de⁹ de rore celi pinguedines. i.
gr̃e ſue abundãtiã. qz tãtã gr̃am habuit ꝙ ſolo
℣bo ſanauit infirmos. Act̃. iij. declarãdo ibidẽ
ix. de paralytico. ⁊ ꝙ ſola vmbra ſanauit eos.
Act̃. v. Et ſequit̃ adorẽt te omes trib⁹ terre q̃
tum ad ſubiectõz ⁊ debitũ honorẽ. Eſto domi
nus fratrũ tuoz. ſ. aplorum. qz maior p̃ cerer̃ ⁊ di
gnior fuit in autoritate. qz ꝓnceps aplorum extitit
Et incuruẽtur ante te filij matris tue. hoc̃ alij

Sermo

fideles q̄ hūiliter p̄cedent. ⁊ tibi honorē exhibebūt. Quantū ad secūdū cōmēdat. b. Petr⁹ a pastoral obediētie demādatōe. Ubi nota ambro. in hexa. li. v. inq̄t. Apes magnā reuerētiaz ⁊ affectuosam charitatē hñt ad suū regē quē in alueario custodiūt. nec ad examē exeūt nisi eas p̄cesserit. tūc sequunt eū ordinate ipm circūdātes. ⁊ nullaten⁹ in alueariū descendūt nisi rege p̄cedente. Idcirco ꝓsulunt uaturales q tempe estiuali rex ḡrat. ⁊ in alueario solus locetur ad quem singule apes ingrediunt. ⁊ vt natura instruit sibi suiūt ⁊ obsequunt. Mistice hic per apes in p̄mitiua eccl'a intelligūt fideles. Sicut em̄ apes. teste amb. oia hñt cōia. Nā hñt vnaz sobolē. vnā incolūt mansionē. vni⁹ porte claudūtur limie. Oibus est labor cōis. oibus cōis est cibus. cōis opatio vsus ⁊ fruct⁹. Sic illi in p̄mitiua eccl'a oia habebāt cōia. Unde act. iij. Oēs q̄ credebāt in xp̄m erāt pariť ⁊ hēbant oia cōia. possessiones ⁊ subas vendebāt ⁊ diuidebant illa oibus put vnicuiq op⁹ erat. Et ex hoc vt dicit Nico. de lyra. Dis religio hūit exordium cui nullaten⁹ liceat p̄pa possidere. put hr̄ ex de statu mona. c. cū ad monasteriū. vbi dicitur. Abdicatio p̄petatis sic ⁊ votuz castitatis adeo annexe sunt regule monachor q neq̄ sūmus pōtifex poterit cū his dispēsare. Isti igiť xp̄iani in p̄mitiua eccl'a magnā obedientiaz ad suos p̄latos habuerūt. ⁊ p̄ncipal'r ad. b. petruz sciētes illō Ecci. xvij. Dedit eis de⁹ potestatez eorū q̄ sunt sup terrā. Illorū exēplo de⁹ nos tā q̄z prudētes apes p̄latis nr̄is obedire a deo nobis datis iussit. q scimus q rex q̄ potit vicariuz in locū suum vult q absq̄ ꝓtradictiōe sibi obediať. Sicut legiť Gen. xlj. de pharaōe q̄ ponēs Joseph in regni p̄curatorē ait. absq̄ tuo imperio null⁹ mouebit pedē neq̄ manū in tota terra egypti. Sic etiā xp̄s rex celorū ponēs. b. petrū in suū vicariū sic ait. Mat. xvj. Quōcūq̄ ligaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in cel'. q. d. q̄cq̄d in hibueris inhibitū est. ⁊ q̄cq̄d iusseris iussuz est Ideo p̄cipiť in. c. Sacerdotes. ij. q. vij. Sacerdotes inquit ⁊ reliqui ministri eccl'e oēsq̄ plebes episcopos suos diligere debēt. ⁊ eorū p̄ceptis obedire. Etiā si ipi aliter qd absit agāt q̄z decet. nisi in fide errauerint. Et est canon Clementis pape. Et signanť dicit nisi in fide erraverit. q si p̄lati sunt heretici. excōmunicati. vl nō tuant canones aut sunt simoniaci. sue fornicatores publici. nō tenenť eis obedire. vt habetur. xix. di. Nulli. Sed si sunt in alijs crimi nibus ⁊ aliq̄d p̄cipiūt. p̄ceptū eorū est iplēduz vt in. c. nōne. viij. q. iij. Et ꝫ est ꝓtra q̄sdaz laicos friuolos q̄ cū ex p̄cepto p̄latoz a sacerdoti b⁹ excōicāt aut publice i eccl'ijs monēt. iculpāt ob ꝫ sacerdotes ⁊ eis maledicūt. sz attēdant ꝫ qd̄ p̄cipit eis papa stricte vt in prochijs obedi

ant suis epis ⁊ p̄latis. Et si obedire ꝓtēnerent. pctm̄ idolatrie incurrerēt. vt in. c. si q̄ p̄sbri. lxx xj. di. Ubi dicit Gre. q̄ obedire noluerit. idolatrie pctm̄ incurret. Et sicut p̄sbri tenēť obedire suis supioribus. ita laici tenēť obedire suis sacerdotib⁹. Sm illd ad Ro. xiij. Omis aia. i. hō ptātibus sublimioribus subdita sit. nō em̄ ē ptās nisi a deo ordinata sit. Qui aūt resistunt ipi sibi dānatōz acq̄rūt. Jō em̄ ne dānatōz incurram⁹ obediamus p̄latis nostris.

De sancto Mathia. Sermo p̄mus.

Certe videtis quē elegit dñs qm̄ nō est simil' ei in omni ppl'o. j. Re. x. Solin⁹ in li. de mira. mōi dicit. q grues hñt ducē q̄ anteuolat i acie alios dirigendo. q̄ si regulariť volat ordinarie sequunt ipm. Et si q̄s a tramite errauit q̄si arguendo voce ipm ad rectos volatus cōpellit. Sz cū dux ipe erauit aut recesserit. ali⁹ dux ei succedit. Spūal'r p grues ꝫ intelligunť xp̄ifideles. qz sicut grues sm amb. in hexa. diligūt suales. sic xp̄iani debēt diligere se inuicē. Sm ilspēm. Ecci. xxvij. Dilige p̄rimū tuū ⁊ cōiūgere lud fide cū illo. Isti xp̄iani hñt inter se duces. i. p̄latos q̄ dñt ducere gregē domicum ⁊ pascē. vt ꝓtz in cano. Sciscitaris. vij. q. j. ⁊ si tales regulariter ducunt vitā suā. sequunť ipos subditi. qz p̄lati sunt tanq̄ signū positū ad sagittā. vnō inferiores vitā eorū respiciunt. vt de accu. ca. Qualiť ⁊ qñ. ij. Isti p̄lati ⁊ duces tenēť errātes voce p̄dicatōnis a tramite deuij reuocare. Az dicit Jnno. lxxxiij. di. c. error. Error cui nō resistiť approbať. ⁊ veritas cū mime defensatur oppzimiť. negligere q̄ppe cū possis pturbare p ūsos nihil aliud est q̄z fouere. nec caret scrupulo societat⁹ occulte q̄ manifesto facinori desinit obuiare. hec ille. Si aūt p̄lat⁹ p se erauit aut rauit. cescit nolens corrigē deuiātes. necesse est vt talē deponať. ⁊ melior in locū suū assumať. Az dicit Greg⁹. in pastorali. Pastor si p abrupta gradiť grex in p̄cipitium facili⁹ labiť. Ita factum est de iuda ⁊ Mathia. Nam iudā dñs elegit vt esset dux sui populi. Sed quia aberrauit a societate apostolorum. p̄cepit christus p̄s. viij. vt ep̄atum ei⁹ accipiat alt'. Et ille fuit b. Mat. qui suppleuit locū iude. Teste beato Aug⁹. in sermone. Hic paruulus auditu intelligens ⁊ tactu intellectuq̄ p̄ficiens numerum duodenariū superbi apostate abiectōne mutilatum sue p̄uitatis abiectōnem compleuit vt p̄ficeret p ipm in re quod oli dauid p̄dixerat in spe. Fiat inq̄t habitatio ei⁹ deserta ⁊ episcopatū ei⁹ accipiat alter. Quem ille sanctus suscipiens obediēdo. decorauit euangelizādo. iō de ipso p̄nt dici ꝟba p̄libata. Certe videtis quem elegit dñs ⁊c. In q̄b⁹a duob⁹ cōmēdat. Primo a

XLI

dñica electõe. ibi. certe videtis quẽ elegit dñs
Scdo a vite summa pfectõe. ibi. qm̃ nõ est ei si
mil' rẽ. De ꝓmo est sciẽdũ. Cõsuetudinẽ hñt re
ges ⁊ ꝓncipes ⁊ alij dñi terrestres q̃ ad regimẽ
sue curie eligũt aliq̃s p seipos. aliq̃s p suos of-
ficiales aut vicarios. aliq̃s aũt eligũt reges cõ-
cordant cũ vicarijs. ⁊ q̃ sic eligũt magis bono
rant. Nã q̃ eligũt a dñis tm̃. interdũ a vicarijs
odiunt. Nõ figuratũ est Dañ. v. vbi legitur q̃
balthasar rex vidit manũ scribẽtẽ i piete. mane
terhel phares. qõ null⁹ vir de chaldeis potuit
inẽptari. Introduct⁹ aũt daniel sapiẽs exposu
it di. Quãe nũerauit de⁹ regnũ tuũ. ⁊ cõpleuit
illud. thetel appẽsus est in statera. ⁊ inuentũ est
minus hñs. Pphares diuisus ẽ regnũ tuũ ⁊ da-
tum est medis ⁊ ꝑsis. Rex aũt iussit eum indui
purpura ⁊ ꝓstituit eũ sup regnũ. Sz q̃ nõ fuit
ꝓsensus aliorũ. iõ inuidebãt danieli ⁊ suggesse-
rũt regi vt mittẽt eũ in lacũ leonũ Dañ. vj. Sic
⁊ illi q̃ eligũt a famul'. nõnũq̃ odiũt a domis.
vt ptz. j. Re. xvij. de dauid q̃ ꝓstitut⁹ regi saul
ꝓmistros. rex ipm odiuit ⁊ ꝑsequebat. Sz ioseph
q̃ fuit elect⁹ a pharaõe ꝓsentiẽtibus mistris ab
oibus ẽ honorat⁹. qm̃ genua flectebãt ante eũ.
Gen. xlj. Quystice xp̃us q̃ est rex ps̃. xxiij.
Sup oem ẽrã c⁹ est ẽra ⁊ plenitudo ei⁹. Hic ele
git aliq̃s discipl'os p se tm̃ ad regimẽ sue curie.
Sz sctm̃ petrũ cui ⁊ pl'a bñficia ⁊ ꝓuilegia feẽ.
Oz ipm in trãsfiguratõe habuit Matth. xvij.
Et p se petro cẽsuz dare iussit. vt ꝺz ibidẽ. Jõo
alij discipuli egreferẽtes accesserũt ad ihm dicẽ
tes. Quis putas maior est in regõ celorũ. Mat.
xviij. Jõ etiã inẽ eos facta est ꝓtẽtio. Lu. xxij.
ẽrã videbãt petrũ sibi ꝑferri in clauiũ collatõe
Mat. xvj. Sz. b. Mat. elegit cũ ꝓcordia oim
apl'oz. Quẽ ipe xp̃s eũ eledit. ptz ex vbis ꝑassum
pris. videl⁹ quẽ ele. do. Elegit ꝓmo illũ dicens
Tu pasces pplm̃ meũ isrl'. ⁊ h̃ figuratũ ẽ. ij. Re
gũ. xix. vbi legit̃. q̃ rex dauid elegit vnũ militẽ
noie abner in regimen curie sue dicẽs. Tu eris
mgr militie coꝝ me oi tpe p ioab. Abner inter
ꝑat lucerna ꝑris. ⁊ significat. b. mat. q̃ ẽ ardẽs
lucerna q̃ tenebras ꝺ pctoꝝib⁹ effugauit Recte
sicut lucerna in q̃ lumẽ ardet noctis tenebr⁹ ob-
uiat ⁊ effugat. iõ de ipo ꝓdicatũ est illꝺ. ps̃. cxx
xj. Paraui lucer. xp̃o meo. i. xp̃iano. Ipe enim
b. Mat pagrauit mõm tenebrosuz. ⁊ vbiq̃ vm-
bram salut⁹ ꝓdicãs repulit tenebras viciosuz. te
ste aug⁹. in ꝓmo. hoꝺ. Btũs inq̃t Mat. talẽtũ
sibi creditũ a dño cũ co apl'is suis ñ vt Kuus pi
ger in ẽra absc̃ꝺit. sz p fideliũ cordia voce ⁊ ope
ratõne distribuẽdo velut prudẽs Kuus cumu-
lare fideliẽ nõ cessauit. q̃ ppẽ ex dñica voce ho-
dierna die ꝓmeruit audire. Euge Kue bone ⁊ fi
delis rẽ. Hec ille. Idcirco etiã de ipo põt dici il-
lud Joh. v. Ille erat lucerna ardens ⁊ lucẽs.
Ardẽs in quã q̃ charitatẽ diuinã. lucẽs p sanã
doctrinã. Huic gl'osissimo apl'o dixit hodie ve-
rus dauid xp̃us. Tu eris mgr militie p Joab.
Joab inẽptat⁹ mutat⁹. significãs iudã quẽ aua
ricia effecerat mutatũ. Acci. xx. Exenia ⁊ dona
excecant oc'los iudicũ. ⁊ q̃si mut⁹ in ore auertit
correctões eorũ. vbi dicit Glo. Lyre. mut⁹ est
q̃dam spẽs rane q̃ ꝓiecta in os canis eũ acẽtez
facit ⁊ nõ posse latrare. Sic pessima auaricia q̃
ꝓiecta fuit a diabolo in coꝝ iude feẽ eũ cessare a
laude xp̃i q̃ sibi tam ml'ta bñficia ipẽdit. qz ipm
suũ fecit apl'm. ⁊ adeo familiar⁹ ei extitit ⁊ dile-
ctus vt eũ suuz faceret ꝓcuratorẽ. quẽ postmo-
dum suũ habuit ꝓditorẽ. Jõ de merit⁹ suis exi
gentib⁹ xp̃s ipm abiecit. ⁊ clarissimã lucernam
b. Mat. in locũ suũ elegit. Sctõ. b. mat. nõ so
lum elect⁹ est a sũmo rege celorũ. sz etiã a cõcor-
di cetu apl'oz q̃ fuerũt vicarij xp̃i. ꝓncipes mũ
di ⁊ ianitores celi. dapiferi ꝺi vbi dei ⁊ cubicula-
rij ei⁹ ⁊ secretarij. Hm illud Joh. xv. Jam nõ di
cam vos Kuos sz amicos meos. qz oia. s. secreta q̃
audiui a pre meo nota feci vob. Isti inẽ fuerũt
pariẽ cũ xp̃o in electõe bti Mat. Hm qõ dicit i
ps̃. xlvj. Principes ppl'oz ꝓgregati sunt cum
deo abrahã. qz de⁹ inter eos fuit sine q̃ nihil fit p
ficuum. Sicẽ ipe testat Joh. xv. Sine me nihil
potestis facẽ. Et hec electio figurata est. j. Re.
xvij. vbi ꝺz q̃ Golias dixit ad filios isrl'. eligi-
te ex vob virũ vt ineat mecũ singulare certam ẽ
Illi aũt elegerũt dauid q̃ vicit Goliã philisteũ
Spũal'r Golias interp̃at trãsmigtio. ⁊ signifi
cat diabolũ q̃ diusimode circũit ⁊ migrat que-
rẽs quẽ posz ꝑdere. vt dicẽ canõ. Nulli dubiũ.
iij. q. j. vbi ꝺz. diabol⁹ non cessat circũire q̃rens
quẽ deuoret ⁊ q̃rere q̃s ex fidelib⁹ ꝑdat ⁊ maxi
me illos q̃s ardẽtiores i Kuitio saluator⁹ eiq̃ fa
miliariores⁹ inuenerit. Etiã iõ ꝺz trãsmigtio. qz
de cel' ad inferos trãsmigauit. Esa. xiiij. Quõ ce
cidisti de celo. s. ad ifernũ. lucifer q̃ mãe oriebã
ris. Iste fort⁹ Golias dixit filijs isrl'. i. apostol'
q̃ erant ex stirpe isrl'. Elegite ex vob virũ. ⁊ iste
fuit. b. Mat. q̃ ꝺz vir ꝓuter Kututes q̃s habuit
Jõ Actuum. j. dicẽ. b. Petr⁹. Oportet ex his vi
q̃ nobiscũ sunt ꝓgregati testẽ resurrectiõis fieri
vnũ ex istis. Ita sctũs mat. singulare certamen
habuit cũ diabolo. sz ipm vicit ⁊ ml'tas alias gẽ
tiliũ de ptãte ipi⁹ eripuit. Quare demões ꝓtra
ipm irati sepe sibi apparebãt ⁊ dẽtib⁹ in eũ fre-
mebãt. Sz appropinq̃re sibi nõ poterãt nec au
debãt. vt ꝺz in legẽda. Et qz tũc. b. mat. ẽ a xp̃o
rege vniũsorũ. ⁊ ab oi ꝓcordi turba elect⁹ apo
stolorũ. Jõ a nob ꝑ singul'ẽ honorãd⁹ ⁊ i apl'm
eligẽdus. Et cuius nõ sit a xp̃o sic ceteri aposto
li vocat⁹ ad apl'atũ dũ adhuc trãsibat et dege-
bat in terr⁹. est tñ elect⁹ qõ pl⁹ est. cũ iã glorifica
tus regẽbat in ceẽ. Jõ legit̃ q̃ q̃daz miles vt mo
ris est ex deuotõe aliquẽ apl'orum in patronũ
specialẽ de chartulis in q̃bus apl'orum nomina

erant scripta elegerat. Iste sel'aut bis arripuit chartulã ꝓtinẽtẽ nomẽ gl'osissimi ap'li mathie. ⁊ ille indigꝫtus ait. Si nullũ ap'loꝝ magnoꝝ sorte merui. nec illũ q̃ locum iude tenet ꝑ patrono hr̃e volo. ¶Post aliqꝺ igit tps cũ dict⁹ miles cã salutis passionis xp̃i loca visitare disponeret ⁊ iam in mari cũ socijs aliꝯtũ ꝓfectus essꝫ. nauis subito implebat ex piscib⁹ vt omẽs q̃ in ea erãt desperarẽt. Cũ igit sors reũ. ſ. militẽ ꝓderet. eiect⁹ de naui marinis fluctib⁹ sup nudã tabulã exponit. Qui cũ prim⁹ esset mortis vidit quendam splẽdida veste indutũ q̃ interrogauit eum cur marinis fluctib⁹ es immersus? Cui ille. ꝓpter culpã meã hꝺ factum est. Ait ille. Vellet ne illi obsequiũ ⁊ honorẽ impendere q̃ te de il'per iculi'liberaret? Rñdit miles. q̃diu viuerẽ sibi fideliter tanꝯ dño ſuirem. Tunc ait. Ego sum ap'lus mathias quem ꝑ patrono hr̃e cõtẽpsisti. nunc aũt bonũ tibi ꝑ malo reddam. ⁊ extendit manum suã ⁊ ip̃m de piculo mortis liberauit. ⁊ subito in ciuitatẽ illũ transportauit p̃cipiens vt ibi socios suos expectaret. q̃ p⁹ multos dies huc venientes ip̃m cognouerũt. Ille aũt sanctũ Mathiã in magna reuerẽtia habuit ꝑ omib⁹ sanctis ⁊ ei omib⁹ dieb⁹ vite ſuiebat. Quantũ ad secũdũ cõmendat. b. mathias a vite sũma p fectõne. Scõm naturales illud aial pl⁹ est com
B mendabile qꝺ hꝫ plures ꝫtutes pfectiõis. Sic refert Isi. li. xij. de oue qꝺ est aial mite ⁊ humile. qꝫ ꝫberatũ nõ reclamat Est etiã amabile. qꝫ amat societatẽ gregis ⁊ solũ incedere formidat vt dicit ¶Dli. in spe. natu. Omne em̃ qꝺ est in hꝺ aiali est totũ vtile ⁊ ad pfectũ. Caro em̃ ad cibum. pel'ad variũ vsum. pilus ad indumẽtuꝫ fim⁹ ad terrã impinguandaꝫ. vngula ⁊ cornua ad medicandũ. Et hec pfectio in pauc vel null' aialib⁹ repit. ideo ouis merito ꝑ alijs collaudatur. Sic b. Mathi. ꝑ alijs est m'tũ cõmẽdabil' ꝓpter m'tarũ ꝫtutũ pfectõꝫ. ¶Dr̃io em̃ est mit]. qꝫ in iniuria se nõ vindicat. sꝫ patient' tollerat. ⁊ bonũ ꝑ malo donat. vt ptz in milite supradicto. Ideo dicit Hugo de san. vic. Mites sunt leones ad patiẽtes. improbos cedũt. Etiã fuit vere humil'. qꝺ ptz ex noie. qꝫ mathias interp̃tat paruus seu humil'. Et dicit amb. q̃ humilitas est triplex. ¶Dria est applicatõis q̃ qs dicit hũilitat⁹. Secũda ꝯsideratõnis q̃ ꝓcedit ex cognitõne suiꝫpius. Tertia deuotõis q̃ ꝓcedit ex
E cognitõe creator]. ¶Dr̃ũmã habuit. b. mathias martyriũ sustinẽdo. ⁊ valde patient' sicut ouis sustinuit nõ reclamãdo. vt verificet illud Esa. liij. Sicut ouis ad occisionẽ duct⁹ est ⁊ nõ aperuit os suũ. qꝫ sicut in certi codicib⁹ legit. patibulũ crucis humilit' sustinuisse eũ. ⁊ tali martyrio cozonat⁹ celos ascẽdisse. Secũdã habuit humilitatẽ se despiciẽdo. vt dicere posset cum ps̃. lxxxiij. Elegi abiect⁹ esse in domo dei mei Tertiam habuit manifeste in deum hunc amando. Fm illud ps̃. xvij. Diligã te dñe fortitudo mea Et ꝓpter hãc triplicẽ humilitatẽ amat⁹ est a patre ⁊ filio ⁊ spũsancto. A pr̃e q̃dẽ. qꝫ ille dilexit hũiles. Fm illud Mat. xviij. Nõ est voluntas pr̃is mei q̃ in ce'est q̃ peat vn⁹ ex pusill'istis q̃ in me credũt. Et q̃ btm Mat. amauit ptz ex hꝺ q̃ sibi secreta sua reuelauit. Ad hꝺ ostendendũ legit' inaliq̃bus ecclesijs hꝺ euãgeliũ Matth. xj Confiteoꝝ tibi dñe p̃r celi ⁊ terre qꝫ absondisti hec a sapientib⁹ ⁊ reuelasti ea paruulis. Filius amauit ip̃m. qꝫ cũ apostoli statuissent duos ꝑ electõe. xp̃s eũ p̃legit. qꝫ ip̃e se despexit effugiens ex hũilitate ap'latus dignitatẽ. Iõ ꝺr̃in cano. In scripturis. viij. q. j. Locꝰ regimis negãdus est desiderantib⁹ ⁊ offerẽdus fugientibus Spũssanct⁹ ip̃m etiã dilexit. qꝫ in die penteco=stes sup eũ req̃euit. Fm illud Esa. vl. Sup quẽ req̃escit spũs meus nisi sup humilẽ. Scõo eiusꝺ pfectio patuit i nimia dilectõe. qꝫ recte sic ouis hoibus amabil' est ꝓpt̃r vtilitatis pfectõnem ita. b. mat. dilect⁹ fuit dño ⁊ multũ amabil'. qꝺ ptz in plurib⁹ signis q̃ oñdit sibi. ¶Dr̃io qꝫ fecit eũ cõtribulẽ suũ. qꝫ de tribu iuda. ⁊ solẽt hoies q̃ sunt de eadem ꝛra inuicẽ se diligẽ. sic ptz i petro Andrea ⁊ ¶Dhilippo q̃ fuerunt de ciuitate bethsaida. ⁊ spẽalem dilectõz ad se habuerũt Secũdo fecit eũ suũ secretariũ qñ fecit eũ suuz discipulũ. qꝫ fuit vn⁹ de duodecim discipulis. Et hodie electus in ap'lm electõe spẽali quibus xp̃s apostol'secreta sua narrauit. Joh. xv. Jaz nõ dicã vos ſuos ⁊c̃. Tertio fecit ip̃m cõmilitem suũ qꝫ q̃dam volũt q̃ sit crucifixus. ⁊ sic cũ xp̃o in codẽ equo sedit. qꝺ fuit sibi magnus honoꝝ. Fm illud Hester. vj. Hõ quẽ rex honorare cupit debet poni sup equũ q̃ est de sella regis. Alij em̃ sup equũ regis sederũt q̃ penas martyrij tulerũt. Sed nõ sup illo q̃ est de sella regi. i. sup quẽ nullus eq̃tauit nisi solus rex. Mathias aũt vt aiũt q̃dam sedit sup equũ q̃ fuit christi regis. qꝫ eũ crucifixerũt. Fm illꝺ Sap. xviij. Simili pena ſuus cũ dño passus est ⁊ af. Iõ fi gurat⁹ est q̃ mardocheũ iudeũ quẽ rex asuer⁹ iussit poni sup equũ suũ sup quem nẽo eq̃tauit nisi ip̃e. ⁊ p̃cepit eũ duci p ciuitatẽ. Hester. vj. Et sicut hr̃ Hester. viij. Mardocheus fulgebat in palatio regis varijs vestib⁹ ⁊ ois ciuitas exultauit. Et iudeis noua lux oriri visa est Ita xp̃s q̃ vera beatitudo est oim electorũ. iussit poni beatũ mat. sup equũ suũ. ſ. crucem. Fm illud Mat. xvj. Si q̃s vult venire post me tollet crucem suã ⁊ seq̃t me. ⁊ p̃cepit angel' vt ip̃m ducerent ad ciuitatẽ hanc gl'osam. De q̃ dicit aug⁹. li. de ꝯtem. xp̃i. c. xxvj. O cꝯ gl'osa dicta sũt de te ciuitas dei. fundaris em̃ exultatõe vniuerse terre. nec est in te senect⁹ nec senectus] miseria Nõ em̃ in te claudus. neq̃ gibbosus. neq̃ deformis.

sed oēs occurrūt in virū pfectū. in hac nēo ira-
scitur. nemo ledit. nemo iuidet. Lupiditas nul
la exardescit. nullus ibi diaboli metus. insidie
demonū nulle. Terror gehēne ibi pcul. non est
mors corpis aut ſaime sed imortal vita. Hec au
gusti. In hanc ciuitatē hodie btūs Mat. glo-
se eā tauit pcinentib⁹ angel. iuxta illud Hester
vj. Sic honorabit quē rex xps voluerit hono-
rare. Ibi aima sua sanctissima fuglet varijs ve
stita ꝟtutibus. Juxt illud ps. xliij. Astitit regi-
na a dextris tuis in vesti. deau. circūami. vari.
Ideo oēs incole hui⁹ gl'ose ciuitatis exultaue-
runt in aduentu e⁹. s. cōparis. ibi nunc lucet q̄si
noua lux ⁊ pst̄o est omib⁹ q̄ deū ꝓfitent. ⁊ ip-
sum sedule laudāt ⁊ honorāt. rogem⁹ g̃ dñm.

Sermo ꝑmus de sancto Gregorio.

Ego nouissimus vigilaui. ⁊ q̄si q̄ colligit racemos p⁹
vindemiatores. Ecci. xxxiij. Ad gr̃
lib. ꝑbe. xvj. ait. de q̄dam lapide pcioso gerati
con nū cupato. hui⁹ ꝟtus sic pbat. Si corpus
bois melle inūgit ⁊ muscis exponit. si lapis il
le est pūs corp⁹ illud intactum remanet. musce
mox fugiēt ⁊ corpus ei⁹ nō corrūpēt. De lapi-
de aut dz in lapidario q̄ gestat⁹ hoiem reddit di-
lectū ⁊ amabilē atq̄ grātū. Mystice p hūc lapi-
dem hūilitas designat q̄ est ꝟt⁹ multum pciosa.
Est ei ſm augl. ꝟtus mltū pciosa. q⁹ est caput
oim ꝟtutū. ⁊ obtinet ꝑmatū ceterarū tāq̄ ꝓser
uatrix. Hec hūilitas tunc vera pbat si aliq̄ gl'ia
boi exhibeat siue laus ⁊ hmoi exhibitā ꝓtenit
laudē. signū ē q̄ illi adest hūilitas. Qz dz i libel
lo padie⁹ aie. Vere hūilis fugit ne sibi aliq̄ gl'a
exhibeat siue la⁹. ⁊ cū exhibita fuit expauescit.
qd̄ patz de san. Gre. q̄ cū vngeret melle laudis
egre tulit. ⁊ laudē refugit. ⁊ sic a musc adulatō
num intactus pmāsit. Jō epō stephano q̄ eū in
suis epistolis melle laudis punxit sic rescripsit
Mltū m ⁊ vltraq̄ audire debui idign⁹ fauorē
i vr̄is lr̄is demōstratis. Et tñ scriptū ē. nō lau
des hoiem q̄diu viuit. Tñ ⁊ si audire talia di-
gn⁹ ñ fui. oratōnib⁹ vr̄is peto vt dign⁹ efficiar
Ex quo dicto ptz q⁹ verā hūilitatē habuit quā
si nō habuisset muscе adulatōis ipm corrosisset
Ideo grat⁹ fuit deo ⁊ multū dilect⁹ ꝑpter hāc
humilitatē. qz dicit. b. aug⁹. Nihil facit nos ita
gtos deo nisi ipa humilitas q̄ ad se traxit clemē
tiam dei. Qx fuit dilectus deo ptz Ecci. xlv. Bi
lectus deo ⁊ hoibus cui⁹ mēoria in bñdictōe ē.
Et sua hūilitas ptz in ꝟbis pāssumptis. In q̄-
bus a duob⁹ laudat. Quantū ad ꝑmū ab hūili
tatis abūdātia. ibi. Ego nouissim⁹. Scdo a vir
tutis vigilantia. ibi. vigilaui. De ꝑmo est scien
dū Arbor ſm naturales dicta est eo q⁹ ſre radi
cibus solet firmit adherere. vt dicit Jsi. li. xvj.
c. v. Et illa arbor q̄ non est bñ radicata facile a
vento psternit. Sed q̄ pfunde radices terre in
figit euelli nō poterit. Horat⁹ hō ſm Aristo.
dz arbor eūsa hñs radices sursum ⁊ ramos de-
orsum. Hic si nō vult desci a vento supbie ncē
est vt valō pfunde radicat⁹ sit in h ūilitate Jō
Sen. ad Lucillū in epla dicit Ad yma atq̄ hu
militatē redige te mi Lucille. ex q̄bus cadē nō
possis. In hūili etem via nullus accidit casus
aut ruina. Et sic arbor q̄ nō est radicib⁹ pfūda-
ta raro cernit nimiū eleuata. sic nullus poterit
ad altitudinē celi ascendē nisi sit bñ radicatus i
hūilitate. Jō dicit Bern. in li. de gra hūilitat⁹.
Per hūilitatē ascendē oportet ad sublimitatē. B
q⁹ hec est via ⁊ nō alia. pter ipam q̄ aliter vadit
cadit pot⁹ q̄ ascēdit. Qd̄ pbat de heremita q̄
dam q̄ pollebat mltis ꝟtutib⁹ ⁊ tādē elat⁹ cōsi-
dens de se. cepit sibi totū qd̄ fecerat deputare.
qd̄ vidēs inimic⁹ diabol⁹ accessit in specie pul-
chre mlieris aberrātis di. qz nox me infelicē et
fessam deprehendit in heremo. iube me h i angl'o
esse nec comedar a bestijs. ad h̄ ꝓsensum dedit il
le. ⁊ cām erroris inqrit. illa aūt blandimēta fin
xit ⁊ suauitatis ſmone animū inclinat. vt inter
hec ꝟba risus ⁊ iocus miscerent. deinde manū
ad mentū postea ad caput ⁊ collū appoit. ⁊ cō-
tinuo libidis fluctibus cepit estuare. ⁊ irruit in
ei⁹ amplexus. Illa aūt vlulatū dire voci emit-
tens int eius man⁹ velut vmbra pisparuit. cuz
fetore ⁊ irrisiōe ipm deserēs. Tūc mltitudo de
monū in aere ad h̄ spectaculū ꝓgregata dixit.
O infelix q̄ te vsq̄ ad celum extollebas quō di
mersus es vsq̄ in infernū. Discе miser q̄ se ex-
altat humiliabit. Ille aūt velut amēs effectus
deceptōnis sue pudorē nō ferens desperās tra
didit se immūdicie ⁊ iniqtati. ⁊ fugit cōspectuz
sctōz hoim ne possit de pcipitio revocari. Jd-
circo btissim⁹ Gre. valde pfunde fixit radicem
hūilitatis. Cuius hūilitas ptz in vita ⁊ doctria
In vita cū dicit. Ego nouissim⁹. In doctria q̄ C
si q̄ colligit racemos post vin. In vita hūit hūi
litatem. ꝑrio in ꝟbo q⁹ se Suum Suorū nomia
uit. sequēs apl'm q̄ dicit. ij. Cor. iiij. Non enim
nosmetipos pdicam⁹. s. laudādo. sed ih̄m xp̄m
dñm. Nos aūt Suos vros p ih̄m. Jō. b. Gre.
patriarche alexādrino eulogio q̄ eū in epla pa-
pam generalē nomiauerat sic scripsit. In prefa
tōne inqt eple quam ad me direxistis supbe ap
pellatōis ꝟbū vniūsalē papā me dicētes scribē
curastis. qd̄ peto vra dulcissima sctitas nō faci
at vltra. qz vob subtrahit qd̄ alteri plusq̄ ratō
exigat pbetur. Ego em ꝟbis ꝓsperari nō q̄ro.
sed moribus. nec honorē esse reputo in q̄ frēs ho
norem suū perdere cogisco. Idē eulogius pa-
triarcha scripsit sibi in lr̄is suis hoc ꝟbum sic
iussistis. Cui rescripsit. Vra mihi caritas loq̄-
tur dicens sic iussistis. qd̄ ꝟbū iussionis peto
a meo auditu remoueri. qz scio q̄ sum ⁊ q̄ estis.

J

loco enim mihi fratres estis. moribus patres. Nolebat etiã q̃ matrone se ancillas suas dicè/rent. Iõ cuidã mulieri nomie rusticana scripsit dicẽs. Unũ in tuis epl̃is egre susceρi. qõ qz seꝝ dici poꝝat sepius dicebaꝝ ancilla vr̃a. Ago eñ q̃ p eρatus onera oĩm Fuus factꝰ sum. q̃ ratõe te mihi ancillã dicis cuius añ eρatũ susceρtũ ρ̃bus fui. ꝛ iõ rogo p oipotentẽ deũ ne ad me ꝟbum in tuis epistoꝝ aliqñ inueniã. Sedo eiꝰ humilitas apparuit in aĩmo. qz se peccatorẽ re-putabat sequẽs ap̃lm q̃ ait. j. ad Timo. j. Xρs ihs venit in hunc mõm peccatores saluos facẽ quoꝝ ρmus ego sum. Iõ in epl̃a ad Martinũ impatorẽ sic scribit. Quia pctõr sum credo om nipotentẽ deũ magis placari q̃tũ me Fuientez affligitis. Ita nos eius exẽplo reputemꝰ pctõ-res. qz piaꝝ mentiũ est ibi culpã timere vbi cul-pa nõ est. vt ait Gre. Et dicemꝰ cũ filio ꝓdigo. Lu. xv. O paꝛ peccaui in celũ ꝛ coram te. Et idẽ dicemus cũ publicano. Deꝰ ꝓpitius esto mihi peccatori. vt cũ ipo iustificati de tẽρlo descẽda-mus. Lu. xviij. Tertio hũilitas apparuit in si-gno. qz legiꝫ in libro q̃ de greco in latinũ ẽ trãs-latus. Quidã sanctꝰ paꝛ noie Johes abbas cũ romã ad visitandũ limina sanctorũ apl̃orũ ve/nisset. ꝛ beatũ Gre. papã p mediũ ciuitatis ire vidit. voluit ei occurrere. ꝛ vt decebat reueren tiam exhibẽ. Videns aũt btũs Gre. q̃ se in ter ram voluit ρiicere festinauit. Et ρmo coram ipo se in terrã ρstrauit. nec surgere voluit quousq̃ ρmo abbas surgeret. Quia legerat illud sapiẽ-tis. Rectorẽ te posuerũt noli extolli. esto in illꝝ quasi vnꝰ ex ipis. curã illorũ habe. Ecci. xxxij. Quarto apparuit eiꝰ hũilitas in eius doctria. qz libros suos in q̃bus habeꝫ clarissima doctri na dñi adhuc viueret ob nimiã hũilitatẽ publi cari noluit. ꝛ in aliorũ compatõe suos nihil va lere estimabat. Iõ ρfecto Innocentio affrice q̃ rogauit ipm ρ expositiõe beati Job sic scripsit Q̃ expositõnem sancti Job vob̃ transmitti pe-tistis. vestro studio cõgaudemꝰ. Sed si delicio so cupitis pabulo saginari. beati Augustini cõ patriote vr̃i opuscula legite. ꝛ ad cõpatõz illiꝰ siłaginis. nr̃m furfurẽ nõ q̃ratis. neq̃ eñ volo q̃diu in hac carne sum. si q̃ me ꝓtingat dixisse. ea facere homibꝰ innotesci. Sed tam illa hũili-tas rara heu est in ρlatis. nam ipi in ꝟbis pom posis se extollũt arroganꝫ. Recte eñ sicut fecꝫ adonias q̃ dixit. ego regẽbo post mortẽ Dauid vt ptz. iij. Re. j. Nec tñ regnauit qz a Salomo ne occisus fuit. iij. Regũ. ij. Ita etiam legiꝫ. ij. Macℏ. xv. de Nichanore. ad quez dixerũt iu dei. Deus potẽs in celo est q̃ iussit septimũ diẽ celebrare. Ille rñdit supbe. ꝛ ego potẽs sum in terra q̃ iubeo sumi arma. Sz post fuit cũ exerci tu infelix interfectꝰ. Alij etiã sunt q̃ estimant se nõ peccasse dicẽtes illud Job. xvij. Nõ pecca-ui cũ tñ sine peccato nullus viuit necifãs vnꝰ dieĩ. vt ait Amb. in. li. j. offlciorũ. Iõ cũ pharĩ-seo q̃ se iustificauit Lu. xviij. dicunt nõ sum sic ceteri hoĩm. ꝛ sic manẽt in peccatis. Alij autez sunt q̃ nũq̃ in signis ostendũt hũilitatẽ. stãt ei in ecclesijs sicut fustes erecti. nec genuflecterẽt cum nomẽ iesu noiare audiũt. Et tñ ρcipiꝫ dei munita. eccℓ. lib. vj. c. decet domũ dei sanctitu-do p Grego. q̃ ihs xρs dñs in missa nomiaꝫ de-bent oẽs homes genuflectere ρcipue tamẽ corꝺ qꝺ debent capitis hũili inclinatiõe testari. et hꝫ quo ad ρmũ. Quantũ ad secũdũ est notanduz Ꝺ ẽm Isi. li. xij. Canis est aĩal mꝫtũ vigil. qz cum magꝫ diligentia gregẽ custodit dñi sui circũiẽs domum ꝛ expellẽs lupos ꝛ alia aĩalia que non sunt domi. Est etiã canis vt dicit ℙsℓi. in spec. na. li. xiij. c. xlj. aĩal vigens memoria. qz itinera q̃us lõga ad memoriã reducit. ꝛ amissis dñis ad iporz domicilia solus p lõga terrarũ spatia redire ꝓsueuit. Idem refert q̃ est aĩal valde fi/dele domio suo. Sicut ꝓbat de cane titici fabi-ni q̃ dñm suum nec in carcere nec in morte reli-q̃t. sed mestus nõ edes ꝛ vlulãs cũ mortuo mã-sit. Cui cũ q̃dam cibũ ad os ꝓiecisset. ad os de functi cibũ tulit. ꝛ cadauer in tiberi ꝓiectuz vt corpus sustentaret saliẽs in fluuiũ inundauit. Sic more illius aĩmalis. b. Gre. fuit valde vigi lans. Iõ Gregorius in nr̃a lingua vigilans so-nat. qz vigilauit sibi deo ꝛ gregi. Sibi p mũdi cie ꝓfuationem. ita vt dicere posset cum Job. xxxij. Mũdus sum ego ꝛ absq̃ delicto imma culatus. ꝛ iniq̃tas nõ est in me. Deo vigilauit p internã ꝓtẽplatõz. iõ cũ electus esset in papã ꝛ nõ posset insistere ꝓtemplatõni sicẽ ρus. mꝫtũ ꝫ deplanxit vt scribit in ρlogo sup dial. dicẽs Ex occasione cure pastoraꝫ animus meꝰ secula rium hoĩm negocia patiꝫ Et post tam pulchrã q̃tis sue speciẽ terreni actus puluere fedatur. ℙerpẽdo itaq̃ qꝺ tollero. ρpendo quod ami-si. dũq̃ intueor id qꝺ pdidi. fit hoc ḡuiuſ quod porro. Ecce eñ nũc magni maris fluctibꝰ quati oꝛatq̃ in naui mẽtis tempestatis valide ꝓcellꝫ illidor. ꝛ cum ꝓtis vite recolo q̃si post tergum ductꝫ oculꝫ viso litore suspiro. Tertio gregi suo vigilauit p assiduã ꝓdicatõz. Ita vt dicere pos sit cum ps. lxviij. Laborauj clamãs rauce facte sunt fauces mee. s. ꝓdicando. Similaꝫ igiꝫ bea tus Gregꝰ. vigili gruũ. De quo refert Ari. li. viij. animaliũ. Qui diligẽti custodia vigilat su per gregem dormientẽ. Stat eñ sup vno pede directe. ꝛ aliũ eleuat in altũ in quo tenz lapidẽ vt si ex casu ipm dormire ꝓtingeret p casum la pidis se iterato excitaret. Et si aliq̃d aduersum audierit incipit clamare vt alij grues excitentꝫ. ꝛ a picuꝫ cõsuenꝫ. Sic. b. Gre. diligenti custo-dia sup gregẽ dñicũ vigilauit. vt dicere possit cũ ps. cj. Uigilaui ꝛ factꝰ sum. si. p. so. in tecto.

Ipe em̃ stetit sup vno pede tm̃ quem tenuit in terra qm̃ cura pastorali eccl'e sancte puidebat. aliū aūt sursum leuauit cū gl'am mūdi nō curauit. Nullā em̃ affectōez habuit ad laudē humanam. Sicut patet in epl'a ad anastasiū patriarcham antiocenū qui eū in suis epistol'is laudauit vocans eū os domi ⁊ lucernā mūdi. Cui rescribens ait. Qz me os domi. q lucernam dicitis. q loquēdo m'tis pdesse m'tis q posse lucere phibetis. existimationē meā mihi fateor in dubitationē maximā pduxistis. Cōsidero nanq; q̄ suz ⁊ nihil in me ex hmōi bono sig̃ deph̃do. Considero ⁊ q̄ estis ⁊ vos mentiri posse ne arbitror Cum g̃ credere volo quod dicitis cōtradicē mihi infirmitas mea. cū disputare volo qō in laude mea dicit cōtradicit mihi sanctitas vestra. Sed queso vir sancte nobis aliquid de hoc certamine nr̄o cōueniat. vt si nō qō dicitis ita est. sit ita qz dicit. Hec ille. Ipe etiā pmonuit gregem suū clamādo sicut p se testat in omel. de. x. virginibus dicens. Sepe vos fratres charissimi ammoneo prava opa fugere. mūdi huius iquinamēta deuitare. Sed hac lectōe cōpellor dicē vt ea que agitis cum magna cautela teneat ⁊c Sed quare sic gregē suū fidelit ammonuit Certe ideo. qz nouit scriptū Ezech. iij. ⁊. xxxiij. Fili hominis speculatorē dedi te domui isr'l. et audiens de ore meo annunciab eis. Qō exponēs illud Greg⁹. ait. Quē dñs ad pdicandū mittit speculatorē esse denūciat. Cui em̃ cura aliēa cōmittit speculator vocat. et in mōtis altitudine sedebit atq; vocabulū nomis ex virtute trahit actōnis. Ipe q̄dem. b. Greg⁹. fuit prudēs et fidelis dño suo ih̄u xp̄o. q̄ constituit eū suū vicarium. vt de ipo exponi possit illud Mat. xxiiij. Fidelis seruus ⁊ prudēs quez cōstituit dñs sup familiā suā vt det illis cibum in tpe. Ideo hodie secut⁹ est dñm in gaudiuz eternū. Hm illud Mat. xxiiij. Euge. i. gaude fue bōe ⁊ fidel ⁊c sup̄a mlta te cōstituā intra in gaudiū dñi tui. Sed pchdolor moderni plati non sic vigilant sup gregē. sed dormiūt ⁊ ceci sunt nec pctā populorū corrigunt. Jō pdixit de ipis Esa. lvij. Speculatores eius ceci oēs nescierūt ⁊ vniūsi canes muti nō valētes latrare. Nō sunt etiaz fideles dño suo. Esa. j. Principes tui infideles socij furū ⁊ oēs diligunt munera. Jō cū vigilanti Grego. ⁊ fideli in gaudiū celi nō intrabūt Sed verius cum cecis ductoribus in foueam eterne damnatōnis cadunt.

Sermo secundus de sancto Gregorio.

QVasi lunaplena in diebus suis lucet. ⁊ quasi sol refulgens sic ille refulsit in templo dei. Ita scribitur Ecci. l. Scōm Ptolomeū in almagesto lib. iij. dr. Stella vna ⁊ eadē exñs in varias apparitones transmutat. qz mane est alba. in sero est rubea. ⁊ h̄ pbat in luna q̄ albet in tpe matutino ⁊ rubet in noctis initio. Cui⁹ rō est. qz frigus cau A
sat albedinē. in mane aūt ppter diuturnā absentiām sol'terra vehemēti⁹ infrigidat. ideo tunc albescit ipa luna. Hz in sero tota regio mūdi p discursuz sol'est vehemēt inflāmata ⁊ incensa. Hz qz calor causat rubedinē. iō luna sero rubescere estimat. Spūal'r p stellā. b. Gre. h̄ intellitur ad pñs. qz dicit plato in phedrone. Stella noctē illumiat lumē diei adunat. frig⁹ q̄ mūda ne regionis tempat. Sic. b. Gre. noctē ignorantie ⁊ pctī illustrauit. qz tenebras vitiorū abstulit. iō cōpat stelle q̄ est in nebula. Hm illud Ecci l. Quasi stella matutina in medio nebule. id est prauitatis. qz oēs hereticos sua doctria aurea ⁊ lucida cōfutauit. Ipe etiā adiuuit fam'los d̄i de q̄bus dicit dñs Mat. v. Vos estis lux mūdi qz pprijs stipendijs eos aluit seu nutriuit. Ita vt de ipo exponi potest illud ps̄. xxxij. Eruit a morte aias eorū alens eos in fame. Hec lucidissima stella. b. Gre. albus fuit in mane iuuētut ex puritate castitatis. qō tm̃ in alijs adolescentibus heu valde raro inuenit. Quia dr in. c. ois. xij. q. j. Ois etas ab adolescētia sua pna est ad malum. ⁊ h̄ original'r Geñ. viij. Jō dr de ipso Tob. iij. Mūdā fuaui aiam meā ab oi ꝯcupiscentia. In sero aūt senectutis fuit rube⁹ ex rubore charitatis. qz plenus charitate ad dñz migrauit. iō cōpat lune ⁊ soli in vbis p̄missis. In q̄bus a duob⁹ cōmendat. Prio a statu plat̄ois. ibi. q̄si luna plena. Scdo a statu pfect̄ois. ibi. q̄ si sol refulgēs. Be p̄mo est sciendū hm natales Luna hz ppetates certas ppt̄ q̄s. b. Gre. doctor h̄ lune cōpat. Prio qz est infim⁹ planetar B
Distinguit em̃ ptolome⁹ in li. de iudicijs astrorum sic planetas. q supior est saturn⁹. secūdus iupiter. ⁊ h̄ iō. qz saturn⁹ est maliuolus frigid⁹ ⁊ siccus. merito imediate seq̄t Jupit q̄ est beniuolus calidus ⁊ hūidus. vt sua bōitate malicia caliditate frigiditatē ⁊ humiditate siccitatē tpet saturni. Tertⁱ⁹ planeta est mars calidus ⁊ siccus. Quart⁹ ⁊ medius ē sol. Quint⁹ est ven⁹. Sext⁹ mercuri⁹. Sed vltim⁹ est luna q̄si humilim⁹ planetarū. Et h̄ h̄ in vsu. Post sim sum seq̄t. vltio luna subest. Spūal'r sic luna int oēs C
planetas est vltia. ita. be. Gre. int q̄tuor doctores Amb. Aug⁹. ⁊ Hiero. fuit nouissimus. Sic testat Ecci. xxxiij. Ego nouissim⁹ vigilaui. ⁊ q̄ si q̄ col.ra. post vindemia. in bñdictōe dei ipse sparaui. ⁊ q̄si q̄ vindemiat repleui torcular Ipse em̃ nō solū fuit vltim⁹ in etate. verū etiā in p funda hūilitate. qō ptz qm̃ electⁱ⁹ fuit ꝯcorditer ab oi pplo in papā. q̄si ver⁹ humil'fugit ⁊ se abscōdit ne ad tātā dignitatē assumeret. Sz abscōdi nō potuit. Ipe em̃ fuit illa gl'osa ciuitas i q̄ spūssanct⁹ sedule hitabat. de q̄ dic̄ ps̄. lxxxvj.

Ysa dicta sunt de te ciuitas dei. et iam erat posita sup mōtē excelsum papal' dignitat'. ideo occultari nō potuit ꝟm illō Mat. v. Non pōt abscōdi ciuitas sup mōtē posita. Jō. b. Gre. fuit lucerna lucidissima. Recte em̄ sicut i lucerna ē oleū et lichnus. sic in. b. Gre. fuit oleū ꝙ est gr̄a spūssancti et lichnus sctē opationis. Et sicut lucerna ardet et lucet. ita ipe ardebat igne charitatis. et lucebat doctrina et exemplo ꝟitatis. ita vt de ipo dicat illud Joh. v. Ille erat lucerna ardens et lucēs. Hāc igit splēdidissimā lucernam accendit gr̄a spūssancti. iō nō potuit abscondi. ꝟm illud Lu. xj. Nēo lucernā accēdit et i abscōdito ponit. sz supra cādelabrū vt q̄ ingrediunt lumē videāt Apoc. j. Johes vidit septē cādelabra aurea. de q̄b⁹ dixit āgel⁹. Cādelabra septē sunt septē eccl'e. Sup vnū cādelabrū posit⁹ est sanct⁹ Gre. tāq̄ lucerna lumiosa. lz ipo inuito. q⁹ ꝙ sepi⁹ deplāxit sic ipe scribit in epla ad patriciū dicēs. Dū ꝓ tēplatōis alta describit. ruine mee mihi gemitū renouat. q⁹ agnoui q̄d intus pdidi. dū foris ad culmē regimis imeritus ascēdi. Tāto aūt meroꝛe pcussuꝛ me cognoscite vt vix loq̄ possum. In alia aūt epla sic scribit. Q̄ me ad ep̄atus ordinē cogīscit' q̄uenisse. si me diligitis plāgite. q̄d et ego incessant' defleo. atz vt deū p me exoꝛetis rogo. Quare aūt. b. Gre. tam inuit⁹ ad altitudinē ascendit. pñt ratōes dari naturales. Refert Alexan. sup. iij. methe. Q̄ alte nubes validius sp igne fulmis inflāmant'. Alia cā. q⁹ alte nubes vehemēt' sunt frigide. et sic sunt intus magis flāmee. Cū em̄ frigus itra nubes calorē repcutiat accidit vt ipam nubem vehemēti⁹ validiusq̄ accēdat. sic dic̄ Auerrois cōmentatoꝛ. A simili alti hoies in ḡdu mūdani culmis atq̄ dignitatis cū peccāt estuabūt validius igne eterni supplicij et dolor'. ꝟm illō sapient' Sap̄. vj. Potētes potenē tozmēta patiētur. Cui cōsonat. b. amb. in hexa. Timēdū nāq̄ est ne forte ois q̄ in mūdo altus steterit. igne gehēne eternal'r estuabit. Et ꝙ cōsideras valō inuitus ad culmē tante dignitatis ascēdit. Idē legit' de q̄dā viro sancto q̄ dict⁹ est armenius i vitaspatrū li. j. q̄ fuit magne abstinētie et castitatis intm̄ vt cū mēbra eius ad libidinē incitarent' ferrū ignitū apponēs carnis dolorē et desiderīū cōpescebat. Et cū in q̄dā ciuitate epūs defunct⁹ esset. suggesserūt q̄dā archiepo Alexandrie q⁹ eū in epm̄ ordiaret. Erat aūt pit⁹ in scia scipturarū et ꝟmonū eloquētia. ad q̄s archiep̄s ait. Adducite eū vt ordinet'. prexerunt illi festinātes cū mīt̄itudine vt facili⁹ abstraherēt'. Q̄ū aūt vidisset se puētū. depcat' et cū sacramēto affirmauit nō sustinē ordinē ep̄at⁹ nec de heremo egressurū. Jll'aūt nō credētib⁹ sz astātib⁹ coraz oī pplo forpicē accepit et aurē suā radicitus abscidit dicēs. Nūc certe scitote q⁹ impossibl'e est me fieri ep̄m. q⁹ lex ꝙ phibet. q̄d illi videtes recesserūt et archiepo dixerūt. q̄ ait. Jsta lex apō iudeos ꝟuabat'. Si aūt eū etiā q̄ nasuz abscisuz hz adduxerit' ornatū tm̄ moꝛib⁹ vt dign⁹ sit sacerdotio. ipm̄ ordiabo. abeūtes illi iterū euz rogabāt. ipe aūt mirabat' dicēs. Si me cogeritis etiā linguā ppē quā molesti estis mihi abscidā tūc videtes q⁹ nihil pficerēt recesserūt Secundo lūa recipit lumē suū a sole. Jō dic̄ Ari. in li. elem̄. Luna sp imediate illumiat' a sole. et lum̄ receptū reflectit in ēr̄a. Sic. b. Gre. Lumē sue doctrine recepit a spūsctō q̄ est ver⁹ sol illumināns oēm hoiem veniētē in hūc mūdū. Joh̄a. j. Nam suus diacon⁹ Petr⁹ vidit mīt̄ones spūs sanctū in specie colūbe sup eū residere. Jō legitur q⁹ p⁹ moꝛtē ei⁹ q̄dā inuidi ceperūt detrahē bto Gre. asserētes q⁹ totū thesaurū eccl'e tanq̄ pdigus ꝓsumpsisset. iō ad hui⁹ vindictā ad cōburēdos libꝛos suos ceteroꝛū alios inclinauer̄t At illi cū iam q̄sdam cōbussissent et ceteros cōburere vellēt. Dixit petr⁹ ad ei⁹ ꝙ delēdā mēoriam nihil valē. imo inane esse sacrilegiuz tanti pr̄is tot et tales libꝛos exurere. sup cuius caput ipe spūmsanctū in similitudine colūbe frequentissime cōsperxisset. Et cū ꝙ tacto sacrosctō euangelio ꝓfirmaret. et sanctitati Gregoꝛij testimoniū phiberet. a doloꝛe moꝛtī exneus spūm iter ꝟba vere ꝓfessionis efflauit. q⁹ spū phetico ꝙ accepit a sancto Gre. qñ ꝙ de visiōe spūssancti reuelaret. ipe de ꝙ mūdo migret. q̄d et factū est Ex q̄ ptz q⁹ sicut luna recipit lumen a sole. ita et ipe doctrinarū claritatē a spūscto. Et sicut lūa receptū lumen nō apō se retinet. sz alijs stell'im partit' et noctis tenebras illustrat. sic. b. Gre. lumen doctrine sue a spūsancto receptū alijs pdicatoꝛib⁹ largissime impartit⁹ est. Sciuit ei scriptum Eccl. xlj. Sapia abscōdita et thesaur⁹ inuisus q̄ vtilitas in vtrisq̄. q. di. nulla. Et tenebras ignoꝛātie a peccatoꝛib⁹ expulit et eos ꝟbo pdicatōis pūtit. Jō dicit li. iij. dyal'. Qui⁹ miraculuz est ꝟbo pdicatōis et solatio oīonis peccatoꝛem ꝙuertere. q̄ carnē moꝛtuā suscitare. et declarat. Jn illo inq̄t suscitat' caro iterū moꝛitura. in illo ꝟbo aia eternal'r victura. Tertio luna lumē suū oibus aialib⁹ cōicat tam acutū q̄ debilem visuz habentib⁹. q⁹ videm⁹ q⁹ noctua et bubo et nocticoraꝛ q̄ al's in die latēt nō potētes ferre sol' claritatē ꝓpter visus debilitatē. in nocte luna splēdēte hincinde volāt et nutrimenta q̄rūt. Ita. b. Gre. oibus cōicauit scie sue lumen ita vt dicē pōt cū ap'lo. j. Coꝛ. ix. Qui⁹ omia factus sum vt oēs facerē saluos. Jpe em̄ inē sapientes sapiēs fuit. ꝟm illō Gen. xl. Lingua e⁹ inē pncipes loq̄bat' sapiam. Sz in impfect' lacteui or' doctrine ꝓpinauit. q⁹ tales nō pñt pficē in claritate pfundaꝛ scripturaꝛ. et ꝙ q̄ ad pmum Quātū ad scōm cōmēdat'. b. Gre. a statu perfe

ctōnis cū sūbdit. ⁊ q̄si sol refut. Ubi est sciēdū. Sol ꝑm naturales hz ꝟtutē educē ex ṫra omia terrenascētia. q̄ tñ sole nō existēte manent infra ṫrā. Jō dicit Ari. ij. de gene. Motus sol in ob liq̄ circulo est cā generatōis ⁊ corruptōis. quia sole recedēte a nob terrenascētia marcescūt. accedēte ꝟo reuiuiscūt. ⁊ dē ṫra ꝓdeūt. ⁊ b̄ est ueruz si pluuia solē adiuuerit. ⁊ terrā irrigauerit tunc em̄ omia g̃mia ⁊ herbe de ṫra educūt. Jta b. Gre. q̄ b̄ soli cōpat habuit ꝟtutē aias de ṫra ꝑcibus suis educē. vt ptz de aia traiani ipatoꝛ quā etiā de inferiozib⁹ ptib⁹ terre edurit ꝓcurrente pluuia lachrymarū. Sic de b̄ dic damas. De traiano oratōz fundēs audiuit vocē diuini tus sibi illatā. vocē tuā audiui ⁊ traiano veniā do. cui⁹ rei testis oriēs ⁊ occidēs ois. Sz quid mouit. b. Gre. vt ꝑ hoīe gentili ⁊ dānato tā fer uide exorauit fundēs indesinenṫ lachrymaruz pluuias? Ad b̄ sciendū q̄ q̄daz filius traiani q̄dam vice ꝑ vrbē romanā nimis lasciue eā tādo filiū cuiusdā vidue interemit. Cū aūt traianus ad quoddā bellū festinaret. ⁊ vidua fiducia occurrit flebiliṫ dicēs. Obsecro vt sanguinez filij mei innocent⁹ digneris vidicare. Cui ipatoꝛ si san⁹ reūtar tibi vindicabo. ait vidua. Et q̄s mi hi b̄ fecerit si tu in p̄lio mortu⁹ fueris. ⁊ traian⁹ Ille q̄ꝑ me ipabit. ad quē vidua. Et tibi q̄d ꝑderit si alṫ michi iusticiā fecerit. Cui traianus. vtiq̄ nihil. ⁊ vidua. Nōne tibi meli⁹ est vt iusticiam mihi facias ⁊ ꝑ hac mercedē capias q̄z vt alij refues. Tūc ipatoꝛ pietate mot⁹ de eq̄ descendit ⁊ ibidē innocētis sanguinē vindicauit. Nā filiū suū q̄ b̄ fecerat vidue tradidit. ⁊ eā magnifice dotauit. Sz qz dic sapiēs ꝓuerbioū. xj. Justicia rectoꝛū libabit eos. Et puer. xv. Eleuat gentē iusticia Idcirco dñ q̄dā vice d⁹ mortem traiani ꝑ forū Gre. trāsiret ⁊ iudicis huj⁹ māsuetudinē ⁊ iusticiā recoꝛdat⁹ fuisset. ad sci Petri basilicā pucit. ⁊ ibi ꝑ ei⁹ erroꝛe amarissime fleuit. Tūc sibi diuit⁹ rñsum est. Ecce petitionē tuā cōpleui ⁊ traiano penā eṫnā peperci. de ceto aūt diligentissime caueas. ne ꝑ damnato aliq̄ ꝑces fūdas. Et addidit āgel⁹. Ex ꝑ dānato rogasti duoꝝ dat tibi optio. aut in purgatoꝛio duob⁹ dieb⁹ cruciaber] aut certe toto tpe vite tue infirmitatib⁹ ⁊ doloꝛib⁹ fatigaber] Sz ipe toto tpe vite sue doloꝛib⁹ elegit ꝓcuti q̄z duob⁹ dieb⁹ in purgatoꝛio cruciari. Jō sp deceps aut febꝛibus laboꝛauit aut podagre mole stia ꝑssus fuit. aut validis doloꝛib⁹ cōq̄ssatus aut doloꝛib⁹ stomachi mirabiliṫ cruciat⁹. Et b̄ testat⁹ fuit in q̄dā epla dicēs. Tantis podagre tātis molestiarū doloꝛib⁹ p̄mor vt vita mea mihi ḡuissima pēa sit. q̄tidie em̄ in doloꝛe deficio. ⁊ mort⁹ remediū expectādo suspiro. Et dic Johānes diacon⁹ q̄ legendā sci Gre. cōpilauit. q̄ b. Gre nō legit ꝑ aia traiani oꝛasse. sed fleuisse

Et frequēṫ de⁹ misericordit ꝓcedit qđ hō q̄z̄ desideras petē nō ꝑsumit. ⁊ q̄ aia ei⁹ nō est ab inferno libata ⁊ in padiso reposita. sz simpliciṫ ab inferni cruciatib⁹ libata. Nec est cōtra illō qđ canit eccla. In inferno nulla est redemptio. Quia dicūt doctoꝛes q̄ potentia dei ē duplex. Una absoluta. i. libera. Alia oꝛdiata. ⁊ ꝑm ꝑmam libatus est traian⁹. Scō sol hz ꝟtutē animalia venenosa repellēdi. Quia ꝑm naturales veniēte sole immūda animalia fugiūt. ⁊ suas cauernas q̄rūt sicut aranee ⁊ basiliscus. ⁊ draco. quoꝝ venenū ꝓtrariaṫ caliditati sol. Jō dixit ps. ciij. Oꝛtus est sol ⁊ ꝓgregata sunt. s. talia animalia venenosa. ⁊ in cubilib⁹ suis collocabunṫ Jta in simili. b. Gre. hz ꝟtutē hereticos malos ⁊ immūdos expellēdi q̄s sua salutifera doctria cōfutauit ⁊ fugauit. ⁊ ꝑncipaliṫ cū panez xp̄i in formā digiti cruentati cōmutauit. erroꝛē mulieris increduleꝫ ꝓpulsando. Refert btūs Johes dyacon⁹ q̄ matrona q̄dā singulis dieb⁹ domicis btō Gre. panes offerebat. Cui cū post missaruz solēnia coꝛp⁹ domi offerret ⁊ diceret. coꝛp⁹ dñi nr̄i ihesu xp̄i custodiat te in vitā eternaz. lasciua subrisit. Ille aūt ꝓtinuo manū ab oꝛe ei⁹ retrahens illā domici coꝛpis ptē sup altare deposuit ⁊ coꝛam ppl̄o matronā interrogauit. quā ob cām ꝑsumpsisset ridē? ait illa. Quia panē illum quē ꝓpꝛijs manib⁹ feci. tu coꝛp⁹ dñi appellas. Tūc ꝑ incredulitate mulieris se in oꝛatōez ꝓstrauit. ⁊ surgēs particulā illā panis ad instar digiti reperit. ⁊ sic matronam ad fidem reduxit Jtē oꝛauit ⁊ carnem in panem comūsam vidit. quē matrone tradidit. Et. b. Gre. non solū hereticos fugauit. sed etiā demones q̄s de suis famul⁹ repulit. sicut idem Johes narrat sibi contigisse. hic cū vitā bti Gregoꝛij scriberet. ⁊ apud lucernā paululū doꝛmitaret vt sibi videbaṫ q̄dam vir sacerdotaliṫ insignit⁹ ei astitit q̄ ꝓpius accedens inflat⁹ buccis risum ꝓtinē non potuit Cūq̄z Johes eū q̄reret. Cur vir g̃uioꝛis officij sic dissolute rideret. ait. Quia tu scrib de moꝛtuis quos viuētes nūq̄z vidisti. Cui ille. Et si illuz nō nouerim facie. tñ de illo scribo que didici lectōne. Ait ille. Tu vt video sic voluisti feci sti. ⁊ ego q̄ facere potero non cessabo. Horaq̄z illi lumē extinxit. ⁊ adeo ipm vehementer clamās exterruit vt putaret se ab illo gladio iugulatū. Horaq̄z Gre. affuit comitāte secū dextroꝛsum. b. Nico. sinistroꝛsuz. b. ꝑde. dyacono eiq̄z dixit. Quodice fidei cur dubitasti. Cūq̄z p⁹ coꝛtinā lecti adūsarius latitaret Gre. ex manu petri magnā facē arripiens. eiusq̄z flāmis os ⁊ faciem adūsarij exurēs eū ad instar ethiopis deniḡuit. q̄dā aūt scint illa paruissima cadēs i ei⁹ vestē candidā. ipo dicto citi⁹ cōflaḡuit. ⁊ sic nigerrim⁹ tot⁹ apparuit. Dixitq̄z ꝑdet⁹. b. Gre. satis deniḡuim⁹ illū. Cui Gre. Nos illum non

deniguimus sz nigrū fuisse demōstrauim⁹. Et sic ibi mlto relcto lumie abierūt. Jō dictū ē de eo. ḡsi sol refulgens. ꝛ lꝫ quantū ad secundum.

Sermo ꝑmus de annunciatōe dominica.

ARorate celi desup ꝛ nubes pluāt iustū apiaḳ terra ꝛ ḡrminet saluatorē. Esa. xlv. Naturaliꝫ videmus qñ veit tps veris qđ est leticie ꝛ amoris incitatiuum. tristicie ꝛ merozis repulsiuū. ꝓata germinare incipiūt ꝛ flores amenitatis in se concipiūt. q̄ hoies letificāt recreāt mirabiliꝫq; delectāt. ita q oē tps anni nō est tā delectabile sicut tps veris. Idcirco sūmope ab hoib⁹ desideratur. marie aūt ab infirmis. qz est min⁹ mortifer aut infirmū. sz est suauissimū ꝛ in suis q̄litatib⁹ sūme ꝓpatū. vt dicē Cōstā. li. v. c. iij. Mystice p tps veris intelligiḳ tps ḡtiosū in q̄ de⁹ pr̄ suuz filiū mūdo reserauit. ꝟm illud apli ad Galaṫ. iiij. Ubi veit plenitudo tpis misit de⁹ fi. s. fa. ex m. ꝛc. Et illud tps fuit impulsiuū leticie. ꝟm illō. Zach. ij. Letare filia syon qz ecce venio ꝛ habito in medio tui. Sz p ꝓatū iocūdissima virgo maria desigṫ. qz fuit ornata mltiplicib⁹ florib⁹ ruta castitatis. rosa puritatis. ysopo hūilitatis. Et dicit petr⁹ de cre. li. vij. c. j. Ꝓrata idō sunt creata vt ḟra q̄ ꝑus erat nuda floꝛib⁹ vestireṫ ꝛ ornareṫ Et etiā ꝑpt aialia vt inde haberēt sua alimēta. Jta lꝫ florida ꝓratū maria dec⁹ ỽginū iō a deo creata est. vt hoies terreni q̄ erāt nudi a ỽtutib⁹. ab ipa ornarentur. ꝛ peccatores ab eius gratia nutrirētur. quia ꝑpter illos creata est. Jō dicē Anſ. in ꝟmōe. x. Ꝓro pctōrib⁹ dulcissima ỽgo mr̄ intercedē nūc nō cessas. qz si ñ essent. nūq̄ esses. In isto ꝓrato ameniss̄imo hodie ort⁹ est xp̄s q̄ ꝟm Bern̄. est flos elect⁹ ex mi libus. Flos in quē desiderāt angeli respicē. flos ad cui⁹ odorē mortui reuiuiscūt. Flos inq̄ cāpi ꝛ liliū cōualliū. Cañ. ij. Et ꝛ flos cāpi. qz dicūt naturales q ide flos cāpi qñ nasciṫ ḟra non apiṫ sicut in ortu aliozū florū. sz māet iuiolabiliṫ Jta in simili nato hodie xp̄o in vtero ỽginali terra bn̄dicti ei⁹ corpis nō fuit apta siē figuratum fuit Ezech. xliij. In porta clausa in quā ingressus ē dn̄s deus isrl̄. ipa inuiolata ꝑmanēte Jō caniṫ. Post partū ỽgo inuiolata ꝑmāsisti. Iste igiṫ flos xp̄s. fideles cūctos recreauit ꝛ letificauit. ꝟm illō ps̄. xlij. Introibo ad deū q̄ leiu. meā. Idcirco dies ille hodiern⁹ in q̄ ort⁹ est xp̄s filius dei in ꝓrato ỽginal vteri decent exornati. ab hoib⁹ antiq̄ testamēti est desiderant expectat⁹ ꝛ optat⁹. vt in suis infirmitatibus recrearent. iō petierūt. Rorate ce. de. ꝛ nu. ꝛē.

In q̄bus ỽbis tria petūt sancti pr̄es. Primuz mysteriū dn̄ice incarnatōis. ibi. Rorate ce. de. Scdo misteriū angelice salutatōis. ibi. ꝛ nubes pluiu. Tertio assensuz ỽginee deuotōnis. ibi. apiaḳ ter. ꝛ ger. Prio est notandū q cōmentator Auerrois in li. de impssionib⁹ aeris sic iḉt. Cū ros ceciderit de celo. pst̄o serenitas erit. Cū ros ceciderit de celo. pst̄o serenitas erit. ratō est. qz ꝑ descensum rozis regio aeris expurgaḳ. qua purgata serenitas comitaṫ. Spūaliꝫ ꝑ rozē xp̄s filius dei subaudiaṫ ꝑpt mlt̄as cās Prio qz dicit themisti⁹ i sūma naturaliū entiū Prop̄riū est rozi ꝛ pruine nō in die descendere sed in nocte. aut tpe matutino ꝟm Hugo. in dal. xliij. ꝛ ratōz assignat dicēs. Q diurnus calor aut siccitas extenuat ipm rozē. etiam vapor aeris de quo ros generatur in die ỽtute sol augmentaṫ ꝛ deozsuz destinaṫ. Jta xp̄s filius dei q̄ est ros refrigerās aridas mētes. noluit descēdere ad incarnandū in die estus pctōr. in q̄ hoies erant mala ꝛcupia inflāmati. ꝟm illō Genesis. vj. Dis q̄ppe caro corrupat viā suā. Sz q̄re noluit descendē sed suā incarnatōez. v. milia annoz̄. cc. minus vno ꝓtrahē. Certe idō q estus horū peccatorū ꝛ p̄cipue ꝛtra naturā. descensum hui⁹ salutiferi ror impediuit. Hō te/ staṫ aug⁹. dicēs. Uidens de⁹ vitiū ꝛtra naturā in hūana natura fieri. distulit incarnari. Sz inualescēte nocte tribulatōis descēdit humanar⁹ Ut ad lr̄am xp̄s nō descēdit in die. sz in nocte. ꝟm illud Sap̄. xviij. Cū q̄etum silentiū teneret omia ꝛ nox in suo cursu mediū iter haberet omnipotēs ꝟmo tu⁹ dn̄e a regalibus sedibus veit Quia dicūt doctores q angel⁹ gabriel missus fuit a deo ad ỽginem salutandā sole occidente Et lꝫ designās eccl̄a illo tpe campanā ter pulsare cōsueuit. In signū q angelus tūc veit ꝛ p incarnatōem ỽgini annūciauit. ꝛ salutatōez p̄ misit dicēs. Aue gr̄a plena dn̄s tecū. Jō nūc in bonā ꝓsuetudinē inoleuit. q̄ q̄libet xp̄ian⁹ audiens hūc pulsum genua flectit. ꝛ salutatōz dicē angelicā. qz ab antiquo lꝫ tentū est. Refert eñ in li. triū regū. q belena deuota regina veniēs nazareth. pulcherrimā eccl̄am ibidē fabricauit In q̄ q̄dē a dextris ꝑpe chorū est camera in q̄ btā ỽgo se inclusit. in q̄ angelus dn̄i conceptuz saluatoz nr̄i p̄dixit. In ista camera fuit colūna lapidea circa quā angel⁹ stetit ꝛ suā imagiez sic cere eidem impressit. In q̄ etiam columna dei annunciatōis signū ꝑmansit. qđ cū sol añ occasum tāgeret tunc hora fuit qñ angelus dn̄i mariam salutauit. ꝛ dn̄i ꝓceptū annūciauit. Et tēpoꝛibus xp̄ianoz̄ fuerūt certi mistri deputati in hac capella q̄ vidētes qñ sol tāgeret lꝫ signū in capella campanā trahebāt qđ audientes homines deuote genuflectebant. ꝛ aue maria dicebāt. Et p lꝫ denotātes q angel⁹ eo tpe veniens ad ỽginē deuote sibi genua flexit. Et tāq̄ fuke ꝛ electe impatrici celoz̄ honorē debitum exhibuit dicēs. Aue maria gr̄a plena. Sz cū ỽgo q̄ si verecūda ꝟmonē audisset āgeli. Turbata ē in ꝟmōe e⁹. āgel⁹ aūt ꝓsolabaṫ ipaz di. Ne timeas maria. Dic eñ Petr⁹ raueñ. q āgel⁹ veit bla-

dus in specie. sz terribil'i fmõe. Jõ turbata fuit. Sciebat etiã (vt ait Bern. supmissus ẽ) prudens vgo q̃ sepe angel' sathane trãsfigurat se i angelũ lucis. Jõ cogitabat q̃l' esset ista salutatõ Tũc angel' intuit' vginẽ ⁊ varias secũ cogitatões voluere. facilie deph̃dẽs pauidã ꝓsolatur. ꝓfortat dubiã ac vocãs ex noie benigñ. ne timeat. psuadet Ne timeas maria inueniſti grãz apd dñm. q. d. fm Bern. vbi s. O si scires q̃tum tua hũilitas placeret altissimo. q̃tum tua apd ipm sublimitas valeat. angelico te idignã nec alloq̃o iudicares nec obseq̃o. Nã apd deũ inueniſti qd nẽo apud te inuenire poterit. Et ꝫ sit tibi signũ. Ecce ꝯcipies ⁊ paries filiũ ⁊ vocabis nomẽ eius ihm. i. saluatorẽ q̃ saluum faciet pplm suũ a pctis eorũ. Mat. j. Hic erit magn' q. d. Hic est ille q̃ est magn' de' futurus est magnus hõ. magn' doctor ⁊ magn' ppha. ⁊ vere magnus. qr filj' altissimi merebit vocari. Hec Bern. Tũc ait maria. Quõ fiet istud qm̃ virũ nõ cog̃sco. i. me cognituram nõ ppono. Qr dr in cano. Sufficiat. v. Cũ g. xxvij. q. ij. Q Maria vouerat vginẽ se pmãsuram mẽte ⁊ corpe. nisi de' sibi aliter ruelaret. Jõ voluit scire modũ concipiẽdi. an deberet ꝯcipe mõ naturali aut spũali aut mirabili. Angel' aũt moduz exposuit di. Spũssanct' supueniet in te. ⁊ sic p lõgũ ꝓcessũ modũ ꝯceptõis explanauit. Et est pie credẽdũ q̃ dulcia colloq̃a diuin' angel' secum habuit. q̃ tñ euangelista scribẽ p̃misit. Jõ dicit Simon de cassia. O si q̃s tũc pias aures ad ꝯclaue applicasset q̃ dulcia colloq̃a ab eisdez audiuisset. qr maria vere vgo prudẽtissima sciẽs illd Ecce xp̃e. Qui cito credit leuis est corde. Jõ nõ stati consensuz p̃buit. ne leuis cordis esse videret. ⁊ sic tps vsq̃ fuit progatũ quousq̃ vgo plenissime instructa. animũ inclinaret. Scdo ros vnal' bz vtutẽ vt legit in li. gẽmaz. ostreã ipiguãdi. ⁊ est pisc' marin'. q̃ tẽpe vnali in nocte ꝓtra rorem se apit eũq̃ haurit. q̃ haust' reficit ipm et fecũdat sil'q̃ impinguat. Et sic in interioꝛib' pisc' generat cãdida margarita. Mystice p hãc ostreã itelligo vginẽ mariã. Recte ei sic ostrea duab' testis tegit. sic maria fuit duab' ornata vtutib'. Una fuit vgitas. Alia hũilitas. Ex vginitate deo placuit. Ex hũilitate ipm concipe meruit. De his dicit Bern. supmissus est. Est pulc̃ pmixtio vgitatis ⁊ hũilitatis. nec mediocriter placet deo aia illa in q̃ est hũilitas q̃ cõmendat vginitatẽ. ⁊ vginitas q̃ exornat humilitatẽ Et ꝫdit. Si. b. vgo maria ex vginitate dõ placuit. tñ ex hũilitate ipm ꝯcepit Jstas igitur duas vtutes hodie btissima vgo maria apperuit ⁊ mediãtib' ill' grãz celestis rorl de celo descendentẽ in se recepit. Jõ dic̃ Bern supmissus est Virgo regis vtutũ gẽmis ornata. decore pfulgida. specie sua ⁊ pulchritudie cognita in celestib' celi oim i se puocauit aspect'. ita vt regis oim in sui ꝯcupiaz aim incliaret. hec ille. Hec igit̃ gra quã btã vgo in se recepit nõ fuit modica sz maria. sic dic̃ Orig'. sup cañ. Aue inqt angelus gra plẽa. Et bñ plẽa. qr ceteꝛ sctis p partes pstat̃ gra. Maria vo se tota gre ifudit plenitudo. Et sic hodie in se ꝯcepit xp̃m cãdidissimã margaritã. qr dicit de. comest. in sco. histo. Cũ vgo dedit assensuz ad nũciatoz angeli dicẽs Ecce an. do. fi. mi. fm v. t. stati ex castissimis et purissimis sanguibus in ea coopãte spũsancto vbũ caro factũ est. i. xp̃s de vgine ꝯceptus est hõ plenus in aia ⁊ corpe. Jta tñ q̃ lineamenta mẽbrorũ humanis vsibus discerni nõ poterãt quo facto angelus discessit ab ea. Et ꝫ sig̃t ecclesia qñ mane p pace pulsare ꝯsuenit vt audientes hoies cũ genuflexionib' gras agãt deo q̃. p nob dignat' est hũilit̃ incarnari. Et ẽ notandum si de' dz ꝯcipi spũalr in mẽtibus nr̃is. necesse est vt puritatẽ mẽtiũ ⁊ p̃ptim humilitatez habeã'. qr dic̃ Gre. Audeo dicẽ q̃ maria neq̃ q̃ deũ cõcepisset. nisi infimã hũilitatẽ habuisset. Jõ Bern. supmissus est pponit nob vginitatẽ marie ⁊ hũilitatẽ. q̃ saltẽ in hũilitate ipam imitemur dicẽs. Audis vginẽ audis ⁊ hũilẽ. si nõ potes vginitatẽ imitari. humilitatẽ vginis saltem seq̃re. Est laudabil' vtus vginitas. q. d. illa summe placz deo. sz magis nccia hũilitas. s. q̃ in mente ꝯcipit deũ. illa ꝯsulit̃ ista p̃cipit̃. ad illã inuitaris. ad istaz cogeris. De illa dr q̃ pot̃ capere capiat. de ista dr. nisi q̃s efficiat̃ q̃si puul' iste nõ intrabit in regnũ celorũ. Illa igit̃ remunerat̃. ista exigit̃ sine q̃ nec deo marie vginitas placuisset. Tertio ros generat̃ in media regiõe aeris. qr dic̃ Alb. in. iij. sue sũme. q̃ tres sũt regiones aeris. supma. media. ⁊ ifima. ⁊ iõ in inferiori pte medie regionis ros generat̃. ⁊ ꝫ humore tpato calido ⁊ frigido ꝯgregato Sic mystice tres inueniunt̃ regiões. regio celestis. de q̃ ps. xxvj. Credo videre bo. do. in ter. viuẽtiuz. Secũda est regio mũdi. Tertia est regio inferni. Jn pma regiõe nõ est facta rozatio. i. incarnatio. qr xp̃s p angel' nõ est hõ nat' neq̃ eorũ naturã assumpsit. fm illd apl'i ad Heb. ij. Nusq̃ angelos app̃hẽdit. sz semẽ abrae. Neq̃ etiaz in infima regiõe facta est incarnatio. qr demões nõ redemit neq̃ p ill' incarnat' est. Dic̃ q̃dã errãtes dixerũt asserẽtes q̃ adhuc in aere p illis esset passur' quẽ errorẽ ascribũt origeni vt dic̃ Bartho. brix. in glo'. sup cano. xxiij. q. ij. §. si forte. in glo. v. Orige. Sed ille error est reprobat' ⁊ dãnat'. Jõ dicẽdũ ẽ q̃ hodierna icarnatio ẽ facta i media regiõe. ꝫ est i mũdo q̃ ẽ in medio inf' celũ ⁊ infernũ. qr p hoie ẽ incarnatus. fm qd testat̃ simbolũ niceni. Jn q̃ canit̃. Qui ppter nos hoies ⁊ ppter nostrã salutẽ descendit de cel' ⁊ incarnat' est de spũsancto. Et ꝫ est

qđ canit eccl'a. Hec est di. quã fe. d. Et illa ícarnatio facta est ex calido charitatí ⁊ frigido nře mitabilitatis q̃ mouerũt xp̃m vt hõ fieret ꝑfectum igit fuit abundãtia charitatis. Ideo dic apl's ad Ro. v. Cõmẽdat dñs charitatẽ suã i uob. q̃ cũ adhuc peccatores essem⁹ p nob mortu⁹ ẽ Ad idẽ est illud Joh. iij. Sic dei⁹ dilexit mũdũ vt vnige. Sup quo dicit. b. aug⁹. Si deus peccatores nõ dilexisset ad eos liberãdos nõ descẽdisset. Scõm fuit nr̃a miseria. Illud dic ps. xj. Propt̃ miseriã inopũ ⁊ gemitũ pauperũ nunc exurgam. Quarto ros hz fecũdare. sic probat mgr̃ li. xiij. ꝑe. de mõte modico hermon q̃ sit⁹ est circa iordanẽ ⁊ circa cacumẽ ei⁹ rore ꝓfundi tur copiose. ⁊ ĩ ex ror̃ influetia viroze fecũdatur q̃ rõe fecũditatis ibi aialia nutriebanť q̃ debebãt in tẽplo imolari. Sic xp̃s p suã incarnationem veniẽs in hũc mũm corda hoim q̃ ꝑus erãt arida. Sm illud ps. xxj. Aruit tãq̃ testa v/tus mea. fec̃ in gr̃a germinare sic̃ ꝑdixit p ꝓphaz Ozee. xiiij. Ero q̃si ros ⁊ Isr̃l germiabit sic̃ li. Et istũ rorẽ descendẽ hodie pmisit de celesti regione in vterũ v̈ginis pr̃ etern⁹. q̃ inde effluẽs p natiuitatẽ totũ mũdũ irrigauit. Ita vt iaz dicatur illud. Just⁹ germiabit sic̃ liliũ ⁊ florebit i eternũ añ dñm. Quito ros Sm Ari. aialia venenosa hz coercẽ. q̃ vim veneni in eis repmit ⁊ coartat ne tm̃ de nocte q̃tum de die se diffundat. Jõ eorũ venenũ nõ tm̃ in nocte nocet sic̃ in die. Serpẽtes etiã latitant inť herbas q̃ solẽt transeũtes ledẽ q̃diu flores sunt in rore. vt dic̃ mgr̃ li. xj. p. Ita xp̃i icarnatio coercuit adeo iferna lia aialia venenosa q̃ iã nõ ꝑñt nocẽ sic̃ ꝓ⁹. teste Bre. in mora. Maligni spũs ad nocẽdũ icessabiliter anhelãt ptãtem nocẽdi tm̃ nõ hñt nisi eos diuia volũtas pmittat. Jõ sancti pr̃es icessanť incarnatoz xp̃i petierũt vt in v̈tutib⁹ fecũdarẽtur. ⁊ a ptãte demonis liberarenť. ⁊ h̃ q̃ ad pr̃imum. Quãtũ ad secũdũ est sciendũ. Consuetudo est in curijs regũ siue p̃ncipũ. q̃m rex sibi aliquã v̈ginẽ in spõsam adoptauit. solẽt secretarij regis ipm̃ sepissime p̃monere vt mittat nũcios ad v̈ginem q̃ gl'am ei⁹ ⁊ potẽtiã ei nũciãt ⁊ v̈gi nem faciãt ꝓsentire. Mystice xp̃us q̃ est rex regum ⁊ dñs dñantiũ. Apoc. xix. Et p̃nceps pacis. Esa. x. hic ab eterno adoptauit sibi v̈ginẽ mariã. Sm illd Sap. viij. cũ dixit Hãc aũt amaui ⁊ exq̃siui eã mihi sponsam sumẽ ⁊ amator factus sum forme illi⁹. Jõ h̃ sciẽtes secretarij ei⁹ sancti ꝓphe q̃ sciuerũt secreta regi celestis. ipm̃ sepi⁹ petierũt vt mitteret nũcios ad hãc v̈ginẽ q̃ ipaz de ꝓsensu sollicitarẽt. Et horũ p̃cipuus fuit Esa. q̃ dicit. nubes. i. angeli q̃ tãq̃ nubes i ter deũ ⁊ hoiem pluant. i. renũciẽt iustũ. i. xp̃m Ozee Sm ps. cxviij. Justus es ⁊ rectũ iudi. tuuz Et sic m'ti alij ꝓphe sancti q̃ diuti⁹ ipm̃ monuerunt, Et tandẽ p̃cib⁹ eorũ aurẽ inclinans. vocauit angelũ gabrielẽ. vt ait aug⁹. in Sm̃õe hodi. Veni gabriel. minister efficito terribil' sacramẽti. ⁊ absconditũ fecunda. i. diuinum miraculũ. Ad p̃ces eñ ade ⁊ alioz in lymbo a meis discedere cogor sedib⁹. Illũ eñ quez ad imaginem meã creaui peccatũ inueterauit. deb'ta est gadi si possessio. misereor errãti. ⁊ appẽdẽ cupio hostem. latere aũt volo oẽs celestes v̈tutes. et tibi solũ pãdere secretũ. Ad v̈ginẽ ꝑge mariaz vade ad animatã ciuitatẽ. de qua dicebat pro/pheta ps. lxxxvj. Gl'osa dicta sunt de te ciui. vade ad rõmalẽ meã padisuz. ꝑge ad oriẽtalez splendidã portaz. vade ⁊ nũcia ei mee potentie imbrẽ. ꝑge ad p̃paratũ mihi sãctuariũ. ad spõsam fidei. incarnatõis mee mũdũ habitaculum ad thalamũ natiuitatis mee. loq̃re in aures ratõnales arcana. p̃para mihi introitũ. Sz ne ꝓtur bes aut exterres v̈gineũ animũ. ei dicito. Aue vt ego miserie ⁊ malignitati cue succurraz. hec aug⁹. in ꝑsona xp̃i. Veniẽs igit̃ angel⁹ ad v̈gi nem nũciauit ei desideriũ ⁊ volũtatẽ sui regis et dñi. Ad quẽ v̈go vt scribit Orosius sup cãtica Quis est dñs tuus? Cui ille. Dñs meus est rex regũ ⁊ dñs dñantiũ. rex gl'e ⁊ p̃nceps pacis. Et illa. est ne pulcer. Et ille rñdit. Pulchritudinẽ eius sol ⁊ luna mirant̃. Ipe eñ est speciosꝰ forma p filijs hoim. ipe est in cui⁹ faciẽ angeli ꝑspicere desiderãt. Ad quẽ v̈go. Est ne potẽs Cui ille. Ptãs e⁹ a mari vsq̃ ad mare. ⁊ a flumie vsq̃ ad t̃minos orb̃ ter. Et illa. est ne diues. ⁊ ãgelus. gl'a ⁊ diuitie in domo ei⁹. Cui v̈go. honorab⁹ muner̃ib⁹. ⁊ ille. Reges tharsis ⁊ insule munera offerẽt. Reges arabũ ⁊ saba dõa adducẽt. Ad quẽ itez. Que est fuit⁹ ei⁹? Rñdit angel⁹. Oẽs gẽtes fuiunt ei. Et illa. Que ẽ laus eius? Oẽs inq̃t gẽtes magnificabũt eũ. Et dauid dicit. Laudẽt illũ celi ⁊ t̃ra. His auditis ait v̈go p̃bendo ꝓsensuz. veniet dñs p se. ⁊ osculet̃ me osculo oris sui. veniat dilect⁹ me⁹ in ortũ suum ⁊ comedat fruct⁹ pomorũ suorũ. Tunc vt dic̃ i Sm̃õe de assumptõe. celesť nubes iij vellus vigineũ placito infudit elapsu. tota diuinitat̃ vnda in carne se cõtul'it. q̃m v̈buz caro factum est. ac deinde p patibulũ crucis exp̃essum omibus pluuiã salutis effudit. ⁊ stillicidia gr̃e humanis mẽtibus p̃stitit. De hac pluuia ꝑdixit Ezech. xxxiiij. Pluuie bñdictõnis erũt ⁊ dabit lignũ agri fructum suũ. ⁊ terra dabit germẽ suũ. et h̃ quo ad secundũ.

Sermo secundus de eadem.

Hec est dies quaz fecit dñs. exultẽ⁹ ⁊ letemur in ea. ps cxvij. Solẽt dñi terreni dies suoz̃ natalij celebrare ⁊ sb̃ditos suos ad sua leta cõuiuia inuitare. ⁊ h̃ ptz in natura ⁊ figura. Ver eñ q̃d ẽ dñs anni ⁊ nature portãs secum tanq̃

argus dñs oia terrenascentia in futuro nccia. circa festū cathedre sancti ꝑetri celebrat die sui natal. Et tūc ad suū gaudiū inuitat hoies. qz magi q̄ alio tpe anni colletant. Inuitat tūc celi volucres. q̄ tunc pl' vociferant ⁊ gaudent. Inuitat terrā ad suū gaudiū q̄ floribus exorna tur. Ita vt nulla creatura sit expers sui ortus. Hō figuraliē legit Gen. xl. Ex veit dies natalis pharaonis ⁊ fecit grāde cōuiuiū pueris. Idez legit Mar. vj. Herodes rex die natiuitat' sue celebrauit faciēs cenā suis ꝓncipib' tribunis ⁊ ꝓmis galilee. Spūal'r xp̄s ihs rex celorū impa torz angelorū. ⁊ dñs oim dñoz. hodie nat' est in vtero v̄ginis marie. Sm illud ps. lxxxvj. Hō natus est in ea. Quia dic Guido archid. in rosar. sup. c. firmissime. de ꝓse. di. iiij. q̄ duplex est na tiuitas. Una est in vtero q̄n aia corpi infundit tunc puer nascit. Alia est ex vtero q̄n puer i lucem ꝓdit ⁊ mūdo innotescit. Pria ntitate nat' est hodie xp̄s. qz in instāti formato corpe ex spiritusancto ex purissimis sanguibus v̄ginis aima fuit infusa. vt tunc ꝓfect' diceret. Sm illd Hiere. xxxj. Nouū creauit dñs sup terrā. mier cir/cūdabit virū. Hō solet more seculariū dñorum hodie celebrare natalē in regione fidelium. Et ad hūc natalē in regiōe xp̄ifideliū ingēscz gaudium inuitat oēs xp̄icolas per carmen regale dauid q̄ ait. Hec est dies quā fe. ⁊ē. In quibus duo tangūt a q̄bus dies extollit hodiern' Pri mo a claritatis rēfulgētia spēali. ibi. Hec ē dies Scdo ab hilaritat' excellentia generali. ibi. Ex ultemus ⁊ letemur in ea. Be ꝓmo est notādum q̄n aliqs paterfamilias vl' rex filiū suū despon sat cū aliq̄ v̄gine. tal' desponsatōis solēnitas n solū est filij sed etiā p̄ris ⁊ mris amicoz ⁊ vxoz Spūal'r hodie xp̄s despōsat' est ⁊ cōiūct' cum hūana natura. Sm qd canit eccla. Hodie deus hō fact'. id qd fuit ꝓmāsit. ⁊ qd nō erat assumpsit. Idcirco hec dies nō solū est xp̄i filij. sz etiam p̄ris celest' ⁊ spūssancti est ⁊ mris Marie ⁊ oīs celestis curie. Hec inquā est dies celest' patris. de q̄ dr. Mat. xxij. Sile est regnū celorum hoi regi q̄ fecit nuptias filio suo. Et he nuptie celebrate sunt hodie in vtero v̄gial. Hō figuratū est Exod. ij. vbi legit Egressus est vir de domo leui. ⁊ accepit ꝓiugē stirpis sue q̄ ꝓcepit ⁊ peperit filiū. videns aūt ip̄m elegantē abscōdit eū tribus mensib'. Sed cū celare non posz sumpsit fiscellā scirpeā ⁊ liniuit eā bitumie ⁊ pice. ⁊ posuit intus infantulū. Spūal'r p vtruz h intelligo p̄rem eternū. q̄ de sua natura genuit filium. Sicut dicit Aug'. in li. de fi. ad petrū. Et allegat a mgr̄o lib. iij. di. viij. Pater de sua natura genuit filiū deū sibi equalem ⁊ coeternum Sed vidit ip̄m elegantē. Quia Sm ap̄lm ad hebr. j. Ipe est splēdor gl'e ⁊ cādor lucis eterne ⁊ speculū sine macula. Sap. vij. Ipe ē speciosus forma p̄ filijs hoim. Jō abscōdit eū trib' mensibus q̄ est tribus tēpib'. Primū fuit ab Adam vsq̄ ad abraam. Scōm fuit ab abraā vsq̄ ad moysen. cui lex est data. Tertiū fuit a Moyse vsq̄ ad aduentū xp̄i. qō fuit tps acceptabile ⁊ gr̄e. ⁊ tūc ip̄m celare nō potuit vlteri'. Qz scti p̄res ip̄m tūc cū desiderio affectabāt q̄ ten' eos libaret ⁊ saluaret dicētes cū ps. lxxix. Ostēde nob dñe faciē tuā ⁊ salui erim'. Et salomō Cā. viij. Quis inq̄t det mihi fratrē meū sugentem vbera mr̄is mee. i. v̄ginis marie q̄ vt ait Nico. de ly. nō solū dr mat' xp̄i. sed etiā totius eccl'e. Jdeo celestis p̄r accepit fiscellā scirpeā. i. elegit v̄ginem gl'osam quā liniuit exteri' pice castitatis. interius aūt bitumie charitatis. ⁊ in ipsam hodie posuit infantulū ih̄m xp̄m. q̄ ꝓpter ipse pater sit in euuz bñdict'. Hec est dies filij q̄ misericorditer dignat' est accipe formā Fui. ap̄lo attestante q̄ ait. Cū in forma dei esset non rapinam arbitrat' est esse se eq̄lem deo. sz semetip̄m exinaniuit formā Fui accipiēs. Ad Philip. ij. Et hoc figuratū fuit Gen. vij. vbi legit q̄ noe ingressus est in arcā. ⁊ rupti sunt omēs fontes abyssi. ⁊ cataracte celi aperte sunt q̄ ꝑus clause erant. Per arcā v̄go maria designat. quia sic arca hūanū gen' a diluuio ⁊ pic'o mortis p̄seruauit. sic Maria celica arca ad ip̄am cōfugiētes a piculo eterne mortis custodit. Sm qd dic Hylarius in Fmone. Quantūcūq̄ q̄s peccato obnoxius fuerit. si marie deuot' fuerit. nunq̄ eternaliē interibit. In arca noe solū octo aime sunt saluate. Sed in nostra bñdicta arca omēs saluant' qui saluationē ⁊ auxiliū ei' ꝓcupiscūt. Jdeo dicit Ecci. xxiiij. Trāsite ad me omēs q̄ cōcupiscitis me ⁊ē. In hanc arcā dignissimam hodie ingressus est celestis noe xp̄us. Sed q̄re certe ideo vt nob tanq̄ humil' seruus mīstraret Jdeo dicit Matth. xx. Filius hois nō venit vt ministrarē ei. sz vt ip̄e ministraret. ⁊ daret aiam suā in redemptionem ꝑ multis. ⁊ vt nos saluaret. Et Fm illud Lu. xix. Venit em̄ filius homis q̄rere ⁊ saluum facere qō pierat Et vltra hec oia ex suo ingressu in hanc sanctissimaz arcā ꝓuenit nob hoc bonū q̄ celi q̄ ꝑ quicq̄ milia annorū erant clausi. hodie apti sunt. Nā aī incarnatōz nulli de' tantā gr̄am fecit vt ei celos aperiret. sed omēs ad lymbū descenderūt. Jdeo dixit Jacob Gen. xxxvij. Descendā ad filium meū lugēs in infernū. id est. ad lymbū sanctoz patrū. Sed q̄ illis fuit negatū. nob miſicorditer est collatū. Jō dicam' oēs vna voce. gl'a tibi dñe ih̄u xp̄e. Hec est dies spūssancti q̄ descēdens in vterū v̄ginis incarnatōz est opat'. Fm q̄ ꝓdixit gabriel archangel' Lu. j. Spūsctūs supueniet in te. ⁊ v̄t' altissimi obumbrabit tibi Et h̄ figuratū est Ezech. xvij. vbi legit q̄ aq̄la grādis venit ad montē libani. ⁊ tulit medullā

cedri. ⁊ trāſportauit in terrā chanaā. Liban⁹ intelligiť candidatio. ⁊ ſignificat Mariaz que eſt oim ꝺginū candidiſſima. ſm illud Can. iiij. Tota pulchra es amica mea. ⁊ ma. nō eſt in te. Jō diť Anſ. O dña pulč es ad intuēdū. amabil' ad ꝓtemplanduz. De ſua candida puritate ait Bern̄. Omnē pulchritudinē quaz creatura pōt ſuſcipe. maria oēs creaturaſ ꝓmogenita ſuſcepit in maiori effluentia p̄ cōſortib⁹ ſuis. Maz iuſticie ſolem qñ ꝓmo egreſſus fuit de ſinu patris. marie coꝛ inter oēs creaturas ſuſcepit. Et ſubdit poſt pauca Quomō in iſpa inq̄t decoꝛ vl' pulchritudo deficiet. cū adhuc in aīma habeat filiū ⁊ omnē theſaurum btiſſime trinitatis. Ad quā candidiſſimā ꝺginē venit aq̄la grādis ſpirituſſanct⁹ ⁊ de puriſſimo ſanguie iſti⁹ tulit medullam cedri. i. formauit xp̄i hūanitatē. Jō ait angelus ad ioſeph. Mat. j. Joſeph fili dauid. noli timere accipe mariā ꝓiugē tuā. qđ eñ i ea natū eſt de ſpūſancto eſt. Nō ptz in ſimbolo niceno. Incarnat⁹ eſt de ſpūſancto. Et dicit mgr̄ li. iij. di. iiij. Nō eñ incarnatōis opatio ſpūiſācto ideo ſepi⁹ attribuiť q eam ipe ſolus ſine patre ⁊ filio fecerit. ſz qz ſpūſanct⁹ eſt charitas et donū p̄ris ⁊ filij ⁊ ineffabili dei charitate. ꝺbū caro factū eſt. ⁊ inestimabili dei dono fili⁹ dei ſibi vniuit formā ſerui. q. d. Sibi attribuiť opus incarnatōis. nec tñ ab illo ope pať vl' filius excludiť. ſed poti⁹ vno nomiato tres intelligūtur hec mgr̄. Hec eſt dies ſpecialiſſima. b. virginis marie. qz hodie eſt ſup omnē humanā naturaz exaltata. Hodie ipa ꝑciosioꝛ eſt celis oibus facta. Auia quod celuz nō habebat. ipa in vtero ſuo ꝺginco habz. Dicit Chryſ. ſm̄oē huius feſtiuitatl. Si oim ſanctoꝝ miracula ad mēoriam reuocarem⁹. nihil erit gl'e videlicz reſpectiue q̄tū eſt p̄ſens ſolēnitas ꝺgis glorioſe Et ſubdit. Abel p ſacrificiū cōmendať. Enoch p ꝓtemplatōz memorať. Melchiſedech imago dñi p̄dicať. Abraam p fidei meritū collaudať. Jacob p luctamē beatificať. Moyſes ſicut legiſlatoꝛ. Sampſon velut victoꝛ. Helyas zelatoꝛ. Eſaias dei larg⁹ euāgelizatoꝛ. Daniel ꝓudentiſſim⁹ ſalutis deſideratoꝛ. Ezechiel arcanoꝝ inſpector. Salomō ꝓudentiſſimus noiatur. Sed nullus taľ fulſit in mūdo qualis maria dei genitrix bñdicta. Auia quē illi oēs i enigmate ꝓuiderūt. Jſta in vtero incarnatū poꝛtauit. hec ille. Hodie caſtiſſima ꝺgo maria pre omnibus diebus vite ſue decenti⁹ eſt ornata. qz eſt hec dies ſalutifera. qua lignū vite in medio paradiſi eſt plantatū. Paradiſus deliciarū eſt maria que hodie in ſe habuit xp̄m vite datoꝛez Jdeo dicit Bern̄. in ſm̄oe. Vere paradiſus dei es tu o Maria. q̄ mūdo lignuz vite ꝓtuliſti de quo q̄ manducauerit viuet in eternū. Hec ē dies āgelorū. qua hodie ruina eoꝝ luciferū p fcā cepit reſtaurari. Hinc eſt q⁹ angel⁹ Gabriel miſſus in ciuitatē galilee. cui nomē nazareth ad ꝺginem mariā. Luc. j. valde ſolicitus fuit eā movere ad ꝓſenſum. Nō ⁊ figuratū ē Joh. v. vbi legiť q⁹ Hieroſolymis erat ꝑbatica piſcina ad quam angelus dñi deſcēdebat ſm̄ tps. ⁊ ipam mouebat. ⁊ q̄ ex lāguidis poꝛ deſcēdebat in piſcinā poſt motōz aq̄. ſan⁹ fiebat a q̄cūq⁹ infirmitate. Per hanc piſcinā intelligiť ꝺgo maria. q̄ eſt aq̄s gr̄e plena. ſicť teſtať Ecci. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ veritatl. Qz dicit. b. Bern̄. ſuper miſſus eſt. In mēte marie fuit gr̄a deitatis In carne gr̄a charitatis. In oꝛe gr̄a affabilitatis. In manib⁹ gr̄a miſcōie ⁊ largitatl. Ad hāc piſcinā plenā aq̄s gr̄az deſcēdit angelus gabriel ſm̄ tps de quo dixerat p̄s. cj. dicēs. Tu exur. miſereberis ſyon. qz ve. tē. mi. ei⁹. qz venit tps. deſcendēs q̄dē angelus mouebat piſcinā. i. virginē mariā cū dixit. Aue gr̄a plena. Et ſicut aq̄ cū mouet turbida efficit. ſic maria in iſtis verb⁹ angeli turbať. ſm̄ qđ dicit euāgeliſta. Que cū audiſſet turbata eſt in ſm̄one angeli. qz ipm nū q̄ loquentē audierat q̄uis p̄us ſepius viderat angelos. Videš aūt angelus eā turbatā. placauit eam dicēs. Ne timeas maria inueniſti enim gr̄am apud dñm. Jſtā gratiā nō ſolū impartiť vni ſoli infirmo peccatoꝛi q̄ ad ipam ſuſpirat. ſz oībus vſq⁹ in diē nouiſſimū. Jō dicit Bern̄. in ſm̄one. Quis miſcōie tue btā ꝺgo lōgitudinez latitudinē ⁊ ꝓfunditatē q̄at inueſtigare. q. dicet. certe nemo. Lōgitudo nāq⁹ tue miſcōie vſq⁹ in nouiſſimū diē ſubuenit oībus inuocātib⁹ te.. hec ille. Hec eſt dies p̄riarchaz ⁊ ꝓphārū. qz vaticinia eoꝝ ſunt ipleta. Hodie eoꝝ ꝓphetia vera eſt inuēta. Nam eſaias lōge p̄dixerat. Ecce ꝺgo cōci. ⁊ pariet fi. ⁊c. Eſa. vij. Et iterū xj. Egrediet ꝺga de radice ieſſe. ⁊ flos de radice ei⁹ aſcendet. Et agge⁹ ait. Veniet deſiderat⁹ cūctis gentib⁹. c. ij. He ⁊ ꝓſiles ꝓphetie hodie ſunt implete ⁊ fideles ſunt inuēti ꝓphe. Ꝓro q̄ idem petit eccl'a. Da pacē dñe ſuſtinētib⁹ te. vt ꝓphete tui fideles inueniant. exaudi p̄ces ſeruoꝝ tuoꝝ. Hec eſt dies apl'oꝝ. qz hodie cōceptus eſt ille q̄ eos elegit de mūdi miſeria. Et ꝓſtituit eos p̄ncipes ſup mūdana oia. ſm̄ qđ p̄ dixerat p̄s. xliij. Coſtitues eos p̄ncipes ſu. o. t. Hec eſt dies martyrū. qz hodie venit rex eoꝝ. cuius ſecuti ſunt veſtigia ⁊ puenerūt ad regna celeſtia. Hec eſt dies cōfeſſoꝝ. qz venit lux eorum. Hec eſt dies ꝺginū. qz hodie vltra omēs dies mundi honozata eſt ꝺginitas. ex eo q⁹ rex celoꝝ impator angelorū carnē aſſumpſit de ꝺgine. Hec eſt dies oim hoim. qz hodie eſt hō factus deus. hoc quo ad p̄mum. Quantuz ad ſecundū eſt notandū. Hec eſt ꝓſuetudo in curijs ſeculariū dñoꝝ. qñ rex aut ali⁹ dñs celebrat nuptias. ſe cum nobili ꝺgine matrimonialiter

XLVI

sociādo. tūc oēs de sua familia exultāt ⁊ letāt. Sicut figuratū est Hester. ij. vbi legit q rex assuerus adamauit Hester p oibus mulieribus ⁊ ipa p omib⁹ inuenit grām coram eo. posuitq; diadema in capite eius. ⁊ fecit eam regre p vasthi ⁊ iussit pparari cōuiuiū pmagnificū cunctis principibus ⁊ pueris suis p ꝯiunctōne ⁊ nuptijs. Dedit reqem cūctis pincijs. donaq; largitus est ſm magnificentiā pncipalē. Spūal'r asuer⁹ interpt̄at beat⁹. ⁊ significat xp̄m q̄ est btūs beatorū. Hic adamauit hester. q̄ interpt̄at abscondita. ⁊ significat humanā naturā. q̄ abscōdit se a deo ppter peccatū. sic̄ ptz in pmis parētibus Gen. iij. vbi legit. Abscōdit se adā ⁊ vxor ei⁹ a facie dñi in medio lig̃ paradisi. Hanc q̄dē hūanā creturā dilexit xp̄s p oib⁹ angelicis spiritib⁹. q̄ inuēit: odie misericordiā ⁊ grām in ꝯspectu e⁹ p qua diu rogauit dauid dicēs Psal. lxxxiij. Ostende no. dñe miſe. t. ⁊ salutare tuū da nob Amando q̄dē hūanā naturā posuit coronā gle i capite ei⁹. de qua ps. viij. Gl'a ⁊ hono. co. euz dñe. Et cū ea se hodie cōiunxit. Sic figuratū est iij. Re. vj. vbi legit q filij ppha⁹ dixerūt ad helizeū. Eamus vsq; ad iordanē. ⁊ tollant singuli de silua materias. vt edificem⁹ nob ibi locum ad habitandū. ⁊ abijt cuz eis. Cūq; venissent ad iordanez cedebāt lig̃. accidit aūt q vni eorū securis caderet in aquā. Qz heliz⁹ manubriū securis in aquā misit. ⁊ ferrū manubrio cōiunxit. Per ferrū qō est durabile pōt intelligi deitas q̄ durat ⁊ est eterna. ſm illud athanasij. Eter⁹ p̄ eternus fili⁹. eter⁹ spūssanct⁹. Qz p lignū qō est min⁹ durabile significat hūanitas q̄ duo hodie mirabilit̄ sunt cōiuncta. Jō exultemus ⁊ letemur in hac btissima ꝯiunctiōe. ſm qō monet btūs Joh. Apoc. xix. Gaudeam⁹ et exultemus ⁊ dem⁹ gl'am deo. q; venerunt nuptie agni. ⁊ vxor p̄pauit se. Qz q̄re exultare debem⁹ in hac die pot⁹ q̄ in alia? Certe ideo. q; hec dies figurata est p annū iubileū quo multa gaudia sunt ostensa. Nā carceres oēs apiebāt victi soluebant. paupes ditabant. ⁊ esuriētes satiabant. vt dicit archidiacon⁹ Guido i rosa. Sic in hac die gl'osa ⁊ iubilosa carceres lymbi sunt apti. q; hodie incepta est formari clauis. quā desiderabant sancti p̄res. cum dixerūt. O clauis dauid ⁊ sceptrū dom⁹ isr'l q aperis ⁊ nemo claudit. claudis ⁊ nemo apit. veni educ vinctos de domo carceris sedētes in tenebris et vmbra mortis. Incepta est inquam h̄ clauis p manum artificis sancti spūs. ⁊ calefacta in igne diuini amoris. Sed tūc est integ̃ta. q̄n in die parasceues in meridie cruci est malleata. ⁊ tūc totaliter apti sunt carceres ⁊ vincti educti sūt. Sic̄ p̄dixerat Zach. ix. Tu quoq; xp̄e. s. in. sanguine ⁊ emisisti vinctos tuos. Et sicut in anno iubileo pauperes fuerūt ditati. Quia dicit Leuitici xxv. q; oēs qui erāt quasi exules ad possessiones suas redire pmittebant. Et redierūt vnusquisq; ad familiā suam quādo venit annus iubileus. Sic in hac die iubilosa nos oēs q̄ āte incarnatōem eramus exules. a possessiōe celestis hereditatis sum⁹ reuocati ad ipam. Et iaz simus filij excelsi oēs. ⁊ regni eterni capaces Hodie p omib⁹ diebus sum⁹ ditati valde. quia marie datus est thesaurus. de q̄ p̄dixerat moyses Deut. xxviij. Aperiet dñs thesaurū suum optimū. Jō dicit Bern̄. O diues in oēs ⁊ sup omēs Maria. De cuius substātia modica ps sumpta. toti⁹ seculi sufficit soluere delicta. Etiam sic̄ in anno iubileo esuriētes fuerunt satiati q; Leui. xxv. Nec seretis neq; metetis spōte in agro vr̄o nascentia. ⁊ pmittas vindemien colligetis ob sanctificatōz iubilei. sed statim ablata comedetis. Sic in ista die bñdicta oēs sūt satiati. q; hodie descendit panis viuus in vterq; virginis. ſm q̄ p̄uidit Salomon Cañ. vij. Uēter tuus sicut aceruus tritici vallatus lilijs Et h̄ quantum ad secundū.

Sermo tertius de eadem.

Hec est dies boni nuncij si tacuerim⁹ ⁊ noluerim⁹ nunciare sceleris arguemur. iij. Re. vij. In naturalib⁹ legit q varia volatilia varia ferunt nūcia. Refert alan⁹ in de plāctu nat̄e tracta. ij. c. ij. de bulone dicēs. Illic bubo miserie ppheta psalmodijs finire lamētatiōes pcinnebat. Cui alludit Guid̄. Fedaq; fit volucris vē turi nuncia luctus. Ignauus bubo. diruz mortalibus omen. Et pbat idem Vincen. in speculo histo. lib. viij. de bubone quē vidit herodes agrippa in arboze sup se sedentē. que nuncium tulit sibi mortis affuture. De quo habet etiam Act. xij. Quid aūt de hoc sit tenendū cōmitto sapientib⁹. q; talia auguria phibet. Leui. xix. Non auguriabimi neq; obseruetis somnia. xxvj. q. iij. p totū. e. causa. q. v. c. nō licet. ⁊ q̄tuor c. sequentib⁹. Sed ꝯtra dicit Jsi. li. xij. q; ciconia est ameni tempis nūcia ⁊ letic̄ie. q; i suo aduentu veris p̄dicat nouitatē. Idemq; patet de turture que nō apparet nisi vere accedēte. Jō dr Cañ. ij. Hyems trāsijt imber abijt ⁊ recessit. Mystice p buboné q̄ immūdis ⁊ stercoribus delectat. ⁊ in sepulchris fetidis libent commorat diabolus designat. q; ille imūdicijs pctōz delectat. ⁊ in lubricis domib⁹ morat. ſm illud Job. xl. Sub vmbra dormit in secretis calami in locis humentib⁹. Iste turpissim⁹ bubo. id ē diabolus tulit triste nunciū nr̄is pmis parentibus qū venit mentiēdo. Gen. iij. Neq; morte morieminī. Qz si comederit de lig̃ scie boni ⁊ mali. eritis sicut dij scientes bonū ⁊ malum. Et vere triste nūcium. q; tristē habuit exitū Na dñs dixit

Sermo

Eue Multiplicabo erũnas ⁊ ꝯcept⁹ tuos. i dolore paries filios tuos. Ade aũt dixit. Exq̃ comedisti de ligno qđ ꝑcepam tibi ne comederes Maledicta terra in ope tuo. In laboribus comedes ex ea cũctis diebus vite tue. Sed econtra ꝑ ciconiã q̃ est auis pia circa pullos. intelligitur Gabriel archangelus q̃ pius est erga genus humanũ. qz bonũ nũciauit nũciuz. Ita vt de ipo dicaꝫ illud ꝓuerb. xxv. Nũcius bonus de terra lõginq̃. Nã diabolus nũciauit Eue ꝑme mr̃i ve. gabriel aũt ꝟgini aue. i. sine ve. Ille portauit luctuosum. Iste gaudiosuz. Ille damnosum. iste ḡtiosum. Ille maledictũ. iste bñdictum. Iõ dicit. b. Hiero. in Fmõe de assumptõne ꝟgis. Quicq̃d maledictõnis infusuz est per euã. totũ abstulit bñdictio marie. Ut infra Nõ natura nõ habuit vsus nesciuit. ignozauit ratõ mẽs nõ capit. hũana natura nõ sustinet. ꝓauz celũ. stupet terra. creatura oĩs etiã celestis ¦mirabiliter admiraꝫ. ꝫ totũ ꝑ Gabrielẽ archangelum marie diuinit⁹ nũciaꝫ. Iõ bñ põt dici Hec est dies boni nuucij. In q̃bus ꝟbis tria describunꝫ. ꝓmũ est festiuitas gaudiosa. ibi. Hec est dies. Secundũ ineffabilitas ḡtiosa. ibi. boni nuncij. Tertium taciturnitas criminosa. ibi. Si tacuerim⁹. De ꝑmo est notandũ. Dicũt naturales q̃ ver est tps amenũ ⁊ gaudiosum portans secũ oĩa. sicut dñs largus. Iõ in eodẽ vernali tpe gaudent aues garritũ plus faciẽtes. ⁊ se ad amoꝛẽ excitãtes. gaudẽt homies loca viridia ⁊ amena visitãtes. gaudet terra in supficie
B sepulcra floꝛib⁹ exoꝛnãdo. Gaudẽt insup et bestie se in latibul̃ suis gaudenꝫ sublcuãdo. Spiritualiꝫ ꝑ tps veris intelligiꝫ tpus ḡtiosum incarnatõis. de quo dicit apls ad Gal̃. iiij. Dum venit plenitudo tpis misit deus filiũ suũ. qđ exponit mgr̃ li. iij. scntẽ. di. j. dicẽs. Tps plenitudinis ꝺr temp⁹ gr̃e qđ ab aduẽtu saluatoris exoꝛdiũ sumpsit. ꝫ est tps miserendi. ⁊ ann⁹ benignitatis. In quo gr̃a ⁊ veritas ꝑ iꝫm xp̃m fcã est. Gr̃a qz ꝑ charitatẽ implet. qđ in lege ꝑcipiebatur. veritas qz ꝑ xp̃i aduentũ exhibet atq̃ pficit humane redemptiõis spõsio facta ab antiquo. hec mgr̃. Hoc inq̃ est tps acceptabꝫe et dies salutis. ver iocundum ⁊ amenũ in quo celestis ros ꝟgineo velleri se infudit. Sic figuratur Judi. vj. vbi legiꝫ q̃ gedeon posuit vellus ouis in aere ⁊ descẽdẽte roze vellus maduit. ꝫra vndiq̃ sicca pmanẽte. ꝓper ꝫ vellus significaꝫ ꝟgo Maria. qz sicut vellus est albũ vl̃ cãdidum. sic est Maria cãdida vl̃ pura. vt de ipsa exponi põt illud Sap̃. vij. Hec est speciosioz
L sole ⁊ sup oẽm dispositõz stellarũ luci compata inueniꝫ poz. Et vere nisi puritate cãduisset celestis. s. xp̃s existẽs ros in eã non descẽdisset. Qz vt dicit Anꝫ. in li. de ꝯceptu ꝟginali. Ut illius hoĩs. s. xp̃i conceptio de purissima mr̃e fieret. q̃ puritate niteret. q̃ sub celo neq̃t maioꝛ intelligi Idcirco in hoc tpe gratioso gaudeãt aues. i. errãtes. qz hodie descẽdit rex celoꝛ vt hos q̃ diu errabãt ad regna celoꝛũ reuocaret. Qz ait xp̃i aduentũ omẽs errabãt. sicut in eoꝛũ ꝑsona dicꝫ. cxviij. Errani sicut ouis q̃ perijt que. ser. t. Sed hodie reliq̃t xp̃s. xcix. oues. i. nouem choros angelorũ in deꝛto. i. in celo. ⁊ venit ad illã q̃ pierat. Lu. xv. Iõ merito gaudeãt ⁊ exultẽt. ⁊ canticum leticie decantẽt. Fm illud ps̃. xcvij. Cantate dño canticũ nouũ. Fm glo. vita ⁊ lingua laudate de xp̃i incarnatiõe ⁊ redemptione humãe nature. qz mirabilia fecit Et hec fuerũt mirabilia de q̃bus dicit Hiere. xxxj. Nouũ creauit dñs sup terrã mulier circũdabit virum Et etiã de q̃bus ꝑdixit Esa. vij. Ecce ꝟgo cõcipiet ⁊ pariet filiũ. Gaudeant deniq̃ homies ecclas deuotius frequẽtãtes. ⁊ ꝑsertim mites ⁊ humiles. Quia hodie venit iste q̃ dixit Mat. xj. Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde. Hodie veit interũ ꝟgis q̃ humiles letificat. Mat. v. Beati paupes spũ. qm̃ ipoꝛ est re. ce. Silr ⁊ mites ibidem. Beati mites qm̃ ipi possidebunt terrã de qua. ps̃. xxxvj. Credo videre bona dñi in terra viuen. qđ a seculo nõ fuit auditũ. Quia dauid fuit humiꝫ. sicut testaꝫ in ps̃. xxxiij. Hũilia bam in ieiunio aiaz meã. Job fuit hũiꝫ simplex ⁊ rectus. Job. j. Moyses erat vir mitissimus. Nume. xij. Sed de ꝓmissione regni celoꝛũ nũq̃ audierũt. sz oĩs ad inferos descẽderẽt. Gaudeant etiã terreni ⁊ cupidi ꝑ terrã desiḡti. Fm illud ps̃. Jubilate deo oĩs terra. cãtate. exultate ⁊ psallite. Quare qz xp̃s hodie descẽdit de domo regia. in qua Fm ps̃. sunt diuitie ⁊ gl̃a q̃ auro gemmisq̃ mirabl̃r rutilat. de cuius poꝛtl odoꝛ nimiũ recreatiuus emanat. cuius platee ꝓstructe sunt ex auro purissimo tanq̃ vitrum ꝑ lucidũ. que fundata est in zaphyris iaspidibus ⁊ viuis ex lapidibus est ꝓstructa. floꝛib⁹ ornata. vt dicit deuotus Amandus in hoza. sap̃. li. j. c. xj. Hanc speciosissimã domũ xp̃s hodie dimisit ⁊ paup in terrã venit. Nõ sibi vsurpauit regnũ vngarie vl̃ romanũ. sed paruũ coꝛpuscu lum ꝟgis. Nõ aurũ vel gẽmas q̃siuit. sed omia ꝓtẽpsit. vt dicit. b. aug⁹. in Fmone. Oia terrẽa ꝓtempsit de⁹. vt hoibus cõtemnẽda demõstraret. Gaudeãt eñ ⁊ terreni. qz ꝑpter eos xp̃us gl̃osum celũ reliq̃t. ⁊ oia mũdana ꝓtẽpsit. vt illos hec relinquere instrueret. ⁊ ad regnũ celoꝛ pduceret. Exultãdo igiꝫ debẽt se tales cupidi floꝛib⁹ ornare pietatis. Quia dicit Hiero. glosus in epl̃a ad nepotianũ. Nõ memini me legisse mala moꝛte moꝛtuũ q̃ libenꝫ opa pietatis exercuit. Hꝫ eñ ml̃tos intercessoꝛes. ⁊ impossibile est ꝑces ml̃toꝛũ nõ exaudiri Gaudeãt ꝑcea maria ꝫ est tribulati. ⁊ q̃ sunt amaro coꝛde. qz hodie venit saluatoꝛ odij ⁊ tribulationis secatoꝛ.

Qđ figuratū ē Jone. j. vbi legit q fcā fuit magna tēpestas in mari qñ Jonas voluit fugē in tharsis ⁊ nō obedire dño vt iret in niniuē ciuitatem. Naute igit miserūt sortes ⁊ cecidit sup Jonā. ad quē dixerūt. Quid faciem⁹ tibi. ⁊ cessabit mare? Quib⁹ ionas. Tollite me ⁊ mittite in mare. scio eñ q ꝓpt me facta est tempestas. Tulerūtq ionā ⁊ miserūt. ⁊ stati cessauit mare a furore. Et ꝓparauit dñs piscē grandē q ionā in se suscepit. Spūalr p Jonā q interptat colūba xps designat. qz sicut colūba caret felle. ita xps caruit felle peccatoꝝ. Sz p nautā intelligitur de⁹ pater ⁊ fi. ⁊ spiri. qz sicut nauta regit nauem. sic de⁹ regit vniūsa. Teste Boe. in li. j. de ꝯso. phie metro. v. O stelliferi ꝯditor orbi. q ꝑpetuo nexus solio. rapido celū turbine versas legemq pati sidera cogis. oia certo fine gubernas. Hi igit tres in psonis. sed vn⁹ de⁹ i essentia. miserūt inter se sortes. qs descēderet ⁊ hui⁹ mōi tribulatōz auferret. ⁊ cecidit sors sup xpm filiū dei. Jō dixerūt ei alie due psone. Quid faciemus tibi. ⁊ cessabit tribulatio? Et ille. Tollite me inq ⁊ mittite in mare mūdi. Quia probat mgr li. iij. di. j. q ꝯueniēs fuit q mitteret filius ⁊ nō pr vl spūssanct⁹ sic inq̄ens. Nō pr nec spiritussanct⁹. sed sol⁹ fili⁹ in carne missus est. qđ ideo factū est. vt q erat in diuinitate dei fili⁹. in hūanitate fieret filius hois. Nō pr nec spūssanctus carnem induit. ne alius in diuitate esset filius. ⁊ ali⁹ in hūanitate. Et ne idē. s. in diuitate esset pr. ⁊ filius. s. in hūanitate. si de⁹ pr de hoie nasceret. hec ille. ⁊ qz vt dicit ibidez mgr Opa trinitatis sūt idiuisa ab ex. Jō tulerūt eū pr ⁊ spiritussanct⁹ ⁊ miserūt ipm in mare hui⁹mōi ⁊ ip se filius se misit. ⁊ tribulatōes ⁊ tēpestuose clamatōes cessauerūt. Jō dixerūt sancti pres a tribulationib⁹ ꝺetati illud Tob. iij. Nō delectar| in ꝑditōib⁹ nris. qz p⁹ tēpestatē tranquillū facis. ⁊ post lachrymatōz ⁊ fletū. exultatōez infūdis. Sz dns spūssanct⁹ ꝑpauit piscē magnuz. i. btām vginē mariā. Fm illud qđ ꝑdixit angelus Lu. j. Spūssanct⁹ supue. in te. ⁊ vir. al. ob. tibi Et illa accepit hodie xpm in vterū suum. Gaudeant ⁊ demū peccatores. qz iste venit hodie i carnē. q piecit post tergū suū oia pcta. Esa. xxxviij. Iste hodie missus est ad nos q est frat nr sponsus nr ꝑpatus misereri. ⁊ tegē oia pcta nostra ⁊ pjcere ea in pfundū maris. ⁊ remittē qsi nūq fuissent. dummō ꝙuerti voluerim⁹, ⁊ ō cetero abstinē. Sicut ait Amādus li. j. c. iiij. Jōo dicit apls. j. Timo. j. Fidel Fm. i. ver⁹ ⁊ omi acceptōe dignus. qz xps ihs venit in hūc mūm pctores saluos facē. Et b q ad pmū. Quantuz ad scām sciendū q ad experientiā videmus qñ venit tpus calidū anni. arbores vndiq ramis viridibusq folijs pulchre vestiunt floribusq fulciunt. ⁊ fructibus circūq replent. Si autem venerit frigiditas q caliditati cōtrariat flores destruit atq fructū. Cui⁹ rō Fm naturales est qz in calido tpato arbores in humore abundant. q se diffundit descendens a radice ⁊ arborem facit germinare. In hyeme aūt frigore idē humor relinquēs ramos. radici se infūdit. Jō arbor tali humore orbata sterilr efficit ⁊ arescit. Si aūt eadez arbor ꝑorib⁹ debz coronari folijs ⁊ floribus. necessariū est bonū nunciū ꝑcedē. ⁊ b est ver. qđ incipit in cathedra petri. Fm illd ꝑo ete. Aer petro dat. estas exinde sequet Et hoc portat bonū nunciū q arbores ꝑstinū recipiūt decorem. Mystice p arborē in ꝑposito. ꝑio intelligo hoiem. qz sicut ab arbore veniūt fructus. ita ab adam pmo hoie oēs hoies originalr pro cesserūt. Hunc hominem. s. pmū pulcherrime ornauit ramis pulcherrimis floribus ꝟtutū ⁊ fructibus boni opis. Quia vt legit Gen. j. Deus creauit ipm ad imaginē suā. ⁊ posuit eū in locū amenū fructuosum arboribus magnū. ⁊ magno fonte fecundū. Et vt ait mgr li. ij. sen. dis. xvij. Dedit sibi lignū vite ad edendū qđ diuit⁹ accepit hanc vi. vt q ex ei⁹ fructu comederet. corp⁹ eius stabili sanitate ⁊ ꝑpetua soliditate firmaretur. nec vlla infirmitate vel etatis imbecillitate in deterius vl in occasum laberet. Jō dicit in eodē di. xix. q pmus hō fuit immortal. qđ non habuit ex natura. sz ex lig vite habebat nō. posse mori. Cui cōsonat aug⁹. sup Gen. Quodam mō creat⁹ est hō immortal. qđ erat ei ex lig vite nō de ꝑditione nature. mortal erat de ꝑditōne corpis animalis. immortal bñficio ꝑditor. Dedit q pmis parētibus hāc ꝓgatiuā. vt si nō peccassent sine omni peccato ⁊ macula in paradiso carnali copula cōuenissent. ⁊ esset ibi thor⁹ imaculatus. ⁊ cōmixtio sine ꝙcupia. atq genitalibus mēbris sicut ⁊ ceteris impassent. ⁊ ibi nullū motum illicitū sensissent. vt dic in eodē li. dist. xx Fuit etiā adam pfect⁹ creat⁹ in cognitōne scie. qz omibus animātib⁹ imposuit noia. vt ostēderet q singulorū noticiā haberet q oia ppt ipm creata essent ⁊ ab illo regēda. vt dicit mgr vbi supra di. xxiij. Horū omnium deus. Idem ibidez distin. xv. Sanc dici pōt q creata nihil homini nocuissent si nō peccasset. Puniendoz nā q vitiorū ⁊ terrendorū vel pbande vel pficiendē ꝟtutis causa nocē ceperūt. Sz ipe adā dnatus fuisset oibus creaturis. Fm illud Gen. j. Dominami piscibus mar| ⁊ volatilibus celi. et vniūsis animātibus q sunt sup terrā. Si ei euocasset piscem de mari. volucrē de aere. bestiam de nemore. veniēdo stati tanq dño suo obedisset. Nec etiā ab alijs alimētis impedimentū habuisset. Si iacuisset in igne nō arsisset. in aq nō submersus fuisset. terra non ipm oppressisset. Aer nō suffocasset. Insup ꝑdit⁹ fuit q̄tuor ꝟtutib⁹. miꝛicordia ⁊ veritate. iusticia ⁊ pace. Ita

decenꝫ ornat⁹ fuit adã tanꝯ pulꝯ arbor i statu calido innocẽtie. Et de ꝫ statu vt dicẽ mgr̃ li. ij. di. xx. Transferẽdus erat cũ vniũsa posteritate sua in meliorẽ dignioremqꝫ statũ vt celesti et eterno bono in ceꝫ sibi parato frueret. Gz diabolus vt ibidẽ di. xxj. videꝫ hoiem p obedientie hũilitatem posse ascẽdere. vñ ipe per superbiam ruerat. inuidit ei. Et quia illi per violentiam nocere nõ potuit ad fraudẽ se ꝓtulit. vt dolo hoiem supplãtaret. quẽ ỽtute supare nequi erat. Ne aũt fraus sua manifestaret. in sua specie nõ venit ne apte cognosceret ⁊ ita repellere tur. Gz in specie aliẽa ⁊ cũ horribili in qua eius malicia nõ facilie posset deꝑhendi. veit em̃ ad hoiem in ꝑpente q̃ si pmissus fuisset in spẽ colũ be venire maluiſſz. ſz nõ erat dignũ vt spũs malignus illã formã homi odiosaz faceret. in qua spũs ſanctꝰ apparitur⁹ erat. Veniẽs igiꝫ ꝑpens vt dicit mgr̃ stetit corã femina in q̃ min⁹ ratõez vigere nouit. ⁊ non audet in ỽba psuasiõis exire timẽs deꝑhẽdi. sed sub inꝛrogatõe eã aggredit. vt ex respõsiõe colligeret ãliꝫ in malicia ꝓcedere possit. Cur inq̃t ꝓcepit vob̃ dñs vt non comederetis de omi lig̃ padiſi? Rñdit mr̃ De fructu lignoruz q̃ sunt in padiso vescimur. De fructu ỽo ligni qd̃ est in medio padisi. ꝓcecepit nob̃ ne comederem⁹ ⁊ ne tãgerem⁹. ne forte moriamur. In q̃ ỽbo dedit sibi locũ temptã di Jõ diabolus mox dixit. Neq̃q̃ morieni. scit enim deꝰ in q̃ ⁊c. In quo ꝓmisit ꝑmiũ. si comederẽt haberẽt ſimilitudinẽ dei ⁊ sciam boni et mali. Audiẽs igiꝫ hec mr̃ ãdã elatio pulsauit mentem suã. vt dicit mgr̃ li. ij. di. xxij. qz credidit et voluit habere ſimilitudinẽ dei. Nõ confirmat aug⁹. sup Geñ Nõ inq̃t est putãdũ q̃ hõ decipere tur nisi ꝓcessisset in eo q̃dã elatio ⁊c. sperans igiꝫ hec conseq̃. tulit de fructu ⁊ comedit. Sed adã nõ fuit seductꝰ eo mõ q̃ mr̃. non em̃ putabat esse verũ q̃ diabolꝰ suggerebat. in eo tñ seductus credi põt q̃ cõmissum veniale putauit qd̃ pemtoriũ erat. Potuit etiã aliq̃ elatio mẽti ei⁹ ineſſe ilico p⁹ tẽptatõz ex qua voluit lignuz vetitũ expiri cũ mulierẽ nõ vidit mortuaz esca illa ꝓcepta. Cogitãs igiꝫ adam de miscõia dei ⁊ pomũ ſumens comedit. ⁊ psuasioni mulieris ꝓsenſit nolens eã ꝓtriſtare. ⁊ eã a se alienatã relinquere ne ꝑiret. arbitrat⁹ illud esſe veniale et nõ mortale delictũ. qd̃ tñ exit⁹ aliter indicauit Plus tñ peccauit mr̃ q̃ vir. qz in ea maioris tumoris pſumptio fuit q̃ etiã in se ⁊ in deũ ⁊ in primũ peccauit. vir aũt tñ in se ⁊ in deuz. Si tñ vir nõ peccaſſet. mime humanũ gen⁹ peccatis corruptũ periſſet. vt dicit mgr̃ li. ij. di. xxij. Adã igiꝫ peccãdo oẽm ornatũ pdidit. Nam q̃ habuit posse nõ mori in statu innocentie. in statu peccãdi habuit moriẽdi necessitatẽ. ſm illud apl̃i ad Ro. viij. Corp⁹ ꝓpe pctm̃ mortuũ ẽ. i. necessitatẽ moriẽdi in se hũit. q̃ ꝑus genuiſſent ſine macla ⁊ mala ꝓcupia. p⁹ pctm̃ fuit culpa. qz talꝭ letalꝭ egritudo mẽbris hũanis inheſit. vt dicẽ mgr̃ li. ij. di. xix. ⁊. xx. Qui in statu innocẽtie habuit ſapiam p⁹ pctm̃ incurrit ſtulticiã. ſm illud pſ. xlviij. Hõ cũ in honore esset nõ intelle. Jõ dixit ad eũ dñs. Ecce adã q̃si vnus ex nob̃ fact⁹ est sciẽs bonũ ⁊ malũ. q. d. aliẽ sibi euenit Gz tm̃ mgr̃ li. ij. di. xxij. dicẽ q̃ illã sciaz ⁊ prouidentiã q̃ creata sibi subiacerẽt. ⁊ rõe illius gubernarẽt vt sciret ill⁹ quidẽ necessaria a qb⁹ cõsequi emolimentũ debebat hõ peccãdo non pdidit possibilitatẽ. nec illaz q̃ carnis necessaria puidẽt. Idcirco hõ in scriptura de hmõi non erudit. ſz de scia aie quã peccãdo amisit. Etiaz aialia q̃ in statu innocentie sibi obedissent. post pctm̃ facta sunt rebellia. ſiliꝫ cũcta elemẽta Alias etiã ỽtutes q̃tuor pdidit ꝓpe pctm̃. Par q̃ ⁊ miscõia ipm relinquẽtes in celũ ascenderunt qz in his nongenti. xxx. annis q̃b⁹ vixit Adam Geñ. v. nõ habuit pacẽ ⁊ reqem. ſz laborez. ſm qd̃ dixit dñs Geñ. iij. In sudore vult⁹ tui. vescpa. tuo. Misericordia etiaz sibi nõ subtraxit neq posteris suis in q̃q̃ milia. ⁊. cc. min⁹ vno ãnis Gz veritas ⁊ iustitia hec renuẽtes ipm ⁊ filios suos p illud tps q̃ iuſt⁹ punierũt. Tandẽ celestis pr̃ vt ait. b. Berñ. in q̃dam meditatõe. videns hũanũ gen⁹ ꝓpter pctm̃ pisse. ⁊ dura oppressione diabolo subiacẽ. audiensq̃ clamorẽ iustorz dicentiũ cũ pſ. cxliij. Inclina dñe celos tuos ⁊ descẽde. Et iterũ. Utinã dirũpes ce. ⁊ descen. Esa. lxv. Miscõia est mota in suo ꝓsistorio diuinitatis ꝓsiliũ habuit de creature libacõe vicz hois in q̃ habuit q̃tuor ꝓsultrices. Prime due fuerũt miscõia ⁊ vitas. Miscõia fuit in celo. ſz vitas veit vsq̃ ad nubes. ſm illud pſ. xxxv. Dñe i celo miscõia tua ⁊ ꝛ. as tua vsq̃ ad nubes. Miscõia allegat ꝓ hoie. Ecce inq̃t iratus es dñe. nõ est q̃ inuocet nomẽ tuũ. qz audacter peccãt hoies ⁊ te offendũt. ⁊ non est q̃ surgat ⁊ teneat te ab ira tua. Si em̃ oẽs hoies pdas vt inimicos quos postea habeb̃ aicos. Supsit ꝓ se dictum aug⁹. Et mgr̃i in li. ij. di. j. Nõne feciſti hoiez creaturã ratõnalẽ vt summũ bonũ intelligeret. intelligẽdo amaret. amãdo possideret. at q̃ possidẽdo frueret. q. d. vtiq̃. Igiꝫ si peccauit hõ q̃ vltio tibi occidẽdo ỽmiculũ. ⁊ si ꝓdem nab̃. q̃d tibi ꝓ hõ gl̃e tue. Quia scriptũ est psal. xxxviij. Infernꝰ nõ ꝓfitebit tibi. ne. m. lau. te. Idcirco vt petijt pſ. xliij. Exurge q̃re ob. dñe. exur. ⁊ ne repel. in fi. Usq̃quo pr̃ misericordiaz iraſceris sup oratoz tui tui Cõütere dñe vsq̃q̃ ⁊ deꝑcabil⁹ esto sup ỽos tuos. Aũte iram tuã misericors ⁊ miſrator. Exurge dñe liba hominẽ quẽ creasti ad tuã imaginẽ. qz nõ est q̃ redimet ꝓter te. Tu igiꝫ exurgẽs miſereberi syõ. i. aime qz tps miserẽdi ei⁹. qz veit tps. Qõ audiens

ritas ait. Bñe iustus es ⁊ rectū iudicium tuū
Scio q̄ oia q̄ ꝓcedūt de labijs tuis nō facis ir-
rita. Tu em̄ dixisti ꝑ sñia. Gen. ij. Quocunq;
tēpe comederitis ex eo morte moriemi. Et illa
sñia nō dz falsa inueniri. alʒs ego pereo si miseri
cordia debet exaudiri. Luz aūt ille due ꝯsultri-
ces nō possent mediū redēptōis inuenire. acces
serunt alie due. s. pax ⁊ iusticia. Pax allegabat
ꝓhoie dicēs. Cū deꝰ cogitat sp cogitatōes pa-
cis ⁊ nō afflictōis. iō dz iure hoiem penitētē re-
cōciliare. Justicia aūt ꝑ parte dei dicens. pś. j
Non sic impij nō sic. sz veniat morꝫ sup illos ⁊
descendāt in infernū viuētes. Insup scriptū ē
Esa. xxvj. Iniq̄ agens nō vide. glaz do. Cū q;
nec iste cōsultrices possent ꝯcordare. dedit ꝯsi
liū sapientissimꝰ Salomō xp̄us filius dei vt fie
ret morꝫ bona q̄ innocēs moreret. ꝑ cuiꝰ morte
hō ꝓditus libaret. Querētes igit talē innocen
tem nusq; inuenerūt. qz nēo potuit dicē. mūdū
est cor meū. purꝰ sum a pctō. ꝓuerb. xx. Quibꝰ
sic referentibꝰ dixit. Nec vos q̄q; scitis. Ne-
scitis inquā. qz scriptū est pś. xiij. Oēs declina
uerūt sil̄ inuti. fa. s. nō est q̄ fa. bo. ⁊c. Querite
igit q̄s sit ille vnus. ⁊ inuestigātes inuenerunt
q̄ xp̄s ille vnus esset. q̄ inuēto ꝓtulerūt senten
tiam diffinitiuā dicētes. Qui dedit ꝯsiliū. cōfe
rat auxiliū. Audiēs aūt iudex xp̄s q̄ istō dede-
rat ꝯsiliū. q̄ pati deberet ꝑ hoie ait. Gene. vj.
Penitet me fecisse hoiez. Recte fecit xp̄s sicut
sartor. q̄ cū fecisset bonā tunicā quā aliꝰ intuen-
do macularet. q̄ maculata ad sartorē portaret.
⁊ ille ꝓpter maculā necaret. ille diceret. Peni-
tet me fecisse tunicā. sic de xp̄o q̄ fecit humanā
naturā bonā. Gen. j. Vidit deꝰ cūcta q̄ fecerat
⁊ erāt valde bōa. Sz adā peccādo eam macula
uit. ⁊ xp̄us ꝑ ea pati debuit. Jō dixit. Penitet
me fecisse hoiez. Sz qz humanū genꝰ redimi ñ
potuit. nisi bonꝰ nūciꝰ p̄iret. Recte sic arbor q̄
pdit pomem pulchritudinē nō omat florib' nisi
p̄cedat p̄us ver. q̄si bonꝰ nūciꝰ. Jō xp̄s vocans
nūciū gabrielē dixit. Veni gabriel. vt ptz i ser-
mone p̄cedēte mēbro. ij. Et subdit. Angelꝰ au-
diens hec. intra se cogitās ⁊ dicēs. Stupendū ē
h̄ miraculū ⁊ ois scie p̄cellit sensuz. Qui in che
rubin terribilis ⁊ in seraphin inuisibilis ⁊ in oi
bus angelicis virtutibꝰ incōp̄hensibil' est. tamen
vult incarnari. Et puelle sui habitaculi pōtiaz
repromittit. Pōt ne vterꝰ capere eū. q̄ non capit
Hec ⁊ hmōi angelo cogitante. ait dñs ad eum.
Quid turbaris o gabriel. Nunq̄d nō a me paꝰ
missus es ad zachariā sacerdotē ⁊ natiuitatem
Johis ei nūciasti Nūq̄d nō annūciatōis tue ef
fectū p̄secutꝰ sum Nūq̄d nō illa tūc sterilis ē se
ges facta. q̄ iam carebat. i. p̄caristia deficiebat
Nūq̄d impossibile est aq̄ō me q̄ creaui oia ver
bo. Tur g̃ ambigis. Ad hec angelꝰ. Bñe opus
q̄dem extitit tue charitat̄ qō ex a nobe pficitur

Testis est zacha. pꝰ illū rebeccꝫ ⁊ anna. q̄ misē-
rie ⁊ passioni sterilitatis sil̄ fuiētes a te libtatez
acceperūt. Virginē aūt parē q̄ genitura de vi-
ro nō ē. supat oēm legū naturā. ⁊ tuā quō annū
ciabo puelle p̄sentiā. Te em̄ celi ⁊ tre non capi
unt fines. ⁊ quō te vterꝰ capiat virginal'. ⁊ quō
feret maria ignē tue charitat̄. Cui dñs Si lesit
ignis in solitudie rubū ledat vtiq; mariaz mei
p̄ntia. q. d. Sicut ignis ardebat. nec rubum le-
debat. sic mea p̄sentia mariā nō ledat. Et tunc
angelꝰ impleuit mandatū domi. Et de sūmo ce
lorū exiliēs ad virginēq; ingrediēs eā salutauit
dicēs. Aue gr̄a ple. do. te. ⁊c. Angelus em̄ fec
sicut faciūt solēnes nūcij a secularibus dñis. vt
puta regibꝰ vl̄ p̄ncipibꝰ missi. regalē virginez ad
pcandū. Ideo q̄n veniūt ad ip̄am. p̄mittūt sa-
lutatōz ei se reuerenter inclinādo. et sic de facili i
clināt ad ꝯsensuz suorū dñoz. deinde dñorum
aperiūt volūtatē. Si aūt ex h̄ viderint virginez
turbatā. cōsolant̄ eaz dñtes. O virgo amena ne
turbet̄. qz rex nr̄ qui est diues sp̄m tuā concu
piuit. ⁊ tua dilectio apō ip̄m gr̄am adinuenit.
Jta angelꝰ p̄mo salutauit virginē ex pte regis sui
Et qz vidit eā turbatā ait. eā appellādo dicēs.
Ne timeas maria inueniſti em̄ gr̄az apud do.
Et stati subdit volūtatē regis. Ecce ꝯci. ⁊ pa.
filium ⁊c. Jō dicit. b. augꝰ. in p̄mōe ho. Audi-
uimus nūciū gaudia magna nunciātē. iudicia leti
cie. vocē auxilij. reuocatōz fuitutis. Ecce āge-
lus ad virginē loquit̄. vt deinceps p̄ces mulie-
ri nō p̄motinet̄. missus gabriel angelꝰ toti mū-
di nūciare salutē deferēs ade reuocatōis p̄scri-
ptum. Missus est gabriel ad virginē. vt ignomi
nia femie exhausta ferat salutē. Missus ē ad
amatū regis angelorū palaciū. p̄parare mūdū
spōso thalamū. missus est ad virginem. q̄ despō-
sata est q̄dē ioseph. Fuabat aūt ibu. missus lu-
cerna nūciare solē iusticie. Missus crepusculū
lumen p̄currens diei. Missus ē gabriel mani-
festās eū q̄ ē in sinu p̄ris ⁊ in vlnis mr̄is. Mis-
sus est miles vociferās secretū regis. qō cogſci
tur fide nō discussiōe. Hec augꝰ. Jō dz. Hec est
dies boni nūcij. Sed illō est notū q̄n aliqs rex
p̄potens ad hūilē mitteret virginē ⁊ ip̄am dita-
ret. ⁊ in suū ꝯiugiū sumeret. illa vtiq; ꝯsentiret
Sic h̄. j. Re. xxv. vbi legit̄ q̄ rex dauid misit
nūcios ad abigail. vt eā sibi despōsaret in vxo-
rem. Illa aūt postq̄ audisset nūcios. adorauit
in tra ⁊ dixit. Ecce famula tua sit in ancillā. vt
lauet pedes suorū domi mei. ⁊ sic dedit cōsen-
sum. Et sic Maria auditis nuncijs angeli Ga
briel illud. s. q̄ elegisset eā in spōsam. ⁊ veriꝰ in
matrē b̄ndictam. ꝯsensit nūcio dicens hūiliter.
Ecce ancil. dñi. ⁊c. Quo facto ꝯceptus est xp̄s
⁊ h̄ quo ad secundū. Quantū ad tertiū est notā
dū. ꝑli. in spe. na. di. Pāthera est aial pulcrū
⁊ his qui sibi in aliq̄ subueniūt. nullo mō est in-

gratū. Nam sicut idez ait q̄ q̄dam vir sek ex casu venit in deſtū in quo vidit foueā ꝓfundam in qua collapsi erant catuli pāthere. nec de p se poterāt de ea ascēdere. neq; p matrez adiuuari Ille aūt pietate motꝰ in foueā descendit ⁊ catulos inde subleuauit. Qd̄ videns panthera edu xit virū illū p solitudinē leta ⁊ blandiēs vt sibi gr̄as referre facile appareret. Spūaliꝛ p pāthe ram sancta mat̄ eccl̄a intelligit̄. ⁊ vt dicit Ysid. li. xij. q̄ filij panthere cū in vtero mr̄is cōualuerint ⁊ ad nascendū iam vires receperit. mordēt matrē lacerātq; vnguibꝰ eiꝰ aluū tāq; sui ptui resistentē. Ita mali filij ⁊ filie eccl̄e cū apte sunt ad peccandum. si tūc resistit eccl̄a p suos doctores ⁊ p̄dicatores. ipam ỳbis suis detractorijs ⁊ ỳberibus lacerāt. sicut faciūt heretici ⁊ mali xp̄iani. ſ. de q̄bus cōquerit̄ ꝓpha Amos q̄nto Odio habuerūt in porta corripientē. ⁊ loquentem pfecte. ſ. doctores sanos. abominati estis. Sz p virū intelligit̄ xp̄s. de quo dicit Zacha. vj. Ecce vir oriens nomē eiꝰ. Hic vir ambulās in deſto. i. in celo. quod dictū fuit desertū ꝓpt̄ casum malorū angelorum. Luc. xv. vidit filios panthere. i. eccl̄e lapsos in foueaz eterne dānationis. Et hodie motꝰ pietate descēdit ad eos. vt eos liberaret. Sicut ait Exo. iij. Videns vidi afflictōnem populi mei q̄ est in egypto. ỳ est in tenebris peccatorū. ⁊ clamorem eiꝰ audiui ⁊ descēdi vt liberarē eū. Et ỳ ꝓpendēs sancta ecclesia nō tacet. sz hodie lete decātat gr̄as sibi dicens. Hec est dies quā fecit dn̄s. ⁊c. vsq; gl̄a tibi dn̄e. Et ad hanc gr̄atitudinē inuitat suos filios cū cantat in ps̄. xcvij. Cātate dn̄o cāticū nouū Dicit glo. Cātate vita ⁊ lingua de xp̄i incarnatione ⁊ redēptōne humane nature. quia mirabilia fecit. Et hec sunt q̄ hodie ỳgo concepit ⁊ nouē elapsis mensib⁹ ỳgo pepit ⁊ post partuz ỳgo ꝓpetua mānsit. Et subdit ratōez quare cantare debēt filij sui dicētes. Notū fecit dn̄s salutare tuū. i. filiū quē desideras Jacob ait Gene. xlix. Salutare tuū dn̄e expectabo. Et Luc. ij. Symeon dic̄. Viderūt oculi mei salutare tuuz ỳ est xp̄m. Reuera xp̄um hodie p sua incarnatōne laudare debem⁹ ⁊ gr̄as referre sibi. quia si tacuerim⁹ a laude ⁊ gr̄arum actōe. ⁊ nolueri/mus hanc pietatē magnā nob exhibitā. sceleris arguemur. Sicut contigit cuidaz monacho de quo legit̄. q̄ cū fratribus veit ad eccl̄az vt psalleret. ⁊ cū in missa cantaret̄ ille articulus simboli Niceni. Incarnatus est de spūsancto. Ut vt alij dicūt cum ỳ legeret̄ Job. j. Et ỳbum caro factū est Genibus alijs fratrib⁹ deo humilit̄ inclinantib⁹. gr̄asq; agentib⁹. ille solus sedere manens in stallo gr̄as non retulit. Statimq; ex diuina pmissione venit diabolus in specie ethiopis. ⁊ ip̄m guiter in maxillaz pcussit q̄ vestigia digitorū ad tempa vite in ipo remāserūt. Et dixit ad ip̄m. Si deꝰ naturā angelicā p me assūpsisset. ego me ad terrā facietenus pstrauissem ⁊ tu miser ingratus existis de incarnatōe saluatoris tui. Idcirco nō simus ingti. sed chr̄istū in eternū ꝓpter suā sanctissimā incarnatōz collaudemus. ⁊ gr̄as illi agamus. Ut mereamur de illa exultare ỳ in gr̄a. ⁊ tandem in eterna gl̄a.

Sermo in cena domini.

Venite comedite panem meum. ⁊ bibite vinuz q̄ miscui vob. prou. ix. Medicus Johs A mesue in ꝑma practica dicit sic. Dis in q̄ aliq̄d mali aut morbositatis latitat ⁊ in vere medicis aut laborib⁹ purgat⁹ nō fuerit. estate succedente piculosis febribus estuabit. Si aūt medicinal curauerit accipere infirmitas expurgat̄. Et ratione huiꝰ ponit cōstantinꝰ. q̄ morbus q̄ in vere intraz corꝑ remānsit. aduenīte caloze estatis piculosius estuabit. Mystice loquēdo. Quis est iste q̄ nō habeat in se malū peccati vel morbum aime latitare. Certe nemo. multa eñ mala occulte ꝓpetrantꝰ. de q̄bus dicit. b. Bern̄. lib. medi. c. xij. Magis timeo malū q̄ō facio in abscondito q̄ō q̄ō facio in apto. Malū eñ q̄ nullus vidit. nemo reꝑhēdit. ⁊ vbi nō timet̄ repze hēsor. securi⁹ accedit tēptator. ⁊ facili⁹ iniq̄tas ꝓpetrat̄. hec bern̄. Multa etiā cōmittim⁹ mālte ste p q̄ aie nr̄e morbositatē ꝓtrahūt ⁊ assumunt ⁊ illa in nob p obliuionē manēt latitare. a q̄bus si volum⁹ expurgari ⁊ sanari necesse est nob vt nobilissimā medicinā corꝑis xp̄i in ỳe ỳ ē i isto tpe gr̄e sumam⁹. De qua dicit. b. Bern̄. in sermone. Corꝑ xp̄i est pegrinātib⁹ dieta. egrotis medicīa. debiles cōfortat. valētes delectat. languores sanat. sanitatē conſuat. fit hō mansuetior ad correptōez. patientior ad laborē. ardentior ad amorē. ⁊ ad obendientiā ꝓnior. ⁊ ad q̄tiarū actōz deuotior. hec ille. Et vere dic̄ q̄ hāc dignissimā medicinā nō sumeret pic̄o se exponeret. Quia dr̄ de pen. ⁊ re. c. Omis vtriusq; sexus postq; ad annos discretōis venerit suscipere debet ad minus reuerent̄ in pasca eucharistiā sacramētū. nisi forte de ꝓpr̄ij sacerdotis consilio ob aliquā ratōnalem cām ad tps ab eius precepte duxerit abstinendum. Et subdit pena. Alioq̄n ⁊ viuꝰ ab ingressu eccl̄e arceat̄. i. expellat̄. ⁊ moriēs xp̄iana careat sepultura. Hec Inno. iij. Jō ne hō in tale incidat piculū sue aime. vocat nos xp̄s hodie ad hāc medicinā dicens Venite comedite panē. i. corꝑus meū sub specie panis exhibitū tanq; saluberrimā medicinā de qua dr̄ Ecci. xxxviij. Altissimꝰ de terra. id ē de carne ỳginis creauit medicinā. ⁊ vir prudēs nō abhorrebit eā. In ỳbis ꝓpositis duo tāgūtur. Primo vniūsalitatis vocatio. ibi. venite. Scōo necessitatis manducatio. ibi. comedite.

Be ꝑmo est notandū. cū reges terre faciūt conuiuia magnifica. vt cōuiuia nuptiarū. ꝓ oibus inuitāt ad illa ꝑmit⁹ suos ꝑncipes. deinde generaliť oēs pplos. vt sic eoꝝ regia ptās latius demonstreť. ⁊ ꝫ figuratū est ihester. j. vbi legitur q rex asuerus in tertio anno imperij sui feč grande ꝙuiuiū cūctis ꝑncipibus ⁊ pueris suis ꝑfectisq; ꝙuinciarū coꝝā se vt oñdēt ill' diuitias gl'e regni sui ac magnitudinē. Cūq; compleret dies cōuiuij. inuitauit oēm pplm q̄ inuentus est in susis a maximo vsq; ad mīmū. Spūaliter asuerus inť ꝑtať btūs ⁊ significat xp̄m. q̄ ꝑm hiero. est oim supnoꝝ ciuiū btitudo ⁊ gl'ia q̄ eius celsitudis faciē cōtemplāť. Hic igiť xp̄s beatissim⁹ fecit grāde cōuiuiū tertio anno ꝑfectionis sui. ꝙm⁹ ann⁹ fuit stat⁹ nature. Scōs status leg's. Tertius stat⁹ gr̄e. in quo fecit grāde ꝙuiuiū. qñ instituit eucha. sacramētū. Be quo dicit. b. Bern̄. in quodā ꝑmone. O sacrū et nobile cōuiuiū sacr̄m sacramētoꝝ. sanctū sctōrum amoꝝ amorū. dulcedo dulcoꝝ. Vere hec sūt festa paschalia in q̄bus adest p̄ ⁊ filius ⁊ spūssanctus. in q̄bus fit vna caro spōsa cuz sponso. aia sancta cū xp̄o. Be hoc etiā dicit. b. Hieroni. vt hť in epla Eusebij ad eūm Damasuz. O nobile inq̄t cōuiuiū in quo sub panis specie tot⁹ xp̄s sumiť de⁹ ⁊ hō. Et ita tot⁹ in specie panis ⁊ in q̄libet eius ꝑticula. ⁊ in vini specie. ⁊ in q̄libet gutta. sicut in panis tot⁹ sic ⁊ in vini specie siť. Nam tot⁹ ꝑfect⁹ ⁊ integer sub panis specie. et sb q̄cunq; mīma ꝑticula. ⁊ idē tot⁹ i vini specie ⁊ in q̄libet gutta ꝑmanet hec ille. Sed di. quare xp̄s hodierna die instituit ꝫ nobile cōuiuiuz sui sanctissimi sacramēti. Ad ꝫ dic̄ san. Tho. i tractatu de corpe xp̄i. q triplex est cā institutōnis. Pria mēoria saluatoris. Scōa sacrificium altaris. Tertia cibus hoīs. Et subdit. Hec tria disponit in ꝫ sacramēto. dei sapia ⁊ra vetera mala. ⁊ q̄ sunt illa declarat. Cōtra obliuionem dei. ⁊ra debitū rapine aliene rei. ⁊ ⁊ra corruptionē pomi mortiferi. Primi eīm pentes in hec tria ceciderūt mala. Expentina fraude decepti ⁊ ꝑ eos successores sunt ꝑuati. Be ꝫ hť Ecci. x. Initiū superbi hominis est apostatare a deo. q; ab eo q̄ fecit eū recessit. ⁊ in obliuionē dei deuenit. Be scōo legiť Geñ. iij. Videš mlier lignum q esset bonū ad vescendū. ⁊ pulchrū oculis. tulit ō fructu eius ⁊ comedit deditq; viro suo. ⁊ sic rapinam comiserūt. Be ťtio legiť Geñ. ij. de ligno scie boni ⁊ mali ne comedes in q̄cūq; die comederis ex eo morte morieris. qđ ⁊ factū est sic̄ testať ps. lij. Corrupti sunt ⁊ abomi. facti sunt in studijs suis. Sz ⁊ra ꝫ triplex malū institutū est hoc sacr̄m. Lu. xxij. vbi dr. Accipite ⁊ comedite ꝫ ē corpus meū qđ ꝓ vob tradeť. ꝫ facite in meā cōmemoratōz. Et est ꝑma cā. s. mēoria saluatoris ⁊ra dī obliuionē. Jō dicūt doctores. Sacerdos nūq; dz accedē diuina pagēdo nec laic⁹ diuia sumēdo nisi ꝑhabita dñice passionis mēoria. q̄liter suscepit obprobria. flagella. sputa vulnera. alapas. irrisiones. accusatōes ⁊ similia. Scōa cā i stitutōis est sacrificiū altaris ⁊ra quotidianaz delictoꝝ nr̄oꝝ rapinā. Sicut eīm corpus domi sc̄i oblatū est in cruce ꝓ delicto originali. sic offeratur iugiť ꝓ nr̄is quotidianis delictis in altari. Tertia cā est cibus hoīs. Est eīm cibus medicinal' ⁊ra pomi mortiferi corruptōz. Jō dic̄ btūs amb. in li. de ꝫ sacramēto. Corp⁹ xp̄i medicina spūal' est. Quarta causa pōt addi vt essz viaticū ꝑsentis pegrinatōis. Be qua dic̄ sctūs hiero. O sanctū nr̄e pegrinatōis viaticum. q̄ de ꝫ seculo neq; ꝑueniť ad celestis hierl'm ꝙsortium. patres nr̄i in desto manna comedēteť nō venerunt in terrā ꝑmissionis. Qui vo te comederit i tui fortitudie ābulabit ad mōtē dei oreb Et subdit dic̄s. Comestio delicatissima. in q̄ sapoꝛis ⁊ odoris est suauitas omne delectamētū ois medicia. omis sustentatio. ⁊ ois reḡes a labore. vbi oē est qđ desiderari pōt. Hec hiero. Ad illud ꝙuiuiū iocundissimū inuitauit celest⁹ asuerus ꝑmates suos. xij. apl'os. de q̄bus dicit ps xliij. Cōstitues eos ꝑn. s. o. t. Quia vt legiť Lu. xxij. q xp̄s māducās cū discipul' suis agnū paschalem ait. Desiderio desideraui ⁊c̄. Hic potest inseri hist⁹ q̄ facta est q̄nta feria vsq; ibi Egressus iesus transt torrentē cedron. ⁊ sic i his gestis inuenies q post lotionē instituit eucha. sacr̄m. ad qđ discipuli ꝑmo sunt vocati. Et non solū ipi ꝑncipes ẽre apostoli sunt ad ꝫ ꝙuiuiū salutiferū inuitati. sed etiā vniūsi. Ita vt mirat⁹ gl'osus doctor hiero. O esca inq̄t mirabil' ac stupenda delectabil' ⁊ iocūda tutissima ac super oia poptanda O singularis ⁊ laudita tua liberalitas q̄ supabundātissima ac ꝑdiga largitas vt eā nemi exortē facis nisi venire ꝓtēnat Et subdit. Si q̄s ḡ paruul⁹ est secure ad te veniat. ⁊ te comedēs fiat magn⁹ ⁊ relinquēs seinitas infantie. per semitas ambulabit prudentie Si q̄s debil' ad te declinat ꝑtin⁹ fiet fortis. Si q̄s infirmus. sanabiť. Si q̄s mortuus ē. si ad te adire voluerit vitā interminabilem apꝑhēdit. Si q̄s magn⁹ est ⁊ fortis. nec hic te desinat. naz sp abundanť in te inueniet quo pascit. Nemo certe sine te viuē pōt ad mōtū. Tu sol⁹ vitā oibus ꝑbes creaturis. ꝫ quo ad ꝑmū. Quātuz ad secūdū notandū. Dicūt naturales q oē aial vitā hñs necessario hr̄e oportet escā. Quia dic̄ Ari. li. de aia. Impossibile est aial sine nutrimento diu subsistē. Idcirco irūdines q̄ solū viuunt in aere de ꝙmibus. veniēte hyeme ne fame moriant ex defectu illoꝝ immergunt se paludib⁹ vel ꝑm Ari. li. vij. aialiū. iacent in caūnis arborū. vel trāsferunt se ad loca magis calida. Idē videmus in ciconia. Spūal'r interior hō. s. aia

si vult habere vitaz gre necessario indiget esca felicissima xpi corpe. Quia. b. hiero. loquēs de corpe xpi dixit. Tu es esca aime nō corpis. ipi guas mētē nō ventrē. Tu manducātē vt decet in te trāsmutas vt tui pticipatōe efficiat deus. nec tu in illū trāsmutaris. veluti alia facit esca corpea Et subdit exhortando ad susceptō nem huius delectabilissime esce. Gaude g fidel aia gaude z exultare. ne moreris his pasci delitijs hoc frui cōuiuio in quo nō carnes hircorū aut thaurorū sicut olim in lege. sz ver⁹ xp̄s deus et hō tibi pponit. hec ille. Sicut tn medici q i comestionibus corpaliū mlta sunt vitāda. q etiaz in sūptiōe hui⁹ esce mume sunt habēda. ꝓximū est loci sublimitas. Quia videm⁹ qto aliquid alti⁹ cernit tāto min⁹ estimat. Sic liquet de illi q in altis mōtib⁹ cōmorat. qz ceteris tardi⁹ im pinguant. Idē declarat ꝓli. in spe. na. de pomis q in altitudine arborū situant. q nō intātū capiūt ad se humorē z nutrimētū sicut illa q inferius collocāt. qz ab hūore radicis magis elōgant. z p alijs a ventis citi⁹ deijciunt. Ita ille q vult digne accipe hanc escā nobilē spūalē aie necesse est vt vitet sublimitatē supbie. Quia dicit gl'osus doctor hiero. Tu miserū arrogātez z supbū detestaris. diuitē etiā dimittis inanez z vacuū. Tu supbū z potentē deponis de sede z exaltādo humilē oibus imples diuitijs z tue dom⁹ vbertate satias. Jō qn sumus i extremis añ corpus dn̄icū hūilit nos pstern am⁹ in trāz humili clamātes voce. Dñe q̄s ego sum vt sim dign⁹ vt intres sub tectū meū. meruit enim hec pctōr hō. Certe dñe nō sum dign⁹ Nūq̄d ego sum melior qz omēs pres mei. tu moy si noluisti vno ictu oculi mōstrari. cur te nūc tm humilias vt patiaris ad hoiez descendē publicanū z pec catorē. z eū te solū māducare iubeas. hec hier. Sic z tu miser hō depone supbiā z amplectere humilitatē infimā q accedē debes ad escā hanc sanctissimā. Quia dicit ps. xxj. Edēt pau. z sa. tid est hūiles. z laudabūt dn̄m. Jō deuotus doctor Amādus in hora. sap. li. ij. c. iiij. docet quē libet accedē ad escā istā dicēs. Cū ad altare accedis. necesse est vt cū reuerētia debita z honore p̄cipuo occurras deo tuo deuotōe q̄dam hūili. Mirare q tāt⁹ dn̄s ad tātillū fuū. tāta nobilitas ad miserr⁹ miculū z tāta maiestas ad vilē le psum dignat venire. z dic cū metu z reuerētia Dñe nō sum di. vt in. tē. Sz. d. q. debeo ne me ex h dicto indignū iudicare? Ad h dicūt doctores q nō. qz q̄diu q̄s se indignū iudicat non dz accedere. qn̄ h diffinitiue iudicat q indign⁹ sit Etiā si als indign⁹ nō esset accedēdo indignus efficeret. qz faceret ꝓtra ꝓsciam. z sic edificaret ad gehennā. xxviij. q. j. c. oēs. Nec dz q̄s se ex temeritate dignū ad hoc sacm iudicare. Quia dicit Amādus vbi. s. Int natos mulieruz non surrexit q ex sola vtute z iusticia opez suoz tā q̄z ex cōdigno se sufficient pparare possz. etiam si vnus hō haberet oim angelorū naturalez puritatem z oim ꝓfessorū mundiciā. oimq̄z viatorum merita p vite austeritatē. ex his oibus nō fieret idone⁹ ad tāta mysteria pcipiēda. hec ille Et tal ex temeritate se dignum iudicās si essz dignus ex sumptōe fieret indignus. Qz si dixeri⁹ peccatū nō habemus nosmetipos decipimus. z veritas in nob nō est. j. Joh. j. Sed di. cū indignus nō debeat accedē. nec vnq̄z potero me dignū iudicare. q nō debeo accedē? Ad hoc dicunt doctores q nullus dz se dignū iudicare in hac vita. licz hō de h q sit in gra posset hre sig z cōiecturas. tn sine dei spāli reuelatiōe nūq̄z vere scire pōt an amore vel odio dign⁹ sit Eccs ix. Timē dz se eē hoiem indignū. sz nullaten⁹ se diffinitiue indignū iudicare. Qñ autez hō vult emēdare peccata ptērita z futura vitare. z ym doctorē Amandū vbi supra facit qō in se est ad gram se humiliādo magis ac magis dz se ppare z plus indignū q̄z dignū iudicare. qz h sufficē Nec req̄rit deus ab hoie h qō vidz esse impossibile. Qñcunq̄z suscipiēs corpus xpi facit qō in se est. diuina pietas supplet p graz h. ad qō p uenire sine gra non pōt. hec Amand⁹. Aliba aūt centurionis Mat. viij. dr. q non dicunt te meritatem iudicādo. sz reputatōis humilitatē. Scōm quod vitandū est in comestiōe cibi ē nimia parcitas. Quia sm medicos peior est exinanitio q̄z repletio. qz difficilior ad curandū. Jō docuit Bern̄. in epla ad cartusienses dicēs Affligendū est aliqn̄ corpus. s. p cibi parcitatez. sz non ꝓterendū p nimiā abstinentiā. qz modus i oibus est habēdus Sic q parce māducat hunc venerabilē cibum corpis xpi. peior efficit i aia Quia dicit venerabil⁹ Richar. de san. vi. In h beatissimo sacramēto xpi consistit salus fidelis aime. q g raro corpus xpi comedit salutē aime sue negligit. Sed in h apes sagatiores inueniuntur. De q̄bus dicūt naturales cū infirmant tunc auidius mel comedūt ꝓpter dilectōz quā ad ipm habent. ꝓper apes intelligunt hoies q̄ ob mlitudinē delictorū sepius in aia infirmāt. Ita vt dicere possint cū ps. vj. Miserere mei dñe qm infirmus sum sana me dñe. Sed p mel intelligit xp̄s. qz sicut mel est dulce. ita corpus xpi. Teste Bern̄. in tractatu de sacmēto. Dulcis em iesus est in voce. dulcis in facie. dulci in amore. dulcis in ope. z dulcior apparebit in diuinitatis visione. De h iterū ait. Jhs dec⁹ āgelicum. in ore mel mirificū. in corde pigmentum celicū. in aure dulce canticū. De isto melle sepius comedē debemus. cū sum⁹ infirmi. z h ꝓsumlit sap. ꝓuerb. xxiiij. Fili mi comede mel. quia bonū ē z fauū dulcissimū gutturi tuo. Qui aūt accidiosus fuerit in accipiēdo. fortasse ē in via

F

damnatõis. qz dicit hilariꝰ sup Mat. Damnandus siqdem ille hõ iusto dei iudicio ẽ q̃ accidiosus est carnẽ xpi sanguinẽq; sumendo Ut ꝫ p cibi nimiã parcitatẽ auaricia desigt. q̃ valde est vitãda ab eo q̃ debz corpꝰ xpi sumẽ. Qz dicit Eusebiꝰ in ꝑmone. Frustra qdẽ sumit cibus p̃ciose carnis xpi ⁊ sanguis. nisi mẽs frigida ⁊ extincta füit hois ab omi estu ꝓtaue cõcupiscẽtie ⁊ amoris. s. auaricie. Tertiũ qõ vitandum est in cõmestiõe est lubzicitas. qz lubzici pisces. vt anguille ⁊ ceteri corrũpunt stomachuz ⁊ cibariorũ aliorũ vlteriorẽ auferũt interdũ appetitũ.. Sic q̃ digne vult mãducare corpꝰ xpi debet se a lubzicitate luxurie abstinẽ. ⁊ mõs eẽ. Qõ figuratũ est. j. Re. xxj. q̃ dauid ꝑfugus a saul. venit solus ad achimelech sacerdotẽ. Cui ille. Quare tu solꝰ es. ⁊ nullus tecũ? Rñdit ille Rex p̃cepit mihi ꝑmonẽ ⁊ dixit. Nẽo sciat rez ꝓpter quã missus es. Nam pueris cõdixi in illum. ⁊ in illũ locũ. Si q̃ habes q̃d ad manũ. vl q̃nq; pães da mihi aut q̃cq̃d inuenerꝫ. Et respõdens sacerdos ait. Nõ habeo panes laicos ad manũ. sed tm̃ sanctũ Si mũdi sunt pueri. maxime a mulieribꝰ manducẽt. Rñdit dauid. Si de mulieribꝰ agit ꝓtinuumꝰ nos ab heri ⁊ nudiustertiꝰ qñ egrediebamur. Spũal'r dauid interp̃tat desiderabil'. ⁊ significat quẽlibet hoiez qui cũ deuotõe ⁊ desiderio dz ad sumendũ corpus xpi anhelare. ita vt dicẽ possit cũ xpo. Lu. xxij Desiderio desideraui h̃ pasca mãducare vobiscuz. i. agnũ pascalẽ xpi. Dz qz ad hũc cibũ porrigendũ nullꝰ idoneꝰ. nisi sacerdotes. ꝑm q̃ canitur. Eius officium cõmitti voluit sol' pbyteris. q̃bus sic cõgruit vt sumãt ⁊ dent ceteꝫ Nõ venire debẽt ipi hoies ad sacerdotes. ⁊ ab eis petere panem hũc corpus xpi bñdictũ. Sic fecẽ gl'osus doctor Hiero. cũ esset in articulo mortꝫ dixit. Rogo vos domi mei vt afferatur corpꝰ xpi. q̃tenus in suo lumie videã lumẽ. vt firmãs sup me oculos suos det mihi mentis oculum ⁊ h̃ instruat me in via hac qua nũc exiturus gdiar Sacerdotes aũt debẽt instruere quẽlibz hoiez panẽ hunc angelorũ postulantẽ. ⁊ dicẽ q̃ pais ille nõ est panis laicus q̃ transit in corporꝫ alimentũ. sed panis sanctꝰ panis aie. sub cuiꝰ specie est corpus xpi p conũsionẽ. ⁊ sanguis p cõnexionem. ⁊ aia p ꝓiunctõz. ⁊ deitas p vnionẽ q̃tuor nõ pñt diuidi nec ab inde separi. vt dicit q̃dam abbas de aula regia. Et qz ibi est sanguis p connexionẽ. cũ corpus viuũ non sit sine sanguine. iõ nõ querãt laici sub vtraq; spẽ cõmunicare. Nã sub specie panis vterq; cõtinet Si q̃s aũt digne comedere voluerit hunc panẽ sanctissimũ. ille debet esse mũdissimꝰ. ⁊ ꝑncipaliter a mulieribꝰ. Quia dicit Galienꝰ lib. vj. medicinarũ. Qui frequent̃ ieiunꝰ biberit aquam añ cibũ vel aliũ potũ ei in posterũ cũ adsenium puentũ fuerit trement manꝰ. Cuiꝰ ratõ est ꝑm Aucẽ. Nam tremor capitis ex defectu ꝓuenit natural'r vtutis ex ieiunis vt frequent̃ ꝓuenit haustis. vt asserit Galienꝰ. Sic q̃ añ cibũ nobilissimũ corpis xpi ⁊ sanguis aquã biberit voluptatis carnal'. in tremẽdo illo iudicio tremet altissimi ꝓditoris. Quia dicit Richar. de san. victo. Qui nũc carnalẽ miscẽt dulcedinẽ xpi carni ⁊ sanguini tenent̃ gehenne atq; supplicij sempiterni. Ue igit̃ ill' vt ait Hiero. Heu mihi dñe q̃d dicam. Hodie te sacerdotes comedũt i altari vt carnes pecudũ ⁊ volucrũ. Imo peius nocte mulierũ vtũt̃ actu turpissimo. ⁊ te mãe masticando comedũt. vbi dñe latitas. dormis an vigilas? Est tibi h̃ acceptũ sacrificiuz. Est hec oblatio legis. Exaudies p̃ces eoꝝ de celo ⁊ de sede maiestatis tue. Uere si h̃ velles sacrificiuz ⁊ libamẽ. mẽdax fieres ⁊ peccatorũ sociꝰ Certe dñe si vera sunt q̃ locutꝰ es p os ꝑphetaruz. si solũ iustis supplicatoib' p̃sto es. Et si tibi placet eq̃tas h̃ tale impedimẽtũ est: sacrificiũ ne fiat. qz hmõi sacrificiũ fit sacerdotib' ꝓiudiciuz ⁊ damnatio. imo verissime dicã q̃ vitã sacerdotꝫ agnoscit. ⁊ eũ p se celebrare facit. fit eiusdẽ pcti ꝓscius. necnõ pene ꝓticeps. hec hiero. Nec etiam dz solũ q̃s añ susceptõez corpis xpi abstinere a luxuria. sz etiã pꝰ sumptõz. pbat̃ h̃ in simili. Dicit Hypo. li. j. aphorismoꝝ. Manus siq̃dem si sumpto cibo frigide remanẽt tẽpatũ et sanũ indicãt hoiem vnũquẽq;. Ratõz poit Cõstan. Quia cũ natura cõpos fuerit totũ calorez ad faciendũ digestionẽ cibi de extremitatibus ad stomachũ trahit. Sic spũal'r q̃ sumit venerabilem cibuz corpus xpi. ⁊ ab esu ꝓtaue luxurie frigidus mãserit eternã in ipo mãducat sanitatem. Quia dicit Chzy. in ꝑmõe. Cũ enim salꝰ adheret corpori ⁊ aĩme dũ cibo sumpto sctẽ cuꝫcha. in oi extinguamur incendio ⁊ ardore cõcupiscẽtie mulierũ. Quartũ qõ vitãdũ est i comestione est animi iracũditas. Quia dicit Galiẽꝰ li. viij. medici. Cibꝰ q̃ iratis p̃cordijs sumit̃ penitus nihil nutrit. Cui cõsonat iohãnitiꝰ i �yſagogis de regimie sanitatis. Cũq; cibus iratꝫ p̃cordijs sumit̃ in materiã potiꝰ languoris q̃ cibatõis ꝓtinꝰ transmutat̃. Cuiꝰ rõ est vt ait auicen. Nam cibus vl'por q̃ cũ irato aio sumitur colericis mox humoribꝰ ꝑmiscet̃. omis aũt humor ꝑm Gali. est morbosus. qz calorẽ naturalã a sua digestione impedit ⁊ restringit. Sic cibuſ ille salutaris sanctissimi corpis sumendus est sine ira ꝓtra ꝓximũ q̃ si sumit̃ irato aio potꝰ ad dãnatõz q̃ ad salutẽ aie ordinat̃. Teste amb. i hexa. In dãnatõz ꝝgit q̃dẽ tã corpis q̃ aie sãctam eucha. irato ꝓtra quẽpiã aio manducare Idcirco si q̃s hz irã ꝓtra ꝓximũ ꝑius studeat se cũ ꝓcordare añq; vadat corpꝰ xpi sibi in nocumẽtũ mãducare. Qz h̃ sacrm est vere dilectõis

sacrm .qđ nō dz sumi nisi in vera dilectiōe omi/ tracūdia postergata Quia dic Beda sup mat. Ue ill' q cibo vescūt nisi pus pēūte iterna men tis dulcedine ⁊ amore. Quintū qđ vitāduz est in comestione est nimietas. Quia dicit Ypoc. i li. vj a fozis. Gula interficit plēs q̄z gladi⁹. Cui⁹ ratō est. qz calo⁹ natural' hz se vt lichn⁹ ignitus in lāpade. q agit in humidū ꝓsumēdū. qđ q̄dez humidū si fuit supfluū lichnū ardentē extinguit ⁊ sic calo⁹ natural' agit in humidū radicale. Si aūt humidū radicale fuit nimiū. calozē natura lem ꝓsumit ⁊ extinguit. quo extincto moz⁹ comi tatur. Sic in comestiōe h⁹ salutiferi cibi cozpis xpi gula dz deuitari. qz hō volēs sumē h⁹ sacrm dz se añ p abstinētiam castigare. qz añq̄z cib⁹ di gestus sit. cozp⁹ xpi sumi nō dz. vt hr de ꝓsec. di. ij. c. liq̄do. Et nisi necessitas exigat infirmita tis sp dz sumi a ieiunis. Neq̄z p⁹ medicinaz ali quā cozp⁹ xpi est sumendū. qz medicine abomi natōz inducē solent. ⁊ timendū est q̄ post cōfe ctionē inducāt vomitū. vt dicit archid. Guido in rosario. Sextū qđ vitandū est circa comesti onem est inuidia. qz cib⁹ sumpt⁹ habita iuidia sic̄ ⁊ ira nihil nutrit. Sic cib⁹ dñici cozpis sum ptus in inuido aīo. nullū plane aīe ꝓfert nutri mentū. Teste Chryſ. in Pmōe. Tūq̄z sancta eu cha. in inuidia sumit. poti⁹ in dānatiōz q̄z in sa lutē hois ordinat. Caueāt igit inuidi ne acce/ dāt ad h⁹ sacrm. ne h⁹ sumāt in aīe sue detrimētū nisi abiciāt inuidiā ⁊ assumāt dilectōz. Qz dic Job. mesue in ꝑma ꝓactica. Est aūt cib⁹ qui si ne potu sumit mozbifer⁹ vniūsis. Cui⁹ ratō est Nā dū cib⁹ mediāte potu liq̄dus efficit mal'ia moz sanguini facili⁹ dirigit. Ecōtra aūt cibus dū aridus sumit difficili⁹ trāsmutat. vt ait Ga lie.. Ita ⁊ cib⁹ sancte eucha. si sumit absq̄z po/ tu dilectōis dei ⁊ ꝓximi mozti fer⁹ est q̄tum ad cōmutatōz venie eterne. Teste Chry. sup mat. In dānatōz q̄dē ingit mēt] ⁊ cozpis dum cibus carnis ⁊ sanguis absq̄z gustu sumpt⁹ fuit in ne dei dilectōis ⁊ amoris. s. ⁊ ꝓximi. Se. timū q̄ añ comestionē vitanda est pigricia. Qz dic Jo hanniti⁹. Añq̄z cib⁹ sumit. ⁊ postq̄z sūpt⁹ fuit. sp mor⁹ cozpis necessari⁹ alios q̄dez erit. Cui⁹ rō est. Quia mor⁹ q cibuz p̄cesserit ingtutē natu= ralem excitat ⁊ accēdit. vt asserit Galie⁹. Que cū excitat digestio magis fortificat. Sz motus q p⁹ cibū fact⁹ fuit. cibū sūptū ordinat ⁊ dispo= nit. vt recitat. Cōstanti. Sic añq̄z cibō sanctissi mi cozpis sumim⁹ ncce est sumope. vt in opib⁹ ingtuosis nos solicite exerceam⁹. ad qđ hortat Orig] in li. de ritu eccl'ax. Añq̄z inq̄t sctā sumi= tur eucha. ncce est vt sequāt ⁊ pueniāt opa vir tuosa. Que aūt opa ingtuosa sunt mag] ncc̄ia vt p cedāt. Certe h⁹ op⁹ ingtuosuz amare pnie. cuz q̄ ⁊ cozp⁹ xpi est sumēdū. Qz dic Ari. de regi. pnci pum ad alex. Dis q̄dem cib⁹ est q̄dā salsedie ⁊ speciex acetudie sumēdus. Cui⁹ rō est ꝑm Cō= stan. Qz qđ acetosuz fuit pozos interiozū mem brozū apit. vt hūiditatē cibi inbibē q̄dē possit sic etiā cib⁹ delicatissim⁹ aīe cū amaritudine su= mēdus est pnie. In cui⁹ figura p̄ceptū fuit Ex odi. xij. vt agnū pascalē comedē deberēt cuz la ctucis aggrestib⁹ vbi hebrei habebāt in amari tudinib⁹. h⁹ est pctōz cōmissozū dolozibus. Qz dicit Fortunat⁹ in omel. In dānatōnez ei ingit mētis ⁊ cozpis. q cibū carnis xpi sumit ⁊ sāgui nem absq̄z amaritudie dolor] Ex h⁹ ꝓbat Am cen. in spe. histo. li. xiij. c. xxxvj. dicēs. Quidaz ꝓ ꝑ ꝰsus de alta domo cecidit. ⁊ ppē culpā suam infirmat⁹ est vsq̄z ad mortē. Abbas aūt Hugo visitās eū rogauit vt secure ꝓfiterer pctā suuz de quo infirmarer ⁊ pniam agerem. Ille aūt no luit cōfiteri ⁊ petijt sibi dari cozp⁹ xpi. Abbas aūt suadebat ei vt nō sumeret cozp⁹ dñi. nisi bñ ꝓfessus ⁊ ꝓrit⁹. Ille aūt dicēs se bñ confessuz. misit sibi cōferri cozp⁹ xpi. Qđ cū ꝑsbyt ꝓtulis set. ⁊ in os ei⁹ posuisset. statiz clamare cepit. qđ faciā. Qđ audiēs ꝑsbr subūtit ab eo cozp⁹ dñi. qđ sup linguā tenebat. quo ablato ille mox mi= serabilit expirauit. Precedē etiā dz hanc nobi lissimā escā op⁹ ingtuosum lachrymarū. Quia di cit Pli. in spe. na Eo tpe quo infantulo dētes q̄ bus cibū masticat ozti nō fuerint magis plozāt Cui⁹ rō est. qz grādis ē dolor integritatē infri= gi cartilaginū ⁊ ꝓdire dētes. Sic eo tpe q̄ den tes fideli oziunt aīe ad sumendū cibū sancte eu cha. mentes in fletū solui debēt. Jō dicit Fo/ tunat⁹ in omel. Eo siq̄dē tpe quo cozp⁹ xpi su= mit a fidelib⁹ maior sp assit flet⁹ ⁊ singult⁹. Et sic refert Eusebi⁹ in epla ad Damasuz epm de Hiero. Cui cū ferebat cozp⁹ xpi in extremis p= strauit se in terrā. ⁊ lachrymas q̄tū potuit effu dit. Et sciendum q motus moderatus necessa rius est p⁹ cibi cozpalis sumptōez. vt cib⁹ debi te ordinet. Si q⁹ aūt hō stati dormit p⁹ cibum signū est infirmitatis. Teste Auic. in. vj. li. Si L gnū q̄dē ē inualitudis ⁊ alicui⁹ morbi in cozpe latitant] dū q⁹ mox sumpto cibo flectit in sopo rem. Cui⁹ rō ꝑm Galie. Nā cozruptis ⁊ infect] interiozib⁹ mēbris cozpis sopor veniēs itra cō caua subire nō poterit ſz capitis membra petit Idē ait ibidē. sil'r q̄z cū somnus frequēs cibū in mediate seq̄t. febres vt frequent efficit. Et rōz ponit Cōstan. qz somn⁹ in ꝓncipio digestionis fact⁹ pessimū generat nutrimentū. Sic spūal'r motus ingtut] valde necessari⁹ est his q̄ sumple= rūt cibū cozpis xpi salutarē. qz dicit. b. Gre. in pasto. Nihil piculosius aīe q̄z xpi sumpta car/ ne ⁊ sanguine segnē esse quēpiā in bono ope et ingtute. Sicq̄z dū somn⁹ accidit seq̄t cibū. s. cor= pus xpi. febres efficit ek ne miseri ie ⁊ dolor] Ut dici Hugo de san. vi. Dēs em inq̄t hūana al= sumpta carne ⁊ sanguie in laude dei si corpue/

rit mor sibi ꝓfecto etne penalitat⁊ miſerie p̃=
ſto erit. Cui alludit. b. amb. in hexa. Cū ꝗs ſū=
pta ſancta eucha. accidia⁊ tor̃pore laſſus fuit ti
mor ꝓfecto eterni ſupplicij imminebit. Jō non
ſim⁹ accidioſi in gr̃arū actiõe atq; laude. ꝓ hac
b̃dicta corpis xp̃i refectõe. q̃ten⁹ b laus incho
etur. ibiq; in ceł ſine fine ꝓſeueret. qđ nob ꝓre=
ſtare ⁊c̃.

In bona ſexta feria videlicet paraſceues.

OBſcuratū eſt au
rum mutat⁹ eſt color optim⁹ Threñ.
iiij. Dicūt naturales. Cū ſol clare lu
cet gaudēt de ei⁹ claritate creature vniuſe. ꝓ=
ter illas q̃ ſunt venenoſe. q̃ lucēte ſole ꝓtriſtant
vt ſunt buffones ⁊ dracones. Si autē patit ſol
eclipſim lumis ſui aut defectū tūc luna triſt⁊ ef=
ficit velut ſanguis in colore. vt dicit Temiſci⁹
in ſumma naturaliū entiū. Rō hui⁹ eſt. q⁊ luna
hz lumē ſuū a ſole. ⁊ qñ ꝓ interpoſitõz terre ſol
in ſua luce impedit. luna etiā ſuo lumie ꝑuatur
tõ rubeſcit ⁊ triſtat. nõ ſolū luna ex eclipſi ſed
ſed etiā alie etheree triſtant regiones ſic ſtelle.
Sicut teſtat autor theorice planetarum dicēs
Cū ſol eclipſim patit mox regiões vniuſi ethe
ris alteratõz ⁊ mutatõz ꝓcipiūt aliqlē. Spūali
ter ꝓ ſolē intelligit xp̃us q̃ ab eccła ſancta inſti
cie ſol noſat cū canit de. b. ỽgine. Ex te ort⁹ eſt
ſol iuſticie. Sz ꝓ lunā intellige ỽginem mariaz
q⁊ ꝓ Salo. Cañ. vj. 6⁊. pulc̃ vt luna. Per alias
aūt creaturas intelligūt ſci apoſtoli ⁊ ceteri ho
mines deuoti. Per venenoſa ỽo aialia iudi de
ſignāt q̃ teſtimonio ihu xp̃i Mat. xxiij. pleni
erāt immūdicia ⁊ veneno inuidie. Mō ad ꝓ=
poſitū hui⁹ diei dico. qñ ſol iuſticie lucebat mū
do indeficiente lumie ſue clariſſime ſcie⁊ doctri
ne dicēte Joh. viij. Ego ſum lux mūdi. tūc ma=
ria ad inſtar lune fuit leta. ſic ꝓ ſe teſtat Lu. j.
Et exultauit ſpūs me⁹ ⁊c̃. Sil⁊ alij apli letati
ſunt in luce ſue doctrine. q⁹ ab eo noluerūt rece
dere dicentes. Joh. vj. Ad quē ibim⁹ ỽba vite
eterne habes. Sz immūdi iudei ⁊ phariſei ad ſili
tudinē buffonū ⁊ draconū in lumie ſue clare do
ctrine triſtant. Nec mirū. Ar dicit aug⁹. li. con
feſ. Oculegris odioſa eſt lux. q̃ puris ē amabi
lis. Ecōtra aūt cū xp̃s ſol iuſticie hodie ꝓ paſſi
onem acerbiſſimā obſcurat⁹ eſt. gaudebāt per=
fidi iudei. qđ teſtat xp̃s ps̄. lxviij. In me pſalle
bant q̃ bibebant vinū. Sz luna. i. btiſſima ỽgo
maria fuit vltra modum cōtriſtata. Juxt illud
Treñ. j. Plorās plorauit in no. ⁊ lachrỹme ei⁹
in maxill⁹ ei⁹. nō eſt q̃ cōſolet eā ex oīb⁹ char⁹ ei⁹
Et nō ſolū tūc triſtata eſt maria. ſz etiā oēs apli
eiuſq; deuoti. Sic̃ teſtat Threñ. j. Dis pplus
ei⁹ gemēs. ſ. tā illi in mūdo q̃ illi in celo. ſ. ange
li. Juxt illd Eſa. xxxiij. Angeli pacis amare fle
uerūt. Et nō ſolū rōales ille creature. ſz etiaz ir
rōales obſcuratōz ſui creator⁹ videtes triſtabā
tur. Nā velū tēpli ſciſſum eſt ꝓ mediū. ⁊ ſol ob
ſcurat⁹ eſt ⁊ tenebre facte ſunt in vniūſa terra.
Lu. xxiij. Hodie ꝓtriſtant cāpane in b̃ q⁹ ſilēt.
Triſtāt altaria. q⁊ diſcooperiūt. Triſtāt eccła
cantando cāt⁹ triſticie ꝓ ſuos ſacerdotes. Sm il
lud Threñ. j. Sacerdotes ei⁹ gementes. Idcir
co q̃libz xp̃i fideł merito dz exēplo ꝑdictorū cuz
xp̃o lugere Ar dic̃. b. aug⁹. in epła ad Voluſia
num. In paſſiõe xp̃i tot⁹ merebat vt ita dicam
chor⁹ celeſtiū ỽtutū. Maledictū g̃ cor hū anū
qđ nō totū in ſe fuit ꝓturbatū. Ne g̃ incidam⁹
maledictōz ſanct⁹ ppha Hiere. ꝓponit nob fle
biliter hodie. quō xp̃us q̃ eſt aurū celeſte letifi=
cās iugit electos ſuos ſit ꝓ paſſionē ſuā obſcu=
ratus vt ⁊ ei acrit ꝓtriſtemur dicēs. Obſcura=
tum eſt aurū. In q̃bus q̃dē ỽbis breuit duo de
ſcribūt. Primo ingēt⁊ doloris illatio. ibi. Ob=
ſcuratū eſt aurū. Secdo florētis color⁊ mutatio.
ibi. Mutat⁹ eſt co. op. Circa ꝓmū eſt notāduz
Artifex ingenioſus q̃ vult ex auro ſubtile facē
clinodiū qđ dz ad mlt⁹ hoim eſſe ꝓfectū. pri=
mo ponit aux in caminū vt maria metallica ſi q̃
ei fuit incorꝑata excoq̃t. Ar dz li. xvj. ꝑe. Ar
diu es aut auricalcū auro ē ꝓmixtū ſp ſub mal
leo ſcindit. ⁊ ſuſcipe debitā formaz renuit. Id
circo neceſſe eſt vt oē ſupfluū ab eo ꝓ coctōz au
ferat. Deinde aūt cū artifex illd aurū p ſe exco
xerit in fornace dat illd fuis ad malleandū. vt
ſic ꝓbent in incude. ⁊ ſi eſt purū aurū ꝓcuſſum
nō reſonat. ſic̃ es vel argentū. Et ſi ꝑdictus ar=
tifex cautior adhuc de auri puritate eſſe volue
rit. tradit illud iudicio alior ad ꝓbādū ⁊ tādez
de illo facit clinodiū ꝑcōceptū. Et cū factū fuit
ponit in altum vt ab oīb⁹ videat. vt in arte ſua
collaudet. Ecce naturał⁹ ſunt hec dicta ſupza
q̃ ꝓtudēs ꝑdicator totam pōt fūdare paſſionez B
Spūał⁹ artifex ingenioſus eſt pr̃ celeſt⁊ q̃ inge
nioſo aio celū ⁊ terrā ⁊ q̃ in eis ſunt fec̃ ex nihi=
lo. Juxt illd Geñ. j. In ꝓncipio de⁹ crea. ce. ⁊ t.
id eſt oīa ornauit ſubtilit ⁊ diſpoſuit. Sap. vij
Sed ꝓ clinodiū ſubtile intellige xp̃m ſūmi pris
filiū. q̃ bñ dicit ex auro qđ eſt rubeū. ſignificās
eius ꝓpetuā charitatē q̃ nos dilexit ⁊ de ceł ꝓ=
pter nos deſcēdit. Illd inq̃z clinodiū voluit ce=
leſtis artifex in mlt⁹ hoim ſalutē facē. Idcir=
co poſuit in ꝓncipio paſſionis in caminū. vt di=
cere poſſet illd ps̄. xvj. Igne me exami. ⁊ non ē
inuen. in me iniq̃tas. Nā plege totā vitam xp̃i
nihil inuenies niſi paſſionē ⁊ dolorē. qñ in ho
ra ſue ntitatis ſtati incepit flere. ſic̃ teſtat Sap.
vij. Primā vocē ſile⁊ oīb⁹ emiſi plorās Pr̃⁹ nati
uitatē poſit⁹ fuit in arto ꝑſepio. Lu. ij. Sz qz ſi
cut artifex mōi poit aux inē carbones de quo
vult facē clinodiū. ſic poſuit pr̃ filiū ſuū xp̃m i=
ter iudeos. q̃ fuer̃t tanq̃z carbones De q̃b⁹ dic̃
Dauid ps̄. xvij. Carbones ſuccenſi ſunt ab eo

Sermo

Quō succēsi sunt ab eo. certe cū xp̄s vitia eorū
corripet accēsi sunt ꝓtra ip̄m in inuidia. Et ita
(vt dicit Nico. de lyra sup mat. c. xxj) tali igne
ip̄m multiplicit exurebāt. Tū veritati sue detra
hendo. tū opa sua male exponēdo. tū innocen=
tie sue derogādo. Se p̄mo hr̄ Job. viij. cū dixe
runt. Tu de teip̄o testimoniū dicis. testimoniū
tuū nō est verū. Ecce dicūt eū mēdacez. q̄ tñ de
se dicit Job. xiiij. Ego sum via veritas ⁊ vita.
Se scdō dr̄ Mat. xij. Hic nō ejcit demonia ni
si in beelzebub p̄ncipe demoniorz. De quo legi
tur Job. ix. Nos scimꝰ qz hō pcōr est. Ad hi
storiā p̄sentis materie veniā. Et est sciēdū q̄ ce
lestis pat posuit filiū adhuc in mulſplicez ignez
¶ passionis. ¶Primum sustinuit xp̄us irrisiones
heri sero pꝰ cenā qñ comedit cū discipul' agnuz
pascalē. ⁊ instituit eucharistie sacrm ⁊ ordinez
sacerdotalē. Et figura huiꝰ hr̄ Dañ. v. vbi legi
tur q̄ rex balthasar fecit grāde ꝓuiuiū optima
tibus suis. Et interea durāte ꝓuiuio apparue/
runt digiti q̄si hois scribētis in supficie parietꝭ
⁊ aspiciebat articulos manꝰ scribētis. Et stati
facies eiꝰ cōmutata est ⁊ cogitatōnes ꝓturba=
bant eū. Spūal'r balthasar interp̄tat absorbēs
diuitias dñi ⁊ significat xp̄m q̄ absorbuit in se
omēs diuitias tā corpales q̄z spūales. Sm qđ di
cit ¶Prob. viij. Secū sunt diuitie ⁊ gl'a. Iste i
quā xp̄s heri fecit grāde ꝓuiuiū qñ istituit eu=
cha. sacrm. dicentibꝰ euāgelistis. Accepit ihūs
panē ⁊ bñdixit ac fregit. deditq̄ discipulis suis
dicēs. Mat. xxvj. Accipite ⁊ comedite hoc est
corm. Deinde accepit calicē in q̄ erat vinū aq̄
pmixtuz ⁊ bñdixit ⁊ dedit eis dicēs. Bibite ex
hoc oēs. Hic est sanguis meꝰ ⁊c. q̄ p mltis effundet
id est ex corpꝰ sundet. Et addit Mat. i remissi
onem pctōrz. s. oim p sufficientiā. sz non p effica
ciā. qz mlti faciūt se indignos p pctā. Istud cō
uiuiū salutifez fecit nō alijs sz optimatibꝰ. id ē
apostol' q̄ soli fuerūt digni huic int'esse vt cū eis
comedat. Uersus. Rex sedet in cena. turba cin
ctus duodena. De tenet in manibꝰ. se cibat tpe
cibus. Cū igit xp̄us māducaret cū discipul'. vi
dit eadē hora manū iude traditoris secū in mē=
sa. Sm qđ dicit dñs Mat. xxvj. Qui intingit
mecū manū in parabside. hic me tradet. Et ipe q̄
dem iam scribebat in corde suo quō ihūm xp̄m
traderet in manꝰ iudeorū. Recte em factuz est
xp̄o sicut regi balthasar. Naz postq̄z vidit ma=
nū scribentē in pariete mane tetel phares. Ea=
dē nocte captꝰ est a psis ⁊ occisus est. Dani. v.
sic xp̄s eadē nocte captꝰ est a iudeis. ⁊ hodie in
nocent crucifixus est. Jdo dicit Job. xiij. Tur
batꝰ est ihs ⁊ ait. Amē amē dico vob q̄ vnꝰ ex
vob tradet me in ista nocte. Hic p̄sequere hi/
storiā passionis. Scdm ignē tribulat is passus
est xp̄s exiens cū discipul' ciuitatē in mōtez oli=
B uarū. Et hec tribulatio figurata est. ij. Re. xv.
vbi legit q̄ Dauid egressus ē a facie filij sui ab
salonis de ciuitate cū vnūsa domo sua. Et di=
misit mulieres ad custodiendā domū. Ipe aūt
transgrediebat torrentē cedron. ⁊ ascēdebat ar
borē oliuarū flens. ⁊ opto capite nudisq̄z pedi
bus incedēs oisq̄z pplus q̄ erat cū eo opto capi
te ascēdebat plorās. Spūal'r dauid interp̄tatur
desiderabil'. ⁊ significat xp̄m iesum dñm nostz
q̄ vt ait Aggeue. c. ij. est desiderat' cūctis gēti
bus. Hic inquā heri sero exiuit ciuitatē hier'lm
hymno dicto. cū omni domo sua. h̄ est cum xj.
discipul' suis. Sz mulieres. s. matrē suam bñdi=
ctam. mariā magdalenā. ⁊ ceteras mul'eres dimi
sit in domo. sicut Job. xviij. dr̄. Egressus ihus
cū discipul' suis trans torrētē cedron. vbi erat
ortus. Quis aūt pie nō credit xp̄m tūc turbarū
⁊ tribulatuz fuisse. qz in scrinio sue deitatis vi=
dit negationē a petro futurā. ⁊ scandalū aliorū
discipulorū qđ p̄dixit eis in mōte. Mat. xxvj
Vos oēs scandalū patiemi in me in ista nocte.
Hic p̄sequere hist'oriā. Tertiū ignē tribulatio= E
nis sustinuit xp̄s in orto cū tribus discipul' su=
is. ¶Petro Jacobo ⁊ Johe. Et hec tribulatō fi
gurata est Dañ. iij. vbi legit q̄ rex nabuchodo
nosor vidit q̄tuor viros solutos ⁊ ambulantes
in medio ignis ⁊ nihil corruptōis in eis fuit. ⁊
species quarti fuit simil' filio dei. Spūalit Na
buchodonosor interp̄tat sessio in agnitōne ⁊ si
gnificat celestē patrē q̄ sedet in cel'is of agnitōe
Nazoia cogſcit etiā añq̄z fiant. Ille certe vidit
in hac nocte in camino tribulatōis q̄tuor viros
quorū p̄mi fuerūt tres p̄libati q̄ erant i igne tri
sticie. Quia dr̄ Mat. xxvj. Oculi eorum erant
grauati. cuius causam ponit Lucas. xxij. di. p
tristicia. q. d. Causa huiꝰ aggrauatōis oculoz
fuit cordis tristicia. Quartꝰ aūt q̄ est simil' filio
dei. significat xp̄m. q̄ vt ait athanasius in sim=
bolo. est equal' patri Sm d iuinitatē. ⁊ est filius
eius vnigenitus eternꝰ. Iste quippe bñ visus
fuit a patre in medio ignis. qui tantā tūc passꝰ
est tristiciā ac si fuisset in medio ignis. Et h̄ oste
dit quando dixit Matth. xxvj. Tristis est aia
mea vsq̄z ad mortē. Istāq̄z excellentē tristiciaz
gutte sanguis demōstrabāt. quādo dixit Luc.
xxij. Factus est sudor eiꝰ sicut gutte sanguinis
decurrentis in t'rā. Istos reuera tres ignes tri=
bulatōis h̄ celeste aurū dñs nr̄ ihs passus est in
hac nocte p nr̄a oim salute. Idcirco merito sibi
cōpati debemꝰ somnia ⁊ leticiā postponēdo. ad
qđ hortat nos Bern. in li. de cōuiuio crucifixi
Erubescat ināt miser xp̄ianus q̄ nocte ista qui
escit in lecto. cū rex summꝰ vigilat ⁊ pugnat pro
eo in cāpo. Erubescat q̄ nocte illa letat. cuz rex
suus timeat ⁊ tristat. Erubescat q̄ dormit ⁊ so=
latiat. quādo rex nr̄ sic sup nudaz t'rā p nostra
salute solicitat. Audiuit denicq̄z dilectio vestra F
qñ artifex p̄bat aurum in fornace. aut i camino

ignis. tradit illud fuis ad ꝓbanduz cū malleis
Ita spūal'r pr̄ celestis artifex vniuſoꝛū feꝯ. Cū
em̄ filiū suū ꝓbauit velut aurū nobilissimum in
igne tribulationū tradidit ip̄m in man⁹ iniq̄ꝝ
fuoꝛū q̄ missi erat cum fustib⁹ gladijs ⁊ alijs in
strumēt⁹ a phariseis. Et h̄ figuratū est Judicū
xvj. Cū deus dereliquisset sampsonē. venerūt
sup eū philistijm. ⁊ ceperūt ip̄m. eiq̄ manus li-
gauerūt ⁊ viuū abduxerūt. Spūal'r sampson i
terp̄tat illuminās eos. significās xp̄m q̄ illumi
nauit oēm hoiem veniētē in hūc mūm. Joh. j.
Hūc de⁹ pr̄ tunc dereliq̄t qñ ip̄m volūtati iude
oꝛum tradidit. Sic xp̄us pendēs in cruce ꝓ nr̄e
batur. Mat. xxvij. Ee⁹ me⁹ vt q̄d dereliq̄sti
me. Idcirco venerūt philistijm q̄ interp̄tāt ca-
dentes. ⁊ significāt nūcios q̄s miserūt pharisei q̄
ex vnico ꝛbo dñi in trā bis retroꝛsuz ceciderūt.
Sic de h̄ refert Joh. xviij. Cū xp̄us eos inter-
rogaret quē q̄ritis. Illi rñderūt. Ih̄m nazare-
num. stati illi in terrā ceciderūt. Illi igit̄ post q̄
6 surrexissent ceperūt ih̄m ⁊ ei manus ligauerūt
p̄imūq̄ ad annā duxerūt. Et h̄ iō q⁹ anne do-
mus fuit p̄ma fabꝛica. aut p̄m⁹ vic⁹ in quo xp̄s
ad instar auri purissimi ab iniq̄s fuis fuit mal-
leatus. Prim⁹ fuus fuit Petr⁹ apl's qui xp̄m
malleauit ꝛbis negatoꝛijs. q⁹ p̄mā negatiōem
feꝯ in domo anne. Ee q̄ narrat Joh. xviij. cum
ancilla ostiaria interrogauit eū an ex discipulis
ei⁹ ell̄z. ait negādo. non sum. q. d. Jaz recessi ab
eo. Scūs fuus fuit Annas ep̄us q̄ malleauit
xp̄m ꝛbis derisoꝛijs. vt ꝺꝛ Joh. xviij. Interro
gauit eū derisoꝛie de discipul' ⁊ de doctrina. q.
di. Jam apparet tua stultitia. quā nūc videt⁹
tui discipuli te dimittūt ⁊ fugiunt. Gz certe di-
scipuli a xp̄o ꝓpterea nō fugerūt. sed iō vt im-
plet̄ figura. iiij. Re. xxv. vbi legit̄ q⁹ nabucho
donoſoꝛ rex āno. ix. regni zedechie venit ier'm.
⁊ cepit ip̄m. qđ videtes eius bellatoꝛes qui cū
eo erāt dispsi sunt. Scdo vt impleret̄ ꝓphetia.
Zach. xiij. pcutiam. i. pcuti pmittā pastoꝛem ⁊
dispgent̄ oues gregis. Tert⁹ iniquus seruus
fuit malchus cui dñs auriculā p Petrum am-
putatā restituit q̄ xp̄m pcussit manibus scelera
toꝛijs. q⁹ sicut refert̄ vbi supꝛa. Cū annas inte⁹
rogaret xp̄m de doctrina. rñdit. Ego palaz lo-
cutus sum mūdo ego sp̄ docui in tēplo vbi om-
nes cōuenerūt. ⁊ nihil locut⁹ sum in occulto q̄d
me interrogas. Interroga eos q̄ a me h̄ audie-
runt. Qđ audiēs fuus ille iniqu⁹ dedit alapaz
iesu dicens. Quō sic respōdes pōtifici. Et reue
ra dicere possum. Si xp̄s tā mitissim⁹ nō fuisz
sed p̄misisset. stati omēs exercit⁹ angelorū de-
scendissent. ⁊ de hac manu pdita vindictā sum
psissent. q̄ tam ausa fuit xp̄i faciē pcutere quaz
angeli ip̄i pspicere incessant̄ desiderant. Sed
sic opoꝛtuit deri vt impleret̄ figura. iij. Reguz
xxij. vbi legit̄ cū ꝓꝛpheta micheas loqueretur
veritatē accessit sedechias ⁊ pcussit eū in maxil
lam. Secūdo vt imuleret̄ ꝓphetia. Thren. iij. H
Babit pcutienri se maxillā. Deinde duct⁹ fuit
iesus ligat⁹ ad domū Cayphe. ⁊ hec fuit secun
da fabꝛica in qua xp̄us fuit duri⁹ pcussus ⁊ fa
bꝛicatus. Deimo malleat⁹ fuit a Petro in secū
da negatiōe quarū vnā fecit coꝛā ācilla. Mat.
xxvj. Cum dixit. hic cū iesu nazareno erat. ad
quā Petrus. ml'er nescio q̄d dicis. Secūdā feꝯ
cum iuramento coꝛā mlt̄is q̄ astabāt circa ignē
⁊ dicebāt ei. vere tu ex illis es. s. qui cum Jesu
erāt. nam ⁊ galileus es. ⁊ loquela tua mānifestū
te facit. quod audiēs Petrus cepit anathema-
tisare ⁊ iurare. i. sub maledictōis inuocatōe ne-
gare. q⁹ nō nouisset hoiem. q. d. p deū viuuz iu
ro ⁊ maledicoꝛ ab eo si mētioꝛ. q⁹ hoiem nō no-
ui. nec discipulus suus vnq̄ fui. Jsta negatio
Petri fuit dur⁹ malle⁹ ꝛberās coꝛ xp̄i. ⁊ nō so
lum coꝛ xp̄i. sed ⁊ vginis marie. q̄ tunc dicē po-
tuisset. Petre quē cōstituit fili⁹ me⁹ in pōtificez
ecclesie sue. cui iam tradidit claues regni celoꝛ
quō sic apte loqueris q⁹ etiā sub inuocatōe ma
ledictōis diuine nō nouisti hoiez. Si em̄ nō no
uisti q̄s dedit sibi testimoniuz. Mat. xvj. Tu
es xp̄s filius dei viui. iō cessa a negatōe ⁊ age
pniam. Jō post q̄ xp̄s Petrū ocul' mīs icoꝛdie
respexisset exiuit foꝛas post trinā negatōnez et
amare fleuit. Matth. xxvj. Secūdo in domo
Cayphe malleat⁹ est xp̄s a p̄ncipib⁹ sacerdotū
in falsoꝛū testiū ꝓductōne. quia sicut ꝺꝛ Mar
ci. xiiij. Multi dicebāt falsum testimoniū adū
sus iesum intellige ad complacentiā p̄ncipum.
sed nō erant cōueniētia. ⁊ certe credendū est q⁹
nō solum cōtra ih̄m falsa dixerūt testimonia. ſz
etiā cōtra matrē bñdictā dicētes. tu es mat̄ vi
lissimi seductoꝛis. Sed mendax fuit illud testi-
moniū. q⁹ ip̄a est mat̄ verissimi saluatoꝛis. Id-
circo nos q̄ sumus amici eius. flere debem⁹ cū
ea hodie. quia huius figura p̄cessit Dañ. xiij.
qñ duo senes dabāt falsuz testioniū ꝓtra susan
nam omēs amici ei⁹ qui h̄ audiebāt cū ip̄a fle-
bant. Tertio malleat⁹ fuit xp̄us a Caypha a
blasphemie impositōe. Sicut em̄ legit̄ Mat.
xxvj. q⁹ ip̄e interrogauit xp̄m. si esset filius dei
rñdit. Mar. xiiij. Ego sū. ⁊ ille scidit vestim̄ta
sua. ⁊ ait. blasphemauit. Quarto in domo cay
phe malleat⁹ est christ⁹ cōmunit̄ ab oīb⁹ in do
mo existentib⁹ in plagarū impositōne. Alij em̄
expuerūt in faciē eius. vt dicit̄ Matth. xxvj.
Jta vt christus mori ex fetoꝛe saliue potuisset.
Recte sicut contigit Hur q̄ fuit vir soꝛor' moy
si qui nolens populo in peccato idolatrie ꝓsen-
tire in faciē eius spuerūt. ⁊ ip̄m sputo occidēt
Sicut dicunt glo. Heb. sup Exo. xxxiiij. Alicq̄
autē vt dicit̄ Mar. xiiij. faciem eius velauerūt. J
quia in eam videre non potuerūt. Et hoc figu-
ratum fuit Exodi. xxxiiij. Quādo moyses veit

de mõte in quo cũ dño locut⁹ fuit. facies ei⁹ tã lucida fuit q̃ null⁹ in eã respicẽ potuit .iõ pãnũ sup faciẽ posuit vt secũ loq̃ possent. Cũ igit̃ sic faciẽ xp̃i velassent alij ip̃m in collũ pcutiebant alij q̃z collaphis in faciẽ eius pcusserũt dñtes. pphetiza nob̃ xp̃e q̃s est q̃ te pcussit. Lu.xxij. Nã vn⁹ ad vnã maxillã. ⁊ alius ad aliã pcussit vt iplẽt illõ Mala.vj. Percusser̃t i maxillã iudicis. alij caput ei⁹ pcusserũt. Lu.xxij. Alij ip̃z cũ crinib⁹ ad t̃rã pieceru̇nt ⁊ pedib⁹ eũ pculcauerũt. vt adipleret illud ps̃.lvj. Cõculcauer̃t me ini.m.to.die. Alij etiã malleis sup dorsum ei⁹ fabricauerũt. vt iplerẽt illõ ps̃.cxxviij. Super dor.m.fa.pec. q̃ bñdixit lõge añ p̃ de filio Ezech̃.xxj. Babo te in man⁹ fabricantiũ. Ecce hõ sic fabricat⁹ est xp̃s tãq̃ aurũ. Qz q̃ purissimus fuit. ideo nullũ zelum impatiẽde se dedit. Sed poti⁹ pietat̃. vt testat̃ .b. Berñ.di. O iudei lapides estis. sed pcutitis molliorem. de q̃ resonat tinnitus pietatis ⁊ ebullit oleũ charitatis. Audiuit inq̃ charitas vr̃a cũ fui alicuius aurifabri aurũ in incude malleãt p̃sentant illud mgr̃o ad dijudicandũ q̃ si voluerit esse securior de auri puritate mittit illud aliq̃n superiori magistro ad discernendũ. ⁊ demũ cũ ip̃m pforauerit ⁊ purũ oino inuenerit clinodiũ de ipo facit. ita factũ est de xp̃o Nã inicio fui ip̃m tota nocte malleis p̃dictis pcusserũt. ⁊ sic pcussuz fcõ mane vt dr̃ Matth̃.xxvij. iudici pilato p̃sentauerunt. ⁊ de trib⁹ ip̃m accusauerũt. Primo q̃ tributum cesari phibuisset. Secõ q̃ regẽ iudeorum se nomiasset. Tertio q̃ filiũ dei se fecisset. Et cõtra has tres accusatões dicim⁹ hodie in psona xp̃i tres excusatiões cũ crux leuat̃. Prima est. ppl'e meus q̃d feci tibi aut in quo cõtristaui te. responde mihi q̃z eduxi te de terra egypti. et tu parasti crucẽ saluatori tuo. hic exprobrat eis liberatõnem ex egypto. q. d. accusas me de redditõne tributi. ⁊ potius gr̃as agere deberes q̃ liberaui te a tributo. Secũda excusatio ẽ Eduxi te p deſtum. xl. annis. mãna cibaui te ⁊ itroduxi te in terrã satis optimã. Parasti crucẽ saluatori tuo. In quo exprobrat eis regimẽ in deserto. q. d. Accusas me q̃z dixi me regẽ. potius deberes gr̃as agere q̃z regaliť paui te in deſto Tertia est q̃d vltra debui facere tibi. ⁊ non feci ego q̃dem plãtaui te vineã meã speciosissimaz ⁊ tu facta es mihi nimis amara aceto mixto cũ felse sitim meã potasti. ⁊ lãcea pforasti lat⁹ saluatori tuo. In q̃ exprobrat eis plantatõz vinee in loco optimo. q. d. accusas me. q̃z filiũ dei me dixi. poti⁹ gr̃as agẽ deberes. q̃z te in vineã meã elegi ⁊ in loco optio te plãtaui. Qz q̃z iudei sibi gr̃as de his tribus nolũt reddẽ. Iõ sãcta eccl'a insuis filijs ꝫ supplet q̃ p⁹ quãlibet excusatõez canit flexis genib⁹. Sanct⁹ de⁹. sctũs fortis. sãctus ⁊ imortal' miserere nob̃. ⁊ ꝫ cũ viderit laici silr debent genua flectẽ ⁊ deo gr̃as agẽ de tribus. Primo q̃ p pniaz eos iã duxit de tenebris peccati. Secundo q̃ cibauit ⁊ adhuc cibat eos mãna sui sacri. Tertio q̃ in vineã suã sanctã ecclesiã sunt plãtati. Deinde misit pilat⁹ xp̃m ad herodẽ tãq̃ ad aliũ iudicẽ vt ⁊ ille discernẽ deberet de xp̃i puritate. Igit̃ herodes interrogauit xp̃m mltis ẏbis. sz ip̃e tacuit ppẽ tria Primo q̃z nõ erat dign⁹ audire eius rnsionẽ Secõ q̃z eua peccauit p loq̃citatẽ. iõ voluit satisfacẽ p taciturnitatẽ. Tertio q̃z q̃q̃d rndisset totũ dãnasset. iõ nõ rndit. Sm illud Ecci.xxxij. Ubi audit⁹ nõ est. nõ effundas sm̃onẽ. Et q̃z xp̃s tacuit herodes eũ derisit veste alba iuduendo et pilato remittẽdo. Et q̃z xp̃s hodie in veste alba ẽ derisus. Idcirco p̃sb̃ri hodie alb̃ induti crucez xp̃i portãdo añ ip̃am geniculãdo p tali derisione adorãt ⁊ honorãt. Uidẽs g̃ pilat⁹ sibi xp̃um remissum. ip̃m adcõplacentiã iudeorũ flagellari pmisit. In cui⁹ figura diabol⁹ flagellauit iob vlcere pessimo. Job.j. Sic fili⁹ diaboli pilatus flagellari fecit xp̃m verũ iob. q̃ verificata fuit pphetia Esa.j. A plãta pedis vsq̃ ad v̇ticẽ nõ fuit in eo sanitas. Et q̃z hodie ad instãtiã iudeorũ gẽtiles sic flagellauer̃t xp̃m Iõ q̃n in officõ hodierno solẽnit̃ p oibus generibus hoim orã do dicit̃. flectamus genua. p iudeis nõ flectit̃. Deinde fecit pilatus fieri coronã de spinis ⁊ capiti iesu ip̃mi. ita vt sm̃ Berñ. spine vsq̃ ad cerebrũ subintrauerũt. ⁊ sic tam p flagellatõez q̃ coronationẽ corp⁹ xp̃i vndiq̃ pforauit. vt i corpe eius. 5490. vulnera essent sm̃ Berñh. Uersus. Nonagint q̃dringẽtis supaddito mi lia q̃nq̃. Tot ferit̃ xp̃us p nob̃ vulnera passus Idcirco o hõ sis gr̃tus vulnerib⁹ xp̃i. ⁊ dic q̃tidie q̃ndecim pater nr̃. ⁊ tũc p integrũ annũ cui libet vulneri dixisti solũ vnum pat̃ nr̃. Perforato sic corpore xp̃i pilatus tradidit ip̃m voluntati iudeorũ vt crucifigeret̃. Judei igitur habita licentia conduxerũt milites Pilati. q̃ xp̃um vsq̃ ad locũ caluarie deduxerũt. quem ibidem cum duobus latronibus crucifixerũt. Ecce hõ nũc paratũ est clinodiũ nostre salutis. ⁊ suspensum in altis vt omẽs q̃ ip̃m inspexerit liberentur a peccatis. Sicut cõtigit cuidam peccatrici de qua legit̃ q̃ fuit publica peccatrix ⁊ multuz indurata ad penitẽtiã. hec tamẽ in hac die xp̃i passionis venit ad eccl'am adorare crucẽ ⁊ recolere domi passionẽ. Cũ igit̃ videret imaginem ⁊ quasi de latere ei⁹ stillare sanguinẽ. statim cõpuncta ait. Iste sanguis ppter te effusus ẽ. tandem venit ad p̃fessionẽ. ⁊ cuz cõfiteret̃ peccata sua magno p̃ cõtritionis dolore est mortua añ cõfessorem. Qui cum desperaret de salute eius respexit sursum ad parietem vbi erat scriptum aureis litteris ille versus. Gaudeat in celis quo regnat quisq̃ fidelis. Si igitur tanta gra-

tia facta est hodie huic peccatrici ꝯre nullꝰ desperare dz de venia. Sz ꝓfidenꝫ hodie xp̃m in cruce intueaꝫ. Quia vt dic̃ Berñ. Hz caput inclinatũ ad osculandũ te. brachia extẽsa ad amplexandũ. mãꝰ pforatas ad largiendũ. latꝰ apertum ad diligẽdũ. pedes affixos ad nobiscũ manendũ. corpꝰ extẽsuz ad se nob totũ ipendendũ vt ꝫ ꝓ vtutẽ sue passionis possimꝰ venire in ḡtiam. ibiqz ad eternã glã. Ad quã.

Sermo de resurrectõe domi.

Dl egressus ẽ sup̃ terrã. Ben̄. xix. Videmꝰ mꝫtotiẽs q̃ tempe veris flos q̃ delicate oriꝫ interdum a transeũtibꝰ tam hoibꝰ ꝙ aialibꝰ ꝓculcaꝫ. et ex ꝫ languet ꝛ marcescit. ꝛ ꝙsi mortuꝰ apparet. E cõtra si ipm ros matutinꝰ solqz tetigerit. vtute illoꝝ denuo reuiuiscit ꝛ surgit. ꝛ ad maiorem pulchꝫitudinẽ sepiꝰ restauraꝫ. Fm illõ metriste Flos cõculcaꝫ. vi sol̃ sed reparaꝫ. Spũaliter ꝓ flore intelligiꝫ dñs nr̃ ihs xp̃s q̃ Fm Bern̄. est flos cãdidus quo ad vite puritatẽ. Et ẽ flos rubicũdus ꝙtum ad mortis acerbitatẽ. Hic inquã flos delicate oriꝫ est de vtero v̈giali. Sz tamẽ in bona sexta feria a pfidis iudeis fuit ꝓculcaꝫ ꝛ ꝓtritꝰ. Sic de ꝫ ꝓdixerat Job. xiij. ꝙsi flos q̃ egrediꝫ. s. delicate de vtero agri v̈ginaꝫ. ꝛ ꝓteritur. s. a maꝫ hominꝰ. Idcirco ex hac ꝓtritõe corpus xp̃i languet Juxt̃ illud. Nam ꝑmo flos liquani lãguet. ꝛ q̃ plus est totũ emarcuit q̃n sanguis eiꝰ totaliꝫ emanauit in ṫrã ꝛ tandẽ mortuus fuit. Fm illud Dan̄. ix. Occideꝫ xp̃s. Sz hodie ecõtra idem flos xp̃s dñs vtute rosis. i. diuinitatis q̃ vnita fuit corpi mortuo ꝛ vtute solis est aie clarissime de limbo patrũ venienꝫ resurrexit. ꝛ maiorẽ claritatem sui corpis recepit Juxt̃ illd̃ ps̃. xxvij. Refloruit caro mea. Et ꝫ innuiꝫ in vbis ꝓpositis. In q̃bus duo tangũtur Primo q̃litas resurgentis. ibi. sol. Scõo veritas apparẽtis. ibi. egressus est. Circa ꝑmuz notandũ dicũt naturales. sol naturaliꝫ cũ occiderit ꝛ cum ꝙ occasum a nob assumptꝰ fuerit partes inferiores circũit ac gyrat. ꝛ illas sua pñtia illustrat q̃bus creaturis ibi lucet nõ sciꝫ veraciter. Quidam tñ fingunt fabulose q̃ ibidẽ lucet quibusdam hominꝰ pedes suos adũsus nos habẽtibus q̃ Fm illos sunt antipedes nominati. Sed hos homies esse reprobat. b. augꝰ. li. xvj. de ciuita. dei. c. x. q̃. q̃dã antipedes esse fabulantur vt hoies a cõtraria pte terre vbi sol oriꝫ q̃n occidit nos aduersa pedibꝰ nostris calcare vestigia nulla ratõne credendũ est. Hec ille. Sz q̃a tales homies nõ sunt. ideo sol nõ lucet eis. sed cõplet cursuz suũ in circulo suo. quo completo iterũ mane resurgit. Spũaliter ꝓ solẽ intelligitur xp̃s. quia sicut sol Fm Ambro. in hexame. est oculus mundi ipm sua pñtia illustrando. sic christus deus pñtia corpali tanqz̃ sol iustiꝫ cie. hunc mundũ tenebrosum sua doctrina saluberrima illlustrauit Jdeo dixit Joh̄. viij. Ego sum lux mũdi. Sed hic sol verus ꝓdicta sexta feria in cruce occubuit hora nona ꝛ ad iferioes ptes descẽdit. sic̃ dicit de sum. tri. ꝛ fide catholica. c. firmiter. vbi dicitur. descẽdit ad inferos Ubi dicit Glo. Fm carnẽ quieuit in sepulchro. sed Fm aiam descẽdit ad inferos vt fortior superueniẽs fortiorẽ suparet armatũ. Sed. d. q. q̃d christus descendẽs ad inferos sua claritate illustrauit: Ad hoc sciendũ. dicunt doctores q̃ añ resurrectõnez ꝛ mortẽ fuerũt q̃tuor receptacula ꝛ loca in q̃bus aime defunctorũ tenebanꝫ Primũ habitaculũ est damnatoruz sub terra. De quo dicit Job. x. q̃ est terra miserie ꝛ tenebrarũ. vbi vmbra mortis ꝛ nullus ordo. Sz sempiternꝰ horror inhabitat. Ad hunc locũ christꝰ nõ peruenit. nec lumen sue claritatis eis luxit. Quia nõ sunt filij lucis nec xp̃i doctrinã impleuerunt. quia vt dicit Joh̄. xij. Ambulate dum lucẽ habetis. vt nõ tenebre vos comp̃hendant dũ lucẽ habetis credite in lucẽ vt filij lucis sitis. Et quia hãc doctrinã implere neglexerũt. Jõ filij lucis pñtia nõ fuerũt digni. Moraliter i hoc ostẽdit xp̃us q̃ peccatores q̃ hacten̄ i peccatis mortalibꝰ iacuerunt nec cũ alijs xp̃ifidelibus in quadragesima cõfessi fuerũt neqz vsqz i diem pñtẽ penitẽtiã egerũt. indigni sunt luce domice resurrectõis. ꝛ vere est timendũ q̃ difficulẽ aut nũq̃z erunt digni. qz de talibꝰ dic̃ psal. xlviij. In eternũ nõ videbũt lumẽ. Scõm hitaculũ est puerorũ sine baptismo decedentiũ. ꝛ ꝫ est supra infernũ dãnatorũ. Sz ibi nõ hñt penaz sensus. Sz damni. Et dicũt q̃dã doctores q̃ ibidem hñt magnũ gaudiũ qđ excellit magnitudinẽ oim gaudiorũ mũdanorũ. Nam gaudent de ꝫ q̃ creatorẽ suũ nõ offenderũt peccãdo peccato actuali. Sz q̃d de illꝫ sit sentiẽdũ. vide Aug̃. de ꝙse. di. xiij. c. firmissime. in glo. fi. vbi vidz velle (eo q̃ in originali discedũt) oportere eos mitissimã penã sustinẽ. ꝛ glo. dic̃. qz in tenebris erũt. Petrꝰ aũt de palude sup. ij. sen. di. xxxiij ar. iij. dic̃. exq̃ nũq̃z fuerũt apti (qz ñ baptisati) ad visionẽ diuie essentie nõ erit eis pẽa. qz eam nõ videbũt. sciẽt em̃ q̃ nõ sunt apti vt videãt ḡ rẽ. Hec ille. Tertiũ habitaculũ est locꝰ purgandoꝝ. ꝛ ꝫ est supra infernũ puerorũ. Jbidẽ xp̃s silꝫ nõ luxit neqz locũ hũc destruxit. Sz qui añ passionẽ xp̃i ibi purgati fuerant ad limbũ mox sanctorũ patrũ ascẽderũt. Hũc aũt postq̃z purgaꝫ sine medio in celũ assumũꝫ. Quartũ hitaculũ fuit sinꝰ abrae vꝫ limbꝰ sanctorũ patrz. ad hũc descẽdit xp̃s hora sue mortis. ꝛ illis ibidez existentibꝰ luxit vsqz ad horã sue resurrectõnis quousqz eos educeret. Nã illi statim viderunt deitatem christi ꝛ gaudiũ habuerũt celi. Quia

dicit in cōi puerbio. vbi est papa ibi ē curia romana. Sic vbi erat diuitaſ. ibi erāt celi gaudia Et h̄ est qđ dñs dixit latroni adhuc pendens i cruce. Amē dico tibi. hodie mecū eris i padiſo Lu. xxiij. Qđ itelligit de padiſo celesti gaudij qz san. Tho. dicit in. iij. pte. q aie in limbo statim habuerūt clarā z facilē dei visionē. z habuerunt sue bītudinis p̄miū. sz nō locū. Sz qz latro cū aia xp̄i in limbū descēdit q̄re cū alijs p̄ibus diuinitatē vidit. Sed q̄reret q̄s. Quid xp̄s apō inferos fecit? dic q satiauit. occidit. liberauit. z h̄ ptz in hac dictōe sol. que hz tres lr̄as .s. s. o. l. q̄ significāt triplicē effectū apō sanctos patres in limbo factū. Pria q̄dez lr̄a est s. z significat q xp̄s p̄res in limbo sua diuitate satiauit. z h̄ figuratū est Dañ. xiij. Nam babilonij miserūt sanctū danielē in lacū leonū in quo erant septez leones. z dabanť eis quotidie duo corpora z due oues. z tādē nō sunt date eis vt deuorarent danielē. Fuit aūt abachuc in iudea z ipe coxerat pulmentū z intriuerat panes in alueolo. ibatq in cāpū vt ferret messorib⁹. Dixitq angel⁹ ad eū. Abachuc fer p̄andiū quod habes in babylonē danieli q̄ est in lacu leonum Et dixit abachuc. Dñe babylonē nō vidi z lacum nescio. z appḥendit eū in vertice ei⁹ z portauit eū capillo capitis sui. posuitq in babylonē sup lacū in impetu spūs. Et clamauit. Daniel Fue dei tolle p̄andiū qđ misit tibi de⁹. Spūaliter babilonij int̄ptanť cōfusi z significant demones. de q̄b⁹ exponi pōt illud ps. lij. Confusi sunt qm̄ de⁹ spreuit eos. Illi inq̄ miserūt in lacum .s. lumbi danielē q̄ int̄ptať cā dei. z significat sanctos p̄res in limbo exītes q̄ fuerunt cā q̄re filius dei de celo descēdit. z crucē ascendit. sicut z caniť in simbolo Niceno. Qui ppť nos hoies z ppter nr̄am sa. descē. de ce. Sed Abachuc q̄ int̄ptať fort⁹ significat xp̄um. q vt ait Beda in omel. supbissimū goliā solus vicit z p emit qñ in cruce mortuus est. z tūc statim in lacum limbi Fm animā descendit. z p̄andiuz sue diuinitatis eis attulit. z ipos in suis desideriis satiauit. Fm qđ p̄dixit dauid ps. xvj. Satiabor cū apparuerit gl'a tua. Tūc em̄ quilibet in limbo existēs dicere potuit illud quod dixit daniel i lacu qñ vidit sibi p̄adiū portatū. Recordatus es inq̄t mei deus. z nō dereliquisti querentes te. Dañ. xiiij. Secūda lr̄a est o. z significat q verus sol iusticie dñs noster potentia diaboli occidit q ammō nullū potest trahere ad inferos nisi volentē. Et hoc figuratū est Judic. iij. vbi legit q Ayot itrauit ad regē Eglon q̄ erat pinguissimus z filiorū isr'l inimicus seuissimus Ingressus inq̄t ad ip̄m portauit ei munera. et cum ipe accipe vellet extendit Ayot manū dextram z infixit gladiū ancipitē in ventrē eius z aufugit. Spūalit Ayot int̄ptať denotans gl'osum z significat xp̄m qui statiz deuicta morte intrauit ad regem Eglon. q̄ int̄ptať virtutū merozis. z significat diabolū cui portat mūera p̄ciosissima .s. animā clarissimā deitati vnitam. quā cum ille cape vellet ventrē eius p̄forauit. quādo portas inferni gladio sue potentie penetrauit. z sic potentiā demonū necauit. Idem figuratū est. ij. Re. xxiij. vbi legit q ananias descendit cum ẏga quā ferebat in manibus in cisternam pugnaturus cū leone z cū ẏga sua ipsum p̄ostrauit. Sic xp̄s cum ẏga sue crucis p̄strauit diabolū z sanctos p̄res letificauit. Ita vt q̄libet tunc dicere potuisset. cū ps. xxij. Virga tua z baculus tuus ipa me consolata sunt. Tertia littera describens li sol est l. z significat q xp̄s tertia die sanctos p̄res de limbo liberauit. Et h̄ figuratū est in rege salomone. Legit in scolastica histo. Et allegať in glo. iij. Reguz vij. q rex Salomon incluserat pullū strutionis in vase vitreo q inde exire non potuit. Quod videns strutio volauit in desertum. z tulit inō ẏmiculum z eius sanguinē sup vitrū compḿebat. z ad tactū sanguis vitrū frangebat z pullum suū liberabat. Spūaliter Salomon interp̄tať retributor. z significat patrē celestem qui est retributor oim bonorū. Juxta illud Jac. j. Omne datū optimū z omne donū pfectum est desursum descēdēs a p̄re luminū. Hic inq̄ paē celestis incluserat pullū suū adā quē de ẽra formauerat. Gen. ij. cū genere suo z hec iclusio fuit in vase vitreo. h̄ est in limbo q̄ dicit vitre⁹ eo q fuit fragil z nō ppetuus vt infern⁹. Sz h̄ videns strutio. i. xp̄s p̄ris filius vnigenit⁹ volauit in desertum hui⁹ mūdi. z tulit inde ẏmiculū qñ de ẏgine maria sumpsit corp⁹ suū. de quo dicit ps. xxj. Ego sum ẏmis z nō hō. z sanguinē ei⁹ expressit totalit in cruce ẏtute cui⁹ limbum destruxit. z p̄res inde deduxit. Sicut h̄ testaťr ps. lxxxvij. Eduxit eos de tenebris z vmbra mor. Idem testať Zach. ix. Tu q̄z. s. xp̄e in sanguie testamēti tui emisisti vinctos tuos de lacu in q̄ nō est aq̄. Jō dicit. b. aug⁹. in li. de amore dei z seculi. Si vis hō sanguis ei⁹ dat⁹ esse p te. si noluer is p te dat⁹ nō erit. nec dicas qz iā passus ē z totū sanguinē dedit q̄d vltra remāsit vt nunc p me dari possit. h̄ inq̄t est magnū. qz sē dedit z oibus dedit z sanguis ei⁹ volentis est p̄cium nolentis aūt est suppliciū. z h̄ ad p̄mū. Quātū ad secūdū est notādū q rex terren⁹ z diues deuictis hostib⁹ suis cū de ẽra hostiū suoz egredi tur ille vtiq̄ p̄cedit exultāť cū cātorib⁹. glorianter cū ẏductorib⁹. radiāť cū armorū splēdorib⁹ suffraganť cū intercessorib⁹. vnienť cū excessoribus. z trāsmigrāť cū honorib⁹. Spūaliť dñs nr̄ ihs xp̄s oz Fm ps. xlvj. rex magn⁹ sup omnē terrā. Et i ei⁹ femore z vestimēto vidit btūs Johānes scriptū. Rex regum z dñs dominantiū

Apocal. xix. Iste inquã rex inclyt⁹ egrediens de inferno de ẽra vicz suoz hostiũ. ill' deuictis pcessit ꝑm ꝯsuetudinẽ regũ terrenoꝝ. vt supra dictũ est. ⁊ ꝫ notat in illo ꝟbo egressus i q̃ sunt sex lr̃e ꝫ idem denotãtes. ꝓdio audiuit de uotio vr̃a q̃ rex exiens de terra hostiũ. istis superatis pcedit exultanꝫ cũ cantoꝝb⁹. Sic̃ figuratum est. j. Re. xviij. vbi legit̃ q̃ dauid exiẽs de ꝑlio pcusso hoste suo philisteo. egresse sunt mlieres de vrbib⁹ ducẽtes choros ⁊ concordãter canebãt añ ipm Saul pcussit mille. ⁊ dauid decẽ milia in militibus suis. Sic dñs nr̃ Jesus xps suis hostib⁹ deuict egressus est hodie limbum exultanꝫ cũ cãtoꝝb⁹. Et ꝫ desig̃t ꝑma lr̃a q̃ est e. Cãtores em̃ q̃ añ xp̃m surgentẽ canebãt fuerãt Adã Abel Abraã Isaac ⁊ Jacob. ⁊ alij sancti diu in limbo detẽti. ⁊ egrediẽtes cũ xp̃o exultãter canebãt dicẽtes. Exo. xv. Cantem⁹ dño canticũ leticie ꝓpter suã victoriã gl'osam ⁊ nr̃am libatõz gratiosam. gl'ose em̃ magnificat⁹ est. i. in sua resurrectõe iubilosa. qz equum ⁊ assessorẽ ꝓiecit in mare. i. superbiã ⁊ diabolũ assessoꝝem ei⁹ dãnauit in abyssum. Ille q̃dẽ cant⁹ cãtoꝝ patrũ leticie fuit euidẽs signũ. Quis enim inter nos q̃ fuisset in carcere tenebroso p mltos annos q̃ nõ gauderet si de illo postea exultanꝫ euaderet. Sic ⁊ sancti pres p mlta milia annoz in limbo detenti gauisi sunt. qñ educti sunt de carcere tenebroso vbi diuia visiõe carebant qñ libati sunt de ergastulo horrẽdo. vbi demonuz societatẽ habebãt. qñ extracti sunt de lacu igniomiioso in q̃ sub ẽra misere latebãt. qñ sũpti sunt de carcere tã longo. vbi p mlta curricula annoz psistebãt. Idcirco dl̃ gaudio predixit Esa. lij. Gaudiũ ⁊ leticiã obtinebunt. fugiet dolor ⁊ gemit⁹. qđ exponit glo. gaudiũ habuerũt qz satiati sunt diuia satiatõe p visiõis aspectum. habuerũt leticiã qz euaserũt tã horribile ꝓsortiũ. fugit dolor ab eis quẽ habuerũt ꝓpter diuturnũ gaudiũ. Sic certe q̃libet xp̃ian⁹ debz hodie xp̃o cãtare cãticũ leticie. eo q̃ iã p veraz pniam ꝓdicte q̃dragesime est de tenebris pctõrum educt⁹ ⁊ tandẽ diuio aspectui eternal'r sociand⁹. Jõ p totã hanc pascalẽ hebdomadã sãcta eccl'a camt exultãter. Hec est dies quã fecit dñs. exultem⁹ ⁊ letemur in ea. ⁊ est sumptũ de ps. xvij. Secundo audiuit vr̃a charitas q̃ rex terrenus egrediẽs de finib⁹ inimicoꝝ ill' pstratis ꝓcedit gloriank̃ cũ cõductoꝝib⁹. qz mlti ipm ꝓducũt ⁊ alij de ciuitatib⁹ exeũt. ⁊ vt decet reuerẽt ipm suscipiũt. Sic̃ figuratũ est Josue. x. Gabaonite audiẽtes q̃ Josue supasset Hieriche ⁊ alij venerũt ei obuiã ⁊ eum cõduxerunt. Sic xp̃us celoꝝ exiens de finib⁹ demonũ venit hodie resurgendo gloriank̃ cũ cõductoꝝibus. ⁊ hoc declarat secũda littera g. Sed qui fuerunt illi cõductoꝝes? dic q̃ societas sanctoꝝz patriarcharũ. ꝓphetarũ. necnõ ⁊ aliorũ electorũ. hi nanq̃ xp̃m gl'ose de limbo cõduxerũt Illi autẽ q̃ ei obuiauerũt fuerũt sancti q̃s xp̃s resurgẽs suscitauit. de q̃bus dicit Matth. xxvij. Multa corpa sanctoꝝ q̃ dormierũt surrexerunt. qđ exponẽs Hiero. Nõ aũt surrexerũt q̃n resurgeret dñs vt ipe esset ꝑm⁹ dormientiũ q̃uis monumẽta eorũ in sexta feria fuerũt apta. Et q̃ ꝫ sic fuit. declarat matthe⁹ clarius vbi s. Exeuntes de monumẽtis p⁹ resurrectõz. s. xp̃i. venerũt in sanctã ciuitatẽ ⁊ apparuerũt mltis. Et vt legitur in euãgelio Nicodemi de nũero illoruz q̃ cũ xp̃o surrexerũt fuerũt cari⁹ ⁊ leunti⁹ filij symeonis senis q̃ anne ⁊ cayphe ⁊ nicodemo ⁊ ioseph apparuerũt ⁊ ab eis adiurati q̃d xp̃s apũ inferos gesserit narrauerũt. Sed heu tunẽdũz recte sicut corpa mortuorũ añ resurrectõez xp̃i nõ surrexerunt q̃uis sepulchra essent añ apta. ita sunt aliq̃ adhuc nostrũ q̃ nondũ a morte aie pfecte surrexerũt. licet sepulchra oris eorũ apta fuerũt ꝓfitẽdo. Quia dic̃. b. Hiero. Facili⁹ i uenio q̃ ꝟbus teneat innocẽtiã q̃ ꝓfectã aget pniam. hec ille. Et certe isti xp̃m resurgentẽ minime ꝯduxer̃t. Utinã adhuc a pctis suis surgerent. ⁊ xp̃o q̃ iam surrexit obuiã irẽt ipm q̃ deuotis cordiũ laudib⁹ honorarẽt. Tertio audistis dilectissimi q̃ rex terrestr' exiẽs fines hostium suoz facit ꝫ radiank̃ cũ armoz splẽdoꝝib⁹ qz induit se suosq̃ milites armis splẽdentibus sicut legit̃ ⁊ figuratũ est. ij. Mach. vj. De rege antiocho q̃ tam splendentia arma habuit q̃ sol refulsit in clipeos aureos ⁊ r̃splẽduerũt mõtes ab eis ⁊ campi sicut lãpades ignis. Ita christ⁹ dñs noster egressus est resurgẽdo fines suoruz hostiũ radiank̃ cũ armoz splendoꝝib⁹. Et hoc denotat tertia lr̃a r. Sicũt em̃ sancti doctoꝝes q̃ xp̃s surrexit cũ corpe glorioso. ⁊ sup solẽ magis radioso portãs in eo arma splẽdentia ⁊ hec arma sunt q̃nq̃ vulnera q̃b⁹ se in die iudicij armabit cõtra malos. Et erũt ꝑm Chrys. sup ra dios sol' lucidioza q̃ ostẽdet peccatoꝝib⁹ dicens Ecce p̃ciũ redemptiõis sanguis mei quẽ dedi i redemptõz aiaz vr̃az. vbi fructus vr̃a est mihi impensa quã p p̃cio sanguis mei mihi dedistis q. d. xp̃s. Jõ merito damnemi. qz fuistis ingti. Quare mi fr̃es ⁊ sorores intueamur xp̃m radiãter resurgentem q̃ splẽdida vrnera portantez ne in die iudicij ipe se ꝯra nos iracunde armaret. Sed potiꝰ simus gti vt ipe nos misericorditer saluet dicẽs. Venite bñdicti p̃ris mei pcipite regnũ paratũ vobis añ cõstitutõez mundi Mat. xxv. Quarto rex terren⁹ exiẽs termios inimicorũ suorũ egredit̃ suffragãt̃ cũ intercessoribus. qz tunc de habito triũpho solet esse magis mificoꝝs ⁊ benigꝰ. Et si aliq̃ essent in indignatõe p̃ris sui p eis int̃cederet. ⁊ ob maiorem cautelã sumit secũ certos int̃cessores mediãto⁹

q̄bus se sperat citius exaudiri. Sic̄ legit figuratum .j. R. xviij. Añ dauid vicisset Goliam gigantē. z mlieres egresse sibi maiorem laudez q̄z saul dedissent qñ canebāt. saul p̄cussit mille z̄ cecidit in indignatōz regis. Jō vt citius exaudiret apud ip̄m. z ei placaret. habuit secū intercessorem Jonatā filiū regis q̄ p ip̄o loq̄batur z mltiplicit intercessit. Sic xp̄us rex vniūse creature egressus est de sepulcro victo diabolo suffragant cū intercessorib⁹. z ꝟ innuit q̄rta lr̄a .s. s. Hec nāq̄ est cā potissima q̄re xp̄s resurrexit. z in celū ascendit vt apud p̄rem p nob fidel suffragatoz existat z pctā nr̄a deleat. Quare dicit b. Joh. in p̄ma epl̄a. ca. ij. Si q̄s peccauit. glo. ex humana fragilitate. aduocatū habem⁹ apd p̄rem ihm xp̄m iustū. z ipe est ppiciatio p peccatis nr̄is. Ut ipe aūt citi⁹ exaudiret sūpsit secum exaudibles intercessores. Et hi sunt suoruz vulnerū ciratrices q̄ intercedūt p nob. qz vulnerum p̄sentatio est p nob aduocatō. Recte sicut miles tacēs ab imperatoze impetrat qñ vulnera q̄ p eo tulit demōstrat. Sic̄ legit in scola. hi. Antipater idume⁹ pat magni herodis in q̄dam p̄lio in fuitio imperatoris mltis vulnerib⁹ est cōfossus. tandē ab emul apd ip̄m est accusat⁹. At ille reiectis vestib⁹ dixit. Ego cesar nolo me vobis excusare apud te. sz ista vulnera q̄ suscepi p te loquant p me si ego diligo te. Qđ videns cesar ip̄m in gr̄am suscepit. Spūalr Antipat intp̄tat dans laudē significās xp̄m q̄ dat laudē et honorē p̄ri celesti. sic̄ dixit Joh. viij. Ego honorifico patrē meū. ipe em̄ xp̄us mlta vulnera suscepit a iudeis. s. q̄nq̄ milia ducēta z sexaginta. vt dicit Bern̄. Et de ill in sua resurrectōe tātum q̄nq̄ reſuauit vt ea velut intercessores p̄ri ostēderet. Jō dic̄ idē. b. Bern̄. Secuz accessuz habes o ho vbi mat añ filiū z filius añ patrem Qđ ostēdit filio pect⁹ z vbera. z fili⁹ ostendit p̄ri lat⁹ z vulnera. nulla igitur p̄t esse repulsa vbi tot concurrūt charitatis insignia. Hec ille. Quito rex veniēs de terra inimicoruz p̄cedit vnient cū excessoribus. qz legit in hist̄oriis romanoruz. Añ aliq̄s de bello venit q̄ de inimicis triūphasset. triplex ei honor exhibebat. Primus q̄ ppl̄s ciuitatis illi cū cantu z leticia obuiauit. z ip̄m gaudiose suscepit. Secūs q̄ omes captiui q̄ erāt ligati manib⁹ z pedib⁹ soluebant z ip̄m triūphatorē seq̄bant. z sic fuerūt vniti q̄ p̄us excesserūt. Tertiꝰ honor q̄ tunica iouis induebat. z cuz gaudio in terrā suā ducebat. Ex illa hist̄oria habet q̄ rex p̄cedens de bello vbi de hostib⁹ triūphauit vnit sibi oēs excessores q̄ secum intrāt ciuitates. Sic xp̄s exiēs de limbo p̄cessit vnient cū excessoribus. z ꝟ vult quita lr̄a sez u. qz xp̄s p suā gl̄osam resurrectiōez vniuit gentiles cū iudeis q̄ mltiplicit ꝟtra ip̄m excesserūt. Jō bñ figurat⁹ est p lapidē angularez dequo legit in scola. hi. Cum salomō templuz dño edificaret cōtigit vt q̄dam lapis mirabilis ibi adesset quē edificatoꝛes aptabāt. z in nullo loco locare poterāt. aut em̄ fuit nimis longus. aut nimis breuis. iō indigni edificātes ip̄m reiecerūt z lapidē reprobatū vocauerūt. sed demū cū edificiū cōpleuissent ip̄m aptissime p lapide angulari inueniūt. q̄ sil duos parietes cōiunget aut vniret. Spūalr xp̄s est lapis sine maib⁹ de mōte abscisus. Dañ. ij. Et ipe est mirabilis ſm p̄s. lxxvij. Mirabil deus in san. suis. Ipse q̄dem fuit lapis reprobat⁹ in sua passiōe. sz nūc factus est lapis angularis in sua letissima resurrectōne. Jdeo capit nunc ꝟ ppheta Dauid q̄ habet in p̄s. cxvij. Lapidē quē reprobauerūt edificantes ꝟ factus est in caput anguli. Quia xp̄s tāq̄ lapis angularis duos parietes in templo vniuit qñ de pplo gentili z iudaico vnā fecit ecclam. Juxta illō ad Eph̄. ij. Ipe est pax vera q̄ facit vtraq̄ vnū. Sed p q̄d xp̄s coniunxit hos duos pplos? dic q̄ cū cemēto sui p̄ciosissimi coris sanguis z cum lapidibus sui p̄ciosissimi coris. Sexto rex terrestris exiēs de finibus inimicoruz quos vicit p̄cedit transmigrant cū honoribus. qz migrat seu trāsit de varijs periculis. qz dr. ij. Re. xj. Varius est exit⁹ belli. Sz tñ tal⁹ rex p̄cedit cū honorib⁹. exquo nō fugit hostes. Sic xp̄s egressus ē fines suoruz inimicoz transmigrant cuz honorib⁹. z ꝟ denotauit angelus Mat. vl. Mar. vl. ad mulieres. Ecce p̄cedet vos in galileam. ibi eū videbitis sic̄ dixit vob. Et dicit mgr̄ lib. iij. Re. c. xiij. q̄ due sunt galilee. Una est sita iux montē oliueti. in qua p̄rem surrectoz apostoli xp̄i cōsueuerāt ppter metuz iudeoruz habitare. Et de hac loqnunt ꝟ euāgeliste. qz in ea dñs post resurrectōz discipul suis apparuit. Sed alia est terra q̄ est p̄ncipat⁹ que etiā vocat galilea. z distat a hierl̄m ad tres dietas vel vltra. z de ista nō loquunt. Spūalr galilea interp̄tat trāsmigratio. qz xp̄s dū esset in hac mortali vita triplicē defectū patiebat. vnū q̄tū ad corpus vicz mortalitatē. aliū q̄tum ad aiam. i. passibilitatē. tertiū ad vtrūq̄ vputa miseriā z penalitatē. Sed i resurrectiōe facta ē transmigtio cū honore. z ꝟ vult serra lr̄a s. qđ corpus ei⁹ trāsmigrauit de mortalitate ad immortalitatē. Aia de passibilitate ad impassibilitatē. Corpus z aima de miseria z penalitate ad eternā gl̄am z felicitatē. Sicut ꝟ testatur Leo papa dicēs. Post passionē domi ruptis vinculis mortalitatis. infirmitas in ꝟtutē mortalitas in eternitatē. z ꝟtumelia trāsiuit ad gl̄am.

De sancto Georgio martyre.

Laboza sicut bon⁹ miles iesu christi. Ista ꝟba scribuntur ij. Timo. ij. Videmus ad expientiam quando

milites seculares in cāpo hui⁹ mōi vires suas ostēdunt. vt domis suis placeāt ⁊ pp'm suū ab hostib⁹ defendāt nō attēdentes q̄ sint delicati bon⁹ miles qñ bñ vult agere in cāpis q̄tūcūq; delicat⁹ vl' nobil' nō pōt parcē mēbris. sed eum oportet vires ⁊ corp⁹ expendē si vult placere ⁊ A fauorē laudemq; hūanā obtinē. Et sic legit̄ .j. Regū .xvij. de strennuo milite dauid. q̄ q̄uis essz delicat⁹ vtputa adolescēs pulcer ⁊ ruffus illud tñ nō aduertit. sz viriliť p pp'lo isr'l pugnauit cū golia gigante ⁊ eū viriliť supauit. caput q; abscidit. Ita etiā legit̄ .ij. Re. xxiij. q; dauid existēs quodā tpe in campo ꝯtra inimicos pugnaturus dixit audientib⁹ militib⁹. o si q̄s daret mihi potū aque de cisterna q̄ est in bethleez iuxt̄ portaz. qđ cū audissent tres fortes milites noluerūt parcē mēbris. sed viriliť irruerūt per castra philistinorū q̄ erant inimici eorū ⁊ aquā regi obtulerūt. Tal' fortis miles fuit. b. Geor. q̄ strennue dño suo xp̄o militauit. ⁊ B tutius et duri⁹ p fide fuanda laborauit. qz ad pbatū militem req̄riť q; sedule laboret. strēnue pugnet. B ⁊ dño suo fideliť militet. Sic ⁊ ip̄e viriliter pugnauit cōtra varios hostes. Nam draconē homines molestantē muniēdo se oronib⁹ vicit ⁊ occidit. Sil'em se in B ostēdit mustelle. de qua refert Pli. in spe. na. li. ij. c. ij. q̄ volēs pugre cum dracone vl' basiliscō munit se rutha vndiq; virtute cui⁹ secure inuadit basiliscū ⁊ inficit eum Sic. b. Geor. fecit q̄ virtute oratōis draconē infecit. Et B figuratū fuit Dañ. xiij. vbi legit̄ q; daniel interfecē draconē in os ei⁹ ponēs picez ⁊ adipē ⁊ stuppā. Ita. b. Geor. ardēti oione vicē diabolū ⁊ draconē. iō ei bñ cōpetūt ꝟba ista. labo. si. bo. mi. ⁊c. In q̄bus a trib⁹ cōmēdat̄ p primo a sedulitate laborandi. ibi. labora. Scđo a strenuitate militādi. ibi. bon⁹ mi. Tertio a fidelitate famulādi. ibi. Jhu xp̄i. Circa p̄mū notādum. Sedulitas. b. Geor. in B apparet q; fidez xp̄i fideliť p̄dicauit. magnimť idola destruxit ⁊ pp'm dei ꝯstanť ad fidem ꝯuertit. qđ ptz i rege C cui⁹ filiā a dracone libauit. ⁊ ip̄m cū pp'lo ad fidem ꝯduxit. Est tñ notādū q; tria sunt q̄ quēlibet militē ad sedulitatē laboris inducunt. p̄mū est cōsideratio labor⁹ in rege. qñ em̄ milites viderint regē fideliť agere. viriliť animanť ad strennue operandū. sicut claret in militibus regis Alexandri. Qui exquo viderūt ip̄m fortez ad oēs labores. ⁊ iō ip̄i fuerūt mil'tū aiati ad pugnandū. vt dr in histo. ei⁹. Et hec fuit cā quare Alexander in breui tpe. s. in. xij. annis q̄si totū orbem sibi subiugauit. Jō legit̄ Judic. vij. q; Gedeon cū hostib⁹ pugtur⁹ exhortat⁹ est milites dicēs. Quid me facē videritis ⁊ vos facite Ego ingrediar partē castroz. ⁊ qđ fecero sectamini. Et B ipi milites fecerūt ⁊ inimicos fugauerūt. Ex quo ptz q; cōsideratio strennua in rege aīmat strennuitatē in milite. Ad ꝓpositum rex nr̄ ihs xp̄s sp fuit in labore p salute nostra. vt testat̄ ps. lxxxvij. p Paup sum ego ⁊ in lab. a iuuē. mea. Nam cū genit⁹ fuit stati reclinat⁹ fuit in p̄sepio. ⁊ pannis asperis inuolut⁹ vt habetur Luc. ij. Insua iuuētute ꝯtinue p̄dicauit ⁊ terrā vndiq; repauit. ⁊ tandē extremā pauptatem suauit. vtōr Mat. viij. Vulpes foueas hñt ⁊ volu. celi nidos. fili⁹ aūt hois nō hz vbi caput suū reclinet. s. in sua morte. Silr quia penas acerbissimas sustinuit ad quorū consideratōz nos inuitat. Thren. j. O vos oēs q̄ trāsitis p viā. attendite ⁊ videte si est dolor simil' sic dolor me⁹. Scđm est apta ꝯditio in ip̄o milite. q̄a miles est nomē exercitij ⁊ labor⁹. Debet em̄ q̄tidie eccl'am defensare. Jō dicit Helmandus. Usus militie ordinate est tenē eccl'am. defensare iniuriā pauperū ⁊ pacare puinciā. Et subdit B Nr̄i autē milites hodie sic ad bella q̄ ad nuptias decorati pcedūt. In quo dat intelligē q; mō non mil'tū p eccl'a vl' p defensiōe patrie laborāt vel decertāt. Sic ⁊ q̄dam hoies quorū cuz vita militia sup terrā sit. Job. vij. nō laborāt p̄o vita eterna acq̄renda. sed sunt desides ad oēm laborem. cū tñ deberet fieri ꝯtrariū. Tū ppē continue pugne exercitiū. qđ ꝯtra varias tēptationes habem⁹. Tū ppter dubiū triūphi. qz nesci musan vincam⁹ vel nō. vl' an in pug̃ succūbā⁹. Jō q̄libet ad pugne virile exercitiū inducitur p apl'm. ij. ad Timo. iiij. Tu vigila in oib⁹ q; labora. In p̄mo innuit q; vigilant̄ ⁊ nō segniť est pugnandū. Scđo q; in tali pugna est viriliť pugnandū ⁊ decertandū. Tertium qđ inducit ad laborē est cōsideratio magnitudis in mercede. qz p̄m aug⁹. Consideratio p̄mij minuit vim flagelli. Et Jacob mil'tū laborabat p rachel. vt dicitur Gen. xxix. die noctuq; estu ⁊ gelu. fugiebatq; somnus ab ocul' eius. videbant̄ tñ ei pauci dies p̄ magnitudine amor⁹. Jō dicit Hiero. q; nullus labor durus. nullū tps longū videri debet quo gl'a eternitatis acq̄riť Et illo mō. b. Geor. attēdēs laborē regis xp̄i. valde laborio/sus in fide xp̄i ꝯtra malū Datianū est inuētus. Notandū q; tria sunt q̄ faciūt militē strenuuū. p̄mū est robur ꝟtutis. Robur aūt ꝟtut⁹ cōsistit in trib⁹. p̄mio em̄ strennuus miles debet hr̄e robustū animū ad aggrediendum. ppē qđ formidolosi ⁊ vecordes de p̄lio vocant̄ Deut. j. Talē animū robustū habuit. b. Geor. q̄ i me- E dio hostiū posit⁹ audacť clamauit. Dēs dū gētium demonia. Scđo dz hr̄e robustā manū ad feriendū. Sic legit̄ de q̄dā in histo. alex. q̄ fuit miles regis darij. B iunct⁹ militib⁹ regis alexādri vno ictu galeā regis alexandri p̄forauit. et caput eius cruentauit. Sic robustā manuz habuit. b. Geor. q̄ caput draconis diabolū figurātis manu p̄pa amputauit. ⁊ oib⁹ e⁹ suggestiōib⁹

ꝓtradixit. Jo de ipo pōt exponi illud Geneſis xxxix. Magn⁹ in ciuitatibus inimicoꝝ tuoꝝ Tertio dz hre robuſtū dorſuz ad ſuſtinēdū. ſic xps ꝙ dixit in ps. cxxviij. Supra dor. m. fa. pe. plon. rē. ſic t. b. Geor. intrepide mlta tormēta paſſus eſt Scōm qđ facit militē ſtrennuū eſt experientia bellice artis. Jſta aūt experientia tripliciter acqrit. Prio p ſacre ſcripture eruditionem hortāt nos ad virilē cōgreſſionē t armor aſſumptōz. ad Eph. vj. Accipite armaturā dei id eſt ꝟtutes diuinitus vob collatas vt poſſitis reſiſtē in die. i. tēptatōis vite pntis t rōibus et actib⁹ ꝟtutū pfecte ſtare. Jō dicit etiā Vegetius de re militari. Scia rei bellice dimicāde nutrit audaciā. Neo em facile metuit qđ bñ didiciſſe cōfidit. Scdo p ipoꝝ virilit pugnātiū diligentem ꝓferatōz. p b em hō mltū virilit animat ad ciuilē cōgreſſionē. In cui⁹ figura anſa tenebat anſam. t cortina cortinā. Exod. xxxvj Tertio p crebrā cū adūſario conſgreſſionez. iō dicit Caſſio. in epla. Terribil eſt hoib⁹ ꝓflict⁹. ſi nō ſit aſſiduus. t niſi vſu acqrat certādi fiducia nō habeb. Nam qđ in iuuētute nō addiſcit in maturitate nō habet. Jdcirco legit Judic. iij. Qx dns gentē nō deleuit vt in eis erudiret iſrael. qz p ipaz impugnatōnez ꝓtinuā ppls iſrl magis fuit exercitat⁹ ad bellandū. Tertiuz qđ facit militē ſtrennuū eſt copia armature ꝓuenientis. Hec aūt armatura ſex ꝟtutib⁹ integrat. vt docet apls ad Eph. vj. Prīa eſt ꝓtinentia. q etiā congruit militib⁹. q hec lumbos. i. ꝓcupiſcentias carnis t mētis cōſtringat. vt dic Gre. in omel. Tunc lūbos ſtringim⁹ cū luxuriam p ꝓtinentiā coartam⁹. Scda eſt iuſticia quā apoſtolus appellat lorīcā. qz ſic lorica totū corpus tegit. ita iuſticia oēs act⁹ ꝟtutū dirigit. docens hoiem viuē ſobrie quo ad ſeipm. pie t deuote quo ad deū. iuſte q ad ꝓximū. Tertia eſt fides circa ꝓtectōz diuini auxilij quā appellat ſcutū ſeu clipeū fidei. qz repmit t extinguit ignita tela. i. tēptatōes formidoloſas. Hūc clipeuz portant milites mōi triangularē. vt p b fidez trinitatis ꝓfiteant. Etiā vt ſup ſcuto pupille et vidue cōtineant ſi bñ faciūt eis. Jſtud ſcutū in ſiniſtro latere portam⁹. qz ſolū in pnti vita pugnamus ꝓtra vitia. Quarta eſt ſpes quam appellat galeā ſalutis. qz mentē q caput eſt aie munit t roborat ꝓtra oēs temptatōes t tribulatōnes pntis vite. Quinta eſt charitas q pedes. i. affectōnes munit t roborat. qz ipa fortit ſtare t virilit currere facit. Jux illō ps. cxviij. Viā mandatu. cucurri. Sexta eſt ſapia ꝟbi dei quam gladiū ſpūs appellat. qz ſuo acumie ptingit vſq ad diuiſionē aīe t ſpūs mentē ſcindēs t oino elegant diuidēs a deſideriis carnalib⁹ t mūdi vanitatib⁹ t diabolicis inſtinctib⁹. Et q cunq talibus armis ꝟtutuz armatus fuerit facilit poterit cū. b. Geor. ꝓtra oēs hoſtes t oia vitia triumphare. recte ſic miles habēs arma prędicta pōt ſe leuiter ꝓtra inimicos defendē. Circa tertiū notandū q ille eſt fidel mūdi miles q pugnat p dño ſuo. t exponit ſe morti vt dominuz ab inimicis liberet t defendat. Quia qđaz fuit miles noie Stipo q cum vidit aliqs miſſos ad dñm ſuū occidendū ipe veſtē mutauit t dominum ſuū abſcōdit. t p eo morte ſuſtinuit. vt dicit Valeri⁹ li. vj. c. viij. Sic ille eſt fidelis miles xpi q certat p amore t honore ipius. ſicut fecit btūs Geor. q p amore xpi militār ſuſtinuit mortem t paſſiones t tormēta. vt bñ dicere potuiſſet cū alijs martyribus illō ps. xliij. Am ppter te mortificamur tota die. Sed qñ milites bene certāt in campo bñ honorant. t pcipue in palatio. qz nemo coronabit niſi q legitime certauit. ij. ad Timo. ij. Jdcirco nota qđ legitimuz certamē tria requirunt. Prīmo vt hō nō ſolum a noxijs t a mal. ſed ab his etiā que bñ ſpeciem mali diligent abſtineat. Sm illud apli. j. Timo. v. Ab oī ſpecie mali abſtinete vos. Et ad hāc obſeruantiā omēs fideles tenent. Teſte aug. in li. de vita xpiana dicēs. Ille ver⁹ xpian⁹ eſt. q omib⁹ miſericordiā facit. q nulla mouet iniuria. q alienū laborē t dolorē tāq ꝓpriū ſentit. q terrena cōtemnit vt poſſit habere celeſtia. q ſubuenit miſeris. q ad fletū puocat. q poſſet dicē cuz apło. Quis infirmat t ego nō infirmor. hec ille Secūdum vt in tali conatu t diligētia vſq ad mortem pſeueret. Jux illud Ecci. iij. Vſq ad mortē certa p iuſticia. t bñfac vſq ad mortem Quia Sm Gre. in mora. Incaſſuz bonū agitur ſi añ vite terminū deſerat. Naz fruſtra velocit currit q puſq ad metaz veniat deficit. Jō dicit Bern. Abſq pſeuerātia nec q pugnat victoriā nec palmā victor conſequit. Tolle pſeuerātiaz nec obſequiū mercedem hz. nec bñficium gtiaz nec fortitudo laudē. Tertiū eſt vt in certamine non ſuā ſed domi laudē t honorē intendat. Ad qđ hortat apls ad Col. iij. Oia qcūq facitis. i noie domi nostri ieſu xpi facite. i. ad gl̄am dei. Recte ſicut miles ſecularis in plio qđ eſt domi ſui debet ārere honorē dñi t nō ſuū Sicut fecit Joab q dixit ad dauid regē ſuū cum de abſalō triumphaſſet. Congrega reliquā partē populi ne nomi meo aſcribat victoria. vt hr. ij. Regū. xviij. Et iſta beatus Geor. fuauit. Nam ꝟtuoſe t ſancte viuēs. Prīmo ab oi ope malo ſe totaliter cuſtodiuit. Scdo p fide vſq ad mortez certauit. Tertio dei honorē in oibus ſeruauit. Jō a dño audire meruit. Euge fue bōe t fidel.

Sermo ſecundus de eodem.

Similis factus eſt leoni in oib⁹ operib⁹ ſuis. j. Mach. iij Poli. in ſpec. na. li. viij. dicit. Inter oia animalia

leo apparet gl'osius. nõ em̃ absc̃ödit se cũ pseq̃t̃ in siluis. nec latitat sz in publicũ ꝓgredit̃ vbi a venatozib⁹ ꝛ a canib⁹ possit inueniri. Et causã huj⁹ audacie q̃re de sc̃o stephano in arenga h⁹ ꝓmonis. Esto fidel'. Spũal'r hec natura leonis quẽlibz instruit xp̃ianũ vt tpe psecutiõis seip̃z nõ absc̃ödat a fide recedẽdo ꝛ deũ abnegando. Bar. viij. Qui me cõfessus fuerit ꝛ ꝟba mea in generatõe ista. filius hois cõfitebit̃ eũ cũ venerit in gl'a p̃ris cũ angel'is sanctis suis. Concozdat illud Lu. xij. Qui me negauit coꝝ hoibus negabit̃ coꝝ angel'is dei. Ille aũt se abscondit et deũ negat q̃ uersis se sociũ facit ꝛ peccat⁹ se in uoluit. xj. q. iij. extimãt. vbi di. Quotiẽs vincimur vitijs atq; pctis totiẽs deũ negam⁹ Econtra quotiẽs q̃d boni agim⁹ deũ cõfitemur. Jõ subdit̃ Luc. xij. Omis q̃ cõfitebit̃ me coꝝ hoib⁹ ꝛ filius hois cõfitebit̃ illũ coꝝ angel'is dei. Illõ aduertẽs q̃dam abbas dict⁹ serapion in li. collacionũ. In aio meo sp̃ h̃ ꝓstitui vt p̃us mille ferrem velim martyria añq; in deũ meũ quõcũq; cõmittã parua crimialia. Sic etiã. b. Geoz. miles tpe psecutionis xp̃ianoꝝ noluit occultari nec deũ negare p infidelitatez. Idcirco bñ in leone designat̃. q⁹ leo vt dicit Jsiõ. li. xij. est rex oim aialiũ q̃drupedũ. Sic. be. Geoz. est inter alios martyres p̃cipuus in nũero penarũ. Jnt̃ cetepos martyres sunt tres q̃ maioza supplicia pertulerũt. s. Vincenti⁹ Laurenti⁹ ꝛ. b. Katherina. Vincenti⁹ passus est eculij extensionẽ. viscerũ effusionẽ. sal'cõfricatõz. Laurẽti⁹ ignis adustionem. Katheria cozpis rotatõez. Sed hec oia passus est sil'r. be. Geoz. ꝛ maiozẽ legit̃ ptulisse penã. q⁹ passio illoꝝ martyrũ fuit tpe martyrij ꝓsummata. vt bti Laurentij in trib⁹ diebus. et sic de alijs. passio aũt. b. Geoz. vt tenent aliq̃ legende mil'tis annis in q̃bus mil'toties ꝛ interfectus ꝛ sp̃ diuia gratia resuscitat⁹. Sic̃ etiã leo i venatõe nõ se absc̃ödit. sed volũtarie vadit ad locũ vbi possit a canib⁹ inueniri. Sic. b. Geoz. tpe tribulatõis martyrũ noluit occultari. sz volũtarie ad cõspectũ ꝓsilijt Batiani di. Omẽs dij gentiũ demonia. dñs aũt celos fecit. ps̃. xcv Jõ canit̃ de ipo. Sanct⁹ Geoz. tozmentoꝝ vi dens genera diuersa parari cõstanc̃ accessit ꝛ let⁹ sustinuit supplicij mortis. Be ipo etiã põt exponi illud. ij. Mach. vj. Jste gl'osam mortem magis q̃ odibilẽ vitaz amplectens voluntarie pibat ad supplicij. Jõ cõuenienc̃ possunt ꝺ ipso assumi plibata ꝟba. Simil' factus est le. Jn q̃bus a duob⁹ laudat̃. Primo a fortitudine vigoziosa. ibi. Simil'fa. est leo. Scõo ab opatõne virtuosa. ibi. Jn opib⁹ suis. Be p̃mo est notãdũ dicũt naturales q̃ catuli leonũ sequunt̃ mozes parentũ. ꝛ fortitudinẽ atq; audaciã ꝓtrahunt aut assumũt ab eisdem. ℞m illud ꝓoete. Seq̃t̃ p̃rem sua ꝓles. Spũal'r p leonẽ xp̃s intelligit̃. Juxta illud Apoca. v. Vicit leo de tribu iuda radix dauid. Jp̃ius catuli sunt martyres gl'osi quoꝝ p̃ncipal'est gl'osus Geoz. ꝛ cõspicuus. sicut de ipo canit eccl'a. Jnter martyres. be. Geoz. effulsit fidei puritate cõspicuus. Jste igit̃ similis fact⁹ est leoni xp̃o regi suo. ꝛ secut⁹ est eũ fortitudine ꝓpter duo. Primo ex ꝓmissiõe p̃mij Naturale est em̃ q̃n catulus leonis sperat cõse qui p̃de p̃mium seq̃t̃ eo citius p̃rem suũ. Item videmus ad experientiaz q̃n rex terren⁹ ꝓmittit militi mag̃ dona tunc eo fortius pug̃t cũ hostibus ꝛ ꝓtra inimicos animat̃. Sicut figuratum est. j. Re. xvij. vbi legit̃ q⁹ Golias vir spurius altitudis sex cubitoꝝ ꝛ palmo clamauit ad filios isr'l. Eligite ex vob⁹ virũ ꝛ ineat mecũ singulare certamen. si pcusserit me erimus ſui vobis si aũt ego p̃ualuero. ſuietis nob⁹ philisteis Q̃ audiens saul ꝛ oẽs viri eius timuerũt ꝛ fugerũt Emisitq; saul ꝓmissum dicẽs Virũ q̃ pcusserit philisteũ dotabit rex diuitijs magnis ꝛ filiã suã dabit ei ꝛ domũ p̃ris eius faciet absq; tributo. Audiens dauid hos ſmones q̃ erat adolescẽs pulcher ꝛ ruffus ait. Quid dabit̃ viro q̃ pcusserit philisteũ hunc ꝛ tollat opp⁹obrium ab isr'l. ꝛ referebat ei pp⁹s eundẽ ſmonẽ. Audit̃ ꝙ Dauid audito ꝓmisso ꝛ collegit q̃nq; lapides limpidissimos. i. planos de torrente ꝛ misit eos in perã ꝛ pcessit cõtra philisteũ. q⁹ videꝫ ille despexit eũ dicens. Nũq̃d canis ego sum q⁹ tu venis ad me cũ baculoꝝ ad quẽ dauid. non jnq̃t i gladio nec hasta saluat dñs. sed ipius est bellũ Tulit ꝙ lapidem ꝛ funda iecit. ꝛ pcussit eum in fronte. ꝛ infixus est lapis in fronte ei⁹. ꝛ cecidit in faciem suã sup terrã. quẽ dauid gladio suo interfecit absc̃indendo caput ei⁹. Ex hac figura ꝓz veritas p̃dictoꝝ. Spũal'r dñs nr̃ ihs xp̃s est rex pacificus. ꝛ rex regũ. ꝛ dñs dominantiũ Apoca. xix. Jõ tanq̃ ditissim⁹ rex ꝓmisit suis militibus dare coꝝonã gl'e si firmi essent i fide dicẽs. Apoc̃. ij. Esto fidel' vsq; ad mortẽ. ꝛ dabo tibi coꝝonã vite. ꝛ nõ solũ coꝝonã. sed ꝛ gentes ꝛ reg̃. Jux illud Apoc̃. ij. Qui vicerit dabo ei potestatẽ sup gentes ꝛ reget eas. ꝛ dabo illi stellam matutinã. i. coꝝpus glozificatũ claritate refulgens. Hoc audiẽs. b. Geoz. fortiter pug̃uit. ꝛ vires suas demõstrauit. q̃n pp⁹m silene ciuitatis a dracone libauit. postea diabolũ cuz mẽbꝛo eius Datiano p̃fecto viriliꝫ supauit. ita vt ipe Datianus testarel' dicẽs. deficiens moriar q⁹ ab hoc homie cerno me supatũ. Secũdũ q̃ animat militẽ ad fortiẽ pugnandũ est sedulitas fuitij. Naturaliꝫ est q̃n leo laborat fortiꝫ ad p̃dam capiendã. tũc catuli illi⁹ animãt̃ ad escam q̃rendã. ℞m illud ps̃. ciij. Catuli leonũ rugientes vt capiant escã sibi. Jta etiã videm⁹ quãdo rex tpalis sollicitus est ꝛ strennuus in bello. milites sui fortes fiũt ꝛ animãt̃ ad hostib⁹ resisten

dum. Figura legit in histo. Alexandri. postq̄z Alexander vicit Dariū regē psarū ⁊ regnū eiꝰ sibi subiugauit. venit ꝓtra eū rex qđ audiētes milites eiꝰ dixerūt. sufficit nob q̄ subiugauimꝰ Alexandro psidā. ammō dimittemꝰ eū eat ipse quo vult. Qđ ꝑcipiens alexander dixit eis, Recordami qñ venimꝰ pugre in cāpis. ⁊ ego solus steti añ oēs ⁊ ꝓ omibus solus pugui. ⁊ ꝓ salua tōne vra ⁊ totius regni solus picul'me exposui Hec eo dicēte erubescebāt milites petentes veniam dicētes. ammō vita nra posita est in mānibus tuis. qđcūq̄z volueris fac. q. d. Nos tecuz facere pati sumꝰ. Jō valde necessariū est dñis manꝰ apponē ⁊ negligētes nō esse. Quia dicit Aris. li. ycono. Domis existentibꝰ negligētibꝰ impossibile est suos esse solicitos. Spūal'r dñs nr ihs xps solus ↄ ugt more alexandri ꝓ nob ⁊ salute aiaꝝ nostraꝝ. sicut ꝓ se testat Esa. lxiij. Torcular. s. passionis calcaui solus ⁊ de gentibus nō est vir mecū. Fuit etiā in labore ab infantia. Sm illō ps. lxxxvij. Ꝑaup ego sum ⁊c. Jp se em retinuit oia castella vndiq̄z pugnās cum diabolo. ⁊ a cordibꝰ hoim expellens. ⁊ tm fatigatus fuit q̄ ꝑ lassitudie sedit sup fontē. Joh. iiij. vbi legit. Jhs fatigat'ꝰ ex itinē et sedebat sup fontē. Jste igit labor regal'r xpi erat ca fortitudis. be. Geor. ⁊ laboris q̄ tam fortit' ptulit passiões ꝓpter nomē eiꝰ. Nā potuisz frui delitijs huiꝰ mūdi si voluisset. Gz labore cōsidera/to in rege oia gaudia mūdi postposuit ⁊ opprobria sustinuit. Et pōt dicē cū ps. lxviij. Ꝓpꝛ te sustinui opprobriū. operuit confusio faciē meā Et sil'r fortes labores sustinuit tormentoꝝ. ita vt dicē pōt cum Eleazaro. ij. Mach. vj. Dñe q̄ habes sanctā sciam manifeste tu scis. qz cuz a morte possim liberari duros corpis sustineo labores. Sm vo aiam ꝓpter tuū amorez libenter hec patior. Et iste ita decessit nō solū iuuenibꝰ. sed etiā adolescentibꝰ exemplū fortē relinquēs Quantū ad secūdū cōmendat. b. Geor. q̄tum ad opatōz vtuosam. cū dr. in opibꝰ suis. Circa qđ notandum vtuosi ⁊ boni dñi seculares milites habētes vtuosos nolūt malos ⁊ immorigeratos hre i suis curijs. Qz dic sapiēs Ecci. xiij Dē aial diligit sibi sile. ⁊ hō silem sibi. Naz boni diligūt bonos. mali aūt malos Exemplū de dauid ps. c. Ambulās in via immaculata h mihi ministrabat. Exempiū secūdi hr Nume. xxij. de Balach rege q̄ sibi sociauit malū ꝓphetam Balaam. Mystice xps dñs est optimꝰ ⁊ vtuosissimus oim. Quia Mar. x. Nēo bonꝰ. s. essētialiter nisi solus deꝰ. Idcirco bonū ⁊ vtuosuz habuit militē. b. Geor. q̄ similis factus est ei in
B opibꝰ suis. Et notandū q̄ xps rex q̄tuor habuit vtutes salutares in q̄bus ipm beatus Geor. imitatꝰ est. Prima est q̄ domū prīs sui in magꝝ reuerētia habuit. qđ ptz Mat. xxj. Quia eiecit emētes ⁊ vendentes de tēplo dicēs. Domꝰ mea domꝰ oratōis ē. Et sbdit Mar. xj. Nō sinebat vt q̄sq̄z transferret vas ꝑ tēplū. Jō dicit ps. lxviij. in ꝑsona dñi. Zelus domꝰ tue co. me. In hac vtute btūs martyr Geor. xpm regem suū imitabat' qñ domū dei in cura ⁊ reuerentia docuit hre. vt dicit' in legenda. ⁊ potuit dicere cū ps. xxv. Dñe dilexi decorē do. tue.. ⁊ locuz habi. gle tue. Gz sic heu nō faciūt milites terre ni. nō est eis cura quō eccl'am possint defendē ⁊ ꝓcurare. sed magis studēt q̄lit' possint res eccle auferre ⁊ spoliare sibi retinendo. ⁊ isti vtiq̄z sacrilegiū cōmittūt. teste cano. xvij. q. iij. c. sacrilegiū. vbi dr: Sacrilegiū ⁊ ꝓtra legē est si quis qđ venerabilibus loc relinq̄t ꝓaue voluptatj studijs temptauit suis cōpendijs retinē. Jō tales puniunt a deo. Nam legit in li. de mirabi. brē vginis. q̄dā miles ⁊ iudex rome noie Stephan' tres domos sancti Laurētij ⁊ vnū oratū sancte Agnetis violent' abstulit ⁊ ablata iuste possedit. accidit aūt vt moreret' ⁊ añ iudicium dei ducerē. tunc sanctꝰ laurētiꝰ cernēs eū cum magna indignatōe ad deū accessit ⁊ tribus vicibus brachiū eiꝰ durissime strinxit. ⁊ dolore nimio cruciauit. Sācta vgo Agnes cū alijs vginibus in eū respicere noluit. Tūc iudex sup eū sententiā ferens dixit qm aliena abstraxit munera accipiēs veritatē pūtit. in locū iude eū tradam ⁊ nisi sanctꝰ ꝓiectus coram iudice ꝓ eo intercessisset dānatus h miserabl'r fuisset. Oroibꝰ igitur eius ꝓcessuz fuit sibi vt ad corꝑ rediret. et tūc apparuit brachiū eiꝰ adustū. ⁊ illud signuz apparuit q̄ diu vixit. ⁊ sic ablata restituit ⁊ penitentiā egit. Secūda vtꝰ xpi regis est q̄ sacerdotes honorauit. qđ ptz Lu. xvij. vbi dr q̄ dedotes honorauit. Jte oñdit se leprosos misit ad sacerdotes dicēs. Jte oñdite vos sacerdotibꝰ. Sup quo dicit. b. augꝰ. i li. de baptismo paruulorū. ⁊ hr. j. q. j. c. nōne. q̄ i isto xps sacerdotes licet malos honorauit. Jn hac vtute secutus est ipm. be. Geor. qñ docuit regem ciuitatj silene. ⁊ totū insup pplum vt honorarent sacerdotes. qz instinctu spūs sancti scinuit scriptū Ecci. xvij. honorificate sacerdotes. Sed sic nō faciūt nri militares. sz cleros et presbyteros odiūt ⁊ eis inuidēt. Contra quos dicit btūs Gregꝰ. Deius malū non'estimo q̄ christianis iuidere sacerdotibꝰ. Et hr. xj. q. j. i canōe Be ps̄oa. ⁊ se. Et sil'r btūs Hiero. ad rusti. mōachum in epla. Adūsus ps̄byteros accusatōnes nō recipies. nō em stati de pfecta etate credēdū est. Tertia vtus xpi q̄ libent' diuina audiuit. qđ ptz Luc. ij. vbi legit q̄ cū parētibꝰ suis iuit ad dic festū ibidē officiū vsq̄z ad finem audiendo. Jn quo ipm. be. Geor. est secutꝰ q̄ ñ docuit regē ⁊ ꝓplm vt diuina libent' audirēt. Contra qđ faciūt m'lti q̄ in dieb' dñicis nolunt audire diuina. aliq̄ si audiūt nō tam vsq̄z ad finem q̄

seuerãt peccãtes ꝓtra ꝓceptũ eccl̃ie. ꝺ ꝓse. di. j. c. Missas. ibi dicit canõ. Missas die domi ca totas ꝑ̃o catholico audire ꝓcipim⁹. ita vt añ bñdictõnẽ sacerdotis egredi ꝑ̃plus nõ ꝓsu mat. quod si fecerit ab eꝯo publice cõfũdãtur Glo. j. grauiẽ corripiãt vel excõicẽt nisi neces sitas ibsit. Quarta ꝟtus xp̃i q̃ paupeꝝ mẽor fuit qꝺ ꝓz Math. xv. qñ dixit miſereor ſuper turbã. qz triduo iã ſuſtinẽt me ⁊ nõ hñt q̃d mã ducẽt. ⁊ ſi dimiſero eos ieiunos deficient i via Idẽ ꝓz Joh. vj. Cũ ſatiauit q̃nq̃ milia hoim ex q̃nq̃ panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcibus. Hãc ꝟtutez imitatis fuit b. Geor. qñ nõ ſolũ paupeꝝ dra cone oꝑreſſoꝝ memor fuit. ſed qñ docuit regẽ a ſe ꝙuerſum vt paupeꝝ memor eſſet. Jdeo ce pit ſicut ihs magiſter ſuus facere ꝑus ⁊ poſt hꝫ docere alios. Rogemus.

Sermo in die ap̃lor ꝑhilipꝑ ⁊ Jacobi.

Non turbet cor

a vestrũ neq̃ formidet Joh. xiiij. Di cũt naturales q̃ hõ paſſiõib⁹ occu pat⁹ ⁊ tribulatõib⁹ nõ ꝑt diſcernẽ veꝝ ⁊ falſuꝫ nec celeſtia myſteria itelligere. nec ek̃ ẽ diſpoſi tus ꝟba ꝑhie audire. Juxt illꝺ Ariſ. dictuꝫ. j. Ethi. Paſſionũ ſectatoꝛes inutiles ſunt ꝑhie auditoꝛes. Recte ſiẽ ait amãd⁹ in hoꝛat. Sap̃ li. j. Triſtes nõ ſunt apti ad ꝓcipiendũ armo niam. Nam letos reddit letioꝛes ⁊ triſtes triſti oꝛes. Sic eſt de turbatis animis q̃ nõ ꝑñt ꝓci pere arcana. qꝺ ꝓbat venerabiℓ Boe. de ꝙſo. li. j. metro. vlti. triplici exemplo. Primum tñ vult q̃ ſol ⁊ luna ⁊ ſtelle quo ad ſe ſp lucẽt. ſol tñ i nocte obfuſcaℓ ꝓ interpoſitionẽ terre. Sic etiã ſtelle in die obtenebraℓ ꝓpter lumen ſoℓ. ſiℓ ꝓpter obſcurarũ nubiũ iterpoſitionẽ. Sic intellectus nr̃ qui eſt lumen qꝺ deꝰ infudit aie vt hr̃. iij. poℓ. impediℓ ꝓ turbationẽ dolorum. Scõm exemplũ. Recte ſicut aqua maris cla ra mens viſus poteſt eam penetrare ⁊ videre q̃d in fundo ꝙtineℓ. ⁊ cũ turbaℓ obſtat viſui. Sic animꝰ hois q̃etus a turbatiõe paſſionum nõ ipediℓ i iudicio rõnis. ſecus aũt eſt ſi eſt tur batus. Tertiũ exempluꝫ aqua currẽs de altis montib⁹ libere ⁊ ſine impedimẽto directe ꝓce dit. Sed ꝓ obſtaculũ rupis impediℓ. Sic ipſa rõ libera nõ impedita obſtaculo alicuius paſſi onis recte iudicat. ſi aũt obijciℓ rupis affectio num impediℓ in iudicio veritatis. qz legitur in vita ꝑhoꝝ. q̃ ſocrates noluit verberare ꝟuꝫ dũmodo fuit iratus. Sic etiã legiℓ de quodaꝫ rege q̃ cũ turbatione cogereℓ conſueuit totuꝫ mundare alphabetũ in digitis anteq̃ verbuꝫ cuiq̃ diceret. ⁊ hꝫ ideo fecit vt illa tribulatio in terim ceſſaret. Jdeo q̃ verũ vult diſcernere ꝺz animũ a turbatõe excutere. Jubẽte Boe. li. j. de ꝙſoℓ. metro. vl. Tu q̃z ſi vis. cernere verũ. luie claro. gaudia pelle. pelle timoꝛez. ſpẽq̃ fu gato nec doloꝛ aſſit. nubila mẽs ẽ. hꝫ vbi regñt Jdcirco ver⁹ agricola xp̃s depulit triſticiã de coꝛde ſuoꝝ diſcipulorũ vt ſerere poſſit ꝟbum ſuũ ⁊ ip̃m poſſent intelligere. Jõ diℓ. Nõ tur betur coꝛ veſtrũ. In quo tria tangit. Primo ꝙſo latus eſt eos. ibi. Non turbeℓ coꝛ ve. Scõo ip ſos benigne increpauit. ibi. tãto tpe. Tertõ re ceſſus ſui vtilitatẽ reſerauit. ibi. ſi ei. Circa qꝺ notandũ videm⁹ naturaℓr q̃ celũ coꝛpoꝛeũ diſ fundit ⁊ reſumit eãdẽ aquã ꝑ vapoꝛes. qz diℓ Ariſ. li. ij. meℓ. ⁊ Albert⁹ li. iiij. q̃ ſol ꝟtute ca loꝛis attrahit vapoꝛes vſq̃ ad mediã regionẽ aeris. vel ſm alios ad infimã ptẽ medie. ⁊ in frigiditate loci i nubẽ ꝙuertiℓ. ⁊ vlteri⁹ in uu bẽ condenſaℓ. ⁊ guttati deſcẽdit. ⁊ eadẽ aqua deſcẽſa iterũ reſumiℓ ſolis ꝑ caloꝛẽ. Myſtice B ſic fecit xp̃s. Nam ꝓus infudit pluuiã triſticie ad coꝛda diſcipuloꝝ ſuoꝝ. ⁊ hꝫ cũ quattuoꝛ ꝟbis q̃ eis dixit añ paſſionẽ. Primum fuit. vn⁹ — 1
ex vobis me tradet. ⁊ poniℓ math. xxvj. ⁊ Jo. xiij. Scõm. omnes ſcandalũ patiemini in me i — 2
iſta nocte. Math. xxvj. Tertiũ añ q̃gall⁹ bis — 3
cantet ter me negabis vt hr̃ mathei. xxvj. Nã videtes hũc viꝝ petrũ q̃ erat ſanctitate ꝑſtan tioꝛ. fide robuſtioꝛ. amoꝛe deuotioꝛ. ſm Bern̄ xp̃m negaturũ omnes timuerũt vt nõ poſſent ſtare cũ firmioꝛ caſurus eſſet. Quartum ꝟbuꝫ — 4
fuit. filioli adhuc modicũ vobiſcũ ſuꝫ. ſed cito tollar a vobis ꝑ moꝛtem. Et hoc multũ dolue runt. nam xp̃m multũ amauerunt. ita q̃ etiam eius non potueℓt preſentia carere. qz di. Ariſ. j. ethi. Unicuiq̃ eſt delectabile illud qꝺ amat Et. ix. ethi. di. Preſentia amicoꝝ delectabiℓ ẽ tam in bona foꝛtuna q̃ i mala. In mala qz triſtati alleuianℓ cõdolentibus amicis. In bona qz delectabile eſt ꝙuerſari cuꝫ amico. Jõo ſm Bern̄. ceperũt ꝑmeditari oia bona eis exhibi ta ꝙuerſatões ꝟboꝝ ⁊ ſmonũ dulciũ ⁊ mlꝺoꝝ miraculoꝝ. ⁊ ſic de alijs. Et hꝫ ꝑpendẽs ihs q̃ ſm ps̄. xliij. Nouit abſcondita coꝛdis. reſump ſit ab eis illiuſ magne triſticie doloꝛẽ cũ ꝓpo ſuit eis preſentia dicens. Nõ turbeℓ coꝛ veſtꝝ Et di. b. Bern̄. q̃ pie credi ꝑt dñꝫ cũ eis fleuiſ C ſe ⁊ flenter hec verba dixiſſe. Et eſt notanduꝫ q̃ turbati fuerũt ꝑncipaliℓ ꝓpter duo. Primo qz doloꝛoſum fuit eis carere melliflua ꝙuerſa tione ſua. ⁊ hanc carẽtiã intelleꝛerũt ꝓ hꝫ q̃ di xit. adhuc vobiſcũ modicũ ſum. ⁊ ꝓpter hꝫ di xit eis id qꝺ ſequiℓ. Creditis i deũ ⁊ in me cre dite. q. d. ſm Bern̄. Jn dapib⁹ paſcalib⁹ ego manifeſtaui deitatẽ meã q̃ vtiq̃ reſurgã qz nõ ſolũ hõ ſũ ſz ꝺs ⁊ hõ. ⁊ cũ patre vnũ. q. d. Ego q̃ lazarũ reſuſcitaui. Joh. xj. Et filiaꝫ archiſy nagogi math. xix. Necnõ filiũ vidue in naim. ſic volo meip̃m reſuſcitare et non in moꝛte per manere. ſm illud Joban. ij. Soluite templuꝫ

ß. ſ. corpis mei. ⁊ i triduo reedificabo illō. Secūdo turbati fuerī ex timore dānatiōis qđ ſūpſerūt ex his ꝙbis Mat. xxvj. Oēs ſcādaluz patiemi i me i iſta nocte. ⁊ ad petꝝ. añ ꝗ gallus cantet ter me negab Nā ſic cogitabāt. o ſi maximis cadet inf nos ⁊ dānabiť. đ tūc de nob fiet. Cōtra ß eis dixit ꝓſolatoriū. In domo patris mei māſiōes mlte ſť. q. di. Hac nocte a me fugietis tñ ex ß nō dānabimini. ſed reuocabo vos ad domuz patris mei. qz eſtis ꝑdeſtinati ꝺ đbus di. Aug. in li. de fide ad petrū. Firmiſſime tene ꝑdeſtinatos perire nō poſſe. Idē de pe. di. iiij. in. c. in domo patris mei. ℙ Predeſtinatus nō pōt pire nec dānari. Ulteriꝰ eſt notā dū di. Ariſ. vij. poť. Omnia amamꝰ amāda. ſz ꝑma magis. Naturale eſt ꝙ pr̄ amat filios ſed tñ magis ꝑmogenitū. Idez videmꝰ de aialibꝰ irrationalibꝰ ꝙ plus diligūt fetum ꝑmo natū. Ita pr̄ celeſtis dilexit oēs homes tā ꝗ filios ſuos. Fm illud Joh. iij. Sic deus dilexit mundū. i. homes mūdanos. plꝰ tñ dilexit ꝑmogenitos in fide. ſ. apl'oz. Jō ꝑ alijs ꝓſolatꝰ eſt eos cum dixit. Nō turbe. coz. ve. Et aliqua miſſalia habent additā illā pticulā. neꝙ formidet Hoc eſt i antiqs oñdit Nā legiť geñ. xx viij. Cū Jacob fugeret eſau fratrē ſuū. ⁊ eſſet in triſticia. ſtati cōſolabať eū dñs cū vidit ſcalā cuiꝰ ſummitas celū tangebat ⁊ angelos dei aſcēdētes ⁊ deſcēdētes. Itē. iij. Reg. xix. legiť ꝙ ꝓſolatꝰ ē Eze chiā. đ obſeſſus fuerat a ſennacherib qñ interfecit ꝑ angelū in nocte vna i caſtris aſſyriozuz clxxxv. milia armatoz. Itē daniel ꝓſolatꝰ eſt in lacu leonū ꝑ ꝓphetā abachuc Bañ. vj. Itē Suſannā ibidē. c. xiij. Sic ⁊ nos cōſolabiť ꝑ tribulatiōes nr̄as. ſicut de ß dixit Tara Tob. iij. ℙ oſt lachrymationē ⁊ fletū exultationē infundis. Et fit tūc qñ dz. Non turbeť coz vr̄m. q. Ego đ interdū infundo tribulatiōes. potēs tñ ſum eas reſumere. Idco di. b. Amb. in lib. orationū. Cōſolationē a te bone ihu iugiter expectam ꝰ đ mala noſtra oia abbreuiat in gaudium ꝙ mutat. Dic notanť. In deū crediť. ⁊ in me credite. q. d. Fm glo. Aug. Si i deū crediť ꝓñs ē ꝙ i me credere debeatis. qđ nō eēt ꝓñs ſi xp̄s ds nō eſſz. vñ mgr̄. iij. li. ſen. di. xxiij. differūt credere deū. credere deo. ⁊ credere i deū Credere deū eſt credere ꝙ ds ſit. Credere deo eſt credere vera eē ꝙ ds loquiť. ⁊ ſic mali etiā credūt. Sed credere i deū ē credēdo deū amare. ⁊ ꝑ amorē ei adherere. qđ ſoli boni faciunt Idco dicit credite i me. i. credēdo me amate. ⁊ ſubdit ꝑmium ipm amātibꝰ dicens. In domo patris mei mlte māſiōes ſť. i. diuerſa ꝑmia vel diſtinctōes ꝑmioꝝ Fm qualitatē amātiū Sed nō eſt hoc reſpectu dei. ß reſpectu opantiū Fm merita ſua. ⁊ he ꝓceptiōes diūſe dicūť manſiones. Sic multi ꝙ ſedent ad vnā mēſam ⁊ tñ iuxta diuerſas cōplexiōnes vnū ferculū vni alīē ſapit ꝗ alteri. Nā albi homes libenť dulcia comedūt vel lacticinia. Sz colerici amara. ſic ꝗ uis ibi habebūt ꝑmiū eq̄le eſſentiale. nō tñ aciđētale. qz Fm apl'm. j. ad Cor̄. xv. Stella differt a ſtella i claritate. vñ ꝙ ß deū dilexeť ibi clariꝰ faciē ei' videbūt. ⁊ tñ Fm glozioſū doctoz Aug. tātus erit ardoz charitatis in ſanctis ꝙ vnuſq̄ſq̄ gaudet ſe in altero accepiſſe qđ in ſe nō hz Recte ſicut pes nō inuidet oculo vl'ca piti. Et ſicut filij ruſticoz nō curāt ſi nō vtunť cibis pueroz regū. Ad idē dat exemplū aug⁹. ꝺ paruis vaſis ⁊ magnis ꝙz qđlibet dū implet̄ur. nō pōt ampliꝰ capere. Et ſicut angeli in ſuperioribꝰ choris clarius vident deū. ſic ⁊ illi ꝙ eis ſociabunť. Et he māſiones Fm electionē ſť ab eterno create Fm illud math. xxv. Uenite bñdicti pa. mei poſſidete ꝑpa. vo. re. añ ꝓſti. mūdi. Tunc ſubdit declarādo ꝙ he manſiones ſūt ſufficiētes di. Si ꝙ minꝰ dixiſſem vob. i. ſi aliquid eſſet minꝰ illo dicto ꝑcedēte ꝺ māſiōibus ad ſaluādos recipiēdos dixiſſem vob. ſ. ꝙ vellem aſcēdere ⁊ parare. vel ſic. ſi eēt aliē pꝰ vel minꝰ dixiſſem vob. qz vado parare vob locuz Hic poſſet dicere aliqs. ℙ rius dixit dñs ꝙ nihil eſſet minꝰ ⁊ nulla carētia. ⁊ tñ dic vado parare. Et ſi fuit ſufficiēs cur aūt eſſet ꝑparādū? Ad ß rñdeť. Nihil deficit rōne ꝑdeſtinatiōis Fm vt nos deſeruire poſſemꝰ voluit xp̄s pati. vt ſic ſua ſupleret paſſio qđ opa nr̄a de cōdigno nō pñt. Et nūc đ facit dñs in celo. certe nihil ꝗ ꝙ nobis infundit gr̄am ꝗ mediante digni erimus accipe ꝑ merita ꝗ ab eterno ſunt ꝑ penitētiā diſpoſita. ⁊ Fm bern̄. quotiēs ꝙ vouemꝰ ⁊ orамꝰ. ille ꝑparat nob locuz. qz dz Joh. xv. Sine me nihil poteſtis facere. vel Fm Aug. ꝑparat nobis ex ß ꝙ iā abſtraxit ſuā hūanitatē. qz fides multū augeť ex ß ꝙ nō videmꝰ ⁊ crediмus. ⁊ ſeq̄ť. Si. i. qz abiero ⁊ ꝑparauero vob locū iterꝝ venio ad vos. ſ. in fine mortis vr̄e et accipiā vos ad meipm. ⁊ vbi ſum ego vos ſitis Ex ß pz ꝙ diſcipuli potuiſſent poti' exultaſſe ꝗ lachrymaſſe. ⁊ de ſalute coꝝ gaudere. Fm illud Eccl. ix. Uade comede panē tuū in leticia qz deo placēt opa tua. Uel dic ꝙ nō vult redire ꝓpter ſalutē aie. qz aia iuſti pꝰ mortē ſtatim ſaluabiť. Fm illud Sap. iiij. Juſtus ſi morte ꝑoccupatus fuerit in refrigerio erit. ℙ ermittet eñ eū redire in die iudicij ad ſalutē corpozū ꝑ reſurrectionē Hic fuerunt ꝗdam heretici dicētes ꝙ ſancti nō ꝓueniunt ad ſalutē in aiab⁹ vſq̄ ad nouiſſimū diem. Cōtra quos dicit apl's ad ℙhil. ij. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cū xp̄o. Hic dubitať an hō ex merito condigno pōt mereri vitā eternā. ex quo ß dicit vbi ego ſum illic et miniſter ⁊c. Rñdet ſctūs Tho. in ꝓma ſecūde. q. vl. Nemo ex merito cōdigno nec ex ḡtui

ris nec naturalib⁹ donis pōt mereri vitā eāna qz vita eāna est supnaturale bonū a natura incōphēsibile. vñ si vn⁹ hāret oim merita. adhuc nō esset dign⁹. qz ocul⁹ nō vidit. nec auris audiuit. nec in coz hois ascēdit q̄ pparauit ōs diligentib⁹ se. Ibi eñ verificaī illud. iij. Reg. x. Aīx media ps sapie est mihi narrata. Et dicz q̄libet saluat⁹ ſm Hug. de arca mystica. Seruasti bonū vinū vsq; huc. Et q̄ nō sunt condigne passiōes hui⁹ seculi ad futurā gloriam ⁊c. ad Ro. viij. sed ex merito ꝓgruo. qz ꝓgruū est postq; hō suū posse fecerit. q; dñs suppleat imp̄fectū. Et seq̄ī. q̄ ego vado scitis Dicit ei thomas. Nescimus quo vadis. ⁊ quō possum⁹ viam scire. Sed di. Hec sunt ꝓtraria. dñs dic̄ viam scitis. Et Thomas rñdit. Nescim⁹ quo vadis? Ad hoc rñdeī. Dicit phs. j. phi. q; cognitio incipit a cōmunioz ib⁹ vt pueri vocāt oēs viros p̄res ⁊ oēs mulieres matres. postea iudicant de singulī. Et p̄imo q̄n videm⁹ aliquez hoiem venire. agnoscim⁹ p̄mo hoiez. scōo masculū. tertio petrū vel Joh̄em. Sic h̄ intelligitur q; apli in cōi sciuerūt q; vtiq; vellet redire ad patrē. Sed thomas dicebat cū ceteris ō certitudine vie quā nescierūt. Jō dicit ei ihs. ego sum via veritas ⁊ vita. Nemo venit ad p̄em nisi per me. Hec est porta ſm glo. ad vitā eternā. s. xp̄s p quē ſm Hug. oēs patres iusti intrauerūt. credentes xp̄m incarnandū. Ideo iudei ⁊ pagani damnanī. qz nō h̄uīt viā. vñ. Augu. de ỻbis dñi inq̄t. Assumens humanitatem factus est via ad diuinitatē. Et intelligiī sic ſm Bern̄. Ego sum via p quā est ambulandū. veritas p quā est festinādū. vita in qua est manēdū. vel sic. Ego sum via sine erroze. veritas sine falsitate. vita sine morte. vel sic. Ego sū via in exemplo veritas in p̄misso. vita in premio.

6 Hic timeat supbus q̄ nō amat viā in exemplo Jsta via hz tres semitas. puer. iiij. Ducā te p semitas eq̄tatis. quas si ingressus fueris nō arctabunī gressus tui. Et currēs nō habebis offēdiculū. Prima semita est pauptas volūtaria. Scōa obedientia. Tertia castitas. ⁊ h̄ est arta via ad celū. Math. vij. Si q̄s igiī vult intrare in celū optet ire p viā xp̄m. qz h̄ dic̄. Nemo venit ad p̄em nisi p me tanq̄ p viā directā. ⁊ vere felix est ille hō q̄ vadit p hāc viā. qz vtiq; intrabit regnū celoz̄.

De inuēt̄one sancte Crucis. Sermo.

Q Vi me inuenerit inueniet vitā. ⁊ hauriet salutē a domino Ecci. xxiiij. Scribit Jsi. li. xvij. ō quadā arboze q̄ p̄sides oz. ⁊ est in india. ⁊ hec ꝑfert fructus dulcissimos. ⁊ ad hāc volāt colūbe. et de fructu ei⁹ comedūt sero ⁊ mane. Draco aūt q̄ē inimic⁹ colūbaz naturalis insidias ponit eis. ⁊ cū ad arboz̄ volāt eas trāsglutit ⁊ occidit et comedit Sed draco intātū timet arboz̄ēq; nec vmbrā audet attingere nec i ea latitare. Si aūt vmbra ꝓtendiī ab oriente draco ad occidētez declinat ⁊ ecōtra. Et hoc naturaliī ꝓpēdētes colūbe sp in vmbra arboris manēt. ⁊ sic a dracone sunt secure. Dz q̄n arboz̄ dimittūt et vmbrā ei⁹. ꝓtinus deglutiūī. Spūaliī p hāc arborē nobilē sctā designaī crux. ō qua di. b. greg. i hymno. Crux fideliīs oēs ⁊c. Jp̄a crux figurata est p arboz̄ quā vidit nabuchodonosoz. Dañ. iiij. i medio terre cui⁹ altitudo ad celū. p tingebat ⁊ aspect⁹ ei⁹ vsq; ad fines vniūse t̄re. Folia eius pulcerrima fructusq; ei⁹ nimis dulcis. ⁊ esca vniuersoz in ea. subter eā hitabant bestie i ramis volucres celi ꝓuersationē habebant. Sic sctā crux erat plantata in medio t̄re ſm illud ps. lxxiij. Operatus est salutē i medio terre. s. i sctā cruce. Altitudo ei⁹ ꝓtingebat ad celū q; oēs iusti ⁊ electi i ꝓtectōe sctē crucis ascendūt celos a demonib⁹ defensati. Aspectus ei⁹ ad oēs t̄ras qz oīs fideles hūt respectū ad sctāz crucē cū sūt i adūsitatib⁹ ꝓstituti. ⁊ nō solū fideles. sed interdū infideles. vt p̄z infra de iudeo. In hac arboze sancte crucis est esca oim hoim. Ibi peccatores hūt escā redēptōis. qz i ea sunt misericorditer redēpti. Penitētes hūt escā suppletiouis. qz q̄ nō pōt penitēs supplet amara passio dñi nostri ihu xp̄i crucifixi. Ad hanc arborē p̄ciosam volare debent colūbe. i. deuote anime. si volunt h̄re vitā eternam ſm q; christus ammonet. Canticoz. ij. Surge p̄pera amica mea. columba mea. formosa mea. ⁊ veni. Debentq; simul venientes in vmbra. i. ꝓtectione illius sedere. sicut fidelis hec anima que dicit Cañ. ij. Sub vmbra illi⁹ quem desideraui sedi. ⁊ fructus illi⁹ dulcis gutturi meo Sciebat eñ deuota h̄ aīa. q; sub vmbra illius arboris sancte crucis secura esset. qz draco infernalis dyabol⁹ multū timet arborē sctē crucis. ⁊ sub vmbra eius non audet apparere. Timet eñ baculum cū quo est ꝑcussus. ſm illud Esa. iij. Pauebit assur virga ꝑcussus. vbi per assur intelligitur dyabolus. Jō di. b. Aug. in laude crucis in principio. O nomen crucis occultū mysteriū. Jn noie eñ crucis pax daī. O crux que hoiem deo i unxisti ⁊ a dñio dyaboli ⁊ captiuitate magnifice segregasti. ⁊ dira ſpētis venena salutari poculo depellis. Ex q̄bus verbis bti doctoris apparet q; arboz sctē crucis defendit colūbas. i. deuotos hoies a dracone infernali. Ideo volētes esse securi fugiam⁹ ad eā. Ideo oz in verbis p̄missis. Qui me inuenerit inueniet vitā. Jn quibus duo describūtur Primo vtilitas crucis ⁊ xtus opposita. ibi. inueniet vitā ⁊c. Scōo illi⁹ inuētio gtiosa. ibi. qui me inuenerit. Primo oz q; in his verbis ōsideri

(. 30. 31.

Sermo

bitur vtilitas crucis ⁊ ꝑt⁹ opoſa cū ꝺr. inueni et vitā ⁊ hauriet ſalutē a dño. vt ſit ordo tranſ
B poſitus. Circa qꝺ eſt notāꝺū ꝑm doc. ſanctos quattuor inueniunt vtilitates ſctē crucis. Pri-
mo defendit a lupo infernali. qꝺ ꝓbat in natu
ralib⁹ qñ hō inſequit a lepo ꝺz ſe ad terrā iclina
re ⁊ facere crucē lupo videte. tunc lupus eū fu
git ⁊ amodo nō inſequit. qz hoc facit timorē lu-
po q hō capiat ⁊ paret rete ad eū capiendum.
Spūaliꝛ crux xpi eſt muſcipula ꝺyaboli ſiue re
te. Teſte b. Aug. Tetēdit redēptor nr ꝺyabo-
lo crucis muſcipulā vbi poſuit q̄ſi eſcā corpus
⁊ ſanguinē. iō timet capi a cruce xpi. ⁊ fugit. ⁊
g̃ ſi uō vult vt lupus infernalis ille ab eo fugi-
at. inclinare ꝺz ſe in terrā humilitatē. ⁊ ſibi cru
cē ꝺñi imꝑmere. ⁊ ſic ꝓculdubio optet ꝺyabo-
lū ab eo fugere. qz crux ꝑ citharā dauid ē figu
C rata. De qua legit. j. Reg. xvj. Saul rex a ſpū
malo vexabat. ꝺixerūt ad eū ſerui ſui ſpūs ꝺi
mal⁹ exagitat te. iō iube q̄rere vir ſcientē pſal
lere ⁊ inuent⁹ eſt dauid qui cytharizabat ante
ſaul. ⁊ ſpm̃ malū effugabat. Spūaliꝛ ille ſaul in
terꝑtat ſuꝑbus. ⁊ ſignificat pctōrē quē exagi-
tat ſpūs mal⁹. ſi vult ab eo liberari ꝺz q̄rere da
uid interꝑtat deſiderabilis. ⁊ ſignificat ꝓdica
torē. qꝺ ꝺz ꝓdicare corā eo in cythara. i. nazzare
vel tangere laudes crucis. vt ſic ſpūs mal⁹ ef-
fugiet. Ideo di. b. Aug. in ſer. de laude crucis
Crux xpi a nobis expellit exterminatorē ſi tā-
D tum coꝛ noſtrū hz deum inhabitatorē. Idcir-
co etiā docet nos papa Inno. in ſua ſumma.
q in inceptōe cuiuſlibet opis virtuoſi. ne ꝺya
bolus impediat. pectus eſt ſignaculo ſctē cru-
cis muniendū. qz ꝺicit canon in. c. eccliaſtica xi
ꝺi. xj. Salubre eſt fidelibus ſignaculo crucis in-
ſigniri nō ſolū eſt ſalubre xpianis ſz infidelib⁹
⁊ iudeis crucis xpi inimicis. Refert em̃ btūs
E Greg. in ꝺial. Jude⁹ qꝺā iter faciens ⁊ ſole oc
cidente iuit ad quoꝺdā templū apollinis vt q̄
eſceret. ⁊ hz nihil ꝓtutis crederz in cruce eē. tñ
more xpianoꝝ ſe ſignauit ſigno crucis. Nocte
igit media vigilās vidit ſubito multitudinem
magnā ꝺmonū venientiū ⁊ vnū ex eis q̄ſi platū
ceteris. Inter cetera aūt inqt. q̄ſnā eſſet qui i
illo angulo templi iacere p̃ſumpſiſſz. Que ma
ligni ſpūs intuentes. ⁊ ſigno crucis ſignatum
mirantes ꝺixerūt. ve ve vas vacuū. ſed ſigna-
tū. ⁊ ſic illa turba demonū diſparuit. Secūꝺo
crux xpi emollit dura. qꝺ ptz in natura. Dicit
em̃ mgr̃ ꝑpzie. li. xvij. q quedā eſt arbor ꝺicta
aloe que repit in magno flumine babylonie q̄
cuiꝺā iungit fluuio paradiſi ⁊ a plurib⁹ credi
tur q inter arbores paradiſi oriat. ⁊ caſu aliq
vel impulſu ide deducta ſit. Et ꝺr a quibuſdā
q hz virtutē mollificandi dura ⁊ facere ea flui
da. Spiritualit ꝑ hanc intellige crucem ſctām
Hec ei ad inſtar huius ligni ortū habuit ꝺ pa-
radiſo. qz angel⁹ Set dedit ramū vt plantaret
ſup patria ſepulcrū. vt hr̃ in legēda h⁹. ⁊ p⁹ea
inuēta fuit i piſcina ꝓbatica. Jō nūc hz ꝓtutē
dura corꝺa mollificare ⁊ ea fluida facer̃. Teſte
Origl. Que nō emollit ad fluendū peccamina
dulcis inuictiſſime crucis ꝺñi memoria. ⁊ hꝫ fi-
guratū ē i ꝓga moyſi Nu. xx. vbi legit̃ Filij iſ
rael venerūt in deſertū Sin. vbi nō inuenerūt aq̄s
Veniētes igit aduerſ⁹ Moyſen ⁊ fratrem ei⁹
Aaron. ⁊ ꝓſi i ſeditionē ꝺixerūt. Cur induxiſti
nos in ſolitudinē vt nos et iumēta moriamur.
qz hꝫ nō eſt aq̄ ad bibēꝺū. Nō audiētes moyſes
⁊ aaron i tabernaculo corꝛuerūt in terrā ſepzo
ſternentes ⁊ dicētes. Dñe ꝺs audi clamorem
ꝑli h⁹ ⁊ api ei theſaurꝫ tuū fontē aq̄ viue vt ſa
tiati ceſſet murmuratio. apparuitq gl'ia ꝺñi ſu
per eos. ⁊ ꝺixit ꝺñs ad moyſen. tolle ꝓgā ⁊ cō
grega ꝑlm tuū ⁊ aaron ⁊ loq̄mini ad petrā co-
rā eis ⁊ illa ꝺabit aq̄s. Cepit igit moyſes ꝓgā
q̄ erat in ꝓſpectu ꝺñi ⁊ ꝑlo ꝓgregato ait. Au-
ꝺite increduli ⁊ rebelles. nūq̄ꝺ aquā de petra
poterim⁹ vob eꝫcere ⁊ eleuata mā⁹ pcuſſit bis
F ꝓga ſilicē ⁊ fluxer̃t aq̄ largiſſime vt filij iſr'l bi-
berēt ⁊ iumēta. Spūaliꝛ ꝑ filios iſr'l rebelles. in
telligūt mali xpiani. q̄ ſi rebelles lumis. Job
xxiij. Iſti morant i deſerto ſterilitatē carentes
fructib⁹ ꝓtuoſoꝝ opeꝝ. qz nō hūt aquā chari-
tatis. Jō ſi tanq̄ ꝺura ẽra. ꝺm illud pſ. cxlij.
Ala mea ſi. t. ſi aq̄. ⁊ vt veri⁹ ꝺicā ꝺm Job. xlj.
Cor eoꝝ ꝺurabit q̄ſi lapis. Idcirco ſi ꝺñi fi
eri molles optet q moyſes. i. xps pcutiat ꝓga
. i. ſctā cruce coꝛ ꝺuꝫ vt ſic fiat fluiꝺū i lacrima
rū effuſione. Et hꝫ mō mollitū fuit coꝛ centurio
nis q̄ ſtetit circa crucē ꝺñi. ⁊ videſ ſigna q̄ fie-
bant. ⁊ hi q̄ cū eo erāt ꝺixer̃t. Vere h filius dei
erat. ⁊ pcutiebāt pectora ſua. Math. xxvij. ⁊
Lu. xxiij. Tertio crux xpi ꝺulcorat aq̄s tribu
latiōis. qꝺ figuratū eſt Exo. xv. vbi legit̃ q fi-
lij iſr'l venerūt i deſertū hur. vbi aque erāt ama
riſſime vt eas bibere nō poſſent. iō murmura-
uerūt ꝓ moyſen ꝺicētes. q̄ꝺ bibem⁹. Nā ſiti de
ficim⁹. Moyſes aūt ꝛauit ad ꝺñm ⁊ ipe oſtē
ꝺit ei lignū qꝺ cū miſiſſet in aq̄s ꝓſe ſunt ꝺul-
cedinē. Spūaliꝛ ꝑ filios iſr'l hꝫ intelligunt xpi-
ani q hꝫ ſunt i deſerto h⁹ mūꝺi. ⁊ hūt aq̄s ama-
ras tribūlatiōis. iō ꝺñt clamare ad ꝺñm ⁊ ille
oñꝺet eis lignū ſctē crucis in quo ipe pepēdit
⁊ cū miſerit in corꝺa tribulata. ſtatī aque ama
re ꝺolor vertunt in ꝺulcedines ꝓſolationū. ⁊
hec ꝓbat deuotus doctor Amand⁹ in hozalo.
G Sap̃. li. j. c. xiiij. De quoꝺā iuuene q̄ circa cō-
uerſionis ſue initia fuit quaꝺā triſticia inordi
nata tam letaliꝛ opꝑſſus. q neq̄ ozare neq̄ le
gere. nec quicq̄ boni ꝑ tunc facere potuit. iſte
igitur quadam ꝺie in cella reſidēs ab hac paſ-
ſione grauiter vexebatur. Tunc venit vox de
ſup ad eū ꝺicens. quid ſedes hic ocioſus i te

ipo tabescēs. Surge nūc ꝛ passionē meā ꝛ cru
cem deuota mēte ptracta. q. d. Mitte ꝫ dulce
lignū in cor tuū. s. sancte crucꝭ amarū. ꝛ percipi
es vticꝫ dulcedinē spūalem. ꝛ in mea amaritu/
dine tuū vinces dolorē. q audito surrexit frat il=
le ꝛ ꝫ dulcissimū lignū crucꝭ deuote misit in cor
suū dulcoratū. ꝛ extūc ois amaritudo aquarū
tribulatōis totalit abscessit. nec de cet̄o passio=
nem talē sensit. Ita ꝛ nos gñ sum⁹ amari cordꝭ
ꝛ tribulati cogitem⁹ q̄re xp̄us in cruce durissi/
mam sustinuit passionē. tūc vticꝫ tribulatio il=
la mitigat. Jō exhortat nos ap̄s ad Heb. xij.
Aspicite i auctorē fidei ꝛ ꝓsūatorē ihm q cū gau
dio sustinuit crucē. recogitate eū q talē sustinuit
a pctōrib⁹ adūsus semetipm ꝓtradictōz in ver=
bis ꝛ nō fatigemi animis vr̄is deficiētes Et quā
do passionē x̄pi sic recogitam⁹ tūc nr̄as tribula
tōes q̄si nihil estimam⁹. Sm illū Bern̄. in Smo.
Benign⁹ miles vulnera sua non sentit. dū beni
gni vulnera ducꝭ intuet. Quarto crux x̄pi apit
celestē padisuz. ipa em̄ crux est clauis per quaz
mittit in possessionē celestē De hac claue dicit
Esa. xxij. Dabo clauē dom⁹ dd sup hūerū ei⁹.
apiet ꝛ nō erit q claudat. Jsta ē clauis quā x̄ps
portauit in suo brachio bñdicto. Jsta est clauis
regia. p quā x̄ps celos apuit. hec latroni padi=
sum referauit q fere p q̄nq milia ꝛ ducētos an
nos erat clausus. Nr̄ legit in euangelio nicode
mi. Cū latro audisset ꝫba dñi. mecū eris hodie
in padiso. petijt ab eo signū. Cui dñs. Cū vene
ris ad portā padisi ꝛ nō fuis intromissus. ostē=
de angelo crucꝭ signū. ꝛ stati te intromittet. qd
eū audisset fecꝫ. ꝛ cū angel⁹ crucez vidisset ilico
cū introduxit. Et q̄ q̄cūcꝫ hac claue caruerit. i=
gredi celū nō poterit. sicut oēs iudei crucis x̄pi
inimici ꝛ pagani. Jō sancta crux bñ figurat p
quandā arborē aridā. de q̄ legit in histo. trium
Regū. c. xliij. Nr in ciuitate susis in q̄ rex Alsue
rus regnauit erat tēplū tartarorū. in q fuit arbor
olim arida. de q̄ plura mira narrāt. Hec vltra
modū armigeris ꝛ stipēdiarijs murisqz sollici=
te custodit. ꝛ q̄ hanc arborē hz in ptāte. ille re/
gimen sup hāc ꝓuinciā vnūsam hz. Si aūt ali
q̄s rex vel ꝓnceps efficit tam potēs q arborem
lucrat⁹ fuit. ꝛ scutū suū in ea potēt posuerit vl
pepēderit. huic oēs porte ciuitatis aperientur.
Et. cxxv. ꝓuincie a iudea vsqz ad ethiopiā abs
qz oi ꝓtradictōe obediēt ei ꝛ cū gaudio introdu=
cunt. Si aūt q̄s ciuitatē lucrarꝫ. ꝛ ad arborez
nō veniret. nec scutū ibi penderet. ei mime obe
diret. Hec arbor figurā hz crucis sctē. Hanc iu
dei p lōga tpa sub t̄ra absconderūt. q nēo pote=
rat ad eā puenire. Jō infideles regnāt nō soluz
in. cxxv. ꝓuicijs. sz q̄si p totū mūdū. Cūautez
Cōstātino impatori oñsa fuit hec arbor in celo
ꝛ cū ipe tāqz potēs scutū suū. i. spem suā in eaz
posuit. gētiles deuicit ꝛ in oēs ciuitates eorū i/
tromissus fuit. Sic etiā spūal̄r q ponit spez i sā
ctā crucē. in celestē porit intromitti ciuitatem.
Nr Sm aug̃l. li. de efficacia crucꝭ. ꝫ sig̃ celū apit
ꝛ hoies ꝓduanꝫ. Et ꝫ ad ꝑmū. Quātū ad secū
dum poit crucꝭ inuētio gl̄osa. ꝛ hec vt dr. fcā ē
p⁹ annos ducētos a resurrectōe dñi. In euāge
lio Nicod. legit q cū Adā infirmaret. seth fili⁹
ei⁹ portas padisi adijt. ꝛ oleū ligni mie q patris
corp⁹ pungēt ꝛ sanitatē recipet postulauit Cui
apparuit ar chāgel⁹ michael att. Noli laborare
neqz flere ꝓ oleo ligni mie obtinēdo. qr nullate
nus illō assequi poter nisi qñ cōpleti fuerit q̄nqz
milia annorū. Et alibi legit q archāgel⁹ ramu
sculū quēdā dedit ꝛ iussit vt in mōte libani plā
taret. In q̄dā ꝫo historia grecorū addit q an=
gelus de lig̃ in q peccauit adā ei tradidit dicēs.
qñ fructū faceret. pr̄ sanaret. Rediēs igit ꝛ pa
trem mortuū inueniēs. ipm ramū sup tumulum
pr̄is plātauit. q plātat⁹ in arborē magnam cre=
uit. ꝛ vsqz ad salomonis tēpa pdurauit. Salo=
mon aūt tā pulcrā arborē ꝓsiderās. ipaz fecꝫ in=
cidi ꝛ in domo salt⁹ locari. Nusqz tñ vt ait iob.
beleth. locari potuit. nec alicui loco apta repiri
valuit. sz mō excedebat in lōgitudie mō deficie
bat in breuitate. Jō indigti artifices ipaz re=
pbauerūt. ꝛ sup quendā lacū vt esset pōs trāseū=
tib⁹ piecerūt. Regia aūt saba dicta nicaula sm
iosephū cū venisset audire sapiaz salomonis. et
pdictū lacū trāsire vellet. vidit in spū q mundi
saluator in illo lig̃ suspēdendus esset. Jō sup eo
transire noluit. sed ipm ꝓtin⁹ adorauit. In sco
lasti. histo. legit q pdictū lignum in domo sal=
tus vidit. cūqz ad domū venisset suā intentōez
intimauit Salomoni q in illo ligno q̄dā suspē=
dendus esset. p cuius mortē regnū iudeorū de
leri deberet. Salomō igit lignū inde sustulit. ꝛ
in ꝓfundissimis terre viscerib⁹ imergi fecit. po
stea ibidez ꝓbatica piscina fuit facta vbi nathi
nei hostias abluebāt. ꝛ nō solū ex descēsu ange
li sed etiā ꝫtute huius ligni tradit ibi fuisse mo
tio aque ꝛ sanatōz infirmorū. Appropinquāte
aūt x̄po ꝛ sepulto crucem in terrā absconderūt vbi
p ducentos annos ꝛ vltra latuit. Quibus com
pletis in tempe illo cōgregata est iuxta Danu=
bium mlt̄itudo innumerabil̄ barbarorū volens
flumē transire. ꝛ oēs regiones vsqz ad occiden
tem suo dominio subiugare. Qd audiēs Cōstā
tin⁹ impator castra mouit ꝛ ꝓtra danubiuz flu=
uiū cū exercitu se collocauit Crescēte igit mul=
titudie barbarorꝫ. ꝛ iā fluuiū trāseūte. ꝓstātin⁹
nimio tīore ꝓcutit. videns q eēnt cū eo die crasti
no plīū cōmissuri Seqnti igit nocte ab āgelo su
scitat ꝛ vt surs̄ respiciat admonet. q in celū re

Sermo

ſpiciēs vidit ſignū crucis ex clariſſimo lumine factū ſup aureis hūc tituluz hñs ſcriptū. In hō ſig vinces. Celesti igit viſiōe ꝓfortat⁹ ſimilitudinem crucis fec̄ z añ exercitū ſuū ferri iuſſit. ir ruens in hoſtes ipos in fugā ꝓtit. z mltitudinem maximā interfecit. Quo facto ꝓſtantin⁹ oēs tēplozū pōtifices ꝓuocauit. z cui⁹ nanq; dei ſignū eſſet. diligēt inq̄ſiuit? Quib⁹ ſe neſcire dicentib⁹. Quidā xp̄iani venerūt q̄ z ſancte crucis myſteriū z fidē trinitat⁹ pleni⁹ narrauerūt. z ille in xp̄m credidit. z ab Euſebio papa. vel ꝑ alios a Ceſarienſi epo ſacrū baptiſma ſuſcepit. Mortuo Cōſtātino Cōſtāti⁹ eius filius mēoz victozie p̄ris quā ꝟtute crucis habuerat Helenam mr̄em ſuā hieroſolymā miſit. p xp̄i cruce i ueniēda. Que cū hieroſolymis veniſſz. oēs ſapiētes iudeozū cōgregauit. Et illi nimiū formidātes. dixerūt ad inuicē. Quare putat⁹ q̄ regina nos faciat ad ſe ꝓgregare. Un⁹ aūt ex eis nomie iudas ait. Scio q̄ vult a nob diſcē vbi ſit lignū crucis in q̄ ihs crucifixus fuat. videte ne aliq̄s ſibi ꝓfiteri p̄ſumat. alⁱs lex nr̄a euacuabit. z paterne traditōes fundit⁹ deſtruent. Zacheus em̄ auus me⁹ nunciauit p̄ri meo ſymeoni. q̄ mihi mozies dixit. Vide fili q̄n inq̄rer crux xp̄i ipſam manifeſta añq̄ aliq̄ patiar⁹ tormēta. nuſq; em̄ extūc gens iudeozū regbit. ſz illi q̄ crucifixū adozāt. q⁹ ipe xp̄s eſt fili⁹ dei viui. Cui ego p̄r mi. ſi vere p̄res nr̄i ipm filiū dei eſſe coḡuerunt cur ipm crucifixerūt? Rñdit. Nouit dñs q̄ nūq̄ in ꝓſilio ipoz extiti. ſz eis ſepius contradixi. Quo igit ipe phariſeozū vitia exꝓbrabat ipm crucifixer̄t. Qz ipe die tertia reſurrexit. z celos diſcipul⁹ videntib⁹ penetrauit. In quez et Stephan⁹ frat⁹ tu⁹ credidit. quē iudeozum veſania lapidauit. Cui iudei. Noſ talia nūq; audiuim⁹ ſane vſq; hodie. ſi q̄ inq̄ſitio facta fuit. vide ne oñdas. Vocati q̄ regia ſciſcitāte cū nihil veruz vellēt dicē. iuſſi ſunt oēs in ignē tradi. Et cuz timuiſſent tradiderūt iudā dicētes. Hic vir iuſti z ꝓphe fili⁹ q̄ nouit vbi crux iacet quā inquiris quē vocās regia dixit. Elige q̄d vis. vitaz aut mortē. Si vis viuē in celo z in t̄ra dic mihi vbi eſt abſcōditū lignū dñice crucis. Ille ait. Locuz nō noui. nec q⁹ ibi erā q̄n crucifixus eſt. et quō ſcire valeā. cū ducēti anni fluxerūt. z neq; illo tpe nat⁹ eſſez. Cui helena. Per crucifixū fame te interficiā niſi dixeris mihi ṽitatē. Juſſit q̄ euz mitti in lacū ſiccū vſq; ad ſex dies ſine cibo quibus trāſactis clamauit de lacu. Obſecro vos educite me. z ego oñdam vob crucē xp̄i. Cū igitur educt⁹ eſſz ꝓgebat ad locū vbi iacebat crux z leuauit vocē ſuā ad deū vt ſibi manifeſtaret. Statiq; cōmot⁹ eſt loc⁹ z mltitudo aromatici odozis aſcēdit. ita vt iudas diceret. In ṽitate tu xp̄e es ſaluato⁹ mēi. gr̄as tibi ago dñe. Naz licet indingus ſum. nō tñ me fraudaſti gr̄a tua

Tūc accipiēs foſſoziū p̄ cinxit ſe z cepit fodere. Cūq; fodiſſet paſſus. xx. inueit tres cruces. q̄s attulit in ciuitatē. In t̄rogauitq; regia que eſſz crux xp̄i. ſciebat ei alias eſſe latronū. Et ecce eferebat mortu⁹ circa hozā nonā ſup quē ponebat duas cruces. z nō ſurrexit. ipoſita aūt cruce dñi mox ſurrexit. Tūc oēs q̄ aderāt gl̄ificabāt deū. ſz diabol⁹ in aere vociferabat di. O Juda q̄d feciſti. Jude meo ꝓtraria opat⁹ es. nam ille me ſuadēte fec̄ ꝓditōz. tu aūt me rennēte ueniſti crucē dñi. p illū mltoz luer⁹ ſum alias. p te pdam iā lucratas. p illū regbaz in pplo. p te iam expelloz a reḡ. verūtñ vicē tibi repēdā. z cōtra te regē aliū ſuſcitabo. q̄ fidē deſerēſ crucifixi tormēt⁹ te negare faciet crucifixū. Ille audiēs diabolū nō timuit. ſz dixit. Ēps te dānet in abyſſū ignis eṫni. ꝑ hec iudas baptiſat z q̄riac⁹ appellat z defūcto epo hieroſolymis epus ozdiatur. Cū igit clauos regia ñ hr̄et. rogauit q̄riacū vt clauos q̄rēt. Veniēs igit ad locū pces fudit z clauos velut auz in t̄ra fulgētes repperit. q̄s recepit. z regie detulit. At illa eos cū magn̄ reuerētia ſuſcepit. Crucē q̄ ptē detulit filio Aliazo thec⁹ argēteis ꝓditā hieroſolymis dereliquit. ſil⁹ clauos portauit ad filiū. Ex q̄b⁹ vt refert ei⁹ ſibi ceſarien⁹. frena q̄b⁹ vtebat ad bellū compoſuit. z alijs galeā ſuā ornauit. Rogē⁹ q̄ crucifixū.

Sermo de ſcō Joāne añ portā latinā.

Dilectus me⁹ mihi z ego illi q̄ paſcit inter lilia. ita ſcribit Cā. ij. Solēt pentes nat⁹ ales ferauidi⁹ diligē filios ingenio fortiozes z ſapientiores. q⁹ tles ſunt leticia p̄ris. Fm illō. pū. x. z xv. Fili⁹ ſapiēs pa. leti. ſtult⁹ aūt eſt me. mr̄is ſue. Et rō tal⁹ pōt aſſigri. Qz dic Ari. j. metha. Oēs hoies natural⁹ ſcire deſiderāt. q⁹ vt idem. j. de aia dicit. Scia ē de nūero bonoz honorabiliū. Et exq̄ parētes ſunt illumiati. Jō appetūt h̄ in filijs hr̄e. q⁹ eis eoz ingeniū nolunt denegari. Jō filios amāt ſapiētes. Figura h⁹ hr̄. Geneſ xxxvij. de ioſeph q̄ erat puer valō ingenioſus z ſubtil⁹. iō p alijs filijs a p̄re pl⁹ amabat. z ꝓpt hūc amoz ipi fratres eū in egyptū vēdiderunt. Ita legit. iij. Re. ij. Qz rex Dauid p alijs filijs dilexit Salomonē. eo q⁹ eſſz ſapiētioz z inſtituit eū p⁹ ſe regē. Quia dr Eccs. x. Ve t̄re cui⁹ rex puer eſt. oñdēs mozib⁹ z ſenſu. q⁹ ex h⁹ ſbditi in ſoleſcūt. Spūal⁹ dñs nr̄ ihs xp̄s eſt pater oim creaturarū. Jdeo dicit Matth. xxiij. Patrez nolite vobis vocare ſup terram. vnus eſt enim pater veſter qui in celis eſt. Pater inquā miſericordie z totius cōſolatōis. h⁹ duodeci pncipales habuit filios ſanctos ap̄los. ad quos dixit Joh. xiij. Filioli mei adhuc modicū vobiſcum ſum. Inter illos filios. b. Joānes ingenio fuit ſagatioz. ita ꝓfunde ſcribēs ſuū euāgeliū q⁹ pau-

ci sunt q̄ ad vnguē pñt explanare. Qz vt ait am
bro. sup bti ima. ꝟgo pm⁹ Johs dū caput suū
sup pect⁹ iesu inclinaret pfunda secreta sapien-
tie exhausit. Jō eū dñs p omib⁹ alijs dilexit di
cens ad ipm ꝟba p̄dicta. Bile. me⁹ mi. ꝛ ego il.
In q̄bus duo innuunt. ꝓpio familiaritas int̄
xpm ꝛ Johem rōe singularis amor. Scdo ca-
stitas eiusdē electi ap̄li Joh. rōne cādoris et pu
ritatis. ꝓpio h̄ tāgit familiaritas int̄ xpm ꝛ io
hannē rōe amor singularis cū dicit. Bile. me⁹
mihi. s. est simil. ꝛ ego illi. iō ipm magis diligo.
Jbi nota ꝑm naturales ꝛ p̄cipue ꝑm Ari. viij.
Ethi. Naturaliꝛ vnūqq̄ q̄ sibi diligit suū sibi. et
hec est rō ꝑm Jsi. qz amoꝛē vis causans vnio/
nem. qlibet igit aial diligit magis suū sibi. q̄a
amoꝛ nascit ex similitudine opationum ꝛ moꝛ
Jō dꝛ. viij. Eth. Hoies eiusdē gēt ꝛ patrie. na
turaliter sunt aici. Jō refert amb. in hexa. ꝛ Ari.
ix. aialiū. q̄ aqla q̄ oia alta trāscēdit ꝛ clare so-
lem ꝟspicit. pullos naturaliter diligit q̄ sunt sibi
siles ad tale faciendū. q̄ eū de pull⁹ suis clarius
inspicit solē sine lachꝛymatiōe oculoꝛ illos ma
gis diligit ꝛ p̄ alijs p̄rogatiuā in cibatōe facit.
B Spūaliꝛ p aqlā xps intelligit. qz sic aqla inter ali
as aues est regia ꝛ liberalis. ita vt p̄dā raptā nō
cōmedit sola. imo eā q̄si cōem sequētibus diui-
dit. nisi nimia fame arceat. vt dic̄ ꝓli. in spec.
na. Sic xps est rex regū ꝛ dñs dñantiū Apoc.
xix. Et est liberalis. qz oia aialia pascit. Ps illud
ps. cxxxv. Qui dat escā oi carni. Sz p pullos
ei⁹ ap̄li designāt. Quoꝛū q̄dam debilitati visu
mētis. nō potuerūt clare intelligē scripturā. vt
ptz in mꝛtis locis sci euāgelij Matth. xxv. Ad
huc vos sine intellectu estis. Int̄ illos tñ fuerūt
duo ꝓetri⁹ ꝛ Johs q̄ acie oculoꝛū suoꝛū acute
ꝟterūt in xpm verū solē iusticie. Nam petrus
ait Matth. xvj. Tu es xps fili⁹ dei viui. huic
xps fec̄ p̄rogatiuā cōmendādo sibi oues suas
pascēdas. Joh. vl. ꝓasce oues meas. Et i hoc
ipm p̄ncipē ꝛ papā eccle sue fec̄. Johes etiā to-
tum coꝛ ꝛ oculos ad xpm ꝟtit. ꝛ vltra alios se
erexit. Teste aug⁹. Erexit se Johs. nō solū sup
terrā ꝛz sup oēm ambitū aeris ꝛ celi. ꝛ etiaz sup
exercit⁹ angelorū. oēmq̄ ꝟstitutōz inuisibiliuz
potestatū. ꝛ pueit ad eū p quem facta sunt oia
hec ille. Ipe tā acute intuit⁹ est ꝟbū eternuz. q̄
de h̄ miraf. b. Hiero in ꝓlogo biblie. ca. iiij. di.
Johs rustic⁹ piscatoꝛ indoct⁹. ꝛ vñ sibi illa vox
In p̄ncipio erat ꝟbū ꝛc. h̄ doctus ꝓlato nesci
uit. h̄ domestenes eloquēs ig̃rauit. Jō de eo ca
nit eccla. Volat auis sine meta. q̄ nec vates nec
ꝓpha euolauit alti⁹. Jō xps dilexit ipm magis
tāq̄ sibi cōformiorē. eiq̄ plēs p̄rogatiuas ostē
dit. ꝓrimā q̄dē in ei⁹ nature cōūsione. Et h̄ in
duob⁹. ꝓpio qz vocauit eū in iuuētute. de q̄ dꝛ
Mat. iij. Vidit ihs duos fratres Jacobū ze-
bedei ꝛ Johem fratrē eius. ꝛ vocauit eos. Illi
aūt stati relict⁹ retibus secuti sunt eū. Sic xp̄o i
iuuētute nos vocāte. stati obedire debem⁹ ꝛ ip
sum seq̄. Et vere btūs ille hō esset q̄ cū btō Jo-
hāne xpm in iuuētute sequeret. Qz bonū ē vi-
ro cuz portauerit iugū domi ab adolescētia sua
Thren. iij. Scdo vocauit eū a nuptijs ꝟginez.
De h̄ dicit Hiero. in ꝓlogo sup euāgeliū eius.
Iste q̄dem est Johs quē dñs de fluctiuago nu
ptiarū vocauit. Cui matrē ꝟginē ꝟgini cōmen
dauit. Secūdā p̄rogatiuā ondit sibi in die cene
ꝛ h̄ in duob⁹. ꝓpio cū sibi reuelauit ꝓditorem
Joh. xiij. dicēs. Cui intinctū panē porrexero.
Et h̄ fuit signū feruentis amor q̄ ei tale secre-
tum ꝛ nō petro vl alio reuelauit. Qz sciuit xps
scriptū esse ꝓuerb. xxv. Causam tuā tracta cuz
amico tuo. i. singulari. ꝛ secretū exneo ne reue-
les. Secūdo qz recubuit supra pect⁹ dñi. ō quo
ipe dicit Joh. xiij. Unus erat recūbens in sinu
iesu quem diligebat iesus. Fecit em̄ xps cū Jo
hanne sicut duo amatoꝛes p̄cipue q̄ se sedule ā
plectunt. vt sic coꝛda socient de q̄bus p̄cedit
talis amoꝛ. Tertiā p̄rogatiuā ostēdit ei in pas-
sione. ꝛ hoc in duobus. ꝓpio qz cōmendauit
sibi matrē. Joh. xix. Ecce mater tua. Et in hoc
vt dicit Hiero. fuit thesaurius xpi. Nam cum
omnē substantiā diuideret. s. coꝛpus Nicode/
mo ꝛ ioseph. animā patri. eccl'am ꝓetro. mr̄e
suā commendauit Johanni. Et sic in sua custo
dia habuit thesaurū gr̄e fontē mis̄icoꝛdie ꝛ vi/
num celestis vite. Si ergo vis ditari. hunc the
saurū pete a Johāne. Secūdo qz ipm tanq̄ fi-
liuz charissimū matri cōmendauit dicēs ad ma
trem. Ecce filius tuus. Fecit em̄ christus ad in
star regis terreni filiū dilectū habētis. quez cuz
vult recedere nō cōmendat vilibus in castro. ſz
sue dilecte potius matri si adhuc viuit. vel alio
chariori. Quartā p̄rogatiuā ei ondit in p̄dica-
tione. ꝛ hoc in duobus. ꝓpio in miraculoꝛuz
opatione. quia moꝛtuos suscitauit. vt patet de
drusiana. ꝛ de his quos Aristodemus veneno
pemit. Secūdo in ꝟboꝛū altitudie. quia p̄ cete
ris altius scripsit. sicut illud. In p̄ncipio erat ꝟ
bum. vbi dicit Hiero. Si parū altius intonuis-
set. totus mūdus eū capere nō potuisset. Quin-
tam p̄rogatiuā ostēdit ei in passiōe. ꝛ h̄ in duo-
bus. ꝓpio q̄ ipm a morte gladij voluit ꝓseruare nec penā crucis sustinuit. ꝑm illud Johā.
vltimo. vbi dixit dñs. Sic eū volo manere do
nec veniā. Scdo q̄ feruoꝛē olei nō voluit eum
sentire. De quo habet in legēda. Johs ap̄s et
euāgelista cū ephesi p̄dicaret. ꝛ a p cōsule capi
pitur ꝛ vt dijs imolaret inuitat. q̄ dū renuit in
carcē mittit. ꝛ ad domitianū ipatoꝛē epla mitti
tur. in q̄ magn⁹ sacrileg⁹ deoꝛ ꝓtēptoꝛ. ꝛ crucifi
xi cultoꝛ. h. Joh. noiat. Jussu igit domitiani
romā deducit. eiq̄ oēs capilli p derisiōe p̄scin
dunt. ac ante portam vrbis q̄ latina dicitur in

Sermo

doliũ feruentis olei igne desubꝝ candente. mitti ubeꝝ. sed nullum dolorẽ ibi sensit. sed potiꝰ exiuit illesus. Jõ in ꝟb loco eccla a xpianis fabricaꝝ. ⁊ dies illa tãꝯ dies sui martyrij celebratur. Dextrã progatiuã oñdit ei in nocte. ⁊ ꝟb in duobus. Vnde q̃ mortẽ ei reuelauit dicẽs. Veni dilecte mi ad me. qz tps est vt in mẽsa cũ fratribꝰ tuis exultes. Et cũ surgẽt ⁊ pꝰ eũ ire vellet. ait. Vñica die ad me venies. Sz de nob dicit illõ. Eccs. ix. Nescit hõ finẽ suũ. Scõo q̃ nõ sensit dolorẽ mortꝭ q̃ tñ est oim terribilium terribilissima. vt dicit Ari. iij. ethi. Jõ dicit. b. Hieron. Btus Job. tã a dolore mortis extitit exne q̃ noscit a corruptõe carnis alienꝰ. Septima progatiua fuit pꝰ mortẽ. ⁊ ꝟb iterũ in duobꝰ. Vnde q̃ eũ xps cũ alijs psonalit̃ añcessit in celũ. ⁊ ipe fuit vltimꝰ. In morte q̃z in sepulchro eiꝰ inuenit mãna scaturire in signũ incorruptõis. Jõo de ipo põ exponi illõ ps. xv. Nõ dab sanctum tuũ vi. cor. Quantũ ad secũdũ in ꝟbis p̃missis innuit ipius iobis puritatis cãdor. cum sbdit. Qui pascit inꝰ lilia. s. puritatis. sic vnuz ex illꝭ. Circa qõ notãdũ ꝟm autore ppe. li. xviij. Liliũ est herba lactei colorꝭ ⁊ dz candorem ⁊ mitigat seu sanat dolorẽ. Sic. b. Job. habuit candorez puritatꝭ ⁊ mũdicie. qz ẽ ꝟgo electꝰ ⁊ in eũ ꝟgo pmãsit. ⁊ hãc puritatẽ habuit a xpo vero sole. Vnde dz Sap. viij. Nõ possuz esse ꝟtinẽs nisi deꝰ dederit mihi. Et q̃to ppinquiꝰ fuit xpo tanto cãdidiꝰ enituit. Qz videmꝰ naturaliꝭ q̃ alit̃ recipiũt pulchritudinez a celo alit̃ a sole corpa ꝑpinq̃ aut remota. Corpa em̃ ppinq̃ a celo recipiũt claritatẽ. nõ solũ exteriꝰ in superficie. sz etiaz interiꝰ vt ignis vt aer. Terra aũt q̃ ẽ remota a sole minꝰ depurat̃ ceteris elemẽtis. Sic. b. Job. q̃ ppinq̃oz fuit vero soli xpo q̃ speculatõz, pfundam. iõ ꝟtuosuz retinuit cãdorẽ puritatꝭ. Sed hoies terreni q̃ se raro subleuãt ad verũ solẽ. licet exteriꝰ luceãt ꝑ bonã ꝓfessiõz. tñ interiꝰ manent tenebrosi. Scõo. b. Job. habuit candorez sapie. ⁊ ꝟb est cãdor lucis eꝛne. i. dei. Quia omis sapia a dño deo ẽ. quã abũdãt tribuit. b. Jobi ꝟm illõ Eccli. xv. Implevit eũ dñs spũ sapie et intellectꝰ. Ille em̃ est alt̃ salomõ cui deꝰ tribuit tãtã sapiam. ita vt excederet sapiaz oim oñẽta liũ ⁊ erat sapiẽtioz cũctꝭ hoibꝰ. vt dz. iij. Re. iiij ⁊ bñ possum ꝟb dicẽ de xpho. Vnde ꝟm. b. aug. Celestis haustũ sapie ceteris altꝰ potauit ꝺ pectore xpi. in q̃ sunt oẽs thesauri sapie ⁊ scie absconditi. ad Col. ij. Tertio. b. Job. habuit candorez innocẽtie. qz mala oia in mãsuetudie sustinuit. ⁊ nõ mordacit ⁊ iracũde murmurauit. Qz dicit Euax de sigill' lapidũ. q̃ liliũ extinguit irã ⁊ discordiã vniũsam. Et rõ hꝰ est. qz extinguit cunctas colericas passiões. vt dicit Auic̃. Fos aũt ire est sanguis ⁊ colera. Sic. b. Job. ꝟtute candoris innocẽtie ⁊ patie extinxit i se oẽs motꝰ ire ⁊ nõ solũ in se sz etiã in alijs q̃s ad mittat̃ zaie reduxit. Sic ptz de pontifice idolorũ Aristode. quẽ ylarꝭ ex pdicatõe sue iratꝰ. ipm bibitione veneni placauit. vt ptz in legẽda. Scõs liliũ hz odorẽ quẽ lõge lateq̃ diffũdit. ⁊ marie q̃ in vẽto agitaꝝ. Sic. b. Job. fuit mit̃ redolẽtie. ⁊ marie in vẽto tribulatõis. Vnde cũ in doliũ feruentis olei missus fuisꝭ. diffudit de se odorẽ vt credit̃ benedictõis cũ ps. xxxiij. dicẽs. Benedicaz dñm in oi tpe. s. etiã tribulatõis. sp laus eius in ore meo. Nõ sufficit sicut mõ impatiẽtes q̃ ad modicã psecutõz vel tribulatõz emittunt de se ferozẽ maledictõis ⁊ detractõis. ⁊ silẽs sunt ar. dec. de q̃ dicit Isi. li. xij. q̃ in aq̃ stare cõsueuit ardeas piscicul9s q̃s comedit. ⁊ tũc est bõe mẽtis aũt ab accipitre vel alia pdante aue psequit. in aere volãs emittit stercora. ⁊ sic ferozẽ ipsum retardat psequentẽ. Sic ⁊ illi eũ audierint. eis aliq̃ detrahentẽ. stari ad ita supbie raptũ. tur. ⁊ a tergo emittũt stercora detractõis. de q̃ bus dicit Job. xix. Fr̃es ab eis recessissem detrabũt mihi. Sz nõ fecit. b. Jobs. q̃ hũit odorẽ bẽã

Et vt dicunt experti qñ fatigant in volatu ad mare se deponũt. alã dexterã erigũt p velo et sinistra se regunt tanq̃ gubernaculo. ⁊ sic vsq̃ ad insulas pueniũt. interdũ volando. ⁊ interdũ nauigando. Ad idez refert Amb. in hexa. de ciconijs. qñ volant p mare habent duces coturnices q̃ cõtra aues infestas se opponũt. Idem ꝓbat. qz naute nauigationẽ nõ incipiũt nisi viderint ventũ ꝓsperum. Illõ etiã ponit in scriptura Exo. xiij. de filijs israel. q̃ cum deberent ire in terrã ꝓmissionis ductorem diutius expectabant. ⁊ absq̃ duce ire noluerũt. veniẽte aũt moyse qui fuit ductor cum eo exierũt. Spũaliter autẽ peccator ꝓpter peccatũ suũ longe est a deo. ⁊ deꝰ longe ab eo. ſm illud ꝓuerbiorũ. xv. Lõge est dñs ab impijs. Cui concordat ps. cxviij. Longe a peccatoribꝰ salus. qz ipe abijt. s. peccator in terrã longinquã cum filio ꝓdigo Luc. xv. Ideo si ecõtra in viam salutis ire voluerit oportet q̃ habeat ductorẽ bonũ. et iste ẽ sanctꝰ spũs. quẽ desiderabat ꝓpheta dauid cũ erraret dicẽs: Spũs tuus bonus deducet me i terram rectam. ps. cxlij. Similiter de hoc ductore dicit Neemie. x. Spiritũ tuũ bonũ dedisti eis q̃ doceret eos ⁊ duceret Et ꝫ ductor figuratus est. Exo. xiij. in columna nubis que ꝓtexit filios israel ab ardore solis p diẽ ⁊ ducebat eos. Similiter ⁊ p columnã ignis q̃ lucebat eis per noctem. De ista colũna dicit Neemie. ix. Colũpna nubis non recessit ab eis p diem vt duceret eos p viam. ⁊ colũna ignis p noctem vt qstẽderet eis iter p qđ ingrederent. Spiritũ tuũ tuũ bonum tribuisti eis. Spũssanctus dicit columna nubis. quia in die claritatis ⁊ puritate cordis ꝓstat homini refrigeriũ. sed in nocte peccati illuminat peccatorẽ. Ideo beatꝰ Augꝰ dũ fuit in nocte peccati petijt vt spũssanctus eũ illumiaret quãdo dixit i li. solilo. c. xxvj. O lux q̃ semper luces ⁊ non extingueris illumina me. o vtiam arderem ex te ignis sancte. qm̃ dulciter ardes. sacrateq̃ luces ⁊ q̃ desiderãter. ve his q̃ non ardent in te. hec ille Quia ad hoc missus est spũssanctus vt homies in eo ardere deberẽt et erudiri. ſm qđ testat ꝓpheta i verbis ꝓmissis De excelso misit ignẽ. id ẽ. spiritũsanctũ in ossibus meis. In quibꝰ ꝛbis duo tãguñ. Primo missiõis spũssancti vtilitas. ibi. De excelso misit. Secũdo ad ignem illum sollicitas. ibi. ignẽ De ꝓmo est notandũ q̃ spũssanctus missus est ꝓncipaliter ꝓpter q̃dq̃. ꝓmo vt mortua viuificaret. qđ ꝓbatur i natura solis. Sol enim habet ꝛtutez viuificatiuã. qz nihil põt viuere vbi nõ põt ꝛtus solis ptingere. Ideo dicit Aristo. ij. phisi. homo generat hominẽ ⁊ sol. Dicit etiam cõmẽtator. iij. methe. q̃ calidi cineres viuas faciunt muscas dicẽs: Musce q̃ sũt in aqua mortue. si calidis imerganꝫ cinerib⁹ mox euolãtes reuiuiscunt Et si hoc põt facere natura. multo fortius hoc potẽs est facere creator naturarũ spũssanctus cum descẽdit in cor hominis illud viuificat. ⁊ a peccatis excitat. Ideo legit in vitaspatrũ q̃ abbas nomie Johãnes dixit: Sicẽ pluuia rigat arbores ⁊ terrã vt incipiant virescere ⁊ reuiuiscere. ⁊ bñ ꝓducere ramos ⁊ herbas. sic ẽ qñ spũssanctus descẽdit in corda peccatorũ. virescũt quodãmodo ⁊ renouant ⁊ ꝓferũt folia bonorũ operum i timore. Idẽ legit Ezech. xxxvij. Et spũssanctꝰ eduxit ezechielez in medio cãpi plenuz ossibus mortuoꝝ q̃ erant sicca vehemẽter. ⁊ dixit: Fili homis putas ne viuant ista. Et subdit post pauca. Ecce imittã in vos spiritũ sanctũ ⁊ viuetis. Et dixit dñs ad Ezechielẽ: Vaticinare fili hois ⁊ dices ad spiritũ. A quattuor ventis veni spũs ⁊ insuffla super interfectos istos ⁊ reuiuiscãt. qđ factum est. Spũaliter. p campuz mũdus põt intelligi in q̃ sunt multa corpora peccatoꝝ mortuoꝝ sicca. i. anime mortue in peccatis. carẽtes pinguedine gratie. Ille inquã si debẽt reuiuiscere necesse ẽ spiritũsanctũ ad se vocare. ideo dicat quelibet talis fidelis aia. Veni sancte spiritꝰ ab oriẽtali vento. qz cognitionez das q̃ te intelligimus. ⁊ hec est vita eterna vt cognoscãt te solũ deũ verum ⁊ quẽ misisti iesum xp̃m. Joh. xvij. Veni a vento australi fecũdans giam meã. vt fluant aromata grãzactionum. Veni a vento occidẽtali. ⁊ occide in nobis vitia vt tibi soli viuam⁹. Veni a vento aq̃lonari. ⁊ repelle a nobis oñe maluz. Veni ergo ⁊ infla. i. inspira grãm tuam sup interfectos. i. nos hoies mortuos in peccatis. ⁊ reuiuiscant. i. grãm vite recipiant. Scõo missus ẽ spũssanctꝰ vt imũdos purificaret. Et hoc ꝓbat in sole q̃ habet ꝛtutem purificatiuã q̃ radiorũ suoꝝ dispersione subtiliat aerem. et fugat aurã pestilenticã vt dicit autor ꝓprie. li. viij. Videm⁹ etiã q̃ in mẽse iunio in q̃ modo sumus: qñ sol intrat cancrũ desiccat humores in radicib⁹ ⁊ lutũ exiccat in plateis. ⁊ via mũdat. Sic sol spũalis spũssanctꝰ cũ venerit i mẽte hominis expellit oẽm imũdiciã vitioꝝ. ⁊ iflãmat eã charitate. Et hoc testat Amb. i ſmõe Bulcis ẽ ignis spũssancti. q̃ cõsumit rubiginez peccatoꝝ. ⁊ cor accendit in amore trinitatis. Ideo canit in sequẽtia hodierna. Tu purificator omniũ flagitioꝝ spũs. purifica nostri oculũ interioris hois. Et est notandũ. Res q̃ debet pfecte purificari. debet lauari in aqua ⁊ postea poni i calore. Quia dicit Theophilꝰ. Uniuscuiusq̃ lotio cõsistit i cinere ⁊ calore Ad ꝓpositũ. Spiritussanctus dicit aqua munda. Ezech. xxxvj E Effundã sup vos aquã mundã ⁊ mũdabimini ab omnib⁹ inq̃namẽtis vestris. qui hãc aquaz spũssancti gram vult habere. debet ẽ humilis qz scimus q̃ aque in montib⁹ nõ ꝓmanent. sed

Sermo

ad valles fluunt: ⁊ ibi requiescũt. Sic gr̃a spiritus sancti corda purificãs non manet in supbis qđ figuratũ ē. j. Reg̃. ix. ⁊. c. sequẽtib⁹ de saul Qui cuꝫ esset humilis fact⁹ est rex in isr̃l. ⁊ dñs dedit sibi spiritũ bonũ. sꝫ postq̃ fact⁹ est superbus tulit ab eo spiritũ sanctũ. ⁊ spũs malus eũ exagitabat. Jdeo dicit Jacob⁹ in Cano. c. iiij. Be⁹ supbis resistit. humilibus aũt dat gr̃am. id ē. denegat supbis dona gr̃e. O homo si vis mũdari discas humiliari. vt i te req̃escẽt aque gratie spũssancti. Quia dicit Esa. lxvj. Super quẽ req̃escet spũs meus. nisi sup humilẽ. Sup q̃ dicit Amb̃. Esto humilis ⁊ quiet⁹ vt i tuo affectu req̃escat dñs. Etiã si homo vis adhuc ꝑfectius mũdari. adhibe cinerẽ ꝓtritionis. ⁊ calorẽ charitatis. Quia dic̃ Aug⁹ de spũ et aĩa. Jta familiaris est dei charitas vt ibi esse nolit: vbi charitas nõ fuerit. Cũ aũt q̃s charitatem h̃re incipit. spiritũ sanctuꝫ habebit. ⁊ ꝫ probat dñs in euãgelio hodierno Joh̃. xiiij. Si q̃s diligit me sermonẽ meuꝫ ꝟuabit. ⁊ pater me⁹ diliget eũ. ⁊ ad eum veniem⁹. ⁊ mansionẽ apud eũ faciem⁹. Tertio missus ē spũssanctus vt indoctos doceat. qđ ꝓbat beat⁹ Greg⁹ in omel̃. hodierna. Libet oculos fidei i ꝟtute hui⁹ opifici attollere. ⁊ sparsim patres noui ac veteris testamẽti ꝓsiderare. Ecce aptis eiusdẽ fidei oculis. Dauid Amos Danielẽ ꝑetrũ ꝑaulũ Matheum intueor. ⁊ spũs iste sanct⁹ qualis sit artifex ꝓsiderare volo. sꝫ in ipa cõsideratione deficio. Implet nanq̃ citharedũ puerũ. ⁊ psalmistam facit. implet pastorẽ armentariũ sicomoros vellicantẽ ⁊ ꝓphetã facit. Implet abstinẽtem puerũ ⁊ iudicẽ seuũ fac̃. Implet piscatorẽ ⁊ p̃dicatorem facit. Implet psecutorẽ ⁊ doctorem gentiũ facit. Implet publicanũ. ⁊ euãgelistam facit. O q̃lis ē artifex iste spũs. Nulla ad discẽdũ mora agit in omne qđ volùit. mox enĩ cũ tetigerit mentẽ docet. solũq̃ tetigisse docuisse est. Quarto missus est spũssanct⁹. vt calidos refrigeret. Dicũt naturales q̃ ardor inordinatus multũ est nociu⁹. vt in febricitantib⁹ q̃ maximũ aliq̃n patiunt calorẽ Jdeo tales appetũt infrigidari vel refrigerari. et hec refrigeratio põt fieri p ptisanã q̃ est potus vtilis febricitantibus ⁊ calidas passiones habẽtib⁹. qꝫ vt dicit ꝑli. in spe. na. ⁊ glo. sup. ij. Reg̃. j. hec aqua mitigat calorẽ ⁊ alterat. sitimq̃ sedat. Spũaliter. totus mũdus ē in ardore inordinato auaricie. luxurie. ⁊ supbie. Sm illud. j. Johis. ij. Oẽ qđ ē in mũdo. aut ē ꝓcupiscẽtia carnis. aut cõcupiscẽtia oculoꝝ. aut supbia vite. Jdeo dicit in ẽadẽ cano. q̃ totus mũdus in maligno positus est. i. in malo igne ꝓcupiscentiaꝝ p̃dictarũ. Et hunc ignẽ fecit diabol⁹ vt totus mũd⁹ inde inflãmaret. ⁊ est valde nociuus. qꝫ tandẽ pducit ad mortem culpe ⁊ gehenne. Jdcirco cõtra hunc malũ estum dat⁹ ē spũssanctus i specie flatus vel venti. Sm illud Act̃. ij. Fact⁹ est repẽte de celo sonus tãq̃ aduenientis spũs vehemẽtis et ideo vt talẽ ardorẽ refrigeraret hũc debem⁹ ad nos trahere. Recte sic facit draco q̃ ē aĩal calidũ ⁊ sitibũdũ. vt dicit glo. super Leuit̃. xiiij. q̃ vix põt i aqua satiari. ⁊ ideo aperit os suũ ꝓtra ventũ ⁊ sic extinguit ardorẽ sitis. ⁊ qꝫ maxim⁹ vent⁹ venit cũ velo nauis. volat ad ipm. vt ibi hauriat vẽtũ frigidũ. ⁊ q̃q̃ ꝓpter magnitudinẽ corꝑis subuertit nauẽ. sed naute q̃n vidẽt approꝑinquare ipm. deponũt velũ vt euadãt ꝑiculũ. Et p hunc intelligũtur peccatores. q̃ ita sunt sitibundi. q̃ i aquis luxurie ⁊ auaricie nõ possunt satiari. Jdeo aperire debẽt os suũ ꝓtra ventũ spũssancti. vt sic sitim suam extinguant. Sic fecit Dauid q̃ dixit ps. cxviij. Os meũ aperui ⁊ attraxi spiritũ. Quin to missus ē spũssanct⁹ vt infirmos adiuuet. Et hoc ꝓbat in sil̃ Videm⁹ eni q̃ nauis per se descẽdit dũ est in mari aut flumine. sꝫ nõ põt ascẽdere nisi p adiutoriũ flantis venti in velo. Etiã molendinũ venti nõ põt molere sine vento Jta ex nobis labimur i peccatum ⁊ i infernũ. sꝫ nõ possum⁹ ascẽdere in celuꝫ nisi p adiutoriũ spũssancti: Jdeo dicit sanct⁹ ꝑaul⁹ ad Roma. viij. Spũs adiuuet infirmitatẽ nr̃am. Et ps. cxxij. Spũ oris eius omis ꝟtus eor scꝫ hoiuꝫ. Qituꝫ ad scõm ē notandũ. q̃ dñs largus vbicũq̃ venerit portat secum dona multa. ditãdo illũ. ad quẽ venit. qđ figuratuꝫ est Gen̄. xxx. vbi legit q̃ patriarcha Jacob ꝓgens mesopotamiã ad virũ cui nomẽ laban apud quẽ p aliq̃ fuit ꝓpa. ⁊ ex illius pũtia laban fuit ditatus. Jdeo dixit ad eũ Jacob. Quodcũ habuisti anteq̃ venirẽ ad te. ⁊ nunc diues fact⁹ es. bñdixitq̃ tibi dñs ad introitũ meũ. Et idẽ affirmat laban dicens Jnueni gr̃am in ꝓspectu tuo. ⁊ experimẽto didici. qđ bñdixit mihi deus ꝓpter te Spũaliter spũssanct⁹ ē dñs largissim⁹. ipe eni ē pater pauperũ. s. pascẽs paupes. ipe dator munerꝫ oiuꝫ. Jdeo petit eccl̃ia dicẽs: Veni pater pauperũ. veni dator munerũ. q. d. in aduẽtu tuo omnes paupes spũaliter ditant̃. ⁊ oẽs generaliter remunerant̃. Scit eni sancta eccl̃ia q̃ aduentus hui⁹ dñi largissimi nõ ē inanis. sꝫ multũ ꝑficu⁹ qꝫ portat secũ septẽ dona i ꝓprietatibus ignis designata. q̃b⁹ ditat illos ad quos venit. Primũ est donũ timoris. ⁊ signat in ꝑma ignis proꝑietate. q̃ ē qua purgat metalla. q̃ alias nõ possunt purgari a rubigine ⁊ scoria. sed ad ignem ꝓiecta purgãt. vt dic̃ magister lib. x. ꝓprietatum. Sic donũ spũssancti timoris purgat mentem a rubigine peccati. Jux illud Eccl̃i. j. Timor dñi expellit peccatũ. Cui ꝓcordat. b. Hiero. Nulla res ab oi peccato nos ꝟuat sic imunes sicut timor dñi. qꝫ expellit peccatũ ⁊ timor ē supplicij

ꝛ hoc ptz Exo.j. de obstetricib⁹ que deū timu/
erūt. ideo a peccato recesserūt ꝛ pueros nō oc/
ciderūt. Idē patz. ij. Mach. vj. de eleazaro q̄
deū timuit. Ideo dixit ꝓpter timorē dñi hec li
bēter patior. Et notādum q̄ p̄ donū timoris
spūssanct⁹ ditat hoīes spūaliter ꝛ iterdū corpo
raliter. Quia dicit ps̄. Nihil deest timētib⁹ de=
um. Et idē itellexit Tob. qui dixit filio suo. c.
iiij. Noli timere fili mi pauperē q̄dē vitam geri
mus. sz multa bona habebim⁹. si timuerim⁹ de
um. Et hoc ꝓbat elemosynari⁹ patriarcha ale=
xandrin⁹ de duob⁹ sutoribꝫ q̄ cōpatres fuerūt
quoꝝ vn⁹ bon⁹ artifex fuit ꝛ paup. alter vero
simplex artifex ꝛ semp habuit mlta bona. Cui
semel dixit paup: Impossibile ē q̄n alia fruar
arte. cū ego melior artifex sp egeā ꝛ tu sp abun
das. cui ille. Charissime scias me inuenisse the
sauꝝ ꝛ si iurauer⁹ secretū velle tenē. ducā te me=
cū ad locū. ꝛ fecit sic. Surgētes igit mane: ꝛ vi
dētes eccl̄iam. dixit abūdās pauperi. itrem⁹ ec
clesiā ꝛ rogem⁹ deū p̄mo: ne faciam⁹ aliq̄d vñ
malū accidat nob: ꝛ fecerūt. ꝛ audiētes missaz
facta ē dies clara. tūc dixit alteri. Ecce dies est
redeam⁹ domū vsqꝫ in aliā diē. ꝛ sic scōa die ꝛ
multotiēs fecerūt. ꝛ tandē illi dixit: Scias cha
rissime q̄ nō inueni alios locos thesaurozū nisi
eccl̄iam ꝛ timorē dñi. ꝛ ꝓfido in eū. sic fac et tu.
ꝛ similiter abundabis. Ad̄ cū ille faceret sil̄iter
abūdauit Ideo possum dicere in his mechani
cis. q̄ subtilitas artificū eos non ditat si timor
dei ibi nō fuerit. timeāt ergo deū ꝛ certe abūda
būt. Scōm donū spūssancti ē donū pietatis. ꝛ
significaꝫ in hac natura ignis. qz liquefacit du
ra vt aurū ꝛ argētū. ꝛ facit ea fluxibilia. sic spi=
ritussanct⁹ veniēs in coꝛ hoīs p donū pietatis
facit illud molle ad fundendū lachrymas. Ꝫm
illud ps̄. cxlvij. Flauit spūs ei⁹ ꝛ fluent aq̄. s. la
chrymaꝝ. sicut ptz de maria magdalena. Luc.
vij. que habuit coꝛ durū dūmodo fuit i peccat
sz ocito venit spūssanct⁹ p hoc donū coꝛ eius
statim factū fuit fluxibile. ita vt pedes ihesu lar=
gissime madidaret. Sic etiā spūssanctus p hoc
donū facit dura corda ad cōpatiendū ꝓximis
valde mollia ꝛ ad largiter tribuēdū. Et h̄ legiꝫ
in exemplo. Fuit q̄dā dives noīe petrus: tā du
ri cordis q̄ nunq̄ alicui paupeꝝ de bonis suis
aliquid dabat. Quadā die multi paupes cōue
nerūt. ꝛ de ei⁹ parcitate tractauerūt. Tūc vn⁹
illoꝝ ait: volo vadiare q̄ a petro elemosynam
portabo. iuitqꝫ ad domū ei⁹: ꝛ cepit añ mēsam
eius infestare. nec ille voluit illū exaudire. Cū/
q̄ sep⁹ repulsam patereꝫ illud videns pauper
petit vehemēti⁹. abire tñ noluit. Cōtigit autez
q̄ calid⁹ panis diuit portareꝫ qđ vidēs paup
cepit vehemētius ꝓ elemosyna rogare. ille aūt
arrepto pane mendicū ꝓiecit dicens: vade ad
diabolū. Quē ille accipiēs ad socios iuit. ꝛ eis
gesta narrauit. Sed q̄re fuit tam dur⁹ ad dan=
dum pauperib⁹. certe ideo. qz spiritū sanctū nō
meruit accipere cū dono pietatis. ¶ Postq̄ autē
spūssanctus venit i coꝛ illius valde misericoꝛs
est effectus. Cū enī p̄dictus dives quadā vice
iuit ad eccl̄iam. occurrit ei paup nudus petens
ab eo vestimentū. q̄ statim exuens optima ve=
stimenta dedit ei. ꝛ qui p̄ius dare pauperi no
luit frustum panis. iam tribuit misericoꝛditer
optimū vestimentū. ꝛ qui p̄us cum indignatio
ne pauperem repulit. iam omnib⁹ petentib⁹ in
differēter pie tribuit. O admirabile donū spūs
sancti. qđ dura coꝛda facit mollia. ꝛ tenaces di
nites facit tam subito misericoꝛdes. Veni igit
o sancte spūs cum dono pietatis perfla oꝛtū no
stri coꝛdis ꝛ fluent aromata largitatis. Tertiū
donuz spūssancti est donū cōsilij: ꝛ significaꝫ p
hāc naturā ignis. qz se eleuat ꝛ tendit in altum
sicut videm⁹ de flāma. Sic spūssanct⁹ veniens
cū dono cōsilij. facit vt mens hoīs ad deum se
eleuat. ꝛ q̄ sursuz sunt q̄rit ꝛ sapit. Quia ꝓsulit
ei illud ap̄l̄i ad Coll̄. iij. Que sursū sunt sapite
non q̄ sup terrā. mortificate mēbra vestra q̄ sūt
sup terrā. fornicationē imundiciā. libidinem et
ꝓcupiscentiā malā. ꝛ auariciaz fugite. Et h̄ do
nū spūssancti habuit Joseph. De quo legitur
Geñ. xxxix. q̄ vxoꝝ putipharis videꝫ Joseph
q̄ eēt pulcher facie ꝛ decoꝛus aspectu. dixit ei
dormi mecū. Ille aūt in hāc imūdiciā noluit ei
assentire. Sz vñ habuit hoc. certe a spūsancto
qui suadet fugere fornicationē ꝛ adulteria di=
cēs ꝫm ap̄l̄m ad Heb. xiij. Fornicatoꝛes ꝛ ad/
ulteroꝝ iudicabit dñs. i. ꝓdēnabit. Quartū do
num ē donū intellect⁹. ꝛ signatur p hāc naturā
ignis. qz lucet ꝛ loca tenebroꝛosa illuminat. Sic
spūssanct⁹ p donū intellectus veniens illumiat
coꝛda nostra tenebroꝛosa. Jō petebat dauid ps̄.
cxviij. dicēs: Da mihi intellectū vt discā man/
data tua dñe. Istud donū petere debent luxu=
riosi. in q̄bus luxuria nō fugaꝫ melius nisi per
intellectū scripturaꝝ. Ideo dic̄ Hiero. in ep̄la
ad rusticū monachum. ꝛ ponit̄ de conse. dis. v.
Nunq̄. Nūq̄ deuia sit manus tua ab vsu scri
pturarū. ꝛ vitia carnis nō amabis. Et hoc ptz
de quodā iuuene noīe Valemon luxurioso. ō
quo refert Vale. i policrate l. b. vj. c. vlt. Q̄ se
mel intrās scholas pboꝝ tertie noctis mane et
totā noctem cōsumpsit in petulātia. quē videꝫ
magister cepit disputare ꝓtra vitia carnis. ꝛ il
le audiens postergauit omnē imundiciā. ꝛ cri=
nile quo coꝛonat⁹ erat ꝓiecit in terram. ꝛ subi=
to in alium adolescētem est mutatus. Quintū
donū est donū foꝛtitudinis. ꝛ hoc signaꝫ in na
tura ignis q̄ consolidat testam vel ollam. Sic
spūssanctus p donū foꝛtitudinis ꝓfoꝛtat homi
nes ad foꝛtiter sustinēdum. sicut ptz de sancto
Stephano quem intantuz roboꝛauit vt posset

resistere omnib⁹ aduersarijs. Act. vij. Similiter de sancto ꝑaulo ad Roma. viij. cum dixit Quis nos sepabit a charitate xp̄i. an gladi⁹ an fames ⁊c. q. d. certe non. Jdē ptz ꝺ alijs ap̄lis Nā petr⁹ q̄ ꝑus ancille vocem ptimuit. postq̄ accepit in die pentecostes spiritū sanctū tria milia hoiuz iudeoꝝ audacter inuasit eis p̄dicādo xp̄m ⁊ vicit eos. ad fidenq̄ cōuertit. Act. ij. Similiterq̄ de alijs ap̄lis ꝺ. Act. v. Jbant ap̄li gaudentes a conspectu consilij. Sextū donum est donū sciētie ⁊ signat̄ p naturā ignis. q̄ congregat multa ligna in modicuz cinerē. ⁊ multa metalla in vnā massam. sicut spūssanctus p donum sciētie. Jdeo dicit. b. Bern̄. ꝑfecte sci/re dat cūcta gaudia cognoscere. Septimū do/nū est donū sapiētie. ⁊ notat̄ in natura ignis q̄ frigida accēdit. sic spūssanct⁹ p donū sapientie coꝛ hoīs ignit. Jdeo dixit dn̄s Luc. xij. Jgnē veni mittere i t̄ra. ⁊ q̄d volo nisi vt ardeat.

Sermo in die coꝛporis xp̄i.

Caro mea vere est cibus. ⁊ sanguis meus vere est potus. Joh. vj. Sapiēs ꝑterfamilias q̄n̄ viderit diē exitus sui. siue mortē appꝛopinquare. solet filios filiasq̄ suas ⁊ amicos cōgregare. bona eis distribuēdo ⁊ testamētū eis faciendo. Sed dū modo san⁹ ē ⁊ superstes vtit̄ p se bonis fm̄ cōsilium sapiētis. Eccl. xxxiij. Audite me magnati. ⁊ oēs ppli. filio ⁊ mulieri fratri ⁊ amico. non des ptātem sup te in vita tua ⁊ nō dederis alij possessionē tuam. ne forte peniteat te. ⁊ deprecer̄is p illis dū adhuc superes ⁊ aspiras. ⁊ immutabit te ois caro. melius est enī vt filij tui te rogent. q̄ te respicere i manus filioꝝ tuoꝝ. Et subdit. Jn die cōsumptionis vite tue. ⁊ in tpe exitus tui distribue hereditatez tuam. hec ille. Jta legit̄ figurata Gen̄. xlviij. de Jacob patriarcha q̄ iacens in lecto suo vocauit filiū suū ioseph dicens: En morioꝛ. Jdcirco dabo tibi terram quā de manu amoꝛrei in gladio ⁊ arcu acquisiui. Et do tibi p̄ fratrib⁹ tnis. Jta legitur. j. Mach. c. j. de Alexādro q̄ cum eēt triginta duoꝝ annoꝝ. ⁊. xij. annis regnasset. decidit in lectum suum ⁊ cognouit q̄ moꝛeretur. Vocauit pueros suos nobiles q̄ secū erāt nutriti a iuuētute. ⁊ diuisit illis regnū suū. Ad ꝓpositū. Dominus nr̄ ihesus xp̄s sapiēs paterfamilias. qui habet duplicē familiā in celo ⁊ in terra. videns tempus mortis sue appꝛopinquare. vt trāsiret de hoc mūdo ad patrē. suis sanctis ap̄lis ⁊ charissimis filijs instituit testamentū. coꝛp⁹ suū in cibū ⁊ sanguinē in potū tribuēdo. sicut de h̄ dicit. b. Aug⁹ in fmone hodierno. Ut tanti beneficij iugis in nobis maneret memoꝛia. coꝛp⁹ suum in cibū. ⁊ sanguinē suū in potū sumendū fidelib⁹ derelict. Et hoc figuratū ē Hester. j. Exasuerus in tertio anno imperij sui fecit grande conuiuiū ꝓncipibus ⁊ pueris suis. multo tpe. qō exponēs Nyco. de lyra dicit. ꝑ asuerū itelligit̄ xp̄s q̄ in tertio anno. hoc est tpe gr̄e qō fuit tertiuz tp̄s a tpe nature ⁊ tpe legis. fecit grāde cōuiuium. id ē. instituendo suuz venerabile sacramentū cunctis ꝓncipib⁹. i. ap̄lis. de quibus dicit ps. xlvj. Cōstitues eos ꝓncipes sup oēm terram. Et similiter pueris suis. i. alijs xp̄ifidelib⁹. ⁊ illud conuiuiū durauit multo tpe q̄vsq̄ i finē mundi. fm̄ illud Matth. xxviij. Ego vobiscū sum. s. in sacramēto. vsq̄ ad cōsumationē seculi. Jdē etiā figuratū est Judi. xiij. vbi legitur. De cōmedēte exiuit cibus ⁊ de fort̄i egrel/sa est dulcedo ⁊c. Qđ intelligit̄ sic de comedēte. id ē. de xp̄o qui comedit cum discipulis suis exiuit cibus. i. eucha. sacramentum. de quo canit eccl̄ia. Ecce panis angeloꝝ fact⁹ cib⁹ viatorū. Et de fort̄i egressa ē dulcedo. i. mellifluum sacr̄m. de quo Sap̄. xvj. Panē de celo p̄stitisti eis. omne delectamētū in se habētem. Deb̄ nobilissimo atq̄ suauissimo cibo dicit thema. Caro mea ⁊c. Jn q̄b⁹ ꝓbis tria tangit̄. ꝓio veritas ineffabilis. ibi. Caro mea vere. Scdo vtilitas indicibilis. ibi. Sic̄ misit me. Tertio dignitas incōpabilis. ibi. Nō sicut māducauerunt. ꝓpꝛo quo notandū. post labozes magnos ⁊ lōga bella. necessari⁹ est cibus coꝛpalis ꝓpter cōfortationē viriū ⁊ illumiationē oculoꝝ. qđ dicit Aristo. i ꝓpleumatib⁹. Cibati homies cibationis tpe in vultu ceteriscq̄ mēbris sunt amenioꝛes ⁊ fortiozes. Jđo legit̄. j. Regl. xiiij. qñ Jonathas fili⁹ saul tota die pugnabat cōtra philisteos. q̄ ipe p̄ lassitudine non videbat. ideo extendit summitatē lancee ⁊ intinxit in fauū mel lis. cōuertitq̄ manū in os suū comedit ⁊ cōfortatus est ⁊ illuminati sunt oculi eius. Jdem legitur de Helia. iij. Regl. xix. Qui cū fugeret a facie iesabel. ⁊ lassus sederet subter vnā iunipe rum. Venit angelus dn̄i tetigit eū dicēs. Surge ⁊ comede. respexit. ⁊ ecce ad caput suū subcinerici⁹ panis ⁊ vas aque. comedit ergo ⁊ bibit. ⁊ ꝓfortatus est. Moraliter loquendo nos sumus quotidie in laboze cōtra diabolū q̄ quotidie nos impugnat. Quia dicit Greg⁹. xxiij. moraliū. Qđ enī egit in paradiso hoc antiqu⁹ hostis non vult deserere in mūdo. Et quia habemus tale bellum cōtra diaboluz. ideo valde necessariū est nobis habere coꝛpus dominicū. Jdeo ꝓ illo oꝛat Anſ. in li. medita. dicēs: Ecce animus me⁹ fatigat⁹ est veniens de via cogitationū. ab ipis quas trāsierat cogitatiōibus periculosam patit̄ esurie. non habeo qō ponoꝝ da prandiū supne societatis. epulentissime largitoꝛ da lasso cibū dispersum. Jdeo ꝓponit nob̄ xp̄s cibū hodie valde delicatissimū

C sui corporis. scz sacramētū. cuz dicit. Caro mea vere ē cibus. ⁊ sanguis mens vere ē pot⁹. Circa qđ est notādū. q⁹ sub vtraq; specie huius sacramenti totus xp̄s realiter ⁊ vere cōtinet. Teste. b. Amb. li. de officijs. In illo sacro tot⁹ christus est. Illud habet de summa trini. ⁊ fide catho. c. firmissime. ibi dicit. Sacerdos ⁊ sacrificiū xp̄s ihesus cuius caro ⁊ sanguis i sacramēto altaris sub specieb⁹ panis ⁊ vini veraciter cōtinet. Idem habetur ex ore christi ad deuotuz amandū in horalogio. sap̄. lib. ij. c. iiij. Certissime ⁊ veraciter ⁊ absq; omni dubitatione i hoc sacramēto cōtineor de⁹ ⁊ homo. cuz corpore ⁊ aia. carne ⁊ sanguine. sicut prodij ex vtero matris. ⁊ in cruce pependi ac sedeo ad dexterā patris. Sed quare corpus meū in sacramēto ꝓtineatur nlla lingua valet explicare. neq; sensus aliquis ꝓcipere. nec ratio humana valet cōprehēdere. sed soli fidei cōuenit hoc scire. Ex quo dicto patz q⁹ sub vtraq; specie sacri sit xp̄i diuinitas. aia. corpus. ⁊ sanguis integraliter. sz tñ aliter ⁊ aliter. Quia sub specie panis ē totū corpus xp̄i ex vi sacri tanq; termin⁹ ꝓsecrationis eo q⁹ solū in corp⁹ xp̄i substātia panis vtiť. aia vo xp̄i ⁊ sanguis sūt ibi ex naturali comitātia diuinitas vo absolute ꝓsiderata. est ibi de p se rone sue imensitat⁹ Similiter sub specieb⁹ vini est tñ sanguis xp̄i ex vi sacramēti directe tāq; termin⁹ p se rone cōsecrationis. corpus vero ⁊ anima ⁊ deitas sanguini vnita sunt ibi ex reali vel naturali cōcomitātia. Ex his iam dict⁹ pōt eliminari error detestabilis quorūdā hereticorū qui dei vtutem iuxta modū rerū naturaliuz metientes. in tantaz ausi sunt ꝓsilire insaniam vt dicere non verent in altari post consecrationem nō esse corpus xp̄i qđ traxit de vgine. nec sanguinē quē p nob fudit in cruce. nec substantiam panis ⁊ vini in substātiā carnis ⁊ sanguinis ꝓuerti. De quoz numero fuit Berengari⁹ de cuius reuocatiōe. ⁊ eius errozis abiuratiōe facta est cōuocatio coz̄ papa Nico. ⁊ cētum ⁊ xiij. epis. vt habet de ꝓse. dis. ij. c. Ego berēgarius. Sz hūc errorē magister Uicleff d anglia reuocauit. asserēs xp̄m non eē in sacramēto realiter ⁊ vere i ꝓpria ꝓsona corꝓali. Contra qđ dixit xp̄s Joh. vj. Caro mea vere ē cib⁹. q. d. Cibus angeloz quē cernitis in altari post consecrationē ē vere caro mea. quā traxi de vgine ⁊ pot⁹ est vere sanguis. quem p vobis fudi in cruce. Natura enī fortificat fidem nostraz in sa
B cramēto hoc. Naz in hybernia est lac⁹ in quem quicūq; palus figit exteri⁹ super aquā ē ferrū in aqua lapis. Idem in tuscia est fons q̄cquid ibi p̄jcit fit lapis. Unde fridericus imperator experiri volens imisit cirotecā cuz annulo qđ totum cōuertebat in lapidem. Etsi pōt hoc natura facere. multomag⁹ creator naturaz cōuertere pōt panem in corpus suum ⁊ vinū i sanguinem vtute verboz. Tunc subditur. Qui manducat meam carnē ⁊ bibit meū sanguinē. in me manet ⁊ ego in eo. Ex his verbis ⁊ alijs i hoc ca. Joh. vj. positis vbi dicitur. Nisi manducaueritis carnē filij hominis ⁊ biberitis eius sanguinē. non habebit⁹ vitā in vobis. quidā heretici pnicioſi traxerūt occasionem sui errozis dicentes: ¶ Populū laicalē debere sub duplici specie cōmunicare. nō intelligētes b esse dictuz de spūali manducatione. scz q̄ in charitate ē ⁊ in fide. māducat spūaliter. Juxta illud Aug⁹. Crede ⁊ manducasti. Et alexander de halis in scripto suo sup illud Joh. vj. dicit q⁹ sol⁹ sacerdos cōicat sanguini. reliqui vero nō cōsecrātes corpori. Idem dicit Lyra in glosa q⁹ non est intelligendū q⁹ hoc sacramentū sub vtraq; specie fidelibus sit exhibendum. sed tm̄ modo a sacerdote celebrante est sumendum. Licet enim populus in primitiua ecclesia sub vtraq; specie cōmunicaret. qđ p⁹ ea prouide ordinatū ē. vt nō cōicet sub specie vini propt̄ periculū effusiōis. Qđ aūt talis cōicatio laicalis est illicita sub duplici spē probatur. quia ē cōtra scripturā. figuram ⁊ naturā Quo ad primū probat Joh. vj vbi dr. Hic est panis de celo descendens. si q̄s ex ipo māducauerit nō morietť. Et ibidē. Hic ē panis qui de celo descēdit. q̄ manducat hūc panem viuet ineternū. Itē ibidē. ¶ Panis quē ego dabo caro mea est p mundi vita. Ecce heretice pnitiose q⁹ dñs tm̄ dicit de pane. ⁊ non de vino. p hoc innuēs manducationē eucha. sufficere sub vna specie tm̄ p vita eterna capescenda Itez habet Luc. xv. q⁹ pater occidit filio pdigo reuertenti ab erroze vitulū saginatuz. p qđ xp̄s signat. gr̄a pinguedinis. vbi nulla fit mentio de bibitiōe. Item pbat Mat. xiiij. Mar. vj. Luc. ix. Joh. vj. q⁹ dñs satiauit q̄nq; milia hoiuz de q̄nq; panibus. vbi tamē nulla fit mentio de vino. Qđ tñ heretici non ꝓpendūt sumētes p se vba dñi. Joh. vj. Nisi manducaueritis carnem filij hominis ⁊c. ad defendendū suū errorem. Sed illud qđ sequit nolūt respicere. q̄ dom⁹ dixit Joh. vj. Spūs est qui viuificat. ⁊ spūalis sensus vitam cōfert. q. d. Dicta mea oportet spūaliter intelligere. quia caro nihil p dest. q. d. si f̄m sensum corporalē intelligeretis nihil vobis pderint sed nocebunt. Et sequitur ibidem Joh. vj. Uerba que ego locutus sū vobis scz de māducatiōe carnis mee ⁊ sanguinis. spūs ⁊ vita sūt. id ē. spūalia ⁊ vitalia. Idem legitur de duobus discipulis euntib⁹ in Emaus Luc. vlt⁹. quibus solum tradidit corpus suum Quo ad scōm pbatur in figuris que sunt quatuor f̄m magistrū in li. iiij. sen. dis. viij. s. sacrificiū melchisedech Agnus paschalis. manna. sanguis ⁊ aqua que de latere christi profluxerunt

Qtum ad ꝑmum habetur q̄ solum sacrificantes debēt sub duplici specie eucha. ꝓcipere. qđ figuratum est in oblatione melchisedech Gen. xiiij. q̄ erat sacerdos dei altissimi. ⁊ obtulit panem ⁊ vinū. De quo dicit Amb. super illo verbo Matth. xxvj. Accipite ⁊ manducate Christus in cena obtulit suis discipulis qđ melchisedech rep̄sentauit in figura. Item Leuit. xvij Sanguinem dedi vobis vt super altare i eo expietis illum pro animab⁹ vestris. Item Deut. xij. ꝺ hoc habet vbi figurat q̄ soli sacerdotes debent eucha. sacramentum sub duplici specie sumere. ⁊ si non consecrarent ⁊ sumerent sacramentum sanguinis christi. diuiderent sacramētum qđ sine grandi sacrilegio ꝓuenire non potest. vt habetur de conse. dis. ij. c. comperimus Et incideret in cano. penā que ē repulsio ad vnum annū a cōmunione. Sacerdotes autem non sacrificantes/ possunt cōmunicare sub vna specie tm̄. ꝟm illud. j. Regl. ij. Dimitte me obsecro ad vnam partem sacerdotalē ⁊ comedaz buccellam panis. Et sic refert Eusebius ad damasū de morte glorioſi Hiero. qui sacramētuz eucha. sub specie panis tm̄ accepit. Itez beat⁹ Eusebi⁹ etiam sic cōmunicauit in extremis vt de eo scribit beatus Cirillus in epistola ad beatum Augl. Etiam sic cōmunicauit beat⁹ Aug⁹ in extremis de manib⁹ beati honorati episcopi Item agnus paschalis ⁊ māna figurabant christum. Et in imolatione agni. Exo. xiij. ⁊ in mā ducatione māne eiusdem. xvj. nulla fiebat mētio de potatione. Ideo non est dandum laicis sub vtraq̄ specie eucharistie sacramētū. Quo ad tertium ꝓbatur in natura. Quia aliqui naturaliter non bibunt vinū nec possunt odorare ⁊ per cōsequens. nec sub specieb⁹ vini cōmunicare possunt. Unde refert beat⁹ Greg⁹ in. iij. dialogo. c. iij. q̄ sanct⁹ Agapit⁹ papa quēdā claudum ⁊ mutū cōmunicauit sub vna specie dum modo missarū solēnia celebrauit. Et cuz corp⁹ christi in os eius mitteret. ad loquēdum est soluta lingua. Item Alexāder de halis in parte iiij. summe sue. de natura sacramēti q̄rit: Utr licet corpus christi sumere sub specie panis tm̄ sine sumptione speciei vini. Et respōdet q̄ corpus itegre sumitur sub vtraq̄ specie. bene licz sumere christum sub vna specie panis tm̄. siue vini tm̄. Qđ autem dicit supra canō. in. c. comperimus. intelligit̄ de conficiēte. Ecclesia autē illud sacramentū dispensare cōsueuit sub specie panis tm̄. ꝓpter periculum effusionis. Etiā propter vitium infidelitatis qđ se non imerito in fide simpliciū mentibus ingereret. si semp sb specie panis ⁊ vini dare. Possent enī simplices credere q̄ christus nō cōtinere. sub altera
F specie integer. Dicit tamē Tho. de aquino. q laicis debet dari simplex vinū non cōsecratuz aut aqua ꝑ ablutione. non tamen ꝓpter aliquod mysterium. sed vt lauentur ora sumentium ne remaneant aliquе reliquie eucharistie infra dentes. Etiam vt non seruetur eucharistia in ore ꝓpter maleficiū exercendū. vt expertum fuit tpe Amb. epi Quomodo in trūco apū hostia cōsecrata ꝑ mulierē fuit absconsa vt apes augerent. Cuius miraculi signū qđ ibi accidit habet hodie in mediolano. scz mōstrātia cerea quā apes corpori christi tunc fecerūt. Et addit thomas q̄ sacerdoti semel i die sufficit cōmunicare. alijs autē ꝓbatis ⁊ ꝓfectis sufficit ꝺ octaua in octauā. Cōmuni autē populo q̄ se non cū magna deuotione occupat. semel in anno sufficit. Idem dic̄ Sacerdos porrigēs alijs eucharistiā sub vna specie. pōt illa vel cōsimilia ꝟba dicere Corpus ⁊ sanguis dñi nostri iesu christi ꝓficiat tibi in vitam eternā. Et nō solum. corp⁹ dñi nostri. Et dans vinū simplex potest dicere In nomine dñi nostri iesu xp̄i amē. Item Nicco. de lyra sup illud Joh. vj. dic̄ Sacramētuz eucharistie nō soluz sacerdoti sumenti. sed toti ecclesie ac etiā illis q̄ sunt in purgatorio ꝓdest. Et ratio est. quia non tm̄ est sacramentū. sed et sacrificium ecclesie inc̄ptum continet christum passum. ⁊ ideo ꝓficit omnib⁹ fidelibus. Si aūt sumitur alio modo vt a laico. tunc ꝓficit soluz sumenti. quia officiuz eius non est offerre sacrificium. sed tm̄ suscipere sacramentū. Item sco/ tus in. iiij. dis. viij. dicit. Sacerdos post consecrationem habet rigidissimū mandatum eccle- G sie ad hoc q̄ percipiat vtrunq̄. Sed queritur hic. Utrum quotidie sit celebrandū vel cōmunicādū. videtur q̄ non. quia dicit beat⁹ Aug⁹ ⁊ ponitur de conse. dis. ij. c quotidie celebrare nec laudo nec vitupero. Incōtrariū habet dicti sancti Amb. in li. de sacramentis. Et ponitur de conse. dis. ij. c. Non iste. vbi dicit q̄ panis iste est q̄tidie sumēdus. vt quotidie tibi ꝓfit. sed sic viue vt quotidie merearis accipere. Circa qđ notanduz. In ꝑmitiua ecclesia multitudinis credentium erat cor vnū ⁊ anima vna Act. iiij. et charitas dei diffusa erat in cordib⁹ hominū vt etiam ꝑ fide xp̄i certatim ad mortē currerent. Ideo hoc sacramentuz necessarium erat quotidie ad mortem ꝓparatis Tunc enī quottidie cōmunicabant. Post vero crescente ecclesia. ⁊ cessante deuotiōe. institutum fuit q̄ de octaua in octauā fideles cōmunicarēt. adhibito hoc remedio vt ꝓ eo singulis diebus oscu lum pacis dare. vt dicit Guil. in rationali diuinoz. Sed heu crescēte malicia hoiuz statuit Fabian⁹ papa. vt dicit magister in. iiij. dis. xij. Et habet de ꝓse. dis. ij. Etsi non frequenti⁹. tm̄ ad minus ter in anno. scilz pasca. pentecoste. ⁊ in natiuitate dñi cōmunicarēt. Sed heu crescē te malicia, de nouo decreuit Innocenti⁹. ⁊ ha-

betur de penit. ⁊ remissi. c. Omnis vtriusq; sexus. q; saltem ad minus semel in anno quilibet christifideliū cōmunicaret sub pena excōmunicationis ⁊ carētie ecclesiastice sepulture. Istis sic stantibus dicit Bonauētura. Si quis videat se esse in statu primitiue ecclesie laudabile est quottidie celebrare ⁊ cōmunicare. si autē in statu finalis ecclesie. vtputa frigidus ⁊ tard⁹. consulendū est. vt raro cōmunicet. Si autē medio modo. debet se habere medio mō. ⁊ aliquādo debet cessare. vt discat reuereri. ⁊ aliquādo debet accedere. vt inflāmetur in amore. quia tali hostie debetur honor. debet ⁊ amor. Et subdit. Omnes ratiōes que vident habere ad quottidianā cōmunionē intelligunt statuta ꝓparationē. que in paucissimis est vt semper. vnde credo q; maiorē efficatiā recipit homo in vna missa vt cōmunione cū bona ꝓparatione. q; i multis si non se bñ ꝓpararet ⁊ diligēter. Et subdit. Uterq; enī dabit gl̄iam deo. ⁊ q̄ manducat cū reuerētia. ⁊ q̄ ex reuerētia dimittit. hec ille. Dicit tñ albert⁹. q; qñ apes infirmant. tūc pl⁹ solito comedūt mel ꝓpter pietatem quā habēt ad ipm. Per mel intelligit ipm corp⁹ xp̄i. q; sicut mel ē cibus hoibus. ⁊ venenū serpentib⁹ ⁊ draconib⁹ vt dicit Constantin⁹. sic corp⁹ xp̄i est bonis dulcis ⁊ etern⁹. Sm q; dicit euāgeliū. Hic ē panis q̄ d̄ celo descēdit. si q̄s māducauerit hūc panem viuet ieternū. Sz malis serpentinis hominib⁹ est venenū. Sm qd̄ canit eccl̄ia. Mors est malis. vita bonis. Et apl's. j. Cor. xj. Qui māducat ⁊ bibit indigne. iudiciū sibi māducat ⁊ bibit. Modo sicut cū apes infirmāt auidius comedūt. sic boni christiani ex venialib⁹ peccatis ⁊ interdū ex mortalib⁹ oblitis in aia infirmi debēt frequēter sumere hoc mellicū sacrm qd̄ deleat venialia peccata. Teste Bern̄. qui ait: In sacramēto altaris. peccata venialia delent hō in gr̄a roborat. aīa celesti dulcedine inebriatur. Et idem dicit Amb. ⁊ habet de ꝯse. dis. ij c. In calice. Quotiēs effundit sanguis xp̄i. in remissionē peccatoꝝ effundit. debeo semp accipere. q̄ semp pecco debeo accipere medicinam Hic tñ albertus dicit. Intellige de sacrificantibus. ⁊ valet tm̄ quotiēs effundit. i. in altari offert. in remissionē peccatoꝝ effundit. i. offert. Delet etiā ꝯ mellifluū sacramētū peccata oblita. Sm illud Aug̃. Cū corpus christi manducatur mortuus suscitat. ⁊ peccator qui adhuc iacet in peccatis oblitis. ille per hoc sacramētuz surgit ad vitam gratie. ideo frequēter est sum̄ edū. Sz ad Aug̃. q̄ dixit quottidie cōicare. nec laudo. nec vitupero Dicit glo. dixient. q; hoc dixit Aug⁹ ignorans mentes sumentium. vtꝝ sint digni tanq̄ qui mentē alterius videre non poterat.

In natiuitate Johis baptiste. sermo p̄mus.

Ir bonus ē et bonum portans nunciuz. ita scribitur. ij. Reg̃. xviij. Magister li. xij. de ppie. rerum. dicit. Turtur est auis casta ⁊ pudica valde diligēs loca solitaria ⁊ deserta. fugiens hoiuz cōsortia. Q̄ est auis casta patet ex eo. nam semel viduata non vult habere parem. Teste Alano in de planctu nature. Turtur inquit suo viduata consorte amorem epilogare. i. repetere. dedignās in altera bigamie refutabat socia. Hec auis vernali accedente tēpore aduenit. ⁊ nouitatem aduenientis tēporis denunciat querula quoq; voce ꝓdit. Ideo dicit Cañ. ij. Jam enī hyems transijt imber abijt ⁊ recessit. flores apparuerunt in terra nostra. ⁊ vox turturis audita est in terra nostra. Spūaliter p turturē beatus Johānes baptista intelligit. q; recte sicut in aduētu turturis homines ad gaudia excitātur. Sic aduenīente natiuitate iohannis multi letant. quēadmodum angelus p̄dixerat patri suo zacharie. Erit inquit tibi gaudiū ⁊ exultatio. ⁊ multi in natiuitate eius gaudebūt. Luc. j Iste amabilis turtur iohānes fuit valde cast⁹. quia ꝓpetuus virgo. qō patet ex eo. quia vitauit omnia que solent ad libidinē incitare. quorū p̄ncipaliter sunt quattuor. Juxta illud poete Uestis pulchra. cibus largus. ocium quoq; somnus. Nam vestis sua non fuit delicata nec pulchra. sed aspera de pilis camelorum. quam super nudo corpore portabat vt habet Mat. iij. Cibus suus fuerē locuste. que Sm Chrys. sūt volatilia mūda ⁊ parua que cocta in oleo pauperem p̄bēt victum. Similiter comedit mel silūestre. quod Sm Raba. ⁊ Tho. de aq̄no folia sūt lata ⁊ rotunda lactei melleiq; coloris. Hoc iohānes comedit. Neq; vinum bibit. sicut p̄dixerat angelus Luc. j. Uinū ⁊ sicerā non bibet. Ip̄e autē fugit cōsortia hoiuz. Sm q; canitur d̄ ipo. Antra deserti teneris sub annis. ciuiū turmas fugiēs petisti ꝛc. ideo in suo aduentu tps nouū denūciauit diuq; cupitum cū dixit. Penitentiā agite appropinquabit enī regnū celorū qd̄ ptz Mat. iij. ⁊ ꝯ fuit valde inauditū Jd circo ꝛba de ipo p̄nt ꝙuenienter assumpta sibi applicari. cū d̄z. Uir bon⁹ est. In quibus duo describunt. Primo virilitas triūphantis. ibi. Uir bonus est. Scdo sublimitas nūciātis. ibi ⁊ bonū portans nūcium. De p̄mo ē notādū. dicunt naturales de lapidum naturis tractātes. q; q̄dam lapis noie panteron. sumēs denomiationē a panthera aīali hz hanc ꝙtutez. q; mane visus illo die facit audacē hoiem ⁊ iuictū. Et⁹ bonitas claret ex hoc. q; fere cum oībus lapidibus p̄ciosis ꝓticipat in colore. Luz albis enim ē albus cū pallidis pallid⁹. cū nigris niger. cuz roseis roseus. cū purpureis purpure⁹. ⁊ sic de

alijs. Mystice. per hunc lapidem beat⁹ Johã nes figuratur. quia recte sicut lapis iste si mane ne videtur circa ortum solis. facit hominẽ inui ctum cõtra inimicos. sic qui mane. hoc est na/ tiuitate huius sancti iohãnis baptiste. ipm in/ uocauerit ⁊ viderit oculis mentis. inuict⁹ ma- nebit ab inimicis. Quia dicit per sapiẽtẽ Qui mane vigilauerit ad me iueniet me. ¶Prou. viij Ipse enī in pmordio natiuitatis diabolum su- perauit. ⁊ ab eo inuictus fuit Ideo dicit beat⁹ Bernhardus in sermone de natiuitate sancti iohãnis. Erubesce lucifer qui mane oriebaris quia in nouissimo die tã cꝫ perdix stultissimus apparebis siue remanebis. tuis machinationi bus factus est. vt humani generis vniuersitas in peccatis cõciperetur ⁊ nasceretur in tristicia Sed iste in vtero sanctificatur. oritur i gaudio leticiam cꝫ mundo sua natiuitate infudit. Sed ecce gen⁹ armature qd tibi constitueras ad, vi- ctoriam. iohanni nascitur ad coronam. Appre hende arma ⁊ scutum et toto malignitatis tue spiritu debachare. nec dirũpere poteris iohan nis ꝓuilegium. qd benigna scribentis man⁹ p- prio caractere signauit. multum deceptus mul tum delusus es. an ignoras quia tibi vir bella- tor ab adolescentia etiam a matris vtero ꝓsur/ git. Attende igitur ordinem rei etiã ab ipis ini tijs sue cõceptionis. ⁊ inuenies hunc validiori conamĩe tuaz fortitudinẽ eripuisse. hec Bern̄. Ecce cꝫ viriliter a die natiuitatis sue contra ho stem triũphauit. Cui⁹ bonitas ⁊ excellẽtia pa/ tet ex illo q cũ omnib⁹ sanctis qui sunt veri no bilissimi lapides plateas celest⁹ hierusalẽ sum/ opere decorãtes. participat in specie et coloze. ¶Primo participat cuz angelis. Angeli enī ꝑm Bionỹ. in li. cele. hierar. habent officium pur/ gandi. illuminandi. ⁊ pficiendi. que beat⁹ iohã nes habuit. ¶Purgauit enī ab hominib⁹ scoriã peccatorũ. quia habet Luc. iij. Omnis arbor que non facit fructum excidet: ⁊ in ignẽ mitte/ tur. Ideo facite dignos fructus penitẽtie. Et instruxit cõmunem turbam publicanos ⁊ mili tes. Habuit etiam officiũ illuminãdi. Ideo di- xit de ipo ps. cxxxj. Parauí lucernã xpo meo De hac lucerna dicit Chrys. Filius ille erat lu cerna lucens ⁊ ardens. Joh. v. de qua dicit spi rituſſunctus p os zacharie. Illuminare his q in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedent). Luc. j. Habuit etiaz officium pficiendi iuxta illud qd dixit angelus ibidem. Parare domino viã rec- tam. Et ꝓpter illa bn̄ angelis similat. ideo di cit. Malach. iij. Ecce ego mitto angelũ meuz ante faciẽ tuam. qui ꝓparabit viam tuã ante te Et cꝫis beat⁹ iohãnes habet illa officia ange lorũ. audeo tamẽ dicere q maior est angelis q: in quẽ angeli desiderant ꝓspicere. ipe manib⁹ tetigit et baptizauit. ideo dicit beat⁹ Bern̄. de ei⁹ natiuitate. Stupet terra. iordanis arridet miranť dn̄m sabaoth intra man⁹ baptizãtis in cludi. Quid es iohannes. quẽ cherubin ⁊ sera phin vix audent respicere. tu etiã nudum tene re ꝓsumis. Et subdit. Adest iohãnes toti⁹ diui nitatis medius testis. q̃ terram excedit. transit celum. ipam cꝫ virtutem angelice dignitatis at- tingit Scdo pticipat cum patriarchis ⁊ pphe tis. ¶Patriarche habuerunt pfectam fidem ⁊ li bertatẽ. pphete aũt habebãt spm̄ ad cognosce dum ꝓsentia. ꝓterita. ⁊ futura. Sic beat⁹ iohã- nes cũ patriarchis habuit fidem de christo cuz dixit. Ecce agnus dei. Joh. j. hoc quo ad hu/ manitatem. Et etiam de eius diuinitate cuz di xit Luc. iij. Veniet fortior me post me. cui⁹ nõ sũ dignus corrigiam calciamentoꝝ eius solue- re. Super quo dicit Rabanus. Ego sum for/ tis ad penitentiam inuitando. ille fortior pecca ta remittendo. Ego regnum celorum parando. ille donando. Fuit etiaz liberalis. quia omnia liberaliter dimisit ⁊ in deserto mãsit. Quod te statur beatus Bern̄. in sermone de natiuitate eius. Reliquit iohannes homines. mundũ fu- git ⁊ nescit. parentes aspernať. Et in solius di uinitatis apice beate cõtemplatiõis requiescit Mira cõuersio rerum. hominẽ vix mundũ in gressum mundi fugere gloriam ⁊ seculi cupidi- tates. hec ille. Habuit etiã cuz ꝓphetis cogno scendi spiritũ d ꝓsenti. ꝓterito. ⁊ futuro. Joh. j Qui post me venit. ante me factus est. Quis enī beatus iohãnes cum illis in predictis parti cipauit. fuit tamẽ maior cꝫ propheta. Sicut te statur d ipo os veritatis. Luc. vij. Quid existi videre in desertum. prophetam. etiam dico vo bis plus cꝫ propheta. Quare autem maior est cꝫ propheta aut patriarcha. ꝓbat Bern̄. i ser- mone de natiuitate eius. Omnino inquit illo/ rum siue patriarcharum siue prophetaruz co- pulatus societate. nullum in sermonibus vel in rebus de patre ⁊ filio ⁊ spiritusancto. aperte fecisse memoriam legit. Veni ergo vide filium Zacharie deũ ⁊ hominẽ ꝓprijs manibus cõ tinentem. vide quia celi aperiuntur. descendit spiritusſancus in specie columbe. ⁊ vox patris audita est. Hic est filius me⁹ dilectus. Vide ad sacratissimã natiuitatem. celorũ palatia reserã- tur. pater audit in voce. filius baptizat i flumi ne. in specie columbe spiritusſanct⁹ demonstra tur. hec ille. Tertio pticipat cuz apostolis qui fuerunt a deo missi. ⁊ spũsancto repleti. ita bea tus iohãnes fuit missus a deo ꝑm q dixit ange lus Luc. j. Ipe preibit ante illũ in spiritu ⁊ vir tute helie. Fuit ⁊ spiritusancto repletus. sz pri uscꝫ discipuli. Ipe enī replet⁹ est spiritusancto in vtero matris qd nulli apl̄oꝝ est concessum ideo beat⁹ Bern̄. in ꝑmone de eius natiuitate dicit. Apostoli qui manibus suis tractauerũt

de ꝓbo vite. cum spiritūsanctū de saluatoris ce
perūt afflatu. vix quinquagesimo post resurre
ctionem die. ad illum gradum potuerunt veni
re. vt diceretur de eis. Repleti sunt omnes spi
ritusancto. Hoc tamē legitur in vtero iohānez
esse assecutū. qđ aplica celsitudo tandē longio/
ri ꝓmissiōe meruit obtinere. hec Bern. Quar/
to participat cum martyrib⁹ q̄ fuerunt sapien/
tes. sicut ptz in eoz respōsis. patiētes sicut ptz
in iniurijs. cōstantes sicut ptz in eoz tormētis.
sic. b. Jobes fuit sapiēs in respōsis ⁊ verbis vt
dic̄ Chry. Sermone seuer⁹ lenisq̄ fuit. Nā cū
pplo iudeoz viriliter ⁊ frequēter. cum rege au
dacter. cū ꝓcijs discipulis leniter conferebat
Ipse⁹ sapia in rñsis ptz Luc. iij. Quia sapiēter
eū iterrogātib⁹ rñdebat. ⁊ salubres doctrinas
dabat. Habuit etiā patientiā ꝓ iniurijs illatis
Quia ꝝm Chryſ. sup Mat. qđ herodes ei fa
ciebat ꝓ iniuria. recepit ꝓ beneficio. et ira illi⁹
quasi misēdia dei fruebatur. qz verū gaudium
sanctoz ē exire de mūdo. Habuit ꝓstantiā i toz
mentis. qz ꝓ iusticia constanter mortē toleraſ
uit. Jdeo dicit Chry. sup Mat. Sicut seruus
postq̄ cōmisso ope et cōpleto gaudet añ faciē
dñi sui apparere. sic iobes cōmisso p̄dicatiōis
mysterio ⁊ cōsūmato letabat ad deū trāsire Et
non solū de morte nō ꝓtristabat. sz etiā dilati-
onē vite sue penā putabat. hec ille. Quito par/
ticipauit cū ꝓfessoribus. q̄ carnē suā mortifica-
uerunt. ꝝm q̄ ꝓcepit xp̄s Luc. xij. Sint lumbi
vestri p̄cincti. Sic beatus Jobes carnē suam
macerauit. quia vestis sua erat de pilis camelo
rū. cibus locuste vt antea ꝓmissum est. Etiā sic̄
ꝓfessores lucidā ꝓuersationez habuerūt. iuxta
illud Luc. xij. Lucerne ardentes in manib⁹ ve
stris. Ita beat⁹ Jobes fuit tam lucide cōuersa
tionis q̄ ab omnib⁹ xp̄s putabat. Joh. j. Se/
xto participauit cū ꝟginibus. quia fuit mēte ⁊
corpore ꝟgo. Jdeo canit de ipo. Nescies labē
niuei pudoris. Jdeo in cōfirmationē oiuz p̄di-
ctoz. Bern. dicit in ꝝmone vbi supra. Jobes
est patriarcha. imo patriarchaz vltimus. ⁊ ca-
put ꝓphetaz. imo plusq̄ ꝓpheta. Nā venientē
nūciauit ⁊ digito demōstrauit. Johānes ange
lus. sed iter angelos electus ē. Jobes apl's. sz in
ter apl'os ꝑmus ꝑnceps. qz ꝑmus fuit missus a
deo. Joh. euangelista. sed euāgelij inceptor p̄-
dicās euangeliū ⁊ regnū. Jobes martyr. sed ⁊
martyrū lumē inē natiuitatē ⁊ mortē xp̄i ꝓstā-
tissimi forma martyrij. Jobes ꝟgo imo ꝟginita
tis insignis pudicicie. Titul⁹ ⁊ exemplū casti/
tatis. hec Bern. Et tm̄ de ꝑmo. Nūc ad scđm
ponit sublimitas nūciātis. cū dr. Et bonū poz-
tans nunciū. Circa qđ notādū. dicunt natura-
les q̄ lucifer inter omnes stellas sole ⁊ luna ex
ceptis est lucidior. ⁊ nūciat solem ꝓxime ortu/
rū. qñ sup nostrum emisperiū appropinquat.
hec stella eadez via sicut sol oritur. ⁊ clarior alijs
oriri videtur. gaudium etiam facit egris in suo
ortu. ⁊ sic de alijs. Moraliter. ꝓ luciferū beat⁹ B
Jobes optime ꝓfiguratur. Recte enī sicut luci
fer eadem via qua sol oritur. ⁊ clarius alijs ori-
ri videtur. sic beat⁹ iohānes: qñ xp̄s sol iusticie
venit. Nā eodē angelo videlicet Gabriele fuit
nunciatus. sicut xp̄s mirabiliter cōceptus. qz
iohannes a matre sterili fuit conceptus. Ab eo
dem angelo fuit ei nomen impositum. vt i euan
gelio Luc. j. potest apparere. Sed vltra hanc
ꝓrogatiuam dicit Bern. in sermone de natiui-
tate eius. Johānez in hoc vltra xp̄m tollendo.
Considera inquit nunciantis sublimitatem. lo
ci dignitatē. diei reuerētiam. ⁊ tunc intelligere
poteris superextolli gloriam iohānis baptiste in
genitura christo. Salua igit̄ saluatoris reuerē
tia. quia non derogamus regi si militē honora
mus. Ille creator. hic creatura digniori ꝓmon
stratione iohannes nūciat̄ ꝑus q̄z christ⁹. Chri
stus fortassis in talamo. iohannes in templo. ⁊
non solū in templo. sed circa sancta sanctorū in
signum solēnitatis diei eorum. Johānes ab eo
dem angelo in loco digniori. tpe sanctiori. mi/
raculo grandiori ꝓdicatur. Et subdit. Recole
Jsaac ab angelo nunciatū. Sampsonē per an-
gelum benedictū. ⁊ vniuersa maiorum facta cir
cūspice. solumq̄ baptistam inuenies in b̄ q̄z in
alijs digniorem. Secūdo lucifer ꝓ alijs stellis L
gaudentius splendet ⁊ lucet. Jdeo dicitur Ju
bar. eo q̄ iubar radiosum lumē a se mittit. ⁊ qz
ita gaudenter oritur. ideo letificat egros. q̄ hu-
miditate noctis sunt grauati. vt dicunt natura
les. Sic ortus natiuitatis beati iohānis fuit ꝓ
alijs gaudiosius ⁊ solennis. ꝝm q̄ dicit beatus
Bern. in ꝝmone de natiuitate eius. Natiuitas
hominis istius est gaudiū ⁊ solennitas p̄clara.
letatur orbis ꝓ quattuor climata mūdi. Circū-
sonat glorie festiuitatis infantia. Ipsis etiā ce-
licis celebris est. hec Bern. Hoc est qđ angel⁹
dixit in natiuitate eius multi gaudebūt. Luc. j
Hodie enim gaudeant peccatores egritudinē
animarū habentes. quia per iohānem ad peni
tentiam ꝓuocantur ⁊ porte celi eis reserantur
quando dixit. ¶ Penitētiā agite. appropinquat
enī regnum celorū. qđ a nullo antea est audituz
Jdeo dicit beatus Bern. in sermone. A ꝓnci
pio mundi vsq̄ ad iohannem. vniuersitat⁹ ho-
mane lectionem recolige. vel i sermone. vt ope
re celestis regni nō poteris reperire dulcedinē
Veni ergo ad iohannem ⁊ audi vocem exnlta
tionis vocem leticie. verbum misericordie. ser
monem glorie. largitatem gratie. qđ celauerat
deus. tacuerat angelus. patriarche ⁊ ꝓphete
nescierunt. ¶ Penitentiaz inquit agite. appro
pinquat enī ⁊c. Verbum penitētie dulce ⁊ glo
riosum. verbum regni celoz letū ⁊ adorādum

illi soli ꝑmo conuenit qui ꝑmo noui testamenti posuit fundamētū. Hec ē vox illa de q̄ ille maxim⁹ ꝓtēplator celestiū visionuz i h̄ ꝙbo ꝓsequit̄ Plusq̄ diu tā q̄ citharedor citharizātiū in cithariſ suis a dieb⁹ ade vsq̄ ad Joh̄. organum nr̄m ꝙsum ē in voce flentium. qz pctōꝝ frequētia nec pnie loc⁹. duplex erat deplorandi materia. occidis occidi iuberis. sabbato ligna colligis lapidari iuberis. ⁊ ille cui misereri ꝓpriū ē ⁊ parcere nō iussit. Johēs nat⁹ oñdit vulneruz pctōꝝ medicamētū. pctō pnīaz iniq̄tati veniaz Est ⁊ hec ꝑma vox quā vox clamātis i deserto ꝓposuit Et vox turtur] audita ē i t̄ra nr̄a Cañ. ij. Nūc peccatorib⁹ pcitur. regnat pietas. iusticia dissip̄atur ⁊ misericors efficitur dñs. hec ille Ideo merito hodie gaudere debēt peccatores Hodie etiā i ortu. b. Johis gaudebat ⁊ mater sancta Elizabeth. qz eā a maledictiōe absoluit Gaudebat de⁹. qz su⁹ legat⁹ nascebat̄. Gaudebāt ⁊ illi q̄ erāt in limbo de san. Joh̄. bap. quia eis de aduētu xp̄i nūciauit. q̄ eos de captiuitate diaboli liberauit. Gaudebat ⁊ pater ei⁹. qz loquelā p̄dicā restaurauit. Gaudebāt vicini et cognati. qz nat⁹ fuit ille. q̄ stirpem oīuz eoz dignificauit. Tertio lucifer clarissimū hz ortū. qz in eo nō apparet aliq̄ macula. sz q̄si igneū ꝑtendit colorē ⁊ scintillā. Ita. b. Joh̄. purissimū habuit ortū. q̄ q̄uis i pctō originali fuerit nat⁹ tñ in vtero materno sanctificat⁹ ē. vt mortalit̄ peccare nō posset. qō ⁊ Hieremie donatū eē cernimus. Ideo dic̄ Bern̄. in ꝑmone de natiuitate ei⁹. Quicūq̄ de massa ꝓuaricatrice mūdum ingredimur testā originalis criminis trahim⁹ nobiscū. ꝓterq̄ ille q̄ peccatū nō fecit. quē vginalis thalam⁹ ignorāte viro terris effudit. Cum igit̄ oēs in iniq̄tatib⁹ ꝓcepti sunt. neminē vnq̄ mortaliū infra interna viscera sanctificatū legimus. ꝓter Hiere. ⁊ Joh̄. quāq̄ de singulari illa vgine maria nlla sit ambiguitas q̄n ipa maternis circūscripta viscerib⁹ sublimiori sanctificationis genere mundata sit. Sz minor longe Hiere. sanctificatio q̄ Joh̄. Ille q̄dē i mr̄is vtero sanctificat⁹. h̄ spūsancto replet⁹ fuisse cognoscit̄. ⁊ multo excellēti⁹ ē repleri q̄ sanctificari. Hec Bern̄. Et q̄ purissime ort⁹ ⁊ clarissime vixit absq̄ oi pctō actuali. s. veniali ⁊ mortali Illud testat̄. b. Aug⁹. in ꝑmone. iij. de ei⁹ decollatione. Quis inq̄t nr̄m audeat dicere be. Johēz actu vel dicto. vl habitu vl victu peccasse: cui⁹ austeritatē indumēti. cui⁹ parsimoniā cibi eua gelica narrat historia. Cui⁹ oē qō legit̄ aut veritati testimoniū reddidit. aut eos q̄ ꝓtradicūt redarguit. q̄s in ei⁹ ꝓcordijs peccati poterat eē loc⁹. quē añ natiuitatē cōsecrauit spūssancti aduent⁹. q. d. null⁹. hec ille. Quarto lucifer inter oēs planetas ē maior ꝓter solē ⁊ lunā. sicut ptz cuilibet intuēti. ita. b. Joh̄. excepto xp̄o ⁊ mr̄e ei⁹ bñdicta maior ē oīb⁹ sanctis ⁊ electis. Cui testimoniū ꝓtulit os ꝙitatis xp̄s Mat. xj. Inter natos mulierū nō surrexit maior iohe. bap. In h̄ q̄ dicit natos. excludit vginē mariā. Sz in h̄ q̄ addidit mulieruz. xp̄m excipit. qz talis natus ē de vgine. Idcirco dicit. b. Bern̄. i ser/mone de natiuitate ei⁹. Nō añpones mihi euāgelistam inter ceteros ap̄los magis dilectū. nō ap̄loz ꝓncipem omnibus ap̄lis antelatuz. non vas electionis ad celi tertij secretum translatū nec apostolic⁹ splēdor audeat occurrere ꝓcursori. quia oēs isti iam metas adolescētie excesserunt cum veritate ꝓbatum est. inter natos mulierū non surrexit maior iohanne baptista. Cōsidera māsiones regni ⁊ vniuersū ordinem humane generatiōis pambula. solū q̄ beatū iohānē tam nouis q̄ veteribus videbis esse ꝓpositum vel equalē. Et subdit. Johānes vbiq̄ maior i omnib⁹ singular] mirabilis sup omnes. q̄ gloriose nūciatus est. ita specialiter in vtero mr̄is sancto spiritu legit̄ repletus fuisse. Quem legistis intra matris vterū exaltasse. q. d. nullum. hec ille. Quinto solē lucifer nunciat in primo oriturum. quia videm⁹ quādo oritur: q̄ sol nō diu tardans nostrū ascendit emisperiū. ⁊ sic lucifer est bonus nuncius his qui in tenebris sūt grauati. Ita beat⁹ Joh̄. fuit bonus nuncius q̄ xp̄s sol verus iusticie in breui eēt nascitur⁹ ꝑm q̄ dicit. b. Aug⁹ in sermone. iij. de eius natiuitate. In die beatissimi iohānis laudib⁹ cui⁹ natalem hodie celebramus diem. quid potissimū p̄dicem. nescio. nascēdo enī nunciauit saluatoris aduentū. moriendoq̄ ꝓdemnauit herodis incestū. hec ille. Ideo bñ dictum ē in themate. vir bon⁹ est ⁊ bonū portans nunciuz. Et hoc q̄ ad scōm. Rogemus.

Sermo scōs de sancto Johe baptista.

ILle fuit lucerna ardens ⁊ lucens. ita scribitur Joh̄. v. Dicit̄ in cōmuni ꝓuerbio. Quilibet sacerdos A laudat suas reliquias. Et causa huius laudis est vt per cōmendationem reliquiarū ⁊ sanctorū populus ad deuotionez excitetur. ⁊ sic legitur. ij. Paral. v. q̄ Salomon templo edificato posuit in illnd arcā testamenti in qua erant reliquie. Virga aaron que florzuit et fronduit et amigdalū ꝓduxit. tabule testamenti ⁊ vna aurea habēs mānā. Ut ꝑ ꝓp̄s ad deuotionem excitaret sacerdotes ⁊ leuite canebāt tubis ⁊ voces in sublimi tollētes. ceperūt laudare ⁊ dicere/re. Cōfitemini dño qm̄ bon⁹: qm̄ in seculū misericordia ei⁹ ps. cv. Mortalit̄. xp̄s h̄ ꝑ sacerdotē certissime designat̄. qz de ipo p̄dixit ps. cix. Jurauit dñs ⁊ non penitebit eum: tu es sacerdos ineternū sm ordi. melchise. Iste sacerdos xp̄s habet duas ecclias. vnā militantez aliam

triumphantē. In ꝑma hꝫ ꝑciosas reliq̃as sanctoꝝ corꝑa. In scḋa aias electoꝝ. Iuxta illud ps. xxxvj. Custodi innocētiā ⁊ vide eq̃tatem. qm̃ sūt reliquie hoi pacifico. Has reliq̃as ipse in scꝑturis hincinde multiplicit cōmēdauit dicens p ap̄lm Heb. xj. Sancti p fidē vicerūt regna opati sūt iusticiā. Et laudes cuiuslibet sancti ꝯsueuit eccl̃ia recitare vt pp̄l's ad deuotiōez ⁊ veneratiōnē sanctoꝝ excitet. Inter has reliquias xp̄s habuit valde ꝑciosas q̃ fuerunt corpus ⁊ aia. b. Johis baptiste. q̃s ipe p se multipliciter cōmendauit. ve habet Mat. xj. vbi dixit eū esse pphetā. ⁊ inter cetera dixit: Amē dico vobis. Inter natos mulierū nō surrexit maior Johe baptista. ⁊ hec laus ē approbata. Sm q̃ dicit ap̄ls. ij. Cor. x. Nō eni q̃ seipm cōmendat ille pbatus ē. sed quē deꝰ cōmēdat. Ideo ꝓpter maiorē approbationē sue dignitatis laudat ipm xp̄s in vbis ꝓassumptis dicens: Ille erat lucerna ardens ⁊ lucēs. In quibus vbis beat' Johes ꝑncipalit a trib' cōmendat. Primo a fidei xp̄iane directione. ibi. Ille erat lucerna. Scḋo a frigiditatis hūane accēsione. ibi. ardens. Tertio a tenebrositatis mūdane illustratione. ibi. ⁊ lucēs. De ꝓmo ē notādū ꝯsuetudo ē ciuiū q̃ habitāt i ciuitatib', q̃n vn' in noctis tenebris voluerit aliū visitare. vel alias ꝓnegocia sua expedire. faciunt añ se ꝓcire lucernā luminosam. in q̃ sunt diūsa lumina applicata. ⁊ hoc faciūt tum ꝓpter vie piculi euitationem. tū ꝓpter glie seculi ostensionē. tū etiaz ꝑ/pter latronū euasionē. Ita xp̄s q̃ fuit ciuis ⁊ incola huius mūdi. Sm q̃ dicit ps. cxviij. Inco-la ego sum in terra. Et volēs visitare humanū gen' in nocte legis mosaice. ⁊ in tenebris vitiorū. q̃n peccata totū mundū offuscabant. p̄misit ante se lucernā lucidissimā sanctū Johem bap. quē pater ab eterno xp̄o filio ꝑparuit. Sm vaticiniū in ꝑsona p̄ris Parauī lucernā xp̄o meo. ⁊ hoc fecit ꝓpter inimicoꝝ cōfusionē ⁊ glie sue ostēsionē. Ideo subdit. Inimicos ei' induam ꝯfusione. sup ipm autez efflorebit sanctificatio mea. ps. cxxxj. Quia videm' q̃n in nocte lucerna p̄mittit si latrones sint in insidijs vident et cōfundunt. Sic ꝑ ipm Johem christi lucernā cōfusi sunt insidiatores ⁊ latrones cum sua clara doctrina cum dixit. Progenies viperaruz q̃s demonstrabit vobis fugere a ventura ira. Matth. iij. ⁊ Luc. iij. Ideo dicit xp̄s sic. Ille erat lucerna ardens. Circa q̄ vlteri' ē sciēduz q̃ xp̄s comparat Johem lucerne multis ō causis. Primo ideo. q̃ lucerna lucet his qui retro vadunt. aut q̃ eam in manib' portant. ne obstaculis se offendāt. sic. b. Johānes vita sua luxit ⁊ doctrina. q̃n vita sua fuit omnib' exemplaris. ⁊ luxit sua doctrina illis q̃ erant i tenebris peccatoꝝ q̃n dixit Facite dignos fructus pnie iā eni securis ad radicē posita ē. Omis eni arbor q̃ nō facit fruct' excidet ⁊ in ignē mittet. Luc. iij. Jō dixit de ipo Joh. Chry. sup illō Mat. vj. Herodes tenuit Johem. Johes schola virtutum. magister vite. sanctitat̄ forma. iusticie norma. ꝛginitatis speculū. tutor pudicicie. castitatis exemplū. via pnie. fidei disciplina. Johānes maior hoie. par angelis. peccatoꝝ venia legis summ' scriba. q̃ oia ꝑcepta legis summatim seruauit. ⁊ specialē legis intellectū habuit. Et subdit Johānes euangelij sanctio. silentiū pphetarum vox apostoloꝝ. lucerna mundi. p̄cursor iudicis. mediator xp̄i dñi. test̄ ⁊ totius nūcius trinitatis. hec ille. Ecce q̃. b. Johes fuit lucidissimus manuductor errantiū. Scḋo extingui nō pōt lucerna a vētis flantib'. q̃ circūquaq; est obstructa. si aūt apte lumē portaret a ventis fortassis extingueret. Ita beat' Joh. nō potuit extingui a ventis tribulationū. ideo bene figuratus est ꝑ lucernam que erat in templo q̃dā idolorū Refert Jsi. li. xvj. c. de gēmis q̃ de quodā lapide ꝑcioso qui albescon noiatur. factum fuit candelabrū. ⁊ in templo veneris collocatū. in hoc cādelabro erat lucerna sic ardens ⁊ lucens q̃ nullo ymbre nec vlla poterat extingui tempestate. Quia vt dicit Soli. d̄ mirabili. mundi. q̃ ꝑdictus lapis si semel accēsus fuerit extingui non pōt. Ideo beat' Johānes cum semel a deo fuit accensus. vt eēt lucerna mundi. extingui amodo non potuit. nec ꝑlā dicijs hominū. nec tribulationib' tormentorū. q̃uis sederet i tenebris. lucerna lucēs omnipotentis amicus. Ideo dixit Christus ad turbas Matth. xj. Quid existis i desertū videre arūdinem vento agitataz. q. d. Sm Greg'. in omel'. Arundo a vento agitata Johes nō erat. quē a statu sui rectitudine nulla rer ū varietas inflectebat. ideo de ipso potest exponi illud Proū. xxxj. Non extinguetur in nocte lucerna eius. Tertio lucerna non habet lucem a seipa. Sed mutuat aliunde. qiua ex se nullo modo luceret sic sanct' Johes non lucebat a seipso. sz a xp̄o sicut videm' in silī in natura stellaꝝ. Nam lucifer q̃ clare oriꝫ ⁊ lucet illud lumē nō habet a se ipo sz a sole. Et si sol lucē sibi non mutuaret nequaq; terraz illustraret. Ita beat' Johes q̃ lucifero cōpar̄ vt in ꝓmone ꝑcedente membro secūdo. lucebat a xp̄o nō a seipo. Ideo dicit Johannes Chry. Vocando dñs lucernā Johem ostēdit q̃n non a se lumē habebat. sz a spūssancti gr̄a. Jō dr de ipo Joh. j. Nō erat ille lux. sz vt testimoniū phiberet de lumine. i. xp̄o. De q̃ subditur. Erat lux vera q̃ illumiat oēm hoiem in hūc mundū venientē. Et hoc ꝓsiderans Johānes q̃ ipe non erat vera lucerna ⁊ lux quando ad eum venerūt sacerdotes ⁊ leuite interrogātes an eēt xp̄s confessus est q̃ non esset xp̄s

Sermo

Ꝺ sed vox clamãtis in deserto. Et hoc est contra multos doctores clericos vel laicos q̃ lumẽ intelligẽtie sibi infusum ⁊ mutuatũ hr̃e estimãt a seip̃is nolẽtes scire q̃ ois sapia a dño ẽ ⁊ cũ illo fuit semp. ⁊ ẽ ante eũ. Eccĩ. j. Jdeo tales merẽ/tur lumine sibi mutuato nonũ cẽ spoliari. sicut de h̃ legit de Alano doctore magno q̃ tãte fuit supbie. q̃ omne lumẽ sibi infusũ itelligentie nõ a deo sz a seip̃o putaret. hic quodã die ascẽdẽs kathedrã sermonẽ ad clerũ volens subtilit̃ formare ⁊ fabricare. ⁊ cũ [illegible]pe vellet. deus oẽm sciam ab eo abstulit̃ ita q̃ loqui non posset latinũ idioma. Jdcirco descẽdit cõfusus ⁊ deo satisfacere cupiẽs humilis fact⁹ ẽ claustrũ subintrauit. Jn quo p̃ multos annos pauit porcos. Tandẽ surgentib⁹ hereticis. facta ẽ ꝯgregatio clericoꝝ ad hereticos deuincẽdos. ad quã q̃dã abbas illius claustri est vocat⁹. qõ cuz audisset Alanus. abbatẽ petijt vt cũ eo iret. ⁊ cũ ille renueret Alanus sequebat̃ currũ. ⁊ cũ ibi venisset vbi hereticos supare nõ potuissent. Alan⁹ iam humiliat⁹ ab aplico petita licentia hereticos subtiliter deuicit. Ecce q̃ p̃us supbus pdidit lumẽ sciẽtie. postea humiliat⁹ reassumpsit. Jdeo beat⁹ Johes humiliter cognouit ⁊ ꝓfessus est q̃ nõ eẽt xp̃s. vt habet̃ Joh. j. scz q̃ ip̃e a se lumẽ nõ accepisset. Sic ⁊ nos exemplo illi⁹ facere debem⁹. ⁊ oẽm mẽtis illumiationez deo ascribamus. a quo oẽ datũ optimũ ⁊ omne donum pfectũ desursũ ẽ. descendens a patre luminũ. Jacobi. j. Quia dicit. b. Berñ. in p̃mõe de natiuitate bti Johis. Quid ẽ q̃ tot ⁊ tantis eũ p̃conijs extollem si ip̃m neglexerim⁹ in moꝛib⁹ imitari. Tales enĩ essemus q̃les sunt q̃ bene pugillantes laudãt. cum ip̃i tñ pugnare nõ audeant. Jdeo oportet vt ip̃m i humilitate ista imitemur. Quarto beat⁹ Johes lucerne cõparatur ꝑpter sue lucis obumbrationẽ. qz videmus q̃n lucerna accendit̃ si maior apportat̃ illa obumbrat̃. Recte sicut videm⁹ in lucernis mũdi Nã sole veniẽte lumẽ lune minuit̃ ⁊ obumbratur. Sic fama Johis. veniente xp̃o fuit diminuta. Jdeo dixit beat⁹ Johes. Jllum optet crescere me aũt minui. Joh. iij. Sic etiã naturalit̃ videmus q̃ nõ solũ sol obumbrat lunam. sz ⁊ alias stellas. ⁊ etiam luciferũ: cuius fulget radiose ⁊ non expectat ei⁹ occasũ p̃m qõ dicit Chrz. Sic̃ solẽ p̃cessit lucifer. ⁊ sic̃ lux solis nõ expectat occasum luciferi. sed eo p̃cedẽte egredit̃ ⁊ lumen solis obscurat eius cãdorẽ. sic ⁊ xp̃s non expectauit vt Johes cursum suũ expleret. sz venit adhuc eo docẽte. Ad idez dicit Theophil⁹. sic̃ alioꝝ luminũ sole adueniẽte lumẽ extingui videt̃ cũ non sit p̃m vitatẽ extinctũ. sic p̃cursor tã cẽ stella a sole celatus minuebat̃. Quinto dicitur lucerna ꝑpter suam ꝓsummationẽ. Recte enĩ sicut lucerna alijs p̃uiendo se ꝓsumit. ita beatus Johes ꝑpter nr̃am vtilitatẽ ⁊ exemplu substãtiã suã ꝓsumpsit corpus suũ porrigendo ꝓsumpsit vitã suã p̃ iusticia moꝛiẽdo. consumpsit famã suam ip̃am minuẽdo. qz cuz a iudeis xp̃s crederet̃ famaz istã extinxit. ⁊ se valde humiliauit dicens se nõ esse Helĩã nec Hieremiã nec ꝓphetã. vt hẽt Joh. j. Jn h̃ debem⁹ beatũ Johem imitari. ⁊ si non in toto tñ in pte possibili. ideo dicit Berñ. in p̃mone d̃ natiuitate ei⁹ si non possum⁹ eũ imitari in ꝓtemptu mundi et diuitiaꝝ tpalia bona dimittendo: ⁊ in vita hemitica. imitemur tñ in tẽperãtia habẽtes victum ⁊ vestitum ⁊ his cõtẽnti simus. alia pauperibus erogãtes. Et si non possum⁹ sequi i vite austeritate ⁊ carnis maceratione. seq̃mur tñ his tẽporalib⁹ non vtendo delitijs. vestes ⁊ superflua desideria resecãdo. hec Berñ. ⁊ tñ de p̃mo. Qrtum ad scdz describit̃ a fragilitatẽ humane accẽsione cum dꝛ ardens. Circa qd notãdum dicũt naturales q̃ lucifer q̃n mane oritur splendorẽ habet rubeũ ⁊ candentem electro similẽ: ⁊ q̃si ardẽs videt̃ scintillare. ita beat⁹ Johãnes in ortu sue natiuitatis ardebat igne charitatis. Nã cum abundaret iniq̃tas ⁊ frigesceret multoꝝ charitas ip̃e tactus dolore intrinsecus surrexit velut Helyas tã cẽ ignis ardens ⁊ verbum eius q̃si facula ardebat vt accẽderet corda frigiditatis hũane. Ideo dic̃ beat⁹ Amb. in p̃mone de natiuitate dn̄i. Sicut solẽ mundi p̃us cẽ oriat̃ adhuc ante lucẽ p̃cedit lucerna ardens. sic ⁊ xp̃s sol habet lucernaz suã q̃añ ip̃m p̃cessit. Subdit ꝓpheta. Parauj lucernã xp̃o meo. Que aũt sit ista lucerna. ostendit dñs de Johãne. ille erat lucerna ardens ⁊ lucens. Et subdit an nõ ardebat cũ phariseis dicebat Ge nimia viperaꝝ q̃s ostendit vobis fugere a ventura ira dei. an non ardebat q̃n Herodez corripiebat. Nõ inq̃t licet tibi habere vxorez fratris tui ⁊c̃. hec Amb. beat⁹ Hiero. dicit. Vere beatus Johes ardẽs vehemẽter accensus fuit quẽ p̃occupauit flãma celestis vt iã xp̃i sentiret aduentũ qui nõdũ poterat sentire seip̃m. Et ꝑ talem ardorem assimilatur Johes carbũculo lapidi p̃cioso. De quo refert Jsi. li. xvij. c. xiij. Carbunculus vt carbo ẽ cuius fulgur nec in nocte vincit̃ nec obscurat̃. lucet enĩ in tenebꝛis adeo vt flãmas ad oculos vibꝛat. ⁊ ille melioꝛ ẽ iter alios q̃ fulget ⁊ emittit radios vt ignis. ita. b. Johes fuit moꝛe illius lapidis p̃cios⁹ seu nobilis. qz fuit ex nobilib⁹ parentib⁹. qz pater su⁹ Zacharias fuit summ⁹ sacerdos. ⁊ mater sua de filiab⁹ Aaron. ⁊ erãt ambo iusti ambulãtes in mãdatis dei. Luc̃. j. ⁊ sic fuerũt nobiles i coꝛ poꝛe ⁊ aia. in quibus Johes est eos imitat⁹ vt verificet̃ illud poeticum. Sequit̃ patrẽ sua p̃/les. Jdeo dic̃ Beda. Johes nõ solũ iusti parẽtib⁹. sed ex pontificali stirpe nat⁹ est. Ex iustis

q̃pe parẽtib⁹ vt eo ꝓfidentib⁹ iusticie p̃ceptuz
pl̃o daret. De sacerdotali ꝛo vt eo potentius
imitationẽ sacerdotũ p̃dicaret. Fuit eẽ Johã.
ignit⁹ 7 ardẽs vt carbo i diuino amoze et ꝓxi-
mi cozrectõe 7 dilectiõe. qz p salute hoim seip
sum quẽadmodũ carbo ignit⁹ ꝓsumebat. 7 ali
os pctõzes inflãmabat qñ dixit. Ego vox cla-
mantis in deserto pate viã dñi Et seq̃t. qñ ex
illo fuerũt igniti 7 illuminati. qz ois hierosoly
ma 7 iudea. 7 ois regio circa iordanẽ exibant
ad eũ 7 baptizabant̃ ab eo ꝓfitentes pctã sua.
vt hꝫ Math. iij. qõ vtiq; nõ fecissent nisi igni
ti fuissent. vtinã 7 nos hodie accẽderemur ab
eo vt pctã nr̃a cõfiteremur. Qualiter ignit⁹ et
ardens fuit quo ad deũ pz in vita sua. qz habe
bat vestimentũ de pilis camelozꝫ 7 zonã pelli
ceam circa lumbos suos. Esce sue erant locu-
ste 7 mel siluestre Math. iij. Hec mãducabat
Johes pniam 7 patientiã p̃ferens q̃ sine pecca-
to viuens fuit spiritusancto repletus. Nos ãt
nõ sumus ꝓhdolor in dilectione dei sicut Jo-
hannes ardẽtes 7 igniti. Nam plus penitẽtiã
agere debem⁹ q̃ plus peccauimus. Non soluz
ita penitemus abstinendo verũetiã si attẽda-
mus cãpos ambulãtes ad messem pisces nan-
tes in aq̃s. bestias vagãtes in siluis. 7 aues vo
lantes in aere velociter. q̃ vix nostre gule suffi
ciunt. supaddim⁹ herbas vt vix sufficiũt cãpi
vaste solitudines. 7 fossata ad cõficienduz ab
apothecarijs cõfecta Johes in cilicio de pilis
camelozꝫ cõfecto pniam egit. nos aũt etsi a pre
nr̃o Adã pelliceas tunicas ferre possimus. ta-
men ꝓcessimus postea ad coztices herbaꝝ. id
est ad linũ. deinde ad stercus vermiuz h̃ est ad
sericũ. tandẽ ad lapides pcciosos. qõ tñ ama
bilis carbuncul⁹ b. Johes nũq̃ fecit. Ipe nũ-
q̃ extingui põt nec potuit ab ardoze charitatꝭ
Nos aũt multotiens extinguimur. ideo p̃t no
bis dici illud qñ abundanit iniquitas refrige
scit caritas multoꝫ. Ideo esset nobis summo-
pere necessariũ vt adhuc circa nos haberem⁹
sanctũ iohem cozpozaliter q̃ nos reaccenderet
7 igniret 7 flãmas sue charitatis mẽtis nostre
ad oculos vibraret. 7 hoc quo ad scõm. Qrtũ
ad tertiũ cõmendaꝫ b. Johannes a tenebrosi-
tatis mũdane illustratiõe cũ subiuugiꝫ lucens
ꝓpzo quo sciendũ dicit Isi. li. xij. q̃ est quedã
bestia noie noctiluca parua in statura multos
hñs pedes. hec in tenebris lucet cũ candela in
luce aũt plena est obscura. noctis eñ tenebraꝫ
illuminat. sed hec lux i die obscuraꝫ. Per hãc
bestiolaz Johes designaꝫ q̃ luxit in tenebris p̃
mo. hoc est i vtero materno. qñ spiritusancto
repletus eũ q̃ est verũ lumen et cozdiũ illustra
tor xp̃m adesse cognouit cũ in p̃sentia sua ex
ultauit. Ideo di. b. Aug. Celum 7 terrã nõdũ
vidit. creatozẽ celi 7 terre cognouit. Et sic ista
lucerna luxit sub modio. ꝛ illud. Nemo lucer-
nam accendit 7 ponit sub modio 7 in abscõdi-
to sed ponit sup candelabzum vt qui ingrediã
tur lumen videant Luc. xj. Quia hec lucerna
be. Johes posita est sb̃ modio hoc est in vtero
occulto. 7 tñ luxit qñ xp̃m cognouit. Etiã ma-
tri luxit vt dñi matrẽ etiã recognosceret quan
do dixit vnde mihi hoc q̃ mater dñi mei veni
at ad me Luce. j. Quia videmus qñ lumen ac
cendiꝫ lucerna illustraꝫ. sic Elisabeth illumia
ta fuit a Johãne. Ista aũt lucerua postea posi
ta sup candelabzũ mirabiliter luxit. qz xp̃m di
gito monstrauit cũ dixit. Ecce agnus dei ecce
q̃ tollit pctã mũdi. Joh. j. Luxit in mũdo p̃ su
am sanam doctrinam que fuit ad pniam faciẽ
dã cum dixit penitentiã agite. Math. iij. Lu
xit p̃ ꝓseruationẽ bonã. Teste Chzy. sup Ma
theum. Cõuersatio iohãnis omniũ hoim vitã
culpabilẽ apparere facit quẽadmodũ si videꝛl
vestem candidam dicis quia satis pulchza est
quã si sup niuem locaueris. incipit respectu ni
uis sozdida esse que tibi satis pri⁹ decoza vide
baꝫ. q. d. Chzy. Sic ꝙuersationem alioꝫ vide
ris diceres qz bona est. si aũt ad cõuersationez
Jobis cõpaueris sozdida incipit apparere Lu
xit etiã b. Johes xp̃o sibi viã faciẽdo. qz vide
mus añq̃ sol pfecte ozir̃ radios p̃mittit q̃ celũ
illuminãt 7 ei faciũt viã. sicut hoc testaꝫ Chzi.
sup Math. Sol inq̃t apzopians anteq̃ appa
reat mittit radios suos et albescere facit ozien
tem 7 p̃cedẽs aurora aduentũ diei demõstrat
Sic dñs natus in mũdo anteq̃ appareret ꝓdo
trinã spũs sui fulgoze transmisso illuminauit
iohãnem vt p̃cedens ille aduentũ denũciet sal
uatoris. hec ille. Et q̃uis b. Johes sic i vtero
7 in mundo luxit. hoc tñ fuit in nocte. ideo cũ
venit lumen verũ diei gr̃e tũc obscuratus fuit
7 p mortẽ extinctus. 7 sic luxit illis q̃ erant i te
nebzis iferni sm̃ q̃ p̃dixit Zacharias pr̃ eius
Luce. j. Illuminare his q̃ in tenebzis 7 in vm
bza mortis sedent. Ideo bñ dicit̃ q̃ Johes fu
it lucerna lucens tã in vtero 7 immũdo q̃ i lim
bo. 7 hoc quo ad tertiũ.

Sermo tertius de sancto Johe baptista.

Fuit hõ missus
a deo cui nomẽ erat Johes. Joh. j.
Cõsuetudo ẽ magnoꝫ dñoꝫ qñ ve-
nire volũt ad aliquã regionez varios p̃mittũt
nũcios q̃ eoꝫ aduẽtũ annũciãt icolis illi⁹ regi-
onis. Cũ aũt in ꝓrio iã aduenerit solẽniozem
dirigũt nũciũ qui aduẽtũ in bzeui affuturũ an
nunciat. Idẽ videm⁹ in natura q̃ sol qui ẽ rex
oim planetaꝫ 7 dñs sm̃ Amb. in exame. añq̃
venit ad terrã nostre regionis varios p̃mittit
nũcios. s. stellas oztũ suũ p̃dicantes. cum autẽ
ppe est circa oztũ. solẽtissimũ destinat nunciũ

N

Sermo

lucifer q̃ eũ i primo nũciat ozitur. Idē ex legit i figura Num. xiij. q̃ moyses q̃ fuit dux filioz isr̃l educēs eos ex egypto añq̃ venirz ad terrã pmissiõis multos pmisit nũcios vt viaz sibi adeũdi ꝑpararēt tãdē misit solēniozes caleph z iosue vt terrã illaz explozarēt. Spũalit xp̃s ē ille dñs i cui⁹ vestimento z femoze vidit b. Johes scp̃tũ. rex regũ z dñs dñantiũ Apo. xix. Jp̃e etiã est sol iusticie. ideo hãc ꝙsuetudi nē habuit seculariũ dñoz q̃ veniēs ad mundi h⁹ mirabirabilē regionē multiplices premisit nũcios. s. ppbas q̃ a longe aduētũ suũ annũci auerũt q̃z vnus Zacharias sic ait. Ecce rex tuus venit tibi. iust⁹ z saluator Zach. ix. z multi alij cũ ꝑuenire dixerī. Ad vltimũ ãt pmisit solēnissimũ b. Joh. bap. q̃ q̃si lucifer ꝑclarissim⁹ xp̃m vẽtuz iã pdixit. p̃m q̃ dic Czy. sup mat. Multe stelle lucē ꝑcedũt nũciantes lucis aduentũ. z nulla ipaz nomen luciferi meruit hr̃e nisi vna. qz cũ ipa luce ꝑcedit. Sic oñs ppbe añ faciē xp̃i ꝑcesserũt. sol⁹ aũt iohes cũ xp̃o ꝑcessit q̃ z ip̃m digito demõstrauit di. Ecce agnus dei. ecce q̃ tollit. h̃ Chzy. Et bñ sol⁹ iohes ꝺz lucifer. qz p̃m naturales lucifer q̃ z ven⁹ ꝺz est planeta beniuol⁹. iõ ponit sub marte vt ei⁹ malicia refrenet. vt dicit Ptholomeus in li. ō iudicijs astroz. Sic. b. iohes fuit beniuolus z mãsuet⁹ vt ex hoc cũctis amabilis redderet. z oĩs hierosolima ad eũ exibat ad iozdanẽ z penitẽtiã ab eo acceptabat. Math. iij. Sicut ex lucifer terminat noctẽ z anuũciat diẽ. qñ enim orit est signũ q̃ nox ꝑcessit z dies accedit Ita iohe veniẽte vet⁹ lex ꝑ noctẽ figurata fuit terminata. qz hz mathei. xj. Dis lex z ppbete vsq̃ ad iohem ppbetauerũt. Jp̃e aũt vez diez xp̃m annũciauit qñ dixit veniet fortioz me p⁹ me cui⁹ nõ sũ dign⁹ soluere corrigiã calciamẽtoz ei⁹ vt scribit Math. iij. z Luc. iij. Sic ex lucifer sine ven⁹ oẽs laudabiles ỽtutes tz i se. Juxta illud poeticũ Gener] h̃ nat⁹ cũct] extat bñ grat⁹. Ita iudei ip̃m esse xp̃m estimantes. Joh. j. Et hz in se ỽtutes patriarchaz ppbetarũ. angeloz. vt pz in p̃mo p̃mone pte prima hic ꝑclarissimus lucifer hodie missus ē i mũdũ a deo ꝑ suã natiuitatẽ vt viã ꝑpararet z venientẽ in primo nũciaret. sic testat euãgelista in ỽbis passũptis dicẽs. Fuit hõ missus a dõ. In q̃b⁹ verbis b. Johes a duob⁹ cõmẽdatur spãl̃r. Primo a benignitatis affluẽtia. ibi. Fuit hõ. Scdo a sanctitatis euidẽtia. ibi. cui nomẽ. Primo notandũ dicit Aris. i li. de aialibus q̃ elephas inẽ oĩa aialia est aial valde benignũ. qz ꝺz felle carere. Accidẽ talit ꝺz esse seuus qñ nimis ꝓuocat vl̃ vino inebriat. vl̃ qñ ei sanguis demonstrat. Mistice ꝑ h̃ aial intelligit hõq̃ p̃m phos est dignissima creaturarum creatura. Et p̃m Aristo. j. Pol. hõ est aial ciuile politicũ z mãsuetũ. Et in signũ h⁹ bonitatis z benignitatis natura nõ dedit sibi cornua vt ceruis z tauris nec vngues vt leonib⁹. nec venenũ vt serpẽtib⁹. vt hõ dict] z fact] mãsuetus deberet esse z interi⁹ z exteri⁹ demõstraz Jõ si hõ ē litigiosus z iracũd⁹ nõ hoi ꝑ bestie cõpar. Teste Boe. q̃ ait. li. iij. psa. iij. Feroz atq̃ inq̃et⁹ linguã litigijs exercet: cani cõpabilis est z̃c. Ire intemperans fremit leonis animũ gestare credar. Et q̃uis hõ naturaliter sit benign⁹ ꝺz tñ fieri irat⁹. z ꝑ ꝑncipaliť qñ ostẽdit ei sanguis hoc ẽ pctm̃ primi p̃m q̃ monet ps̃. iij. Irascimini z nolite peccare. qz di. Augusti. Et põit in canone odio. di. lxxxvj. Odio habẽda sũt pcta z nõ hoies. Idē di. Aug⁹. et ponit. xxiij. q. iij. canone. Duo inq̃t ista noia cũ dicim⁹ hõ pctoz nõ vtiq̃ frustra dicim⁹ q̃a peccatoz est corripe. z qz hõ miserere. Et ꝑ hoc uauit moyses legislatoz. de q̃ legit Num. xij. Q̃ fuit vir mitissimus sup oẽs hoies q̃ cũ accederet seu⁹ fact⁹ fuit. Naz vt legit Exo. xxxij. Cũ fuit in monte cuz dño oñdit sibi dñs pctm̃ p̃l̃i dicẽs. Descẽde qz peccauit p̃l̃s tuus. ipe aũt audiẽs irat⁹ effect⁹ ẽ descendẽsq̃ dixit. Si q̃s dñi est iungat mihi. Et congregati sũt ad eũ filij Leui q̃b⁹ ait. Jte ō porta ad portã z occidat vnusq̃sq̃ fratrẽ suũ. z sic ꝑ pctm̃ quasi. xxiij. milia occiderũt. Silr mõ b. Johes dict⁹ est hõ. qz fuit benignissim⁹ hoim ad cõcordiã intendẽs reuocare vniũsos vt ꝑdixit angelus Zacharie de Jhe. Multos filioz isr̃l̃ conuertet ad dñm Luc. j. Ideo cõpar berillo lapidi pciosо. Be quo di. Biony. q̃ est lapis modicus z magne beniuolẽtie ad faciendã pacẽ int̃ dños terrenos. vt reges z alios hoies cões. qz valz ꝫ picula hostiũ z ꝫ lites. iuictũ reddit. z amo rẽ diligit cõiugalẽ. Sic b. Johes fuit puus in hũilitate. qz nec ppheta nec helyas voluit nominari. vt hr̃ Joh. j. et multe extitit beniuolẽtie z benignitatis. vt ō ipo potest dici. vir iste mitissimus in pl̃o apparuit. qz studuit omnes ad se venientes ad pacis concordiã reuocare. qd̃ ꝓncipaliter patet in militibus q̃s instruxit Neminem cõcutiatis neq̃ calumniam faciat] z cõtenti estote stipendijs vestris Luc. iij. Est aũt cõcutere aliq̃d petere vltra debituz ratiõe officij vel amicitie. vt. xxij. q. j. Militare qd̃ sp inducit discordiã quã Johes volẽs sedare ideo dixit. neq̃ cõcutiatis. Quã doctrinã milites z dñi terrestres debent obseruare. Quia dicit Aug⁹. z ponit in cano. vbi supza. Milites boni vltra stipendia sua nihil debent sibi vsurpare. si amplius querũt tanq̃ calũniator et cõcussoz a iohãne snia cõdẽnat. Habetur et originalit de verbis dñi. Etsi hanc doctrinaz iobis tenerem⁹. benigne z q̃ete viueremus. qz dic Seneca in li. de mozib⁹. Quietissimã vitã

hoīes agerēt in terris si hec duo ꝓnoīa meū et tuū tollerēt. Ideo tolle meū ⁊ tuū: ⁊ oīa in pace erūt. Et insup. b. Johes sic benīuolus fuit ⁊ benign⁹: tñ vidēs peccata phariseoꝝ eos sane redarguit dicēs. ꝓgenies viperarū q̄s demonstrabit vobis fugere a vētura ira. Facite ergo dignū fructū pnie. Mat. iij. Hic hō benignissimus. b. Joh. missus ē a deo sicut radius a sole. Videmus enī q̄ sol a se emittit radios q̄ subintrant terrā ⁊ caloꝛe suo terrā dissoluūt ⁊ humiditatē desiccāt. Sol xp̄m significat q̄ misit vnū de maioꝛib⁹ radijs. b. Joh. q̄ caloꝛe suo hoc est amoꝛe quē habuit ad hoīes. exiccauit a multorū coꝛpoꝛib⁹ humiditatē luxurie ⁊ ab herode. ⁊ ab herodiana ꝑualuit exiccare cuꝫ dixit. Nō licet tibi hr̄e vxoꝛē fratris tui. Marc. vj. sꝫ acdescere noluerūt. iō perierūt. Scim⁹ enī vbi radius solis admittit ⁊ nō resistit sibi lutū expurgat. vbi aūt ē resistētia ibi manet imūdicies. iō q̄ vult ab ꝫ radio. b. Joh̄e mūdari nō dꝫ facere obstaculū ꝑ pctm̄. qꝛ tanq̄ mūdissim⁹ imūdis dedignat nec ad se trahit sed expellit. sic̄ refert Paulus in hīstoꝛia lōgobardoꝝ. Rocharith rex lōgobardoꝝ iuxt̄ eccl̄iam sancti iohīs bap. cū multo oꝛnatu sepult⁹ fuit. q̄dā vero cupiditate illect⁹ nocte sepulcrū aperiens ꝑdauit Cui bear⁹ Joh. apparuit dicens: Quare ausus fuisti tāgere mihi cōmissuꝫ eccl̄iam meā de cetero ingredi nō valebis. Ad vtiq̄ sic euenit. nā q̄n ꝑdictā eccl̄iaꝫ intrare volebat q̄si a validissimo pugile ei⁹ guttur feriebat q̄ subito retrocessit. Ecce spernit imūdos peccatoꝛes Scdo missus ē sicut scintilla ab igne cuius q̄dē scintille radi⁹ clarissim⁹ ē ad modū stelle luminosus. ⁊ diffusi one sue igneitatis in aere apparet vndiq̄ luminosus vt videm⁹ Sꝫ ſm aplm ad Heb. xij. Deus nr̄ ignis ꝯsumēs ē. hic emisit a se scintillā. b. Joh. q̄ fuit clarissim⁹ absq̄ oi macula nat⁹ et spūsancto replet⁹ adhuc i vtero mr̄is sue Luc. j. Et ꝓpter illā magnaꝫ claritatē celestis pater ipm noīat angeluꝫ Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū. Et dic̄ Chry. Puto etsi audeo dicere q̄ glorioſioꝛ ē Joh. q̄ angel⁹. qꝛ fuit hō ⁊ ꝓpter magnitudinē vtutū vocat⁹ ē angelus q̄si noīe ⁊ vtute eēt angel⁹. Fuit etiā Johes ad modū stelle luciferi luminosus. iō pōt dici ō eo illō Job. xxxviij. Nūq̄d ꝓducis lucifer i tpe suo. Ideo apparuit vndiq̄ radioſus ad modū scintille. qꝛ a xp̄o cepit vtutē inflāmādi sic̄ scintilla ab igne. Tertio missus ē a deo sicut odoꝛ a floꝛe. Flos ē xp̄s. iuxta illud Can̄. ij. Ego flos cāpi. Isti⁹ floꝛis odoꝛ fuit. b. Joh. q̄ ab eo accepit vtutē delectandi. Nā delectauit deū vt de ipso dici possit illud Gen̄. xxvij. Ecce odoꝛ filij mei sic̄ odoꝛ agri pleni cui bn̄dixit dn̄s. Odoꝛ eni sue sanctitatis nō fuit clausus sꝫ apt⁹. Naꝫ vicini ⁊ cognati isto odoꝛe sūt refecti. qꝛ super oīa montana. iste odoꝛ diuulgabat ⁊ diffundebat. vt ptꝫ Luc. j. Hodie etiā non solū xp̄iani. sꝫ ⁊ saraceni odoꝛe sue sanctitatis reficiuntur. Quia ſm Guil. in rōnali diuinoꝝ. lxxxj. l. vij. Ipsi dicunt etiā ꝫ festū ſm ritū suū colere ⁊ iubilāter celebꝛare: vt adimplerēt illud angeli dictū. Et multi i natiuitate ei⁹ gaudebunt. Et. b. Johes nō solū fuit odoꝛ agri. sꝫ etiā agri pleni Sed tūc odoꝛ agri plen⁹ est q̄n diuersis floꝛib⁹ redolētibus ē oꝛnat⁹. Ita. b. Joh. floꝛib⁹ vtutū vtpote violis humilitatis solsequijs superne ꝯtemplationis. rosis rubentib⁹ acerbe passionis. Ecce nō solū fuit odoꝛ agri pleni sꝫ etiam bn̄dicti. Tunc eni ager ē bn̄dict⁹ si laudabiles fruct⁹ ꝓducit. Sic. b. Joh. fructū. xxx. inq̄tū ꝑdicatoꝛ eximius. lx. inq̄tū martyr. cēteſimuꝫ inq̄tū virgo pmānsit ꝓduxit. ⁊ illi sūt laudabilissimi fruct⁹ q̄ possūt reperiri. Quarto missus fuit a deo sic̄ legat⁹ a ꝓncipe. xp̄s eni ē ꝓnceps pacis. Esa. ix. Ipsi⁹ legat⁹ fuit iohes ⁊ imediate a latere missus. ſm q̄ dicit ꝓpheta Abdias in. c. vnico. Legatū auditu audiuim⁹ a deo Legatū illū ad gētes misit vt indulgētias faceret. Qꝛ dic̄ Chryſ. sup Matth. Solent reges nato sibi filio indulgentias in regno suo dare. et exactiones ꝓtermittere. de⁹ aūt ē nato filio suo volēs indulgētias peccatoꝝ donare ꝓmisit iohannē q̄si exactoꝛē dicētē: penitentiā agite ⁊c. Et subdit. O exactio q̄ non facis paupes sꝫ diuites reddis. Naꝫ q̄sq̄s debitū sue iusticie deo reddiderit nihil deo ꝑstat. sꝫ sibi lucruꝫ acq̄rit salutis. Quinto missus ē a deo sic̄ riuus a fōte Chriſt⁹ ē fons vite. iuxta illud ps̄. xxxv. Qm̄ apud te ē fons vite. Iste fons indeficiēs emisit a se riuū largissimū Joh. bap. q̄ inquā replet⁹ ē aq̄s gr̄aꝫ. Teste ps̄. lxiij. q̄ ait. Flumē dei repletū ē aquis scꝫ gr̄aꝫ ⁊ spūssancti. Et aquas matri sue Elizabeth ē largissime imptit⁹ quaꝫ adhuc in vtero ꝓphetissam fecit q̄n ipsa dixit Unde mihi ꝫ vt veniat mater dn̄i mei ad me. Luc. j. Jdo dic̄ Chry. sup Mat. Quis ꝓphetaꝫ cū eēt ꝓpheta ꝓphetaꝫ facere potuit. helias q̄dez vnxit helizeū i ꝓphetā non tñ ei ꝓphetandi gr̄aꝫ ꝯtulit. Ille aūt i vtero mr̄is existēs diuini intuit⁹ sciētiā matri donauit ⁊ os illi⁹ in vbo cōfessionis aperuit. vt cui⁹ nō viderat ꝑsonā agnosceret dignitatē dicēs: Unde ꝫ mihi vt mater dn̄i veniat ad me. Ad idē Aug⁹ Johes ꝓpus fuit sue mr̄is mgr̄ q̄ fili⁹. primo eni eaꝫ docuit q̄ illa eū lactauerat. hec ille. Istas aquas etiā imptit⁹ ē pr̄i Zacharie. vt habet Luc. j. et Zacharias pater ei⁹ replet⁹ est spūsancto ⁊ ꝓphetauit dicēs: Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ isrl ⁊c. Illas insup aq̄s gr̄aꝫ spūssancti oīb⁹ tribuit abūdanter. ita vt de ipo cōuenienter exponi pōt illud Joh. j. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepim⁹ ⁊ gr̄aꝫ ꝑ gr̄a. ⁊ hoc quo ad ꝓmū. Qtuꝫ ad scdm

cõmendaꝛ. b. Johes a sanctitatis euidẽtia. cũ subiungiꝫ. cui nomẽ erat iohes. Circa qđ notã dũ. ꝙ sucuerũt reges ⁊ dñi seculares suis militibus multas facere p̃rogatiuas ⁊ honores. Si eos viderint negocia expedire sagaciterq; cõplere. ⁊ h̃ ẽ indicium amoris. Si aũt easdẽ p̃rogatiuas exhibent vel q̃s ipsi habẽt fieri iubẽt. ẽ euidẽtissimũ signũ bonitatis eoꝝ aut virtuositatis. qꝫ ꝑm Aris. iiij. Ethi. Solus bonꝰ ⁊ virtuosus ẽ honorãdus. qꝫ prauꝰ hõ honore nõ ẽ dignꝰ. Moraliter. rex celoꝝ ⁊ dñs dñoꝝ xp̃s milites suos apl̃os martyres. confessores atq; ỽgines. multis h̃ p̃rogatiuis in terris honorauit qđ fuit signũ spẽalis dilectiõis. Nullum tñ ita honorare voluit sicut btm̃ Johem bap. cui has p̃rogatiuas siẽ ⁊ sibi ꝑpi voluit exhiberi donauit qđ ptz ex isto q; sicut nomẽ xp̃i. s. iesus a deo p̃re sibi fuit impositũ. ꝑm illud ꝑphe Vocabiꝫ tibi nouũ nomẽ qđ os dñi noiauit. Esa. lxij. Et ab angelo Luc. ij. Vocatũ ẽ nomẽ eiꝰ iesus qđ vocatũ ẽ ab angelo ⁊c. Ita ⁊ h̃ nomẽ Johes fuit sibi impositũ a deo. quẽadmodum ipe de hoc Esa. xlix. gloriaꝫ. Be vẽtre matris mee recordatꝰ ẽ nois mei. Etiã ab angelo ẽ vocatũ Luc. j. cum dicit ad Zachariã Elisabeth vxor tua pariet tibi filiũ. ⁊ vocabiꝫ nomẽ eius iohes. Sed diceret aliq̃s. sunt tñ aliq̃ antiqui sancti sibi in h̃ eccles. qꝫ natiuitas Isaac Hen. xvij. ⁊ Sampsonis Judic. xiij. p angelũ fuit nũciata. Sed ibi nomẽ angeli ignoraꝫ nec eis nomẽ ẽ impositũ ab angelo. Hic aũt fuit idem angelus Gabriel q̃ xp̃m nũciauit. q̃ ⁊ iohanni nomen imposuit. Et hũc honorẽ xp̃s nulli alij fieri voluit. Etiã ptz h̃ ex noie qđ ẽ Johes in q̃ ei⁹ sanctitas euidẽter cõmẽdaꝫ. qꝫ interp̃tatur gr̃a dei. ex q̃ apparet q; ipe nõ tm̃ fuit deo gratus sicut alij sancti. sz oiuz gratissimus. Ideo i signũ dicebant cognati elizabeth. Nemo est in cognatione tua q̃ vocet h̃ noie. q̃si diceret. nullus añ istũ natꝰ fuit q̃ eẽt dignꝰ vocari gr̃a dei. Ideo de illo põt exponi illud Hester. xv. Vidi te dñe q̃si angelũ dei ⁊ turbatũ ẽ coꝝ meũ pre timore gl̃ie tue. Valde eni mirabilis es dñe et facies tua plena est gr̃az. Si de h̃ latiꝰ vis hr̃e recurre ad ꝑmonẽ p̃mũ. s. vir bonꝰ est. ⁊c. ibi inuenies q; gr̃az oiuz sanctoꝝ habuit. ⁊ hoc q̃tũ ad secundum.

In festo apl̃oꝝ Petri ⁊ Pauli.

Jonathas et saul

amabiles ⁊ decori valde in vita sua. in morte q̃z nõ sunt diuisi. Ita scribiꝫ. ij. Regl. j. Dicũt naꝫales q; i india regiõe sunt duo lapides ignee nature q̃ sibi naturalẽ vt sic loquẽdo ostẽdũt charitatẽ. Nã q̃n vnꝰ alteri vult appropinquare ⁊ se vnire. intantũ exardescũt q; magnus efficiꝫ ignis q̃ videꝫ in montibꝰ ⁊ in vallibus. ⁊ iste ignis sic aggregatꝰ p lõgũ durat tp̃s vt etiã a lõge positis valeat intueri. Spũaliter ꝑ hos duos lapides hi duo beatissimi lapides id ẽ. apl̃i petrꝰ ⁊ ꝑulus designanꝫ. Naz petrꝰ interp̃taꝫ vno modo q̃si petra rõne firmitatis i passione. Siliter paulꝰ i aduersitatis tolleratione. Et totaliter fuerũt igniti igne charitatis q̃ ad deuz p̃rimos ⁊ seipos. Sicut de petro scribit egesipus papa. Q̃ pẽdẽs in cruce dixit. Tu dñe oia mihi es totũ q̃z tu mihi. Et nihil aliud nisi tu solus mihi es. Sed de paulo habeꝫ ad Roma. viij. Certus sũ q; neq; mors neq; vita neq; angeli neq; archangeli neq; aliqua creatura nos poterit separe a charitate q̃ ẽ i xp̃o ie/su. De charitate p̃rimoꝝz liquet de petro. q; dñs oues ei cõmisit nutriẽdas dicẽs. Joh. xxj. Pasce oues meas tanq; feruẽtioꝝ oiuz amator. De paulo habeꝫ. ij. Corl. xij. Ego inq̃ libentiꝫ sime impendam. s. nõ tm̃ spũalia. sz etiã ꝛpalia ⁊ supimpendar scz ad patiendũ ꝓ animab⁹ ve/stris. De charitate ad seipos. ptz q; intantũ fuerũt inflãmati q; neq; in vita neq; in morte potuerũt ab inuicẽ separari. vt illis cõpetere põt illud dictũ p̃libatũ Jonathas ⁊ saul amabiles. In q̃bus ỽbis duo p̃ncipaliter tanguñ. Primo gratiositas cõuersationis. ibi. Jonatas et saul. Secõo societas passiõis. ibi. in inoꝛte. De primo ẽ notandũ dicũt naturales q; colũbe inter cetera volatilia bone ⁊ amabilis sũt ꝙuersatio nis. q̃n eni alie aues hoies fugiunt ⁊ a longe ni dos faciũt ⁊ pullos educũt. solẽ colũbe manẽt in domibus circa hoies. ⁊ pullos ibi pturiunt ⁊ cũ hoibus ꝙuersanꝫ. Moraliꝫ. beatꝰ petrus ꝺz bariona qđ interp̃taꝫ filius colũbe Et hic q; Jonatam q̃ interp̃tatur domꝰ colũbe paulꝰ de signaꝫ. Et recte petrus ꝺz colũba q̃ inter alios apl̃os bonã ꝙuersationẽ habuit vt ab omnib⁹ amareꝫ. ⁊ alios docuit hr̃e bonã ꝙuersationẽ q̃n dixit. j. Peꝫ. ij. Charissimi obsecro vos tanq; aduenas et pegrinos a carnalib⁹ desideriis abstinere q̃ militant aduersus aiam ꝙuersatiõnem vestrã bonaz habẽtes inter gentes. Et est notandũ q; colũba bz sex ꝓprietates que bea. Pe. possunt recte ꝙuenire. Primo colũba cito domaꝫ. si ad colũbare rectis mẽsibus ponaꝫ. h̃ est in mẽse Julij. Augusti. ⁊ septembris. qꝫ de facili põt cibũ inuenire i ꝓpinquo. ⁊ sic nõ longius diuagaꝫ vt dicit Petrꝰ de crescẽtijs de rusticanis cõmodis. li. ix. Ita be. petrꝰ de facili fuit vocatꝰ a xp̃o in apl̃m vt in colũbario sancte matris eccl̃ie iugiter ꝑmaneret. qꝫ sicut legitur Mat. iiij. Cũ quodam tpe dñs iuxta mare galilee ambularet vidit petrũ ⁊ andreã mittentes retia in mare ⁊ vocauit eos dicẽs: Venite poſt me faciã vos fieri piscatoꝛes hoiuz. At illi ꝙtinuo relictis retib⁹ secuti sũt dñm. ⁊ circa eũ ammodo mãserunt. nec ad ꝓpria redierunt. et

quare hoc. qz cibũ angelorz ⁊ panẽ viuũ pro se habuerunt xp̃m iesum. ideo dicit beat⁹ Greg⁹ Ad vni⁹ iussionis vocẽ petr⁹ ⁊ andreas relictis retibus secuti sunt redẽptorem. Et hꝫ est cõtra multos peccatores stultos ⁊ inobedientes qui hui⁹ sanctissimi viri et capitis ecclie petri obedientiã sequi dedignant. qz nolũt domarĩa p̃dicationib⁹ vt intrent ad ecclie colũbare. sed sicut stulte colũbe ⁊ curiose q̃ spernũt venire ad colubare. sz resident sup arbores circũspiciẽtes ad quã ptem velint volare ⁊ quasi deliberãtes collũ vndiqz circũflectunt. sed sepe dũ de vola tu deliberãt anteqz arripiãt volatũ sagitte eas transuolant aut ab accipitre rapiunt. Ideo p/ positũ non faciũt. nec pficiunt. qz qđ diuti⁹ facere volunt non in tpe cõgruo pfecerunt. Sic peccatores miseri nolũt venire ad sancte ecclie vnionẽ. ⁊ si vocant venire dedignant. vt ỗ eis verificet illud sapiẽtis. Vocaui ⁊ renuistis. extendi man⁹ meas ⁊ nõ est q̃ aspiceret. Prouẽ. j. Sed q̃ ait ps̃. cviij. Nudãtes transferentur et ejiciãt scz a diabolo de habitationib⁹ suis. Xp̃i eni ꝙtinue deliberãt. ad quã ptem velint declinare aut bonorũ vel malorz. ⁊ cũ sic deliberant venit sagitta mortis ⁊ eos trãsuolabat. ⁊ sic ab accipitre inferni diabolo rapiunt. Sicut ptz ỗ milite regis Trancredi puincie mercolis. de q̃ legit in vitaspatrũ. lib. iiij. Qui p industria exterioꝛi regi placebat. sed tñ ꝓpter vitam malã displicebat. Ideo monebat eũ rex cũ infirmus eẽt ad penitẽtiã. ille aũt noluit dicẽs se hec vele facere cum ab infirmitate qualeret. Sed cuz sic deliberaret venit mors ⁊ data est sup eũ sentẽtia dãnationis ⁊ aia eius capta est ab accipitre tenebrarũ. Ergo si volumus hec vitare seq̃ debem⁹ patronũ nr̃m beatũ petrũ ⁊ ad dñm p perare. Ad hoc monemur. iij. Regl. xviij. Vsqquo claudicatis in duas ptes si dñs ẽ sequimini eum. Secũdo colũba ẽ magne dilectiõis patre eni viuẽte diligit eum. ⁊ abscz eo volare nõ ꝙsueuit. ita. b. petr⁹ maxime diligebat dñm qz ob eius amorẽ oia mundana reliquit. ita vt audacter dicere posset illud Matth̃. xix. Ecce nos reliquimus oia ⁊ secuti sumus te. Etiã vt refert leo papa. Petr⁹ inꝛ ceteros ap̃los maioris dilectionis fuit ⁊ feruoris. Etiã scire tradi torẽ voluit dñi. cũ annuit Johãni q̃ iacebat super pectus dñi in cena vt interrogaret q̃s esset quẽ si sciuisset vt dicit Aug⁹ dentib⁹ discerpsisset. Ideo dñs noluit eum noiare. qz si eũ nominasset vt dicit Chry. cõtinuo petr⁹ surrexisset ⁊ ip̃m trucidasset. Dilectio ei⁹ etiam ptz ex hꝫ. Qꝛ cũ dñs voluit mori dixit p̃ ceteris. etsi oportuerit me mori tecũ non te negabo. Matth̃. xxvj Luc̃. xxij. ⁊ Mar. xiiij. ait: Domine paratus sum tecũ in mortẽ ire ⁊ in carcerẽ qđ licz dispẽsatoris pmissione: tũc nõ impleuit. imo ip̃m negauit vt ꝟbum dñi impleret. Constat tñ hoc ip̃m ex imensa cõfidentia amoris dixisse. qz recordat⁹ postea sermonis dñi exiuit foras ⁊ fleuit amare. vt infra patebit. Idcirco qz ip̃m pre ceteris feruẽter dilexit. ideo cũ ipo semp eẽ voluit. Et raro sine dño eẽ voluit. qz sicut legit in euangelio q̃ semp in arduis causis petrũ secuz sumpsit tanqz magis dilectũ. Fuit etiã secum i puelle resuscitatione. qz vt dicit Luc̃. viij. Cũ dñs venisset ad domũ cuiusdã p̃cipis nõ permisit intrare quenqz nisi petrũ iohannẽ ⁊ iacobum. Fuit ⁊ secũ in monte in trãsfiguratiõe. vt habet Mat. xvij. vbi legit. Sumpsit secũ iesus petrum iacobũ ⁊ iohãnẽ ⁊ duxit eos i mõtem seorsum. ⁊ transfigurat⁹ ẽ coram eis. Fuit etiã cuz eo in monte oliueti in oratiõe Mat. xxvj. vbi legit. Assumpto petro ⁊ duob⁹ filijs zebedei cepit cõtristari. Hic beatus petrus dedit nobis exemplũ vt sicut ipe dominũ dilexit sic ⁊ nos facere debem⁹. Juxta illud Deut̃. vj Diliges dñm deum tuũ ex toto corde tuo. ⁊ si ip̃m diligimus veraciter nos reamabit. Juxta illud Prouẽ. viij. Ego diligẽtes me diligo Ter tio colũba p cantu habet genituz sicut dic̃ Glo. super illud Cañ. j. Oculi tui columbarũ. ⁊ p̃n/cipaliter tunc gemit q̃n pullos de nido pdidit aut parem suum amisit. Ita beatus petr⁹ spiritualiũ filiorũ hoc est bonorũ operũ ⁊ xp̃i amissionem per peccatũ trine negationis iugiter p leticia gemitum habuit ⁊ fletum. quia non diu tardauit. sed statim exiuit ⁊ fleuit. vt habetur Matth̃. xxvj. Et dicit Egesip⁹ papa Quãdo petrus culpam negationis ad memoriaz reducebat lachrymas vberrime emittebat. ⁊ illõ de eo in consuetudinem duxit vt eius facies tota exusta lachrymis videbatur. Et dicit Clemẽs papa: q̃ audito in nocte gallicãtu ad orationẽ surgere cõsueuit. ⁊ tunc similiter ad fletum prorũpere solebat. Nouerat eni q̃ peccata lachrymis purgãt. Ideo dicit beatus Ambr̃. ⁊ habetur de peni. dis. j. circa p̃cipium in. c. petrus. Voluit petr⁹ ⁊ fleuit. qz errauit vt homo. hoc ẽ mortaliter peccauit. Scio q̃ fleuit. lachrymas eius lego satisfactionẽ non lego. hec ille. Hꝫ fuerunt lachryme doloris ex eo q̃ p̃sentia christi post ascensionem caruit. Ideo vt refert clemẽs papa q̃ semper in sinu suo sudarium portabat quo crebro lachrymas tergebat quãdo dulcis allocutionis ⁊ p̃sentie dñi memor erat p̃ nimia amoris dulcedine lachrymas cõtinere non potuit. O peccatores sequimini ⁊ hũc penitentez ⁊ lachrymantem si secuti estis deuiantẽ. Quia dicitur in cano. de peni. dis. j. c. lachryme. Per Chrys. Lachryme lauãt peccatũ quod pudor est confiteri. quasi diceret. Si aliqđ peccatũ est tam magnuz qđ cum pudore confiteatur nõ est ꝓpterea desperandum. quia p lachrymas illõ

deletur. si tñ cõfessio prius precesserit. si fuerit opportunitas alʒ lachrymę non lauarent. Sed petrus solum lachrymis deleuit peccatũ. quia fortassis ꝓfessio nõ erat instituta Sz ꝓhdoloꝛ sunt infiniti peccatores qui licet secuti sũt errãtem imitari tamẽ nolũt ⁊ lachrymantẽ. ℙetrꝰ dũtaxat trinies dominũ negauit. sicut sibi ꝑdixerat dñs. Amẽ dico tibi anteq̃ gallꝰ cãtet terme negabis. ☙Matth̃. xxvj. Isti autẽ centesies et fortassis millesies ipm abnegauerunt q̃uis non ꝛbis tñ factis. quotiẽs eni moꝛtaliter peccant: totiens xpm negant. ⁊ tamẽ de illo nolũt gemere neq̃ flere. sed se iactare potiꝰ ⁊ gaudere. ⁊ de his verificaꝯ illud sapientis. Letantur cum malefecerint ⁊ exultant in rebus pessimis ℙꝛou. ij. Si autem audiunt beatũ ☙Augl. in li. de salutaribus documẽtis dicentẽ. Nec quodlibet scelus coꝛam deo tam abominabile est q̃ ꝑterita peccata vnicuiq̃ reminiscendo gaudere: ⁊ inde exultare: ⁊ i eis semp iacere. De hoc etiam pocta. Dupliciter peccat qui se de crimine iactat. Quarto colũba aliquãdo habet hãc ꝓpꝛietatẽ alias ad rete ducẽdo. sicut de hoc refert magister libꝛo ꝓpꝛietatum. xij. ℙ colũba aliquando domatur. ⁊ ad deceptionẽ siluestrium informatur quemadmadũ sciunt aucupes Illa autẽ cum sic est instructa siluestribꝰ se sociat. ⁊ eas ad rete ducit. ⁊ vt callidiꝰ decipiat rete cum alijs consueuit subintrare. Istam ꝓpꝛietatem etiaz habuit beatus ℙetrus. a christo natꝰq̃ fuit domatus. ⁊ a spiritusancto i die pẽtecostes plenꝰ informatus ad columbas siluestres hoc est infideles capiendos. Ideo illis se sociauit quãdo eis ꝑdicauit ⁊ eos ad rete fidei duxit. quia legitur Act̃. ij. vna ꝑdicatione tria milia adduxit. Alio autem die duxit ad rete fidei q̃nq̃ milia hominũ. vt habeꝯ Act̃. iiij. Ut autez duceret ipos caute ad rete christi. cũ eis rete subintrauit. quia cũ eis captiuus fuit non semel sz pluries. Nam vno modo a theophilo ꝓside antiochie ciuitatis. de qua captiõe habetur in kathedra petri. Alio modo captus fuit ab herode agrippa. sed angelus domini ipsuz liberauit. Act̃. xij. Tertio captus fuit a Nerone. ⁊ hoc fuit hodie. sed illa captio eum nõ impediuit quin ad rete fidei adduceret duas colũbas spirituales scz ☙Marcellũ ⁊ ☙Martinianũ ℙaulini militis seruos. Et illi ipm libere abire ꝓmiserunt. Ultimo captus fuit a militibus. et ꝓfecto agrippe ꝓsentatus vt dicit in legenda. Ita facere debent ꝑdicatores moderni vt ad rete fidei adducãt columbas indomitas scilicz peccatores. etsi necesse fuerit se cum eis capi. h̃ est occidi. permittant. Quinto columba ẽ auis ꝓtim medicinalis. quia dicit ☙Cõstantinus medicus in viatico q̃ habet sanguinẽ medicinalẽ qz sanguis columbe sub dextera ala extractus ⁊ calidis oculis instillatus dolorem mitigat et pellem sanat. Ita beatus petrus fuit medicus tam coꝛporis q̃z anime. Nam multis infirmis medelã ꝓstitit cum vmbra sui coꝛporis ipos sanauit. Act̃. v. Etiam moꝛtuos suscitauit vt ꝓtz Act̃. ix. vbi legit q̃ in Joppen fuit quedã muliet nomine Tabita: que cũ moꝛtua esset miserunt discipuli ad ℙetrũ rogãtes vt veniret ⁊ eam suscitaret. Ipse autẽ veniẽs omnes ẽ cenaculo in q̃ iacebat ejecit: ⁊ ponens genua sua oꝛauit ⁊ cõuersus ad coꝛpus dixit. Tabita surge. ⁊ illa oculos aperuit ⁊ ꝓtinuo surrexit. Refert etiam Leo papa q̃ quadã die misit petrus duos discipulos ad ꝑdicandum quoꝛuz vnus nomine Franco. alter ☙Saternus est vocatus Et dum viginti dies iuissent ☙Satern⁹ defunctus est. rediit autẽ alius discipulus ad petruz ⁊ sibi nũciauit. ℙetrus autẽ tradidit ei baculũ suũ vt super defunctũ poneret. qõ cum fecisset qui iam ꝑ q̃draginta dies moꝛtuꝰ fuerat resurrexit. Ex q̃bus elicit q̃ fuit bonus medicꝰ coꝛporum. multo autem melioꝛ animaz. quia multis animabus ꝓbuit salutem: vt de illo exponi potest illud ☙Matth̃. ix. Non est opus valentibus medicus sed male habentibus. Sexto columba instruitur vt sit litterarũ gerula. ⁊ ꝓuincie ad ꝓuinciam mitis nuncia. quia fm naturam quas partes. semper redit ad ꝓpꝛia si sue libertati fuerit restituta. tali colũbe solẽt alligari litere sub ascella. ⁊ si dimittit se eleuat in aera. et nunq̃ cessat donec redeat ad sue natiuitatis pꝛinma loca. Sed quãdoq̃ ab hostibꝰ cognoscit in via ⁊ sagitta impeditur. ⁊ sic ꝓ litteri quas defert vulneraꝯ. vt dic̃ magister. xij. libꝛo ꝓpꝛie. Ista ꝓpꝛietas cõuenit beato petro: quia fuit instructus a christo vt eẽt gerulus litterarũ sacre scripture. ⁊ ei cõpetit illud ℙhiere. j. Ad omnia que mittam te ibis ⁊ vniuersa que mandauero tibi loqueris ad eos. Sed qz dilexit locum ad quẽ fuit natus. hoc est celestẽ hierusalẽ. Juxta illud ꝑs. xxv. Domine dilexi decoꝛem domus tue. Joo assumpsit litteras dominicas ⁊ poꝛtauit de vna ꝓuincia in aliaz. de hieusalẽ in antiochiam. de antiochia in italiã. vt sic poꝛtãdo. veniret ad locum cõcupitũ. hoc est ad celũ. Sz anteq̃ ibidẽ ꝓuenit cognitus fuit ab hoste christianoꝛ Neroneꝛa quo hodie ꝓpꝛe litteras sacri euangelij ⁊ veritatis est occisus. Et quomodo hoc factum est patet in legenda.

Sermo secũdus de eisdem aplis.

Jonathas et saul amabiles. vbi supꝛa. Dicũt naturales quãto animal nobilius est ⁊ dignius tãto alia ipsum honoꝛãt ⁊ locum ei dant. qõ ꝓncipaliter

videmus ꝺ leone qui ẽ rex animaliũ ꝺe quo refert Isoli. de mirab. mũꝺi. ꝙ in eo loco vbi voluerit manere nullũ animal ꝓ tũc audeat apparere. sed fugiũt locũ sibi solitariũ tãꝯ dignissimo relinquẽtes'. ⁊ alia sibi mãsionis loca vsurpantes. Moraliter sic est etiã in sancta ecclesia ꝙ quãto ꝓsona est nobilior dignitate tãto etiã alij debẽt illã honorare ⁊ sibi locum dare. sicut docuit sapiens Catho dicẽs: maiori cede. Ex quia beatus petr⁹ fuit sum⁹ pontifex ⁊ nobilissimus in dignitate. maior homine. minor tñ deo. vt extra de trãslati. ꝓla. Inter corporalia Ad hoc etiã denotandũ dñs alijs dixit apl'is. Laxate retia in capturã. ad petrũ ait. ducin altum. Ideo decẽs fuit vt paul⁹ qui erat minor in hac dignitate cederet petro i officio hodierno. ⁊ sibi solitarie locũ daret Quapropter Gregori⁹ papa instituit vt dicit Guil'. in rõnali diuinorũ. lib. vij. vt tm̃ officiuz petri heri est celebratum. qr omnis cant⁹ tam i primis vesperis matutinis ꝯꝫ in missa de ipo solo fuit. Tum qr ecc'lia beato petro fuit dedicata. Tum qr ipse prior fuit cõuersione. Tum qr maior dignitate vt hebetur. ij. q. vij. ¶ Paulus. qr romane ecc'lie tenuit ꝑmatum. Sed hodie statuit ecc'lia festũ beati pauli celebrari. ꝙ tamẽ sicut petr⁹ heri est occisus ⁊ i morte ab eo nõ est diuisus. vt dicũt verba ꝓlibata. In ꝙbus a duob⁹ cõmendatur ¶ Primo a vite curiositate. ibi. Saul ⁊ ionatas Secundo a mortis inseparabilitate. ibi. in morte nõ sunt. De ꝑmo est notãduz Raban⁹ dicit ꝙ paul⁹ ante dictus ẽ Saul⁹ a saul supbo rege. Ex post cõuersionẽ dict⁹ est paulus quasi paruus a modico ⁊ humili spiritu. Sed põt beat⁹ paulus saulo regi in aliquib⁹ cõparari. ¶ Primo ꝓpter sãcte ecc'lie ꝓ ipo petionẽ faciẽte. j. Reg'. vij. quãdo saul petit⁹ est in regẽ cõgregati sũt vniuersi maiores natu israel ad Samuelẽ ⁊ dixerũt Ecce senuisti. ⁊ filij tui nõ ambulãt i vijs tuis. cõstitue nobis regẽ vt iudicet sup nos siẽ vniuerse habẽt nationes. Samuel autẽ displicuit sermo iste ⁊ orauit ad dñz ⁊ ꝑdixit eis ius regis filios vr̃os tollet ⁊ faciet sibi eqtes. Ex nolluerũt audire eũ ⁊ dixerũt. nequaꝯ. rex erit super nos ⁊ pugnabit ꝓ nobis bella nr̃a. Et samuel dedit eis Saul in regẽ. Quid ꝓ populuz israel nisi vniuersitas xp̃ifideliũ ꝙ vident deuz ꝓ fidem designat. hi cõgregati sunt vnanimiter in orationib⁹ suis ad samuelẽ ꝙ interꝑtatur postulatus significans xp̃m. ꝙ ante aduentum suũ a ꝓphetis sanctis fuit instanter postulat⁹. ⁊ petebãt ipm vt daret eis regẽ. hoc est ecc'lie fidelẽ rectorem beatũ paulũ ꝙ prius erat ecc'lie ferus deuastator. Et ꝑcipuus qui hoc petiuit fuit beatus Stephan⁹ ꝙ ꝓ ipo sollicite orauit quãdo lapidantiuz vestimenta seruauit. et pie credenduz ẽ. ꝙ ¶ Paulus ꝑcibus Stephani est factus eccleste defensator ⁊ rector. Illud etiaz declarat beatus Aug⁹ in sermone de sctõ Stephano dicens: Ut noueritis quantũ valuerit oratio sancti stephani. recurrite nobiscũ ad illum adolescentẽ nomie Saulũ qui cũ sanctus Stephan⁹ lapidaret oiuz vestimẽta seruabat ⁊ tanꝯ manib⁹ eum lapidabat. Cui xp̃s dixit cõtra talia mala que cõmittis in me ob hoc qui dem olim debui ꝑdere te. sed Stephan⁹ meus orabat ꝓ te. Et infra. Si stephan⁹ martyr nõ orasset paulũ ecclesia nõ habuisset. sed ideo deterra est paul⁹ erect⁹. quia in terra inclinat⁹ exauditus est stephan⁹. hec Aug⁹. Ex illo dicto elucet manifeste ꝙ recte sicut saul petit⁹ est i regem. sic paulus postulat⁹ est in rectorẽ. Samuel aũt hoc est xp̃s vocem audiuit postulantiũ. ⁊ dedit eis paulũ in rectorẽ. quãdo ipm de lupo fecerat agnũ. de ꝓditore seuissimo ꝑdicatorem fidelissimuum. vt habet Act'. ix. Ex quia decet ecc'lie rectorẽ esse sapientez. Ideo chr̃ist⁹ ver⁹ Samuel instruxit eum. sicut samuel saul de p opulo regẽdo. ideo dicit ad Gal'. j. Notuz vobis facio fratres euangeliũ qꝺ euãgelizatũ est a me. qr non ab homie accepi illud. sed per reuelationẽ iesu xp̃i. Secũdo compatur saulo ꝓpter vite pfectionem. quia legitur de saul. j. Regl. xiij. ꝙ i ꝓncipio sui regni ⁊ sue vnctiõis multum ꝓfecit in ꝟtute. etiam dicit ibidẽ saul erat puer vni⁹ anni cum regnare cepisset. qꝺ exponens Nicola. de lyra dicit. Hoc est erat ita innocẽs ⁊ purus a peccato sicut ẽ puer vni⁹ anni. quia domin⁹ dedit sibi gr̃am iustificãtẽ ipm disponẽs ad suum officiũ exercenduz. ⁊ ipe nõ posuit obicem diuine sapiẽtie ⁊ gratie ꝓ tũc licet postea fact⁹ est malus. Ita beatus paul⁹ statim in ꝓncipio sue cõuersionis non modicũ ꝓfecit in virtute. ſz multũ. quia statim ꝑdicauit chr̃istũ quẽ ꝑsequebatur. Act'. ix. ꝙ igressus in sinagogas ꝑdicabat dominũ. quoniam hic est fili⁹ dei. ⁊ hoc fuit statim post baptismũ Et sequit ibidez. ¶ Paulus autẽ magis cõualescebat scz ꝓcedens de bono in melius ⁊ cõfundebat iudeos qui habitabãt damasci affirmãs quoniã hic ẽ xp̃s. Ex aũt in tota vita ꝓficiebat in bono ⁊ salubri fine terminauit ipse testaꝺ dicens: Bonũ certamẽ certaui. cursuz consũmaui. in reliquo reposita est mihi corona iusticie quã reddet mihi dñs in illa die iustus iudex. ij Timoth. ij. Utinã ⁊ nos hunc beatissimũ apostolũ in hoc seqremur peccata dimittẽdo. i bono ꝓficiendo. ⁊ cursu bono vitam nostrã finiẽdo. vt ꝙlibet nostrũ dicere posset. bonum certamen certaui. Sed heu ꝙdam nostrũ inchoant i ꝓncipio virtutes sectando. sed in fine male terminando. Recte sicut rex Salomon qui dum esset iuuenis fuit ꝟtuosus ⁊ sapientiã a deo petiuit vt posset regere populũ suũ. vt habet'. iij.

Regl. iij. Ez postq̄ senuit coz eiꝰ fuit depzauatū p mulieres vt idola adozaret q̄ pziꝰ vexꝫ deū isrl adozabat. iij. Regl. xj. Sed vtiq̄ scriptū ē q̄ pseuerat in finē hic saluꝰ erit. Matth. xxiiij. Tertio cōparat saul ꝓpter pfectionē. qz legit de saul. j. Regl. ix. q̄ erat ō tribu beniamin electus ꝛ bonꝰ. ꝛ non erat vir de isrl melioz eo. ab humero sursum eminebat sup oēm ppl'm. Sic beatꝰ paulꝰ fuit ō tribu beniamin vt ipe testat ad Phil. iij. Et fuit vas electū ꝛ bonū. Juxta illud Act. ix. Vas electionis ē mihi iste vt portet nomē meū coꝝ gentib⁹ ꝛ regib⁹ ꝛ filijs. Qz etiā fuit optimꝰ in oi pplo declarat Chzy. in libzo de laude Pauli dicens. Nihil ꝑsus errauit q̄ pzatū quoddā inligue ꝛtutū ꝛ paradisuz spūalez Pauli animā nūcupauit. ꝛ subdit ostēdens q̄ ipe omnia bona pzioꝝ sanctoꝝ habuit ꝛ ipos excellit. vt habet in Hmō. Beniamin lupꝰ rapax. vt ptz de eiꝰ ꝓuersione. Quarto cōparatur saul ꝓpter eiꝰ feruētē dilectionē. qz legit de saul q̄ erat feruens amatoz sibi cōmissoꝝ. vt habet. j. Regl. xj. Luz Naab amonites viros Jabes obsedit miserūt illi nūcios ad iudeos vt eis auxiliū ꝓstarent. ꝛ hi nūcij etiā venerūt ad saul q̄ tam erat rex electus. Cum igit venissent nūcij venit saul de agro sequens boues. ꝛ illi narrauerūt ei. ꝛ insilijt spūs domini ī saul. ꝛ iratꝰ est furoz eiꝰ. assumēsq̄ boue consscidit in frusta ꝛ misit in oēs terminos filioꝝ isrl ꝑ nūcios dicēs: Quicūq̄ nō exierit ꝛ secutus fuerit saul. sic fiet bobus eius. Inuasitq̄ timoz dñi populū. ꝛ cōgregati sunt tricēta milia filioꝝ isrl. sed ꝛ filioꝝ Juda triginta milia ꝛ cum istis saul populū suū liberauit. Ita beatꝰ paulus feruidus erat amatoz populi sui comissi. et plusq̄ saul. qz plerūq̄ opus ꝓpziuz deserebat ꝛ ꝓdicationi insistebat vt solū peccatozes a potestate Naab. hocē a serpente infernali liberaret. Dicit enī Haymo. a pullox cantu vsq̄ ad q̄ntam hozam laboꝝi insistebat manuū. deinde ꝓdicationi vacabat. ita vt plerūq̄ vsq̄ ad noctem sermonē ꝓtrahebat. De eius amoze erga populū legit q̄ Jobes Chzy. in libzo ō laude Pauli dic. Ut ferrū in ignē missum totum ꝓfecto ignis efficit. Sic paulꝰ charitate succesus effectus ē totꝰ charitas. Qui q̄si cōmunis totiꝰ mūdi esset pater. ita in amoze hoiuz ꝛ ipos eoꝝ imitabat parētes. imo cūctos non solū carnales sed etiā spirituales sollicitudine. ac etiaz pietate superabat. Omnē enī pzorsus hominē deo exhibere cupiebat. quasi enī vniuersuz oꝛbem ipe genuisset. sic omnes in dei regnū festinabat inducere. coꝛpus ꝛ animam ꝑ his quos diligebat impendēdo. Sicut ꝛ ipe testatur. ij. Corl. xij. Ego libētissime impendā scz nō soluz spūalia. sed etiā tēporalia ꝛ supimpendar moriendo ꝓ animab⁹ vestris. Refert etiā Greg⁹ turonensis q̄ etiā quendaz desperatū a diabolo liberauit dicēs: q̄ q̄dam desperās laqueum sibi parauit nomen tamē pauli desperādo sem per inuocabat dicēs: Adiuua me sancte paule tūc affuit quedā vmbza squalida hoꝛtās eū dicens: Eia vir bone age q̄ agis ꝛ mozā ne feceris. At ille semp parans laqueū dixit Beatissime paule adiuua me. Expedito iam laqueo affuit alia vmbza tāq̄ hois dicens illi q̄ hominē hoꝛtabat: Fuge miserrime qz paulꝰ aduocatꝰ venit. tūc squalida vmbza euanuit. ꝛ homo ad se rediēs laqueū in terrā ꝓiecit ꝛ penitentiā cōdignam suscepit. Quinto cōpatur saul ꝓpter deploꝛationē. Nā legit. ij. Regl. j. q̄ saul mozꝛtuus est ꝛ a dauid deplancꝰ. Naz cū audisset mozte saul ꝛ Jonate apprehēdens vestimenta sua scidit in signū tristicie. ꝛ omnes viri q̄ erāt cum eo plaxerūt ꝛ ieiunauerūt vsq̄ ad vesperā Sic mozs beati pauli a viris sanctis ꝛ mulieribus deuotis deploꝛata ē ꝛ ꝑcipue a discipulo Dionysio q̄ in epla ad Thi. dicit. Quis dabit oc̄lis meis aquas ꝛ pupillis meis fontē lachzymarū vt plozē die ac nocte lumē ecc̄lie xp̄i qō extinctū est. Quis non induet gemitū. aut nō vestiaf̄ lāguoꝛib⁹ ꝛ mēte attonitꝰ nō obstupescet. Ecce enī ꝑetrꝰ fundamentū ecc̄lie xp̄i. gl'ia sanctoꝝ aplox a nobis recessit. ꝛ nos oꝛphanos dereliq̄t. Pauluscq̄ gētiū familiaris. cōsolatoꝛ paupex deficit nobis ꝛ vlterius non inuenit q̄ fuit pater patrū. doctoꝛ doctoꝝ. pastoꝛ pastoꝛrum. Abyssum sapiētie. fistulā altisonā. p̄dicatozem veritatis. in fatigabilē dico paulum noꝛbilissimū apostolū. Hic angelus terrestris ꝛ homo celestis. imago ꝛ sīmilitudo deitatis ꝛ spiritus septiformis omnes nos dereliquit. nos intuq̄ inopes ꝛ indignos in hoc mūdo contēptibili ꝛ maligno ꝛ ingressus est ad dominū deuz suuz ꝛ amicū. Heu frater mi Timothee dilecte aie mee. vbi ē pater tuus mgr̄ ꝛ amatoꝛ. Ad̄ te salutabit. Ecce enī oꝛphanus factꝰ es ꝛ solꝰ remāsisti. ꝛ infra Ubi ē cursus pauli ꝛ laboꝝ scīo rū pedū eiꝰ. vbi ē os loquēs ꝛ lingua ꝓsulēs et spūs bñplacēs deo suo. Quis nō plozet ꝛ vlulet. Naz q̄ meruerūt gl'iam apud deū. tanq̄ malefactoꝛes tradūt in mozte. Ue mihi quoniā in illa hoza intuitus sum coꝛp⁹ sanctū sanguie inocenti cruentatū. Heu mihi pater mi doctoꝛ ꝛ magister non q̄dem reus tali mozte extitisti. Nunc ergo quo ibo te querere christianoꝝ gloria et laus fidelium. Quis cōtitefcere fecit voꝛcem tuam. fistula ecclesiarū. fistula altisona per lectrū psalterij decacoꝛdi. Ecce introisti ad dominū deuz tuū quem desideraſti ꝛ toto affectu concupisti. hec ille. Nos siquidem etiaz hodie debemus partim flere partim q̄ gaudere. Flere quidem. quia de terris recessit tam egregius ꝓdicatoꝛ ꝛ gentium illustratoꝛ. gaudere vero

quia ad christum abijt vt sit p nobis sedul⁹ imꝑ plorator. Ideo clamare debemus ad ipsum et dicere illud quod canit ecclesia. Sancte ꝑaule apostole ꝓdicator veritatis ⁊ doctor gentiũ intercede p nobis ad deum qui te elegit. ⁊ hoc quo ad ꝑmum. Actum ad secũdum cõmendãtur a mortis inseparabilitate. cum dicit. in morte non sunt diuisi. Circa quod notãduꝫ dicunt naturales q turtur cum suo pari semel in dilectione federata. amodo simul manẽt. simul volant. ⁊ sedent: donec morte corporaliter separãtur. ⁊ hoc est magnuꝫ signũ amoris naturalis. ꝑ turturem hic intelligitur beatus ꝑetrus quia recte sicut turtur semp gemit. sic ipe fuit i cõtinuo gemitu post peccatum. Hic semel sociatus in dilectione ꝑaulo pari suo quo ad meritum. vt dicit .ij.q.vij. paulus. Nunq̃ voluit ab eo separari per desideratã charitatez q̃uis essent interdũ localiter sepati. Nec etiã in morte sunt diuisi. quia dicit ꝑelagius papa ⁊ habetur dis.xxj.c.q̃uis. ⁊ dis.xxij. Sacro. Qꝫ eadem die eadez hora sunt occisi sub Nerone imperatore Anno.xiiij. imperij eius. Sed vt ait Vincentius in speculo histo.lib.ix.c.ix. q hoc vicesimoquinto anno fuit a promotiõe ꝑetri in sedem romanam. ⁊ vicesimonono a cõuersione sancti ꝑauli. Ideo canit ecclesia. Glorioſi ꝓncipes terre quomodo in vita sua dilexerunt se ⁊c. Ad hoc etiam q simul passi sunt sonat dicum beati Dionysij in epistola ad Timot. dicẽs: O frat Timothee si vidisses agones consũmationis eorum defecisses quidem ꝓ tristicia ⁊ dolore. quis non fleret illa hora quãdo ꝓceptum sententie egressum est in eos vt ꝑetr⁹ crucifigeret. et ꝑaulus decollaretur. vidisses tunc turbas iudeorum ⁊ gentilium ꝓcutientes eos ⁊ expuentes in facies eorũ. Aduenięte autem terribili tẽpore cõsũmationis eorum cũ separẽtur ab inuicem. ligauerunt columnas mũdi non vtiq̃ absq̃ fratrũ gemitu ⁊ plãctu. Tũc ait ꝑaulus ꝑetro. ꝑax tecum fundamentũ ecclesiarum ⁊ pastor ouium ⁊ agnorũ dei. ꝑetrus autem dixit ad ꝑaulum. Vade in pace ꝓdicator bonorum morum. mediator ⁊ dux salutis iustorum. Cũq̃ elongassent eos ab inuicẽ. secutus sum magistrum meum. non enim in eodẽ vico eos occiderũt. hec ille. Nec etiã post mortem sunt ab inuicem diuisi. quia idem Dionysius in eadem epła ad Timot. dicit. ꝑesto erã in die victimationis eorum ⁊ post mortem illorum vidi eos inuicem manu ad manum intrãtes portas vrbis indutos veste luminis ⁊ corona claritatis et lucis ornatos. hec ille. Et nunc in eternum nunq̃ ab inuicem diuidentur. sed summa pace et claritate perfruentur. Quomodo ꝑaulus ad hãc peruenit gloriam. patet in legenda.

Sermo tertius de eisdem aplis.

Fecit deus duo luminaria magna ⁊ posuit ea in firmamento. ita scribitur Gen̄.j. Dicunt naturales ⁊ videmus ad experientiam q firmamentum est multis luminaribus multuꝫ decẽter ornatuꝫ. inter q̃ sũt maiora ⁊ clariora sol ⁊ luna. quia ꝑm Ambro. in exame. Sol est oculus mũdi. iocũditas dei pulchritudo celi. Et luna est decor noctis emulatrix solis. ⁊ dominatrix maris. Mystice. sic sancta mater ecclesia multis est sanctis doctoribus illustrata ⁊ ornata qui dicũtur luminaria mundi. Juxta illud Matth.v. Vos estis lux mundi. Inter hec tamen sunt maiora ⁊ lucidiora lumina beati apostoli ꝑetr⁹ ⁊ ꝑaul⁹. De quib⁹ dicit Apoc.xij. Hi sunt duo candelabra lucentia ante dominum. ꝑer solem qui est rex planetarũ diem illuminans ⁊ iocũditatem ei ꝓstans ꝑetrus intelligitur qui est ꝓnceps ⁊ caput omniũ apostolorũ. vt habet̃ .ij.q.vij. ꝑuto. Et fuit illuminator diei. hoc ẽ populi iudeorum. in quo fuit lux fidei ⁊ legis diuine. p lunã que est illuminatrix noctis ⁊ decor ꝑaulus intelligitur. quia fuit decor populi gentiliuꝫ in q̃ erant tenebre ignorãtie ⁊ infidelitatis. quas tenebras ab ipis depulit ⁊ lumen fidei infudit vt de ipo verificari possit illud Esa.xlix. Dedi te in lucem gentium. Ideo figurati sunt Gen̄.j. vbi legit̃. q deus fecit duo lumiaria magna luminare maius vt ꝑesset diei ⁊ luminare minus vt ꝑesset nocti. vbi p lumiare maius ad ꝑsens intelligit̃ ꝑetrus qui erat maior in dignitate papali ipo paulo. vt habet̃ i cano .ij.q.vij. paulus. Sed p lumiare min⁹ ad ꝑsens paul⁹ intelligitur qui paru⁹ fuit in humilitate. Sz magnus in sanctitate ⁊ ꝓdicatione. ꝑm q canit ecclesia. Magnus sanct⁹ paulus vas electiõis. ⁊ hoc etiam volunt ꝟba ꝓlibata. Fecit deus duo luminaria magna. In q̃b⁹ ꝟbis a duob⁹ collaudantur. ꝑimo ratione maioritatis. ibi. Fecit deus duo lumiaria. Scdo rõne firmitatis. ibi. posuit ea in in firmamẽto. De ꝓmo est notãdũ dicunt naturales. stelle i firmamẽto situate sũt magne ⁊ multuꝫ excellentes. quia minima stella visu notabilis. ẽ maior tota ẽra. tñ sol ⁊ luna magis ꝑemiẽnt in quãtitate ⁊ maiora nob apparẽt̃. ⁊ multo fortius illuminãt q̃z aliqua aliarum stellarũ vt videmus. Sic spũaliter in ecclesia sũt ⁊ fuerũt multa ⁊ magna spũalia lumina sancti doctores ⁊ apli. Sz inter illos ꝑeminẽt petrus ⁊ paulus recte sicut sol ⁊ luna iter alia astra. Teste Ambꝝ. in sermo. hodier. festiuitat̃ Beati inq̃t petr⁹ ⁊ paul⁹ eminẽt inter vniũsos ⁊ peculiari q̃daz ꝓrogatiua ꝑcellunt quẽ inter eos alteri ꝓponã incertũ est. ꝑuto enim illos equales meritis q̃ sũt equales passione. Et sicꝫ

eos fidei deuotione vixisse q̃s similes videm⁹ ad martyrij gloriam puenisse. Nõ enī sine causa factum putam⁹ q̃ vno die vno in loco vni⁹ tyrãni tollerauẽ sentẽtiã Uno die passi sunt vt ad xp̃m pariter puenirẽt. vno in loco ne alteri roma deesset. ſ̃b vno psecutore. vt equalis crudelitas vtrũq̃ cõstringeret Dies ergo p̃ merito. locus p̃ gl̃ia. psecutor aũt idem decretus ẽ p̃ v̈tute. hec ille. Et in quo tandez loco martyriũ ptulerunt. q̃ in vrbe roma q̃ p̃ncipatum et caput tenet nationũ. Qua autoritate claret q̃ sint magni quo ad martyriũ ⁊ quo ad locũ Jõ cum dicit. Fecit deus duo luminaria. est sciendũ. q̃ p̃ solẽ ⁊ lunaz hi duo discipuli recte designant multiplici de causa. Primo rõne eccl/ psis. q̃ videm⁹ naturaliter q̃ sol interdũ patit ecclipsim. ⁊ hoc fit in cõiunctione noui lunij cũ corpus lunare interponit inter solẽ ⁊ aspectuz nostrũ. ⁊ sic videt obumbrari. Idem videm⁹ i luna. q̃ recipit lumẽ a sole. ⁊ quãtũ a sole nõ illuminat tantũ ecclipsim patit. sicut quãdo terra interponit inter solez ⁊ lunã. Tãtũ enī luna obumbrat. quãtũ solis lumẽ occultat. vt aiũt omnes naturales. Sic ista gloriosa lumia eccli psim passa sũt. Petr⁹ quado xp̃m negauit. tũc peccauit mortaliter ⁊ obumbrat⁹ fuit. ⁊ hoc p̃ dixit Johel ꝓpheta. c. ij. Sol cõuertet in tenebras anteq̃ veniet dies dñi scz passionis. quia ante passionẽ xp̃m negauit. vt habet Matth̃. xxvj. ⁊ habetur trãsumptiue. xlv. di. licet plerunq̃. Paulus etiã tũc ecclipsim patiebat q̃ñ fideles psequebat ⁊ eccl'iaz dei cum accepit literas a p̃ncipe sacerdotũ in damascũ. vt si ibi i ueniret vtros dei vinctos p̃duceret in hierl'm. sic habet Act. ix. Et hoc ipe testat ad Gal. j. Audistis inquit aliquãdo cõuersationẽ meaz i iudaismo. quomodo supra modũ psequebar eccl'iam dei. ⁊ expugnabã illam. Sed q̃ naturaliter ecclipsis solis ⁊ lunẽ nõ diu durat. ſz aliquãdo ad horã vel dimidiã vel plus aut min⁹. sic ⁊ ipsi non diu in tenebris pmanserũt. Nam petrus lumẽ cognitiõis p aspectũ pij magistri statim recepit ⁊ amare peccatuz defleuit. quia exiẽs foras fleuit amare. Matth̃. xxvj. Sic ⁊ paul⁹ statim vt cognouit q̃ erraret errorẽ correxit. quia dicit ad Gal. j. Cum placuit ei qui me segregauit ex vtero matris mee et vocauit p gr̃am suaz vt reuelaret filiũ suũ in me vt euãgelizarem illũ in gentib⁹. cõtinuo nõ acquieui carni ⁊ sanguini scz iudeis legem carnaliter intelligẽtibus. quasi diceret. sed euãgelizo ⁊ correxi errorẽ. quia dicit Amb̃. super. j. Timo. j. q̃ post peccatuz paulus tantã spem didicerat i eo q̃ ante negabat vt plus gauderet patiendo q̃ pus exultauerat in psequendo. quia nõ malicia hoc agebat. sed errore. cui facile potest cũ resipiscit ignosci. hec ille. Ita nos discere debemus ab istis gloriosis apostolis vt si fuerim⁹ obtenebrati peccatis q̃ non in tenebris maneamus. ſz peccata corrigam⁹ sicut ipi. quia dicit Clemẽs tertius papa. Et ponit extra ō eo qui duxit in matrimoniũ quã polluit p adulteriuz c. Cum haberet. q̃ peccata nõ diminuũtur diuturnitate tẽporis sed augentur. Quia fm Gre goriũ in moralib⁹. Peccatũ quod nõ per penitẽtiam diluitur mox põdere suo in aliud trahit. Sed poc non ꝓpendũt miserrimi peccatores qui heu non per annũ vnuz. sed per multa annorũ curricula in peccatis pseuerant. Ysaie tendãt dictũ Ysidori in libro sententiaz. Negligẽ simũ est peccare. sed pius est consuetudinem peccandi facere. ad illud facile tẽdit ab illo autem cum labore surgitur. Nec etiã illud considerant extra de simonia. c. Cũ in ecclesie corpore. Tãto grauiora sũt peccata quãto diuti⁹ in felicem animã detinẽt allig̃atam. Secũdo Petrus ⁊ Paul⁹ cõparant his planetis ꝓpter potestatem opationis. quia videmus naturaliter de sole q̃ habet optimã potestatez sup his que sunt in celo. sup terram ⁊ infra terram. In celo quidem. quia omnes stellas illuminat. ⁊ illud lumẽ capiunt a sole. quemadmodũ Aristo. dicit in li. de elementis. Sol inquit habet lumen ꝓprium. stelle ⁊ luna habẽt lumẽ acquisitum. Sup terrã autem. quia supficiem terre floribus ⁊ herbis vestit. ⁊ nihil crescit vbi sol non ptingit. Ideo dicit Aristo. ij. Phi. Homo generat hominẽ ⁊ sol. Infra terrã autem. quia lapides p̃cioſi virtute solis infra terram generant. ⁊ ni ſi virtus solis cooparet nequaq̃ in v̈tutem lapidis p̃cioſi verterent. Ita etiam potest dici ō luna. quia virtute sua in superioribus boni est generatiua. quia de terra aufert sterilitatem. ⁊ sic sup terram habet opatiuaz potestatez. Sic isti duo apostoli habẽt opatiuam potestatẽ supra celum. sup terram. ⁊ infra terram. Supra celũ q̃dem. quia dicit de ipis Apoc. xj. Hi sũt due olive ⁊ duo cãdelabra lucẽtia añ dñm. habent enī potestatẽ claudẽdi celũ ⁊ aperire portas eius. q̃ lingue eorũ claues celi facte sunt. Nã dñs specialiter cõtulit petro claues celi cũ dixit Mat. xvj. Et tibi dabo claues regni celorũ. Jõo dicit beat⁹ Aug⁹ sermo. x. de eis. O oipotentia ⁊ ineffabilis gr̃a saluatoris. q̃s psecutorẽ Paulũ martyrẽ credidit esse venturuz. q̃s plebium piscatorẽ ap'lorz venturũ crederet p̃ncipem ⁊ regib⁹ obsistere. reges sanctificare. Regibus omnib⁹ imperare. mũdũ frenare. celum hoibus aperire. celũ claudere. Et cuz placeret imortale regnuz cõuersis donare. negare puersis. merita mũdi cognoscere. culpas ⁊ crimina hominib⁹ relaxare. O ineffabilis ⁊ imensa potestas hominẽ in terra positũ tenere celũ. Ecce nũc ad nutũ Petri diuini regis claustra

pateſcunt. Accepit a chriſto claues regni celo/
rum vt ſolutis vinculis delictoꝝ aperiret cre/
dẽtibus celum. O q̃ vicina. o q̃ pfunda reme
dia cum iuxta ſe habet mũdus dei regna ſi cur
rat ad petrũ. hec ille. Ideo dictũ eſt petro Ad
cũq; ſolueris ſup terraz erit ſolutũ ⁊ in celo ⁊c̃
Matth̃. xvj. Similiter infra terraz hoc eſt ſu
per infernũ ⁊ demones. iuxta illud Mat. xvj
Et porte inferi non p̃ualebunt aduerſus eam.
Patet etiam ex illo q̃ infern⁹ Petro obediuit
quãdo defunctuz peccatoꝛẽ reſtituit quẽ petr⁹
reſuſcitauit. vt dꝛ in legẽda. Q̃ habuit poteſta
tem ſup demones. claret de illis qui Simonez
magum p aera ducebãt quib⁹ potẽter imperа
uit vt ip̃m cadere p̃mitterent. quo imperio ob
tẽperãtes cadere velociter p̃miſerunt. De pau
lo patet q̃ demonez de homine deſperato effu
gauit. ſicut ptz in exemplo in ſermone p̃cedẽte
Ideo dicit Aug⁹ in ſermone vbi ſupꝛa. Paul⁹
factus eſt gẽtiũ magiſter. forma martyriũ. for
mido demonũ. indultoꝛ criminũ. fonſq; virtu
tum. Ideo nos ſi volumus a diabolo eẽ ſecurі
qui q̃ſi leo rugiẽs circũit querens quẽ deuoꝛet
accedam⁹ ad petrũ. ⁊ ad paulũ. quia paul⁹ de
pingit̃ cum gladio vt diabolum fuget. Si aũt
volumus intrare celum petrus habet clauẽ ia
nuam reſerandi. Ideo opoꝛtet vt eum rogem⁹
vt nobis aperiat. quia dicit Amb̃. in ſermõe q̃
incipit ꝓpitia diuinitate. Iſduto celos alit̃ ape
riri nõ poſſe niſi claues petri apli ſumpſerim⁹
quas de largitate domini ſuſcepit. ſicut ip̃e di
xit. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Imo roge
mus petrũ vt ip̃e nobis ſtanq̃ bonus ianitoꝛ ia
nuam regni celeſtis aperiat. hec ille. Tertio cõ
parant̃ hi planetis ratione ardoꝛis ⁊ frigidita
tis. qz naturaliter p̃cipimus q̃ ſol eſt cauſa ar/
doꝛis quãdo ad nos accedit ſicut in eſtate. tũc
enĩ magnũ caloꝛẽ conſueuit generare hic in ter
ris. Ecõtra luna ẽ cã frigoꝛis ſicut in nocte no
tam⁹ que cõmuniter frigidioꝛ ẽ q̃ dies. Ita be
atus petrus fuit magis calidus q̃ alij apoſtoli
qõ patet in oĩuz dimiſſione. iuxta illud Mat.
xix. quãdo dixit. Ecce nos reliquim⁹ omnia et
ſecuti ſumus te. quid ergo ⁊c̃. De quo habes
plura in ſermone p̃mo. Et cauſa huius feruen/
tis amoꝛis fuit. quia chriſtũ cognouit verũ de
um ⁊ hominẽ quãdo dixit: Tu es chriſt⁹ filius
dei viui. Matth̃. xvj. Q̃ autẽ nos non tãtũ di
ligimus. ſignũ eſt q̃ ip̃m non cognouim⁹ Ideo
dicit Chryſ̃. Vis ſcire quare non ardẽter dili
gis deum. quia ip̃m non cognoſcis. quãto enĩ
in cognitione eius bonitatis p̃ficis. tãto in ei⁹
amoꝛe exardeſcis. hec ille. Paul⁹ autẽ compa
ratur lune rõne frigoꝛis nõ q̃ non calidus fuiſ
ſet in dilectione. quia totus erat ignitus i amo
re dei ſicut ferrum ignitũ Sed quia non caluit
igne cõcupiſcentie ⁊ luxurie. ſed fuit purus ab
oĩ libidine a iuuẽtute ſua. Ideo multũ docuit
de ꝟginitate. j. Cor̃. vij. vbi inter cetera dicit.
Volo omnes eſſe ſicut ego ſum ſcz ꝟgines. Et
vere felix eſſet qui eum in mũdicia ſequeretur.
quia nulla virtus familiarioꝛ deo ſicut virgini
tas. qđ patuit in paulo. quia in tertium celũ ca
ptus fuit. Sed econtra ſũt quidam qui in iuuẽ
tute nolunt fieri cõtinentes. de quib⁹ ait Iſido
rus in li. de ſummo bono. Quidaz in iuuẽtute
luxurioſe viuẽtes. in ſenectute fieri cõtinentes
delectant̃. ⁊ tũc eligũt ſeruire caſtitati quãdo
libido eos ſeruos cõtempſit. Nequaq̃ in ſene/
ctute cõtinentes vocãdi ſunt q̃ in iuuentute lu
xurioſe vixerũt. Tales non habẽt p̃mium. qz
laboꝛis certamen non habuerũt. eos enĩ expe
ctat gloꝛia in qua fuerũt. ⁊ hoc quo ad p̃mum.
Quãtum ad ſecũduz cõmendatur ratione firmi
tatis cum dicitur. Et poſuit ea in firmamento.
Circa qđ notanduz. dicunt naturales q̃ ſtelle F
ſunt firme ⁊ ꝓpetue. neq; deficiẽt. ⁊ p̃cipue ſol
⁊ luna ſtabilita ſunt q̃ nullo modo coꝛrũpũtur
neq; poſt diem iudicij. Quia vt ait Iſi. poſt iu
dicium ſol ſui laboꝛis habebit mercedem. Naz
ſm Iſidoꝛ. Sol lucebit ſeptempliciter ⁊ nõ ve
niet ad occaſum nec luna. ſed in oꝛdine quo cre
ati ſunt ſtabunt. iuxta illud Abachuc. iij. Sol
⁊ luna ſteterũt in habitaculo ſuo. Sol in oꝛien
te. ⁊ luna i occidente ſtabũt i firmamẽto. Mo
raliter. p firmamẽtũ ſumitur eccleſia. ⁊ hoc tri/ G
plici ratione. Primo ratione ſitus. quia firma/
mentũ eſt i medio aquarũ. Sic eccleſia ſemper
eſt in medio tribulationũ. tam ex parte hereti/
coꝝ q̃ etiam ex ꝑte maloꝝ chriſtianoꝝ. Ideo
dicit p̃s. Multe tribulatiões iuſtoꝝ. Sed ſic̃
firmamentũ his aquis nõ concutit̃. ſic eccleſia
in tribulationib⁹ non deficiet. Teſte Hilari⁹ d̃
trinitate. Hoc ꝓpriuz habet eccleſia vt dum p
ſequit̃ floꝛet. duz oppꝛimit̃ creſcit. dum cõtem
nitur ꝓficit. dum leditur vincit. dum arguitur
intelligit. ⁊ tũc ſtat cum ſupari videt̃. Secũdo
ratione motus. quia ſicut firmamentũ aſcẽden
do mouet̃ ⁊ deſcẽdendo. ſic eccleſia modo aſcẽ
dendo ⁊ deſcendendo. aſcendendo per cõtem
plationẽ. ⁊ deſcendendo p vitam actiuã ⁊ hu
militatẽ. vt teſtat̃ p̃s. cvj. dicens. Aſcendũt vſ
q; ad celos ⁊ deſcẽdũt vſq; ad abyſſos. anima
eoꝝ in malis deficit. Tertio ratione cõtentus
quia ſicut firmamentũ diuerſarũ cõtinet multi
tudinẽ ſtellaꝝ quarũ vna clarioꝛ eſt q̃ alia. Iu
xta illud j. Cor̃. xv. Stella differt a ſtella. Sic
in eccl̃ia ſancti differũt i ſanctitate vt ꝟgines a
cõtinentib⁹. ꝯtinentes a ꝯiugatis. De hoc dic̃
Greg. ſup Cañ. In nuce tria cõſidera amurcã.
teſtã. ⁊ nucleuz. ⁊ habebis tres oꝛdines ſancto
rũ. Per amurcã coniugati mundi tribulationi
bus amaricati intelligunt̃. Per teſtã continen
tes ꝯtra vitia foꝛtiter dimicãtes. Et p nucleuz

Sermo

virgines deo placētes ⁊ dulciter adherentes. In hoc firmamēto posuit dominus duo luminaria magna petrum ⁊ paulū qui erant firmi ⁊ stabiles i fide. q nullo modo a fide trahi potuerunt. Et q erant firmi in charitate dei patet q romam que erat olim q̄si furibunda et occisio martyrum intrare minime timuerūt. Sicut de hoc dicit Leo papa in sermone festiuitatis hodierne. Ad hāc vrbem beatissime ꝑe. apl̄e venire nō metuis ⁊ cōsorti glorie tue paulo apl̄o aliarū adhuc eccl̄iarū ordinationib⁹ occupato. siluam istā frementiū bestiarū ⁊ turbulentissime ꝓfunditatis occeanuz cōstantior q̄ super mare graderis. Nec mundi dominā times romā qui in Cayphe domo expaueras sacerdotis ancillam. Nūquid autem iudiciū pilati. aut seuitia iudeorū minor erat. vel iudaica potestas vel in Nerone crudelitas. sed vincebat formidinē martyrū magnitudo amoris. hec ille. Et sicut in passione stabilem habuerūt firmitatez ita in iudicio stabilē sessionem. Tunc eni in habitaculo suo stabūt quando sup. xij. tronos sedebūt ad sentētie ꝓbationē. iuxta illud Mat. xix. Vos qui secuti estis me sedebitis sup sedes iudicantes duodecim tribus israel ⁊c. ⁊ h̄ quo ad secundum.

¶ Sermo in cōmemoratione ꝑauli apl̄i.

Vas electionis est mihi iste. Ita scribit Act. ix. Cōsueuerunt domini terrestres ⁊ potētes in domo sua varia habere vasa. aliqua ꝑ aqua. aliqua ꝑ vino. ⁊ reliqua ꝑ potagio. aliqua vero ꝑ nobili balsamo. ⁊ illa in quib⁹ seruari debet vinū vel balsamū debent esse electa ⁊ noua. alias vinuz destrueret. iux̄ illud Mat. ix. Nemo mittit vinū nouū i vtres veteres alioquin rūpēt vtres ⁊ vinū effundit. ⁊ vtres peunt. Sz vinū nouū in vtres nouos mittunt ⁊ ambo conseruantur A Sic etiā balsamū nobile in vasa non corea. sed argentea mittūt. vt ptz de rege Soldano. de q̄ legitur q balsamus fluit ex virgis que sūt modicum vlnis altiores. ⁊ sūt formate quasi rub⁹ rosarū. ⁊ vnusquisq habet custodē christianū qui eum colit. q⁹ se colī ab infidelib⁹ non sinit. In mense autē Martij Soldanus ꝑ se est ꝓsens. ⁊ tunc virge in modū vitis ꝓscindūtur. ⁊ scissure bombice circūligāt ⁊ subtus bombicē ⁊ scissurā parua vascula argētea iubet poni ad que balsamus stillat. ⁊ cum illa vascula sunt repleta. tunc fundit in amphorā argenteā ⁊ illud balsamū magnis personis ad se venientib⁹ impartit. Spūaliter. x̄ps est dñs celi ⁊ terre. et ē rex sup omnē terraz ꝓm ps. xlvj.. ideo more secularū dominorū habuit. ⁊ adhuc habet vasa spūalia. hoc est corda sanctor̄ In aliquibus tenet aquā sapiētie. iuxta illō Ecc̄i. xv. Et aqua sapientie salutaris potauit illū. In aliquib⁹ vinum leticie. de quo ps. ciij. Vinum leticat cor hominis. In ceteris autē balsamū gratie. ⁊ tale vas fuit beat⁹ paulus cuz dñs in ipm ꝓfecte infuderit aquā sapiētie. vt claret in suis epl̄is. Jō figurat. iiij. Reg. ij. vbi legit. Postq̄ helize⁹ venit Hiericho dixerūt ei viri habitātes. Ecce bona ē hic habitatio. sz aque pessime sūt ⁊ terra sterilis. rogauerūtq eū vt p̄ce sua sanaret aquas. ille autē postulauit vas nouū ⁊ forte aquas. et misitq sal in illud. et imposuit aque fontis ⁊ aquas dulcorauit. ꝑ helizeū h̄ x̄ps intelligit qui venit in hiericho que luna interpr̄atur. hoc est in mundū instabilē nō tunc corporaliter. q⁹ iam ascendit in celum. sed p gr̄am suom ⁊ auxilium. Vidit itaq q aque eēnt male. q⁹ sapientia hominib⁹ infusa ad terrena vtebat. ideo postulauit vas nouū ⁊ electū sanctuz ꝑau. in q̄ misit aquaz sapiētie. ip̄m docuit p se. non p alium. in celo. ⁊ nō in mūdo. sicut ip̄e testat ad Gal. j. dicens: Notū vobis facio euāgelium q̄ a me euangelizatuz est ⁊c. Infudit etiam in ip̄m vinum leticie. hoc est bonum conscientie. quia sicut ip̄e testatur. j. Cor. iiij. Nihil mihi cōscius sum. ⁊ vbi est talis conscientia. ibi mētalis leticia. iuxta illud ꝓuerb. xv. Secura mens q̄si iuge cōuiuiuz. Infudit etiam x̄ps in ip̄m balsamū plene gr̄e p̄m q ip̄e testimonium ꝓhibet. Gratia ei⁹ in me vacua nō fuit. j. Cor. xv. Ideo dicit bene in ꝓpositis vobis. vas electionis est mihi iste. In quib⁹ egregi⁹ p̄dicator a duobus cōmendat. ꝓmo a diuine gratie receptibilitate. ibi. vas. Secūdo a diuine dilectionis singularitate. ibi. electionis. De p̄mo est notandū experim̄t hoc naturaliter. si aliq̄ vas debet esse alicuius nobilis ꝓtenti receptiuū requirit q quattuor habeat i se. ꝓmo vt sit profundum vt in eo materia obseruet tuti⁹ infusa Secūdo q sit amplū. q⁹ ad ampluz magis q̄ ad strictum fundit. Tertio q sit vacuū. q⁹ si esset plenum. inabile eēt ad recipienduz. Quarto q sit solidū. q⁹ alias de facili frangeret. ⁊ supadi potestq q̄ntum vt sit mundū. ne liquor i eo infusus corrumpat. Spūaliter beatus paulus L esse debuit vas nobilissimi cōtēti scz gratie dei ⁊ sapiētie receptaculū. ideo hec p̄dicta habuit in se. ita vt de ip̄o p̄t vere dici illud Ecc̄i. xliij Vas admirabile opus excelsi. ꝓmo igit fuit vas ꝓfundum p humilitatem. quia ꝓfunde se humiliauit quādo cadens in terrā vocē ihesu audiuit se totum a se deijciens. diuini volūtati vt humilis obediens se subiecit dicēs: Domine quid me vis facere. Act. ix. q. d. Ecce nūc sum paratus tibi in omnib⁹ humiliter obedire qui ꝓus nequiter tibi repugnaui Jdeo cōpat lune q̄ est infima planeta x̄p. sic ip̄e fuit int̄ oēs apl̄os infim⁹, vltim⁹ ⁊ minimus. hoc ē humilim⁹ ip̄o

attestante qui ait: Ego sum minus apostolorũ
B non sum dignus vocari apl's qm̃ persecutus
sum ecclesiam dei. Quare autem fuit humilior
alijs ostendit Johes Chrys. in li. de lau. Pau.
dicẽs. Tãta paul⁹ tamq̃ crebra cũ deo habuit
eloquia quanta nec pphetaꝝ nec apl'oꝝ vllus
habuit per ea ipse humilior reddebat. hec ille.
Nouerat enĩ. b. Pau. illõ qõ dicit Auic. li. iiij.
de diluuijs terre. q̃ pfunda laria terre maiorẽ
suscipiũt humiditatis pticipationẽ ꝛ influxuz
qz scimus q̃ fundus terre ẽ plen⁹ lapidib⁹ pci-
osis ꝛ alijs metallis q̃ ex fodiunt vt dic̃ Auer/
rois de natura locorum. Sic pfundiora corda
boiuz. i. hũiliora magis lumen celestis gr̃e reci
piũt. Juxta illud Pꝛou. xxvij. ꝛ Jac. iiij. De⁹
superbis resistit hũilib⁹ autẽ dat gr̃am. Idcirco
paul⁹ se pfundi⁹ hũiliauit vt maiorẽ gr̃am re-
ciperet mediãte q̃ tenebras ignorãtie ꝛ pctõꝝ a
se repelleret. Qz ẽm Aug⁹. Gr̃a diuina ẽ q̃si cã
delabrũ accẽsum expellẽs tenebras vt hõ mo-
dicitatẽ suã meli⁹ cognoscat. Jdeo dic̃ Greg⁹.
Quãto q̃s mai⁹ lumen gr̃e recipit tãto se mino
rem eẽ cognoscit. Quis aũt maiorẽ gr̃am acce-
pit q̃ paul⁹ q̃ ei adhuc in vita data ẽ. vt i tertiũ
celũ rapetur. ꝛ ibi arcana dei audiret. sicut ipe
testat. ij. Cor⁹. xij. dicẽs. Scio hoiem raptũ ad
tertiũ celũ ꝛ audiuit arcana que non licet homi
ni loqui. qz ẽm docto. vt pie credit ipsi paulo
reuelatum ẽ. q̃ ex p̃mo intuitu in omnib⁹ homi
nib⁹ cognouit q̃s eẽt p̃destinat⁹ ad gl'iam. ꝛ q̃s
ad penam. ꝛ tanta gratia nulli legit apl'o colla
E ta. Jdeo fuit ceter⁹ humilior. Secũdo fuit vas
amplum p charitatez. quia tanta charitate ad
salutẽ hominũ estuabat q̃ non soluz ardenter
salutem eorum affectabat. Sed p peccatis eoꝝ
flebat ꝛ p damnatione eorum a gloria excludi
cupiebat. Teste Chrys. vbi supra. Nullus q̃p-
pe tanto affectu deflet mala pꝓria. quãtũ defle
bat paul⁹ aliena. Quẽadmodũ enĩ illũ opinar⁹
afflictum cũ perditionẽ defleret peccatoꝝ. qui
vt illi salui fierẽt a celorũ gloria cupiebat exclu
di. Nam non saluari illos multo acerbius esti
mabat q̃ seip̃m perire. Hec Chrys. ꝛ sumpsit h̃
Chrys. ex ꝓbis eius ad Roma. ix. Optabam
F egoipse esse p fratribus meis anathema. Sed
diceret aliquis. hec verba esse cõtra verũ ordi
nem charitatis. qz vnusquisq̃ debet plus pete
re salutem pꝓriam q̃ alienam. ẽm illud Aug.
sup Joh. Ordinata charitas incipit a seipso.
Et si tũc paulus voluit separari a xp̃o p salute
primorum. tunc fecit contra ordinem charita-
tis. Ad hoc dico q̃ autoritas est vera absolute
loquendo. Jdeo dictum pauli ẽm glo. Nico.
de lyra. intelligitur q̃ optabant se separi a xp̃o
p dilationem sue glorie ad tempus vt incende-
ret cõuersionem iudeorũ ad fidem christi. Vel
debet intelligi sub cõditione. si hoc eet possibi-
le appeti qõ vellet p salute aliorũ excludi. Cu-
ius simile legit Exo. xxxij. de Moyse qui po-
pulo peccante petiuit dicẽs: Dimitte eis hanc
noxam. aut dele me ꝺ libro in quo me scripsisti
Intelligendũ si hoc esset possibile. Quãtũ aũt
paulus dilatatus erat ꝛ ampl⁹ i charitate ostẽ-
dit Chrys⁹. vbi supra. Hic siquidez p illi⁹ amo-
re ꝛ dilectione non angelorũ non archangeloꝝ
dignitatem nec quicq̃ horuz cõcupiuit. qõ enĩ
erat maius omnib⁹ christi amore fruebat cum
hoc enĩ beatiorem cunctis se putabat. sine hoc
autem neq̃ dominationũ neq̃ p̃incipatuũ soci-
us esse cupiebat. Sed cũ hac dilectione magis
desiderabat esse vel extrem⁹ imo etiaz ex nume
ro infimorũ. q̃ sine hac inter sũmos honores ꝛ
sublimes. Hoc enĩ erat illi singulare ꝛ maximũ
tormentum ab hac charitate discedere. hoc illi
erat gehẽna. hoc sola pena. hoc infinita ꝛ intol
leranda supplicia. Sz perfrui charitate christi
hoc illi vita. hoc mũdus. hoc regnũ. hoc p̃mis
sio. hec bona videbãt innumera. hec ille. Ter-
tio fuit vas vacuũ nõ a gratia dei. qua plenus
fuit. sed rerum tẽporaliuz illas a se omnimode
euacuando: vt bñ posset dicere illud Matth.
xix. Ecce nos relinquim⁹ oia ꝛ secuti sumus te
ides dicit Chrys. vbi supra. Abraam mirãt oẽs
q̃ ad dei p̃ceptum patriã atq̃ cognatos reliq̃t
vt habeẽt Geñ. xij. vbi dixit domin⁹. Egrede/
re de terre tua ꝛ de cognatione tua. et faciã te i
gentẽ magnã. Sz quomodo equari possit pau
lo qui non solũ patriã vel cognatos sed ipsum
quoq̃ mũdũ reliquit. imo ꝛ celũ. ꝛ celuz celi. ꝛ
hec omnia xp̃m suscipiẽdo. Jdeo ait ad Phil.
iij. ꝛ ꝓpter xp̃m omnia detrimenta arbitroꝝ vt
stercora vt christũ lucrifaciã. In cuius signuz
ꝛ figuram iussit pꝓpheta Helise⁹ mulierẽ habe
re vasa vacua non pauca q̃bus habitis oleum
fuit mꝝtiplicatũ vt habeẽt. iij. Reg⁹. iiij. Quar G
to etiam fuit vas solidum ꝛ serenuz. quia vas
cordis sui nulla adũsitate potuit frangi. vt enĩ
ait Chrys. Ip̃e tyrannos ꝛ populos spirantes
furorem velut quosdam esse culices estimabat
Mortez vero atq̃ cruciatus ꝛ mille supplicia
quasi ludum esse puerorũ putabat dũmodo p
xp̃o aliquid sustineret. Decorabat aũt magis
vinctus catenis q̃ coronat⁹ diademate. Et enĩ
coartatus carcere habitabat in celo. ac libenti-
us ꝓbera recipiebat ꝛ vulnera q̃ alij brauia di
ripiãt ꝛ dolores non minus q̃ p̃mia diligebat
cum ip̃os vtiq̃ dolores duceret loco p̃miorũ.
ꝓpterea ip̃os etiã gr̃az noiabat. qm̃ q̃ nob sũt
causa tristicie. hec illi maximaz pariebãt volu-
ptatẽ. hec ille. Jdeo põt de illo verificari illud
sapiẽtis. Firmabat in illo vt nõ flecteret Eccl̃i H
iij. Quinto fuit vas mũduz p continentiã ꝛ ca
stitatẽ. imo vt credit ꝓginitatẽ iugiter fuasse
ꝛ vt dicũt alij doctores q̃ añ ꝙuersionẽ virgo

ex ſupbia permanebat: ſe reputans meliorē q̄z cum mulierib⁹ cōmiſceri. poſt ꝓuerſionē autez p gr̄az hoc habuit: q̄ oīs delectatio carnis aut luxuria fuit ei luctuoſa. Quare igitur illō vas nobiliſſimū fuit ita ꝓfunduz. amplū. vacuum. ſolidū. ſicq̄ mūdū. Jdeo magnaz gr̄az ⁊ multaz fuit receptiuū. ⁊ h̄ q̄ ad ꝑmū. Ptū ad ſcōz ē notandum ſolēt h̄re reges mūdi ꝑ alijs vaſa electiſſima in quibus eis miniſtrant potagia ⁊ non vaſa cōmunia. Ad qō ꝓbandum legitur Dañ. ij. q̄ balthaſar habuit aurea ⁊ argentea vaſa electa i q̄b⁹ ei potus portabat. Jdē legit ō aſuero rege q̄ de aureis poculis bibebat. Hester. j. Jta x̄ps rex regū habuit electiſſimū vas beatū Paulū q̄ nō fuit vas ſimplex ſed electionis. Unde ō ipo intelligit illud Ecce ſeruus me⁹ ſuſcipiam eū elect⁹ me⁹ cōplacuit ſibi i illo aīa mea. Eſa. xlij. Et dicit ſignant elect⁹ meus vt de ipo verificet illō Cañ. v. Dilectus meus candid⁹. rubicūdus electus ex milibus. Et bñ ex milib⁹. quia int̄ mille ſanctos non inuenit ei ſimilis Sic̄ declarat Joh. Chryſ. in li. de lau. pau. vbi laudat ipm ſup oēs pr̄es veteris ⁊ noui teſtamēti. vltra Abel in ſacrificio. vltra noe q̄ gen⁹ humanum in arca reſeruauit Quā autoritatem plenius inuenies de cōuerſiōe eius ibi Beniamin lupus rapax. In tertio ꝓncipali eſt notandū q̄ illud vas venerabile dictū ē ꝓncipalit̄ q̄ ad tria Primo ad dei ſapientiā. et recte pōt dici vas ſapientie. quia ꝑditus fuit triplici ſapientia. ſ. moſaica. angelica. ⁊ diuina. Primā didicit in ſchola iudeoz. ſic̄ ipe teſtat Act̄ xxij. Ego ſuz vir iudeus ſec⁹ pedes gamalielis erudit⁹ iuxta veritatē paterne legis. Secundā didicit i ſchola apl̄oz i qua mgr̄m ſolū habuit x̄pm q̄z ſuū euangeliū nō fuit ſm hominez nec recipit ab homine. ſz ꝑ reuelationē ieſu x̄pi ad Gal. j. Tertiā didicit i ſchola angeloz quādo rapt⁹ fuit i tertiū celū. vt patz ſupra. Et quia in his ſcholis gradatim ſe excedētib⁹ hāc triplicē ſapiētiā didicerat. Jdeo pfect⁹ fuit predicatoz q̄z nomē x̄pi tripliciter ꝑdicauit. verbo. exēplo. ⁊ martyrio. Et in ſignū ſue ſapie depingit ipſe cū libro quē gerit in manu vt ſuū magiſterium demonſtret. Secūdo fuit vas electū ad laboz ſuppletionē: q̄z tā laborioſus fuit q̄ ſm Chry. vbi ſupra. nec vnū diem i ocio ⁊ quiete paſſus ē trāſire. qđ ꝓbat p h̄ q̄ vix i ſpacio triginta annoz̄ romanos. pſas. partos. medos. ⁊ ethiopes. iugo ſubdidit x̄itatis. Nam adeo laborioſus fuit q̄ noctē ꝑ maiori pte in laboze ꝓſūpſit manuū. diē vero i exercitio ꝯdicationis. Dicit Haymo. q̄ a cātu galloz vſq̄ ad q̄ntam horaz manib⁹ laborabat. deinde ꝑdicationi vacabat ⁊ plerūq̄ vſq̄ ad noctē ꝑdicationē ꝓtraxit. et reſiduū tp̄s in refectione ſomno ⁊ oratiōnibus ꝓſumpſit. q̄reb etiam ipe dixit. j. Cor. xv. Abundātius oīb⁹ alijs laborauī. nullus enī legitur in tot terris ꝑdicaſſe. nec ꝑ ſuo victu ſic manib⁹ pp̄rijs laborāſſe. q̄z ſciebat q̄ ocieas ⁊ voluptas ſūt arma antiqui hoſtis. vt habet̄ de renun. c. niſi cuz ꝑdem h̄ verum. Hic dic de malo ocio ſi videris expedire. Tertio vas illud fuit electū ad paſſionū tollerationē. qō ptz i triplici genere paſſionū. Primū ꝓſiſtit in corꝑali afflictione. q̄z a ſeipo ptulit volūtariā cōꝑis caſtigationē a laboz⁹ ieiunijs multis a fame. ſiti. frigore. ⁊ nuditate. vt habet̄. ij. Cor. xj. Ab aduerſarijs etiā ptulit multipliciā machinati onē piculoz: q̄z pſeudo apl̄i machinati ſunt in mortē ei⁹. q̄z in ciuitatib⁹ a falſis fratrib⁹ ſuſtinuit piculū ꝑditionis. In ſolitudinib⁹ piculū occiſionis. In fluminib⁹ ſuſtinuit periculū ſubmerſionis. q̄z illi q̄ nō poterāt in ciuitatib⁹ ipm ꝑ ꝑditionē ꝑdere. nec in ſolitudinib⁹ interfere. conati ſūt ipm in flumine ſubmergere. Et h̄ innuit. ij. Cor. xj. cū dicit. In piculis fluminū in piculis latronū. piculis in ciuitate. piculis i ſolitudine. piculis i falſis fratrib⁹. ſz x̄po ipm ꝓtegente: multoz pricula euaſit. Ab ipis etiaz domeſticis. ſ. iudeis ptulit variam penaz illationē. Quia vt teſtat̄ q̄nquies. i. q̄nq̄ vicibus accepit quadragenas ꝓcuſſiōes min⁹ vna. Nā ſm glo. ne viderent̄ miſericordes vnū ictū remittebāt: ⁊ plures alias paſſiones ab eis ſuſtinuit vt lapidationes. Act̄. xix. Et cuz impiozū ſeuiciā declinaret ter naufragiū ptulit. Scōm gen⁹ paſſionū fuit in mentali affectiōe. ſm quē affectū tripliciter paſſus eſt. Primo ꝓ eccleſiarū dilatatiōe ⁊ pfectu fideliū maxīmā ſollicitudinem habuit. Quia dicit ad Cor. vbi ſupra. Preter illa q̄ intrinſec⁹ ſunt. i. q̄ patioz int̄ riozibus inſtantia mea quottidiana ſolicitudo oīuz eccleſiaz. Et Chry. in lib. de lau. pauli q̄ nullus angelus ꝓpriū ſibi creditum ita ſollicite gubernauit vt paul⁹ de ꝓfectu oīuz eccleſiarū ſollicit⁹ fuit. Scōo ꝓ debilium ⁊ infirmoz relevatione habuit magnā cōpaſſionē. ſm q̄ dicit ibidē. Quis infirmat̄ ⁊ ego nō infirmor. q̄s ſcā dalizatur ⁊ ego nō vror hoc ē mētaliter affligor Tertio ꝓ alioz triſticia habuit triſticiā maximā ſm q̄ dic̄ ad Roma. ix. Triſticia mihi magna ē ꝓ vobis ⁊ ꝯtinuus laboz cordi meo. Tertium gen⁹ fuit in tormentali paſſione. ideo dic̄ ij. Cor. vij. Non enī volum⁹ vos ignorare de tribulatione q̄ facta ē in azia qua ſupra modum grauati ſumus. ⁊ ſupra vtutem. ita vt tederet nos viuere. Et ꝓpter ei⁹ inuictā mentis ꝓſtantiam ait Chry. q̄ fuit omni ſaxo durioz. oīni colūna imobilioz. ⁊ omni adamante fortioz. Fuit enī tante conſtantie q̄ nunq̄ alicui cedebat aduerſitati. ſed eam ꝓ mentis cōſtantiaz viriliter repримebat. Rogemus.

Sermo de visitatiõe beate Marie ỽginis

Benedicta tu ĩmu

lieribꝫ ⁊ bñdictꝫ fructus vẽtris tui. ita scribit Lu. j. Dicũt naturales ⁊ astronomi q luna est nobil planeta. ꝓpinq̃or nob in alios planetas. Nã ſm astronomos solũ distat a terra q̃ndecĩ milibꝫ miliariũ sexingẽtis. ⁊. xxxv. cũ alij sint multo remotiores iuxta sitũ. Et ex q̃ est nob ita vicina hinc est est in nob humorũ augmẽtatiua. de quãto eñ magis approp̃inq̃t de tãto magis humorẽ i carne. in ossibꝫ medullã. in capitibꝫ cerebella. ⁊ sanguinẽ in corporibus augmẽtat. Ideo etiã in infirmitatibꝫ ẽ luna a medicis intuẽda. qz vt di. Gal. in q̃nto de dieb⁹ creticis. q q̃ñ luna est cõiuncta cũ stella fortunata. tũc egritudines ⁊ debilitates i hoibus terminant ad bonũ. ⁊ q̃ñ est plena lumis tũc crescũt in hoibꝫ medulle ⁊ hũores. Spiritualiter p lunã beatissima virgo maria rite designat. Nã sicut luna est nob planeta vicinior ⁊ q̃ñ terre p pluuiã nõ succurrit ⁊ ab alijs planetis dimittit. tũc luna de se rorẽ mittit. ⁊ terrã fructificare facit vt nidem⁹. Sic Maria luna pulcherrima in oĩbus necessitatibꝫ nostris est vicinior. ⁊ q̃ñ ab alijs sanctis. imo a xp̃o p pter peccata nr̃a relinq̃mur. sola maria nos nõ relinq̃t in necessitatibus nostris. ita di. Bern. in quodã ſmõe. q ille solus o ỽgo tuas laudes sileat q̃ te fideliter inuocatã sensit vnq̃ in suis necessitatibus defuisse. Et q̃d mir̃ si inuocata adest. que etiã p̃sto est nõ vocata. hec ille. Recte sicut legit hester p quã figurat maria. i necessitatibus fuit p iudeis corã asuero reconcilians ip̃os q̃bus gr̃am impetrauit populo isr̃l nesciente. vt hr̃ hester. vij. Et qz virgo Maria est nobis tã ꝓpinqua. ideo generat nobbus morẽ gratie ⁊ miscõie. ſm qđ di. Bern. Maria oĩbus omnia facta est. oĩbus charitate debitricem se facit omnibus sinũ miscõie sue aperit. vt de plenitudine eius recipiat vniuersi. Recte sicut luna q̃ñ est plena tũc magis generat humores hic i terris. Ita ip̃a exquo ẽ plena gr̃az. iuxta dictũ angeli. Aue gratia plena Ideo hanc nobis largiter impartit. ⁊ illõ oñdit in elizabeth cognata sua ⁊ iohãne. qz ad p̃tũ eius iuuencula ad senẽ approp̃inq̃uit. vt cã in necessitatibꝫ adiuuaret. Teste Bern. in sermone de nati. Joh. q̃ ait. Virgo festinat ad elisabeth et tribꝫ mensibꝫ dignat ibabitare hospitiũ donec noni mensis fine cõcluso natitas imminet patriarche. Alij q̃ libros sctõz diligẽtioribus oculis inspexerũt ibi se vidisse testantur. q ip̃a dei genitrix felicẽ puerũ de terra leuauerit primo ⁊ cognate ptũ omni ꝓsecuta sit seruitute. hec ille. Et cũ hec ꝓpinqua esset maria elizabet humorẽ gratiaz in iohãne ifantulo augmentauit. vt qui prius erat debil in mẽbris pre gaudio exultaret. vt dr Luc. j. Et etiam elizabeth repleta spiritusancto. vt q̃ prius vix p̃ debilitate senectutis loqui poterat. statim iubilanter exclamauit verbũ p̃libatũ dicens. Benedicta tu in mulieribus. In quibus sctã mulier xp̃iferam extollit quo ad tria. Primo in sanctitate quã ꝓbat diuina dedicatõ. Secũdo in singularitate quã ꝓbat cõparis exclusio Tertio in fecũditate quã ꝓbat plis baiulatio De primo q maria extollit in sanctitate quaz ꝓbat diuina dedicatio cũ dicit benedicta. Dicunt naturales qui tractant de naturis herbarũ q benedicta est herba vtilis ⁊ multe ỽtutis Nam de ipsa legit q in quacunq̃ domo vl camera posita fuerit ibi nec vermis venenosus. nec serpens nec rana potest latere vel manere. ꝓpter eius odorem. Habet etiam ỽtutẽ q omnem potum reformat. qz q̃ primam virtutem ꝓdiderat si imponit benedicta ad priorẽ ordinẽ reducitur. ⁊ q̃ de ip̃a biberit. rubeũ vel bonum colorẽ habebit. Per hanc herbã btã virgo Maria intelligitur que ab elizabeth benedicta nominatur. Recte eñ sicut benedicta vbi in domo cordis ponit vel nomiuat. ibi nullus serpens infernalis p̃t manere. Teste Ambro. in li. prefa. Ad vocationem nominis maris tota concutit ⁊ terret potestas ꝓtionis maligne Marieq̃ p̃sentia inestimabilia ifert demonibus supplicia. sicut benedicta rubeũ ſformat potũ ad statũ pristinũ Sic benedicta dña diuinã gratiã quã Eua neglexerat ⁊ pire dimiserat reformauit. ſm q dixit angel⁹ Inueniſti gr̃am apud dñm Luce. j. Ideo dicit Hiero. ꝺ assumptiõe ei⁹. Quicqđ maledictiõis infusuz est p Euam totũ abstulit benedictio Marie. Insup ⁊ gratiã refudit xp̃i ortus quã pus nõ habuit oĩs mõs Hec Hiero. Ideo si de hac ỽgine bñdicta maria sedule biberim⁹ eius gratiam postulando ꝓducet nos ad regnũ filij sui vbi facies bonũ ⁊ pulcrum habebunt colorem Juxta illud Mathei. xiij. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eoz. Etiam sicut herba p̃dicta inter ceteras herbas obtinet hoc nom̃ bñdicta. sic maria inter alias mulieres p̃dicat bñdicta. ita vt ei ꝓpetit illud Judith. xiij. Benedicta tu filia a domino deo excelso p̃ omnibus mulieribꝫ super terrã. Similiter illud ibidem. c. xv. Manus dñi confortabit te. Ideo benedicta eris i eternũ. Et illud Ruth. iij. Benedicta es a domino filia. q̃m priorem misericordiam posteriori superasti. Etiaz benedicta herba non solũ hoc nomen habet inter herbas sed etiã inter flores. qz de nullo flore legitur q esset p̃ditus hoc nomine benedicta. Ita Maria nõ solũ hoc nomine bñdicta honorat inter mulieres sed etiam inter viros. Quod probat

Sermo

Chry. in fmo. annũciatõis di. Abel p sacrificium cõmendat Enoch p cõtẽplationẽ memorat̃. Melchisedech imago dei p̃dicat Abraã p fidei meritũ collaudat Isaac p nomẽ obedientie cõmendat. Jacob p luctamen beatificat Moyses sicut legislator. Sampson velut victor. Helias zelator Esaias sicut legis dei euãgelizator. Daniel sicut prudẽtissim⁹ salutis derator. Ezechiel sicut arcanor inspector Salomon sapiẽtissim⁹ noiat. sed nullus talis fulsit in mundo q̃lis maria dei genitrix benedicta quẽ em illi oẽs i enigmate p̃uiderũt. ista i vtero incarnatũ portauit. hec ille. Quia ipsa portauit in vtero xp̃m qñ in montana ad elisabeth festinauit. Et ꝟ quo ad primũ. Quãtũ ad scõm extollit elisabeth mariã ꝓpter singularẽ cõparis exclusionẽ q̃ portabat cũ dicit. Tu. s. sola ñ habes sicẽm inter oẽs mulieres Amb. in hexa. et Isi. in naturalibus dicũt ꝺ fenice q ẽ auis singularissima nõ hñs parẽ. sz est vnica in toto orbe terrar. et apud arabes vocat singular. et p alijs auib⁹ pulcerrias hñs pẽnas velut pauo occulatas p̃der hãc auẽ ẏgo maria spãliter designat. qr fuit in terris et est nunc i celis p̃ omnibus singularis in dignitate. nec aliq̃ mulierũ in toto vniuerso fuit ei coequalis. Jõ canit ꝺ ea eccl̃ia. Nec p̃mã sicẽm visa est nec habẽ sequẽtẽ. De ꝟ etiã di. Chry. in fmo. de annũciatione. Laudat zara ꝓpũ ꝓnceps. houorat rebecca ꝓponit in cauernis p̃mo genitura. Laudat delbora sup naturã femineã ductrix ꝓpli et victrix inimicor Beatificat elisabeth partu sterili exaltata. Beata ãt virgo maria sup oẽs qr facta est ancilla dñi. et thalamus et arca dñator. hec ille. Hec etiã beatissima ẏgo maria i pulchritudine est singularis vt de ipa verificatur illud Cañ. j. O pulcherrima inter mulieres abi p⁹ vestigia gregũ tuor. Fuerũt em multe pulchre mlieres añ ipam quar vna fuit rebecca. ꝺ q̃ Gen. xxiiij q erat puella decora nimis et ẏgo pulcherrima. Alia fuit Hester. de qua. c. ij. q̃ erat formosa et incredibili pulcritudine omniũq oculis gratiosa videbat. ꝟ oim illar pulchritudo nõ p̃t eius speciositati comparí qr dicit doctor bertiri⁹ in li. de vestigio. q oẽz pulchritudinẽ quã ois creatura p̃t suscipe maria int oẽs creaturas primogenitas suscepit. i magna affluẽtia p̃ cõsortib⁹ Nam solẽ iusticie qñ primo egressus est de sinu patris marie cor inter ceteras creaturas suscepit. Hec ille. Cui concordat Hiero. in fmo. Si mariã inspexeris nihil virtutis. nihil decoris. nihil est speciositatis. qd nõ in ea resplẽdeat. ꝟ Hiero. Illa p tanto dicũt qr sciũt q ẏgines spãliter de pulcritudine delectant. Jdeo hanc ipam ẏginẽ laudãt de decore. et quare nõ laudarẽt talẽ ẏginẽ in q̃ decor et pulcritudo nunq̃ defuit nec defecit. qr adhuc in alia hz filiũ et oẽm thesaur beatissime trinitat. Sed quõ ego pauper ingenio hãc pulcherrimã collaudabo. qr si oim doctorũ mẽbra verterẽt in linguas ipius pulchritudinẽ exp̃mere nõ sufficerẽt. sz qr sectares amatores suas laudãt ẏgines amatrices Jõo ego meã dñam gloriosissimã atq dilectissimã amatricẽ. fm posse meũ cõmẽdabo. Hec est inq̃ or tus cõclusus. sor mea sponsa. de q̃ dicit spõsus Cañ. iiij. Ortus cõclusus sor mea spõsa. Hũc delectabilẽ fecerũt cõcent⁹ volucrũ hocẽ ꝓphar q̃ ꝺ ipa vario mõ p̃cinuerũt. viriditas herbar virentiũ. i. virtutũ. amenitas florz fructuũ bonor opm. Recte sicut ortũ materialẽ hec p̃dicta faciunt delectabilẽ et amenũ qñ audit cant⁹ auiũ in ortis vbi est viriditas berbar et arbor amenitas fructuz atq florz. ille ortus pulcher diceret rõe illi⁹. qr materia pulchra est. Hec est vitis pulcherrima quã rex assuerus habuit in vestibulo sui ortus. cui⁹ stipites erãt argentei palmites aurei. et botri ex gẽma et auro inserti. sicut di. Petrus comestor i histo. sco. Fuit em vitis quẽadmodũ ipa testatur Ecci. xxiiij. Ego quasi vitis fructificaui suauitatẽ odoris et. Stipites aũt. s. parẽtes Joachim et anna hui⁹ nobilissime et pulcherrime vitis. fuerunt argentei. hoc est puri et iusti. q̃a di. Jaco. q fuerũt ambo iusti sine reprehensiõe in omnibus mandatis dñi incedentes Hec est mulier illa speciosissima et pulcherrima quã iohannes vidit in apoc. xij. que erat sole amicta et luna sub pedib⁹ eius. i capite aũt corona. xij. stellar. Maria aũt amicta erat sole. qr xp̃us verus sol iusticie ipam tã interi⁹ exteriusq repleuerat dũmõ elisabeth visitauit vt hr Luc. j. Añ ipa angelo cõsenserat dicẽs. Ecce ancilla dñi. statim cõcepit filiũ dei. et sic in illis diebus circũdata sole exurgens abijt in montana Habuit etiã lunã sub pedibus. qr iaz de mũdo nõ curauit et potuit dicere cũ apl̃o ad Gall. v. Mihi mũdus crucifixus est. i. cõcupiscẽtia e⁹ mortua est et ego mũdo. Habuit insup corona xij. stellar in capite. qr habuit. xij. ẏtutes decentissimas q̃ i diuersis fulserũt sctis. et tñ singulariter ipam exornauerũ. Prima ẽ puritas q̃ est i angelis. qr natura puri sunt. Sz i ẏgine et dña nr̃a gratiosa supabũdãter ꝟ effulsit. ꝺ q̃ dr Sap. vij. Hec est speciosior sole. qr ẽ cãdor lucis eterne et speculũ sine macula. Et merito debuit esse sup oẽs angelos purissima virgo gloriosissima. de qua nasci voluit splẽdor p̃ris eterni. ihs xp̃s fm q di. Anſ. in li. de cõceptu ẏginis. Decebat vt illi⁹ hois ꝯceptio ꝺ purissima matre fieret vt ea puritate niteret qua ſb deo neq maior intelligi. Scda stella est cõstãta q̃ fuit in patriarchis q̃ aduentũ dñi ꝯstanter expectabãt. quor vnus Iacob dixit. Salutare

tuum dñe expectabo. Geñ. xlix. Sed hac multo decẽtius decorata fuit maria. q̃ monitu angeli in egyptũ fugit. ⁊ ibi cõstanter reditũ i terram israel expectabat. vt dicit Matth̃. ij. Sic etiã p triduũ cum magna cõstantia filiũ q̃siuit ⁊ tandẽ in templo inuenit Luc̃. ij. Et p̃ncipaliter cõstãs fuit in ꝓposito castitatis. q̃ angelo diutius r ccusauit ꝓsentire. ⁊ modũ quõ fieret hoc voluit scire Luc̃. j. Gz q̃ nostre mulieres valde in eaꝝ animis sunt incõstãtes. ⁊ raro in bono ꝓposito pdurãtes. ideo qñ sibi ꝓponunt aliqua bona ꝟuare. scz castitatez. ⁊ cito animꝰ inutaf̃. discere debẽt ab hac ỽgine cõstantissima ne tam leues sint ad credenduz. Quia ſm ỽbum sapiẽtis. qui cito credit leuis ẽ mentis. Eccl̃. xix. Tertia stella ẽ cognitio que fuit ĩ ꝓphet. q̃ multa futura de deo p spiritũ sanctuz cognouerũt. Sed in ꝟ p̃cellit maria. q̃ hunc ĩ vtero gessit quẽ ꝓphete futuruz agnouerunt. Ideo dicit Anf̃. Quid illa de deo non sentiebat ⁊ sapiebat ĩ qua sapia dei latitabat. Quarta stella est fides q̃ fuit i aplis. quia duodecim articulos fidei in vnũ collegerũt. sed hãc excellentius habuit maria. q̃ alijs dubitantibꝰ et a xp̃o recedentibꝰ tpe passionis ipa nunq̃ fidez pdidit nec a filio recessit qđ designat eccl̃ia i cãdela ardente in matutinis tenebrosis remanẽte. Nam sicut illa cãdela alijs extinctis non extinguit. sic alijs aplis diffidẽtibꝰ maria lumẽ extinctũ nunq̃ habuit. Sed hãc stellã fidei p/ clarissimã non portãt certe mulieres sortilege incãtatrices q̃ verã fidem deserunt christianã ⁊ diabolicã sequũtur. Nam solent p̃dicere ex quadã pactione quã habent cuz diabolo. q̃ tamen excogitata mẽdacia dici potius q̃z vera iueniũtur. capita etiã ⁊ alia membra solent i infirmis mẽsurare. ⁊ benedictiões suas. sz veri maledictiones diabolicas dicere q̃bus credũt ineſſe aliquã ỽtutem sanitatis. Contra ꝟ dic̃ Aug̃. ⁊ habef̃. xxvj. q. vl. c. Ammoneãt in q̃t fideles sacerdotes populuz vt nouerunt artes magicas incãtationesq̃ q̃buslibet infirmitatibus hoiuz nihil posse remedij cõferre. nõ alia libus languentibꝰ claudicantibꝰ vel etiã mozibundis quicq̃ mederi. sz esse laqueos antiqui hostis q̃bus ille pfidus genꝰ humanuz decipe nitif̃. Hoc si q̃s exercuerit clericus degradef̃. laicꝰ anathematizef̃. Hec Aug̃. Videãt nunc tales infideles incãtatrices q̃ carũ infidelitas nihil pficit ad salutem. sed magis ad ppetuaz dãnationẽ. Ideo qui i se extinxerũt lumẽ fidei xp̃iane sunt etiã p mortẽ extinguẽde. ſm q̃ iubet scriptura Exo. xxvij. Sortilegas ne patiaris viuere sup terrã. Sed diceres quare tales sunt extinguende cũ tñ videnf̃ interdũ sanare hoies ⁊ iumenta. Ad hoc dico q̃ vetule incantatrices vel etiã q̃cunq̃ sortilegi bñdictionibꝰ falsis vel etiã bonis cũ aliquo pacto diabolico exp̃sso vel tacito videnf̃ sanare. ⁊ non ẽ ibi aliud nisi q̃ diaboli ꝓpter taliũ infidelitatẽ desistunt ab oñi afflictione quã miserabiliter inferebant. qđ ⁊ deus iuste pmittit. vt ꝓbet hoiez an potiꝰ velit infirmari vel mozi q̃z diabolicaz sic q̃rere ab hominibꝰ sanitatez. Quinta stella ẽ charitas q̃ fuit in martyribꝰ quoꝝ charitatẽ extinguere non potuerũt exq̃site passiones. vt dr Can̄. viij. Et hanc p̃ alijs habuit virgo maria. de qua dicit Hiero. Beata mater dei cuiꝰ candor ỽginitatis sicut platanus in hiericho specialius effulsit ⁊ splẽdidius emicuit officio circũdata charitatis. Sexta stella ẽ humilitas q̃ fuit ĩ cõfessozibus. de q̃bus canif̃. Qui pius ꝓcudens humilis pudicus sobꝛiꝰ castꝰ. Hanc excellẽtiꝰ habuit ỽgo maria. q̃ p eam meruit fieri mater dei. ⁊ sine qua nullo modo maf̃ dei esse meruisset. qđ Greg̃ in regi. ꝓbat. Quãtũ cũ q̃ beata ỽgo casta fuisset. nunq̃ tñ dñm cõcepisset nisi summã humilitatẽ habuisset. Ideo de sua hũilitate gloriaf̃ in euãgelio hodierno. Respexit inq̃t hũilitatẽ ancille sue. Septima stella ẽ exemplaritas q̃ fuit in doctoribꝰ q̃bus dictũ est. Sic luceat lux vestra coraz hoibus. Matth̃. v. Sed hãc sĩ̃liter habuit ỽgo maria cuius tota vita inclita fuit oibꝰ in exemplum sanctitatis. Sed de hoc dicit Amb̃. in li. đ virginitate. ꝑer arbitriũ mẽtis non hoiez sz deũ studuit q̃rere oibus bñ velle. maioribus assurgere. equalibꝰ nõ inuidere. iactantiaz fugere. rõnem sequi. ⁊ amare ỽtutem. hec ille. Gz nostre ỽgines ⁊ mulieres non sũt taliter bñ exemplares. sed male q̃ gestibus suis malis multos maculant. sed audiãt illud Greg̃. xj. q. iij. c. p̃cipue. Tot mortibꝰ digne sunt. quot exempla mala in alios trãsmiserũt. Octaua stella est diligentia ministrãdi q̃ debet esse in sacerdotibꝰ q̃ debent esse diligẽtes circa populũ eis cõmissum. ne alias negligentia eorũ cadant in discrimen. vt habef̃. xl. dis̃. c. si papa. sed diligẽtiam singulariꝰ habuit maria q̃ fuit diligẽs circa instructionẽ ỽginum sibi cõmorantiũ. Quia ſm Vincen. in specu. histo. li. vij. erat valde solli/cita ⁊ diligẽs in claustro circa sorores suas ne aliqua ex eis peccaret vl̃ne iniuriosa existeret Hãc etiã diligentiã exhibuit hodie Elizabeth sue cognate. q̃ ad ipam hodie pperauit venire vt ei famulatũ exhiberet diligentez. vt dicit Amb̃. Et subdit. Discite ⁊ vos mulieres sedulitatem quã p̃gnantibꝰ debeatis exhibẽ cognatis. vt patet in omelia hodierna. Etiã hãc diligentiã circa xp̃m infantulũ fecit. vt dic̃ Augꝰ Firmiter credo q̃ maria multotiens de nocte surrexit ⁊ lactauit infantulũ vt eius vagitũ p̃ueniret. quẽ vagitẽte sine dolore audire nõ poterat. hec ille Nona stella ẽ deuotio q̃ fuit olim

in religiosis. Sed hanc excellētius habuit maria. qz spūs eius semp in celestib⁹ fuit fixus Et hoc ꝓbat canticū deuotissimū hodiernū qđ ex ingenti deuotione ꝓtulit ẏgo dicēs. Magnificat aia mea dñm ⁊c. Ideo dicit btūs Bern. Sācta maria sobria ẏgo deuota. nūq̄ castior illa nunq̄ deuotior. Decima stella ē castitas q̄ fuit in ẏginib⁹. sed hanc singulari⁹ habuit maria ꝓpter qđ dicit ẏgo ẏginū. Undecima stella fuit fecūditas q̄ fuit in ꝓiugatis. sed hāc specialius habuit maria q̄ peperit ẏgo ꝓpetua p̄manēdo. ⁊ ples eius est sup omnes benedicta ꝓph dicit. Et bñdictus fructus vetris tui. Duodecima stella est patiētia q̄ fuit in viduis q̄bus multe molestie inferebāt. Illā aūt excellenti⁹ habuit maria que cuz videret filiū illudi crucifigi ⁊ vndiq̄ vulnerari. nullū impatiētie signū ostēdit. nec iudeis ꝓpter hoc maledixit fm qđ testatur Amb. in li. đ virgi. nec curuuz in oculis marie. vel in verbis vel in actu inuerecundū vt species corporis similitudine mentis fieret figura ꝓbitatis. Hec igit virgo bñdicta taliter solis pulchritudine amicta. Luna sb pedibus eius calciata. stelliscq̄ virtutum decēter adornata. hodie cognatam suā Elizabeth visitauit ⁊ spūsancto sua p̄sentia adimpleuit. Que cum repleta eēt illud verbū laudabile et laude dignū humiliter eructauit dicēs: Bñdicta tu in mulieribus. ⁊ bñdictus ⁊c.

Sermo secūdus de eodem festo.

Exurgens autem maria abiit in mōtana cum festinatiōe

ita scribit Luc. j. Dicunt naturales Luna inf
A omnes planetas ⁊ stellas erraticas ē nobilissimi cursus non eni tardat in motu suo. sed citissime vltra alios planetas ꝓtransit suam sperā qđ sic ꝓz. Saturnus cōplet cursum suū in triginta annis. Jupit in duodecim ānis. Mars in duobus annis. Sol autez. cccl⁊v. diebus ⁊ sex horis. Similiter Ven⁹ ⁊ Mercuri⁹. sz luna in. xxx. diebus. Et causa isti⁹ ē non rōne tarditatis motus q̄ alij planete tardi⁹ cōplēt cursum. sed ratione inequitudinis sperarū. qz luna habet breuissimā speram. ideo ꝓcurrit omia signa in totidem dieb⁹ que sol in anno ꝓtrāsit.

B Spūaliter. ꝓ lunam glorioſissima virgo maria designat. De qua dicit Cañ. vj. Que est ista q̄ ꝓgreditur quasi aurora cōsurgens pulchra vt luna electa vt sol. Cui consonat ps. lxxxviij. Maria est luna ineternū ꝓfecta. Et merito lune cōparatur. Videmus q̄dē in luna q̄ apparet quedā macula. ⁊ tamē non est in ẏritate. Quia fm Aristo. Celū non recipit in se pegrinas impressiōes. vt dicit i de celo ⁊ mūdo. ⁊ qz luna ē pars celi vtputa luna et stelle que sunt eiusdez nature cui⁹ est celū. vt dicit ibidem. Sz hec macula vt dicit Auerrois super de celo ⁊ mundo. surgit ex illo q̄ luna est corpus rotundum ⁊ rarum in medio. Et ideo i medio ꝓpter raritatez non pōt reuerberari lumen solis. Ideo penetrat ipsum in medio. ⁊ inde surgit illa macula. Martian⁹ autē dicit q̄ ꝓpter cum ad terraz ꝓpinquat. ex cui⁹ vicinitate ⁊ nebulositate trahit quasdam sordes. Quādo autē ad altiores ascēdit circulos claret nuda, et nullis maculis obnoxia tūc videt. Ita pulcherrima nostra luna beata ẏgo in isto mūdo apparuit inter pecatores q̄si macula q̄ tamē i veritate nullas maculas habuit. nec cogitatōnib⁹ q̄ semp fuerunt sancte. nec affectionib⁹ q̄ semp fuerūt munde. nec intentionib⁹ q̄ semp fuerūt recte. ita vt de ipsa verificāt illud Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula non ē in te. Et illud figuratum fuit Gen. xlij. Quando tēpore famis tota terra egypti fuit tributaria pharaoni septez annis. sola terra sacerdotum ex regis ꝑuilegio erat exempta. Ita etiā tēpore famis gratiaruz i mūdo quādo omnes hoies fuerūt tributarij diaboli. sola maria ex ꝑuilegio sūmi regis fuit exempta. qz nō solū fuit đ ordine sacerdotuz sz ⁊ regum. fm q̄ canit eccl̄ia. Germie regali nec nō pōtificali ⁊c. Si eni habuisset aliquā macula peccatoz. cōcipere non potuisset regez anlam gelorum. quē nup cōceperat anteq̄ Elizabeth visitauit. Ideoq̄ quia fuit expers mortalium peccatorū ⁊ dignissima et mūdissima omniuz. ideo velox fuit in suo motu ad omne bonum ⁊ nullus homo i toto vniuerso ita velox legit fuisse ad bonū faciēdū sicut maria domina benedicta. Quare hoc. qz habuit sperā brevissimaz hoc est paruā Vel vt verius dicā nullā ad hec trāsitoria. Ideo fuit velocissima ad omnia bona opa qđ p̄cipaliter ꝓz in euangelio hodierno. qz festināter ibat ad Elizabeth. vt ipsaz benigne salutaret Johannē spūsancto ex p̄sentia filij repleret. ⁊ postea matrē. sibiq̄ in partu humiliter deseruiret. ⁊ hoc ē qđ dicit euangelista Exurgens maria. In quo tria tangūt. Primo ẏginis salutatio cordialis. ibi. Exurgens maria. Secūdo iobānis exultatio incarnalis. ibi. Et factū est. Tertio humilis cōmendatio ẏginalis. ibi. repleta ē. De p̄mo ē notāduz q̄ Dilinalis. ibi. repleta ē. De p̄mo ē notāduz q̄ Dilin specu. natu. dicit q̄ canicula ē huius nature quādo se sentit p̄gnatā ⁊ cito pariturā. festinā ter vadit in mōtana ⁊ minus timet semitas rectas siue tritas ab hominib⁹ q̄ semitas a feris cognitas. qz ē animal placidissimuz. etsi a cane fugiens vrgeret. ad hoiem fugit vltro. Et signficat ẏgunem mariā. qz cum sensit se p̄gnatā a spūsancto. ⁊ in vtero habere filiū dei. ꝓfestim ascēdit in montana ad Elizabeth salutandam. De qua dicit Bern. in sermone de nati. Joh. dicēs: Ascendit ẏgo cū festinatione in domuz

Zacharie ad salutandum elizabeth portans in vtero filium dei. regē glorie. dominū maiesta/tis. leta ad cōgaudendū. ꝓmpta ad seruiendū cōsueta ad bñdicendū. Occurrit illi elizabeth ⁊ antiquis sterilitatis carens obprobrijs. ami cum spōsi. preconem ꝟbi. felicissimo ventre de portauit. Jungunt amplexib⁹ veniūt ad oscu-la felices vteri. regēq; ⁊ militem nisi duo tener rimi parietes disiūgūt. Quis mirat si exultet puer ad tam ꝓrime diuinitatis affatus. hec il-le. Et hoc innuit apl'us. qui sic inqt. Misit de us filiū suum vnigenitum quādo scz in tēporis plenitudine. qui factus ē quo ad corp⁹ ex mu/liere factus sub lege vt eos q̄ erant sub lege re-dimeret. ad Gal'. iiij. Quādo celi desup rorauerunt ⁊ nubes iustum pluerūt. qō ꝑm rectos pa tres diu fuit desideratū. iuxta illud Rorate ce li desup ⁊c. Esa. xlv. Quādo montes dulcedi nem stillauerūt. ꝑm qō dixit ꝓpheta Joel. iij In die illa stillauerūt montes dulcedinē ⁊ col-les fluēt lacte. quādo ꝟgo animo angelo ꝓsen-serat dicēs: Ecce ancilla dñi. Jam cōceperat ⁊ angelus discesserat. In illis diebus exurgens maria de loco cōtemplatiōis. oratiōis ⁊ deuo-tionis in quo erat clausa quādo angel⁹ sibi cō/ceptum filij dei nūciauit. abijt in montana scz a nazareth in hierusalē q̄ erat in mōtanis sicut ⁊ tota iudea. Quia dicit magister ꝓprie. lib. xv ꝙ hierosolyma abundat in cedris. palmis ⁊ ci-pressis ⁊ nobilissimis alijs arboribus ⁊ insignib⁹ plena virens malogranatis ⁊ oliuis. q̄ omnia solēt crescere in mōtanis. Jdeo dicit euāgeliū ℣ ꝙ maria exurgens abijt in mōtana. Mystice tetelligit ꝙ maria q̄ est nobilissimis his arbori bus cōpata. iuxta illud Eccī. xxiiij. Quasi ce/drus exaltata sum in libano ⁊ quasi cipressus i mōte sion. quasi palma exaltata sum in cades. ꝙ hic vna cedrus aliā visitauit ⁊c. Luz oē simi le applaudet suo simili. ix. Ethi. Hoc ex loco a maria q̄ sedebat in cōclaui. id ē. in cōtemplatio ne discere nos oportet si volum⁹ vt deus sic no bis inclinet. Quia dicit fortunat⁹ i Omel'. Ne quaq; se de⁹ deuote anime applicat nec iclinat nisi ipa totā i ꝓtemplatiōe se erigat ⁊ occurrat sz sicut maria de hac cōtēplatione surrexit ⁊ se in vita actiua etiā exercere voluit. ita nō semp oportet nos eē in orationib⁹ ⁊ ꝓtēplationibus sz interdū actiuā vitaz ꝓtemplationi preferre. qz actiua vita cuius magis laboriosa ⁊ min⁹ sē cura'. est tamē magis fructifera. vt ex ō renū. c. Nisi cū ꝑdem. Et ꝺ bñ ꝓpendens maria pru dentissima. exurgens de quiete ꝓtēplationis. abijt in mōtana ab labore. Et ꝺ cum festinatio ne. vt elizabeth antiq̄ seruiret. Qō probat san ctus Amb. in omel'. hodi. dicens. Angelus cū abscōdita nunciaret vt fides astrueret exēplo femine sterilis ꝓceptū scz ꝟginis nūciauit ꝟbi hoc audiuit maria nō q̄si incredula de oraculo nec quasi incerta de nūcio nec dubitans de ex-emplo. Sed leta ꝓ voto. religiosa ꝓ officio. fe-stina ꝓ gaudio in mōtana prexit ⁊ visitauit eli zabeth. Etiaz dicit glo. cuius maria festinā-ter iuit ꝓ desiderio seruiendi. tñ multo magis pu-dorem ꝟgineū retinendi. qz nō gaudebat diu videri in publico. nec sibi cōtrahere colloquia viroz. Sic etiā nostre ꝟgines faciāt ⁊ sumant exemplū ab ista ꝟgine pudorosa. similit ⁊ mu-lieres ne in plateis sole sine necessitate frequen ter currāt. ⁊ colloquia cū viris misceāt. ne eis cōtingat sicut Byne ꝟgini filie Jacob. de qua legit Geñ. xxxiiij. ꝙ sola egrediebat de domo ꝟbi debuisset māsisse tanq̄ verecūda. Jdeo ex iuit vt videret mulieres illius regionis. Qz cū vidisset eā sichen filius Emoz. q̄ erat ꝓnceps ci uitatis. rapuit eā ꝓ potentiā. ⁊ dormiuit cū ea vi opprimēs ꝟginem. Jdeo tu ꝟgo ⁊ tu mulier. si cōtigerit te ire de domo parētū aut ꝓpria exēplo marie. non stare in plateis maneas. nec cū adolescētib⁹ sermones cōmisceas. Oz Eua incauta cū serpente colloquia habuit. ideo la/psa in peccatū maudatū fregit. vt habet Geñ. iij. Jdeo fac ꝑm exemplum marie ⁊ doctrinam Amb. in omel'. q̄ ait. Discite ꝟgines non circū cursare alienas edes. nec cōmorari in plateis nō in publico cōmiscere sermones. maria i do/mo serata. festina in publico. māsit apō cogna tam suā. hec ille. Sed ꝓchdoloz hoc exemplum ꝟginis verecūdissime multū spernitur a virgi nib⁹ ⁊ mulierib⁹ impudicis. q̄ dimittunt hoium edes. ⁊ currunt ad theatra. ad spectacula cozi-santiū. ⁊ hoc faciūt frequētius i dieb⁹ festiuis qō tamē in iure ꝓhibet de ꝓse. di. j. in. c. q̄ die. Qui die solenni ꝓtermisso eccl'ie conuentu ad spectacula vadit excōicetur. Nec tñ tales mu lieres inuerecūde cessant a ꝑmonib⁹ in plateis sed cachinnationes cū viris faciūt vt in quar-ta domo q̄lique audiunt. Seneca i epl'a ad lu/cillum. Risus tuus sit sine cachinnatiōe. sz sic nō fecit felicissima ꝟgo maria q̄ dimittēs ho-nesta loca intrauit in ciuitatē iuda. hoc ē in hie rusalem. q̄ interꝑtatur visio pacis. ad domum zacharie patris ioh̄is baptiste intrauit. ad de-signandū q̄ loca suspecta nō amaret. nec etiaz vox ei⁹ vnq̄ audita ē in plateis. Oz ꝑm Amb. in lib. de ꝟgini. Nihil procax in ꝟbis. in actu inuerecūduz nō gestus nō incessus non vox vt ipa corporis species imago fieret mētis ⁊ figu-ra ꝓbitatis. hec ille. Vox autem ꝟginis q̄ erat ꝓsueta ad salutandū elizabeth salutauit. vt di cit euāgelista. Jdeo dicit Bern. in sermone de natiuitate Joh̄is. Felix elizabeth ad quā ma/ter ꝓperat saluatoris quam salutationis obse-quijs celoz imperatrix honorat. hec ille. Salu tauit enī maria prior sicut humilis ꝟgo. ⁊ sicut

Oz

minor maiorē. qđ tunc moris erat. Quia ſm Amb. Decēs eſt quāto caſtior ſit ꝙgo. tāto ſit humilior. Noueritq; deferre ſenioribꝰ honorē ſic vt in gra humilitatis i qua eſt ꝓfeſſio caſti/tatis erat ſublimior. Et ſubdit. Diſcite eni virgines hūilitatez marie. venit ꝓpinqua ad ꝓximū. iunior ad seniorē. nec ſolū venit ſz ꝓior ſalutauit Sed ḡre venit. patz aliqualiter ex iā dictis. vt eliſabeth in ptu miniſtraret. ⁊ grauedine ꝑgnanti iuuēcula deſeruiret. Sic debent facere iuuenes mulieres vt humilitate antiquis cognatis i puerperio ſeruiāt ⁊ eas viſitēt. ſm q docet Amb. in omel. hodier. Diſcite inquit vos mulieres ſancte quaz ꝓegnatis exhibere debeat cognatis reuerētiā. Maria q̄ ate ſola in intimis penetralibꝰ ꝙerſabat non a publico ꝙginitatis pudor. non a ſtudio aſperitates montiū. non ab officio plixitas itineris retardauit. hec ille. O q̄ beatū puerperiū elizabeth ⁊ beata natiuitas Johis q̄ dei gra interp̄tatur ad qđ maria humilis venit. Hz nūc nō niſi ad puerperia diuitū mulierū veniūt ſupbe mulieres. ad pauperē autē venire dedignant. Veniunt eni in peplis et veſtibꝰ pulchriorib⁹ quas habēt. Ibiq; vna ꝑ alia apparere vult ⁊ videri. ⁊ ſingula geſta tractāt ⁊ exponūt. q̄ etiā turpia ſunt aḷs inebriant ⁊ rixant. Idcirco credēdum ⁊ timendū eſt q ibi non Joh. dei gra naſcatur. qz dñs dic. Matth. xviij. Ubi duo vel tres fuerint cōgregati in noie meo. ego ſum in medio eorū. Sicut ꝫ hic claruit in maria et eliz/abeth: nā legit q repleta ē ſpiritu ſancto Luc j. Sed in cuius noie iſte mulieres ſupbe cōgregant. neſcio. opibus tñ oſtēdūt q non in nomine dñi. qz vbi deberet eſſe gra dei. ibi portātur cātari ampli ⁊ reſonāt cantilene theatrales et ſcurriles. etſi ibi eſſet gratia dei ipam protinus effugarēt. Et hoc quo ad ꝓmum. Qtū ad ſcdz breuiter eſt notādū. naturaliter ſcim⁹ q̄ñ aqui/la vel alia auis habet pullos ſuos in nido non dū euolatos. ſi illa volat ab eis. ⁊ diu abeſt. pulli interim fame angariātur. ſi poſtea mater venit. pulli in aduētu ipius plaudēt ⁊ exultant ⁊ ſigna leticie ſm modulū ſuū exp̄mūt ⁊ oſtēdūt Tum qz venit illos ad cibandū. tū quia venit ad excubandū. Moraliter. per aquilam xp̄s dei filius intelligit ab alto celorū deſcēdens in vterū virginalē ꝫ hic habuit pullos diu derelictos. quoz aliqui adhuc fuerūt in nido videlicet limbo vt ſancti patres. Sed vnus ſcz Johannes pullus ꝓncipalis fuit in nido vteri maternalis ⁊ non euolauit p natiuitatē. Ideo q̄ñ xp̄s venit ad ip̄m cibādū gra ſpūſancti ſigna leticie oſtendit. ⁊ in ꝓſentia ipius motu corporis ⁊ plauſu manuū exultauit. Et bene potuiſſet dicere ꝙba que dixit ꝙgo maria. Exultauit ſpūs meus in deo ſalutari meo. Luc. j. Et hoc cognouit mater elizabeth. ideo dicit euangeliſta. Et factū ē vt audiuit ſalutationē marie eliz abeth. exultauit infans in vtero ei⁹. vbi dicit glo. qz ſenſit aduentū dñi ⁊ redemptoris ſui. in cui⁹ ꝓſentia exultatio ⁊ iocūditas ſūma. Ideo tunc iohes triſtari nō potuit. Ideo dic Bern. in ſmone d̄ natiuitate ipius. Puer iohes multo matre felicior q̄ ſalutantis maieſtatez agnoſcens infra tenebras i velamine viſcez gaudio gaudet. qz vim btē ſalutationis attēderat. hec ille. Et in ꝫ miraculo oſtendit ꝑ exultationem Johis xp̄m aduenisse q̄ ꝓmo ſumpſit gratiam aduenientis. ſm q dicit Amb. in omel. Vide diſtinctionē ſinguloz ⁊ verboz ꝓprietates voce ꝓpter elizabeth. ſed iohes ꝓpter gratiam ſenſit. Ipſa nature ordinez audiuit. iſte ratione myſterij exultauit. illa marie. iſte dñi ſenſit aduentum Tūc impleta ē ꝓdicatio angeli q̄ dixit. Et ſpū ſancto replebit adhuc in vtero matris ſue. Hz antea nō fuit repletus ſpū ſancto ſm Orig. niſi aſſiſteret illa q̄ xp̄m gerebat. O ſi Johes tm exultauit q̄ xp̄m octis carnalib⁹ adhuc exiſtēs in vtero nodum vidit. Quid tūc illi exultabūt qui deū facie ad faciē in manifeſta reuelatione videbūt. Ideo dicit ps. xlviij. Exultabūt ſancti in gloria. Qrtum ad tertiū eſt notandū. Recti in gloria. Qrtum ad qđ ſolinus de mirab. mūdi. q elephātes luna fert creſcente petunt amnes ⁊ ſparſi liquore. ſolis ortum ſalutāt motib⁹ q̄bus ꝓnt. q̄ facto ad ſaltus ⁊ habitacula reuertūt. Myſtice p elephātes qui ſūt aialia magna ⁊ benigna. ſūt maria ⁊ elizabeth recte deſignate. qz miſeric̄die magnitudo ⁊ benignitas marie non poteſt mēſurari. miſeric̄die tue o beata ꝙgo longitudiuē. latitudinem. ꝓfunditatē. atq; ſublimitatē. queat inuenem. ꝓfunditatē. atq; ſublimitatē. queat inueſtigare. Nam longitudo ei⁹ vſq; ad nouiſſimū diē inuocantib⁹ eā ſubueniet. Latitudo ei⁹ replet orbem terraz. Sublimitas ei⁹ ſuperne ciuitatis inuenit reſtaurationē. Et ꝓfundum eius nūc ſedentib⁹ in tenebris ⁊ vmbra mortis obtinuit redēptionē hec ille. Elizabeth etiā ꝛ magna ꝓpter magnū ꝓphetā quē geſtabat. qui ⁊ maior fuit q̄ ꝓpheta. Mat. xj. Idcirco more elephantū ꝙuenerūt in domo zacharie. q̄ñ nequitia hui⁹ mūdi q ꝑ lunā deſignatur creuit et abundauit. ⁊ charitas multoz refriguit. vt ꝛ Mat. xxiij. Hz qz ambe ꝓfuſe erāt gra liquore. ideo ortū noui ſolis iuſticie deuote ſalutauerūt. Sicut ꝓz manifeſte de maria q̄ dixit Magnificat aīa mea dñm ⁊c. Similiter Elizabeth repleta ē ſpū ſancto. ⁊ clamauit voce magna ꝫ eſt deuota ⁊ magis clamoroſa ⁊ xp̄m nouū ſolē ſalutauit. Sed qz erat plena ſpū ſancto cognouit ſm q ait Hiero. in li. d̄ ꝓrogatiuis btē ꝙginis q magis remunerat deus cultū q̄ matri ſue impendit q̄ ſibi ꝓpi. Ido ꝓmo laudat ⁊ ſalutat eā

dicens Benedicta tu inter mulieres .hoc ē sup omnes.qz nomē tuū laudabūt in secula .iuxta illud ꝓuerbiorū. vlē. Surrexerūt filie ei⁹ ⁊ beatissi/mā p̄dicauerūt. vir ei⁹ ⁊ laudauit eam. Et tunc subiūgit salutationē xp̄i . Benedictus fructus ventris tui. Et capit̄ h̄ ꝑm theologos.et ꝑ q̄a vel etiā vere.q.d. Vere christ⁹ nouus sol q̄ iam est fructus ventris tui.ē benedict⁹ . Sz diceret quis. Unde sciuit elizabeth q̄ ygo eēt p̄gnās ⁊ haberet fructū in vtero suo.p sensum nō potuit cognoscere.qz vix erat vnus mensis qđ cō ceperat.⁊ mulieres non apparēt grauide infra spaciū vnius mensis.nec etiā maria dixit se cō cepisse.quia ꝑm Chrys. super Matth.nec credidit maria ab aliquo posse fidez adhiberi mirā/dis relatib⁹. Ad hoc dicit Bern. doctor.q̄ per sensum nō potuit noscere ip̄am p̄gnatā. Quia sz corpus christi in p̄mo instanti sue conceptionis fuit formatuz ⁊ animatū: tamen infra vnū mensem nō fuit deductum ad notabilez quātitatem. q̄ mater sua posset p̄egnans appellari Quomodo ergo cognouit? ꝑ spiritū sanctū statim fuit repleta cū virgo eam salutauit. nō tamē ante fuit repleta q̄z filius. Sed filio repleto resultabat in parētez. Etiā p istū spiritū sanctū Mariā esse matrem domini cognouit p hoc q̄ dixit. Et vnde mihi hoc q̄ veniat mater domini ad me. q̄si diceret. Quib⁹ meis me/ritis accidit hoc mihi sterili et seni.⁊ ꝑm repu/tationē hominū maledicte . vt veniat mat̄ do/mini mei ad me.sz ygo bñdicta et fecunda. Ꝟ ꝑm Ambr. in omel. non dixit q̄si ignorans .sed quia nō ex humano merito .sed diuine gr̄e munus hoc esse cognouit. Ideo dixit. Unde mihi hoc ⁊c. Ecce enī vt facta ē vox salutatiōis tue in auribꝫ meis .exultauit infans in gaudio. qz gauisus est mente interi⁹ ⁊ exultationē ostēdit motu corporis exteri⁹. qz de p̄sentia spōse gaudet amicus spōsi. ꝑm illd̄ dictum. Amicus qui stat in gaudio. gaudebit ꝓpter vocem sponsi. Et dicit Aug⁹ ad Bardanuz: q̄ hec exultatio Johannis potuit fieri duob⁹ modis. Uno mō q̄ Johannes per spūm sanctū cognouit dominū p̄sentem in vtero ygnis. Et sic oportet dicere q̄ in eo fuit acceleratus vsus ratiōis Alio modo q̄ Johānes non cognouerat saluatoris p̄sentiam. sed mater eius que habebat vsuz rationis Illa tamē motio pueri ⁊ exultatio facta est ad declarationē sanctitatis ygnis ⁊ p̄olis Nō tamē determiate asserit Aug⁹. sed dicit sive hoc modo. siue illo facta sit exultatio .attribuenda tamē est diuino miraculo.qz nō potuit fieri p naturam. Alij tamē doctores vt Greg⁹. ⁊ ceteri tenēt q̄ facta est p̄mo modo. Et postq̄ elizabeth mariā ex ammirabili voc/ ⁊ salutationis virtute cōmendauit .cōmendat eam consequēter ex fidei magnitudine dicēs. O beata que credidisti qm̄ ꝑficient̄ in te que dicta sunt tibi a dño .hoc est ab angelo misso a dño qui dicit p ps̄. lxxxviij. Que ꝓcedūt de labijs meis non faciā irrita. Et tātū de hoc.

Sermo p̄mus de sancta Margareta ygine

Inuenta vna pre/ciosa margarita.abijt ⁊ vēdidit omnia bona sua que habuit ⁊ emit eam. Matth. xiij Ad experientiaz hoc videmus q̄ si stultus homo vel fatu⁹ mercator inuenerit venalem rem pulchram ⁊ p̄ciosam ip̄am nō curat cōparare. sed poti⁹ in re vili delectat̄. Hic est similis gallo. de quo Esopus talē refert fabulaz. q̄ gall⁹ sollicitus ꝑ cibo verrere cepit fimū.⁊ cū sic verreret gēmā inuenit p̄ciosam.quā cuz vidisset ait O p̄ciosa res cur vilescis h̄ fimo si sors dedisset te artifici fulgeres ornata auro puro. sz mihi non es vtilis ac ō tritico plus gauderē. Sic facit q̄libet stultus qui de p̄ciosa re non curat. vt vellet cōpare eam tanto p̄cio quātū hec valeret. Ideo dicit sapiēs ꝓuerbiorū.j. Sapientiā autem ⁊ doctrinā stulti despiciūt. Sapiētia p̄ciosior est cunctis opibus ꝓuerbiorū.iij. Sed econtra prudētes mercatores rem p̄ciosam care emūt. nec pecunie parcūt . nec vellēt rem vili⁹ emere quā valeret.quoniā sciunt hoc esse inhibitū in cano. xiij.q.iij.c. Canonū. Spūaliter per stultum mercatorē Olibrius p̄fect⁹ intelligit. qui fuit de numero illorum. de q̄bus ait ap̄lus ad Roma.j. Dicētes se sapientes esse sz in tēporalibus. stulti facti sunt sz in spūalib⁹.⁊ mutauerūt gloriaz incorruptibilis dei. in similitudinem imaginis corruptibilis homis ⁊ volucrū ⁊ quadrupedū ⁊ serpentū. Hic more galli verrens in fimo luxurie inuenit p̄ciosam margaritam sz margaretā ygīnem gloriosam de q̄ hodie cātat ecclia. Margaretā speciosaz spōsam xp̄i generosam veneremur hodie. Sed cū inuenisset eam ygutib⁹ adornataz. fide decorataz. sibi cōtrariā respuit. vt verificet̄ illud Mat. vij Nolite sanctū dare canib⁹ nec mittetis margaritas ante porcos ne cōculcēt eas pedib⁹. Fuit enī olibri⁹ ꝓteruus libidinosus. Ideo hec gloriosa margarita nō fuit sibi in matrimoniū tradita.sed xp̄o prudēti q̄ eā emit sanguine ꝓprio ⁊ in fide despōsauit. Juxta illud Ozee. iij. Desponsabo te mihi in fide.⁊ hoc volunt ygba thematis. Inuenta vna p̄ciosa margarita In quibus beata margareta a duob⁹ cōmendat̄. Primo ex ygutū varietate. ibi. Inuenta vna p̄ciosa ⁊c. Secūdo ab inestimabili p̄ciositate. ibi. Uendidit. De p̄mo est notāduz ꝑm naturales q̄uis interdū vnū animal ē minus altero i corporis quātitate.nō tamē est minoris actiōis in ygutuz varietate.sicut hoc ꝓbari pōt i natura apis. Apis enī hz naturam ⁊ valde paruū cor

pus tamē facit meliorē fructū q̄ milu⁹ habens magnū corp⁹. Ideo dicit sapiēs. Breuis in volatilib⁹ apis ⁊ initiū dulcoris habet fruct⁹ illi⁹ Eccī.xj. Idemq; ptz de margarita q̄ lz iter gēmas ē minima. ē tamen multoꝝ p̄cioso⁹ ⁊ magnarū in ꝟtute excessiua. Quia ꝟm Isi. ē oiuz gēmaꝝ p̄ciosarū cādidaꝝ p̄cipua. Sic ad ꝓpositum q̄uis btā marga. puula fuit i psona ⁊ teneris in annis. vtputa q̄ndecim annoꝝ. tñ multos antiquos p̄cellit ꝟtutum varietate. vt dicere posset illud apl̄i ad Gal.j. ¶Proficiebā supra multos coetaneos in genere meo scz humano. Et etiā sup coetaneos q̄ multe ꝟgines fuerūt. ⁊ seniores. q̄ nō fuerūt tātarū ꝟtutuz sicut hec beatissima margareta. Ideo rōne suaꝝ ꝟtutū de ipa hodie canit. Ibat de ꝟtute in ꝟtutē ardenter sitiens aie salutē. Be ei⁹ ꝟtutib⁹ scribit q̄dā sctūs. sic refert Theotin⁹. Beata marga. fuit timoris dei plena: iustitia p̄dita. religione cōpta. cōp̄ctōne pfusa. honestate laudabilis. patiētia singular. nilq; in ea religiōi xp̄iane cōtrariū inueniebat. odiosa p̄ri suo. dilecta dño iesu christo. hec ille. ¶Propter has ⁊ plures alias ꝟtutes q̄bus fulcita erat. poptime margarite gēme p̄ciose cōpatur. in hoc q; dicit inuenta vna p̄ciosa margarita. ppter tres causas ¶Prima q⁹ sicut margarita ē parua p̄ oībus alijs gēmis p̄ciosis. Cū eni alie iterdū ad manuū vl̄ digitoꝝ reperiūt quātitatē. margarita vltra quātitatē nucis auelane crescere non repit. vt dic Soli. in li. de mira. mūdi. Ita beata ꝟgo margareta fuit vna de numero humiliū ⁊ pue circa se reputatiōis. Attende ei⁹ paruitatez ⁊ humilitatē. q⁹ cuz esset filia pulchra summi regis gētiliū patriarche. non extulit sanguinis nobilitatem nec corporis speciositatē sicut nūc ꝟgines facere cōsueuerūt. sz humiliter nutrici sue inferiorē se in dignitate subiecit ⁊ oues ip̄i⁹ custodiuit. quia animadūtit dictū sapientis q̄ dicit. Quāto maior es. humilia te in omnib⁹ ⁊ coram deo inuenies gratiā. Eccī.iij. Magnaz si quidez magareta iuenit gratiam. quia p terreno patriarcha accepit patrem celestē iesū christum q̄ nunc iubilando sibi dicit. Audi filia et vide. scz celestes choros ⁊ cātica. ⁊ vide meaz diuinitatē in quā angeli desiderāt cōspicere. et inclina aurem tuaz quia cōcupiuit rex speciem tuam Ideo beata margareta bene olim figurata est p rebeccam. Quia sicut legit de ipa Gen xxiij. Q⁹ erat puella pulchra nimis ō bona sapientia. nō tamē se de illis iactauit. sed humiliter seruo abrae adaquabat camelos. Ideo ppter ꝟ copulata est Isaac q̄ fuit sūmus patriarcha Ita beata margareta fuit huic in illo similis. Quia canitur de ea. Erat eni nimiū formosa i vultu scz floruit vt rosa. Sed fuit multū nobilior in genealogia ⁊ clarior diuitijs. ⁊ tamē de illis nō se p̄sūpsit. Quia sciuit ex instinctu spiritussancti illud Aug⁹ q̄ scribit in libro ad sarras ꝟgines dicētis. Dominica ꝟgo nec ꝟmonis iactātia nec diuitijs nec generis nobilitate se debet extollere. sed in humilitate ⁊ paupta/te spūssancti a xp̄o accepta. debet quātū virete spūssancti a xp̄o accepta. debet quātū virete spūssancti a xp̄o accepta. debet quātū virete

inducere potest ad imitandū puritatem christi qui est verus sol iusticie. similiter lumē. ⁊ sic de alijs. Quia tales sciūt mala que inducūt im̄undiciam ⁊ bona q̄ inducūt mundiciā. de qua dicit Amb̄. in hexame. Mūdicia mētis sola meretur deuz in se recipe. Cui cōsonat Greg⁹. Cū summa felicitatis dulcedine xp̄s mūde anime applicat. sed a feda mente in infinitū elongat. Alios autē pueros ponit in carcerē peccatorū sicut sunt luxuriosi ⁊ im̄undi qui sunt im̄undicia enutriti ⁊ nihil aliud sciūt nisi q̄ sciūt manere in angulis tenebrosis. cuz mulierib⁹ impudicis opera nepharia exercere. ⁊ cuz in actu non possunt de illis loquūtur. ⁊ nōnūq̄ hoiuz vulnerāt corda bonorū ⁊ castorū. Recte eni faciūt sicut strutio. De quo refert Solin⁹ in li. de mirab. mūdi. Senescēs strutio dū ferrū edere nequit. rostrū tamē studet acuere ⁊ tra ferrū. Ita illi dūmodo nō possunt im̄udiciaz exercere vel saltē locū non habere. ora sua maledicta acuūt in vobis luxuriosis ⁊ fetosis. vt de illis bñ verificari posset illud ps̄. v. Sepulchrū patens est guttur eorū ⁊c̄. Si illis mater eccl̄ia nomiaret solē iusticie xp̄m q̄ est cādor lucis eterne. ⁊ speculū sine macula. ⁊ lunā. i. mariā purissimam q̄ ē sole splēdidior. Sap̄. vij. Similiter de stellis id ē. puritate angelorū. vel nomiet cāpos. hoc est sanctas vgines lilijs vginitatis ⁊ ruta castitatis pulcherrime exornatas. ⁊ sic de alijs. non placet eis. sed multū displicet ⁊ dicūt. dic nob placita ⁊ audiemus te. Sed quia eccl̄ia suadet mūdiciā dicēs: Beati mūdo corde. quoniā ipi deū videbūt. Matth̄. v. Et non placet eis. iō nō audiūt ipam. sed diabolū qui dicit eis placita. Sap̄. ij. Venite vtamur bonis. ⁊ fruamur creatura tāq̄ in iuuētute celeriter. venite corona nemus nos rosis anteq̄ marcescāt. ⁊ nullū pratum sit qđ non ptrāseat luxuria nostra. Sz audiāt illi aplūs ad Heb̄. xiij. Fornicatores ⁊ adulteros iudicabit dñs. i. p̄dēnabit. Tertia cauſa nā ficut margarita inuenit̄ in mari. qz q̄dam piscis nomie ostrea cōcipit rorē. ex q̄ fiunt margarite. quas p̄icit in pfundū maris. sed sapiētes inq̄sitores has p quēdā modū educunt ad portū. sicut legit̄ in li. gēmarz. Ita btā margareta inuēta ē in mari tribulationū ⁊ passionuz. cui tota imersa fuit vt sibi competeret illud ps̄. lxxvj. In mari via tua ⁊ semite tue in aq̄s multis ⁊ vestigia tua nō cognoscent̄. Sed xp̄s verus margaritaz inq̄sitor. descendit ad ipam in passione adiuuādo. sz ⁊ hodie de mari tribulationis. ipam manu sue potētie ⁊ ministerio angelorū ad portum eduxit eterne salutis. Ideo potest dicere ad xp̄m suū sponsum hoc. Tenuisti manū dexterā meā ⁊ in volūtate tua deduxisti me. ⁊ cū glia suscepisti me. Et tm̄ de p̄mo. Etum ad scōm est notandum. Sapiens mercator sicut patuit in arēga. si viderit rem̄ imercimonijs expositā ad vendenduz. q̄ est p̄ciosa. multū p ea exponeret anteq̄ ea careret. si saltē ipius opus haberet. Ad qđ pbandū refert in apiario. de quodā nobili adolescēte q̄ p̄e mortuo successit in regno. Et factuz est vt nundine fierēt in sua ciuitate. ad quaz venerūt mercatores. inter quos venit q̄dam senex quē videns rex. interrogauit q̄d venale haberet. Cui ille. Sapientiā habeo. Qđ audiēs rex gauisus est. qz sapiētia ptinet ad populū regendū. ꝫm sapientē. Rex insipiens pdet populū suū ⁊ ciuitates inhabitabunt̄ p̄ sensuz p̄udentiū. Ecc̄i. x. Et quia sapientia est res p̄ciosissima ꝫm illud p̄z. iij. Sapiētia p̄ciosior ē cūctis opibus ⁊ oia q̄ desiderant̄ nō valēt ei cōpari. Jōb̄ dixit rex ad senē. Quātū dabis mihi p cētū marcis. Et ille. Unū dicaz tibi inq̄t p p̄cio dicto. qđ si tenueris p illud regeris ⁊ reges. ⁊ ait rex: dic. Et dixit senex. Temere nihil loquaris. nisi cogites q̄d sequat̄. Quo rex audito pecuniā sibi tribui impauit. p quā sapiētiā populū suuz in omni iusticia gubernauit. ⁊ seip̄m a morte liberauit. Spūaliter. p sapientē mercatorē xp̄s intelligit̄ q̄ est eterni patris sapiētia. Jp̄e eni vēdit ⁊ emit. vendit nāq̄ regnū celorū omnibus emere volētib⁹. Ideo ad terrā nostraz venit ⁊ venale exponit dicens: Venale habeo. q̄d: regnū celorū. quo emitur? pauptate regnū. labore requies. dolore gaudiū. morte vita. hec ille. Attēde attētius. si vis emere regnū qđ est valde glorioſum. sicut canitur. O q̄ glorioſuz est regnum in quo cuz xp̄o gaudēt omnes sancti. necesse est te dare diuitias q̄s diligis. ipis pauperibus quorū est regnū celorum. Matth̄. v. et hic continue in bonis operib⁹ laborare. Sicut docet aplūs. ij. Cor̄. ij. Labora sicut bon⁹ miles iesu christi. Et sic requiē obtinebis. Necesse etiam est hic pati tristiciam ⁊ dolorem. qz ꝫm Hiero. Impossibile ē delitijs vel gaudijs. ad delitias eternas p̄uenire. Ideo dixit christus Matth̄. v. Beati q̄ p̄secutionem patiunt̄ ꝓpter iusticiā: quoniā ipsorū est regnū celorū. Oportet etiam vltimo mori p christo si necesse fuerit. vt p mortem vita habeatur. Ideo dicit Job̄. xij. Qui odit animā suam in hoc mundo in vitam eternam custodit eaz. Al's eni tam caram rem emere nō valemus. Ita etiā christus vendidit regnum celorū huic beatissime vgini margarete In hoc q̄ dicit. vēdidit omnia que habuit. ⁊ bene regnū celoz dicit̄ omnia. qz ꝫm venerabilē Boetiū lib̄. iij. p̄sa. ij. Beatitudo ē status omniū bonorū aggregatione perfectus ⁊ hoc solum habet̄ in celo. Sed vide diligentius in passionali q̄ ista p̄udens emptrix his quattuor regnū celoz emit. ⁊ inuenies. Elegit eni volūtariā pauptatē spernēs p̄is diuitias.

vt solū regnū celorū obtineret. Fuit etiaz in labore mitis. custodiēdo nutricis sue oues. post sustinendo tortores. Ut bñ posset dicere illud ps. lxxxvij. Ego eni in laborib⁹ sum a iuuētute mea. Et hoc fecit vt possideret requiē opulētā Be q̄ dicit dñs Esa. xxxij. Sedit popul⁹ me⁹ in pulchritudine pacis. z in tabernaculis fiducie in requie opulenta. Fuit etiaz in dolore. vt patz in corpore lacerato. vt dicere posset illud ps. lxviij. Ego sum paup et dolens. salus tua deus suscepit me. Et hoc fecit vt gaudiū habe ret. de quo dicit Esa. lij. Gaudiū z leticiaz habebunt. z fugiet dolor z gemit⁹. Fuit etiaz hodie demū occisa. vt vita eterna frueret. Et nō fuit mirū q̄ tāto p̄cio regnū celorū emit. Quia christus eaz multo p̄cio prius charioꝛi cōparauit sicut z omnes hoies. Fm q̄ innuūt vba hec z emit eam. Nā humanitatē accepit p ea. Juxta illud Esa. lx. Erit tibi domin⁹ deus tuus i lucē sempiternā: z deus tuus in gloriā. Scōo dedit aiam p ipa. iuxta illud Esa. xij. Reliqui domū meā dimisi hereditatē Bedi dilectā aiam meā in man⁹ inimicoꝝ. Et ß testatur Joh. xv. Filius hois venit dare aiam suam in redēptionem p multis. Sup quo dicit Orig⁹. Aiam suam dedit in mortez. vt in ipm credentes. z sequi volentes. ab eterua liberatet morte. Et tantum de illo.

Sermo secūdus de eadem vgine.

Virgo veneranda

In magna stans cōstantia. ita canit i hodierno officio. Plinius in spe. natu. sic inquit. Buscatum ē nux cuiusdaz arboris in india z nobilissima. Et habet has vtutes. Quia naribus applicata cerebrū confortat. faciē discoloratam valde colorat. in ciboq̄ modice sumpta capiti iuuamē pstat. sz excessus eiusdē dolorez accumulat. qz est penetratiue nature. Spiritualiter. per hāc arborem nobilissimā intelligitur christ⁹ qui ē hec arbor. quā vidit quedaz inclusa. in tēpore cōsecrationis succidere de calice i altari. Hec p̄mo flores cādidissimos ptulit q̄s capita hominum volatiliū subito decerpērūt. Secūdo ptulit virides. Tertio autem roseos pcreauit. vt in miraculis inuenitur Ab hac arbore veniunt flores vginei quorum vn⁹ princi palis fuit beata margareta que bene dicit ve/nire a christo. Nam vginitat⁹ florem ab ipo habuit. quem sine ipo nullus potest habere. Fm illud sapiēt⁹. Non possum esse cōtinens nisi de⁹ dederit. Sap. viij. Hic flos fuit cādidus p virginitatē. Jdeo dicit a margarita q̄ Fm Isi. omniū gēmarū est candidissima. Fuit etiā viridis in vtutū operatione. Fm q̄ de ipa canit. Ibat de virtute in virtutem z̄. Tertio facta ē rosea per sanguinis effusionē quē intantū effudit vt riui in terraz fluxerunt. Sed p muscatū intelligitur sua castitas que in ipsa cerebrū mentalis intelligētie cōfortauit. Quia dicit Fontin⁹ in descriptiōe vniuersi. q̄ virgines q̄diu vgines sunt teneriorꝝ ē in eis intellect⁹. Nō ptz in ipsa quia astutiā diaboli intellexit. z caput eius cō/triuit. Juxta illud Geij. iij. Ipa cōteret caput tuum. z tu insidiaber⁹ calcaneo eius. Ipa etiā castitas facit ei⁹ peroptime colorauit. vt canit Erat eni nimiū formosa in vultu sz florvit vt rosa. Quia Fm Salustium in iugurtino bello. Casti hoies diu effigiē p̄ferunt iuuētutis. Sic btā margareta recte in vbis p̄missis dicit. virgo venerāda. In q̄bus verbis tria tangūtur. Primo mentis z corporis vginitas. Secūdo tāgitur psone z vite honorabilitas Tertio pas sionis stabilitas. Primo cōmēdatur beata virgo margareta ppter mentis corporisq̄ vgini/tatem. cum dicitur. Virgo. Pro quo sciendum Apes Fm Amb⁹. in hexamerō. corporis vgina lis habent integritatē. Nullo eni cōcubitu mi/scentur. nec libidine resoluūtur. nec part⁹ quatiunt dolorib⁹. Et tamē maximū filiorū exa/men constituūt. Nam cuz alie volucres vix in anno singulos pcreent fructus apes geminos creant. z duplici ceteris fecūditate pponderāt Spūaliter. p apes vgines pure mente z corpore designant. quez non cōmiscent cōcubitu. tamē fructū maximū spiritualiū fructuū generant. ppter qs̄ z fructum cētesimū dicunt ferre. De numero illaꝝ fuit beata margareta q̄ naturas apiū sagacissime est secuta. Sicūt enim naturales cū Amb⁹. in hexa. q̄ apes eligūt sibi regē magnitudine z specie magis insignem. et si rex p̄cipuus fuerit in mansuetudine eū clarizorem habēt. Jtaq̄ regē electū diligunt affectu naturali z sūma defensione defendunt Et pro eo perire paruū putāt. Jta beata margaretha spreuit olibriū p̄fectum z elegit regem regū dominū dominantiū qui Fm ps. xlvij. Magnus dominus z laudabilis nimis in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Qui est speciosus forma p filijs hoiuz ps. xliij. Qui ē clarissimus i māsuetudine. Fm q̄ docuit Matth. xj. Discite a q̄ me mitis sum z humilis corde. Jdeo refert Theotin⁹ in legēda. q̄ p̄fectus olibrius q̄siuit. quem deū colis. vel quē adoras. Respō/dit deū omnipotentē inuoco. z ieſu xp̄m filiuz eius q̄ meam vginitatez custodiuit imaculatā z illesam. Et potuit bene dicere illud q̄s canit de virginibus. Regnum mūdi z omnem ornatum seculi contempsi propter amorem domini mei ieſu christi. Pro ipo etiam pugnauit ptra diabolū z olibriū. a quibus multa sustinuit ob propria z cōfusionē. vt dicere posset ad xp̄m regem suū. illō ps. xl viij. Quoniā ppter te sustinui obprobriū. operuit cōfusio faciem meam.

Nam illa facies que prius floruit vt rosa. i passione facta est sanguinosa. Et pro ipo rege suo perire corporaliter festinauit. Sm q legitur i legenda vbi dixit. Christus seipm pro nobis tradidit in mortem. & ego pro ipo mori non dubito. quia me suo signaculo consignauit. Et nos exemplo suo huius apis sagacissime margarete sanctissime. querere nobis debmus regem magnum christū & diligere ipm. Ad qđ faciendu3 monet nos Aug⁹ dicens: Elige tibi illum amicum p̃ omnibus amicis tuis regem christū qui cū omnia subtracta sūt tibi soli fidem seruabit. in die sepulture cuz amici tui recedent a te. ille te nō relinquet. sed tuebit te a rugientib⁹ preparatis ad escam. & producet ad ignotaz regionē ad plateas celestis hierusalē vbi collocabit te cum angelis ante faciem sue maiestatis. vbi est cumulus felicitatis. supeminēs glia. supabundans leticia & omnia bona. hec ille. Secundo apes ỹginee aerem mundū & serenum diligūt quia tunc plus de rore inueniūt. tempora autē pluuiosa eas impediūt. Odores etiam fetidos & ceteros fumos maxime fugiunt et odiūt. sed in rebus odoriferis iocundātur. Ita beata virgo margareta serenitatem interne conscientie dilexit. Juxta illud pſ. xliij. Omnis glia eius filie regis ab intus. Quia sciuit q cōsciētia bona Sm Hugo. lib. j. de anima. est titul⁹ regiuis. templū Salomonis. ager benedictiōis. ortus delitiarū. gaudium angelorū. aureum reclinatorium. thalamus regis. aula dei. habitaculuz spūssancti. liber signatus in die indicij aperiendus. hec ille. Jdeo odiuit loca fetida peccatoz Sm illud pſ. xxv. Odiui ecclesiam malignātiū & cum impijs non sedebo. Si enī sedere voluisset cum impio prefecto olibrio. bene habuisset in eius domo. Sm q dixit tortor. Crede margareta p̃fecto. & bene tibi erit sup omnes puellas sed noluit. fugiens more ỹginearuz apum malorum & fetentium cōsortium peccatoruz. Ita & nos curare debemus de serenitate interioris conscientie. Quia Sm sapientē. Secura mens quasi iuge cōuiuiū. Prouū. xv. Etsi illam habemus de vituperio curare non debemus. sicut dicit Aug⁹. Et habetur. xj. q. iij. c. Quid obest homini q de illa tabula eum vult delere humana ignorantia. si de libro viuentium eum nō delet iniqua cōscientia. Tertio apes virginee diligunt sonum naturalem siue dulcem. siue etiā instrumentalē. Jdeo dicit Aristo. in li. de ani/malib⁹. Quādo apes de alueario volauerint. si rector apum voluerit eas reuocare. debet cantilenas dulces cantare & suauē sonū facere. quibus citi⁹ attrahūt. Sic beata margareta apis virginea multum dilexit dulcem sonuz eloquiozum dei. Quod ptz quando nutrix sibi exposuit. quare deus pati voluisset. & crucifixus eēt

Jdeo potuit dicere illud pſ. cxviij. Q̃ dulcia faucibus meis eloquia tua domie sup mel ori meo. Jdeo cuz dulci cantu angelorū ad celeste alueare introducta est felicissime & attente. Et quia fuit non mixta concubitu olibrij. ideo Sm naturā apum magnū spiritualiū filiorū exemplē cōstituit. Quia vna die quinq milia virorz domino generauit. mulierib⁹ & puulis exceptis ita vt de ipa posset dici illud Esa. pphe. ix. Multiplicasti gentes. sed non magnificasti leticiam Nam quādo per ipsam crediderunt. olibri⁹ nō est effectus letus sed iratus. Quare iussit tortorem vt ipam decollaret. Et tm̃ de pmo. Secūdo cōmendat beata margareta a psone & vite honestate. cum dicitur: Veneranda. Ubi ē sciendū Ari. iij. Ethic. dic q solus bonus & virtuosus honorādus ē. quia prauus honore nō est dignus. & ponit rationē ibidem dicēs: Honorē premiū virtutis. ideo homo si bene & virtuose viuit est dignus honore. Sinautē dign⁹ vituperio. quia per solam virtutez ad honorē puenitur. Jdeo dicit Aug⁹ lib. xv. de ciui. dei q ratio & voluntas ostendit. q nemo possit ad honorē puenire nisi pus vixerit ỹtuose. Duo pncipes aliquādo elegerūt. s. ỹtutez & honorē & illis templū solēne ỹstruxerūt in quo altaria erexerūt. ỹtutis in ingressu templi. & altare honoris retro in ecclesia posuerūt. & ois qui volebat accedere ad altare honoris. oportuit eum prius altare ỹtutis p̃terire. Mystice btā ỹgo margareta ē merito venerāda. qz p multas virtutes h trāsiuit Sm q sancta mater eccl'ia cātādo ptestatur dicens: Jbat de ỹtute in ỹtutez rē. Habuit enī ỹginitatem q̃ pcipua est de numero ỹtutum q̃ valde delectabilis est apd deū Teste Eusebio in sermone. O q̃ delectabile & iocūdum est apud xp̃m & beatissima amenitas dum quis ptulerit corporis venustatem & originalis mūdicie non amiserit puritatez. Jdeo pus p̃mittitur hoc ỹbum ỹgo. deinde venerāda. qz antiquitus virgines sunt honorate a paganis. Legit enī in gestis romanoz quādo cesar ptransiuit aliquā viam oportuit q oēs sibi cedebant. p̃ter solas ỹgines q̃bus ipe solis cessit in hoc ipas venerādo. Refert valeri⁹ in policra. q Laerti⁹ pnceps dū ciuitatē Bias expugnauit. oēs i ea occidit solas ỹgines abire permisit. Jdē legit Nume. xiij. & Judic. vlt. An̄ aliqua ciuitas fuit expugnata alijs occisis sole ỹgines libere sunt dimisse. Et hoc fuit priuilegiū tam diuitū q̃ paupez. Quia dicit Aristo. viij. Pol'. Honor virtuoso sine fastidio impenditur. licz de humiliori mundi vita oriat. Jō nos etiam cum eccl'ia debemus nostrā ỹginem margaretā venerari. Et h̃ quo ad scōz Q̃tum ad tertium notandū. Sm naturales in li. gēmarum legit q nō inuenit aliqua gēma q̃ ē ita

constans ⁊ inuicta. sicut est adamas. Nã nulli cedit ferro. sz ferrũ ꝓtemnit. nec igne vnq̃ incalescit. nec ab aliqua re supat. sed solũ sanguine hircino resoluit. Mystice huic lapidi cõpare possum cõueuienter. b. marga. qz valde ꝓstãs fuit in sustinẽdo martyriũ ⁊ inuicta. Nõ d ipa testat hodie cãtando eccl̃ia dicens in ꝑsona thematis. Virgo venerãda in magna stans cõstãtia. verba cõtemnẽs iudicis. nihil cogitans de rebus lubricis. ꝑmij celestis spe gaudẽs. in tribulatione erat patiẽs. Unde potuit dicere cũ Chry. Si millesies moriar. ⁊ si omnes labores in dei amore expendã. nihil dignũ ad ea que d ipo pcipiã. Nz respectuz habuit ad ꝑmiũ celeste. ꝓpter qd ita cõstans fuit. nõ eni cessit ferro lacerãtiũ. sed cõtẽpsit. Quia ꝑm q dicit Theotin⁹ in legẽda. q suspẽsa fuit i eculeo ⁊ ferreis vngulis acerbissimis. corp⁹ ei⁹ laceratũ. tamẽ nec flecti potuit ad culturã idoloz. nec a ꝓposito srãgi. sed dixit tyrãno cõtẽnens verba eius. O impie ⁊ impudẽs canis ⁊ vorax. si ego carni mee misereor: aia mea vtiq̃ ad interitum vadit sicut ⁊ tua. Itez de ipa potest exponi illud Ezech. iij. Ut adamãtẽ ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuaz. Nec etiaz potuit igne calefieri. q̃uis lãpadib⁹ accẽderet ⁊ corp⁹ ei⁹ cõburebat. sz dicebat illd ps. xxxv. Ure dñe renes meos ⁊ cor meum vt nõ sit in me iniq̃tas. Etiã potuit dicere illd ps. xvj. Igne me examinasti. ⁊ nõ est inuẽta in me iniq̃tas. Nõ potuit etiã btã margareta ab aliq̃ superari. Non a patre q̃ fuit idolatra. ⁊ voluit vt idola adoraret. qz fugit domũ eius spernẽs ꝓia bona hereditaria ⁊ custodiuit ouiculas sue nutricl vt adimpleret illusit Gen. xij. Egredere de terra tua ⁊ cognatiõe tua. ⁊ faciã te in gẽtem magnã. Habet eni nunc gentes multas de q̃bus gloriat. Nam oẽs quos cõstãtia ⁊ passione cõuertit quorũ multi fuerũt. sibi obediunt ⁊ ipa eis quasi domina dominat. Non etiã potuit vinci a tyranno olibrio ꝓfecto. qz eius potestatẽ ꝓtẽpsit ⁊ illusit. Et hoc qd sibi in ignominiã fecit. illud sibi ad honorẽ venit. qz i hoc xp̃m imitata est. Nam sicut xp̃s nudatus fuit in patibulo vt nihil secũ portaret. sic margareta expoliata est ⁊ in eculeo suspensa. in signũ q omnia mũdana despexerat. Sicut xp̃s fuit flagellatus ad colũnã vt disciplinaz ꝓ nobis portaret. sic corpus margarete ꝟginis totaliter est laceratũ. ne post hanc vitã pateret. Sicut xp̃s clauis laceratus vt claue nobis ianuaz paradisi aperirẽt. sic btã margareta fuit vngulis lacerata: vt ab ea oẽm vetustatẽ abraderet. Sicut xp̃s totus sanguine rubricat⁹ fuit ⁊ cruentat⁹ vt homo in ei⁹ sanguine lauaret. sic margareta fuit sanguine plena. vt in suo sanguĩe baptizaret. Et h̃ est huic sanctissime ꝟgini tã in mũdo q̃ in celo magna gloria. q in sua passione secuta est xp̃m. Juxta illud Eccl̃i. xxiij. Glia magna est sequi dñm. quia longitudo ab eo sumetur. Non etiã superari potuit a diabolo q̃ habet magnã potentiã. ꝟm illud Job. xlj. Non ẽ potestas sup terrã que ei comparet. Quia habet supbiaz vt dicit ibidẽ. Ipe est rex sup omnes filios supbie. Habet magnam astutiam. Quia ꝟm apostolum. trãsfigurat se in angelũ lucis. ij Cor. xij. Habet maliciam. quia antonomatice dicit malus. Unde Matth. xiij. Venit inimicus homo ⁊ superseminauit zizaniã Sed istis armis non potuit vincere margaretã. sz ipa eum vicit. qz fregit potentiã ei⁹ q̃ ipm in specie draconis apparentẽ euanescere fecit. Cõfregit superbiã q̃ sup verticẽ ipius pedẽ imposuit dicẽs: Sternere supbe demon sub pedib⁹ femine. Confregit ei⁹ astutiã. qz coegit eum vt diceret ꝓpter quid venisset. Confregit eius maliciam q̃ semp inuidet felicitati hominis. Sicut refert de hoc Theotinus in legẽda q̃ dicit se fuisse ꝑsentẽ in carcere ⁊ oia vidisse ⁊ omia scripsisse. quãdo draco horribilis ei apparuit varijs coloribus deauratis ⁊ barba aurea cum ferreis dẽtibus. ⁊ oculi eius splẽdebant sicut margarite. ⁊ de narib⁹ ei⁹ fum⁹ exibat. ⁊ lingua ei⁹ ⁊ anheli tus fetorẽ faciebat ⁊ lumẽ factũ ẽ in carcere ab igne q̃ exibat de ore. qd videns margareta orabat dicẽs. Dñe de⁹ inuisibilis quẽ abyssi ⁊ tartari cõtremiscũt respice in me ⁊ miserere mei. ⁊ nõ ꝑmittas hanc ferã nocere mihi. sz placeat tibi dñe vt vincam ipsam. Et cum hoc dixisset. aperiens os deglutiuit eã. sed signũ crucis qd ꝑpus ꝟgo beata fecerat creuit in ore ei⁹. Et sciss⁹ est ꝑ mediũ ⁊ beata ꝟgo illesa exiuit. Et respiciẽs vidit tanq̃ hoiem nigrũ sedentẽ ad ianuam. manib⁹ ⁊ pedibus ligatis. ⁊ cũ oratione margareta fudisset. surgẽs demon accessit ⁊ tenuit manuũ dicẽs: O marga. sufficiãt tibi ea q̃ fecisti i ꝑsonã meã. qz viuere nõ subsisto. sociũ eni meũ interfecisti. ⁊ me vis interficere oratione. Tũc illa cõprehẽdit euz ꝑ capillos traxit ⁊ ꝓiecit in terrã ⁊ posuit pedẽ dextruz super collum ei⁹ dicẽs: Cessa a me ꝟgine generis hũani homicida. ꝓtector ẽ mihi de⁹. Et subito refulsit lux in carcere. ⁊ crux xp̃i videbat in ea. ⁊ super crucem colũba q̃ dixit. beata es margareta expectant te angeli dei ad portas. Illa autem gr̃as agens dixit ad demonẽ. vbi ẽ gen⁹ tuuz? Cui ille. Tolle pedẽ tuũ de ceruice mea ⁊ opa mea tibi indicabo. Nõ cũ fecisset. ait: Belial ẽ mihi nomen ꝓtra oẽs pugno. ⁊ tu sola me vicisti. ⁊ sic ꝓra eũ suscepit. Jõ dictũ ẽ a deo d⁹ margare. Gen. iij. Ipa ꝓteret caput tuuz. ⁊ tu insidiaberis calcaneo ei⁹. Uñ ptz q̃ ille fortissim⁹ adamas. b. marga. frãgi nõ potuit. sz solũ ꝑ sanguinez hedi ad vesperz imolati xp̃i ihesu ob cui⁹ amorẽ fracta fuit et caro eius vndiq̃ lacerata

ꝛ tandem decollata. ℣deo hodie tanꝯ ſponſa decẽter ornata ad thalamũ eius cum cãticis mu
ſicis ab angelis eſt portata gaudẽter. ℔m illud Apoc. xix. Gaudeamus ꝛ exultemus et demꝰ gloriam deo. quoniam venerũt nuptie agni et uxor eiꝰ ſe preparauit. ꝛ quomodo ſe prepara/
uit. patet in legenda eius.

Sermo ꝑmus in diuiſione apoſtolorꝫ.

IAm non eſtis hoſpites ꝛ aduene. ſed eſtis ciues ſanctorum ꝛ domeſtici dei. ita ſcribit ad Eph. ij. Solent domini terreſtres varios mittere explorato
res ad ciuitatẽ quam volunt ꝑ ſe vel ꝑ ſubditos expugnare ꝛ lucrari. Hi cum venerint va/
punt quaſi pegrini. vt ſic non cognoſcãtur terram explorare. Hoc figuratũ eſt pulchre Joſue ij. vbi legit ꝙ Joſue qui fuit dux filiorꝫ iſrael. miſit exploratores qui explorarent Hiericho. Qui pergentes ingreſſi ſunt domũ meretricis mulieris nomine Raab. Hoc cum nũciatuz eẽt regi Hiericho queſiuit eos. ſed Raab abſcondit eos ꝛ miſit eos ꝑ feneſtram vt irent viã ſuã
A Moraliter vt dicit Hiero. in epla ad paulinũ per Joſue intelligit xps. qz de oibus ſacre ſcripture libris ioſue non ſolum in geſtis. ſz etiam in nomine figurã ſaluatoris habet. Hic inquã miſit exploratores hoc eſt aplos in hũc mũdũ qui per Hiericho deſignat. qz Hiericho interpretat luna que ẽ multũ inſtabilis ꝛ variabilis. quia nunc ẽ ſub ſole. nunc ſup ſolem. nunc ante. nũc retro euagat. Quãdo eſt ſub ſole tũc habet cornua aduerſus terrã inclinata. ſz quãdo eſt ſupra. tunc habet cornua ſuprema velut nauicula. vt dicit Beda. Sic ꝛ mũdus ẽ inſtabilis in cõtinua variabilitate. ꝛ nũc extollit ſuos amatores nũc deꝑmit. In hũc mundũ miſit dñs aplos dicens: Ite in mundũ vniuerſum ꝛ ꝓdicate dicẽtes euangeliũ oi creature Matth vlt. Illi autem ꝓfecti ingreſſi ſunt domũ mu/
lieris meretricis. hoc eſt gẽtilitatis. que publice cum idolis fornicabat. ℔m dictuz Hiere. iij. Frons mulieris meretricis facta ẽ tibi. ꝛ noluiſti erubeſcere. ℣z cũ veniſſent apoſtoli ad terras gẽtilium querebant a regib⁹ ꝛ tyrannis vt occiderent. Sed nõnũ ꝯ cõuerſi gentiles illos in domib⁹ abſcõderũt. ſicut patz cuilibet legenti eoꝝ ꝓcurrenti. Sed q̃ ꝑus in mũdo fuerũt hoſpites. facti ſũt nũc celeſtes ciues et milites ſicut innuũt ꝟba themat. Jam nõ eſtis hoſpites. In q̃bus duo tangũt. Primo vnũ inſinuatur ibi. Jam nõ eſtis hoſpites. Secõ aliud affirmat. ibi. ſed eſtis ciues. Be ꝑmo eſt notãduz ita dicit in cõmuni puerbio. Aduene venerũt ꝛ dñi facti ſunt. ꝛ ẽ ſenſus. Qꝝ ſepe cõtingit aliquos venire ad aliquã ciuitatẽ vel domuz vel regnũ q̃ ſũt extranei hoſpites ꝛ fauẽte fortuna ꝛ eoꝝ ꝓbitate ꝛ ſtrennuitate interueniẽte efficiuntur ibidem dñi ꝛ magiſtri. Ita fit in natura. ꝙ ſepe canis portat ad domũ vbi alij ſũt canes ꝓtra ipm rixantes. Etſi ille ẽ audax ꝛ ſtrennuꝰ depellit alios ꝛ fit cuſtos domꝰ. Ita legit i ſcripturis Geñ. xliij. Bũ fames creſcebat in terra tota. miſit iacob filios ſuos in egyptũ i domuz pharaonis. vt emerẽt frumenta. Qui cũ venirent vt pegrini ꝛ hoſpites. ita vt exploratores terre diceret ẽ in carcere tenerent. ſuccedente tpe facti ſũt dñi in ẽra egypti. Qꝝ dixit ad eos ioſeph. Oẽs opes egypti vre ſunt. ꝛ dedit eis optimã terrã. ꝛ pinguiſſimaz yeſſen. vt habet Geñ. xlv. Jõo potuit de eis dici illud ꝓuerbiũ.

Hoſpites ꝛ aduene venerunt i terrã alienã. Spũaliter. ſancti aplꝰ fuerũt ꝑus aduene ꝛ hoſpites in ꝟ mundo. vt q̃libet ipoꝝ dicere potuiſſet illud ps. xxxviij. Aduena ego ſum apud te ꝛ pegrinꝰ. ℣z cũ eos vocaſſet ad aplatũ xps tã ꝟtuoſe ſe habuerũt in ꝯgregatione vt illos nõ ſolũ ciues ꝛ domeſticos imo ꝓncipes ꝛ totius orbis dños dicẽt. ℔m illd ps. xlvj. Principes ppliꝰ ꝯgregati ſũt cũ deo abraã. Sed hodie diuiſit ipos a ſe ꝛ ꝓſtituit ſup oẽm terram ℔m q̃ ꝓdixerat ppha dauid ps. xliij. Cõſtitues eos ꝓncipes ſup oẽz terrã. Recte ſic rex portẽs q̃ hz i curia ſua fideles ꝓncipes i ſignum remuneratõis. vnũquẽq ſubſtituit ſup vnã ciuitatẽ vel regnũ. vt de ꝟ ſibi cũ ppliꝰ famuletur. Sic facit xps rex regũ oiuz. cuiꝰ eſt vniuſa terra ꝛ plenitudo petruz q̃ fuit caput oiuz eccliaz ꝓncipem ꝓſtituit q̃ eſt caput oiuz eccliaz ꝛ mater. ſicut habet i cano. Teſtes. ij. q. vij. Paulũ in greciã deſtinauit vt ibi ducatũ obtineret. et populũ ſibi acquireret. Et hoc tangit in ſequẽtia hodierna. Hinc petrus romã apoſtolorum ꝓnceps. Paulꝰ adijt greciã. ibiq docẽs grãm. Andreã vero miſit in achaiã prouinciã qui dño tanꝯ fidelis ꝓnceps non modicũ populũ acq̃ſiuit. Johem in aſiam. Jacobũ in iudeam. Bartholomeũ in vlteriorẽ indiã. Matheũ in antiochiam. Simonẽ ꝛ iudaz in egyptũ ꝛ pſiam. ꝛ meſopotaniam. Jacobuz vero q̃ dicit frater dñi. dimiſit hieroſolymis. Philippũ direxit i ciliam. Thomã in aliã indiam. ſed Mathiam in iudeaz in italiam. Et ſic ꝓncipatus eis diuiſit. ita vt verificaret illd ps. lxxvij. Diuiſit eis terrã in funiculo diſtributiõis. Et illud figuratũ fuit. j. Machab. j. vbi legit ꝙ cũ Alexãder rex macedonum vicit dariũ ꝛ multas natiões. poſtea decidit in lectum ꝛ cognouit vt moreretur. Ideo vocauit pueros ſuos nobiles q̃ ſecũ nutriti erãt a iuuẽtute ſua. ꝛ diuiſit illis regnũ ſuuz. Quid ſignificat Alexander niſi chriſtum q̃ omnes ſibi ſubiecit natiões vt ſibi famulent iuxta illud ps. lxxxv. Omnes gẽtes quaſcũq feciſti venient ꝛ adorabunt coram te dñe. Hic

cum p passionē vicisset diabolū et cognouit vt
ascēderet ad patrē. vocauit suos filios. q̄b⁹ an-
te dixit. Filioli adhuc vobiscum modicū sum.
Joh. xiij. Qui etiam erāt nobiles mozib⁹. z di
uisit eis regnū eccl̄ie vt p̄essent populo suo. et
nō dedit dūtaxat ptātez sup populū vt eos in
fide erudirent. sed etiā sup demonia vt infirmi
tates curarent. vt habet Marc. vltl. z Mat.
x. vbi legit. Cōuocatl iesus. xij. discipulis suis
dedit illis ptātez spirituū īmundoz vt ei3cerēt
illos z curarēt oēs lāguozes. Ecce q̄z potentes
sunt effecti. q̄ prius erant hospites z peregrini
Ideo bene p filios Jacob figurāt. q̄ venerunt
aduene in terrā egypti. z facti sūt diuites z do-
mestici. z nimiū multiplicati. Sm q̄ dic̄ Chry.
sup Matth. j. c. dicēs: Jacob genuit Judam
z fratres eius. Et xp̄s ver⁹ Jacob genuit duo
decim ap̄los in spūsancto. non in carne. in v̄bo
nō in sanguine. Nā sicut ille cuz filijs suis duo
decim descendit in egyptum vt multiplicarēt.
sic christus cuz duodecim suis apostolis descē
dit in mūdū sicut res ipsa testatur. Et subdit.
Sicut ille descēdit vt medullam egypti mādu
caret. sic christ⁹ cum apostolis suis intrauit mū
dum vt medullā hui⁹ mūdi sibi acq̄reret. Me
dulla hui⁹ mūdi sancti homies sunt. Sicut enī
in arboze q̄diu medulla sana fuerit. semp flo-
ret. cū autē ?sumpta fuerit paulatim marcescē
do siccat. Sic z q̄diu sunt homines fideles in
mundo. stat iste mūdus. Nam sicut egredienti
bus filijs israel de egypto exterminata est egy-
ptus. sic z sancti cū de isto mūdo defecerint ca
surus ē mūdus iste. hec ille. Ex illo dicto habe
tur q̄z p̄fecti fuerūt huic mūdo sancti apostoli
p quos fideles vndiq̄z sūt collecti. z ad fidez p/
ducti. p quos fuat anima. Et hoc quo ad p̄ri-
mū. Qtum ad secūdū affirmat q̄ apostoli sūt
ciues sanctozū z domestici dei. Circa q̄ notā-
dum quādo aliqua ciuitas vel regnum habet
p̄ncipem apud regem domesticum. qui cum re
ge egreditur. z est sibi multum specialis. Si ci-
uitas illa vel regnū hz negocia ardua ad expe-
diendū. accedit p̄nceps eius z vsq̄z ad regē p/
ducit. z causam eius efficaciter z faciliter obti
nebit. q̄ ptz Gen. xlvij. q̄ ioseph q̄ fuit de ge/
nere z ciuitate patris sui Iacob. quādo pater. s.
Jacob cū filijs venit in egyptū accessit Joseph
z statuit patrem ante regem Pharaonē. Et il-
le gauisus ad modū tradidit ei quicq̄d Joseph
dare demādauit. Mozaliter. p ciuitatē intelli
gitur mūdus. de quo sapiēs Eccēs. ix. Parua
ciuitas z pauci viri in ea. et bn̄ pauci. q̄z pauci
sunt q̄ viriliter vicīs resistūt. Sm illud ps. xiij.
Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt
Hec ciuitas scz mūdus apud summū regez scz
christū. habet non solū vnū regem vel p̄ncipem
sz duodecim p̄ncipes glozioſos scz petrū pau-
lum iohannē andreā z c̄. q̄ sunt figurati per. xij
p̄ncipes Numeri. vij. Et electi erant per filios
israel z instruxerūt eos de mandatis. vt curaz
eozum haberēt. Ita ipi facti sunt sup omnes q̄
visuri sunt deū. vt curā eozū habeant. z cū eis
cozam deo cōpareant. z p eis intercedāt. Jōo
dicit Greg⁹ in omel. Jbi petr⁹ cum iudea con-
uersa quā post se traxit apparebit. ibi paul⁹ cō
uersū vt ita dixerim mūdū ducet Jbi andreas
post se achaiaz Jbi iohānes aziā. Thomas i-
diam in cōspectu sūmi iudicis cōuerlaz ducet.
hec ille. In quo dicto claret q̄ q̄libet apostolo-
rū p populo a se ?uerso respōdebit. z non solū
p illis. sed etiā p omni populo terre intercedēt
qz sunt p̄ncipes cōstituti sup oēm terrā. Et me
rito p̄ncipes pp̄li intercedent. put legit Mat.
xv. q̄ q̄dā mulier chananea a finib⁹ tiri z sydo/
nis egressa clamabat post iesū dicēs. Bn̄e miſe
rere mei. filia mea male a demonio vexat. Ille
aūt nō respondebat ei v̄bum. nec eā exaudiuit
Discipuli aūt miserti ip̄i⁹ accedētes ad iesū ro
gabāt p ea dicētes. Bn̄e dimitte eā. qz clamat
post nos Etsi ipi hoc fecerūt existentes adhuc
in terris quāto magis faciūt iam ciuib⁹ sociati
celicis. z domestici existūt dei. Ideo instāte ne
cessitate ad ip̄os cōfugere debem⁹. Quia vt di
cit Amb. in li. p̄fa. Ingruente metu tribulatio
nis z angustie. tutū ē sub vmbza ap̄loz ?fuge-
re. Ut sic a doloze tribulatiōis afflictiōisq̄z mū
dane p̄tegamur. z hoc quo ad scām.

Sermo secūdus de eodem festo.

Ego elegi vos vt ea-
tis z fructum afferatis Joh. xv. Dicūt
naturales z p̄sertim martianus. q̄ sol qui ē rex
planetarū in medio inter eos incedens. bis se-
nos radios a se emittit. ex q̄bus inferioza z su/
perioza illustrant. Spūaliter. per solem qui ē
rex planetarum. intelligit christus rex non so-
lum stellarū sed omniū creaturarū. tam superi-
ozū q̄z inferiozū. vt habet de summa trinita. et
fide catho. c. firmiter. Hic emisit a se bis senos
radios. hoc est duodecim ap̄los qui bn̄ radijs
cōpantur. qz sic radius solis lōge lateq̄z diffun
dit. Sic fides apostolozum per vniuersuz mū-
dum est diffusa. Sm illud ps. xviij. In omnem
terram exiuit sonus eozū. Etiam quādo sol ra-
dios emittit homines infirmi melius habent. z
dormientes excitantur. Sicut videmus in au-
roza. Et hoc testatur basilius sup illud Mat.
v. Vos estis lux mūdi dicēs: Veniēte auroze
luce. infirmozū dolozes alleuiātur. homines a
somno excitātur. aues garriūt. bestie ad latibu
la sua fugiūt Sic adueniēte fide apostoloz mū
dus fuit edificatus in credendo. fecundatus in
bonis operibus. alleuiatus a peccatis. excita/
tus a negligentijs. animat⁹ ad cōtemplationez

celestiũ.erept⁹ a ptāte demonũ. hec ille. Et qz xps hos duodecim apl'os misit in mundũ figuratum fuit Josue.iij. vbi legit̄ q Josue misit duodecim viros vt cõsiderarent terram promissionis.vt ad eam obtinendã ceterũ populũ animarent.Sic xps ver⁹ Josue misit hodie i vniuersum mundũ.xij. solennes viros vt gentib⁹ z iudeis dicerent de fertilitate terre promissiõis scz regni celestis.z ipos ad hoc anhelandũ p/uocarent.Et hoc innuit christ⁹ in vbis pmissis cum ait: Elegi vos vt eatis. In q̃bus quidem verbis tria describunt̄. Primo electio spũalis ibi.Ego elegi vos.Secũdo pgressio vtualis. ibi.vt eatis.Tertio fructificatio spũalis.ibi. vt fructum afferatis.De pmo est sciendum q prudens carpentari⁹ volens cõstruere pulchrã domum z edificium solenne.pus vadit ad nemora querendo pulchras arbores z ligna z pcon cipit in mente sibi longe ante eligendo vt tẽpore cõstructionis venẽte nõ impediat̄ in structura.Moraliter.xps est prudens carpentarius z artifex qui volens edificare domũ sancte ecclesie elegit ab eterno fortia ligna tanq̃ columnas.q̃ domũ ecclesie sustẽtarẽt.z hi fuerũt apostoli sancti.in quoz psona dicit apl's ad Eph̃. j.Elegit vos in ipo ante mundi cõstitutioẽ vt essetis sancti z imaculati in cõspectu ei⁹ in charitate.z hoc figuratũ est.iij.Regl.iiij. vbi legitur q sapiẽtissimus salomon elegit sibi.xij.pfectos ex omni tribu israel .quos cõstituit supra domũ suaz z curiam.vt cibaria domui sue pui derent: z omnia bñ essent ordinata. Per quez Salomonẽ christ⁹ intelligit̄. hic elegit duodecim apostolos.vt domui sue in cibarijs spiritualibus scz vbo dei puiderẽt.De quo cibo dicitur Deut̄.viij.z trãssumptiue Mat.iiij.Non in solo pane viuit homo .sed in oñi vbo q̃ pcedit ab ore dei.Et hec est pma causa z pncipalis quare eos elegit vt populũ suũ vbo doctrine pascerent. Ideo dixit petro q̃ fuit caput omniũ.pasce oues meas Joh̃.vlt̄.Secũdo elegit eos vt testimoniũ phiberent vitati. quod ptz Act̄.j.vbi dicit̄.Accipietis vtutem supueniẽ tis spũssancti in vos.s.pstanter euãgeliũ p mũdũ pdicãtes.z eritis mihi testes i hierlm z i oi iudea z samaria z vsq̃ ad vltimũ terre.Tertio elegit eos vt miracula facerẽt fm q dr Mat. x.Cõuocati ihesus discipulis suis dedit eis potestatẽ sup oẽs demones z vt languores curarẽt.Sup quo dicẽ Aug⁹ in fmone de aplis Bedit dñs ptãtez aplis sup naturã vt eã curarẽt. sup demones vt eos vincerẽt. sup elemẽta vt ea mutarẽt.sup mortẽ vt eã pdẽnarẽt.sup oẽs vt corpus xpi pfecrarẽt.hec ille.Quia tunc in pmitiua eccl'ia necessaria erãt miracula pp terpsuersionẽ incredulox q̃ plus miraculis cõuersi sunt q̃ doctrinis.Quarto elegit eos vt mandatũ suũ cũctis ppl'is ediceret̄ z nomẽ suũ per vniuersũ mũdũ veherẽt. qđ figuratum fuit.ij. Paral̄.iij. vbi legit̄ q rex ezechias misit nuncios z cursores ad oẽm pp̃m isrl̄ vt pceptuz regl explanarẽt. Ezechias iterpt̄at̄ dei fortitudo.z significat xpm.qz ẽ fortis z potẽs fm ps̃.xxiij. Hic elegit sanctos nũcios apl'os vt p mãdata sua pp̃m instruerẽt.z nomẽ suũ notũ facerent fm qđ dixit paulo.Mas electiõis est mihi iste vt portet nomẽ meũ coram regib⁹ z pncipib⁹ z filijs isrl̄.Act̄.ix.Quinto elegit eos vt electos ō terra meterẽt.Quia legit̄ Apoc̄.xiiij. q angelus exiuit de tẽplo clamans voce magna ad sedentẽ sup nubẽ mitte falcẽ tuã z mete.qz venit hora vt metatur.qñ maturauit messis terre.z misit ille qui sedebat sup nubẽ falcem suaz sup terrã z messuit eam. Falx fm Haymonẽ super Apoc̄.est pdicatio.sed angelus est pdicator.z pcipue significat illos pdicatores magnos sanctos apl'os qui hodie cũ falce pdicatiõis missi sunt in vniũsaz terrã.quia tũc fuit hora debita messionis.qđ patuit in petro.qz vno die messuit tria milia.z alio die q̃nq̃ milia manipulox. vt habet̄ Act̄.ij.z.iiij. Luz q̃bus veniet in die iudicij portãs manipulos suos.z dicet ad dñz illud Can̄.v. Messui mirrhã meã cũ aromatibus meis .z tũc mercedẽ accipiet z pgregabit fructũ in vitã eternã. Ita ẽ dicẽdũ de apl'is ceteris q̃ terrã dñi fideliter messuerũt. Sed quõ mercedez dñi nos sacerdotes accipiem⁹ qui in messe dñi minime laboramus.messis q̃dẽ multa.sed pauci sunt operarij. Quia fm Gregl .in omel̄.Mundus sacerdotib⁹ plenus est. sed tñ in messe dei valde raro inueniunt̄. Officiuz q̃dem sacerdotale accepimus.sed opus sacerdotij nõ implemus.hec ille. Ideo vos laici deyote rogate dñz messis vt mittat operarios i messem suaz.qz regiones iam albe sunt ad messem Joh̃.iiij. Sed sacerdotes hoc nõ ppendũt sed languescũt.q̃d tñ dicemus in cõspectu iudicis qñ petrus cum iudea z romano populo q̃s cũ pdicatione sua cõuertit apparebit. Paul⁹ cuz grecis z gentib⁹. Bartholomeus z Thomas cum indis.Matheus cũ ethiopib⁹. Mathias cum iudeis .z sic de alijs quos quilibet pdicatione sua pquirit metẽs in messe dñi.z nos vacui aperibim⁹. Ibi etiam fm Gregl .i omel̄. xvij. Omnes dñici gregis arietes cum aiax lucris apparebunt q̃ sanctis suis pdicationibus deo post se trahũt gregẽ.Cũ ergo tot pastores cuz gregibus suis ante eterni pastoris oculos venerint.q̃d nos miseri dicturi sumus qui ad dñm nr̃m post negociũ vacui redim⁹. q̃ pastoris nomẽ habem⁹.z oues ex nutrimẽto nr̃o debemus ostẽdere z nõ habem⁹.hic pastores vocati sumus.z ibi gregẽ non ducemus. hec ille. Sexto electi sunt vt cum xpo comedãt. Juxta

illud Cañ. v. Comedite ⁊ bibite amici mei ⁊ inebriamini charissimi. Ipi enī sunt spēales amici xpi ad qs dixit Joh. xv. Jam non dico vos vuos. q; seru⁹ nescit qd facit dñs ei⁹. Sz dixi vos amicos. q; oia q audiui a patre meo nota feci vob. Et nūc scim⁹ ee in curijs dñoz specialęs regi amicos secū sedere ī mēsa sua. Ita etiā ī curia celestis regis. sancti apli sunt ipius cōmēsales. iuxta illud Luc. xxij. Ego disponam vob sicut disposuit mihi pater me⁹ regnum vt edatis ⁊ bibatis sup mēsam meā ī regno meo. Illō figuratū ē Gen. xlvij. vbi legit q ioseph veniētib⁹ fratribus suis ad ipm in egyptū eos ad mēsaz suā collocauit quēlibet iuxta pmogenita sua ⁊ egyptij seorsum in alia mēsa comedebant. Septimo elegit eos vt secū iudicarēt vel secū in iudicio sederēt. quod figuratuz fuit. iij. Regi. xx. vbi legitur q. xij. leunculi circa thronū Salomonis crāt situati. Quid p. xij. leunculos. possum⁹ notare cōpetenter. xij. apl'os q assidebūt xpo iudicāti. ⁊ alios iudicabūt. quia ipis credēntib⁹ credere noluerunt sm qō dixit xps Mat. xix. q vos q reliquistis oia ⁊ secuti estis me. amē dico vobis ⁊c. ⁊ h q ad pmum

B Qtum ad scm ē notandū sm naturales iter oia volatilia tam domita q indomita. nō ē aliud qō tā sepe de fructu ī fructū eat sic columbe domite. Nā iterdū duodecies fructificāt ī anno cū alia bis aut semel tm. Per colūbas intelligunt apli sancti. de qbus Mat. x. Ecce ego mitto vos sic oues ī medio lupoz. estote ergo prudētes sicut serpētes ⁊ simplices sicut colūbe. Ipi enī quottidie ī fructib⁹ spūalib⁹ pfecerūt. s. in vtutib⁹. Juxta illud ps. lxxxiij. Ibūt d vtute in vtutem. Nā enī fructū in sancta ecclesia fecerūt oia bn disponendo ⁊ multitudinem peccatoz puertendo. Hi celis cōpanf sm qō canif in sequētia. Hi sūt celi in qbus xpe habitas in quoz vbis tonas. ⁊ ps. xviij. cōpat eos celis dicens. Celi enarrant glām dei. Et sicut stellas celi numerare nō possum⁹. sic nec virtutes apl'oz exprimere sufficim⁹. absq hoc q eorū doctrina fulget eccl'ia vt sol ⁊ luna. Etsi oium horuz mēbra ī liguas vteref ⁊ qlibet sm suū modulum vtutes eoz narraret ad plenū tn exprimere non valerēt. Ipi nanq sunt qui extraxerunt. xij. lapides d fluuio iordanis designatos p. xij. viros electos. de duodecim tribub⁹

E israel. Josue. iiij. Et per. xij. lapides designantur. xij. articuli fidei. Quoz pmum extraxit Petr⁹ dicēs: Credo in deū patrē omnipotētez Scm Andreas. Et in iesum xpm filiū ei⁹ vnicum dñm nrm. Tertiū Jacob⁹ maior. Qui cōceptus est de spū sancto. natus ex maria vgine Quartū Johānes. Passus sub pontio pilato crucifixus mortu⁹ ⁊ sepult⁹. Quītū Philipp⁹ Descendit ad inferna ktia die resurrexit a mortuis. Sextū Bartholome⁹. Ascendit ad celos sedet ad dexteraz dei patris omnipotētis. Septimū Thomas. Inde venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos. Octauū Matthe⁹. Credo in spm sanctū. Nonū Jacob⁹ minor. Sanctam eccl'iam catholicam sanctoz cōmunionē. Decimū Simon. Remissionē pctoz. Undecimum Thadeus. Carnis resurrectionez. Mathias duodecimū. Et vitam eternam. Hi. xij. articuli quasi fructus nobilissimi extracti sūt. p hos xij. viros electissimos de omni israel. ex'alueo iordanis. hoc est. de deitate ⁊ humanitate xpi quia sicut iordanis cōponitur ex ioz ⁊ dan. ita xps ex deo ⁊ homine. vn⁹ in duab⁹ naturis puenit. Etsi sancti apli nullum aliū fructū in ecclesia fecissent. digni tamē essent colēdi q nob fidem tradiderūt. Exemplo illoz virorum electissimoz nos etiā debemus continue ire. pficiendo in vtutibus. ⁊ veloces esse ad bonū. Juxta dictum sapientis. In omnib⁹ opibus tuis esto velox ⁊ omnis infirmitas non occurreret tibi. Eccl. xxxj. Sed cōtra hoc faciunt pigri q F non pficiunt. sed in quadam tepitudine substunt semp similes tigridi. De quo refert Jsiō. in histo. na. li. xij. Q tigris est aial adeo velocissimū q a nullo potest capi venatore. cum autē ad ignē vel speculum aut aquā venerit. ita pigrum efficit q etiā a quocūq capit. Ideo venatores q al's capere non pnt. ipo absente capiunt iuuenes tigrides ⁊ fugiūt. quod cū pcipit ipos insequi. illi aūt videtes se nō effugere spargunt specula magna in via. in qbus se ptēplat sup pulchritudine sua. vel faciunt ignem circa quem tardus efficit q a canib⁹ ⁊ venatoribus capit. Sic boies q sunt creati veloces ad laborem. iuxta illud Job. vij. Homo nat⁹ est ad laborē sicut auis ad volandū. Sz circa ignē pcupiscentie ⁊ aqs damnose voluptat⁹ ⁊ circa specula mundane voluptatis seu felicitatis adeo tardi ad bonū efficiunt. q a venatore infernali. i. a diabolo capiunt. ⁊ ignib⁹ eternis nō nūq cōcremant. Sic cōtigit illi diuiti epulanti. De quo Luc. xij. Alia mea habes multa bona. posita in annos plurimos. requiesce comede bibe ⁊ epulare. dixit autē illi de⁹. stulte hac no cte morieris ⁊ diaboli repetēt a te aiam tuam. Sic etiaz accidit regi sardinapulo. de q legit ī histo. q tm delectabat in aqs voluptatuz. q semp domi māsit ⁊ cū mulierib⁹ lusit. sed miraG biliter interijt ⁊ a canib⁹ infernalib⁹ captus est Jō nos nō sic fratres sz ptinue de bono eam⁹ ad bonum. q; ideo sumus electi sm illud. Ego vos elegi vt eatis ⁊ fructū afferatis. h ē in pcessu vtutis ⁊ in gra pficiatis. Sz ē sciēdū q aliē debēt ire incipiētes. aliter pficiētes. aliter pfecti. Incipiētes debēt ire ⁊ pficere ī trib⁹ Primo in innocentie recupatione. qō fit p pniam.

Quia ſm Aug⁹ .i li. ō penitētia. Penitētia pec
catū dīuit ⁊ angelice felicitatis cōſortes facit.
Et ꝗliter agenda ſit vt capiat̄ inocentia docet
Amb⁹. dicēs. Qui penitētiā agit par at⁹ debet
eſſe ad obp̄robria pferēda ⁊ iniurias ſuſtinen-
das nec cōmoueri ſi aliq̄s ei crimen ſui peccati
obijciat. Scdo incipiētes debēt pficere i pecca
tor̄ ſuor̄ continua recordatione amara. etiam
poſt pniaz ⁊ peccator̄ deletionē. ſicut fecit eze
chias rex q̄ dixit. Recogitabo tibi oēs annos
meos i amaritudine aie mee. Eſa. xxxvij. Ter
tio debēt pficere ſatiſfactione. q̄ peniteāt pctā
p̄terita eis dimiſſa. Proficiētes etiā ire debēt.
Primo in p̄prie infirmitatis ꝓſideratione. exē
plo publicani q̄ p̄prie infirmitat⁹ ꝓſci⁹ ſtabat a
longe ꝓpter criminū pudorem ⁊ dixit. Deꝰ p-
pitius eſto mihi peccatori. Luc. xviij. Ideo di
cit Anſ. Alterius v̄tutem nō vitiū debet attē-
dere q̄ ad culmen humilitatis ⁊ pfectionis cu-
pit aſcēdere. q̄ hoc eſt neceſſariū. q̄ ſm Greg⁹
Sancti viri q̄ ad coguoſcendū p̄p̄ia infirmita
tem ſuum ingeniū dirigunt. ꝓpter hoc ad pfe
ctum v̄tutum melius cōualeſcunt Secūdo de
bent ire ⁊ pficere in feruida deuotione ⁊ ip̄ius
chriſti cōformatione. Ad hoc hortatur Bern⁹.
dicēs: Induere homo inſignijs tuis vt chriſto
cōformeris. Que autez ſunt illa ſigna oſtendit
ap̄s ad Col. iij. Induite vos ſic electi dei ſan-
cti ⁊ dilecti viſcera miſericordie benignitatem
humilitatē. modeſtiā. patientiā ⁊c̄. ſup omnia
aut̄ hec charitatē habete. q̄d eſt vinculuz pfe
ctiōis. Sup⁹ quo dicit Remig⁹. Qui habet iu
ſticiā. veritatē. patientiā. charitatez. ceteraſq̄
v̄tutes ḡs xp̄s habuit xp̄m vtiq̄ induit. Ter-
tio debēt ire ⁊ pficere in bonor̄ operum multi
tudine. Ad q̄d hortatur ſapiēs. Quātū poteſt
man⁹ tua inſtāter opare. q̄ nec ē ſciētia nec ra-
tio apud inferos. Eccs. ix. Idem p̄ſuadet bea
tus Aug⁹ li. de v̄bis dn̄i. Semp inquit aliq̄d
adde. ſemp labora. ſemp ambula. ſemp pfice.
Nam in via dei ſtare nō eſt pficere ſz deficere.
Ideo nanq̄ feruidū appetituz debet hō ſemp
habere pficiendi in meli⁹ vt quātūcūq̄ pfece-
rit ſemp ſibi videri debet q̄ p̄rimo incipiat. q̄
ſm ſapientē. Cū cōſūmauerit hō tūc incipiet.
Eccī. viij. Sed pfecti ire debēt etiaz in tribus.
Primo in omniū rerū mūdanar̄ obliuione. de
quibus ps. xliij. Obliuiſcere populū tuum et
domū patris tui. Illis enī ſm Greg⁹. affluētia
rerū mūdanor̄ debet eē onerosa vt dicere poſ
ſint cum ap̄lo. mihi mundus crucifixus ē ⁊ ego
mūdo ad Gal. vj. Secūdo in ſue pfectiōis oī/
moda recognitione. q̄ ſm Greg⁹. Magna eſt
pfectio ſue ipfectiōis cognitio. Q̄d bñ vas ele
ctionis paulus oſtēdit cuz ſe minimū ap̄lor̄ aſ-
ſeruit vt habet̄ .j. ad Cor⁹. xij. Nā vt ait Greg⁹.
Sancti dei oēs quāto magis in dei cognitione
pficiunt tanto magis impfectionem ſuaz recog-
noſcūt. Quia nū q̄z legit̄ ſe abraam cinerē ap-
pellaſſe ⁊ puluerē niſi q̄n dei eloquium habere
meruit. Gen. xviij. dicēs Loquar ad dn̄m cuz
ſim cinis ⁊ puluis. Tertio in aliene impfectio-
onis ppeſſione. Et ſm Greg⁹. Ille pfectus eſt
q̄ ad pfectionē p̄rimi impatiēs non ē. Nam q̄
impfectionem alienā equo aio ferre nō potuit
ip̄e ſibi teſtis ē q̄ pfecte non pfecit. hec ille. ⁊ in
his ſtatib⁹ q̄libet pficere debet. Rtum ad ter b
tium eſt notandū ſm Iſi. li. xij. Oues iter oia
aialia quadrupedia vbiq̄ afferūt fructū. i car-
ne que eſt i cibuz. in pelle q̄ eſt ad variū vſū. in
pilis qui ſunt ad veſtimentū. in ſimo qui valet
ad terre impiguationē. Per oues intelligūtur
ap̄li. de quib⁹ Matth⁹. x. Ecce ego mitto vos
ſicut oues in medio lupor̄. Be fructifere oues
fructum attulerūt in carne ⁊ vndiq̄ magnum
fructū fecer̄t. Tulerūt enī fructū in v̄bis et i ex
emplis vita ⁊ doctrinis. De verbo ⁊ doctrina
p̄tz. Quia in oēm terrā exiuit ſonus eor̄. Sed
de vita eor̄ exemplari p̄tz. q̄ in vita ſua mira-
bilia exempla ſanctitat⁹ nobis reliquerūt. que
tamē poſſunt reduci ad tria. Primū fuit patiē
tie ⁊ longanimitatis. q̄ oēs penas et iniurias
patiēter p xp̄o ptulerunt. ⁊ cum gaudio ſuſce
perunt. Juxta illud Act. v. Ibant ap̄li gaudē
tes a cōſpectu concilij. q̄n digni ſunt habiti p
noīe ieſu cōtumelia pati. Et illud maxime pfe
ctionis eſt exemplū. Ex exemplo patiētie pau-
ci imitant̄. Nam p v̄bo vno iniuriar̄. i magnā
impatiētiam multotiens cōcitant̄. q̄d ꝓquerit̄
Aug⁹. Omnimis dolendū ē. q̄ cum ap̄li nec ter
roribus nec tormentis potuerunt a charitate dei
⁊ patiētia ſeparī. ⁊ nos iterdū otioſis fabul⁹ ⁊
ſepe p omiſſū cōmerciū ſiue puiſſimo. imo q̄n-
q̄ ꝓpter ſignum ita dereliquim⁹ charitatez nō
ſolum multis dieb⁹. ſed etiā menſibus. nec loq̄
volum⁹. nec amicicia habem⁹. hec ille. Et nos
q̄ talia facimus ſm Greg⁹. Opa bona p̄rius ge
ſta cōfundimus ⁊ ſubito impulſu deſtruimus
q̄cquid ante diu p̄uido labore ꝓſtruxim⁹. Jō
docet beatus Aug⁹. Noli inq̄t murmurare fili
ꝓtra flagellū dei q̄ q̄d pateris medicina ē. nō
pene caſtigatio. nō cōmēdatio. noli repellere ſi
vis ꝓſequi regnū. Scdm fuit exemplū māſue-
tudinis ⁊ mititatis q̄ eſt v̄t⁹ tanta q̄ a ſolo xp̄o
digna edoceri fuit. Mat. xj. Diſcite a me q̄
mitis ſum ⁊ humilis corde. Ideo dicit beatus
Amb⁹. ſuper Lucam. cuz depoſuero omne pec
catum ⁊ extermino omnē maliciā ſupeſt vt mi
tis reperiar. Quid enim prodeſt carere ſceleri/
bus niſi fuero mitis ⁊ manſuetus. Tertiū fuit
exempluz beniuolentie ⁊ charitatis que maxi
me in hoc apparet q̄ p fidei dilatatiōe ⁊ eoruz
ſaluatiōe mortis amaritudinē ſalacriter ſuſtine
bant. q̄ in ſchola ſtuduerūt bene iſtaz lectionē

Joh. xiij. quãdo dixit xp̃s. Mandatuz nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ. in hoc cognoscẽt omnes q̃ mei discipuli estis si dilectionem ad nuicem habueritis.

Sermo de sancto Alexio cõfessore.

Ecce odor filii mei sic odor agri pleni cui bñdixit dominus Gen. xxvij. Cassiodorus sup ps̃. l. dicit Isop⁹ ẽ breuis ⁊ modica herba q̃ in estate ꝓducit flores ⁊ illi debent colligi in loco vmbroso ⁊ mũdo ⁊ nõ fumoso q̃ desiccati habẽt vtutẽ attrahendi ⁊ mũdificandi pulmonẽ. hec herba crescit libenter in locis petrosis ⁊ in radicibus petre solide se infigit. Odor eius bñ redolet. si autem fuerit trita odorẽ vndiq̃ dilatat. Mystice. per isopũ Alexius romanus nobilis potest hiç optime designari. q̃ sicut isopus est breuis herba ⁊ modica. ita beatus Alexius q̃uis eẽt ortus ex nobilissimo ⁊ alto sanguine senatoruz verũtamẽ tenuit humilitatẽ ⁊ modicitatez. q̃ dicit in libro de paradiso anime. Illa est vera ⁊ ꝓfecta humilitas cum q̃s gl̃iam exhibitã contemnit nec appetit exhibẽdã. Sicut beat⁹ Alexius fecit. Cui puella de domo regali electa fuit ⁊ cũ magna gl̃ia exhibita. Ip̃e autẽ hanc cõtempsit. ⁊ de mane clarus decessit. nec etiaz petijt expibendã. Quia aduertit illud sapientis. Gl̃ia eius scz mũdana stercus ⁊ vermis ẽ. hodie extollit ⁊ cras non inuenit. Ista isop⁹ beatus Alexius ꝓduxit florem mũdissime castitatis ⁊ v̄ginitatis quẽ collegit xp̃s qui ẽ amator puritatis in loco vmbroso talami i quo erat cũ sponsa sua. ip̃m inducẽs vt seruaret castitatez vt dicit in legẽda. Et cum illo flore v̄ginitatis multos attrahit ad simile faciendũ. quia ex nuptijs diuina gr̃a p̃uentus sponsam deseruit et mũdũ. ⁊ xp̃o famulari cepit. Ita nunc spõsus vel spõsa põt alterutrũ dimittere ⁊ sub sigillo castitatis cõfugere vt dicit Eusebi⁹ papa. ⁊ ponit. xxvij. q. ij. c. desponsatã. Sicut etiaz isop⁹ crescit i locis petrosis ⁊ adheret petris. Ita beatus Alexi⁹ adhesit xp̃o qui petra dicit. Et dixit illud ps̃. lxxij. Mihi adherere deo bonũ ẽ ⁊ ponere in dño deo spem meaz. Et sicut isop⁹ bñ redolet. cõtrita autẽ magis. Ita beat⁹ Alexius odorẽ vite odorifere habuit. sed cũ cõtritus fuerat tribulationib⁹. odore suo totũ mundũ repleuit. ita vt ꝺ ipo exponi possũt v̄ba thematis supradicti. que xp̃s de ipso dicit. Ecce odor filij mei. In q̃bus v̄bis a duob⁹ cõmẽdat Primo ab odoris fragrãtia. ibi. ecce odor. Secũdo a diuina tollerãtia. ibi. filij mei. Primo est notandũ. Dicunt naturales q̃ illius floris v̄l alteri⁹ rei materialis odor ẽ laudabilis quãdo non ẽ occult⁹ sed apertus. nõ paruus. sz magnus. Tũc enim non põt occultari quãdo res odorifera in igne cremat sicut thus q̃ vndiq̃ odorẽ suũ diffundit. vel quãdo inter man⁹ aut in mortario cõterit. q̃ aromata integra modicum redolẽt. trita autẽ vel fracta odorẽ habẽt delectabilẽ. Ideo spõsus volẽs excellẽtẽ odorem sponse ostẽdere ait Can. iij. Que est ista q̃ ascẽdit p desertũ sicut v̄gula fumi ex aromatibus mirrhe ⁊ thuris ⁊ vniuersi pulueri pigmentarij. Vel quãdo ex suo naturali odore odoratur. Sicut ptz in lilijs rosis ⁊ alijs floribꝰ redolentib⁹ q̃ non indigẽt his p̃dictis. sed grato colore vernãtes odorẽ suauitatis emittũt. aut q̃ agitant aut afflant p ventũ. Mystice his modis in beato Alexio factus ẽ odor suauissimus Recte sicut res cremata in igne que ẽ odorifera magis diffundit odorẽ. Ita beat⁹ Alexius q̃uis interi⁹ odore bone ꝓfectie plenus fuit. igne tamẽ amoris cõcremat⁹ q̃si thus redolẽs odorẽ emisit. ita vt de ipso exponi potest illud Eccl̃i. x. Quasi thus ardens in igne Et bñ thuri cõparatur. q̃ dicit Poli. libro. xvij. c. xvj. Illo thus est optimũ qꝺ est albũ. Et ꝓbat carbone si stati ardeat ⁊ iflãmet. Et masticatõe si dentẽ ñ recipit sz stati frãgit in puluerẽ vel micã Tale thus fuit Alexi⁹ p mundiciã v̄ginalẽ. ⁊ hoc ideo vt fetidũ mũdũ suo odore recrearet. quia erat p imũdiciã carnalẽ infect⁹. ſm illꝺ Johel. j. Cõputruerũt iumẽta in stercore suo. qꝺ exponens Greg⁹ in moral. dicit. Jumẽta in stercore putrescere ẽ in luxuria vitam finire. Sicut heu multi fecerũt ⁊ adhuc faciũt q̃ in hac imũdicia assuefacti etiã vitaz cũ ip̃a finiunt. Quia dicit Greg⁹. Cuz luxuria mentẽ semel occupauerit alicui⁹. vix eũ bona desideria cogitare ꝑmittit Ad hoc etiã dicit Hiero. Rete diaboli ẽ luxuria. si q̃s rete hui⁹modi capit non cito soluitur Idez etiã thus beat⁹ Alexi⁹ ita ꝓbatus est. q̃ tactus carbone diuine charitatis statim in principio sue adolescẽtie arsit in dei dilectione ⁊ in flãmatus fuit in desiderio supernorum. Quia animaduertit illud Threñ. iij. Bonuz est viro cũ portauerit iugũ dñi ab adolescẽtia sua. Nã cum de scholis rediret ⁊ dũtaxat annũ pubertatis attingeret ilico fuit accensus in dei charitate vt spõsaz suã desereret mũdiciamq̃ sequeret. Ideo illo odore accẽsus puritatis non potuit occultari Sicut ⁊ thus ardens in igne circũquaq̃ se diffundit. Ita ip̃ius odor virginitatis vndiq̃ est diffusus Ita vt de ip̃o exponi p̃t illud Can. iiij. Odor tuus sup oĩa aromata Secũdo odor Alexij ex cõteritione cõprobat carnis q̃ carnẽ suam p mortificationẽ attriuit vehemẽter. Nam. xvij. annis in pauptate volũtaria dño fuiuit omnia mũdana cõtẽnens. ⁊ seip̃m abnegans. Qꝺ est vnũ maximũ de carnis penalitatib⁹. quia aduertit illud Matth. xvj. Si q̃s vult venire p⁹ me abneget semetip̃z

Etiam sciuit illud qđ dicit beat⁹ abbas effrem. Si desideras esse celestis semp que terrena sũt exercere despice. Si quis sincere diligit deum huius cõuersatio in terris non est. sed sursũ est semp vbi anima desiderat ⁊ mens sitit. Anima que terrena sũt odio habet ⁊ solũ deum auctorem vite complectĩ ⁊ diligit. hec ille. Et quali ter carnem macerauit iacẽs sub gradu ⁊ aqua seruoꝝ pſusus docetur in legenda. Jta ⁊ nos corpus nostrũ cõteramus macerãdo p abstinẽ B tiam. Quia ꝑm Jsiđ. de sũmo bono. Abstinen tia est ianua regni celestis. suffocatio scelerꝭ. extinctio libidinis. ꝓncipiuꝫ omnis sacre actiõis fundamẽtũ humilitatis. fons sanctitatis. ⁊ p/ fectio suauitatis. causa totiꝰ salutis. origo oĩs boni opis ⁊ ỽtutis. hec ille. Si autẽ sumꝰ tam delicati q hũc sanctũ virum sequi nõ possumꝰ in carnis cõtritione. sequamur tamẽ eũ in cordis cõtritione. Juxta illud Joheł. j. Scindite corda vestra ⁊ nõ vestimẽta vestra. qꝫ ꝓtritum coꝝ maxie deo redolet. Jta q ꝑm ps. l. illud nõ despicit. Tertio causabaĩ odor beati Alexij ex E sui naturali odoratiõe. Quia etiã realiter đ monumento in quo iacebat corpꝰ ei⁹ suauissimus odor fragrauit. vt omnibꝰ videreĩ aromatibꝰ plenũ. nec mirũ. qꝫ corpus eiꝰ fuit vas plenuꝫ. balsamo sapiẽtie. qꝫ diabolũ ⁊ mũdũ vicit. Jõ ꝑt illud dicere Ecĉi. xxiiij. Sicut cynnamomũ ⁊ balsamũ aromatizãs odorem dedi. Fuit oꝝ plenus lilijs mundicie vt de illo posset dici illđ ps. Justus germinauit sicut liliũ. Fuit ager plenus rosis redolentibꝰ patientie. qꝫ patiẽter obprobria sustinuit seruoꝝ q ipm sepius aqua imũda de lotione scutellaꝝ pfuderunt. ita q đ illo potest dici illđ Ecĉi. xxiiij. Quasi plãtatio rose in Hiericho. Fuit insup prãtũ plenũ violis cõtemplatiõis supne. Et ob hoc rosariũ patris ⁊ mũdi gaudia ⁊ spõsam suã que maxime impediũt in cõtemplatione supnoꝝ dimisit. vt se solũ cũ xp̃o occuparet. Jdeo põt dicere cuꝫ apl̃o illud ad Phił. iij. Nostra cõuersatio ẽ in celis. Fuit etiaꝫ teca plena nardo humilitatis. Nõne hec est maxima hũilitas huiꝰ sancti Alexij. q diuitias magnas cõtempsit. gl̃iam mundanã subterfugit. spõsam imperialẽ dimisit. ⁊ de tantis tãq magnis honoribꝰ subito fugiẽs se mẽdicis sociauit. imo maiꝰ nõ põt reperiri. Voluit enĩ erigere celsitudinẽ bonoꝝ operuꝫ. Jdeo ꝓs iecit fundamentuꝫ hũilitatis. Quia ꝑm Chrỹ. in ꝑmõe. Nemo cõstruet celsitudinẽ bonoꝝ opeꝝ ⁊ ỽtutis nisi ꝓs iactẽĩ fundamẽta humilitatis. Fuit deniq ei⁹ corpꝰ alabastrũ plenũ nobilissimo vnguẽto deuotionis. in qua semp pseuerabat. ita vt deuotionẽ eiꝰ virgo beatissima maria approbaret. cuꝫ ipm ad eccl̃iaꝫ introduci impabat vt ptz in legẽda. Fuit ⁊ demũ apoteca plena aromatibꝰ omniũ ỽtutũ vt dicere posſit. Jn me oĩs gratia vite ⁊ virtutis. Ecĉi. xxiiij. Qꝫ tanta ỽtꝰ ⁊ gr̃a de corpe eiꝰ exibat cũ esset mortuus vt cũcti qui tãgerẽt illud sanarenĩ. Et vbi in vno aromate tot aromata totq flores redolẽtes cõgreganĩ. non mirũ q de se emittit odorẽ redolentẽ. Quarto causabatur odor beati alexij ex austri spũssancti afflatione. Sentimꝰ enĩ quãdo ortus ẽ plenus arboribꝰ aromaticis ille ex flatu vẽti australis odorem emittit aromatũ. Jdeo petit sponsa in lib. Cant. Veni auster pfla ortum meuꝫ. ⁊ fluent aromata illiꝰ. Ortꝰ plenus aromaticis arboribus est aia beati Alexij plena nobilissimis virtutibꝰ. Fuit enĩ in ea amigdalus maturi floris qꝫ hec arbor inter alias cito floret. Sic ipe mature floruit. Et bene potuit dicere illud Ecĉi. xxiiij. Flores mei fructus honoris ⁊ honestatis. Fuit etiaꝫ cedrus spũalis roboris. qꝫ cedrus ẽ tãte firmitatis. q nũ q̃ teredine corrũpiĩ. Sic ipe fuit tante cõstãtie q a nullo potuit ꝓposito moueri q̃uis pater suus ⁊ spõsa quotidie flentes ꝓterirent. Fuit etiaꝫ in eo oliua miscõie. qꝫ omne aurũ qđ de domo patris portauit. erogauit paupibꝰ. Et quãdo auster spũssancti hunc ortũ delitiaꝝ pflauit sua gratia. tũc suauissimũ odorẽ emisit. ⁊ hoc apertius videbis in legenda. ⁊ hoc quo ad pmũ. Quum ad secũdũ scien dũ breuiter. Magnũ est si aliquis sit seruꝰ magni regis aut imperatoris. Quia si talẽ rex mittit in negocio ipm de curia sua in littera sua dũtaxat nominãdo seruũ. ille extollĩ. ⁊ nõnũq̃ stupidissime honoraĩ. qꝫ ꝑm Linconiẽsem. Qui honorat seruũ alicuiꝰ inquãtũ seruũ eius. ipm dñm honorat. Si autẽ aliq̃s est amicꝰ eius ille magis honoraĩ. Si vero filius regis ẽ naturalis vel adoptiuus. ⁊ a rege filius nominaĩ. ille plꝰ extollĩ ⁊ laudaĩ ⁊ a subditis honoraĩ. Ad ꝓpositum beatus Alexiꝰ fuit seruꝰ dei. ⁊ sic̃ seruus custodit mãdatũ dñi sui. Jta ipe omnia p cepta dñi custodiuit nec in tribulationibꝰ ꝓtermisit. Jdeo dicere põt cuꝫ ps. cxviij. Tribulatio ⁊ angustia inuenerũt me. ⁊ mãdata tua meditatio mea ẽ. Jdeo signatur per adolescẽtem Matth. xix. qui venit ad xp̃m dicẽs: Magister bone quid faciã vt vitam eternã possideaꝫ Respõdit iesus. Si vis ad vitam ingredi ꝑua mandata. Cui ille. Oĩa hec custodiui a iuuẽtute mea. q̃d adhuc mihi supest vel deest. ait illi iesus: Si vis ꝓfectus eẽ. vade vẽde oĩa que habes ⁊ da paupibus. ⁊ habebis thesauꝝ magnũ in celo ⁊ veni sequere me Unde scrutare legendã an Alexius nõ sit ille q̃ iussum dñi interaliter adimpleuit. Nam mãdata dei ꝑuauit a iuuẽtute. Jnsup oĩa que secũ tulit a domo ꝑris aurũ ⁊ ꝑciosas vestes vẽdidit. ⁊ paupibꝰ tradidit. ⁊ xp̃m in volũtaria pauptate secutus est vt dicere posset cũ ps. lxxxvij. Pauper ego

P

sũ et i laboꝛib⁹ a iuuẽtute mea. Fuit etiã beta⁹ Alexius amic⁹ dei. ⁊ sicut amicoꝛũ interest seꝛuare cõsilia ita ipe seruauit ꝓsilia quoꝝ sũt tria Castitas Obediẽtia ⁊ ꝓuptas. Que speciaꝛliter ptinẽt ad reliꝛgiosos. vt extra de statu monachoꝝ. c. cũ ad monasteriũ. Et q̃uis ipe non eẽt obligat⁹ ad illa. tamẽ voluit ob maioꝛẽ pfectionẽ ea seruare. Etiã fuit filius dei sicut h̃ testat. Ecce odoꝛ filij mei ⁊c. scz Alexij. et sic ad filios ptinẽt pꝛis volũtatẽ implere. sic ipe oẽm volũtatẽ celestis pꝛis sui quotidie adimpleuit Ideo nũc apud ipm sicut volũtari⁹ fili⁹ honoꝛat quẽ ⁊ nos debem⁹ ꝓpter dñm extollere et laudare deuote. Qualiter hũc honoꝛem acq̃siꝛuit. vide in legenda. ⁊ hoc quo ad scm.

Sermo pm⁹ de sancta maria Magdalena.

Sicut exhibuistis mẽbꝛa vestra seruire imũdicie ⁊ iniquiꝛtati ad iniq̃tatem. ita nũc exhibete ea seruire iusticie i sanctificationẽ ad Roma. vj. Sicũt naturales de certis animalib⁹ debilia capita habentib⁹. vt sunt anguille. serpẽtes ⁊ doꝛacones q̃ ex sono tonitrui multũ pturbanꝛ. qꝛ anguille q̃ al⁹ capi non possunt cuꝝ semp iacent in liꝛmo. facto magno tonitrui sono adeo turbãꝛ q̃ quãtũcũq; latitẽt in limo extra natant ⁊ a piscatoꝛib⁹ capiunꝛ. Spũaliter ꝓ hec animalia itelꝛligunꝛ peccatoꝛes aut peccata. Quia sicut illa supꝛadicta animalia capita debilia habẽt ⁊ leꝛsis capitib⁹ moꝛiunꝛ que etiaꝝ lesio ꝓ leuẽ punctuꝛam fieri põt. sic peccatũ moꝛtale ẽ adeo debile q̃ cum leui displicẽtia necaꝛ ⁊ fit nihil. Teste Cesario in dialogo qui ait: Nullũ peccatuꝝ est moꝛtale si displicet ⁊ nullũ veniale si placet. quia ꝑm Aug. ō vera religione. Et ponit. xxvi q. j. c. qō autẽ. Nõ est peccatũ nisi sit volũtariũ etsi displicet volũtas imutaꝛ. ⁊ sic peccatũ necatur. Nõ figuratũ fuit in peccato Dauid qui adulteriũ ꝓpetrauit ⁊ militẽ suuꝝ fidelẽ vriã ꝓditoꝛie iꝛterfecit. vt habet. ij. Reg. xj. Veniẽs autẽ ad ipm Natan ꝓpheta ꝓponẽs sibi parabolã ex qua coꝛrexit eũ. Qui dixit vnicũ vbuꝝ ꝓpeccaui. Cui natan. Trãstulit dñs peccatuꝝ tuũ non moꝛieꝛis. sed fili⁹ tu⁹ q̃ tibi natus ẽ moꝛietur. Idem de ꝓblicano Luc. xviij. Et qꝛ peccata sunt tam debilia ad occidendũ. tñ si peccatoꝛ venerit in ꝓfunduꝝ extrabi põt difficulꝛter. Quia ꝑm sapientẽ. ꝓpeccatoꝛ si in ꝓfundũ veꝛnerit pctõꝝ cõtemnit ꝓꝛoũ. xviij. Quid ꝓtemnit? dicit glo. lyre. Deũ cui⁹ monita interioꝛa ⁊ documẽta p̃dicatoꝝ cõtemnit. id ẽ. non audit. Cõtemnit etiã seipm qꝛ ꝓ quolibet vili dat aurũ ꝓ obolo thesaurũ. vt luxuꝛiosus ꝓ delectabili momẽtaneo eꝛna gaudia. ⁊ sic ō alijs Qui valde grauiter possunt capi nisi venerit sonus diuine p̃dicatiõis, sonãtis eterna p̃mia vel tonitrua seuere cõminatiõis sonãtis eterna supplicia. Tũc exeunt peccata de ꝓscientia sic doꝛcones ⁊ serpẽtes de ca uerna. qō figuratum est Apoc. xij. vbi legit q̃ facte sunt voces ⁊ fulguꝛra. ⁊ ecce visus ẽ doꝛaco magn⁹ habẽs septẽ capita. hoc ẽ septẽ capitalia peccata. Hec bestia ẽ maria magdalena de qua dñs eiecit septez demonia. Marc. vltꝰ. Ez postq̃ audiuit vocem dulciteꝛ p̃dicantis. pniam agite appꝛopinq̃bit eni regnũ celoꝝ. Mat. iij. Siliteꝛ austeritatez tonantis nisi pniaꝝ egeritis oẽs peribitꝭ. Luc. xiij. Statim exiuit de ꝓfundo vitioꝝ ⁊ intãtũ exaꝛsit in dei timoꝛe q̃ oia mẽbꝛa q̃ ꝑus ad vanitates ⁊ pctã extẽderat. postea illa xp̃o seruiebãt. cõplẽs dictũ pauli dicẽtis: Sicẽ exhibuistꝭ mẽbꝛa vꝛa ⁊c. In q̃bus duo tanguntꝛ. Primo excedentie memoꝛatio doloꝛosa. ibi. sicut exhibuistis. Secõ penitẽtie recõpẽsatio fructuosa ibi. ita nũc ⁊c. De ꝑmo ẽ notandũ. Sicũt naturales cũ Amb. in hexame. Qꝛ apis ẽ valde diligẽs in officio seu obseq̃o sui regis. ⁊ si aliq̃ modo ꝓtra ipm excesserit aut ei nocuerit adeo cõtra se iraſcit q̃ seipam tãdiu punit quosq; moꝛiꝛ. vel saltem ab alijs apib⁹ necaꝛ. Idẽ refert Albert⁹ de ꝑsis. q̃ tales hoies si excedũt ꝓtra ipoꝝ regem seipos puniũt vel ad iussum regis moꝝ suspendũꝛ. Moꝛaliter. ꝓ apem h̃ signaꝛ maria magdalena. qꝛ recte sic apis multos habet pedes ꝓ q̃s se inuoluit. Ita maria magdalena multas habuit malas affectiões ad peccata q̃ actu ꝓpetrauit. qō testaꝛ Greg⁹ super illo ẏbo Marc. vltꝰ. Surgẽs iesus mane ꝑma sabbati apparuit ꝑimo marie magdalene de qua eiecerat septẽ demonia dicẽs: Maria septẽ demonia habuit q̃ vniũsis vitijs plena fuit. Fuit etiã valde diligẽs in obsequio diaboli. qꝛ multas alias p̃sentauit sibi quas a sũmo rege auꝛtit. Ideo dicebaꝛ ante ꝙuersionẽ magna quasi manẽs rea ꝓ obligationẽ ad penam eternã. Jõ circa hec bñ api cõpatur que se tot scelerib⁹ turpib⁹ pedib⁹ inuoluit vt peccatrix publica amisso nomine ꝓꝛio dicebaꝛ. vt habet Luc. vij. Sed diceres. quare tñ ipa intãtũ vituꝑaꝛ cuꝝ fuerit mulier ⁊ a plurib⁹ dicaꝛ virgo fuisse. sed lasciua dissoluta ⁊ superba. Ad hoc dico q̃ nõ sibi hec ad vituperiũ nec cõtumeliaꝝ. sed ad ei⁹ extensam cõmendationẽ ⁊ diuine misericoꝛdie magnã exaltationẽ dicunꝛ. Quia maius est de stercoꝛe aurũ fabꝛicare puꝛissimũ. ⁊ ex eo monile fabꝛicare p̃ciosissimũ. q̃ de auro existente monile facere. Ita hic. si de⁹ fecit tam p̃ciosissimũ monile ex tam fetidissima peccatrice maius certe fuit q̃ de alio mũdo siue mũda. Hec dico q̃ fuit ẏgo licet multi sancti doctoꝛes videnꝛ in contrariũ sonare quoꝝ vnus est Leo papa tractans illud Matth̃. xxvj. Tunc abiens vnus ō duodecim, dicit: Añ, pditionis ips meretriꝛ

sup caput eius vnguentū fudit ⁊ quando pstituta lupanar exiuit. tunc discipulus ille gehennā intrauit. Cui cōsonat Aug⁹ in li. de cōflictu vitiorū ⁊ vtutum dicēs: Meretrix illa beata omni genere fornicationū fuit plena. Ad idem est Chry. in li. de iuda traditore qui dicit ꝙ dum ante meretrix subito pudica pcessit. ⁊ pfundo abrupto peccati. serenitatis portū agnouit. Quādo illa mercedez sui corporis abdicabat. tunc ille pcium sanguinis sui magistri postulabat. hec ille. Nec dico q fuit meretrix qz multe ꝓpter dissolutos mores dicunt meretrices quibus ope non ꝓpetrent luxuriaz. Sed hoc dico quibus peccatrix magna tamen venia inuenit. ⁊ optimā ptem nunc elegit. Sicut scribit Luc. x. Et idcirco qz excessit multipliciter cōtra regez dñm. more apis se puniuit. Naz memorās peccata sua magna ⁊ excessus graues dolorose in mēte anxiabat ⁊ potuit dicere cū Manasse. ii. Paral. xxxiij. O dñe peccaui sup numerū arene maris ⁊ multiplicata sūt peccata mea ⁊ non sum dign⁹ videre altitudinē celi p multitudie iniq̄tatis. quia irritaui irā tuam ⁊ malū coram te feci. ꝙ potuit etiā dicere cum filio ꝓdigo vel pditionis. Luc. xv. O pater peccaui in celum ⁊ coram te. ⁊ non sum dignus vocari filius tuus fac me sicut vnū ex ministris tuis. Et vere feliciter hec mulier memorata ē tam flebiliter sua peccata. Quia dicit sapiēs. Qui abscondit scelera sua non dirigēt scz in viā salutis. qui aūt cōfessus fuerit ⁊ reliq̄rit misericordiā cōsequetur ꝓuerbiorū. xviij. Perpēdit etiam dānuz qđ incurrit. Ideo potuit dicere illud deuoti amādi qđ ponit i horalogio sapie. li. j. c. iiij. Quis det mihi mēbranas celi habētes latitudinē. attramē/tū maris excedens quātitatē. ⁊ calamos tot q̄t arborū folia ⁊ pratorū gramia vt pstringere possem dolorē simulq̄ damnū irrecupabile qđ incurri. qz dilectū meū pdidi. scz p peccatuz. hec ille. Refert magister. xij. ppie. q ciconia quādo ex multitudine senij sentit se grauatā aquaz marinā amarā itra rostrū recolligit quā p stercora in vētrē mittit. q̄ aqua mollit cibi cōpacti duriciā. ⁊ mordicādo intestina superflua eijcit et expellit. Ita fecē btā maria magdalena. qz sensit se grauatā multitudine peccatorū vt ꝓuenienter dicere posset cū ps̄. xxxvij. Quoniā iniquitates mee supgresse sunt caput meuz. Ideo abhis vt purgarēt recepit aquā amarā ꝓtritiōis dolorose. qua erat plena vt dicere potuit illud Ruth. j. Ne vocetis me noemi. i. pulchrā. sed vocate me mara. id ē. amarā. qz valde amaritudine repleuit me omnipotēs. Ecce quātū dolorem ⁊ amaritudinē habuit i se felicissima peccatrix p peccatis. q ista amaritudo largissime lachrymas expelleret. q̄bus pedes dñi abūdātissime lauaret. Et quātuz se mētaliter puniuit nullus exp̄mere sufficit nisi ille q̄ abscōdita cordis nouit. Nos igit peccatores vl peccatrices si cum ipa volum⁹ gratiā inuenire oportet nos sicut ipam mētaliter punire qñ excessim⁹ grām p peccata. sed ꝟm Aug⁹. in ꝟmonib⁹ cōmunib⁹ ꝟmone. xliij. Impunitū nō pōt eē peccatū. nec decet. non oportet nec ē iustū. Et qz nō pōt eē impunitū puniat a te ne a deo puniat. hec ille. Oportet ergo etiā vt cū illa fleamus ꝟm quod nos āmonet eccl̄ia dicens: ꝙ dolorem⁹ corā dño cum maria vt veniā mereamur cū illa. Et merito facere oportet ꝓpter quattuor q̄ ponunt in canone. d. peni. dis. j. c. Si peccatū dauid. ꝙ Primo qz iniuste peccādo deū q̄ est summū bonuz ⁊ creatorē nostrū offendim⁹. Scōo q nos peccatis vltro obtulimus. ⁊ in illis diu pmānsim⁹. Tertio q non solū peccauim⁹ sed interim nos bonis oībus ⁊ vtutibus negligēter spoliamus. Quarto primū nostrū malo exemplo corrūpimus. Et tātū de pmo. Quantum ad scōm est notādum ꝟm Aristo. in li. de animalib⁹. Ciconia cū adultera fuerit statim volat ad fontē post coitū se lauādo ne veniēs ad masculū fetorē adulterij sentiat ⁊ ipam rostro transuerberet ⁊ occidat. ⁊ nisi hoc faciat ipaz sine dubio cōuocatis alijs iugularet. Sicut b pbat Alexāder in lib. de naturis rerū dicens: Ciconia adultera se lauabat post coitū. ⁊ h̄ q̄daz miles ꝙ siderās balneū impediuit. Videsne aūt cōpar ciconie ipam adulteram notauit. inde igit exiēs adduxit ciconiaz cohortem sociāq̄ deplumauit ⁊ lacerauit ⁊ alteram sibi in sodalē sociauit. ꝙ Per ciconiā mystice intelligit maria magdalena. qz sic ciconia tpe veris venit. sic ipa venit tpe gratie scz ad fontē gre ⁊ miscōie ad xp̄m vt se lauaret. De qua ꝓpheta Hiere. iij. Fornicata es cum amatoribus multis ꝟm certos doctores corpaliter vel etiā spūaliter p peccata a deo recedēdo ideo dic̄ Aug⁹ de ꝙflictu vitiorū ⁊ vtutū. Ecce maria magda. inumeris fornicationū sordib⁹ inq̄nata ad fontē pietatis anxia currēs dñi vestigia lachrymis rigās ē mūdata. De hac idez etiaz in alio loco dicit. Venit ad fontē uiscōie xp̄m añ clemēt dñi vestigia nihil p verecūdiaore de pmēs. scz p exteriora obsequij bñficia sue dilectiōis feruorē intimās. ac si ipis loq̄reť verbis. O dñe iesu clementissime tu oia scis ⁊ cordis inspector es ver⁹ q̄ non vis mortē peccatoris. sed vt q̄uertatur ⁊ viuat. tu ipe intelligis quid mei deposcant singultus. quid lachryme ab imo erupte flagitent. quid meus amar⁹ exoret gemitus. peccatrix sum imunda. siue oiuz criminū labe polluta. Cui cōcordat Innoc. iij. in sua sūma. Venit inq̄t cū fonte lachrymaruz ad fontē misericordiaz vt cū largo fletu largā miscōiaz ei⁹ impetraret. hec ille. Ecce q̄ fructuosa fuit hec recōpēsatio magda. qz dic̄ Lassio.

ꝙ Dz

F sup ps̄. Hic veram agit penitētiā q̄ sic ma/la p̄terita deplangit: z futura non admittit. Jō dicit Greg⁹ in omel'. hodier. Cogitāti mihi de marie penitētia libet magis flere q̄ aliquid dicere. cuius eni vel saxeū pectus ille hui⁹ peccatricis lachrymē ad exemplū penitētie nō emolliant. Cōsiderauit nanq̄ q̄d fecit z noluit moderare q̄d faceret. Sup̄ q̄uantes ingressa est nō iussa venit inter epulas lachrymas obtulit. Discite q̄ dolore ardet q̄ flere inter epulas non erubescit. et subdit. Sed ecce. q̄ turpitudinis sue maculas aspexit. lauanda ad fontē miscōie cucurrit q̄uātes nō erubuit. nā q̄ seip̄az graiter erubescebat int⁹. nihil esse credidit q̄d verecūdaret foris. Et itez. Liquet frēs q illicitis actib⁹ mulier p̄us intēta vnguētū sibi p̄ odore carnis sue adhibuit. q̄d ḡ turpiter sibi exhibuerat h̄ iā deo laudabiliter offerebat. Oculis frena q̄cupierat. sed hec iam p pniam q̄terens flebat. Capillos ad cōpositionē vult⁹ exhibuerat iz iam capillis lachrymas tergebat. Pedes supba dixerat. sed pedes dñi osculans. hoc i redēptoris sui vestigia figebat. Quot ergo habuit i se oblectamēta tot de se inuenit holocausta. Conuertit ad numez vtutū. numerū criminū. vt totū seruiret deo in pnia q̄cād ex se deum q̄tēpserat in culpa. Et subdit Orig. Aures p̄us delectabāt auditu vario vel bonoz derogatiōib⁹. iz nūc q̄uertit eas ad vbū dei audiēdū. Az frequēter ad pedes iesu sedebat z vbum ei⁹ audiebat. Luc. x. In lingua turpia z vanitates p̄ferebat. nūc q̄uersa ē ad bñdicendū z vbū dei p̄dicandū. Fuit etiā doctrix z apl'oz apl'a quos oēs i fide dubios in morte xp̄i ad fidē q̄uertit. Pectus q̄d p̄ius ornauerat nūc deo dedicat. Nam⁹ q̄s p̄us p̄tēderat nunc ad elemosynas extēderat: z ad lauādū pedes xp̄i. Pedes q̄b⁹ ad vanitates incesserat nunc ad sequēda vestigia dñi p̄parauerat z vltra totū corpus ad pedes dñi p̄sternebat q̄d ieiunijs z maceratrionibus z castigationib⁹ castigauerat. hec ille. Ecce q̄ bñ aduertit illd sapiētis. Per q̄ q̄s peccauit: p hec z puniet. Et siliter hic doctrinā pauli. Sic exhibuistis vra mēbra seruire. ⁊c. Sed diceres. q̄re ita plenissime penituit maria magdalena. z nō sicut iā faciūt peccatores dicētes. non possum penitere. q̄z nō sol⁹ pecco z q̄cunq̄ venero socios habebo. etiā si ad infernū venero. O peccator non ... deas de hac societate. q̄z dicitur in can. ... q. j. c. multi. Et est Aug⁹. Nec inq̄t gaudeāt peccatores. q̄z plures inueniuntur ibi filios. nā p̄terea nō min⁹ ardebunt: q̄z cū multis ardebūt. Quia q̄libet dānat⁹ vnateda ē in inferno. Et sic ex additione ignis crescit. sic ex peccatorib⁹ pena dānatoz. Ad q̄stionē dico q illa felix mulier ita solēniter penituit Primo q̄z triplex dānū purgauit. q̄z pctm̄ fm Cesariū in dialogo p̄uat hoīem oī bono q̄d p̄meruit q̄d bonū xp̄s nob fecit. z cōmunione fideliū. Secō penituit ita p̄fecte p̄ter amorem q̄ coz eius repleuerat. q̄z sicut ignis facit calefieri ollas z bulire. sic ignis amoris facit bulire lachrymas z sonare deuotionē. Tertio penituit p̄ter penas inferni q̄s sciuit eē fm dictū euāgelij. Ibūt mali in ignē eternū. Mat. xxv. O peccatoz si ad eternitatē penarū inferni oculos attolleres sine dubio vitā emēdares. Nā sicle/git fecisse q̄dam vanus ioculatoz d̄ quo i libello de dono timoris. Hic q̄uis eēt vanitatibus seculi deditus semel tm̄ audiēs i eccl'ia de penarū eternitate. z cuz iocaret cogitare cepit. O si q̄tinue in lecto molli iacere deberes. z inde nūq̄ recedē. nō posses sustinere. quō ergo penas inferni q̄ sūt p̄petue sustinebis. Et hac q̄sidera/tione p̄territ⁹ oīa reliquit et fact⁹ ē monachus z postea magn⁹ vir z eps mire sanctitatis.

Sermo secundus de eadem.

Vbi abūdauit delictuz supabundauit z gr̄a. ad Roma. v. Aristo. in li. d̄ animalib⁹ scribit cuiusdā animalis naturam noie abiles. Primo habitat in aquis salsis marinis. z in his tanq̄ sibi q̄ueni entib⁹ delectat. postea autē species ei⁹ imutat z fit altera z exit aquas illas salsas. tāq̄ amodo sibi q̄trarias z nutrit in terra. nec vlteri⁹ intrat illas. Sp̄ualiter p hanc bestiā q̄libet peccatoz designat q̄ p̄ter peccata sua magis meret dici bestia q̄ hō. Ad̄ p̄bat boeti⁹ li. iij. p̄sa. iij dicēs: Euenit vt quē transformatū vitijs videas hoiez estimare nō possis. z cōcludit. ita vt q̄ p̄bitate deserta hō eē desinit cū in diuinā naturam eē neq̄t vertit in beluaz. hec ille. Ad̄ patuit in rege Nabuchodonosoz. de quo legit Dañ iij. Et ponit transumptiue in cano. xxiij. q. v. c. remittunt. §. hinc notandū. Hic eni in corde supbiens dicebat: Nōne hec ē ciuitas magna babylon quā edificaui in domū regni. Statim deo mutauit rationalē eius mentē z induit forma bestialitatis vt ab hoīb⁹ fugeret z cum bestijs viueret. Sic homies bestiales viuūt z habitāt cum p̄dicto animali in aq̄s marinis voluptatum. q̄ q̄uis dulces eis vident. tamē finis ē amarus. fm q̄ testat sapiēs Prou. v. Fauus distillās labia meretricis. hoc ē carnalis voluptat⁹. fm glo. Paschasij. et nitidus oleo guttur eius. nouissima aūt eius amara q̄si absinthium. Ideo debent ip̄i peccatores has aquas maris exire. z speciē bestialitatis ecōtra mutare p penitētiā in speciē humanitatis vt possint habitare in terra viuētiū. Ita fecit maria magdalena z exemplū penitētie tribuit. que p̄us totaliter imersa fuit aq̄s voluptatū z culparū. in q̄bus diuti⁹ habitauit vt dicere potuisset cum ps̄.

Circũierunt me aque multe vsq; in aiam meaz Similiter illõ ps̃. lxviij. Saluũ me fac de? qm̃ intrauerunt aque vsq; ad aiam meaz. Hę sunt aque pessime ꝛ amare que fuerũt in hiericho q̃ interp̃tatur luna. Et significãt munduz in quo adhuc heu sũt aque ille amarissime. et pessime aque voluptatũ in quib? imersa fuit Magdalena. Et adhuc illis multi imergunt. Sz sicut Elize? hiericho aq̃s dulcorauit. iiij. Reg. ij. immittẽdo sal i vas nouũ. Sic deus misit spiritũ sanctum in cor marie ꝛ illas aq̃s voluptatis mutauit in aquas sanitatis. Jdeo põt dicere illud ps̃. xvij. Misit de celo. s. spiritũ sanctuz et assumpsit me scz in suã sponsaz ꝛ assumpsit me de aquis multis scz variaruz fornicationũ ꝑm Aug. ꝛ multaz voluptatum. Et postq̃ beata peccatrix exiuit aquas voluptatũ vlteri? non intrauit. sed statũ suuz mutauit vt q̃ plena peccatis erat p̃us postea abundaret i gratijs Jdo bene ad laudẽ ip̃ius hec verba sunt assumpta. Ubi abũdauit delictũ ꝛc̃. Jn q̃bus verbis ei? status describit a duobus. Primo quo ad statum trãsgressionis. ibi. Ubi abundauit delictũ Scdo q̃ ad statũ iustificationis. ibi. supabundauit ꝛ gratia. Jn p̃mo describit quo ad statũ trãsgressionis ꝛ tãgit imundiciã culpe. cũ dicit B vbi abũdauit delictũ ꝛc̃. Circa q̃d notãdũ miserabilis status hui? mulieris peccatricis colligit ex trib?. Primo ex peccati vtilitate. Videmus enim q̃ prudens ꝛ ingeniosus pictor pulchram facit imaginẽ. ex oĩ pte bñ dispositã ꝛ ornatã in oĩbus corporis lineamẽtis nullũ habẽs corrigibile ꝛ defectũ. ad quã si venit inuidus pictor ꝛ superbus videns eã tam pulchre ex ornatã inuidet illi. ꝛ nõnunq̃ lutũ p̃icit super ip̃am ꝛ totaliter coinq̃nat ꝛ deformat. q̃ q̃dem luto imago ad nihilũ redigit nisi p priorem pictorem mundet. Moraliter. p ingeniosum pictorẽ de? omnipotẽs designat q̃ sua puidẽtia firmamẽtũ depinxit clarissimis siderib?. celum empyreũ angelici spiritibus. aiaz q̃z hois creauit ꝛ hanc etiã ornauit ad suaz imaginẽ capacẽ ꝓtutum. De hoc dicit Berñ. aia insignita dei imagine. decorata similitudine. deputata cum angelicis spiritib?. depicta fide. redempta christi sanguine. capax beatitudinis. heres bonitatis pticeps rõnis. Et subdit. Agnosce o hõ q̃ nobilis est aia tua ꝛ q̃ grauia fuerũt eius vulnera. p q̃bus necẽ fuit dñm vulnerari. tot? siq̃dẽ iste mũdus ad vni? aie p̃ciũ estimari non põt. Non enim p toto mũdo de? aiam suam dare voluit quaz p aia hũana dedit. hec Berñ. Unde hõ q̃ ingeniosus est ille pictor q̃ aiam tam pulchram decorauit. qz ꝑm Hugo. Pulchrã eam decebat eẽ q̃ ad sui regis thalamũ introducenda erat. Sz hanc pulchritudinẽ aie nõ ppẽdẽs maria magda. sic nec heu alij peccatores. ideo venit secũdus pictor diabol? q̃ ẽ inuidus ꝛ superbus. ꝑm qd̃ dic̃ Bonauẽtura sup. ij. sniaz. Mens diaboli duob? vitijs scz supbia ꝛ inuidia ẽ possessa. Hic p̃iecit lutũ septẽ peccatoruz mortaliũ sup ip̃i? aiaz ꝛ eã turpiter defedauit. Qz dicit Aug? Sic̃ lutũ fetidũ p̃iectũ sup pulchram imaginẽ ip̃az fedat ꝛ deturpat. ita peccatũ aiaz maculat ꝛ deformat. Jdeo potuit dicere illd̃ Thren̄. j. Vide dñe ꝛ ꝓsidera qz sũ vilis. Hoc etiã dicit Hugo de san. vic. Vide inq̃t q̃d feciſti dereliq̃sti spõsum tuũ ꝛ cũ alijs p̃stituisti amorẽ tuũ. corrupisti ꝯginitatẽ tuam. dispersisti ornamentũ tuũ. tã vilis ꝛ tã turpis facta es q̃ iã sponsi amplexibus digna nõ es. spõso tuo de tãtis bñficijs nõ gras egisti. meretrix facta es. ꝛ p̃ nimijs fornicationib? tuis laxata sũt vbera tua. rugosa facies tua. genemarcide. languẽtes ꝛ stupẽtes oculi. labia pallore obducta. crura exiccata. ꝯtus cõfracta. oĩbus amatorib? odiosa. pulchra facta fueras ei? munere. feda facta es tua iniquitate. Hec hugo d̃ q̃libet aia peccatrice. Fuit enim maria magda. facta lõge a deo. nõ solũ i aia sz etiã in spẽ corporea q̃ q̃dem fuit occasio peccãdi. qz dic̃ sapiens Prou. xj. Circul? aure? i naribus suis mulier pulchra ꝛ fatua. Qz sus nõ p̃cit circulo aureo. sz ponit ad lutũ. sic mulier pulchra ꝛ fatua quã tecũq̃ pulchritudis fuerit. ad luxurie voluptates se p̃tit. Sic ip̃a fecit. Qd̃ testat Jnno. papa i ꝑmone. Rogabat iesũ. dicẽs: Mariã magdale. respicies. q̃ mulier erat i ciuitate peccatrix ad quã oĩ? patebat accessus ꝛ null? ab ea repulsã passus ẽ. sz dimissa sũt ei pcta m̃lta qm̃ dilexit multũ. hec ille. Qz xp̃s pictor ingeniosiſsim? lutũ absterſit qd̃ diabol? in eaz p̃iecit. et h̃ cũ calidis lachrymis q̃ de oculis ei? p̃fluxerũt tam largiter vt etiã pedes ei? lauaret. Luc̃. vij Jdo o hõ si ꝓsideras lutũ pctõz a diabolo p̃iectum sup aiaz tuã pete dñm p lachrymis que oẽm imũdiciã aie abstergũt. ꝑm q̃ dic̃ Cassiodorus sup ps̃. xlj. Fuerũt mihi lachrymę mee ꝛc̃. flet? ẽ cib? aiaz. corroboratio sensuũ absolutio pctõz. refectio mẽtiũ. ꝛ lauacz culpaz. hec ille. Scdo cognoscit stat? ei? miserabilis ex peccati enormitate. Dicunt medici. si lepra faciem homis occupauerit non solũ nocet vultui ip̃m enormẽ faciẽdo. sz etiã inficit totuz corpus. oia mẽbra corrũpẽdo. Jta pctũ mortale q̃d̃ est lepra aie. ip̃i? tollit sensus ꝛ corrũpit. excecat eni oculos ꝛ visũ ne errorẽ suũ cognoscat ꝛ horrorẽ extremi iudicij expauescat Qz excecat eos malicia eoz. Sap̃. ij. Tollit etiã auditum ne voci dei obediat. Qz dic̃ draco ille antiquus hũani generis inimic? lucifer ad quẽlibet diabolu: Exceca cor pplũ hui? ꝛ aures ei? ne forte audiãt cor de intelligãt deũ ꝛ p̃uãt. Esa. vj. Tollit etiã discretionis odoratuz reddẽs ei

suaue qđ est fetidũ ⁊ amaꝝ. qz fetorẽ nõ sentiũt peccatores suoꝝ peccatoꝝ. sz potiꝰ in eis delectanť sicut sus iuolutꝰ luto. Tollit etiã spũalez gustũ ne mens possit spũalibus cibis delectari Juxta illud ps̃. cvj. Oẽm esam abominata est aia eoꝝ ⁊c̃. Aufert etiã spũalem tactũ. qz quãtũcunqz peccatores diuinis instructionibꝰ aut sermonibꝰ moueanť ⁊ tanganť. nõ tñ sentiunt sed ad bonas affectiones q̃si insensibiles fiunt. Jdeo dr̃ de illis Joheľ. j. Jumẽta. ꝟ ẽ homies bestiales vsu ratiõis carentes. cõputruerũt in stercore suo. i. in fetore suoꝝ pctõꝝ. Considera an non pctm̃ in illa maria magda. fuerit. Fuit enī intãtũ excecata ꝙ creatorẽ suũ nõ agnouit nec etiã potuit audire ꝟbũ eiꝰ. Jdeo venit celicus medicꝰ ⁊ lepraz cordis ipiꝰ abstersit. ⁊ oẽs sensus reformauit. Et q̃ pus non poterat audire ꝟbũ dei. sedebat quottidie secus pedes dñi audiẽdo ꝟbũ illiꝰ. Luč. x. Tertio miserabilis stat⁹ hui⁹ mulieris peccatricis ex peccati steri/litate. ostendiť. Dicit Jsi. li. xij. c. iiij. Ex in illo loco vbi habitat basiliscꝰ oia desiccat. fructꝰ et herbas steriles facit: ⁊ exurit nõ solũ tactu ver̃ etiam sibilo ⁊ flatu circũiacentia oia destruit ⁊ corr̃pit. Jta pctm̃ p basiliscũ designatum vbi abundat in aĩa hoĩs oia virẽtia opa bona desiccat ⁊ infructuosa quo ad vitã eternã facit Sicut patuit in maria magda. q̃ in statu culpe nullã fecunditatẽ bonoꝝ operũ attulit. nullum imbrem spũalis gr̃e recepit vt dicere potuisset cũ ps̃. cxlij. Alia mea sicut terra sine aq̃ tibi Sz ſm Aristo. li. aĩaliũ. Basiliscꝰ occidiť a mustela qđ est aĩal paruũ. nam munit se ruta ⁊ intrepide inuadit ipm̃ ⁊ occidit Jta hũilitas marie magda. quãdo venit ⁊ se humiliter nõ ante pedes sz retro strauit veniã postulãdo lachrymis occidit in ea peccatũ. vt amodo fieret fructuo/sa. vt habeť Luč. vij. Et hoc q̃ ad pmũ. Sequitur ad secundum describit statum ipius iustificationis. ⁊ tangit gr̃e abundantiã. cũ addiť. Sup abundauit ⁊ gr̃a. Quo q̃ notandũ dicit Baľ. li. iij. secretoꝝ. Corpa frigida q̃ sunt caloꝛe euacuata: q̃si igne accendunť tunc feruenti⁹ diutius/q̃ in caloꝛe ardoꝛeq̃ subsistũt. Nõ ptz de quodam lapide p̃cioso qui albescon vocať qui est ferrei coloris. De quo refert Soli. đ mira. mũdi. ꝙ cum semel accẽdiť ab igne. oĩno extingui non põt. sed semp ignez retinet ⁊ ꝙseruat. Jta peccatores q̃ sunt frigidi dũmodo caloꝛe accẽdunť ab igne spũssancti feruenti⁹ ardent i amore ⁊ gratia dei q̃ illi q̃ semper calidi fuerunt in gr̃a ⁊ nũq̃ peccauerũt. Nõ ꝓbat btũs Greg⁹ sic inquiens. Plerũq̃ illi q̃ nullis se oppꝛessos peccatoꝝ molib⁹ sciunt. stant q̃dem in via iusticie. sed tamẽ ad celestem patriã anxie nõ anhelant ⁊ plerũq̃ pigri remanent ad exercendum bona. p̃cipue q̃ securi sunt. ꝙ nulla cõmiserunt mala grauioꝛa. At ecõtra hi nõnũq̃ qui se alq̃ qua mala aut illicita gessisse meminerit. ex ipo suo doloꝛe cõpuncti. ad maiorẽ dei amorẽ inardescunt. ⁊ qz erasse se cõsiderant dãna p̃cedentia lucris sequẽtibꝰ recompẽsant. hec ille Beꝟ etiã dicit Amb̃. in lib. đ paradiso. Quasi post q̃ peccauim⁹ ⁊ scelera nostra cognoscim⁹. errores erubescim⁹. q̃ anteq̃ peccauimus peccata non esse putaueram⁹. Et declarat illud dicens Maria magda. qz post culpas ꝓpetratas turpitudinis sue maculas aspexit ad fontẽ miseri cordie currens lauãda cõiuantes nõ erubuit Nam qz interius seip̃am grauiter erubescebat nihil qđ verecũdareť foris credebat hec Amb̃ Ex hoc ꝓz ꝙ iam totaliter fuit accẽsa in amore dei ⁊ ãmodo nunq̃ extincta fuit Sed hic dicit Greg⁹ sup illo ꝟbo Joh̃. xx. Maria stabat añ monumentũ. Huius inq̃t mulieris mẽtẽ quãta vis amoris accẽderat. q̃ a monumẽto dominj discipulis etiã recedẽtibꝰ nõ recedebat. quẽ non inueniebat. flebat inq̃rendo ⁊ amore eius accẽsa ardebat desiderio. Quãta etiã vis mentem eiꝰ accẽderat ostendit Orig. in omeľ. sup illo ꝟbo Joh̃. xxj. Ubi posuisti eũ. ego eũ tollã. Quid ẽ bone ieſu. ꝙ maria dixit. ego eũ tollã. Joseph timuit ⁊ nõ fuit ausus tollere corꝑ ſum de cruce nisi nocte. ⁊ nisi peteret ꝟ a pilato Maria autẽ noctez nõ ꝑstolať sz audacter postulat dicens. Et ego eũ tollam. O maria si fortitan corꝑ ieſu positũ est in atrio p̃ncipis sacerdotum. vbi apostoloꝝ p̃nceps ſ̃ deiꝰ se calefaciebat ad ignem. q̃d factura es? Ego eũ tollam O admirabilis huiꝰ mulieris audacia. o mulier nõ mlier. ⁊ si ancilla ostiaria interrogaret te quid facis? ego eum tollã. O inestimabilis mulieris amor nullũ excipit. nullũ anteponit sine timore dicit absolute. pmittit dicito: vbi positi eũ ⁊ ego cuz tollã. O mulier magna ẽ fides tua. ⁊ magna ꝓstantia tua. hec Orig. Sz quia dicit Greg⁹ in omeľ. sup Joh̃. xxij. Signuz dilectionis est exhibitio opis. Jdeo ꝙ opa exteriora ipa ostẽdit. ꝙ ipm̃ dilexit veraciter. Et p̃cipaliter ꝙ opa pietatꝭ. q̃ xp̃m induit mẽtaliter byſſo ⁊ purpura sz puritatis ⁊ charitatis Juxta illud ꝓuerboꝝ. vltꝭ. Byssus ⁊ purpura indumentũ eiꝰ. Jp̃m corꝑaliter pauit. qz Joh̃. xj. legitur ꝙ martha ⁊ maria magdalena fecerũt ei ꝓuiuiũ. Jp̃m etiaz receperũt hospitio. Luč. x. Et cũ martha sorore eiꝰ ipm̃ in tribulatione visitauit. qz cũ maria mr̃e stetit iuxta crucẽ Joh̃. xix. Jp̃ius sepulture obsequium p̃buit. Mr đr Marč. vltꝭ. Maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ salome emerũt aromata vt veniẽtes vngerent ieſu. Refert etiã Joseph⁹ ⁊ ſm alios Ege sippus. ꝙ totaliter erat in amore dei ⁊ gr̃a dei accẽsa ꝙ post ascẽsionẽ dñi. q̃diu vixit oẽ sola tiũ humanũ declinauit. nec ex tedio p̃ntis vite

aliquē virū respicere voluit vt dulcedine soli⁹ dñi frueretur. Ideo de ipa potest exponi illud Ezech̄. xxxvj. Terra illa inculta facta ē quasi ortus voluptatis. Quia in statu culpe fuit terrenis affectib⁹ ⁊ carnalib⁹ voluptatib⁹ occupata. Sz in statu gr̄e facta est ortus voluptatis i quo creuit flos viue p̄dicatiōis .qz ꝑstātissime verbū dñi p̄dicauit. Flos olei misericordie.qz xp̄m paupem vnguēto vnxit. Luc̄.xvij. Siliter flos rose martyrū. ⁊ lz non p sanguinis effusionē.tñ in mente p dilecti cōpassionē.s.xp̄i.qz aiaz ip̄ius marie magda.ptrāsiuit gladi⁹ dolo ris. Ita vt etiaz de ea p̄ōt dici illud Luc̄.ij. Et tuā ip̄i⁹ aiaz ptransibit gladi⁹. scz cōpassionis Qz dic̄ Orig.in omel.qz spūs marie magdale. erat tā in corde xp̄i q̄z in corpe suo. Creuit vna in hoc orto flos lilij v̄ginū nō carnalis sz spūalis.qz amorē suū nō ad angelos spargēdo diui dere voluit.sz toto corde ⁊ integritatis amore ad sponsū velociter anhelauit. Creuit flos violarū humiliū.qz etiaz hūiliter retro pedes dñi cos se.pstrauit. Creuit ⁊ demuz flos spice oiuz pfectionū.quia optimā ptē elegit q̄ nō auferet ab ea Luc̄.x.

De eadem sermo tertius.

Rogabat iesū qui

dam phariseꝰ vt māducaret cū illo. ita scribit Luc̄.vij. Albertꝰ in.iij. sue sūme dicit q̄ ventꝰ aquilonis est fortissimi flatꝰ eradicās arbores. ⁊ edificia fortia deijciēs.etiā abscindit pluuias ⁊ claudit pozos terre. Cuiꝰ ratio ē.qz aquilo ē frigidus multū: ⁊ generat in loco multum frigido ⁊ inhabitabili. qz ibi nemo ꝓpter frigiditatē p̄ōt habitare. Sed econtra ventus meridionalis ē calidus. ⁊ pluuiaz multiplicatiuus.qz aperit pozos terre. sic q̄ materia p̄ōt A elcuari: ⁊ in pluuiā ꝙuerti. ⁊ sic p̄ōt terrā fecundare. vt dicit Auic̄.in li.de elemētis. Spūaliter p aquilonē intelligit diabol⁹. de q̄ dr Iere.j. Ab aquilone pandet omne malū. Quia omne malū peccati ab ipo ꝓcedit. h̄ est fortissime nature. Juxta illud Job.xlj. Non ē ptās sup terram que cōpetur ei. qz fortis est nec vllū timet ergo q̄n flat cōtra hoies q̄ ei non resistūt. illos deijcit in locum luxurie vel peccati. Sicut fecit regi dauid quem ꝓiecit in stercus adulterij. vt habet.ij. Regl.xj. Similiter salomō quē iecit in amorē alienarū mulierū.iij. Regl.xj. Idem fecit marie magdalene quā ꝓiecit in pfunduz luxurie ⁊ aliorū peccatoz vt cōuenienter dici potuisset illud ps̄.lxviij. Infixus sum in limo ꝓfundi ⁊ non est substantia. Recte sicut arbor q̄n a vento deijcitur que ꝑus florida fuit indisposita fit ⁊ marcessit. Abscindit etiaz diabol⁹ pluuias lachrymaz.qz vbi est in mēte peccatū criminale homo nō p̄ōt flere ꝓ delictis. q̄n aūt flat auster hoc est gratia spūs̄ancti tunc multiplicāt pluuie lachrymarū. Quia dicit Leo papa in ſmone Ab ipo spūsancto sunt lachryme penitētiū. Nō patuit in dauid: qui afflatꝰ spūsancto vberrime fleuit ꝓ peccatis. Juxta illud ps̄.vj. Lauabo p singulas noctes lectū meuz. lachrymis meis stratū meum rigabo. Ideo dicit alibi. Flauit spūs eius ⁊ fluent aque. Idez ptz de maria magdalena q̄ in peccato fuit tam frigida. q̄ flere non potuit. q̄n autē in eā flauit gratia spūs̄ancti vberrimas lachrymas effudit Ideo canit eccl̄ia hodie dicēs: Flauit auster ⁊ fugauit aq̄lonez q̄n lauit coz marie penitentis imbre spūs̄ancti. et hoc ptz in euangelio hodierno. In quo quidē p̄ncipaliter q̄ttuor describunt. Primo xp̄i a phariseo iuitatio. ibi. Rogabat iesuz. Scdo peccati a maria deplozatio. ibi. ecce mulier. Tertio phariseꝰ ꝓtra xp̄m murmuratio. ibi. videns autē. Quarto mulieris penitentis excusatio. ibi. respōdēs iesus. De p̄imo est notandū q̄ sapiētes homies medicos fideles ⁊ magistros ꝓsueuerūt multiplicit̄ honorare. iam eis reuerēter inclinādo ⁊ salutādo et a via coz eis declinādo: ⁊ q̄n q̄z ipos ad mēsas inuitādo. Quia p̄cipit hoc a spūsancto p os sapientis Eccl̄i.xxxviij. Honoza medicuz ꝓpter necessitatem cozpis tui. etenī illuz creauit altissimus. Ita refert Josephꝰ de scipo in cronicis q̄ quodā tpe Uespasianꝰ accepta licētia a Thiberio in Judeaz q̄ romano rebellauerat impio est ꝓuectus ad quādā ciuitatē nomie Jonapā in qua Josephꝰ erat p̄nceps. ⁊ illā p̄mit⁹ est aggressus.quā cuz lucrat⁹ esset. venit ad ip̄m Josephus dicēs: Impator romanꝰ interyt ⁊ senatus te in impatorem elegit. Et cuz sic loqueret̄ venerūt legati romanoz̄ ipsū q̄z i imperiū sublimatuz asserunt. ⁊ eum romā deducūt. ⁊ ille reliquit Titū filiū suū in obsidione hierusalez. Audiens autē Titus patrē sublimatū in infirmitatē cecidit.qui cum curat⁹ esset ꝑ Josephū ip̄m inuitauit ⁊ in suam amiciciā recepit. ⁊ oēs ꝓpter ip̄m honorauit q̄ cum eo venerunt. Ita etiā fecit p̄nceps ille phariseoz Simon .quem xp̄s summꝰ medicus a lepza curauit. Ideo volens facere sibi retributionē ⁊ honorem ipsum inuitauit. ſm qđ dicit euāgelium. Rogabat iesum q̄dam phariseus scz Simon lepzosus.qui licz fuerat mūdatus tamē vt ait Hiero. adhuc retinuit nomen vt diceret̄ lepzosus. hic ꝓpter beneficia sibi exhibita rogabat iesum vt māducaret cum illo. ⁊ ille ingressus domuz pharisei L discubuit. Querit hic glo. quare hic dominus rogari voluit cuz tamē ad Zacheū seip̄m inuitauit dicens Luc̄.xix. Zachee festinās descende. Respōdet̄ q̄ fideles medici ceteris paribꝰ potius infirmos visitant q̄z sanos. qz nō ē opꝰ valentib⁹ medicus sed male habentib⁹. Mat.

ix. Sed q3 Simon reputauit se sanũ Zacheus autem estimabat se infirmum. ideo non rogat⁹ venit ad ip̃m. ⁊ ip̃e fecit ei cõuiuiũ. Sic christ⁹ multotiens venit ad nos nõ rogat⁹. q3 sumopere sitit salutem hominuz. Ideo dicit Apoc. iij. Ego sto ad ostium ⁊ pulso. scz p infirmitates ⁊ ammonitiões. si q̃s mihi apperuerit intrabo ⁊ cenabo cum illo. Et nos debem⁹ ei aperire dicentes: Ingredere benedicte domie quid foris stas Gen. xxiiij. ⁊ hoc quo ad p̃mum. Qrtũ ad
B secũdum ẽ notandũ Aristo. j. metheoro. dic̃ q̃ q̃ fontes vel fluuij sic generãt. Nam quãdoq3 terra est porosa. in quibus poris sunt vapor et aer qui ꝓpter frigiditatem terre cõuertuntur i aquã. quo facto intrat alius vapor ⁊ aer ne remaneat vacuum qđ ⁊ natura non ꝑmittit. ⁊ sic iterũ in aquã cõuertunt. ⁊ sic deinceps. Inueniens autẽ illa aqua exitus p meatus. ⁊ si ẽ magna dicit fluuius. si parua tunc fons appellat. Ita etiã generat aqua cõtritionis in hoie peccatore. Nam malus homo est vtiq3 aliquo modo porosus. hoc ẽ habet vtiq3 aliq̃d boni. quia ꝑm Aristo. iiij. Ethi. ꝓpurum maluz sciꝑm destruit. Nõ ꝓbatur exemplo de maria magdalena. que fuit mala quo ad statum culpe. sicut tangit euangelista dicens: Ecce mulier q̃ erat in ciuitate peccatrix. Et vt volũt doctores etiã fornicaria vt supra sermone. j. Sic exhibuistis membra p̃mo. Idez ꝓbatur in exemplo. Legi
E tur q̃ fuit q̃dã magister nomine Johes de flã/dria. ⁊ sacre theologie ꝓfessor. hic predicauit parisi⁹ eam fore carne nõ corruptã. qui fuit cõpulsus p magistros tãq3 erroneũ reuocare. Et nõ mirũ q̃ fuit talis. q3 habuit occasiões ip̃am incicãtes. Nam fuit pulchra de qua dr ꝓuerb. xj. Circul⁹ aure⁹ in narib⁹ suis mulier pulchra ⁊ fatua. Fuit ⁊ diues ⁊ abundans q̃ abundantia occasio peccati est. ꝑm illud Ezech. vj. Hec fuit iniquitas sodome sororis tue saturitas panis ⁊ abundãtia vini. Fuit ⁊ ociosa qđ etiã est occasio peccatoꝝ. Ideo sequit Ezech. ibidem Ocium ip̃ius ⁊ filiarũ. Et q̃uis ip̃a fuit mala ꝑm Greg. vniuersis vitijs plena. tamẽ habuit aliquid boni. Et hoc fuit qđ sequit. Ut cognouit q̃ Jesus accubuit in domo pharisei attulit alabastrũ qđ ꝑm Isi. li. xvj. c. v. Est gen⁹ marmoris in quo vnguenta seruãtur diutius incorrupta. Et hoc gen⁹ lapidis ideo portat. q3 ꝑm dioscoꝝ dicit valere ad amicicią obtinendam. Sic ip̃a p hoc designans q̃ amicicią christi voluit obtinere. Hoc autẽ alabastrũ impleuit pretioso vnguẽto. q̃si dicẽt. Scio q̃ habet pedes imũdos. q3 vadit discalciatus. ⁊ habet pedes scissos a vento. Ideo vnge eos vt citius ad pietatem moueas. Et q3 ita fuit porosa habẽs in se illud bonũ Jõ spũssanctus generauit i ea imbrem. fontẽq3 lachrymaꝝ quo etiam pedes ie/
su lauaret. Qđ figuratũ est Gen. ij. vbi legitur q̃ fons ascendebat de terra ꝛirrigans vniuersã terre supficiem. Et est notandũ q̃ maria magF dalena multũ p̃ciosiora fercula ad cõuiuiũ portabat q̃ phariseus. Nam a pharisẽo est inuitatus marie ferculis saturatus. Primũ ferculuz fuit ppie infirmitatis ⁊ peccatoꝝ cognitio. qđ notat cum dicit euangelista. Ut aũt cognouit q3 iesus accubuisset i domo simonis leprosi attulit vnguentũ Scdz glo. Maria deliberauit intra se. Ecce enĩ tu es peccatrix imundissima ⁊ diu iacuisti in peccatis. vidisti iesum intrãtẽ in domũ simonis qui ob hoc venit peccatores saluos facere et peccata dimittit. ⁊ peccatores dulciter recipit. modo obtulit se mihi. certe nõ recedã ab eo. sed ibo ad eum ⁊ ponam me i manus misericordie sue. Ideo dicit beat⁹ Aug⁹. Nouit quãto morbo laborauit. ⁊ ideo illuz ad sanãduz esse idoneũ. ad quẽ veniebat. infallibiliter ꝑsumebat. accessit immũda ⁊ recessit purgata. accessit egra et recessit sanata. Ideo nos ppriam fragilitatẽ cognoscam⁹. Non sim⁹ illi de q̃bus Gen. in ꝓncipio meditationũ. Adulti multa sciũt. ⁊ seip̃os nesciũt. alios inspiciũt ⁊ seip̃os obliuiscunt. Accedamus cum maria ad xp̃m. quia nobis eẽ alibi malũ est. Quia dicit beatus Aug⁹ in li. solilo. Scio quia malum est p̃ter te domine. cõferam me ad te. vbi bene mihi sit de te. Scdm ferculũ fuit cõfusio q̃ tan/gitur ibi ⁊ stans retro nõ ad faciem. Talis fuit cõfusio publicani Luc. xviij. Hec ẽ cõfusio adducens gr̃iam ⁊ gratiam Ecci. iiij. ideo sup cõuiuantes ingressa est. Nec ꝓpter hos penitere erubuit. cum indignaz se considerãs. ad pedes retro stetit. Et potuit dicere Hester. j. Domie deus confundor leuare faciẽ meam ad te. quia multiplices sunt iniquitates mee. Hanc erubescentiam debet habere q̃libet penitẽs. q3 dicit beatus Aug⁹. Laborat penitens patiẽdo erubescentiã. quia magna est pena. ⁊ digna ẽ misericordia. Ideo melior ẽ modica amaritudo i
G faucib⁹. q̃ eternũ tormentũ in viscerib⁹ Gen. in ꝑmone. Melius est nunc erubescere coraz paucis q̃ coraz multis deo angelis ⁊ hoibus. Tertium ferculũ fuit magna humiliatio que i nuit ibi. Secus pedes. non ad caput. Sed cur sic se humiliauit. quia magnũ pondus peccatorum ip̃am ad terram p̃mebat. quia ꝑm Mat. euãgelistã habuit septẽ demonia. et illa exibãt ab ea ante pedes iesu. Jux illud Abacbuc. iij. Egrediat diabolus ante pedes ei⁹ Considerauit enĩ q̃ terrena ꝓcupierat ⁊ viros incaute inspexerat. Jõ p penitẽtiã cõterẽs flebat vt dic̃ Greg⁹ in omel. Cõsiderauit etiã q̃ ante cõuersionem fuit tenebrosa frigida. imunda. ⁊ insipida. Lachryma autẽ est clara. hũida. calida. et salsa. ideo habuit lachrymas claras. vt aiaz re

nebrosam illuminaret. Lachrymas hūidas, ꝛ
imūdā ablueret. calidas vt frigidā inflāmaret.
salsas vt insipidā sale diuine sapiētie cōdiret.
De his lachrymis dicit Chry. Sic vehemens
imber cū prumpit etiaz fit serenitas. sic lachry=
mis effusis apparet trāquillitas ꝛ perit caligo
Quartū ferculū fuit hūilis satisfactio q̄ tāgit
cū dicit Et capill' tersit. Nz fm Greg'. capillos
ad cōpositiōm vult' exhibuerat sz iā capillis la
chrymas ꝛgebat. Quitū ferculū fuit vehemēs
dñi dilectio q̄ innuit cum dicit. osculata est pe=
des ei'. Quia vana ore loquēdo peccauerat ꝛ
superba dixerat. ideo nunc se deuotā exhibebat
Fuit eni hec osculatio in signū recōciliationis
quia fuit dei inimica. ideo osculabat pedes ie=
su in signum q fuit deo recōciliata Illi etiā eū
osculant qui pus inimici effecti. postmodum p
penitentiā sunt ad pacem reducti. Sextū fercu
lum fuit inenarrabilis eleuatio q̄ tangitur cuz
subdit. Et vnguēto vngebat. Quia multotiēs
se in corpore inunxit. ideo illud nunc deo exhi=
buit. Illis ferculis maria xp̄m pauit. licz ip̄m
phariseus inuitauit. Ideo dicit Greg' i omel'.
Ad pharisei prandiū dominus discumbebat.
sed apud penitētez in'ierem mētis epulis dele
ctabatur. Apud phariseū veritas pascebatur
foris. apud peccatricē m'ierē sz tñ puersam pa
scebat intus. Sed mō nre matrone seipas ma/
gnificantes habēt aliū modum cōfitendi. veni
unt eni sine matura deliberatione. ꝛ q̄si cum ri
su nec verecundāt cum veniūt ad sacerdotem
non se humiliāt. sed lateri suo se associant ac si
fabularent. ꝛ hoc ad fecūdū. Ad tertiū ponit
inuitatoris murmuratio. cuz addit. Videns au
tem phariseus q̄ vocauit eum ait intra se. hic si
eet ppheta ꝛc. Habuit eni phariseus similitu
dinem capre. De qua dic̄ ꝑli. in specu. natu.
Que vultum habet placidū humanū ꝛ amabi
lem. sed intus mordentē. qz semper homini in/
sidiatur vt ip̄z perimat ꝛ occidat. Ita ip̄e chri
sto in apparentia placiduz ꝛ amabilē faciebat
vultū interi' autem stimulū detractionis. quia
ip̄m arguebat. Fm qd̄ dicit euāgelista. ait intra
se. Si hic eet ppheta sciret vtiq̄ que ꝛ q̄lis ꝛc
q̄si diceret. Ignarus est. nesciēs eaz esse pecca
tricem. que tamē est publica meretrix. ꝛ ei' pec
catū tota ciuitas cognoscit. Ideo dicit Aug'.
O pharisee domini inuitator ꝛ irriso'. quanta
tua p̄sumtiō. q̄ reficiendum inficit. non respici=
ens marie amaritudinē. que multo excellētius
te eundem pascebat. Contra hunc etiam inue/
hit Nz huius mulieris maxime effluūt illi ocu/
li lachrymis q̄ quōdā affluebāt lasciuijs. ꝛ nūc
cōuertuntur ad fletum. qui quondā ad luxuri=
am. olim capillos cōposuerat ad decorem. va/
rijs ligaturis aptauerat vt intuētiū puocaret
affectus. Sed ecce spargit eas vndiq̄ ac p̄fun=
dit. ꝛ capillis lachrymas tergit. q̄s i capite de=
linire solebat vnguētis. hec ille. Qrtū ad q̄rtū
ponitur mulieris excusatio cū dicit euāgelista
Rñdens ihesus scz ad cogitationem. vt se plus
q̄z ppheta ostenderet dicens: Simon habeo
tibi aliquid dicere. ait ille. magister dic. Et di/
xit domin'. Duo debitores erāt cuidā fenera/
tori. id ē. vsurario Iste feneratoz fm glo. signi
ficat christum qui in baptismo gratiaz dat. In
iudicio autē requirit eam tanq̄z sortez. ꝛ bona
opera vltra sortem. Ille etiam p culpa morta=
li in hac vita ppetrata ꝛ non deleta. exigit pe=
nam eternam. Isti ergo feneratori debem' q̄c/
quid sumus. ſ. Deꝫ. ſ. Empti eni estis p̄cio ma
gno. Secundo quicquid habemus. fm illud. ſ
Cor'. iiij. Quid habes qd̄ non accepisti. si acce
pisti quid gloriaris. quasi non acceperis. Jō
sequitur. vnus debet denarios quingentos. ꝛ
significat mariaz magdalenā q̄ duplo plus pec
cauit q̄z Simō. qz scz q̄nquaginta est p̄portio
decupla ad q̄ngēta. Ideo dicit ali' scz Simō
debebat q̄nquaginta denarios. Nō habentes
ergo vñ redderēt donauit vtriq̄z scz debitori=
bus. Nz peccatores non habēt vñ deo reddāt
cū gr̄az dei amiserūt ꝛ cōsequēter omnia bona
q̄ ad vsum debitum receperūt. Possunt enim
peccare p se sed non de peccatis p se resurgere
vt innuit ps̄. lxxvij. Homo est spūs vadēs scz
in peccatum. ꝛ non rediens scz p se de peccato
Ideo oportet cōcurrere misericordem dei do=
nationē. qd̄ innuit hic. Donauit vtriq̄z. i. mise
ricorditer dimisit. Quis ergo eum plus diligit
hoc ē diligere debet. Rñdens simō dixit. Esti=
mo q̄ is cui plus donauit. at ille rñdit. Recte
iudicasti. q. d. bñ respōdisti q̄ maria pl' me di=
ligit q̄z tu. qz illi plura pctā indulgeo. Greg' in
omel'. Cum sua inia phariseꝰ puincit. funē por
tat cū quo ligat. plus tenebatur peccatrix dili=
gere ex dimisso. plus aūt phariseꝰ ex cōmisso.
Nz sibi cōmissa erat maior p̄scia legis. oēs aūt
homies tenent deū diligere ex dimisso. ex quo
oēs peccauerūt ꝛ egent gr̄a dei. ad Roma. iij.
saltem oēs p̄destinati. Similiter ex cōmisso. qz
cōmisit vnicuiq̄ q̄nq̄z talēta. Matth. xxv. Et
sequitur cōuersus dñs ad mulierē dixit simo/
ni. vides hanc mulierē. q. d. corpore cōsideras
sed non corde. Et radarguit ip̄m ex triplici de
fectu pietatis dicēs: Intraui in domū tuaz sic
hūilis ad detractorē. aquā pedib' meis q̄ erāt
fessi non dedisti. hec aūt lachrymis rigauit pe=
des meos. ꝛ capillis suis tersit. q. d. sic tei ope
pietatis excellit. Secūdo redarguit eum ex de
fectu charitatis dicēs. Osculū mihi nō dedisti
quod est amicie signum. Hec autem ex quo. h̄
est a tpe in quo sedi nō cessauit osculari pedes
meos. Tertio redarguit euz ex defectu miseri=
cordie dicēs Oleo caput meū nō vnxisti pedes

meos illa vnxit. ꝓpterea. id ē. ꝓpter opa que mihi exhibuit. ⁊ quia se humilem ⁊ contritam ostendit. remittūtur. id est. dimissa ei ostēdun/tur peccata multa. quoniaꝫ dilexit multū. id ē. ostendit dilectionis signa multa. Cui autez minus dimittitur. id est. Simoni. minꝰ dilexit ꝙ maria. dixit autez ad illam: Remittuntur tibi peccata tua. Super quo dicit Hiero. ad rusticum monachum. ¶ Meretrix pedes saluatoris lauat ⁊ crine detergit. ⁊ i typo ecclesie meretur audire. Dimittūt tibi peccata tua. pharisei superbia ac iusticia perijt. publicane humilitas: remissionez peccatorū meruit. hec ilie. Et ceperunt ꝙ simul accūbebant dicere intra se. quis ē hic ꝙ etiam peccata dimittit. quia ignorabant ipm esse verum deum. sed solū purū hominem iudicabant. Ideo dixit ad mulierē. Fides tua sez charitate fundata ⁊ firmata. te saluaz fecit vade in pace. Rogemus.

¶ Temporibus Karoli magni. scilicet anon domini. dcclxix. Girardus dux burgundie cum de vxore sua filium habere non posset. larga manu res suas pauperibus erogabat. et ecclesias multas ⁊ monasteria construebat. Cuz ergo viceliacense monasterium construxisset. misit ipse ⁊ abbas ipsius monasterij monachū quendam cum decenti comitatu ad aquensem ciuitatez. vt inde si posset beate marie magdalene reliquias transportaret. Veniens igitur predictus monachus ad predictam ciuitatem cum ipam funditus a paganis destructam reperisset. casu quoddam inuenit sepulcrum. cuius sculptura marmorea demonstrabat ꝙ corpus beate marie magdalene repositum intus erat. In ipso autem sepulcro hystoria eius miro opere sculpta erat. Nocte igitur illud effringens. assumptas reliquias ad hospiciū deportauit. In ipsa autez nocte beata maria magdalena eidem monacho apparuit dicens: ne timeret sed ceptum opus pficeret. Rediens igitur cum ad mediam lecuaz a monasterio venisset. nullo modo inde reliquias mouere potuerunt donec veniente abbate cum monachis cum processione honorifice sūt recepte. ¶ Miles q̄dā quisingulis ānis ad corpus beate marie magdalene venire consueuerat. in ꝓlio occisus est. Qui dum in feretro a parentibus ploraretur. magdalene pijs querelis opponebant. cur devotum suuz mori sine confessione ⁊ penitentia ꝓmisisset. Tunc subito qui defunctus fuerat. stupentibus cunctis surrexit ⁊ sacerdotem ad se vocari precepit. Tunqꝫ deuote confessus fuisset. ⁊ viaticū recepisset. ptinꝰ in pace quieuit.

¶ Mauis quedā viris ⁊ feminis onerata naufragium ptulit. Una autem femina cum esset pregnās. ⁊ se in mari periclitari cōspiceret maria magda. inquātum poterat acclamabat. voluens ꝙ si suis meritis a naufragio euaderet. et filium pareret. ipm eius monasterio condonaret. Statimqꝫ femina quedam specie ⁊ habitu veneranda ei apparuit. que eam per mentū arripiens periclitantibus alijs incolumē ad ripā perduxit. Illa autem postmodū filium peperit et votum sunm fideliter adimpleuit. ¶ Aiunt quidam mariam magdalenam sponsam fuisse Johānis euangeliste. quam duxerat tūc quādo de nuptijs christus eum vocauit. Ex hoc ipsa indignata ꝙ scilicet spōsum suum sibi abstulerat. abijt ⁊ omni voluptati se dedit. Dz quia cōgruum non erat vt Johānis vocatio dānationis sibi occasio fieret. dominꝰ ad penitētiaz ipām misericorditer conuertit. Et quia a sūma delectatione carnali eam remouit. ideo ipsam sūma dilectione spirituali. que est in dei amore pre ceteris impleuit. Quod ⁊ de Johāne quidam fatentur. ꝙ ideo dulcedine sue familiaritatis eū p ceteris decorauit. quia a predicta delectatione eum remouit. Hec autem falsa ⁊ friuola reputanē. Quia frater albertus in prohemio super euangeliū iohānis ponit ꝙ hec spōsa de cuius nuptijs vocatus fuit idez iohānes in virginitate pmansit ⁊ in societate beate marie virginis matris christi postmodū visa fuit. ⁊ tādem fine bono quieuit. ¶ Vir quidaz oculorum lumine priuatus. cum ad monasterium viceliacense causa visitandi corpus beate marie magdalene veniret. ⁊ suus ei ductor diceret se ecclesiam iam videre. ille magna voce exclamauit: O sancta maria magdalena vtinam aliquādo videre merear ecclesiam tuaz. statimqꝫ oculi eius sunt aperti. ¶ Quidā dum peccata sua in quadaz cedula scripsisset. eam sub palla altaris beate marie magdalene posuit. rogans eam vt sibi indulgentiā impetraret. Qui postmodum cedulaz accipiens. peccata sua de ipa cedula omnino deleta inuenit. ¶ Quidam dū ob pecunie exactionem in compedibus tenere tur. mariam magdalenam in sui adiutozium invocabat. Et ecce quadam nocte mulier quedā specioſa sibi apparuit. que vincula frangens ⁊ hostiuz reserās sibi vt fugeret imperauit. Qui se absolutū videns ꝓtinus inde aufugit. ¶ Clericus quidam de flandria stephanus nomine in tantā scelerū imanitatem ceciderat ꝙ omnia exercens flagicia ea que salutis erant. non solum nō facere: sed nec audire volebat. In beatā tamen mariā magdalenā deuotionē magnā habens eius vigiliam ieiunabat ⁊ festum colebat. Dum igit eius tumulum visitasset maria magdalena nec ex toto dormiēti nec ex toto vigilanti tanqꝫ mulier formosa lugubres gerens oculos ⁊ duoꝝ angelorū dextra leuaqꝫ sustentata presidio apparuit. eiqꝫ dixit: Cur queso stephane indigna meis meritis facta repēdis:

cur labiorum meorum instantia nulla compunctione moueris. Ex quo enī deuotionez in me habere cepisti. p te dominū semper instāter exorauī. Surge igitur ⁊ penite neqz enim ego te deserā donec deo fueris recōciliatus. Ille igit mox in se infundi tātā grām sensit. q secto abrenūciās. religionē itroiuit. ⁊ pfectissime vite fuit. In cui⁹ morte visa ē maria magda. iuxt fere/trū cū angelis astitisse. ⁊ ei⁹ aiam q̄si colūbam candidā cū laudibus in celū sustulisse.

De sancto Jacobo sermo p̄mus.

ACcessit ad iesum mater filiorum Zebedei cum filijs suis ⁊ petens aliquid ab eo. Matth. xx. Dicūt naturales q̄ arbores que nō mouētur per ventū non faciūt fructum qui ad mēsas possunt porrigi dominoz honorabiliter. Quia fm̄ p̄li. in spe. naturali. Arbores non mote vento. illo anno reddunt penit⁹ infecunde. Sed eo anno q̄ multi pflauerint vēti fertilitas multa arbores comitatur. Cuius ratio est. quia ventis quatiunt. per quā cōcussionem fertiles redduntur. Moraliter per arbores intelliguntr homines. Juxta illud Innocētij li. j. de vilitate conditionis hūane. vbi dicit: Homo est quedā arbor euersa. cuius radices sunt crines. truncus ē caput cum collo. stipes pectus cuz aluo. rami sūt palme cum tibijs. frondes digiti sunt cum articulis. hec ille. Marc. viij. Videō homines vt arbores. hec arbor nō facit fructū eterni regni meritoriū nisi quatiat vento tribulatiōis ⁊ passionis. Scōz qđ dic̄ beat⁹ Aug⁹. Nequaq̄ ad regnū celorū puenire se iudicet. qui hic i arena tribulata turbidine non cōditur tribulatrione nec mēbra xp̄i se iudicent qui caput suū spinis coronatum in passionib⁹ non sequūtur. Cui consonat Act. xiiij. Per mltas tribulatiōes oportet nos intrare in regnum celorum. Qđ figurat Exo. j. vbi legit q̄ filij israel anteq̄ intrarēt in terram p̄missionis multipliciter fuerunt tribulati a pharaone in egypto Et hoc non ꝑsidera bant glorioſi apostoli ⁊ p̄ncipes terre Jacob⁹ ⁊ Johānes. sed adhuc carnales petebant p regno anteq̄ paterētur ⁊ ventis tribulationū q̄/terētur. Idco responsuz est eis. Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem ⁊c. quasi dicere t. Per calicem passionis puenitis ad gaudium celestī regionis. Et hoc dicit euāgeliū. In quo p̄ncipaliter tria describūtur. Primo indiscreta petitionis propositio. ibi. Accessit ad iesum. Secundo illius digna reprehēsio. ibi. nescitis. Tertio quibus regnum celorum paratur ostensio. ibi. sedere autem. De primo est notandum fm̄ Aristo. j. de animalib⁹. Duplicia sūt animalia. aliqua diligunt societatē. vt sunt cerui ⁊ oues. De ceruis dicit Jsiō. li. xij. quando transeūt flumina simul solent ire ⁊ natare. ⁊ vt simul maneāt fortiores antecedūt ⁊ debiliores humeris eorum se imponūt. De ouibus dicit Aristo. viij. li. de animalib⁹. Si remāserit vna sola ⁊ fuerit impugnata facto tonitru abhorret forsitan p timore. ideo bonum est vt in vnū congregent. Ecōtra sunt animalia que societatem non diligunt sicut sunt aqle. q̄ solitarie esse volunt ⁊ regnare vt regine. Jta etiā moraliter discipuli christi fuerunt duplices. Aliqui diligebant societatem ⁊ tāqz oues timorose simul manebant. quales fuerunt illi. de quib⁹ euangeliū dicit audiētes. x. indignati sūt de duob⁹ fratribus. Illi etiam post passionē christi erant congregati ꝓpter metum iudeoz. vt habet Joh. xx. Alij autē vt Jacob⁹ ⁊ Johānes velut aqle societatem fugiebāt. Et bene cōpātur aquilis q̄ sicut aquile altius ceteris auibus volāt ⁊ maiorem sonum faciūt in volatu. sic illi duo discipuli Jacob⁹ ⁊ Johānes altius volauerunt in doctrina Sicut canit de Johāne. Volat auis sine meta. Et ō Jacobo dicit Beda sup Johānem. q̄ tam alte intonuit q̄ si aliquātuluz altius intonuisset. totus mūdus eum capere non potuisset. Idēo dicit filij tonitrui rōne sonorose p̄dicatiōis q̄ malos terrebat. pigros excitabat omnes altitudine sua in admirationē cōuertebat. ideo dicit Jacob⁹ maior. Idcirco etiā more aquilaz volebant soli cum xp̄o regnare. nec cū alijs hr̄e societatē. qđ ptz ex illo qđ Mar. x. legit q̄ Johes ⁊ Jacobus filij zebedei accesserunt ad iesum dicētes. Magister volum⁹ qđcunqz petierimus facias nob. ꝺbus dixit. quid vultis vt faciaz vobis? ⁊ dixerūt. da nobis vt vnus ad dexterā tuam. ⁊ alius ad sinistrā tuaz sedeam⁹ in gl̄ia tua. q̄ audierūt pauloante q̄ vellet pati ⁊ tertia die resurgere ⁊ ipsum erede bant post mortē regnaturū hic Idco cupiētes p̄ ceteris ei esse collaterales informauerunt de petitione matrē vt p eis intercederet. Idco dicit euangeliū. Accessit ad iesū mater filiorū zebedei cum filijs suis. ⁊ hec fuit maria salome q̄ vt ait Ihr̄y. reliquit virū zebedeū ꝓpter amorem castitatis. Et cū accessisset ad eum p̄us adorauit anteq̄ petitionez ꝓposuit. Quia moris apud antiquos erat q̄ quando aliq̄s ad personam nobilem venit p aliquib⁹ petēdis. p̄us ei reuerentiā exhibuit cadens in terraz. sicut legitur. j. Regl. xxv. Q̄ prudēs abigail veniēs ad regem dauid petitura pro Nabal viro suo anteq̄ ꝓposuit petitionez surrexit ⁊ adorauit prona in terra dicens. Ecce famula tua sit in ancillam vt lauet pedes seruoz dñi mei. Quo facto ꝓposuit petitionē. Jta fecit h̄ mat filioz zebedei q̄ ipm̄ prius hūiliter adorauit. vt ipsam citius exaudiret ⁊ postea petiuit. Idco sequitur ⁊ petēs aliq̄d ab eo. Sed q̄ diuitie ⁊ honores

mundi nihil sunt ⁊ adducunt ad nihilum .ipsa autē petiuit aliq̄d vt dic̄ euāgel'. Et dicit ihēs Chry. sup Mat. Non dicimus q⁊ recte petit hec mulier .sz h̄ dicim⁹ q⁊ nō terrena sz celestia filijs suis optabat Non enī sicut cetere matres q̄ corpora natoꝝ suoꝝ amāt.aias autem condē nant.desiderāt illos valere i hoc seculo vt ostē dant q̄ corporū sunt parentes non animaꝝ Et subdit. Estimo autē q̄ hi fratres cuz audissent dominū de passione ⁊ resurrectione sua loquē tem ceperūt dicere eū esse regem vt fideles . Ec ce rex celestis ibit ad regna tartarea vt regem mortis destruat.cum autē victoria fuerit cōsū mata q̄d aliud restat nisi vt regni gl'ia subseq̄/ tur. Ergo q̄d faciemus fratres.quomodo pos sum⁹ regni ip̄ius esse pticipes .scim⁹ q⁊ inuid⁹ non ē . qui enī seip̄z donauit hoibus quō regni sui societatē non donabit . ꝓpetis negligētia rep̄hendit' vbi dantis misericordia nō dubita tur. Ideo submiserūt matrē que si rep̄hensibi= lis inuenirē citi⁹ veniā mēret .ip̄e enī sex⁹ mu liebris excusat errorē.hec ille. Sed diceres.tñ dictū est supra q̄ discipuli p se ad ip̄m accessis/ sent.hic aūt dr q̄ matrē submisissent.ergo con= trarietas. Ad hoc resp̄det Aug⁹ in li .de con= cordia euangelioꝝ q̄ mater ex cōsilio filioꝝ ac= cessit. ⁊ volūtatē ip̄oꝝ ad ip̄m detulit . Et dicit regula iuris ex̄ ō regu. iu. li. vj. c. qui fac̄ . Qui aliq̄d p aliū facit.idē est ac si faceret p seipsum. Ideo dicit Marc⁹ eos ad x̄p̄m accessisse q̄q̄z mater in veritate accessit ⁊ nō ip̄i .timebāt enī ne alios discipulos scādalizarent. Tum q⁊ per matrē citius impetrarēt. Tū ne notam ambiti= onis incurrerēt . Ideo accessit mater dicēs illi: Dic vt sedeāt hi duo filij mei.id ē. vt collatera les .⁊ maiores sint. vnus ad dexterā tuā ⁊ ali⁹ ad sinistrā tuam in regno tuo.hic dic̄ glo. Bo= num desideriū sed incōsiderata petitio. ⁊ ideo non ꝓpositū.non voluntas culpaꝝ.sed ignorā tia. Si impetrare non debet .simplicitas.tñ nō meretur ꝓfundi. Quia omnis mater desiderat filijs suis tria.scz quietem diuitias ⁊ honorem q̄d patet in rebecca. Gen. xxvij. Que diligēter laborauit vt filius ei⁹ Jacob p̄mogenita obti= neret. Idem patet de bersabee.iij. Regl.j. vbi sic legitur senescēte dauid filius eius adonias surrexit viuente patre dicēs. Ecce regnabo p⁹ patrē. Qd audiens mater Salomonis p̄dicta accessit ad regem dauid. ⁊ p̄cidit ante ip̄m re/ uerētiā sibi exhibendo. Cui rex: Quid vis in= quit. Ad quē illa. Domine mi rex Tu iurasti mi hi p dominū deū tuū .q̄ Salomon filius tuus regnaret post te. ⁊ ipse sederet in solio tuo . Et nūc regnat adonias te ignorāte. ad te tamē ad huc respiciūt oculi omniū ex israel ⁊ eligere po ter⁊ quē voluer⁊ q̄ regnet post te. ⁊ sic Salomō petitionib⁹ mris regnauit post p̄z. Ita fec̄ h fidelis mater filioꝝ zebedei q̄ petiuit eis requiē cū dixit. Dic vt hi duo filij mei . Honorē cū ad didit. vn⁹ ad dextrā ⁊c̄. Diuitias cū subiūgit. in regno tuo . Et q̄uis x̄p̄s petitionē ip̄ius p tūc nō exaudiuerit tñ post mortē filioꝝ exaudi uit. Nā p sinistrā vita p̄na . p dextrā vita eterna designaꝝ. Sedēt igiꝝ a sinistris dei q⁊ eoꝝ corpora in p̄nti vita multā habēt gl'iam ⁊ honorē Q⁊ de sancto Jacobo exponitur illud Esa. xj Jp̄m gētes deꝓcabūꝝ ⁊ erit sepulchrū ei⁹ glori osum. Cui⁹ nā q̄z sancti corpus ⁊ sepulchrū ita frequenti⁹ visitaꝝ ⁊ deuoti⁹ honoraꝝ sic̄ sancti Jacobi. q̄ suis pegrinis ⁊ corp⁹ ip̄i⁹ visitātib⁹ tam sedule subuenit ⁊ succurrit. Sicut de hoc refert Hugo de sanc. vic. q̄ cuidā pegrino ad sanctū iacobū pergēti diabol⁹ in specie ip̄i⁹ ap paruit. ⁊ de p̄sentis vite miseria plurima cōme morās. felicē se esse si ob amorē ⁊ honorē ip̄ius se necaret. Et ille mox gladiū arripuit ⁊ p̄roti= nus se occidit. ⁊ cum ille in cui⁹ domo hospita= tus fuerat suspect⁹ haberēt ⁊ mori plurimū for= midaret.cōtinuo q̄ mortu⁹ fuerat surrexit asse= rens q̄ dū demō q̄ mortē suaserat ad suppliciū ip̄m duxisset. Beat⁹ iacob⁹ mox cucurrit ⁊ ere ptū ad thronuz iudicis deduxit. ⁊ accusantib⁹ demonib⁹ vt vite restitueret obtinuit.hec ille. Sedēt etiā nūc a dextris dei.q⁊ aie eoꝝ in celo beatificanꝝ .ita vt q̄libet illorū dicere p̄t illud p̄s. cxxxj. Hec requies mea in seculū seculi.hic habitabo q̄m elegi eā. Etiā plus dñs eis tribu it q̄z mater petijt. Rogauit vt vn⁹ ad dexteraz ⁊ ali⁹ ad sinistrā sederet. Jdo eoꝝ corpora tāta gl'ia illustraꝝ. Et aie eoꝝ i dextera dñi .diuino pfruūꝝ honore ⁊ visione. ⁊ hoc quo ad p̄mum q̄ctum ad scōm est notandū. Dicit cōmētator li.de impressione aeris q̄ serenitatē multā diur= ni aeris multa tenebrositas ⁊ caligo noctis co= mitaꝝ. Et rationē ponit Fontin⁹ in descriptio= ne vniuersi . quia diei serene ⁊ calide noꝝ suc/ cedit frigida ex natura q̄d quidem frig⁹ est cau sa noctis tenebrose. Sic spūaliter post serenita tem p̄speritatis ⁊ honoris hui⁹ mundi vt fre= quēter sequunꝝ tenebre noctis ⁊ caligo sempi/ terna. Quia dic̄ Ozig. Tā diu diabol⁹ hoiez il laqueat q̄diu i honoris appetitu tēptat.q̄d pa tuit de Salomone de quo legiꝝ .iij. Regl. x. Q tam magnam p̄speritatem habuit q̄ argentuz tempore ip̄ius in tāta erat abūdantia in quāta lapides. ⁊ tantuz honorē habuit vt oēs reges a lōginquis ptib⁹ venirent. ⁊ regina saba vide re eius honorē. Sed illa p̄speritas ⁊ honor ex cellens intantū coꝝ eius penetrauit q̄ idolatra est effectus sequens deos alienos ꝓpter amo/ rem mulierum. vt habetur. iij. Regl. xj. Et nūc fortassis hunc honorez secute sunt tenebre sem piterne. Ideo petiuit beatus Aug⁹ li. viij. con fessionū dicens: Peto domine omnis honoris

mundani facias me expertem ⁊ fac me tue gratie coheredē Idcirco apostoli credentes cū iudeis xp̄m tēporaliter regnaturū sm quosdam petebant honorē hūanū ⁊ mūdanū sm Chry. Quia audierunt q̄ sup. xij. thronos sedere deberēt cum dño. quare p̄matum cathedre petebant accipere. Timebāt enī petrum sibi p̄ferri Ideo xp̄s qui est cognitor occultor nō ad verba matris intercedētis. sed ad cōsilia eor dixit Nescitis q̄d petatis. q̄si diceret. petitis p honore mūdano vt tēporaliter mecū regnetis. Sed hunc debetis merito fugere an nescitis q̄ p̄matus et honor desiderantē se fugiat ⁊ deserat et fugiētē comitat. sm Chry. Recte enī sicut vmbra q̄ in sequentē se fugit insequitur autez fugientem. Et est sciendū q̄ hec petitio est reprehensibilis in multis. Primo i ordine in quo erat peruersitas. q̄ ante meritū habebat p̄mium cū tamen sm Aristo. iiij. Ethi. honor p̄miū sit virtutis. Jō dixit eis. Nescitis q̄d petatis .q.d. sm glosam. Sedē glorie petitis quā nōdū meruistis. delectat culmen honoris q̄ nōdū exercuerūt vie laboris. Nā sicut legit in gestis Roma. Ille qui in bello vicit hostes ⁊ virtuose egit triplicē honorē habuit. Primus fuit q̄ clipeū rotundū quo hostes vicit habuit sup caput ei⁹ ⁊ omnis popul⁹ sibi cum leticia obuiaret. Secundus honor fuit sibi exhibitus. q̄ omnes captiui liberi dimittebant. ⁊ currū eius post tergum ligatis manibus ⁊ pedibus sequebātur. Tertius honor q̄ victor indut⁹ tunica Jouis rubea sedebat in curru quem trahebāt quattuor equi albi. ⁊ sic intrauit ciuitatē Et hunc honorem nullus habuit nisi victor inimicor extitisset. Sic apostoli non potuerūt habere honorem nisi subirent laborem. Superatis autē diabolo ⁊ tyrānis. his honorib⁹ sunt honorati. vt patz de hodierno ap̄lo qui hoc triplici honore honoratus est. Nā clipeus rotūdus depingit quasi diadema sup caput ei⁹ imaginis i signuz q̄ viriliter hostes suos superauit. Et hoc habet ortum a victorib⁹ romanis. q̄ tales clipei sup capita imaginū depingunt. Xp̄i autē ap̄lo cūctus popul⁹ hodie obuiat cum laudib⁹ ⁊ honoribus vt cōpetit sibi illud p̄s .cxxxviij. Nimis honorati sūt amici tui de⁹ ⁊c. Secōo honorauit eū dñs. vt p̄p̄ suā victoriā oēs captiui d̄ q̄b⁹ rogat libere dimittant. Refert Vincēti⁹ i spe. histo. li. xxvij. c. xxxj. q̄ tpib⁹ Alphunsi regis hispanie viginti viri xp̄iani q̄z vn⁹ erat sacerdos a saracenis capti sūt. ⁊ in vrbe cesaris augusti i carcere tenebroso inclusi. diuersor gentium nexib⁹ ligati. q̄ cum deo inspirāte monitu p̄sbri beatū iacobū inuocauerūt. i obscuro carcere sic eos alloquēs refulsit. ecce assum quem vocast⁊. Illi aūt ad pedes ei⁹ p̄ciderūt solutis vinculis q̄ i pedib⁹ suis habebāt. Cūc suffuso eius vultus vnguēto eor vincula p̄fregit. ⁊ ad portas ciuitat⁊ eo duce puenerūt eosq̄ ad quoddā castellū xp̄ianor detulit. et inde visibiliter ceIos ascēdit. Ad idē recitat iacobus Januēsis. q̄ q̄dam mercator a quodā tyranno spoliatus iniuste. in custodia tenebat. qui deuote sanctū iacobū in suū auxiliū inuocauit. Cui vigilantibus custodib⁹ apparuit. ⁊ ad turris sūmitatez pduxit. Statimq̄ turris adeo se inclinauit q̄ ip̄ius sūmitas eq̄lis terre fuit. de qua sine saltu descendēs. solutus recessit. quē custodes insequētes licz iuxta eū pgerēt tm ip̄m videre non poterant. Tertio ip̄m honorauit. q⁹ tūc indut⁹ tunica rubea passionis sebebat in curru sui corporis. quē trahebāt quattuor albi equi. scz cordis puritas. virginalis integritas. obedientie p̄nitas. ⁊ dilectionis vnitas His equis hodie ductus ē quo ad aiaz in celestis patrie ciuitatē ita vt bene dicere posset illud p̄s. cxxj. In domū dñi letantes ibimus. Secōo hec petitio fuit reprehensibilis in intentione in qua erat carnalitas. q⁹ reputabāt se ex sola cognatiōe ius regni obtinere quod tm non ē. q⁹ dicit Matth. viij. Amē dico vobis q̄ multi venient ab oriēte ⁊ occidente. ⁊ regnabūt cū abraam isaac ⁊ iacob in regno celor. Filij autez regni ej̄cient fortas. et Matth. xxj. Auferet a vobis regnuz ⁊ dabit gēti faciēti fruct⁹ ei⁹. Jdeo dixit. nescitis q̄d petatis. q.d. Desideratis q̄ debeo vobis dare regnū meū. q⁹ estis mei cōsobrini Oz scire debetis q⁹ regnū nō dat rōne parentele. sz dat meritib⁹ virtutum exercitio vel passionis merito Jō dixit. potest⁊ bibere calicē quē ego bibitur rus sū. q.d. Ego p ignominiā passionis itraturus sū in gl̄iaz resurrectionis. Jux illud Luc. xxiij. Nōne hec oportuit pati xp̄m ⁊ ita itrare in gl̄iam suā. Si vult⁊ q̄regnare. cōpati etiā nolite recusare Ait dic̄ Petr⁹ damiani. Per bellū pueni⁊ ad pacē. p laborē trāsi⁊ ad requiem. Nō enī est sine pugna victoria. nec absq̄ victoria pueniturad coronā. Sed illud ē cōtra multos in hoc mūdo hoies delitiosos qui nihil volunt pati in h̄ mūdo. neq̄ in ieiunijs neq̄ in castigationib⁹ corporis. sz semp pleni eē. ⁊ i lect⁊ mollibus dormire. Oz audiāt tales. b. Hiero. dicentem. Vis regnare cū xp̄o .si dñm christū oportuit pati. ⁊ ita intrare in gloriam suā. quā fiduciam nos habemus intrare sine labore. O q̄s stulti sum⁹ volumus h̄ gaudere cum seculo ⁊ postea regnare cū xp̄o. Nudus dñs ingredi tur. seruus supfluitate onustus vestibus auro ⁊ gemmis intrabit Ille ieiunijs .iste crapula ⁊ luxuria plen⁹. Ille in cruce p nobis moziens. iste in lecto p̄cioso ⁊ delicato dormiens .hec ille. Audientes autez hi duo ap̄li .q⁹ absq̄ passione non possent cuz xp̄o regnare. interrogante ip̄o. an possent bibere calicē passiōis. dicunt ei

possumus. Sed ſm glo. loquunt. sicut inexpti fragilitatis ppie. quā fugientes a dño ostēderunt. sic habet Matth. xxvj. Relicto eo oēs fugierūt. qz in exptis nō apparet terribile. qđ expertis necessariū est timere. Confirmauit tñ dñs ꝟbum eoꝝ dicens: Calicē. i. martyriū. bibetis. q. d. Tu iacobe gladio moriendo. tu vero iohānes in feruenti oleo buliēdo. Circa qđ vlterius notanduz. duplex est calix dei. s. pene
F tēporalis. z eterne beatitudinis. Primū bibit xp̄s a tēpore natiuitatis quo posit⁹ ē a matre i p̄sepio ita vt dicere posſit illō ps. lxxxvij. Am̄ ego in laborib⁹ sum a iuuētute mea. Hūc ppinauit matri sue. qz statim nato filio anxia fuit ne ab herode occideretur fugiens in egyptū. Matth. ij. Et pdito filio in tēplo cum dolore i p̄m q̄siuit. z sub cruce omnē passionē mētaliē sustinuit quā xp̄s corporaliter. ita vt gladius doloris aiam eius ptransiret. Luc. ij. Hūc calicem ppinauit ap̄lus qui diuersa passi sunt tormenta. Juxta illud Act. v. Ibant ap̄li gaudētes z̄c. z specialiter hi duo ap̄li iacob⁹ z iohannes. Nam iacob⁹ ab herode ē occisus. Sic patet Act. xij. Misit herodes rex manus vt affligeret quosdā de eccl̄ia. occidit autē iacobū fratrem iohānis gladio. Johānes etiā a domitiano in insulā pathmos est relegat⁹. Ideo dixit dñs. Calicem q̄dem meum bibetis. Hūc etiaz caliceē ppinauit martyrib⁹. de quibus dic̄ apostolus ad Heb. xj. Sancti p fidem vicerunt regna. Et subdit. Ludibria z ꝟbera exp̄ti sunt. insup z vincula z carceres. lapidati sunt. secti sunt. in occisione gladij mortui sūt. Istū caliceē ppinauit cōfessorib⁹. Ideo ibidē ait ap̄s. Circūierūt in melotis z pellib⁹ caprinis. egentes. angustiati. afflicti. quibus dignus nō erat mūdus. Hūc ppinauit virginibus. vt pz Hiere. xlix. Ecce quibus nō erat iudicium vt biberēt calicem. id ē. q̄ non meruerunt affligi. bibentes biberūt. Hunc demūqz ppinauit cunctis gēti/bus. Juxta illud Hiere. xxv. Sume caliceē vini furoris. scz afflictionis hui⁹ tēporalis de manu mea z ppinabis de eo cunctis gentib⁹. Et sequitur infra. Cūqz noluerint sumere calicem de manu tua. scz tēporalis pene. dices ad eos. hec dicit dñs exercituū. bibētes bibetis. scz caliceē. scz pene eternalis. Ideo dicit Greg⁹ i mor̄al̄. Electus quisqz vt eterna supplicia euadat z phennē gloriam ascendat. debet hic assiduis flagellis atteri quaten⁹ in iudicio valeat purgatus inueniri. Secūdus calix ē beatitudinis eternalis. de quo ppinat eis dulcedinē iocūditat⁊ eterne. h̄ calix semel bibitus facit obliuisci oēs labores. z tristiciaz p̄teritam. Quia dicit deuotus doctor Amādus li. j. c. xiij. Tribulatio cū p̄sens est mesticiā p̄stat. cum autē p̄terit z mestitia scz victa fuerit. sūme letificat. breuem habet amaritudinē z longam cōsolationē. hec ille Ibi tunc implet illud sapientis. Date siceram merentib⁹. z vinū scz cōsolationis his q̄ mesto sunt corde Prou. xxxj. Hunc calicem biberūt hi duo apostoli iacob⁹ z iohānes. qui inebriās est z p̄clarus. Tertio fuit reprehensibilis hec petitio i veritate. quia estimabāt in regno christi aliquid sinistrū. eum tamē oēs regni sui incole ad dexterā statuentur. Juxta illud Mat. xxv Statuet q̄dem oues ad dexteram: hedos autē ad sinistrā. Sup quo dicit Chry. i omelia. Nescitis q̄d petatis. audistis me referentez. Cum venerit filius hominis in sede maiestatis sue. ponet oues ad dexterā suam. hedos autem ad sinistrā. dicēs sinistris: Discedite a me maledicti in ignem eternū. quō vultis vt vnus sedeat ad dexterā. z alius ad sinistraz. Ideo forsitā p mulierē res agebat. Vidit enī diabolus. quia p hoc aduersus eos agere volebat. cōuertit se ad ꝓsueta arma. scz ad mulierē. vt sicut Adā p mulierē spoliauit. ita istos a xp̄o separet p matrem. nā z si mater erat. tamē mulier erat. ppt̄ qđ z si affectus eius dulcis erat quasi matris. intellectus tamē ei⁹ nociu⁹ erat q̄si mulieris. Et tñ nō potuit p mulierez p̄ditio introire in istos sanctos. ex q̄ de muliere salus cunctoꝝ p̄cessit. Intelligere ergo debem⁹ vt z nos non aliq̄d a deo petam⁹ qđ nos bonū eē iudicamus. scz rationē in ei⁹ ptātez ponam⁹ vt z illud nobis cōcedat. qđ nob expedire ip̄e cognoscit. hec Chry. Et hoc q̄ ad scd̄m. Quātum ad tertiuz p̄ncipale ostendit q̄bus regnū celoꝝ parat. cuz subdit Sedere autem a dextris z̄c. non ptinet ad me vt vobis dem sedere circa me. quia nōdū estis humiliati. z adhuc carnalia sentitis. Nam i regno meo superbia non habet locum. cum lucifer oiuz angelorū pulcherrimus superbiens: de celo ē detrusus. Sicut dicit Ezech. xxviij. Eleuasti cor tuum in decore tuo z in terrā p̄ieci te. Quomodo ergo vos ō terra illic vultis p superbiā ascēdere. Jō dicit. nō ē meū dare vob superbis sic vos adhuc estis. sed alijs. s. hūilib⁹ q̄b⁹ patum ē a patre meo. ſm p̄destinationem Vel aliē ſm glo. Regnū celoꝝ nō ē dātis scz recipientis. Nō enī ē p̄sonaꝝ acceptio apud dñz sed q̄cunqz dignus ē accipit qđ p̄sone non ē patratum sed vite. si itaqz tales estis sicut pater pauit tunc accipietis. Et est notanduz qz regnū celoꝝ paratū est quintuplicibus generib⁹ hominū. Primo innocentib⁹ tanqz veris heredibus sicut pueri baptizatis. Qui si discesserint post baptismum statim euolant z saluant. In signū illius christo baptizato vidit Johannes q̄ celi apti sunt. z spiritū sanctū descendentem z vox patris audita est. Hic est filius me⁹ dilectus. Matth. iij. De illo etiam dicit christus Mar. vltī. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit

salu⁹ erit. Et de his dic̃ ps̃. xxiiij. Innocentes ⁊ recti adheserũt mihi. Maledicte igitur sunt oēs matres pueros suos añ baptismũ iugulantes. ⁊ tali gl̃ia ⁊ hereditate eos p̃uantes. Ut sunt ꝟgines in crinilib⁹ incedẽtes. fornicatiõibus aũt varijs deturpate ⁊ meretricib⁹ per oia sit̃ate. in capite ornate crinilib⁹. in actu autẽ cõpate sunt publicis meretricib⁹. Et audeo dicere q̃ deteriores sũt meretricib⁹. que q̃dem pub lice peccant. etsi fructũ cum suis amatorib⁹ habuerint. tamẽ non necant. q̃ non verecũdant. Iste autẽ peccant occulte ⁊ nolunt fecisse. ideo fructꝰ suos strãgulãt ⁊ occidũt. ne eoꝝ nephas p̃cipiat̃. Et forta3sis raro illud p̃fitent̃. ne capiant tegere coganꝫ Tales crudeliores sũt omnibus aĩalib⁹. q̃ ꝟm naturales feras a se genitas affectione naturali diligũt. ⁊ ne ab alijs occidã tur: inquãtum possunt defendunt. ⁊ nutriũt ⁊ educãt p̃ter scroffam que interdum fetus suos deuorat ⁊ occidit. vt dicit Soli. in li. de mirab. mũdi Et illud scripsit tanq̃ mirabile ⁊ crudele q̃ est p̃eter solitũ morem aliorũ animaliũ fetus necare. Sed his sunt he mulieres pessime seuiores. ista caret ratiõe. ille autẽ deco3ate sũt lumine rationis q̃uis ea abutant̃. Ideo de talibus dicit sapiẽs. Circul⁹ aureus in naribus suis mulier pulchra et fatua. Prou. xj. Q̃ tãq̃ stultissime. pulchritudie sua abutũt̃. ⁊ se i luxurie tũ velut suis deijciunt ⁊ p̃sternũt. Iste etiaꝫ criminiosiores sunt omnib⁹ homicidis. q̃ solum corp⁹ occidũt. animaꝫ autẽ occidere non possunt. iste autẽ aĩaꝫ cũ corpore occidũt ⁊ igni bus eternis puniẽdas tradũt ⁊ trãsmittũt Q̃ ꝓbat Aug⁹ de fide ad petrũ. Et ponit̃ in cano ne de conse. dis. iiij. c. firmissime. vbi dicit̃. Firmissime tene non solũ hoies rõne vtentes. vez etiaꝫ paruulos qui siue in vtero matris viuere incipiũt. ⁊ ibi moriunt̃. Glo. scz p potagia q̃b⁹ ille pessime mulieres vtunt̃. fetũ in vtero occidentes. Siue iam de matrib⁹ nati si sine sacro baptismi. q̃ dat̃ in noie patris ⁊ filij ⁊ spũssancti. de hoc seculo trãseunt. sempiterno igne puniẽdos. Glo. dicit. q̃ erũt in tenebris. nõ q̃ pena sensus puniant̃. sz dũtaxat dãni quẽadmodũ determinat beat⁹ Thomas in. iiij. dis. j. in sol. p̃mi ar. similiter pe. de plaude idẽ sentit. Et subdit. Quia etsi peccatũ actiõis p̃prie nulluꝫ habẽt. originalis tñ peccati dãnationẽ carnali cõceptione ex natiuitate traxerũt. Et pl⁹ dicit Aug⁹. Nam in die iudicij pueri decedẽtes sine baptismo. vel stabũt a dextris xp̃i vl̃a sinistris. Non a dextris. q̃ sic irent ad regnũ celoꝝ Cuius oppositũ dicit xp̃s Joh. ij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spũsancto nõ intrabit i regnũ celoꝝ. Igit̃ stabũt a sinistris ⁊ cõsequẽter ibunt in ignẽ eternuꝫ. q̃ in vltimo iudicio via media nõ signat̃. hec ille. Ex q̃ auctoritate p̃z q̃ paruuli sic decedẽtes sine baptismo non solũ puniunt̃ eternaliter pena damni. s. carentia visionis beatifice. sed etiã pena sensus. Idẽ dicit Hugo cardinalis q̃ puniãt̃ diuersis tormẽtis. minus tñ puniẽtur q̃ illi qui peccata actu alia cõmiserũt. q̃ hec ẽ pena minutissima vt dicit Aug⁹ in li. de baptismo paruulorꝫ. c. iij. ⁊ habet̃ de cõse. dis. iiij. c. Regenerãte. In q̃ tñ dic̃ Aug⁹ mallet se sic esse q̃ nõ esse. Et dicit ibidẽ glosa. q̃ pena dicit̃ minutissima. nõ ideo q̃ nõ posset eẽ minor. sed in cõpatiõe ad alias penas quas q̃ in peccato mortali decedũt sustinebũt. Et certũ est q̃ non intellexit de pena damni. q̃ illa est equalis vtrobiq̃. ergo de pena sensus intelligendũ est. Sed diceres. Tamẽ decretalis dicit extra de baptismo ⁊ ei⁹ effectu in. c. Maiores. pena originalis peccati est eterna dei visionis carentia. pena vero actualis peccati est gehenne p̃petuus cruciat⁹. Respõdet Aug⁹ de fide ad petrũ. q̃ decretalis non intendit dicere q̃ p̃uatio diuine visionis est sola pena qua paruuli puniunt̃ sine baptismo decedentes. q̃ penam sensus nõ negat. sicut non negat penã dãni in damnatis cuꝫ dicit eos subire gehẽne cruciatus. ⁊ tamẽ si hoc intẽderet decretalis. tunc glosa illa que diceret q̃ pena paruuloꝝ est minutissima. cõtradiceret textui. Hz nõ loquitur glosa de pena dãni. que in omnib⁹ eqnalis est. igitur de pena sensus. Et istam penaꝫ patiunt̃ omnes q̃ non fuerũt a peccato originali per baptismũ fluminis aut sanguinis aut flaminis liberati. Ecce ad quãtã miseriã pducũt iste infelices mulieres fruct⁹ vteri sui. Etsi isti innocentes pueri q̃ peccata actualiter nõ cõmiserũt ita puniẽt̃. quãto magis ille diabolice matres tradent̃ eternis ignib⁹ cruciande. Non tñ hec dico q̃ non possunt de hoc grãdi crimine penitere. cuꝫ al's obstaculũ ponerẽ diuine pietati. sed mot⁹ cõpassione sup̃ inocẽtũ iugulatiõe puulorũ. que p̃hdoloꝝ his tp̃ibus ẽ cõis. Et sup̃ dãnatione eoꝝ hec inserui vt videãt he maliuole quãtã ihumanitatẽ exerceãt i suis pueris vterinis. quã nõ exercẽt aĩalia carentia vsu rõnis Sed cum tales mulieres volũt cõdigne penitere. consulit eis papa tert⁹ Alexãder. vt intrẽt religionẽ in qua peccata sua p̃petue deplorent vt habetur extra de his q̃. fi. oc. c. veniens. Si autem repugnante carnis fragilitate ad hoc induci non poterint. nubendi eis licentia tribuatur. q̃ tutius videt̃ vt in dño nubãt vni soli q̃ inhoneste multos admittant. vt dicit idẽ canõ allegatus. Et dicit̃. xxxiij. q. iij. c. In adolescẽtia. Si nõ eẽt p̃sumptio de ipius incõtinẽtia nõ daretur sibi licẽtia cõtrahendi p̃pter crimen suum. sed tamen ip̃is alia grauis penitentia iungit̃. que exp̃imit̃ extra de his qui fi. occi. c. itelleximus. vbi dicit̃. Mulier que fornicata

fuerit ⁊ partū suum vinū occiderit decē annos debet penitē. tamen pōt moderari ꝑm arbitriū sacerdotis. Hoc pōt ꝑ correctione recitari si viderit expedire. Secūdo regnū celorū ē paratū penitētibus. ꝙuis enī pauci sūt q̄ in innocētia maneāt baptismali. Ideo ꝑm Hiero. Et ponitur d penitē. dis. j. in. c. secūda tabula. Si quis vestem inuocetie maculauerit penitētie remedio pōt reparare. Ideo dicit dñs Matth. iij. Penitētiā agite. appropinquabit enī regnū celorū. ꝙsi diceret. qđ elongatū ē a vobis ꝑ peccati stulticiā. appropinquabit ꝑ peccati penitētiam ac prudentiā. Qđ figuratū fuit in rege Nabuchodonosor Dañ. iiij. Quia ꝑ suā stulticiaz ⁊ supbiam quādo dixit: Nōne hec ē babylon ciuitas magna quā ego edificaui in domū regiam in roboze foztitudinis mee. depulsus fuit d regno suo septē mēsibus. Sed postea reuocat⁹ per Danielē. ⁊ vsq̄ ad finem septē annoz egit penitētiaz. ⁊ neq̄ panem neq̄ carnē comedēs. neq̄ vinū bibens. ſz leguminib⁹ ⁊ herbis vsus fuit. Qua penitētia finita restitut⁹ est in regnū suum. ⁊ nūc habet regnū cum christo sempiternum. Qđ ꝓbat Aug⁹. Et ponit in cano. xxiij. q. iiij. Nabuchodonosoz penitētiā meruit fructuosam. Et subdit. Nōne etiā post inumeras pietates flagellat⁹ penituit. ⁊ regnū qđ pdiderat rursū accepit. hec ille. Ita etiā isti duo apostoli Jacob⁹ ⁊ Johānes ꝑ supbiam qua inflati erāt. sup alios volētes regnare elongatū fuit ab eis regnū. quādo dixit eis ihesus. Sedere ad dexterā meaz ⁊ sinistrā. non ē meū dare vobis ſz supbis Illis autē penitētibus petitionē impleuit. ipōsq̄ sedere ad dexteraz fecit ⁊ ad sinistram. Sicut hoc declarat sanct⁹ Amb. dicēs: Apostoli sederūt a sinistris quādo officio apostolatus p̄siderunt. nūc autem sedēt a dextris. quia de p̄senti visione sui conditoris letantur. quoz vtrūq̄ datū est a christo. hec Amb. Ut etiaz acceperūt qđ petierūt. quia regnū christi etiaz vno modo ē ecclesia militās. Juxta illud Matth. xiij. Exibunt angeli ⁊ separabūt malos de medio iustoz ⁊c. Cuius q̄dem regni sinistrū est martyriū. Dextrum autē pax ⁊ tranq̄litas. Jacobo venit sinistrū. qz martyriū ꝑtulit. Act⁹. xij. Occidit herodes iacobū fratrē iohānis gladio. Johānes autē dextrū tenuit. qz sine martyrij morte in pace req̄uieuit. vt habetur Job. xxj. Sic eū volo manere donec veniam. Tertio regnū celorū paratum ē pugnantibus. Juxta illud qđ canit d apostolis. Estote fortes. Et hi sunt martyres q̄ ꝑ christo patiuntur. De q̄bus dicit Matth. xj. Regnū celorū vim patit ⁊ violēti rapiūt illud. In signū illi⁹ stephan⁹ passus a iudeis. vidit celos apertos ⁊ ihesum stantē ⁊ expectantē. Act⁹. vij. Ideo dicit Aug⁹. Et habet in cano. xxiij. q. vj. c. oiuz. Si q̄s fidelīū morit in certamine. qđ cōtra infideles gerit. celeste regnuz ꝑmeret. Illo modo beatus Jacob⁹ ꝑmeruit regnū celorū. quia pugnauit cū triplici hoste. scz diabolo quē vicit ꝑ fidem. ꝑm illud qđ dicit. j. Pet. v. Diabol⁹ tanq̄ leo rugiēs circuit querēs quē deuozet cui resistite fortes in fide. Secūdo pugnauit cū hermogene sortilego siue mago. quē vicit per diuinam sapiētiaz. ita vt artē magicā dimitteret. ⁊ sibi i side adhereret dicēs: O liberator animarū suscipe nunc penitētem quē hactenus sustinuisti detrahentē. Tertio pugnauit cū herode maliuolo quē vicit ꝑ patientiā. quia mortez ab eo patiēter ꝑpessus ē. Ideo hodie merito ē coronatus ⁊ cū christo in throno glozie collocat⁹ Juxta illud Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū in throno meo. ⁊ sic nunc impletum est qđ petiuit mater vt sederēt secum in regno suo Quarto paratū est regnū celorū pauperib⁹ tanq̄ christi imitatoribus. Ideo dicit beat⁹ Aug⁹. in lib. solilo. Ecce domie paupes filij tui sum⁹. ⁊ pusillus grex tuus aperi nobis ianuas tuas. Et edent paupes ⁊ saturabūt. ⁊ laudabūt dominū qui requirēt eū. ps. xxj. Scio domie ⁊ ꝑ me fateoz quoniā soli q̄ cognoscunt se paupes ditabuntur. hec ille. qz ꝑm Greg. xviij. moral. Cū deest terrena substātia liberi⁹ ad patriā tendim⁹. quia q̄si i via positi pōdere carem⁹. Isto modo etiā beat⁹ Jacobus meruit celoz regnū quia ꝓpter christū paup fuit sequens ipm. qz legitur Matth. iij. q̄ ihesus ambulabat iuxta mare galilee ⁊ vidit Jacobū zebedei. ⁊ Johānem fratrē eius in naui cum patre eoz. reficiētes retia eoz. ⁊ vocauit eos. Illi autez statim relictis retib⁹ ⁊ patre secuti sunt dominū. Super quo dicit Nico. de lyra. per hoc ostēditur q̄ ꝑfecti imitatoz christi erāt. quia relictis rebus possessis. ⁊ etiā parētibus quātū ad carnalem affectū. animo ꝓmpto secuti sūt eum. Ideo meruerūt audire Matth. xix. Vos q̄ secuti estis me. sedebitis sup sedes duodecim ⁊c. Quinto regnū celoz paratū est misericordib⁹. Ido dicit Greg⁹ nazēzenus in cōmētario psalmoz. De nulla re sic vincit inimic⁹. q̄ cuz misericordes sumus. Et subdit. In quo inuentū fuerit opus misericordie. ⁊ si habuerit aliquid de quo in iudicio puniat. tāq̄ vnda. misericordia peccatū extinguet. hec ille. Ista misericordia beatus Jacob⁹ regnū celorū meruit. Quia ꝑm Rabanū sup Matth. Qui esurietē pane verbi reficit. ⁊ sitientē potu sapiētie refrigerat. ⁊ errantem in domū patris reuocat innocentē ꝑtegit. infirmū fide instruit. oppressis tribulatiōe subuenit cōpatiēdo. veraz misericordiā implet Et hec oia beatus Jacob⁹ excellēter adimpleuit. vt habet iu legenda.

Sermo secundus de sancto Jacobo.

IN baculo meo
A trāsiui iordanē istū ⁊ nūc cuz duabus turmis regredior. ita scribit Genē. xxxij. Sicut naturales Jrū do est illi⁹ nature qñ tpus hyemis appropinq̄t ad loca calida se trāsfert. in q̄b⁹ p hyemē manet Accedēte aūt tpe veris iterato se trāsferre solet ad regiones nr̄as. sed añq̄ veit oportz ipaz mare transire. in quo p baculo tali vtit cautela. q̄ vna ala natat aliā p velo erigit. vt sic secure p fretū veniat. Cū aūt ad nos puenerit ouificat ⁊ pducit pullos vt sic duplicato fructu ad cali/das reūtat regiões. Spūal⁹ aūt p irundinem b. Jacobus designat. Recte sic irundo est auis casta. Quia ſm Ari. li. vj. de aimalib⁹. nō coit in āno neq̄ ouificat nisi sel. ⁊ si bis ouat. ꝑma ouacorū punt ꝓpter hyemē. sz solū posteriora cōplent ⁊ faciūt pullos. Ita. b. Jacobus castus ⁊ mūdus fuit tam mūdicia aie q̄ corpis. Et figuratus est p thronū eburneū quē vidit Johes i Apocal. q̄ erat vestit⁹ auro. ⁊ ornat⁹ lapide pretioso. ⁊ rex sedebat sup eū. Per ebur q̄d natu/raliē est frigidū significat sua castitas quā credidit a iuuētute sua ꝓfuasse. vt dicē possz illd Tob. iij. Mundā fuaui aiaz meā ab omi concupia. s. carnal⁹ libidinis. Hic thron⁹ erat vesti/tus auro charitatis erga deū ⁊ ꝓximū. Q̄ autē habuerit dilectōez erga deū. ptz q̄ samaritani q̄ xp̄m nō receperūt Jacob⁹ ⁊ iohs ex zelo magno quo eū dilexerūt voluerūt vt ignis ad modum helie descēderet de celo ⁊ ꝓsumeret illos tanq̄ ei⁹ ꝓtemptores. Lu. ix. Q̄ habuit dilectōnem erga ꝓximos ptz. q̄ mlt̄ū laborauit in domo dei. vt fideles xp̄o vndiq̄ cōgregaret. vt cōuenient dicere posset. zelus dom⁹ tue comedit me ps. lxviij. Iste thron⁹ etiā erat ornat⁹ lapidib⁹ ꝑciosis ꝓtutū. Erat em̄ ornat⁹ fide abraam. de quo dr. credidit abraā ⁊ reputatū est ei ad iusticiam. q̄ ipe Jacob⁹ vocāte xp̄o credidit ei. relictis oibus secutus est eū. Mat. iiij. Fuit fulcitus victoria iacob. q̄ vicit diabolū. vt dicere possit illud Genē. xxvij. Recte vocatū ē nomen eius Jacob. q̄ supplantauit me en altera vice. Erat p̄ditus mititate moysi. q̄ mitis erat reddens bona ꝓ mal. vt ptz de hermogene in legē da. q̄tenus impleret doctrinā. Mat. v. Diligite inimicos vr̄os ⁊ bñfacite his q̄ vos psequūtur. Fuit stipat⁹ sapia salomonis. q̄ fuit ipe cū fratre suo q̄ specialit̄ a dño discere voluit dō die iudicij ⁊ venturis. Mat. xxiij. Ecce q̄ bñ ornatus fuit ille thron⁹. Jdeo xp̄s sedebat super eū q̄ in castis q̄escere ⁊ mūdis delectat cordib⁹ ſm q̄d dicit Plato in phedrone. Ubi puritas
B ibi vera diuinitas. atq̄ ea q̄ diuitatis sunt approbant. Et ꝓpter illā mundiciā ⁊ castitatē irundini cōpat. q̄ ſm naturales locū suū tenet mundū. ⁊ ad h̄ instruit pullos suos stercora eij cere ex nidum. Ita ipe vbicūq̄ p̄dicauit loca fecit mūda peccatores ꝓuertendo. de homibus demones expellēdo. magos deuincendo. ⁊ diuinam voluntatē tanq̄ alam vnā dextram erigēdo. ratōe aūt velut altera ala in h̄ iordane se regendo. ⁊ tāq̄ baculo vtendo. Et q̄ iuit solus ad p̄dicandū. cōpleto cursu cū duabus turmis ingressus est. q̄ velut ꝓbo mlt̄os p̄monuit ſua re castitatē. ita exemplo sui martyrij mlt̄os deni q̄ secū traxit. Sicut iosiā hermogenē. ita vt posset dicere p̄dicta ꝓba thematis. In baculo meo ⁊c. In q̄bus verbis a tribus commendat̄ p̄riuo de actu sue acerbe penalitatis. ibi. i baculo meo. Secūdo de trāsitu p̄sentis mortalitatis. ibi. transiui iordanē istū. Tertio de glorioso redditu eterne iocūditatis. ibi. Et nunc. Be p̄mo est notandū. Rosa crescēs inē spinas acutissimas est inter illas q̄si peregrina. nō em̄ cum C
ill̄ cōmunicat. cū ille sunt pungētes. illa aut̄ sine stimulo iugit̄ pseuerat. Et q̄uis est sine stimulo. tñ a spinis pungit̄. ⁊ ab eis sustinet passiones. Moraliter p rosam intelligūt̄ viri iusti. ⁊ specialiter hic iustus Jacobus ap̄s. Nam dicit ꝑli. in spe. natu. li. ij. c. xix. q̄ rosa decocta i aqua celesti vel pluuiali. omnē fluxū ex calida causa sedat. ⁊ puluis eius sedat sanguinē de naribus pfluentē. ⁊ desiccat consumit q̄ putredinum humorē. Ita. b. iacobus tāq̄ rosa ꝺcoct⁹ in aqua celesti sapie ⁊ potatus. ſm illud Ecci. xv. Aqua sapie salutaris potauit illū. mlt̄oz̄ hoim sedauit fluxū peccatorū. vt patz de phileto hermogene ⁊ Josia. in q̄bus sanguinez pctōrum desiccauit ⁊ humorē putredinū expurgauit. vt dicere posset illud Esa. xliij. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates tuas. q̄ mlt̄oz̄ hoim pctā deleuit p̄ce sua. Et vtinā nr̄a deleret peccamina. sic̄ fecit q̄dam de quo refert Jacobus Januensis Cū q̄dam pictor enorme peccatū ⁊ plurimū detestabile cōmisisset. ⁊ epūs illū absoluere timuisset. illum cū cedula in qua scriptū h̄ pctm̄ erat ad sanctū Jacobū misit. Cum q̄ in festo eiusdē cedulā sup altare posuisset. ⁊ vt suis meritis peccata sua deleret exorasset. Cedulā postmodum aperuit. ⁊ peccatū deletū inuenit. Hic inq̄ apostolus velut rosa inē spinas creuit. s. peccatorū ⁊ stimulantiū iudeorū. inter quos fuit pegrin⁹ sicut ipe depingit̄ cum pera ⁊ baculo. sic̄ solent ire pegrini. Jō dicit. In bacu. m. tran. iordanē Circa q̄d notandū sicut rosa exorit̄ p̄mo inē spinas tāq̄ pegrina. in suo stipite nullā q̄enietiā cum eis habēdo nec naturā. Ita. b. Jacob⁹ inē iudeos exort⁹ est pegrinus. ⁊ in baculo laboriose p̄dicatōis trāsiuit iordanē p̄ntis penalitat⁹ Et bñ ꝺr pegrinus. q̄ videm⁹ q̄ pegrini q̄ volunt ambulare hierl̄m siue romā. oia ponderaB

guantia ⁊ depmētia a se deponūt vt agilesſiāt. ⁊ solūmō necessaria secū sumūt. Sic. b. iacobus tāq̄ pegrin⁹. volēs ire ad celestē hierl'm omnē terrenā ſb'am domi dimisit apō p̄rem ⁊Matth. iiij. cū dñs eū vocauit cū fratre suo carissimo iohanne ad statū pegrinatōis stati oia dimisit ſ. nauem rete ⁊ p̄rem. ⁊ secut⁹ est ilł'm. Quod tractans Chry. sup ⁊Mat. dicit. Tria sunt q̄ relinquere dñt q̄ ad xp̄m voluerit ire. ſ. act⁹ carnales q̄ p̄retia signāt. seculū ⁊ res mūdiales q̄ p nauē ⁊ parētes q̄ p p̄rem notant. Reliq̄rūt g̃ nauez vt fierēt eccl'astice nauis gubnatores. Relique rūt retia vt iam nō afferēt pisces ad ciuitatē terrenā. ſz hoies ad celestē patriā. Reliq̄rūt vnuz carnalē p̄rem. vt spūales p̄res oim fierent. Hec Chry⁹. Ecce ver⁹ pegrin⁹. q̄ oia reliq̄t. ⁊ nihil qō ip̄m aggūaret secū sumpſit Jacob. Genesis xxviij. ⁊ xxxij. q̄ transiens pegre in mesopotamiā ad laban. oia dimisit p̄rem ⁊ m̄rem. nec habuit aſal nec famulū. sed in baculo iordanē trāſiuit ⁊ volēs req̄escere lectū nō habuit. sed lapidem supponēs capiti. sic dormiuit. Ita. b. Jacobus reliq̄t p̄rem. nec portauit aurū vl'argentum. ſz in solo baculo trāſiuit pūtē mōm. Nam audiuit a xp̄o ⁊Mat. x. Nolite possidē aurum nec argentū. neq̄ pecuniā in zonis vr̄is. Nos em̄ oēs in ł mūdo sum⁹ pegrini. Q̄z dic̄ Chry. sup ⁊Mat. Via ē p quā oēs transeūt q̄ nascunt vita ⁊ pegrinatio est q̄ intelligūt q̄ a deo exiuerūt. ⁊ ad deū festinēt. hec ille. Et ap'ls ad heb. xiij. Nō habem⁹ ł manentē ciuitatē. ſz futuraz inquiram⁹. Jō exemplo. b. Jacobi. q̄ de nullo sollicit⁹ erat. nisi de necessarijs ad victum. alia oia relinquēdo. ⁊ nos superflua reijcere debem⁹. ne g̃uemur in via. ſm cōsiliū apostoli. Deponētes oē pondus. ad Heb. xij. Et solū necessarijs ꝓtenti esse. Jux̄ illud. j. Timo. vj. Habētes alimenta ⁊ q̄b⁹ tegamur his ꝓtenti sim⁹. Q̄z dicit b. aug⁹. in li. solilo. Valde rarū est vt q̄ diuitias possident ad req̄ez tendāt. q̄ rebus terrenis se implicant. ⁊ eis amore se socīāt. q̄ in rerū tpalium amore defigunt. in deo nullaten⁹ delectant. nemo pōt amplecti gl'am dei ⁊ diuitias siml' ⁊ sec̄. Hec ille. Jō petiuit etiā rex Salomō ꝓuerb. xxxj. Diuitias ⁊ paupt̄es ne dederis mihi. tātum victui meo tribue necessaria. Sc̄dō sicut rosa p trāſit spinas vndiq̄ aculeis castigata. Ita b. Jaco. statū p̄ntis miserie vbi sunt diūse pūcture trāſiuit baculo vigorose castigatiōis iugiter corp⁹ suū p̄dicatōib⁹ suis. vigilijs. ieiunijs. macerauit. Ita vt dicere posset cū ap'lo. j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meū. ⁊ in seruitutē itez redigo Hic sc̄tus Jaco. attēdit dictū Jsidori. Abstinētia vitā p̄logat. castitatē ꝓfuat. deū placat. de mōes expugt. intellectū illumiat. vitia domat. cor ip̄m amore dei inflāmat. Et ł ꝓtra multos q̄ libēt vellēt cū ap'lo coronari. ſz nolūt secuz castigari. volētes sp viuē in crap'la ⁊ raro ieiunare. Sz dicit poeta. Buleia sunt castra. ſz sic non itur ad astra. Castigat⁹ est etiā. b. Jaco. varijs penis. aliq̄ñ flagellat⁹. vt ptz Act̄. v. cum alijs apostol'. de q̄b⁹ dr. Jbāt apostoli gaudētes In terdū carcerat⁹. vt hr̄ ibidē. Et iecerūt man⁹ in eos ⁊ posuerūt in custodia publica. Nō est contra m'tos q̄ pati nolūt libēt adūsa ⁊ penas corporales. ⁊ si eis euenerint castigatōnes tristāt. cū poti⁹ deberēt gaudē. ſm illud Aug⁹. Gaudeat xp̄ian⁹ in adūsis. q̄z ꝓbat an sit iust⁹ aut peccator. Cōtristat sane quē flagella corrigere nō p̄nt. Timeat supplicū futurū q̄ p̄us iudicis cōtempſit remedium. Gaudeat pctor cū in isto seculo ꝓtristat. vt post seculū cū xp̄o remunerēt. hec ille. Tertō rosa trāſit p spinas ab eisq̄ patitur. ⁊ tandē suffocat. Jta. b. Jacob⁹ transiuit p pūcturas p̄ntis mūdi in baculo passiōis dolorose. qō p̄dixit sibi ⁊ fratri suo Iohi xp̄s ⁊Mat. xx Calicē meū. i. passionem amarā bibetis. Sic̄ p ſtim ptz de Jacobo q̄ ab herode ⁊ a iudeis punitus fuit. q̄ tandē ip̄m gladio suffocauit Act̄. xij. Occidit aūt Jacobū fratrem Iohis gladio. Et ł quo ad p̄mū. Quantū ad sc̄m de trāſitu mortalitatis cōmendat cū dr. Trāſiui iordanē Ubi sciendū ſm Jſi. li. xiij. q̄ iordanis ē fluui⁹ q̄ nascit sub libano in oriēte. ⁊ tādē p m'tos cursus iux̄ iericho in mare mortuū fluit. qō ip̄z absorbet penit⁹ ꝓsumit. Hic fluui⁹ significat mōz ⁊ hoies in eo ꝓtētos. q̄z recte sic ille fluui⁹ sp trāſit. sic mōs ꝓtinue trāſit. Jux̄ illō. ſ. Job. ij. Trāſit mūdus. i. hoies mūdani ⁊ ꝓcupia ei⁹ q̄z omēs hoies fluunt in mortē. q̄ est tāq̄ mare mortuū nihil viuē p̄mittēs. Jō dr. ij. Re. xiij. Omēs morimur ⁊ q̄si aq̄ dilabimur. Cui dicto ꝓsonat ps̄. xxxviij. Quis est hō q̄ viuet ⁊ nō videbit mortē. q. d. nullus. Q̄z ſm ap'lm ad heb. ix. Statutū est oib⁹ hoib⁹ sel' mori. Jō mēdax fuit diabolus q̄ dixit ad p̄mos pentes. Neq̄q̄ moriemi. Gen. iij. Dixiſſz q̄dē vez. ſi illi in innocentia pstitiſſent. ſm q̄ dr in cano. de ꝓsec. di. iiij. c. placuit. vbi dr. Quicūq̄ dixerit adā p mū hoiez mortalē factū ita vt siue peccaret siue ñ moreret in corpe. ñ peccati merito ſz necessitate nature. anathema sit. Est etiā ł trāſit⁹ mortis l' ⁊ velox. q̄z oēs in puluerē redigunt. Jux̄ illud Gen. iij. Cinis es ⁊ in cinerez reuteris. Est velox. q̄z dr Job. xiij. Breues dies hois sunt. Et iux̄ dictū Chry. sup ⁊Mat. Tā breues dies hois sunt q̄ vix alīq̄s in tota vita sua posset se ad mortē disponē. Est tñ sciendū q̄ trāſitus istorū m'tū differt a trāſitu vel a morte malorū Et spēaliē in tribus. ꝓmo q̄ transit⁹ sanctorū est dulcis. q̄z ł gemuerūt. Recte sic refert ꝓli. in spe. na. ⁊ Boli. in li. de mira. mūdi. Lignus dū viuit gemit iugit̄ ⁊ tristat. Cū aūt moritur amenissime cātat ⁊ letat. Sic iusti in morte lerā

tur. Tum ꝓpter ꝓscie puritatē. Tū ꝓp angelorum iꝰoꝝ aīas deducentiū claritatez. Ideo b. Jacobus hodie cū leticia ꝑ dñō mortu⁹ est. ⁊ requieſcit in pace. ita vt de ipō exponi pōt illō Esa. xlvj. Trāsibit in pace ⁊ semita maligni in pedibus eius nō apparebit. Qz in pace ꝺducť est de iudea a diſcipulis ſuis in regnū galicie lu peregine vt legiť in legēda. Sz in maliſte trāſitus eſt turbidus ⁊ amar⁹. ſicut tra unt naturales de leone. Qui dū viuit letaťur. ſz dū moritur emittit magnū clamorē ⁊ triſtaťur. Sic mali duz viuūt letanť in malicia. ſm illud ꝓuerb. ij. Letanť cū male fecerit ⁊ exultāt in rebus peſſimis ſz in morte triſtanť. qz hūt ꝓscie obſcuritatem. meritorū infecūditatē ⁊ demonū ꝓducentiū terrimā viſionē. Jō de eorū morte dicit ꝑſal. xxxiij. Qꝺors pctōꝝ peſſima. Sic̄ ptz de morte herodis agrippe q̄ hunc gl'oſuz apl'um occidit. Nā vt legiť Act. xij. q̄ libato petro ꝑ angeluz de carcē herodes deſcēdit a hieruſlm in ceſaream Et cū ibi eſſet indut⁹ veſte regali. ſedit ꝑ tribunali. ⁊ ppls ſibi laudē diuinā exhibuit. Cōfeſtim ꝑcuſſus fuit ab angelo vehemēti dolore vteri. ſm Joſephū. ij. antiq̄tatū. ⁊ ymes generabāť ab eo a q̄b⁹ miſabl'r ꝓſumpt⁹ expirauit. Sc̄do iſte trāſitus in ſanctī eſt ſecur⁹. eo q̄ de ſtatu pegrinatōis tranſeūt in terrā ꝓmiſſionis. q̄ fluit lacte ⁊ melle. in q̄ ſiue ingrediāť ſiue egrediant ad ꝓtēplatiōz hūanitaſ ſp inuenīūt ibi paſcua diuīe felicitatis. Job. x.. Sz in maľiſte trāſit⁹ eſt pauidus ⁊ inſecur⁹. Jō. b. Berñ. li. j. medi. in ꝑſona malorum inq̄t. O aīma mea. q̄s erit ille pauor. cū dimiſſis oīb⁹. quorū tibi pñtia tā delectabil' fuit ⁊ iocūda. ſola ingredier ī alienā ꝓſus ignotā regionē. vbi tibi occurrūt caťuatim terrīa mōſtra. Quis tibi in die tāte nēcitatis ſuccurret. Quis te eruet a leonib⁹ rugientib⁹ p̄patis ad eſcā? Quis ꝓſolabiť ⁊ q̄s deducet. q. d. null⁹. Tertio trāſit⁹ in ſctis ē deſidera tus. iuxt illō pſ. xlj. Quēadmodū deſi. c. a. f. a. Sic̄ legiť de Tobia. c. iiij. Nūc dñe ſm tuā voluntatē fac mecū miſcōdiam. ⁊ p̄cipue in pace recipe ſpm meū. expedit eī mihi mori pluſq̄ viuere. Et. be. paul⁹ ad ꝓbil'. j. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cū xp̄o. ſed iſte trāſit⁹ eſt in mal'dolorosus. Sicut declarat deuotus Amādus in hora. ſa. lib. ij. c. ij. O mors q̄ amara eſt mēoria tua hoī iocundo ⁊ in delicijs nutrito. Horribil' p̄ſentia tua. ei q̄ in iūq̄tate viuēs. ⁊ parť ſucceſſibus ꝑſperis ḡdiens. hec ille. Et ille dolor ſurgit ex hīs qz ſciūt eſſe ſcriptū Job. xxiij. q̄ de aquis niuium tranſibūt ad calorē nimiū. ⁊ q̄ ymis ꝓſcientie remordent. nec ignis exurēs eos vnq̄ extinguet. vt ꝺr Eſa. vl. Chryſ. ſup Mat. dicit O mors impiorum nihil doloroſi⁹. Et econtra morte bonorū nihil dulcius. O mors eī a maľ nimiū formidaťur. a iuſtis aūt vix expectaťur. Et hīs quo ad ſecm. Quo ad tertiū. b. Jacob⁹ gl'aťur de redditu gl'oſo eterne felicitatis. cū dicit. Et nunc cū duabus tur. In q̄bus innuit triplicez materiā leticie. Primo ſumiť ex ei⁹ ꝓſpere reuerſione. Scim⁹ eī cū aliq̄s pegrin⁹ in trā alienā pegrinaťur. vbi eſt q̄ſi exul Si poſtmodū ꝓſpere ad ꝓpa renertiť gaudet. ſicut figuratū eſt in iacob Geñ. xxxiij. Qui tāq̄ exul exiuit patriā ſuā ⁊ pegrinauit in meſopotamiā ad laban Cui ſeruiuit ꝓ rachel ſeptē annis. poſt mltiplicat⁹ in filijs ⁊ iumētis reuſus eſt cū gaudio in patriam ſuā. Cui cū eſau frater ſuus obuiā in via dederat. diuiſit filios in duas turmas. vt ſic gl'oſ⁹ coram fratre appareret. Jta. b. Jaco. exul fuit in hac terra. vt dicere poſſet ad mundū illō pſal. xxxviij. Aduena ego ſuz apud te ⁊ pegri. Sed ſic mltiplicauit ſpūales filios p fidē ⁊ doctrinā cū q̄bus gl'oſe nunc apparet corā fre ſuo xp̄o. Qz ꝺr Exo. xxiij. Nō appareb añ ꝓſpectū meva. Sc̄da ſumiť ex eius iocunda ſocietate. Qz vt dictū eſt nō eſt reuſus ſolus. ſed cū multis fidelibus q̄s ꝓuertit. q̄ fuit ſibi magnū gaudiū Recte ſicut meſſores cū meſſem diuturnā compleuerit ⁊ reūtunť cantāt ipi tunc ⁊ letāť. Jō ꝺr de ſanctis. Cū meſſuerūt in cāpo dñi electoſ dei cū gaudio reūtebāť. Juxta illud pſ. cxxv. Uenientes aūt veni. cū ex. poꝝ. ma. ſu. Recte ſicut victores cū ceperint p̄dam ab hoſtib⁹ illis ſupatis in reuerſiōe letanť. Eſa. ix. Sic victores exultāt capta p̄da q̄n diuidunt ſpolia. ita ē de ſanctis. Tertia eſt ex ſocietatis aggregatōe ⁊ duplicatōe. Quia dicit. Cū duab⁹ turmis ingrediorē. q̄ turme fuerūt ſocietas angelorū ⁊ hominū cū quibus aīma ſua ſanctiſſima gl'oſe ad etherea hodie gaudia cōſcendit. Uel fuerť iſte due turme ſocietas iudeorū ⁊ gentiliū. de quibus vtriſq̄ mltos ad fidem ꝓuertit. Ul' p̄ñt eē duo populi orientaliū quos mortu⁹ ad fidē eſt lucratus quos nō poterat viuus ꝓuertē. vt dicit Guiľ. li. vij. vt patz in legēda. Jō tota curia celeſtis de ſuo gl'oſo redditu ⁊ aſcēſu admirās dicē p otuit illud Eſa. lxiij. Quis eſt iſte glorioſus in ſtola ſua ḡdiēs in mltitudie fortitu. ſue.

Sermo ỏmus ꝑetri apoſtoli ad vincula.

O Irupiſti vincula mea tibi ſacrificabo hoſtiā laudis. pſ. cxv. Jſiō. lib. xij dicit q̄ elephas inter cetera q̄ A drupedia eſt bone mēorie ⁊ intellect⁹. Qñ enīz capiť a venatore ⁊ vinculaťur ⁊ ꝺberaťur. ſi ali⁹ ſuperuenerit venator ⁊ ipm ab illo libabit et dat ei comedere ordeū bis vl'ter. illi⁹ bonitatis nō obliuiſciť. ſed diligit eū. ⁊ deinceps ei obedit ⁊ manſueſcit. vt dicit Solin⁹ in li. de mira. mōi. B Moraliť h̄ animal ponit nob peccatoribus in exemplū. ne bonorū dei obliuiſcamur. ſz attenta mente iugiť recordemur. Ad h̄ etiā nos hor

tatur.b.Serñ.Quantū ꝓ te fecit ex his q̄ ꝓ te fact⁹ est hō cognosce.q.d. Et si nullū bonū tibi aliud feciſſet.ſatis est q̄ ꝓ te fact⁹ est hō.ℓ deuote deberes recoḡscere.ꝛ ſibi ḡtes reddere ſed nō ſolū factus est hō.ſz ꝓ nob est paſſus.et a ptāte diaboli nos liḃauit. Jō ℓ memorem̄ ꝛ ne ſimus ingr̄ti. Jō legit̄.ij. Re.xv. q̄ abſalō ꝓſequebat̄ p̄rem ſuū dauid pellēs eū a reḡ. ita vt ꝓfugus eſſet a facie eius.ꝛ ℓ factū fuit in penam ꝓ pctis adulteriꝫ ꝛ homicidiꝫ q̄ cōmiſit.de q̄bus hr̄.ij. Re.xj. Reſperit aūt dñs ei⁹ humiliationē ꝛ liḃauit ipm ab ℓ vinculo ꝓſecutōnis Nam.ij. Re.xviij.legit̄ q̄ abſalon occurrēs q̄dam tpe ſeruis dauid ſedēs in mulo. Et cuz ingreſſus eſſet mulus ſubter ꝓdēſam quercū adhesit caput eius quercui.ꝛ illo ſuſpēſo mulus tranſiit. Joab aūt fixit tres lāceas in cor ei⁹. Et dauid liḃatus ab hac ꝓſecutōe quaſi a viculo. fecit hunc ps̄. cxv. Credidi.ne eſſet ingratus In quo dicit. Dirupiſti vinc̄la mea.ℓ est perſecutōes abſalon ꝛ aliorū ſibi fauentiū. Et iō ſacrificabo hostiā laudis.ñ ꝓ me.ſz ꝓ ſacerdotes meos. Qui em̄ aliq̄d ꝓ aliq̄ facit est ac si ꝓ ſe ipm faceret.ex̄ de reg̃.iiur̄.li.vj. Et hec verba p̄nt hodie cōuenient̄ dici de.be.ꝑetro p̄ncipe ap̄lor quem dñs p angelū ſuū liberauit a vinculi herodis. Act̄.xij. Nūc ſcio vere q̄ dñs miſit angelū ſuū.ꝛ eripuit me de manu herodis. Et iō ḡtes ſibi refert dicens Dirupiſti vincula mea ꝛc̄. In q̄bus duo ſpecialit̄ deſcribuntur. ꝑrio diuina benignitas petrū ſoluēs.ibi. Dirupiſti vin.m. Scdo hūana ḡtuitas hymnum referēs.ibi. Et tibi ſacrificabo ꝛc̄. Be p̄mo est ſciendū.ſi auceps viderit auē in rete vinctam. q̄ fortaſſis est ſibi vtil̄ ad attrahendū alias aues ꝛ ad capiendū.hanc non ſinit iugulare.ſz lenit̄ ſoluit.ꝛ in caueā ponit.,licz alie ab ipo iugulēt̄ Moraliter ꝓ aucupē xp̄s intelligit̄. de quo dic̄ poeta. Fiſtula dulce canit volucrē duz decipit auceps. q̄ ipe dulcit̄ cantauit q̄n ad rete fidei attrahē voluit aues humanas dicēs. ꝑenitentiam agite appropinq̄bit em̄ regnū celorum. O dulc̄ fiſtula ꝛ oim melodiaꝝ ſuauiſſima q̄ homo p̄t poſſidere regnū celorū ꝓ pniam.q̄ perdidit ꝓ culpā ꝛ negligentiā. Hic auceps xp̄us vidit varias aues vinctas alios q̄s rete error̄.q̄lis fuit dauid.ſic̄ di.i ps̄.cxviij. Errauī ſi. ouis q̄ per. Siluit illi de q̄bus alibi. Errauerūt in ſolitudine.viā ciuitatis habitaculi nō inuenerunt Et hi bñ ſignificant̄ ꝓ aues. Quia ſm Jſiō. dicūtur q̄ſi deuie.i. ſine via. q̄ earū vie nō ſunt i aere diſtincte. q̄uis em̄ motu alaꝝ diuidunt aerem ſtati poſt volatū aere ſe claudēte.nulluz ſignum ſui volat⁹ dereliquūt. Jō dicit Salomō ꝓuerb.xxx. Tria ſunt mihi difficilia.ꝛ quartū penit⁹ ignoro. Viā aq̄le in celo.viā colubri ſup terrā.viā nauis in medio maris.ꝛ viam viri in adoleſcētia. Ita hoſes etiā fuerūt cōiter omēs capti rete error̄.q̄ viā dei nō agnouer̄t Sz de illo vinculo ꝛ rete error̄ eripuit eos xp̄us ver⁹ auceps ꝓ ipm petrū.q̄ vidit ipm forte vtilē ſue eccl̄e.licet alios mlt̄os in erroꝛe ſuo iugulare ꝓ miſit. Jō regratiando dicit. Dirupiſti vin.ꝛc̄. Alias aūt vidit vinctas rete auaricie.ſicut matheū ꝛ ꝓſequent̄ oēs alios iudeos. Hiere.vj. A minoꝛe vſq̄ ad maioꝛē.oēs auaricie ſtudēt. ꝛ hi etiā bñ ꝓ aues deſignāt̄.Quia ſm Ariſto. aues dicūt̄ ab aueo es.ere.q̄ auide comedunt ꝛ tota die cibū querūt.ſic illi ꝓtinue amare terrena q̄rebant.Sed de illo retis vinculo liḃauit xp̄s mattheū dicēs.Mat.ix.Seq̄re me.q̄ vidit ipm ſibi fore pficuū.q̄ mlt̄as aues cepit ſua ꝓdicatōe.ꝛ ad rete xp̄i ꝓduxit. Ita ad ꝓpoſitū b. Petrus fuit vinctus varijs vincul̄ in quib⁹ ipm xp̄us iugulari nō ꝑmiſit.q̄ ſciuit q̄ velut fructuoſa ꝛ mlt̄ū vtil̄ columba. mlt̄as colūbas ſibi adduceret.quia vno die adduxit tria milia Act̄.ij.ꝛ alio die q̄nq̄ milia. Act̄.iiij. Be q̄ lucidius habes ſ̄ in ꝑmōe Jonatas ꝛ ſaul. Prizmuz vinculū a quo xp̄s eū abſoluit fuit terrene cupiditatis.Quia legit̄ Mat.iiij.q̄ cum mag̃ ſtudio laboꝛauit piſcādo ꝛ retia in mari mittendo cū fratre ſuo andrea vt ſe ſuoſq̄ nutrirz. Et in ℓ cōpar̄ onagro.de quo dicit ꝑſli.in ſpe.ij. Qui herbas virētes cū mag̃ diligētia ſolet q̄rere ꝛ inuētas tm̄ diligē.q̄ beſtiā inſequent̄ vel venatoꝛē non p̄t ſentire niſi clamauerit vocē exaltādo. Jō.b.petrus tm̄ fuit implicat⁹ curis ſecularibus in piſcādo q̄ niſi eū dñs vocaſſz.eſtimo q̄ nec rete neq̄ alia ſua reliquiſſet.ſed cum xp̄s venatoꝛ clamauit dicēs. Venite p⁹ me.faciam vos fieri piſcatoꝛes hoim.ſtati ſolut⁹ fuit ab his vincul̄. Relinquēs rete ſecutus est eum Jō interrogauit xp̄s Job.xxxix. Quis liberū dimiſit onagrum.ꝛ vincula eius q̄s ſoluit.niſi ego.vbi dicit glo. Onager tūc liber dimittitur. cū cālcatis terrenis deſideriꝫs a dilectōne oim vanitatū mēs fundit⁹ eradicat̄. Ita factū est ℓ ꝑetro.vt ꝓfidenter diceꝛe poſſet. Ecce nos reliquimus oia ꝛ ſecuti ſum⁹ te. Mat.xix. O q̄ mlti in ℓ mūdo vincti ſunt cū illo vinculo terre ne cupiditat̄.ſil̄es onagris q̄ quotidie his inſudant tpalibus.ꝛ dñs clamat ad eos ꝓ apoſtolum ſuū Jobem.ſ. Job.iij. Nolite diligere mūdum neq̄ ea q̄ in mūdo ſunt. Sz venite ad me omēs q̄ laboꝛatis ꝛ onerati estis.ꝛ ego reficiaz vos. Vos q̄ onerati estis.ſ.his tpalib⁹ Mat. xj. Nec tm̄ auciūt cū.b.petro vocē dñi. Jō tles incidunt in laqueū diaboli.a quo q̄uit̄ poſſunt liḃari. Juxt̄ aliud apoſtoli.ſ. Timo.vj. Qui cupiūt diuitꝛes fieri incidūt in laqueum diaboli. Secundū vinculū fuit iniq̄tatis q̄ ligatus erat qñ xp̄m ter negauit Mat.xxvj. Sz ab hoc vinculo ipm liḃauit qñ eū ocul̄ ſue miſerie reſpexit

vt pctā suā mite defleret. ⁊ fauorē ipi⁹ req̄reret Jō dicit ꝓ Petrus raueñ. Quis in seculo peccauit enormi⁹ paulo⁹: Quis in religione ḡui⁹ petro⁹: Illi tñ p lachrymas ⁊ pniam meruerūt assequi nō solū mysteriū sz magnū sanctitatē meritum. hec ille. Sz sunt pchdoloꝛ mlti q̄ h̄ vinculo iniq̄tatis liganť. Aliqui in capite p superbiam. reliqui in coꝛde p irā. ceteri p loq̄citatez in lingua. Nōnulli ꝯo in manib⁹ p auariciam. mlti etiā in pedib⁹ p accidiā. Aliq̄ aūt in oꝛe p gulam aut castrimargiā. ⁊ q̄si oēs in genitalib⁹ p iniquā luxuriā. vt dicit Hugo in glo. sup decretalez. c. firmiť credim⁹. De his vinculi dicit sapiēs. Iniq̄tates sue capiūt impiū. ⁊ funibus peccatoꝛū suoꝛū ꝯstringeť. ꝓꝛoū. v. Facit em̄ diabolus ſm aug⁹. in li. ꝯfeſ. funez ⁊ cathenā de pctis. qz causāt malā volūtatez. ex q̄ facē libidinē ex q̄ ꝯsuetudiez. ex illa nccitatē. ex q̄ obstinationē. ⁊ cū illa cathena trahit hoiem add dānatōz sempiternā. Sed fideľ de⁹ q̄ non vult dānatōz peccatoꝛ. hoꝛtať quēlibet peccatoꝛem dicens. Solue. ſ. cū ꝯfessione. vincula colli tui captiua filia syon. Esa. liij. Sed illi nō audiunt dñm ⁊ vtinā rcspiceret eos oculo miscōie ⁊ pietatis. vt ad lachrymas cōcitarenť. ⁊ cū ꝓ Petro peccata deflerēt. Tūc audirēt vocē illam letaz dñicam. Auferā iugū diaboli de collo tuo ⁊ vincula eius dirūpam. Hiere. xxx. Tertiū vinculū fuit carcer iudaice p̄rauitat⁹. qz legiť Actuū. v. Cū p̄dicaret in hierl'm ⁊ in iudea cū alijs apl'is ⁊ miracula ml'ta faceret. exurgēs p̄nceps sacerdotū. ⁊ q̄ cū eo erāt repleti inuidia man⁹ in apostolos iniecerūt. ⁊ in custodia vbi ponūť malefactoꝛes posuerūt. sz dñs cū alijs nō p̄misit eoz interfici. qz adhuc maioꝛē fructū deberet facē. Jō misit angelū suū. z. q̄ ianuas carceris aperuit ipmq̄ eduxit. Quartū vinculū fuit berodiace immanitatis. de quo est pñs festiuitas De q̄ habem⁹ plenius Actē. xij. Si vis potes h̄ historiam introducere. De h̄ vinculo fuit ab angelo mificoꝛdiť libatus in pfectū plebicle xp̄iane. Que q̄dem liberatio figurata est Gen̄. xlj. vbi legiť. q⁹ ioseph accusante eū vxoꝛe ꝓputhifar⁹ missus fuit in carcerem. sed ad regie dignitatis pharaonis iussum. de carcere est libatus. ⁊ sup domū suaz ꝓcuratoꝛ honoꝛifice sublimat⁹. Sic b. ꝓ Petrus accusantib⁹ iudeis est incarceratus sz iussu celestis regis est de carcere herod⁹ eductus. ⁊ in ꝓcuratoꝛē eccl'e exaltat⁹. Sc̄do hec liberatio. b. petri fuit figurata. iiij. Re. vl. vbi legitur q⁹ euilmerodach rex babylonie subleuauit caput ioachi regis iude de carcere ⁊ posuit thꝛonū eius sup thꝛonos regū. Jta dñs liberauit petrū ⁊ fecit eū p̄mū apl'um. q̄ ptās excellit oēs thꝛonos regū secularīū. vt dicit Gre. nazā ze. ⁊ ponit in cano. di. x. c. suscipitis. ꝓtās iāt pontifical⁹ sic excedit regalē dignitatē sic̄ humana celestia ⁊ spūs carnē. Ex quo eū ꝺ tot vincul' eripuit ⁊ taliť exaltauit. pōt exponi de eo illud Sap̄. x. A peccatoꝛib⁹ liberauit eū. descēditq̄ cū eo in foueā ⁊ in vincul' nō dereliq̄t eū. donec afferret illi sceptrum gl'e. Jō bñ potuit dicere illud pś. cxv. Dirupisti vin. m. Et h̄ quo ad p̄imum. Quantū ad secundū ponit hūana ḡtuitas hymnū referens cū addit. Et tibi sacrificabo. lau. pś. vt supra. Refert Aincē. in spe. hi. li. xxvj. q⁹ leo nō est ingratus his q̄ eū liberant ⁊ in necessitate eū adiuuāt. ⁊ ponit tale exēplū Cū q̄dam institoꝛes venetūs applicuissent. viderunt leonē nō ꝓcul a litoꝛe trahi violenter a dracone in speluncā ad occidendū. At illi repēte draconē occiderūt ⁊ leonē liberauerūt. Liberatus igiť nō ingtus extitit sz p aliq̄t dies quibus illic moꝛati sunt quotidie pellē vnam aial' eis apꝛtauit. Moraliter p̄ leonē. b. petr⁹ de signať. Recte em̄ sicut leo ſm Jsi. li. xij. est rex aimaliū. ita. b. petrus fuit rex oim apl'oꝛ ⁊ xp̄i fideliū. sicut testať dñs in cāt̄ico hoꝛ. quo dic̄ Simon petre añq̄ de naui vocarē te noui te. ⁊ sup plebem meā p̄ncipem te ꝯstitui. ⁊ claues regni celoꝛū tradidi tibi. Sicut leo etiā est ml'tum audax. nō timens aliqō aial. sed cū catulus añ eū ꝯberať timet ⁊ se abscōdit. vt dicit Solin⁹ i li. de mira. mundi. Sic ⁊. b. ꝓ Petrus fuit ml'tuz audax i ꝯbis suis ex magna dilectōe erga chr̄istum. q̄ dixit xp̄s Mat. xxvj. Omēs scandalū patiemi in me ista nocte. ipe rñdit. Et si oēs scandalizati fuerint ⁊c̄. Cui dixit dñs. Amē dico tibi. qz in hac nocte añq̄ gallus bis cātet terme negab̄. Respōdit. Et si opoꝛtuerit me moꝛi tecū ⁊c̄. Nec etiā timuit armatos iudeos. sz exemit gladiū ⁊ pcussit ꝟuum p̄ncipis ⁊ p̄rescidit auriculā eius dexterā. vide quāte audacie fuit Sed cū ꝯberareť añ eum in domo Cayphe benedict⁹ catulus ꝯginis Marie fili⁹. tm̄ timuit iste leo q⁹ ipm negauit q⁹ nūq̄ vidisset eū. et exiens domū se abscōdit. Hunc leonē draco crudelis herodes traxit in speluncā carceris vt eū pduceret iudeis ⁊ occideret. sed xp̄s q̄ est ver⁹ mercatoꝛ. q̄ mercatus est nos suo p̄cioso sāguine ſm illud. ſ. Thor⁹. vj. Empti em̄ estis p̄cio magno. libauit ipm a potestate herodis. quē q̄dē etiam postea occidit moꝛte turpissima. vt habetur Actē. xij. Jdeo noluit esse iñgtus. Seneca i epl'a q̄dam dicit. Jngratitudo est maximum ⁊ turpissimū vitiū inter oīa vitia ⁊ peccata Sz dño suo liberatoꝛi obtulit p̄ꝛiam pellez moꝛti exponēdo. Juxta illō pś. xliij. Aīm̄ ppē te moꝛtificamur tota die. facti sumus sicut oues occisionis. Etiā quotidie pellem faciei sue obtulit lachrymis amarissimis. Aō testať supra Calixt⁹ Et habeť in canone. di. l. c. Ut constitueret. ℣. Btūs petrus inq̄t lachrymas amarissimas fudit q̄ñ dñm negasse penituit. Jō dicit. Tibi sa-

crificabo hostiã laudis. Et ꝟ quo ad ſecũduz.

Sermo ſecundus de eadem feſtiuitate.

Angel' dñi aſtitit ⁊ lumen refulſit in habitaculo carceris. percuſſoq; latere petri excitauit eũ dicens. Surge velociꝫ ⁊ ceciderũt cathene de manibus eius ⁊c. ita ſcribiꝫ Acꝫ. xij. Sc̃om naturales ⁊ amb. in hexa. Lupus qui ſemꝫ guſtauerit carnẽ humanã ampliꝰ eã comedere appetit. effundere ſanguinẽ humanũ delectaꝫ. et intm̃ vt etiã ꝓ ea carne ſepius morti ſe exponit Jõ refert Ari. li. ij. aimaliũ. Q; in india ſunt q̃dam ſeuiſſimi lupi. habentes tres ordines dentium q̃ ſolũ comedũt homies. Et ratõ huiꝰ poteſt eſſe. qz hõ inter omia aimalia carnẽ hz ſapidiorẽ. ⁊ ſanguinẽ dulciorẽ. qz dequãto aial de melioribꝰ veſciꝫ eſcis ⁊ nutriꝫ detãto caro eiꝰ ſuauior reddiꝫ. ⁊ ſanguis a medicis laudabiliB or eſtimaꝫ. ⁊ ſic eſt de hoie. ⁊ ſic caro eius a lupis plus appetiꝫ Spũal'r ꝓ lupũ intelligo quẽlibet crudelem tyrannũ. Sed ꝓ hoiem omnẽ fidelem xp̃ianum. qz q̃ ſunt mali xp̃iani homies dici nõ merenꝫ. ſm illud venerabilꝫ Boe. li. iij. pſa. iij. Eucnit vt quẽ tranſformatũ vitijs videas. hominem eſtimare nõ poſſis. Modo recte ſicut lupus ſemel guſtata carne hois ⁊ eiꝰ effuſum ſanguinẽ ſp appetit. ſic malus ⁊ lupinꝰ tyrannus q̃ ſemꝫ guſtauit ꝓ occiſionẽ carnẽ ſcto; hoim ⁊ effudit ſanguinẽ iꝓ; ſp deſiderat effũdere. Quia dicit regi. iuꝫ. de re. iuꝫ. li. vj. Qui ſemel malus ſp p̃ſumiꝫ eſſe malus. Et tales fuerunt illi de q̃bus dicit dauid in pſ. lxxvij. Deꝰ venerũt gentes in hereditatẽ tuã polluerũt tẽplum ſanctũ tuũ. poſuerũt morticina ſeruorũ tuorũ eſcas volatilibus celi carnes ſanctorum tuorũ beſtijs terre. effuderũt ſanguinẽ eorũ tanq̃ aquã in circũitu hierꝫm. ⁊ nõ erat q̃ ſepeliret. Qui tyrannꝰ lupinꝰ fuit herodes agrippa. qui cũ ſeꝫ guſtaſſet carnẽ dulciſſimã. b. Jacobi apoſtoli. quẽ occidit. vt hꝫ Acꝫ. xij. Occidit autez Jacobũ fratrẽ iohãnis gladio. Jõ ꝓpoſuit app̃hendere petrũ. ⁊ vt eũ tpe oportuno occidẽt. miſit eũ in carcerẽ. qz appetitus eiꝰ nõ fuit ſatiatus. ſed magis accenſus. Sz dñs eũ ab illo lupo liberauit. mittens angelũ ſuũ. ⁊ ꝟ volũt verba thematis p̃libata. Angelus dñi aſti. ⁊c. In his ẋbis duo p̃ncipaꝫr innuunꝫ. ꝓmio liberatio petri lꝫalis. ibi. angelus. Scdo libatio peccatorũ. ibi. lumẽ refulſit. Be p̃mo eſt notãdum Dicit albꝰtus in li. rerũ de natu. elephãt. cuz tale aimal ceciderit ꝓ ſe reſurgẽ non põt. Q; ſentiunt venatores inſiſtũt diligenꝫ vt capiãt Nã arborẽ concauãt q̃ ſe ſolet appodiare. ⁊ cum de nocte venerit dormire cupiẽs. inclinando ſe ad arborẽ cadit. Cũ aũt ſe eleuare nõ poſſit clamat quẽ clamorẽ cũ alij elephãtes audierit. aduenC unt ip̃m cupiẽtes eleuare. Sz cũ nõ p̃ſint eum iuuare clamant cũ eo q̃ſcq; venerit maior elephaſ q̃ ſe inclinando põt eũ roſtro eleuare. Dozaꝫr ꝓ ꝟ aial. b. petrus põt deſignari. qz legiꝫ de elephante q̃ eſt maximũ inter oia aialia. Uerſus. Corpe tam grãdes apud indos ſunt elephãtes Q; bñ putares montibus eſſe pares. Quia. j. Mach. vj. legiꝫ q̃ antiochꝰ pugnatꝰ ꝓtra Judam machabeũ in ſuo exercitu habuit elephãtes in q̃bꝰ erant lignee turres edificate. ⁊ in eis machine de q̃bꝰ pugnãt. xij. viri. Be ꝟ legiꝫ i hiſtoria regis alexandri magni. q̃ porꝰ rex indorũ pugnatꝰ ꝓtra alexandrũ ſecũ multitudinem ſumpſit elephantuz vt ſic macedones cito expugnarz. Alexander aũt ꝟ ſciẽs excogitauit ſolertiã. fecit ſtatuas figuraz hois hñtes q̃s replens pẽnis igneis añ exercitũ ſuuz iuſſit p̃ire. Ueniẽs aũt porus cũ exercitu ſuo quẽ p̃ceibãt elephãtes. q̃ videtes ſtatuas putãtes eẽ hoies irruerũt in eas. ⁊ roſtra cõcremãtes retro p̃oti nus fugerũt. ⁊ a magnitudie mꝫtos occiderũt. Ex q̃bus figur' claret huiꝰ aialis magnitudo. Ita. b. Petrus inꝫ alios apl'os fuit maior in dignitate. qđ ptz ex illa figura Mat. xvij. vbi legitur. Cũ ihs veniſſet capharnaũ acceſſerunt q̃ didragma acceperũt ad petrũ. ⁊ dixerũt ei Magiſter vr̃ nõ ſoluit didragma. ⁊ erat didragma qđã pondꝰ ſm Hiero. Uerſus. Bãt nũmos didragma duos ſtater illꝫ duplicabit. Petrus ait eis. Etiã. Et cũ veniſſet domũ. p̃uenit eum ihs dicẽs. Quid tibi vidꝰ ſimon. Reges terre a q̃bus accipiũt tributũ vꝫ cenſuz. a filijs ſuis an ab alienis. At ille dixit. ab alienis. Dixit illi ieſus. Ergo liberi ſunt filij. ſz ne ſcandalizem eos vade ad mare ⁊ mitte hamuz ⁊ eũ piſcẽ q̃ p̃mꝰ aſcẽderit tolle. ⁊ aptoꝰ ore eius inuenies ſtaterẽ illũ aſſumes. da eis ꝓ me ⁊ ꝓ te. vbi dicit Glo. q̃ Petrꝰ intelligiꝫ maiorꝫ. qz tũc tpis ſolũ capitanei ⁊ nõ alij exoluebãt cẽſum. Jõ etiaz dr i canone. ij. q. vij. c. Petrus a dño dictꝰ fuit cephas. ꝟ eſt caput omniũ aliorũ diſcipulorũ. ⁊ nõ ſolũ apl'orum. imo oim regũ ⁊ p̃ncipũ ⁊ imperatorũ fuit paꝫ ⁊ mgr̃. vt habeꝫ di. xcvj. c. q̃s. Ubi dicit Greg'. Quis dubitet ſacerdotes xp̃i quorũ petrus fuit p̃ncipalis ⁊ caput regũ ⁊ p̃cipuz oimq; fideliũ patres ⁊ mgr̃os eẽſeri. Secundo elephas eſt boni intellectꝰ ⁊ mẽorie. ⁊ ita ſunt dociles q̃ regẽ cognoſcũt. ⁊ ãſi adorare inſtruuntur. vt dicit Poli. in ſpe. na. li. viij. c. j. Ita. b. Petrus ita boni intellectꝰ fuit q̃ xp̃m verũ regem celorũ intellexit q̃n dixit. Tu es xp̃us filꝰ dei viui. Matth. xvj. In q̃bus ẋbis coguit in xp̃o eſſe duas naturas. hois videlicz ⁊ deitatꝫ. q̃ tñ nullus aliorũ cognoſcẽ potuit Haz alij dicebãt Johem baptiſtã. Alij helyã. ceteri hieremiam. aut vnũ ex ꝓphetis. ſed ille ſolãmõ tetigit illius interrogatiõis veritatẽ. Recte ſicut ꝫ

scholis multi scholares in vna interdū questio ne examinā .quā tamē vnus solus exoluit ma gistro.respondēdo ad veritatē questionis. Jō dicit Beda in omel. cōmendādo btm̄ Petrum Noscat aūt dilectio vestra q mirāda instictōe sit factū. vt cū de vtraq; eiusdē domi ⁊ saluato ris nostri natura ab ipō dño ⁊ fidei ei⁹ discipu lo esset ,pferenda sentētia.ipe dñs humilitatez assumpte nature ꝓfiteat. ⁊ discipulus excellen tiam diuīe eternitatis ostēdat.dñs de se quod minus est. discipulus de dño intimauit quod maius est.dñs de se q factus est ꝓpter nos. di scipulus de dño declarat quia est q fecit nos. hec ille. Et ꝓpter talē ꝓfundum intellectū com patur btūs Petrus ꝓphete danieli.de q Da niel. v. Q rex balthasar vidit scribentē manum in pariete hec ꝟba. mane thetel phares.de qui bus interrogauit sapiētes regni. ⁊ nemo potu it intelligere ꝟba hec. Tandē daniel solert ex/ ponēs dixit. Mane.i.numerauit de⁹ regnum tuū. ⁊ compleuit illud. Tethel.appensus es in statera. ⁊ inuentus es minus habēs . Phares diuisum est regnū tuū ⁊ datū est medis. Jubē te igit rege indutus est purpura ⁊ circūdata est collo eius torques aurea. ⁊ p̄dicatū est de eo q potestatē habet tertius in regno. Ita fuit ad p̄ senstq nullus potuit huius dubij quod ꝓpo suit dñs inuenire veritatē qñ dixit. Quem di/ cūt homies filiū esse hois. nisi solus petrus qui illud exposuit. ideo remunerat⁹ est a summo re ge. noñ auro aut purpura. sed maiori dono bti tudinis quado ait. Beatus es simon bariona. B Et tradidit ei potestatē regni celoz. Q Bat. xvj Tertio elephas est illius nature. vt dicit Phi. li. viij. c. v. Si in deserto viderit hoiem erran tem ipm̄ p̄cedit. ⁊ in viā veram de erroze redu cit. Et si draco homi occurrerit volēs ipm̄ im pugnare. elephas p homie defendēdo pugnat cum dracone. ⁊ pro eo viriliter se exponit. Sic beat⁹ Petrus si viderit nos in hoc mundo de serto errare in peccatis. tanq; verus pastoz re ducet nos ad viā veritatis. sicut reduxit illos q bus dixit. j. Pe. ij. Eratis aliqñ sicut oues er rantes. Sed conuersi estis. s. p me nunc ad pa storem ⁊ epūm animarū vestrarū. Et etiā tue/ bitur nos a dracone infernali dicens in sua epi stola. j. Pe. v. Sobrij estote ⁊ vigilate qz adū sarius vester diabolus tāq; leo rugiēs circūit q rens quem deuoret. cui resistite fortes in fide. Idem ostendit in exemplo. Q quendaz demo niacū a potestate diaboli liberauit ⁊ animā ad corpus ad agendā pniam reduxit. Sicut de h refert Jacobus ianueñ. Apud coloniā vrbem in monasterio sancti Petri erat q̄dā monach⁹ leuis lubricus ⁊ lasciuus. h dū subita morte fu isset p̄uent⁹. demones ipm̄ accusabāt. Et queli bet peccatorū generis coā eo clamabāt. Unus dicebat. Ego sum cupiditas ⁊ iniq̄tas tua. quā tam frequent ꝓtra p̄cepta dei cōcupisti . aliud clamabat. Ego sum vana gl'a qua te apō hoies exaltasti. tertiū ait. Ego sum mendaciū in quo mentiēdo peccasti ꝛc. ⁊ sic econtra bona opa q fecerat ipm̄ excusabāt dicētia. Ego sum obedi dientia quam senioribus spūalibus exhibuisti Ego psalmorū cantus quos frequent cecinisti deo. Sanctus aūt Petrus cuius erat mōach⁹ p ipō deū deꝑcat⁹ adijt Cui respōdit domi⁹ Nunq̄d ꝓpheta me inspirāte dixit . Dñe quis habitabit in tabnacl'o tuo . qui ingreditur sine macula. ps. xiij. Quomō hic pōt esse salu⁹. cuz nō est sine macula. nec sit iusticiā operatus Ro gante igit p eo petro cū ꝟgine matre dei hāc dñs sententiā ꝓtulit vt ad corpus rediret ⁊ pe nitentiam ageret. Tunc cōfestim petrus claue quā tenebat in manu diabolū terruit ⁊ in fugā conuertit . Animā ꝟo eius in manū cuiusdam monachi olim in p̄dicto monasterio ad corpus ꝓducendā tradidit. Qui ab eo p mercede con ductōis poposcit. vt singulis diebus p eo ps̄. l. Miserere mei deus. diceret. ⁊ suā sepulturaz sepe scopis mundaret. Ipe aūt de morte redi ens que sibi contigerāt cūctl enarrauit. Quar to elephas fm Phi. vbi s. ca. j. magne est ꝟtutis inter omia animalia vt vix ab homibus tan ta virtus inueniat. Nam in noua luna conue niūt ⁊ in flumine se abluūt. ⁊ nouo sideri se icli nant. Ita beatus Petrus inter omēs sanctos magne fuit in miracul' faciēdis ꝟtutis. Refert em̄ Vincen. in spe. histo. li. viij. q taliter p̄uilegiatus est in miraculis. q aliter legit fecisse q; xps. Habuit em̄ ꝟtutem in ꝟbis dicens. Enea sanet te iesus xps. surge ⁊ sterne tibi. Cōtinuo ad illa ꝟba surrexit. ⁊ liberabat a morte. Item in plateis vbi solebat transire infirmi ponebāt Act. v. Habuit ꝟtutem p baculū facere mira/ culum. sicut legit de beato Martiali cui bacu lum suū dedit ⁊ maternū mortuum suscitauit. Habuit ꝟtutem exercere in cathena. vt pz in legenda sua. Et nunc habet ꝟtutem in ossibus suis. Si g tante ꝟtutis fuit eius vmbra. quāte ꝟtutis est nunc eius aima gl'osa. si tm̄ valuit e⁹ bacul⁹ quantū nunc valet eius pius effectus. si tantū possunt eius ossa. quantū nunc possunt eius merita. Jō bñ nunc elephanti compatur. Jste elephas gl'osus. b . petrus apl's cecidit in guem carcerē herodis. Et nō potuit p se surgē nec effugē. q; erat vinctus duab⁹ cathenis ⁊ cu stodes añ hostiū custodiebant carcerē. vt dicit Act. xij. Et sil'r duo milites cū eo in carcere. ita q homi nō patebat euasio. Jō ipe ad dñm cla mauit dicēs cū ps̄. cxlj. Educ de custo. aiaz m. ad cōfi. no. t. me expe. iusti. Quia oēs iusti ex/ pectabāt eius libatōz. ⁊ hi cū ipo clamabāt ad dñm. Quia oz Act. xij. Petr⁹ fuabat in carcē.

oratō aūt fiebat sine intermissiōe ad dominum ab eccl'a. Et addit Glō. Nico. de ly. Ut christ' suū vicariū ꝟuaret adhuc in vita. eū de carcere libauit. qz nō poterāt ipm subleuare opib'. iō adiuuabāt clamoꝛib' ꝛ oratōnib'. Et tā diu se cum clamabāt quousq; veniret xps q̄ ē paru' elephas ꝓpter suā humilitatem. Quia vt dicit apl's ad ꝓbil'. ij. Humiliauit semetipm formā ꝟui accipiēs. Hic oꝛe suo. ꝟ est misterio āgelico q̄ exprmunt voluntatē domi. recte sicut os exhibet voluntatē mentis. sic ipm de carcere subleuauit. Ipe em̄ prmisit p ps̄. xc. dicens. Clamauit ad me ꝛ ego ex. e. cū ipo sum in tri. e. e. ꝛ. g. eum. Quia ipm liberādo glorificauit sup omes reges ꝛ ꝓncipes. ita vt de ipo exponi pōt illud Sap̄. Glorificabit dominus sanctū suū. s. ꝓetrum in cōspectu regū ꝛ dedit illi coꝛonam. Ad quā nos pducat iesus in secula bñdict'.

Sermo tertius de eadem festiuitate.

Angelus domini

astitit ꝛ lumen refulsit in habitaculo carceris ꝛē. Act'. xij. Dyonisi' in ierarchia angelica dicit. Ignis est coꝛp' sensibl'e longe excellenti' ꝛ subtilius alīs oībus rebus coꝛpalib' ꝛ nature spūali ꝓximū. ac p ꝟ effectū suum dissimili' cūctis alīs demōstrat. Ignis em̄ est in oībus ꝛ p oia se dare cōsueuit. ꝛ ab oībus nō remouet'. Iō caldei vidētes ignis excellentiā ipm adoꝛabāt ꝓ deo. qz idola aliog gentiliū cum eo cōbusserūt. ꝛ sic ignē summū deuz crediderūt. vt dicit Robtus Hol. sup li. Sap̄. Nolētes aūt adoꝛare coegerūt et cū eis pugnā inierunt. ita si ignis ab aliquo vinceret illi' culturam pmitteret. Si ꝟo ignis vinceret. colendos tales sp obligarēt. Canopei aūt in egypto idolū belli colentes. cū hoc audissent coꝛonam auream capiti idoli sui deposuerūt. ꝛ sup illō quod dā vas testeū aqua plenū locarūt ꝛ illud multis foꝛamibus pfoꝛauerūt. ꝛ cera foꝛamia obdurauerūt. Uenientes aūt caldei ad istō idolum examinandū. apposuerūt ignē ꝛ stati in foramibus cera liquefacta descēdit aqua. ꝛ ignē extinxit. ꝛ sic canopei sunt cuz idol'suis prmissi. Spūal'r p ignem designat' charitas. hec est excellentissima ꝛ summa ꝟtutū. ꝛ sicut ignis semper ascendēs. Sm illud aug'. lib. de laude charitatis. Charitas est actio rectitudis oculos semper hñs ad deū. scrutiniū aimaꝛ. societas fidelium. actio nō frigida nec fugax. hec ille Ubi ei hec charitas fuerit ibi oia idola peccatoꝛū comburunt'. Quia Sm q̄ dicit p'sper de vita ꝛtē. Charitas est vita ꝟtutū. moꝛs vitioꝛū. Sic em̄ fluit cera a facie ignis. sic vitia a facie charitat' Iō. be. aug'. in sol. oꝛat dicēs. O ignis q̄ sp ardes. ꝛ nūq̄ extingueris. o amoꝛ q̄ sp ferues et nūq̄ tepescis. accēde me. accende inq̄ me totū, vt totū diligam te solū. Qm̄ min' amat q̄ tecuz aliq̄d amat. hec aug'. Canopei aūt sunt demones cōsiderātes q̄ charitas oia idola comburit vitioꝛū. occulte ꝓordinant vt aqua voluptatis hanc extinguat charitatē. Sicut ꝓz in salomone. iij. Re. iij. qui accēsus erat charitate. q̄ dilexit dn̄m. ꝛ ambulauit in ꝓceptis ꝑis sui. hz diabolus supfudit aq̄s voluptatis. q̄ ipe adamauit mlꝛes alienigenas. ꝛ idola eis erexit i monte oliueti. ꝛ cū eis idolatrauit. vt hr̄. iij. Re. xj. Qz aūt ignis charitatis illumiat peccatoꝛē. ꝛ facit ipm surgē a peccato cōburēdo vitia. oñdūt ꝟba ꝑlibata. quo ad mysticū sensuz cū dic̄. Angelus domi astitit. ꝛ lumē refulsit. s. charitatis in habitaculo carceris. s. coꝛdis. Et diuiditur i duo. ꝓmo ostendit q̄t sunt necessaria peccatoꝛi vt resurgat. Secūdo quot requirant' q̄ in gr̄a pmaneat. ꝓmo doctrina moꝛali est notādū Ari. in li. de plantis ait. Arboꝛ habet in se potentiam seminalem. ꝛ hanc non pōt pducere i actū. nisi ab extrinseco adiuuet'. ꝛ hoc est a tempoꝛibus anni. Indiget em̄ veris tempatōe ad eius emissionē. qz tunc tpis nō est vehemēs frigus ꝙgelans vel caloꝛ vehement' semē adurēs. Indiget etiā sole vt caloꝛ ingrediēs segreget hūoꝛem seminalē a radice. Quia ꝛ. ij. phisi. hō generat hoiem ꝛ sol. Indiget etiā hyeme vt hūoꝛ seminalis cōgreget' ad radices. ꝛ post exit ꝛ arboꝛem viuificat ꝛ ad ꝓducendū fruct' excitat. Spūal'r p arboꝛez hō designāt'. Sm q̄ dic̄ abbas Agaton in vitas patrū. hō simil'est arboꝛi. cui' laboꝛ folia. interioꝛ custodia fruct'. Hec arboꝛ si arida facta est p peccatū ꝛ moꝛtua non pōt resurgere ꝛ viuificari. nisi affuerint q̄ ad arboꝛem materialē exiguntur. ꝓmo indiget vere. ꝟ est gr̄ia dei. Et ꝟ tangit in ꝟbis thematis. Angel. domi astit. ꝓper que notat' diuine gratie ꝓuētio sine qua peccatoꝛ nō pōt exire de carcere pctoꝝ sicut nec planta de terra sine auxilio veris ꝛ tēpoꝛe calidoꝛū. Quia dicit saluatoꝛ in euāgelio Joh̄. xv. Sine me. i. sine gratia mea nihil potestis facere. i. nullū bonū. Iō dicit Fortunat' in ome'. Omis hō qō sibi bonū cōsperxerit euenire totū ꝟ ascribat clementie diuine gr̄e. ꝓōt q̄dem p se hō cadere in peccatū. p se aūt nequaq̄ pōt resurgere. qō declarat Chrys'. sup mat. in exēplo dicēs. Stās sup puteū aut foueā. libe rum hz arbitriū incidēdi vel foꝛis manēdi. si āt volūtarie inciderit. exire nullo mō poterit. nisi ab aliquo extrinseco adiuuet'. Ita hō añq̄ peccat stat sup foueā. ꝛ pōt peccare vl' dimittē ꝛ se qui ratiōez q̄ sp ad optia depcat'. i. inclinat Sm Ari. Cū aūt inciderit exire nō poterit. nisi gr̄ia dei mediāte. Juxta illud Chrys. in ome. Nos q̄dem hoies añq̄ peccam' libez habē' arbitriū. si volum' illud sequi an diaboli volūtatē. Nō si obligauerimus nos opibus ei'. iam nr̄a volū

tate euadere nō possum⁹. Et ponit exemplum. Recte sicut nauis fracto gubnaculo ducit quo tempestas impellit. Sic ⁊ hō diuine gre auxilio amisso p peccatū. nō agit qđ vult. sz qđ diabolus vult. Et nisi deus valida manu soluerit hō in peccatis manebit. hec ille. Et patz ex illo q nō est mirū q q̄ ceciderit in foueā peccatorū. ad diuersa impellit peccata. nam diabolus eq̄tat ipm ⁊ ducit ipm. recte sicut equester equum suū. Ut in eo verificet illud Job. xxj. Ali⁹ cinget te. ⁊ ducet te quo tu nō vis. Jō hō summa diligentia deberet se a peccatis p̄cauē. ⁊ nō taz cito cadere in peccata. hz em̄ potestatē cadēdi sed mīme resurgendi. Sed di. tñ audiui i euangelio. Lu. xv. q gaudiū est angel' sup vno peccatore penitētiā agente magis q̄ sup nonaginta nouē instis. q̄ non indiget pnia. q̄ innocēs peccabor penitebo. ⁊ faciā gaudiū angelis de mea q̄uersione. Respondet q nō scis o pctōr si cum tali fatuo ꝓposito pecces. an det tibi gratia resurgendi. Quia dicit p ꝓphām Oseam domi⁹ Perditio tua isr'l ex te. ex me tm̄ auxiliū tuum. Osee. xiij. Jō cōsulit Job. cuilibet innocenti. Tene qđ habes ne accipiat alter coronā tuam. Et ap'lus. j. Chor'. x. Qui se estimat stare vide at ne cadat. q. d. Quia nescit an sibi deus auxilium cōferat vt resurgat. Secdo indiget sole. h̄ est ꝓscie illuminatōe. ⁊ innuit cū dr. Et lumē refulsit in habitaculo carceris. Natural'r enim h̄ scimus. q in domibus aut alijs habitacul' multi volāt at homi. q̄ tñ ab ocul' intuentiū minime pñt videri vel intueri. sed si lumen sol' splendue rit ⁊ habitaculū illuminauerit. tūc tales pulueres vndiq̄ apparēt ⁊ vident. Hic p habitaculum carceris intelligit ꝓscia peccatoris que est occupata tenebris cecitatis. Jō peccata i ea latentia peccatoz nō agnoscit dicēs cū Job. xvij. Nz peccaui. cū tm̄ mltitudinem hz peccatorum vt dicere posset cum ps̄. xxxvij. Iniq̄ta. m. sup gresse sunt ca. m. Sed tm̄ obumbrata ꝓscia non ꝓpendit. Si aūt ꝓscia gratia dei illustrat. tunc peccata cognoscunt. ⁊ piculosus status peccati. Jō petiuit ps̄. xij. dicēs. Dñe de⁹ me⁹ illumia oculos meos. i. cordis interiora ne vnq̄ obdor mia in morte. Tertio indiget peccator interdū hyeme h̄ est corpali pcussione. Nam ſm Aris. x. ethi. Oportet bonos ꝓuocare ad vtutes per pmia. malos aūt p penas insanabiles totaliter exterminare. qz plus obediūt coactōni q̄ſmoni. ⁊ hoc ostendit hic cum dicit ꝓcusso latere petri. p quod innuit planctus interior. aut tribulatio aut percussio exterior que multotiēs faciunt cognoscere peccatorē peccata ⁊ deflere illa. ſm quod dicit Almandus doctor in hora. sap̄. li. j. c. xij. Tribulatio rubiginē aufert peccatorū incremēta pstat vtutum. Ipa est potio sanatiua herba salutifera sup omēs herbas paradisi. anima sanat tribulatōne. sicut lilia ⁊ rose fecundant celesti rore. Ipa est donū dei electum vga amorosa plaga patna ipa volūtarios inuitat. ⁊ rebelles ad se trahit. Et subdit. O q̄ mlti in limbo peccatorū pfundissimo obdormierūt ⁊ morte spūali pierūt. q̄s infelix absoluerat iniq̄tas. q̄ aduenīēte gra diue correctionis velut de somno gui ac morti impio excitati vitā in meli⁹ cōmutāt. ⁊ opa tenebrarū abijciētes arma luc̄ sunt induti. hec ille. Et h̄ fuit figuratū in manasse de q̄ legit. iiij. Re. xxj. Ex regnuit. lv. annis in hier'm. ⁊ fecit mala in ꝓspectu dñi. Erexit em̄ idola ⁊ adorauit oēm militiā celi. s. solē ⁊ lunā ⁊ planetas. ⁊ occidit sanguinez innoxiū pphetarū. dōec ier'm sanguie ipleret vsq̄ ad os. ſm glo. q̄tū potuit facē. ⁊ tm̄ pctūz suum cognuit. Idcirco hr. ij. ꝓphar. xxxiij. Tribulatōz ⁊ pcussionē induxit sup eū dñs. s. exercitum regis assyriorū q̄ ceperūt eū ⁊ vinctū cathenis atq̄ cōpedib⁹ duxerūt in babylonem. ⁊ tūc in carcere cognuit pctā sua ⁊ egit pniaz valō corā dño dicēs. ꝓpeccaui sup numerū are. maris ⁊c. Quarto peccator indiget excitatōe. ⁊ h̄ tangit cum dr. Excitauit eū dicēs Surge velociter. ꝓpeccatū em̄ habet se sicut somn⁹. Quia ſm Ari. li. de somno ⁊ vigilia. Somnus est ligamentū omniū sensuū. ligant em̄ oculi ne videant. aures ne audiant ⁊c. sic homo in somno peccati pternit ad amorē terrenorū. Et oculi claudunt ad intuitionē celestium. ſm illud ps̄ lxxiij. Obscurant oculi eorū ne videāt. sz celestia. Aures obturant ab audiētia p̄ceptorū diuinorū dicente ꝓsal'. lvij. Sicut aspidis surde obturantis aures suas. Manus ligant ne bñ operent. vel ne ad elemosynā extendant. Lingua ligat ne confiteat. Juxta illud Ezech̄. iiij. Ligua tua adhesit palato tuo. Genua debilitātur ad standū. ⁊ in bono pseuerandū. Sicut dicit ps̄. cviij. Genua mea infirmata sunt. Igitur taliter in peccatis dormiētes compant idolis. de q̄bus ps̄. ciij. Os habent ⁊ non loquentur. Talem somnum diabolus causat vt homiez in eo in anima occidat. Recte sicut refert Jsidor. in li. ethimo. de quodam ꝓpente. Qui est hui⁹ nature q homine in somno necat ⁊ homo moritur dormiēdo. si aūt homo vigilauerit sibi ꝓpinquare nō p̄sumit. Ita facit diabolus homi dormienti in peccatis qui occidit ipm in anima q̄uis corpus viuat. Jdeo petiuit ps̄. xij. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam ⁊c. Si ab hoc somno homo pctōr vult expgisci oportet p angelum. i. sacerdotē excitari. qđ figurat iij. Re. xx. Ubi legit q helias sub vmbra iuniperi dormitauit p quē designat dilectio peccati. sed angel⁹ venit ⁊ eū a somno excitauit Sic ipi sacerdotes excitāt pctōres dicētes illō p̄u. vj. Usq̄quo piger dormis. s. somno pcti. q?ve

nit tibi ꝗſi victor. i. ſubito egeſtas Et pctõr debet ei acꝗeſcere ⁊ ſubito ſurgẽ. Quia dic̃ Helinandus de repatiõe lapſi. Surge frat̃. nam ſi reſurgẽ eſt hodie difficile. cras erit difficilius. Quãto em̃ iaces diuti⁹ tanto cades ꝓfundius ⁊ ſi hõ acꝗeuerit ⁊ a pctis ſurrexerit ſtatiq; penitẽtiã egerit. tũc cathene ꝗbus eũ diabol⁹ diutius ligatũ tenuit cadent de ipo. Et oſtendit lucas ꝟ cũ dicit. Et ceciderũt cathene de manib⁹ eius. Et ꝟ quo ad ꝑmũ. Quantũ ad ſecũdũ deſcribit quot reꝗrunt̃ vt hõ in gr̃a pſeueret. qđ tangit̃ cũ dicit. Angelus dixit ad petrũ ꝓcige te ⁊c̃. De quo eſt notãdũ ſm naturales. Arbor ꝗ ſurrexerit de terra ⁊ fructifera facta ẽ adhuc indiget vlteriorib⁹ cultib⁹ vt in ſtatu fructificationis ꝑmaneat. Neceſſe em̃ eſt vt circũligetur aliq; retinaculo ne rami nimiũ extendant̃. ⁊ alie arbores ſuffocent̃. Neceſſe eſt etiã ramor ſuperfluorũ ⁊ inutiliũ abſciſio. vt fruct⁹ ꝓducat meliores. Ita hõ ꝗ eſt arbor euerſa ſm Ari. cuz ꝑ diuine gr̃e ꝓuentõz. conſcie illuminatõz. corpalem pcuſſionẽ. ſacerdotis excitatõez ſurrexerit a peccatis. adhuc alijs indiget ꝗtuor vt in gr̃ia pſeueret. ℙrimum eſt corpis ꝓcinctio qđ notatur cũ dicit. ꝓcinge te. Et hec eſt quadruplex. ℙrima eſt cõtinentia a ſuperfluitate voluptatũ. ꝗ ſumme neceſſaria eſt peniteti ſm Euſebiũ. Abſtinẽtia mẽtẽ placitã reddit. hoiez ad bñ agendũ diſponit. deũ oipotentẽ allicit. ad ſuſcipiendũ rorem celeſtis gr̃e abilẽ efficit. vitia abigit. demõeſq; repellit. Hec fuit zona Helie. iiij. Re. j. de quo dr. Vir pilosus pellicio accinctus. Tertia ẽ iuſticia a ſuperfluitate actionũ. Juxt illud Eſa. xj. Erit iuſticia cingulũ lũborũ eius. Quarta ẽ ſapientia vel charitas a ſuperfluitate cogitationũ ⁊ ẏborũ. ſm illd Apoc̃. j. ℙrecinctũ ad mamillas. i. circa pectus zona aurea. Scdm eſt mũdanorũ vel terrenorũ affectuũ ꝓtẽptus ⁊ mortificatio. ⁊ ꝟ tangit̃ ibi. Calcea te caligas tuas. id eſt ſandalijs qđ eſt genus calciamẽti nõ habẽs corijũ ſup pedes. ⁊ fit de pellib⁹ aialiũ mortuor Et ſignificat mortificatõz vt abſciſionẽ omniũ affectuũ terrenorũ. Quia cui deus peccata dimiſit. ⁊ reſurgere pgr̃am ſuã fecit. ille tenet̃ eũ amare. ſed ꝟ facere non põt. niſi abſcindat affectões tpalium. Quia dicit Gre. xviij. moral̃. Qui terrenorũ amore vincit̃. in deo nullaten⁹ delectat̃. Jõ dicit Bene. in epla ad Lucil̃. Nemo eſt dignus deo niſi ꝗ opes ꝓtẽpſerit. Tertium eſt ẏtutũ decoratio qđ innuit̃ ibi. Circũda tibi veſtimentũ tuũ. qz videm⁹ q arbor qñ circũligat̃ ⁊ a ſuperfluis ramis abſcindit̃. tũc fructibus decorat̃. Sic etiam homo debet fructibus ẏtutũ exornari. nec ſufficit ei ſi vult eẽ verus penitens a voluptatib⁹ carnis ⁊ mõi exui. ſed etiam debet ẏtutibus indui. Quia dic̃ Gregorius in omel̃. Et habet̃ tranſumptiue in canone. xxij. q. v. c. de forma Nõ ſufficit mala nõ facere niſi quis bonis operib⁹ ſtudeat inſudare. Jdeo cõſulit̃ penitentib⁹ Eſa. j. Quieſcite puerſe agere. diſcite bñ facere. Quartũ eſt dñi imitatio. ⁊ hoc tangit̃ ibi. Seqre me. qđ exponens Greg⁹. in omel̃. Relinqmus noſmetipoſ penitẽdo. ⁊ cõtendo pccata nr̃a deſinam⁹ tales eſſe ꝗles fuimus. ⁊ nos faciam⁹ ꝑ penitentiam vt mereamur ꝑmanere mũdi coram deo. ꝗles ꝑ gr̃az ꝺi i ſacro facti ſum⁹ baptiſmo Qui eſt ſuꝑbus deſinat malã ſuꝑbiã ⁊ ſit humil⁹ ꝓpter deũ. Si luxurioſus imitet̃ ꝓtinẽtẽ vitam. ſi auarus quiſq; ambire deſinat. ⁊ humilitatez diſcat ⁊c̃.

Sermo de ſancto Bonato martyre.

Magna eſt gloria eius in ſalutari tuo gl̃am ⁊ magnum decorem ⁊c̃. Jta ſcribit̃ ps̃. xx. Principes ſeculares domiq; terreſtres in curijs ſuis ſolẽt habere fortes milites. qui ſe exponũt mori ꝑ ipis ⁊ qui ſunt intelligẽtes de cura dometica. ſm illud ℙrouֳ. xvij. Accept⁹ eſt regi miniſter intelligens. Sil̃r etiã illud ℙrouer. xxij. Vidiſti virũ velocẽ in ope ſuo. coram regib⁹ ſtabit. nec erit ante ignobiles. qz illos ſic intelligẽtes. eos diligũt. ⁊ interdũ magnis honorat dignitatibus ⁊ honore. Quod figuratũ eſt de rege ℙpharaone. vbi legit̃ Genֳ. xlj. ꝙ nouit Joſeph virũ intelligentẽ eo ꝙ ſibi ſapienẽ viſum ſomnũ expoſuiſſet magno honore ipm honorauit. Accepit em̃ annulũ de manu ſua ⁊ tradidit ei. ⁊ veſtiuit eũ ſtola biſſina. ⁊ fecit eum aſcẽdere currũ ſuum ⁊ añ eum clamare ꝓconẽ vt omnes ante eũ genu flecterẽt. ⁊ honorẽ exhiberẽt. Moraliter xp̃s eſt ꝓnceps pacis. ⁊ dñs nõ ſolum terre ſed omniũ que in ea ſunt. iuxta illud ps̃. xxiij. Domi eſt terra ⁊ plenitudo eius. hic habuit in ſua curia. ſ. eccl̃a militãte fortes milites. vt fuit Georgius Laurenti⁹ Vincentius. q̃ fortiter ꝑ fide xp̃i domi ſui pugnauerũt. quorum ꝓcipuus fuit bt̃us Bonatus noſter patronus. quia de eius fortitudine canit eccl̃a. Miles dei ſe ẏtute cingens fortitudis ſupat pẽas pugnat tute ſpe beatitudis. Nam ꝑ xp̃o morti ſe expoſuit. vt de ipo exponi põt illud ij. Macchab. vj. Jſte gl̃oſam mortẽ magis q̃ odibl̃em vitã amplectens volũtarie ꝑibat ad ſuppliciũ. Jdeo ipm xp̃us multum honorauit. in hoc ꝙ fecit ipm patronum huius dioceſis Biſnẽſis Et nunc in celis ſuper omnia bona tanquaz intelligentem militem collocauit. vt habet̃ in ẏ-

dis premissis. In quibus a duobus cõmẽdat. Primo ab eminẽtia dignitatis. Secũdo ab excellentia sanctitatis. Circa quod notandũ gl'a est triplex quantũ ad ꝓpositũ. temporal'. spũalis ⁊ eternalis. harũ posuit dñs qualibet super beatũ Bonatũ. Sico ꝓmo q posuit sup ipsum gl'am tempalem. ⁊ hec fuit quadruplex. Pria fuit alta pontificalis potẽtia. qua fuit ornatus glorioſe. ⁊ bñ dicit alta. quia excedit omniũ regũ potentiã. vt dicit in can. xxvj. di. c. deinde. Sicut auri fulgor ꝑualet metallo plumbo. sic pontificalis dignitas ꝑualet regum diademati Sed tamẽ de hac gl'a se nõ extollebat. Quia legit illud dictum sapientis. Rectorẽ te posuerũt. noli extolli. esto in illis quasi vn' ex ipis. curaz illorũ habe. vt leteris ꝓpter illos. vt ornamentum accipias gratie coronã. Ecci. xxxij. Sz tales heu nunc nõ sunt sacerdotes qual' fuit beatus Bonatus. q̃ hoc donum cũ magno timore accepit. sed letanter nũc ad potentias ascendũt ⁊ in eis supbi existunt. Bẽ quibus dicit hiero. sup Ezech. libro. ij. Grandis dignitas sacerdotum. sed grandis ruina si letanť ad glorie ascẽsum. sed timeam' lapsum. non solum ꝓ nostris delictis reddemus ratõnem. sed ꝓ omniũ peccatis quorũ vtimur bonis. ⁊ nequaq̃ sum' de eorũ salute solliciti. Hec ille. Tales sunt mõ domini seculares q̃ in alta sua potẽtia gloriant. si miles leoni. Be quo dicit Isido. li. xij. q valõ glorioſus in potẽtia sua incedit vt rex. ⁊ dum a canibus agitať se nõ abscondit. sed in campuz vadit se ꝓparans. Cum aũt vana potentia non aduertit foueã paratam in eã ruit. de qua cum exire nõ possit colla cathenis submittit. Et sequiť q gloriatio sua sibi obfuit. Ita dũ illi viuunt glorioſi apparent. sed tandẽ ad foueã gehennalem cadũt. non solum cathenis ferreis. sed ignibus colla submittũt. Tunc verificabiť in eis illud Sap. vj. Potentes potenť tormẽta patientur. Sic mihi. vbi est vana potẽtia Juliani. qui solus ꝓmũ imperũ obtinuit. a q̃ omnes cesares sunt vocati. Cito perijt a romanis q̃ gladio interijt. vt legiť in cronicis. Ubi est ampla potẽtia Alexandri magni. qui dominator mũdi vocabať. velociť vt fenũ exaruit Nã duodeciz annis regnauit. vt habeť. j. Mach. j. Et de ipo ⁊ de cõsimilibus dici potest. Lecid erunt in ꝓfundum vt lapides. quis scit si dať eis requies. Ideo cõsulit dñs p hieremiã prophetam eiusdẽ. ix. Non gloriet fortis in fortitudine sua. Secũda gloria fuit sapiẽtia qua fuit ꝓditus sanctus Bonatus. vt dicere potuit illũ Sap. vij. Sapientiã sine fictõne didici a deo ⁊ sine cõuitio. ⁊ honestatẽ eius nõ abscondo Ip se eñ didicit sapientiã cum Juliano imperatore. Ideo dicit. Sapiẽtiã didici. s. a deo. Quia dicitur Ecci. j. Omis sapiẽtia a dño deo est. et cuz illo fuit sem. ⁊ est añ euũ. Illã autem sapiẽtiam ⁊ scientiã cõmunicauit p ꝓdicatoz. quia noverat dictum sapiẽtis. Sapiẽtia abscõdita ⁊ thesaurus abscondit' que vtilitas in vtriscz. quasi diceret nulla. Ecci. xlj. Sed sic nõ faciũt moderni sapiẽtes. qui sapiẽtiã suã nõ cõmunicant sed de ipa quasi de p se gloriank. Contra quos dicit apiꝰ. j. Chor. iiij. Quid habes quod nõ accepisti? Quid gloriaris q̃si nõ accepis. Et tales antiqui philosophi fuerũt qui de sua sapia gl'az quesierũt. dicẽte apostolo ad Ro j. Dixerunt se esse sapiẽtes. stulti facti sunt ⁊ euanueŕt in cogitatõnib' suis. Ubi est nunc sapientia salomonis totaliť euanuit. Sicut legiť q̃ cuidaz discipulo apparuit dicẽs q nihil ampli' sciret nisi penã sentiret. q̃ sm sententiã sapiẽtis Nõ est sapiẽtia nec scientia apud inferos. Eccẽs. ix. Nõ glorieť sapiẽs in sapientia sua. Tertia gl'a fuit rerũ opulẽtia qua erat dotat'. q̃ patť suus crediť fuisse diues roman' quẽ julian' auarus vt diuitias suas sumeret interfecit. Jste autem btũs Bonatus filius ei' relinquẽs diuitias ad aretinã fugit ciuitatẽ. q̃ didicerat in schol' ⁊ legerat illud dictũ sapiẽtis Catonis. Despice diuitias si vis esse beat'. Sed btũs ille donatus paucos habet in illo imitatores. sed glorianť i opulẽtia sua. Juxta illud pñ. xlviij. In multitudine diuitiarũ suarũ gl'anť. qualis fuit Ezechias rex hierl'm q̃ nuncijs regis babylonis ad se venientib' in magn̄ gl'a ostẽdit oẽs thezauros suos gl'ando. Sed quid ex hoc euenit. venit idez rex babylonie beridach ⁊ abstulit oẽm thezaurum Ezechie ⁊ filiũ suũ viuctũ pduxit in babylonem. vt impleret ꝓphetia Esaie qui dixit ad ezechiã. Ecce dies veniũt ⁊ auferunť omia q̃ i domo tua sunt. iij. Regũ. xx. Quid etiã ꝓfuit diuiti epulon qui tot diuitias habuit. quotti / die comedit splendidẽ in aureis ⁊ argẽteis vasis. ⁊ in nullo sibi ꝓfuerũt nisi q in inferno sepultus est. Lu. xvj. Mortu' est aũt diues ⁊ sepultus est in inferno. Quid ꝓfuit Salomoni q̃ collegit aurũ q̃si auricalcũ. ⁊ vt plumbuz cõpleuit argentũ. nisi q fuerũt sibi he diuitie cã luxurie ⁊ idolatrie. Quia dr Ecci. xlviij. q̃ h̃ inclauit femora sua mulierib'. ⁊ dedit maculã i gl'az suã. Jõ de diuitijs nõ est gl'andũ. sm illũ hiere. ix. Non gl'eť diues in diuitijs. Quarta gl'a fuit in exteriori apparẽtia. q̃ vestib' pontificalibus fuit decenť ornat'. ita vt dici põt illud pñ. viij. Gl'a ⁊ ho. coro. eũ dñe. sed in illa potẽtia nõ est gloriatus. Quia sciuit spũm sanctũ dicẽtem. In vestitu ne glorieris vnq̃. Ecci. ix. Cõtra q̃õ m'ti fecerũt ⁊ faciũt ⁊ gl'ati sunt ꝺ veste exteriori. Sicut refert Ain. li. x. in spe. hiſ. de Nerone q̃ vnã vestẽ nũq̃ bis induebat. etiam idẽ aureis retib' piscabať. Sz q̃d ꝓfuit ei illa aurea piscatio. q̃ nũc apõ inferos in auro liquc

facto ⁊ fetido penas luit. Sicut hoca q̃daz visum fuit. vt hr̃ in tragedijs Senece. Illa q̃tuor p̃dicta pontifical' potẽtia. alta sapia. reruz opulentia. ⁊ exterior apparentia. mlt̃os heu nimis extulerũt. ⁊ tãdẽ in ꝓfundũ dimerserunt. Nec ab ill' honorib⁹ pauci manẽt viui vita gl'e. sz moriunt morte culpe. Jõ assimilant mari mortuo in cui⁹ ripa ꝑm Jsiõ. li. xv. crescũt poma virentia ⁊ educta desideriũ gignũt. q̃ si carpũt resoluunt in cinerẽ fumũq; exalãt. Jn ꝺ mari nihil manet viuũ neq; pisces neq; aues. neq; vagia patit. qz oia vita carẽtia in eo in ꝓfundum dimergũt. Jn eo lucerna in q̃ fuit accẽsum lumen supnatat. dimergit aũt stari si lumẽ extinguit. Quid ꝑ ꝺ mare apti⁹ q̃ gl'a mõi q̃ ꝙsistit in his q̃tuor p̃dictis designat. qz in gl'a mũdi semp est amaritudo. Juxt illud Bern̄. in ꝑmõe. Nam in honore sine dolore nũq; in ꝑlatõe q̃s esse põt sine tribulatõe. Et q̃uis vid⁹ pducẽ fruct⁹ delectabiles. ad vltimũ tñ erunt q̃si cinis ⁊ stercus. Jux illud Job. xiiij. Gl'a viri pct̃or̃ est stercus ⁊ ꝛmis hodie est ⁊ cras nõ inuenit. Jn ꝺ mari nihil remanet viuũ vt dictũ est vita gr̃e. qz mlti ꝓclitant. Jõ dicit Sene. in epl'a ad lucillum Tu honorẽ mũdanũ vt mort̃ pl'agiũ sp fuge. nulli em̄ vnq; credũt solium honoris ascendisse q̃n in fine cõprobent q̃uit corruisse. hec ille. Qz tales extinguũt in se lumẽ intellect⁹ qõ de⁹ aie infudit. vt hr̃. iij. Regum. de salo. Quia nõ intelligũt fallaciã gl'e vl' honoris. iõ submergunt Sz q̃ ꝺz in se accensum lumẽ intellect⁹. iste supnatat. qz spernit gl'am mũdi q̃tũ põt. sicut fecit b. Bonat⁹. iõ nõ fuit submersus. Scõa gl'a est spũal' q̃ est hois interioris sicut p̃cedens fuit exterioris. Et ꝙsistit etiã in q̃tuor. ꝓrio in cõscie puritate. nõne pulcrũ est aurũ. Est em̄ aurũ vt lux gl'osa inq̃tũ est diuisuz a tenebr̃. sic aia ẽ in mlta leticia ⁊ gl'a plena cũ est diuisa ab omi culpa. ⁊ nullo mõ pmixta. ꝑm qõ dr̃ ꝓuerb̃. lj. Secura mẽs q̃si iuge ꝙuiuiũ. ꝺ est q̃ deleitabl'r viuit sicut hoies in cõuiuio. Et ibidẽ coꝛ iquit gaudẽs bone ꝙscie. Cui apl's ꝙsonat. ij. Cor̃. j. Gl'a hec est nr̃e ꝙscie testimoniũ. Scõo cõsistit in recta aie volũtate. qz coꝛ est oim mẽbrorũz p̃mũ motusq; ⁊ ceteris mẽbr̃ vite impensiuuz. si fuerit rectũ nihil erit in corpe tortuosum. Sic etiã ex pte aie cũ volũtas in reg̃ aime domiet. si fuerit recta. recta erũt ⁊ ceꝛa. iõ dig̃ gl'a dñte. ps̃. xxxj. Letami in dño ⁊ ex. iu. ⁊ glo. om. re. c. Tertio ꝙsistit in mẽtis carnisq; integritate magnãq; gl'am inauditãq; leticiã generat in aima vtriusq; hois mũdicia. Quarto cõsistit in cog̃/scẽdo ꝓpam vilitatẽ. ex q̃. s. materia generatur q̃ cibo in vẽtre. s. nutrit. cũ q̃ veste in mõm nascit. ⁊ inde exit. Et hec cog̃uit Jnno. pa. ⁊ iõ dicit de vil'. hu. ꝺi. li. j. c. j. Quis det ocul' meis fontẽ lachrymaꝝ vt fleã miserabilẽ ꝺitõis i gressuz. ⁊ dãnabilẽ hũane dissolutõis egressuz culpabl'ez hũane ꝙsatõis ꝓgressum. Jsta gl'a fuit. b. Bonat⁹ oꝛnat⁹. nã habuit ꝙsciaz puraz nõ sord̃e peccatoꝝ maculatã. Jõ põt dicẽ illud ps̃. xvij. Secõm puritatẽ m. m. re. mi. qz c. v. d. Habuit coꝛpis integritatez. vt ei cõpetit illud Esa. xxxv. Gl'a libani data est ei. Liban⁹ cãdidatio interp̃tat ⁊ significat mentis carnisq; sue mundiciã. Tertia gl'a est el'nal' q̃ est oim nr̃m finis desideriorũ. ⁊ cõsistit etiã in q̃tuor. ꝙrio in sanctoꝝ societate. Quid em̄ dulci⁹ q̃ esse in cõsortio tãtorũ sct̃oꝝ cũ xp̃o regnãtiũ. O mira societas ⁊ p̃dulc] ex societate suauitas videẽ tot sãctos q̃ sunt reges purpura vestiti. diademate coꝛonati. sup hũc solẽ oib⁹ bonis pleni. de q̃b⁹ dicit ps̃. cxlix. Exultabũt san. in. g. le. in cu. su. Scõo cõsistit in bonorũ oim satietate. In hac em̄ vita sp sciẽtijs ꝓficẽ cupim⁹. ⁊ nunq; q̃ cupim⁹ obtinẽ⁹. qz q̃tũcũq; intelligã⁹ ⁊ ꝓficiam⁹ sp supest qõ q̃ram⁹. Jõ legit in gestis ꝑhorum cũ q̃dã ꝑhs ad mortẽ venisset dixit se dolere q⁹ iã deberet mori cũ iã tũc incipiebat discere. Et ali⁹ iterrogat⁹ vbi esset termin⁹ scie: dixit. vbi est termin⁹ vite. Tãte aũt capacitat] voluntas hũana est vt oib⁹ bonis mũdi satiari non possit Nã tot⁹ mõs Alexãdro nõ suffecit. Nec alicui regũ potuit esse sufficiens qõ possidebat. Ergo q̃ta est illa gl'a q̃ sic intellectũ ꝙsumat. affectuz satiat. vt nihil vltra qõ possideat q̃rat. sed oino ꝙtẽt⁹ existat. ꝑm illud ps̃. xvj. Satiabor cũ apparuerit gl'a tua. Tertio ꝙsistit in oim bonorũ reuelatõe qz nihil boni hoi occultat. vñ debeat esse letus vl' btũs. Quarto hec gl'a ꝙsistit in clara dei visione. Oia em̄ alia mũdi bona oia celestia nõ sufficerẽt nob data nisi diuinã essentiã viderem⁹. Jõ dixit q̃dã ꝑhus q⁹ tã delicata est dei visio totoq; honore dignissima vt q̃cq̃d hr̃i possit. illa nõ habita nõ facit hoiem beatũ sed miserũ. q̃ summe bti erim⁹ q̃n deũ in seipõ videbim⁹. Et hãc gl'az certissime posuit dñs sup famulũ suũ sanctũ Bonatũ. hz em̄ ꝙsortiũ cũ celestib⁹ ciuibus. ⁊ est bonis oib⁹ satiat⁹ nihilq; est qõ sit ei occultũ cũ videt deũ facie ad faciẽ. in q̃ tãq; in speculo clarissimo relucent oia ⁊ apparẽt. Jõo ꝙuenient assumptũ est ꝓ festo ipius ꝺ verbuz.

Magna est gl'a eius in salutari tuo.

Sermo ꝓmus de sancto Laurentio.

Videbo ⁊ videbo visionem hanc quare nõ cõburat rubus. Exodi. iij. ꝙlinius in spe. naturali. x. li. c. xvij. dicit. Salamandra est serpens q̃ sola ꝙtra incẽdia repugnat sola int̃ alia aimalia ignem extinguit. ⁊ in igne sine cõsumptione viuit. Et causa huius est mag̃ frigiditas Naz recte sicut glacies in ignem ꝓiecta ipm extiguit Jta hec bestia veniens in ignem ꝓpter sue

frigiditatis rigorē. vt ptz de pelle eiꝰ de q̄ fiunt interdū cingula regū q̄ post longā vetustatem in ignem ꝓiecti nō cōburūt. ſz illeſi purgati extrahūt. De hac etiā lichni fūt in lāpadibus q̄ nullo incēdio cōmburunt. Spūaliꝛ p salamandrā. b. Lau. poſſumꝰ deſigre. qz recte ſic Salamandra apparet ſolū tpe pluuie ⁊ tempeſtatis ſz in tpe deficit ſerenitatꝭ. Ita. be. Lau. tpe pſecutōis martyrū noluit occultari. qz cū Sixtus papa ad paſſionē duceret apparuit Laurētius clamās. Quo pgrederꝭ pr̄ ſine filio. q. d. Paratus ſum tecū mori o pr̄ non me derelinq̄s. Iſte ſanctꝰ martyr poſitꝰ in ignē illeſus in mēte permāſit. ⁊ frigidate ſue caſtitatꝭ p ignē diuie charitatis materialē ignē extinxit. Ad̄ declarat. b. amb. in ſmōe de hac feſtiuitate dicēs. Quāuis rex impiꝰ ligā ſubiiceret vt incēdia maiora incēderet. tñ ſanctꝰ Lau. fidei calore accēſus ñ ſenſit. Et dū xp̄i p̄cepta cogitat. frigidū eſt illi oē qđ patit. Et ſbdit. Laurētiꝰ in craticula flāmarum igne torqueꝝ ardebat extrinſecꝰ tyrāni ſeuientis incēdijs. Ez maiorē illū intrinſecus xp̄i amorꝭ flāma torq̄bat. Nec pōt i viſceribꝰ igniū tormēta ſentire q̄ in ſenſibꝰ gaudiū refrigerium poſſidebat. hec ille. Ecce quō hec ſalamandra b. Lau. in ignē ꝓiectꝰ incendijs illiꝰ repugnauit. nec cōbuſtꝰ fuit. qđ innuit in ꝓbis p̄miſſis vbi cōpaꝝ rubo incōbuſto. In q̄bꝰ a tribꝰ p̄ncipaliter cōmendaꝝ. ꝓpio q̄tū ad meritū qđ habuit ꝺ tangit in rubo. Scđo q̄tū ad tormētū qđ ſuſtinuit ꝺ tangit in incēdio. Tertō quō p̄ualuit ꝺ tangit in miraculo. De p̄mo eſt notandū ſm Iſi. li. xvij. Rubꝰ eſt dēſitas ſpinarū ⁊ aliorū fruticū aculeos habentiū ⁊ acrit̄ pūgit. Et per hūc ſignificaꝝ. b. Lau. q̄ fuit plenꝰ aculeis paſſionū. ſm qđ dicit amb. in ſ. ho. Nō ei fratres b. Laurētiꝰ breui ſimpliciq̄ paſſiōe ꝓimit̄. naz q̄ gladio pcutit̄ ſeꝝ mozit̄. q̄ in flammaꝝ camio mergit̄ vno impetu liberaꝝ. h aūt lōga ⁊ multiplici pena cruciaꝝ. Et ſubdit. Legimꝰ btōs pueros in penaꝝ ſuaꝝ flāmis deambulaſſe ⁊ igneos globos pedib⁹ ꝓculcaſſe. vñ ⁊. b. lau. nō minoꝛi gl'a p̄ferēdus eſt. Siq̄dē illi in penaꝝ ſuaꝝ flāma ambulāt ꝺ in ipo ſupplicij igne recūbit. Illi veſtigijs pedū ꝓculcāt incēdia. iſte lateruz ſuoꝝ incēdia diffuſiōe reſtrinxit. illi ſtātes i penis eleuatis manib⁹ oꝛabāt ad dñm. iſte pſtratus in ſua pena toto coꝛpe dñm depcatur. hec amb. Vide q̄ plenꝰ aculeis paſſionū fuit btūs Lau. recte ſicut plenꝰ ſtimul'eſt rubꝰ pūgētib⁹. Et eſt ſciendū q̄ rubꝰ hz pl'es ꝓpetates q̄ merito. b. lau. pñt appꝛoꝑari. ꝓximo rubus eſt ſicc⁹ ⁊ frigidus a natura. q̄ eſt frigidus patz ex ꝺ q̄ hoies tpe eſtiuo ꝓpter refrigeriū declināt ſeu ſe ponūt infra rubū. Ita. b. lau. fuit frigidꝰ ab eſtu ꝓcupie ⁊ libidis. Iō ſignificaꝝ p rubuz ardentē. ſz nō cōbuſtū. de q̄ legit Exoꝺ. iij. Q̄ moyſes paſcēs oues ietro ſoceri ſui ſacerdotis madian. cū minaſſet gregē ad interioꝛa deſerti apparuit ei angelꝰ in pſona dñi in flāma ignis. ⁊ vidit q̄ rubꝰ ardebat ſz non cōburebaꝝ. Hec fuit figura q̄ q̄uis. be. lau. arderet igne ꝓcupie male carnaꝝ. tñ nō cōburebaꝝ. Ez intꝰ frigidus fuit ab omi luxuria. ſm illō Job. xxxiij. Mūdus ſuz ego. ſ. a vitijs carnis ⁊ abſq̄ delicto immaculatꝰ ⁊ ini. nō eſt in me. Iō pōt dicere illud Ecci. xlj. In medio ignis. ſ. ꝓcupie luxurie nō ſuz eſtuat⁹. Fuit em̄ i medio ignis ſic adoleſcēs in q̄bꝰ adhuc eſtuat ignis luxurie ſz tñ ptrāſijt i ustus. Sicut de ꝺ dicit maximꝰ in ſ. pñtis diei Ecce. b. lau. tranſit p ignē nō quo inhoꝛruit ad uſtus. ſed effulſit illuminatꝰ. arſit ne arderet. ne vereꝝ vſtus eſt. hec ille. Et illō fuit magne gr̄e ⁊ virtutis eſſe in igne ꝓcupie. ⁊ nō cōburi. Quia dicit amb. li. de interpellatōe Job. c. vij. In pncipio adoleſcētia magꝭ ad vitia. ſ. carnalia lubca eſſe cōſueuit. qz puericia hz innocentiā. ſenectus pꝛudentiā Ez adoleſcētia ſola inualida viribꝰ. infirma ꝓſilijs. vitia colēs ⁊ illecebrꝭ dedita. Sic ꝺ videmꝰ de adoleſcētibꝰ modernis q̄ ſe exponūt diuſis fornicationū generibꝰ dñtes ſicut ait augꝰ. in ſ. de vita familiarꝭ ex̄nearum mlex̄. Adoleſcēs ſuz iō faciā qđ delectat. pꝰea pniaz agā. Ez illō eſt ſil'e. q̄ſi vnꝰ dicat. pcutiā me gladio crudeli vulnē. ⁊ pꝰea vadā ad medicū. ⁊ neſcit q̄ vniꝰ hoze pūcto vulnꝰ accipiꝭ. ſz pꝰ lōga tpa ad ſanitatē pſtinā vix reuocaꝝ. hec augꝰ. Ez ſic nō fecit. b. lau. ſz habuit ꝓpetates bonoꝝ adoleſcentū timoꝛē dei hñtiū. De q̄bꝰ dic̄. b. amb. li. de offi. c. xix. Eſt em̄ bonoꝝ adoleſcētū timoꝛē dei hr̄e. pentibꝰ referre honorē. exhibere ſe moꝛibus. caſtitatem non aſpernari. hūilitatē diligē. Scđo rubꝰ eſt cōis omibus ois em̄ hō q̄ voluerit ad ipm accedit ⁊ colligit nec vlli colligē inhibeꝝ. Ita. be. lau. fuit cōis dādo oib⁹ hoib⁹ elemoſynā ſm qđ dic̄ pſ. cxj. Diſpſit de. p. ſ. indifferenꝫ oibus indigentibꝰ. iō iuſticia eiꝰ m. in ſe. ſe. Sup ꝺ dic̄ Maximꝰ. Quō nō hmōi in eternū mānet iuſticia quā non ſolū ſācto ipleuit ope ⁊ gl'oſiſſimo martyrio cōſecuit. ſz ⁊ el'ynaꝝ largitōe tā i vita q̄ pꝰ mortē ꝺcorauit Iō refert Gre. turonēſis exēplū. Cū q̄dā ſacerdos quandā eccl'am ſancti Lau. repararet. ⁊ trabs q̄dā nimiū breuis eſſet. rogauit be. Lau. vt q̄ paupes foueret. ſue inopie ſubueniret. qđ cū rogaſſet ſubexcreuit. vt pſ ñ modica ſupabūdaret. quā ptē minutati ſacerdos incidit. ⁊ mō mlt̄as infirmitates ſanauit. Sic nos ab eo diſcā⁹ ⁊ indigētib⁹ ſubueniam⁹. Iō docz b. hiero. in epl'a q̄dā. Sine diſcretōe oib⁹ indigētib⁹ tribuas nō q̄ras cui. q̄re. ſz q̄buſcūq̄ i q̄cūq̄ nēcitate poteꝭ. ſuccurre. Et ꝺ p̄ncipaliꝭ ſacerdotes opulēti qz eoꝝ bōa ſūt paupex Teſte hier̄. ꝺ vita cle. Dis poſſeſſio ſacerdotū itellige

Sermo

quã hãt ab ituitu eccl'e. elemosyna est pauperũ hoi.n. Et si q̃d vltra necessitatẽ vite possederit nec in elemosynã pauperũ erogauerint furtũ ⁊ sacrilegiũ exist̃it. Teste deo. Hz lb̃ pauci animaduertũt sacerdotes nã quorũ dom⁹ deberent esse cões paupiũ⁹. vt hr̃. xxj. q. j. c. si cupis. q̃ ⁊ patẽ debẽt oĩb⁹ pegrinis ⁊ hospitib⁹. sicut hr̃ xlij. di. Quiescam⁹. nũc stant cõit̃ clause ⁊ nulli pauperi patẽt ⁊ raro de ill' buccella fit pais ejecta. Jõ talib⁹ spẽal'r dicet xp̃s in districto examine. Esuriui ⁊ nõ dedistis mihi mãducare ⁊c Mat. xxv. Tertio rub⁹ est breuis statur̃e. non em̃ crescit in altũ sic̃ alie arbores qõ ꝓuenit ex siccitate quã in se hz. qõ siccũ ꝓsumit humiduz si aliqõ est. ⁊ nõ sinit in altũ rubũ eleuari. Hz naturales Jta. b. Lau. fuit breuis lb̃ est humil'. qz sciuit se in sua hũilitate sublimari. Fuit em̃ archidiacon⁹ sedis ap'lice post quẽ vt aiũt i romana sede ali⁹ nõ surrexit. sz de lb̃ se non extulit sic̃ nũc q̃dã de suis dignitatib⁹ se iactãt ⁊ extollũt qz nouerat q̃ arbores alte ꝑm ꝓli. in spẽc. na. citius eraleseũt qõ fit ppt̃ elongatõz humoris quẽ difficulter pñt attrahẽ. Jta est de alt⁹ ⁊ superb̃ honoꝛib⁹. Jõ ꝑm amb. in ꝑmõe q̃ incipit libẽt vob p̃dicarem. cõpat ipm̃ gno sinapis qõ est modicũ. cũ dicit. Btm̃ Lau. grano sinapis possum⁹ cõpare q̃ diũlis attrit⁹ passiõibus per totum orbem gratia sui meruit fragrare mysterij. q̃ antea cõstitut⁹ in corpe erat hũil'. egrot⁹ ⁊ vil'. hec amb. Sed ecõtra q̃ volũt in altuz extolli g̃uius ruunt. sicut ⁊ audiuim⁹ a p̃rib⁹ nostris qõ vtiq̃ non sine mag̃ tremore recolo. sed m'to tumore cõfiteor ꝑus ascendẽ vsq̃ ad celos ⁊ inter sidera nidũ suũ collocasse postmodum aũt cecidisse vsq̃ ad abyssos ⁊ alas eoꝛ ifernũ rapuisse. vidim⁹ stellas cecidisse de celo vsq̃ impetu ferientis caude draconis ⁊ eos q̃ iacebãt in t̃re puluẽ a facie subleuãtis man⁹ celos ascẽdisse. q̃re aũt illa oĩa. qz in mõtẽ ascenderẽt i quẽ ascẽdit diabol⁹. hec ille. Jõ. b. Lau. noluit cuz alijs in altũ crescẽ. sz in tabe hũili decliu⁹ pmanere. Et lb̃ quo ad p̃mũ. Quãtũ ad scõm cõmẽdat̃ quo ad tormẽtũ qõ sustinuit qõ significat̃ i incẽdio. Videm⁹ em̃ natural'r in re p ignẽ accẽsa vt ferro vl' carbone ignito si habuerit aliqõ refrigerãs sic̃ est ros aq̃ pruina. tũc incẽdiũ extinguet̃. Jta. b. lau. q̃ fuit incẽsus igne exteriori habuit triplex refrigeriũ q̃ illõ incẽdiũ extinguebat Primũ fuit desideriũ celesti gl'e qõ prorẽ significat̃. Be q̃ dicit amb. in ꝑmõe añdcõ Jacet añ pedes tyrãni exusta|caro. corpus examie. nihil tñ detrimẽti patit̃'r anim⁹ demorat̃ in cel'. Be lb̃ etiã dic̃. b. aug⁹. in f̃. h⁹ festiuitatis Ardet tot̃ viscerib⁹ fortissimus martyr ⁊ vrit̃ sz regnũ dei ꝓmissaq̃ fideli mẽte ptractans. refrigerio ꝓscie victor exultat. nec penali flex⁹ ẽ incẽdio. cui⁹ in pectore insup̃abil'i spũsscti flamma feruebat. hec ille. Jta ⁊ nos si incendimur flãmis tribulationũ refrigeriũ habeã⁹ cũ. b. Laurẽ. celestis gl'e desideriũ meditãdo. ꝑm Lipa. in li. de moralita. Qual'illic celestiũ voluptas sine timore moriẽdi ⁊ coeẽnitate viuẽdi. q̃ summa ⁊ ꝓpetua felicitas. illic est ap'loꝝ chor⁹ gl'ozus. illic ꝓphetarũ exultantiũ numer⁹. illic innumerabil'i pp'l's ob certamis ⁊ passionis victoriaz ornat⁹. q̃lit̃ illic triũphãtes vgines. ⁊ illic remunerat felicit̃ patiẽtes. Tũc reuera ardoꝛe ⁊ passionẽ ⁊ incendiũ ⁊ tribulatões corꝛpis extiguẽ⁹ ⁊ minus curem⁹. qz ꝑm Deũ. Spes p̃mij solatium est labor. Scõm fuit meditatõ leg| diuie de quo dicit amb. vbi s. Cũ. b. lau. xp̃i p̃cepta cogitat frigidũ est illi oĩ qõ patit̃. Jõ põt deillo exponi illud ps̃. j. In lege dñi fuit vo. e. ⁊ in lege ei⁹ me. die. ac no. Sic debem⁹ nos iugit̃ legem dei cogitare. qz dicit hiero. sup Joh. o. e lia. iij. Nihil est ita t̃rible diabolo e. his q̃ ipo nunc̃ ab eo cogitatõib⁹ vt mẽs diuia cogitans ⁊ huic sp se inijtiens. De lb̃ etiã Hugo sup hiere. Desus mentis rõnal'ille quo diuia p̃cipim⁹ aliqñ ad dñm ꝓfũgendo admittit̃ Tertiũ fuit puritas interne ꝓscie quã habuit. be. lau. hic̃ testat̃ ps̃. xvj. Probasti cor m. ⁊ nõ est inuẽ. i me iniq̃. ⁊ ꝓpter ꝓscie puritatẽ merito in craticula exultauit. qz ꝑm sapientẽ. Nõ est oblectamẽtũ sup cordis gaudiũ. Ecci. iij. Et lb̃ quo ad scõm Quantũ ad tertiũ cõmẽdat̃ quo ad triumphũ q̃ ꝑualuit. Ubi nota q̃ triplicit̃ triũphauit vel ꝑualuit. Prio ꝓtra sensualitatẽ qõ patz ex illo q̃ ꝓtra naturã sensualitat| q̃ naturaliter lesiua horret in ipo incẽdio exultauit. Jõ dixit ad decium q̃ ille essent epule delectables q̃s sp optauerat. Ex quo ptz q̃. b. Lau. ad pfectõz ap'loꝝ puenit q̃ ibãt gaudentes a ꝓspectu ꝓsilij q̃m dignu habiti sunt ⁊c. vt hr̃ Act̃. v. Scõo triũpha uit ꝓtra tortorũ ferocitatẽ. qõ ptz ex his q̃ ipis subijciẽtib⁹ prunas insultauit leuita xp̃i. et de mora q̃ ei⁹ pena nõ acceleret rep̃hẽdit. Jõ potuit dicẽ illud Thren. Hec mihi sit cõsolatio ⁊ affligens me dolor nõ parcat. sciẽs q̃ iuẽ magnitudinẽ doloꝛis crescat magnitudo eẽne exultatiõis. Tertio vicit ꝓtra regiã ptãtem. nã in craticula ferrea posit⁹ ⁊ prunis ardẽtib⁹ suppositus tanc̃ pisc| xp̃o assat⁹ decio insultauit di. Ecce miser assasti vnã partẽ. gyra. i. vte ad aliam et mãduca. Ex p̃dictis ptz q̃ mag̃ erat visio ista. erat q̃dem mag̃ manifeste qz insolita. mag̃ feritate carnificũ ⁊ magna vtilitate. qz in magnum firmamẽtũ fidei nr̃e cedit q̃. b. Laurẽ. ita ardebat exteri⁹ p corꝛpis exustionẽ. q̃ nõ cõbureba tur interius p mentis lesionẽ. sed floruit viridi tate fidei. vt dicere posset cũ psal'. xxvij. Reflo/ ruit caro mea ⁊ ex volũtate mea cõfitebor dño. Et hoc quo ad tertiũ.

Sermo secundus de sancto Laurentio.

LXXXI

Nisi granum frumenti cadens in terrā mortuū fuerit ipm solū mānet. si aūt mor. fu. m. f. af. Joh. xij. Petrus de cref. de rusticorū comodi. ij. dicit. Q loliū nō est bonū in cibū hūanum qz hz vim venenosam q̄ mētē inebriat ⁊ conturbat. Hz tñ hz ꝓtutē vulnez sanatiuā. nā coctuz in cortice radicis ⁊ vulneribꝫ appositū putrefactiones mūdificat atq; sanat. sed triticū est optimum in cibū hoīs. qz laudabilē sanguinē generat ⁊ venenis obuiat ⁊ repugt. Spūaliꝛ p loliū mali intelligunt. qz tales nō cibāt alios exēplo bone vite ⁊ doctrine. Jō p tāto iussi sunt eradicari. Exo. xxij. Maleficos ne patiaris viuē super terrā. Idem iubet. b. Hiero. ⁊ ponit. xxiiij. q. iij. c. Resecāde sunt putride carues ⁊ scabiosa ouis a cauk repellēda ne tota dom⁹ massa corꝓ⁹ ⁊ pecora. ardeat. corrūpat putrescat inteāt. Hz tñ q̄uis nō cibāt bonos. abstergūt tñ ab eis pctōrū putridos morbos inḡtū puniūt eos. p ꝓterea iussit dñs vt viuē ꝑmittāt ⁊ cum bonis ꝓsent. Sm illud Deut. xxiij. Nō abomineris idumeū. qz frat tu⁹ est. nec egyptium qm aduena fuisti in ēra egypti. Nō exponens Nico. de ly. dic. Per egyptiū q̄ interꝓtat tenebrosus significat mal⁹ quē iust⁹ nō dz abomiari. qz fuit aduena in ēra egypti. ꝫ est pctōr. qz iust⁹ et rectus peccauerūt ei. Deut. xxxij. Hz p triticū intelligūt boni q̄ vita ꝙbo ⁊ exēplo pascunt fideles ⁊ venenis resistūt peccatoꝝ. q̄lis fuit. b. Lauren. q̄ ꝙbo ⁊ exēplo xp̄ifideles saginauit ⁊ peccatis decij repugnauit. Jō hic in ꝙbis thematis tritico assimilat. cum dz. Nisi ḡnum frumē. ⁊c̄ In q̄bus duo describūt. Prio mort⁹ ei⁹ necessitas. ibi. Nisi ḡnū fru. Secūdo passiōis vtilitas ibi. Si aūt mor. fue. ⁊c̄. De ꝓmo est notandum sm naturales. si granū tritici aut alteri⁹ frumēti dz ferre fructū necesse est vt a semiatore in terram ꝓiciat in q̄ ꝑbus sbam amittat ⁊ moriat. ⁊ nisi taliꝫ morereꝫ neq; q̄q; fructꝫ multiplicarentur sicut dñs ꝫ in pabola insinuat dicēs. Nisi ḡnū fru. Mystice p granū tritici significat. b. Lauren. multiplici rōe. Prio triticū inter alia frumēta interi⁹ est albissimū. ⁊ illud inter cetera ē optimū ⁊ magis nutritiuū. de illoq; melior farina ad pinsandū panes sit. Ita. b. Lau. fuit albus per virginitatem ⁊ castitatē. Ita vt dicē posset illud Job. iij. Mundā fuaui aiaz meā ab oi ꝓcupiscētia. Uere decuit tāq; ministrū altar⁹ ipm eē p ꝓtinētiā albū. qz dz p Greg⁹. in registro. ⁊ hꝫ i cano. j. q. j. §. Necesse est vt man⁹ sit mūda q̄ diluere sordes curat. ne tacta q̄q; deteri⁹ inq̄net. Hz nūc nō adūtunt mistri altaris ⁊ eccl̄e. Sz (vt Bern. de ꝓcēptu seculi dicit) puritat⁹ auctorez impuro corde ⁊ corꝓe mistrāt. nec verenꝫ stare cū angelū domi q̄ secet eos medios ⁊ dispdat.

Sed oino audēt agni immaculati sacras cōtingere carnes Et intingē in sanguiē saluator⁹ manus nepharias q̄bus pauloan ꝓchdolor meretrices ꝓtractauerūt. Hec ille. Sc̄do granū tritici est maior⁹ nutrimēti si nō fuerit nimis nouū. sed si fuerit nouū est pauci nutrimēti. ⁊ illō si comeditur crudū est inflatiuū ⁊ laterib⁹ dolorem cōmouet. cito etiā conūtiꝫ in putredinē ⁊ aliq̄n lumbrici ⁊ alij ꝙmes ex illo cito generantur. vt dicit Isaac in dietis. Sic. b. Lau. tāq; nobilissimum granū fuit boni nutrimēti mīros paupes pascendo. Sm illud ps. cxj. Dispersit dedit pau. Perpēdit em illud Isi. li. iij. de sum. bo. Hoc tantū hz possessio rerū ꝓsentiū. vt vitā reficiat miserorū. Sicꝛ illud beati Aug⁹. Nihil inuenerūt oēs diuitiarū viri in manib⁹ suis. Elis inq̄t aliq̄d inuenire post mortē in manib⁹ tuis. noli ꝓtēnere vitā mō paupis. recipies manus plenas. Sed sic mō nō faciūt rectores eccl̄arum Sunt em valde parcissimi nutrimēti. paupib⁹ parū vel nūq̄ aliq̄d erogādo. nec hūc gl'osium martyrē imitando. de q̄ canit. Lenita laurēti⁹ bonū opus opatus est q̄ thesauros eccl̄e dedit paupib⁹. Jō de illo dicit amb. li. ij. de officijs. et hꝫ transumptiue in cano xij. q. ij. c. aurū. Aurz hz eccl̄a nō vt seruet. sz vt eroget ⁊ subueniet in necessitatib⁹. q̄d op⁹ est custodire qō nihil adiuuat. O sacerdos nōne dicturus est tibi domi⁹. cur passus es tot inopes fame mori. ⁊ certe habebas aurū vñ mistrasses alimoniā. cur tot captiui i captiuitatē ducti necredempti ab hoste occisi sūt. meli⁹ fūat vt vasa viuētiū fuares q̄ metallorū. hīs nō pōt rñsuz referri. q̄d ei dicēs? Timui ne in tēplo dei ornat⁹ deesset. Respondet. aurz sacra nō q̄rūt neq; auro placāt q̄ auro nō emunt. ornat⁹ sacmēto⁹ redēptio ē captiuorum. Ille thesaur⁹ ver⁹ est dñi q̄ opaꝫ qō sanguis xp̄i opat⁹ ē. ⁊ vere illa vasa sunt ꝓciosa q̄ redimūt aīmas a morte. hec ille. Ad idem dicit. b. Bern. in apologetica. O vanitas vanitatum fulget eccl̄a in parietib⁹. eget in suis pauperib⁹. lapides auro induit. ⁊ suos filios nudos deserit. de sumptib⁹ egenorū fuiꝫ ocul⁹ diuitū. inueniūt curiosi quo delectāt. ⁊ n inueniūt miseri quo sustentēt. Jō dic Hiero ad paulinum. Uerū xp̄i templū aīam credas. illā exorna. illā vesti. illi offer donaria. in illa xp̄m suscipe Que em est vtilitas parietes gēma fulgē. ⁊ christū i paupibus mori fame. q. d. nulla. Tertio ḡnum tritici est interius fuscū p quod significat humilitas beati Lau. qui. be. Sixto in olim tāq; patri humiliꝫ obediuit ⁊ pauperū pedes lauit q̄uis esset archidiacon⁹ rome qō tūc nulli alteri erat ꝓcessum. Jō bñ cōpleuit illō Eccl. iij. Quanto maior es. h. t. i. o. Sup q̄ dic glo. q̄uis humilitas si oim⁹ sit laudabil. maxie tñ i potēnt⁹ ē ꝓdicabil. qz nll'a maior ipm merces corōabit. cui ꝓcordat

Sermo

Bern̄. dicens. Cū oim indifferenť psonarū humilitas sit q̄dam turris a facie inimici. nescio q̄ pacto sit maior in maioribꝫ. clarior in clariorib⁹. Sed sunt q̄dam plati spūales q̄ ꝑm bern̄. de ꝓtemptu seculi. cū militibꝫ supbie vastam ⁊ amplā habēt familiā. ⁊ nobiles apparatus. eq̄rum faleras accipitres ⁊ his similia frequētāt. cū agricol' non laborāt. ⁊ tn̄ eorū ꝓmptuaria ipl ere mandāt cū negociatoribꝫ mare nō peram bulant. ⁊ tn̄ aurū in scrinijs suis ꝓpter iactantiam accumulāt. Sed cū resurgē ceperit hoies vnusq̄sq; in ordine suo vbi putas generatō ista locabiť. Si ad milites forte aduertent. exuffla bunt eos q̄ mīme pīcula ⁊ labores tollerauerť sic agricole sic negociatores. sic singuli a suis arcebunt vtpote qui in labore hoim nō sunt neq; fuerūt. q̄d ḡ restat nisi vt quos ois ordo repellit pariť ⁊ excludit. eū sortianť locū vbi nullus ordo sed sempitern⁹ horror inhabitat. hec ber.

L Quarto granū tritici inter oīa alia frumētorum genera ḡue est. ⁊ p̄cipue q̄d crescit in terra pingui ⁊ putribili crassius est ⁊ pinguius ⁊ p̄derosius atq; nutripilius q̄ aliud q̄d crescit in terra sicca.. Ita. b. Lauren. fuit optimū granū inter alios martyres ⁊ etiā cōfessores. q⁹ semiatus fuit in terrā romanā q̄ fuit pinguissima. sanguine martyrū fecūdata. ⁊ plena pinguedine ḡtiarū ⁊ roze sanctorū in ea occisorū. Jō dicit. b. aug⁹. in ꝑmone. x. huius diei. Jnť laurigeros ꝓfessores. ⁊ quos ad celū ꝓuexit phennis gl'ia triumphorū. b. Lau. veritatis fulgore decor⁹ corusc̄at. qm̄ leuiticā ⁊ candidā ⁊ immortalem sortitus est in passione coronā. Quosdaz igitur sanguis roseus cruentauit. alios flāma tanq; i fornace accendit. Jn his rose⁹ cruor. in ist' purpureus color effulsit. Jnter oēs. b. Laurentius palma vniuersi coloris radiauit. hec ille. Jn q̄bus ꝟbis ptz q⁹. be. Lauren. inter alios martyres tanq; granū p̄ciosissimuz obtinet p̄ncipatū Nō em̄ maiorē penā sustinuitq; alij sancti martyres cum m'lti tantā penā. ⁊ alij maiorē leganť sustinuisse. sed ꝫ fuit ꝓpter sex causas quarum tres ponit Guil'. in ratiōali diuinorū libro. vij. ꝓria ꝓpter passionis locū. q⁹ rome passus est q̄ est caput mūdi ⁊ mať oim eccl'az. ⁊ vbi est sedes apostolica. vt hr̄ in cano. di. xij. Nō decet Tum ꝓpter p̄dicatōis officiū q̄d diligenť adipleuit. Tum ꝓpter laudabilē dispensatōez thesaurorū quos oēs paupibus sapiēter distribuit. Tum ꝓprer autenticū ⁊ approbatū ei⁹ martyriū. q⁹ ⁊ si de alijs maiora tormēta leganť. tn̄ ꝫ autenticū nō habeť. huius aūt passio in eccle sia est valde solēnis ⁊ approbata. Tū ꝓpť grādis dignitatis excellentiā. q⁹ fuit archidiacon⁹ sedis apostolice. Tū ꝓpter seuiciā tormētorum q⁹ ḡuissima ptulit. q⁹ sup crate ferrea assat⁹ fuit Jō inter alios martyres tria hz ꝓuilegia. ꝓrimum q⁹ inť martyres solus hz vigiliā seu ieiuniū. Secūdū in octaua. q⁹ ipe solus cū. b. Stephano hz octauā inť martyres. sicut martinus inť ꝓfessores. Tertiū in regressionib⁹ antipho narū q̄d solus ipe ⁊ paul⁹ hz. ꝓaulus hz ꝓpť excellentiā p̄dicatōis. sed laurenti⁹ ꝓpť excellē tiam passionis. Quinto granū tritici q̄uis ēal D bissimū ⁊ optimū. tn̄ m'tipliciter terit. quia tribulať. ita q⁹ dicať a tritura ꝑm Jsi. lib. xvij. vt sic purissimū in horreo granū recōdať. Deinō etiā cōmolit vel terit vt edať. Cū em̄ coquit ḡ uissimum est ⁊ m'tū inflat ⁊ humorem generat Si aūt assatū fuerit magis nutrit ⁊ vētositatez facit vt dicit Jsaac in dietis. Sic. be. Laureti⁹ q̄uis fuit interi⁹ mūdus in ꝓscia. pur⁹ i corpe. suo. attamē igne assat⁹. q⁹ testať. b. aug⁹. in sermone suo vbi s̄. Laceratos inq̄t art⁹ multa mē borū sectōne cōscisos subiecto igne p̄cepit torreri. vt p crate ferreā q̄ iam de feruore cōtinuo vim in se haberet vrendi. ꝓuersorū alterna mutatione mēborū fieret cruciat⁹ vehementior et pena ꝓductior. De hac pena dicit. b. amb. in ꝑmone h⁹ festi dicēs. Btissimi laurētij martyris cui⁹ natalē hodie celebram⁹ passionē nosse vos credo. Et quantā p̄secutōz ptulerat. dilectōez vr̄am scire nō dubito. Tāta em̄ martyrij gl'a extitit p̄clarus q⁹ passione sua mūdum illustraret vniūsum. Jllumiauit plene mūdū Laurentius eo lumīe quo ipe accēsus est ⁊ flāmis q̄s ipse p tulit oim xp̄ianorū corda calefecit. Sexto gn̄ E tritici vt dicit Jsaac q̄n in ore masticať valz cōtra morsum rabidorū canū. q⁹ exticcat venenuz Ita. b. Lauren. si deuote masticať in ore mētis p dilectōz ad ip̄m ⁊ memoriam habit a morsu rabidorū canū infernaliū. ⁊ extrahit venenum peccatorū q̄d in Henrico impatore demonstrauit. De quo refert Jacob⁹ ianuensis. qui cum obijsset maxia m'titudo demonū añ cellā cuiusdam heremite trāsibat. q̄ apta fenestra interrogauit vltimū q̄ nam essent? ⁊ ille. legio dmonū sumus q̄ ad mortē cesar pperam⁹ si aliq̄d prozpij in eo repire possum⁹. adiurať aūt vt ad se veniret. q̄ rediens dixit. nihil pfecimus q⁹ duz bona ⁊ mala in statera fuissent posita. adustus ille Lauren. ollā aureā immēsi pōderis attulit. ⁊ dum supasse videbamur. illa iactata sup alia plurimū pponderauit. tūc ego irat⁹ manu aurea ollā dirupi. Ollā calicē vocabat. quē dictus cesar onicensi eccle in honorē sancti Laurē. fieri fecerat. ⁊ ip̄m sanctū martyrē in mag̃ deuotione habuerat. Jō. b. aug⁹. in ꝑmōe. x. huius festi dicit. Beatū virū Laurentiū tota deuotōne debem⁹ suscipe. q⁹ p̄ciosum sanguinē suū ꝓpť deū tradidit. ⁊ tam sancte ꝓuersatōis fuit vt coronā martyrij rpe pacis inueniret. hec ille. Jstō nobilissimū gn̄ū. b. Lau. cecidit in ẽrā adūsariorū ⁊ tyrānorū ⁊ auctum est dicēte aug'. vbi s̄.

Deuisti psecutor in martyrē sed auxisti palmā
dū aggeras penā. Mortuꝰ ei ē vt fideles mlti
plicaret. qz ỹm augl. Hec totiꝰ cā passiōis ppē
quā morti est addictꝰ vir sanctꝰ fuit vt exemplo
sui silēs esse ceteros exhortaret. Jō in ỹmōe di
cit amb. Quis eñ velit b exēplo p xp̄o arde
re cū Lau. vt posset cū laurentio coronari. q̄s
v oluerit ad honorē laurentij sustinere penā vi
delicet ignē vt eternū gehenne nō patiat incen
dium. hec amb. Et qz mortuus est mltū fructū
attulit. sicut ptz de Hipolito quē cū omni fami
lia sua credere fecit in deū. z de mltis alijs. Et
sic taliē tribulatus z purgatꝰ ductꝰ est z porta-
tus ab angel'in ḡnarium aule celestis cuz ill' q̄s
conuertit. Jō pōt dicē illud ps. xvj. Probasti
me dñe igne me examinasti. sicut examinat ar
gentū transiui p ignē z aquā z induxisti me in
refrigeriū. vbi ỹm Bern. lib. medita. Pax pie
tas. bonitas. lux. ỹtus. splendor. hōestas. gau
dium. leticia. dulcedo. vita phennis. gl'a. laus
reḡes. amor. z p̄cordia. Et quō ad b refrigeriū
puenerit patz in legenda. vt clare vides.

Sermo tertius de eodem martyre.

Probasti cor meū
z visitasti nocte. igne me examinasti. z
non est inuēta in me iniq̄tas. ps. xvj. Dicūt na
turales q̄ ebur est multū frigide nature. ita q̄
si sup carbonem igneum ponat sua frigiditate
mox extinguit. z ad pbandū ip̄m si sit vex po
nitur ad ignē. z si nō recipit adustionē. bonum
est z verū. Sin aūt. tunc est zophisticatuz. Jta
pōt pbari an pectē sit eburneus. sumat crinis
z pectini supponat. q̄ si crinis nō cōburit. pe-
cten eburneus credit. qz sua resistit frigiditate
calori carbonis ne crinis cōburat. Si aūt com
burit crinis. pecten de ebore nō credat. sed de
ossibus pisciū marinorū. Spūal'r p ebur intelli
gunt oēs xp̄iani q̄ debent esse frigidi ab oi estu
auaricie z mundane p̄cupie. ỹm illud Rabani
sup Mat. O opes maligna auaricia sp bonis
homib' detestāda. Illos siq̄dem hoies probat
deus iactādo in ignē p̄cupie. aut intollerantie.
dicente Jobe. j. Job. v. Totus mōs in maliḡ
positus est. i. in malo igne p̄cupie. Jn b alib cō
burunt in signū q̄ nō sunt veri xp̄iani. Be qui
qus ps. lvij. Supcecidit ignis. s. luxurie. auari
cie sup̄bie z intollerātie. z non viderunt solem
In luxuria cōbustus fuit Salomō. iij. Re. xj.
In auaricia rex magnꝰ alexander. cui totꝰ mū-
dus nō suffecit. sicut legit in hystoria sua. In su
perbia Saul. de quo. j. Re. p totū. In intolerā
tia adhuc multi cōburūt. sicut impatiētes. Sz i
bis ignibus boni z veri xp̄iani nō cōburūt. sz
pbant z purgāt. Jō dicit dauid ps. xvj. Igne
me exami. sicut examinat argentū. ḡre b. certe
iō. qz sciunt illud qō dicit deuotꝰ amandus in
hora. sap̄. li. j. c. iij. Q tanta est p̄eminētia eter-
ne gl'e ad tempales z transitorias tribulatōes
vt diligens p̄spector deberet potiꝰ eligē multis
annis in fornace ignis ardentis velle torq̄ri. q̄s
minimo p̄mio in futuro velle p̄uari. cū labor si-
ue merces sit tibi sine fine. hec ille. Et tal'eburne
us verus xp̄ianus fuit. b. Lau. qui nec igne lu
xurie est exustus. quia credit fuisse ỹgo. nec ig
ne auaricie. qz dispsit thezauros z dedit paupi
bus. nec igne supbie. qz humiliter lauit pedes
pauperū. nec etiā igne intolerātie cōbustus est
qz de eo scriptū est illud Esa. xliij. Cū ambula-
ueris in igne non cōbureris z flāma non consu
met te. qz ego saluator tuus. Jō pōt cōuenient
dicere hec ỹba thematis. Probasti cor meum
z̄c. In q̄bus q̄tuor de ip̄o dicunt. Primum q̄
fuit a deo pbatus. Scdm q̄ fuit a deo visitat'.
Tertū q̄ fuit a deo examinat'. Quartū q̄ fu-
it a deo inuent' immaculat'. De p̄mo notāduz B
Hō patiens pbat iniuria z opprobrio. Sic de
hoc legit in vitaspatrū li. ij. c. viij. de q̄dā disci
pulo q̄ volebat scholas intrare i athenis Erat
aūt q̄dam senex positus añ collegiū q̄ intrantes
pbauit de patiētia. ille q̄ cōuitijs affligebatur.
z q̄ impatiens fuit intrare collegiū mūe est p-
missus. venit ḡ p̄dictus iuuenis ad ostiū quem
vidēs senex ip̄m multū iniuriat' est z opproba
intulit. ille aūt tāq̄ patiēs illa omia nō curauit
sed exorto cachinno risit. ad quē senex. quid est
b qō agis ego te iniurior. z tu rides. Cui iuue-
nis vt q̄d non rideā cū tribus annis mercedem
dederim vt b paterer. sed nūc q̄tis patior. Q̄d
audiēs senex dixit. ingredere ḡ qz dign' es in-
uentus. Ad p̄positū. sic btūs Lau. qz fuit pati
ens agnus q̄ mactat ad edendū. Ideo fuit pro
batus deo p̄mittēte mltis opprobrijs z tormen
tis. mlta em opprobria audiuit. tormēta maxi-
ma sustinuit. z in oibus patiens fuit. Jō figura
bat p Thobiā Tob. ij. vbi legit q̄ Tobias li-
benter sustinuit obcecatōz oculorū z alias pas-
siones. z cū sui eū derideret ait. Nolite ita loq̄.
qz filij sanctorū sumus. z vitā illā expectamus
quā deus daturus est his q̄ fidē suam nūq̄ mu
tant ab eo. Jta. b. Lauren. passus mltitudinez
dolorū tam in ỹbis q̄s in plagis fuit sp patiens
qz sustinuit p vita eterna q̄ non dat impatienti
Teste Origl. q̄ dicit Cuncta que hō passus fu
erit in hac vita. si absq̄ pfecta ferant patientia
a celesti p̄mio sit penitus alienus. Ideo hugo
de claustro aime li. j. laudat beatū Laurentiuz
vltra abraam. qz multa sustinuit. z tñ in omib'
fortis fuit z patiens. dicens. Fortissimꝰ abraaz
b. Lauren. fortior fortissimo Abraam q̄ filium
suū deo obtulit. Laurē. seip̄m p filio deo hic
ignem parat. colligit filiū. gladiū euaginat. sed
angeluz audit p̄hibentē ne p̄ficiat. Ille ad ignē
positus xp̄m p̄dicat carnifices q̄ vrgentes car-

R

bones mīstrabant ꝙbis non exasperat Abraā qz obediens fuit filiū recepit incolumē. Ille ḋa patiēt pseuerat in tormētis a dei filio suscipit in salutē. Hec hugo. Ideo dixit Gras ago tibi
C dñe qz ianuas tuas ingredi merui. Scdo hō sapiēs ꝓbatur argumēto sicut scholar sapiēs in schol quem volēs ꝓbare mgr ꝓponit sibi argumentū arduū. qđ si scholaris debite expedierit z soluerit sapiens reputat. z tal nōnū cū in locatum exaltatur. Sicut etiā legit Dañ. v. Qz rex balthasar volēs ꝓbare sapientiā daniel ꝓpposuit sibi obscurū argumentū qđ fuit mane thetel phares. Ille aūt sapiēt exposuit z dissoluit vt ōz ibidem. Jō exaltauit eū induens eū purpura z torquem auream collo eius circūdedit. Sic. b. Lau. ꝓbatus est z sapiens inuent est. Nam tyrāno obijcienti sapiēs dabat respōsum Nā cū thezauros peteret ille colligens pauperes dixit. Ecce isti sunt thesauri eterni q̄ nunq̄ minuunt. sed crescūt. q̄ in singul diſpgunt et i oibus inueniunt. horū em man thesauros i celum deportauerūt. Pulchra z sapiēs respōsio ꝓquā ostendit q̄ spūalia bona alijs cōmunicata nō minuunt ſz crescūt. Quō aūt pñt ad inui
B cem cōicari bona spūalia ostēdit. be. aug. li. v. ome. dicēs. Lōgaude illi cui deus aliquā grāz dedit. z potes in illo qđ in te nō potes. Ille forte hz ꝙginitatē ama illā z tua est. tu habes maiorem patiam. diligat te z sua est. Ille pōt satis vigilare. si nō inuides tuū est studiū. Tu forte potes ampli ieiunare. suū est si amet te. ℔ ideo qz in illo tu es ꝓpetatem hñs. sed p charitatem tu es. hec ille. Ostēdit etiā in hac sapiēti respōsione q̄ bona tpalia donata paupib augent. sed ꝙuata minuū. ℟ Nō testat etiā Joh. Cryſ. Qui collocat thesauros suos in mūdo non habet qđ sperat in celo. nec respiceret celū si nihil in eo haberet repositū. q̄d ꝓ aīa tua fecer tuuz est. qđ aūt relinq̄s amittis. z subdit. Que stulticia est ibi thesauros reponē vñ exitur es. et illic nō pmittere quo itur es. Illic ſbam tuā colloca. vbi est tua patria. hec Cryſ. Facere em oportet ſm exemplū cuiusdā regis. De quo refert Barlaā in distinctōib Josaphat. In q̄dā mag̃ ciuitate tal erat consuetudo vt quendā ex neum oi anno in regē eligerēt q̄ faciebat q̄cq̄d volebat z in delitijs viuebat. Lōpleto igit āno ciues in ipm irruebāt. z nudū p totā ciuitatem trahebāt. z tandē in remotā insulā mittebāt. et relegebāt vbi deficiente cibo vl vestitu fame et frigore deficiebat. Quidā aūt sublimat in regē cū consuetudinē ciuium sciret. infinitos thesauros ad insulā trāsmisit vbi post annū in exiliuz relegat. ceris fame deficientib delitijs abūdauit. Et exponit dicēs. Ciuitas hec mūdus est. ciues sunt p̄ncipes tenebraz q̄ nos falsa mūdi delectatōe allicitūt nobisq̄ nō sperātib supuenit mors. z sic nudi trahimur in locū miseriaz vbi nō possum cibū inuenire. Nūc g̃ exq̄ scim cōsuetudinē horū ciuiū. pmittam diuitias ad eternum locū p manus egenoz. sicut fecit. b. Lau. Et ℔ etiā cōsulit saluator Mat. vj. Thezaurizate vob thesauros in celo z̄. Tertio hō forti pbat plio z supplicio. sicut pbat est. be. Job. ciusdē. j. c. cui hostis antiquus sepe mortem minat est. Corp ei gui vlcere vulnerauit. deniq̄ charissimos filios extinguebat. z oia alia bona tpalia auferebat. nec tñ a fortitudie aīmi potuit ipm p hec supplicia removē. Sic. b. Lau. pbatus est z fortis inuent. qz deci omne genꝰ tormētorū sibi minat est. vt ipm exterreret. ni si idol sacrificaret. sed ipe mortē libēt p christo sustinuit. vt vitā inueniret celestē. Et pōt de ipso exponi illud. ij. Macha. vj. Iste glorioſam mortē magis q̄ odibilē vitā āplectēs volūtarie pībat ad suppliciū. Qz ſm Chryſ. Heli est p tpe mori z in eternū viuē q̄ p tpe viuē z ip/petuū mori. Probat est etiā dolore corpis. qz expt est fustes scorpiōes laminas ferreas plūbata. omia genera tormentoz. z tādē craticulā ferreā. Sed quo magis cruciabat in deo magis delectabat dicēs. Infelix has epulas sp optaui. Probat est p subtractōez pris sui charissimi Sixti. post quē clamauit. quo pgrederis sine filio pat. quo sacerdos sancte sine mistro peras. ℔z tñ nō doluit de eius subtractōne. qz sciebat q̄ hunc quē habuit fidelē patrē. habitu rus esset in breui coheredē. Non em fecit ℔ sanctus martyr sicut nūc faciūt hoies q̄ de morte amicorū z parentū flent dolent z tristāt. Lōtra quos ōz p Ciprianū. Et hr in. c. xiiij. q. ij. Qua E q̄ est pposterz. flendū nō est p morte amicoruz z charorū. qz eos nō amittim. Probat etiam est amissione rerū tpalū. qz oia bona eccle que erāt in eius ptāte tyrannus rapuit. sed talem amissionē nō curabat. Legerat em ℔ vbū sapientis Catonis. Ereptis opib nolito timē dolendo. sed potiꝰ gaude z̄. Legerat etiaz exempla phoz antiquorū. de numero quoz vn fuit nomine anaxagoras. de quo refert Endox in gestis phoz z Valeri. Hic cū in Azia ad moduz dies esset oibus derelictis possessionib ob g̃tiam studēdi diutinā pegrinatōz assumpsit. Cū aūt post mlta tpa reūsus esset z possessiones destas videret non tristabat sicut mō nos facim amissis rebus nris in parte vel in toto. sed ait. Ego non essem saluus nisi possessiones iste deperissent. Quia viri pfecti nō curāt de amissione rerū tpalium. scientes q̄ omia cito finiunt. Debis dicit aplꝰ ad Heb. x. Rapinā bonorū vrorum cū gaudio suscepistis. Et ℔ quo ad pmuz Quantū ad scōm ostendit in his ꝙbis q̄ btūs Lau. sit a deo visitat. cū dicit. z visitasti nocte
Circa qđ notandū ſm autorē li. ꝓphetaruz. ix. F

Nox dicta est a nocēdo. qz nocet occūl. Est etiā nox tpus nocentib⁹ aptū. ⁊ peccātibus tollens verecūdiā. Juxta illud Ouiō. de arte. Nox et amoz vinū nihil moderable suadēt. Illa pudo re caret. liber amoz⁊ metu. Et capit hꝫ lib. pba choz vio. Horalit hꝫ p noctē intelligit tribulatō q̄ multotiens nocet bonis q̄ sunt q̄si oculi et lumen aliozū. qz sepe sensualitatē pturbando obscurat. Et hoc testificat eccla sanctozū. sic legit de xpo Mat. xxvj. q̄ cepit instāre tribulatōne sua tristari ⁊ mestus esse dicēs. Tristis est anime mea vsq; ad mortē. Ita etiā pōt dici ō alijs quozum sensualitatē tribulatio mestificat et obscurat. Quia dicit doctoz Amādus li. j. c. xiij. in hoza. sap. Tribulatio cū psens est mesticiaz pstat. cū aūt pterit ⁊ victa fuerit summe letificat bzeuēq; amaritudinē ⁊ longā psolatōez facit. Etiā sicut nox est tps aptū animalib⁹ nocētib⁹. qz tunc lupi intrāt domos villanozū eis damnum inferēdo. Sic⁹ apz intrāt vineas ⁊ agros ⁊ q̄ inueniūt lacerāt. q̄ alias in cauernis de die et antris suis latitāt. vt dicit Greg⁹. Ita in nocte tribulatōis lupini tyrāni etiā apzis crudeliozes plus solito nocēt bonis xp̄ianis ⁊ vineā dñi sācta eccla magis deuastāt. qz hec est hoza eorum sicut xp̄s dixit iudeis ad se nocte venientibus vt eū caperēt. hec est inq̄t hoza vra ⁊ ptās tenebzarū. Lu. xxij. Ita etiā fuit quo ad pōsens qz crudel⁹ inimicus deci⁹ in nocte tribulationis mlt̄ū deuastauit vineā domicā. mlta milia martyrum occidendo. In q̄ q̄dem tribulatōne dñs ipos visitauit diuina cōsolatōe. vt implerēt illud dictū dauidicū. Luz ipo sum in tribulatōe Et hꝫ ostendit hꝫ in suo martyte Laurē. glozioso q̄ dicit. Uisitasti nocte igne. s. tua gl̄osa atq; diuina psolatōe. Et est notandū q̄ in nocte tribulatōnis visitauit deus Laurentiū p q̄tuoz psolatōes quas sibi fecit. de q̄b⁹ dz in ps. cxxxviij Et nox illuminatio mea in delitijs meis. Nox em̄ tunc in delitias ꝟtūt. q̄n tribulatio amoris dulcedine supat. Sicut. b. Lauren. sua tribulatio in dulcedinē ꝟsa fuit q̄n dixit. Uisce miser q̄ tozmenta tua mihi epule sunt. qz ꝟm Aug⁹. Omia seua. omia immania. facilia ⁊ p̄pe nulla facit amoz. Sicut de hꝫ refert Valeri⁹ in poli. li. viij. Q̄ dyogenes phūs tanto amoze ad celestia estuauit q̄ mortē nequiens expectare naturalem. igni se dedit p̄cipitem. sicq; spm̄ p amoris desiderio exalauit. Ita etiā. be. Laurenti⁹ ex magno amoze quē habuit ad p̄mia ēna mlto tpe añ naturalem mortē nō timuit ignis ictendium. Scōa causabat ex securitate gr̄e. secur⁹ em̄ erat q̄ in sua tribulatōe a gr̄a cadere nō poterat. Et hꝫ tangit ibi. qz tenebze nō obscurabūtur a te. Tūc em̄ tenebze nō obscurabunt quando q̄s in tribulatōe positus p pene caligine nō obnubilat. sicut factū est de. b. Lau. Jō potat dicere cū ap̄lo ad Ro. viij. Certus sum q̄ neq; moz⁊ neq; vita ⁊c. Tertia causabat ex serenitate ꝓscie. Ideo subinfert. ⁊ nox sicut dies illuminabit. qz tribulatio luce ꝓscie serenat. Istaz serenitatē ⁊ lucem ꝓscie habuit. b. Laurentius q̄n dixit. mea nox obscurum nō hz. Quarta cōsolatio causabat ex certitudine gl̄e. Ideo subiūgitur. Sicut tenebze eius ita ⁊ lux ei⁹. Tunc em̄ lumen est sicut tenebze q̄n quis recipit multitudinem celestiū gaudiozū ꝟm mlt̄itudinem passionū. Juxta illud ps. cxciij. Scōm mlt̄itudinem dolozum meozū cōsolatōes tue letificauerunt aiam meā. Istā certitudinem celestis gl̄e habuit q̄n dixit. Spās tibi ago dñe. quia ianuas tuas ingredi merui. ⁊ tantū de secūdo.

Sermo quartus de eodem martyre

Igne me examina

sti. ⁊ non est inuenta in me iniqui. ps. vbi supza. Sicut naturales q̄n hō veneno intoxicaret si eius coz extraheret ⁊ in ignē poneretur cōburi non posset. Nō ꝓbat. b. aug⁹. di. Q̄ consuetudo erat antiq̄tus q̄ corda impatoz post mortē igni cōburebant. ⁊ cineres in solem A in loco ponebant. accidit vt q̄daz impatoz moreret cuius coz cū ad ignē positū fuisset non potuit cōcremari. ⁊ mlti sup hꝫ ammirabāt. ⁊ oēs mgros ⁊ sapientes illius puincie vocauerunt. ⁊ ab eis causam q̄sierūt. Tandē inuenerūt causam naturalē. ⁊ dixerūt q̄ impatoz essz veneno intoxicatus. ⁊ ꝓpter venenū nō posset coz illi⁹ cōburi. Tunc extrahentes coz de igne. venenū fugauerūt. ⁊ iterū ad ignē posuerūt. ⁊ mox i cineres est redactū. Et dicūt naturales vlterius q̄ tale coz sic intoxicatū post nouē annos i lapidem p̄ciosum noie phirophiluz transmutat. q̄ habet has ꝟtutes q̄ ꝓtegit a fulmine et tonitruo. dat victoziā ꝓtra hostes. ⁊ a morte subita nea custodit]. Spūal⁹ q̄uis venenū significat generalius peccatū tñ in ꝓposito sumē possum⁹ amoze dei. Recte em̄ sicut venenū dulce ē et B hoiem interficit. sic amoz xp̄i est valde dulcis de uotis hominibus ⁊ pfectis. sicut dicit. b. augustinus li. v. confes. Meditia de te bone ihesu suꝫ mel dulcis cogitare de te plus q̄ cibus. loq̄ de te plus q̄ refectio. noscere te pfecta dilectio. amare te vita eterna est. Hic amoz dei tātus est q̄ hoiem interficit. etiā aliq̄n morte coꝛpali. sic patet de dyogene supza ꝟmone p̄cedenti membzo. ij. Si em̄ hoc amoze coz homis inflammatur nullo igne cremat. sicut testat appanius in canticis canticozū dicens. Electa nāq; mens q̄ vere in dilectōne dei fuerit inflāmata nūq; metuit p eius amoze. p eius noie. p eius fide. neq; ignē neq; bestias neq; gladij rigozē. Nō manifeste patz de sancto Lau. q̄ licet in ignez fuisset positus. tñ coz eius amoze accensum cremari ñ

potuit. sicut de hoc dicit aug⁹. in ꝟmone huius diei. Igne. b. Lau. accensus flammarū nō sensit incendia. ⁊ dum xp̄i arderet desiderio persecutoris pena nō ardet. Inq̄tum em̄ in illo fuit ardor fuerit intantū supplicij flāma refrigescit Et subdit. Corporaliter. b. Laurenti⁹ laborabat in incendio. sed amore xp̄i succensus materialē restringit tyranni ardorē. hec ille Ex qua autoritate patet q̄ cor eius amore accēsum nō potuit igne inflāmari. Sed nūc cor ei⁹ vel aīa ꝟsa est in lapidem p̄ciosū quo platee celestis ierusalem ⁊ muri decent̄ sunt ornati. Et habet virtutes lapidis plībati. q̄ ꝓtegit sibi fuientes a fulmine ⁊ tonitruo districti iudicij ⁊ ignis eṫni q̄n dicet malis. Ite maledicti in ignem eternū ℣Bat. xxv. Bat etiā victoriā ꝟtra hostes hūani generis. sicut patet de henrico impatore supra ꝟmone secūdo. ⁊ liberat a subitanea morte Non em̄ ꝑmittit sibi famulātes morte mori impuisa. Et q̄ non potuit cremari mens ei⁹ ⁊ cor ꝟtz in ꝟbis plībatis. in quibus dicit. Igne me examinasti. In his. b. Laurenti⁹ a duob⁹ commendat̄. ℙrio a passionis acerbitate. ibi. igne me examinasti. Scōo a vite sue puritate. ibi. ñ est inuenta. Circa p̄mū est notandū Alique res examināt̄ igne. vt aurū ⁊ argentum. alique aq̄ vt vasa plena vl̄ vacua. alique sonitu. vt campane an sint integre vel fracte. Quedā aūt vento vel flatu sicut granū vel palea. Dixi p̄mo q̄dam res examinant̄ igne vt aurū qō est valde solidū ⁊ cōpactum. ideo in igne positū nō euaporat neq̄ in pondere minorat̄. nec cōsumitur. sed solū liquescit. Et si quid habet impuritatis ⁊ sordis deponit̄ ⁊ ampli⁹ depurat̄. vt dic autor ꝑpe. li. xvj. Quid p aurum nisi beat⁹ Lau. aptius p̄figurat̄. sicut aurū inter omia metalla est candidius p̄runis suppositus. ⁊ habz ꝟtutē lepre exterſiuā. q̄ limatura auri in cibo vel potu sumpta a lepra p̄fuat. vl̄ saltez eaz occultat Ita. b. Laurentius inter alios martyres cādore puritatis rutilat. Sicut ꝟ declarat Aug⁹. in vna autoritate bñsonante quā inuenies s. ꝟmone secūdo. ibi. Nisi granū frumēti. q̄ per ignez omis impuritas ab eo est totaliter purgata. Habuit etiam. b. Lauren. ꝟtutem q̄ a nob̄ p̄ō extergere seu abstergē lepra spūalem peccatoz si passionē ipius in nob̄ deuote masticam⁹. quia legitur q̄ suis inimicis sicut Hipolito q̄ ip̄m in carcerauit veniā impetrauit. ⁊ maculā vitiorū expurgauit. vt hr̄ in legenda. Legit̄ etiā q̄ quidam iudex nomie stephan⁹ tres domos ecclesie. b. Lau. abstulit ⁊ iniuste possedit. Hic cum mortuus esset añ iudiciū duct⁹ est qō videns. b Lau. ip̄m accessit ⁊ tribus vicibus brachiū ei⁹ durissime strinxit. Judex ꝟo dedit ſniam vt ille q̄ aliena abstulisset in locū iude ꝓditor trade ret̄. Sz sanct⁹ ꝓiectus martyr quē idē amauerat in vita sanctū Lau. accessit. ⁊ p eo veniam p̄cat̄. Ille aūt statim p stephano p̄caturus accessit ad xp̄m. eiq̄ cū alijs veniā impetrauit. vt ad corpus rediret. ⁊. xxx. dieb⁹ pniam ageret. qō ⁊ factū fuit. ⁊ tunc oia ablata restituit. et p⁹ xxx. dies ad dñm migrauit. Et si ꝟ inimici suis fecit. mīrtomagis faciet nob̄. qui passionez eius recolimus ⁊ festū eius solennit̄ celebram⁹. Jō clamemus ad ip̄m cū sancta mr̄e eccl̄a dicētes. Beate Laurenti xp̄i martyr intercede p nobis Ex iam dictis patz recte sic̄ auruz est inter alia metalla purissimū. ⁊ lepre absterſiuū Sic btūs Lau. inter alios martyres obtinet p̄ncipatum ꝟm Guil. in rōali diuinoz̄ dicens li. vij. Et absterget suoz̄ crimina deuotoz̄. Illud nobilissimū aurū. b. Lau. hodie in igne est examinatuz ꝟmillud qō p̄dixit sapiēs ℙroū. xxij. In igne ꝓbat̄ aurū ⁊ argentū. sed nō est minutū sed cōstans inuentū. Ideo figurat⁹ est p quēdā puerum. de quo refert Valeri⁹ in ℙol. li. iij. Alexandro magno sacrificāte. q̄dam puer assistēs arrepto thuribulo thurificauit. carbo autez ardens in brachiū pueri delapsus est. Et licz cremaret̄ ⁊ odor ad circūstantes venisset. puer tñ brachiū immobile tenuit. ne sacrificiū impediret Alexāder aūt ip̄m cremari p̄misit sic volēs puerum examinare. Sic verus alexander Jesus xp̄s p̄misit cremari carnes sui pueri Laurentij ita vt de ip̄o potest exponi illud Eccl̄i. xxxviij. Vapor ignis vrit carnes eius. ⁊ in caloze forna cis concrescit. Et ꝟ fecit ne sacrificiū impediret. Quia dñs ꝓsolabat̄ ip̄m dicēs. Nē hodie caiet. ℙuer meus noli timē cū trāsieris p ignē flāma non nocebit te ⁊ ardor ignis nō erit in te. Fuit ꝟ tñ iste ignis pena acerba ex q̄tuor. ℙrio ex doloris immensitate. q̄ ignis est maxie afflictiu⁹. Jdeo dr̄ Esa. xxxiij. Quis poterit habitare de vob̄ cū igne deuorāt. q. d. nullus. vl̄ pauci Secūdo ex pene acerbitate. q̄ mēbra mitis vulneribus lacerata ⁊ conscissa aduri fecit. Ita vt dicere p̄ōt illō Job. xvj. Nō pepcit ⁊ effudit i terra viscera mea ⁊ scidit me vulnere sup vulnus. Tertio ex tempis diuturnitate. ꝟm illud amb. Non em̄ fratres. b. Lau. simplici ⁊ breui passione punit̄. reqr̄e supra. j. ꝟmone de sancto lau. mēbro. j. Quarto ex pene diūsitate. q̄ oia genera tormentoz̄ in eius corpe fuerūt expta. vt dicere posset cum ps̄. lxxxvij. Omēs fluct⁹ tuos induxisti sup me. Secūdo aliq̄ res examinant̄ tactu. vt videm⁹ de argento qō examinat̄ i lapidis tactu ⁊ si est sonoz̄. bonū est argentum. Sic de⁹ examinauit tactu corp⁹. b. Lau. q̄ totus fuit in corpe laceratus ⁊ adustus. ⁊ tā q̄ argentum electū est inuētus. Jō p̄ōt exponi de eo illud Job. ij. Mitte manū tuā ⁊ tange os eius ⁊ carnē. et tunc videb̄ si in faciē bñdicat tibi. Et possunt esse ꝟba decij q̄ misit carnē beati Lau.

crudelit̃ tangere q̃ tunc gras agens dominum
bñdixit. Ita vt dicere põt cũ ps. xxxiij. Bene-
dicam dñm in omni tpe. Sed tale argentũ ele-
ctum nos nõ sumus ꝓhdoloꝛ. qꝛ cuꝫ a deo ta-
ctu tribulatõis examinamur non sum⁹ sonoꝛo-
si bñdicẽtes dñm sicut ipe fecit. Jõ de nob dic̃
dñs Hiere. vj. Argentũ reprobũ vocaui vos.
Tertio examinant̃ alique res sonitu. sic sonus
E grossus bonus vel malus. Ita. b. Lau. exami-
natus nõ dedit sonitũ murmuris sꝫ laudis. nõ
sonitũ blasphemie sed cõfessionis deuote. quia
dicit. Assatus nõ negaui nomẽ sanctũ tuũ. int̃-
rogatus te xp̃e ꝓfessus sũ. Ita adhuc inueniũt̃
boni xp̃iani fideles q̃ cum a dño examinãt̃ exa
mine tribulatõis. amissione rerũ suarũ vel ami
coꝛũ. sonitũ deuotõnis ostendũt dicentes cum
Job. c. j. Dñs dedit dñs abstulit sicut dño pla
cuit ita factum est. sit nomẽ domi benedictum.
Et illi demõstrant q̃ sunt vasa. non aũt vacua
sed plena plenitudine gr̃ax. ⁊ vere beati sũt illi
quia ꝑm ps. xxxvj. bñdicentes ei hereditabũt
terrã. quam terrã. reuera terrã viuentiuꝫ. de q̃
idem ait alio in loco. Credo videre bo. d. in ter
ra viuẽ. ⁊ etiã terrã morientiũ. s. pñtem Quis
em ad temp⁹ in pditõne rerũ examinant̃. tamẽ
in oibus postea remunerauit̃. Sicut legitur de
Job. c. vl. Cui dñs oia addidit duplicia q̃bus
terrã hereditauit. Sed sunt heu plurimi q̃ cũ a
dño benigne examinant̃. qui quos amat argu
it ⁊ castigat. Apoc. iij. nõ hñt sonitũ laudis sed
murmuris. nõ ꝓfessionis sꝫ maledictõis. Ideo
vere sunt maledicti. qꝛ maledicẽtes ei disperi-
bunt. ꝑm illud ps. xxxvj. Nõ figuratũ est de iu
deis Exo. xvj. qui cũ deficeret eis cib⁹ ⁊ victua
lia que portauerũt de egypto. murmurauerũt
ꝯra dñm dicentes. vtinã mortui essem⁹ p ma-
num domi q̃n sedebam⁹ sup ollas carniũ. Jdo
oẽs tales dispierũt. nec in tertã ꝓmissionis in-
trauerũt. sed mortui sunt in ꝓspectu dñi in des-
to. vt hr̃ Nume. xiiij. Jõ nos nõ sic fratres cha
rissimi. sed cũ venerit tribulatio leti ei assurga-
mus. Sicut de ꝟ dicit doctoꝛ Amãdus in hor.
sap̃. lib. j. c. xij. Cũ tribulatio aduenerit exi ho
sti obuiã tanto benigne eũ recipiẽdo. ⁊ dic coꝛ-
de iocũdo. Beneueniat amica mea tribulatio.
Quarto alique res examinant̃ vento vel flatu
sicut palea vel ḡnum. granũ cadit in terrã. pa-
lea aũt in aera extollit̃ ⁊ hincinde dispgit̃. Ita
examinatus est. b. Lau. ⁊ habuit similitudinẽ
grani. qꝛ cecidit in terrã humilitatis ⁊ nõ i altũ
elatõis. Cuius esset iactat⁹ in ventum honoꝛis.
Jõ legit̃ de ipo euangeliũ Joh. xij. Nisi ḡnuꝫ
frumẽti ⁊c. Sed sunt ecõtrã ml'ti q̃ cũ in hono-
rem nõ exaltant̃ sunt hũiles. nec a vẽto sicut pa
lea dispgunt̃. Cũ aũt in vẽtum honoꝛis ꝓiciũ
tur statim in elatõꝫ resoluunt̃ Et tal' fuit Saul
q̃ fuit humil' custodiẽs iumẽta pr̃is sui. ⁊ ppter
hanc humilitatẽ electus est in regẽ. sed ꝓiectus
in ventũ regij honoꝛis. sicut palea in altuꝫ sup
bie se subleuauit Jõ dixit ad eũ Samuel. j. Re
gum. xv. Nõne cũ paruulus esses in ocul' tuis
caput in tribubus isr'l factus es. q. d. sic. Sꝫ ꝑ-
pter superbiã tuã regno ꝑuaberis. Sed sic nõ fu-
it. b. Lau. sed qui añ honoꝛẽ fuit hu mil'. in ho/
noꝛe humilioꝛ est effectus. Nec etiã in vẽto tri-
bulatõnis ꝑ vituperiũ est dispsus. qꝛ infideles
sepe ip̃m vitupabant. sed tulit patient̃. Sꝫ est
notandũ. qñ non est aliq̃s vẽtus. remanẽt simil'
palee ⁊ frumentũ. qñ aũt hoꝛrea sunt ventosa.
aristę ⁊ palee euanescũt. Cũ aũt est vẽtus vali
dus tunc palee simil' ⁊ frumẽtum dispgunt̃. nisi
illa q̃ in hoꝛreo sunt locata. Sic qñ nulla est p-
secutio. boni ⁊ mali insil' sunt nec ab inuicẽ dis
cernunt̃. Cum ꝯo tribulatio aduenerit. mali re
cedunt. ⁊ boni remanẽt. Cũ aũt maxima tribu-
latio aduenerit. sicut erit tpe autixp̃i tũc nõ so-
lum mali. sed etiã multi qui videbant̃ electi esse
recedẽt. ⁊ solũ illi remanebũt q̃ in hoꝛrea beati-
tudinis eterne ꝑ diuinã ꝑdestinatõꝫ collocati
fuerint. Et hoc quo ad ꝑmũ. Quantũ ad scd̃m F
notandũ. Videm⁹ ad experientiã q̃ aurꝫ i igne
maioꝛẽ acq̃rit puritatẽ. lutũ aũt vel palea facit
fumositatẽ. Sic viri sancti in igne tribulatõnis
acq̃runt sanctitatẽ. mali aũt iniq̃tatem. Nõ de-
clarat. b. Aug⁹. Et hr̃. xxiij. q. iiij. c. Nabubho
donosoꝛ. Nõne nabuchodonosoꝛ p⁹ innũeras
impietates flagellatus penituit ⁊ regnũ q̃ ꝑdi
derat rursus accepit. Pharao autꝫ in ipis fla
gell' durioꝛ est effectus ⁊ perijt. Et idem in lib.
de ciui. dei demõstrat tribus exemplis dicens
Manet dissimilitudo passoꝛũ in similitudine
passionũ. Nam sicut sub vno igne aurum rutil-
lat ⁊ palea fumat. ⁊ sub vna tribulatiõe stipule
cõminuunt̃ ⁊ frumẽta purgãt̃. Ita vna eadem
q̃ tribulatio bonos ꝓbat ⁊ purificat. malos fu
scat ⁊ extermiat. vñ eadem afflictõe mali deuꝫ
detestant̃ ⁊ blasphemãt. boni aũt ꝑdicãt ⁊ lau
dant. hec ille. Ita. b. Lau. in igne tanq̃ auruꝫ
rutilauit. decius aũt coꝛreptus a Laurentio so
lum fumigauit. Ille inuẽt⁹ est sine iniq̃tate. iste
moꝛtuus est plenus soꝛditate. ille purgat⁹ celũ
ascendit. iste cõminutus ad infernũ descendit.
vt pleni⁹ hr̃ in legenda. ⁊ tm̃ de secundo.

Sermo p̃mus de assumptõe beate v̄gis.

Cassumã ⁊ regna
bis sup oia que desiderat aia tua. Ita
scribit̃. iij. Re. xj. Dicit platearius sponsa sol'ẽ A
herba frigida ⁊ humida in secũdo ḡdu ⁊ est cõ
munis omibus. Et eius succus bulitus valꝫ cõ
tra venenũ sumptũ interius. valet etiaꝫ contra
moꝛsum canũ venenosum si sup vulnus ponꝫ-
tur. huius floꝛẽ sol ad se trahit. qꝛ ꝑm Jsiõ. qñ
sol oꝛit floꝛes suos apit. ⁊ cũ occubuerit iterum

se claudit. ⁊ sic sequit motum sol. Spūaliť per hunc florē beatissima ỽgo maria designať. q̄a fuit frigida ab omni calore peccatorū. ⁊ humida ex plenitudine grāz. Quia dicit aug⁹. Cuz de peccatis agit de maria nullā ꝓsus volo habere mentiōez. qz scim⁹ q̄ illi plus est collata g̃tia ad vincenuū ex omni pte peccatū. qz ꝯcipere ⁊ parere meruit eū quē constat nullū hr̃e pctm̄ Est etiā cōmunis omib⁹ tam peccatoꝛib⁹ q̄ iustis. Teste Bern̄. in ꝑmone. Maria oib⁹ cōis facta est. omnib⁹ sinū miscōie aperuit. ⁊ de plenitudine eius accipiūt vniūsi. captiuus redemptionē. eger cōsolatōz. peccatoꝛ veniā. iustus g̃tiam. angeli leticiā. filius dei carnis substantiā deniq̄z tota trinitas gl'am. Eius succus b̄ ē gr̃a spūal'r bulita valet ꝯtra venenū peccatorū. q̄a peccatorē quē deus p suā non pōt saluare iusticiam Maria p suā gratiā saluat infinitā. vt dicit Chr̃y. de p̄rogatiuis. b. ỽgis. Valet etiā cōtra canū morsum. i. demonū q̄ magis terrent̄ur marie p̄conio q̄z suo supplicio. ꝑm Chr̃y. i homo dierno ꝑmōe. Istū iocūdissimū florē mariā virginem ⁊ spōsam veri solis traxit ad se idē ver⁹ sol iustic̄ie xp̄s iesus p assumptōz venerandaz qō testať. be. Hiero. in ꝑmōe hod̄. Virgo inq̄t singularis ⁊ ỽgo regal'r hodie a ꝓp̄rio filio suo ad thronū dei vehit̄. ⁊ in ip̄a sede trinitat̄ collocať. Quod figuratū fuit hester. ij. vbi legit̄. q̄ Hester ỽgo speciosissima ducta fuit ad cubile regis asueri. ⁊ rex ip̄am amauit sup omēs et dedit ei potestatē sup omia. Ita xp̄s cum tota celesti curia duxit hodie mariā ad celeste cubile patris sui. Et b̄ ꝓmiserat sibi in ỽbis thematis. Te assumā. In q̄bus ỽbis tria tanguntur. Primo dilectio maternal'ad quā a filio inuitatur. ibi. te assumā. Secūdo exaltatio p̄ncipalis p quaz sup angelos sublimať. ibi. ⁊ regnabis. Tertio p̄miatio eternalis. qz bonis omnib⁹ satiatur. ibi. sup oia q̄ desiderat aia tua. Quātuz ad p̄mum est notādū. Sicūt naturales ⁊ p̄serti Petrus de cres. li. vij. q̄ ꝓrata sunt fecūda cum herbe ad debitū augmentū puenerint. ⁊ flores cōpleuerint añq̄z ad casum floris ⁊ siccitatez puenīat. Nam si maturius secať erit aquosum fenū nō p̄bens animalib⁹ solidū nutrimentum ⁊ hmōi nō est statim inducendū. sed p aliq̄t dies vt siccēť dimittendū. ⁊ tūc in horreū reponendum. Moral'r p ꝓratū ỽgo bn̄dicta maria intelligit̄. ꝑm q̄ hr̃ in psalterio eius qō approbauit papa Jobes. xxij. Aue ꝓratū florid̄ū qō efficit g̃uidū auster sancti spūs. Et maria ꝓrato aptissime compať. qz sicut ait Petr⁹ vbi s̄. Felix est ꝓrati positio qō hz in seriuū fluentem qō poterit q̄tiens opus fuerit irrigari. ⁊ q̄ non habeat nimiū estū q̄ herbe posset nō cōplete exiccari. Ita maria habuit sup seriuū amenissimū spūmsanctū a quo fluxerūt largissime aq̄ gr̃arū q̄ eā fecūdauerūt ꝑm illud Lu. j. Spūssanctus supueniet in te. Nec etiā habuit estū carnalis ꝯcupie. sed flores ỽtutū nō cōburētes. qz dei filium genuit. ⁊ ỽgo in euū ꝑmansit. sicut hr̃ i. c. firmiter credim⁹. de sum. tri. ⁊ fi. ca. vbi dicitur Unigenitus dei filius ihs xp̄s a tota trinitate cōmunit̄ incarnat⁹ est ex maria sp ỽgine. Deb etiā hr̃ in ꝑmone Arnonis q̄ dicit. Lozrēs diuine voluptatis in eā supueniēs affluit in cui⁹ mirabili suauitate ⁊ ineffabili voluptate deum ⁊ hoīem cōcepit. Et subdit. Non eī ibi carnal' ꝯcupie estus veniēs ex voluptate carnis affluit vbi spūssanct⁹ ignis diuin⁹ penetrās affuit Hecille. Et qz fuit irrigata aq̄s gratiaz ⁊ exsiccata ab estu carnal' ꝯcupie. iō ꝓtulit in se multos flores ỽtutū. Recte sicut ꝓratū q̄ rius irrigatur ⁊ ab estu sol'nimiū clongať ornať decē ti ornatu florū in q̄bus visus recreať. Protulit igit̄ in se violas humilitatis ⁊ rosas rubentes p fecte charitatis. qz dicit Bertram⁹. In hac ỽgine maria tota trinitas tantā abundantiā hūilitatis ⁊ charitatis posuit q̄ mirable fuit q̄ corpus suū ex abundantia gr̃e nō crepuit. Protulit deniq̄z lilia albentia puritatis ⁊ rutā ỽginal' castitatis. Quis eī hoīm fuit ea purior q̄ tāta nitet puritate. q̄ sub celo nō pōt maior repiri. ꝑm Anſ. in li. de ꝯceptōe ỽginis. Quis ea castior q̄ est speculū sine macula ⁊ ỽginuz norma certe nemo nisi xp̄s filius ei⁹ vnigenitus q̄ ē cādoz lucis eterne Sap̄. vij. Produxit insup omnes flores ỽtutū. qz ꝑm Hiero. Si mariam inspexeris. nihil est ỽtutis vel decoris. nihil speciositatis qō nō in ea resplendeat. Illu d igitur iocūdissimum ⁊ ornatū p̄ratū ỽginū speculum siccauit hodie xp̄s p morte nō acerbam ꝫ letā. de b̄ nequā seculo assumēdo. qz herbe gratiarū ⁊ flores oim ỽtutū in ea ad debitū augmentum venerunt. nō eī nimis matura qz sexagenaria exist̄ēs mortua est. vt cōmunit̄ doctores tenēt. Refert nāq̄z Epiphanius q̄ qū xp̄m concepit erat annorū. xiiij. ⁊ q̄ndecimo ip̄m pepit. ⁊ mānsit cū eo. xxx. tribus annis ⁊ dimidio. ⁊ p⁹ mortem xp̄i supuixit vt pbabilius hr̃. xij. ānis. q̄a apostoli totidem annis p̄dicauerūt in iudea et circa ptes illas. vt in eccl'astica hist̄oria legitur Corp⁹ aūt eius nō statim ductū fuat in horreū celestis hier'm. sed p aliq̄t tpus in vallez Josaphat collocatū. Sed aia ei⁹ sanctissima hodie a filio ⁊ a tota celesti curia in celū est deducta Et gl'osius (vt sic dicā) q̄z xp̄s est assumpta. Nō pbat. b. Bern̄. in ꝑmone de assum. Attolle inq̄t oculos ad assumptōz. b. marie ỽginis. salua filij maiestate inuenies cursum hui⁹ fore non mediocrit̄ dignioꝛē. Soli eī angeli redēptoꝛi occurrē potuerūt. mr̃e ỽo celoꝛū palatia penetrāte. filius ip̄e cū tota curia tā angeloꝛū q̄z iustoꝛ solennit̄ occurrēs erexit ad btissime cōsortium

sessionis. hec ille. Gaudeāt igiť peccatores. ḟa hodie ductū est pabulū eorū in horreū bt̄orū. Si sunt superbi inueniūt i ea violas salubres ve rehūilitatis. Si sunt impuri p pctā. inueniunt liliū puritatis. Si incōtinētes hūt rutā castita tis. Diceret ḟs an etiā postea corp⁹ ei⁹ vnitum F aīe sit assumptū. videť sentire doctores q̄ sic vt cōiť qđ Bernū. in ſmōe. ꝓbat rōe dicēs. Quan do deus corpa sctōrū sūblimauit p̄cipue vtputa Petri Jacobi taz gl'ose venerabilia reddidit et honore tam mirifico sūblimauit. vt ꝛ ipis deputeť locus eorū veneratōi cōgruus. ꝛ ad ipa mū dus pperat vniūsus. Si igiť corpuſ marie sup terrā esse dicať nec tñ deuota visitatōe fideliuz frequēteť. nec eidē loc⁹ deputeť honor. nimiz videbiť xp̄s honorē materni corpis ꝓtēpsisse. cū tñ sup terrā aliorū corpa sanctoz sic honorz hec ille. Ad idē est. be. aug⁹. ſ. vij. de assump. Thron⁹ inq̄t dei thalamū dñi ꝛ tabernaculuz xp̄i ꝛ tēplū spūſsancti dignū est esse ibi vbi ipse est. Tā p̄ciosum thesaurū digni⁹ est celo q̄ tra suari. ꝛ ꝯcludit. Letare leticia inenarrabili v= go maria corpe ꝛ aīa in p̄po filio. cū p̄po filio. ꝙ ppriū filiū integliť assumpta. qz pfectā inte/ 6 gramq̄ genuisti vitā. hec ille. Et b̄ q̄ ad p̄mum Quantū ad secundū est notādū ſm naturales Cedr⁹ est alta arbor in mōte libano sup oēs ar= bores exaltata. ſm illō qđ canit eccl'a. Cedr⁹ al ta libani. Per hanc arborē intelligiť v=go Ma ria. Recte eī sicut cedr⁹ est arbor altissima om niū arborū dña ꝛ regina. vt dicit Raban⁹ sup psalteriū. Ita maria est oim celestiū ꝛ terestriuz electissima dña ꝛ regia. Quia ſm aug⁹. in ſ. iij. de eius ntitate. Facta est maria palma v=ginuz nozina p̄ncipū. gl'a viduarū. exultatio ꝙiugum victoria xp̄ianorū. gaudiū āgeloz. reḡes aiaz ianūa celorū. sūblimatio apl'oz. laus martyrū. iu bilatō ꝙfessoz ꝙtinētia v=ginū. salusq̄ oiz pctōz hec ille. Recte eī sicut cedr⁹ ē arbor odorifera ꝛ odor eius fugat ſpentes ꝛ oia venenosa Sic etiā nr̄a dña fugat ſpentes infernales. qz in ei⁹ pūtia nequeūt subsistē. Quia dicit amb. in li. p fa. Ad inuocatōz nois marie tota cōcutiť ꝛ cō terit ꝙcio ptātis maligne. Varieq̄ pūtia iesti mabilia infert demonib⁹ supplicia. qđ ꝓbat in h exemplo. Refert Jacob⁹ ianueñ. q̄ qđā mona chꝰ stabāt añ diē iux flumē. ꝛ ibidē fabulť ocio sis sermonib⁹ se resoluebāt. Et ecce remigeſ au diūt p flumē impetu nimio nauigātes. Quib⁹ monachi dixerūt. q̄ nā estis vos ꝛ illi. demōes sum⁹ ꝛ aīaz chronini p̄positi dom⁹ regi frācoz q̄a monasterio sancti Galli apostatauit deferi mus in infernū. qđ audiētes monachi vehemē tissime timuerūt ꝛ fortiť clamauerūt sancta ma ria ora ꝓ nob. q̄bus demones dixerunt. b̄ ma riā inuocastis. vos eī discerpe ꝛ submergere volebam⁹. qz vos dissolutos ꝛ ex hora cōfa/pu lantes inuenim⁹. Tūc monachi redierūt ad ce= nobiū ꝛ demones ꝓperauerūt ad infernū. Ex illo miracl'o ptz q̄ maria q̄st odor cedri fugat ſ= pentes infernales. Jsta igiť cedrus. b. v=go ma ria hodie p̄ncipal'r est exaltata sup oēs choros angelorū. sicut ipa testať Eccl'i. xxiiij. Ego qua si cedr⁹ exaltata sum in liba. Cui ꝙsonat eccl'a. Exaltata es sancta dei genitrix sup choros an= gelorū ad celestia reḡ. Quia vt dicť Gerhard⁹ in suis omelijs. Hodie beatā v=ginē celi suscepe rūt letādo. angeli gaudēdo. archangeli iubilan do. throni exultādo. dñatōes psallēdo. p̄ncipa tus armonizādo. cherubin ꝛ seraphī hymniza= do. ad supue diuinitatis tribunal deducendo. Hec ille. Be b̄ etiā dicit Bernū. in ſmōe. Quis cogitare sufficiat q̄z gl'ose mundi dña ꝓcesserit q̄to deuotōis occursu celestiū legionū prodijt mlt'itudo. q̄bus ad thronū gl'e canticis sit ōduc= cta. q̄ placido vultu. q̄ serena facie q̄ diuersis amplexibus suscepta a filio. ꝛ sup oēz exaltata creaturā cū honore quo tanta mať digna fuit. Et b̄ figuratū est. iij. Re. ij. vbi legiť q⁹ mortuo dauid filius eius Salomon regnauit ꝓ eo. b q̄ dam vice sedens in solio suo regali videns ad se venire Bersabee mr̄em eius. assurrexit ho/ norifice ꝛ in occursum eius veit. ꝛ iussit sibi po nere sedem iux se in dextera. Ad quē mr̄. vnaz petitōz paruulam ego dēcora te. ne cōfūdas faciē meaz. Cui rer. pete mater mea. neq̄ enim phas est vt auertā faciē tuā. Salomon q̄ inter= ṗtať pacificus significat xp̄m q̄ est p̄nceps pacl Esa. ix. Hic videns ad se venientē matrē suaz gl'osam ei assurrexit ꝛ eā circa se locauit. sicut te stať Hiero. in ſmone hod. Crediť q⁹ ipe salua= tor ꝓ se festinus ꝛ totus matri occurrerit. ꝛ cuz gaudio eam secū in solio collocauerit. Et sb̄dit Hec est dies in q̄ vsq̄ ad throni celsitudinē in= temerata maria mať ꝛ v=go ꝓcessit. atq̄ i regni solio sublimata p⁹ xp̄m gl'osa resedit. Hec ille. Ibi residēs ꝓ peccatorib⁹ exorare deū nō desi sitit. sz ꝓ oib⁹ intercedit. ſm qđ dicť Bernū. in ſ. Pctōrē q̄tūcūq̄ fetidū maria nō despicl si ad te suspiraūit tuū q̄ interuentū penitēti corō fla gitauerit. tu illū a desperatōis baratro pia ma nu ſetrahis. sniam ab ore districti iudicl rapis dōec miserū pctōrem salues ꝛ tuo filio recōcili/ es. Jdē. Aduocatā p̄misit pegrinatō nr̄a q̄ tā= q̄ mr̄ iudicis salutl nr̄e ptractat negocium. Et dñs nr̄ xp̄s fili⁹ ei⁹ petitōz ipius nō reicit. sz ex audit. Jō clamat eccl'a. Audi nos nā te fili⁹ ni/ hil negans honorat. Et b̄ q̄ ad scd̄m. Quātum ad tertiū est notādū. q⁹ boles in p̄nti cupiūt eē in locis amenis. sic vidē⁹ in vere q⁹ trāseunt ad loca viridia Desiderant denicq̄ vestes p̄ciosas qđ ptz. qz subtrahūt in cibis ꝛ in alijs necessa= rijs. ꝛ cōparāt sibi vestes meliores inq̄tū p̄nt. sed illa desideria nō sunt cōpleta. De his dicit

Terentius in adelphis. Hec natura desiderato-
rū esse phibeꝫ vt desiderata non habita mag̃
sunt. habita ꝙo vilescūt. Sic declarari pōt de
tunica p̃ciosa. q̃ si nō habeꝫ desideraꝫ. sed cum
habeꝫ fortassis vilipendiꝫ. qđ habem⁹ de Ne-
rone q̃ erat auidus appetitu vestiū p̃ciosarum
sz cū sibi cōpauit vilipēdit ⁊ nūq̃ vnā bis idu-
it. vt refert Guidoni⁹ ⁊ Vincē. li. ix. Jō si vult
hō vt desideriū suū impleaꝫ dimittat exteriora
sua ⁊ q̃rat deū. Quia dicit. b. aug⁹. in li. solilo.
Jam quā creasti dñe capax facta est ita maie-
statis tue q̃ a te solo ⁊ nullo alio pōt adimpleri
Cū aūt te habet plenū est desideriū. ⁊ nihil qđ
desideraꝫ exterius restat. Si aūt creaturā desi
derat ꝙtinue famem hz. q⁊ licet desiderat ō cre-
aturis ⁊ adipiscaꝫ. vacua tñ remanet. q⁊ nichil
est qđ eā impleat nisi tu ad cuius imaginem est
creata. hec ille. Et h̄ cōsideras maria h̄ nō que/
siuit aut desiderauit esse in locis amenis mūdi.
sed loca vbi filius suus passus est frequenꝫ visi
tauit ⁊ desideriū habuit esse cū deo. ita vt dicē
posset cū ps̄. xlj. Sicut ceruus desiderat ad fō.
aquaꝝ. Nec etiam desiderauit hr̄e vestes p̃cio
sas sed ꝟtutes. Jdeo aug⁹. supmissus est in per
sona ip̄ius dicit. Respexit non ornatā auro flā
meam tunicā meā. nō pomposum vultū radiā-
tis auri ⁊ ornamentū ceruicis mee. aut p̃cioso-
rum lapidū ⁊ gemmarū depend entiū in auris⁹
meis. aut gemmarū rubore attēdit. succo men-
daciꝫ coloratū. q. d. Illa nō q̄siuit. sed respexit
humilitatē ancille sue. Jō nūc sedēs apud filiū
habet omia q̃ desiderat eius aima. q⁊ iam est in
loco amenissimo vbi sunt albētia lilia ꝙfessoz̄
⁊ ꝟginum. ⁊ rose rubentes martyruz. ⁊ ornata
auro ⁊ gemmis p̃ciosis. Sm illud qđ dicit btūs
Aug⁹. in Smone. iij. de ntitate eius. Exultans
ꝟgo p albentia lilia confessoz̄ ⁊ ꝟginuz rosas
ꝟnantes martyrū. Illo regnas beatoz̄ felicis-
simo regno quo sequeris agnū quocunq̄ ierit.
Inter padisi amenitates sacris gressibus ince-
dis. felici ⁊ immarcessibili palma ⁊ cozona gl̄ie
a filio tuo dño nr̄o cozonaris. angelicis iuncta
chorꝫ ac sociata sanctoruz cateruis. gēmis ac
margaritis ornata pfiſtis. thron⁹ regni tibi cō-
ferꝫ. verā matrē regis eterni p̄ oibus diligens
non impiali sed filiali amplectiꝫ amplexib⁹. eō-
gaudet tibi in ceꝫ quem tu paruulū totiēs oscu-
labaris in terris. hec ille. Ecce quō iocūdaꝫ in
locis iocūdissimis ⁊ pasciꝫ ab vberibus eterne
consolatōis. Ecce cozonā regni habens in capi
te suo sup omnia regna Et que desiderat aima
eius bonisq̄ omibus in eterna gl̄a satiatur. Et
hoc quo ad tertiū.

Sermo secundus de eadem festiuitate.

Intrauit iesus in quoddam castellum ⁊ mulier quedā
Martha nomine excepit illū in domum suam
Jta scribiꝫ Lu. x. Consuetudo debet hec esse
inter bonos homies ⁊ fideles vt si vnus pegri-
nus in longinquā p̄cesserit regionē ⁊ ibi inueit
hospitiū in quo decenꝫ tractaꝫ ⁊ alaꝫ q̄ tempe
exigente benefactoꝛi suo faciet recompensaz ip
sum ad hospitium suum reuerenter assumēdo.
Juxta illud sapientis Catonis. Beneficij acce
pti memoꝛ esto. De hoc venerabilis autoꝛ Al-
pitius refert exemplum fidedignum dicens. A
Quidam iuuenis sagax ingenio. mercationis
causa venit ad quendā gentilē in partib⁹ orien
tis. in omibus rebus ditissimū ⁊ liberalē. quez
ille videns honestū moribus ⁊ sagacē ingenio
eum nō paruo tpe tenuit in expensis. q̃ cum de
liberaret redire ad patriā. duxit ip̄m gentiꝫ ad
thesaurū incōpabilē rogās vt de eo acciperet.
Ille aūt recusauit tandē oñdit illi in cōclaui se-
ptem puellas genere nobilissimas q̃s ꝼm rituz
ducere p̄ponebat. quas vidēs iuuenis miro ca
ptus amoꝛe vnā elegit p̄stantissimā. Cui gētiꝫ.
tu ex illis oībus pulchꝛioꝛē elegisti ⁊ mihi di
lectissimam. ⁊ hec dicēs spōte tradidit sibi cum
munusculis dignis ⁊ ad ꝓpria trāsmisit. Gen-
tilis frequenꝫ recolens quid in dicta iuuēcula
pdidisset de die in diem in rebus decrescebat.
⁊ tandē in extremā veniens miseriaz de patria
sua est repulsus. Veniēs igiꝫ in terrā iuuenis p̄
fati pulsat ad ostiū. ⁊ cū negligētia famulozz
nō fuisset intromissus. desperās abīt. ⁊ ad ec/
clesie atriū se ꝓiecit. Noctis igiꝫ silentio q̃dam
latro hoiem occidit ⁊ aufugit. manet igitur occi
sus inueniꝫ ⁊ homicidiū gentili imponiꝫ. Ra-
ptus igiꝫ ad iudiciū cū ob desperatōz factū nō
negaret. ducit ad moꝛtem. quē videns ille iuue
nis cognouit eum ⁊ psiliens dixit Innocēs est
ille. ego sum qui feci. ⁊ cū ille iuuenis caperēt
ad decollandū Videns h̄ reus saliēs in mediū
dixit. ego sum qui homicidiū feci. Mox proce
res ciuitatis stupefacti dietas tres faciūt. ⁊ cū
veritatem agnouissent innocentes absoluūt. et
similiꝫ reum abire fecerunt. Juuenis autem ac
cepti beneficij non immemoꝛ obuijs manib⁹ et
oculis gentilem suscepit ad fidem inuitat. nobi
lem cōsobꝛinam in vxoꝛem tradidit. ⁊ omia bo
na secum diuisit. Spūal̄r xp̄s q̃ est sapia patri
summi venit quasi pegrinus in hunc munduz.
vt dicere posset ad mundum illud Ps̄. xxxviij
Aduena ego sum apud te ⁊ pegrinus. Jn hoc
mundo inuenit hospitium decenter ornatū. in
quo fuit tentus nouem mēsibus. s. corpus bea-
tissime virginis marie. que q̃dem ip̄sum lacta-
uit aluit seu nutriuit. sicut de ip̄a canitur. So-
la virgo lactauit vbere de celo pleno. Jdcirco
decens fuit vt q̃ ip̄um recepit in hospitiū. assu-
meret ⁊ ip̄am in hospitiū eternale. sic̄ deh̄ dic̄
b. Bern̄. in Smōe. Que inq̄t ꝟgo in castellū h⁹

mūdi intrantē ꝑsus ipa suscepat. ab ipo suscipi
tur sanctā ingrediēs ciuitatē. Sed cum quāto
putas honore cū quāta exultatōe. cū quāta gl'a
nec in mūdo locus dignior ꝟginal' vteri tēplo
in quo ꝟgo maria filiū suscepit. nec in cel'regali
solio quo mariā marie filius sublimauit. Be ꝟ
dicit pñs euangeliū. Intrauit ihs in qdaz ca-
stellū. In quib⁹ tria tanguñ. ꝓpio xpi marie
corpalis inhabitatio. ibi. Intrautt ihs. Secū/
do filij pia maternal'ministratio. ibi. Martha
aūt. Tertio optima ꝟginal'electio ibi. ꝓporro
vnū est necessariū. Be ꝓmo est notandum ſm
ꝓli. in spe. na. Aues estiuales in arbore conca
ua se solēt ꝙuare. vt sunt cuculi q̄ depositi plu
mis in eis se inuoluūt. ibiq; a frigore hyemis se
defendūt. Veniente aūt tpe veris exeunt voce
sua ver ꝓdunt ⁊ antea nō audiūt. Moraliť p
arborē cōcauā intelligiť ꝟgo bñdicta maria. q̄
significata est p arborē quaz vidit rex nabucho
donosor Dan. iiij. Cuius altitudo magn̄ ⁊ pceri
tas ꝓtinens celū. aspect⁹ eius vsq; ad termios
vniūse terre. Folia eius pulcherrima. fructus
eius nimi⁹ ⁊ esca vniūsoz̄. In ea ⁊ subter eam
habitāt bestie. ⁊ in ramis eius volucres celi hi
tabant ⁊ conūsabanť. Hec arbor significat ꝟgi
nem mariā. cui⁹ altitudo (ſm Bern. in ſmōe)
ciuitatis supne inuenit restauratōz. longitudo
eius vsq; in diē nouissimū. latitudo eius replet
orbem terrarū. Ipa sua ꝓceritate ꝓtinet nō so
lum celū sed ⁊ terram. q̄ ſm Fulgentiū lib. iiij
mirtologiaz. Celū ⁊ terra inuicē irruissent si n̄
maria iaz suis ꝓcib⁹ sustētassēt. Aspectus ei⁹.
ad oēs respicit oculo sue pietatis. Igiť oēs eā
aspiciūt nauigantes in ꝟ mari furibūdo tanq̄
stellā matutinā siue marinā. q̄ sine ipa de facili
piclitamur. Jō dicit Anſ. O dña magnas ti/
bi gtias agat concio leta iustoz̄. ad quā territa
respicit ⁊ fugit turba reoz. ad te ꝙperās o mise
ricors dña ego peccator anxius ꝓfugio. q̄niam
ꝑter te nō est salus in ꝟ mundo. hec ille. In ista
arbore debent se hoies in hyeme adūsitatis cō-
ꝓfuare. ⁊ ad eam confugere. ⁊ ꝑcipue bestiales
peccatores debent subter eā habitare. quia ibi
sunt securi. Teste amb. in li. de ꝟgini. Mens
homis ꝓtectōne dei mīis est secura. Sicut ꝟ le
gitur in historijs. Quidā vir noie archinus ha
buit pictā imaginem. b. ꝟginis marie in iterio-
ri parte scuti. ⁊ quotiēs in bello fatigatus fuit
imaginē respexit stati ipe recupauit vires ⁊ ab
hostib⁹ fuit securus. Istā arborē intrare debēt
ꝓtēplatiui. ⁊ in ramis ꝟtutū xpi ipius iugiter
ꝓūsari. Juxta illud Can. vij. Ascendā i palmā
⁊ appꝛhendam fruct⁹ ei⁹. In ista arbore bñdi-
cta xps q̄ est norma ⁊ exemplar cōtemplatiuo-
rum abscōdit se nouē mensibus. ⁊ post extens.
ver. i. ꝟ temp⁹ gre voce sua ꝓdidit dicēs. ꝓpe-
nitentiā agite appꝛopinq̄bit em regnū celoruz.

Et de ꝟ dicit euangeliū hod. Intrauit ihs in
quoddā castellū. Circa qd notandū ſm Anſ. L
Istud castellū fuit corp⁹ intemerate ꝟgis ma-
rie. qd bene dicit castellū ꝓpter septē que con-
stituūt castrū nobile. Primū est situs altus. vt
castrū sit in alto situatū. q̄ illud securū est a ne
bulis que circa terrā ꝓpe generanť. Est etiam
securū ab hostiū insidijs a quib⁹ castra frequē-
tius impugnāť. Ita beatissima ꝟgo maria fu-
it alta nobilitate ꝓgeniei ⁊ sīr alta specialitate
fidei ⁊ vite. ita vt eius altitudo excellit celum.
Ideo. be. aug⁹. in ſmone. Quid dicā de te o ꝟ
go maria ego paup ingenio cū de te q̄cād dixe
ro minor est laus q̄ tua gtia mereť. Si celuz te
vocito altiorem. Si matrem gentiū te dicam p̄
cellis. Si formam dei te appellem digna existi
Si dominā angelorū te vocem p oia compabe
ris. Quid g̃ de te dicā digne quid feram cuz ne
mo sufficit lingua tuas enarrare ꝟtutes. hec il-
le. Et ꝓncipaliter fuit alta quo ad q̄tuor. Propio
ab actōne vagarū cogitationū. nō em vaga co-
gitauit. sed cogitatōes ad deū dirigebat. quia
tanq̄ prudentissima legerat illud ps. liij. Ja-
cta cogitatū tuū in dño Scōo ab affectōne cor-
poraliū voluptatū ⁊ delectationū. nō em in cor
poris voluptate delectabať. sed in dño. Juxta
illō ps. xxxvj. Delectare in dño ⁊ dabit tibi pe
titiōes cordis tui. Ideo vlterius potuit; dicere
cum ꝓps. ciij. Ego ꝟo delectabor in domino.
Tertio in altitudine celestiū desideriorum. de q̄
supra ſmone ꝓcedenti mēbro. iij. Quarto fuit
alta in sancta oratōe ⁊ deuota ꝓtemplatōe. ido
dicit Heldefōsus toletanus epūs. Maria vo-
lauit sup pennas ventorum. eo q̄ nūq̄ de filijs
aut filiabus mīis nīe eue aliq̄s hoim. pari gl'a
ascēderat aut ascēsurus sit. Nā sicut vita ipius
nulli ex toto est imitabil'. sic ei⁹ ascēsus. s. p ora-
tōez ⁊ ꝓtēplatōez oib⁹ est incōpabil'. Scōm qd
castrū facit nobile est murus clausus ⁊ firmus.
Sic reddebat castellū babylonie mur⁹ firmus.
de cui⁹ nobili firmitate dicit hieron. sup Esa.
xj. Ix muri sedeci milia passuū erāt p quadrum
ab angulo in angulū. in latitudine habuit cubi
tos q̄nq̄ginta q̄tuor. ⁊ tm̄ habuit in altitudine.
ambit⁹ ei⁹ in circūitu stadijs fuit q̄dringentis ⁊
octuaginta. mur⁹ decocto latē fuso bitumie cō-
pact⁹. vt dic̄ Horosi⁹. Ita clausum fuit firmit ꝟ
castellū corp⁹ marie firma clausura ⁊ vigili cu-
stodia integritat ꝟginal'. vt nullus vnq̄ libidi
ni esset ad eā accensus. Ar dr Ort⁹ conclusus.
Can. iiij. Jō dicit amb. in lib. de ꝟgi. Quid no
bilius dei matre. Quid splēdidius ea quā splē
dor elegit. Quid castius ea que corpus christi
sine contagione generauit. Nam de ceteri vir-
tutibus eius quid loquar. Virgo erat nō soluz
corpore sed ⁊ mente. que nullo dolo seu ambi-
tu adulteraret affectū. Cui consonat Beatus

Sermo

Serñ. Que puritas vel etiã angelica. puritati marie potuit cõpari. q. d. certe nulla. Tertium qđ nobilitat castrũ est turris. Jõ refert hiero. sup Esa. xj. Qr in castello babylonie erat turris mille passuũ in altitudine duaꝝ leucaꝝ ꝛ in alto in artũ coangustata Cuius maria fuerũt lates decocti ex bitumie indissolubili ꝙ nec igne nec aqua põt dissolui Et hec turris maxime nobilitat ciuitatẽ. Ita nr̃m castellũ bn̄dicta ỽgo maria habuit turrim. i. hũilitatẽ q̃ hoiez ꝓuehit i altũ. recte sicut in turri ascẽdit i sublimũ Qz dr Lu. xviij. Qui se hũiliat exaltabit. Et sic turris est in ꝓtectõz oĩm q̃ sunt in castro. sic humilitas ꝓtuat omẽs ỽtutes. ꝛ hec maxime vtl̃ est ỽginibus. Et qz (vt dicit Anr̃. sup hoc. euã) ỽginitatem eũ libido impugnare nõ põt. eã impugnare supbia solet. Fuit g̃ in maria turris hũilitatis. que a muro ỽginitatis oẽm supbiaz repellit. Et qz cũ humilitatez supbia impugnare non põt. ea libi do impugre solet. Sed murus ỽginitatis a turri hũilitatis oẽm repellit libidinem. Itaqꝫ hec duo murus ỽginitatis. ꝛ turris hũilitatis ad inuicẽ muniunt. O felix igit̃ ỽginitas quã ornat hũilitas. hũilitas ornat ỽginitatem ne sit supba. ỽginitas ornat humilitatez ne sit despecta. Quartũ qđ ꝓtinet ad bonitatez castri est fossatũ qz hostes impediunt aḋs ne liberũ habeãt accessum. ꝛ pisces ibi ꝟuant q̃ sũt ꝓ existentiũ in castris nutrimẽto. Ita maria ꝟ nobilissimũ castrũ habuit fossatũ. ꝟ est paupta tem q̃ oẽm terrenitatẽ euacuat in aĩo ei⁹. Quia vt refert Vin. li. vij. in spe. hiſ. Cũ adhuc esset in claustro sub disciplia oĩa q̃ ei a põtificib⁹ dabant ꝓ refectõe nihil de his retinuit. sz alijs ỽginib⁹ dedit. ꝛ sol̃cib angelicis vtebat. quos ei angelus apportabat. Etiã qñ genuit saluatorẽ mũdi. nõ erat ei locus in diũ sorio. vt dr Lu. ij. Quintũ qđ nobilitat castrũ sunt ornamẽta ad ꝓtectõz castri ꝛ ꝓfugientib⁹ ad illud necessaria vt habeant̃ pixides tela in mag̃ copia. q̃ tpe necessitatis ꝓtra inimicos iaciant̃. Sic nr̃m bene dictũ castrũ. b. ỽgo maria habuit ornamẽta ỽtutũ. ꝛ ꝑncipal̃r ornamẽta ỽtutl̃. s. pietatis. q̃ ꝓtegit peccatores obsessos ab hoste ad eã fugiẽtes. Jõ dr in canticis. Mille clipei pẽdẽt ex ea ois armatura fortiũ Can̄. iiij. Sextũ qđ ornat castrũ est sufficiẽs nutrimentũ. qđ habeat farinam in futuro tpe. aquã fontaneã ꝓ adaq̃tõne aialiũ vel saltẽ cisternã in quã aq̃ currũt ꝛ colligũt pluuiales. Ita. b. ỽgo maria habuit copiã alimẽti spũal̃. qz inse habuit verũ panẽ q̃ de celo descẽdit. oẽm suauitatẽ odor̃ hñtem. Habuit in se potũ inebriantẽ charitat̃ ꝛ aquã grãrum. de q̃bus Ecci. xxiij. Jn me ois grã vite ꝛ veritatis Septimũ est fluui⁹ ꝓfluẽs q̃ nobilitat castrũ. ꝓ quẽ intelligit̃ plenitudo gr̃e q̃ fluxit in b. ỽgie. Qz dic̃ aug⁹. in li. de natura ꝛ grã. Leteris sctis ꝓ ꝓtes data est grã. marie aũt se totũ infudit plenitudo gr̃e. Jõ dixit angelus. Ave grã p. d. t. Lu. j. Qtz g̃ quõ ꝓ castellũ intelligit̃ b. ỽgo maria. Et dr notat̃ qđã. i. spẽale. quia ſm Anr̃. Quis mr̃te filie hñt murũ ỽginitatis ꝛ turrim hũilitatis. i. ỽgines sint ꝛ hũiles. salua tñ ỽginitate mr̃es ẽsse nõ põt neq̃ filios generare qđ sola maria fecit. Sil̃ ỽgines pdctãs ꝓditõnes castri boni in alĩq̃ põt hr̃e. sz in tanta excellẽtia nr̃e ita cõit̃ sic̃ ỽgo maria. Jõ de ipsa excellenr̃ exponit illud Prou. vl. Mr̃te filie ꝓgregauerunt diuitias. s. spũales tu supgressa es vniũsas. Et seq̃t Mr̃ q̃dã martha nomie accepit illũ in domũ suã. Hec mr̃ est. b. virgo maria q̃ dr mulier ꝓpt̃ sexum. vt ibi Joh. xix. Mr̃ ecce filiꝰ tuus. Et iterum Joh. ij. Quid mihi ꝛ tibi est mr̃. sz q̃dã dr ꝓpt̃ priuilegij singularitatẽ. qz ꝓcepit sine pudore. portauit sine labore. ꝛ genuit sine dolore. qđ nulli mulieri datum est. nec ꝑme mulieri eue Cui dictũ ẽ In dolore paries filios tuos. Geñ. iij. Jõ exclamauit Anr̃. O brã illa mr̃ q̃ sine ꝓtaminatõe ꝓcepit sine grauedine gessit. ꝛ sine dolore oĩm peperit medicinã. Hec mr̃ accepit illũ in domũ suam q̃ eam creauit. Jõ dicit in epl̃a hod̃. Qui creauit me requeuit in tabernaculo meo. Ecci. xxiiij. Vere magꝰ dignitas marie. ꝙ eũ quẽ tor⁹ nõ capit orbis in sua clausit viscera. Accepit illum q̃ eam sanctificauit. Juxta illud ps̃. xlv. Sanctificauit tabnaculũ suũ altissimꝰ. Et hec fuit iterum ingens dignitas ꝛ excellẽtia. vt eã sanctus sanctorũ sanctificaret. de quo. j. Re. ij. Nõ est sanctꝰ vt est dñs. Et huic erat sorori noie maria q̃ sedens secus pedes dñi audiebat ỽbũ illius. Circa quod sciendũ. si diligenr̃ inspicere volumus inuenim⁹ septẽ ꝓgatiuas btẽ ỽginis in cõpatõe ad mariã magdalenã. Jdio fuit quieta ꝛ nõ vagabunda. Jõ de ipa dicit. b. amb. in li. de ỽgi. Maria pdire de domo non festinat nisi cum ad eccl̃am conuenerat cũ parẽtib⁹ aut ꝓpinquis. Hanc angelus in penetralib⁹ reperit. ꝛ ad eam salutandã venit. ꝛ h̃ fuit signũ sue prudentie. Scõm Arı̃. nãq̃ aĩa in sedendo ꝛ ꝙescendo sapiens fit ꝛ prudẽs. Hic corrige mulieres vagabũdas ꝓponẽdo exemplum dyne. Geñ. xxxiij. Scõo fuit taciturna. Quia dicit Amb̃. in li. de ỽgini. Maria eĩ corde erat humilis. ỽbo grauis. aĩmo prudẽs. loquẽdo parcior. nihil ꝓcax in ỽbis nec petulans. Jõo vir post mlta ỽba angelo respõdit. Quia sciuit illud quod dicit Arı̃. j. poł. Silentiũ mulieris ꝑstat ornatũ. Jdeo btũs augꝰ. in libello ad martrẽ. c. vj. Hortor inq̃t te vt in locutõe sis continens. vt assidue cũ ps̃. decãtes. Dixi custo. vias meas. vt nõ deli in li. m. ps̃. xxxviij. Et subdit Hortor qz nobis assidue tacẽ non liceat. Cñ sꝙ a mala detractõe sileam⁹. Et vt virtus tacitur-

nitatis tibi placeat. audi q̄d zacharias inꝛroga
tus reſpõdeat quẽ interrogãs moyſes. Quid i-
q̄t ſentis homi eſſe ꝓficuũ? Cui ille. Nihil q̄ꝫ ta
cere poſſe. Cui ille. Verũ eſt fili: tace. Hora aũt
mortis eiuſdẽ zacharie ſedẽs abbas reſpexit ce
lum ⁊ dixit. Letare letare zacharia ſilẽ. q̄ apte
ſunt tibi ianue regni. Uides o ſanctiſſima mat̄
q̄ zacharie ꝓ taciturnitatis maria ỽtute apte
ſunt ei ianue celi. vt q̄ tibi apiant̄ ama ſilẽtium
hec ille. Hanc taciturnitatem nõ amãt nr̃e mu-
lieres. ſed magis ꝓ taciturnitate amãt garruli-
tatem q̄ ỽbicũq; venerint miſcẽt ſ̃mones. tam
in domib⁹ q̄ꝫ in plateis. Quia ſ̃m Tullĩũ i rhe
torica li. x. Garrulitas femis innata eſt. q̄ ſi ca-
ret femĩa ỽtuoſam hãc credimus ⁊ honeſtam
Eſt em̃ eis innata. q̄ ꝑma femina eua de oſſib⁹
ſcz de coſta ade eſt formata. Ideo cetere vt cõi
ter ſunt garrule ⁊ ꝓcaces. ſed illa garrulitas fa
cit eas deformes. Juxta illud Tullĩj ꝓtra La-
thelinã. Hoc inq̄t tua garrulitas q̄ garrulatrix
ſis omẽs ſp ỽtutes exurit. famã tuã late ꝓ ſpa-
tia denigrauit. Et non ſolũ earũ famã hic deni
grat ſed timeo in eternũ has cõdemnat Refert
Greg⁹. in. iiij. dial̄. de ſanctimoniali que carniſ
ꝓtinentiam habuit ⁊ al's ordinate vixit. ſed ꝓ-
iecta taciturnitate a ſtultiloq̄o mũme declauit
hec cũ defuncta eſſet ⁊ in eccl'a ſancti Laurẽ. ſe
pulta. Eadẽ nocte vidit cuſtos templi q̄ dedu
cta añ altare fuit. ⁊ ꝓ mediũ ſecabat̄. cuius vna
ps igne cremabat̄. altera intacta remanente. ⁊
huiuſ cõbuſtionis ſig̃ die ſequẽti in murl̄ appa
rebant. ac ſi fuiſſet ibi corꝑaliter cõcremata. Jõo
beata ỽgo tenuit taciturnitatẽ omibus mulieri
bus in exemplũ. ne tm̃ malũ diffamie nũc. ⁊ dã
nationis tũc incurrãt. q. d. Ecce ſpeculum taci
turnitatis facta ſum vob̃ ſequimi exẽplũ meuz
Et vere felix eſt hec mulier que ſequit̄ hãc bea
tiſſimã ỽginem mariam. Tertio. b. ỽgo maria
erat expedita a rebus mũdi. Quia ỽ Luce. ij.
Nõ erat ei locus in diuſorio. Quarto erat va-
cans auditõni ỽbi dei. Quia ỽ Luce. ij. Ma-
ria ꝓ̃ſuabat omia ỽba hec ꝓferẽs in corde ſuo
Et b̃ ideo vt diſcipul' poſtea explanaret. Jõ lu
cas qui ſcripſit euangeliuz ꝑ̃us ab ea didicit. ⁊
ꝑ̃ncipal'r ea in q̄bus maior difficultas fuit. De
b̃ dicit aug⁹. li. ſol. Ubus vt oia opa pietat̄ cõ-
mẽdaret antiquũ decretũ q̄ꝫ de honorãdis di/
ctauerat pentibus ob̃ſuauit. Et volẽs eẽ ad cõ
ſolatiõez apl'oz ſupſtitem reſuauit. vt ex eis q̄
ab initio audierat ⁊ viderat ⁊ in corde contule
rat ſenat⁹ apoſtolic⁹ doceret̄. vt ⁊ ſic illeſa euã-
gelica ſuaret̄ doctrina. Quito fuit ardẽs ĩn di
uino amore ſ̃m illud Cañ. ij. Nunciate dilecto
q̄ amore lãgueo. Sexto fuit vnica ⁊ ſimplex in
voto. iuxt illũ Cañ. vj. Una eſt columba mea.
Septio fuit ꝑgrẽs q̄tidie curã celeſtẽ ⁊ coniun
gẽs ſe ei ꝑ deſideriũ. ſ̃m illũ Cã. iij. Surgam ⁊
circũibo ciuitatẽ q̄rẽs quẽ ⁊c. Jõ Anſ̃. conclu
dit dicẽs. Maria nõ tm̃ ad pedes ſed ad caput
ſedens audierat ỽbum ex ore ei⁹. hec obſerua-
bat oia ỽba angelorũ paſtorũ magorũ necnon
ipius filij dei cõferens in corde ſuo. Nẽo vnq̄ꝫ
guſtauit ſicut ipa q̄ꝫ ſuauis eſt dñs ⁊ inebriaba
tur ab vbertate dom⁹ dei. ⁊ de torrẽte volupta
tis eius potabat̄. Hoc quo ad ꝑmũ. Quantuz
ad ſecũdũ notandũ. Scõm naturales cign⁹ pul G
los ſuos ſollicite nutrit ⁊ educat ⁊ roſtro ⁊ ſibi
lo eos ꝓtegit ⁊ defendit. ⁊ ſi q̄s aduerſus eos
appꝛopinq̃uerit. inter pullos ⁊ appꝛopinquan
tes opponere ⁊ interponẽ ſe nõ ceſſat. Per Ci-
gnum intelligit̄. b. ỽgo maria. Recte em̃ ſic ci-
gnus totalit̄ eſt alb⁹. nullã hñs ꝓtẽ nigredinis
Jõ cign⁹ ỽ latie oler grece ab olon q̄ eſt totũ.
eo q̄ tot⁹ alb⁹ ſit in plumis. q̄ de nullo volati
li inuenit̄. Sic maria fuit totalr̃ alba in purita-
te. nullã hñs maculã nigredis pctõz. Nõ teſta
tur xp̃s de ipa Cañ. iiij. Tota pulẽ es ami. mea
⁊ macula nõ ẽ in te. q̄ tm̃ de nullo ſanctoꝝ dici
põt. Jõ dicit aug⁹. li. de natura ⁊ gr̃a Excepta
ſancta ỽgine de q̄ ꝓpter honorẽ dñi. cũ de pec
cato agit̄ nullã ꝓrſus hr̃e volo mentõez. q̄ ſci-
mus q̄ illi plus ſit collatũ gr̃e ad vincendu ex
omni pte pctm̃. Hac igit̄ ỽgine excepta ſi oẽs
ſanctos ⁊ ſanctas cũ h̃ viuerẽt ꝯgregare poſſe
mus. ⁊ interrogare vtrũ eſſent ſine peccato Re
ſponſuz putam⁹ illud q̄ꝫ ait Jobes. Si dixeri-
mus q̄ peccatũ nõ habem⁹ noſmetip̃os decipi
mus ⁊ veritas in nob̃ nõ eſt. Recte em̃ cignus
dũ viuit iugit̄ gemit ⁊ triſtat̄. veniente aũt die
mortis canit ⁊ letat̄. vt dicit amb̃. in hexa. Ita
maria cign⁹ albiſſima dũ vixit iugit̄ fuit ĩ gemi
tu ⁊ triſticia. Tũ ꝓpter filij ꝓditõz qui in templo inter doctores inueni
ebatur. Lu. ij. Tũ etiã ꝓpter eius crucifixionẽ
cui aſtitit lachrymoſa. Joh̃. xix. q̃ꝫ a iudeis de
ridebat̄. ita vt de ipa exponi põt illũ Threñ. ſ
Plorans plorauit in nocte. ⁊ lachryme eius in
maxillis eius. nõ eſt q̄ conſolet̄ eã ex omib⁹ cha
ris eius. Sed q̄ gemuit in vita. i receſſu ei⁹ dul-
citer cecinit ⁊ mulieres ad ſe venẽtes de receſ-
ſu ſuo dolentes dulciter cõſolata eſt. Sicut re/
fert ſanctus Coſmas cognomie veſtitor dictus
Si inq̄t vos corruptiliũ natorũ matres nõ tol-
leratis ab eis modicũ ſeparari. quomõ ego mat̄ ⁊
ỽgo deſiderare nõ debeo ad meũ pgere filium
dei patris vnigenitũ. Sic q̃libet veſtrũ aliquo
orbat̄ filio conſolabit̄ ſupſtite vl̃ naſcit̄o. Ego
aũt q̄ vnicum poſſideo ⁊ incorrupta maneo. q̄-
mõ ad eum nõ ꝓperẽ anxia q̄ eſt omnium vita.
Ideo vt teſtat̄ Jobes damaſcen⁹ in ſuis ſ̃mo
nibus de aſſum. ait. Maria letanter dixit. In
manus tuas fili cõmendo ſpũm meũ. ſuſcipe ai
mã meã tibi dilectã. quã inculpatã ſuaſti. tibi

ꝛ nō terre cōmendo corp⁹ meū. custodi illō integralit qō tibi inhabitare placuit. Transfer me ad te. vt vbi tu es meozū viscerū partus. sim et ego tibi cohabitās. Et addit sanct⁹ Cosmas in ymone q̄ solennit legit in certis ecclesijs. Ex p⁹ q̄ egressa est aima eius a corpe. adhuc nō cessauit a letis laudū canticis. sed corp⁹ dixit Bras tibi ago dñe q̄ tua digna sum gl'a. memento mei qm̄ tuū sum figmentū ꝛ suaui tuū depositum. Et dicit Cosmas. Quō hoc factū est. non indiget naturali discussione nec curiosa inuestigatione. cū omia que de dei genitrice dicunt sūt supernaturalia ꝛ ammirāda ꝛ tremēda potius q̄ inuestigāda. Ecce q̄ recte maria cigno compatur. que gemit viuēs ꝛ cantat moriēs. quia ipa etiā viua gemuit. ꝛ emigrās iubilant cātauit.

b Et sicut cignus sollicite se habz circa pullos vt dictū est. Ita ygo maria candidissima sollicita fuit circa suū puerū bn̄dictū. ita vt ei cōpetat illud ybū euangelij. Martha aūt satagebat circa frequens ministeriū. Certe maria m'tū sollicita fuit p filio. cui omia opa exhibuit pietatis Ideo dicit Anf. sup euangeliū. Nunq̄ in aliq̄ psona imo nec in oibus sic martha opata est sicut maria cū filio. quarū tñ opa conferamus. Martha si quēlibet hospitē in domū suā suscepit. ista dei filiū de celo pgentē in terrā. ꝛ nō habentē vbi caput suū reclinaret. in hospitio pro pr̄ij corpis suscepit. Sm q̄de b gloziat Ecci. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabnaclo meo Et si martha nudū quēlibet suscepit ꝛ vestiuit veste corruptibili. ista dei ybuz carne induit. q̄ sine fine incōmutabil'at q̄ incorruptibil'r pmānebit. Sm illud apostoli ad Galla. iiij. Cum venit plenitudo tpis. misit deus filiū suū factū ex muliere. Et si illa cuilibet indigēti cibū ꝛ potū exteriozem tribuit. Ista deū ꝛ hoiem humanit⁹ indigentez nō solū cibis exteriozib⁹ vel potibus pauit. sed etiā interiozibus aluit. Natū inq̄t pauit vbere de celo pleno. ꝛ postea opib⁹ manuū sustentauit. s. acu ꝛ colo. Juxt illud Prouū. vlti. Manus suas aperuit inopi. ꝛ palmas suas extendit ad pauperē. s. filiū. Et si illa infirmū visitauit. ista deū humanatū infirmū p infantiā et etatē nō solū visitauit sed etiā balneādo foueendo liniendo ꝛ gestādo frequētauit. ꝛ postea ipsum infirmū ꝛ vulneratū in cruce pendentē visitauit. Et si illa incarcerato cōsolamē prebuit. Ista incarceratū in sepulchro flens visitauit. ꝛ sepulto humanitatis imo maternitatis officia pbuit. hec ille. Ideo bñ oz de illa. Martha āt satā. circa fre. ꝛc. Et sequit. Que stetit et ait Dñe non est tibi cure q̄ soror mea reliq̄t me solaz ministrare. Dic g̃ illi vt me adiuuet. Scōm glo hec pñt esse ybā actiue vite marie auxiliuz pteplatiue req̄rentis. q̄ actiua vita sibi nō sufficit. ppter difficultates rerū ꝛ ambiguitates cau sarū psidiū pteplatiue oz petē. qō fecit b btā ygo q̄ in pmissis tribulatōib⁹ suis de vita actiua refugit ad auxiliū pteplatiue q̄ est pars eius ꝛ p hoc certe nō mediocre ad interiora accepit. Et inde est qō dicūt doctozes q̄ ipa beata ygo in oibus suis tribulatōib⁹ nunq̄ fuit mēte aut fide aliq̄tenus sauciata. q̄ licet vidēdo in filio suo tantā passionē ꝛ ignominiā immani dolore pcuteret. qō ptinet ad vitam actiuā. Intus tñ minime perturbabat inspiciēdo mysteriū diuine passionis qō ipa optime nouit. cuius contēplatōne dolor omis exterius mitigabat. Et sic pteplatiua actiuā in ipa adiuuabat. ꝛ h est qō voluit. Dic g̃ illi vt me adiuuet. Jō etiam dicit Origl. q̄ licet btā ygo filiū ex carne sua pcreatum. nō sine doloris affectu potuerit videre sic ignominiose tractari ꝛ crucifigi. q̄ tñ nō dubitauit xp̄m filiū p̄ba volūtate mori ꝛ mortez ipsam deuicturū. Jō cōpassio nō ita ratōez offuscabat. vt q̄cq̄d inordinatū in gestib⁹ suis ostenderet vita contēplatiua actiuā adiuuabat. hec ille. Tūc xp̄s approbat sollicitudinē mr̄is sue gl'ose dicens. Martha martha sollicita es et turbaris erga pluria. Sup quo dicit Anf. Vere turbabat ꝛ sollicita erat m'tū dū fugēt i egyptum a facie herodis. q̄ eius filiū adeo psequebatur. vt iaz m'tos suspecte etatis pueros occideret. Turbabat dū iudeos insidiātes ꝛ mortem ei inferre molientes cogīsceret. demū valde turbata fuit. ꝛ iux ybū symeonis suā ipius animā gladi⁹ amaritudis ptrāsiuit. dū filiū ei⁹ cōphēdi ligari. flagellari. c spui. spinis cozonari. derideri. colaphizari. eculeo suspēdi. clauos ꝛ lanceā infigi ei⁹ corpori mori ꝛ sepeliri vidit. hec anf. Jō bñ dicit. Turbaris erga plu. Et hoc q̄ ad secūdū. Quantū ad tertiū notandū est oz in cōi puerbi. Qui hz electōz. eligit partē meliorē Qō patet de regina alicui⁹ regi q̄ habz electōz ideo libēti⁹ sedet in loco sublimi q̄ inferiori. vt hr̄ de bersabee regina q̄ elegit sedē suā iux filiū suum Salomonē. iij. Re. ij. Ita Maria que ē regia celi. m̄ūdi dña. ipatrix angelorū ꝛ vitas pphetarū doctrix ap'lorz. pseuetātia martyrum. lucerna cōfessorū. regula ꝛginū. Merito iter oēs partem elegit meliorē. q̄ tanq̄ regina hūit electōz inter omēs Ideo pōt dicere illud Ecci. xxiiij. In plenitudine sanctorum detentio mea Sup quo dicit Bern. Merito in plenitudine sanctorū detentio marie. cui nō defuit fides patriarcharū. zelus ap'lorz. pstantia martyrū. sobrietas cōfessorū. castitas ꝛginū. fecūditas cōiugatarū. imo nec puritas viduarum. hec ille Elegert em̄ pr̄iarche fidē. quoz p̄m⁹ fuit abraā Be q̄ legit Gen. xv. Credidit abraā deo et reputatū est ei ad iusticiā. q̄d vl cui credidit. certe dño credidit. q̄ dixit ad eū illō gen. xij. Egredere de terra tua ꝛ cognatōe tua ꝛ vade i tram

quã mõstrauero tibi. ⁊ faciã te crescere in gẽtez magnã. Sed incompabilr plus maria elegit fidem. q̃ credidit angelo ⁊ mr̃ dei ẽ effecta Quid credidit ipa? certe illud Lu. j. Spũssanct⁹ superueniet in te. Jõ ibidem dr. Beata es q̃ credidisti dño. Moyses elegit mansuetudinẽ. de quo legit Nũe. xij. Erat vir moyses mitissimus. qr cũ esset maior inter iudeos. tñ eor patienter sustinuit iniuriã. Sed hãc mlto magis elegit maria. q̃ fuit mãsuetissima. qr p̃m am̃b. in li. de virgini. Nullũ lesit verb vel factis. sed oib⁹ ad se venientib⁹ mite rñdit. Jõ dicit Berñ. Reuolue diligenr euangelij seriem vniũsã. ⁊ si q̃d durum inueneris in maria. de cetero suspectã habeas ⁊ accedẽ verearis. Elegit dauid miscdiaz q̃ dicit in ps̃. c. Miscdiam cãtabo tibi dñe. sed vere miscdiam elegit Maria. ita q̃ mr̃ miscdie nuncupar. Jõ dicit Berñ. in p̃mõe. Quis misericordie tue o benigñ vgo longitudinẽ ⁊ latitudinem. pfunditatẽ atq̃ sublimitatẽ q̃at iuestigare. q. d. nullus. Jõ designata est p arborem therebinthũ. Be q̃ Ecci. xxiiij. Ego q̃si there/binthus extendi ramos meos. ⁊ rami mei honoris ⁊ gre. Scõm glo. Hec est arbor magñ crescens in syria hñs ramos mlros ⁊ magnos q̃s extendit. Et significat mariã q̃ ramos sue mirã cordie extendit in altũ ⁊ pfundum rẽ. Jõ dicit Berñ. in p̃mone. Maria oibus gr̃am sue subuentõis nõ surripuit. ipa est que pctõrib⁹ veniã impetrat. Justos a gr̃a dei cadẽ nõ pmittit. sz sicut fetidũ mundũ ab immundicia p̃fuat. Ad idez Anr̃. Loquar dña de gr̃e tue bñficijs. plenam esse mundũ. infernũ penetrat. celũ supat. ¶per plenitudinez eñ gr̃e tue. q̃ in purgatorio erũt se letant liberatos. q̃ in mũdo se clamitant cõsolatos. ⁊ q̃ supa mundũ se gaudẽt restauratos. Elegit Judith castitatẽ. sicut hr̃ Judith. xij. Bñdicta tu a dño. eo q̃ castitatẽ amaueris ⁊ post virũ tuũ aliũ nescieris. Sz magis bñdicta maria q̃ p̃ omnibus elegit ppetuã castitatẽ. nec virũ cognuit. Lu. j. Am̃ virũ nõ cognosco. Jõ dicit. b. Berñ. Optimã partẽ elegit maria plane. qr bona fecũditas ?iugal melior pudicia vidual. optima castitas vginal. Sed magl dar̃ vginalis fecunditas vel fecũda virginitas marie. Hoc ꝓuilegiũ nõ dabit alteri nec auferetur ab ea. Et addit Anr̃. ¶pars marthe btẽ virgini auferr̃. q̃ iam nõ erit sollicita vt mistraret filio suo sicut puero. cui omẽs angelorũ ordines ministrant sicut dño. Jam nõ turbar̃ erga plurima q̃ fecerũt filio suo iudei. qr oia sbiecta sũt ei. Jam filius eius a iudeis vel a militibus non flagellabit. nõ occidet. nõ cõspuet. qr xp̃us resurgens a mortuis iam non morit. mors illi vltra nõ dominabit. Et subdit. ¶pars eñ marthe ei auferet. ⁊ iam ablata est. sed bono suo. qr ps marie pficiet ei. q̃ nõ auferet ab ea. Exaltata ẽ eñ sup choros angelorũ. ⁊ impletũ est in bonis desideriũ suũ. videt deũ facie ad faciẽ sicuti est gaudet cũ filio in eternuz. Hec est ps optima q̃ nõ auferet ab ea. hec ille. Ita ptz p̃ pdicta q̃ illud euangeliũ nõ p humanã inuentõez. sz diuinam inspiratõz fuit assumptioni beate vgis appropriatũ. qr spũssanct⁹ clausit vginis commẽ datõz quo ad mlrtitudinẽ progatiuarũ sup oẽs alios. Jdeo signanr̃ cõcludit lr̃ euãgeliũ Maria optimã partẽ elegit que non auferet ab ea. Ipa eñ vgo maria elegit optimã partẽ in gr̃a ⁊ gla. In gr̃a q̃dem in ista vita p̃ omnimodam vrtutem ⁊ abundanttã. Quia sicut dicit hiero. Sicut in compatiõe dei nullus sit hõ pfectus. ita in compatõne matris nulla inuenir̃ pfecta. q̃ztũcũq̃ vrtutibus eximia ꝓbet Jõ cãtat eccla bñ. Nec p̃nam sil'em visa est. nec hr̃e sequentẽ. partem illã q̃ nulla in celo citra thronuz diuine maiestatis sublimior est. qr exaltata est sup oẽs choros. Hec est ps optia q̃ nũ q̃ auferet ab ea i eternũ. De hac pte quã elegit hodie maria dicit aug⁹. in p̃mone qui incipit. Tibi o pissima. Ad hanc vsq̃ gl'am tu vgo gl'osa es puecta. vt supno regi nihil superius habeas in supmis. q̃ etiam transcẽdit angelicã dignitatẽ ad superni regis es sublimata cõsessuz. vbi eñ rex filij⁹ tu⁹ posuit qõ ex te sumptũ. posuit ⁊ te reginã mr̃ ex qua sumptũ est. Neq̃ eñ phas est tibi alibi esse q̃ vbi est quod ex te sumptũ est. Et q̃niam huius optime partis ipa pissima vgo nos miseros peccatores vult esse pticipes. Jdeo sbdit aug⁹. Hec dona dña p peccatoribus habes. sz multũ a te hereditãt peccatores. nos eñ a te hereditamus ingrati gr̃am. peccatores veniaz. celestia terreni. sublimia infimi. deũ hoies. mortales patriã. Ad quam nos pducat pater.

Sermo tertius de eadem festiuitate.

A ASsumpta est maria in celũ. gaudẽt angeli laudãtes bñdicant dñm. Ita canit̃ in cantico hodierno. Albertus in li. de elementorũ ꝓpetatibus. c. j. refert de q̃dam nobili gemma noie alabastrum. q̃ bz albũ colorẽ ⁊ mirabilr attrahit ad se ignẽ. etiam p magnã distantiã. ⁊ ignis ipam localit̃ comitatur. ⁊ ponit idẽ hui⁹ ratõz. qr hic lapis spirat q̃si spũm sulphuris quo spũ ignis gignitur B ad ipm attrahit̃. Mystice p hanc gẽmã xp̃s intelligit̃. Recte eñ sicut gẽma p̃fata est alba. ita xp̃s est albus p vite innocentiã. qr cãdor lucis eterne ⁊ speculũ sine macla Sap̃. vij. Sed p ignem designare vginẽ volo gl'osam mr̃ ipi⁹ Recte nãq̃ sicut ignis extinguit fulmẽ. Teste cõmentatore de impressione aeris q̃ dic̃ q̃ genus fulmis aq̃ non extinguit̃. sz magis accẽdit̃ sed dũ ignis immittit̃ ꝓtinus suffocat̃ Ita maria q̃ tota fuit ignea in charitate dei ⁊ ꝓximi.

S

extinguit etiã fulmẽ materiale ⁊ repellit. Quia dicit Eusebius in ℣. Nullũ ibi tonitruũ aut tẽpestas. nulla chorusçatio. nullũ fulmẽ ferire poterit. vbi marie aliãlis mẽoria fulmi nescit. Extinguit maria ꝑncipaℓr fulmen districte sententie dei erga peccatorẽ. qꝺ hr̃ pulchre figuratuz hester. iij. vbi legiť q ꝙ asuerus rex monitu amꝺedit sententiã sup filios isrℓ vt omẽs extingue renť ⁊ occiderenť. Hester aũt intrans ad regẽ sniam mutauit. Sic nr̃a hester. b. ℣go reconciliat peccatorẽ ⁊ extinguit fulmẽ ire dei. Hunc ignem ℣ginẽ mariã igne charitatis plenã traxit ad se imo venerabiliť assumpsit xp̃s verus alabaster hodie dicẽs ad ip̃am. vt refert aug⁹. in ℣. hod. Tpus est te assumẽdi ad me matrem meã. Sicut eĩ terrã ⁊ ea ꝙ in terra sunt. o gĩtia plẽa replesti gaudio ita fac gĩtulari ⁊ celestia. iocũdas redde patris mei mãsiones. ꝓsolare sanctorũ meoruz spũs. ꝙ tuam a me honorabilem translatoz ãgelicꝭ cõstipatã obsequijs videtes. de sua ꝙz certificabunť Veni ꝙ cũ exultatõe. ne turberis deserens corrũpendũ cũ suis concupiscentijs mũdũ. adeptura celeste psalatiũ. Et siĉ ego cũ non essem in mũdo descẽdi vt illumiarẽ ꝙ in mũdo sunt. ita ⁊ tuũ patrociniũ vsq; ad cõsummatõz seculi patrotinabitur bis qui in mũdo sunt. Et post pauca. Habita inq̃t cũ vnigenito. adherẽ festina filio. ⁊ ꝯ testať eccℓa in his ℣bis. Assumpta est maria ⁊c. In qꝺ⁹ duo describunť. Primũ Marie gℓosa sublimatõ. ibi Assumpta est maria. Scõm angelorũ sonorosa exultatio. ibi. Gaudẽt ⁊c. Ve ꝓmo est notãdũ. Videm⁹ qñ sol naturaℓr ascẽdit sup nostr̃ emisperiũ. non statim assumiť in corꝑe sed ꝑus ꝺm aurorã. ꝙ ꝙdem in ammiratõz ⁊ exultatõz volucres ducit vniũsas. Et postea sol ascẽdit ꝺm se totũ in corꝑe luminoso. Spũaℓr ꝓ solẽ intelligitur gℓosa ℣go maria. Recte eĩ sicut sol corꝑa libus oculi nõ põt intueri ꝓpter suã claritatem. qꝛaℓs oculos offuscaret. vel saltem fluentes lachrymas generaret. Ita. b. ℣go maria ꝙ est sol iocũdissim⁹ adhuc in corꝑe exstẽs recto visu nõ potuit intueri. Teste hiero. in ℣. ꝙ ait. Quidam ignei radij in oculi eius micãtes. sic faciem eius infundebãt. vt eã ioseph nũq̃ possz recto lumine intueri. Et declarat. Nõ mirꝝ si moyses ꝙ viderat deũ. sine velamie nõ potuit ꝑℓ⁹ intẽdere nec vidẽ eũ. qꝺ de ea tũc ꝙ deũ nõ tñ vidit sed etiam genuit ⁊ tractauit. Ideo refert Joh. euãgeľ. celestis aq̃la. ꝙ qꝺam heremita faciem ℣gis clarissimi soℓ cũ adhuc viueret desideras vidẽ. audiuit vocẽ domi dicentẽ. Ibis i ierℓm ⁊ ibi faciẽ matris mee videb. vt diu ꝺsideraſti. Surgens ille mℓto tpe laborauit. tandẽ illuc ꝑuenit. ⁊ ꝑ hospitio ℣ginis sollicite querẽs ad montẽ syon sub quo habitabat ductus. veit ad mansionẽ eius quã clausam repiens pulsauit.

Et ecce iuuenis deuot⁹ hostiũ apiens ⁊ aduenam cernẽs. sui aducẽtus cãm inq̃rit. Ille autẽ sibi intimauit ꝙ fuerant a deo sibi ꝓmissa. Cui iuuenis (Et fuit ipemet Jobs ꝙ ꝯ scribit). Facies inq̃t eius videb. si tibi ostendẽ voluerit. expectaꝯ ad nonã. ⁊ regredientẽ ab oratõe si sibi placuerit eam videb. Juxt̃ tps none cum regrederet ℣go. ait Jobes. Vña filius tuus direxit ad te quendã senẽ. reꝛomittẽs ei ꝙ debeat facies tua videre. at illa subsistẽs dimisso pallio qꝺ sup caput gerebat. conũsa ad senẽ ait. Vtꝺ nũc faciem famule dei. Quã cũ intuitus fuisset ꝑ nimia claritate stare nõ potuit. sed cadens in terrã dixit. Eya maℓ miscẽdie si nunc facies tua adeo est gĩtiosa. qualis erit in patria. Iste igiť cãdidissimus sol maria nimphula cãdidissima et iocũdissima hodie assumpta est in aia ad thꝛonum gℓe tanq̃ aurora rutilantissima. ⁊ in ámirationẽ angelos incitauit ꝙ dixerũt Que ẽ ista ꝙ ꝓgrediť q̃si aurora ꝓsurgens pulẽ vt lũa. electa vt sol. vt hr̃. Can̄. vj. Et sic sup oẽs creaturas fuit collocata. Recte sicut sol hz sublimitatem in situ. qz positꝰ est in medio planetaꝝ tres hñs supra se. s. martẽ iouem ⁊ saturnũ. ⁊ tres infra se. s. venerẽ mercuriũ ⁊ lunã. Sic. be. virgo maria mũdi dña. celi regia. posita est super tres hierarchias oim angelorũ. ⁊ supra trinam machiam celestiũ terrestriũ ⁊ infernorũ. Hz enim impatoziam ptãtez in celestib⁹ tanq̃ impatrix potẽtissima. quem eĩ vult saluať ⁊ assumit. Teste aug⁹. in ℣. Hanc fatemur verã reginã celorũ ꝙ in regnũ celorũ recipit aias sanctorũ. Jõ diĉ hugo ⁊ Richar. de sanc. victo. Nihil a thꝛono dei diuini muneris defluit ⁊ descẽdit qꝺ per manus marie nõ trãsierit. Hz etiã ptãtem in terrestrib⁹. iõ ꝑcepit tãq̃ dña ipis mistris. qñ cuz filio erat in nuptijs in chana galilee dicẽs. Nõ cũ q̃ dixerit vob̃ facite. Joh. ij. Hz ptãtez in demonib⁹ bos terrẽdo ⁊ fugando. ꝺm qꝺ diĉ hugo de san. vic. Demones eĩ sufferre non pñt. imo territi fugiũt ⁊ confusi discedũt. dũ marie obsequio mollescũt. Et sic ptz ꝙ maria est posita quasi impatrix sup celestia. terrestria. ⁊ infernalia. Et solum hz sup se tres psonas. patrez ⁊ filiũ ⁊ spũmsãctũ. Jõ dicit Anℓ. Nihil tibi domia est eq̃le. omne eĩ qꝺ est. supra aut infra te est. supra te solꝰ deus. infra te est oẽ qꝺ nõ ẽ deꝰ Et q̃uis hodie assumpta est in aia ℣go maria. tñ postea etiã in corꝑe reuerenť est assũpta. Sicut dicit de ℔ Damas. in ℣moni. suis. de assum. Hodie imaculata ℣go terrenarũ passionuz nescia. imo celestib⁹ intellectib⁹ erudita. nõ in terram abijt. sz vere celũ aiatũ appellata in celestibus tabnaculi habitat. Licz eĩ sanctissima beataq̃ aia tua a gℓoso corꝑe tuo separeť. ⁊ sepulture corꝑus traderet. verũtamẽ non manet in morte nec dissoluiť corruptõe. Cui⁹ eĩ pariẽtl

ginitas inuiolata pmãsit. huiꝰ ⁊ migrãtis corpus irresolutũ p oia pseuerat. ⁊ ad meliorẽ sanctioremq; vitã traducit nõ morte dissolutũ. Sz etiam in eterna secula pmãsurũ Et declarat ꝺ̃s i exemplo lucidiꝰ dicẽs. Sicut eñ sol iste lucifluus ⁊ splendidus ꝺ̃s lunari corpe latẽs ad breuẽ horam quodãmõ visꝰ deficẽ. tñ suo nõ ꝓuat lucẽ ꝺ̃s in se phennẽ fõtẽ luis. Sic ⁊ tu fõs veri lumis. incõsumptꝰ vite thesaurꝰ. licz q̃dã breui interuallo tpis corpaliꝝ morti sis addicta. tñ copiose nob infundis indeficient lumis claritatem Et subdit. Nõ iuisti ꝟgo. be. in celũ vt helias. neq; vt paulus vsq; ad tertiũ celũ ascẽdisti. sed vsq; ad regalẽ thronũ filij tui attigisti. hec ille. Q̃ etiã sit assumpta in corpe legit in Euthimia ta hist̃ia li. iij. c. xl. Q̃ sanctꝰ Germanus ꝓstãtinopolitanꝰ archiepũs scriptũ se reperisse dicit q̃ ⁊ magnꝰ Damascenꝰ silr attestat. q̃ pulcra augusta cũ apud ꝓstãtinopoli miraf ecclãe erexisset. inter ceteras apõ baltenas admirabilem ecclãm tpe Martiniani impatoris ad honorẽ sctẽ ꝟgis edificauit. ⁊ quocãs iuuenalez archiepm hierosolymitanũ aliosq; palestine epos q̃ tunc in vrbe regia morabanf ꝓpt synodũ q̃ fcã ẽ calcidonie dixit eis. Audiuimꝰ corpꝰ sanctissime ꝟgis in ꝑdio gethsemani tumulatũ. Volumus igit ad custodiã huiꝰ vrb̃ corpus illud cũ debita reuerẽtia huc trãsferre. Cui ꝑdictus Juuenalr rñdit. O dña corpꝰ illud sicut ab antiq̃s hist̃ijs cõperi in gla est trãslatũ. ⁊ sola i monumẽto vestimẽta cũ sindone remãsisse. ⁊ ip se iuuenal vestimẽta ꝓstantinopoli misit. ⁊ i ꝑdicta eccla honorifice collocauit. Tunica autez ipi ꝰ postea veit ad vrbẽ cathinensez. de qua refert Jacobꝰ ianueñ. Cũ dux normanoꝝ vrbez cachinensiũ obsedisset. epũs illiꝰ vrb̃ tunicã. b. Marie q̃ ibidem ꝟuabaf. more vexilli haste iposuit. ⁊ subseq̃nte ppl̃o securus exiuit ad hostes. Statimq; ois hostil exercitꝰ cecitate pcussus est ⁊ amẽtia. stabatq; totꝰ corde trepidus ⁊ totꝰ aio stupefactꝰ. q̃ illi de ciuitate cernentes diuino iudicio supaddunt. ⁊ atrociꝰ hostes cedunt. q̃ ꝺ̃. b. marie plurimũ displicuisse cõpbaf ex eo q̃ ptinꝰ tunica illa disparuit. ⁊ visum cõtinuo hostes receperũt. Q̃ aũt maria ẽ assumpta i aia dubiũ nõ ẽ q̃n ꝺ̃ito q̃ de corpe egressa est. De assumptiõe aũt corpis q̃ facta sit hr̃ in legenda q̃ tertia die resurrexerit ⁊ in celum ascendit. ⁊ gl̃ose assumpta est. Sz in reuelationibus. b. elyzabeth q̃ fuit de ptibus saxonie. legitur q̃ sibi reuelatũ est q̃ post. xl. dies sui transitus in corpe sit assumpta. Nã. b. maria secum colloquẽs ait. Oẽs apli dormitioni mee affuerunt. ⁊ corpꝰ meũ reuerenf sepultute dederunt sed. xl. die postmodũ resurrexi. Cũ aũt elisabet interrogaret vtrũ ꝺ̃s manifestare vl celare deberet. dixit. Nec carnalibꝰ ⁊ increduls reuelanda. nec deuotis ⁊ fidelibus absondẽda. Sz rõnabilibus viꝝ cũ corpus Johis q̃ fuit custos ꝟginis statim assumptũ est. qz stati sepulchro apto corpus nõ est inuentũ. q̃re etiã marie corpus nõ stati resurgeret. Et ꝺ̃ quo ad ꝑmũ. Quantũ ad scdm subdit angelorũ sonorosa exultatiõ cũ ꝺ̃. Gaudent angeli. Circa q̃ notandũ q̃n aliq̃ ꝟgo regia de regno egypti i regnũ vngarie ducerf coronanda. ⁊ in impatricem eligẽda. hec vtiq; nõ sola veniret nec cũ paruo comitatu. Sz secũ haberet ꝓncipes terre ⁊ milites q̃ currum circũdarent ⁊ iubilose decantarẽt ꝓcedẽtibus buccinis fistul. aliisq; musicalibus instrumẽtis Et deinde rex cuius esset spõsa electa venirz sibi obuiaz in appa ratu. ⁊ sic cũ gla ⁊ gaudio nõ paruo in regnum ducereꝰ. Vocalr ꝟgo regia de stirpe orta dau idica maria. de q̃ canit psal. xliij. Omis gla eius filie regis ab intus. hodie de reg̃ mundi ducta est in regnũ celi. sicut deꝰ dicit Hiero. in f. de assum. Deferf maria in celum vt spõsa in thalamũ. regina in regnũ. dilecta in cubiculũ. Sed ꝓpter q̃d? certe vt coronetur ⁊ in impatricem eligeref. nõ regni vngarie aut mũdi. sed celi. Jõ non veit sola. Sz cũ honorabili comitatu. Habuit eñ i suo comitatu aut cõductu terre ꝓncipes apl̃os. de q̃bus ps̃. xliij Constitues eos ꝑn. s. o. ter. Et deꝰ dicit beatꝰ aug⁹. in f. hoõ. Ex verissima ⁊ antiq̃ traditõne accepimꝰ q̃ tpe gl̃ose dormitõis marie cuz apli ad saluandas gẽtes orbẽ terre pagrarẽt. momẽto tpis in altũ sublati hierosolymis ꝓuenerũt. Et subdit. Quõ eam laudauerũt oẽs pariꝝ dicentes. Cũ in huius mũdi incolatu te o celeberrima ꝟgo habuerimꝰ habitatricem q̃si ipm dominũ ⁊ mgr̃m nr̃m aspiciẽtes ꝓsolabamur. q̃a nunc trãsmigrandã te cogscimus cũ tristicia supstites remanemꝰ. ꝺ̃ solũ hõtes refrigeriũ q̃ te mediatricẽ apud deũ possidebimꝰ. Filius enim tuus creator ⁊ deus q̃ iustificanit te vocat te. nemo est q̃ phibeat filio matrẽ. nec deus te desere vult in medio natõnis puerse ⁊ praue. Memento sp nostri in cõspectu filij dei nr̃i ⁊ mgr̃i. hec augꝰ. Habuit etiã impatrix celica in sua assumptõe aut cõductu celi milites sanctos ãgelos. vt dicit idem in eodem f. Quis hymnos ⁊ q̃ ⁊ q̃lia hymnis dicta considerare valeat et intellectu cõphendere. quo ille mltiplex dei supnorum exercitꝰ oi spũaliũ ꝟtutũ genẽ adornatꝰ inopinata cõcinnebat modulamia q̃ a dño acceptа cũ his vt reor adornauit sanctoꝝ aias ducentes choros circa lectũ ⁊ iter faciẽtes ꝓcedebant cũ iubilo. Et subdit. O regina ois hũane nate. sup soliũ excelsũ eleuata. celi celoꝝ porta ois te lingua glorificat. repleta est ois terra gla tua. sup enoch magnificare. sup helyã eleuare. ⁊ inenarrabili gaudio sup oẽs choros angeloꝝ spe filij tui potire indeficienti btitudine. supra

quã ꝓsus nihil habeꝯ. Suscipite hãc cãdidatam angeli. hymnũ dicite celi. glorificate terrigene. terra plaude. oisq̃ creatura lauda creatoris matrem. hec augꝰ. qꝝ etiã milites maria habuit in suo cõductu. testaꝯ Hiero. in ℣. dicens. Legimꝰ ad funera sepe quorũlibz sanctorũ angelos venisse ⁊ ad exeq̃as eorũ obseq̃a ꝑstitisse necnõ eorũ aimas cũ hymnis ⁊ cãticis ad celũ detulisse. quãtomagis credendũ est hodie militiã ãgelorꝝ cũ suis agmibꝰ festiue obuiã venisse genitrici ðí. ⁊ eã igẽti lumie circũfulsisse. ⁊ vsq̃ ad thronũ añ mũdi ꝓstitutõez factũ cum laudibus ⁊ cantilenis spualibus ꝓduxisse. Et sꝯdit. Nec imerito credit q̃ ipe saluator oim ꝑ se totus festinus occurrit. eãq̃ secum in throno glie collocauit. Sicut hr̃ ex reuelatõibus sancte elisabeth. vbi legit q̃ ãdam vice rapta in spũ vidit in loco valde remoto quoddã sepulcrũ mlto lumine circũfulsum. ⁊ ãsi speciẽ mulieris circũstabat multitudo angelorũ. ⁊ pꝰ pusilluz erectam ⁊ in sublime cu illa astantiũ mlt̃udie eleuatam. Et ecce in eius occursuz vir ãdã de ceᷣ admirabil̃ ⁊ gl̃osus aduenit portãs in dextera crucis vexillũ. ⁊ cũ eo infinita turba angelorꝝ sicq̃ eam alacriᷣ suscipiẽtes. cum cõcentu magẽ eã in celũ deduxerũt. Post modicũ tẽpis elisabeth angeluz cũ quo sepe loquebaᷣ. de p̃dicta visione inq̃siuit. q̃ respondẽs ait. Ostensuz est tibi in hac vĩone q̃ tam in carne q̃ in spũ dña nr̃a in celũ est assumpta. Jõ bñ canit eccl̃a. Assumpta est maria in celũ. ſ. in corpe ⁊ aia. vt pie tenent cõmuniᷣ doctores. Jõ gaudent angeli ãbus ⁊ nos conformes esse oportet in gaudio ⁊ laude matris dei. Et lꝫ ad secundũ.

Sermo quartus de eadem festiuitate.

Multiplicate sunt

A Gen. vij. Ad experiẽtiã scimus ⁊ audimus q̃ flores ⁊ gramia ascendut e terra. campũ ⁊ prata exornãtes. ⁊ aspectui nostro se p̃sentant. vt i vere. tunc aialia incipiũt iocũdari ⁊ letari. eo q̃ pascua inueniũt. q̃ sic eorũ nature cõueniũt. et que tpe esuriei hr̃e nõ p̃nt. Jncipiũt volucres letis vocibus vociferare ⁊ cãtare. sicut patz de alauda q̃ statim vociferat dulciᷣ ⁊ letatur Jta etiã amatores mũdi ⁊ amatrices tẽpe veris vt circa festũ Ualpurgis q̃s flores ascẽdũt signa amoris ostendũt. sibi munera dirigunt. ramos arborũ añ hostia sibi inuicẽ ponũt seu figunt. ⁊ in lꝫ letos se ostendũt. vt dicit deuotꝰ Amãdus in hora. saꝑ. lib. ij. in fi. Spũaliᷣ maria nimpha

B omni laude digniſſima q̃ est flos florũ ⁊ rosa rosarũ. Flos in q̃ campi ⁊ liliũ conualliuz. hodie pdiit ⁊ ascẽdit de terra valle miserie in lucẽ celestis curie ꝓspectui filij sui ⁊ sanctorũ se p̃sentando. Jdcirco peccatores gaudeãt aiales. q̃ ꝑmiserũt matrẽ miscõie ad quã refugiũ habeant cũ peccatis sint gũati. Gaudeãt ꝓtemplatiui ⁊ iusti p alaudã desigti. q̃ maria inceptrix ⁊ initiũ ꝓtemplatõis. hodie de miseria ad gloriã ascendit. ⁊ illũ in quo mẽs eiꝰ iugiᷣ conuersaᷣ veraciᷣ cõꝑhendit. Letenᷣ insup amatores hꝰ ỽginis vniũsi. q̃ potentissimã ad celestẽ curiã destinauerũt aduocatã. Jdeo. b. Hiero. in ser. de assum. ad leticiã inuitat vniũsos di. Hodie gl̃osa sp ỽgo maria celos ascẽdit. rogo gaudete. q̃ (vt ita dicaz) ineffabiliter sublimata. cum xp̃o regt in eternũ. Regina mũdi hodie de terris ⁊ de p̃nti seculo neq̃ eripiᷣ. Jterũ dico gaudete. q̃ secura de sua immarcessibili gl̃a ad celi iam puenit palatiũ. Exultate inquã ⁊ gaudete ⁊ letᷣ omis oꝛb. q̃ nobis oibus hodie infue/nientibus eius meritis salus aucta est. Nobis q̃z eã diligentibꝰ honoꝛ ⁊ ỽtus vna cũ ceteris ỽginibus sacris amplioꝛ p̃staᷣ ⁊ gr̃a. Jdcirco dilectissimi letami ⁊ laudate. q̃ si deũ oꝛe ꝓphetico in sanctis suis laudare iubemur. mlto magis eũ in hac celebꝛitate btẽ ỽginis marie mr̃is eius. oportet cũ hymnis ⁊ cãticis diligẽtius extollere ⁊ dignis deo p̃conijs iubilare. ⁊ mystici honorare muneribꝰ. Et subdit. Hec est p̃sentis diei festinitas. in qua gl̃osa felix maria ad ethereum quenit thalamũ. Que ꝓfecto festiuitas sicut ⁊ ỽgo incompabiliᷣ est ceteris ỽginibꝰ. incompabiliᷣ ista festiuitas est oim sanctorũ festiuitatibꝰ. ⁊ admirãda etiã ỽtutibꝰ angelicis. De ista eius gl̃osa assumptõe aut ascẽsione hr̃i ỽbis thematis p̃libati. Mltiplicate sunt a. rẽ In ãbus ỽbis duo tangũᷣ. Prio mlt̃udo ỽtutum. ibi. Mltiplicate sunt aq̃. Secõ p̃mioꝝ altitudo. ibi. Et leuauerũt arcã. Quantũ ad p̃mum cõmendaᷣ ỽgo gl̃osa a ỽtutũ mlt̃udie. cũ dr̃ Mltiplicate sunt aq̃. q̃ aque mltiplicatõ est ỽtutũ augmentatio. quarũ vna fuit infima hũilitas. Circa qd̃ notandũ ad expientiã vide mus q̃ metallũ qd̃ aurifabꝰ plus flectit vl̃ se flexibile p̃bet. id magis exaltat. ⁊ sup oia metalla ornatius collocat. Sicut patz de auro qd̃ inter oia metalla est flexibilius. q̃ inter incudẽ ⁊ malleum sine ruptõe siue discussiõe partiũ in tenuissimas lamias dilataᷣ. iõ de eo fiũt ornamẽta q̃ in sublimioꝛi loco exponunᷣ. et inter oia alia metalla ad decoꝛem exaltanᷣ. Horaliᷣ p aurũ ỽginem mariã possum intelligẽ. Quia fm ari. in li. pbleu. Aurũ naturaliᷣ fugat somnũ. ppẽ qd̃ vt ait Auicenna. ab infirmis nõ dꝫ deferri aurũ ⁊ anuli aurei. q̃ gerũᷣ in digitis. vt eo melius reꝛescant. Quia auruz est amicꝰ vigilie. ⁊ no somni. Sic beatissima ỽgo simiᷣ auro fugat a nob somnũ ignoꝛãtie ⁊ peccati. sicut in mlt̃is peccatoꝛibus ostẽdit illud. Jõ dicit Bern. i ℣. Si crimine turbaris. si cõscie feditate es confusus. Mariã cogita. mariã inuoca. nõ recedat.

nec transiet ab ore. Nam ipam cogitas non erras. ipam rogas nō desperas. ipam sequēs nō deuias. ipaz cernēte ⁊ ñ deuias. ipa te ptegēte nō corruis. ipa te ducēte nō fatigar. ipa via p
L picia ad deū venies. qz ipa ꝓtinue intercedit p peccatorib⁹ vt a suis resurgāt errorib⁹. Sicut ß legit in legenda sancti domici. q ꝺdā vir sanctus vidit p diuinā reuelatōz q cuz iugit dei filium p hūano genere exorare. Ille respondit Quid debeo amplius facere? Misi pīarchas ⁊ pphetas. se paz emendauerūt Veni ego ad eos. deinde misi apl̄os. ⁊ me ⁊ illos occiderunt misi martyres ⁊ cōfessores ⁊ doctores. neqz illis acq̄erunt. dedicqz sententiā vt deleant. Sz regina mi fi cordie respōdit. Bone fili nō ſm eorum maliciā. sed ſm misericordiam tuā agere debes Ad quā filius. Cū eis misericordiam faciā ⁊ predicatores meos eis mittā. Jō ppendēs hec b. augustinus ait. Nec potentiorē q̄z te meritis inuenimus ad placandū iram iudicis. q̄ meruisti esse mater eiusdem iudicis ⁊ saluatoris. Sz ⁊ hec maxima pars peccatoris ex fiducia hz. quia q beata facta es ꝓpter nos peccatores est. Naz illud quod habes ꝓ nob habes. Ad ꝺd enim fieres mater saluatoris si nulla indigētia essz salutis. Jdeo tāq̄z aurū purissimū excitat a somno peccati peccatores. Aurū em̄ letum facit ipsuz inspicientē. Teste ꝑli. in spe. na. Ex auri itui tu naturaliter leti sumus. Cuius ratō est. quia aurū sibi aerem ꝓximū dulcorat. alterato autē aere alterat cor humanū. Sic dū mariā inspicimus ocul cordis nr̄i. q̄ est reconciliatrix nr̄a erga filiū. et ob hoc ipam deuote laudē⁹. Magē em̄ nob leticia ꝓuenit ex hac laude. teste aug⁹. li. solilo. O quanta inꝺt iocunditas cordis mei ex laude ꝓuenit matris dei. Cui alludit Orosius sup Cañ. Nihil dulcius nihilqz iocundius reperiqz mariā. Et p̄cipue in morte maxie gaudebit. q̄ hic mariā laudando inspexit. ſm illud Haymonis sup Apocal. Gaudēs inꝺt erit ei⁹ obitus q̄ marie dū viueret fuit sedulus ⁊ deotus. Illud igit rubicundū aurū ꝟgo maria rubea ex charitate maxima. omnibus alijs sancti plus fuit flexibil hoc est humil. Quia ſm Gregoriū in registro. habuit innumerabilē humilitatem. ⁊ hanc ostendit in animo. in ꝟbo ⁊ in signo. In animo teste Bernō. Eua p supbiam se dei creaturā nō considerās deo obedire noluit. Maria ꝟo humiliter factori suo se subijciens ancillā se nominauit dicens. Ecce ancilla domini Lu. j. In ꝟbo aūt quādo dixit. Quia respexit humilitatē ancille sue. Cum em̄ iam esset mater dei. nō tm̄ dixit. respexit humilitatē matris dei dn̄s. nec mundi. nec regine celi. sed ancille sue. In signo ꝺdem habuit humilitatē. qz nunqz se pferebat. sed ceteris mulierib⁹ se cōmunem exhibebat. Idcirco xp̄s filius eius vt dicit aug⁹. in ſmone de nati. hodie ipam sup oēs celos exaltauit. qz se ita pfunde sup oēs sanctos humiliauit iō posita est ad decorē totius regni celesti ſm quod dicit. b. aug⁹. sup illō ps̄. lxxxv. Salvum fac filiū ancille tue. Scio dñe mi qz regina celi est. sed humilitas sua p̄ponat omne dec⁹ honoris. Refert Jsiō. lib. xvij. c. vij. Et ficus egyptia fertilior est q̄z nostra. que si in aquaz missa fuerit ilico mergit petendo fundū. ⁊ cum in aq̄ aliquādiu iacuerit ⁊ mltitudinem aque in se biberit. deinde in supficiem eleuat ꝟsa vice nature. qm̄ madefacta debuit humoris pondere residere. Per hanc arborē intelligit ꝟgo maria. que fuit fertilissima in omibus ꝟtutum fructibus. ⁊ oēs fructus sanctorū in se habuit Abraam habuit fidē. sed Maria mlto fidelior. moyses mititatē. sed ipa mitissima. Dauid humilitatem. qz humiliter ludebat añ dn̄m indutus ephot. ij. Re. vj. Sed mlto humilior fuit Maria imo exemplū humilitatis Johānes habuit ꝟginitatem. sed ipa mlto purior q̄ est cādor lucis eterne ⁊ speculū sine macula. Sapiētie. vij. Martha fuit hospital ⁊ recepit xp̄m in domū suam. Lu. x. Maria fuit liberalior. qz ipm nouem mensibus in vtero baiulauit. Magdalēa habuit contemplatōz que optimā partē elegit scz contemplatōz. Maria aūt mlto fuit sblimior. Ecce q̄z fertilis ficus. Hec inquā missa fuit totaliter in aquas grarum ⁊ in se plenitudinez gre imbibit. ſm illud Ozig. sup Cañ. Aue ingquit angelus gtia plena. ⁊ bn̄ plena. quia ceteris sanctis p partes p̄stat gra. Marie ꝟo tota ifudit se gratie plenitudo. Jta q de ipa pōt dici illud Judith. Facies tua plena est gtiarum. nec ppter hoc ipa supbiuit. vel elata est. sz petijt fundum humilitatis animaduertens illud Chrys. in ſmone. Nemo ꝓstruit celsitudinem bonorū operū ⁊ ꝟtutis. nisi pus iactent fundamenta humilitatis. Jdeo humectata est totalit in aquis. ⁊ hodie sursum eleuata. ⁊ sup choros oim sanctorū angelorū exaltata. ſm quod dicit Bern̄. in ſmone hodierno. Summa es post filium tuū. ⁊ in tue ptectōnis munimine demonstrant felices spūs q̄ tuā habēt p̄sentiā Nos āt miseri memoriā abundantie suauitatis tue eructamus. Et hoc quantū ad p̄mum. Quantum ad scām cōmendat maria a p̄miorū altitudie qz sublimius alijs sanctis in sua assumptōe premium accepit. quod tangit ibi. Et leuauerunt arcam in sublime. Ari. j. de celo ⁊ mūdo. Jdem est locus totius ⁊ ptis. ⁊ totius terre ⁊ vnius globi. Sed corpus filij dei fuit sup oēs āgelos sedens ad dexterā maiestatis dei. ad Hebre. j. Ergo rationabilit corpus ⁊ aima beate ꝟginis hodie exaltata sūt sup oēs choros angelorūz ⁊ spūs. quod ⁊ ꝑbat Damascenus in suis ſmōibus de assumptōe. Hodie inꝺt sanctissima vir-

go celesti thalamo inuehit. hodie sacra ⁊ aīma ta arca que ītra se suū tulit artificē. in templo ñ manufacto reponit. hodie sacratissima colūba innocens ⁊ simplex euolans ex arca. i. ex corpe quod deū suscepit. requiem pedibus suis adin uenit. Et infra subdit. Decebat ei dei sacrariū fontem indefossum. agrū inaratū. vineam non irrigatā. oliuam fructiferā terre gremio non te neri. Decuit matrē a filio sublimari. vt ad ipm ascendat. sicut ad ipam descenderat. vt que in partu ꝓuabat ꝟginitatem. post mortē corp' nō videret corruptōz. ⁊ que creatorē portauit i si/ nu. in diuinis tabernacul' cōmorek. ⁊ quam pa ter desponsauit in sponsam in celestibus thala mis conserue. ⁊ a matre que sunt filij possideā tur. hec ille. Et hꝫ figuratū fuit pulchre .ij. Re. vj. Ubi legitur q rex dauid fecit tabernaculū iuxta domū suā ꝓ retentione arce. deinō descē dit ipe cū electis israel ⁊ tulerūt arcā de domo aminadab ⁊ posuit eā sup plaustrū nouū. quā cū tetigisset oza pcussus fuit a domino. deinde portauerat arcā in locum suū. Dauid p̄cedēte cū cithara ⁊ cantorib⁹ electis ex israhel. ꝓ

E arcam electissima ꝟgo maria apte designatur. ipa reuera est arca diluuij in qua nō soluz octo aie saluate sunt. Ser. vij. Sed in qua omēs q̄ saluant salui fiunt. qz dudū m'lti peccatores in diluuio peccatorū perissent. si' nō in hac salutifera arca inclusi fuissent. Ideo dicit Ignacius in ep'la ad beatā ꝟginem. Impossibile est salua ri aliquē peccatorē. nisi p tuum o ꝟgo auxiliū ⁊ fauorez. quia q̄s ipe deus non pōt saluare p suam iusticiā ⁊ veritatē. hos ipa saluat p suam misericordiā infinitā. Sm Anſ. in Sm̄oe qō inuenio ꝓbatum in exemplo. Refert mgr Alexander ⁊ epūs in epistol' suis sup illud verbum

F pſ. lxxxiij. Misericordia ⁊ veritas obuiauerūt sibi. Q̄ q̄dam studens degens bononie vanitatibus secularibus esset deditus. talē vidit visionem. videbat em̄ sibi q in cāpo mag̃ ꝓsisteret ⁊ ibidem tempestas ingens sup ipm descende ret. qui dū fugeret a facie tempestatis ad quā dam domū puenit. quā cuz clausam inuenisset postulauit se ibidem recipi pulsans ad hostiū. q̄ intus erat respondit. Ego sum iusticia que hꝫ habito. ⁊ hec domus mea est. qz aūt tu iust' nō es' mecū habitare nō vales. ad cuius ꝟbuz iste plurimū merens abscessit. ⁊ alia vltra illaz con spiciens domū. veit ad ipam. ⁊ pulsans ad ho stiū se ibidem recipi postulabat. sed que intus erat hospita respōdit. Ego sum veritas que hꝫ habito. ⁊ hec est dom' mea. te aūt hospitē non recipio. qz veritas nō liberat eum. q̄ veritatez nō amat. Indeq̄ recedēs. deꝫ tam domū vltra illā ꝓsperit. ad quā veniēs se sil' ꝓtra tēpesta tem recipi flagitauit. q̄ deintus erat respondit. Ego sum pax que hꝫ habito. non est aūt pax im pijs. sz tm̄ hoibus bone volūtatis. Ueruz ego q̄dem cogito cogitatōes pacis ⁊ nō afflictōnis vtile cōsiliū do tibi. vltra me sororem mea habitat q̄ miseris consiliū pstat. ad hāc accede. ⁊ ꝓsiliū eius ⁊ monita cōple. Cū aūt accessisset que int' erat rndit. Ego sum misericordia q̄ hic habito. Si aūt ab eminēti tempestate saluari vis. vade ad Mariā illuminantē. q. d. Ipa est arca q̄ pser uabit te ab impetu tēpestatis. qz sic arca noe tā mūdos q̄z immūdos recepit. sic maria nullum despicit. Jō dicit Bern̄. in Sm̄oe. Peccatorem q̄tūcūq̄z fetidū maria nō despicit si ad te suspi rauerit. tuumq̄z interuentū penitēti corde flagi tauerit. tu illū a desperatōibus baratri pia ma nu retrahis. seutētiā districti iudicis rapis. do nec miserū peccatorē salues. ⁊ filio tuo recōcili es. hec ille. Jgit' bn̄dicta arca in cuius vtero fu it bn̄dictus fructus. est fedus sempiternū inter deū ⁊ homiem. qz ꝓpulit demōes q̄ hanc ini micicia fecerūt. Aō figuratū est. j. Re. iiij. vbi legit. Cū venisset arca dn̄i in castra timuerunt philistei dicētes. Ue nob. ve nob. q̄s nos salua bit de manu sublimiū deorū istorū. Sic dū ma ria venit in castra dn̄i. timuerūt demōes. q̄ Sm Eusebiuz in Sm. magis terrenꝫ marie p̄conio q̄z summo supplicio quocūq̄z. Hec est arca btissi ma in qua fuit vrna aurea diuie sapie. māna ce leste ihs xp̄s. tabule nō solū veteris testamenti sed ⁊ noui. qz est vtriusq̄z testamenti ꝓuatrix. Recte sic in arca fuit vrna aurea. māna. ⁊ tabu le testamēti. Huic arce bn̄dicte fecit rex dauid scz xp̄s tabnaculum. hꝫ est locū sublimē sup om nes angelos. iuxta domū suā. i. suū soliuz. Juꝛ illud ps. xliij. Astitit regina a dextris tuis tē. deinde ascendit cū electis isrl'. i. angel' ⁊ oibus sanctis q̄ vident facie dei. qz dicit Hildefonsus toletan' epūs. Non fuit archangelus. nō ptās neq̄z ꝟtus. neq̄z p̄ncipatus. neq̄z dominatōes. nl' li throni. nulliq̄z sancti ⁊ electi dei quin m'ri dn̄i occurrere festinauerūt. Et sic tulerunt arcā de domo aminadab qui interꝑtat ppl'us. quia de ppl'o mortali assumpsit eā ⁊ posuit eā i plaustro nouo. hꝫ est corpe glorificato. Et portauerūt ar cam hāc gl'osam in locū suū. de quo dicit aug'. in Sm̄de assum. Thronū dei thalamū dn̄i. taber naculum xp̄i ⁊ templū spūssancti. dignū est ibi esse vbi xp̄s est. Tam p̄cioſuz thesaurū digni' est celuz q̄z terrā ꝓuare. Precedebat aūt dauid scz xp̄s cū cithara sue humanitatis. ⁊ cātorib' sanctis angel'. qz vt ait Hiero. in Sm. hoō. de as. Obuiā venerūt dei genitrici. ⁊ vsq̄ ad thronū sibi añ mūdi ꝓstitutōz ꝓparatū cū laudib' ⁊ cā ticis spūalibus honorifice deduxerūt. Jbidem Nulli dubiū est illā oēm celestē hierl'm tunc ex ultasse ineffabili leticia ⁊ iocundā tam ineffabili charitate ⁊ omni gtulatōe iubilasse. qm̄ festiui tas hec q̄ nob reuoluit annua. ill' omib' facta ē

cõtinua. Et subdit. Si gaudiũ fit in celo de q̃libet peccatore ꝙuerso. mꝫto magis putanduꝫ ꝑ tante ✠ginis exultatõe. p̃ptim qꝛ eius celebri/tas laus ꝛ fauus est saluatõis. Añ credimus q̃ non hunc diẽ tm̃ hymnũ dicant in supnis. vez etiã continuũ eterne io cũditatis ꝛ leticie. et veneratõis obsequiũ. eũ colũt omi tripudio amoris ꝛ gaudij. Et hoc ad secundũ.

Sermo ꝑmus de sancto Bartholomeo apꝫlo.

A Jonathas expoliauit se tunica ꝛ dedit eã dauid. j. Regũ xviij. Solinus in li. de mira. mũdi. Aues inq̃t q̃ plumas a se abũciũt vel illꝫ se expoliãt. quodã modo renouant. Auia ꝓ̃li. in ſpe. natu. ꝑbat de aq̃la que in senectute patit̃ gꝫuedinez in alis ita q̃ volare non põt. ideo q̃rit fontẽ aq̃ scaturientis. Deinde ascendit in aera in q̃ꝫtum potest. donec ex caloꝛe aeris. ꝛ laboꝛe volatus fortius incalescat. ꝛ tunc pꝛis aptis ꝛ pennis relaxatis. subito descendẽs in fontẽ ruit. in q̃ plumis depositis renouat̃. Spũaliꝛ ꝑ aquilã intelligũtur hoies sancti. qꝛ recte sicut aqula inter alias aues est velut regina. sic aie sanctoꝝ hominuz hñt se vt regine. vt ꝑbat. b. Greg⁹. sup illõ Cãtico. vj. Sexaginta sunt regine dicẽs. Quid p reginas nisi sanctoꝝ aime designant̃. que duz coꝛpa sua pꝛudent̃ regũt ꝛ alijs p̃sunt. regnum eternũ sibi acq̃runt. Et subdit. Sunt em̃ nõnulli in sancta eccl̃a q̃ carnem suã ꝓpter deum affligunt. vitia vincũt. demones velut tyrannos sibi subũciunt. oẽs motus suos vt nõ inordinate currant sapient̃ regunt. alijs p̃dicãt̃ b̃ quod ipi faciũt. mꝫtos a faucibus demonũ gladio impugnantes abstrahũt. Quid hmõi aie nisi regine existũt. q̃ dum regem suũ xp̃m valde diligunt. ex amoꝛis mixtione regi oẽs filios. i. fideles populos gignunt. Hec sunt ✠ba Gre. Talis regina fuit aima. b. Bartholomei. que coꝛp⁹ita rexit. vt se ꝓpter deũ affligeret. qꝛ centies in die ꝛ totiẽs in nocte genua flectebat. ꝛ coꝛpoꝛi suo vim faciebat. vt dicere potuisset cuz apꝫlo. Castigo coꝛpus meũ. ꝛ in ſuitutem regigo. j. Coꝛin. ix. Vicit etiã demones quos in oꝛatõe sua succẽdit. alijs hominibus p̃dicauit. ꝛ rete sue pꝛedicatõis cepit. Sicut de his dicit. bea. abbas Theodoꝛus in ſ. de. b. Bartho. Aue inq̃t bartho. beatoꝝ ter beate q̃ es diuine lucis splẽdoꝛ sancte eccl̃e piscatoꝛ rõnabiliũ piscium. dulci fructus viuide palmitis. vulneratoꝛ diaboli mundum suo latrocinio vulnerãtis. hec Theodoꝛ⁹ Ita igit̃. b. bartho. plumas abiecit diuitiarum ꝛ se illꝫ spoliauit moꝛe aq̃le. q̃n dereliq̃t regnum suũ terrenũ ꝛ ad xp̃m q̃ est fons vite volauit. i quo se velut aq̃la renouauit. ita vt de ipo dici possunt ✠ba p̃libata. Jonathas expoliauit se tũica sua. b̃ est diuitijs q̃ hoiem tegũt ꝛ vestiũt. In q̃bus. be. apꝫlus a duob⁹ cõmendat̃. ꝓ̃mio ab eminenti liberalitate. ibi. Jonathas expoliauit se. Scõo a feruenti charitate. ibi. Et dedit eã dauid. Be ꝑmo est notandũ. ſm philologũ ꝛ alios naturales. Serpẽs senescens plurimis dieb⁹ abstinet se a cibo. vt sic pelꝫ eius citius a carne relaxet̃. deinde gustata herba q̃daz amara ꝑ quam ꝓuocat̃ ad vomitũ. humoꝛem euomit virulentũ. q̃ fuit causa infirmitatis. caudaz ꝛ cutẽ rigidã mollificat. in q̃ se balneat ꝛ humectat. ꝛ sic angustã rimam alicuius petre queret̃ in eam intrat ꝛ q̃dam violentia trãsiẽs ꝑ eam. a pelle antiqua se expoliat ꝛ enudat. ꝛ p⁹ea tumulũ fugit ꝛ soli se exponit ꝛ nouaz cutẽ ad se sumit. Eundẽ modũ renouatõnis ponit etiam Ari. xviij. li. de aimalibus. Spũaliꝛ ꝑ serpentez beatus apꝫls Bartho. apte designat̃. Quia domin⁹ dixit ad eũ quemadmodũ ad alios apꝫlos Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. estote ergo ꝓudentes sicut serpentes ꝛc̃. Mat. x. ꝓ̃mo igit̃ cõpat̃ ✠penti. Quia ſm Ari. li. vij. aialiũ. Serpẽtes multũ diligunt vinum. Jõ venant̃ cũ vino ꝛ sepe vino capiunt̃. Siliꝛ diligũt lac valde. ꝛ sequunt̃ odoꝛem eius ꝛ ideo si alicui⁹ ventrẽ subintrauerint extrahi possunt lactis odoꝛe. vt dicit idẽ. v. diascoꝛidis. Ita. b. Bartho. dilexit vinũ diuinitatis. ſm illud Ecci. xxxj. Vinũ est exultatio aie et cordis moderate potatũ. Et siliꝛ vinũ sue austere p̃dicatõis qñ de penis inferni intonuit dñs Jbũt hi in ignẽ eternũ. Mat. xxv. Et ꝑ oib⁹ tm̃ dilexit lac sui dulcissimi ſmonis. Quia de ipo dicitur Cañ. iiij. Fauus distillans labia tua mel et lac sub lingua tua. Jõ secut⁹ est odoꝛẽ hui⁹ lactis doctrine melliflue. Et sic xp̃o est venatus. Quia legit̃ de ipo qõ licet est apocriphũ. est tm̃ rõni nõ ꝓtrariũ q̃ ꝓ̃hilipp⁹ rex syrie q̃ fuit p̃ b. Bartho. valde pit⁹ erat in scia astrologica. q̃ sel̃ intuens astra vidit inꝫ cetera q̃ mũdus ꝑ vnũ hoiem essz renouandus. qõ retulit ꝓncipibus suis ꝛ militib⁹ q̃ illud tãq̃z acceptõe dignũ in rei memoriã scripto cõmendarũt. Mortuo aũt ꝓ̃hilippo rege Bartho. tãq̃z ver⁹ heres ei in regñ succesit. illudq̃z vsq̃z ad tpa xp̃i in iudea p̃dicant̃ strenue gubnauit. Cũ aũt bar. a mercatoꝛib⁹ didicisset q̃ xp̃s in iudea p̃dicaret ꝛ signa facẽt. cogitauit. Vere iste est deq̃ pat̃ tuus dixit ꝑ quẽ mõs est renouãd⁹. ꝛ sic assũpto exercitu ꝓcito cursu veit in bethaniã in q̃ ꝛ inuenit ibm̃ p̃dicãtẽ. Hũc q̃ cũ inspexisz vidit quẽdam splẽdoꝛẽ igneũ de facie ei⁹ ꝓcedẽtẽ. q̃ mediãte eiusdẽ p̃dicatõe melliflua mixto vino acute coꝛrectõis tract⁹ fuit ad xp̃z. ꝛ ab eo accept⁹ ꝛ remisso exercitu. regñ renũciauit. ꝛ xp̃o ãno etatis sue. xxix. adherebat. Hec nõ scribo assertiue sz dũtaxat exẽplatiue. Sz illõ ẽ ꝓtra mꝫtos seculares q̃ nec vino sue austere p̃dicatõis. nec

lacte dulcis monitiõis possunt reuocari. Siue eñ eis dicaꝫ de penis ꝑpetuis inferni. siue de gaudijs dulcissimis celi. nullo mõ illud capit eorum memoria. Ideo docet. b. Bernñ. in quodã ſmone dicens. Subeat memoriã tuã gehenne olla. fornax ferrea. magne babylonis domus. montis anxietas. domiciliũ flammax. globus acerbitas frigoris ⁊ tenebre sempiterne. Consydera ordinẽ tormentorũ tartari. magnitudinez penarũ. miseriã. infirmitatẽ intellectualiũ oculis. ista ꝑcurre ⁊ poteris dicere. Melius mihi erat si natus nõ fuissem. hec Bernñ. Idem ꝑpẽdit q̃dam Gothardus noie. de quo inuenies i ſmone. ſ. de. b. Magdalena. in fin. Jõ Bernñ. docet in quodam ſmone illos qui paruipẽdũt penas inferni. ⁊ ꝑdicatores de his narrantes. nõ tñ inspiciũt celi gaudia. sic inq̃ens. Remini sceris q̃ qualis sit illa gl'osa ciuitas. celestis habitatio. locus vite. suauitatis palatiũ. splẽdor gl'e magnitudo gr̃e ⁊ claritas infinita. Attẽde ordinem gaudiorũ. gaudentiuz vultus. ꝑmiorũ vicissitudinẽ ⁊ mꝫtitudinem delitiarũ. Et potes exclamare. Bñe tu es de⁹ me⁹. Scõo serpentes aliqui ſm Jsi. li. xij. sunt velocissimi cursus et leuis motus. q̃ q̃i volare videñ. sicut est serpẽs q̃ dicit Jaculus. q̃ volat vt iaculũ. sicut in arabia sunt ſpentes q̃ a multis syrene vocanꝫ qui plus currũt q̃z equi. vt dicit idẽ. Sic. b. bartholomeus fuit velox ad obediendũ diuino precepto. ⁊ q̃si volando illud adimpleuit. Bederat eñ dñs sibi ꝑceptũ. sicut testaꝫ. b. Theodorus in ſmõ quẽ fecit de ipo. Vade inq̃t discipl'e meus ad ꝑdicandũ. exi ad pugnã. capax esto piculorum. ego paternũ op⁹ cõsumaui ꝑm⁹ testis factus. Vas quod necessariũ est imple. tuũ imitare mg̃rm. emulare dñm tuũ. sanguinẽ sanguinibus pone. carnibus carnẽ trade. q̃ ꝑ te passus sustinui ꝑ me patere. arma tibi sint benignitas in sudoribꝫ. mansuetudo inter maleficos. patiẽtia in his q̃ ꝑmũt. Tunc subdit eius velocẽ ad impletõz. Non inq̃t refutauit apl's sed vt famulus fidel' domico acq̃escens precepto. ꝓgit gaudens tãq̃ lux mũdi vt tenebrosos illuminaret. tanq̃ sal terre vt gentes insipidas saliret. tanq̃ agricola vrſpũalem agricultrã ꝑficeret. Hec Theodorus. Jpe eñ videbat mundũ esse sine cognitõe dei. Jux illud Osee. iiij. Nõ est scientia dei in terra. Jõ ibat tanq̃ lux vt tenebras illustraret. Videbat mũdũ ipm esse sine sapiẽtia dei. Jõ ibat tãq̃ sal terre. vt insipidas gentes sale sapie saliret. Videbat etiã ipm mũdũ sine scia ꝟbi dei. De quo dr Esa. ſ. Nisi dñs exercituum reliquisset nob semen q̃si zodoma fuissẽ⁹ lõ ibat tãq̃ agricola. vt spũalem agẽt culturaz ⁊ ꝑficẽt. Fuit eñ tãq̃ velox ſpẽs. b. bartholome⁹. Quia teste. b. Theodoro in ſ. tres magꝰ puincias Lycaniã in q̃ ꝑmo ꝑdicauit. Indiaz in qua postmodũ. ⁊ armeniã in q̃ p⁹ea ⁊ vltimo ꝑdicauit. in breui tpe pagũit Jste igiꝫ discipulus. b. bartho. more ſpentis se expoliauit ꝓplici tunica. ꝓpio diuitijs. q̃ ꝑpẽdit illõ dictum b. aug'. Qui diligẽti cura terrena custodit. celestis patrie celestẽ thesaurũ amittit. quẽ thesaurum null⁹ hoim hr̃e põt. nisi q̃ paupib⁹ solatia ꝑbet. aut ꝑ semetipm paup ẽ. Jõ legiꝫ in vitas patrũ li. iij. c. lx. Qꝫ senex interrogatus a fratre q̃d faceret vt salu⁹ fieret. Jlle aũt se expolians vestimẽto suo ⁊ cingẽs lũbos suos. ⁊ extẽdens man⁹ dixit Sic debes esse nud⁹ monach⁹ ab oi materia seculari. Jta. be. bartho nud⁹ fugit ad xp̃m. Scõo spoliauit se ⁊ libẽtissime spoliari ꝑmisit tunica corpali. ſ. pelle corpis. Juxta illud Job. ij. Pellẽ ꝑ pelle et oia q̃ hz hõ dabit pro aima sua. qõ figuratũ est Leuiꝫ. ſ. vbi legiꝫ q⁹ boues q̃ debebãt imolari excoriabãꝫ ⁊ art⁹ in frusta cõcidebãꝫ. deinde fiebat in altari ignis in q̃ sacerdos holocaustũ adoleuit. Jta. b. bartho. q̃ dño debebat imolari fuit excoriatus, pelle sui corpis. ⁊ fuit in frusta ꝓcisus qñ decapitat⁹ fuit. Quia ſm. b. abbatẽ Theodorũ in albissima vrbe maioris armenie excoriat⁹ fuit. tandẽ capite plexus seu decollat⁹ est. Tertio expoliari se ꝑmisit veste naturali. ſ. carne q̃ est aie vestis. Quia refert Theodor⁹ in ſ. Bũ bartholome⁹ fuit occisus. ⁊ q̃tuor alij martires ibidẽ fuissent occisi. infideles piecerũt eos in mare nõ cõtenti q⁹ ipm occiderũt ⁊ aiam veste sua spoliauerũt. adhuc corp⁹ ꝑdere voluerũt. Et B ad ꝑmum. Quantũ ad scõm cõmendaꝫ a feruẽte charitate quã habuit ad deũ. Circa qõ notandũ. naturaliꝫ videmus q⁹ hõ nimiũ calefactus ex ardore sol' de se ponit sua vestimẽta. Et illõ ſm medicos valet ꝑ corpis sanitate. q⁹ sudor adherẽs vestib⁹ ad se trahit sudorẽ corpis vt inq̃t Gal'. vt sic sudore duplicẽ extracto ipe infirmaretur Ideo cõsulit Poeta. Sub q̃ veste sudas. caue as hanc ferre frequenꝫ. Sic hõ nimia feruens charitate erga ꝓximũ suũ. nõnunq̃ exuit vestimenta sua dãdo ei quẽ amat. Sicut legimus figuratũ. ſ. Re. xvij. Postq̃ dauid ꝑcussit philisteum goliam in funda ⁊ lapide. ⁊ populũ israel ab inimicis liberasset. veniens igiꝫ añ Saul ab eo benigne est receptus. Tunc vt habeꝫ. c. xviij. anima Jonathe cõglutinata est dauid viculo indissolubili ⁊ dilexit eũ sicut animã suam Et i signũ feruentis charitatis expoliauit se Jonathas tunica sua. qua ꝑ tunc indutus erat. et dedit eam dauid. Per ionathã qui interpretatur domini donatio beat⁹ Bartholome⁹ denotaꝫ. qui datus est a deo populo qui ambulat i tenebris ⁊ sine lumine cordiũ. Scõm q̃ dicit dñs de ipo. Esa. lij. Bedi te in lucem gentib⁹. vt sis salus mea vsq̃ ad extremum terre. q⁹ misit eus dñs ad extremã indiã q̃ est in fine orbis. vbi po

pulū peccatis excecatū ignobilē ⁊ mestū sua p̄dicatōe illustrauit. Jō dicit. b. abbas Theodorus. Venit ad paupculā. s. gentē. thesaur⁹ ditiss im⁹. venit ad ignobilē p̄ciosissima margarita. venit ad mestā splendidissimū lumiare. Datus est etiā gentib⁹ in ducē. Jux illud Esa. xliij. Ecce testem populū dedi eū ducē ac p̄ceptorē gentibus. Hic igit apls p Jonathā figurat⁹ mō feruore charitatis accēsus vestimēta sua hodie d̄posuit tortoribꝰ. in q̄bus laborauit diuꝰ era/dicando vitia ⁊ p̄dicādo. Az ſm. b. theodorus in ſ. Būs Bartholomeꝰ ſpinas peccatorum euulsit. siluas impietatꝭ secuit. sepes orationuꝫ circūposuit. aratro lingue terrā rōnabiliū sulcauit. semen ꝟbi dei in p̄fundo cordis recondidit. flores ꝟtutū ⁊ vineā dñi iocūditate planauit. ⁊ singulꝭ passiōibꝰ remedia oportuna adhibuit. Bz respuūt egroti medētē. errabūdi mānducentē. ceci ductorē. naufragi gubnatorem. mortui viuificantē. hec ille. Igit ipm ita sper/nētes vestē eius nobilē auaricia ducti exuebāt ⁊ forte minuta ipm tractabāt sicut faciūt spoliatores bn̄ vestitis. Jō subdit Theodorus. Ui de q̄les mercedes cultori tribuerūt vtiq; p honore inhonorē. p bn̄dictōne maledictōz. p muneribus penas. p recōscibili vita amarissimam mortē. Nam post̄q; intollerabilia tormenta abeis subijt. decoriaꝰ in modū foll'fuit. Sed hec oia ex feruēti sustinuit charitate quā hūit erga deū. q̄ p dauid ꝟ intelligit. Bz ex quo charitas est recip̄roca. iō xp̄s eū reamauit. Jux illud p̄uerb. viij. Ego diligētes me diligo. Et mꝰtra/si/ F bi sig dilectōnis ostēdit. Primo q; fecit ipsum apl'm p̄cipue de maximis. Nam. b. theodorus doctor p̄cipuus cōpat ipm ad Petrū q; fuit p̄nceps apl'oꝝ dicens. Petrus apls docet natōes sed bartho. ꝯsequent paria inuestigat. Petrꝰ opaꝫ p̄digia magꝫ. Bartholomeꝰ faē mirabilia valida. Petrus deorsuꝫ capite crucifigit Bartholomeꝰ post̄q; viuus est excoriatꝰ capite plectitur. Ad q̄t valet Petrꝰ mysteria capescēda. ad tot sufficit Bartholomeꝰ penetrāda. equaliter fecundat eccl'am equa lance habuit ⁊ ceꝫa diuia carissimata. Scdo q; in vita dedit sibi custodem angelū ⁊ pꝰ mortē abstulit a corpe eius maris piculū. sicut refert theodorꝰ. Post̄q; fuit truncatꝰ capite ⁊ corpꝰ ei⁹ cū alijs q̄tuor martyrib⁹ in mare piectū nō petijt fundū. Sz illi p̄dicti martyres bini ⁊ bini p̄cedebāt tāq; ministeriū. b. bartholomeo p̄bentes. ⁊ ille eos tāq; domin⁹ subsequebaꝫ. ⁊ sic de armenia vsq; in partes sicilie. ⁊ in insulā que Liparis appellat̄ reuerent̄ deduxerūt. sicut ep̄o Hostiensi q; tūc p̄sens erat fuit reuelatū. Cū ꝟo Bartho. ab icol' illius insule cū mꝰtis hymnis laudib⁹ ⁊ candel' fuissetꝰ recept⁹. mox q̄tuor martyres sctm̄ apl'm in dicta insula reliq̄ruut inde transeūtes ad alias terras illarū regionū in q̄bus vsq; huc duo te recolunt̄. Tertio q; aime ip̄ius dedit celeste gaudiū. Jdeo doctor sepe noiatus ꝯcludēs ſmonem dicit. Gaude. b. Bartho. sol orbis cuncta illuminās. os dei. lingua ignita sapientiā p̄mens. fons iugit̄ sanitates emanās. q̄ mare me abilib⁹ gressibus sanctificasti. q̄ terrā purpurea/m tuo cruore feciſti. q̄ ad celos cōmeasti Nūc in medio diuine aciei refulges. in splendore immarcessibilis gl'e splendes. in exultatōe iocūditatis insatiabil' gaudes. Et ꝟ quo ad secundū.

Sermo secundus de eodem apl'o.

Facta est contentio inter discipulos ihesu. q̄s illorum videret esse maior. Lu. xxij. Ipli. in spe. na. ⁊ Auicenna dicit. q; inter apes vbi habitant in aluearibus summa est pax ⁊ concordia. ita vt inter se ad ꝯtentōes mime moueant̄ Sed si aliqua illarū pacem attemptaūit infringere. hanc feriūt aculeis ⁊ interficiūt. Econtra inter leones ⁊ alias bestias crudeles semper ē ꝯtentio ⁊ guerra. Spūaliter ita inter humiles B q̄ significant̄ per apes semp est concordia. Az sciunt illud quod dicit Hugo de san. victore. Vbi omis auferꝫ gratia. ibi celerata regnat discordia. Jdeo legit̄ in vitas patrū. q; duo ffres cum diu inuicem morarent̄ ꝯtendere simꝫ non potuerūt. tandem dixit vnus alteri. Faciam⁹ ⁊ nos litem sicut hoies de mūdo. Cui ille. Nescio qualit̄ fit lis. Ad quem ille. Suppone i medio laterem. ⁊ ego dico meū est. tu ꝟo dic non. sed meū. Ꝑposita aūt testa in medio dixit vnus meū est. ⁊ alter non inq̄t. sed meū. Et ille. etiam tuū est. tolle g̃ ⁊ vade. Et sic inter se ꝯtendere non potuerūt. Sed supbi ⁊ iracūdi sp̄ habent inter se ꝯtentōnes. ſm illud Prou. xvij. Inter supbos sp̄ iurgia sunt. sicut ptz de rege Nabuchodonosor babylonis ⁊ Ezechia rege int̄ q̄s erat contentio. vt alter alterius diuitias ⁊ fgnū possideret. Et tandē nabuchodonosor supato ezechia succendit domū ei⁹ ⁊ ip̄m vinctum duxit in babylonē. vt habeꝫ. iiij. Re. xxv. Jdem Esa. xxxix. Jta etiam fuit cōtentio inter discipulos ihesu q̄ adhuc erāt carnales. ⁊ ex quadaꝫ elatōe vnus alteri p̄ferri verbis ꝯtendebāt. sicut de ꝟ dicit euāgeliū. Facta est ꝯtentio Jn q̄bus ꝟbis tria describunt̄. Primo discipulorū carnalitas in ꝯtentōne. ibi. Facta est contentō Scdo saluatorꝭ fidelitas in correctōe. ibi. dixit aūt ihs. Tertio p̄miorū mꝰltiplicitas in p̄missione. ibi. vos estis q; pmā. me. Primo tangitur discipulorū carnalitas. cū dicit euangelium. Facta est contentio. Circa quod est sciendū. ad experientiā audim⁹ q̄n chordule simul cōuentes ad citharā iūgūtur dulces melodie ex concordia reddūt̄ que faciūt aleuiatōes homib⁹.

ꝛ etiã obſeſſis a demonib⁹. Sic̃ legit̃. j. Re. xvj. de ſaul. Qui cũ a ſpũ malig̃ vexaret̃. dixerunt ad eũ ſui. Ecce ſpũs malign⁹ exagitat te. q̃rat̃ aũt regi q̃ pſallat cithara manu ſua ꝛ leuiꝰ ferat. Queſitus eſt igit̃ dauid q̃ quotiẽs arripiebat ſpũs ſaul pcutiebat cithar̃ ꝛ ille meliꝰ ferebat ꝛ rofocillabat̃. Quia vt dicit Lyra ſuper eodẽ loco Melodia bñ ꝓcordãs attrahit ad ſe mentꝫ attentõz. ſic q̃ hoies audiẽtes melodias vix aliq̃ circa ſe pcipiũt. ꝛ p ꝓñs ab alio retrahit. ꝛ ſic põt alleuiare afflictõez a demõe cauſa tam in hoie. Econtra aũt ſi cordule q̃ ſil'non cõueniunt ſupant aliud inſtrumentũ muſicũ. redduñt diſſonãtie inepte. ꝛ chorde ab inuicez corrũpunt̃. Sicut pbant naturales de chordula facta de inteſtis lupi. q̃ ſi iungat̃ chordis factꝫ de inteſtinis ouis diſſonantiã ꝛ diſcordiam ſil' faciũt. ꝛ ſe inuicẽ deſtruunt ꝛ corrũpũt. Recte ſicut plume aq̃le adiũcte plumis colũbe eas ex corãt ꝛ corrodũt. ſi diu in eodẽ loco mittãtur. Spũal'r ſic eſt de hoib⁹ qñ ſunt cũ ill'cũ q̃b⁹ cõueniũt in moꝛib⁹ dulcẽ reddunt laudis ꝛ ꝓfeſſionis melodiã. Si aũt iungãt̃ cũ diſcordãtib⁹ in moꝛib⁹ ꝛ in fide. ecõtra reddũt ineptas ꝓtentões ꝛ diſcordias. Figurã habẽ⁹ de petro ap'lo ꝟ cũ eſſet iũct⁹ xp̃o ꝛ alijs ap'lis dulcẽ feẽ ſonuꝫ alte etiã cõfeſſionis qñ dixit. Tu es xp̃s filius dei viui. Mat. xvj. Sꝫ cũ iũctus fuit lupis. i. phariſeis in domo cayphe. diſtoꝛtũ feẽ ſonum dicente euãgeliſta. q̃ cepit anathematizare ꝛ iurare q̃ nõ nouiſſet hoiez Mat. xxvj. Vide q̃ diſſonãs vox quẽ pus ꝓfitebat deũ ꝛ hominẽ. hũc iam abnegãdo ſolũmõ cõmemoꝛat hoiem Sic ap'li qñ fuerũt inuicẽ iũcti in hũilitate. dulcem fecerũt ſonũ ꝓfeſſiõis. iũcti aũt in elatõne. dederũt ſonũ ꝓtentõis. ſicut de ꝟ dic̃ euãgeliſ. Facta eſt ꝓtentio. ſ. in ꝟbis inter diſcip'los ihũ q̃s eoꝛũ videret̃ eſſe maioꝛ. Sꝫ di. q̃s. Unde ſurrexit illa ꝓtentio? Ad hãc q̃ſtionẽ fabulãt̃ aliq̃ q̃ hũit oꝛtũ qñ dñs fuiſſet vocat⁹ ad conuiuia deuotarũ mlꝝ vl̃ etiã phariſeoꝛ cũ ap'lis ſuis tũc delicatioꝛa cibaria appoſuiſſet. b. Bartho. ap'lo hodierno tanq̃ magis delicate enutrito. Qꝛ oꝛ fuiſſe de regia ſtirpe ꝓcreat⁹. q̃ cibarijs nutriunt̃ delicatis. ꝛ nõ cõpetit eis cib⁹ groſſus pauperũ ꝛ cõis. Ꝫm q̃ dicit aug⁹. de ꝟbis dñi Et ponit̃ in cano. di. xlj. c. Nõ cogant̃ diuites pauperũ cib̃ veſci. vtant̃ ꝓſuetudie infirmitatꝫ ſue. ſꝫ doleãt ſe aliter ſuſtentari non poſſe. ſi ꝓſuetudinẽ mutãt egrotant. vtant̃ ſupfluis. dẽt inopib⁹ neceſſaria. vtant̃ ꝑciosis. dẽt pauperib⁹ vilia. hec aug⁹. Et hãc dicũt nõnulli fuiſſe cãm ꝓtentõis diſcipulorũ eſtimãtes ex ꝟ ſibi. b. bartho. tãq̃ nobiliorẽ ꝑferri in maioꝛitate ꝛ honore. qꝛ reliq̃rat regias diuitias ꝛ xp̃m volũtarie ſecut⁹ eſt in pauptate. Audierant eñ a chriſto Mat. xix. Vos q̃ reliq̃ſtis oia ꝛ ſecuti eſtꝫ me. ſedebitis ſup ſedes duodeci iudicantes. xij. tribus iſrl̃. Et exquo. b. Bartho. pl⁹ ceteris dimiſerat. eſtimabãt eũ ſedem altioꝛẽ accipe. Simile legit̃ in vitaſpatrũ li. iiij. Qꝛ q̃dã diues romanus in palatio impatoꝛis magnũ hñs locũ. dimiſſis oĩbus paup in heremũ claꝫ abſceſſit Videns aũt q̃dam pſbyt̃ q̃ hõ ille delicatus eſſet mittebat ei q̃cq̃d ad eccl'am ei⁹ veniebat. Audiens ꝟ q̃dam de magnis monachis famam ei⁹. ſperãs ipm̃ hr̃e querſatõz magis arduã. ſꝫ cum vidit ipm̃ veſtitũ mollib⁹ ꝛ caligas habẽtẽ i pedibus. ꝛ cibis ill'delicatis vti. ꝓtendit intra ſe ꝟbis ꝛ ſcandalizat⁹ eſt. Qõ intelligẽs roman⁹ dixit. Ex q̃ puincia es? cui ille. Egyptius ſum ꝛ ciuis ciuitatis magne nec aliq̃diu habitaui i ea. Et roman⁹. Añq̃ eſſes monach⁹ q̃d opabaris? Et ille. Cuſtos erã agrozũ. Cui iterũ. Ubi dormiebas? Rñdit In agro i ꝛa nuda. Quid inq̃t mãducabas? Et ille. Panẽ ſiccũ ꝛ aquã bibebã. Audiẽs hec roman⁹. narrãs ſuã vitã ꝑteritã. quõ de ciuitate romana ꝛ nutrit⁹ i aula regia eſſet delicate. Quõ habuiſſet domos magꝭ pecunias. lectos veſtitos ex auro hñs ꝑciosiſſima ſtramẽta. Sꝫ dimiſſis oĩb⁹ veit paup in deſtum. Qõ ille audiẽs dixit. Ue mihi qꝛ de mlta tribulatõe ꝛ labore ſeculari repauſandũ huc veni. Tu aũt ex mlta delectatõe ſeculi voluntate ꝑa in tribulatiõz veniſti. Et ipius ꝟbis mlt̃ tum pficiens receſſit in cellã ſuã. Ita autez alij apoſtoli de tribulatõe ꝛ labore mũdi. ſ. laborioſa piſcatõne veniebãt ad xp̃m ꝛ nõ erãt in delitijs nutriti. Ideo ſtante opinione illa nõ debuiſſent inter ſe cõtendiſſe. cũ vidiſſent q̃ dñs delicatioꝛa cibaria ſibi poꝛexiſſet. Sed hac opinione dimiſſa tanq̃ apocripha dicit̃ q̃ duplex põt eſſe cauſa huius cõtentõnis. Prio eñ potuit eſſe iſta contentio ex hũilitate. qꝛ audierũt illi mat. xj. Qꝛ xp̃s dixit ſe in breui foꝛe crucifigendũ ꝛ moꝛiturũ. Ideoq̃ q̃ſierũt inter ſe quis aptioꝛ poſt moꝛtẽ xp̃i eſſe videret̃ ad tenenduz locũ eius. Qua opinionẽ ſequẽs Beda i omel. hodierna dicit. Boni morꝫ eſſe ſolet in ſcripturis. ſemp exempla patrũ pcedentiũ in q̃buſ ad meliora proficiant. quibus agnitis de ſuis actibus humilientur inquirere. Unde inter diſcipulos chriſti facta eſt contentio. vt audiſtis in pſenti euangelio quis eoꝛũ videret̃ eſſe maioꝛ. Non eñ incredibile eſt q̃ iuxta ꝟ qõ alibi pꝛecipitur eadẽ ſit facta ꝓtentio vbi dicit̃. Cõtendite iutrare p anguſtã poꝛtã. honoꝛe ſe inuicẽ pꝛeueniendo certauerint. Et ſubdit. Jõ nos omni ſtudio contẽdere debemus in bonis ſemp operibus alius alium pꝛecedere cum omni humilitate ſicut boni ſerui. in charitate non ficta. in ꝟbis veritatis. in virtutibus ſanctis. in innocentia ꝛ continentia. in caſtitate. in ieiunijs. in vigilijs. in oꝛationibus. ꝛ ceteris virtutibus. vt

LXXXIX

nob dici possit illud ps. lxxxiij. Ibūt de vtute in vtutē sancti z electi dei. Hec beda. Vel fm alios hec ꝓtentio potuit esse ex elatōe. Naz au dictes a xpo discipuli ꝑ petro ꝓmissas claues. Mat. xvj. cū dixit. Tibi dabo claues regni celorū. Etiā Jacobū z Johem ductos in montē trāsfiguratōis dñi Mat. xvij. nolebāt aliquē sibi ꝓferri. iō ꝓtendebāt in b. Nō mix. quia ad huc carnales erāt z spūsanctū in tāta plenitudine nōdū acceperāt. z huic opinioni cōcordat ifa sequēs. Et b quo ad ꝑmū. Quatū ad scdm ponit saluatoris fidelitas z benignitas i correctōe. cū addit. Dixit aūt eis ibs. s. ꝓ correctōe Reges gentiū dñant eorū. Circa qđ notādum Pellican⁹ vt dicit glo. sup ps. cj. es. auis i correctōne pullorū excessiua. qz cū pulli excedunt ipam mrem in faciē vberantes. ipos repcutit crudelit z occidit. Ecōtra aūt aḋla vt dic Ari. aia. li. vj. cū viderit pullos suos nolle exiē ō nido paulatiz deijcit z alis pcutit. vt sic assuescāt ad volandū. Sic spūal'r sunt ḋdā pentes tā spirituales q̄ carnales q̄ more pellicani i correctōne filiorū nimiū sunt crudeles. Contra qđ dr in cano. di. xlv. c. licet plerūq; ꝑl⁹ inḋt erga correctos agit beniuolētia q̄ seueritas. plus cohortatio q̄ comminatio. plus charitas q̄ ptās. De carnalibus parētib⁹ refert Valeri⁹ in pol. li. v. c. vj. qz ḋdā pr̄ noie Bruc⁹ cū debebat filios castigare ipos ad palū alligauit. z cū securi immificordit vberauit. Sic idē refert de Casi q̄ corrigē volens filiū suū occidi mādauit. Sic illi fuerūt crudeles correctores. quēadmodū ad huc inueniunt q̄ pueros suos crinib⁹ appēdētes ad terrā ꝓiciūt pedib⁹ calcāt. Cōtra q̄s dicit sapiens ꝓuerb. xxix. Virga atq; correctō. s. mitis tribuūt puero sapiam. Jō benignissim⁹ aḋla xp̄s vidēs pullos suos. s. discipulos i nido alte supbie. eos benigne correxit. z de nido elatōnis exire cōpulit. ꝓponēs eis exemplū familiare dicēs. Reges gētiū dñant eorū. q. d. Gētes q̄ non credūt vitā aliā post illā appetūt plationes z dominia. vt sic dilatēt noia sua. Fm boetiū li. iij. psa. v. Quāuis late būana tendantur impia. plēs necesse est gētes relinq̄ q̄bus regaz q̄sq; nō impet. Nō em possunt noia eorū z dominia vndiq; puenire. Jō exilis eorum ꝑlatō z ptās. q. d. Jō vos nō debetis appetere talē potestatem. Et dr notant Reges gentiū dñantur Quia cūcti anhelant vt cōit ad ꝑlatōes vt prefint. sz non vt ꝓfint. Sed audiāt. b. Bern. i suo apologetico. Ue tibi si ꝑes z nō ꝓdes. Deb Greg⁹. xiij. moral. c. ij. Unusq̄sq; inḋt supbus rector totiēs ad culpā apostasie dilabit. q̄tiens hoib⁹ ꝑesse delectat. Nō ꝓsideras ḋdam nobilis roman⁹ noie Malius. de quo refert Valerius li. v. Cui cū senat⁹ offerretur. ꝓpter caligi nem oculorū se excusauit. Sz cū illi diligentius instarēt. aliū ait q̄ratis in quē hūc honorē trāsferatis. Nam si b me facē cogitis ego mores vestros ferre nō potero. nec vos meū imperiū tollerare. Et sequit. Qui ptātem hñt sup eos bñfici vocant. quod de aliq̄bus regib⁹ dici pōt. q̄ suis subditis fuerūt bñfici z benigni nimiū. iustos nō depdātes. sed magis nutriētes. Refert Sindoni⁹ de Tito impatore. Qui adepto imperio quiuia instituit magis iocūda q̄ afficerat. Nulli ciuiū aliq̄d accepit. nullum a se sine spe z munere dimisit. Jō dicit. b. aug⁹. de vbis dñi. f. vj. Bon⁹ si fū it q̄ tibi ꝑest. nutritor tuus est. Mal⁹ si fuerit tortor tuus est. Quales sunt moderne ptātes. Qui ḋdē volūt vocari bñfici noie. sed nō bñficentiā subditis oñdunt in opes sz vt tortores ꝓpe q̄si raptores. siles illi q̄ plagabant egyptū. Exod. viij. q̄ sanguinē eorū vndiq; extraxerūt. Sic z nr̄e ptātes extrahunt sanguinē pauperū z sudorē. Sz audiāt spūsctūm p sapientē dicentē. ꝑanis egentiū ē vita eorū z q̄ defraudat eos vir sanguinū est. q̄ aufert in sudore panē. i. desudāti cibos. q̄si q̄ occidit ꝓximum suū. Eccl. xxxiij. Sz panis ille quē auferūt paupib⁹ vtiq; eis in amaritudinē. Jux illd Job. ix. ꝑanis illi⁹ in vtero vtiq; in fel aspidū Jō dicit dñs ad discipulos. Vos aūt nō sic. s. desiderate regre. sed q̄ maior est in vob in dignitate. fiat sicut minor in hūilitate. Fm illd Eccl. iij. Quāto maior es humilia te in oib⁹. z coram deo inuenies grām. Et q̄ ꝓdecessor est. s. inf vos. fiat sicut mistrator. Fm illud Eccl. xxxij. Rectorem te posuerūt. nr̄ noli extolli. esto in illr sic vnus ex illr. cūra illoz habe sicut mister. Nā q̄s maior est q̄ recūbit an q̄ ministrat. nōne q̄ recūbit? Glo. dicit. Qui recūbit maior est q̄ ad iudiciū seculi sz quo ad iudiciū dei sec⁹ est. Sz q̄ mistrat sepe maior est apud deū. Et posit se xp̄s in exemplū apostol' dicēs. Ego aūt in medio vr̄m suz sic q̄ mistrat. s. aquam pedib⁹ vr̄is supfundendo. laūando z linthEo extergēdo. Job. xiij. Doctrinam tribuendo. Mat. iij. Circūibat ihs totaz galileā docens in synagogis eorū z ꝓdicās regnum dei. Et infirmitates sanādo. Ibidē. Sanans oēm languorē z infirmitatē in pplo. Tuz etiā ꝓ peccatorib⁹ moriēdo. Mat. xij. Ueit filius hois nō mistrari. sed mistrare. z dare aiaz suā in redemptōz p mltis. Et b q̄ ad secundum Quantū ad tertiū ponit in b euāgelio ꝓmiorū mltiplicitas in ꝓmissiōe cū subiūgit. Vos estis q̄ pmānsistis mecū z̄c. ꝑro q̄ est sciendū fm naturales. Aial añq̄ in esse ꝓducit. iā hz nutrimentum sibi dispositū. s. saltē viuificatiuū. si i vita ꝓmaneat. sicut ꝓbat Ari. li. vj. aialiū de pullis gallinarū. q̄ de albugine ouiū excubant. z si vi ui ꝓseuerāt. ne deficiāt dispositⁿ est eis cib⁹ vitellū oui. de quo anteq̄ testā exeunt interi nutriant. Sic quilibet homo infans vl senex si est

viuificat⁹ p baptismū vel p pniam renouatus. si pmāserit in gr̃a vsq; in finē. hz illic dispositū celeste nutrimentum. Unde subdit. Sup mensā meā. celestē dulcedinē degustādo. Et sic̄r p̄destinatis añq; nascerent iam p̄uidit. sic̄ de se testat aug⁹. li. soliloq. xxviij. Añq; nascerer dñe spes mea ab vberibus mr̄is mee. tu p̄ueniſti me p̄parans mihi semitas q̄bus intenderē et venirem ad gl̄am dom⁹ tue. p̄usq; me formares in vtero nouisti me. et añq; exirem de vulua q̄cq̄d tibi placuit p̄ordinasti de me. hec aug⁹. Et hoc est verū si pseuerauit. Quia ſm Bern̄. in q̄daz epl̄a. pseuerātia est filia regis summi. finis virtutū earūq; ꝓsummatio. et ꝟtus sine q̄ nēo vidz dñm. Jō dicit dñs. Uos estis q̄ pmāsistis mecum in temptatōib⁹ meis. q⁹ vt ait Beda. Nō inchoantib⁹ daf̄ p̄miū regni. Sz di. quō discipuli cū xp̄o pmanserūt cū in maiori temptatōe mortis eo relicto oēs fugerūt? Mat. xvj. Et h̄ conq̄rit dñs Job. xix. Noti mei sic̄ alieni receſſerunt. Ad h̄ rñdet q; ad breue fugerūt ꝓp̄ timorem iudeorū. sed cito redierūt. iō fuga nō ē eis reputata. In h̄ nos docemur ne imꝓperem⁹ pctm̄ peccāti. q⁹ dicit sapiēs. Ne despicias hominē auertentē se a pctō nec im̄ꝓperes ei Eccl. xix. Jō q⁹ statim reūsi fuerūt discipuli dicit eis Uos estis q̄ pmansi. me. ꝛc̄. Et subdit narrando eis de p̄mijs dicēs. Et ego dispono vob. s. p̄ncipal⁹. q⁹ tps p̄teritū et futurū nō est apd patrem meum. sz totū eternal⁹ pñs est. De hac dispositōe dicit aug⁹. sup Joh. xiiij. In domo patris mei mansiones m̄lte sunt. Fecit inq̄t eas. s. māsiones p̄destinādo factur⁹ est eas operādo. elegit discipl̄os p̄destinādo añ mūdi ꝓstitutōez vocando añ mūdi ꝓsummatōz. Jō dicit. Ego dispono vob sicut disposuit mihi p̄r me⁹ regnū vt edatis et bibatis sup mēsam meā in reḡ meo Quō aūt disposuit p̄r xp̄o regnū certe p̄ passionem. q⁹ sic opoꝛtuit xp̄m pati. et ita intrare i gloriam suā. Lu. vl. q. d. Sicut p̄r me⁹ disposuit ō me vt p passionē intrarez. sic et ego dispono vobis vt p passiones et tribulatōes regnū capiat⁹ Jō dicit Bre. Si xp̄s hinc sine flagell̄ nō exiuit q̄ sine peccatis venit. quō flagell̄ digni nō erūt q̄ huc cū peccto venerūt. Et est notādū q; xp̄s decē hic enumerat q̄ laudabile eternū ꝓuiuiuz reddūt. Primū est ꝟuitoꝛis nobilitas q̄ est xp̄s q̄ transiēs ministrabit electis suis. Et h̄ tāgit cum dr. Ego. s. vnigenit⁹ dei filius. Jō dic̄ Hugo in li. de spū et aia. Duo sensus in hoie nascūtur. vn⁹ exterioꝛ et alius interioꝛ. vterq; ꝟo dominum suū hz vñ reficit Sensus exterioꝛ reficit ꝓ templatōe hūanitatis. Sēsus interioꝛ visione diuitatis. Propter h̄ em̄ de⁹ factus est hō vt totum hoiem in se beatificaret et tota ꝓuersio esſz ad ip̄m. totaq; dilectōe curreret in ip̄m. Et subdit. Hoc erit totū gaudiū hois vt cū ingredit in factoꝛe suo pascua inueniat. s. foꝛis in carne saluator. et intus in deitate creatoꝛis. Bern̄ serm. de ascen. Dñi. Ascendit ad patrem suum et patrem nr̄m. deum suum et deum nr̄m. Ascendit vt nos ascendere faceret. Ascendit vt nos ascendere doceret. Ascendit vt nos ascendere traheret. Ascendit vt nos ascendere ꝓmoueret. Ascendit vt nos ascendere ꝓuocaret. Ascendit vt nos ascendere ꝓmitteret. Ascendit vt nos ascendere ꝓmereret. Ascendit vt nos ascendere ꝓpararet. Ascendit vt nos ascendere ꝓcuraret. Ascendit vt nos ascendere ꝓtegeret. Ascendit vt nos ascendere ꝓtinuaret. Ascendit vt nos ascendere ꝓfectos faceret. Ascendit vt nos ascendere ꝓfectos faceret. Ascendit vt nos ascendere ꝓfectos face

ibi testes armonie psonent. diuitie vigiles. voces iubilose decantẽt. ibi letabũda plaudẽt agmina. ac se letis miscẽt blanda cordis modulamina. ibi choree ỹginũ chorizantiũ. ibi p̃ dñz vna vox letantiũ ⁊ vnius ardor cordiũ delectabiliũ. copia optabiliũ. ibi nulla assunt tristia sz leta vniusa. hec ille. Jõ q̃ ad hanc desiderãt regionem audiãt. be. Bern̄. in f̃. de spũali negociatõe. O regio inq̃t sublimis ⁊ plena delitiaꝝ ad te suspiro de valle lachrymarũ. ibi em̄ faciet electos suos reges. f̃m illud Apoc̃. v. Fecisti nos deo nr̃o regnũ. i. regni eius pticipes Et regnabimus sup terrã. itellige illã terrã de q̃ ps̃. xxvj. Credo videre bo. do. in ter. vi. Septimũ est mense fertilitas ibi. vt edatis ⁊ bibatis Jbi tunc dr̃ eis illud Cañ. v. Comedite amici mei ⁊ bibite ⁊ inebriami vino. Jõ dicit. b. Gre. xviij moral̃. Q̃n ad fontẽ vite venerim⁹ erit nob delectabiliter imp̃ssa sitis sine ꝛ atq̃ satietas ⁊ longe erit a siti necessitatis ⁊ lõge a satietate. et q̃a sitientes satiabimur ⁊ satiati sitiemus. Si i cõuiuio asueri bibebãt de aureis poculis. ⁊ nõ erat q̃ cogeret ad bibendũ. cũ ad bibẽdum bonitas quiuãtes trahebat ⁊ potãdũ. Hester. j. Octomagis erit in curia celesti regni. Octauum est sessionis opr̃tunitas. cum subiungit sup mensam meã. Et hec mẽsa erit celestis vite gl̃a. Si em̄ hic est gl̃a militi sedere sup mensaz regi sui domi. cũctomagis ibi gl̃osiꝰ q̃ ad mensam summi regis erit aptior. Nonũ est loci securitas. qz dicit in regno meo. in quo q̃ vno die fuit. illic sp vtiq̃ erit. Jõ dicit Cesari⁹ in ome. Beatam deniq̃ vitã illã facilius esse conseq̃ cũ enarrare cuius erit cursus sine termio. risus sine fastigio refectio sine cibo. ⁊ sub antiq̃s ppetuisq̃ gaudijs sp noua iocũditas. sine piculo amittẽdi felicitas. Decimũ est cõuiuãdi dignitas cũ dr̃ Et sedeatis sup thronũ iudicãtes duodecim tribꝰ isr̃l. qz ibi apl̃i vt dicit deuotus Ambrãdus li. j. c xj. cũ ineffabili amore ⁊ honore in iudiciaria residebunt ptãte. cũ q̃bus ⁊ btũs apl̃s Bartholome⁹ plena potitur gl̃a ⁊ honore. Sed q̃lit ad eandẽ gl̃am puenit. vide in legenda.

Sermo p̃mus de sancto Augustino episcopo.

SOl refulsit qui pr̃ius erat in iubilo. Jta scribit. ij. mach. j Dicunt naturales. Crisolitus est lapis preciosus ⁊ inter ceteros lapides vt aurũ lucet. et vt ignis scintillat. ⁊ ideo si iux̃ ignem fuerit facilit̃ inflammat̃. vt dicit Jsiõ. li. xvj. c. de gẽmis aureis. Hic lapis in auro posit⁹ ⁊ in sinistro latere gestatus dicit̃ terrere demões ⁊ effugare. ⁊ iuuat etiã ꝓtra timores nocturnos q̃n hostes timent̃. Mystice p hũc lapidẽ p̃ciosus doctor Aug⁹ designat̃ Recte em̄ sicut ille lapis p̃ alijs lucet velut aurũ. sic Augustin⁹ inꝰ alios doctores sua aurea lucz doctrina ⁊ p̃cellit. Sicut testat̃ Possidoni⁹ epũs Colonien̄. in li. de vita aug̃. Augustin⁹ inq̃t sapie lumẽ p̃fulgiduz ꝓpugnaculũ veritatis ⁊ fidei iuuamentũ. omes eccl̃e doctores tam ingenio q̃z scia vincit ⁊ icõpabilit̃ lucens ⁊ florẽs tam exemplis ỹrutum q̃z affluentia doctrinarũ. Etiã sicut lapis iste vt ignis scintillat. Jta Aug⁹. scriptis vltra alios doctores q̃ etiã ip̃m in subtilitate intelligẽ non potuerunt. sicut refert Hiero. lucerna doctoꝝ in q̃dam epl̃a quã aug̃. destinauit. Duob⁹ inq̃t libell̃tuis ⁊ eruditissimis ⁊ omni splendore eloquẽtie fulgentib⁹ rñdere nõ potui. Certe q̃c quid didici potuit ⁊ assumi ingenio ⁊ de scp̃turarum hauriri fontib⁹. a te exposit̃ ⁊ disertuz est. Etiã sicut Crisolit⁹ circa ignẽ posit⁹ facilit̃ inflãmat̃. Sic. b. aug⁹. añ ꝙuersionẽ fuit frigidus ꝓpter pctã. positus aũt ad ignẽ. ꝛ est quãdo fuit cõiũctus viris sanctis simpliciano ⁊ ceteris. talit̃ fuit inflãmat⁹ in charitate. vt dicat i li. ꝓfeſ. Sagittaueras tu cor meũ dñe charitate tua. gestabã ỹba tua transfixa in visceribus meis. ⁊ exempla ꝓuoꝝ tuorũ q̃s de nigris lucidos. de mortuis viuos feceras cõgesta in sinuz cogitatõis mee vrebãt ⁊ cõsumebãt gũem torporem. Et sic̃ lapis iste auro inuolut⁹ fugat demones. ita. b. Aug⁹. auro charitatis coopert⁹ mlt̃os demones ab obsessis eiecit ⁊ fugauit. sic̃ refert ip̃e li. xxij. de ciui. dei de se tãq̃ de alio dicens. Quandã ỹginẽ scio q̃ se cum oleo vnxit ⁊ cũ ꝓ ea p̃sbyt̃ orãs lachrymas instillauãt a demone fuisse sanatã. Et sbdit. Scio ep̃m etiã sel̃ ꝓ adolescentulo quem vidit orasse. illuzq̃ ilico demonio caruisse. Nulli aũt dubisi est q̃n de se loq̃batur. sed cã hũilitatis sei ip̃m noluit notare Deniq̃ sicut lapis iste p̃dictus iuuat contra timores nocturnos. sic. b. aug⁹. in nocte tenebrarum peccatorũ ⁊ hereticoꝝ prauitatem fortissimum est iuuamẽ. qz f̃m Gre b. aug⁹. est valde validissim⁹ malleꝰ hereticoꝝ ⁊ extirpatoꝝ vitiorum. Q aũt est lucens int̃ doctores ptz in verb̃ thematis. qñ compat̃ soli q̃ solus clarius lucet inter planetas. cũ dr̃ Sol refulsit ⁊c. Jn q̃b⁹ tãgunt̃ duo. Pri o sui p̃stini errozis nubilositas. ibi. Qui ꝓ̃us erat. Scdo sue vite ⁊ doctrine luminositas. ibi. Sol reful. ⁊c. Dico p̃mo q̃ i his ỹbis ponit̃ sui p̃stini errozis nubilositas. cũ dicunt ỹba. q̃ prius fuit in nubilo. Be q̃ est sciendum p nubilũ siue nebulã recte error figuratur qz f̃m naturales nubilũ occultat insidiantes latrones q̃ in tpe nubiloso nõ p̃nt cõp̃hẽdi Grauat etiã infirmos. qz illi magis dolẽt in obscura nebula q̃z in aura serena. deuiãt remeantes. nam viatores in nebula pdunt vias rectas. sic ptz de trib⁹ regibus q̃ orta caligine in tenebris viam pdiderũt. vt hr̃ in li. iꝓr. Et deniq̃ nubilũ naufragat nauigãtes. qz f̃m Bedã Hebu

la cū totā mar⁹ supficiē occupat quo gubnator dz diuertē ambigit ⁊ iḡrat. Sic est de erroe q̄ occultat insidiātes hereticos. Sic ptz de aug⁹. q̄ in erroe hereticoꝝ manicheoꝝ tanḡ i nubilo infidelitatis nouē annis inuolut⁹ pmansit. ⁊ ad has nugas pueit. sicut attestat in li. cōfessi. vt crederet ficū plozare cū carpit. Grauat etiā erroꝛ spūalit infirmātes. qz quāto q̄s diuti⁹ iacet in erroe tanto min⁹ apt⁹ est resurgē. qz dz i cano. de simo. c. cū in eccle corpe. Tāto grauiora sunt pcā ⁊ erroꝛes q̄to diuti⁹ infelicē aiam detinēt alligatā. qz sp pctm̄ addit pctō. et erroꝛ erroꝛi. Jō legit q̄ q̄dā heremita vidit quēdam ethiopē sarcinā colligentē. quā cū portare vellet non posset. itez alia lig supaddit. Qđ exponens sibi aug⁹. dixit. Ethiops q̄ sarcinam collegat est pctoꝝ q̄ pctm̄ peccato addit ⁊ intm̄ ḡuat q⁹ pōdus portare neq̄t. Jō legit de aug⁹. li. confeſ. q⁹ inuenit se lōge esse a deo in regiōe dissimilitudinis. qz deuiauit ad viā erroꝛis a via ꝛitat⁹ Naufragat erroꝛ in h̄ mari mūdi nauigantes. qz in nebula erroꝛ nō pñt hoies venire ad portum salutis. Sz tñ dicūt naturales qñ nebla attracta sursum totalit mouet in aera redit in nubes. ⁊ iō future pluuie est significatiua. qñ ꝛo totalit a radijs sol repcussa deorsum cadit. in suā redit originē ⁊ euanescit. iō purgato aere ꝺ nebula. futurā pfagit veritatem serenitat⁹ Ita ⁊ moralit si errans sursum mouet p supbiā. sic fecit. b. aug⁹. dū fuit in erroe. signū est q⁹ ipm seq̄t pluuia. de q̄ ps. x. ¶Pluet sup pctoꝛes laq. ig. sul. ⁊ spūs p. Sed si descēdit p humilitatez. sequit ipm serenitas sempiterna. Et hec oia p pendit. b. aug⁹. Jō de nubilo erroꝛis exiēs venit ad lucē veritatis. Et h̄ ad pmū. Quantū ad scōm ponit vite sue ⁊ doctrine sequēs lumiositas cū pmittit. Sol refulsit. Ubi est sciēdū p solē b. Aug⁹. recte intelligit. ¶Dzio qz videm⁹ naturalit post dispsionē nebule ⁊ casum sol clarius splendet ⁊ purioꝛ efficit. Jō. b. aug⁹ p⁹ dispsionem erroꝛis pcedentis tam clar⁹ ⁊ pur⁹ est effectus q⁹ i nullū amodo cecidit erroꝛē ⁊ pctm̄. nec carnis nec auaricie neq̄ supbie. q̄ tñ totū mōm deuastāt. Sm illud. j. Joh. ij. Oē q̄ est in mūdo aut est ꝛcupia carnis aut ꝛcupia oculoꝝ aut supbia vite. Et q⁹ null⁹ his sit obscur⁹ peccat⁹ ipemet testat in li. sol. Ubi rō inꝛrogat eū di. q̄d vꝛoꝛ? Nōne te delectat pulc. pudica. mozigerata. pfti si cert⁹ sis nihil ex ea te molestie eē passurū? Rñdet Aug⁹. Quātūlibet vel ea⁹ de pingē atq⁹ cumulare bonis opib⁹ nichil michi tā fugiendū q̄ ꝛcubitū esse decreui. Et subdit Diuitias vllas cupis? Rñdit. Cū trigita ānos agam decē q̄tuoꝝ anni fere sunt ex q̄ ista cupere destitui. nec aliud in his p̄ter necessariuz victuz cogitaui. qz vnus lib Ciceronis mihi facile psuasit nullo mō appetēdas eē diuitias. Et iterū. Quid honoꝛes? Rñdit. Fateoꝛ eos inq̄t mō ac pene his dieb⁹ cupe destiti. Jō de ipo pōt exponi illud Ecci. v. Quasi stella matutina in medio nebule. ⁊ q̄si luna plena in dieb⁹ suis lucet. ⁊ q̄si sol refulgens sic ille refulsit in tēplo dei. Scōo sol est fontale pncipiuz lumis. ipam lunā ⁊ stellas illustrās. qz stelle ⁊ luna a sole lumen recipiūt q̄ radios suos in oēm ptē diffūdit Ita. b. aug⁹. lumen sue sapie in oēs alios diffudit. Juxt illud Job. xxxij. Lumē ipius sup oēs termios ꝛre. Qz reuera oēs doctoꝛes palpitarent in tenebꝛ⁹ iḡrantie nisi haurirēt de fōte sue sapie. Jō refert ¶Possidon⁹ in vita aug⁹. Qꝛ in monasterio qđ elemosyna dꝛ. monachus q̄daz in vigilia. b. aug⁹. raptus in spū vidit nubē splēdidam celit⁹ descendentē ⁊ sup nubē augusti. sedentē pontificalib⁹ insignitū cui⁹ oculi quasi duo sol radij totā illam eccl'am illuminabāt. et odoꝛ inde nimi⁹ exalabat. Nam sm remigium in exponēdo sacras scpturas alij doctoꝛes stell' cōpāt. Aug⁹. aūt soli. q̄a sicut stelle a sole lum recipiūt. ita oēs alij lumen sapie vere a fōte sue doctrine hauriūt. ⁊ ipm lumē demū in alios diffundūt. Jō de ipo pōt exponi illud Mat. vj. Refulsit sol in clipeos aureos h̄ est i alios tres doctoꝛes. q̄ q̄si clipei foꝛtes fuerūt ꝓtra ecclesie inimicos. ⁊ resplenduerūt mōtes ab eis. s. alij plati illumiati sunt ab eis. Btūs etiā Gre. doctoꝛ egregius suos libꝛos annihilat scribens in epl'a ad Innocē. africe pfectū di. Qꝛ expositoꝛ sācti Job vob transmitti voluistis vro studio ꝛgaudem⁹. sed si delitioso cupitis pablo sagiri. b. aug⁹. cōpatriote vri opuscula legite. ⁊ ad cōpatoꝛ illius siliginis nrm furfur nō queraꝛ. Tertio sicut sol est rex oim planetarū. ⁊ cuncti planete hñt respectū ad ipm. Ita. be. aug⁹. est dns doctoꝛ ⁊ doctoꝛ. sicut testat pl'sper. Brissimus inq̄t aug⁹. dns ⁊ caput est oim doctoꝝ Nam sic sol inter cetera coꝛpa hz pmuz locum. sic est iste inter omēs doctoꝛes pmatum tenens Jō gl'osus Hiero. in epistol' vocat eū dnm suū sic scribens ad ipm. Bño sancto suo ac beatissimo patri augustino hieronym⁹. Oi q̄dem tpe beatitudinē tuā eo quo decet honoꝛe venerat⁹ sum. ⁊ habitantē in te dilexi dnm saluatoꝛē Ac b. Remigi⁹ doctoꝛ egregius in q̄dā epl'a btūm Hiero. ⁊ mltos alios doctoꝛes cōmemoꝛās. sic ꝛcludit. Hos oēs doctoꝛes aug⁹. ingenio ⁊ scientia sua vicit. Nam licet Hiero ser milia volumina Origenis se legisse fatet. Iste tñ tāta scp sit vt nō solum dieb⁹ atq⁹ noctib⁹ scribē libꝛos eius q̄s nō posset. sz nec legē quidem occurrat Quia sm volusianū. legi dei deest q̄cq̄d augustinū ꝛtigerit iḡrare. Idcirco ¶Possidonius in epl'a ad Macedoniū de h̄ sic dicit. Augustin⁹ hō celestis pat⁹ patrū. doctoꝛ⁹ doctoꝛum. imago diuinitatis. abyssus sapie. fistula altissona. ꝓe

dicator ꝟitatis.eructator diuinorũ eloquiorũ. ⁊ inq̃sitor ꝓdictorũ. ℣ar angel'in feruore. par pphetis in absconditorũ reuelatõe.par ap'lis i ꝓdicatõe. par martyrib⁹ in martyrij desidera= tione.par cõfessorib⁹ in disciplina⁊ susceptõne par ꝟginibus in ꝓtinẽtie obꝟuatõe. Et subdit Si cũcta mẽbra corpis mei ꝟterent in linguas adhuc nõ essem dignus ⁊ sufficiẽs ad laudãdũ fidei tm doctorẽ.hec ille. Ecce quõ oẽs docto/ res respectũ hñt ad gl'osissimũ ⁊ ꝑcipuũ docto rem augustinũ ipm laudãtes vt regem ac dñm Quarto sicut sol inter oẽs alias stellas clarior est.sicut ptz in vere estate ⁊ autũno vbi tantuz feruet ⁊ inflãmat q hoies a calore exurunt et denigrant. Sic.b.doctor aug⁹.calidior fuit ce teris doctorib⁹ in charitate erga deũ ⁊ primũ. Quia ℣m Gal'li.iij.secretorũ.corpa q̃ sunt ca= loris inimica.sicut ferrũ.si accẽdit fort⁹ ardẽt ⁊ calent. Sic.b.aug⁹.q fuit añ ꝓuersionẽ calo= ris diuine.s.charitatis inimic⁹. postea accẽsus igne feruẽtius ardebat. vt ℣m amb.in lib.ꝑfa. Null'ꝑmissis blandimẽtorũ fallatijs virtuoso ignitus spũ vinceret.qz ita eũ omni genere pie tatis ⁊ feruoris imbuerat vt ipe ⁊ ara ⁊ sacrifi= cium sacerdos ⁊ templũ esset Jõ de ipo dic̃.b. Basilius in q̃dã ℣. Ecce magnific⁹ aug⁹ aure= lius fornax ꝟitatis quẽ nihil sepat a charitate xpi. ℞ si vidissem⁹ fratres q̃to feruore bonos diligebat.malos reꝓhendebat. quanto deside rio captiuos libabat.vere vos dixisse puto Ec ce hõ q̃ cum angel' volat.cũ archangel' cantat. cũ seraphin ardet.cũ thronis sedet. cũ ꝟtutib⁹ opat. Et intm aug⁹.fuit inflãmat⁹ in diuino a= more ⁊ in sancta trinitate q nõ coꝑuit quid cir= ca se ageret. Refert possidoni⁹ cũ q̃dam mler a q̃busdã malicios⁹ iniuriã pateret.ad.be.augl. accessit. vt sup lb eius cõsiliũ implorꝛaret. Que cũ ipm studentẽ inuenisset ⁊ reuerent salutasz ille nec ipam aspexit nec sibi q̃cq̃ rndit. Logi/ tans mler ne forte ob nimiã sanctitatẽ in faciem eius nollet vidẽ. ꝓpius accessit ⁊ negociũ dili/ gent exposuit. Sz ille nec se ad illã ꝓuertit. nec resp̃sum aliq̃d sibi dedit. Jõ illa cum tristicia mag recessit. Alio aũt die cũ aug⁹.missam cele= brꝛaret ⁊ dicta mler intrasset.post eleuatõez cor por] rapta in spũ vidit se positã añ tribunal san ctissime trinitatis.vbi vidit augustinũ facie in= clinata de trinitatis gl'a attẽtissime ⁊ sblimissie disputantẽ.⁊ facta est vox ad eã di.Cũ ad Au gustinũ iuisti.ille sic attente de trinitatis gloria disputauit. ⁊ ido q̃d tibi fuerit penit⁹ nõ aduer tit. Sed ad eũ secure redeas.qz ⁊ eũ clementez inuenies ⁊ cõsiliũ salubre reperies. Aõ cum se cisset aug⁹.ipam benigne suscepit.⁊ consiliũ si= bi salubre donauit. Quinto sicut sol ℣m amb.i hexa.est oibus luminaribus celi maior.⁊ est oculus mũdi.pulchꝛitudo celi.qz illumiat mũ= dum ⁊ pulchꝛificat celũ. Jta.b.aug⁹.est maior oibus in scia alijs doctorib⁹.qz ℣m Jsido.viij. ethimo.mgr̃orum oim studia Aug⁹.ingenio ⁊ scia vicit.⁊ nũc maior est oibus doctorꝛibus in gl'a. Jdeo legit q̃dam deuot⁹ in eccl'a sci ℣e tri rome pnoctaret.vidit.b.Gregorijũ cũ q̃bus dam alijs ad se venire.interrogauit aũt euz q̃s esset augustin⁹.ab eo rñsum accepit Augusti⁹ de q̃ tu q̃ris excellentissimũ locũ supꝛa nos ob= tinuit. Est etiã Aug⁹.oculus tenebꝛosi mundi. qz tam luminosa est eius doctrina.q oĩs q̃ vol uerit ab ea dirigit ⁊ illustrat.qz ℣m paulinum in epl'a.sicut sol sup omia lucẽtia lucet. sic Au= gustin⁹ doctor sup oẽs ascendit ⁊ volauit Naz ceteri doctores pauca de trinitatis potentia di xerunt. Aug⁹.aũt subtilius volãs oia reꝛauit. Jpe em est ꝓfunda fluuiorũ scrutat⁹ ⁊ abscõdi ta ꝓduxit in lucem.vt hr̃ Job.xxviij. Jõ põt dicere cum Job.Oculus fui ceco pes claudo. Job.xxix. Nunc igit tu heretice q̃ errabas cir ca sanctã trinitatẽ. sicut testat ℣paulin⁹. Ecce augustinũ oculũ mũdi q tibi omia plane resera uit ne in omibus te contingat oberrare. Est siq dem sanctissim⁹ aug⁹.pulchꝛitudo celi.qz sua i mensa gl'a purificat celicas mãsiones resides gl'ose iuxta sanctã trinitatẽ.sicut testat paulin⁹ ad macedoniũ di.Augustinũ ꝓiunctũ sancte et indiuidue trinitati p ꝓtemplatoz nullaten⁹ du bitem⁹ ammirãtes sup his que loq̃bat alta vo ce loquens. Btũs venter q te portauit.⁊ bñdi ctus fructus quẽ dñs fidelib⁹ donat.benedict⁹ ℣mo oꝛis tui. Aõ ꝓbat in exemplo. Legitur q q̃dam in spũ raptus esset.⁊ sanctos in gl'a ꝓspe xit.beatũ augustinũ aũt inter eos vidit. q̃ cum de lb miraret.dictum est ei.Aug⁹.resident in ex celsis. vbi disputat de gl'a excelse trinitat. Se xto sol habet in istis inferioꝛibus magnã ꝟtu tem.s.renouatiuã.qz pozos terre aperit.⁊ ꝟtu tem latentẽ in radicibus ad actũ ꝓducit.⁊ sup ficiem terre floꝛibus renouat. Jta.b.aug⁹.ma= gnam ꝟtutem circa hoies terrenos habz ipsuz inuocantes.qz sanitatẽ ꝓditam renouat his q̃s frigus hyemis marcidos fecerat. Jdeo recitat ℣possidoni⁹ in li.de vita augl.q circa annum dñi.dcccclxij. viri q̃dam grauit'infirmi numero plusq̃z.xl.de germania ⁊ gallia romam ibãt ad apl'oꝛ limina visitãda. Quoꝛũ q̃dam in ẽra scã nis curui se vehentes. Alij cũ bacul'se sustentã= tes. Alij ꝓuatis ocul'post alios se trahẽtes. alij ꝓtractas manus ⁊ pedes habentes pergebant q̃ mõtes transeũtes.ad locũ q̃ dꝛ carbonaria ꝑuenerũt. Cũ aũt pene ad locũ qui dꝛ chana ve= nissent q̃ tribus miliaribus a papia distat. san ctus aug⁹.pontificalib⁹ indutus de q̃daz eccl'a sanctorũ Cosme ⁊ Damiani cõstructa exiẽs eis apparuit.eosq salutãs quo tenderẽt req̃siuit. Et cũ illi responderẽt q romam tendereut. ille

adiecit. Ite papiã ⁊ de cenobio sancti petri qđ dr aureũ celũ interrogate. ⁊ ibi miscdiam habe bitis quã optatis. Qui cũ eũ de nomie interro gassent. ego sum iqt Aug⁹. quondã hyponeñ. epũs. statimq; ab ocul' eorũ euanuit. Illi autez papiã pgentes cum ad dictũ monasteriũ venis sent. ⁊ ibi corpus. b. augl. qescere didicissent. ce perũt omẽs voces leuare ⁊ vnanimiter clama re. Sãcte augustine adiuua nos. ad quorũ cla morem monachi ⁊ ciues excitati. ad tam grãde spectaculũ cõfluebant. Et ecce ex neruor distẽ sione sanguis m'tus effluere cepit. ita vt ab in troitu cenobij vsq; ad tumbaz sancti augl. tota terra videbaf sanguie aspsa. Cũ aũt ad sepul chrũ. b. augl. venissent sunt sanati ⁊ restituti in tegre sanitati. ac si nulla lesio in eor corporib⁹ extitisset. recte sicut videmus de sole q floscos restituit ad statũ pstinũ. ac si p frigus nũq; de perijssent. Et hoc qtum ad secundũ.

Sermo secũdus de eodem.

Sint lumbi vestri pcincti ⁊ lucerne ardẽtes in manib⁹ ve stris. ⁊ vos simes hominibus expectãtibus dñm suũ qñ reũtaf a nuptijs. Lu. xij. Ogr li. vij. p pheta. dicit q circa varias infirmitates prudens medic⁹ indiget maxia circũspectõne ⁊ cautela. qr nichil magis impedit salutẽ infirmorũ q̃ ignorantia ⁊ negligẽtia medicorũ. Nam diũsi morbi diũsas hñt causas ex qbus oriunf. Aliq; em ex cã calida qui sũt medẽdi p frigida. vt aquã rosaceã vel ptisinã. Aliq; ex cã frigida ⁊ illi sũt medẽdi p calida. vt si stomach⁹ est infrigidat⁹ applicãdũ est zinzib. cariophili. galganũ. citu arium. ⁊ sic de alijs. Spũal'r p infirmitatez aut morbũ intelligit peccatũ qđ infirmã facit aiaz ⁊ debilẽ ad bñ opandum qđ coguit dauid rex cũ dixit ps. vj. Miserere mei dñe qm infirmus sum. s. in aia. sana me egrotũ ⁊ peccatorẽ dñe. qm̃ pturbata sunt oia ossa mea. b ẽ robur aime mee. Et horũ peccatorũ aliq; oriunf ex calido. vt luxuria q̃ generaf in iuuenibus q̃ sunt calid nature. sicut ptz in. b. augl. q̃ in sua adolescẽtia fuit lubcus ⁊ filiũ genuit Deodatũ noie. Aliq; aũt peccata surgũt ex frigido vt sunt illa q̃ ex tincta charitate cõmittunf. vt supbia ⁊ auari cia ⁊c. Jõ oportet spũalem medicũ esse cautuz vt ptraria cõtrarijs curet. ⁊ b̃ pcipit in. c. qđã q̃ sp sacerdos dz inungere pniam ptrariã pec cato. vt luxurioso iniũgat carnis maceratõem supbo oratõz humilẽ. auaro elemosynaz largi tionẽ. accidioso pegrinatõz. guloso abstinẽtiã Jdcirco etiã prudẽtissim⁹ medic⁹ nr̃az aimaz iesus videns cõmunit mũdanos esse ad luxuriã inclinatos apponit medicinã ptrariã. s. lũborũ pcinctõez. cũ dicit in vbis ppositis. Sint lũbi ve. pcin ⁊c. In qbus docet nos expectare fina le iudiciũ p tria. Primo p corpis maceratõz ⁊ castitatẽ. ibi. Sint lum. ve. pcin. Secõo p pmio rum honestatẽ. ibi. Et lucerne ardẽtes. Tertõ p phorum fuorũ q̃litatem. ibi. Et vos similes Primo sciendũ fm Ari. Auicẽ. ⁊ Solinũ. aia- L. lia q̃ sunt incõtinentia ⁊ incasta vitã abbreuiãt sicut b̃ declarat de passere q̃ est valde libidino sus. iõ non diu viuit. Sed aialia casta econtra hñt vitã diuturnã. sicut ptz de elephãte. sic dic Ari. q nullum aial ita diu viuit sicut elephas. ⁊ b̃ ppter sui ptinentiã. Idem patz de fenice q̃ se nõ miscet p coitum. ideo viuit ad annos. ccc. vel q̃ngentos. Horal'r p aialia incasta intelli gũtur hoies incasti. ⁊ ipi spoliãt se vita eterna vt sunt hoies ex coniugiũ fornicãtes. de qbus dicit aplus. j. Chor. vj. Nolite errare neq; for nicarij neq; adulteri regnũ dei possidebunt ⁊c sed vt dicit ad Heb. xiij. Fornicatores ⁊ adul teros iudicabit. i. qdemnabit dñs. qđ pbat Ui cen. in spe. histo. xxvj. li. c. xxj. de papa Bñdi cto q̃ a pmordio pontificat⁹ fuit in sceno luxu rie pversatus. iõ post mortẽ apparuit cuidã iu xta molendinã equo insidẽti in specie animalis mõstruosi hñs caudã ⁊ aures asini. ꝛ cetã mẽ bra erãt vrsi. Cũq; ille fugã iniret clamauit mõ strum illo mõ. Vir noli expauescẽ. scito me ho minem fuisse sicut tu. sed qr luxuriose ⁊ bestia liter vixi post mortẽ speciem bestie portare me rui. Ad quẽ ille. Quis tũ fuisti? Ego fui ille so lo nomie Bñdictus. q̃ sp sed, em apostolicã in digne obtinui. Cui ille. Q, uã habes retributõz nunc vsq; in finẽ iudicij? Rñdit. Per squalen tia loca sulphurea ⁊ fetida ⁊ bulictia raptim p trahor. post extremũ iudicium ppetuo inferno torqbor. Sed, p aialia casta intelligũt hoies ca sti. ⁊ isti hãbebũt vitã in patria diuturnã. quia dr in av, cetico de lenonibus. l. sancim⁹. colr. iij. Sola castitas ⁊ mũdicia placabil' est deo. Cui regale psonat Jsi. dicens. Castitas hoiez celo iungit ⁊ angelorũ ciuem facit. Idcirco dñs ge neralit omẽs hortaf ad castitatẽ dicens. Sint lũbi vr̃i pcincti. q. d. si vultis in regnũ introire necesse est lũbos vestros p ptinentiã vos pcin gere. sup quo vbo dicit. b. Greg⁹. in ome. Lũ bos pcingimus cũ carnis luxuriã p ptinẽtiam coartamus. Est tñ notandũ q̃ duplex ẽ cincto rium Primũ est ptinentia a superfluitate volu ptatũ. de quo pcipue loquit hic dñs cũ dicit. Sint lũbi ve. pcin. Quo cinctorio pcinct⁹ fuit b. aug⁹. q̃ vt refert Possidoni⁹ post suã cõuer sionem nũq; cũ mlere solus loq volebat. nisi se cretum aliqđ interesset. Nec vnq; aliquã femi narum nec etiã germanã sororẽ. aut fratris sui filias q̃ deo parit fuiebant secũ habitare pmi sit. Sed dicebat. q ⁊ si forte vel neptib⁹ nulla mali suspitio possit oriri. tñ qr tales psone sine alijs sibi necessarijs esse nõ possunt. Et etiã hãc

voluptatē totaliē cōtempserit. vt cōcubitum. patz in li. ꝓfeꝝ. vbi q̄rit rō dicēs. Quid vxor? Nonne te delectat pulē pudica ⁊ morigerata? diues p̄ꝫtim si certus es nihil ex ea te molestie passurū esse. Et rn̄dit aug⁹. Qtūlibet eam velꝫ depingere atq; cumulare bonis oib⁹ nichil mihi tam fugiendū esse q̄ cōcubitū decreui. Sed q̄rit rō. Non ego q̄ro q̄d decreueris. sed vtruz adhuc alliceris? Et rn̄dit aug⁹. Porro sus nihil in hmōi q̄ro. nihil desidero etiā cum onere. horroze ⁊ aspernatōe talia recordor. Idem hꝫ in libello de ꝓflictu vitiorū ⁊ ꝟtutū. c. xxij. vbi dic. ad ip̄m voluptas carnis. Cur in voluptate tua non modo delectaris cū te q̄ sequaꝫ ignozes. acceptū tps in desideriꝭ pdere nō debes. quia q̄cito ptranseat nescis. Si em̄ de⁹ in voluptate coitus hoiem misceri nollet. in ipo hūani generis exordio masculū ⁊ feminā nō fecisset Cui rn̄dit aug⁹. tanq̄ cōtinens. Nolo inq̄t te ig̃rare q̄d post hanc vitā recipias. Si em̄ caste ⁊ pie vixeris sine fine gaudeb. Si ꝟo impie ⁊ luxuriose. eternis incendiis subiaceb. Inde em̄ magis caste viuere debes. vñ q̄ cito tps acceptū transeat q̄ te ignozare dicis. Adq; in exordio hūani generis masculū ⁊ feminā ꝓcreasse fateris. ⁊ mutuis se amplexibus misceri debēt oino verū dicis. sz qz nubendi licētia q̄busdā tribuit. hꝫ est ꝟginalem castitatē vel viduālē neq; q̄ꝫ ꝓfiteri. Quibusdā aūt nō tribuit sicut q̄ ꝟgines vl cōtientes esse decreuerūt. Fornicatio ꝟo nulli impune cōcedit. q. d. qz ego voui ꝓtinentiā. ideo nō debeo me resoluere in corpis ꝓcupia ⁊ luxuria. Sed sic nō faciunt mō nr̄i sacerdotes. tā em̄ p̄cingunt lumbos in maio sicut asini habitātes cum exneis mlꝛibus ⁊ ꝙersantes eis dicētes Ego extraneaꝝ mlꝛum familiaritatē habeo'. ⁊ tñ ornamēta castitatis custodio. q̄b⁹ dic aug⁹. in li. de familiaritate extra. mu. Attendāt hi q̄ꝫ infelix ⁊ piculosa sit ista p̄sumptio. mlti em̄ cū putabant se vincē sunt victi. Et subdit. Vñ te putabas hr̄e triumphū. eternū incurris supplicium. Caue igit̄ ne te falsa securitate decipias. nec de tuis viribus p̄sumas. Periculose enim dauid p mille passus vidit mlꝛem ⁊ statim homicidiū simꝫ fecit ⁊ aduiteriū. hec ille. Scōm ciprozū est abstinētia qua p̄cingimur a superfluita te cibozū. quo p̄cinct⁹ fuit sīr. b. aug⁹. qui raro vsus est in mensa sua leguminib⁹ nisi ppt̄ infirmos ⁊ rarissime carnibus. nisi ppter hospites. Refert etiā possidonius q̄ vitā eius scripsit Ꝙ aug⁹. q̄dam vice quosdam suos familiares ad prandiū vocaret. vnus illoꝝ curiosioz ceteris coquinā ingressus est. cūq; oia frigida repisset reūsus ad augustinū inꝛrogauit q̄d cibozū prā suris ip̄e pr̄familias ꝓparasset. Cui aug⁹. Neq; q̄ꝫ taliū epulaz curiosus rn̄dit. Et ego vobiscū nescio. Nō em̄ q̄siuit lauta cibaria superflua ⁊ delicata. Idcirco quantū ad gustū q̄rit rō in li. so li. di. Quid de cib? Et rn̄dit aug⁹. Siue de potu siue de cibo siue de balneis siue de ceteris corporis voluptatib⁹ nihil interroges. tantū peto ab eis quantū in valitudinis opem p̄nt ꝓferri. Et in li. ꝓfeꝝ. legit̄. b. aug⁹. de modica delectatione quā in comedendo sentiebat se accusasse. di. Si me docuisti vt quēadmodū medicamēta sic accedā alimēta sumptur⁹ ⁊c. Et hꝫ ad p̄mū. Quātū ad scōm docet dn̄s expectare finale iudicium p p̄miorū honestatē. Circa q̄ notādū b. Hre. in ome. ⁊ hr̄ transumptiue in cano. xxij q. v. c. de forma. Non em̄ inq̄t sufficit mala nō facere. nisi q̄s bonis opibus studeat insudare. Recte em̄ sicut arbor q̄ staret in horto ⁊ nemini noceret. si nō faceret fructū eam nō laudaret ortulan⁹. vel fortassis deiceret ip̄am vl succideret. ⁊ in ignem p̄iceret concremandā. Sic etiā est de hoie q̄ licet nulli noceat nō tñ ob hꝫ saluabitur. sed necesse est vt lucētia opa habeat. Jō subdit dn̄s. Et lucerne ardētes. s. bone opationis quo ad simplices. vel sancte p̄dicatōis quo ad sacerdotes. Et he sunt lucerne ardētes i manibus vestris. Hoc dictū dn̄icum solerꝫ perpē dit. b. aug⁹. qz statim in p̄ncipio sue ꝙersiōis ab opibus incepit bonis. qz incepit a feruenti dilectōe. Ꝝm q̄d dicit in li ꝓfeꝝ. Sagittauas tu cor meū charitate ⁊ gestabam ꝟba tua trāssixa in visceribus meis. Incepit stati a dulci deuotiōe. Jō subdit. Nec satiabar in ill⁹ dieb⁹ dulcedine mirabili ꝓsiderare altitudinē consilij diuini sup salutem generis hūani. Quantū fleui in hymnis ⁊ cāticis tuis. suaue sonātis eccl̄e vocibus cōmotus acriꝫ voces ille influebāt auribus meis. ⁊ eliq̄bak veritas tua in cor meuz. et currebant lachryme ⁊ mihi bñ erat cū ill'. Incepit a pfecta cōtinuatōne. qz q̄tidie in dei amore ꝓficiebat. vt ip̄e refert in lib. ꝓfeꝝ. Inueni me lōge esse a te in regione dissimilitudis. tāq̄ audirē vocem tuā de excelso. Cibus sum grādū cresce ⁊ manducab me. nec tu me mutab in te sicut cibū carnis tne. sz tu mutaberis in me Incepit statim etiā a bonoꝝ opatōe. Nec lucernam ardentē siue accēsam posuit sub modio. sed in africana ꝓuincia exercitabat se circa corpis maceratōz. circa deuotā oratōz. circa librorum cōscriptōz. ⁊ circa indoctoꝝ eruditōz. sicut hꝫ in legenda. Sic discant laici vt sint feruētes in dilectōe dei ⁊ primi. ⁊ dulces in deuotōe. pfecti in ꝓtinuatōe bonoꝝ. ⁊ diligēti opatōne. vt sic portent lucernas in manibus. Et hꝫ docuit aug⁹. exemplo ⁊ ꝟbo. Quia dicit in ome. Quātū possumus fructū mystice afferre studeamus timentes illud Mat. vij. Omis arbor q̄ non facit fructū excidet̄ ⁊ in ignē mittet̄. Hec sn̄ia euidēter ostendit q̄ nō solū malū fecisse. sed etiam bonum non egisse damnabl̄e est. hec ille. Scōo in

statu sacerdotali lucernā portauit humilitatis qz inuitus est in sacerdotē ordinatus ad hoc se estimās indignū sicut ipe ꝓbat scribens in epistola ad valerianū. Nihil in hac vita ⁊ maxie i hꝫ tpe est difficilius ⁊ laboriosi⁹ epi aut ꝑsbyteri officio. sed apud deū nihil beatius si oino militetur sicut nr̄ impator iubet. Quis aūt sit modus nec ex puericia mea nec adolescētia mea dixi. sed eo tpe quo discere cepera. vis mihi facta est merito peccatorū meorū. nā q̄d aliō estimem nescio vt secūdus locus gubnaculorū mihi traderet q̄ mīmū tenere nō noueram. Tanta etiā luxit humilitate vt nullos honores appetereꝛ. sicut ptz li. so. vbi rō q̄rit ab eo dicens Putas an honores desideres? Rñdit. Fateor hos mō ⁊ pene his diebus cupe destiti. Vestes etiā supbas nō habuit. qz refert Possidonius q⁹ aug⁹. ipe de se dixerit. Fateor de p̄ciosa veste erubesco. ⁊ ideo cū dat mihi vendo eam. vt qz vestis nō pōt esse cōis. p̄cium sit cōe. Porta uit deniq; sanct⁹ aug⁹. lucernā sancte p̄dicationis ⁊ doctrine veritatis. vt de illo exponi posit illud Ecci. l. In diebus ipius emanauerunt putei aquaruz ⁊ q̄si mare adimpleti sunt vltra modū. Iste puteus est sacra scriptura. q̄ adeo est ꝓfunda. vt añ aduentū huius doctoris vix alioꝫ de hoc puteo aquā p̄dicatōis ⁊ doctrinarum possit haurire. Sed veniēte aug⁹. emanauit eius doctrina ad instar putei. qz de occulti sacre scripture sensibus doctrinas salutiferas docebat. Jō de ipo dicebat Job. xxviij. Profunda fluuiorū scrutat⁹ est ⁊ absc̄dita ꝓduxit in lucē. Emanauit etiam eius doctrina ad instar maris. qz sicut a mari fluūt ⁊ emanant oēs fontes ⁊ flumia. sic a doctrina aug⁹. emanant ⁊ originem hñt oīm sequentiū doctorū expositōnes ⁊ dicta. Refert etiā Cum. b. Berñ. q̄dam vice in matutinis existeret aliq̄tulū dormiuit. ⁊ cū de q̄dam tractatu augustini lectio legeretur. vidit quendā iuuenē pulcherrimū ibi stantez. de cui⁹ ore tant⁹ inundātiū aq̄z impet⁹ exibat. q⁹ totā illam eccl̄am implere videret. q̄ augustinū esse nō dubitauit. q̄ aq̄ sue doctrine totā eccl̄am irrigauit. Jō exponi pōt de ipo illud Esaie. xj Repleta est terra scia dñi sicut aq̄ maris operientis. Ipius etiā doctrina emanauit vltra modum. qz nō vnū locū tm̄. s. sacre scpture exposuit. imo fere oia loca inq̄siuit. ⁊ nihil indiscussuz reliq̄t. ita vt sibi cōpetat illud. iij. Re. iiij. Biputauit sup lignis a cedro q̄ est in libano vsq; ad Isopū. q̄ egredit de pariete. ⁊ disseruit de lumentis ⁊ volucrib⁹ ⁊ reptilib⁹ ⁊ piscib⁹. Per cedrū intelligit altitudo dinitat⁹. p isopū intelligit hūilitas hūanitat⁹. Disputauit ꝫ a cedro ad isopū. hꝫ est ab altitudie dinitat⁹ ad hūilitatē hūanitatis. Fecit em̄ librū de ciuitate dei quasi de cedro dinitatis. ⁊ de incarnatōe vbi q̄i de isopo hūanitatis. Disseruit etiā de iumētis hꝫ ē de vicijs peccatorū. q̄ sunt iumēta ſm ps̄. xlviij hō cū in honore esset nō intelle. ⁊c. vl̄ de virtutibus sanctoz q̄ etiā dicunt iumēta dei. dicente ps̄. lxxij. Ut iumētū fact⁹ sum apd te. quia fec̄ vnū tractatū de ꝓflictu vitioz ⁊ virtutū. Disseruit etiā de volucrib⁹. i. de dignitate angelorū ⁊ gl̄a sanctorū. q̄ volant pennis amor⁹ ⁊ contēplatōis. Et sil̄r de reptilib⁹. hꝫ ē de diuitijs auarorū q̄ repunt circa terrā p amorē diuitiarum. De piscib⁹. i. de penis dānatorū ⁊ demonuz. q̄ sp̄ sunt in aq̄s damnationū. Jō ꝓlaude gl̄osissimi doctoris ꝑsper li. iij. de vita ꝓtēplatiua i q̄t. Sanct⁹ Aug⁹. eps acer ingenio. suauis eloq̄o. secularis litterature ritus. in eccl̄asticis laboribus operosus. in quotidianis disputatōib⁹ clarus. in oi actōe sua cōposit⁹. in q̄stionib⁹ soluendis acut⁹. in ꝓuincēdis hereticis circūspectus in expositōe fidei nr̄e catholic⁹. in explanandis scripturis canonicis cautus. hec ꝑsper. Ita discant sacerdotes de hꝫ lumine gl̄osi. q̄tenꝰ exemplo sui sint hūiles. qz sacerdotium est dignitas maxia. iō humiliari debēt in omibus. ſm illud Ecci. iij. Quāto maioz es hūilia te in oib⁹. ⁊ inuenies gr̄am coz̄ deo. Nec debēt appetere vestes nimiū p̄cioſas. Jō p̄cipit eis de vi. ⁊ ho. clericoz. Clerici ne pannis rubeis vel viridib⁹ vt̄ ſz laborēt in vbo dei. Et hꝫ quo ad scōm.

Sermo ꝑmus de decollatōne Johis bapti.

Herodes tenuit et vinxit iohem in carcere. Ita scribitur Mar. vj. Isi. li. xij. dicit. Vulpis inter oia aīalia fraudulentissimū aīal inuenit. qz gallinis et ceteris auibus est valde inimicū. Cū em̄ esurit subito excogitat astutiā currēs ad locū vbi agricolam nouit scit arasse. tacēs q̄si mortua. nō se mouēs. nec anhelitū sensibilit extrahēs. Ipsa q⁹ sic iacēte. veniūt cornices aueſq; ꝓsiles. cadauer estimātes. Cum aūt aues sup se senserit subito vnā vel duas rapit ⁊ occidit ⁊ transglutit. Spūal̄r p vulpē hoies fraudulēti designātur. q̄ q̄tidie bonis ⁊ simplicib⁹ hoibus malum machinant̄ sub simulatōe bonitatis. Quia dic Cicero. xl vij. ethy. Maxim⁹ fallendi dolus inferendiq; in simulatōne adulatōneq; ꝓsistit. Quia legit̄ figuratū. ij. Re. xx. de quodā milite fraudulēto Joab q̄ fuit in curia dauid. hꝫ obtē fraudulēto Joab q̄ fuit in curia dauid. hꝫ obtē uiam habuit quendā milit̄ fidelem cui amasa nomen. ⁊ fuit coḡtus suus. qz erat de duab⁹ sororibus. sic̄ dr̄. ij. Re. xviij. hūc salutās adulatorie dixit. Salue frat̄ mi. Et tenens manu dextra mentū ei⁹ q̄si vellet dare osculū ei sz̄ interea dispos̄uit (vt dicit Rabisalomō) vt sibi caderz gladi⁹ de vagina. nec tardaret amasa vt leuarz de terra. ad reponendū in vaginā. ⁊ sic nō obuauit gladiū ei⁹. Joab aūt fraudulent̄ p̄cussit

eũ in latus ꝛ eius viscera effudit. ꝛ ille ꝓtinus expirauit. Talꝫ fraudulentꝰ ꝛ vulpinꝰ fuit rex herodes antipas quẽ ꝛ dñs Lu. xiij. vulpi cõparat dicẽs. Cũ q̃daꝫ ex phariseis venerũt ad xp̃m dicẽtes. Exi ꝛ vade hinc qꝛ herodes vult te occidẽ. Ite inq̃t ꝛ dicite vulpi illi Ecce eiꝯcio demonia ꝛ pficio sanitates. Hic vulpis simulauit se tristẽ ꝓpter iusiurandũ ꝛ tñ de morte sanctissimi Iohis cogitaut. qꝛ ꝑm ꝑetrũ in scol'. histo. Credibile est qꝫ herodes cũ vxore sua de nece iohis sub tali occasione faciẽda ꝑpus secreto tractauerit. Idem sentit. b. Hiero. in glo. super Mar. vj dicẽs. Iõ forte iurauit vt occasionem occidẽdi inueniret. Iõ etiã posuit eũ i carcerem. vt attestaꝝ ꝙba thematis. Herodes tenuit ꝛ vinxit iohem. In q̃bus ꝙbis passio Johãnis describit quo ad tria. ꝑmio ad auctoꝛez q̃ fieri mãdauit. ibi. Herodes. Scõo ad ordinẽ ꝛ ad modũ quẽ fuauit. ibi. tenuit. Tertio ad ꝓ ditõz psone q̃ sustinuit. ibi Iohem. Be ꝓmo est notandũ Nico. de ly. sup mat. in glo. dicẽ fuisse tres herodes noie vocatos. ꝑimꝰ in iudea fuit institutus rex iudee a romanis cuiꝰ pater fuit idumeꝰ. iste vocatꝰ erat ascolonita. q̃ occidit pueros innocẽtes. vt hr̃ Mat. ij. Scõus fuit Agrippa filiꝰ aristoboli q̃ occidit Jacobũ. ponens in carcere petrũ. vt hr̃ Act. xij. Tertiꝰ fuit antipas filius herodis Ascolonite. ꝛ iste fuit auctoꝛ hꝰ sceleris q̃ iohem decollari mandauit illud eñ ortũ ex ꝫ habuit. Refert ꝑetrꝰ comestoꝛ in scol'. hi. qꝫ iste herodes antipas filius magni herodis romã ꝓficiscẽs. ꝛ p fratrẽ suũ phi lippũ transiẽs cũ herodiade vxore philippi. et ꝑm iosephũ sororẽ herodis agrippe. secreto pepigit. qꝫ in reditu suo vxoreꝫ suã repudiaret. ꝛ ipam in ꝓiugẽ duceret. qꝺ vxorẽ suam arrethe regis damascenoꝝ filiã mime latuit. ꝛ iõ nõ expectauit viri reditũ. sed ad ꝑem ꝯtociti festinauit. Rediens q̃ herodes herodiadẽ ꝑhilippo abstulit. ꝛ arrethã regẽ ꝛ herodẽ agrippam ꝛ philippũ in sui inimicicia concitauit. Sed cũ Iohes ipm argueret ꝑm legẽ. quã accepat fratris vxorẽ. ipo viuẽte sibi mime liceret hr̃e. Et qꝛ ꝑm Chryſ. incurrit odiũ q̃ arguit crimiosos Et ꝑm cõe puerb. Qui veritatẽ loq̃t caput sibi ꝓtundit. Iõ herodes videꝫ qꝫ ipm arguerꝫ ꝛ qꝛ ꝓpter ꝑdicatõz ꝛ baptismũ (ꝑm iosephũ) magnũ ppm cõgregaret. vxori volẽs cõplacẽ ipm in carcereꝫ vinculauit ꝛ occidẽ voluit. sed populi sequẽtis iohem dispẽdia ptimescẽs nõ ausus fuit. Sic adhuc mti timentes dispendia corpis ꝛ penas peccare nõ audẽt. vel sic malũ ꝑpetrare plus formidãtes hoies q̃ deũ. ꝛ illi si miles sunt herodi. Be q̃bus Isi. li. ethy. Aliꝺ est nõ peccare amore dilectõis dei. aliud timore supplicij. Ille itaq; mercedem boni opis ꝑcipit q̃ amando iusticiã facit. nõ is q̃ eaꝫ solo metu penarũ inuitus custodit. Be siderantes igit herodes patꝛ ꝛ herodiades occasionẽ aliquã inuenire. vt iohem possent occidẽ. videnꝝ in secreto dixisse vt herodes nataꝫ sui diem corazꝫ ꝑmis galilee ꝓncipibus celebraret. ꝛ puelle saltãti filie herodiadis q̃cq̃d petierit se daturũ iuramento ꝓfirmaret. ꝛ ipa matre iubente caput iohãnis petẽte. illud ꝓpter iuramentũ sibi factũ eũ tribuere oporteret. Sed de iuramento facto se simularet ꝓtristari Et qꝫ fuit simulatõ patꝛ ex illo. qꝛ si illa patris vꝫmris interitũ postulasset herodes vtiq; nõ cõsensisset. Ordinato igit cõuiuio puella adest. coram oĩbus saltat. omibus placet. rex sibi iurat q̃cq̃d peteret se daturũ. Et illa ꝑmonita a mr̃e. caput iohis postulauit Bz ꝙsipell' herodes ꝓpter iusiurandũ se ꝓtristatũ simulauit. eo qꝫ (vt dicit Raban') temẽ iurassz qõ facere oporteret. Sz tristiciã ꝑferebat in facie. cũ leticiã haberet in mẽte. Excusauit scelus iuramẽto vt sub occasiõe impietatis fieret piꝰ. Iõ spiculatoꝛ mittit. caput iohis ꝑscindit. puelle dat. ꝛ puella mri adultere ꝑsentat. Super his amb. ꝓquerit. ꝛ Joh. Cry. sup euangeliuz Mat. Hodie inq̃t iohis ꝙtus herodis feritas refert. ꝓfusa sunt viscera. corda ꝓtremuerunt. caligauit visus. ebetauit sensus. aufugit intellectus. Et subdit. Johes schola ꝙtutũ. mgr̃ vite sanctitatis forma. norma iusticie. ꝙginitatꝫ speculum. pudicicie titulus. castitatis exemplum. pnie via. peccatoꝝ venia. fidei disciplina. Johannes maioꝛ hoie. par angel'. legis sũma. euãgelij sanctio. apl'oꝝ vox. silentiũ ppbaꝝ. lucerna mũdi. ꝑcursoꝛ iudicis. xp̃i melos. dñi testis totius medi trinitatis. Et hic tantus daꝫ incestuose. tradit adultere. adũcit saltatrici. Queri to ꝯ cõfusa sunt viscera. corda tremuerunt. hec Chryſ. Et ꝫ quo ad ꝑmũ. Quantũ ad scõm describit ordo quẽ fuauit herodes. ꝑimo misit mistros ad capiendũ Johem. Scõo tenuit eũ. Tertio vinxit eũ. Quarto posuit eũ in carcerẽ. Quitũ supaddit qꝫ eũ decollauit. Ex quo patꝫ qꝫ ipe inter ceteros martyres dignioꝛ fuit merto. Quia ceteri martyres solũ passi sunt ꝑ fidei veritate. sed ipe passus est ꝑ castitate quã sua debat dicens ad herodẽ. Mar. vj. Nõ licet tibi hr̃e vxorem fratris tui. Et nõ tm̃ fuit dignioꝛ merito inter martyres. imo apl'os. qꝛ apostoli mistrabãt xp̃o in acq̃sitõe ppl'oꝝ. Johes aũt in acq̃sitõe apl'oꝝ. qꝛ tres discipulos Andreaz ꝑetrũ ꝛ ꝑhilippũ ꝑus ad xp̃m misit ꝛ ei adherere ꝑsuasit. Joh. j. Etiã inter meritũ confessoꝝ ꝑmatũ obtinet. nam inter oẽs asperioꝛ ivestitu. partioꝛ in victu. secretioꝛ in incolatu. que vitã reddũt ꝑfectã cõfessoꝝ. Nam de victu eiꝰ scribit Mat. iij. Qꝫ esce erãt locuste ꝛ mel silvestre. Sup quo dicit glo. qꝫ locuste sunt auicule parue q̃ nascunꝝ de humoꝛibꝰ maris. aliq̃ quo

Sermo

daz volatu. sz decliuo q̄ i oleo cocte gtū habēt sapozē. Sed hiero. aliē sentit accipiens h̄ ex dictis arnolphi. q̄ in deſtis iudee est nimium genus locustarū ad quātitatem vni⁹ digiti. ⁊ manibus in herb̄ capiunt defacili. ⁊ cocte in oleo pa upem p̄bent victū. Idem refert q̄ mel silue stre sunt q̄dam folia arboꝛis. hñtes folia rotūda ⁊ lata habētia q̄si colozē lactis ⁊ sapozē mellis. q̄ folia manu terunt ⁊ cocta comedūt. ⁊ his escis Johes fuit contentus. Sed dicit glo. sup Mat. iij. Quis exteri⁹ edebat locustas iteri⁹ tñ edebat delitias sempiternas. Exteri⁹ mel silueſtre. interius mel celeste. Exterius bibebat aquā naturalē. interius aūt spūalē. De vestitu aūt eius scribit Mat. vbi s. q̄ erat de pilis camelozū. q̄ mēbza eius ꝛginea cōfricabāt. Ideo dicit Chryſ. sup Mat. Seruis dei non q̄uenit hꝛe vestimentū ad speciē visionis. ⁊ ad carnis delectamentū. sz tm̄ ad tegimen nuditat̄. Habebat em̄ iohānes vestē nō mollē neq̄ delicatā sed cilicinā q̄uem ⁊ asperā ⁊ cōterentē coꝛp⁹ potius q̄ fouentē. Sed ſm glo. q̄uis exterius vestitus fuit pil' camelozū. interius tñ habuit indumēta ꝛtutū. De q̄bus ꝛtutib⁹ inuenies supza in ſ. de ipius nati. De incolatu sue habitatōnis canit eccla. Intra deſti teneris sub ānis ciuiū turmas fugiēs petisti. q̄z quinquēnis existēs heremū intrauit ⁊ ibidē vsq̄ ad. xxiiij. vl' xxvj. ānos pdurauit. Sed q̄uis exteri⁹ habitauit in heremo. interi⁹ tñ habitabat in celo. exterius habuit societatē ferarū. interi⁹ societatē angelozū. Etiam. b. Johs inter ꝛgines p⁹ matrem dñi p̄matū habuit. q̄z nēo eo castioꝛ. null⁹ floꝛe ꝛginali splēdidioꝛ. Teste Chryſ. qui ait. Circūspicite totā sanctitatē nazareozū. nullum puriozē. nullū splendidiozē nec floꝛidiozem inuenietis iohe. q̄z iohes est ꝛgo. imo ꝛginitatis insigne speculū. pudicicie titulus ⁊ castitat̄ exemplū. ppter q̄d rōe ꝛginal' castitatis solus fuit dignus xp̄m baptizare. q̄ sicut nō nisi de virgine dign⁹ est nasci. sic nō nisi a ꝛgine voluit baptizari. hec Chryſ. Ecce tant⁹ vir ⁊ sanctissimus inter m'eres natos hodie tentus est ⁊ vinctus in carcere. Jō h̄ conq̄rit Johs Chryſ. sup euangeliū hod. Qui vincula soluebat pctōꝛz peccatozū vincul' detinet. vt vincto viuēte locum vite peccatozes nō inuenīāt. Et s̄bdit. Herodes tu adulteriū facis. ⁊ Johem mitt̄ in carcerem. sic iudicas sedēs loco iudicis reus. loco vindicis innocētie pſecutoꝛ. Et h̄ ad secundū. Quo ad tertiū ponit cōdicio pſone q̄ sustinuit cū dic̄ Johem. Vbi nota q̄ ꝓditio pſone e⁹ ad m'ra p̄uilegia est egressa. Quia ſm Chryſ. Ab eodem angelo quo xp̄s. iohes est nūciatus. in vtero sanctificatus. a m̄re eius sanctissima visitatus. ꝓpheta ⁊ plusq̄ ꝓpheta vocat⁹. de terra manib⁹ beate ꝛginis leuat⁹. a soꝛdibus lor⁹ pannicul' inuolutus. patris linguā reserat. baptismū oꝛdinat. xp̄m indice demōstrat. mānibus baptizat. q̄ ip̄m p̄ oibus laudat. ⁊ in limbo xp̄z venturū p̄dicat. Preter hec p̄uilegia in eius nominatōe tria singularia relucebāt. Prio appellatus est angelus Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ p̄parabit viam añ te. qđ dictum fuit de iohe. sicut testat̄ os veritat̄. Matth. xj. Hic est de quo dictū ē. Ecce ego mitto ⁊c̄. Est em̄ angelus nō natura. sz officio. q̄z angel⁹ dicitur nūcius verus a deo missus. Joh. j. Fuit hō missus a deo. Sed q̄re ut aduentū suū hoibus nūciaret. ⁊ vt testimoniū p̄hiberet. ſm illd Joh̄. j. Hic venit in testimoniū. vt testimoniū p̄hiberet de lumie. Etiā vt homies ad xp̄i baptismum hūiliaret. q̄ voluit instituere baptismuz quo hoies a peccatis mūdarent. ⁊ h̄ insolitum videbat. Jō missus est iohes vt hoies baptizaret aq̄. ⁊ asuefaceret ad baptismū xp̄i. Jō dixit Mat. iij. Ego baptizo vos in aq̄ in pniam Etiā iō missus est. vt hoies q̄uerteret ad dñm p̄dicādo. Jō dz Lu. j. Ipe p̄bit añ illū. ⁊ ppt illa angelus appellatus est. Scō vocatus est Johānes. ppter gr̄e sue immensitatez. habuit em̄ magnā gr̄am. q̄z mirabilit̄ exultauit. quando m̄r ei⁹ Lu. j. dixit ad mariā. Ecce em̄ vt facta est vox salutatōnis tue in aurib⁹ meis ⁊c̄. Etiā apparuit eius gr̄a q̄n eum xp̄s amicabl'r cōmēdauit dicēs. Inter natos m'er̄ non surrexit maioꝛ iohe baptista. Mat. xj. Tertio dic⁹ est vox ppter p̄dicatōis vtilitatē. q̄z p̄ius clamauit pniam agite appꝛopinq̄bit em̄ regnū celozum. Mat. iij. Hec vox m'tū vtil' fuit peccatoꝛibus. q̄z ppter illā m'ti penituerūt ⁊ gr̄am p ceperūt. Nā vt dz Mat. iij. Exibāt ad eū p̄fitētes pctā sua. q̄ vtiq̄ penitentiam non egissent. nisi vocem istam gl'osam audissent.

Sermo scdus de decollatōe Johis baptiste

Herodes misit ac tenuit iohannē. ⁊ vinxit eū in carcerem ppter herodiadem. Mar. vj. Poli. in spe. histo. li. vitj. c. v. ait. Q̄ aper est tante feritatis q̄ etiā mortē puipendēs ꝓtra venatoꝛes ferro intrepide se infigit. ⁊ ille transfixus ꝓtra sibi resistentē vires recolligit. ⁊ h̄ est p̄nci/paliter q̄n est in amoꝛe. q̄z tunc p vꝛoꝛe atrociē pugt. vngul' terrā scalpit. setas erigit. culmos vibꝛat. ⁊ parū tūc comedit ⁊ macresc̄it. Spūaliter p apz̄ū intellige peccatoꝛē luxuriosum. q̄a tūc tal' ferus est ꝓtra se arguentē. ⁊ p̄ncipaliter q̄n arguit̄ in amoꝛe inoꝛdinato. Et h̄ ptz in lib. phoꝛ. vbi refert Endoxus q̄ pitagoꝛas veniens in quandā ciuitatē in q̄ vidit pp'm in luxuriam lapsum. ip̄e aūt pp'm in amoꝛe existentez redarguit vt a luxuria cessarent. ⁊ ꝓtinentiam ſuarent. Quidā ex eis incōtinentioꝛes et insi-

dias parauerũt. ⁊ occidere voluerũt. Quare ꝺ
qꝛ ille cõtinens fuit. iſti luxurioſi. ⁊ ſic diſſimi-
liuꝫ fuerũt mozũ. Nõ ſic dicit Bene. li. de aia
Aime diſſimiliũ fuerunt cozpozũ. g̃ diſſiłia ha-
buerũt ſtudia. Ita etiam fuit ad ꝓpoſitũ. Bea
tus Johannes vgo fuit caſtiſſimus. Herodes
aũt luxurioſiſſimꝰ. Ideo cum ipm Johs argu
it de luxuria dicẽs. Nõ licet tibi habẽ vxozem
fratris tui. Ille q̃ſi aper ferox ⁊ frendẽs cõtra
ſuum venatozẽ ſanctũ Johem. q̃ nitebaꝝ eũ ca-
pere rete p̃dicatõis. inſurrexit. ⁊ vxozem ſuam
adulterã defendit. ipmq̃ in carcerẽ miſit. vt di
cit euangeliũ. Miſit herodes ac tenuit ⁊c In
quo tria p̃ncipalit deſcribunt. Quantũ ad pri
mum. Johãnis reꝓhenſio amozoſa. ibi. Nõ li-
cet. Scõo herodis obſtuatio furioſa. ibi. Ihe/
rodes ⁊c. Tertio Johis decapitatio dolozoſa
ibi. Miſſo. Circa p̃mũ eſt notandũ dicit in cõ
B muni puerbio. Qui veritatẽ loquit caput ſibi
ꝓterit. de hoc legit in geſtis Romanoꝝ. q̃ Ty
tus impatoz in ciuitate romana inſtituit vt di-
es p̃mogeniti ſui ab oibus celebꝛis haberet. et
ne occulte laboꝛarent rogauit Virgillũ vt arte
ſua ſtatuã faceret p quã occulte laboꝛantẽ ſcire
poſſet. Ille aũt fecit ſtatuã q̃ impatoꝛis edictũ
nõ ſuantes manifeſtabat. Interea q̃daꝫ faber
acceſſit ad ſtatuã noie focas dicẽs. Per accuſa
tõnem tuaꝫ mlti ſunt interempti. ꝛõ voueo deo
meo ſi me accuſaueris caput tuũ frãgã. ⁊ pcuſ-
ſit caput malleo eius. veniẽtes igit miſtri regis
viderũt in fronte eiꝰ q̃ veritatem loquit q̃ ca/
put cõfractũ habebat. Quis iutelligit per Ty
tum q̃ fuit miſicoꝛs erga ſubditos ſuos nulluꝫ
abire ꝑmittens ſine munere. ſicut dic Suetoni
us. niſi p̃ celeſtis intelligit q̃ eſt impatoꝛ ange
loꝝũ. cuius miſicoꝛdia plena eſt terra. nulluꝫ ſi
nens abire ſine munere. qꝛ pluit ſup iuſtos ⁊ in
iuſtos. ⁊ oꝛiri facit ſolem ſup bonos ⁊ malos.
Mat. v. Hic impatoꝛ rogauit Virgilium hoc
eſt xpm filiũ ſuũ vnigenitũ vt ſua arte ⁊ ſapien
tia faceret ſtatuã ꝫ eſt ſanctũ iobem q̃ ſtetit foꝛ
titer adũſus malos eos arguẽdo. Matth. iij.
Genimina viperarũ q̃s demõſtrabit vob fuge
re a ventura ira. Et ꝫ arguebat herodẽ dicens
Non licet tibi habere vxozẽ fratris tui. ſ. in cõ
iugem raptã ſibi. qꝛ hoc eſt contra iuſticiaꝫ. qꝛ
p̃ſciebat q̃ nullus vxozẽ fratris ſui ipo viuẽte
duceret. Et hanc iuſticiã btũs Johes defẽdit
L vſq̃ ad diſplicentiã regis. vſq̃ ad carceres. et
vſq̃ ad moꝛtez. qꝛ ꝓpendit illud Chryſ. ſuper
Mat. Nõ ſolũ ꝓditoꝛ eſt veritatis qui mẽda
cium ꝓ veritate loquit. ſed q̃ nõ libent pronũ-
ciat veritatẽ quã ꝓnunciare oꝓtet. aut nõ li-
benter defendit veritatẽ quã defendere opoꝛ-
tet. Jõ Johes ꝓnunciauit veritatẽ ne videaꝝ
ꝓditoꝛ veritat. ⁊ potiꝰ amicitiã herodis amit-
tere voluit q̃ relinq̃re voluiſſet veritatẽ. Odio
ſus eñ ſibi fuit qꝛ eũ de adulterio repẽdebat.
Jõ potuit dicere illud ad Gal. iiij. Jnimicꝰ vo
bis factus ſum veritatẽ vob dicens. vnde dic
euangeliũ. Herodes miſit ꝯuos ſuos ⁊ tenuit
Jobem ⁊ vinxit eũ in carcerẽ. Non eñ fecit ꝫ
in ꝑſona ꝓꝛia. ſed ſuoꝝ. ⁊ tñ dicit euãgeliſta
q̃ ipe tenuit ⁊ vinxit. ⁊ hoc iõ. qꝛ dic regu. iuꝝ.
extra de re. iuꝝ. Qui p aliũ aliq̃d facit eſt ac ſi p
ſeipm faceret. Hic dicit Chryſ. Herodes te p̃ci
nit cauſa. te arguunt vincula. te carcer accuſat
te diuulgat in publicũ ꝓducta pena Iohannis.
vñ qui huius cauſaꝫ req̃rit. in te inuenit qõ pe
niteat. ⁊ in Johanne quod doleat. Johannes
oꝛbi natus fame ⁊ vtuti cognitus celebꝛãtibus
ſanctitatẽ. ⁊ dũ attrahit ad ſe inq̃ſitoꝛes innue-
re facit vt tuus cunctis innoteſcat inceſtus. Et
vt te habeat confuſio publica. quem coꝛrigere
non valuit ſecreta coꝛreptio ⁊ ꝑuata. Herodẽ
eñ Johes monuit. nõ accuſatõe pulſauit tã q̃
iuſticie amatoꝛ. vnde eũ coꝛrigere voluit nõ ꝓ-
dere nec pire. ſed herodes facibus libidinis ar
dens pire magis voluit q̃ redire. vt vxozẽ fra-
tris illicite poſſideret. Quare aũt herodes mi- B
ſit ipm in carcerẽ ratõꝫ ponit euangeliſta dicẽs
Propter herodiadẽ vxozẽ fratris ſui philippi
quã tulerat. Hiſtoriã vide ſupꝛa p̃mone pꝛece-
denti mẽbꝛo p̃mo. Quantũ ad ſcõm moꝛaliter
eſt notadũ illa que in Johãne ſunt facta. i pec/
catoꝛibus quotidie implent. Per herodem nã
q̃ qui interꝑtat pellibus gloꝛians intelligitur
diabolus qui in ſupbia gloꝛiat. Hic ad inſtar
herodis p̃mo mittit apparitoꝛes ſuos vt deci-
piant ⁊ capiãt iohannẽ. hoc eſt hoiem in gratia
dei exiſtentẽ. quod figuratũ eſt. j. Re. xix. vbi
legit q̃ ſaul miſit lictoꝛes ꝫ eſt punitoꝛes ſiue
miniſtros. q̃ ꝑato erant ad occidendũ vt appꝛe
henderẽt dauid q̃ interꝑtat manu foꝛtis. hoc ẽ
foꝛtem xp̃ianũ. quẽ miniſtri diaboli nituñt cõ-
ꝑhendere ꝑ ſuaſionẽ ſeptẽ moꝛtaliũ peccatoꝛũ
Secũdo diabolus tenet ipam aiam ꝓ ꝓſenſum
⁊ delectatõꝫ. Quãdo eñ temptat a diabolo ñ
nocet ei q̃diu non cõſentit nec delectat in pec/
catis. qꝛ m augl. Cogitatio quantumcũq̃ tur
pis mentẽ non polluit. quãdo ratio non cõſen-
tit. Sed tales temptatõnes cogitationũ ſũt me
ritozie. vt dicit Bonauentura. Sed moꝛ vt de
lectari ceperit ⁊ cõſentire capit manu diaboli ⁊
tenet. Ideo dicit btũs Ambꝛo. vt habet alle/
gatiue. xv. q. j. nõ eſt. Neminẽ inquit iugo ſer-
uitutis diabolus aſtrictuꝫ tenet. niſi ſe ei pꝛius
ere peccatoꝝũ vendiderit. Quare monet Tobi
as quẽlibet homiem Tob. iiij. Omnibus die/
bus vite tue in mente habeto dñm deum tuum
⁊ caueas ne conſentias peccato. quia peccatuꝫ
eſt rete p quod diabolus capit hominẽ pecca-
toꝛem. Facit eñ ipſe ſicut arenea. de qua Jſi. E
li. xij. q̃ plurima ꝓſueuit texere fila in feneſtris

aut alijs locis patentibus ⁊ occultis ad muscas capiendū q̄ sunt sibi esce valō dulces. Sic diabolus ponit nob vndiq; hamos vt cape ⁊ tenē possit p pctā. ⁊ deniq; deuorare. Idcirco .b. petrus monet nos .j. pe. v. Fratres sobrij estote ⁊ vigilate ⁊c. Tertio diabolus ligat aiam p cō sensuz peccati. pctā em̄ sunt vicula diaboli ⁊ cathene vt dicit aug⁹. ix. ꝯfes. Quadrifarie vi culanť peccatores. Quidā em̄ sunt quorum pedes ⁊ crura liganť q̄si q̄busdā cōpedib⁹ ne possint ire ad eccl̄as ⁊ ad ꝑmones. sz tñ in nocte ad furta vel homicidia ludos vel tabnas vadunt de his dicit ps̄. ciij. Humiliauerūt in cōpedibus pedes ei⁹. s. pctōris. Alij liganť circa ventrez ⁊ femora pctō gule ⁊ luxurie. de q̄ cathena dicit Esa. lviij. Si abstuleris de medio tui cathenā dabit tibi dñs de⁹ tuus reḡem sp. Alij sunt q̄rū corpus ⁊ lingua ligāť q; turpia loquunť. de q̄bus Esa. lij. Solue vincula colli tui captiua filia syon. Alij sunt quoz brachia ferreis ligata sunt vincul. sic vsurarij ⁊ falsarij. de q̄b⁹ vsurarijs refert Guil. pictauienſ. q; q̄dā frat̄ valde religiosus vidisset in visiōe quendā horiez i medio flāmaz ꝓstratū. de cui⁹ vtero arbor ꝓcedebat alta. in cui⁹ ramis hoies diuersi femie et masculi erāt suspēsi. ⁊ flāma ab imo ꝓcedēte acerrime torq̄bāť. sz ille q̄ in fundo iacebat sup oēs maxime torq̄bāť. ⁊ cū ille frat̄ q̄reret a doctore suo q̄d h̄ esset. ait illi. Ille q̄ iacet in imo pr̄ fuit ⁊ p̄ncipiū generatōis istorū oim. ⁊ fuit paup et p vsuras ascēdit. alij aūt oēs sunt filij ⁊ nepotes q; ab eo ꝓcesserūt imitati paternū scelus. ⁊ per vsuras acq̄sita possederūt ⁊ nec restituerūt. idō cū eo torq̄ēť. Frat̄ aūt sup oēs torq̄ť videndo eos q̄ p eū in h̄ tormētū venerūt. ⁊ pena ei p oibus augmētať. Quarto diabolus peccatorē in carcerat p ꝯsuetudinē peccatoz. qō figuratū ē iij. Re. xxv. q; rex babylōie nabuchodonosor Sedechiā regē hierl̄m viuxit cathenis. ⁊ posuit eū in carcerē Sic diabol⁹ hoc facit p pctm̄ qō est carcer diaboli. Quāto em̄ pctā sepi⁹ reiterā tur tāto feruēti⁹ sub ptāte diaboli ꝯfuanť. q; si cut ait aug⁹. Recte sicut ianua regni celesti nobis apiť bonis opib⁹. ita ⁊ mal̄ opib⁹ claudiť. Ipe igiť pctōr añq; ponit in carcerē dz velociter resurgē p pniam. Fm qō monet Helinand⁹ di. Festina vt resurgas. nā si resurgē hodie est difficile. cras erit difficili⁹. Illō etiā legiť in vitaspa. q; q̄dā frat̄ abbatē zizonium interrogauit q̄d faciā pr̄ q; cecidi? Cui ille. Surge inq̄t. ⁊ ille. surrexi ⁊ iterū cecidi. Rñdit. Nō desistaſ resurgēdo. in quo em̄ ope hō fuit inuēt⁹ in eo iudicabiť. Ecce quō herodes infernal̄ facit hoi sicut herodes fecerat iobi. Et h̄ ad p̄mū. Quantum ad scm̄ poniť herodis insidiatio furiosa. cū oz herodes aūt insidiabať ei. s. iobi. ⁊ quare certe ꝓpter suū adulteriū ⁊ luxuriā qō iobs arguebat. iō ipa cantatrice ꝓcurāte. vt dicit Josephus. herodes misit ip̄m in carcerē. vt ei ex h̄ cōplaceret. Potz igiť q̄tū malū est adulteriū ꝓpter illud em̄ ioseph castissim⁹ missus ē in carcerē. Sicut legiť Gen̄. xxxix. q; vxor phuti faris dixit ad ioseph q̄ erat pulcer facie ⁊ decorus aspectu. Dormi mecū. Illo aūt nō acquiescēte opi nephario. accusauit ip̄m coz̄ marito dicēs. Ingressus est ad me vir hebre⁹ quē adduxisti vt illuderet mihi. vir aūt credul⁹ ꝓbis ei⁹. ad cōplacentiā ipi⁹ misit eū in carcerē. q̄ tñ nō meruit sed ipam de h̄ sepi⁹ arguit. Ita etiaz Johs q̄ arguit herodiadē de ope nephario iussu eius missus est in carcerē. Illud adulterium occidit vriā fidelem militē. Legiť. ij. Regū. xj. Postq̄ dauid adulteriū cōmisit cum bersabee vxore vrie ducēs eā in domū suā. misit nūciuz ad Joab dicens. Mitte vriam ex adūso belli vbi fortissimum est p̄liū. ⁊ relinque eum vt percussus intereat. quod ⁊ factū est. Et plura alia mala fecit adulteriū que enarrat Innocentius papa li. ij. de vilitate humane cōditōnis. c. xxij dicens. Hoc pentapolim cū ingenti regione subuertit. filios Hely in bello deleuit. Uriam occidit. ⁊ psbyteros lapidauit. sicut patz Dauid. xiij Sampsonē seduxit. Salomonē puertit. vires euacuat. sensus diminuit. dies consumit. opes effundit. Hec ille. Sic etiā hic dicit q; herodes voluit Johannē occidere nec poterat. Et seq̄t ratio. quia herodes metuebat Johem sciēs eū fore virum iustū ⁊ sanctū. vbi dicit glosa. Metuebat eum ꝓpter p̄dicatōis veritatē quam audiebat. ⁊ sanctitatē vite quā videbat. que duo necessaria sunt p̄dicatori. vt cōstantia p̄dicatōnis malos arguat. ⁊ excellentia vite ad sanctitatem alios alliciat. Et si vnū defuerit nomē p̄dicatoris non habebit. quia dicit Chryſ. ⁊ ponitur. xl. di. c. multi. Multi bñ viuēdo ⁊ bene docendo populū iustruūt quomō viuere debeat. bene aūt docendo ⁊ male viuēdo deū istruis quomō debeat te damnare. Ideo Johānes habuit hec duo ⁊ libēť etiā audiebaťa suo adūsario herod̄. de q̄ subdiť. Et audito eo multa faciebat. ⁊ libenť eum audiebat. vbi dicit glosa. Veritatem infatigabiliter p̄dicantē ⁊ ea que p̄dicauerat facientē quis nō timebit. ⁊ quis seq̄ ⁊ audire abhorrebit. Sed q̄uis eum libenť audiebat. tñ cum eū arguit de adulterio ip̄m odiebat. Fm illud Prouer. ix. Argue sapientē et diliget te ⁊c. Ideo vt dicit magister in scola. bis. Desiderantes herodias pariter ⁊ herodes occasionē aliquā inuenire vt Johannem occidere possent. videnť inter se secreto dixisse natal̄ sui diem corporis p̄mis galilee celebrare ⁊c. vt supra sermone precedēte. Ideo dicit euāgeliū Cum dies opportunus accidisset. herodes in natali suo cenam fecit p̄ncipibus ⁊ tribunis et p

mis galilee. Circa qđ notandus q̄ ꝙuiuia raro
solēt fieri absq; peccatis. qz dic̄ Ore. j. moza. Q
aliq̄ sunt vitia q̄ a cōuiuijs separari vix p̄nt. aut
certe nequaq; p̄nt. Pene em̄ sp epulas comita
tur voluptas. Nā dū corp⁹ in refectōis ꝺlecta-
tōe resoluit. cor ad inane gaudiū relaxat. vnd̄
scriptū est Exo. xxxij. Sedit pp̄s mād̄ucare ⁊
bibē ⁊ surrexerūt ludē. Jō ꝙsulit Catho dicēs
Cōuiua raro. Jta etiā in ꝺ ꝙuiuio herodis tria
vitia insit fuerūt. Primū fuit celebratio natal'.
q̄ qdem a nob fieri nō ꝺz. qz dicit venerabil' be-
da in ome. euangelij hod̄. Nō em̄ festum natal'
nr̄i in memoriā reuocare debem⁹. nō vluz tps
illecebris indulgē carnalib⁹. sz pot⁹ diē exitus
nostri pnie lachrymis ⁊ p̄cibus crebris q̄ pueri-
re ieunijs. Quare aūt diem natalē celebrare ñ
debem⁹ ostendit Innoc̄. vbi s̄. li. j. c. v. di. Ge-
neramur oēs sine scia. sine ꝟbo. sine ꝟtute. na-
scimur flebiles. debiles imbecilles. parū a bru-
tis ꝺistantes. Nam illa stati post q̄ nascūt gra-
diunt. nos aūt erectis pedib⁹ nō solū nō incedi
mus. verūetiā curuatis manib⁹ vix reptamus
Jō dicit eodē li. c. j. Quis det oculis meis fontes
lachrymar ꝟ ꝺflea hūane ꝙditōis ingressū et
culpabilē hūane generatōis pgressus. ⁊ dānā-
bilem dissolutōis egressus. Si herodes ista āte
oculos habuisset. natal' sui diem nō celebrasset.
Scōm pctm̄ fuit saltatio puelle luxuriose. qđ
tangit euangelista ibi. Cū introisset puella filia
ip̄i⁹ herodiadis ⁊ saltasset. placuit herodi simil'
q̄ discūbentibus. Hec saltatio fuit occasio q̄re
caput scissimi pp̄he Jobis fuit p̄scisus. Jō de
ꝺ p̄dixit Sapiēs Ecci. ix. Cuz saltrice ne sis as
siduus. nec audias illaz. ne forte peas efficacia
ei⁹. O pessima mr̄ ⁊ iniquus p̄. q̄ pus docuer̄
filiā suā saltare ⁊ chorizare q̄ orare. Per cuius
saltū Jobes q̄ interp̄tat dei gr̄a est occisus Sic
etiā in chorearū saltibus modernarū nō solum
gr̄a dei occidit. sz timeo q̄ xp̄s denno crucifigi
tur. ⁊ passio eius renouat̄. Qz legit̄ in lib. de se
ptē donis spūssancti de qdā nobili iuuene quē
p̄ deo dicauit. Hic qdā die circa crucē oraās oc
currit sibi in mentē qđ ꝺ esset qđ hoiem magis
alliceret ad pctm̄. ⁊ in quo deus pl⁹ vituparet-
tur. Dū sic lachrymās oraret vidit iuuenez pul
chrū. ⁊ cū ꝺ chorizatōz magnā q̄ transeūtes cir
ca crucē in p̄mo circūitu q̄libet dabat vnū ictuz
sup clauos crucifixi. Cūq; facerēt scōm circūi-
tum coronā de capite xp̄i sumentes crucifixi pe
ꝺibus ꝙculcabāt. In tertio circūitu plāct⁹ eius
dertdebāt. In q̄rto in facie eius expuebāt. In
q̄nto lat⁹ ei⁹ p̄forabāt. In sexto blasphemabāt
Quo fctō iuuenis q̄ duxit chorea ait ad eū Ro
gasti deū vt oñderet tibi qđ pl⁹ alliciat homiez
ad pctm̄ ⁊ in q̄ deus pl⁹ vituparet. Jō ego qui
sum p̄nceps inferni ⁊ chorizatōis p̄curator ex
p̄cepto veni huc cū mistris meis vt tibi exponā
qđ rogasti. Primo extensio brachioz fit in vitu-
perīū extensionis brachiorū xp̄i. Scōo p̄ ꝟtuz
ꝙculcatio corone capitis xp̄i. Tertio p cātū vi-
tuperat̄ plāctus xp̄i. Quarto salt⁹ fit i derisiōz
Quinto p ornamētū cōspuit̄ xp̄s. Sexto p le-
ticiā cordis apit̄ latus xp̄i. Vide miser saltator
⁊ ignobil' saltatrix q̄ peiores estis iudeis q̄ cri-
stum crucifixerūt ⁊ deriserūt in terris trāseun-
tem. vos aūt in dextera p̄is in celo regnantes
Tertiū pctm̄ fuit regis temerariū iuramentuz
qđ tāgit euāgelista. Rex aūt ait puelle. Pete
a me qđ vis dabo tibi licz dimidium regni mei
sup q̄ dicit hiero. in glo. Jō forte iurauit vt oc-
casionē occidendi hr̄et. qz nō audebat p̄ pop⁹o
q̄ Jobem tāq; pp̄hz habebāt. Ut ptz ex ꝺ q̄
q̄siuit occasionē mortis. qz si illa interitū patri
vel mr̄is postulasset. herodes nō ꝙsensisset Illa
aūt subordinatio ptz ex illo q̄ filia petiuit cōsi-
liū matris qđ peteret dū exiuit de ꝙuiuio ad eā
dicēs. Quid petā. Ipa em̄ debebat dare consi
liū q̄ dudū mētale fecerat homicidiū. quia vole
bat eū occidē sz nō poterat. Sz qz nūc positum
fuit ad suū cōsiliū ⁊ edictū. Jō caput iobis ba-
ptiste nūbil aliud petas dixit. Hoc iōo dixit vt
hāc lucernā euelleret q̄ ip̄az sep⁹ arguebat Di-
cebat em̄ ad filiā illō Bap̄. ij. Circūuciam⁹. i.
decipiam⁹ iustū. qz inutil' est nob ⁊ ꝙtrari⁹ opi
bus nr̄is. q. d. Cū nos volum⁹ viuē carnaliter
⁊ nō ꝟm legem diuinā ⁊ dictamē recte rōnis. ⁊
nos sup ꝺ vult arguere. Instructa igit̄ filia a
mr̄e oi postposita verecūdia ꝟginali. nō erube
scebat cōiuantes. intrat nō petēdo sz imperā-
do dicēs. Volo vt ptim⁹ des michi in disco ca-
put iobis baptiste. Hic dic̄ Cryſ. in ome'. In-
trat bestia nō puella q̄rit amputare nō saltare.
discurrit fera nō femia. seuitia crescit. augmen-
tum fit fraudis. crudelitate nō corpe est singla-
ris. fera em̄ capit p̄dā. fremit ore. dētibus fren
det fetū nō suscipit sed p̄icit. Tūc ꝙtristat⁹ est
rex ppter iusiurandū. Sup quo dicit Beda i
Ome. hod̄. Hec tristicia herodis nō ablutō est
sed confessio sceleris. Sic plerūq; reprobi ⁊ co
noscunt se ⁊ fatent̄ errasse. nec tñ a pctō q̄escūt.
illi equali pentētia ac confessione cōtra ip̄os te
stimoniū dant. qz non nescij delinquūt cū a pec
cato quod culpant se cohibē nolūt. Qui tñ he-
rodes tristiciā mōstrabat in vultu. sz occulte le-
tabat in mēte q̄ ea petebāt q̄ antea facere dis-
ponebat. q̄ si caput Herodiadis petere. nulli
dubiū q̄ ꝺ nullatenus daret. ppter iuramentū
aūt ⁊ eos q̄ parit̄ accūbebāt iussit dari. iussitq;
decollare. Voluit eam ꝙtristari ppter discum
bentes. sed misso spiculatore p̄cepit amputare
caput Johannis in carcere. ⁊ attulit caput ei⁹ i
disco. ⁊ dedit illud puelle ⁊ puella dedit matri
sue. Super quo dicit Chryſosto. Audisti frēs
q̄ta sit nata de voluptate crudelitas. de libidi

ne impietas. allatū est caput iohis in disco. qui salutares monitões dabat de incestu. q. s. nō liceret. mensa migrat in caueā. vtiq; dñs i araneā Fiunt de prāsoribus peccatores. mutat feruore ꝓuiuiū. fit cib⁹ cades. vinū trāsit in sāguinez funus apponit in natali. in ortu exhibet occasus. ꝓuiuiū mutat in homicidiū. organa vtutū in fumos. hec ille. Hic dicit glo. ꝟ fuit impietatis genus q tā beatū caput ad vni⁹ pessime ꝛ lasciue saltatricis amputatū est petitõz. in q̄ fuerunt illi bti oculi q̄ totiens ipm xp̄m nō modica spūali dulcedie. ꝛ etiā spm̄sanctum in specie colūbe intuebant. in q̄ fuerūt ille aures q̄ vocē p̄is audierāt. in q̄ ille nares in q̄bus olfact⁹ totius trinitatis delitiarū spūal⁹ erat. labia q̄ totiens xp̄i testimoniū fozmauerūt. lingua q̄ taz dulcit approꝑinquationē regni celestis clamabat. ꝛ gust⁹ q̄ oim vtutū aromata incessant degustabat. Et audiētes ꝟ discipuli ei⁹ tulert cozpus eius ꝛ posuerūt in monumēto. ꝛ sic legit i historia eccl'astica lib. xj. Jobes in castello arabie dicto machētanta fuit vinct⁹ ꝛ capite truncatus. discipuli aūt cozp⁹ capiētes. vt legit .xij eccl'asti. hi. ꝛ apud sebastē ciuitatē palestine heliseū ꝛ abdiam sepelierūt. ꝛ ad eius tumultum mlta miracula fiebāt. Nō videns Julian⁹ apostata ꝛc. quere vlterius in legenda.

De natiuitate Marie Sermo ꝑmus.

Plantauerat autē dñs deus paradisum voluptatis ab inꝯtio. Ita scribit Gen. ij. Petrus de cres. li. viij. de rurali cōmodo dicit. Qui vult viridarium plantare debet liberare vel mūdare locum ab herbis ꝛ radicib⁹ adulterinis. ꝛ vbiq; aquam feruentissimā fundere. vt reliq̄ radicū ꝛ seminū in terra latentiū nō valeāt germinare. ꝛ si illō viridariū debet esse regū vel illustriū virozum ac dñoz docet ibidē. c. iij. q̄ eligat locus planus. nō paludinosus. in q̄ sit fons fluens ꝛ cingatur muro ꝛ plantent in eo diūse arbozes aromatice in q̄bus se occultent aīmalia in viridario curētia. Fiat ibidem palatiuz spaciosum in q̄ rex mozet cū voluerit gues cogitatões effugare. animūq; gaudijs ꝛ solatijs renouare. lepozes. capoli. cerui ꝛ similia. filomene alaude. merule caladrij. ꝛ oia genera volatiliū canētia collocē tur. Spūal'r ꝑ viridariū intelligit viridissima ꝛ floridissima vgo maria q̄ viuit in ope bono ꝛ vtute. ita vt dicē pōt cōueniens illō Ecci. xxiiij In me omis gra vie ꝛ vtutis. ꝟ viridariū celestis pat' hre voluit ꝑ filio suo q̄ est impator celoz̄ ꝛ rex magnus oim terrenoz̄. Ꝑm illud ps̄. xciij. Ipe est rex magnus sup oēm terrā. Jdo mūdauit ꝑus illud ab oibus herb. s. maligno oim mozaliū peccatoz̄ q̄ inherēt pueris a parentibus. q ꝑm doctozes. nisi esset i vtero mundata ꝛ sanctificata. natiuitas celebrāda nō esset ideo mūdata ꝛ aq̄ feruētissima oim gra est ꝑfusa. vt amodo nulla radix peccatoz̄ in ipa potuit pululare. vt dicit aug⁹. in li. de natura ꝛ gra tia. Et q ipa erat floziferū viridariū in q̄ habitare debebat rex regū oim. Jō debuit esse planum ꝟ est hūile ꝛ mundū ꝛ nō sordidū ꝑ pctm̄. q ꝑm Bern̄. in ꝑmone. btā vgo ꝛ si virginitate deo placuit tm̄ ex hūilitate cōcepit. Jn ꝟ oz natissimo viridario fuit fons miscdie ꝛ manet in euum. sine quo fonte miscdie ꝛ gratie nulla virtus potest in nobis crescere. Jdeo debem⁹ clamare cum sapiente ꝓuerb. v. O maria diriuentur fontes tui foras ꝛ aq̄s tuas diuide i plateis Fuit etiam ꝟ viridariū muris vtutū cinctū. q̄z os claudit taciturnitate a vanis vbis. man⁹ ab operibus prauis. coz suū clausit a cogitatōibus immūdis. ita q̄ spōsus de ipa dicat Canti. iiij. Hortus cōclusus sozor mea spōsa. ort⁹ ꝑclusus. Insup plantate sunt in hoc fructifero virida/ C rio diuerse arbozes aromaticc. ibi est cedr⁹ contemplatōnis excelse. cipressus odozifere fame. palma gloziose victozie. rosa mire patie. oliua i finite miscdie ꝛ platanus fidei pfecte. Jn his arboribus diuersis diūsimode se occultāt aialia. aliqua sub arboze cōtemplatōis sicut cōtemplatiui. alia sub cipresso bone fame. ꝛ sic de alijs. Jn hoc viridario est cōstructū solēne palatiuz quod est coz huius sacratissime vginis in quo dñs omniū suū gaudiū sepius innouat. ꝛ ibidē requiescit. Ꝑm illō Ecci. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabnaculo meo. Jn isto glozioſſimo viridario fuerūt lepozes diuini timozis. caꝓioli ad omne bonū velocitatis. ꝛ cerui placidissime amabilitatis. Jbi fuit filomena nocturne ozatiōis. alauda diurne deuotōnis. Qz nocte diuq; laudauit dñm vt dicere possit cū ps̄. xxxiij. Benedicam dominū in omni tempore. semp laus eius in oze meo. Vñ tale viridariuz plantauit dñs in vtero. b. Anne. ꝛ hodie pullulauit p gl'osam natiuitatem. ita vt dicere potest eccl'a. Plātauerat dñs. Jn q̄bus vbis duo describunt. Ꝓio natiuitatis figurato. ibi. Plantauerat dñs. Secdo vginitatis collaudatio. ibi Paradisum voluptatis. Be ꝑmo est notandū B Ꝑm naturales. añq; venit iocundū tps veꝛ in quo arbozes florēt. ꝓata rident. cāpi germināt nemoza frondēt. oiaq; nascētia ꝛre in viriditate psistāt. diūsa p̄currūt nūcia q̄ suo aduentu ꝟ amenū tps p̄figurāt. ꝑus alauda se a ꝛra eleuādo in aera dulcit modulat ꝛ discātilat. filomena in noctis silentio simphonizant modulizat. Hic spūal'r vgo bñdicta est arboz celestis. pfe/rens folia. flozes. flozētes frondes ꝛ fruct⁹ Folia fuerunt ei⁹ sanctissima vba q̄ ꝓtulit. Ꝑm illō ps̄. xliij. Eructauit coz meū vbū bonū Flozes fuerūt vtutes. De q̄bus Can. ij. Flozes appa

ruerũt in terra nr̃a. Fructus h⁹ scissime arbor̃ fuerũt opa eius. Be q̃ Cañ. ij. Fruct⁹ ei⁹ dulc̃ gutturi meo. Maria est p̃ratũ floriduz. qz ꝑm Berñ. speciosis oim ỽtutũ floꝛib⁹ delectabilit ỽnat. Inter q̃s tres excellũt folia hũilitatis. liliũ castitatis ⁊ rosa charitatis. Maria ẽ cãpus bñdict⁹ q̃ sine oi auxilio hũano genuit flozẽ speciosum. q̃ dicit Cañ. ij. Ego flos cãpi. h̃ est marie. Ipa est nem⁹ in quo oẽs ỽtutũ crescunt arbozes. q̃ figurata fuit p rubũ ardẽtẽ ⁊ nõ cõbustum. Exo. iij. Sz añq̃ arboꝛ ista flozẽs. p̃ratũ ridẽs. cãpus germinãs. ⁊ nem⁹ frondẽs p natiuitatẽ sanctissimã pullularet ⁊ semõo demonstraret diuĩsi nũcij ⁊ figure ipi⁹ natiuitatẽ pfigurantes p̃cesserũt. Jõ dicit Berñ. supmissus est Dñ moysi mõstratũ est in rubo ⁊ igne. Aaron in ỽga ⁊ floꝛe. Gedeoni in vellẽ ⁊ roꝛe. Salomoni in foꝛti muliere. Hieremie in femia circũdante virũ. Esaie de ỽgie ꝓcipiẽte. Gabel tandem nascitur nunciauit ⁊ exhibuit salutando. Dico ꝓmo q̃ maria nũciata est ⁊ pfigurata per padisuz quẽ deus plãtauit a p̃ncipio in q̃ posuit hoiem quẽ formaũat. Geñ. ij. qz ipa tã q̃ padisus voluptatis plãtata est in mẽte dina ab eterno. Teste Anſ. q̃ ait in li. de ꝓceptu ỽgiali. Maria in mente diuia añ ꝓstitutõz mõi fuit p oꝛdinata. Idem ipa testat in epla hodi. dicẽs. Dñs possedit me abinitio viaꝝ suarũ. ꝓuerb. viij. Idẽ Eccl. xxiiij. Ab initio ⁊ añ secla creata sum. Sed q̃uis h̃ padisus delitiarũ fuit foꝛmatus ab eꝛno. tñ hodie pcessit in lucem mũdi ꝑm q̃ canit eccla petẽdo. Nos hac die tibi gregatos tua ỽgo in lucẽ mũdi ⁊c. Scõo figurata est Geñ. iij. vbi dz. Ipa conteret caput tuum. Que fuit hec ipa? certe nõ zara pulcherria. nõ Lya fecũdissima. nõ Rachel speciosissima. nõ Anna deuotissima. nõ Abigail p̃udentissima. nec Susanna castissima. qz de istis nõ est p̃dictum ỽbũ añdictũ. Sz de q̃ dictũ est? verissime de maria. q̃ caput infernal⁹ ỽpentis ꝓtriuit. Jõ dicit Carnotensis epꝰ Fulbtus. Eternus deꝰ ait ad veterẽ ỽpentẽ. inimicicias inq̃t ponã inte ⁊ mlierem. ipa cõteret caput tuũ. Quid est caput ỽpentis ꝓterere. nisi p̃ncipalẽ suggestionez diaboli supare. Si g̃ q̃runt q̃ nam mler operata sit huiuscemõi victoriã. nõ repit in linea generatõis hec donec pueni ad mariã. q̃ ỽpentis caput ỽtute pedis ꝓtriuit. i eo q̃ ỽginitatez et hũilitatẽ fuauit. hec ille. Jõ gaudeãt ⁊ letẽtur oẽs pctõres. qz hec mler p̃figurata olim. hodie nata est. q̃ diaboli caput ⁊ ptãtez abstulit. ne nobis nocẽ possit q̃tũ velit. Tertio p̃nunciata est Num. xxiiij. vbi dz. Orietur stella ex Jacob. Merito btissima ỽgo maria stella vocat⁹ matutina. qz ꝑm naturales hz fures terrẽ. lupos fugare. infirmos releuare. aues ad cantũ icitare, Sic maria hz terrere demones fugare fures aimaꝝ. De q̃bus Joh. x. Fur non venit nisi vt furet ⁊ mactet ⁊ pdat. ipa etiã hz effugare lupinos hereticos. ꝑm illud. b. Gre. Gaude maria ỽgo cũctas hereses sola interemisti in vniuso mũdo. qz añ natiuitatẽ marie mlte hereses pullularunt q̃s maria oẽs extirpauit. Hz etiaz maria releuare infirmos. Recte em̃ sicut est naturalit q̃n stella matutina oꝛit tũc infirmi melius hñt. qz infirmitas releuat. iõ tunc debiles magis gtulant. Sic nata. s. maria stella p̃clarissima oẽs peccatores sunt releuati. Jõ merito debent gaudẽ. qz cait eccla. Nitas tua dei genitrix ỽgo gaudiũ annũciauit vniuso mõdo. Habet igit etiã maria aues celestes ad cãtũ excitare. qz sicut refert Johs beleth ⁊ Guil. in rõnali diui. li. vij. Tũc maria hz tres aues ad cantum excitare. Quidã vir sanct⁹ sedule ꝓtẽplatõi insistẽs singul' annis. vj. idus septẽbr' in oꝛoe positus. iocũdissimã solennitatẽ angeloꝝ ⁊ ꝓcẽtũ audiuit. Cũq̃ sibi deuotissime reuelari peteret cur q̃libet anno illa tm̃ die ⁊ nõ alia h̃ audiret? diumũ accepit rñsum. q̃ ỽgo maria gl'osa tali die fuerit mũdo nata. ⁊ iõ h̃ manifestaret filijs eccle sancte vt ꝓcoꝛdes fierẽt in hac celebꝛitate celesti curie ⁊ in hac celebꝛi die festũ natiuitatis marie instituerẽt. Hũ aũt h̃ summo pontifici ⁊ alijs intimasset ⁊ illi ieiunijs ⁊ oꝛatõib⁹ ⁊ scꝑturis ⁊ antiq̃tatũ testimonijs veritate cõperissẽt hũc diem in honoꝛẽ natiuitatis marie ỽgis celebꝛandũ vniuſaliť statuerũt. Quarto p̃nũciata est maria Esa. xj. vbi legit. Egrdiet ỽga de radice ieſſe. ⁊ flos de radice ei⁹ ascẽdet. Hec ỽga fuit maria q̃ dz fuisse de radice iudeozũ. sed tñ egressa ẽ cõtra naturã radicis. Radix em̃ ad ima ỽga vo ad altitudinẽ tẽdit. radix in terra. ỽga in aere p̃ficit. Sic iudei petebãt ima vitiorum. illa alta ỽtutũ. illi erãt fixi in trã p cupidi tatem terreno⁹. hec in aere p auiditatẽ celestiũ illi pascebant amoꝛe carnali. hec nutriebat amoꝛe spũali. illi ꝓstringebãt frigoꝛe infidelitat̃ hec fouebat calore caritatis. Idẽ etiã nunciauit ps. cix. Virgã ỽtu. t. e. d. ex sy. Et h̃ factũ ẽ hodie cũ hec btissima ỽgula ex radice ieſſe. h̃ ẽ ex vtero mris sue anne q̃ fuit ex stirpe ieſſe. ẽ felicit egressa p natiuitatẽ. sicut declarat ꝓbilb⁹ tus cardinal. Stirps ieſſe ỽgaz, pduxit. ỽgaq̃ flozẽ ⁊ sup hũc flozẽ reqescit spũs alm⁹. Et subdit illd exponẽdo di. Virgo dei genitrix. ỽga ẽ. flos est fili⁹ ỽgis. Flos cãdid⁹ ⁊ rubicundus elect⁹ ex milib⁹. flos in quẽ desiderãt p̃spicẽ angeli. flos ad c⁹ odoꝛẽ reuiuiscũt mozui. felix sil ua q̃ pduxit h⁹ floꝛis ỽgã. felix magis ỽga q̃ p duxit hũc flozẽ. hec ille. Et tm̃ de p̃mo. Quum ad scõm poit ỽginal' collaudatõ. cũ dz. Paradisũ voluptat̃. Inq̃ sec'ares amatoꝛes scim⁹ h̃ esse cõe q̃ vnusq̃sq̃ tal' q̃ coꝛdialiter diligit aliquã ỽginẽ ⁊ dñaz speciosam. ipam studet eq̃re

q̄buſcūq̄ pōt ſpecioſiſſiue p̄cioſis. ſic̄ pōt videri de ſalomone in li. Cañ. Sic eſt in ꝓpoſito. b. Moyſes videns in ſpū. b. mariā ſpecioſiſſimā ỽginē poſt lōga tpa naſcendā. ipam tāq̄ auxiliatricē pctōr adamauit. ⁊ nō habuit tūc tēpis p̄cioſi⁹ cui ipam ſimilaret. Jō padiſo q̄ eſt locus omis voluptat⁹ cōpaut. ⁊ qr nō dubitauit eā naſcendā. ipam cū iam factū eſſet explicauit dicēs. ℣Plantauit inq̄t dñs de⁹ padiſum voluptatis a p̄ncipio. Circa qđ notandū merito legiſlator. b. moyſes mariā ỽginē padiſo compauit voluptatis. qr padiſus ſm Jſi. li. xv. c. v. ē ortus delitiarū. ⁊ hz in ſe lig̃ odoꝛifera ⁊ pomiferarū arboꝛū. oēs floꝛes delitioſos. nec deeſt ibi aliq̄d qđ delectat. Jta. b. maria eſt ort⁹ deliciatiſſim⁹ hns in ſe omia lig̃ odoꝛiferarū ỽtutū. Fuit em̄ in eodē padiſo. ſ. ỽgine gl'oſa amigdalus maturi floꝛis. ſm Jſi. li. xv. Jnt̄ oēs arbores amigdalus p̄us floꝛet. ⁊ fructus ꝓduc̄. Jta maria añ oēs mlīeres floꝛē caſtitatis voto emiſit. vt dꝛ in cano. Sufficiat. poſt mediū. xxvj. q ij. Nouerat maria ſe ỽginē pſeueraturam. niſi deus alit̄ reuelaret. Jō ait angelo. Quomō fiet iſtud qm̄ virū nō cogſco. Et ex iſta ꝓmiſſione ỽginitatis. ſecuta eſt ꝙuerſio gentiliū ⁊ reꝓbatio iudeoꝛū. ſm illud Cañ. vlti. Floꝛebit amigdalus ⁊ impinguabit̄ locuſta ⁊ diſſipabit̄ capr⁹ Quod exponit glo. dicēs. Tūc amigdalus floruit qñ ỽgo. b. floꝛē caſtitatis emiſit. ⁊ tūc locuſta h̄ eſt gentilitas inſatiabil' ⁊ vacua gr̄e impiguata fuit. Capr⁹ q̄ eſt frutex ſpinoſa ſup t̄rā expanſa ſig̃t iudeos terrenis inhērētes q̄ in diſſipatōr tranſierūt. Fuit etiā in h̄ padiſo balſamum infime humilitatis. qr ſm Jſi. li. xv. Balſamū eſt frutex parua nunq̄ creſcit vltra altitudinem duoꝛū cubitoꝛū. Jta maria nō creuit in altū ſupbie. ſz manſit in ſtatu humilitatis infime. Jō magnū dedit de ſe odoꝛē. ita vt dicē poſſit illud Eccl. xxiiij. Quaſi balſamū non mixtū odoꝛe me⁹. Fuit etiā in iſto padiſo nr̄o cinnamomuz puritat⁹ ⁊ charitat⁹. qr dicit glo. ſup Exo. xxx. Cinnamomū eſt ỽgultū qđ naſcit̄ in india ⁊ ſicce ⁊ calide ē nature. Sic ipa fuit ſicca i carne p temperantiā ⁊ puritatē. ⁊ calida in aīma p charitatē. Et vt dicūt naturales. Cinamomuz eſt laudabl'e qñ nō ē ſubalbū vl' nigrū ſz ruffuz Jta maria fuit laudabil' qr nō fuit ſbalba p vanam gl'az. nec nig̃ p alicui⁹ peccati maculā. ſed rubea p charitatē accēſa. qr ſm Hiero. in ſ. de aſſum. totā ipam repleuit ſpūſſancti gr̄a. totam diuin⁹ amoꝛ mūdañat. ita q̄ in ea nihil eſſz qđ mūdanos violaret affect⁹. ſz odoꝛ ꝓtinuus ⁊ p fuſa amoꝛis ebꝛietas. hec hiero. De h̄ cinamomo caritatis h⁹ dilectiſſimi padiſi vt in p̄nti frequēter comedā⁹. qr ſuadēt medici hoīb⁹ q̄tidie vt edēt de cinnamomo. vt vitā ꝓlongēt. qr dic̄ ℣Poeta. Nō moꝛit hō fret⁹ ſedule cinnamomo

Sic peccatoꝛ nūq̄ interibit in eternū. q̄ mariaz p charitatē ederit ⁊ deuotōz. qr dicit ℣Hilarius ſup ℣Mat. Quātūcūq̄ aliq̄s peccatis obnoxi⁹ fuerit. ſi marie deuote ſuierit. nūq̄ eternal'r interibit. Cui cōſonat Jgnaci⁹ ad ſenioꝛē dicens Nūq̄ finē vite ſue malū hz q̄ marie deuotus et ſedulus inuenit̄. Et ſi peccatoꝛ eſſz iam ad eternam mortē iudicat⁹ adhuc ipa petēs ſentētiaz immutare pōt ⁊ peccatoꝛē ꝙſuare. Teſte ber. ſupmiſſus eſt. ℣Peccatoꝛē quē deus iam dānationi eterne adiudicat. hunc adhuc maria ſua gr̄a liberat ⁊ ꝙſuat. Nō ꝓbat Jacob⁹ ianuenſ. dicens. Quidā clericꝰ van⁹ ⁊ lubcus fuit. ſz tñ dei genitricē plurimū diligebat ⁊ ei⁹ hoꝛas ſanctas deuote ⁊ alacrit̄ decātabat. Quadaz igit̄ nocte vidit ſe in viſione añ tribunal ſtare dei. ⁊ dñm circūſtantib⁹ dicē. De illo q̄ vos aſpicit quo iudicio dign⁹ ſit voſipi decernat⁹. quē iam diu tolleraui ⁊ nullū adhuc emēdatiōis ſignū i eo inueni. Tūc dñs oīb⁹ apꝛobātibus ſupatulit damnatōis lniam. ⁊ ecce ỽgo. b. ſurrexit. ⁊ filio ſuo dixit ℣Pꝛo iſto pie fili mi clementiā rogo tuā vt ſup eo dānatōis ſniam mitiges. Juuetur h̄ ob gr̄am mei q̄ ob imꝛoba merita adjcitur moꝛti. Cui dñs. Tuis eū petitōib⁹ tribuo ſi vel ſaltē eius coꝛrectōz ꝙſpexero. Et conūſa ỽgo ad hoiem dixit. Vade ⁊ ampli⁹ noli peccare ne deteri⁹ tibi ꝙtingat. Ille igit̄ excitatus vitam mutauit. religionē petijt ⁊ in oīb⁹ opib⁹ bonis vitā finiuit. Et qr maria eſt tā delectabil' padiſus ⁊ hoꝛt⁹ delitiarū hns in ſe oē qđ delectat. Jō dicit. b. Hiero. Maria vere eſt oꝛtus delitiarū in quo cōſita ſunt vniūſa genera floꝛ ⁊ aromata ỽtutū. Jgit̄ felix ille ho q̄ ad hunc padiſum voluptatis meruerit puenire vbi eſt eterna beatitudo ⁊ locūditas ⁊ nulla moꝛiendi neceſſitas. ſed vita ſempiterna.

¶Sermo ſecundus de natiuitate Marie.

Habitantibus in regione vmbꝛe moꝛtis lux oꝛta ē eis Eſa. ix. Stella maris ſm Bedam et alios naturales eſt q̄ ad ſitū altiſſima ⁊ ſue magnitudiſ occultatiua. qr ad aſpectōz ē mima q̄ uis in ſe eſt valō mag̃. hec ſtella eſt nauigātium in mari directiua qñ em̄ naute in nocte tenebr⁹ errāt in mari ⁊ ſunt in pic'lo moꝛtis Si non vidēt hāc ſtellā mar⁹ de naufragio ē timendū. Si aūt oꝛiē aſpectui eoꝛ leti fiūt. qr tūc ſciūt ductui ipi⁹ q̄ eſt ipis diūtēdū. ⁊ ſic ad patriā pñt ſecure natigare. Spūal'r ꝓ ſtellā mar⁹ intelligit̄ clariſſima ỽgo maria de q̄ cait ſcā eccl'a. Aue mar⁹ ſtella dei mr̄ alma. qr recte ſic̄ ſtella mar⁹ ē altiſſima q̄ ad ſitū. ſic ỽgo maria eſt altiſſima q̄ ad dignitatē. ſm qđ dic̄. b. aug⁹. O ỽgo maria q̄d ō te dicā ſi q̄d dixero mioꝛ ē lauſ mea q̄ tua dignitaſ mereꝛ. ſi celū te vocitē altoꝛ eſ. ſi mr̄ez gē

XCV

tium te dicã ꝑcell'. si formam dei te appellẽ dig
exiſtis. si dñam angelorũ te vocauerim ꝙ omia
eſſe ꝓbaris. Sed hãc dignitatẽ ⁊ altitudinem
hec felicissima ſtella maris occultauit vocãs ſe
hũilem ancillã dñi di. Lu. j. Ecce an. do. qz no-
uerat eſſe ſcriptũ Ecci. iij. Quãto maior es hu
milia te in omibus. Ipa etiã ỽgo maria ſtella
mar' nuncupata. dirigit oẽs in h̄ mũdo furibũ
do nauigantes. ⁊ ſi ꝗs piculũ dãnatõis euadẽ
voluerit hanc ſtellã reſpiciat ⁊ ſaluus erit. Ad
qđ monet quẽlibet peccatorẽ. b. Bern̄. ſupmiſ
ſus eſt dicẽs. ome. ij. O ꝗſquis es in hui⁹ ſecu-
li fluuio tẽpeſtatib⁹ fluctuantib⁹ agitat⁹ ne aũ-
tas oculos a fulgorib⁹ hui⁹ ſideris ſi nõ vis ſup
ꝑmi ꝓcell'. Si inſurgũt venti temptationũ. ſi i
curras ſcopulos tribulationũ reſpice ſtellã vo
cã mariã. ſi iactaris ſupbie vndis. ſi ambitõis.
ſi detractõis. ſi emulatõis reſpice mariã ipſam
rogãs non deſperas. ipam cogitãs nõ errabis
hec ille. Hec ſtella luciditſſima hodie illuxit mũ
do. Teſte. b. ꝓbiliberto cardinali. vñ verſus.
Solẽ iuſticie regẽ paritura ſuꝑmũ. Stella ma
ria maris hodie ꝓceſſit ad ortũ. Lernẽ diuinũ
lumẽ gaudete fidles. Jõ bñ pñt de ea exponi ỽ
ba ꝓlibata. Habitantib⁹ in re. vm. mor. In ꝗ-
bus duo deſcribunt. Primo hũani generis añ
ortũ marie mag̃ penalitas cum dr. Habitãtib⁹
in regiõe vm. mor. Scdo. b. ỽginis deſiderata
vtilitas. ibi. Lux orta eſt eis. De ꝓmo dicunt
naturales ꝙ añ ꝗz lux materialʼ fuit creata. tene
bre denſiſſime terrã degebãt in ꝗbus hoies in
mag̃ penalitate vixiſſent. qz hoies in tenebris
cadũt in foueas ſe vndiq; offendẽtes. Illi⁹ igit̄
ꝑſcius deus oim rerum cõditor ꝓduxit. vt ait
Plato in thimeo. lucẽ clariſſimã quã ſolez vo
camus. cui⁹ ſplendore celũ ⁊ omia inferiora il-
luſtrant̄. Qđ lucidius ꝓbat̄ Beñ. j. vbi legit̄.
poſtq̃ creaſſet in ꝑncipio celum ⁊ terrã tenebre
erãt ſup faciem terre. iõ dixit de⁹. Fiat lux ⁊ fa
cta eſt lux. ⁊ vidit deus lucẽ ꝙ eſſet bõa ⁊ diui
ſit eã a tenebris. Moral'r añ ortũ hui⁹ clariſſi-
mi lumis marie btẽ ỽginis. oẽs hoies erãt i te-
nebris ⁊ in vmbra peecatorũ. vñ potuerunt il/
lud dicere. j. Joh. j. Si dixerim⁹ qz peccatũ nõ
habemus noſmetip̄os decipim⁹ ⁊ veritas i no
bis nõ eſt. Quia etiã ꝑm ſapientẽ ꝓuer. xx.
Quis põt dicere. mundũ eſt cor meũ pur⁹ ſum
a peccato. Certe nullus. Idcirco oẽs ad iferos
deſcenderũt. quod erat eis ſatl penoſum. cũ ca
rebãt clara dei viſione. aliq̃ ꝑ ꝗnq; milia anno
rum. aliq̃ ꝑ ꝗtuor milia. ceteri ỽo tpe breuiori
dei intuitu carebant. qđ ſine ꝗi penalitate fie-
ri nõ poterat. Quia dicit Chryſ. ſup Matth.
Non puto ita acras eſſe gehenne penas ⁊ ſup-
plicia quemadmodũ ſunt illa ꝗbus torquẽtur
hi ꝗ remouent̄ a cõſpectu xꝑi. Crede mihi pe-
nis omibus grauius eſt. quia omne gaudium
electorũ cõſiſtit in lucida dei viſiõe ⁊ abſq; illa
gaudiũ eis nullum eſſet. Idcirco dixit. be. aug⁹.
mallem eſſe in inferno ⁊ videre faciẽ dei q̃ eſſe
in celo ⁊ carere. Et quia hi ꝗ fuerũt in limbo fu B
erunt in penalitate. ideo deſiderabant aduẽtũ
huius ꝓclare lucis gl'oſiſſime ỽginis dicẽtes ꝙ
Zachariã ꝓphetam. Illumiare his ꝗ in tene.
⁊ in vmbra mor. ſe. Lu. j. Omnipotẽs aũt de⁹
deſideriũ tã illorũ q̃ iſtorũ in mũdo exaudiuit
dicens. Fiat lux quãdo miſit angelũ gabrielez
ad Joachim vt ꝓceptũ ỽginis nũciaret dicẽs.
Ecce vxor tua pariet tibi filiã. ⁊ vocabis nomẽ
eius mariã. Sed hec lux hodie eſt facta ⁊ mũ-
do effulſit. Idcirco dixit. b. Bern̄. iu Fmõe. Qđ
tia ſtella clariſſima hodie er Jacob orit̄. cuius
radius vnũſum mundũ illuminauit. cui⁹ ſplẽ-
dor in ſupernis fulget ⁊ inferiora penetrat. In
illis verbis lucet ꝙ natiuitas marie debet eſſe
gaudioſa homibus. qz mundũ illuminauit ad
quod gaudiũ monet. b. Aug⁹. in Fmone hodi.
Adeſt nobis dilectiſſimi optata dies btẽ ⁊ ve-
nerabilis ỽginis marie. ideo cũ ſumma exulta
tione gaudeat terra noſtra tante ỽginis natali
illuſtrata. Hec natalis fuit angelis leta. qz tan-
ta fuit iſta lux que hodie eſt orta ꝙ celos pene-
trauit. ⁊ in ſuꝑnis fulſit. ideo angeli admiran-
tes ꝓ gaudio dixerunt illud Caſi. vj. Que eſt
iſta que ꝓgredit̄ quaſi aurora ꝓſurgens pulẽ
vt luna electa vt ſol. Jſta etiã natiuitas fuit iu
biloſa patribus ⁊ electis in limbo degentibus
qz orta fuit lux q̃ de ſe genuit xꝑm qui eſt ſplen
dor lucis eterne. Sap. vij. ⁊ ipos prẽs libauit
vñ de ipis põt dici illud Eſa. ix. Populus qui
ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnam. Et
Heſter. viij. Judeis h̄ eſt illis ꝗ in confeſſione
dei deceſſerunt noua lux oriri viſa eſt. Idcirco di
cit Bern̄. Eius ſplendor inferiora penetrauit.
Hanc lucem ita diuiſit de⁹ a tenebris peccato-
rum ꝙ immunis fuit ab omni peccato etiaz ori-
ginali. de ꝗbus dicit aug⁹. de fide ad petruz. et
ponit̄ de conſe. di. iiij. Firmiſſime tene ⁊ nulla
tenus dubites oẽm hoiem ꝗ cõcubitu viri ⁊ mu
lieris concipit̄ cũ peccato originali naſci et im-
pietati ſubditũ. Maria aũt nõ fuit in originā-
li nata. qz Fm Bern̄. ꝑus fuit ſanctificata q̃ na
ta. nec etiã poſtea ſubdita fuit peccatis. qz Fm
ꝑdictum Bern̄. copioſior gratia ſanctificatõis
deſcendit in eam que nõ ſolũ eam ſanctificauit
ſed deinceps vitam ab omi peccato cuſtodiuit L
immunẽ. Secundo tenebre ſeu vmbre ambu-
lantibus ſunt penalitates. quia ſunt timoris et
horroris incuſſiue. ſicut patet de nocturnis via
toribus ꝗ ꝑ diuerſa terren̄ animalia. tum per
lupos deuorantes. tum ꝑ vrſos lacerãtes. tuz
etiam per latrones obſidentes. Jdeo dic̃ Eſa.
iij. Tenebre obſtupefecerunt me Ham ante na
tiuitatem Marie oẽs ꝗ erãt in tenebr' petorũ

erāt in magn̄ timore erga demões. qz tūc magnā
potestatē habuerūt. vt. s. q̄sdam iugularēt. alios submergerēt ceteros in desperatōz iducerēt
Sed est naturaliꝝ qñ lux oꝛit q̄ tūc lupi ⁊ cetera aialia hoiem molestantia fugant in cubilia
sua. Jux̄ illud ps̄. Oꝛt⁹ est sol ⁊ ꝯgregate sunt
i cubilib⁹ suis collocabūt Sic qñ fuit oꝛta. b. ℣
go lux inextinguibil ⁊ clara fugati sunt lupi infernales. sicut b̄ testat Job. xxiiij. Si inq̄t subito apparuerit auroꝛa b̄ est maria q̄ natiuitatez
arbitrant vmbrā moꝛtis ⁊ fugiunt velut isani
Jo dicit Eusebi⁹ in ℣. Nihil demonib⁹ terribilius q̄ marie gr̄a ⁊ ℣tus. ⁊ nihil ita vexatōnez
diaboli repellit validius q̄ eius bonitatis effectus ꝯtinuus. Etiā dicit Lhzy. sup Mattheū
Quātūcūq; seuiat malicia diabolica. maria tñ
nos ꝯfuat sua potētia infinita. Si tñ fuerimus
deuoti in ei⁹ laude. Nō ꝓbat Jacob⁹ ianuēsis
B Quidā monach⁹ valde lubꝛicus. sed in beataz
℣gnē valde deuot⁹. q̄dam nocte ad scel⁹ consuetū pgens coꝛam altari transiēs btām ℣giez
salutauit. ⁊ sic de eccl̄a exiēs. dū quēdā fluuiuz
vellet transire in aquā decidens expirauit. cui⁹
aiam dū rapuissent demones. apparuerūt ⁊ angeli vt eam libarent. q̄bus demões dixerunt.
qz eū vitā in malꝝ finiuisse opibus inuenissēt. ite
vt q̄d venistis nihil in hac aia habetis. Statiz
be. ℣go affuit. ⁊ q̄re eius aiam capent increpauit. Illi aūt dixerūt Quia cū in malꝝ rē. Quib⁹
℣go ait. Falsa sunt q̄ pfertis. scio em̄ q̄ p aquā
pgens me dñam salutauit ⁊ rediens b̄ silr facie
bat. q̄ si dicitis vob vim inferri. ponam⁹ in iudicio summi regis. Cūq; de b̄ coꝛam dño discꝛeptarent. placuit ei vt ad coꝛp⁹ aiam eius angeli
poꝛtarēt vt de suis factis peniteret. Interea fratres sacristā q̄runt ⁊ vsq; ad flumē transeunt in
aqua submersuz reperierunt. cūq; extracto coꝛpoze secū qđ factū esset mirarent. ille repēte ad
vitā redijt ⁊ rem gestā referēs ⁊ vitā in bois o-
E peribꝰ ꝯsummauit. Etiā añ natiuitatē Marie
fuit peccatoꝛib⁹ timoꝛ ⁊ hoꝛroꝛ respectu dei. q̄
statim fuit paratꝰ ad puniendū. Et respectu de
monū q̄ sunt q̄si vrsus ⁊ leo parati ad lacerādū
Nō ptz in mꝛtis locis ⁊ sacre scripture figuris.
qz legit Gen̄. iij. de p̄mis parētib⁹ q̄ eos dominus stati puniuit mag̃ penalitate eo q̄ eos a paꝛdiso expulit ⁊ in erumnā mūdi detrusit. Silr b̄
patz Gen̄. vij. vbi legit q̄ totū mundū vsq; ad
octo aias extinxit. Gen̄. xix. legit q̄ q̄nq; ciuitates zodomā ⁊ gomoꝛrā rē. igne sulphureo succendit. ita Exod. xxxij. legit q̄ ꝓpter pctm̄ idolatrie. xxiij. milia hoim interfecit. Ita. ij. Regū
xxiiij. legit q̄ ꝓpter pctm̄ supbie dauid q̄n supbia eleuat⁹ ⁊ elat⁹ numerauit pplum iratꝰ dñs
lxx. milia viroꝝ pestilētia afflixit ⁊ occidit vna
die. Ecce quāta penalitas generis hūani patuit. Jō bñ potuit cō queri synagoga iudeoꝝz q̄
intm̄ in suis filijs fuit deuastata. ⁊ dicere pōt illud Thꝛen̄. iij. Ursus insidiās fact⁹ est mihi leo
in abscōdito. semitas meas subuūtit ⁊ confregit
posuit me desolatā. Sz q̄n oꝛta fuit maria iratum deū mitigauit. ⁊ pctōꝛes sibi recōciliauit.
Quia lux vt dicūt naturales est ꝯtrariꝯ paca
tiua. qz ꝓpt̄ ꝯtrarietatē elemētoꝝ elemēta i mixto nō pmanerēt sed stati in suā regionē euolarent. nisi ℣tus p̄me essentie. s. lucis sit pacare ⁊
vniret. Ita hoies a deo ꝓpter diūsitatē actuuz
⁊ effectuum q̄libet hoꝛa discederent nisi virgo
dulcissima meritis suis ⁊ p̄cibus recōciliās re-
foueret. Nō patuit in Theophilo quē suo filio
recōciliauit. De quo refert Jacob⁹ ianuensis.
⁊ Vincē. lib. xxij. c. lxix. ⁊ Fulbert⁹ in Cronica
dicēs Apud sicilią anno dñi. dcxxxvij. fuit qui F
dam vir noie Theophil⁹ cuiusdā epi vicem gerens q̄ tam pꝛudenē sub eō res eccl̄asticas dispensabat q̄ moꝛtuo eō ipm dignū epatu oēs
acclamabāt. At ille vice dñatu ꝯtent⁹ aliū epm
maluit oꝛdinari. tandē ab eō de tali officio deposit⁹ intantā impatiam est lapsus vt ad recuperandā dignitatē cuiusdā iudei malefici consiliū postularet. Ille aūt diabolū aduocās. q̄ vocatus venit. cui⁹ instinctu theophil⁹ xp̄m ⁊ matrem eius abnegauit ⁊ pfessionē xp̄iānā ⁊ abnegatōis cirographū suo sanguie ꝓpꝛio scripsit ⁊
annulo sigillatū diabolo tradidit. In crastino
igit pcuratōe demonis in gr̄am epi recipit. ⁊ i
dignitatem subleuat pstinā. Tandē ad se reuersus de eo q̄d fecerat valde ingemuit. ⁊ ad imaginem marie tota ꝯfugit deuotōe. Quadā vice
btā maria in visione ei apparuit ⁊ de impietate
ip̄m redarguit. quā videns theophil⁹ obnixi⁹
rogauit vt ꝓ se intercederet ⁊ venią ipetraret.
q̄d illa spopondit. Post triduū venit di. Ecce
ad petitōz meā suscepit te de⁹ in gr̄am ⁊ cedulā
quā diabolo dedit repoꝛtauit. q̄ recepta vehemenē exultans coꝛā epo ⁊ oi pplo q̄d acciderat G
retulit. ⁊ post triduū in pace q̄euit. Quare aūt
deus q̄ in veteri fuit ita austerus ⁊ nūc ē ita mitis pōt colligi. in oꝛtu materialiꝝ sol. Sol em̄ in b̄
mēse in quo nata est ℣go. oꝛit in signo q̄d dicit
℣go. ⁊ est mitigatiuū volūtatis. Vim Hisaelē
sed in p̄cedente mēse sol oꝛiebat seu fuit in leone q̄d est ignitū ⁊ terribile. Sic mystice sol iusti
ticie est in ℣gine totius gr̄e ⁊ misericoꝛie ⁊ infinite pietatis. Nam q̄ añ paratus erat ad puniendum. nūc ꝓmptioꝛ est ad miserandū. Jō bern̄.
in q̄dam ℣. O dulcissima inq̄t mr̄ misericoꝛie miro
mō attraxisti nob regem gl̄e ⁊ q̄si maiestati ei⁹
imposuisti vt dextera dei añ docta pcutē ⁊ misereri nescia iam tpe habeat in p̄petate sp̄ misereri ⁊ parcē. Et sic abstulit btissima ℣go maria
timoꝛē tam respectu demonū quoꝝ ptātem cō-
triuit ⁊ fugauit q̄ respectu dei cui⁹ seueritatem H
mitigauit. Istū timoꝛē etiā aufert a sibi deuot⁹

in morte' qđ ostendit in q̃dam clerico sibi deuoto. de quo refert Jacobus ianuen. q̃ ꝓtra dolorem q̃nq̃ vulnerũ xp̃i eaz q̃tidie p hec ꝟba q̃si studebat cõsolari dicẽs. Gaude dei genitrix ꝟgo immaculata. gaude q̃ ab angelo gaudiuz suscepisti. Gaude q̃ genuisti eterni lumis claritatem. Gaude mr̃. gaude sct̃a dei genitrix ꝟgo. tu sola mr̃ es innupta te laudat ois creatura. genitrix lucis sis ꝓ nob q̃sum⁹ ppetua interuẽtrix. Hic cũ ad extrema veniſſet pauere ꝛ pturbari cepit. cui ꝟgo apparẽs dixit. Cur fili tanto tremore times. q̃ mihi totiẽs gaudiũ nũciasti. gaude etiã ꝛ tu nũc ꝛ eternal̃r gaudeas. veni mecũ ꝛ statim illa sancta aia a corpe soluta leta i celũ est deducta. O q̃z secura a leonib⁹ rugientibus ad escã ꝑparatis tunc fuit qñ tam doctissimaz ductricẽ habuit. O hõ si vis esse in morte sine timore ama hãc dñam. sis deuot⁹ ꝟgini. qz vt ait Berñ. ipa te tenẽte nõ corruis. ipa te ptegẽte n̄ metuis. ipa te ducẽte nõ fatigaris. ipa tibi ppitia ad patriã ꝛ ad dñm puenies. ad quẽ ꝛc

Sermo tertius de eadem festiuitate.

Sapientia edifica

uit sibi domũ excidit in ea columnas septem. Prou. ix. Consueuerũt oli reges ꝛ p̃nципes magnas pulchras q̃z domos hr̃e. in q̃b⁹ ipi habitabãt. ꝛ illas cũ ornatu decorabãt. varijs picturis figurabãt. ad qđ ꝓbãdũ legit. iij. Re. vij. Rex salomõ edificauit sibi domũ magnã cẽtum cubitorũ in longitudine habentẽ. ꝛ. l. cubitorũ latitudinẽ. ꝛ. xxx. altitudinẽ. Interi⁹ eam ornauit lignis cedrinis q̃ q̃dem exciderat in colũnas ꝛ tabulatis cedrinis vestiuit totã cameram. q̃. xlv. colũnis sustentabat. Exteri⁹ autez hec dom⁹ circũq̃z erat cõsita arboribus viridibus ꝛ viridarijs mire variatõis. Mystice p salomonẽ xp̃s intelligit q̃ est salomõ ver⁹ ꝛ pacificus ꝛ p̃nceps pacis. Esa. ix. Iste ver⁹ salomon edificauit sibi domũ nõ solũ magnam imo pulcherrimã ꝟginem mariam oim dignissimã Ez vbi edificauit eam certe in sterili ciuitate i vtero. b. anne mr̃is electe q̃ fuit quo ad naturã sterilẽ. Lu. j. sed tñ multũ laudabil̃. Fm illud ps̃ Gl̃osa dicta sunt de te ci. d. In hac ciuitate fuit maria pulchre edificata cũ spũssanct⁹ eã munauit. ita vt de ea põt dici illud Can̄. iiij. Tota pulcẽ es amica mea ꝛ macula non est in te. Sed hec dom⁹ totalit̃ est erecta ꝛ cõpleta q̃n p natiuitatem de vtero mr̃is est egressa ꝛ oim pulcerrima effecta. ita vt mirent̃ angeli dicẽtes Que est ista q̃ pgredit̃ q̃si au. cõ. pulcẽ vt lu. e. vt sol Can̄. vj. Jõ dicit. b. amb. in li. de ꝟgini. Quid nobilius dei mr̃e. ꝛ q̃d splẽdidius ea quã splendor elegit. q. d. certe nihil. Hui⁹ dom⁹ longitudo nõ est tm. c. cubitorũ. sed vsq̃z ad vltimũ r̃re eius altitudo vsq̃z ad celũ. qđ ꝑpendẽs beatus Bern̄ in ꝑ. dicit. Longitudo ei⁹ ad nouissimaz diez oibus inuocantib⁹. Latitudo ei⁹ replet orbem terrarũ. Sublimitas eius ciuitatis eterne inuenit restauratõz. Jsta dom⁹ ornata erat iterius cedro castitatis q̃ in ea nũq̃z potuit violari recte em̄ sicut ligna cedrina nõ p̃nt corrũpi aut a tinea corrodi. vt dicit Jsi. li. xvij. Et nõ solum ipam ornauit cedro castitatis. sed colore albo mental̃ puritatis ꝛ colore nigro hũilitatis. necnõ rubeo charitatis. Jõ bn̄ dicit sancta mal̃ ecclesia in ꝟbis p̃missis. Sapia edi. si. do. ꝛc. In q̃bus ꝟgo bn̄dicta a duobus cõmẽdat. Prio a prudẽti edificatõe. ibi. Sapia. Scõo a decẽti ornatõe. ibi. excidit in ea co. se. Be p̃mo est sciẽdum. Refert natural̃ doctor Plaudi⁹ in d̃ agricultura. Qui vult sapient̃ domũ ꝟstruere debz videre q̃ ibi nõ sit nebularũ frequẽtia neq̃z frigus excellẽs nec calor nimiũ adurẽs. sed q̃ ibi sit temperamẽtũ vtrorũq̃z. vbi etiã sit sufficiẽs potus ꝛ cibus ꝛ riuus fontiũ. nec sit ibi concursus ferarũ nocentiũ. sed sanitas corporuz. Sic sapient̃ edificauit deus domũ terrestris padisi in quo fm Jsiõ. li. xv. c. v. non sunt nebl̃e neq̃z frigus neq̃z estus sz ppetua aeris temperies in cuius medio fons erũpens totũ nem⁹ irrigat ꝛ diuidit̃ in q̃tuor flumia in quo nõ inhabitat ai mal irrõnale sz solus hõ diuinarũ manuũ plasma. vt inq̃t Damascen⁹. ꝛ ibi est sanitas hoim habitantiũ in eodẽ. iõ tanq̃z sapiẽs artifex magisteriũ suũ i illa demõstrauit. Mystice iuxta hunc modũ sapientis artificis edificauit xp̃s q̃ est sapia summi p̃ris suã domũ beatissimam. s. mariã in q̃ p̃sonal̃r voluit habitare. Et p̃ oib⁹ in illa magisteriũ suũ ostendit. Teste. b. bern̄. i Fmone hod̃. Hanc inq̃t fecisti imaginẽ tue bo/nitatis. in ea velut artifex ostẽdis magisteriuz tue pietatis. Jõ bn̄ põt cõpari terrestri padiso q̃ est edificatus tam prudent̃. Prio sic̃ in padiso nõ sunt nebule neq̃z frigus qđ ibi vrgeret qđ testant̃ tam flores arborũ q̃z etiã frondium continua pulchritudo. qz ibi sp florent arbores cũ ratõe frigoris nõ vrgent̃ ad casum foliorz. Jõ dicit Damas. q̃ vniũse pulchritudis ꝓmptuarium sit. Nec in maria fuerunt nebule sorditatis in q̃bus se latrones inferi latent̃ absc̃õdẽ posset Nec fuit in ea frigus iniq̃tatis qđ repulisset calorem charitatis. Quia dicit mgr̃ sen. li. iij. di. iij. q̃ maria statim sanctificata fuit post aĩme infusionẽ q̃ ẽ. ꝑpũ subiectũ sanctificatõis ꝛ p⁹ea i bono ꝓfirmata ꝛ fomes in ea extincta q̃ peccare nõ potuit. Cui ꝓcordant̃ applaudit. b. bern̄ Puto inq̃t q̃ copiosior gr̃a sanctificatõnis descendit in mariã q̃ nõ solũ ortũ sanctificauit sed ꝛ deinceps vitam ab oi peccato immunem custodiuit. Et subdit. Decuit reginã singulari p̃uilegio sanctitatis absq̃z oi peccato ducẽ vitã. q̃ peccati mortisq̃z debebat parere emptorem

Ideo refert Vincē. in spe. histo. li. vij. ¶ Postq̄ maria fuit a parētibus in tēplo p̄sentata omis sermo eius erat ita gr̄a plenus vt in lingua ei⁹ agnoscere⁹ deus. Attñ valde erat sollicita circa socias suas. ne aliqua ex eis vel in vno peccaret. ne aliqua iniuriosa vel supba circa parē suā existeret. qđ fuit signū sue pfectissime puritatis. nec videri potuit in alijs cōmitti scel⁹ pra uitatis. Sc̄do in padiso terrestri non fuit estus siue calor ardēs ⁊ adurēs arbores q̄ sp florent. q⁹ calor humidū exurit. Et h̄ est mirū q⁹ ibi nō est estus. q⁹ ꝑm Bedā ⁊ Stabonē super Gen. ¶ Paradisus est loc⁹ in oriēte posit⁹ vbi est maximus calor. ita q⁹ sole oriēte homes ibi morantes domos subterraneas subintrāt vt calorem effugiāt. vt ait ¶ Pli. in spe. na. li. v. c. x. Dz hunc calorem voluit dñs a padiso remouere vt locus summ⁹ ꝓueniēs esset homi innocēti vbi nō essz frigus neq̄ estus sz ꝑpetua tēperies. Ita i maria nr̄o padiso nō fuit est⁹ terrene ꝓcupie. Qui tñ ꝑchdolor est in omib⁹ nob. cū dicit. b. Joh. in. j. ca. c. v. Totus mūdus in maligⁿ. i. in malo igne ꝓcupie posit⁹ est. q⁹ vt ait Innoc. de vili. huma. cōdi. li. ij. c. j. Tria sunt q̄ solēt homes affectare. opes. voluptates ⁊ honores. Dz horū nullū cōcupiuit maria. Non opes q⁹ paup fuit adeo vt nō habuit vbi filiū suū dilectissimuz locaret. iō in diūsorio ipm in p̄sepe reclinauit. vt hr̄ Ln. ij. Nō voluptates carnales. q⁹ fuit virgo ꝑpetua mēte ⁊ corpe. ꝑpter qđ ab āgelo voluit scire causam ꝓcipiendi qñ dixit. Quō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. Lu. j. Nec etiā concupiuit honores mūdi. nam cū angelus ipsam mr̄em summi regis nūcuparet ipa ancillā se nominauit di. Ecce ancilla dñi. q⁹ tāq̄ p̄rudētissima sciuit q⁹ de opib⁹ p̄raua. de voluptatib⁹ turpia. de honoribus vana ꝑdeūt. vt dicit Innocen. vbi s. Quia q̄ in ipa nō fuerat frigus neq̄ est⁹. igit gr̄ū fuit refrigeriū. ⁊ h̄ fecit i ea spūssācti gr̄a. Jux illud Lu. j. Spūssanct⁹ supueniet in te. ⁊ vir. al. ob. tibi. h̄ est ab estu carnal⁹ cōcupiscentie te refrigerabit. Tertio in padiso terrestri fuit sufficiēs cibus fructuū de q̄b⁹ pmissuz est homi comedere. Gen. ij. cū dixit dñs Ade. Ex omni lig̃ padisi comede. Et fuit p̄cipue ibi lignū vite. q⁹ ꝑm glo. dictū fuit lignū vite ab effectu quem habuit vt comestū sepius hominē ꝑpetua soliditate firmaret. Et de h̄ lig̃ si adam nō comedisset ⁊ in innocētia pstitisset mortuus nō fuisset. Jōo dic̄ sacrū ꝓciliū mileuitanū. de ꝓse. di. iiij. c. placuit. Quicūq̄ dixerit adā p̄mū hoiez mortalē factū ita vt siue peccaret siue nō. moreret⁹ in corpe nō pcti merito sed necēcitate nature anathema sit. Sic in maria est cib⁹ sufficiens vniūsorū. q⁹ significat⁹ p arborem Ban. iiij. Cuius fructus erat nimi⁹ ⁊ esca diuersorū in ea. q⁹ ibi cōtemplatiui inueniūt cibū contemplatōis eo q⁹ optimā ptem elegit. Luce. x. Ibi accipiūt peccatores cibū ꝑpiciatōis. In ea habent supbi escā hūilitatis. luxurioſi exemplum castitatis. Jō dicit exhortādo. Transite ad me oēs q̄ cōcupiscitis me. Ecci. xxiiij. Fuit tñ p̄cipue in maria panis viu⁹ q̄ de celo descēdit. ō q̄ qui digne māducant viuēt in eternū. Joh. vj Idem ꝓfirmat aug⁹. in epla ad Hireneuz. ⁊ hr̄ de ꝓse. di. ij.. Christus inq̄t panis est de quo q̄ māducat viuet in eternū. Idcirco dic̄ idē Augusti. in ℣. Virgo maria dicit⁹ padisus in cuius medio lignū vite cuius foliis sanant⁹ infirmi. cuius odor viuificat mortuos. cuius sapor dulcorat amaros. cui⁹ vmbra refrigerat miseros. cuius aspect⁹ letificat angelos. Idez testat⁹ bern̄. Vere padisus dei tu es. q⁹ lignū vite tu ꝓtulisti de quo q̄ manducaūit viuet in eternū. Quarto in padiso fuit fons siue fluui⁹. de q̄ Gen. ij. Fluuius egrediebat⁹ de loco voluptatis. quod exponēs basilius in hexa. apti⁹ dicit. ¶ Paradisus in oriente in altissimo est mōte de cui⁹ cacumine cadētes aq̄ q̄ maximū lacū faciūt ⁊ tñ sonitum hñt in cadēdo q⁹ oēs incole iux⁹ p̄dictum lacū surdi generant⁹. ⁊ ex illo lacu velut ex fonte q̄tuor flumina ꝓcedūt quorū vni nomen est phison. ⁊ circūit indiā vbi nascit⁹ aurū optimū. nomē secūdi tigris q̄ vadit circa siriā. nomē tertij gyon. q̄ circūit ethyopiā. sed nomen q̄rti eufrates. Ita in nr̄o padiso maria fons est abundantie gr̄az quā p̄ ceteris sanctis hz. quia ꝑm aug⁹. in li. de natura ⁊ gr̄a. Ceteris p̄ptes dat⁹ gr̄a. marie aūt se tota infundit gr̄e plenitudo. Et hūc fontē sue miscdie ⁊ gr̄e diuidit in q̄tuor riuos. Unu emittit ad cōtemplatiuos dās eis gr̄am pseuerandi ⁊ deuotōz orandi. Aliuz mittit ad actiuos dans eis gr̄am p̄sistendi. Tertiū mittit ad p̄latos dans eis gr̄am p̄sidēdi. Quartum ad subditos dans eis gr̄am obediēdi. Jō dicit Bern̄. in ℣. ¶ Paradisus delitiarū vere es o maria. nā fons vite q̄ ex ore altissimi ꝓdūt de medio ventris tui exiuit. atq̄ inde in q̄tuor p̄tes se diuideus ad irrigandā faciē arentis mūdi letificās ciuitatē dei. ois q̄ biberit ex eo nō sitiet in eternū. ⁊ ecce plus q̄ padisus hec. de ei⁹ em̄ aqua si q̄s biberit sitiet iterū. hec ille. Quinto in padiso nō fuerūt animalia nocētia. vt sunt lupi canes vulpes ⁊ leones. q̄ interdū homi solent nocere. Quare dicit aug⁹. li. xiiij. de ci. dei c. x. loquēs de p̄mis parentib⁹. Quid timē aut dolere poterāt tantor tanta q̄ affluentia bonorum vbi nō aberat q̄cūq̄ qđ bona volūtas appeteret. nec inerat qđ carnē hois felicit⁹ viuentis offenderet vl⁹ in aliquo molestaret. Sic i maria nō fuerūt lupi rapine ⁊ auaricie nec canes litis ⁊ discordie. nō vulpes fraudulētie. nō leones superbie. Ad testat⁹ amb. in li. de vgi. pte. j. dicēs Maria deū studuit q̄rere. nullū ledē. oibus bñ

C velle. maiorib⁹ assurgere. eq̃lib⁹ nõ inuidẽ. iactantiã fugere. rõnez seq̃. ⁊ amare ỽtutẽ. Sexto ī padiso est ꝑpetua sanitas ⁊ incorruptibilitas. qõ testat ibi exñtiũ vite lõgitudo. Naz ibi sunt Enoch ⁊ helias viui vsq; i hodiernũ diẽ. qz vt dicit mgr̃ i hist. sco. nihil põt ibi mori qõ ẽ viuũ. Nec mir̃ ꝺ de padiso. cũ i hybernia sciamus eẽ insulã. i qua mortuoz corpa nõ putrescũt. ⁊ aliã ibidẽ insulã i qua boies mori nõ põt. sed oportet vt i vltio senio ex̃ insulã deferant. Sic q̃ morat ꝑ spem ⁊ diligẽs fuitiũ i hoc nobilissimo padiso maria. viuet i eẽ. nũ hic sine dubio vita gr̃e. ⁊ i futuro vita gl'ie qõ ipa ꝑmittit cuilibet deuote fuiẽti q̃ inquit Qui elucidãt me vitã eternam habebũt Eccli xxiij. Qõ exponẽs Rich. dicit ser. v. Nunq; i eternũ damnabit q̃ nũc i põti laudes marie ꝓcontaq; sectat. O q̃t̃t fuerũt pctõres ⁊ adhuc sunt ⁊ erũt q̃ saluati sunt ⁊ saluẽt ꝑ mariã Unus q̃dẽ ꝑ Salue regina. alioꝝ aũt ꝑ aue maria. q̃ alꝫ dãnati essent ⁊ damnarent in eternũ. Jõ refert Uinc. i spec. histo. li. iiij. c. cxvj. q̃ fuit q̃dã fur Helbo nomie q̃ sepe latrocinia exercebat. ꝟ tñ btã ỽginẽ plimũ i deuotõe habebat. nã cũ trãsibat ad furtũ sp vnũ Aue maria dicebat. quadã die dũ furtũ faceret capit ⁊ suspẽdio iudicat. Cũ aũt suspenderet. cõtinuo ei. b. ỽgo affuit. ⁊ suspensuz tribꝰ diebꝰ vt sibi videbat suis manibꝰ sustẽtauit. ita vt nulla lesionẽ sensit. Illi aũt q̃ eũ suspẽderãt casu inde transeuntes eũ viuentẽ ⁊ vultu alacri repierũt. arbitrãtes q; nõ fuisset bñ laqueo astrictus gladio ipm iugulare voluerũt. ꝟ. b. ỽgo feriẽtiũ gladio manũ opponebat. ⁊ illi sibi nocere nõ poterãt. Cogñscentes aũt illi illo referẽte q; btã ỽgo maria ipm sic iuuabat mirantes eũ deposuerũt ⁊ amoze ỽginis dimiserũt. qui abiẽs monasteriũ intrauit ⁊ q̃sq; vixit i fuitio ỽginis pmãsit. Uide igit o deuote famule aut famula marie q̃z voluptuosũ padisuz ⁊ domũ xp̃s vera sapia hodie sibi edificauit vt ipẽi eo bitaret. ⁊ tibi refugiũ i eo sisteret. hoc B de ꝑmo. Quantuz ad scom ꝯmẽdat. b. ỽgo a decẽti ornatõe cũ dr̃. Excidit i ea colũnas. vij Notandũ sapiẽs artifex q̃ vult stabilẽ domũ facere solet colũnis fortibꝰ eã sustẽtare ne vẽtoveniẽte i terraz allidat. Jõ legit Casñ. iij. q; sapiẽs Salomõ fecit sibi ferculũ de lignis lybani. ⁊ vt staret eo firmius columnas eiꝰ fecit argẽteas. qz argentũ ẽ metallũ stabile atq; firmũ. Sic mystice sapiẽtissimus rex Salomon xp̃s iesus faciens sibi domũ honestissimã voluit colũnis firmissimis ꝑmunire. quarũ ꝑma fuit castitas ỽginal. hec columna diu domuz corpis sustẽtauit. Teste Aris. de regi. ꝓncipũ castitas vitã plõgat. sanitatẽ ꝓseruat. corpus optime disponit. intellectũ q; illustrat. Cui cõ sonat ꝑalemõ i phisonomia di. Castitas vivificat iuuentutẽ. vires reuocat. sensus cõfortat. ⁊ totũ corpus i incolumitate retinet ⁊ conseruat. Scda colũna fuit i iuuẽtute stabilitas q̃ valde rara ẽ i iuuenibus q̃bus q̃s est valde tediosa. ⁊ ꝟ facit validus estꝰ calozis natural. ⁊ aeritas i puer. vt dicit Constan. q̃re sũt in cõstãtes. sicut refert Uinc. i spe. histo. liꝰ. vij. Qñ post trienniũ i templo est pñtata. stati incepit insistere oꝛoibus ⁊ freq̃ntibus laborib⁹. Mã sibi hanc statuit regulã vt a mane vsq; ad tertiaz oꝛonibus sp insisteret. a tertia vsq; ad horã nonaz textrino ope se occuparet. a nona itez nõ recedebat ab oꝛone vsq; dũ angelus ei appareret ꝺ cuius manu escã accepat. Jõ bñ põt dicere illud Thob. iij. Tu scis dñe q; nuꝝ q̃z cũ ludentibus miscui me. Tertia colũna est i muliere firmitas que valde rara ẽ. Jõ Salomõ diu querẽs. Mulierẽ inq̃t fortẽ q̃s inueniet ꝑouer. xxxj. Cui põt rñderi q; hodie inuenta ẽ in terr̃ hec mulier. Ue q̃ põt exponi illud Hiere. j. Ego te hodie dedi i ciuitatẽ munitã ⁊ in columnã ferreã ⁊ in murz sup omnez terrã. Quarta columna fuit in pauptate largitas. qz auz sibi oblatũ a regibus largit paupibus distribuit. De ipsius etiã largitõne dicit Hiero. ⁊ Berñ. Maria dedit celis gr̃am. terris deũ. vite ordinẽ. morib⁹ disciplinã. Quinta colũna ẽ i sapia simplicitas. ipsa. n. absondit suã sapiaz q̃ cõiter demonstrat i ỽbis paucis. qz dicit phs ꝑpitagoras. Qui multũ loq̃tur signũ ẽ q; paz cognoscit. Jõ Maria soluz legit. vij. vicibus fuisse locuta. bis cũ angelo cũ q̃siuit ab eo modũ conceptõis di. Quõ fiet istud. Et cũ cõsensit. Ecce inq̃t ancilla dñi. fiẽ hr̃ Lu. j. Bis i domo cognate sue. cuz eã salutauit ⁊ xp̃m magnificauit di. Magnificat aia mea do. Ibidẽ bis cũ filio cũ dixit. Fili q̃d feciſti nob sic. Et i nuptijs cũ ait. Uinũ nõ bñt Joh ij. Et ibidẽ dixit septimũ verbũ. Quicq̃d dixerit vobis facite. Sexta columna ẽ pozositas. qz ad ingressum angeli ẽ turbata qõ est signũ verecũdie ỽginalis. Jõ dicit Hiero. i li. de ỽginitate. Nunq; maria sine pudoris sui custode ꝓcessit. qz nimiz pudoꝛ indiuiduꝰ comes esse debz. sine quo castitas vera seruari nõ põt. Septima colũna fuit hũilitas. q̃z uis. n. regina eẽt angeloz. ⁊ imꝑatrix iã facta celoz. ancillã tñ se noiauit vltra ceteas. vt eas hũilitate capet. Sed. b. Berñ. i quodã sermone ꝑ septẽ columnas intelligit septẽ ꝓuilegia. ꝓzimuz qz fuit i vtero sanctificata. Scom q̃a ab angelo salutata Tertiũ qz fuit a spũsancto repleta ⁊ obumbrata. Quartũ qz fuit ỽginitatis ꝓmitiua. Quintũ qz fuit sine corruptiõe fecũda. Sextũ qz fuit sine ğuedie ğuida. Septimũ q̃a fuit sine dolore puerpera. Ecce do-

mus speciosa ab eterna sapia edificata interi⁹ exteriusq; ornata. firmisq; colūnis roborata. quaz sibi hodie eadē sapia elegit i q̄ tpaliť habitauit. Et vere felix iste hō q̄ p spez in ipsa ħ morabiť. pculdubio in eternū nō damnabiť. Et hoc quo ad secundum.

Sermo quartus de eadē festiuitate.

QVe ē ista q̄ pgre

diť q̄si aurora ꝓsurgēs pulcra vt luna electa vt sol Can. vj. Añ rex potēs vel ali⁹ terre dñs ō lōginq; ppo q̄si ignorāte veniret cū magno exercitu ad ciuitatē regis. ois popul⁹ ei obuiā exiret z q̄reret q̄s nā esset q̄ cum tāto comitatu adueniret. Hō figuratū ē in li. Can. vbi legiť q rex Salomō elegit sibi sponsā filiam Pharaonis. Hec cū veniss i regnū Salomonis. ille sibi i occursuz venit cū exercitu. vt hr̄ i glo. lr̄ali. i cui⁹ humer⁹ se illa recliauit. mł/ti aūt q̄ factū ignorabāt dicebant admiratiue Que ē ista q̄ ascēdit ō deserto delitijs affluēs innixa sup dilectū suū Can. viij. Alij dicebāt

A ꝟba thematis p̄assumpti. Hystice xp̄us rex oim potētissimus cuius ē terra z pleitudo ei⁹ vt inq̄t ps̄. elegit sibi sponsā. imo matrē speciosissimā ꝟginē mariā q̄ ab ęterno fuit ordinata. ħ hodie i mundū nata. teste anť. i li. ō ꝓceptō/ne ꝟginis. Maria inq̄t añ ꝓstitutōz mundi ē añ oēm creaturā salubriť pordinata. ħ p̄cedē/te tpe ħm eandē disp̄ositōz in solatiū mūdi nata. z sic venit quasi regina i regnū huius mū/di circūdata vt pie crediť multitudine angelorū. i instāti natiuitat⁹ sue tanq̄ electe i patria astiterūt. Hō figuratū est. iij. Re. x. ō regina Saba q̄ cū magno comitatu venit i hier⁹m ad videndū Salomonē. Ita Maria venit p natiuitatē i hūc mundū. sed nō solū ad videndū ħ verius ad vez Salomonē xp̄m ꝓcipiendū z gignendū. iō angeli eius nomē gl̄osū videtes eam ō sterili mr̄e natā interrogabant dicētes. Que ē ista q̄ ascē. ō deser. h ē de vtero sterilis mr̄is anne. q; deb⁹ ē locus sterilis raro pduc̄ens aliquē florē. Sic vter⁹. b. anne fuit sterił nō gignēs aliquē florē nisi hunc speciosissimū q̄ dicit Can. ij. Ego flos cāpi z liliū ꝓuallium Alij etiā dixerūt. Que est ista q̄ pgrediť q̄si aurora ꝓsurgens. Quibus rn̄det. b. aug. i ꝛmo. Hec est mr̄ dei. regina celi. mūdi dña. z porta paradisi. Et h volūt ꝟba themat⁹. In q̄bus tria describūtur. Primo natiuitas gaudiosa. ibi. Que est ista. Scdo fecūditas opposa. ibi. pulc̄ vt luna. Tertio sublimitas lumiosa ibi. electa

B vt sol. De primo est notandū. Dicunt naturales q̄ i aurora nox terminať z dies inchoatur ita q̄ aurora est finis p̄cedentis noctis z p̄ncipiū diei subsequētis. vt dicit Isido. Hr̄ autē aurora eo q̄ ad modū auri colorē diffundit rutilantē. Et bn̄ significat Maria virginē gl̄iosam. q; p suā natiuitatē vel ortū noctē ignorā/tie z spūalis cecitatis termiauit. z diē salut⁹ in choauit. Jō dicit. b. Bern̄. in ser. hod. Sicut aurora valde rutilās ingressa es i mūdū o ma/ria q̄ veri solis splendorē tāte sāctitatis iuba/re p̄curristi vt vere diē salutis. diem ꝓpitiatō/nis z diē quā fecit dñs tua claritate nunciare suauissima meruisti. Et bn̄ dr̄ aurea ista aura in qua pcessit Maria rutilās aurora. q; dicit Ari. i li. pbleu. q̄z aur naturaliť somnū fugat sic Maria ad hoc nata est vt pctm̄ fuget. teste metrista. Sicut spina rosā genuit iudea Ma/riā. Ut vitiū ꝟtus opiret gr̄a culpā. Scdo au/rora ꝓsurgens oia aialia letificat diurna ħ tri/stificat nocturna. Ad expientiaz. n. videm⁹ q̄ aues mūdas z diurnas ad volandū excitat et ad cantandū. sicut alaudā z ceteras q̄ pl⁹ gau/dent i ortu auroze q̄z alio diei tēpe. sed noctua nycticorax z bubones fugiūt z a clamoribus cessāt. Ita mystice dū venit hec rutilātissima aurora ꝟgo Maria aues nocturne. s. demo/nes ꝓticuerūt. z scti angeli leti fuerūt. q̄ testa/tur. b. aug. i ser. hod. Añ natiuitatē marie q̄i i nocte dānatōis z angustie aues immūde gene/ris cuiuscunq;. noctue. vlule. bubones. q̄libet genera demonū voces tribulatōis ꝝ nos emi/serūt. nunc aūt q; apparuit diei vera p̄nūcia. hec nr̄e illustratōis aurora aues h̄moi effuga/uit. z iā rugit⁹ eoz cōticuit. cant⁹ aūt alaude z philomene z aliaz auiū mūdaz audiť. z sub/dit. Vox. n. nedū soliuage turturis audita est i terra nr̄a. imo vox multoz angelorū i celo volantiū. hoim in terra habitātiū z oim sctō/rū patz i inferni lymbo degentiuz. z mr̄ez dei natā excipientiū z dicentiū. Tu oculus mūdi tu gl̄ia hier⁹m. tu leticia isr̄l. tu decus seculi. tu dei z hois mediatrix. tu supne ciuitat⁹ hier⁹m repatrix. tu inspiratrix salutis mirifica restau/ratrix. bn̄dicta ğ tu pulcerrima mulierz es. Ec/ce quāta voce iubilatōis matrē dei hodie oz/tā receperūt. Recte sicut aues celi mūde z ani/malia terre cum gaudio excipiunt aurorā ma/tutinā. Et illud figuratū est. j. Reg. iiij. vbi le/giť q̄ filij isr̄l dicebāt. afferamus ad nos arcā federis z veniat in mediū nostz. z saluet nos ab insidijs inimicoz nostroz. Et sequiť. Cuz veniss⁹ arca federis i castra vociferat⁹ est ois isr̄l clamore grādi. z psonuit terra p̄ exultatō/ne. Sz z philistei audiētes clamorē iubili di/xerūt. Que nā ē hec vox clamor⁹ magni in ca/stris iudeoz. Et cū cogn̄scerēt q̄ arca dñi venis/set timuerūt et dixerunt. Ve nobis quis nos saluabit de manib⁹ deoz sublimiū istoz. Per filios isr̄l intelligunť omnes fidelcs p fidē vi/uentes. isti dicebāt añ natiuitatē marie. affera/mus. s. p deuota suspiria ad nos arcā federis

b̄ est mar tã vt saluet nos ⁊c. ſ. demonũ q̄ añ ei⁹ aduentũ fuerũt seuissimi hostes generis hũani sed veniẽte arca seu aurora letatus est ois isr̄l. b̄ est fideles. ⁊ canũt hodie iubilant. Gaudeã⁹ oẽs in dño ⁊c. Philistei aũt .i. demones audiẽtes clamorẽ iubili timẽt dñtes. ve nob. Raptãs eorũ ablata est eis. ⁊ ipi detrusi in abyssum. Fm q̄ dr Exo. xiiij. Veniẽte aurora submersus ẽ i pfundum tot⁹ exercitus pharaonis. ſ. diaboli Tertio aurora cõsurgẽs morbũ mitigat in infirmis. vt dicit Philaretus in tractatu de natur. mor. Cui alludit Gal. Leuescit inq̄t morb⁹ dũ tps matutinũ ppinquat. Cui⁹ ratõ est. Naz in aurora dulcis influentia locũ hz. etiã in aurora humor sanguine⁹ pncipal̄r domiat. Quia fm Constantinũ aurora vsq̄ ad terrã imitat natura veris. meridies q̄ naturã estatis. hora vesptina sequit naturã tpis autũnal̄. Nox vo hyemis q̄litatibus assimilat. Jõ in aurora ppt̄ dominiũ sanguis somn⁹ dulcis est ⁊ salubr̄. quare tũc egritudinib⁹ alleuiatis infirmi ⁊ mesti requiez hñt. ⁊ tunc illud aurore desiderio desiderant vtiq̄ ⁊ expectãt. Sic veniente maria q̄ clarior est aurora infirmitates sunt ablate. sed ãteq̄ nasceret sancti pres in magn̄ dolore fuerunt. ⁊ p desideria ⁊ oratões luctabant. Aõ figuratum fuit Gen. xxxij. vbi legit Jacob transiens a mesopotamia in terrã natiuitatis sue veit ad eũ (fm glo. lyre) angel⁹ suus ad ipm ptegendũ qr timebat iram fratris sui Esau. Cũ aũt ãgel⁹ similaret ab eo recedẽ accepit eũ iacob manib⁹ suis. Nam apparuit in specie viri ⁊ luctabatur cũ eo. Cui angel⁹. Dimitte me. iam enim ascẽdit aurora. rñdit iacob. Nõ dimittã te nisi bñdixeris mihi. Et seq̄t. Bñdixit ei in eo loco. Spũaliter p angelũ intelligi põt deus. p iacob vero sanctorũ patrũ affectus. q̄ cũ deo p oões ⁊ desideria suspiria ⁊ anxietates ptinue luctabãtur Esa. c. xj. dixit effectualit̄. Egredie⁹ vga de radice iesse ⁊c. Antiquus simeõ ait ptinue in oõnib⁹ suis. O si me inueniret illa felix natiuitas Sed cũ vgo maria hodie cepisset nascẽdi exordium. tũc nox anxietatis q̄si ad auroram q̄etis et respiratõis est adducta. ⁊ tũc potuit de⁹ patrũ desiderio respõdere. Dimitte me qr aurora est q. d. cesset murmur. cesset clamor. cesset dolor. qr iam ascendit aurora. qr nascit vgo cuius est natiuitas gaudiosa. sz quẽt⁹ sanctor⁹ pfm rñdit Nõ dimittã te nisi bñdixeris mihi. q. d. nisi maledictio eue auferat a nob. Jõ certificat eos. b. Hiero. in ſ. de assum. Quicq̄d maledictiõis infusum est per euam totum abstulit benedictõ marie. Idcirco ad gaudiũ inuitat Damas. i ſ. de nati. vgi. dicens. Hodie inspirauit aurora gaudiorũ pnũcia. letent̄ celi exultet tra. hoc est peccatores desperati. qr hodie nata ẽ vgo q̄ pariet pciosaz margaritã q̄ lux est cecis. infirmis medicina. claudis gressus. mortuis vita. desperatis venia. expulsis ⁊ exulib⁹ ver⁹ regressus ⁊ patriã. ⁊ b̄ ad pmũ. Quãtũ ad scõm in vbis pmissis ponit̄. b. vginis fecunditas opasa cũ ōr electa vt luna. Circa quod notandum dicũt naturales. luna q̄dãmõ obscuritatis macl̄e ẽ ostẽsiua ⁊ obnubilatõis q̄ q̄dem resultat ex vmbra terre q̄ ipius lumẽ offuscat. ⁊ b̄ maxie q̄n terre appropinq̄t. Sz q̄ hec macula nõ est ibidẽ realit̄ ptz ex illo q̄n luna ad altiores tẽdit circulos claret mũda ⁊ null̄ macul̄ obnixa. tunc vid̄r sic̃ dicit Martian⁹. de b̄ vide s̄ in arenga .f. Exurgẽs maria. Ita in. b. vgine maria dicũt q̄dã vel verius opinant̄ fuisse maculã peccati original̄. quẽadmodũ vides in ſ. de ipius ꝯceptõe tñ aliq̄ negãt fuisse aliquã peccati obscuritatez sicut pbat Anſ. in li. de ꝯcep. vgi. i exẽplo Attende inq̄t si deus ꝯfert castanee vt ifra spinas a spinis remota cõspiciat̄ alat̄ ⁊ formet̄. quõ n̄ potuit dare corpi hũano qñ ipe sibi templũ faceret de quo in vnitate sue pson pfect⁹ hõ fieret inter spinas peccatorũ. ab ipis tñ spinis expers redderet̄. q. d. certe bñ potuit hoc facere. Quid tñ de isto sit sentiẽdũ cõmitto doctorum scientijs diffiniendũ. Et certe decuit vginẽ gl̃osam esse mũdã ⁊ in se nullã h̄re maculã q̄ parere debuit oim vitã. Sicut declarat idẽ doctor di. Decẽs erat vt ea puritate niteret q̄ maior ne⁹ sub deo intelligi. Cui de⁹ pat̄ vnicũ filiũ quem de corde eq̄lẽ sibi genuit ⁊ tãq̄ seipm diligebat dare disponebat. hec ille. Certe tal̄ puritas aliis sanctis nõ legit̄ data. Jõ dicit Bern̄. n ser. Paucis hoibus ꝯstat dotatũ vt exirent scti de vtero. phas tñ nõ est suspicari tante vgini fuisse negatũ. p quã omis mortalitas emersit ad vitam. Et sbdit. Puto q̄ copiosior gr̃a ascẽdit in mariã vbi s̄. Scdo luna est valde fecũda. qz vt ait amb. in hexa. est mat̄ rorис. qz vim sue hũiditatis aeri impm̄it ⁊ ipm insensibilit̄ immutãs in ipius superficie rorẽ gignit. Mystice sicut eñ videm⁹ q̄nto luna est estiuali tpe serenior tanto abundanti⁹ ros se sup̄ gmina extẽdit. Sic maria abundantiã genuit veri rorис iesu xp̄i quez rorẽ desiderabãt sancti pres dicẽtes Esa. xlv. Rorate celi ⁊c. Et sicut luna nõ indiget admixtiõe p rorис generatõe. ita maria p generatõe xp̄i nõ indiguit admixtõe semis virił. qz de spũ scõ ꝯcepit. Jux illud Lu. j. Spũs. sup in te ⁊c. Etiã maria q̄n fuit nata vt dicit aug⁹. in ſ. ho. attulit nob rorem gr̃e ⁊ auxilij sempiterni. ita vt null⁹ expers est sui adiutorij q̄ in eã cõfidit. Sicut de b̄ refert Vincẽ. in spe. histo. li. xxx. q̄ q̄dã iuuenis noie Christian⁹ in ordine exp̃s cistertien. vidit lucẽ purã ab oriẽte venientẽ ⁊ in eadẽ claritate apparuit maria quã cũ inspicerz iuuenis dixit intra se. O bone de⁹ q̄ vadit dña saluatrix mũdi? Rñdit ei eadẽ dña. Venio succurrere huic loco qui mõ indiget auxilio venio auxiliari huic paupi abbatie ⁊ aliorũ loc⁹ pau-

perũ q̃ in me ꝓfidunt. Jõ dicit b. Bern̄. Si ma rie deuot⁹ fueris vel̃ nol̃ neq̃q̃ expers esse po teris eius gr̃e iuuamis ⁊ fauoris. Tertio luna aerẽ mũdificat. qz cõtinuo suo motu ipm clarifi cat ⁊ subtiliat. vt dic̃ Albumasar exposito⁹ ari sto. qz si nõ esset mot⁹ spere lune aerẽ ex noctur na vapozũ exalatõe grossities inficeret ⁊ cozru ptionẽ ñ modicã generaret. ⁊ sic aere cozrupto ẽra fieret infecũda. Quid p aerẽ nisi pctõz desi gnat. Recte em̄ sicut aer est instabil̃ nũc ab ozi ente nũc ab occidẽte aliq̃n a meridie nõnunq̃ a septẽtrione veniens. sic pctõz est instabil̃. aliq̃n de luxuria in supbiã ⁊ in alia pctã cozruẽs. ita nũq̃ in eodem statu pmanẽs. Job. xiiij. Hunc peccatozẽ mũdat beatissima ỽgo maria ⁊ fecũ dum facit in bonis opib⁹. Jõ dicit Anſ. in li. medita. Per fecunditatẽ tuã o ỽgo maria pec catoz iustificat⁹ exul reduct⁹ est ad celi patriam
F qõ ptz in exẽplo. Legit̃ in vita. be. ỽgis de q̃ dam mag̃ peccatoze q̃ intrauit eccl̃am marie et vidẽs imaginẽ ei⁹ cogitauit intra se vtruz inuo caret eã an nõ p peccatis suis. ⁊ dũ staret itra se pausando dixit. Si te dn̄am miscõie inuoca rem incassuz laborarẽ. qz nõ exaudis taz mag̃s peccatozes. ⁊ sic p̃ tristicia abire voluit. tũc ap paruit ei ỽgo maria ⁊ dixit. Sta ⁊ pete a me vt intercedã p te ad filiũ meũ. Cui peccatoz O do mia libent̃. sed tot sunt pctã mea q̃ puto me dã natũ. Et illa. Si iam dãnat⁹ esses adhuc scio q̃ tui possum miſeri qõ ille audiẽs stati petiuit q̃ tiam ⁊ fact⁹ est vir bon⁹ auxilio marie. Jõo dic̃ Anſ. Pro peccatozib⁹ dulcissima ỽgo mr̃ inc̃ cedere nũc nõ cessas. q̃ si nõ essent nunq̃ esses. Et b̃ q̃tũ ad scõm. Quantũ ad tertiũ ponit̃ sb̃
G limitas ỽginis lumiosa cum subiũgit̃ electa vt sol. Circa qõ notandũ ſm Ari. Si lumẽ sol̃ nõ esset ⁊ mõm illumiaret dẽsissime essent tenebze Sic̃ ptz in p̃ncipio creatõis mũdi cũ nõdũ crea tus esset sol in superficie abyssi fuerunt tenebze Gen̄. j. Sed sicut nunc natural̃ ille sol in suo lu mie nũq̃ defecit q̃uis ei⁹ lumen p ẽre vel lune interpositõez aliq̃n auferri vid̃z. sic veraciter si maria nõ fuisset nata omẽs fuissem⁹ in tenebzis pctõz nec doctrine luminosozũ p̃fiarchaz aut pp̃haz nob q̃q̃ pfuissent. Jõ dic̃ Bern̄. i ſ. Tolle cozp⁹ solare qõ illumiat mõm ⁊ vbi dies Tolle mariã ⁊ q̃d nisi caligo ⁊ dẽsissime tenebze relinquunt̃. ⁊ b̃ ptz in antiq̃s p̃ribus q̃ añ nati uitatẽ ei⁹ dicẽ potuerũt cũ ps̃. Timoz ⁊ tremoz vene. sup me. ⁊ cõtexe. me te. Et ỽe si pctõzes nũc b̃ solatiũ btissime ỽgis nõ hr̃ent possent di cere cũ Tobia. O q̃le mihi gaudiũ duz in tene br̃ sedeo ⁊ lumẽ celi nõ video. Tob. v. Ez nũc noua lux visa est oziri mõo gaudiũ ⁊ tripudiũ. vt hr̃ Hester. viij. q̃ nulli vnq̃ deficit. sz oẽs ad se veniẽtes benigne recipit. q̃uis pctõzes inc̃ dum p obstacula peccatozũ ⁊ culparũ p̃uentur hmũi sole ⁊ lumĩe gr̃az. Jõ dicit Bern̄. in ser. Ille sol⁹ o ỽgo b̃ndicta laudes tuas sileat q̃ te fidelit̃ inuocatã sensit vnq̃ in suis neccssitatib⁹ defuisse Et q̃d mirũ si inuocata adest q̃ etiam p sto est nõ vocata. Sedo sol suo calozе qõ est fri gidum calefac̃. Videm⁹ em̄ ad expientiam q̃n sol recedit a nob p elongatõz sicut in hyeme cõ tingit tũc oia infrigidanť. arbozes pdunt folia campi sua g̃mina viridia. hoies reliquũt depi cta palatia ⁊ ad loca q̃uertũt calefacta. sed cuz sol nob appzopinq̃t tũc in suo oztu infrigidata ecõtra calefac̃ Sic fuit añ natiuitatẽ marie oẽs fuerũt infrigidati peccat⁹. q̃ velut arbozes fruc tũ bonozũ operũ mĩne ptulerũt. ita vt illõ fle bilit̃ ꝓrepak̃ ps̃. Oẽs declinauerũt sil̃ inuti. f. sunt ⁊c. Et q̃re. qz dz Ecci. xliij. Gelu sicut salẽ effũdet sup terrã. q̃s certe diabol⁹ q̃ intm̄ infri gidauit cozda terrenozũ hoim auarozũ vt nllo igne cõpassiõis calerẽt. ita vt adimpleret illud vaticiniũ Hiere. vj. A mioze vsq̃ ad maiozem oẽs auaricie studẽt. qz frigidus aq̃lo flauit ⁊ ge lauit cristallos. Jnfrigidauit etiã diabol⁹ qua si totũ mõm aq̃ luxurie. qõ figuratũ ẽ Gen̄. vij. q̃ aq̃ diluuij erat q̃ndeci cubitis altioz sup oẽs mõtes. Per qõ dak̃ intelligi q̃ non solũ medio cres sz ⁊ plati vniũsi erãt infrigidati aq̃s volu ptatũ. qz omis caro cozrupat viã suã. Gen̄. vj. Jnfrigidauit insup nõnullos vento supbie. vt dicẽ pñt cũ Job. Eleuasti me ⁊ q̃si sup vẽtũ al lisisti. eiusdẽ. iij. Sz cũ ozt⁹ fuit sol ille cãdidissi mus ỽgo maria quaz (vt ait ait Hiero. in ſ. de assum) totã incaluerat diuin⁹ amoz vt nichil in ea esset nisi ardoz ꝓtinu⁹ ⁊ ebzietas pfuse chari ritat̃. Tunc frigida cozda auarozũ. luxuriosoz rum supbozũ sunt calefacta. qz certe fuit mr̃ mi ſicozdie ỽgo mũdicie ⁊ hũilitat̃ exẽplar Et q̃s ab ea nõ accendet̃ ad vite miscõiam mũdiciã ⁊ hũilitatis seq̃lam. Jõo de ipa põt exponi illud Rau. iij. Ozt⁹ est sol nõ ille sol materiał seu coz poral̃ sed sol claritatis ỽginał. qz frig⁹ pcti de/ pulit ⁊ calozẽ amozis adduxit Tertio sol sua ỽ tute inferioza saluat ⁊ cõſuat. qz vt dicit alexã der. Elemẽta p̃pter ꝓtrietatẽ ⁊ mutuam re pugnãtiã quã hñt ad inuicẽ se destruerẽt nisi p ỽtutẽ sol̃ ⁊ celestiũ influentiã in esse debito sua renť. Jta maria saluat oẽs peccatozes in se ꝓfi dentes ⁊ q̃s deus nõ vult saluare p suã iusticiã saluat p suã miſicozdiã. vt dicit Anſ. in ſmõe Sz qz maria mr̃ miscõie tũc p suam miam liga uit filij sui seuerã iusticiã. iam p̃n⁹ est ad miserã dũ. Jõ anſ. in li. ꝓtẽpla. petit dicẽs. Dic saluа tor q̃nẽ saluab̃. dic salutis mr̃ p q̃ orab̃ si te do mino p̃cipiẽte ⁊ te dn̄a ꝓsẽtiẽte tormenta vexa bũt pctõzez. si infern⁹ absorbet reũ in se despe/ rantẽ ⁊ in vob ꝓfidentẽ. aut g̃ miseremi mei aut ostẽdite mihi miſicozdiozes. sz qz nõ sunt. ideo ad nullũ aliũ ꝓfugio nisi ad vos. sz qz mag̃ imi.

quitas mea. modica fides mea ⁊ tepida charitas mea ⁊ tã fatua oꝛo mea vt nec merear peccatoꝝ veniaꝫ nec salutis gr̃am. Hoc ip̃m ſ̃ qđ ampliꝰ peto ac inquio vbi mihi merita mea nõ videt̃ ſufficere ibi vr̃a pietas erga me nolit deficere. Precoꝛ itaq; exaudite me nõ ꝓpter me ſ̃ ꝓpter vos vt euadã meritos dolores dãnatoꝝ. ⁊ intr̃e in gaudia btõrum. Ad que ꝛc̃.

In feſto exaltatõis. s. crucis. Ser. j.

EXaltaui lignum hũile. Ita ſcribit Ezech. xvij. Iſiõ. xli. xvij. dicit. Palma ẽ arboꝛ victoriale inultuꝫ nobil⁹ ⁊ inſignis ſempit̃ne pulcritudis ⁊ ꝝtutis. Fructus nõ ſp ꝓpetit hoib⁹. qꝛ infert coꝛpis leſionẽ. ⁊ p̃cipue viridis q̃ oino nõ ꝓueniunt cibo. qꝛ refert Pli. i ſpe. na. li. xviij. Quidã milites alexãdri talib⁹ palmis viridib⁹ ſũt ſtrãgulati. Myſtice p hãc arboꝛẽ ſãcta crux intelligit̃ ſup quã xp̃s aſcẽdit. Vm illõ Cant. vij. Aſcendã in palmã. hoc ẽ in ſanctã crucẽ ⁊ appr̃hendã fructꝰ eius. i. cetuꝫ ſanctoꝝ. Et bñ ſctã crux ꝓpat̃ palme. qꝛ palma tarde fert fructus. cũ aũt ꝓtulerit fructus illi ſũt ſapidi atq; dulces. Sic crux xp̃i diu fuit infructuoſa. donec poꝛtauit xp̃m fructũ dulciſſimũ. de q̃ ſi dr̃at̃ aia Cañ. ij. Sub vmbꝛa illi⁹ quẽ deſidera bã ſedi. ⁊ fructꝰ ei⁹ dulci gutturi meo. Hec arboꝛ ſcã ẽ victoriat̃. qꝛ tribuit ꝓtra hoſtes victoriã. ſicut teſtat̃ Hugo i glo ſup. c. Firmit̃ credim⁹. ꝺ ſum. tri. ⁊ fi. ca. Crux ſanitatẽ reſtituit. bñdictõꝫ impendit. diſcernit a pfidis. liberat a picul⁹. hoſtes expellit. victoꝛes cõſtituit. Iſta ſcã crux ẽ arboꝛ nobiliſſima. qꝛ pepẽdit i ea ſalus mũdi ⁊ fructꝰ vite. quã q̃ appr̃hendere/rit eſt btũs. Jõ dicit Greg. ⁊ canit eccl̃a. Crux fidelis int̃ oms ꝛc̃. Hui⁹ ſcẽ crucis fructꝰ nõ oi/bus ꝓpetit p̃cipue mal⁹ q̃ hãc irreuerenter tractãt. Qđ figuratũ eſt. j. Re. iiij. vbi legit̃ q⁹ fi/lij iſrl̃ pugnãtes ꝓtra philiſteos victi ſunt ab eis. ⁊ q̃ſi. xxx. milia ceſi ſunt ab eis. ⁊ arca dñi capta ẽ. quã philiſtei aſpoꝛtauerũt i azotũ i tẽplũ dagon. Cũq; ſurrexerũt alk⁹ die azotij diluculo dagõ iacebat i t̃ra. caput ei⁹ ⁊ due palme abſciſe ſunt. Aggũata eſt etiã man⁹ dñi ſuper azotios ⁊ nati ſũt mures i vill⁹ ⁊ agr̃ ⁊ in medio regni ei⁹. ⁊ facta ẽ ꝓfuſio mort̃ magna in ciuitate quouſq; reduceret̃ arca ad iudeos hãc figurã exponit Nic. ꝺ ly. i glo. l̃rali dicẽs philiſtei cõtra filios iſrl̃ ſignificabãt bellũ ſb Coſdroa rege pſaꝝ ꝓtra catholicos i terra iuda. In q̃ bello catholici ꝓtim ſunt occiſi. ⁊ ſcã crux q̃ eſt arca in q̃ ſaluamur a diluuio fuit capta ⁊ i terrã pſaꝝ poꝛtata. ⁊ poſita ẽ in phano qđ Coſdroas fecerat. ⁊ ibidẽ tãq; deũ ſe adorari faciebat. Sed p̃ q⁹ dagõ iacebat i t̃ra ⁊ caput ei⁹ abſciſũ. figurabat̃ abiectio Coſdroe ꝺ turri ab Heraclio. ⁊ caput ei⁹ abſciſũ. ⁊ cõtinuo nati ſũt mures bona agroꝝ coꝛrodẽtes. ſ̃ ẽ heraclij bellatoꝛes terras pſaꝝ deuaſtãtes. Ex q̃ figura pꝫ q⁹ fructus crucis intulit eis leſiones. eo q⁹ credere in eũ q̃ pepẽdit i cruce noluerũt. Hꝫ ⁊ impatoꝛ heracli⁹ crucẽ i hieruſalẽ poꝛtauit ⁊ honoꝛifice exaltauit. Idcirco dicẽ potuit ꝝba p̃dicta. Exal. li. hu. In q̃b⁹ tria deſcribunt̃. Primo q⁹ h. crux ẽ btitudis complementũ. ibi. exaltaui. Scꝺo ꝫ inimicos firmamentũ. Tertio q⁹ ẽ nr̃e ſalut̃ fundamentũ. De p̃mo ẽ notãdũ q⁹ ꝓſuetudo fuit olim in curijs regũ antiquoꝝ vt null⁹ q̃ntũcunq; potẽs i curiã audebat intrare ad regẽ niſi ſpãlit̃ a rege vocaret̃. ⁊ ſi intrabat nõ vocat⁹ ſtatim int̃fici ebat̃. Jõ hẽbãt ipſi reges i manu ꝝgã aurea/am quã extendebãt ſup intrãtes i ſignũ clemẽtie ⁊ btitudis. Hec tpalis ꝓſuetudo fuit p̃ncipalit̃ i curia regl̃ aſueri. ſic legit̃ Heſter. iiij. q⁹ ſiue vir ſiue mulier nõ vocat⁹ interi⁹ i atriũ regis intrauit abſq; vlla cũtatõe occidebat̃. niſi forte rex aureã ꝝgã ad eũ extenderit ⁊ i ſignũ clemẽtie exaltauerit. iõ vt hr̃. c. v. Heſter regina induta veſtib⁹ regalib⁹ ſtetit i atrio domus regie nõ audẽs intrare. Rex aũt ſedẽs ſup ſoliũ ſuũ vidit Heſter ſtantẽ. ⁊ placuit ocul⁹ ei⁹. extenditq; ꝫ eã virgã auream quã tenebat mãu ⁊ illa accedẽs oſculata ẽ ſummitatẽ ꝝge. Cui rex. Quid vis heſter regina. q̃ tua petitio eſt? Si etiã dimidiã ptẽ regni petierl̃ dabitur tibi Heſter aũt petiuit p ſalute iudeoꝝ ⁊ impetrauit. Et tũc p̃mũ btitudo ſua tpal̃ fuit impleta Myſtice p aſſuet̃ q̃ interp̃tat̃ btitudo xp̃s intelligit̃ q̃ ẽ eterna oim fideliũ btitudo. Vm illõ Joh. xvij. Hec ẽ vita eꝛna videre te vet̃ deũ ⁊ quẽ miſiſti ieſũ xp̃m In ipſi⁹ celeſti curia fuit tal⁹ ꝓſuetudo q⁹ null⁹ hoim audebat intrare q̃ntũcunq; iuſt⁹ q̃aduſq; extenderet̃ hec p̃fulgida ꝝga aurea crux ſignũ clemẽtie ⁊ eꝛne btitudis ꝓplementũ. Jõ. b. Aug. i Vmo. hui⁹ feſti dicit. Antea nomẽ crucis erat damnatiõis ſignũ. nunc ꝝo facta ẽ res honorl̃. p̃us i damnatiõe maledicti ſtabat. nũc i occaſiõe ſalutis erecta eſt. Hec. n. crux innumerabiliũ nob bonoꝝ cã extitit. hec nos de erroꝛibus liberauit hec nos ſedentes i tenebꝛis illumiauit. ꝺ nos a diabolo expugnatoꝛe recõciliauit. ⁊ alienatos reſtituit i domeſticos. ꝺ lõginq; fecit p̃ximos. ⁊ ꝺ pegrinis reddidit ciues. hec ẽ inimicoꝝ inkemptio. pacis firmamentũ. ⁊ oim nob bonoꝝ theſaur⁹. Pꝛoꝛ ter hãc iã nõ habem⁹ moꝛã i ſolitudinib⁹. viã. n. vitat̃ agnouimus nec iã ex regna poſiti ſum⁹. ianuã. n. regiã introuim⁹. iã ignitas diaboli ſagittas non timemus. fontẽ. n. vite q̃ extinguerent̃ inuenim⁹. Pꝛopt̃ hãc i viduitate mõ ſponſũ recepimus iã nõ expaueſcimus lupũ. qꝛ bonũ paſtoꝛẽ in-

Sermo

E

uenim⁹. ꝓpꝛopt̃ hãc nõ formidam⁹ tyrãnũ. regi.n. adherem⁹. ℌ ille. Et ẽ sciendũ qꝛ dicit non tant̃ exaltaui. q̃ crux xp̃i ẽ exaltata i celo qñ deũ p̃rem nob reconciliauit. ℭm illud apl̃i ad Ro. v. Cũ inimici essem⁹ recõciliati sum⁹ deo p̃ moꝛ. fi. ei⁹. qñ angelos pacificauit. iux̃ illud Col̃. j. ℘pacificãs p sãguinẽ crucꝭ siue q̃ i ceꝛ/ sis/ ue q̃ i terrꝭ sunt. hoc est hoies ⁊ angelos. Jõ p istã crucẽ mõ veniũt ad nos. vt vota nr̃a referãt deo. Aõ figuratũ fuit Gen̄. xxviij. vbi legit q̃ iacob vidit scalã cui⁹ sũmitas celos tangebat. ⁊ vidit dñm innixũ scale. ⁊ angelos descẽdentes ⁊ ascendẽtes. Hec scala ℭm glo. est sctã crux quã xp̃s ascẽsurus i celuꝫ sibi ⁊ suis seq̃cib⁹ erexit. Ex tũc innix⁹ fuit qñ i cruce a iudeis affix⁹ fuit. angeli tũc descẽdũt qñ ad nr̃m misterũ veniũt. ascẽdũt autẽ qñ oꝛões nr̃as deo offerũt Scõo crux ẽ exaltata i inferno qñ ipm expoliauit. ℭm q̃ dicit apl̃us ad Col̃. ij. Expoliãs p̃ncipatus ⁊ ptãtes. i. demones. qꝛ naturalia remãserũt i eis integ̃ q̃ fuerũt expoliati qñ xp̃s eduxit ꝺ lymbo p̃res vt dicit Ly. Jõ dixit xp̃s illꝺ Gen̄. xxxij. In baculo meo scꝫ sãcta cruce. transiui iordanẽ istũ. ⁊ nũc cuꝫ duab⁹ turmis regrediar. Iste due turme fuerũt oms scti i lymbo detẽti. q̃ fuerũt añ legẽ. ⁊ q̃ sb lege q̃s secũ xp̃s eduxit. Tertio crux xp̃i exaltata ẽ i mũdꝭ. qꝛ i loc⁹ eminẽtioꝛib⁹ ponit̃ ⁊ ℌ i memoriã crucifixi. q̃ ẽ triplex. In visu. et ẽ passio xp̃i i imaginib⁹ p̃figurata. In auditu q̃ ẽ xp̃i passio p̃dicata. In gustu. s. sacꝛo altar⁹ degustata. Etiã in hoc exaltata ẽ q̃ frontib⁹ fideliũ imp̃mit̃. ℭm illud Aug. Crux ꝺ penis latronũ trãsit ad frontes impatoꝛ. Et hoc q̃dẽ necesse est fieri quod figuratũ est Exo. xij. vbi sã guis agni iubeꝫ poni sup liminaria in vtroq̃ poste. ne p̃mogenita occiderent̃. vbi dicit glo. Sup liminare coꝛpoꝛis frõs. duo postes sunt coꝛpus ⁊ coꝛ. Debet g̃ crux xp̃i imp̃mi in fronte. in coꝛpe imitare crucifixũ i coꝛde in memoria recõdẽs. ⁊ sic p̃mogenita. i. bona ꝓposita ꝓseruant̃ ne a diabolo extinguant̃. Jõ dꝛ i cano. dis. xj. c. ecclĩast̃ica. Salubꝛe ẽ fidelib⁹ crucis signaculo signari. Quarto exaltabit̃ i iudicio. qꝛ ℭm Chꝛy. sup Mat. crux xp̃i ⁊ cicatrices radijs sol̃ tũc erunt lucidioꝛes qꝺ malis erit valde terribile. cuꝫ xp̃s eis dicet. Ego ꝓpter vos hõ factus sũ. ꝓpter vos alligatus sũ. illusus ⁊ totus crucifixus. vbi ẽ tanta ꝝ iuria ꝝ mearũ fructus Ecce p̃ciũ sanguis mei quẽ dedi in redẽptõem aia ꝝ vr̃a ꝝ. vbi ẽ seruitus vr̃a quã mihi p̃ p̃cio sãguis mei debebatis. ego sup gl̃iam meã vos habui cũ essẽ de⁹ apparens hõ ⁊ viliozẽ oibus reb⁹ me fecistis. Naz oẽm rẽ vilissimã terre ampli⁹ dilexistis q̃ iusticiã meã ⁊ fidẽ. hec ille i p̃sona xp̃i. ⁊ tm̃ ꝺ p̃mo Quantũ ad scꝫ crux xp̃i ẽ ꝓtra inimicos terribile firmamentũ. Circa qꝺ notandũ Amb. i li. hexa. viij. dicit. Gallus leonẽ terret. cui⁹ rõ ẽ. qꝛ naturaliꝫ odiũ ẽ inꝫ leonẽ ⁊ basiliscuꝫ. vt dicit Jsi. Leo igiꝫ cernẽs albũ gallum estimat basiliscũ. Etiã dicũt q̃dã q̃ gallus lapidẽ p̃ciosũ noie allectoriũ gignit ⁊ portat i ventriculꝰ q̃ est cristallo obscuro simiꝫ. ⁊ rõe isti⁹ vt credi tur leo ipm timet ⁊ abhoꝛret. maxie si alb⁹ exi stit. Mystice gall⁹ significat xp̃m. qꝛ ℭm ℘li. i spe. na. li. xix. c. iij. Recte sicut carnes crude ⁊ calide galli posite sup moꝛsũ serpẽtis demunt venenũ. sic xp̃i passio sup mentẽ posita a ꝑpente diabolo sauciatũ venenum extrahit pctõꝝ. Aõ figuratũ fuit Nume. xxj. vbi legitur q̃ Moyses iussu dñi exaltauit serpentem eneũ. ⁊ oms q̃ hũc inspiciebãt a moꝛsu ꝑpetũ sanabant̃. Sup q̃ dicit Aug⁹. Frẽs vt a pctis sanemur xp̃m crucifixũ itueamur. q̃ intuebãtur illũ serpentẽ moꝛsib⁹ nõ pibãt serpentũ. sic q̃ intuent̃ fide moꝛetm xp̃i sanant̃ a moꝛsibus pctõꝝ. hec Aug. Iste igiꝫ gall⁹ ihesus alb⁹ puritate ℣ginali ⁊ carens oñi pctõ. vt dꝛ Lant̃. v. Dilectus me⁹ cãdidus ⁊ rubicund⁹ electus ex milib⁹. fuit innocent̃ suspẽsus i patibulo crucis. Iõ ipm merito timet ⁊ abhoꝛret diabolus leo infernal̃. Quare ℌ certe iõ. qꝛ ipse xp̃us p ℣gã regni sui. ℌ est p scãz crucẽ ipm pcussit et oms ei⁹ p̃ncipes. ℭm illud vaticiniũ Balaã pphe. Cõsurget ℣ga ꝺ isrl̃ ⁊ pcutiet duces moab Nume. xxiij. Aoab interp̃tat̃ q̃si vn⁹ ex p̃re. significãs eos q̃bus xp̃us dixit Joh. viij. Vos ex p̃re diabolo estis. Sup q̃ dicit Ozige. i hexa. ome. iiij. Virga p quã egrediũt p quã egypti⁹ subijcit̃ ⁊ pharao crux xp̃i est p quaz mos hinc vincit̃. ⁊ p̃nceps huius mũi cũ p̃ncipibus ⁊ ptãtibus supat̃ ⁊ triumphat̃. Jõ ℭm doc. ꝓtra oms demonũ insidias solũ signũ crucis factũ cũ fide ⁊ munimine demões depellit ⁊ eneruat. Et ℌ testat̃ Aug. i ser. hui⁹ festiuit̃. Ubi signũ crucꝭ cũ fide ⁊ deuotione p̃cesserit. ibi null⁹ inimic⁹ nocere poterit. Queadmodũ pꝛ i vitaspa. li. iij. c. lv. vbi legit̃. Quodaꝫ tpe duo pharisei audiẽtes famã. b. Anthonij pꝛexerũt ad eũ. q̃ cũ inꝫ se quasdã questões habuissent desp̃exerunt Anthoniũ q̃si impitũ euntes ab eo. Jnuidia igiꝫ moti q̃ multi hoim ad illũ velut ad famulũ dei ꝓuenerũt. miserũt ei arte magica demones vt eũ ꝓturbarẽt. sed ille imp̃sit frõti suo ⁊ pectoꝛi suo signaculũ crucꝭ q̃ appꝛopinãꝛe nõ audebãt ℌ ad phariseos reuertebant̃. Illi autẽ itez peioꝛes miserunt. q̃ nec sicut ⁊ p̃mi pfecerũt. rursũ ⁊ alios destinauerunt ⁊ silr̃ substiterũt. Aõ cũ vidissent pharisei. venerũt ⁊ se fieri xp̃ianos petierũt. Sed ℌ tñ scias. hõ q̃ vult a se totalẽ inimici potestatẽ signo crucis effugare debꝫ inimici crimina a coꝛde expurgare. Jõ dicit. b. Aug. i sermõe

ō vita xp̃iana. Rogo vos vt attēt⁹ cogitem⁹ q̃re xp̃iani sum⁹. ⁊ crucē xp̃i i frōte portamus Scire.n. debem⁹ qz nō sufficit nob q̄ xp̃ianuz nomē accepim⁹ si opa xp̃iana nō fecerim⁹. Si em̄ xp̃ianū se dicat ⁊ iugiť cruce xp̃i se signet ⁊ tm̄ elemosynas fm vires suas ñ fecerit. ac charitatē ⁊ iusticiā vel castitatē hr̃e noluerit nihil ei pdest xp̃ianū nomē. Et subdit. Quāg̃ res ē signū xp̃i ⁊ crux xp̃i. et tō p̄ciosū est tm̄ signaculū vt res magnas ⁊ p̄ciosas signare debeat Quid.n. pdest si signū xp̃i i frōte ⁊ i ore portamus. ⁊ int⁹ inimici crimina ⁊ pctā recōdim⁹ Qui.n. male cogitat male loquiť male opať. si se dare noluerit qñ se sig̃t pctm̄ illius nō minuiť sed augeť. Qui.n. ad furtū vel adulteriū vadūt li pedē impingerint signant se. ⁊ tm̄ ō malo ope se nō remouēt ⁊ nesciūt crimen. q̄a includūt i se magis demōes q̄ excludāt. Qui vo cū dei adiutorio vitia pctāq̄ repellit ⁊ qō bonū est cogitare siť ⁊ implere intēdit iuste signū crucis in labijs suis imponit. talia oportz agere q̄ signū crucis mereť accipe ⁊ xp̃ianum nomē nō ad iudiciū ꝫ ad remediū hr̃e. et ō ad scōm. Quantū ad tertiū poniť in his vbis q̄ sctā crux est nr̃e salutis stabile firmamentum. Circa qō notandū. nauta volens secure pmeare spaciosā vel aliā aquā latā nauigare necesse ē summope vt habeat nauē q̄ habeat stabile fundamentū ne a leso fundo ad aliquē maris lapidē dirūpeť. ⁊ ipsa aq̄ intrante submergať. Mystice q̄libet hō nauta ē p mare huiⁿ mōi nauigās. vñ diuerse sunt tēpestates pctōrū hoiem submergē volentiū. et quosdā iā de facto submerserūt. ita vt dicere p̄nt cū ,ppha. Infixus sū i limo pfundi ⁊ nō est suba. ⁊ veni i altitudinē maris ⁊ tēpestas demersit me. ps. lxviij. Si ḡ hō euadere volueris hmōi tempestates valde necessariū ē vt habeas nauē salutis. ⁊ hec ē sācta crux q̄ p mare huiⁿ mūdi xp̃o regnāte subuectus est oīs cetus sanctoz. Jō dicit Chryſ. sup Mat. Nauigat eccla instructa fidei gubnaculo felici cursu p huiⁿ scli mare hñs dñm gubernatorez. angelos remiges. portas erectas oīm sanctoz choros in medio ipsā arborē crucis in qua euāgeliste fidei velū suspendentes flatu spūssancti ad portū padis ⁊ securitatē q̄etis eterne ducit. hec ille. Hec sctā crux est arca bñ fundata que salutē cōfert nō solū octo aiabus p̄seruās eas a diluuio. ꝫ vtilis est omni populo xp̃iano. Qui huic exiguo ligno credunt aias suas ⁊ mare transeuntes p ratē liberanť Sap̃. xiiij. Cui ꝯcordat. b. Aug. in sermone pasceues. Quantū inq̄t valeat lignū crucis aduertat sanctitas vr̃a. naz a diluuio aquaz genus humanū quasi arca lignea liberauit. Jdeo dicit Ambro. lib. vj. super Luc. c. xj. Hec est fidei gloria. Si vo intelligas crucem xp̃i mihi vtilis est ⁊ vere vtilis. p quam mihi mundus crucifixus ē ⁊ ego mūdo. Rogemus dñm.

Sermo secundus de sancta cruce.

Benedictū lignuz p quod facta ē iusticia Sap. xiij. Dicunt naturales ⁊ p̄sertim Jsiō. li. xvij. Malus est arbor florum varietate decora. fructuū suauitate iocunda. visui ⁊ gustui gratiosa. in diuersis medicinis efficax ⁊ virtuosa. Spiritualiter hec arbor crucem christi p̃figurat. Recte em̄ sicut hec arbor est pulcra ex florum varietate. sic crux xp̃i est decora ex aspersiōe xp̃i sanguinis ⁊ abundanti effusione. fm qō dicit beatus apostolus Andreas. Salue crux que in corpore christi dedicata es. ⁊ ex mēbris eiⁿ tanq̄ margaritis ornata. Jdeo etiam canit ecclesia. Arbor decora ⁊ fulgida ornata regis purpura. Etiam sicut malus est quo ad visuz gustumq̄ arbor grata. ita sancta crux est gratissima visui ⁊ gustui hominū deuotorum. quia signata est per lignum vite quod erat in medio paradisi. cuius affectus aspectusq̄ erat pulcer visui ⁊ suauis gustui Geñ. ij. Sicut etiam malus in fructuum dulcedine est iocunda. sic sancta crux protulit dulcissimum fructuz Jesum christum. Jdeo dicit beatus Ambrosius sup Beati immaculati. Sicut mali poma odorem gratum habent vt ceterorum pomorum fragrantiaz vincant. sic christus affixus ad lignum sicut pomū pendens in arbore odorem gratum habet. odorez mundane fundebat redemptionis qua peccati grauis deterſit fetorem. ⁊ vnguentum potus ⁊ vite effudit. ⁊ subdit. Tanq̄ malus in lignis silue. ita consobrinus meus in medio filiorum. eo q̄ sup ,ppbetas ⁊ apostolos intima co.da suorum verborum suauitate mulcebat. sed nō solū odor. verumetiā cibus suauis est in malo. ḡ cibus suauis est xp̃s. Jn vmbra inquit eius quem desiderabam sedi. et fructus eius dulcis gutturi meo. hec Ambro. Etiam sicut malus in medicinis est virtuosa. ita ⁊ multi ex ea capiūt corporis sanitatē. ita crux christi fuit tam virtuosa medicina vt salutem ferret mūdo. teste Ambro. de efficacia sancte crucis. Crux inq̄t christi salutē humano generi contulit. grande crucis sacramentū. Et si intelligamus p b̄ lignū mundus est redemptus. Jdeo bñ dicitur. Lignum bñdictum. sicut dicunt verba themati. Jn q̄b⁹ inquā crux xp̃i a duob⁹ p̄ncipaliť cōmendať. ꝑimo a gl̄iosa exaltatiōe. ibi. Bñdictum lignū. ꝯcō a gratiosa salutatōe. ibi. p quod facta est iusticia. De primo ē notādū. fm naturales arbor ō q̄nto dulciores faḉ fructus de tanto magis exaltať seu in altuz se ex-

tendit. Sic videmus q pom⁹ q dulces portat fruct⁹ magꝭ dilatat. Ita ꝓbat Rabanus sup ps̄. ō cedro que fructū gerit suauissimū ⁊ miri odoris gtissimiq; sapor⁊. iō est arbor altissima oim arbor dña ⁊ regina. ⁊ hec rō pōt eē. quia dulcedo inclusa ramos arboris sinit grati⁹ de
L lectari. Mystice q vnq; arbor inf oms arbores toti⁹ mūdi tā dulciorē fructū ptulit quēad modū arbor. s. crucis: Certe nulla. Nō balsamus cui⁹ fruct⁹ seu odor ſm ꝑli. li. xij oib⁹ arboribꝫ pferf. Nō amigdal⁹ cui⁹ fruct⁹ ē gtissimus. vt dicit Aris. in li. de plātis. Sed crux p oibus tulit fructū dulcissimū xp̄m ihesū. qz ſm Bern̄. i ser. dnlcis est in noie. dulcis ē in voce dulcis ē in ope. q̄ et dulcissimus apparebit in diuitatis fruitiōe. Ipse dicit etiā Eccl̄i. xxiiij. Spūs meus sup mel dulc⁊ hereditas mea su
B per mel ⁊ fauū. Idcirco crux merito ē gloriose exaltata ⁊ bn̄ cedro ē ꝓpata duplici ratiōe. Prio qz recte sic cedr⁹ ō vili ⁊ hūili ramuscu/lo ⁊ infructuoso i arborē altā ⁊ fructuosā exaltat. Ita crux sca q̄ pus fuit lignū hūile ⁊ vile qz hmōi cruces ō lignis vilib⁹ parabāt. Nūc aūt post passiōz xp̄i ē exaltata. ⁊ h vilitas i p̄ciositatē mutata ⁊ infructuositas i magnā fertilitatē. Et maledictio (q̄ hr̄ Deut. xxvij. ma/ledictus ē q̄ pēdet i ligno) nūc versa est i bn̄dictōem eternā. ita vt canit eccl̄ia. O crux bn̄dicta q̄ sola fuisti digna porta. ⁊c̄. Ita dic̄ bern̄. ō exhortatōe ⁊ passiōe dn̄i. Quis g̃ crucē amplⁱ timeat. q. d. exq̄ vilitas ⁊ maledictō ē ablata. ve q̄ eā timeat. ipe sibi testis ē qz latro est In cruce pēdet ois fruct⁹ vite. qz ia ē arbor vite i medio padisi. Ipsa ē mestor ꝓsolatio. Et subdit. Circūire possum dn̄e celū ⁊ terrā. mare ⁊ aridā et nunq; te inuenio nisi in cruce. ibi dormis. ibi pascis. ibi cubas. i meridie. Crux xp̄e tua fides est. cuius latitudo charitas. longitudo lōganimitas. altitudo spes. pfūdū timor. i hac cruce suspendit aia. ⁊ dulcia poma ō ligno vite decerpit. hec Bern̄. Scdo cedr⁹ ē arbor pulc̄ sp retinēs virorē suū. ⁊ insup olfactū odorifer intm̄ vt ei⁹ pñtia ⁊ odor de orto expellit fp̄etes ⁊ fugat oia aialia venenosa nō valētia pñtiā sustinere. vt dicit Rabanus sup ps̄. Ita crux sct̄a ē arbor tā sct̄a vt silua talē nec frōde. flore nec germine ptulit. nec vnq; pferet in ef̄tū. ⁊ est adeo odorifera vt de ipsa pōt dici. Odor tu⁹ sup oīa p̄ciosa vnguēta. vbi h nō fuerit seu nō pcesserit. ibi hitāt fp̄entes infernales. Be h refert Gre. iiij. dial. q q/
E dā sctimonial⁹ ingrediēs ortū q̄ lactucā ꝓspiciens ꝓcupiuit eā. q̄ signo crucis oblito auide momordit. ꝙ arrepta a diabolo ptin⁹ cecidit. Lux aūt. h. eq̄ti⁹ ad eam venissz diabol⁹ clamare cepit ac dicē. Ego q̄d feci. sedebā sup lactucā. illa venit ⁊ momordit. ꝙ tm̄ ad impiū eiusdē virī mox exiuit. Ubi aūt sct̄a crux fuerit ibi diabol⁹ latitare nō pōt. qz hec ē scutū qō oppo/nit ictib⁹ suis ⁊ tēptatōib⁹. qō iubz sumere. b. apl's ad Eph̄. vj. In oib⁹ sumētes scutū fidei i q̄ oia tela neq̄ssimi extinguere possumus. Hec sca crux ē expauētaculū qō i orto eccl̄ie xp̄us erexit ortulan⁹. vt leo rugiēs aut mala bestia demō nō intret. Iō dicit Amb. sup ps̄. cxviij. Crux xp̄i iudeis scādalū. gētib⁹ stulticia ⁊ opprobriū mei ꝛtus est. p quā adūsariū repello. scūm vinco. illis insipiētia. mihi sapia. p quaz sic insipiētie laqos euado. Et h ꝓbat. b. Gre. i dial. de quodā iudeo q̄ ꝛtute cruc⁊ laqos diaboli euasit di. Judeus q̄dā iter faciēs ⁊ cū diē inclinari cerneret ⁊ vbi manere posz mimere perisset. i quodā templo appollinis ad manēdū se ꝓtulit. ⁊ licet nihil crederet ꝛtut⁊ eē i cruce xp̄i. tm̄ crucis signo more xp̄ianoz se munit. nocte igit̄ media euigilās vidit malignoz spirituū turbā. ⁊ q̄ p̄erat i eoz medio ꝓsedit ⁊ singuloz facta sciscitabat. q̄ten⁹ vnusq̄sq; ānt̄ egisset neq̄tie inueniret. Sciscitat⁊ oibus p̄cepit vt q̄rerēt q̄s nā esset ille q̄ in templo iacere p̄sumeret. Cū missi spūs vehemēti⁹ palpitarēt. ⁊ sig̃tū signaculo crucis viderent. friti exclamauerunt. Vere vas vacuū ꝙ signatū. Ad hāc vocē disparuerunt turbe malignoz spiritū. ⁊ iude⁹ sacz baptisma ab andrea fundēf ciuitatis epō mox recepit. Ita etiā legit̄ de q̄dā viro q̄ sp feria. vj. audire missā de scā cruce volebat. quā ⁊ suis denarijs ꝓpabat. Luz aūt mortu⁹ fuisset. demones ip̄m secuti sūt vq; ad iudiciū. ⁊ i iudicio obiecerūt q̄ passiōez dn̄i etiā i mente raro habuisſz. ⁊ etiā scāz crucē mime honorasset. angelus eius añ eū stans ptulit denarios q̄bus missā ꝓpauit ⁊ in q̄bus erat signū crucis. quos cū demones vidissēt. stati euanuerūt. ⁊ sic iste laqueos eoz ⁊ insidias euasit. Et hoc tm̄ de ꝑmo. Quātū ad scōm ꝓmendat scā crux a gratiosa salutatōe cū addit. p q̄ō facta ē iusticia. Ubi sciendū. b. Grego. i p̄fatiōe dicit. Qui salutē humano generi i ligno crucis ꝓstituisti vt vñ moꝛs oriebat⁊ inde vita resurgeret. Sed qz p lignū vetitū paradisi moꝛs ⁊ damnatio venit. ſm q̄ hr̄ Gen. ij. vbi dixit dn̄s ad Adā. Ex omni ligno paradisi comede. de ligno aut̄ scie boni ⁊ mali ne comedas. In q̄cunq; n. hora comederis morte morieris. sicut ⁊ factū fuit. Ideo etiā nc̄e fuit vt hō p lignū saluaret⁊ pctm̄ eius remitteret. ſm illud. j. ꝑe. ij. ꝓpeccata nr̄a ipe ptulit in corꝑe suo sup lignū crucis. vt pctis mortui iusticie viuamus. Quod approbat Johānes apostolus dicens Apocal̄. j. Qui dilexit nos. ⁊ lauit nos a pctis nostris i sanguie suo. Et hoc nō solū fecit xp̄s in cruce. sed iam i celo residens adhuc multos per virtutē crucis

saluat ḡtiose. Refert ei Jacob⁹ ianuen⁹ q̄ apō syriam ciuitate Berith q̄dam xp̄ian⁹ sub ānua pensione hās hospitiū crucis th̄i imaginē ⁊tra lectuli faciē in pariete affixerat. ⁊ ibi oratōnes suas q̄tidie fecerat. Post annū ꝙo aliā domuz locauit ⁊ imaginē ibidem obliuiōe reliq̄t. Qui dam ꝙo iude⁹ p̄dictā domū cōduxit. ⁊ die qua dam vnū de iudeis ad cuiuiū inuitauit. Inter epulas aūt ille q̄ inuitat⁹ erat casu circūspiciēs sancte crucis in pariete ⁊tuct imaginē ⁊ in illuz q̄ se inuitauerat ira fremēs cur imaginē xp̄i nazareni tenē audeat cōminat. Ille aūt cū in p̄dicta domo imaginē nō vidiſſz de qua dicebat penitus ignorabat. tūc ille placatū se simulās valedixit. ⁊ ad p̄incipem sue gentis abiens iudeum illū de h̄ qđ viderat accusauit. Judei igitur ⁊gregati ad domū ei⁹ cōueniūt ⁊ visa imagine illū diris cōtumelijs afficiunt ⁊ ex synagogam seminiuiū p̄ijciūt. imaginē ꝙo pedib⁹ conculcantes cūcta in ea dñice pass. ōis sig̃ ⁊ passionis opprobria renouarūt. Cum ꝙo lancea latus p̄forassent p̄tin⁹ sanguis ⁊ aq̄ riuul⁹ vberrim exiuit ⁊ suppositū vas impleuit. Stupefacti iudei sanguinē illū ad synagogas detulerūt ⁊ oēs infirmi ex eo inuncti sanabant. Tunc iudei ep̄o loci illius oia p ordinē narrauerūt ⁊ baptismū ⁊ fidem xp̄i vnanimit⁹ susceperūt. ⁊ omnes in eccl'as suas synagogas ꝙuerterūt. ⁊ fic mlt̄itudo iudeorū a diabolo est ablata ⁊ p crucez xp̄i saluata. Jō potuerūt demones dicere illud qđ scribit Greg⁹. nazenzen⁹ in q̄dā f. de resurrectōe. O crux illa fallēs gaudia nr̄a ⁊ pcutiēs damna nr̄a. p lignū ditati sum⁹. p lignū ecce sb uertimur. perijt ptās illa cunctis sp populꝰ formidanda. nullusq̄ sub corde nr̄o palpitat. sed qđ est gemendū magis insultat. nūq̄ antq̄ fletus siluerūt. nuuc aūt nostri resonāt vlulat⁹. Et hoc quo ad secundū.

Sermo p̄mus de sancto Matthēo apostolo ⁊ euangelista.

Sequere me ⁊ relictis omibus secut⁹ est illū. Matth. ix.

Sicūt naturales q̄ luna naturalr ⁊ necessario sequit motū sol. qz ab eo sp immediate illumiatur. vt dicit Ari. lib. elementorū. Et quāto soli plus appropinq̄t tāto plus de suo lumie pduc. ⁊ pdit ex pte terre. imo plus ex pte supioꝛ illustrat. iō qñ soli ꝙūgit nihil luis ad ēr̄ā dirigit ꝫ ex pte celi in plena illuminatōe psistit. qñ soli opponit tota ad terrā ⁊ nihil ad celū illustrat. vt dicit Beda ⁊ Macrobi⁹. Mystice p lunaz vagi ⁊ stulti peccatores designant. quorū heu mlti sunt. iuxta illud Eccs. j. Stultorū infinit⁹ est numer⁹. Recte sicut luna nūq̄ est stabil. sed semp hinc inde vagat. sic peccator de vno i aliud labit peccatū. Teste sapiente. Stultus inq̄t peccator vt luna mutat. Eccl. xxvij. Jō si vult a xp̄o illuminari valde necessariū est ei vt seq̄t xp̄m verū solem iusticie. sicut iubet ps̄. Accedite ad eum ⁊ illuminami. quia quāto homo pl⁹ vero soli appropinquat ⁊ vana mūdi despicit. tāto plus de mundi gl'a nō curat. ⁊ celeste p̄re/mium accipiet. qz vt dicit iulianus in sua passione. Contemptus mūdi regna celestia accipit. Renunciatio parentū consortiū fit angelorum parui tempis tribulatio eternā inuenit req̄em Si autez peccator opponit xp̄o soli clarissimo. tunc in mūdo honorat ⁊ celesti lumine p̄uatur quod testat Jsi. Longe inquit a deo est anim⁹ cuius hec vita dulcis est. Quantū em̄ se vnusquisq̄ mūdi delectatōib⁹ occupat tm̄ a charitate dei se sepat. Cui alludit. b. Greg⁹. sup Ezechi. Quāto circa terrena mens plus satagit. tāto in his q̄ sunt celestia minus videt. qđ patz in ap'o Matthēo. Hic cū terrenis inhiabat. xp̄s ip̄m mime illustrabat. ſz clarue apō hoies videbat. Jō vt ab ip̄o illustrarē xp̄o. necesse fuit vt ip̄m seq̄rē vocantem. Hec vocatō figurata fuit. iij. Re. xix. vbi legit q̄ helias inuenit helyseū arantē misit sup eū palliū suū. ⁊ ille stati relictis bob⁹ q̄bus arabat cucurrit p⁹ heliā ⁊ trāsiens tulit par boū ⁊ mactauit ⁊ coxit carnes et dedit pp'o ⁊ comederūt ⁊ tūc surgens secutus est eū. Mystice verus helias xp̄s inuenit heli zeū. h̄ est Matthēū arantē in campis. i. auare bona rapientē alienis. q̄ sedebat q̄si publican⁹ in teloneo. sed xp̄s misit palliū suū. i. dinitatez palliatā sup eū. qz f̄m glo. q̄daz diuini radij ab eius intuitu elucebāt. q̄bus q̄s voluit attrahebat. tō ip̄e statim reliquit oia currens p⁹ xp̄m. Qđ testat venerabil'beda sup Lu. ⁊ Ambr. pauperem xp̄m Matthe⁹ tā gressu q̄ affectu seq̄rē. reliquit volūtarie p̄pa qui solebat p̄us rapea-liena. Et sic de p̄prijs facultatibus fecit domino cōuiuiū ⁊ amicis. vt habet Lu. v. quo fctō surgens secut⁹ est eū. vt sonant ꝙba p̄assūpta In q̄bus tria p̄ncipalit̄ describūt. Primo vocatio diuine pietatis. ibi. Sequere me. Scōo abiectio humane p̄rauitatis. ibi. ⁊ relictis omib⁹. Tertio imitatio festine humilitatis. ibi. secut⁹ est eū. Circa p̄mū est notandū. Hō libenti⁹ seq̄tur sapiētē ductorē q̄ malū seductorē. quia bonus ductor ducit vias securas. q̄uis interduz asperas. Sed malus seductor ducit insecuras vias vbi tandē hō ducit in latrones. Figura p̄ mi p̄cessit in Moyse q̄ fuit bon⁹ ductor filiorū isr'ex egypto q̄ duxit eos p vias securas ne inciderēt in man⁹ inimicorū q̄uis eos aliq̄n p asperas solitudies duxit. vt ptz Exo. p totū. Sz figura scōi p̄cessit in ioab milite dauid q̄ fidelez militē Uriā iussu dauid duxit in aciē belli vbi pugnā erat fortissima. ⁊ relicto eo fugit ⁊ icidit ille in man⁹ inimicorum. vt h̄r. ij. Re. xj. Mysti

ce duos habem⁹ ductores christum ⁊ diabolū. diabolus ducit vias valō insecuras .s. ad auariciā ⁊ ad voluptatē. Et ad seqces suos dicit illud Sap̄. ij. Uenite fruamur bonis ⁊ vtamur creatura tāq̄ in iuuentute celerit vino pcioso ⁊ vnguētis nos impleam⁹. ⁊ nō p̄tereat nos flos cāpi. cozonem⁹ nos rosis añq̄ marcescāt ⁊ nullum p̄atū sit qō nō p̄transeat luxuria nr̄a. Ille heu malus ductor m̄tos hz imitatores. qz sensus ⁊ cogitatiōes hoim ꝑni sunt ad malū ab adolescētia sua. Gen̄. viij. iō citi⁹ ab ipo seducūt Sz via ista ducit veracit ad malū finē. ꝓm illō ꝓzoū. xiij. Est via q̄ vidz homi iusta. nouissima aūt eius ducūt ad mortē. s. culpe ⁊ gehēne. Ecōtra aūt xp̄s q̄si verus moyses duc vias securissimas vbi hō nullū patiet detrimētū quā uis hoib⁹ aspere videant. Jō dicit pū. iiij. Uiam sapie mōstrabo tibi ducā te p semitā eq̄tat quā cū ingressus fuis nō artabūt gressus tui et currēs nō habeb offendiculū. Et h ꝑpendens aiadūtit. b. Mat. iō tāq̄ sapiēs hō viā diaboli relinq̄t ⁊ vocātē ibm secut⁹ est. ita vt de ipo exponi p̄ōt illō Eccēs. ij. Sapientis oculi in capite ei⁹. s. vt videat q̄ vadit ⁊ quē sequit Stult⁹ aūt in tenebris ambulat. Ulteri⁹ est notādū in hoc q̄ xp̄s dicit Seqre me. oñdit magnā mīatōis sue clementiā vbi pctōres inuitat ad sue dilectionis seqlā. Refert Robt⁹ holcot in suis moralitatib⁹. q̄ pagani deū pietat⁊ ⁊ clemētie depingebāt ad similitudinē hois. in manu sua coz sclis sum tenētē. rn circūitu cozdis scriptuz erat lr̄is aureis. Pietas ⁊ miscōia tota die expectāt q̄n pctōr a suo pctō redire curat. In vna pte cozd⁊ sic scribebat Nisi esset pctm̄ miscōia nō essz Si venia de pctō q̄rit cito habetur. In alia pte sic scriptū erat Ubi est peccatū ibi est miscōia. vbi nullū pctm̄. ibi nulla mīcordia. Sic oipotens de⁹ xp̄s deus clemētie ⁊ toti⁹ fons miscōie dicitur hr̄e coz scissum. ad ostendēdū q̄ sp est paratus oib⁹ volētib⁹ penitē mīeri. In cui⁹ ꝑsona dicit deuot⁹ Amādus in horalo. sap̄. li. j. c. iiij. Ego sum frat tuus spōsus parat⁹ miserere ⁊ tegere tua pcā ⁊ pijcere in pfūdū maris. ⁊ sic remittere q̄si nūq̄ fuissent. solūmō ꝓtere ⁊ de cetero caue. Et subdit Si tot⁹ mōs eēt igne⁹ globus ⁊ de stuppa lini pugillus vn⁹. h naturali inclinatōe nō tam cito flāmaz incēdia recipet. sic abyssus mīationū mearū peccatorē penitētez ⁊ ꝓūti volentē. Quia in illa actōe naturali aliq̄lis licet mima req̄rit mozula. sed nulla penitus moza int penitētē ⁊ remittētē. hec ille Ecce hāc mīcordiā oñdit in Matthēo quē mīcorditer de teloneo vocauit ⁊ in exemplū penitē volentib⁹ dedit. co q̄ ipe vitā suā erroneā i melio⁹ cōmutauit. Jō dicit Cryſ. in plogo sup mat. Matthe⁹ ⁊ si sanctorū q̄dā tibi p̄cipue pctōrū euāgelista fuit. q̄ nō solū ꝓmōe sz ⁊ ipa vite fue coz̄reciōe peccatoz̄ib⁹ euāgeliū p̄dicauit Hūc em̄ telonarius. i. collector vectigal cōstitut⁹ q̄ cōsueuit pecunias colligē pituras fact⁹ fuisset euāgelista vt ꝓmones scriberet in eternū mās̄u ros? nisi ⁊ suo exemplo pctōres ad pnie viā inuitaret. qz ⁊ aliq̄n fuit tār⁹ legetheata. i. collector terrenarū rerū. nunc aūt dilectissim⁹ dispensator spūalium p̄ceptorū. Tūc m̄tos paupes fec̄ fraudando pecuniā. Nunc aūt innumerabiles diuites fac̄ p̄dicando iusticiā. vt magnificemus dn̄m ꝑpter eū ꝑphetica voce dicētes. Hec mutatio dextere excelsi. ⁊ h ad p̄muz. Quantū ad scōm ponit abiectio hūane p̄rauitatis. cum oz. ⁊ relictis oibus. Ubi notādū Jsi. li. xij dicit q̄ eritius ascendit in arboz̄ pomifer̄ā pomaq̄ dejicit ⁊ super ea se inuoluit. vt poma spinis infigank. ⁊ intantū interdū se aggūat q̄ ea portare nō q̄at nec ad domunculā redire. iō necesse ē vt reūciat ḡuitatem. Mystice p ericiū peccatoz̄i telligit. recte em̄ sicut eritius vndiq̄ hz stimulos pungētes q̄bus se defendit. Sic peccator habz vndiq̄ in cōscia peccatū qō ipm stimulat. Juxta illud Esa. vl. Uermis. s. ꝓscie remordētis eoz̄ nō morit. Quidiu em̄ viuunt peccatores sp̄ hūt remorsuz ⁊ stimulū ꝓscie qui sp̄ dicat. O tu male agis q̄ tamdiu iaces in peccat⁊. ⁊ si sic decesserit incōfessi ⁊ nō ꝓtriti. remorsus i eis ⁊ stimul⁹ ille manebit in eternū. Etiā dicit Ari h. iij. animaliū. q̄ eritius est debil auditus magis q̄ alia animalia cura testa ⁊ ambulās sup q̄tuor pedes Jta peccator debilē habz auditū. nō em̄ potest audire vocē p̄dicatoris se coz̄rigentis. ita vt verificet de ipis illud p̄s. Aures habent ⁊ nō audient. Illi igit ad instar eritij onerāt se intantū peccatis vt dicere possunt cū p̄s. Sicut on⁹ ḡue grauate sunt sup me. et sunt sil̄es cuidā ethiopi quē vidit q̄dam vir sanct⁹ vt legit in vitis patrū. in silua ligna succidentē ⁊ magnaz sarcinam colligentē quā cū portare vellet ⁊ nō posset dissoluit ⁊ onera auxit ⁊ fecit ea i. portabilia. Quā visionē angelus sibi exponēs dixit Ethiops q̄ auget onus lignoz̄ est peccator q̄ cumulat peccatū peccato. s. q̄ vix tps sufficit ad emendandū pacta supaddit recētia. vsq̄ dum mole criminū depressus decidit in desperatioz̄. Sed illi se talit peccatis aggrauātes nesciūt q̄ deuz pdunt ⁊ diabolum in dn̄m suscipiūt eiq̄ homagium faciūt. quia refert Robertus holcot i moralibus suis. q̄ ven⁹ depinxit peccatū ad similitudinē dei. ponebank em̄ tres imagines. Prima fuit imago dee ⁊ huic directa erat charta talis, deū cum suis angel⁊ totalit p̄didi. ve mihi q̄ tā fatua fui. Secūda fuit imago diaboli ⁊ huic⁹ tenoz̄ erat. diabolo ⁊ angel⁊ eius homagium feci. q̄n p consensum in peccatū decidi. Tertia imago fuit hominis ⁊ charta directa huic talis fuit. Uerecūdia ⁊ ꝓfusio est peccati finis. delectās

pctō finaliť cōfundeť. Ecce q̄nta damna facit pctm̄. q̄ aniadūtit. b. Matheus. Dz qz grauitas pcti nō sinit seq̄ dñm p viā ẏtutū. sicut declarat. b. Amb. i ser. di. Petr⁹ seq̄bať xp̄m super mare dūmō erat sine g̃uedine dubitatōis ꝑ q̄cito pōdus dubietatī accepit mergi cepit. donec xp̄s cū i fide ꝓfortauit. Jō reliąt Matheus oia terrena q̄ sunt q̄si pōdus aiam depmētia. ꝛ pctis auaricie se exonerauit. ꝛ xp̄m q̄ sequit p viā virtutū ꝛ secut⁹ fuit. Recte. n. facit sicut ceruus. q̄ sicut tradūt naturales qñ sētit cornuū g̃uitatē. q̄rit serpētes i petrī terre. quibus inuētis attrahit vnū p nares ꝛ deuorat ꝛ sic calefactus veneno incipit sudare. ꝛ tunc ili co currit ad fontē seu fluuiū puriſſimū. ꝛ tātū bibit q̄ vincit venenū ꝛ ip̄m euomit. ꝛ sic cornua deponit. sicq̄ dr renouari. Jta. b. mathe us sentiēs se grauatū pōdere pctōrum q̄ sequit serpentē xp̄m q̄ designať p serpentē eneum p Moysen exaltatū Nume. xxj. Et hūc mystice incorpauit. ꝛ postea lotus est a pctis i mundissimo fonte Jesu xp̄o. Jō potuit dicere illō ps̄. Lauab me ꝛ sup ni. deal. Sic nos pctōres q̄ sentim⁹ nos g̃uatos pōdere vitiorū. exēplo b. Mathei seq̄ debem⁹ xp̄m: et relinq̄re pctā. qz vt dicit Amb. i epła ad germanā suā. Via nobis xp̄s ē. Si vulnere curari desideras me dic⁹ ē. Si febribus estuas fons ē. si g̃uarī iniq̄tate iusticia ē. si auxilio indiges ẏtus ē. si mortē times vita ē. si celū desideras via est. si tenebras fugis lux est. si cibū queris alimentū est. hec Amb. Et post hec currere debem⁹ ad fluuiū puriſſimū. ad pniam veram. q̄ reddit nos mūdos ab oī sorde pctōrum. qđ figuratuz ē p iordanē. iiij. Reg. v. i quo Naamā leprosus septies se lauit. ꝛ sanitatē totalē sui corpis recepit. Jta pctōr infectus pctō mortali. si lauatur i flumine iordanis. hoc ē lachrymis pnie. ad mundiciā mētis pōrē restaurať. vt dicť Ly. i glo. hoc ad scām. Quantū ad tertiū subiūgitur imitatio festine humilitatī cū addiť. Surgens. s. festināter secutus est cū humilit. Pro quo notanduz Amb. i hexa. Perdix est auis adeo fraudulēta q̄ oua alteri⁹ perdicī rapit et fouet ea. ꝑ hec fraus fructū non hz. porq̄. n. puttī fuerint excubati. q̄cito audierint vocez genitricī. naturali q̄dā affectu relinquūt falsā nutricē. ꝛ ppriā sequūť celeriť genitricē. Ad hystice ꝓdix gerit figurā demonis q̄ valde ē fraudulentus. qz decepit Adā ꝛ euā mentiēdo cū dixit. Nequaq̄ morieminī Gen. iij. ꝛ adhuc q̄ti die circūit tanq̄ leo rugiēs querēs fraudulenter quē deuorет. j. Pe. v. Hic rapit multotiēs hoies p pctm̄ a suo ppr̄io genitore. s. deo q̄ est genitor ꝛ pr̄ oim Matth. xxiij. Unus ē pater vr̄ q̄ in celis est. sed hec fraus fructū nō habz. immo magī infert sibi penā. Quia ẏm hilarū sup Mat. demonib⁹ maius nō pōt excogitari supplicīū q̄ cū aliquē de numero damnandor transferri ꝓspiciunt ad numer saluādor qz multi q̄ rapti fuerunt abeo audiētes vocez ppr̄ij genitoris. s. xp̄i. diabolū reliquerūt. et xp̄m secuti fuerunt. sicut Maria magdalena q̄ iā erat i faucibus demonis. audiens tm̄ xp̄m p̄dicantē. ip̄m p pniam sequebať Lu. vij. Sic etiā Matheus raptus ab eo. ꝛ p longū tps i auaricia educatus. audiens vocē xp̄i se vocātis seq̄re me. statim relicto diabolo. auaricia ꝛ amicis secutus est eū. qz nouit ip̄m ppr̄iū genitorē. Jō de hac sequela pulcre scribit. b. ambro. sup Lucā dicens. Sequebať Matheus iā alacer letus ꝛ exultabat dicens. Jā non publicanū gero. iā nō porto leui. Exui leui post-q̄ xp̄m indui. Odio genus meū. fugio vitaz meā. solū te sequor dñe Jesu xp̄e q̄ sanas vulnera mea Quis est q̄ me sepat a charitate dei que i me est. tribulatio an angustia. an fames ꝛc̄. Et subdit. Jnueni medicū qui in celo habitat. ꝛ in terris spargit medicamēta. hic pōt solus sanare vulnera mea q̄ sua nescit. i. nō hz Auferre pōt cordis mei dolorē ꝛ pallorē anime qui nouit occulta.

Sermo secundus. De eodem.

IN charitate perpetua dilexi te. iō attraxi te miserans tui Hiere. xxxj. Dicit Isi. li. xvj. Magnes ē lapis ferrugineū hns colorē. ꝛ hz ẏtutē aliq̄n q̄ ferrū a se fugat ꝛ repellit. qz iueniť magnes q̄ ꝺ facit. Dz tm̄ cōiť tenēt naturales q̄ ferruz ad se trahit. qđ ꝓbat. b. Aug. in exēplo di. Si magnes poniť sub vase aureo vel eneo. ꝛ desup ferr̄ū. tūc ex motu lapidis subtus mouebitur ferr̄ū supius. Idē refert q̄ etiā in tēplo q̄dā paganor erat simulacr factū ꝺ ferro stās in aere p se sine suspensione. hoc tm̄ fuit ẏtute magnetis q̄ erat in testudine situatus. Refert sil'r autor ppr̄ietatū li. xvj. q̄ i mari sunt q̄daz montes magnetini qui ad se interdū trahunt naues ꝛ dissoluunt si non caute ꝓuident. Ex quo patet q̄ magnes interdū repellit ferruz a se. sed tamē ad se frequentius trahit. Mystice p hunc lapidē xp̄s iesus itelligiť q̄ ab apostolo petra nominať. j. Corinth. x. Sed p ferrum pctōr recte designať. qz sicut ferrū est duriſſimū metallū. de quāto. n. plus malleať de tāto durius efficiť. Dic certe peccatores sunt duriſſimi quor cor indurať quasi lapis Job xlj. Qui nec malleo p̄dicationis nec flagellationis emolliunť ꝑ duriores efficiunť. sicut probat Aug. xxiij. q. iiij. Nabuchodonosor. ꝺ rege pharaone qui inter flagella semp durior ē effectus. Mō ad ppositū xp̄s iesus qui ē verus magnes ex sua mera iusticia aliq̄s a se re/

pellit pctōres.eis grām suā retrahēdo vt ex b (ꝑm.b.Aug.)sua refulgeat diuia iusticia.Sicut manifestū ē ō sceleratissimo antiocho qui quesiuit grām dei ⁊ nō inuenit.ij.Mach.ix. qz nō q̄siuit ex charitate ⁊ ex cordis feruore.s̄ viscex dolore.qz ꝝmes de vētre ei⁹ scaturierēt Sz aliquos pctōres xp̄s ad se traxit ⁊ adhuc ꝓtinue trahit.vt sua miscōia appareat immēsa.⁊ hoc facit q̄nq; tribulatōne.sicut traxit rgē Manassen.vt hr̄.ij.Paraly.xxxiij.Añq; interna vocatōe.ō qua dicit.b.Hiero.i ozig. Certe fulgor ipse et maiestas diuitat occulta q̄ etiaz i humana facie relucebat.ex ꝑmo ad se vidētes trahere poterat aspectu.Et declarat p sile.Si ināt in magnete lapide hec xtus eē dr̄ vt annulos ⁊ festucas sibi copulat.quanto magis dñs oim creaturaz ad se trahere poterat quos volebat.hec Hiero.Et sic traxit ad se Matheū q̄n ad eum dixit.Sequere me.q̄ statim relict omnibus secutus est eū. ⁊ b volunt verba p̄dicta que ad ip̄m dixit xp̄us.In charitate ppetua dilexi te.iō amo te ⁊c̄.In q̄bus ꝝbis circa gl'iosi apostoli cōuersionē tria describunt.Primo ekna dei charitas mouēs cordialiter.Scdo eterna vnitas vincēs actualit.Tertio benigna paknitas attrahēs finaliter.Quo ad p̄mū dico q; i verbis p̄libat tāgitur ekna dei charitas mouēs p̄mordialit.et b ibi.In charitate ppe.Circa qd notādū Aris. i li.methe.dicit.Sol ē cā efficiens et mouens oim impssionū.q̄ caliditate sua agit i terrā resoluēdo vapores ⁊ exalatōes a ekra ascēdētes eosq; subtiliat ⁊ ad se trahit.q̄bus si nihil frigoris obuiat ascendūt ad locū estus.⁊ ex illis calide impssiones generant sic fulgur ⁊c̄.Sz si tales exalatōes habuerint frigus obuians. manēt i media regione aeris.vel etiā i infima. ex q̄bus tunc pluuia vel nix generat.Ita xp̄s dñs noster q̄ est sol iusticie est cā mouens conuersionis pctōrum.q̄a dicit Osee.xiij.O isrl pditio tua ex te.saluatio tua tm̄ ex me.Et vere nisi ipse moueret cor pctōris nequaq; ꝓuertere.Recte sicut sol si nō traheret ad se vapores p calorē impssiones mime generarēt.Ita agit xp̄s sua fecūda charitate i ekraneos pctōres terrā nimiū amātes.⁊ eos subtiliat vt reūciāt terrestreitatē.Sicut factū est ō Maria magdalena que nimiū dilexit terrēa.Sz xp̄s eā tm̄ ignuit vt ex magno feruore pctā sua defleret.⁊ tota vita sua accēsa talit pmaneret vt dr̄ Luc.vij.Sic huius veri solis iusticie ekna charitas fuit motiuū p̄mordiale ꝓuersiōis bti Mathei.⁊ hoc tribus modis.Mouebat.n. cor ei⁹ fulgore.feruore ⁊ dulcore.Per primaz motōz fugabat cecitatē.p secundā frigiditatē p tertiā vanitatē.ita vt bñ dicere pōt cuz btō Aug.li.x.cfes.c.xxviij.Exorsuscasti ⁊ splēdu isti ⁊ fugasti cecitatē meā.flagrasti ⁊ induxisti spm̄.⁊ anhelo tibi.esurio ⁊ sitio.tetigisti me ⁊ exarsi in faciē meā.Primo igit ppetua charitas xp̄i mouit cor.b.Mathei fulgore fugando cecitatez.Recte.n.sicut sol materialī mane oziens noctis fugat tenebras infūdendo claritatē.Ideo dicit.b.Greg i omel.pēthecostes. Charitas est ignis nō comburēs s illuminās nō cōsumens sed lucens.Ideo suo fulgore ꝑmo a mente homis fugat cecitatē.⁊ incipit cognoscere veritatē a via errorī declinādo.Sic factum est de.b.Matheo ap'lo quod figuratum legit Cañ.iij.Salomon fecit ferculū ō lignis lybani cui⁹ reclinatoriū fecit aureū.ascēsū purpureuz ⁊ colūnas argenteas.Spūalit p ferculuz intelligit cor homis ⁊ hui⁹ gloriosi ap'li quo verus Salomō incessanē ferebat.et illud fuit ō lignis lybani.hoc est cādidatōnis qñ fuit illuminatuz fulgore veritatis charitate ppetua manēte.Ascensū aūt fecit purpureum qñ ip̄m i vltima pfectōne p martyriū purpurei sanguis cōsūmauit.Scdo ppetua charitas mouit cor huius apostoli feruore fugando frigiditatē.qz i ipsius corde añ supabūdauit iniq̄tas ⁊ refriguit diuina charitas Mar. xxiij.Ideo ad conuersionē mouit ip̄m ignis iste ppetue charitatis.quez beatus Aug.lib. x.confessio.c.iij.desiderauit dicēs.O ignis q̄ semp ardes ⁊ nunq; tepescis deus meus accende me.Et quare desiderauit istum ignē.certe ideo.quia nihil tā duz ⁊ ferreū quod nō amoris igne accendat ⁊ vincat.vt dicit Aug.li.j. de moribus ecclesie cōtra manicheos.Hic assimilat fonti.de quo idē in lib.de ciuit.dei.in quo quidē accense facule extinguunt.extincte vo accendunt.In hoc fonte charitatis accēsus fuit.b.Matheus qui extinctus fuit amore mundi ⁊ pecuniaz.Quia refert Tyr⁹ q; romani pingebāt deā fortune habētē faciē splēdidā ⁊ aliam obscurā.⁊ hanc habentē chartā ante se.Amor mundi extinguit charitatē dei. ⁊ excecat mentē homis q; nō cogitat diē mortis nec extremi examinis.Tertio ppetua dei charitas mouit cor huius apostoli gl'iosi dulcore fugando vanitatē.qñ.n.charitas dei mouet cor homis tunc dissipat omnes vanitates mundi.Ideo dicit Bern̄.li.ō diligēdo domiñ.O iugū sancti amoris q̄ dulciter capis laqueo.suauiter premis.delectabiliter oneras. Nec mirū.quia ꝑm Hugo.de sancto victore. amor est dulcedo saporis intimi ⁊ quāto ardētius amat tanto suauius gustat.Iste gl'iosus ap'lus qui gustauit dulcorē huius charitat p petue motus fuit ad sequendū xp̄m.O si ille amor ppetu⁹ etiā nos moueret vt xp̄z cū ap'lo seq̄remur.⁊ hoc ad p̄mū.Quantū ad scdm tā git inkna dei vnitas vincēs actualr.ibi dilexi

CI

Ete. Referunt naturales. aqla diligit pullos suos triplicit. Prio dulci eos sanguie nutriēdo sicut dicit Greg⁹. sup Job. Añ ei⁹ pulli sūt recenter nati ⁊ ad capiendū grossiorē cibū inuali di tunc sanguinē dulciorē ⁊ liquidiorē hūores pde in ore vomit. Secūdo diligit eos sapiēter. qz naturali industria gemmā quādam q̄ dr achates in nido reponit. vt sic pullos suos custodiat a morsu reptiliū venenosorū. vt dicit Pli. in spe. na. Tertio diligit eos fortit. ⁊ pullos suos cape volentib⁹ defendit ⁊ fortit se oppoit. Jō q̄ ne ledant ꝓsueuit illos portare in dorso quādo mutat nidū vt dicit Rabi salomō sup Exo. Mystice his trib⁹ modis celestis aqla. aquila inq̄m grādis ⁊ magnū alarū q̄ venit ad libanū b est in corpus marie candidissimū ⁊ tulit d ea medullā cedri. i. corruptōs corpis sui sanctissimi. Ezech. xvij. Dilexit. b. matheus apostolū Prio q̄dē dilexit eū dulcit vocādo p amorem. de quo dicit. b. Biony. li. iiij. dedit nomi meo diuinū ⁊ humanū amorē quē esse ꝛtutem dicimus vnitiuā. vt dicit aug⁹. in li. d vtilitate credendi. Quid est amor nisi q̄dā vita duo copulans amātē ⁊ qd amat. Jō bñ ⁊ ꝓgrue dici pōt de ipo illud. ij. Re. xij. Vocauit nomē ei⁹ amabil dño eo q̄ amaret eū dñs. Scdo dilexit ipm sapiēt. de peccatis p̄teritis tanq̄ a venenosis ꝑpentib⁹ iustificando. b enī fuit sapient amare qd in amando culpā abluit. qz nō venit vocare iustos sed peccatores. Mat. ix. ⁊ Lu. v. Sed di. quō xp̄us dilexit eū sapient ex quo in charitate ꝑpetua dilexit eū cum adhuc pctōr esset. et peccator a nullo diligit sapient. vñ ps. Inimicos odio habui? Respondet q̄ xp̄s dilexit eū valō sapient. licet diligeret eū cū adhuc esset pctōr. qz nō dilexit eū ad b vt peccator maneret. qz te ste sapiēte. Altissim⁹ odio hz peccatores Ecci. xij. Sed dilexit eū vt iustus fieret. Nō q̄ dilexit eū vt fuit peccator sz vt iustū futurū. vel pōt dici q̄ sp dilexit eū sapient q̄tum bon⁹ ⁊ iust⁹. qz licet esset pctōr ꝼm tps tñ iustus ꝼm dei prouidentiā. ⁊ ꝼm b dilexit eū sapient. ⁊ potuit dicere illud. Jacob dilexi esau odio habui Malach. j. Jacob interp̄tat supplantator ⁊ significat corr ꝓtritū ⁊ penitentē vitia supplantantem Esau interp̄tat vanus vel frustra. ⁊ significat carnē vanitatē mūdi ꝑpetrantē. Jacob aūt dilexit dñs. i. Matheū vitia p pniam penitētē. sed Esau odio habuit adhuc vitia ꝑpetrantē. Tertio dilexit eū dñs fortit a peccatis futuris eū p̄uando. iō potuit dicere illud Bern. Añ ignorabā me instruxit. qñ errabā me induxit. qñ steti me tenuit. qñ cecidi me erexit. quando iui me auxit. qñ veni ad ipm me suscepit. Prio omib⁹ his qd rependā nō habeo. nisi tm vt eū diligā. Nō enī meli⁹ ⁊ decenti⁹ q̄ p dilectōem rependit. qd p dilectōs datū est. Quantum ad tertiū subiungit paterna dei benignitas attrahens finalit cum subiungit. iō attraxi te. Ubi nota tria sunt que naturalr attrahūt. s. caliduz. vacuū ⁊ tractus a tota specie. Videm⁹ enim q̄ calor solis attrahit rarissimos vapores. ⁊ tādē condensat in nubes. Ita etiā inuenim⁹ circa cōuersionem sancti Matthei. Ex calore attraxit eum diuina charitas ⁊ magnificētia. ex vacuo diuina bonitas ⁊ ꝓuidentia. ex tota specie diuina pietas ⁊ clementia. Primū patz. pōt enīz videri sensibiliter q̄ calor hz naturā attrahendi aliqua supra suā naturā extra locū ꝓpium vt patet de calore sol. Similit patz ex illo. Si q̄s in aliquo vase vitreo candelā posuerit ⁊ ori illius vasis applicauerit aquā. sic q̄ sit obturatum ex calore in supma parte vasis videbit attrahi aquā ⁊ ascendere vsq̄ ad vitri summitatem. Ita recte trahit calor diuine charitatis et magnificentie cui⁹ egressio a summo celo ⁊ occursus ei⁹ vsq̄ ad summū ei⁹. nec est q̄ se abscōdat a calore ei⁹. Calor igit diuie charitatl quo dāmō cōpellit diuinā libtatem ⁊ magnificētiā vt hoies ad se trahat. Sed di. ex quo deus est omipotēs. quare nō oēs hoies ad se trahit. sed trahit aliquos ⁊ aliq̄s nō? Respōdet q̄ nō ex parte dei sed ex pte hominū est defect⁹. Recte sicut homo cadēs in foueā p se. q̄ nō extrahit b non est ex pte trahentis si qui trahit nō porrigat manū vt extrahat. Sic deus nulli deficit peccatori. sed inquantū in se est vult omēs homines saluos fieri ⁊ ad agnitōez veritatis puenire. qz venit in mundū peccatores saluos facē vt dicit ap̄lus. j. Timo. j. Sed peccator facit obstaculum. ⁊ hec est causa quare nō pōt moueri feruore sue dilectōis. qz nō sunt oēs ei⁹ dilectōnis capaces. qz licet ipe oib⁹ hoib⁹ ꝓpetuā charitatē misit. ex q̄ facit ipm hoiem amatorem. tñ nō oēs sunt in hac dilectōe. qz sibi finem alium ꝓferunt. p quem extra dilectōnem ceciderunt. vel etiā in simili. Cōuat enī q̄ sol suo lumine eq̄lis est omibus naturalibus vel saltem in mltis ⁊ tamē non omia q̄bus equalit est p̄sens participant equalit eius fulgorē. nec etiā omia p ipsum trahunt vt grauia. sed attrahit leuia. Sic etiā q̄ xp̄us nō trahit omēs peccatores. causa est quia sunt indispositi atq̄ nimia mole peccatorum aggrauati. ⁊ nō sunt in voluntate ea dimittendi. Secundo traxit beatū Mattheum diuina bonitas ⁊ ꝓuidentia scz ad ea ad q̄ erat eternalit predestinatus. sicut ⁊ quemlibet aliū trahit predestinatum. ne vacuaz contigat eternam ꝓuidentiā remanere. ⁊ hoc est quod dicit Job. vj. Omne qd dat mihi pater ad me veni et. s. ꝼm diuinā ꝓuidentiā. Tertio traxit eū diuina pietas ⁊ clemētia inq̄tuz traxit ipm ad se expellēdo ab ipo miseriā ⁊ defectū. Hoc enim prie attribuitur misericordie et clementie. et sic

fuit tractus a tota specie. Recte sicut magneti ex tota ꝓpetate speciei ⁊ nature sue cõpetit at/ trahere ferrũ. sic diuine miscõie cõpetit attra/ here ad se homies. Et iõ tractus diuie miscõie hz aliq̃lem similitudinẽ cũ magnete. de quo di cũt naturales ⁊ pticm Biascorides. q magnes seu adamas ver⁹ capiti dormientis mulieris si caute supponit scire poterit marit⁹ an sit casta vel infidel. Si fuerit casta ⁊ fidel. dormiẽdo am plecti cogit virũ suuz. Si vo fuerit infidel ab eo subito, resilit ⁊ velut ꝑsentia lapidis indig subito de lecto cadit. Sic silr q̃ tractũ diuie mise ricordie in se sentit. subito vi h⁹ tract⁹ i ãplexũ se totalr ꝓuertit dicẽdo Can. j. Trahe me p⁹ te Infidel aũt de ꝑsumptõne ipius miscõie a vo cito se diuertit. Jõ iste gl'osus apls Matthe⁹ cũ tractum hmõi a tota specie diuie nature sen sit. ad eius amplex⁹ cito se totalit conuertit. q surgens secut⁹ est eũ. Et hoc quo ad tertiũ.

Sermo tertius de eodem.

Vidit ihesus homi= nem sedentẽ in teloneo Matheũ noie ⁊ ait illi. Sequere me. Mat. ix. Mar. ij. Lu. v. Naturalit videmus q in via lubrica ⁊ luto sa interdum boies maculant ⁊ labunt. ideo ne cesse est hanc mundã esse. Fit aũt mũda dupli citer. aut p exiccatõez sol' in estate. aut congela tõnem frigoris in hyeme. Scimus nãq in hye me q̃n frigus terrã ligat. tunc etiã viã lubricam mũdat. Jta in estate q̃n sol feruẽtius terraz re spicit. platee ciuitatũ desiccant ⁊ a lubricitate vie expurgant. Mystice p viã lubricã intelli gitur mũdi amor q̃ est lubricus ducẽs ad lapsũ ⁊ ad mortẽ. vt dicit sapiẽs ꝓuerbiorũ. xiij. Est via q̃ videt homi iusta. nouissima aũt eius ducunt ad mortẽ. De hac via ponit exemplũ ꝓetrus alphunti⁹ de q̃busdam pegrinis q̃ dum irẽt in quandã ciuitatẽ. via illorũ est diuisa in duas p tes. quarũ vna p ciuitatẽ ⁊ vadũ. altera p pon tem ducebat. ⁊ cũ sic starent dubij videt senez q̃sierunt q̃ illarũ viarũ citius duceret ad ciuita At ille. Breuior inq̃t est via p vadũ duob⁹ mi liaribus q̃ p pontẽ. sed tñ citius potestis p põ tem q̃ p vadũ transire. qd̃ q̃dã audiẽtes senez illũ deriserũt ⁊ p vadũ transierũt. sed alij sub= mersi sunt. alij aũt bona sua pdiderũt. sed ipsi vix transnatauerũt. Illi aũt p pontẽ salui trans ierũt. Spũalr aũt nos oẽs sumus pegrini in h̃ mũdo. q nõ habemus h̃ manentẽ ciuitatez sed futurã inq̃rimus. ad Heb. xiij. Ciuitas aũt ad quã tendim⁹ est hec de qua dicit ps. Gl'osa di. cta sunt de te ci. dei. Ad hãc q̃daz volũt venire p pontẽ q̃ est artus ⁊ angustus significans hãc viã de q̃ Mat. vij. Angusta est via q̃ ducit ad vitã ⁊ pauci sunt qui inueniũt eam. ⁊ illi in hac via ambulantes sunt securi. Alij ⁊ heu q̃si ma= xima pars ambulat p aquam voluptatis elatõ nis ⁊ cupiditatis. ⁊ illi vt timendũ est piclitan= tur ⁊ peunt. Vbi inquit Alanus in libro de bre uitate vite. sunt fortes ⁊ nobiles huius mundi amatores quos vmbra mortis obtexit. Hi vt frequenter in ista via ambulãtes cadunt in p/ fundum inferni. nisi pijssimus dñs p frigus tri bulationum ⁊ penarum lubricitatem expurget culpam. quia ſm Bern. in ſmone. Multi cuz sentiunt penam corrigunt culpã. Sicut ptz de rege Manasse qui vinctus cathenis a rege ba bylonis correxit vitã ij. Paral. xxxiij. Vel ni= si q̃ idem misericordissimus dñs qui est sol iu/ sticie ocul' misericordie sue rſpexerit peccatorẽ ⁊ exiccauerit lutum peccati ⁊ fetorẽ. sicut fecit ꝓetro quem respexit post negatõem vt exiret ⁊ fleret amare. Matth. xxvj. Sic etiam fecit Matheo quem respexit ſm Bedam in ome. nõ tm̃ corporeo intuitu sed etiã interne misera= tõnis aspectu. ⁊ in eo exiccauit omnẽ lubricita= tem terrene cupiditatis. de quo dicit euãgeliũ Vidit ihesus hominẽ sedentẽ in teloneo. In q̃ q̃ dem tria describunt. ꝓprio breuiter sana respec tio diuine pietatis ibi. Vidit ihesus. Secundo vna rep̃hensio humane prauitatis. ibi. respon= dentes pharisei. Tertio bona excusatio supne maiestatis. ibi ait ihesus nõ est. Circa q̃ sciendu ſm Aristo. li. animaliũ. Caladrius est auis al= bi coloris nulla habens partẽ nigredis. ⁊ hui⁹ est nature quando aliq̃s grauj infirmitate deti netur. si egritudo est ad mortẽ. caladrius auer= tit faciem suã ⁊ sic egrotans sine dubio morit. Si autẽ infirmus debet cõualescere. caladrius visum suũ figit in ipm̃ ⁊ intendit in eũ quasi ap plaudens ei. Per hanc autẽ intelligit dñs no= ster ihus christus qui est totus albus ⁊ cãdid⁹ ſm illud Can. v. Dilectus meus candid⁹ rubi= cũdus ⁊ electus ex milibus. ⁊ nulla habẽs ma= culam nigredinis delictorũ. quia est candor lu= cis eterne ⁊ speculũ sine macula. Sap. vij. Iste purissimus dñs duos habet oculos. s. dextruz quo respicit bonos. ⁊ iste est oculus gtie. de h̃ dicit Gen. iiij. Respexit dñs abel ⁊ ad munera eius. habet ⁊ oculũ sinistrũ quo respicit pecca tores. ⁊ iste est oculus miricordie. ⁊ hunc si ab eis auerterit sine dubio morient eternalr. Jõo dauid q̃ fuit spũalr infirmus petiuit dicẽs Re spice in me ⁊ miserere mei. q̃ inops ⁊ paup suz ego. Si vo xp̃s infirmũ peccatorẽ respexerit o= culo miricordie non morit in pctis. Istis duo= bus oculis rſpexit Matheũ. oculo miscõie q̃ sibi peccata dimisit. ⁊ oculo gr̃e quo ipm̃ i apo stolũ elegit. Ad ⁊ b. Matthe⁹ testat⁹ p seipm in euãgelio hodierno dicens. Vidit ihesus ho minẽ sedentẽ in teloneo. Et enumerat hic tres i firmitates in quibus ante vocatõz laborabat. a quibus ipsum verus caladrius Christus pio

intuitu liberabat. Prima infirmitas. quia fuit terren⁹ p cupiditatē quā tangit vidit hoiez nō virū. hō ōz ab humo de q̄ fact⁹ est Gen. ij. Foz mauit igit dñs hoiez de limo tre. Mattheus igit diligēdo terrena fact⁹ ē terren⁹. qz dicit. b. Aug⁹ Talis est vnusq̄sq; qualis ē dilectio sua Si diligis terrena. tra es. si diligis deum de/us es. Et bñ ōz auar⁹ hō terra. qz videmus q̄ terra i supficie ē ornata flozib⁹ z herbis. z i medio ditata thesauris inumerabilib⁹. z i infimo ē repleta dolozib⁹ z tormētis. qz i inferioribus terre credunt eē supplicia dānatoz. Ita auar⁹ siue diues terren⁹ decorat in supficie corporis fulgētib⁹ vestib⁹. quēadmodū ille auar⁹ Luc. xvj. qui induebat purpura z bysso. Interius vo ē ditat⁹ magno thesauro. s. aia de q̄ apls. ij. Cor. iiij. Habētes thesaurū in vasis fictilibus .i. terrenis. vel etiā i cistis est ditatus infinitis thesauris. Sed tñ quātūcunq; sit exteri⁹ ornatus. interi⁹ est dolozib⁹ plen⁹ z tormētis. quia hz vermē ꝛscientie remordentē. ignē auaricie estuantē. de q̄b⁹ ōz Esa. vlt. Vermis eoz non morietur z ignis eoz nō extinguetur. Et habet sollicitudinē suffocantē z tristiciā exiccātē. Sm illud Eccs. v. Oibus diebus vite sue comedit i tenebris z in curis multis z in erūna atq; tristicia. Secūda infirmitas q̄ erat in bonis opib⁹ remissus p torporē. z h̄ innuit cū dicit. sedentez. h̄ est a bono ope cessantē. Tria sunt loca. celuz infern⁹. z mūdus. Celuz est locus deputat⁹ ad sedendū z quiescēdū. Sm illud Mat. xix. Cū sederit fili⁹ hois i sede maiestatis sue sedebitis z vos sup sedes iudicātes duodecim trib⁹ isrl. z Apoc. xiiij. Ammodo iā dicit spūs vt requiescant a laborib⁹ suis. Infern⁹ aūt deputat⁹ ē ad iacendū. Sm illud Jsaie. xiiij. Jacebūt mali añ bonos z impij añ portas iustoz. Ibi prosculcitra habēt tineas demolientes. p cooperimēto vermes corrodentes. Sm q̄d pdixit Esa. xiiij. Subter te sternet tinea z operimētū tuuz vermes. Mūdus vero deputat⁹ ē nō ad sedēdū nec ad quiescendū sed ad standū. hoc est ad pugnandū z in bonis ambulandū. ad q̄d monet apls. State succincti. Sic stetit dauid qui dixit. Steterūt pedes nr̄i in atriis tuis hirl'm. Tertia infirmitas ē q̄ erat secularib⁹ irretit⁹ p sollicitudinē. z hanc tangit cū dicit in teloneo Mattheus eni erat telonari⁹. q̄d q̄dē negociū fit raro sine peccato. Sm Greg. qz cōiter sumūt vltra pciū a iure cōstitutū. Sz qz cesares teloneū posuerūt. q̄d ipi ponūt p iure seruat. vt habet institu. de iur. gentiū. z d̄ constitu. c. canonū statuta. Tūc pōt esse sine pctō si illa pecunia seruet p stratis pacificandis et pōtibus reparandis. z q̄n capit illud q̄d iura impialia statuerūt vt a q̄ttuoz euntibus vnus nūmus. ab eq̄te dimidi⁹. a curru onusto quattuoz exeū do z redeundo. Sed a psonis ecclesiasticis de rebus eoz non debēt exigi telonea. qz sūt ab illis immunes. Si ab ipis exiguntur a personis singularib⁹. sunt ipo facto excōicati. Si autē a cōitatib⁹. subijci debēt interdicto Et ratio ārē ab eis nō sunt sumenda telonea nec ab eoz familia. qz debēt deum p salute regni exorare vt totus mūdus eoz orationibus adiuuet. Si tñ plb⁹ vel alij religiosi ducerēt bona sua vt mercimonia ad vendendū. tūc a teloneo mīme sūt imunes. C. de vecti. l. ex pstatiōe. Et q̄d dictū ē de sacerdotib⁹. ē etiā intelligendū d̄ militib⁹ qz illi sunt pro bono cōi. quare merito a donis cōibus sunt exempti. C. de vecti. z commissis. Etiaz scias q̄ telonea noua instituenda nō sūt nam q̄ ea exigūt sine cōsensu pncipū aut regū. si moniti nō desistāt. cōione careant xpiana. vt patz de censi. z exactio. c. innouam⁹. p alexandrū tertiū. q̄ soli reges aut pncipes instituere habēt nouoz teloneoz ptātez. Et solū itelligit de reb⁹ q̄ gerunt ad vendendū. q̄ eni faciūt portare vinū vel bladū. ad suū vsum z familie. nō tenent ad pedagia vel telonea. etiaz si ptraria ꝛsuetudo eēt vt dicit Hosti. qz nō sūt dāda telonea nisi de rebus q̄ causa negociationis defe runt. vt. ff. de publi. vecti. Cōcoz. Berñ. Sed qz nō recte seruant telonea. Sm ea. ideo cōmittunt peccata q̄bus aia infirmat. A q̄ infirmitate z alijs duab⁹ Mattheū dñs eripuit. qñ euz misericorditer inspexit. z ad se vocauit dicēs. Sequre me. nō tm̄ incessu pedū. vez etiaz incessu morum. sicut exponit Beda in omel. Et hoc Sm eundē diuina puidentia fieri disposuit. vt nullū enormitas pctōz suoz desperādū venia reuocaret. Jdo dicit. b. Aug⁹ Nemo a dei pietate diffidat. qz maioz ē misericordia ei⁹ q̄ñ mīa seria. Quisq̄s ergo ad deum toto corde clamaue/rit. exaudiet illū qz misericors ē. Et sic q̄ misericorditer vocauit. b. Mattheū cupiditatib⁹ z lucris inhiantē. multo magis te suscipiet ad ipm fugiētē z clamātē. Jdo ptra desperātes d̄ dei grā exclamauit. b. Berñ. in ser. O res inq̄t ꝛfusa. o res mōstruosa pctōz desperātiū d̄ dei misericordia. cū oia pctā originalia venialia z mortalia ab origine mundi cōmissa. diuine misericordie cōpata sunt q̄si vna gutta aq̄ ad eā quā pelag⁹ toti⁹ mar⁹ ꝛtinet Et illud adūtit Mathe⁹. ihō surgēs secut⁹ est eū. Circa q̄d notandū aliq̄ sūt impedimēta impedientia xpm seq̄. amoz diuiti/arū. amoz parentū. z tpaliū sollicitudo. de q̄b⁹ ōz Luc. ix. q̄ q̄daz dixit ad xpm. Sequoz te q̄ cunq; ieris. Cui dñs. Vulpes foueas habent z̄c. Ait aūt ad alterū. Sequre me. Et ille. Bñe p mitte me pmū ire z sepelire patrē meū Et alter dixit. Bñe sequar te. sz pmitte me pmū renūciare his q̄ domi sūt. Ecce sollicitudo. Sz hec pdicta mattheū a seqla xpi nō retrahebāt. Non

amor diuitiarū. qz statim relictis oib⁹ secut⁹ ē eū. Luc. v. Nec etiā amor pentū vel amicorū. Nō eni sic helisē dixit qñ vocatus fuit ab helia. Oro inq̄t te osculer p̄mū p̄rez meū ⁊ mrez meā ⁊ sic seq̄r te. iij. Reg. xix. Non etiā sollicitudo tpaliū retraxit. qz mox vt ip̄m xp̄s vocauit cō tinuo relict teloneū. nec dnos suos timēs. rō/ nes vectigaliū ipfectas relict. ⁊ xp̄o pfecte ad hesit. Sz di. q̄re nō vocauit mattheū statim cū petro ⁊ ceteris. sz p̄us fecit signa ⁊ sanauit socrū petri febricitātē tāgēs manū ei⁹. Mat. viij. et palyticū quē miserūt p tectū añ ip̄m. Mat. ix Marc. ij. ⁊ Luc. v. Ad ꝟ dicēdū. ex q̄ xp̄s est cognitor cordiū ⁊ volūtatum. vocat qñ sentit hoiem dispositū ⁊ abilē. sz in vocatione aliorū matthei fuit indispositus ad vocatiōez. Jō etiaz dic̄ Simō de cassia. Ei⁹ q̄ hoiez ad imaginē et sili̇tudinē suā fecit put ab eterno p̄uidit ⁊ p̄no scit vocat. eteni cū toto genere hō abijt. Saluator eni noluit venire in p̄mo scdo tetrio ⁊ q̄r/ to anno vel millesimo anno. sz i sexto vbi gen⁹ humanū fuit abile. hec ille. Et illa ē rō q̄re alicq̄ vocāt alij. q̄z q̄s vidit dispositos vocat aliqs i iuuētute vt scm̄ Nicolaū Alitū Barbarā Ag netē ⁊c. Alios vo in senectute. Ve q̄. b. Greg⁹ xxix. moral. dic̄. Misericors de⁹ q̄ pctā hoiuz tollerat ⁊ cū iam vicinū finem respicit plerūq; mētes peccātiū imutat. Et sub̄ it euangelista. Et factū est discūbēte eo in domo. s. Matthei q̄z vt dicit Lucas fecit ei ꝓuiuiū magnū in do/ mo sua. vbi dicit glo. Ille q̄ p̄us faciebat cōui/ uia publicanis. postea fecit xp̄o ⁊ discipulis. Istud aūt ꝓuiuiū fec̄ in signū sepationis. Qñ eni duo amici debēt ab inuicē separi ꝓuiuiū fa ciūt. Duo amici erāt Matthe⁹ ⁊ mūd⁹. volēs aūt matthe⁹ ab amicicia mūdi separi. hmōi cō/ uiuiū exercuit. Matthe⁹ igit̄ publican⁹ inimi cicias cū xp̄o habuit. tū q̄ officiū habebat qđ sine pctō fieri non poterat. tū q̄ publice pecca bat. sz nūc xp̄o pfecte recōciliat⁹. ei ꝓuiuiū i si gnum eterne degustationis fecit. Jō dicit glo. sup illō Luc. v. Fecit ꝓuiuiū ⁊c. q̄ domicilio xp̄m recepit interi⁹ maximis exuberātiū pasci/ tur delectatiōib⁹ voluptatū Fecit inq̄t ꝓuiuiū magnū nō solū rōne voti. q̄ cū magno affectu ⁊ desiderio xp̄m recepit. sed etiā fuit magnum rōne inuitatoꝝ q̄ fuerūt xp̄s ⁊ discipuli. ⁊ non solū illi. sed ⁊ multi publicani ⁊ pctōres venie/ tes discūbebāt cū eo ⁊ discipuli ei⁹. O quanta hūilitas. o mirāda beniguitas. q̄ rex celi. fons mūdicie ⁊ speculū sine macla dignat̄ cū publi/ canis comedē ⁊ accedē hos ad se p̄mittit. idcir co Bern̄. sup Can̄. j. Sino inq̄t ppt̄ māsuetu/ dinē q̄ in te p̄dicat̄ currim⁹ post te dñe iesu xp̄e audim⁹ q̄ nō spernis pauperē. nō eni horruisti ꝓfitentē latronē. nō lachrymātē peccatricē. nō supplicātē chananeā. nō deph̄ēsaz i adulterio nō sedētē in teloneo. nō supplicātē publicanū. nō negātē discipulū. nō p̄secutorē discipulū. ñ ip̄os crucifixores tuos. i odore hoꝝ vnguētoꝝ tuoꝝ currim⁹. Tūc seq̄t̄ scdz p̄ncipale. Ervidē tes pharisei q̄ sp xp̄i facta male interp̄tabāt ⁊ q̄ xp̄s fecit peccatori i bonū. ip̄i ꝓterūt in mur mur ⁊ i malū ⁊ venenū. Jō dicebāt discipulis ei⁹. s. iesu. Quare cū publicanis ⁊ peccatorib⁹ māducat mgr̄ vester? Ad hanc certe interroga tionē potuissent discipuli rndisse. Jō faciꝝ vt p exēplū sue ꝙuersatiōis vos traheret ad termi/ nū ꝙuersionis. Et ē notādū q̄ pharisei habue/ rūt q̄druplicē infirmitatē. vna fuit murmura/ G tionis q̄ murmurabāt ꝓtra apte bona. Contra quā dic̄ Sap̄. j. Custodite vos a murmuratio/ ne ⁊ detractiōe p̄cite lingue. Alia erat infirmi/ tas p̄sūptiōis. q̄z p̄sūpserūt reph̄ēdē maiores ⁊ meliores se. s. xp̄m. eo q̄ pctōres recipiebat ⁊ discipulos q̄ cū peccatorib⁹ comedebat. Ter tia erat elationis. q̄z se iustos credebāt ⁊ alios tāq̄ peccatores despiciebant. sic̄ illi Luc. xviij dixit dñs ad q̄sdā ⁊c. Quarta erat infirmitas temerarie suspicatiōis. suspicabant̄ eni ⁊ iudi cabāt Mattheū adhuc esse publicanū. quem dñs elegerat i sctm̄ discipulum. adhuc suspica bant̄ peccatorē. quē elegerat i eccl̄ie doctorem Adhuc ip̄m eē auaꝝ ⁊ cupidū. quē elegerat in martyrē p̄ciosū. Jō xp̄s excusat ip̄m ⁊ alios pctōres. nō ē op⁹ valētib⁹ medic⁹ sz male ha/ bētib⁹ Sup q̄ dic̄ Aug⁹. Aliud ē sanū eē aliud insanabilē. q̄ san⁹ ē non eget medico. q̄ egrotat cū spe sanabilis ē. sz q̄ egrotat cū desperatiōe i/ H sanabilis ē. Ex q̄b⁹ ꝓbis Aug⁹. habet̄ q̄ q̄daz sūt sani. q̄dā infirmi sz sanabiles Alij infirmi ⁊ incurabiles. Sani aūt non egēt medico nisi for te ad sanitatis cōfuationē. Sanabiles egēt ad curationē. Incurabiles nō nisi ad quādā vite plōgationē. Sani sūt viri sancti. isti egent me/ dico quātū ad sanitatis ꝓseruationē. Non eni egēt medico quātū ad curationē a mortali pec/ cato aut culpa. egēt aūt quātū ad ꝓfuationē i gr̄a. Sanabiles autē sūt pctōres penitētes. isti indigēt medico q̄tū ad curationē culpe ⁊ q̄tū ad gr̄e impetrationē. q̄z eā non h̄nt. Incurabi les aūt nō indigēt medico q̄tū ad curationem culpe. q̄z ip̄am curationē nō req̄rūt. indigēt tñ q̄tum ad plōgationē ⁊ expectationē ⁊ pniam. ꝓm illō Isa. xxx. Expectat dñs vos vt vŕi mi sereat̄. Sup q̄ dic̄ Aug⁹. Noli te negligē q̄ te de⁹ pi⁹ expectat. q̄z quāto diuti⁹ expectauerit vt emēder̄. tāto grauius. iudicat si neglexeris Subdit̄ i euāgelio. Eūtes dicite q̄d ē. s. illō qđ scribit̄ Osee. vj. Volo misc̄diaz ⁊ nō sacrificiū q. d. ꝓm Chry. Cur accusat̄ me q̄ pctōres corꝝ rigo ⁊ emēdo. q̄ deū ⁊ p̄rez inculsate? Sicut eni ille vult emēdationē pctōꝝ. sic ⁊ ego. Non eni veni vocare iustos sz pctōres ad pniaz. ꝟ dicit

hilarí⁹ oīb⁹. Tu dñe veníſti. ⁊ q̄ dicit non ve
ní vocare iuſtos ſz pctōres. ſed veni ꝑpter ho
mines. q⁊ nemo iuſt⁹ fuit i mūdo. ſq⁊ oēs pecca
uerūt ⁊ egēt gr̄a dei. Alij ſic exponūt. Non ve
ní vocare iuſtos. ſ. tm̄. ſed ⁊ peccatores. Raba
nus aūt ſic exponit. Nō veni vocare iuſtos. ſ.
falſos q̄ de ſua iuſticia gloriant vt phariſei. ſz
eos q̄ ſe peccatores recognoſcunt.

Sermo de ſancto Mauritio ⁊ ſocijs eius

Beatí qui pſecutí=

A onē patiūt ꝓpt iuſticiā: qm̄ ipoꝝ ē re=
gnū celoꝝ. ita ſcribit Mat. v. Sicūt nat̄ales
q̄ auꝝ it̄ oia metella meliores ⁊ plēs patit mal
leatiōes. ita etiā vt ſine ruptione i tenuiſſimas
laminas dilatāt. ⁊ lz in ignē ponit non tamen
coꝝrumpit ⁊ ꝙſumit. ſz ſi q̄d habet impuritati
⁊ ſcorie. deponit. ideo iter oia metalla apud ſe
culares meli⁹ metallū ⁊ beatius appellāt ⁊ poſ
ſeſſores ſuos beatificat. Juxt illud ps̄. Beatuz
B dixerūt populū cui hec ſūt. ſ. ciſtas habentes
plenas argento ⁊ auro. Ma yſtice. paurū itelli
gunt beati martyres. Recte eni ſicut ſine auro
nulli⁹ i regē cozonabit. q⁊ paupes nō habētes
aurū nec argētū. nō aſſumūt ad regēdū regnū.
Si aūt aurū habuerint quātūcūq; viles ſint re
gna impetrabunt. Sic refert de apoſtata iulia
no q̄ ꝓ aurū qō cuidā vidue frauduleter abſtu
lit iperū adept⁹ ē. Sic etiaz ſine ſuffragio mar
tyrū neq; adipiſci poſſum⁹ cozonā regni cele=
ſtis. Nō teſtat Euſebi⁹ in ꝓmone. Honozandi
ſūt martyres tota mētis deuotiōe. ſine q̄z me=
ritis ſuffragio ⁊ fauoꝝ. nemo eꝛna cozonabit
glia ⁊ honoꝝ. Cui alludit Caſſio. ſup ps̄. Ne=
mo ꝓpria ꝟtute ſiſti poterit i celeſtib⁹. niſi ſan
ctoꝝ martyrū p̄cib⁹ adiut⁹. Etiā videm⁹ q⁊ als
i curijs dñoꝝ nō p̄ōt quicq; impetrari ſine dif=
ficultate. ſi poꝛtat aurū. impetrat. Jnō dz vul
gariter. Da munera. ſumis. munera ſi nō das.
vacu⁹ abib. Jnō ſcti martyres ipetrāt nob i ce
leſti curia. qō nob p̄cib⁹ nr̄is nō poſſum⁹ impe
trare. Jnō dic̄. b. Amb. in li. de offi. Dedit no
bis dñs de⁹ martyres vt q⁊ nr̄a ꝟtute ⁊ merit⁹
non valem⁹. ſaltē eoꝝ meritis impetrare valea
mus. Jſti igit̄ ſancti martyres inter oēs alios
magis ſunt tribulati ⁊ malleati. ⁊ ad decoꝛē tē
pli celeſtis coaptati. ſic̄ figuratū ē. iij. Reg̃. vj
vbi legit̄ q⁊ Salomō añq; tēplū edificaret fecit
ꝑus aptare lapides q̄ eſſent neceſſarij tēpli ꝓ=
ſtructura. ⁊ cuz edificabāt null⁹ ſon⁹ audiebāt
malleatoꝝ. eo q⁊ ex tēplum erāt lapides ſecti ⁊
poliri. Sic martyres q̄s diuina ꝓuidentia ele=
git ꝓ ſtructura celeſtis regni. ꝑus h malleo tri=
bulatiōis poliūt. ita vt ñ fiat ibi neq; luct⁹ neq;
clamoꝝ nec vll⁹ doloꝝ. Apoc. xxj. Et etiaz hi in
igne paſſionis adurunt. nec ꝓ impatiētiā cōſu
munt. ita vt de ipis dici p̄ōt illō Dap. iij. Tā/
q; aurū in foꝛnace ꝓbauit electos dñs. ⁊ tanq;
holocauſta accepit eos. ideo bñ dicūt bti Sic̄
illi beatiſſimi martyres Mauricij ⁊ ſocij eius
de q̄b⁹ aſſumptū ē h ꝟbū themat̄. Beati q̄ pſe
cutionē patiūt. Jn q̄ q̄dem ꝓncipaliter duo de
ſcribunt. ꝓximo martyrij cauſa ꝓncipalis. ibi
Bti q̄ ⁊c. Scdo p̄mū pauſa eternalis. ibi. qm̄
ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Circa p̄muz Hugo i dida=
ſco. li. iiij. dic̄. Uent⁹ ſedul⁹ ſi pflauerit ipaz ter
ram ꝓſtat q⁊ h anno fertilitas ꝓſequit̄. Cuius
rō ē. q⁊ vent⁹ poꝛos ꝛre aperit ⁊ fructiferā fac̄.
vel etiā q⁊ tūc ꝛra oēs q̄s in ſe habuit vapoꝛes
ꝑ ventū emitit. q̄b⁹ emiſſis fertilitas ſeq̄t fru/
mētoꝝ. ⁊ ſic terra tūc a vulgarib⁹ dz btā. vt ſic
impleat illud Deut. xxviij. Bñdict⁹ tu i agro
⁊ bñdict⁹ fruct⁹ terre tue. ⁊ bñdicta hoꝛrea tua
Myſtice ꝑ vētū tribulatio ⁊ pſecutio deſigna C
tur. ⁊ h ideo q⁊ ſcim⁹ naturaliter q⁊ arboꝛes et
herbe odoꝛifere ventis agitate moꝝ q̄lēcunq;
hñt odoꝛē oſtēdūt ſeu emittūt. Jnō petiuit ſpō
ſa Salomonis Cañ. iiij. Veni auſter pfla hoꝛ/
tum meū ⁊ fluēt aromata illi⁹. Sic boni xp̄ia/
ni flante vēto pſecutiōis bonuz de ſe emittunt
odoꝛē ꝓfeſſiōis ⁊ laudis. ſicut ptz i ſanct⁹ mar=
tyrib⁹ Mauricio ⁊ ſocijs ei⁹. q̄ inſtāte pſecuti
one Diocleciani ⁊ maximiani ſuauiſſimū odo=
rem emiſerūt ꝓfeſſionis dicētes: Non ē in nob
foꝛmido. nō ꝓditio. ſz xp̄i fidē ꝓfitemur ⁊ hāc
nullaten⁹ deſerim⁹. Milites ſum⁹ imperatoꝛ tui
ſerui aūt quē libere ꝓfitemur xp̄i. tibi debem⁹
militiā. illi innocētiā. a te laboꝛis ſtipendiū. ab
illo vite ſumpſim⁹ exoꝛdiū. vt dic̄ btūs Eucha
rius lugdunēſ archiep̄s. Et ſubdit. Cōſtātes
oia ꝑ xp̄o toꝛmēta ſuſcipe parati ſum⁹. ab ei⁹
fide nūq; diſcedem⁹. Ecce quō agitati vēto p/
ſecutiōis odoꝛiferū odoꝛē odederūt. Jdeo dicit
Greg⁹. Sicut vngenta redolere latius neſciūt
niſi cōmota. ita viri ſancti omne qō de ꝟtutib⁹
habēt ſeu redolēt. in tribulationib⁹ ⁊ pſecutio
nib⁹ innoteſcere faciunt. Et ſubdit. Sicut gra
num ſinapis niſi cōterat. neq; vis ꝟtutis ei⁹
cognoſcit̄. Sic vnuſquiſq; vir cum non pulſa
tur. letus aſpicit̄. Si qua vo illum tritura pſe
cutionis oppꝛimat. moꝝ qualis ſit oſtēdit̄. Nā
qō in trāquillitate a domino ꝓcipitur. in tribu
latione manifeſtat̄. hec Greg⁹. Secundo ſicut B
ventus nōnūq; magna deiꝛit edificia ⁊ ea fun
ditus euertit ⁊ arboꝛes eradicat. Jta pſecutio
aliquādo viros magnos a fide abſtrahit q̄ a fi=
de ſeceduūt xp̄iana. Sicut de hoc legit̄ in vitas
patrū. lib. iiij. Cum ſanct⁹ Zacharius here/
mū peragraret. iuenit ibi tiguriū ⁊ arboꝛē pal=
me ⁊ virū ſtantem cuius capilli erant ſibi indu
mentū ⁊ manum ad celuz extenderat ⁊ oꝛauit.
completa igitur oꝛatiōe cognouit Zachariū
eſſe hominē ⁊ tenens manū interrogauit eum
dicēs: Chariſſime quomodo huc veniſti. viuit

ne aliquis in mundo xp̃ianus. Quia tempore suo cum esset in mũdo tãta erat occisa multitudo christianor q nõ crederet q aliquis viueret in hoc mũdo. Cum autẽ Zacharius eum expediuisset q popul⁹ quottidie accipet incrementũ. Econtra interrogauit quare illuc puenisset. dixit ei: Ego eps eram ⁊ psecutiõe facta mihi multa supplicia erãt illata ⁊ cum ferre nõ possem heu idolis sacrificaui. sz postmodũ ductus penitẽtia. dedi meipm ad sacrificandũ in hoc heremo. ⁊ fui hic quadraginta annis i cõfessione ⁊ obsecratione ad deũ ⁊ certitudinem indulgentie hacten⁹ nõ accepi. tamẽ isto anno sũ ꝓsolat⁹. Sed iste vent⁹ passionis non potuit
E seducere aut deijcere a fide hos sanctos martyres q̃n capitib⁹ truncarent. manib⁹ trucidarẽtur. ⁊ pedib⁹ equor conculcarent. quia sciunt q pati. ꝑm quendã doctorẽ. est tam nobile q nullus dignus est pati nisi solus xps q̃ iunocẽter patiebat. Nullus etiã dignus est pati nisi q̃ ex corde desiderat. etiam pati tam bonum est q nemo psoluere põt. qr facit hoiez dignum totius boni terrestris pariterq celestis. Ideo legitur q q̃dam doctores inter se disputabant ⁊ quilibet hanc virtutem extollere nitebat. Primus dixit: Si pater celestis in celo aliq̃d melius habuisset. filio suo vtiq in terra dedisset. sz dedit ei pati. ꝑm illũ Luc. xxiij. Sic oportuit xp̃m pati. ⁊ ita intrare in gl̃iam suam. Ex quo ostẽditur q passio sit optima in h̃ mũdo ⁊ q p̃ ualet gaudia mũdana. Secũdus dixit. Si maria sanguinolẽtas lachrymas p vno peccatore fudisset. nõ tãtũ deo placuisset sicut tollerãtia tribulationũ quã habuit. Et vere sic est. qr pati est tam nobile q patiẽtes p iusticia beatificãtur. ⁊ deus nihil aliud põt dare p eo nisi seip̃z qđ promisit Abrae Gen. xv. Ego ero merces tua magna nimis. Sed cuz pati sit tam nobile q̃ritur quare nos nõ possum⁹ pati. Huius triplex ẽ ratio. Primo qr paruã dilectionẽ habemus ad deuz ⁊ magnã ad nosmetip̃os. Scõo qr raro cogitam⁹ de fructu ⁊ vtilitate ip̃i⁹ pati quã datur⁹ ẽ nobis de⁹. Tertio etiã qr raro cogitamus qđ xps sustinuit. Sz hodierni sancti
F martyres pl⁹ deum q̃ semetip̃os amauerunt: alꝫ psecutionẽ passi non fuissent. Cogitabant etiã de fructu quẽ dñs datur⁹ esset eis. hoc ẽ se ip̃m. Etiã cõsiderabãt que xps sustinuit p eis ideo oẽs psecutiones patiẽter sustinuerũt. qr dicit Greg⁹. Si xp̃i passio ad memoriã reuocatur nihil ẽ tam aspez qđ nõ equo aio tollatur. Cui cõsonat Chrys. sup Matth. Si pressuraz mũdi pateris. passionẽ dñi memora. sic mãsuetus patiensq eris. Modo ad ꝓpositũ. qr venti psecutionũ ⁊ tribulationũ pflauerũt has terras bñdictas. hoc ẽ corpa terrena hoꝝ sanctorũ martyrũ. ideo nob magna fertilitas est secuta. Recte enĩ sicut in anno in quo multi venti pflant terrã. multi fructꝰ generant. qui sũt hominib⁹ infirmis ⁊ debilib⁹ in solamen. qr recreant eos. Ita ip̃i p eoꝝ passionẽ que corpa eoꝝ multipliciter ꝓsũmauit. multa solamina defere debilib⁹ ⁊ tribulatis meruerũt. Refert etiã beat⁹ Zacharias q̃ vitam eoꝝ cõscripsit. ex quedam mulier filiũ suũ abbati monasterij erudiẽdũ tradidit in quo sanctoꝝ martyꝝ corpa recẽscunt. quẽ i breui defunctuz irremediabili luctu plãgebat. Cui apparẽs beat⁹ Mauricius cur filiũ suuz sic fleret q̃siuit. Que ñdit. q̃ dum viueret a lachrymis nõ cessaret. Cui ille. Noli eũ flere vt mortuũ. sed scias eum habitare nobiscũ. Nõ si ꝓbare desideras. cras ⁊ omnibus dieb⁹ vite tue. si ad matutinas surrexeris voce eius iter monachoꝝ psallẽtiũ voces audire valebis. qđ illa semp fecit ⁊ vocẽ filij sui cum monachis cantantẽ semp discernẽs audiuit ⁊ ꝓsolata multipliciter fuit. Idẽ narrat q rex Gutturanic⁹ misit quedã p̃sbr̃ i vt sibi de sacrosanctis ip̃oꝝ reliquijs apportaret. Qui cũ reliquijs impetratis rediẽs. cuz nauis orta tẽpestate periret capsam cum reliquijs fluctib⁹ oppstuit. ⁊ mor trãquillitas magna fuit. ⁊ hoc ad ꝑmũ. Cuius
B ad scõm ponit pausa p̃mij eternalis cũ subiungit. qm̃ ip̃oꝝ est regnũ celorũ. Ubi est notãdũ ꝑm doctores triplex ẽ regnũ. Primũ ẽ fideliuz aiaꝝ. s. regnũ aie. ⁊ illud ẽ pacificoꝝ vbi ratio impat ⁊ caro obtpat. De q̃ dicit. b. Aug⁹ sup Joh. Recta dom⁹ vbi vir impat ⁊ femina obtẽpat. Rect⁹ g̃ hõ vbi spũs impat. caro seruit. ⁊ illi bñ dicunt reges ꝑm qđ dicit. Prosper in suis sentẽtijs. Non caret regia prãte q̃ corpori suo nouit rõnabiliter impare. Vere dñator est terre q̃ carnẽ suã regit legib⁹ discipline. Illud regnũ non ẽ discordiũ q̃ in suis aiab⁹ sũt discordes. alioꝝ enĩ aias regere nõ valẽt. qr oẽ regnũ in se diuisũ desolabit. Luc. xj. Scõm regnũ est fideliũ cõgregatoꝝ. s. regnũ eccl̃ie. ⁊ illud ẽ per gr̃am vocatoruz. quia nemo assumit sibi dignem honorẽ eccl̃ie seu dignitatẽ nisi q̃ vocatus ẽ a deo tãq̃ Aaron ꝑm ap̃lm ad Heb. v. ⁊ habet viij. q. j. in scripturis. ibi addit ex loc⁹ regiminis eccl̃ie negãdus ẽ desiderãtib⁹. sz offerẽdus est fugiẽtib⁹. Sed pchdoz hoc regnũ vim patitur a tyrannis a potẽtibus ⁊ diuitib⁹ q̃ itrant ꝑ potentiã cõtra canones. modo pecunijs. modo p carnẽ ⁊ sanguinem. modo p seruitia. ⁊ sic q̃si violẽt amodo rapiũt illo. Mat. xj. Tertiũ regnũ est celestiũ gaudioꝝ. ⁊ illud est solũ ꝓpt iusticiã psecutorũ ⁊ passoꝝ. ꝑm illud Mat. v. Beati estis cũ vos maledixerint hoies ⁊ psecuti vos fuerint gaudete ⁊ exultate q̃m merces vestra copiosa est in celis. Nõ enĩ estimare debet aliquis vt sine pati regnũ celorũ possit itrare. cũ dicat veritas. Beati q̃ psecutiõez patiũt.

ꝓpter iusticiam qñ ipoꝛ est regnum celoꝛum. Hui⁹ figura habet̄ .j. Reg. xviij. ⁊ infra. q̄ david nō potuit regnū israel obtinere nisi per magnas ꝓsecutiones quas sustinuit a rege Saul. His finitis tunc fuit in regno stabilit⁹. vt ptz .ij Reg. j. ⁊ infra. Ita etiam ꝑm Aug. Nequaq̄ ad regnum celoꝝ se iudicet puenire .hic qui in area triture nō tundit̄ tribulatione. Deliberēt ergo illi bene q̄ sine pati volunt regnum celoꝝ intrare vel possidere. Ideo ꝑm Anſ. Non repellas flagella dei a te. si non vis repelli ab hereditate sua. Patiētes enī volūtarie ꝓ christo veri dicunt̄ domini. ⁊ eoꝝ festū cōgrue dominoꝝ nuncupat̄ . vt dicit Greg⁹ in omel. sup illo verbo. In patiētia vestra possidebitis aias vestras. ⁊ sic isti beati martyres dñi ⁊ reges dicunt̄ quia regnū celoꝝ suo sanguine acq̄sierūt ⁊ nūc hereditarie possederūt. In q̄ ꝑm Aug. in sermone d̄ vocatione. est tm̄ gaudiū qđ fide non attingitur. spe non cōprehēditur. charitate non capit̄. desideria ⁊ vota trās greditur. acquiri non pōt. estimari non pōt. In hoc ē gaudium sine fine. eternitas sine labe. ⁊ serenitas sine nube. Gz nos miseri minime hec ꝓpendim⁹ ideo parua pati ꝓ christo ptimescimus. Cōtra quos dicit idez Aug⁹ cōtra faustum. O homo insensate miser ⁊ infelix qui ꝓ tanta beatitudinis gloria sustinere modica ptimescis .cum tamen mille milia martyrioꝝ genera sustinere deberes anteq̄ ab illa felicitate excideres.

De sancto Wenceslao sermo

Constituit euz dominū domus sue. ⁊ ꝑncipē omnis possessionis sue. ita scribit̄ ps. ciij. Rex sapiens q̄ habet multos milites in domo sua . nō omnes equaliter remunerat ⁊ exaltat. sed aliquos fac̄ cancellarios. alios dapiferos. ceteros cubicularios. nōnullos marscalcos. Si aliquē aūt viderit ꝓtudentioꝛē. hunc ꝑncipem aliorū cōstituit ⁊ rectoꝛē. faciens ꝑm cōsiliū poete cōsulentis. Ān versus. Quē videris gnarū rectoꝛē pone tuarū. Quare hoc .certe ideo .q̄ bonus rex in multis abundās diuitijs. si nō habet sapientez domus sue puisoꝛem. omnia sūt inoꝛdinata et vltimate dissiparent̄ .ideo dicit Proū. iij. Sapientia p̄ciosioꝛ ē cūctis opibus ⁊ oīa que desiderant̄ huic non valent compari. lōgitudo dierum in dextera ei⁹ ⁊ in sinistra illius diuitie ⁊ glorie. Et illud sagaciter olim ꝓpendit Pharao rex egypti de quo legit̄ Gen. xlj. q̄ quodā tēpoꝛe vidit somnū .putabat enī se stare super flumen d̄ quo ascēdebāt septē boues. id ē. vacce pulchre ⁊ crasse nimis ⁊ i locis palustrib⁹ pascebant̄. Deinde alie septem veniebāt que priores deuoꝛabant q̄ erant macre nimis ⁊ in ipa amnis ripa pascebant̄. Euigilans autez Pharao pterritus est ⁊ accersiuit omnes sapientes eis somniū cuarrans. sed non erat qui interpretaret̄. Ex dicto autē pincerne eductus est Joseph de carcere ⁊ huic narrauit rex somniū. Ille autē tanq̄ sapiens exposuit somniū dicens: Septē boues pulchre. septem anni sunt future fertilitatis ⁊c. Et septē macre. anni sunt septez future famis que cōsument omnia p̄ioꝛa Jōo puideat sibi rex sapientē viruz qui p̄esit terre egypti. qui cōstituat ꝓpositos p regiones ⁊ q̄n tam partē fructuū p septem annos fertilitatis cōgregēt in hoꝛrea ꝓpter futuram famē. Et se quit̄. Placuit regi consiliū. ⁊ dixit: Nunq̄d inuenire poterim⁹ talem virū qui spiritu dei plenus sit. ideo tu eris sup domū meam. ⁊ ad mādatum tui oꝛis cunctus popul⁹ obediat. Ecce pharao tanq̄ sapiens rex q̄ multos milites habuit in domo sua. nullū rectoꝛē curie sue nisi sapientē Joseph exaltauit. Mystice dominꝰ noster ihesus xp̄s est rex regū ⁊ sapientissim⁹ i quo sunt omnes thesauri sapiētie ⁊ scientie absconditi. Coll. ij. Ideo si quis indiget sciētia postulet ab eo. q̄ dat omnib⁹ affluēter vt dicit Jac. j. Iste sapiētissimus rex christ⁹ habet multos milites i curia sua. hoc est i mūdo. sed nō equaliter eos exaltat. sed dat vnicuiq̄ vt vult. Naz aliquos facit cācellarios sicut euangelistas et doctoꝛes qui scripserūt secreta sua .alios autez dapiferos sicut p̄dicatoꝛes qui ferunt spirituales dapes v̄bi dei. Nōnullos vero cōstituit cubicularios. id ē. religiosos cōtemplatiuos. qui semp in cubiculo regis cōuersant̄. quia eoꝝ cōuersatio in celis est. ad Phil. iij. Reliquos autē fecit marscalcos aut stalularios sic̄ papas et ep̄os qui debēt custodire stabulū ecclesie ne lupus rapiat oues. id ē. fideles. Ideo dic̄ ap̄s ad Eph. iiij. Unicuiq̄ vestruz data est gr̄a ꝑm mēsuram donationis xp̄i. qui dedit quosdam ap̄los. quosdā ꝓphetas. alios euāgelistas. alios pastoꝛes ⁊ doctoꝛes ad sanctoꝝ cōsūmationem. Si autem christus viderit aliquē prudētioꝛem ad regimen seculare . hūc facit dominū terre ⁊ ꝑncipem regni secularis. sicut fecit beato Wenceslaū quē ꝓpter suaz prudētiam fecit ꝑncipem terre Bohemoꝝ. vt p prudens regimen populi huius veniret ad regna celoꝝ. sicut volunt v̄ba thematis p̄assumpti. Cōstituit eum dominū dom⁹. In q̄bus q̄dez duo describunt̄. Primo iuridice traditio potestatis .ibi. cōstituit euz. Secūdo celice acceptio hereditatis .ibi. ⁊ ꝑncipem omnis possessionis sue. Circa ꝓmum est notādū. dicunt naturales. q̄ natura solet cōstituere i reges hec animalia in q̄bus plures sunt pfectiones aut naturalia. scz q̄ sut magis sapiētioꝛa. liberioꝛa. mitioꝛa. obediētioꝛa. ⁊ iustioꝛa. sicut videt̄ in leone. Qui ꝑm Isi. li. xij. est rex aialium quadrupedū ⁊ ē sapiens.

Sermo

cuius sapiētia ptz in suscitatione suoz catuloz quos p triduum rugitu magno dicit suscitare. Et ē liberalis cui⁹ liberalitas patet ꝑm soli. de mirabilib⁹ mūdi. q ꝑdam suam quā rapit sol⁹ comedere erubescit. sed a remotis sequētibus alijs animalib⁹ de ipa gratia liberalitat eis ꝑtem derelinquit. qō de alijs animalib⁹ nō videmus. Et ē animal mite ⁊ misericoz. qz dic Jsi. li. xij. q natura eius circa hominē est magna ⁊ mirifica ⁊ misericoz. qz coram se ꝓstratis parcit. nec hominē nisi in magna fame comedit et occidit. Est ⁊ obediens. qz ꝑm Soli. vbi supza quādo vidit catulū añ se ꝟberari. statim timet ⁊ obedit. Est ⁊ denicꝫ animal iustū. qz ꝟberat sibi resistētes. sed parcit vt dictuz est que sūt se coram ipo ꝓsternentes. Spiritualiter. chriſt⁹ qui est naturalis domin⁹ toti⁹ nature cōstituit beatuz Uenceslaū in ꝓncipem terrestrē omnia hec pfecta ⁊ alia ad ꝓncipem spectātia in se habētē. ꝓzimo enī moze leonis habuit sapiētiaz que valde necessaria est ꝓncipibus ⁊ ciuitatuz rectoribus. Quia ciuitates inhabitabunt̄ per sensū pzudentiū. sed rex insipiens pdit populū suū. Eccī. x. Jōo hāc sapiētiam didicit a ꝓmo etatis sue exordio. sicut refert Jaco. ianuenſ. ⁊ nō segniter agēs in aggressis cito sup senes ⁊ se docētes intellexit. ita vt dicere possit cuz ꝓpheta. Sup senes intellexi. qz mandata tua custodiui. Siliter potuit dicere illud Sap̄. viij. ꝓuer ingeniosus erā ⁊ sortit⁹ sū aiaz bonā. qz oia bona lecta cū sensu mystico memorie cōmē dauit. Hāc sapiaz ostendit in ꝟb q noluit idola surda ⁊ muta adorare. Jdeo hui⁹ sancti pueri Uencesl. ꝓcessit figura in Tobia. de quo legit Tob. j. Cū oēs irēt ad vitulos q̄s hieroboam rex isrl̄ fecerat. sol⁹ tobias fugit ꝓsortia hoim. pgēs i hierl̄m ad tēplum dñi isrl̄. ⁊ ibi hūiliter orauit. Jta. b. Uencesl. cū oēs irent ad imolan dū idolis q̄ colebat mal̄ ei⁹ neq̄ssima cū sibi adherētib⁹. sol⁹ fugiebat ꝓsortia eoz ⁊ pgebat occulte ad ecclias q̄s pr̄ ei⁹ ꝓstruxerat noie Ulaslaus ⁊ adorauit dñm iesuz xp̄m vt dicit p̄fatus Jaco. ianuenſ in legēda. Jdcirco sua sapientia lōge lateq̄ excessit sapiaz Salomonis de quo legit. iij. Regl. iiij. Cū senuit dauid dedit dñs sapiaz Salomoni ⁊ sciam. ⁊ p̄cedebat ei⁹ sapia sapiam oiuz orientaliū qui ꝑm glo. studebant in cursu astroz ⁊ egyptioz. s. q̄ studebant i phisicis. Sz tamē hac sapientia ipe ē abusus. qz sicut habet. iij. Regl. xj. Cum senuit Salomon deprauatuz est coz eius p mulieres ⁊ tēpla idoloz fabricauit. ⁊ ea similiter adorauit ne offenderet mulieres. Sz non sic beatus Uencesl. qui maluit habere iram maledicte sue matris ⁊ idolatre. q̄ deserere cultuz dei veri ⁊ obpzobzia ab ea sustinuit. ideo dicere potuisset cū ps Quī ꝓpter te dñe sustinui obpzobziū. operuit ꝓfusio faciem meā. extrane⁹ factus sum fratribus meis ⁊c̄. qz frater suus iniqu⁹ Bolesla⁹ alter Cayn ipm ob hoc odiuit ⁊ occidit. Secūdo beat⁹ Uencesl. habuit liberalitatē que debet eē annexa ꝓncipib⁹ quēadmodū ostēdit Tyt⁹ imperator. de q̄ refert Suetoni⁹ q ꝓuiuia fecit ⁊ nullū añ se in liberalitate sil̄em habuit. neminē a se sine munere discedere pmisit. ⁊ cum mozeretur multa suis domesticis remisit. Non inq̄t a ꝓncipe optet quēq̄ tristē recedere. Sic beat⁹ ꝓnceps Uencesl. ꝓuiuia fecit paupib⁹ ⁊ nullū a se sine munere abire pmisit. qz fuit alter Job ō q̄ legit iob. xxxj. Si negaui qō volebā paupe res ⁊ oculos vidue expectare feci. si comedi buccellam panis sol⁹ ⁊ non comedit pupillus ex ea qz mecuz ab infantia creuit miseratio. Jpe enī idigētias pauperū suis diuitijs supplebat. Jn firmos i ꝓpria ꝑsona visitabat. nudos tegebat pegrinos suscipiebat. insepultos manu ꝓpria sepeliebat. De nocte etiaz surrexit. lignaq̄ collegit in dorso suo ⁊ ante domos pauperū collocauit. vt de ipo exponi possit illud ꝓzoū. vlt̄. Manū suam aperuit inopi. ⁊ rursuz de nocte surrexit ⁊ dedit p̄daz domesticis suis. Sic aūt nō faciūt nūc moderni nostri ꝓncipes q̄ rapiūt ⁊ opprimūt paupes. q̄s tamē ille nobilissimus ꝓnceps cōsolabat̄ ⁊ alebat. ideo audiant illud Esa. xxxiij. Ue q̄ p̄daris. qz demones rapiunt eoz aias. sicut testat̄ Haymo sup Apoc̄. oppri mūt demones ei⁹ mētē q̄ nūc pauperē oppzesserit ⁊ egentē Oppzessio enī pauperis ē offensio xp̄i. Tertio beat⁹ Uencesl. moze leonis fuit mitis ⁊ misericoz q̄ etiam bene ꝓueniūt pzincipi ꝑm illō ꝓzoū. xx. Misericordia ⁊ veritas custodiūt regem ⁊ roborabit̄ clemētia thron⁹ ei⁹. Jpe enī fuit alter Moyses qui erat vir mitissimus Nume. xij. Quis enī beat⁹ Uencesl. erat excellētioz respectu alioz. tamē eoz iniurias sustinuit patienter. ⁊ p̄ maxima mititate multos captiuos liberauit. recte imitās naturā leonis de quo refert Jsi. li. xij. q captiuos repatriare pmittit. quādo enī obuiā habuerit aliquē ō captiuis hunc vt ferl̄ nō ledit sz libere in patriaz ire sic pmittit. Jta beat⁹ Uencesl. cū adhuc vita pñti foret. multos de carcere eripuit ⁊ libere abire pmisit. carceres destruxit ⁊ oia patibula aiaduertēs illud Mat. vij. Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini. ⁊ illō Luc̄. vj. Nolite ꝓdēnare et nō ꝓdēnabimini. Referl̄ i legēda q̄ post morte ei⁹ p̄ciosaz. plurimi rei vinculati i fetore cuiusdā carceris iacuerūt ꝓstricti ⁊ nulli⁹ solacij spē habuerūt. sz mortl̄ horroze sp cū gemitu expectabāt. ⁊ q̄dā nocte iter angustias positi. venit eis i mentē vt sctm̄ Uencesl. p auxilio sibi dādo implorarēt. Jdcirco dicebāt. Dñe deus p merita ⁊ oīones sancti amici tui Uencesl. nos in pñti tribulatiōe digneris liberare. Ecce

affuit eis ꝑsidiū martyris inuocanti Nā nocte sequēti dū oēs fortis placita ḡete pausarent. ⁊ bi solū miseri q̄d requies eēt nescirēt. ꝓximus q̄si son⁹ tintinnabuli i aurib⁹ eox insonuit. deinde lux cūctis miranda i carcē refulsit. ⁊ subito vinculū q̄ oēs iclusi tenebāt velut arc⁹ se incuruauit. ⁊ mox oēs pedes suos a neruo extraxerūt. Cōfortati igit clamabant. Dñe de⁹ nr̄ ihesu xp̄e assis nob fuis tuis i te confidentib⁹ p merita sancti Uencesl. qui p tui honore nos ab impiorū manib⁹ est interempt⁹. Mox affuit virtus xp̄i ⁊ vniuscuiusq; torques cecidit ꝓfracta de collo ad terrā. ⁊ exeuntes de carcē nullo obstaculo retinēte ambulātes p gyrū. dei mirabilia ⁊ sancti Uēcesl. enarrabāt. Ex q̄ q̄dē narratione gl̄ia martyris vndiq; ē dilatata. q̄ etiā gētib⁹ minime latuit. Idcirco ꝓtigit quēdā paganū i carcē detineri. q̄ sciens mititatez sancti Uēcesl. ex relatu illox dixit: Si deus sancti Uencesl. ⁊ xp̄ianox me ab hac miseria sua bonitate liberabit. credā in xp̄m ihesū ⁊ baptisma suscipiā. vix ille ꝙba cōpleuerat ⁊ ecce oia vincula ferrea ceciderūt. Quem custodes plures meritis beati Uencesl. liberatū cōprehendētes. repetit vinculis ligauerūt. Sz totiēs iterato fracto vinculo cōpūcti dimiserūt libex. ⁊ ille vota mox adimpleuit. Aliud exēplū legit q; q̄dā pnceps quendam i carcerē misit. ⁊ ille frequentib⁹ suspiriis dñm deprecans ait: Dñe de⁹ p merita sancti Uēcesl. adiuua me. q̄dā igit nocte ꝓtigit vt ink angustias obdormiuit. Stratim igit expgefactus ex̄ ciuitatē i media platea stetit. ⁊ nec; erant cōpedes in pedib⁹ ei⁹ nec; torques i collo nec; catene i manib⁹. ⁊ egressus ad vicariū suū narrauit q; dei virtute sit mirabiliter liberat⁹. Vicari⁹ aut agnita dei virtute ⁊ potētia b. Uencesl. reū donauit libertati. Quarto b. Uencesl. habuit obediētiā. q̄ etiā necessaria ē pncipi vt ipe obediat suis superiorib⁹. sic vult sibi obediri a suis inferiorib⁹ vt dic leo pa. ij. q. vj. Qui scit. Et vt deo pncipalit obediat. q; dic. b. Aug⁹. li. ij. cōfes. ⁊ hr. viij. di. Que cōtra mores. Sic inq̄t in ptātib⁹ societatis hūane maior ptās minori ad obediēdū ꝓponit. ita de⁹ oīb⁹ hoīb⁹. Nō ꝓpēdens b. Uencesl. cum eēt sub ptāte aue sue sctē ludibille ei hūiliter obediuit. Cōstitut⁹ autez i pncipē deo fuit subdit⁹ ⁊ obediēs. cū oia ꝓtemneret ꝓpter eū sicut canit eccl̄ia. Humilis i gloria fuit. paup in diuitijs. mūdi refutās gaudia castus i delitijs. Idcirco recte ē alter Abraam. de quo legit Gen. xiij. q; possessio eius erat multa nimis. tū his oībus dimissis mandato dei obediuit. ⁊ de terra sua egressus fuit. ⁊ postea mādato suo obediens filiuz suum īmolari voluit. Gen. xxij. Ita b. Uencesl. tāq; pnceps abūdās multa habuit. oia tñ seculi desideria dimisit vt impleret illud ps. Diuitie si affluant nolite cor apponere. ⁊ postea volūtarie corp⁹ suū p martyriū deo obediēter īmolauit. vt adimpleret illud ꝓphe. Immola deo sacrificiū laudis. Qui to beatus Uencesl. habuit iusticiā q̄ etiaz necessaria est pncipi. q; sm sapientē ꝓuerb. xv. Qui sequit iusticiā diligit a deo. Est etiam iusticia malos punire ⁊ diligere bonos. Hanc habuit beat⁹ Uencesl. ⁊ austeriter correxit malos idolatras dicēs: O insensati hoies ⁊ filij sceler⁹ semen chanaan ⁊ non iuda q̄s vos fascinauit nō obedire veritati vos nō queritis ea que sūt salutis. Sinite fuos xp̄i fideles. idolis vr̄is non seruiāt. hacten⁹ phibuistis me xp̄o fuire. fideles q; oēs de ra expulistis. Non erit ita ampli⁹ sed dño deo libere seruiem⁹ vt dicit Jacob⁹ ianuenf. Sed bonos diligebat eis necessaria largiter ministrando. ita vt de eo exponi pōt illō ps. cxj. Disperfit dedit pauperib⁹. Infirmitates eox supportando vt adimpleret illud apl̄i. Alter alterius onera portate. sic adimplebitis legē xp̄i ad Gal. vj. qz multotiēs infirmis pauperibus lingua in proprijs humeris portauit. Hec q̄q; debet habere quilibet pnceps vr̄e/ctor vniuersitatis. Sicut ꝓbat Aug⁹ sermone de dedicatione eccl̄ie loquēs ad pncipes dicēs Estote proni ad misericordiam ⁊ nolite esse faciles ad rapinam. facultas vestra nō sit violenta. dignitas vestra nō sit supba. ptās vra nō sit iniusta. hec ille. Sed qz b. Uencesl. hec rēnuit. ido xp̄s ip̄m dñz dom⁹ sue ꝓstituit. ⁊ nūc pncipem oīs possessionis sue i celesti regno vbi tanq; pnceps potens residet omniaq; bona domini feliciter possidet. ⁊ quomodo illud ꝓmeruit vide in legenda.

De dedicatione templi sermo.

Sapientia edificauit sibi domum ⁊ excidit in ea colūnas septem. Prouū. x. Dicunt naturales. mūda animalia desiderāt inhabitare loca pulchra. sicut patet de ouibus apibus ⁊ columbis q̄ libenti⁹ habitant in locis pulchris q; imundis. Quare Petr⁹ de crescen. lib. ix. consulit q; loca seu stabula ouium sepius debēt mūdari. quia fimus non solum lanā sed ⁊ vngulas corrumpit ⁊ scabiosas facit. Idez i eodem ait q; locus colūbarū debet sepi⁹ purgari ⁊ vndiq; decorari. nam in pulchro loco sicut ⁊ hoies auidius cōmorantur. De apib⁹ dicit Aristo. li. x. animaliū. q; mirabiles faciūt sibi cellulas in quibus mella cōponunt. Mystice per hec animalia intelligitur domin⁹ noster ihesus xp̄s qui seip̄m agno cōparat. Iohiere. xj. Ego q̄si agn⁹ mānsuet⁹ q; portatur ad victimam. Et Esa. liij. dicit de ipso. Sicut ouis ad occasionē ductus ē. ⁊ quasi agnus coram tondente se non aperuit os suuz. ⁊ Cañ. ij cōpar turturi dicēs sponsa Vox turturis audita

est in terra nostra. Et Can. v. Oculi eius sicut colūbe sup riuos aquarū que lacte sunt lote et resident iuxta fluenta plenissima. Hic christus mitissimus agnus ⁊ colūba simplicissima in domibus ornatis libenti⁹ q̄ in imūdis desiderat cōmorari. quia vult vt templū suū mundū teneatur. qđ patet ex hoc q⁹ non sinebat vas imūdum ferre p templū. Marc. xj. Ideo ꝓpheta in spiritu intelligēs dixit. Domine dilexi decorem domus tue in locū habitatiōis glorie tue. Ideo domus dei i qua vult sacramētaliter habitare eo mūdius ꝓseruet. Juxta illud i cano. x.q.j. sancto⁹. p calixtū papā qui dicit Ecclias a laicis i castellari aut in seruitutē redigi autoritate aplica ꝓhibem⁹. vbi dicit glo. De ecclīs nō debent fieri ꝓpugnacula aut in eas impelli pecora. nisi ꝓpter hostiuz incursus. incēdia repentina. aut alias necessitates vrgētes. ꝓpter quas oportet refugiū habere ad illas. sic tñ vt cessante necessitate. res de ecclesijs ad loca ꝓpria ⁊ pristina reportent. vt habet de custo. ecc̄le. c. reliquie. qz ecc̄lia est sūmo dño ⁊ deo dedicata. ideo ab omnib⁹ imundicijs debet eē aliena. Et hoc perpendit Salomon. iij. Regl. vj. Qui edificauit templū domino mire pulchritudinis ⁊ magnitudinis: ⁊ texit tabulis cedrinis ⁊ parietes fecit de eisdē. oraculū illi⁹ habebat xx. cubitos lōgitudine. ⁊. xx. altitudine. ⁊. xxx latitudine. ⁊ vestiuit illud auro purissimo. affixitq⁹ laminas clauis aureis. ⁊ nihil erat i tēplo qđ non auro tegeret. ideo bene possunt de templo sumi p̄dicta ꝓba. Sapientia hoc ē sapiens Salomon edificauit sibi. s. deo domū. in q̄bus duo tangunt. Primo dom⁹ dei magnificentia ibi. Sapiētia edificauit. Scđo eiusdē sufficientia. ibi. Excidit in ea colūnas septē. De ꝓmo ē notādū. reges seculares ⁊ p̄ncipes: multas domos sibi facere ⁊ ꝓstruere pmittūt. nec vna cōtenti esse volūt. qz in diuersis suis ciuitatibus diuersas ꝓstituūt domos. ⁊ interdū quot sunt ciuitates tot habēt domos ⁊ habitatiōes. quare nō oportet eos intrare hospicia aliena i quibus essent insecuri ꝓpter intoxicationes ⁊ venena. vel in q̄bus minus bñ tractarent. Jđo legit. iij. Regl. viij. đ Salomone qui in ciuitate hierlm varias habuit domos decēter ornatas scz ꝓpriā. ⁊ domū vxoris sue ad quā sepi⁹ causa solatij trāsiuit. ⁊ postea edificauit mella. Sic dñs noster ihesus xp̄s fm ps. est rex magn⁹ super oēm terrā ⁊ p̄nceps pacis. Esa. ix. Cui⁹ delitie sunt esse cum filijs hoiuz ꝓuerb. viij. quia ⁊ seruis suis in h̄ pegrinationis exilio degentibus suaz p̄sentiā in cōsolationē pmisit dicens: Matth. xxviij. Ego vobiscū sum vsq⁹ ad cōsūmationē seculi. edificauit sibi varias domos in quib⁹ dignat nobiscū habitare. Prima ē ecclesia materialis cōstructa ex lapidibus q̄ suo sancto nomini dedicat. de hac dic̄ dñs Mat. xxj. ⁊ Marc. xj. Dom⁹ mea dom⁹ orationis vocabit cūctis gentib⁹. Et Joh. ij. Nolite inquit facere domū patris mei speluncā latronū ⁊ domū negociationis. qz i hac domo nō ē negociā dū. sz deus adorādus. Ideo figurat p tēplum qđ vidit Alexāder rex magnus. sic legit i sua hist̄oria. Cum iret impugnare totū mundū venit quodā tēpore ad quendam montē sub quo erat ripa in qua pendebat catena aurea. ⁊ ipse mons habebat gradus bis mille ⁊ quingētos. Ascēdit autē Alexāder in montē cū aliquātis militib⁹ ⁊ inuenit ibi palaciū in quo erat tēplū aureū. ⁊ in medio erāt cimbala ⁊ cāpane auree ⁊ lect⁹ cum p̄ciosissimis lectisternijs. in q̄ iacebat homo magnificētissimus. idut⁹ alba veste bōbicia. ornata auro ⁊ lapidibus p̄cioſis. ⁊ circa eū vinea aurea. Qđ cū vidisset Alexāder nihil nocuit huic tēplo. sed adorauit hominez. Per h̄ tēplum aureū signatur ecc̄lia ⁊ domus dei que aurea dicit. non auri materialis. sz magne charitatis quā xp̄s adꝛ ipaz habuit. ita vt diceret cum ps. Zelus domus tue comedit me Tantam nanq⁹ dilectionē habuit ad ipam vt faceret flagellū de funiculis ⁊ vēdētes oues et boues ⁊ colūbas eijceret. ⁊ mēsas nūmulario⁹ euerteret. vt habet Joh. ij. Sed p cimbala aurea intelligunt p̄dicatores ecclesie ⁊ doctores fm Guil. in rōnali diuino⁹. lib. j. qz sicut cimbala ⁊ campane fideles ad ecc̄liaz excitāt. sic p̄dicatores ad fidem inuitāt. Lectus autē p̄ciosissimus est altare cū albis corporalib⁹ qđ ē ornatū varijs albis pannis ⁊ appenditijs. i quo iacet ille hō magnificētissim⁹ xp̄s ihesus de maria v̄gine nat⁹. Sic fit i missa quādo sacerdos cōsecrationis ꝓtulit v̄ba. Et h̄ verus homo ē indutus veste alba purissime castitatis ⁊ innocentie. cū sit candor lucis eterne ⁊ speculū sine macula Sap̄. vij. Per vineā autem auream itelligit omnis cōgregatio fideliū deum nunci spiritu videntiū. de qua dicit Esa. v. Vinea dñi exercituum domus israel est. Et hec vinea ē aurea ꝓpter charitatis vnionē. ⁊ fert botros bonoꝝ operū que p lapides designant. Ad hanc domū siue templū debet ire quilibet xp̄ian⁹ et nihil aliud ibi facere nec vacare alicui alteri negotio nisi orare. qz đr in cano. xlij. dis. c. Oratoriuz hoc sit q⁹ ibi nec q̄cq̄ gerat q̄ q̄ đ diuinis ministerijs cōueniat. Cui cōsonat Aug⁹ ibidē In oratorio p̄ter orandi ⁊ psallendi cultum penitus nihil agatur vt nomini huic ⁊ opa iugit impensa concordēt. vt videlicet ibi adoret ille homo magnificētissim⁹ ihesus xp̄s in sacramēto Et hoc legit fecisse Tobias q̄ fugit ꝓsortia hominū ⁊ pgens in hierusalē ibiq⁹ dñm deum humiliter adorauit. Tob. j. Sed heu quidā itrāt ecclesiam non vt adorent sed vt res ibi positas

furtim vel verius violẽter rapiant ⁊ asportẽt Et de his dic̃ Guiḷ. sup Ray. in de sacrilegio Si tales violenť frãgunt hostia eccl'iaꝫ vel fenestras vt res inde auferãt. Si publice fuerint denũciati ab eccl'ia incidũt excõicatiõez maiorem. a q̃ sol' papa põt absoluere ⁊ nõ ali' cui nõ ẽ cõmissũ ab eodẽ. Nec' si hostio apto intrarẽt licꝫ inde aliq̃d asportarẽt nõ incidũt in ei' excõicationẽ maiorẽ sed minorẽ. vt. xvij. q. iiij. si q̃s fur. Etiã sic ait Guiḷ. incidit in cano. sic publicus effractor dũmodo fuerit denũciat' ⁊ a solo papa absoluẽd'. vt habeť in cano. xvij. q. ij. ō viro. Illi q̃ cõmittũt sacrilegiũ auferendo res eccl'ie vel etiã eccl'iam violãdo. septẽ annis debent penitere eo modo. q̃ ex his septẽ tres annos cõplent in pane ⁊ aq̃ ieiunando. ⁊ p̃mo ex cimiteriũ eccl'ie existant. scõo anno stent añ fores eccl'ie. tertio anno ingrediãť eccl'iam sed nõ cõicent corp' xp̃i. Alij 3 vero annis carnes non comedãt nec vinũ bibant. sꝫ tñ hoc p̃supposito q̃ p̃us oia ablata restituãt. qr dic̃ Aug' ⁊ habetur de re. iuř. Peccatũ nõ dimittiť nisi ablatuꝫ restituať. Joi dic̃ glo. Joh. an. Quãtum quis agat pniaꝫ si nõ restituat qđ abstulit. nihil agit si saltẽ ablatũ restitui põt. Si aũt euidenter est inops q̃ restituere nõ põt. tnc bñ dimittiť peccatũ ex venia sꝫ nõ obligatio. Etsi ad piguiorẽ fortunaꝫ venerit teneť. vt habeť. xxvj. q. vj. si q̃s. Isti igiť sacrilegi. s. rerum eccl'ie ablatores multuꝫ timẽ bñt penã q̃ accidit Antiocho regi scelerato. De q̃ legiť. j. Mach. j. q̃ intrauit in templũ in hierl'm cũ magna supbia ⁊ tumultu ⁊ abstulit ab illo altare aureũ ⁊ cõminuit vasa oia. ⁊ accepit aurũ ⁊ argẽtũ ⁊ occultos thesauros. qđ tñ dñs non pmisit impunitũ. Sꝫ vt legiť. j. Mach. vj. Percussit eũ dñs infirmitate graui. ⁊ dũ sic iaceret in lecto dixit: O reminiscor malorum que feci in hierl'm q̃ abstuli oia spolia argentea ⁊ aurea q̃ erant in ea. ⁊ nũc cognoui. quia ꝓpterea inuenerũt me hec mala. ⁊ ecce pereo p̃ tristicia. Quidã ecclesiam intrant non vt deum adorẽt ⁊ sanctos honorẽt. sed vt amasias suas videant. ⁊ nõ vt xp̃m placẽt suis orationib'. sed vt videanť a mulieribus. ⁊ eas suo viũ alliciãt impudice. ⁊ sic est ō mulierib' ecõuerso. qđ tamẽ pudẽdum est dicere ⁊ cõmune verum ẽ q̃ iam istis temporib' nõ est aptior locus ad pcãdum q̃ domus dei deputata oratioꝫ. Ideo de illis conquerit domin' Mat. xxj. Vos fecistis domũ meã domum latronũ. hoc est demoniũ. qui tũc cõueniũt ad pficiẽdũ hoc opus isti' luxuriosi ⁊ mechi. Quidã autez intrant domũ dei non sicut p̃etr' ⁊ Johãnes. sed vt ostendãt subtiles cãtus vocum ⁊ fracturas vt placeãt hominib' qđ cõiter fit in dedicationib'. Cõtra quos dicit Hugo in lib. ō clau. aie. Quid ꝓdest dulcedo vocis sine dulcedine coꝛdis. frãgi vocẽ. frãge ⁊ volũtatẽ. Fuas ꝓsonantiam. Fua ⁊ cõcoꝛdiã. Et de eoꝛ cãtu dicit Aug'. Plus placet deo latrat' canũ. mugitus boũ. grunit' porcoꝛ. q̃ clericoꝛ cãt' luxuriãtiũ id ẽ. lasciue cãatntiũ vt placeãt amasijs. Hec̃a domus quã sibi sapia vera edificauit ẽ spũalis ⁊ ẽ duplex. s. specialis ⁊ cõis. Spẽalis ẽ q̃libet aia ad imaginẽ dei facta. de q̃ habeť in ps. xcij Domũ tuã decet sanctitudo dñe in lõgitudine dieꝛ. Hanc domũ debem' mundaꝫ tenere. Fm qđ monet dñs Leuiť. xix. Sancti ⁊ mũdi estote. qm̃ ego sanct' sum. s. q̃ vobiscũ cupio habitare. De ista domo dicit beat' Aug' in sermõe ix. ad frẽs hẽmitas. O mẽs sancta. paradisus delitiarũ varijs bonoꝛ operũ virgultis ꝓsita. varijsq̃ virtutũ floꝛib' purpurata. iugiter celesti gr̃a irrigata. Hec frẽs charissimi ẽ paradisus in quo plantať lignũ celestis sapiẽtie. hec ẽ thalam' dei. palatiũ xp̃i. tabernaculũ spũssancti. hec ẽ thron' salomonis. sponsi lectul' cele/stis. in quo ipsa anima parata optime delectatur et requiescit cum sponso. hec ille. Tamẽ hostium huius domus christus pulsat. Fm illud Apoc̃. iij. Ego sto ad hostiũ ⁊ pulso. si quis audierit vocem meã ⁊ apperuerit mihi ianuaꝫ introbo ad illum ⁊ cenabo cum illo ⁊ ipe mecum Idcirco tali benigno ⁊ locupletissimo domino debemus aperire vt ab eo locupletemur. ⁊ dicere illꝰ qđ dixit Rebecca ad Heleasar seruũ Abrae. Ingredẽ bñdicte domuꝫ cur foris stas Geñ. xxiiij. Alia dom' spũalis est tota ecclesia catholica q̃ super christum tanq̃ firmissimam petrã est fundata. Fm q̃ canit eccl'ia. Hec ẽ domus domini bene fundata firmiter edificata super firmaꝫ petram. s. christum. de qua. j. Cor. x. Petra autez erat christus. De hac domo dicit apl's. j. ad Timo. iij. Hec scribo tibi vt scias quomodo opteat te in domo domini ꝓuersari q̃ ẽ ecclesia dei viui colũna recta ⁊ forte fundamentum veritatis. Tertia domus ẽ pacifica ⁊ trãquilla quam edificauit sibi sapiẽtia q̃ est domus triumphatoꝛ. ō q̃ ps. lxxxiij. Beati q̃ habitant in domo tua domine in secula seculoꝛuꝫ laudabũt te. Quia Fm Aug'. lib. iiij. de libero arbitrio. tãta est pulchritudo eterne gl'ie et domus dei tantaq̃ iocũditas lucis eterne vt etiã si nõ liceret in ea ampli' delectari q̃ vnius horę diei. ꝓpter hoc solũ inumerabiles hui' vite dies pleni delitijs ⁊ refluẽtia bonoꝛ operũ tẽporaliũ merito despicerẽť. Etiã pulchra ẽ ⁊ suauis vt i ea visus nõ possit amplius delectari. oẽz dulcedinẽ ⁊ oẽz exuperat ꝓcupiscẽtiã. ⁊ h quo ad p̃mum. Octuꝫ ad secũdum ponitur domus dei plena affluentia cũ subditur. Et excidit in ea colũnas septẽ. Ubi est notãdũ illa domus eẽt sufficiẽs ad seip̃az ⁊ q̃ ad habitatoꝛes vbi necessaria vite ⁊ coꝛpis ꝓpria haberentur

vbi inuenirēt cib⁹ ⁊ pot⁹. aqua ad lauandum. oleū ad vngendū. ℔m illud poete. Sufficiens dom⁹ hec vbi cūcta ponēt edenda. Talis domus est tēpluz dei in qua oia necessaria aie habent. sine q̄bus homo difficulter pōt beate vinere. Et significant septem sacramēta p septez colūnas quas excidit vera sapiētia. Recte enī sicut colūne ecclesias sustentāt ne cadāt ⁊ a ruina ꝑseruant. Sic etiā hec septē sacramēta a ruina spūali anime ꝑseruant. et si homo ceciderit rursū vt resurgat adiuuant vt dicit magister in li. iiij. dis. j. ¶Prima colūna quaz excidit christ⁹ sapientia patris in hac domo ē aqua baptisma lis q̄ lauat sordes peccati originalis. ⁊ sine illa nō habēt vita spūalis. qđ ꝓbat in sīl. Refert Jacob⁹ antiocēsis in hīstoria oriētaliū. q̄ i oriente in quibusdā arboribꝰ quedā aues generā tur. ⁊ ille q̄diu pendēt in eis non habēt vitam sed statim cū cadunt de arbore in aquā. vitam habēt. ⁊ natare incipiūt atq; volant. ¶Per has arbores significant matres parturiētes. i illis generant filij. sz mortui in gratia. q⁹ ℔m Aug⁹. de fi. ad pe. Omnis homo p cōcubitum viri et mulieris qui concipitur cum originali peccato nascit. morticq; subijcit. et habet de conse. dis. iiij. firmissime. Si aūt debent habere vitā gratie oportet eos in aquā baptismi cadere. alꝰ visione dei ꝑuarent. vt dicit Aug⁹ ⁊ habet de cō se. dis. iiij. Firmissime tene non solū homies ratione vtentes. verūetiam puulos q̄ siue in vtero matris viuere incipiunt. ⁊ ibi moriunt. siue iam ꝺ matrib⁹ nati. ⁊ sine sacramēto baptismatis qđ dat in nomīe patris ⁊ filij ⁊ spūssancti ꝺ hoc seculo trāsierint. sempiterno igne punien/dos. hec ille. Sed statim postq; ceciderint ad aquas baptismi. vitā habēt gratie. ⁊ mūdabūtur ab omnibus delictis. ⁊ vestimētis innocentie induēt. qđ exponit Cassio. sup ps̄. Oia delicta iuuētutis mee ⁊c. dicens. Delicta p puerīū cōmissa baptismo mūdant vt illi nos restituant puritati in qua Adā noscit ꝓcreatus ⁊c. Secūda colūna est cōfirmatio q̄ se habet vt electurīū cōfortatiuum. q⁹ ℔m medicos homo exiens de balneo in quo se de imūdicijs expurgauit. si ibi cōtraxit aliquā debilitacez. necesse est vt det ei aliqua medicina. qua assūpta sanitas ꝓseruet. Sic homo exiens de balneo sacri baptismatis in quo est a peccatis originalibus purgat⁹. necesse ē sibi vt habeat aliqđ cōfortatiuū cōtra vitia. ⁊ hoc ē cōfirmatio q̄ fit ab epō p quā mediāte gratia i baptismo collata roboratur ⁊ datur robur spūssancti contra carnem mūdum ⁊ diabolū litigandi. ⁊ in signum hui⁹ vngitur oleo sancto in frōte. vnde inq̄t Aug⁹. Nos vnxit quia luctatores cōtra diaboluz fecit. Si quis hoc nobile electuariū friuole contempserit audeo dicere q⁹ ꝓdemnat. Teste Hugo. in li. de sacramētis. Timendū inquit ē his qui negligentia non suscipiūt man⁹ impositionem ab epō ne forte damnēt. cum festinare debuerant cū potuerant. Et qui in senectute hā c desiderant ieiuni ⁊ cōtriti accedant. Tertia columna est corp⁹ xpi ⁊ sanguis que sunt quasi cibus ⁊ potus recreatiu⁹ anime ⁊ hoiem faciunt fructuosū. Refert enī ¶Petr⁹ de cres. li. ij. ruraliū cōmodoz. Si aliqua arbor fuerit vetusta non ferēs fructus. illi⁹ radices debent scindi ⁊ lapides imitti vt eo melius arbor attrahat humorē ⁊ nutrimētum. ⁊ sic sit fructuosa quā prius sterilitas inuadebat. Sic homo p arborem designatus. ℔m illud ¶Mar. viij. Video homines vt arbores. Si ē in peccatis vetustus. scindere debet radicem cordis p cōtritionē. maluz humorem emittēdo peccati p cōfessionē. ⁊ tūc imittere hūc lapidem p̄ciosum quē reprobauerunt edificātes ⁊ qui diuisus est de monte sine manibus. ⁊ tūc sine dubio fiet fructuosus. Teste Fulgē. qui ait. Qui digne miserit sanctā eucharistiā in cor suuz. in ipō ꝓculdubio fontes aquaz fluent ⁊ refluent in eternū. Quarta colūna ē penitētia de qua dicit ¶Hiero. ⁊ habet ꝺ pe. di. j. c. medicina. ⁊. c. Scōa post naufragiū tabula ē culpā simpliciter ꝓfiteri ¶Hec significatur p mare qđ ℔m naturales est amarū aut ℔m gustū impotabile. ē tñ ℔m effectū vtile ⁊ multarū infirmitatū curatiuū. q⁹ ℔m Constantinū sanat idropicos ⁊ alios scabiosos. Ita penitētia q̄uis sit amara aliquib⁹ ad potādum. est tñ multū vtilis ad peccata delenda. quia vt dicit Aug⁹ lib̄. de penitētia. languores sanat. leprosos curat. mortuos suscitat. sanitatem auget. gr̄am ꝓseruat. claudis gressuz. surdis auditū restituit. cecis visū. vitia fugat. ꝑtutes ornat. Quīta colūna ē vnctio extrema q̄ tollit infirmitates aie ⁊ corporis. diminuit enī penas ꝑ peccatis ⁊ ē alleuiatio corpalis morbi. Quare ℔m mgr̄m li. iiij. dis. xxiij. ꝓpter duo instituta ē. s. ꝓpter remissionē peccatoz. ⁊ alleuiationez infirmitatū. Recte enī sicut balsamū soluit iliacā passionē. quotidianis febrib⁹ ⁊ quartanis subuenit vt dicit Bias. Sic extrema vnctio quotidiana peccata tollit. Sexta colūna est ordo sacerdotalis mediāte quo domus dei sustentat. hec cōparat radici arboris que si sana fuerit ⁊ intacta. rami pullulāt ⁊ fructū ferūt. Si autez lesa fuerit. mollēt folia ⁊ marcida fiūt. Sic si sacerdotiū est sanū ppls erit disciplinat⁹. Si aūt videris populuz indisciplinatū intellige sacerdotiū claudicare. vt dicit ¶Chry. sup ¶Matth. Septima colūna ē ordo ꝯiugalis sine q̄ homo carnaliter viuēs nō ꝑt saluari. Hic ordo cōpatur viti que est arbor distorta exteriusq; indisposita. fructus tñ ꝑfert dulces. s. vinū claruz ⁊ bonū. Sic cōiugiū q̄uis sit cum maculatiōe

generat tñ fructus nobiles. scz virgines. Ideo dicit Hiero. Laudo cõiugiũ. qz generat virgines. lego rosas de spinis. z margaritas de conchis. Hę sunt septẽ colũne pciosissime qs vera sapia xps iesus i ecclia excidit. q̃ sustẽtat totaz ecclam mirabiliterq; exornant.

Hic angelis sermo primus.

Angeli eorum vident faciẽ pris mei semp q̃ in celis est. Mat. xviij. Cõmẽtatoz auerrois sup libũ de pomo z morte Aristo. sic ait: Unusq̃sq; hoiuz quandã sibi appzoziatã habet stellã suis ppzietatib⁹ z qualitatib⁹ dominantez. Cuius q̃dem stelle exigentie si homo debitis passionib⁹ cozrespõderit aut satisfecerit. pacifica sana quoq; vita viuet. Sed si a natura stella sua discorda/uerit. mox orbabit sua stella. qua orbata tunc moꝛs comitat. Mystice per stellas sancti designant angeli. qz stelle ꝟm Aristo. in li. de celo z mun. in macrocosmo. hoc ẽ i maiore mũdo i istis scz inferiozib⁹ generant lumen z calozem. Sic angeli sancti i mycrocosmo. i. in miozi mũdo. q̃ est homo. vt dicit Ari. viij. phi. generant lumen diuine intelligentie vt homo cognoscat beneficia dei. z generant calozẽ gratie z deuotionis. Sicut legit Judic. ij. q; angelus vn⁹ venit in psona dñi ad filios israel dicens: Eduxi vos de egypto in terrã pmissionis vt non faceretis fedus cũ habitatoꝛib⁹ terre huius. z noluistis audire vocẽ meam. ideo habebitis eos hostes z dij eoꝛũ sint vobis in ruinã. Et cuz hec loqueret. eleuauerũt omnes voces z fleuerũt. Ecce quõ generauit in eis calozẽ deuotionis z intelligentiã trãsgressionis mẽtẽ ipoz illustrãdo. Sicut igitur dictũ est q; vnusquisq; hoiuz habet ppziam stellaz sic habet z ppzium angelum. Teste Gregl. in lib. dialo. Unusquisq; iquit hominũ angelũ habet sibi ad custodiã deputatam iugiter. Et dicunt doctoꝛes cum quibus cõcozdat Vinc. i spe. histo. li. xxxij. c. cviij Q̃ antichꝛist⁹ qui erit homo pessimus habebit a die cõceptionis sue angeluz sibi custodẽ vsq; ad annos discretionis. ad quos cum ptigerit. super illud omne qõ est dei extolletur. z tunc a suo bono angelo relinquet. z qz tã boni q̃ mali habent suos ppzios angelos custodes. ideo debent eis obedire z in moꝛib⁹ cozrespondere. viuendo ꝟm instinctũ eoꝛũ z dictamẽ recte rationis. z si sic fecerint pacifice viuent in hac vita Sicut ptz de Loth Geñ. xix. cui dixit angelus. Surge tolle vxoꝛẽ tuam z filios quos habes ne z tu pereas cũ eis in scelere ciuitatis huius. Qui Loth obediẽs exiuit. z alijs periclitãtibus ipe cum suis ẽ saluat⁹. Sed ꝓtingit multotiens vt dicit Orig in li. ō veritate doctrine q; homo p suum peccatũ z ingratitudinẽ angelica se reddit ptectione custodiaq; indignuz. z sic ab angelo relinquit z in anima moꝛit p peccatũ. Ideo nos nõ sic. sed sequamur instinctũ angeloꝛũ. quia sunt nobis dati custodes siẽ volunt ꝟba saluatoꝛis. angeli eoꝛ scz hominũ tẽ In q̃bus angeli a duob⁹ cõmendant. Primo ob vim ministratiuã. qz nobis seruiũt indigẽtiam releuãdo. Secũdo ob vim cõtemplatiuã qua deo astant ipm cõtemplãdo. Dico primo q; sancti angeli cõmẽdãt ob vim ministratiuã. qz nobis q̃tidie seruiũt indigẽtiam nostrã releuando. Circa qõ notãdũ dicit venerabilis Beda. q; stelle sua claritate mũdo seruiũt. quia radioꝛũ suoꝛũ emissione sunt noctis illuminatiue Sunt etiã nauigantib⁹ pspere z ipaz viaz in medio maris directiue Ita sancti angeli p stellas intellecti nobis hoibus cõtinue seruiunt in hoc mũdo. quia ꝟm ꝟm ad Heb. j. Oẽs sũt amministratoꝛij spũs in ministerium missi pzopter eos qui hereditatez capiunt salutis. hoc ẽ ppte rhomines saluãdos. Et etiã in nocte peccatoꝛ illuminant ad peccata cognoscẽda. et in mari tribulationis ipos dirigunt eisq; assistũt sicut testat beat⁹ Aug⁹ i li. soli. cxxix. Angeli ambulãt nobiscũ in omnib⁹ vijs nostris. intrãt z exeunt nobiscũ considerantes q̃ pie q̃ bone ste in medio nationis puerse cõuersemur. q̃to studio quãtoq; desiderio q̃ramus regnũ tuum quãtoq; timoze Fuiam⁹ tibi. hec ille. Q̃ ãt ãgeli ambulãt nobiscũ figuratũ est Tob. vj. vbi legitur q; angelus raphael Tobie astitit eiq; seruiuit. ambulãsq; cum eo in ciuitatẽ rages ipm in columẽ reduxit. z a pisce magno q̃ ipsuz deuorare voluit liberauit. Refert etiaz Vinc. in spe cu. histo. li. xxviij. c. lxxxviij. de quodaz milite Tundalo nomine q̃ fuit de metropoli casilẽsi vir nobilis genere forma coꝛporis egregi⁹. sed crudelis actione z de salute anime nihil sollicitus. ecclziaz negligebat. xpi pauperes nec videre volebat. sz scurris z ioculatoꝛib⁹ sua dabat h̃ quadã die sedens circa mensaz amici sui. statim pcussus fuit z coꝛp⁹ exanime iacuit ab hoꝛa decima sexte ferie vsq; in eandẽ hoꝛã sabbati in quo tpe multa supplicia aia eius pertulit. Huic eni occurrerũt demões dicẽtes. Quare nõ supbis mõ. ãmodo nõ adulteraꝛis. vbi est tua vanitas. vbi risus imoderat⁹ Ecce modo ad infernuz nobiscũ intrabis arsur⁹. Cũq; hec dicerẽt vidit ille a lõge stellã lucidissimã z fuit angel⁹ su⁹ q̃ venerat ad ipm in hac tribulatiõe ꝓsolandũ z dixit. Quid h̃ agis? heu inq̃t dñe circũdederũt me doloꝛes inferni. Et angelus. Modo me vocas dñz. quẽ sp tecũ habebas z nũq; tali nose dignũ me iudicabas. sp te a natiuitate tua q̃cunq; ibas sequebar. z ꝓsilijs me/is acq̃escere nolebas. z extendẽs manũ in vnũ demonẽ dixit. Ecce ille cui⁹ volũtatẽ faciebas

ſz tñ adhereat tibi miſcḋia dei quã nõ meruiſti eſto ſecura. qz pauca de multis q̃ mereueras patieris. et ſic poſt pauca ſupplicia ꝓduxit aiam ad coꝛp' ſuũ. Si enĩ angel' huic qui nõ meruit aſtitit i ſua tribulatiõe ⁊ ſeruiuit ⁊ a demonib' liberauit. quanto nobis magis ſi eis obtẽperamus eoꝝq; cuſtodie nos cõmittim'. Qz dicit Albin' in epla ad Karolũ Quacũq; die ſancti angelis laudẽ condignã impẽderis eoꝝq; cuſtodie te cõmiſeris nullo pꝛoꝛſus piculo interibis. Quare ꝟ. qz i mãdatis habẽt a dño hoiez cuſtodire. Juxt̃ illud pſ. xc. Angelis ſuis mandauit de te. ſ. homie., vt cuſtodiãt te i oĩb' vijs tuis. i. q̃diu es viatoꝛ. in manib' poꝛtabũt te. ⁊c. Non tñ credendũ ẽ q; angeli hñt man' coꝛporales. ſz eoꝝ virt' ⁊ potẽtia dicũt̃ man'. Et tũc ſm glo. poꝛtãt hoiem dũ ad bonuz iuuãt ⁊ a malo alleuãt. Et qz ſm beatũ Augſ. li. ſoli. c. xxix. Grãdis eſt eis cura de nobis et magnus affect' dilectionis eoꝝ erga nos. Jdo debem' inquãtũ poſſum' nos cõformare eis. qz dic. b. Greg' omoł. xxiij. Quid nob ꝓderit de angelicis ſpiritib' multa pſtringere. ſi etiaz non ſtudeam' hec ad nr̃os ꝓfect' cõgrua ꝓſideratiõe dinumerare. qz enĩ ſupna ciuitas cõſtat ex angelis ⁊ hoĩb' ad quã tñ hoiuz credim' genus aſcendere. quãtos illic cõtigit electos angelos remãſiſſe. ſicut ſcriptũ ẽ. Statuit terminos populoꝝ iuxta numeꝝ angeloꝝ. Debem' ergo et nos ex illis ſupnoꝝ ciuiũ diſtinctionib' ad vſũ nr̃e ꝓuerſationis trahere. noſcq; ipos ad incremẽta ỽtutũ bonis ſtudijs ⁊ deſiderijs inflãmare. hec Greg'. Debem' igit̃ eis nos ꝓformare p modulo nr̃o quãtũ poſſum' ad ſilitudinẽ angeloꝝ. Ad tũc fit ſi fuerim' memores angeli ad cuſtodiã nobis deputati ⁊ in cõſpectu eius peccare erubeſcam'. qz vbicq; ẽ angel' ⁊ videt nos peccare Jn quouis enim loco ſunt angeli ſm Berñ. Ne audeas eo inãt pñte qõ me pñte non audeares. Si enĩ ſic fecerim' angelos letificam'. Teſte Augſ. Quotiẽs bñ agim' gaudẽt angeli ⁊ ꝓtriſtanť demones. qnotiẽs enĩ a bono deuiam' diabolos letificam' ⁊ angelos ſuo gaudio defraudam'. Sed archangelis cõformamur q̃ ad magna myſteria capiẽda p gr̃az ſubleuam' ⁊ fratribus p loco ⁊ tpe p eoꝝ inſtructiõe bona nũciamus. Virtutib' cõformamur ſi diuina ỽtute ſufflati ſignis ⁊ ỽtutibus clarere meruerim'. vel aliq̃ ſtipendia in ỽtuoſis actib' operemur. qz virtutes dicunť angeli p q̃s ſigna ⁊ miracula frequẽti' fiũt. Poteſtatibus cõformamur q̃ diabolicis inſtigationibus ⁊ tẽptationib' vtiliter reluctamur. Ad̃ et facere debem' iubẽte Amb. qui dicit. Reſiſtamus ei cõfidenter. de' oiuz angeloꝝ milicia certamẽ noſtrũ expectat nobiſcq; cõtra diabolũ dimicantib' parat eternitatis coꝛonas. Dicunť enĩ ptãtes ſm Greg'. quib' diabolice aduerſe ỽtutes ſubiecte ſũt. ne mũdo tãtũ noceãt quãtũ valent. Principatib' cõformamur ſi vnicuiq; reuerentiã ſm gradũ ſuũ exhibeam'. qz p̃n/cipat' dicunť q̃ alijs ſibi ſubditis p̃cipanť angelis. eoſcq; ad diuinũ myſteriũ explẽdũ diſponũt. Ad hos ptinet docere hoies exhibere vnicuiq; reuerẽtiã ſm gradũ ſuũ. Dominatiõib' cõformamur qñ mens nr̃a p diuinã conſolatiõez ꝓfortať. ⁊ carnẽ ita tenet ſubiugatã. q; cunctis ꝓcupiſcentijs dominať potẽter. qz ſm Greg'. Dominatiões dicunť q̃ mira potentia ceteris p̃eminẽt. his q̃ eis ſcz ad obediendum ſubiecti ſunt. Hoꝝ officiũ ẽ in bello ſpirituali hoies inſtruere quõ debẽt ſibijpſis domiari. Thronis cõformamur qñ mens inſpecta ſerenitate quaſi autoꝛitãte regia ſeipam iudicãs itima ꝓſciẽtie ſue penetrat ⁊ diligẽter cuſtodit ne aliq̃d agat qd̃ oculos diuine maieſtat' offendit. Qz dicuntur throni eo q; deus in eis ſedeat ⁊ ſua iudicia diſcernat. in q̃bus p̃cipue relucet rectitudo diuini iudicij. Cherubin cõformamur qñ mens diuino lumine ſic pſundiť vt aliquã veritatẽ ſupernaturalẽ limpide ꝓtẽplať. qz cherubin iterp̃tatur plenitudo ſciẽtie. qz in ipis p̃ ceteris lucet radi' diuini luminis. Hoꝝ ꝓpꝛietas ẽ diuinoꝝ ſapiẽtiã copioſi' ſuſcipe et ſtudioſi' alijs cõicare. Seraphin conformamur qñ exceſſiuo ardoꝛe in amoꝛe dei accẽdimur. qz ſeraphin eſt ignire. Eſa. vj. vbi legiť q; ſeraphin tetigit labia Eſaie calculo ignito. Et dicũt q̃daz doctoꝛes q; hoies nõ hñt deſiderare ſpecialẽ choꝛuz vel ordinẽ diſtinctũ ab ordinib' angeloꝝ q̃bus ſe magis cõformarũt. Aliqui etiã aſſumunť in ordine ſupnoꝝ. ſ. ſeraphin q̃ magis ardẽt charitate. Alij i ordine inferioꝝ q̃ min' ſũt pfecti ⁊ ſic de alijs. ⁊ hoc ad p̃mũ. Qtũ ad ſcõz ẽ notandũ ſm doctoꝛes q; ad viſionẽ beatã q̃ttuoꝛ requirũť. Primo q; ſit apta. Scõo q; ſit iocũda. Tertio q; ſit plena. Quarto q; ſit ſecura et eterna. Etſi aliqd̃ illoꝝ defuerit viſio beata nõ erit. qz ſm Boe. li. iij. d cõſo. pſa. iij. Beatitudo ẽ ſtat' oiuz bonoꝝ aggregatiõe clariſſima ſuauiſſima pleniſſima ⁊ ſecuriſſima pfectus. ⁊ ſm Ricardũ tũc eſt bonoꝝ plenitudo. Ut q̃ nil deſit beatitudini angeloꝝ vident deũ viſione clariſſima ſuauiſſima pleniſſima ⁊ ſecuriſſima De p̃mo q; videt deũ viſione clariſſima ⁊ apta nullo enigmate obumbꝛata ptz. Si enĩ ſic nõ viderent beati nõ eẽnt. qz adhuc deũ in ſeipo videre appeterẽt q̃re eoꝝ appetit' terminat' nõ eẽt qz ſm aplm. ſ. Cor. xiij. vident deũ facie ad faciem. hoc eſt clare ⁊ apte ſicuti eſt. O felix igit̃ viſio. o deſiderãda ꝓtemplatio illã ſummã eſſentiã reuera in ſeipa videre q̃ ois eſſe cauſa extitit. De hac viſione refert Aug' quendã phm dixiſſe. Tam delicata eſt viſio diuina vt q̃d

haberi possit illa nō habita nō facit hoiem btm̃ sed miserum. Jō legit de sancto Thoma de aq̃ no. Cum semel esset in cōuētu nicopolitano ⁊ ꝓuersus ad imaginē crucifixi cū lachrymis de/uote oraret audiuit vocem ab imagine dicentē Thoma bñ scꝑsisti ō me. quā mercedē vis de tuo labore Rñdit. O dñe nihil nisi te. Sic legi mus. b. Augl. dixisse. Quicq̃d voluerit mihi dñs dare ꝓter se ꝝ totum auferat ⁊ seipm̃ mihi tribuat. Sed ꝓchdolor hoies miseri ꝝ ē filij di aboli nō attendūt. sed vadunt ⁊ tota die vana ꝓspiciūt pollitas muliex facies aduertūt. ⁊ au ro cupidi intendūt ⁊ se ab illa excellētissima vi sione excludunt. Scō angeli vidēt deū visio= ne iocūdissima. Quid enī valeret deū videre ⁊ nō ō visione gaudere. imo quō posset sūme de= lectabile videri ⁊ in eo non delectari. Si enī vt dicunt naturales. pulchritudo panthere sic aīalia attrahit videre se. qz oīa aīalia ꝓter dra conem ꝓpter suū dulcem odoratū ⁊ pulchritu dinem ad ipm̃ veniūt ⁊ in specie sua delectant vt dicit philosoꝑ. Si etiaz sic delectat aspect ꝓratoꝝ suauitas liliorū rosaꝝ ⁊ violaꝝ. amenī= tas florentiū vinearū. Quātuz credis delectat videre summū bonū Et si sic creatum delectat videre solē. Juxta illud Eccs. xj. Dulce lumē ⁊ delectabile ē oculis videre solē. Quātuz cre dis delectat intueri solē creantem. Dicit enim Amb̄. in exame. Tūc aq̃la est in sūma delecta/tione dum aspicit solē in rota. Ita etiā absq; sū ma delectatiōe non pōt videri diuina essentia. Jō dr. j. ꝑsal. j. Videntes exultabitis leticia inenarrabili. que exponi nō pōt. Et q̃ semel gu staret hanc dulcedinē: milleries ꝓ xp̃o nō time ret mori. Sic. b. Bern̄. dicit. Qui semel te gu/stauī nūc milleries mori possem vt itez te gusta rem. Utinā ⁊ nos haberem⁹ desideriū ꝓphete q̃ ait: Sic̄ ceruus desiderat ad fontes aquarū. ita desiderat aīa mea ad te deus. Tertio vidēt angeli deū visione plenaria. si enī illud bonum nō eēt summū. angeli ex toto appetitu nō ꝑfice rent. sed semp magis appetere possent. iō ne= cesse ē vt sit plenissimū. Jdeo dixit domin⁹ ad Moysen Exo. xxxiij. Ego ostendā tibi omne bonuz. Et ꝓpheta dicit. Bñe apud te est fons vite. Fons enī habet abundantiā aquaꝝ vt sit ꝓncipiū fluuiorū: ⁊ cū ex plenitudine aquas te nere non possit: eas ad remotissima loca diffū/dit. Sic etiaz tanta ē illa gloria vt redundet in corpora vt sint ipa plurimū glorioſa. Quarto angeli vident deum visione pacifica ⁊ secura. Quid enī valēt si eēt visionis serenitas ⁊ sere= nitati adesset iocūditas. ⁊ iocūditati sacietas. si nō esset ibi optata securitas. Jō dr. Exo. xxxij. Sedebit ꝓplus meus in pulchritudine pacis in tabernaculis fiduciei requie opulēta. Ue igit filijs dānatoꝝ q̃ expulsi a clara diuina visione semp erūt i tenebris. excluſi a visione plenaria erunt in oibus malis. ⁊ excluſi a visione secura eterna pena affligent. ⁊ hoc quo ad scōm.

Sermo secūdus de angelis.

Angelis suis man

dauit de te vt custodiant te in omnib⁹ vijs tuis. ꝑs. xc. Terreni reges solēt sub se ha= A bere plures milites quoꝝ aliq̃ solūmodo in au= la regia manēt regēq; circūdant ad eiusq; sola= tia cantica leticie decātant. Sic̄ legit. j. Regl. xvj. de rege Saul q̃ dixit. ꝓuidete mihi ali= quē bene psallentē ⁊ adducite ad me. Dictū ē autē ei de milite dauid qui bñ sciret psallere et eēt vir ꝓdens in ẏbis ⁊ pulcher. Jdeo misit Saul ad Jsai ꝑrem eius dicēs: Mitte ad me filiū tuū vt stet in ꝓspectu meo inueniet q; oēm gr̃am in oculis meis. Quidaz aūt militū custo= diūt castra regni ⁊ ciuitates. Alij aūt inimicos regis expugnāt. Relicq̃ autē ad nutū ei⁹ ob edi= unt. ⁊ q̃cquid ipis mādauerit ilico faciūt. sicut habet Mat. viij. de cēturione q̃ dixit ad dñz Habeo sub me milites ⁊ dico huic vade ⁊ va/dit. ⁊ alij veni ⁊ venit. ⁊ ꝙuo meo hoc fac ⁊ fac. Spūaliter. oīpotens de⁹ q̃ est rex regū sup ce/los. ⁊ rex magn⁹ sup omnē terraz. ⁊ habet sub se multitudinē militū angeloꝝ. De q̃bus dicit Job. xxv. Nūq̃d ē numer⁹ militū ei⁹. q. d. non est numer⁹ apud hoies lz apud deū. Et horum alicq̃ sunt q̃ assistūt ⁊ ministrāt. ꝑm illō Dañ. vij M. ille milia ministrabāt ei ⁊ cētena decies milia assistebāt ei. Etiā illi cātant ei cantica leticie di cētes illud Esa. vj. Sanct⁹ sanct⁹ sanctus dñs deus exercituū. Et similiter illō Apoc. vij. Et benedictio ⁊ claritas ⁊ sapiētia ⁊ gratiaꝝ actio honor ẏtus ⁊ fortitudo deo nr̄o in secula secu= lorū. Quidā autē angeloꝝ custodiūt ciuitates suburbia atq; villas. vt sunt illi q̃ nob sunt ad custodiā deputati custodientes statū ẏginum ꝓtinentiū ⁊ cōiugatoꝝ ⁊ castra religiosorū de illis dr. Esa. lxij. Super muros tuos hierl'm cō stitui custodes q̃ tota nocte ⁊ tota die non tace bunt. Alij vero dimicāt ꝓ nobis ꝓtra demōes ꝑm illud Apoc. xij. Factū est ꝓlium magnū in celo. Michael ⁊ angeli ei⁹ ꝓliabant cū draco ne. Sed relicq̃ ad voluntatē dei faciūt oīa man data ei⁹ exequētes. ō q̃b⁹ dicunt ẏba themat] Angel' suis mādauit ō te t̄. In q̃b⁹ ẏbis duo tāgūt. ꝓmo magnitudo deifica iubēs hilarit. ibi. Angelis suis mādauit. Scō ꝓmptitudo angelica exequens celeriter. ibi. vt custodiant t̄. De ꝓmo ē notandū. dicit Solin⁹ in li. ō mi= rabilib⁹ mūdi. Coturnices sūt q̃dam auicule ti mide. timent enī vndiq; accipitrē ⁊ q̃diu ipm̃ vident tamdiu de terra nō surgūt. habēt enim cōsuetudinē vt veniēte hieme post estatē mare transeunt ad calidas regiones. lz qr timent ac B

cipitrē viam arripere nō audēt nisi habitis du cib⁹. Idcirco natura instinctu naturali p̄cipit coturnicib⁹ que ſm Ysi.li.xij. solite sunt cū ac/cipitribus pugnare vt p̄cedāt alique ⁊ eas du cant vt ad loca veniant cupita ⁊ optata. Mystice .p coturnices possunt intelligi hoies qui more coturnicū semp habēt timere accipitrem infernalē diabolū .qz vt habet in cano. Nulli dubi.iij.q.j. Inimic⁹ noster non cessat circūire quērens quem deuoret. ⁊ querere q̄s ex fideli/bus perdat ⁊ maxime illos quos ardētiores in seruitio saluatoris eiq̄ familiariores iuenerit Ideo xp̄s q̄ est totius nature dñs mādauit an gelis q̄ sunt cōsueti cum diabolo p̄liari. vt nos in hac piculosa via q̄ ad patriam pergimus de fendant ab illo ⁊ gubernent. illi autē mandato dei optēpantes quottidie nobis assunt. sicut te stat Orige. omet.lxvj. Adest enī vnicuiq̄ no/strum ⁊ minimis i eccl̄ia dei angel⁹ bonus qui regat qui moneat qui gubernat: qui p actibus nostris corrigēdis quottidie videt faciem pa/tris qui in celis est. Et ē notandū dicit archidi aconus Guido in rosario sup decretū q̄ angeli ex mandato dei p̄cipue nobis seruiunt i q̄q̄ vnde versus. Excitat atq̄ iuuat ptegit fert a deo portat. Primo igit excitant nos a somno culpe aut peccati ne a diabolo occidamur. Dicit Ysi.li.xij. de quodā serpente qui hominē in somno occidit. Et declarat in exemplo de Cleopatra ethiopum regina. que cum mori q̄reret ⁊ consuleret quosdā qua morte meli⁹ se interimeret cōsultum fuit vt talē serpentē dormienti si/bi apponeret. q̄ cuz fecisset ista morte q̄si somno ē resoluta. Quia dicit Aristo. in li.xiij. ania liū. Quādo homo dormit in campis aut i alijs locis vbi talis serpens habitat intrat os hois p̄pter calidū anhelitū. qz ip̄e est frigide nature ⁊ sic veneno intoxicat hoiem ⁊ intestina ip̄ius corrodit. ⁊ sic occidit leuiter dormientē. Sz cō tra talē serpentē pugnat lacerta bestiola modi/ca. nam cum sentiat p̄sentiam serpentis saltat sup faciē dormientis scalpēs pedib⁹ vt excitet ⁊ p̄munit cōtra anguē vt dicit Auicēna. Per hunc serpentē intelligit diabolus .ꝺ quo Beñ. xij. Serpēs erat callidior cunctis animātibus. Huius serpētis mos est vt cum viderit hoiem dormientē in peccatis i anima ip̄m occidit. Et illa dicitur mors spiritualis quando q̄s morit̄ p peccatū mortale. vt habet de peni.dis.iij. di cens. ⁊ tādē occidit ip̄m morte gehēnali ⁊ eter na. de quo dicit beat⁹ Aug⁹ ⁊ habet ꝺ pe.dis. vlt. in fine. Qui inquit impenitens morit̄ oino morit̄ ⁊ eternaliter cruciat̄. Hac morte occidit diabol⁹ diuitē epulonē Luc.xvj. de quo dicit Mortu⁹ est ⁊ diues ⁊ sepultus ē i inferno Sz ne nos tl̄i morte moriamur seu a diabolo ita oc cidamur datus ē cuilibet angel⁹ ꝓprius q̄ more lacertule hui⁹ fidelis animalis excitat hoiez a somno peccatorū inspirans sibi illud ap̄li ad Eph̄.v. Surge qui dormis scz in peccatis. sur ge a mortuis. id ē. a peccat̄ mortalib⁹. ⁊ illumi-nabit te xp̄s. Reuera nostri angeli multotiēs nos interius admonēt surgere a peccatis si sal-tem acq̄escere his vellem⁹. Nō figuratū est .iij. Regl.xix. vbi legit̄ q̄ Helias fugit a facie Je-sabel timēs sibi ⁊ subter vnā iunipez se posuit p̄ tristicia ⁊ dormiuit. Et ecce angelus domini tetigit eū dicēs: Surge ⁊ comede grādis eni ti bi restat via qui surrexit ⁊ āgelo obediuit. Sic sunt etiā nōnulli qui statim instinctib⁹ angelicis obediunt ⁊ a somno peccati exurgunt. Si aūt tali instinctui homo nō obedit multotiēs ab an gelo p̄cutitur exterius aut infirmitate aut alia passione vt q̄ si sic leuiter nō excitant̄ exurgūt ta men coacti. Nō figuratū est Act̄.xij. vbi legit̄ cum Petr⁹ dormiret inter milites astitit ei an-gel⁹ domini ⁊ p̄cusso latē ei⁹ excitauit cū dicēs Surge velociter ⁊ ceciderūt catene de manib⁹ eius. Secūdo angeli iuuant nos suis intercessi onibus. quia dicit Bern̄. sup cantica. Discur/rit angelus medi⁹ inter dilectū ⁊ inter dilectaz vota offerens ⁊ referens dona. excitat illā. pla cat illū. Ideo dicit Dañ.x. Non fuit adiutor meus in omnib⁹ his nisi Michael p̄nceps no-ster. Cui cōsonat Aug⁹ in li.soli.c.xxj. Angeli adiuuant laborātes ptegūt quiescentes hortā tur pugnantes .honorāt vincētes. cōgaudent gaudentib⁹. cōpatiunt cōpatientib⁹. Ideo re-fert Vinc̄.lib.viij.c.lxxxiij. de quodam cleri-co qui erat seculo multuz dedit⁹ ⁊ tamē ad ma-riam deuotus. hic cuz molestia grauī corporis tangeret̄ desperauit. quia tantus erat dolor vt linguam ⁊ labia manducaret. qui cū sic iaceret horrēdus aspectu vidit iuxta lectuli sui caput hominē pulchra facie ⁊ reuerēdo aspectu assi/stere. ⁊ erat ei⁹ angelus sibi ad custodiā depu-tatus. Qui egroti crūnas deplorās ait: Ꝺo/mina maria si tu sic abes tuis. q̄s tū caderit nō tuis Nō sic dña nō sic ad nihilū deueniat spes hoiuz. scz q̄ in te incipiāt nō inuenire refugiū. Et cū hoc itercedēdo clamaret aduenit mater dei eū q̄ egrotantē lacte suo sanauit. Ex q̄ patz q̄ angeli adiuuāt suis intercessionib⁹ sibi ad cu stodiam deputatos. Tertio angeli nob seruiūt tā ab hostib⁹ visibilib⁹ q̄ inuisibilib⁹ ptegēdo recte eni sicut stelle ſm naturales ptegunt nos a niuijs algozib⁹. calozem inferiozib⁹ infundez do. Si eni stelle nō essent ista inferiora dudum frigore perissent. vt ptz de sole q̄ suo caloze hie-mis tēperat frigus. Ita angeli ptegunt nos a tribulationib⁹ inimicoz ne nimia offensione tē ptationū succūbamus. ⁊ si nō adesset angelica ptectio dudū ꝓpter demonū impugnationez succubuissem⁹. Ideo ſm ps̄ .xxxiij. Immittit

dñs angelos in circũitu timentiũ eũ vt eripiat eos. qđ figuratũ ẽ Exo. xiiij. q angel⁹ dñi asti/tit visibiliter iter castra egyptioꝝ ꝛ populũ isrl̃ et isrl̃ ab egyptijs ꝓtexit. ita vt dicerẽt egyptij fugiam⁹ israel. qz dñs pugnat ꝓ eis cõtra nos Ad idez legit. ij. Mach. x. Cũ magna pugna esset iter iudam machabeũ ꝛ Timotheũ apparuerũt aduersarijs quinq viri ð celo in equis frenis aureis decorat⁹ ducatũ iudeis ꝑstantes Ex q̃bus duo machabeũ habẽtes mediũ incolumen seruabãt. in aduersarios autẽ tela ꝛ fulmina iaciebãt. ꝛ interfecti sũt viginti milia q̃ngenti ꝛ equites sexcenti. Quarto angeli bona nostra deo offerũt. ꝛ deus per ipos vota nr̃a ꝛ desideria acceptat. Recte sicut sol vt ait Aui/cẽna de quatuor diluuijs. sursuz fert vapores ꝛ inflãmat ipam terrã meditantib⁹ stellis suaz virtutẽ ꝓticipans influensq eisdẽ. Ita angeli ferũt sursum oratiões nostras ꝛ alia opa bona ꝑm q dixit Raphael Tob. xij. Cñ orabas et elemosynas faciebas obtuli orationẽ tuã coꝝ dño. Et christus ver⁹ sol influit virtutẽ ꝛ gratiam humanis mentibus mediantib⁹ angelis. Ideo refert beat⁹ Aug⁹ lib. solilo. xxix. c. Diligũt angeli cõciues suos ꝓ quos sue ruine scissuras restaurare expectãt. ideo magna cura et vigilãti studio assunt nobis oib⁹ horis et locis succurrẽtes ꝛ puidentes necessitatibus nostr̃ ꝛ solliciti discurrẽtes inter nos ꝛ te dñe ꝛ gemitus nostros ꝛ suspiria referẽtes ad te vt impetrẽt nobis facilẽ tue benignitatis clemẽtissime ꝓpitiationez ꝛ referant ad nos desideratã tue gratie benedictionẽ. Et q offerũt vota nostra deo figuratum est Luc. j. qñ Zacharias pater Johis offerebat incẽsum. apparuit ei angelus dñi Gabriel stans iuxta altare vt incẽsionẽ deuotionis deo offerret. Quinto angeli egrediẽtem aiam de coꝛpe coꝛam deo portãt si a vitijs totaliter ẽ mũdata. Si aũt habet adhuc aliqð purgabile ad purgatoriũ ab eisdẽ portat̃. Teste Damas. lib. v. qui ait: hoc ipm firmiter im/ꝓterritecq teneam⁹ q anime ad purgatoriũ nõ a demonib⁹. sed a cũctis angelis deducãt̃. Q autẽ portãt animas totalit̃ mũdatas coꝝ deo ptz ð aia Lazari Luc. xvj. vbi legit̃. factũ ẽ vt moꝛeret̃ mẽdic⁹ ꝛ portaret̃ ab ãgel̃ i sinũ abrae Et hoc quo ad ꝑmum. Quum ad secundũ cuz dicit̃. vt custodiant te ꝛc̃. est notãdũ Scimus hoc naturaliter quãdo colũbe iuuenes sunt in nido indigent custodia parentũ ne ab auib⁹ rapacib⁹ nidos aliquãdo intrantib⁹ rapiant̃ ꝛ nocent̃. Similiter cum volare de nido tẽptant iterato in aera a parentib⁹ subleuant̃ ne ad terrã cadant ꝛ hominib⁹ ꝑda fiãt. Accedẽte aũt vespere volãt cũ eis iterũ ad nidũ educẽdo quoscq asuescunt ad volatum. ꝛ sic ab auib⁹ infrastantib⁹ sunt secure. Mystice ꝓ columbas itel liguntur aie boiuz quas domin⁹ vocat columbas. Can. ij. cũ dicit. Surge ꝓpera amica mea colũba mea ꝛ veni. Recte enĩ sicut colũba ꝓ cantu leticie iugiter habet gemitũ. ita aie deuote in ꝑsenti tẽpoꝛe debent gemere ꝓ peccatis. ꝛ si nõ suis tamẽ alienis. quia beati qui lugent quoniã ipi cõsolabũt̃. Matth. v. Iste anime boiuz in omni loco indigent custodia angeloꝝ quãdo adhuc sũt in nido. id ẽ. in vtero materali ne a diabolo ꝓsuffocẽt̃. quãdo iam egresse sunt ex vtero ne gratia baptismali ꝓspolientur. Diabolus enĩ scit illud dictuz Aug⁹. qđ ponit̃ de conse. dis. iiij. c. firmissime. Non solũ boies ratiõe vtentes verũetiam paruulos qui siue in vteris matrũ viuere incipiunt ꝛ ibi moriũtur. Siue iam de matribus nati si sine sacro baptismate qđ datur in nomĩe patris ꝛ filij ꝛ spiritus sancti de hoc seculo transeunt sempiterno igne puniendos. quare assidue nititur vt ab ortiu⁹ ꝓcreet̃ vel puer sine baptismo moriat̃. Q datur angel⁹ cuilibet puero statim nato i vtero ꝛ ex vtero iam egresso q̃ puerũ sic custodiat ne si ne baptismo hinc discedat Ex quo elicit̃ q iste sũt matres diabolice que pueros suos necãt ꝓ termisso sacro baptismate. ꝛ hoc habẽt ex diabolico instinctu. Necessaria ẽ etiã custodia angeli homini in mũdo viuẽti. quia alꝫ posset ad multa mala ꝛ peccata ꝓlabi. sed custodit ipm angelus ꝑm Aug⁹. lib. solilo. xxix. c. secũ in omnibus vijs ambulãdo intrãdo ꝛ exeundo ꝛ peccata que facit cõculcãdo. De quibus ps̃. Sup aspidem ꝛ basiliscũ ambulabis ꝛ conculcabis leonẽ ꝛ draconẽ. ꝑ aspidem q̃ aurẽ ad terrã figit ne incantatoꝛes audiat significant̃ auari q̃ coꝛ suũ in terrã figunt ne deũ vel ꝑdicatoꝛẽ audiant admonẽtẽ. ꝑ basiliscũ q̃ visũ venenatũ habet significant̃ luxuriosi. qz ipa luxuria iplicat̃ etiã aspectib⁹ sicut habet̃. ij. Reg⁹. xj. q dauid vidit Bersabe ꝓ centũ passus lauantẽ se accersiuit eã ꝛ adulterat⁹ ẽ cũ ea. ꝑ leonẽ q̃ aliozũ aialium regẽ se feciti. significant̃ supbi q̃ vltra alios semp volunt dominari. ꝑ draconem q̃ visu inficit. dentib⁹ mordet. cauda stringit ꝛ trahit significãt̃ inuidi ꝛ detractoꝛes ꝛ ex ꝯsuetudine peccãtes q̃ peccati adeo inuoluũt̃ ꝛ a diabolo ꝯstringunt̃. q se inde expedire nõ possunt. qz ꝑou̇. xviij. dicit̃. ꝑeccatoꝛ cuz in ꝓfundũ venerit ꝯtẽnit. Necessaria igit̃ est homini custodia ãgeli vt ei⁹ adiutorio possit istas bestias ꝯculcare. s. aspidẽ auaricie. basiliscũ luxurie. leonẽ supbie. ꝛ draconẽ inuidie. ꝛ detractiones mortiferas ꝛ ꝯsuetudines ꝓauas Est etiã custodia necessaria homini ð mũdo ꝓ mortem exeũti. qz diaboli ꝑm Gregl. in omel. quasi q̃dã latrũculi iter nostrũ obsident ꝛ quẽ non possunt diuitijs in vita decipe nitunt̃ in morte supplãtare maxie ð fide tẽptãdo ꝛ i desperati/

onem ꝓpter peccatorum multitudinez ꝓtrahendo. Ne igitur nobis hoc fiat. facit quolibet anno ecclesia festum deangelis ſm Guil. in rationali diuinorū .li. vij. vt nobis hic viuētib⁹ auxilia administrēt ⁊ de mūdo exeuntes a demonibus ꝓtegant. ⁊ nc nos in desperationē trahi tunc ꝑmittant. Et hoc quo ad secundū. Gaudium igitur erit angelis dei sup vno peccatore penitentiam agēte. sic scribitur Luc. xv. Et qz gaudent de nostra conuersione ⁊ nos gaudere debemus de eorū glorificatione. Et si ō nobis festum faciunt in celis ⁊ nos de ipis facere debemus in terris. Ideo de angelis ecclesia quater in anno solēnizat. Primo solēnitas hoc die agitur ⁊ apparitio dicit que facta est in monte gargano. Refert Jacob⁹ ianuensis. q in apulea est q̄dam mons gargan⁹ nomine. iuxta ciuitatem que dicit sipont⁹. in qua ciuitate āno domini. cccxc. erat q̄dā vir garganus a quo mōs ille nomē accepit q̄ ouiū ⁊ boum habebat multitudinē vt habet in rationali diuinoꝝ ⁊c.

Sermo primus de sancto Hieronymo.

Quasi murrha electa dedi suauitatē odoris. ita scribitur Eccī. xxiiij. Plinius in specu. natu. li. ij. c. iiij. dicit Rosa est arbor spinosa ⁊ parua. hui⁹ flos inter alios flores obtinet ꝓncipatum. ⁊ ideo solet ꝓncipalis pars scz caput rosarū floribus coronari. ⁊ habet odorē valde delectabilē ⁊ quāto magis cōteritur tanto magis aromatica sentitur. Spūaliter p hanc arborem roseaz intelligit beatus Hieronym⁹. Nam recte sicut rosa i viridariū dominoꝝ solet trāsplantari vt exinde domini recreent. Ita beat⁹ Hieronym⁹ plātatus ē in ortū deliciosissimi paradisi celestis. sicut de hoc scribit beat⁹ Eusebi⁹ de laude Hieronymi. Ecce inq̄t dilect⁹ pater meus cādidus speciosus ex milibus in quo nō est macula pascitur inter lilia in vinea domini sabaoth. ecce flos cāpi ⁊ rosa fragrās odore mō ō horto ecclie i viridariū padisi ē trāsplātat⁹ Ecce cypressus i altitudinē celi se extollit. Hec delicatissima rosa in hac vita fuit spinosa p corporis macerationem. quia ſm Aug⁹. in epla ad Cirillum. Vinum ⁊ sicerā non gustauit aliqualiter ab omni carniū ⁊ piscīū esu se abstinuit. coctum q̄d non comedit nisi in vltima egritudine. cilicio sacco carnē velut ethiops macerās desup pāno vilissimo tegebat. Stratū aliū mollē nō nisi terram vnq̄ sciuit. nō nisi semel fructibus aut herbaꝝ foliis siue radicibus pastū in die post vesperas sumpsit. oratiōib⁹ cōtinue inuigilabat. postmodū somno fessus i terra dormiēs vsq̄ ad noctē mediā quiescebat. qua q̄dez ꝓtinue surgēs hora lectionib⁹ ⁊ scripturis sanctissimis q̄b⁹ tota radiat ecclesia vti lampadib⁹ p̄ciosis intentus vsq̄ ad esus horā p̄durabat. Ita leuissima fleuit peccata venialia vt q̄s eū estimasset hoiem intermisse. Ter quottidie carnē duris verberibus flagellabat ita q ex ei⁹ corpore riuuli sanguinis effluebāt. hec Aug⁹. Fuit hec sanctissima rosa gloriosus sanct⁹ Hieronym⁹ non magnus in elatiōe sed paruus i hūilitate. quā impleuit opere ⁊ docuit sermone. sicut scribit Eusebius in epla de eius morte. qō docuit cū erat ꝓpinquus morti dicēs: Nulla paupertas deo grata sine hūilitate. maluit deus de beata vgine incarnari ꝓpter ei⁹ humilitatē q̄ ꝓpter aliā q̄cunq̄ vtutez. Sicut enī ex sola radice superbie omnia oriunt mala. sic ex sola radice humilitatis generant omnia bona. Matth. xj. Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde. humiliauit se p nobis obediens fact⁹ vsq̄ ad mortē Istius nobilis rose flores scz sciētiarū. obtinēt inter scripta florigera aliorū doctorū ꝓncipatū Teste beato Aug⁹. i epla vbi supra dicēte. Hieronymus in liberalib⁹ sciētijs ita ꝓfecit q rela tione omniū null⁹ sibi similis appareret de scripturis sacris vbi multarū suarū epistolarū q̄s ad me direxit experientia didici equalē sibi neminē vnq̄ noui. Et subdit. q si qua sūt q̄ Hiero. ignorauerit nullus hoiuz vnq̄ sciuit. Ideo ex ore suarū scientiarū totus mūdus est repletus. ita vt dicere audeat cōpetenter verba thematis p̄libata quasi mirrha electa In q̄b⁹ duo tāgunt. Prio Hieronymi gloriosa ad mirrhā cōpatio. ibi. q̄si mirrha. Secūdo scientie ipi⁹ ⁊ fame lata ꝓpagatio. ibi suauitatē odoris. Circa qō notādū gloriosus Hieronymus cōueniens ad mirrhā cōparatur duplici ratiōe Prima quia mirrha ſm Isid⁹. li. xvj. est gutta multum amara fluēs de quadā arbore in arabia dicta mirrha quasi amara. quia sua amaritudine interficiunt vermes ⁊ ꝓhibet ne nascant. ideo vermes odiūt mirrham ⁊ fugiūt ab eadē. Ita nostra mirrha delicatissima sanct⁹ Hierōym⁹: fuit ita amar⁹ cōtra peccatores vt diceret sicut scribit Eusebius in epla de morte ei⁹. Vtinam ꝓtra clamaret omnis creatura. qz si pecatorem nō timet. tamē hoies reuerent. Ideo oderūt eum peccatores ⁊ mali. ſm q refert Suetoni⁹ in dialo. sancti Seueri q̄ fuit discipulus sancti Martini dicēs: Hieronymo iugis adūsus malos pugna erat ꝓpetuū q̄ certamē. oderūt eum heretici. qz eos impugnare nō desijt. Oderunt clerici. qz vitaz eorū insectat ⁊ crimina. Sz plane oēs boni et mirant ⁊ diligunt. Sed tamē vt dicit Eusebi⁹. vbi supra. Ipe fortitudine dñi roborat⁹ nō formidauit aduersarios suos sz superipos correctiōib⁹ ⁊ doctrinis sancti tonuit dans imperiū regi suo ⁊ sublimans cornu christi sui. nō enī timuit platos malos. sz dure correxit exclamans cōtra illos. Heu inq̄t quot sūt

bodie in ecclesia nō pastores sed mercēnarij ad quos nihil ptinet de ouib⁹ christi iesu. Sed vt veri⁹ dicaz ipīmet sunt lupi rapaces qui oues rapiunt ⁊ dispergunt. certe nihil peius: nihil abominabili⁹ q̄z cuz il' [illegible] odire debet dissipat. Et subdit. Quot sūt hodie i aliquib⁹ eccle sijs similes nō pastorib⁹ qui substātias hoiuz ⁊ labores tāq̄z infernus insatiabilis deglutiūt ⁊ nō solū eos a peccatis nō emēdāt sed ipīmet vel ex sui negligentia vel suis pessimis mīstris vel nephandis operibus cōtrahunt ad illicita ita si deus tales impune derelinqueret de⁹ non
L amplius eēt de⁹. Deinde cōtra malos sacerdotes dicit. vt ait idē Euse. de morte Hieronymi Ecce inq̄t mūdus vndiq̄z feruet sacerdotibus ⁊ monachis. tñ a deo preuisus vir de cētū vn⁹ reperiet. nulla certe i mūdo tam crudelis bestia q̄z malus sacerdos ⁊ monachus. nā corrigi nō patiē nec veritatē vnq̄z audire pōt. ⁊ vt breuiter dicam. oēs pēminent in malicia. Et subdit declarationē de auaricia eoz dicēs: Heu quā tū in q̄busdaz habitu ⁊ noie creuit cupiditas. imo vt breui⁹ pstrigā causa hmōi spūalitat] est auaricia. q̄ certe sūt lupi rapaces i vestimētis ouiū. Vbi q̄ sacerdos vel monachus cupid⁹ ē ⁊ sine miscōia ab eodē plus q̄z a serpente fuge. Sunt etiā nōnulli q̄ totū suū fructū estimāt ecclesias ⁊ monasteria miro modo ex opere ⁊ ex pauperū mercede edificare. In q̄b⁹ viget tāta cupiditas vt terrā ⁊ oia sibi deficere putāt. ibi coz. ibi mens ibi est semp eoz cogitatio vt aliena marsubia possint expoliare. Hos saluator i crepans ait Matth. xxiij. Ue vob q̄ edificat] monumēta pphetaz. Ecce q̄ monasteria edificant ⁊ ecclesias miro modo aptāt bonū videē opus facere. siq̄dem pauperib⁹ miscōiam facerent bonū eēt. Vis vt op⁹ tuū placeat deo. fac vt de⁹ paupes gaudeāt. qō tēplū deo ē charius. Cū pauperi manū tribuis. aut cū viro i suis necessitatib⁹ subuenis cū errante ad viā veritatis reducis. o q̄z admirabile ⁊ laudabile tem
D plū edificasti. hec Hieronym⁹. Itē sciēdū beatus Hieronym⁹ amarus fuit corrector simonie Refert Cirill⁹ epūs hierosolymitan⁹ in epla ad Aug]. q̄ apō superiorē thebaidā fuit quoddā claustrū dominaz mira pulchritudine decoratū in quo pene ducente domine multis pollentes vtutib⁹ vnū tñ pessimū vitium simonie cōmitcebāt. Nā obseruabaē apud eas abusio vt si quā vellēt in monialē recipere nō tñ intuitu charitatis quātū pecunie recipiebāt. In ꝯ monasterio erat sancti monialis quedā etate grandeua q̄ vitium illud plurimuz abhorrebat. cui quadā die i oratione posite Hyeronym⁹ apparens locū illū imenso lumine plustrans pcepit vt abbatissam mane ⁊ moniales cōgregaret dicens ei: nisi a peccato inueterato cessarēt vltionē diuinā subito expectarēt. Quo dicto disparuit. visiōe igiē illa pterrita noctē duxit insomnem. adueniēte crepusculo diei oēs pulsato tintinnabulo congregauit ⁊ surgēs in medio q̄ viderat ⁊ audiuit narrauit et patefecit. Nō fuit omnib⁹ monialib⁹ irrisio ⁊ ex hoc clamātes fatuam. ſz ipsa gaudens de illata contumelia ad orationes redijt sollicita petēs ne oībus contingeret monialib⁹ qō audiuit. Decem dieb⁹ trāsactis nocte media eidē iterū Hyeronym⁹ apparuit ⁊ pdicta nūciauit. Tūc illa: Quis es dñe q̄ mihi talia mādas? Ait. Hieronym⁹ ego sum ⁊ euanuit. Illa aūt sciens monialiū duriciā q̄d ageret nesciēs. mallēs tñ ab eis insana ⁊ ebria reputari q̄z diuinis cōtrauenire pceptis. fecit vt pus Ille autē audientes ei⁹ ꝟba cū magnis cachinnationib⁹ exierūt. transactis trib⁹ dieb⁹ eidem moniali dormiēti Hieronym⁹ cū societate multa angeloz nocte apparēs media eam excitauit ⁊ iussit vt de monasterio subito exiret ⁊ nō futurā sentētiam expectaret. Cū illa multis lachrymis ne ꝯ fieret supplicaret. Hieronymus dixit. Ad abbatissam ⁊ ceteras moniales perge sine omni moza nūciās q̄ nisi peniteant hac nocte sentiēt diuinā vltionē. Si autē i sua pmanebūt duricia statim exeas de monasterio ne morīaris. his finitis absscessit. Hoc illa audiens plena tristicia capitulū adiens ⁊ campana cepit resonare q̄ abbatissa a somno euigilās cognoscens ab hac foze pulsatā campanā. iracunda ad capitulū pperauit ac vbi eaz vidit diris minis increpauit. ⁊ nullū voluit audire verbū pmittēs si nō cessaret hec agere secū in monasterio ampli⁹ non remaneret. Cui illa: Nete tardes queso agere que pmitt] pfecto me cognosces in hoc loco ampli⁹ nō mānsuram. gloriosus Hyeronym⁹ mihi apparēs tantūmodo hoc statim monasterio iudiciū futuruz patefecit. Hec abbatissa audiēs deridere cepit hanc estimans eam vesano capite ista fari. ⁊ hostiariam aduocans iussit vt hanc de monasterio ptin⁹ effugaret. ⁊ post hozā aliquā faceret intrare. Factuz est autē cum sanctimonialis exiuisset subito totum monasteriū corruit: oēs opprimens virgines moniales. ita q̄ vna ex eis viua nō remansit. Fuit etiā beat⁹ Hieronym⁹ amar⁹ cōtra hereticos. qz ꝟm Eusebiū fuit malle⁹ hereticoz. vt in eadē epla dicit de morte ei⁹. Hic certe ꝑceps pacis iusticie dux doctoz ꝟitatis ⁊ eq̄tat] armiger. ⁊ integritas fidei. cōtra hereticos bellatoz fortis cui⁹ sagitta nūq̄z declinauit retroz/sum nec declinauit clipeus in bello. Refert Cirillus in epla ad Aug]. Quidam heretic⁹ arrianoz respōdit cuidā q̄ autoritatē Hieronymi i sua disputatiōe induceret dixit q̄ mentirē et subito fuit diuina vltiōe pcussus. ⁊ anteq̄z verbū finierat clamare tota die nō desijt. Miserē

miserere glorioſe Hieronyme. qz a tuis penis duriſſimis torqueor Et hꝫ p totū diē quātūuis vocib⁹ poterat clamās hora cōpletorij miſerabiliter cūctis q̄ ad hꝫ ꝯcurrerūt cernētib⁹ expirauit. Fuit etiā r ē gl̄ioſus Hieronym⁹ ꝯtra luxores amar⁹ vltor ſic refert idē beat⁹ Cirill⁹ in epl̄a Nup i samaria dū miſer q̄dā luderet r q̄ſi oia q̄ habere poterat ꝯſūpſit Hieronymi cepit nomē temerarie blaſphemare. cūctis videntib⁹ fulmē de celo cecidit r ipm iteremit. Tres etiā alij ludētes dixerūt. Quātā tu vis exercē Hieronyme ptātem. qz te inuito ludū iſtū alacriter finiem⁹. his dictis inceperūt ludū. elapſo igit gno inſtāti. ſe terra aperiens illos ſic abſorbuit vt ex eis ampli⁹ nihil viſū fuit. Eſt etiā glorioſus doctor amar⁹ nobiliū malorū redargutor. Teſte beato Euſe. ō laude Hiero. Ululate inqt o vos miſeri nobiles r potētes. vēto inſtabiles. fortuna elati. q̄ alios ꝯfunditis r tā q̄ ignobiles cōculcatis. hui⁹ vite vanitatib⁹ obcecati. qz tp̄s vre vite breuiſſime celeri morte velut a texente tela ſuccindit. forte hac nocte ſuccidet r i inferno ſine termio p̄ alijs cruciabimini moriendo ꝯtinue viuētes i laborib⁹ hoiuz in mū/do nō eſtis. imo nō ſolū cū hoib⁹ nō ſeritis. ſed r laborātes viuere nō pmittitis. Idcirco non cū hoib⁹ ſz cū demonib⁹ flagellabimini. Quāto enī i mūdo maior fuit gl̄ia r leticia tāto i inferno maior erit pena. Et ſubdit. vñ q̄d dicam xp̄i. xp̄s ap̄los habuit. quor oiuz ſol⁹ Bartholome⁹ origine fuit nobilis. Matthe⁹ diuitijs anteq̄ apoſtolatū recipet inſiſtebat. ceteri vo erāt pauperrimi piſcatores. cur hꝫ retuli audiatis. Si xp̄s verax eſt. ſi vera oia q̄ ex ore ei⁹ audiui r mēdacia nō ſunt. hmōi hoiuz vix vnus apt⁹ regno reperit ex mille. Dz vo multi eorū mihi nō credūt. poſt modicū tp̄s poſiti i tormētis ſentiant. hec ille. vñ Greg⁹. Oculos q̄s culpa claudit pena aperit. Sc̄o q̄uis mirrha ſit amara tū ē morbor cōfortatiua. vtute enī ipi⁹ nerui r alia ſenſibilia mēbra ꝯfortant r humores in iūcturis r articulis exiſtētes. vt dic mgr̄ in pp̄rietatibus. li. xvij. Sic glorioſus doctor Hieronym⁹ q̄ q̄ fuit amar⁹ malis in corrigendo. fuit tñ bon⁹ r dulcis bonis i cōſulēdo. Sic de hꝫ refert beat⁹ Euſe. in epl̄a de laude ei⁹ dicens. Cū viderat vult⁹ diſcipulor ſuor ex morte ſua graues ꝯfortauit eos dicens. Ceſſet modo luct⁹ ſit oiuz vox gaudēs qm̄ nūc tp̄s acceptabile. Ecce nūc dies ſalutis r leticie p̄ oibus dieb⁹ vite mee. in quo fidelis dñs i ꝟbis ſuis r ſanct⁹ in opib⁹ ſuis. aperuit manū ſuā vt exulē aiam meā reuocaret ad ſupnam gl̄iam. Nolite filij dilectiſſimi q̄s habui in viſceribus pietatis impedire gaudiū meuz. ne phibeatis reddere terre q̄d ſuū ē. Jō huj⁹ ꝯſolatiōis r cōfortationis idē beat⁹ Euſebi⁹ nō immemor i eadez ep̄la dicit. Vox certe ſua dulcis r iocunda. qz xp̄iſti deliū erat mel dulciſſimū. Heu q̄lē eccl̄ia amiſit ꝯſolatorē r adiutorē. Extincta ē lucerna in medio eccl̄ie micans. vt non nob ſz ſibi luceat. nō mūdo ſz celo ſplendeat. Refert etiā beatus Cirillus in epl̄a ad Aug⁹. q̄ poſt obitum beati Hieronymi q̄dā hereſis iter grecos ſurrexit q̄ ad latinos vſq̄ deuenit q̄ negabat purgatoriū r ſiliter dicebāt q̄ anime beator vſq̄ ad diem iudicij nō haberēt gaudiū. nec anime dānator interim paterent tormentū. Et ratio eor erat. Sicut aia cuz corpe meruit vel peccat. ita cum corpe recipet p̄mia r tormēta. Creſcēte igitur hac ſecta. tātus dolor irruit in xp̄ifideles vt pigeret eos viuere. Indicēs igit eps Cirillus ieiuniū triū dierū orauit vt ſuā fidē diuina bonitas ſic nō pmitteret agitari. Expletis igit his diebus Hieronym⁹ ſuo dilecto filio apparuit Euſebio orationi incūbēti. benigna eū locutione ꝯfortās dixit ei. In hac peſte mortifera mi/nime formidare debes. qz finis ſibi iā imponē/dus ē. Videſ igit Euſebi⁹ tanto eū modo fulgentē ſplēdore. ita vt oculis hūanis in eū reſpicere nō valeret. clamās r p̄ gaudio dulces fundens lachrymas ait: pater mi Hieronyme. Et hec ꝟba pluries reiterās ait: Cur me deſeris? cur meā ſanitatē ſpernis? certe te teneā nec te dimittā. Ad quē Hieronym⁹: Nō te inqt dilectiſſime fili deſerā. confortare. viceſima enī die me ſequris r ſimul in gaudio pmanebis ſine fine. Sz hꝫ Cirillo cūctiſq̄ fratrib⁹ nūcia vt die craſtino iuxta p̄ſepe dñi vbi corp⁹ meum reqeſcit oēs in vnū ꝯueniāt tam catholici q̄ illius ſecte viri. r tu triū hoiuz q̄ in hac ſūt vrbe hac nocte defuncti cadauera inhumata ad locū vbi corpus meū ē facias deportari. ſup quēlibet ſacū q̄ vtebar pones. q̄ ſtatim vite priſtine reddi ti hāc hereſim extirpabūt r valedicēs ei diſparuit. Veniēs aūt Euſebi⁹ mane ad Cirillum q̄ viderat enarrauit. r oib⁹ cōgregati p̄dictoruz virorz cadauera illic deferri fecit. acceſſitq̄ ad ſingulos flexis genib⁹ r manib⁹ in celū extēſis cūctis audiētib⁹ ſic orauit. De⁹ cui nihil impoſſibile. nihil graue. inuicte fortitudinis r ꝟtut q̄ facis mirabilia magna ſol⁹ r nullū i te ſperantiū ſpernis. nūc p̄ces tuor tuor exaudi vt tua quā dediſti fides inuiolata maneat. nec eor error appareat. p̄ merita r itercēſſionē glorioſiſſimi dilecti Hieronymi. introduc in hec cadauera aias q̄s de ipis egredi voluiſti. r ſacco eor cadauera tangēs. i ea ſpiritū ꝑtin⁹ introduxit Qui ceperūt beatar aiar gl̄iam. peccatorū penas tam purgatorij q̄ inferni clara voce oib⁹ intimare. qz beat⁹ Hieronym⁹ ipos defunctos ſicut retulerūt Cirillo duxit ad paradiſū. purgatorij r infernū. vt q̄ ibi agerent patefacerēt vniuerſis. His igit pactis tam fideles tā ſecte

erronee videtes tã certũ erroris experimẽtuz. laudes referũt creatori. Ex his igit gest⁹ i multis nationib⁹ fama huius sanctissimi doctoris Hieronymi lõge lateq; ẽ plata. sic de ꝟ dic venerabilis Euse. de morte ei⁹. In generatiõez iq; t generationez virũ annũciate. qz p illũ de⁹ oñdẽ voluit vt magnificaret eũ t colẽdũ exhiberet vniũsis. q; magn⁹ ẽ iste tot faciens mirabilia. qz certe si⁹ nõ ẽ sibi ſm opa sua magna t magnalia. de ꝟ p mũdũ resonat vniũsum sm glorioſi triũphi fama. i ois terre ſpatio rutilat sua lucida lingua. Et tantũ de illo.

Sermo secũdus de beato Hieronymo.

Quasi oliua speci=/ osa i cãpis t q̃si plãtatio rose i hiericho Ecci. xxiiij. Cõsuetudo obtinuit i curijs seculariũ dñoz q; fidelẽ militẽ t p alijs ſblimiorẽ t dignioꝛẽ quẽ ob ſui fidelitatẽ honorat dñs t laudat nõ solũ dñs ſz alij ſatrape t capitanei hũc honorãt t ceteri famuli qõ figuratũ ẽ hester. iij vbi legit q; rex Asuer⁹ exaltuit quẽdã militez noie Amõ ſup oẽs p̃ncipes regni ſui faciẽs eũ poſt se ſcõm. ideo hec videntes oẽs alij honorabãt ip̃m t ei genua flectebãt. Mystice Asuerus q̃ interp̃tat beatitudo. ſignificat xp̃m q̃ est beatitudo oiuz electoz. q̃ hodie exaltauit dilectum atletham beatũ Hieronymũ t i ſublimioribus ſedibus celestis curie collocauit. Teste Aug⁹. in epla ad Cirillũ dicente. Nulli dubiũ est intra patrũ mãsiones ip̃m ſanctissimũ Hieronymũ vnaz ex maioꝛib⁹ t ſublimioꝛib⁹ ſedibus obtinere. Cũ enĩ homo ibidẽ ſm opa p̃miatur t iste pfectoz pene vite extiterit. clare ptz ip̃m de maioꝛib⁹ t ſublimioꝛib⁹ celest⁹ hieruſalem foꝛe ouib⁹. Et declarat hoc i exemplo dicẽs: Cogitanti mihi q̃d laudis de Hieronymo recitarem hora veniẽte noctis me ſomnus oppreſſit. t ecce maxima affuit mlt̃itudo angelorum. inter quos fulgẽte pl⁹ infinito ſole duo erãt viri ita ſimiles vt nulla in eis videret⁹ differẽtia. niſi q; alter tria ſerta gerebat in capite ex auro t lapidib⁹ p̃cioſis. alter vo duo. hi cã didiſſimis iduti collobijs vndiq; auro t gemmis cõtextis. t tãte erãt pulchritudinis vt nõ poſſet ſat⁹ quiſpiã imaginari. accedẽtes ad me pauliſper ſteterũt. Deinde q̃ tria ſerta ferebat his vbis me allocut⁹ ẽ. Cogitas auguſtine q̃d debeas laudis õ Hieronymo p̃ferre. t diu cogitãs nõ iueniſti. ideo huc venim⁹ vt ei⁹ gl̃ias tibi indicem⁹. Iſte Hieronym⁹ est. qz ſic equalis mihi in vita t ſanctitate fuit. ita p oĩa i gl̃ia equalis est. t que poſſum ipe põt. Dertuz autẽ qõ illo plus fero aureola martyrij est quo vitã finiui coꝛpoꝛis. ſz qz ipe vitaz gladio nõ finiuit aureolã non habet. Derta vo duo alia q̃ habemus aureole sũt q̃ ſolis vginibus t doctoꝛib⁹ dãtur. de hoc vt videbat⁹ mihi reſpõdi. Quis es domine? Et ille: Johãnes baptiſta ſum qui huc ad te deſcendi. vt nũciarẽ tibi Hieronymi gl̃ias. quatenus ip̃m gentibus nũcies. hec ibi. Et qz ip̃m chriſtus intantũ exaltauit honorando. vt etiam maioꝛes ſancti in celo ſicut Johãnes baptiſta. t ceteri ipſum laudent. Ideo ſm Aug⁹. in epiſtola vbi ſupra nõ pigeat hominez hunc venerari. Quare ob honoꝛẽ ip̃ius verba p̃dicta thematis ſunt aſſumpta cuz dicit⁹ Hieronym⁹ fuit quaſi oliua ſpecioſiſſima. Jn quibus vbis beatus Hieronym⁹ cõmẽdat⁹ a duobus. p̃mo a placabili recõciliatione. ibi. Qua ſi oliua. Secũdo a laudabili introductiõe. ibi. t q̃ſi plãtatio roſe i hiericho. Dico p̃mo q; glorioſus doctoꝛ t beatiſſimus Hiero. cõmendatur a placabili recõciliatiõe in hoc q; dic. Qua ſi oliua ſpecioſa in cãpis. Circa qõ notandum Jſiõ. li. xvij. Oliua est arboꝛ recõciliatiõis qõ A pbat per hiſtoꝛiã romanoꝛ in qua legit. quãdo romani mittebanꝫ p pace offerenda vel facienda. ſine oliuaꝛ ramis nõ mittebanꝫ i ſignũ recõciliati federis. De illo etiam cũ Noe colũbam emiſiſſet p inquiſitione recõciliatiõis dei nõ cum alterius arboꝛis ramuſculo. ſed ſolum cuz oliue interſignio ad arce feneſtrã est reuerſa. t hoc habet⁹ Geñ. viij. vbi legitur q; ceſſante diluuio t aque iam eſſent in ptes diuiſe t diminute. aperuit Noe feneſtrã arce quã fecerat dimiſit q; coꝛuũ qui egrediebat⁹ t non reuertebatur donec aque ſup terram ſiccarent⁹. emiſit q; colũbã poſt euz vt videret ſi ceſſaſſent aque ſuper terrã. que cuz non inuenit vbi requieſceret pes eius reuerſa est ad arcã. Expectatis vltra ſeptẽ dieb⁹ alijs. rurſus dimiſit columbam t illa venit ad veſperã portans ramũ oliue virentib⁹ foliijs in oꝛe ſuo. p qõ intellexit Noe q; iam ceſſaſſent aque t iam de⁹ recõciliatus eẽt mundo. Mystice. p oliuam intelligit⁹ beatus Hieronym⁹ q̃ i campo celestis hierl̃m firmiter B iã extat radicat⁹. vbi neq; vẽtus doloꝛis neq; tempeſtas tribulationis valet eum vnq; eradicare. ita q; de ipo poteſt dici illud. Hieronym⁹ ẽ quaſi oliua ſpecioſa in cãpis. ſcz celi. Jbi ſm beatũ Euſeb⁹. in epla de morte Hieronymi. ẽ felix refectoꝛiũ animarũ poſt laboꝛes t erũnas. ibi. dulcis ſolẽnitas angeloꝛũ. vna ſocietas et charitas oiuz ciuiũ ſupernoꝛũ. ibi. nemo timore cõcutit⁹. ibi penit⁹ nulla cognoſcit⁹ anguſtia t tribulatio. nulla aduerſitas. nulla infirmitas dñatur. Jn ꝟ igit⁹ ſecuriſſimo campo. vndiq; floꝛibus vginũ roſis martyrũ t violis cõfeſſoꝛum t doctoꝛũ redimito. ſpecioſa hec floꝛet oliua ſanctiſſim⁹ doctoꝛ Hieronym⁹. vbi p ſuis deuotis famulis oꝛat aſſidue illos deo recõciliando t perire nõ pmittendo. ſm qõ dic⁹ beat⁹ Euſeb⁹. in epla de morte Hieronymi. Vir iſte

mitissimus in populo suo apparuit ⁊ deo dile/ctus ⁊ hominib⁹ orat nūc ꝑ ecclesia sancta. Et subdit. Hic certe dux nostre fidei ad se currentes ad celi cōtrahit arcem. Et illud ꝓbat Cirillus hierosolymitan⁹ epūs i epla ad beatū Aug⁹ refert eni ex in superioꝛib⁹ partibus egypti in deserto ꝙdam degebat monachus Helias nomine antiquissimus. magna vite sanctitate radians. qui in vita beati Hieronymi ei familiaris valde extitit. Hic die quodā incumbēs orationib⁹ somno repentino aduenīēte aliquantū obdormiuit. ⁊ ecce in visione in quodā palatio mire ⁊ ineffabilis pulchꝛitudinis ⁊ a mortalibus nunq̄ visuz vt sibi videbaꝯ assumpt⁹ erat Cūq̄ ꝑ horaz ꝑ palatiū huc atq̄ illuc gradiēs eius admiraꝛeꝯ pulchꝛitudinē. vidit quoddaz ꝑparari tribunal a ꝙbusdaz nimie pulchꝛitudinis iuuenib⁹. stratis tapetis ⁊ vesti b⁹ auro gē/mis ⁊ multiplici artificij varietate decoratis. circūquaq̄ parieti inuolut⁹. in quo ꝑ postmodū rex cum maximo decoratu. magnaq̄ societate virorū sole lucidioꝛū se posuit vt iudicia exer/ceret. Jnt̄ hec ciusdā ꝑsulis aīa catenis igneis vincta a demōib⁹ appoꝛtata maiestati regie ꝑsentaꝯ. que ꝓiusq̄ de aliquo interrogaꝛeꝯ ce/pit diris vocib⁹ infernalibus se manifestib⁹ di/gnissimaz acclamare. hanc inter ceteras maxie assignans causaz ꝓncipalez. quoniā vanis mūdi intēta cōuiuijs ⁊ vestib⁹ ⁊ hmōi stultissimis vanitatib⁹ ⁊ voluptatib⁹ delectata eēt. Quib⁹ finitis lata est ꝑ iudicē sententia vt penis infernalib⁹ traderet donec coꝛpori iuncta duplices penas sustineret. mox illū secuz ferēs omnis illa neq̄ spirituū turba inde cuz diris clamoꝛib⁹ recessit. Veniq̄ alterius cuiusdaz anima dicti Theodonij senatoꝛis añ maiestatē mult⁹ astantib⁹ neq̄ spiritib⁹ eam grauissime accusantib⁹ i medium ponebaꝯ. Cunq̄ a diabolis i lōgū accusatio traheret ⁊ nullus ex aduerso respōderet. vir ꝙdaz septies sole splēdidioꝛ. ⁊ vt sibi videbaꝯ ceteris astātibus eminētioꝛ. ad regis sedens dexterā in pedib⁹ se erexit. Quo ꝙdē surgente rex manu ꝓpria silētiū a cunctis fieri impauit. tunc q̄ steterat omnib⁹ se opponēs accusantib⁹. hunc suū fidelissimū ⁊ deuotissimū asseruit ⁊ sibi cōtinue exhibuisse reuerentiā specialem. eisdē mox loquendi audaciā abstulit ⁊ in taciturnitatē reuocauit. Postmoduz is flexit genua ante regem huic suo fidelissimo veniam in eternā requiē solita pietate ⁊ diuina infinita clementia elargiri impetrauit. Jta cum ꝑ cōmissis i mūdo flagitijs repugnaret. suis ꝑcibus vt voluit est adept⁹. tūc illa nephandoꝛū spirituū multitudo vlulans de illo ꝓtin⁹ se remouit. Interuallo āt facto hoze vni⁹. iuuenis ꝙdam pulcherrim⁹ cōcito gradu de palatio veniēs ad hūc accedēs se foze dixit vnū ex sanctis ⁊ inquit. O petre patrone romanoꝛ te precoꝛam deo impetra ne Hieronymi filij dñi preces fuse ꝑ theodonij anima respuaꝯ. At petr⁹ rogauit dominū vt ita fieret Ad hec rex: Quic ꝙd inquit a filio meo Hieronymo Petr⁹ postulat certe fiat. His oībus sic finit⁹ a somno mox monachus excitaꝯ laudes deo reddens ⁊ gl̄io/so Hieronymo. ⁊ die qua illa viderat ꝑnotās eodē postmodū itellexit die eꝑm Nithiocenū ⁊ theodoniū senatoꝛem ex hoc seculo migrasse. Quare ꝑtz hec vana somnia nō fuisse. Refert idem Cirillus in epla ꝑnarrata. q̄ ꝙdam ꝑbr cardinalis Andreas noie glorioſi Hieronymi deuotissim⁹ cultoꝛ in romana eccleſia mult⁹ cir cūstantib⁹ expirauit. iam exequijs insistentib⁹ assistente sūmo pontifice cuz pene toto clero ⁊ populo romanoꝛ ꝙd eundē andreā aduenerat honoꝛanduz. dū emisisset vlulat⁹ ⁊ crebris gemitib⁹ in feretro cūctis stupentibus ⁊ velut amentib⁹ effectis. tanq̄ si a somni doꝛmitiōe excitareꝯ mirabiliter exurrexit. Cunq̄ a romano pōtifice de eccl̄ia maioꝛi beati Petri apli vniuso populo clausisq̄ foꝛib⁹ interrogareꝯ intulit ista verba. dū starē diuino examine iudicādus ⁊ ꝓpter vestiū ⁊ ciboꝛuz quib⁹ hactenus vsus eram nimiā supfluitatē tartari cruciatib⁹ dāna/rer. subito iuuenis ꝙdaz sole splēdidioꝛ niueq̄ cādidioꝛ quē fuisse glorioſū Hieronymuz ad se inuicē referentib⁹ q̄ astabāt intellexi. ꝑsidenti indici flexis genib⁹ animā meo coꝛpoꝛi trez iungi poꝛrectis ꝑcib⁹ impetrauit. ꝙbus finitis verbis in ictu oculi vt cernitis aīa coꝛpi est cōiuncta. quare omnes deū ⁊ glorioſū Hieronymuz laudauerūt. Ecce q̄ hec speciosissima oliua est suoꝛuz famulorū recōciliatiua. Secūdo oliua ē signū victorie assecute Jdeo refert Plī. in spe/natu. lib. xv. q̄ victoꝛes apud athenienses quōdam oliua coꝛonabanꝯ. Sed greci tandē suos victoꝛes oleastro coꝛonari iudicabāt. Quid ꝑ hoc denotaꝯ. certe nihil aliud nisi q̄ glorioſus doctoꝛ Hieronym⁹ est victoriā cōtra demones ⁊ mundū plene assecut⁹ ⁊ iam regnat victoꝛ insuꝑabilis. Jdeo dicit beat⁹ Eusebi⁹ in epla se/pe dicta. Cantet ꝙlibet nostrū canticuz nomini domini sonoꝛū. iubilet vocib⁹ mater eccleſia in hymnis ⁊ ꝓfessionib⁹. plaudet hodie plebs catholica. vndiq̄ iocundeꝯ christiana contio. hodie certe obtinuit Hieronymus qō tāto estuabat desiderio. hodie deuictis hostib⁹ obtinuit triumphū. certe oībus expletis laboꝛib⁹ requiem possidet sine fine. Et infra subdit. Jā victoꝛ de suis hostib⁹ triūphauit cū ꝙbus scuto timoris domini viriliter dimicauit. iam denariū recepit ꝑ quo tanto laboꝛe in vinea sancte eccl̄ie laboꝛauit. hec ille. Vicit eni beatissim⁹ doctoꝛ Hieronym⁹ adhuc viuēs suos hostes ⁊ sancte matris eccleſie ꝓfidos hereticos. quia ipse fuit

dispersio eorũ. vt patet in legenda. Vicit etiaz eos post mortẽ sicut patuit sermone supza ꝓce/dente. Refert Cirill⁹ in epla ad Aug⁹. q greco rum ꝙdam hereticus quadaz die cũ sacerdote ꝙdã in hierosolymitana eccl'ia disputabat. cun q sacerdos ob sue parti defensionẽ autozitatẽ ꝙndã Hieronymi allegaret vt greci ratiões de strueret. temerarie pestifer grec⁹ oze. gloziosissi mũ Hieronymũ toti⁹ veritatis lumẽ fuisse mẽ titũ nõ erubuit voce fari. Ac q voce talẽ nequi ciã ꝓpetrauit vocẽ deinceps amisit. Hereticus ꝙdam alius arreon e Hieronymi imaginez cer/nens vtinam te cũ viuebas meis manibus te/nuissem. z meo gladio iugulassem. hoc aũt cuz dixit euaginãs gladiũ tota vi ipm gutturi ima ginis infixit quousq res innotuit. moxq ex p/cussoris gladio tãq ex hois corpoze sanguinis vnda pfluxit. Eadẽ insup hoza qua hoc factũ e. in atrio existẽti iudici gloziosus Hieronym⁹ cũ gladio gutturi infixo apparẽs ꝓ cõfessione hmõi vindictã postmodum narrãs sibi facta. hec dicens abijt. stupefact⁹ iudex cũ ceteris q asta bãt ad eccl'iaz ꝓperans hereticũ manu gladiũ imaginis gutturi infixũ tenentẽ reperit. qui p tinus vt eũ vidit capi e. um iussit. Capt⁹ ẽ itaq hereticꝰ in sua pmanens duricia ob aliud nõ se dolere nisi q viuũ nõ teneret Hieronymũ gar riens a multitudine ppli lapidib⁹ z ensib⁹ iugu landũ. Gloziosus deniq Hiero. nõ solũ vicit he reticos sz z demones hũani g'eneris inimicos i tm. vt in ei⁹ pñtia nequaq auda'eant apparere seu pmanere. sicut de hoc refert idẽ Cirillus in epla ꝑfata ꝺ venerabili Euse. q ꝙ duas hozas ante beate aie exitũ qñq trãsuersis oculis z ma nibus simul iũctis facie terribili vocq dira q/si se mouens clamabat. Nõ faciã nõ faciã. mẽti ris mentiris. post hec faciẽ in terraz firmãs cla mabat. Adiuuate me frẽs ne pereã. hec viden tes eũ interrogauerũt Quid habes pater? Ad ꝙs ille. Non videtis demonũ agmina q me de bellare cupiunt? Et illi: Quid te facturũ vole/bas cũ dicebas? Nõ faciã nõ faciam z. ait: illi conant vt diuini nois blasphem⁹ iueniar. ideo me hoc nõ facere acclamaui. Tunc illi. Quare faciẽ tuã pr̃ abscõdebas in terrã? ne inq eoruz aspectũ cernerẽ quoniã tã terribilis ẽ z turpis q oẽs pene que in mũdo sunt respectu ei⁹ nihil sũt ad extremã hozã. tũc venerabili Euse. Hie ronym⁹ apparuit eũ benigne ꝓfortans. in cui⁹ aduentu oĩs illa demonũ turba timoze pterri ta ab eo velut fum⁹ euanuit nõ potẽtes ei⁹ pre sentiã sustinere. sicut testaf Cirill⁹ ad Aug⁹. di/E cens. Mira res angustine vt multiplicib⁹ ptz exẽplis. Tant⁹ a cõspectu gloziosi Hieronymi diabolis timoz inest. vt etiã picture nõ audeãt appzopinq̃re. Nã si a demone obsesso illa pcio sa demonstraret imago. ab eodez ꝓtinuo effu/gaf. hec ille. Et hoc ꝓbat i exẽplo dicẽs. Sanctimoniales pene oĩuz mulierum pulcherrima etate iuuẽcula beato Hieronymo deuotissima i cenobio dominaz multa vixit sanctitate. illi⁹ antiqu⁹ serpẽs inuidẽs opib⁹ vt eã a sctõ ꝓpo sito reuocaret. cuiusdã iuuenis nobilissimi aiuz in ei⁹ ꝙpiscẽtiã intãtũ excitauit. ita q nõ pos set die noctuq aliud nisi quõ possit eaz attingẽ cogitare. Auxilio igiť ꝓprio desperãs ꝺ eo qꝺ vellet obtinere quẽdã iuenies magũ z magna ei ꝓmittit si qꝺ optat expert⁹ fuerit. tũc ꝙoca uit mag⁹ demonẽ z nocte media ad sanctã de stinauit monialẽ. Ad cellã igiť accedẽs trãsire vltra Hieronymi imaginẽ i cella depictã timo re neq. negligẽs sibi cõmissũ explere op⁹ despe rãs ad mittẽdũ reuertiť. se nõ posse pficere itẽtũ apud monialẽ pãdit ꝓpter Hieronymi imagi/nem in cellula depictã. magus eũ deridens di misit. Aliũq vocatũ demonẽ mittit ad huius modi opera facienda. cui accidit siẽ ꝓmo. Per hozã forte manẽs coact⁹ excelsa cepit voce cla mare. sine me hinc Hieronyme huc vlteri⁹ nõ reuertar. ad ꝙ stupefacta mulier q ozatiõib⁹ in cella insistebat inq. Quis illas fũdit ꝑces vel voces? nõ cessante diabolo sic clamare. excitate illi⁹ cenobij moniales pcusse grãdi timoze ad il lã currũt cellã cruce dñi ꝑeunte. ac si vt foze illũ spiritũ neq sciũt. eundeq cõurãt vt debeat i timare q de causa venerat. Narrãs igiť seriem rei seq miserũ pãdes z catenis vinctũ igneis a Hieronymo. rogat eas vt suis mereãť ꝑcibus abeũdi sibi gr̃az inuenire. ac vbi hec moniales audiunt deo z gl'iosꝰ Hieronymo laudes red dunt. simpliciter postulãtes vt demonez hunc nullaten⁹ reuersurũ de cenobio effugaret. Vix finitis verbis diabolus magnis stercorib⁹ ꝺ lo co recedens magum adijt. cumq magnis ver beribus flagellauit. vt per multa hozaruz spa cia de eo aliquod signum vitale paulomin⁹ ap pareret. Videns ille suas artes sibi nihil vale re. refugiũ habuit ad btm Hieronymũ dicens Gloziose Hieronyme subueni mihi misero ꝓ mitto enĩ si tuis hac hoza adiut⁹ fuero auxilijs pnitie tã horribili nõ succũbã. deinde cũcti exu tus flagitijs a tuis obsequijs nõ recedam. His finitis velut fum⁹ spũs neq euanuit. p angelũ tacens ꝟberibus castigatus in tm sui corporis inops q nisi alieno auxilio potuit se mouere. Mox idẽ accepta penitẽtia anteq ꝺ lecto sur/geret cõbustis cũctis codicib⁹ magicꝫ venditis/q oĩbus que habebat paupib⁹ erogauit. anno finito ad pniaz pagendam in quadam spelun/ca clausa in heremo ibi per quadriẽniũ glozio/se stetit. Tertio oliua est quo ad fructuz rubea F
ꝓmo sed post virescit deinde nigrescit. Sic san ctus doctoz Hieronym⁹ fuit rubeus per chari tatẽ. viridis p virginitatẽ. niger p humilitatez

Charitatez ꝯ magnã habuit erga hoies vt eos xp̃o acq̃reret dum hic vixit in mũdo quottidie p̃dicans. epl̃as scribens. ⁊ peccatores inducẽs ad bonũ. ⁊ nunc etiam iugiter sanctam eccl̃iaz diligens. vt dicit Euseb̃. in epl̃a de lau. Hieronymi. Hodie vndiq; facta ẽ in populo christiano leticia. exultet p̃cipue sancta mater eccl̃esia cui⁹ hodie gloriosus cultor ⁊ ꝓpugnator p̃cipuus omniꝫ⁹ exstirpatis hereticis dogmatibꝫ cum suis fallacibꝫ autoritatibꝫ de agro fidei catholice. doctrinis sacratissimis ⁊ p̃fulgidis signis ac pdigijs vt sol relucet inter agmina beatorũ. Habuit etiã beatus doctor charitatẽ nõ solũ in opere sed in doctrina docẽdo fratres suos dicẽs: ℙDilecti mei diligite vos inuicem nõ enĩ accepi hoc ab hoie. sed a saluatore q̃ ait: Hoc est p̃ceptum meũ vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos. In sola enĩ dilectione oĩuz genera ỽtutũ cõsistunt. Sicut ex vna radice multi rami exeunt. sic ex charite multe generãt ỽtutes habuit etiã Hieronymꝰ ỽginitatẽ sicut testat Eusebi⁹ in epl̃a vbi supra. Si inq̃t quis vult accipere Johem baptistã. ipe est pariter virgo pariter heremita. Sed diceres. tamẽ ipe ẽ epl̃a ad ℙDaginatiũ scribit dicens: Virginitatẽ i celo ꝓfero nõ quia habeo. sed magis miror quia nõ habeo. Ex quo dicto videt clarescere q nõ sit ỽgo. Ad hoc dicẽdũ q illud dixit vel ex humilitate. vel ideo se ỽginitatẽ minime habere reputabat. qz carnis incẽtiuã sepi⁹ passus fuit. ⁊ sic loquit̃ de ỽginitate mẽtali ⁊ nõ corporali qz corpus suum nũq̃ luxuria maculauit. quaz ⁊ docuit esse spernendã ⁊ fugiendã. Naz sicut ỽginitas hoĩs par est angelis imo plus euz facit angelis. ita luxuria hoiem deformẽ reddit. ⁊ vt ita dicã. mlto peiorẽ bestia efficit. De nllo enĩ alio peccato legit̃ deuz dixisse. ℙPenitet me
6 fecisse hoiez. Nam luxuria facit hec opera. corpus debilitat. et semp illud q̃si morti destinat. famã denigrat. marsubia euacuat. furta instruit. homicida causat. memoriaz hebetat. cor aufert. oculos vtriusq; hominis cecat. ⁊ p̃ ceteris iram ꝓuocat. hec ille. Etiã legit̃ hoc vitiũ durius arguisse. sicut refert Cirill⁹ in epl̃a ad beatum Aug⁹. q in ciuitate candia sacerdos q̃daz eccl̃ie custos impudicus ebrietati ⁊ luxurie deditus miserrime ɔ hoc mũdo migrauit. cuius corp⁹ in decori sepulcro sacerdotũ est sepultuz sequẽte nocte tantus in eccl̃ia et cimiterio fuit strepitus q in illo morãtes terrore ꝓcussi sunt excitati ad eccl̃iam cõcurrũt vbi strepit⁹ vehemẽtes cãpanarũq; sonos audiũt. sed nihil ibi videntes diuinã exorãt clementiã quaten⁹ cur ista fiant velit reuelare. sed nullũ auditiõis sentiunt adiuuamẽ Biluculo hoc cessante. omnia in eccl̃ia inueniũt reuoluta corpa mortuoꝝ. q̃si vndiq; flãmis igniũ violata. Tunc Nicolaus archiepiscop⁹ eccl̃ie illius orationes indicens populo. quid sequẽti nocte euenire velit ꝓcepit expectare. qua veniẽte duplex strepit⁹ ⁊ paoris tribulatio est secuta. q̃ de re hoies velut mortui exibãt. die lucescẽte omniꝫ⁹ in eccl̃esia ꝓ orationibꝫ cõgregatis. gloriosus Hieronymus subito solis specie spendidior in eccl̃esiaz veniens ad altareq; gradiẽs. cũctis videntibus ⁊ mirantibꝫ ꝓ horaz sub silentio pmanẽs. hoc ꝓpt̃ sacerdotis miserũ cadauer sacris indigne locis absconditũ ad terrorem peccantiũ contigisse intimauit. Eisdẽq; mandauit vt cadauer miserrimi post resurrectionẽ omniũ tartareis deputãdũ ab illis mãsionibꝫ ereptũ flãmis traderent ꝓtinus ad cõcremandũ. qõ cuz popul⁹ fecisset pestis illa cessauit. ⁊ sic deinceps beatũ Hieronymũ omnes vnanimiter deuotiõe maxima colere inceperũt. ⁊ hoc quo ad ꝑmũ. Qtũ ad sc̃dz est notandũ. videm⁹ ad experientiã cũ tempore venientis estatis rose maturescũt. tũc homines ciuitatis exeũtes intrant hortos vbi rosas colligẽtes secũ in manib⁹ ad mansiones suas deferunt cuz iubilo ⁊ eas in suo collocant aspectu. Ita beatissima rosa gloriosus Hieronym⁹ cũ venit tẽpus sue senectutis. tãq; candidissima rosa ɔ horto huius seculi ad celestẽ delata est mãsionẽ. nõ solũ ab angelicis spiritibꝫ sed a dño nr̃o iesu xp̃o cuz magno honore ⁊ iubilo ⁊ plãtata ẽ in viridariũ dei. Teste Euseb̃. in epl̃a vbi supra. Ecce inq̃t flos campi et rosa miro modo fragrãs odore de horto nup eccl̃ie in viridariũ dñi est trãsplantata. Ex autẽ cuz letitia sic in celuz sit delata aĩa sanctissima declarat beatus Aug⁹ in epl̃a ad Cirillũ dicẽs. Hora cõpletorij defunctus est gloriosus Hieronymus seuer⁹ cũ duobꝫ monachis diuinis locutionibꝫ insistẽtibꝫ. infinitos repente audiũt organorũ timpanorũ ⁊ totiꝰ simphonie ⁊ instrumẽtorũ sonos. q̃b⁹ celũ vt ipis videbat vndiq; resonaret. quoꝝ sonoꝝ suauitatibꝫ anime pene a corporibꝫ exalabãt. stupefacti oẽs oculos in celum eleuant totũ ether ⁊ oĩa que ambitu eius ꝓtinent intuentes. viderũt quãdã lucẽ septies solis luce clariorẽ p̃clarescere. ex quo oĩuz odorum aromata crũpebãt. hec illi tam mirãdo affectu cernẽtes. deũ exorabãt p̃cibus vt eos curtalia fierent nõ lateret. Et vox de celo veniens ait: Nulla vos moueat admiratio. nihil vobis videat̃ mirabile si talia videti ⁊ audtis. hodie enĩ rex regũ ⁊ dñs dominãtiuz xp̃s exeũti de hõ seculo neq; anime gl̃iosissimi Hieronymi tot⁹ festinus obuiaz venit ⁊ eã p̃ ceteris tãto honorificenti⁹ tanto excellẽti⁹ ⁊ sublimi⁹ ad sua reducit regna. quãto p̃ ceteris sublimioris vite meritis refulget Hodie oĩuz angeloꝝ ordies exultãtes talibꝫ vocibꝫ alternatim ꝓcinnẽtib⁹ i sui sociãt dominiũ. Hodie enĩ ꝓphetarum cetus

hodie apostolorꝝ chorus. hodie oēs cōfessores hodie gloriosa comitiua virginuꝫ. hodie oiuꝫ beatorꝝ anime letabūde ꝛ festiue occurrūt com patriote. Et cū hec dixisset vox siluit. sꝫ tñ lux magna ꝛ odor magn⁹ postmodū p horā duran tes nō cessauerūt. Jsta solēnis ꝛ laudabilis in celū aie beati ꝟhieronymi itroductio etiā ostē sa ē ab epo Cirillo. sicut refert Euse. in epla de morte ꝟhieronymi dicēs: Cū iā dicta hora Ci rillus epꝰ deuotꝰ in sua cellula orationibꝰ inhe reret sursū in spiritu raptꝰ velut i extasi factus subito quoddā a monasterio in q̄ vir sanctissi/ mus migrauerat vsq; ad celū mirabile ꝛ speci osissimū vidit iter. cuiꝰ tāta erat pulchritudo ꝛ admiratio: vt stupore velut amēs effectꝰ huc il luc q; admirās sui paulisper credebat obliuisci In hac positꝰ anxietate eleuans oculos et ecce angelorꝝ maxia multitudo a monasterio tanq̄ societas veniebat alternatim melodiaꝝ ꝛ mel/ lifluoꝝ cāticoꝝ vocibꝰ celū ꝛ terrā resonare fa ciebāt. etiā singuli angeli singulis manibꝰ accē sos cereos habebāt quoꝝ claritas solis ꝛ lune lumē repellebat. Et denicq; Cirillꝰ vertēs ocu los plꝰ in celū nō minorē angelū vidit cuꝫ ma/ gno etiā angelorꝝ numero. istis obuiā venire q̄ rei huiꝰ anxiꝰ expectabat euētū. quē cuꝫ iterro gasset q̄d nam ꝟ esset. eū stupor ita oppressserat vt q̄d diceret nesciebat. at ille diutiꝰ expectans gloriosam vidit ꝟhieronymi faciē cūctisq; pre ibat angelis. ꝛ siliter sequebaꝫ aiam decorataꝫ pulchre. siliter erat ad dexterā saluatoꝝ cuꝫ co pariꝫ se vniēdo. quo q̄dē loco Cirillꝰ degebat gradū figens ꝛ stans taliter ē ei locuta. Agno scis ne me: ad quā: minime q̄dē: q̄s enī es qui i tanto ceteris homibꝰ emines. ꝛ illa: de ꝟhiero/ nymo vnq̄ fuit tibi aliq̄ cognitio: At ille. Cer te quē nominas singulari affectu diligo charitatis Sed q̄so es ille: ꝛ illa: ei⁹ sum aīa que glo riam. iaꝫ obtineo quā sperabā. ad meos perge filios q̄ vidisti nuncia vt ꝛ a luctu desināt ꝛ in cessanter cōgaudeāt. q̄bus oībus finitis illa vi sio ab eo euanuit. Ad ipm g̃ clamemꝰ sicut iu bet. b. Augꝰ i epla ad Cirillū ꝛ exultemꝰ ꝙgau dendo eius honori ꝛ dicamus cū Euse. in epi. sepe dicta. O vir ineffabilis. o virtutū vas ad mirabile. o plēdor patientie. lāpas pfulgida. o diadema honoris ꝛ glorie. angulare lapis. fortissimū exemplar innocētie. colūba aurea totiꝰ ecclesie. nostri semp facias memoriā apud do minū ꝛ vt tua semp valeāmꝰ intercessione pjs ma ptegi a nociuis. et futura gaudia que iam ꝟ possides adipisci. q̄ nobis pstare dignet ihs christꝰ marie filius q̄ est idē cum patre ꝛ sancto spiritu in secula amen. Refert amplius Cirillꝰ in epla ad Aug⁹. q̄ Sabinianꝰ hereticoꝝ fau tor duas asserebat volūtates in deo assumens pro se. illud ✠ Matth. xxvj. ꝟPater si fieri potest transeat a me calix iste. Ex hoc dixit elici possꝰ q̄ fugere voluit passionē vna voluntate ꝛ alte ra eādez coacte subire oportuit passionez. ꝛ ex his dicebat q̄ xp̄s multa voluit que obtinere non potuit ꝛ hoc errore puertebat gregem xp̄i ꝛ vt suuꝫ errorē tegeret ꝛ ei fides dareꝫ magis glorioso ꝟhieronymo ꝛ ei⁹ opusculo imputabat Ad p̄dictū igiꝫ hereśiarchā ꝛ suos discipulos ad eccl̄iaꝫ hierosolymitanā quadā die dominica ad disputandū ꝛ errorē p̄futandū. Cirillus cū suis suffraganeis epīs ꝛ alijs ortodoxis ad ueniens. disputatio a nona incepta vsq; ad ve speras ꝓtendiꝫ. Cum ergo idē hereśiarcha cō trarius. opusculū ab ipo cōpositū. falseq; glo/ rioso titulatū ꝟhieronymo allegaret. has char tas inimicas sufferre non valens Siluanꝰ san cte nazareth eccl̄ie archiepꝰ. qui tanta beatuꝫ ꝟhieronymū affectione ꝛ animi deuotione cole bat vt q̄cq̄d faceret diuinū nomen ꝛ beati ꝟhie ronymi p̄mittebat. vnde quasi omnibꝰ ꝟhiero nymꝰ obiciebaꝫ a p̄dicto heretico. mox assurre xit dire euꝫ increpās q; tot ꝛ tantas exercuisset nequicias. Cum autē inter eos longa oriretur cōtētio ꝛ vterq; ꝓposse obprobria sibi dicerēt in fine sic ambo statuerūt pariter q; si in sequen tis vsq; diei horā nonā beatꝰ ꝟhieronymꝰ hoc opꝰ false cōpositū euidēter ostēderet. hereśiar cha capite puareꝫ. Sinaūt: archiepiscopus: ꝛ q̄libet ad ꝓpria remearet. ꝟPer totam autē no ctem orationibꝰ quisq; nostrum vacabat vt no bis auxiliū a domino eueniret. statuta aūt ho ra hereśiarcha cum nequicie filijs in ecclesiam veniēs. huc illucq; discurrēs q̄rebat dei seruū tanq̄ leo rugiens. stabat autē fideliū omnium contio in eccl̄a. quilibet sancti ꝟhieronymi cla/ mans nomē. sed ille finxit se dormire orationē supplicantiū non intendens vt mirabilioꝝ appareret. Denicq; cuꝫ nihil miraculi appareret. seuire cepit hereśiarcha vt nec Siluanꝰ q̄d ꝓ miserat iam expleret. Ad locū autē quo decol/ landus erat Siluanus sanctissimꝰ ducit gau/ dens. lachrymātes epos ꝛ alios homies catho licos q̄ ad hoc cōuenerāt cōfortabat verbis di cens: Exultate mecū charissimi gaudete noli te tristari quoniā nō derilinquet deus speran/ tes in se. si nō exaudioꝝ. plus peccatis meis me rui. ꝟPost ꝟ genua flexit. sancte inq̄t ꝟhieron/ me adesto mihi si placet. qm̃ ꝟ maioꝛe dignꝰ sum supplicio. tamē ne falsitas locū teneat ve ritati succurre. ꝟHec dicēs spiculatoꝛi colluꝫ p̄/ bet ꝛ vt feriat ipm erigit Eleuat aūt ille ensem antistitis venerādi caput vno ictu cupiēs am putare. adest subito ꝟhieronimꝰ gl̄iosus cūctis cernētibꝰ manu extēsa tenet ensem. Siluano i pans vt exurgat. vnde hereśiarchā increpās scpturas false cōposuisse innuēs ei q; cōminās ab oiuꝫ euanuit oculis. Cōfestimq; vt ꝟhiero.

disparuit heresiarche caput terraz petijt .a coz pore detrũcatuz.tanꝯ ense spiculatoris manꝰ amputasset vno ictu. qđ tã mirabile cũcti vidẽ tes ꝙ aderãt.ilico stupefacti.deo gras egerunt ꝛ ihieronymo glorioso.ad ꝓvitatẽ discipuli he resiarchie redierũt. Jdẽ refert đ Siluano no/ minato ꝙ serpẽs antiquꝰ diabolꝰ inuidẽs eiꝰ se nectuti.nocte q̃dã sumẽs eiꝰ formã.cuidã muli eri nobilissime iã in strato q̃scẽti apparuit.cõ sensũ sui corporis req̃rebat.ad qđ ꝓterrita mu lier cũ se solã i thalamo cũ viro cerneret.diabo lus cepit voces emittere vt oẽs excitarenꝯ dor mientes.etiã cõuicini oẽs q̃ ad mulieris thala/ mũ cõuenerunt.q̃d sibi acciderit inquirentes. Perquirere aũt ceperũt ꝛ tandẽ diabolũ i spe cie ep̃i inuenerũt.accẽsisꝙ candelis intuentes eũ archiep̃m crediderũt.ad qđ oẽs stupefacti. q̃d dicerent aut quid agerẽt ignorabãt.sciẽtes eius sanctitatis nomẽ interrogabãt an tantas nequicias ꝓpetrasset.At ille. Quid inq̃t malũ feci.si mulier me ad huiusmodi negociũ inuita uit? Qđ audiens mulier eum fore mendacẽ la chrymis resp̃dit: Tunc ille vt hoies ad maiꝰ odiũ erga virũ dei incitaret.ita cepit horrenda fari ꝙ nullus potuit auribꝰ sustinere. quare et ip̃m cũ ꝓtumelijs extra domũ repulerũt.mane facto gesta que erãt narrãtes .siluanũ hypocri tam ꝛ dignuz incẽdio acclamabãt .q̃ de re tota ciuitas nazareth cõmota ẽ cõtra ip̃m ita vt au diendo eius nomẽ oẽs blasphemarẽt.Audiẽs autẽ hec ep̃s mouet ꝛ stupescit ꝓpter iniurias sed nullã in se habuit impatiẽtiaz grates semꝑ agens deo sua hec cõfitet noxa meruisse. Re uoluto igit anno vir dei vt horuz scandalũ mi tigaret occulte nazareth deserens ad eccl̃iam i qua hieronymi corꝑ humatũ quiescit veniẽs se in sepulture locũ posuit oraturus. Jn quo ꝑ duarũ horarũ spaciũ manens . vir q̃dam neq̃. eccl̃iam intrans sanctũq̃ virũ reperiẽs ad euz velut draco ꝓperãs dixit ꝙ mulieres ad libidi nem incitaret.Cui Siluanꝰ politus humilita te vt ei illa sepi? diceret inuitauit. qđ ille audi ens gladiũ extrahit vt siluani gutturi infigeret cui cuz h̃ verbũ succurre gloriose hieronyme opponeret.in guttur suũ ille ꝓpriũ gladiũ infi xit ꝛ se interemit . casu itaq̃ alius supueniens vt h̃ vidit gladiũ arripiens .a viro dei estimãs hominem interemptum eũ iterficere conabat ꝛ q̃d ꝑmo acciderat euenit ꝛ ei Cũ aũt iste i ter ram ceciderat duo viri alij eccl̃iam intrãtes et vidẽtes hoc.diuini iudicij ignari a viro dei pu tant ꝓpetratũ. Quoꝝ vnus p̃ alio graue ferẽs furia inflãmatus cepit clamare. quousq̃ viget tua malicia Tu mulieres ad libidinosas cogis voluptates ꝛ hoies interficis in occulto .certe tue neq̃cie hodie finis erit.ꝛ subito currens vt eũ extingueret nudato ense venerat. Jlle autẽ vt ait. Succurre glorioſe hieronyme. Vir ille sic̃ duo p̃mi manu ꝓpria se interemit. Vir autẽ aliꝰ q̃ cũ eo venerat tremebundus ad eccl̃ie fo res cucurrit q̃ hoc maleficijs factũ putãs quã/ tum poterat clamare cepit. Huc oẽs accurrite Ecce maleficus Siluanꝰ non solũ mulieres vi tuperat sz suis incantationibꝰ hoies necat. Fit itaq̃ nimiũ virorꝝ ꝛ mulierꝝ ꝓcursus clamãtiuz ip̃m eẽ cõburẽdũ. Hec ad epi Cirilli sonãt au/ res q̃ pergẽs vbi stabat agnꝰ inter lupos mitis ꝛ letꝰ nihil aliud dicẽs.hec iuste patioꝝ.qz i de um grauiter peccaui. Verberat igit vir dei et capit vt ad supplicia deducat. Cunq̃ extra ec clesiaz deduceret gloriosus Hieronymꝰ visus est i loco in q̃ iacebat surgẽs tanto circũfulsus lumine.ꝙ radijs in eũ intuentiũ oculi vibrabã tur cũcti apparuit suo deuoto p̃mia donaturꝰ q̃ dexterã sui Siluani capiẽs venerandi.his q̃ eum retinebant voce terribili vt eum dimitte rent impauit.ꝛ anteq̃ vox illa finiret oẽs tan/ tus timoꝝ iuasit ꝙ in terrã velut mortui ceciderunt. Inter hec quedã mulier a spiritu neq̃ ob sessa catenis ligata ad liberationẽ ad ecclesiaz deportat.at vbi illã lumẽ eccl̃ie tetigit clama re cepit. Miserere miserere glorioſe hieronyme.nã ꝑ te crucioꝝ añ tps. Cui Hieronymus: Nephande spũs exi ab hac dei famula ꝛ tuas detege neq̃cias ꝛ fallacias q̃s erga Siluanum egisti.apparuit q̃ in forma Siluani vt ab oibꝰ ipe eẽ crederet ꝛ rem quam fecerat enarrauit. His dictis diris vlulatibꝰ de tẽpio disparuit. Tũc gl̃iosus Hieronymꝰ ad ep̃m inq̃t voce le ui. Quid optas Siluane charissime tibi placi tũ me facturũ scias? At ille. Obi dñe vt me h̃ amplioꝝ nõ relinquias. Et Hieronymꝰ. Qđ po/ stulas ita fiat.post ergo veni.hec dicẽs cũctoꝝ visui se negauit. Interuallo autẽ vniꝰ horẽ fa cto Siluanꝰ archiep̃s expirauit .Fit exh̃ cun/ ctis admiratio ꝛ lachrymе ab omnibꝰ effundũ tur quilibet se reũ in dei virum. aut ꝙ aliquid cõtra eũ cõmisisset clamat.timẽs ne se vlciscat post mortem.quẽadmoduz cõtigit illis i eccl̃ia q̃ eum cõuitiabanꝯ.demũ cum honore cõgruo ad nazareth portat ibiq̃ corpus venerandum vt decebat sepelitur.

De animabus sermo p̃mus.

Hte de anie mee ꝛ libera eã.ps.lxviij. Nihil ẽ inter oia qđ plus trahit piũ amicũ ꝛ liberalẽ ad miseri cordiã vel suffragiũ q̃ penose captiuitatis ostẽ sio. Quare hõ q̃ est grauiter captiuatus ab ini micis ꝛ seip̃m nõ potest liberare.clamat ꝑ au/ xilio alioꝝ.vincula eis ostendendo .vt eo citiꝰ ad pietatem moueantur.ip̃eq̃ a captiuitate li beret.hoc figuratum habet Exo.iij. vbi legi/ tur ꝙ filij isrl̃ in graui affligebanꝯ captiuitate

pharaonis. ideo clamauerũt ad dñm qui dixit motus pietate vidi afflictionẽ populi mei q̃ est in egypto ⁊ clamorẽ eor exaudiui ⁊ sciẽs dolorem descendã ⁊ liberẽ eum de manib egypti or ⁊ deducã de terra egypti in terrã bonam ⁊ A speciosaz q̃ fluit lacte ⁊ melle. Mystice ꝺm sensum ois sacre scripture nulla ẽ dolorosior pena q̃z captiuitas i purgatorio. anime eni ibi existẽtes dicere possunt illud Thren. j. O vos oẽs q̃ trãsitis p viam attẽdite ⁊ videte si ẽ dolor similis sicut dolor meus. in mũdo nõ est dolor sicut dolor noster. q̃si dicerẽt. nõ põt tãt dolor in tota terra esse. qz scim q̃ captiu qui patiũ in terra ꝓpria ⁊ in carcere q̃ est i terra ⁊ in pñtia parentũ nõ tãtũ dolet quãtũ in terra aliena infra terrã ⁊ in pñtia alioz. cũ possit interdũ ab amicis visitari eo citi liberari nec a vermib molestari. modo ex illo penã grauissimã aiaz possumus ꝓpẽdere. qz capte sũt i terra aliena. ꝺm illud ps. cxxxvj. Interrogauerũt nos q̃ captiuos duxerũt nos. ⁊ nõ solũ i ẽra aliena. sz etiã subt terrã. vt habeẽ Esa. xiij. Cui loc purgatorij ẽ vicin. etiã patiũẽ in pñtia demonũ ꝺm illd ps Diabol stet a dextris ei. Ideo de hac graui captiuitate clamat q̃libet illaz ad suũ amicũ dicens sicut ponit Amãdus i hora. sapiẽtie. li. ij. c. ij. O amicoruz oiuz dulcissime mihi succure miserẽ anime mee. memẽto iucarcerati nec diutius ꝑmittas me affligi i carcere caliginoso. qz derelicta sũ ab ꝺ mũdo. nõ est inquit qui fidelitatem ostẽdat. non ẽ q̃ manũ porrigat egenti. ⁊ B hoc est etiaz qđ petũt verba thematis. Intẽde aie mee ⁊ libera. Ꝺro q̃bus est sciendũ q̃ aiabus defunctoz succurrere debemus ꝓpter q̃n q̃s. Primo ꝓpter nature similitudinem. qz scim q̃ similitudo ẽ causa dilectionis. ⁊ hoc testatur Aristo. viij. Ethi. dicens: Simile diligit sibi simile. Cui alludit sapiẽs Eccli. xiij. Omne aial diligit sibi simile. sic omnis homo ꝓximuz sibi Et si aialia sibi similia videt aliqđ in angustia ꝓstitutũ celeriter occurrũt ⁊ auxilia ferũt quãtum possunt. Sic ẽ hic scribit Albert in li. rerum de elephantib quoruz est natura quãdo volũt pausare in die vel i nocte solent incũbere i magno arboris ligno eo q̃ carẽt iuncturis mẽbrorum. venator autẽ hoc sciens truncũ arboris i parte cauat ⁊ resecat. veniẽs autẽ elephas more cõsueto se illuc volens inclinare cum arbore cadit. ⁊ si homo nõ aderit tũc gemit siue barrit Qđ audiẽtes alij elephãtes ꝯcurrũt ad clamorem eius ⁊ cupiũt subleuare. illi autẽ nõ possũt voces emittere vt cõsueuerũt quousq̃z venerit minor elephas cui rostro eleuaẽ. Mystice q̃d p elephantẽ nisi humana aia intelligiẽ. quia sicut elephas est animal magnũ ⁊ magne reputationis apud hoies vt nõnũq̃z ꝓpter ipm capiẽ duz hoies periculo se exponũt. Sic aia ẽ tã magna ⁊ apꝺ deũ tante reputatiõis q̃ ꝓ ea i periculum mortis se dedit christ fili dei. Sicut ꝺ hoc dicit Bern. in li. medita. c. iij. Sublime est anime ꝑcium q̃ nõ nisi sanguine xpi redimi potuit. Nam fili dei cum eẽt in sinu patris a regalibus sedibus ꝓ ea descendit vt eã a potestate diaboli liberaret. ⁊ infra Tot iste mũd ad vnus anime ꝑciũ estimari nõ potest. non eni ꝓ toto mũdo deus aiam suam dare voluit quã pro aia humana dedit. Et dicit Plini in specu. natu. q̃ inter elephantẽ ⁊ draconem ꝑpetua ẽ dimicatio. qz vnus inuidet alteri ꝓpter magnitudinem virũ ⁊ corporis quãtitatẽ. Ita iter aiam ⁊ draconẽ infernalẽ magna ẽ pugna. ꝺm Aug. in li. soli. c. xv. quia ille draco nihil aliud desiderat nisi vt aiam ꝑdat. Nã cõtra eã multas dirigit sagittas. q̃ sunt ira luxuria inuidia supbia auaricia ⁊ accidia. q̃bus anima vulneratur. ꝺm Bern. in lib. medi. c. xij. Ideo bñ elephãti cõpatur. Iste igiẽ anime solẽt pausare i arbore hoc est in corpore de terra formato qđ bene arbori compatur. quia dicit Agaton i vita spa. Homo est similis arbori corporali cuius labor folia. interior custodia fructꝰ. Hec arbor corporis multotiẽs ẽ causa ruine aie. Sicut testaẽ Aug li. solilo. c. vliẽ. loquens in pson aie dicens: Nullũ peiorẽ patior hostẽ q̃z corp in q̃ habito. est eni quasi leo subuersor i domo mea vndiq̃z me pestifero morsu dilaniãs ⁊ ꝙsumẽs qđ ꝓpendens venator. b est mors incidit arborem. qz securis eius iam dudũ ad arborẽ posita ẽ Mathb. iij. Ideo cadente arbore hoc ẽ corpore cadit cuz eo anima. ⁊ si habet aliquid adhuc purgandũ tunc cadit in foueam purgatorij. de qua p se surgere minime potest. qz est extra statum merendi. Est eni aia ꝺm ps. spũs vadens ⁊ non rediens. vadit enim in penas ex grauedine peccatorũ. ⁊ non redit nisi auxilio xpi fideliũ ⁊ bonorũ operũ. Ido hodie clamãt ⁊ p multa annorũ curricula clamauerũt ꝓ auxilio ꝟro vocãdo nos dños. ꝺm ps. De ꝓfundis clamaui ad te domie. domine exaudi vocem meam. Fiant aures tue intẽdentes in vocẽ ⁊c. Idcirco cũ nobis similes sunt in natura. nõ sum imitatores animalib irrationabilib q̃ succurrũt sibi similibus. succurram eis de penis eas iuuãdo. qz ꝺm beatũ Amb. Nihil est tam piũ q̃z natura iuuare. Et si nõ possum ram cito liberare debemus cũ eis more elephãtũ flere ⁊ ipis cõdolere. ꝺm illud apostoli ad Roma. xij. Flete cũ flẽtib. donec veniat xps qui fuit minimus p humilitatẽ ⁊ liberet eas p suã misericordiaz a tali cruciatu. Sic feꝯ qđam abbas qui cõdoluit cuidam defuncto vt secum vberrime fleret Refert Vincu. in spe. histo. li. xxv. c. xxxv. q̃ qđã famul celarij beniuolus infirmat cuidaz est cõfessus. cũ autẽ quoddã dixisset peccatuz,

cõfessor timuit recipe. sed vt abbati confiteret iniunxit. abbate igit absente. infirmus interim est defunct⁹. cum autẽ ille esset reuersus ⁊ sederet in lecto volens se discalciare. vidit illũ mortuũ p gradus dormitorij ascẽdentẽ. q̃ ⁊ cecidit ante abbatẽ rogans humiliter vt suã ꝓfessionẽ audiret. ⁊ cum cõfiteret tanta vtebat abundãtia lachrymarũ vt abbas ad lachrymas moueretur. ⁊ fleuit intantũ vt manica cuculle valde humectaret. quo facto rogauit abbatẽ vt p se oraret. quia i magnis esset penis. ⁊ ab eo dispa-
ruit in instanti. Secũdo debem⁹ eis subuenire ꝓpter boni ꝓprij considerationẽ. quia quicq̃d boni eis impendim⁹ ex pietate. hoc totũ p̃mit/timus nobis ad p̃mium assequendũ. Qđ testatur beatus Amb. li. de offi. dicens: Omne qđ defunctis causa pietatis impẽdit. ad nostrum tandẽ meritũ trãsmutat. ⁊ illud post mortez in centuplo recipiemus duplicatũ. Qđ ꝓbat in simili Auicen. in natu. iij. li. mineraliũ dicẽs: Cũ aliqua plumbea massa terre imergit trãsactis aliquot annis creuisse signãter inuenitur. Naz etiam ꝑm Euenũ lib. de eũtibus in natura. plũbea tecta ex imbze crescũt. Sic ⁊ si purgandis animalib⁹ que sunt subtũs terram aliq̃d a christifidelibus destinat. per qđ earũ suppliciũ minorat. tandẽ post mortem centuplũ inuenitur augmẽtuz. Teste Origẽ. de ritu eccl'az. Quid nunc homo cõsolationis supplitio transmittit animarũ sine dubio idip̃m centuplũ recipiet in futurũ. quia opera illozũ sequũtur illos Apoc xiij. Jõ dicit. ij. Qđach. ij. Sancta ⁊ salubris est cogitatio p defunctis exorare vt a peccatis soluent. Salubze inquã non solum eis sz ⁊ nobis. quia in sinũ nostrum oratio nostra cõuerte-
tur. vt ait ps̃. Tertio debem⁹ liberare animas ꝓpter debiti rationẽ. Ratione enĩ debiti tenemur eis subuenire. ex q̃ enĩ iubemur inimicos diligere ⁊ eis benefacere. Qđatth. v. Diligite inimicos vestros ⁊ benefacite his qui vos oderunt. multo magis tenemur hoc facere amicis ⁊ parẽtibus nostris qui nos genuerunt ⁊ labore magno nutrierũt. p quo eis satisfacere non possumus. ꝑm illud Aristo. ix. Ethi. Dijs parẽtibus ⁊ magistris nõ potest reddi equiualẽs Sed heu quidam iter nos faciũt sicut pulli degeneres pellicani. Refert enĩ Soli. in li. de mirabi. regionũ. Pullos pellicani naturalit odit serpens. Cum autẽ p pastu mater exit. serpẽs ascendit arborẽ ⁊ hos occidit. veniẽs autẽ mater ⁊ mortuos inueniens in pectore se vulnerat ⁊ sup pullos sanguinẽ spargit ⁊ suscitat hos a morte. ex effusione aũt sanguinis mater debilitatur. qua ꝓpter pulli p cibo exire cogunt. Et q̃dam pulli naturali affectu matrẽ debilitataz pascũt. alij autẽ degeneres ŏ matre nihil curãt qđ ipa diligẽter aduertens receptis viribus filios se pascẽtes refouet. alios autẽ tanq̃ ingratos eijcit ⁊ expellit. Sic spũaliter parentes nostri dũ vixerunt magnã curam de nobis habuerunt. qz ꝑm Aristo. viij. Ethi. sunt nobis causa essendi generãdo. causa nutriẽdi educãdo. ⁊ causa discipline informãdo. Et hoc aliq̃ prudentes filij animaduertũt ⁊ multa bona faciũt post obitũ parentũ suozũ. tum missas p salute eozũ ordinando. tum elemosynas pauperibus largiendo. tum orationes deuotas faciẽdo. tũ corpus ieiunijs affligẽdo. tum ⁊ lachrymas effundendo. ita vt de illis potest dici illud ps̃. ix. Oculi ei⁹ in pauperẽ respiciũt scz in purgatorio degentez animã respiciũt. Sed ecõtra quidam filij ⁊ filie ignobiles post mortẽ parentũ ⁊ suozũ amicozũ minime curant. sed bona ab eis relicta inutiliter dilapidant. ideo de illis petũt vindictam vt testat Guido in tertio opusculo sermonũ. Clamãt sup nos hi qui sũt in purgatorio eo q̃ suozũ nulla fit mentio in hoc seculo. petẽtes vindictã fieri de his q̃ sunt sub celo Sz p bonis filijs ⁊ benefactozib⁹ iterpellãt. vt ait Richardus. Ip̃i q̃ iam ŏ purgatorio eiecti. celesti assunt gaudio. miro modo interpellãt pro his q̃ eis ⁊ alijs defunctis subuenerũt in ħ mũdo. Quarto debem⁹ eis bñfacere ꝓpter p̃mij retributionẽ. Scimus nanq̃ si fili⁹ regis esset i carcere posit⁹ ⁊ eẽt aliquis extrane⁹ q̃ speraret ab ipo p̃miũ ⁊ posset. ip̃m suis petitionib⁹ aut etiã pecunijs liberaret vt ab eo maius p̃mium acciperet ⁊ laboris sui recõpensam. Qđystice autem in purgatorio sũt filij sũmi regis q̃ expectant hereditatez ei⁹ q̃uis nũc sustinent penaz purgatorij. cum autẽ purgati fuerint ad celum subleuant. vt eternalit ad regiã mẽsaz sumant cibũ. Sic figuratũ ẽ. iiij. Regl. xxv. i fine vbi legit q̃ euilmerodach subleuauit caput Joachi regis iuda de carcere. dans ei vestes meliozes ⁊ comedit sp panẽ i ꝓspectu ei⁹ cũctis dieb⁹ vite ei⁹. Ꝑer euilmerodach. xp̃s intelligit q̃ subleuauit caput regis iuda. ħ ẽ aiaz q̃ in fine vite sue p̃cipalit ip̃z sũt ꝓfesse p verã pniaz ⁊ ptritiõez et induit illos vestib⁹ regijs. ꝑm illud Esa. lij. Induent vestimẽtis glie. ⁊ tũc dicent illud qđ dixit btã agnes. Induit me dñs ciclade auro ꝓtexta ⁊ imẽsis monilib⁹ ornauit me. ⁊ sic tũc comedent panez de mẽsa dñi. De quo dicitur Luc. xiiij. Beatus q̃ manducat panẽ in regno tuo. Et cũ ibi fuerint faciunt ꝓcul dubio suis liberatorib⁹ recõpensam. Sic ŏ hoc refert Vincen. i spe. histo. li. xxviij. q̃ angelus duxit animã Thũdali in domũ mirabiliter ornataz cui⁹ parietes ex auro ⁊ argento erant ⁊ ex omni genere lapidum preciosozũ. vbi vidit sedile aureum cum gẽmis ⁊ serico ⁊ oĩb⁹ ornatũ ornamentis. ⁊ vidit regẽ nomie Tharmachũ in ipsa sede vestitũ mirabilib⁹ vestimẽtis. viditq̃ venire

plurimos in domũ suã cum muneribꝰ ⁊ singu/li sibi offerebant.etiam sacerdotes ⁊ reges solẽ niter induti veniebãt cum ciphis aureis ⁊ cali/cibus.ponẽtes ante eum. sibiq; ministantes et geneua flectentes dicebãt. labozes manuũ tua rum.quia mãducabis beatꝰ es ⁊ bene tibi erit. Et cum hoc vidisset dixit ad eum angelꝰ. Isti sunt paupes q̃bus dum vixit ista bona sua rex impenderat in mũdo ⁊ in purgatozio.ideo mi/nisterio eoz retribuet ei merces eterna. Quin/to debemꝰ eis subuenire ꝓpter eterne pene eua sionem.Si enĩ illis nũc succurrimꝰ.eternã eua demus lesionẽ.qđ ꝓbatur i natura Dicit Te/mistiꝰ in breui diuersozio artiũ Ando sal igni injtus totꝰ ipiꝰ cessat fumus ⁊ vapoz post/modũ nullũ infert capiti lesionẽ.Sic dũ sal spi ritualis cõdimenti bonozũ operum transmitti mus ipis animabus .totus eozum vel saltez in ꝓte cessat crnciatus.⁊ nos in futuro non sentie mus tozmenti lesionẽ . sicut testaꝫ Beda super Matth̃.dicens: Una gutta refrigerij facta ꝓ hoiem.totã sedat animaz vapulantiũ tozsionẽ ipamq; a futuris ꝓcauet supplicijs peccatozũ. Si autez nobis de bonis eoz derelictis aut no stris ꝓprijs nõ subueniemꝰ.penas minime eua demus.quia dicit Haymo sup Apoc. Iste iu/sto dei iudicio eterne dãnationi se subjcit q̃ de functoz imemoz q̃tum ad eozũ auxilia suffra/giaq; existit. Cui cõsonat Hugo de san. victo. Dis ei cõsolatio post hanc vitam denegabiꝫ q̃ defunctis in hoc seculo minus suffragatur. Et hoc ꝓbat Tozstinus remensis archiepiscopus dicẽs. Miles q̃dam in bello Karoli magni cũ mauris pugnaturꝰ. rogauit cognatum vt si in bello mozereꝫ equũ suũ vẽderet ꝑciumq; pau/peribus erogaret .quo mozruo cuz equus sibi nimiũ placeret.euz sibi retinuit.⁊ post modicũ tempꝰ defunctus ei apparuit tãq; sol refulgẽs dicẽs sibi:Cognate bñ per octo dies feci sti me penas pati in purgatozio ꝓpter equũ cuiꝰ ꝓ/cium vt iusserã pauꝑibus non tradidisti.Sed impune nõ euades .hodie enĩ demones ferent aiam tuam in infernũ ⁊ ego purgatus vado ad dei regnũ. Et ecce subito in aere factus est cla/moz velut leonũ ⁊ vsozuz.⁊ ipm inde abstule/runt. Sic veraciter ꝓtinget illis qui bona moz tuozũ sumunt.eisq; nulla bona auxiliaq; impẽ dunt. Nos autẽ nõ sic charissimi .sed hodie de bemus desideriũ eozum implere vt petũt ver/ba thematis. Intende anime mee ⁊ libera eaz. vt eternas penas euadamus .et cũ illis postea deo inceternũ conregnemus.

Sermo secũdus de animabus.

Duc de custodia animam meaz. id ẽ. de carcere. pš. cxlj. Scõz Isi. lib. xij. leonis natura circa hominez misericoz ẽ ⁊ mirifica.qz pstratis ante se par/cit.nec hominẽ nisi in magna fame comedit vl occidit. veniẽte autẽ senio tũc hominẽ psequi/tur.quia ad querendas beluas virtus iam de/ficit.pseqitur tamen aliquos magis aliꝯs mi nus. Nam in viros seuit acriter. cõtra femias vero tm̃ fremit.infantes raro ⁊ non nisi in ma gna necessitate inuadit. vt dicit Plini⁹ in spe. natu. Mystice.ꝑ leonem hic intelligiꝫ chriſtꝰ de quo dicit Apoc. v. Ecce vicit leo ỏ tribu iu da. Huius nobilissimi leonis natura ẽ magna ⁊ mirifica indulgere erga hominẽ peccatozem nunc in tẽpoze gratie.qz ꝑm Chry. sup Mat. neminez damnat nec punit nisi iuitus. qz beni gnissimus ẽ.⁊ qñ se homo erga eũ humiliat .ei parcit.qđ figuratũ est. ij. Reg. xj. de dauid q̃ peccauit peccato adulterij. ꝑditiõis ⁊ homici/dij. Sed cũ dixit vnicũ ꝝbũ se humiliando pec cauit. dñs ipz benigniter suscepit. qđ patuit ex verbis Nathan ꝓphete q̃ ait. Transtulit dñs peccatũ tuũ nõ mozieris. Ido de hac benigni/tate dei non sufficio admirari q tm̃ põt parce/re homini peccatozi . Sed q̃uis dñs i pñti tpe gratie est misericoz. veniẽte tm̃ senio. ꝫ est fine hoiuz.eos tam grauiter pseqitur. ꝑm qđ ꝑdi xit ps̃. lxxxij. dicens. Ita psequeris illos in tẽ/pestate tua ⁊ i ira tua turbabis eos. Subaudi. qui in peccatis discedũt. Aliquos tamẽ punit magis.aliquos minus. ⁊ cõtra eos solũ osten/dit potentiã suã. ⁊ alios raro aut nũq̃ ledit ꝑm q magis vel minꝰ peccauerũt. Quia aliq̃ sunt vt viri potẽtes in peccatis.de quibꝰ ps̃. v. Vi/rum sanguinũ ⁊ dolosũ abominabiꝫ dñs. Cõ/tra hos dicit in alio ps̃. scz. lj. Quid gloriaris i malicia qui potens es in iniquitate. Illos gra uiter punit in inferno ꝑm qđ testaꝫ sapiẽs Po tentes autẽ potẽter tozmẽta patienꝫ. Sap̃. vj. Aliqui sunt vt mulieres q̃ satisfactionẽ sibi in/iunctã tãq; femine molles cõplere recusat. ⁊ cõ tra hos fremit eozũ satisfactionez i purgatozio iplẽdo quã hic negligẽꝫ subire noluerunt. De his apl'us .j. ad Cor. iij. Ipe autez saluus erit sic quasi per ignem. Alij aute sunt qui incipiũt viuere in vteris matrum ⁊ ibi mozium̃. aliqui iam de mulieribꝰ nati sine baptismo mozium̃. ⁊ illos nõ inuadit xps̃ acriter puniendo.qz ꝑm quosdam penã actualẽ vel materialẽ nõ patiẽ/tur. ⁊ pena eoz erit munitissima respectu alia penaz. Erũt tamẽ in tenebris ꝑm Aug. de ba ptismo paruuloz. Cum aũt post iudiciũ finale necessario fient solũ duo loca vnꝰ damnatozũ. alius saluandozũ. tũc ꝑm certos doctozes. hi i fantes etiã sentiẽt penã sensus. ꝑm ỽo Hugo/nem cardinalẽ .punieꝫ diuersis tozmentis .ta/men minꝰ q̃ illi qui actualiter peccauerũt. Et illi infantes nec etiã ꝑmi possunt per nos adiu uari.sed solum illi qui penitentiã sibi iniũctam

cum satisfactione nōdū moriendo cōpleuerūt ⁊ illi clamāt p hec ꝟba. Educ de custodia aiaz meā. In quib⁹ duo tangunt. Primo grauitas carceris. ibi. educ. Scdo dignitas anime. ibi. aiam meā. Be ꝓmo est notādū videm⁹ natura/ liť q aucula cū ē libera tpe suo i ramis arboꝝ dulciter sonorans. cātare desinit ⁊ tristis effici tur qñ in caueaz ducit. qz cauea ē q̄dam carcer grauis. ideo saltat hincinde ārens exitū vt ca- uee euadat grauitatē. sicut de ꝫ dicit venerabi lis boeti⁹ li. iij. metro. ij. Que canit altis garru la ramis. Ales cauee claudit antro. Huic licet illita. id ē. confecta. pocula melle Largaſq̄ da pes dulci studio. Ludēs boiuz cura ministrat Si tñ arto saliēs e tecto. Nemoꝝ gratas vide- rit vmbras. Sparsas pedib⁹ ꝓterit. i. anibilat B escas. Siluas tñ mesta req̄rit. Spūaliť p aui/ culā quelibet hois aīa designat. Recte enī sic aucula de nidulo suo volās nescit q̄ feratur sz volat in incerto. Sic aīa exiens de nido suo scz de corpe. incerta ē an debeat oculis diuine ma iestatis an penis pñtari. sz ferť q̄ voluerit ipse de⁹. Hec aīa hois cū est libera a peccat]. celesti gaudio i se iam potiť. Sicut testať. b. Amb. in examerō dicēs: Aīa expers sceleris sue carnis nō feruēs incētiuis. sz ab oi carnali illecebra li bera penit⁹ ⁊ imunis. iam eoipō i se oi gr̄a frui tur celestis gaudij ⁊ dulcedine. Si autē capiť laqueis peccatoꝝ ab aucupe infernali. tā depo nit oēm canticū leticie. qz dicit Fulgenti⁹ li. iij. vnitatis thagoꝝ. Quale gaudiū peccatrici aie esse poterit. que lumē celi nō cōspicit. sz inuolu tam peccatoꝝ caligine se cognoscit. q. d. nulluz pōt hr̄e gaudiū Etsi tūc talis aīa peccatis suis exigentib⁹ in caueā purgatorij ponet. tristis ni mis efficit. qz tꝫis carcer valde grauis ē respe ctu penaꝝ carceris apud nos. vt ꝓz supra ser/ mone. Miseremini mei. mēbro ꝓmo. ⁊ ꝫ ꝓz i exēplis. Refert Albert⁹ Ratisponēsis eps de quodā viro q̄ post lōgā pniam quā sanus fece- rat. grauissimū incidit languorē in q̄ p annuz ē quassat⁹. Rogauit itaq̄ dñm vt tñ finē impo/ neret languori. ad quē missus angel⁹ dixit. Ex audiuit dñs p̄ces tuas ⁊ dedit tibi optionem. aut trib⁹ dieb⁹ i purgatorio. aut adhuc p annū vnū in mūdo vis cruciari. Ille aūt pñtez penā memoras nec futurā aduertens ait: mori poti⁹ eligo ⁊ nō tm̄ trib⁹. sz quātum dño placuerit i purgatorio tribulari. Fiat inq̄t angel⁹ fm ꝟbū tuū. moꝛtu⁹ ē igiť lāguens ⁊ ei⁹ aīa in purgato riū deportata. Uno ḡ exacto die venit ad locū purgatorij angel⁹ vbi aīa torquebať. ⁊ dixit ei quid nūc agis o aīa? q̄ p languore vni⁹ anni tri bus diebus in purgatorio elegisti detineri. cui aīa. O seductor non angelus. q̄ me i penis mul toꝝ annoꝝ curriculis p terminū dieꝝ fefellisti. Cui angel⁹. nō moza sz in estimabili tortura de ceptus es. nisi vnuz diem de trib⁹ peregisti. tñ tu si adhuc retractari volueris dñs miserēť vt ad corp⁹ q̄ nō dū sepultū est reporteris. ⁊ per annū vnū languorē quē expertus es patieris. Cui aīa: Nō p annū. sz vsq̄ in finē mūdi etiam detinear languore acriori. hoc dicto aīa ad cor pus reportať. ⁊ p annū lāguore detēta multos q̄bus hoc retulit ad penitētiā animauit. ⁊ post C aunū iterato est defunct⁹. Ideo dicit. b. Aug⁹ Nescit q̄d petit q̄ purgatoriū petit. qz est eadē pena ⁊ idē ignis q̄ est i inferno. Intende igiť o homo. fm Isi. aīa. quascūq̄ tormentoꝝ seculi penas. quoscūq̄ tormētoꝝ dolores. quozūcū/ q̄ doloꝝ acerbitates. hoc cōpatum pene pur/ gatorij ⁊ gehēne. leue ē oē q̄ pateris atq̄ dul- ce. Refert etiā Uinc. li. histo. xxviij. q⁹ angel⁹ dñi aīaz cuiusdā militis Tundali in horribilez vallem fabroꝝ misit vbi erāt multe fabrice i q̄- bus maxime audiebať sonus. ceperūt igiť eaz torores aie ⁊ cum forcipib⁹ ignitis i caminuz ignis ꝓiecerunt vbi multe aie torquebanť. cū- q̄ liquefierēt extracte sunt tridentib⁹ ferreis ⁊ posite sunt i incudem ⁊ p̄cutiebanť malleis. vi cene vel tricene. aut cētene in vnā massaz redi- gebanť. ⁊ post ꝓiecerunt eas ꝺ incudib⁹ ⁊ alīj eas capiebāt. huc illucq̄ iactabāt. Sed ne hoc durum ⁊ derisoriū cuiq̄ videať q̄ illic aīe taliť malleanť. audi spiritūsanctū p os sapientis lo quentē. Parata sūt inquit derisoribus suppli cia ⁊ mallei p̄cutiētes stultoꝝ corpa Prou. xix. D Sz diceres. qz pena purgatorij ē tam grauis ⁊ acerba. quare tūc eā seculares non timent neq̄ curāt. Sz dicūt. nisi sacerdotes dicerēt eē infer num. ipi nō possent se nutrire. Ad ꝫ dico q̄ iō nō timent. qz penā in scripturis nō videt. Cuz autē viderint. fidē adhibebūt. qz sentiēt. vel si viderēt vtiq̄ crederēt. Referť enī. cum viri re ligiosi ⁊ litterati de purgatorio loquerenť ⁊ ti/ merent corā laico. qui ⁊ dixit. Uirū ē vos lit- terati multū timet] ⁊ seculares nō timēt. dixit vn⁹ tale exemplum. Ecc⁹ q̄dam habēs puerū q̄ ducebat eū. hic venit ad quoddā p̄cipitiū ⁊ nō audebat trāsire. tūc cecus posuit puerū sup col lum dicens vt cū baculo sibi viā pontis demō- straret. quo facto trasiuit cecus. vbi non aude/ bat puer vidēs. quare ꝫ. qz nō videbat. sed qz puer videbat. ideo timebat. Ita ⁊ homes q̄ non vident penas purgatorij nō curāt eas. Sed si gustassent. nimiū formidarēt. ⁊ quoscūq̄ dolo res hic nō curarēt. Sicut legiť de quadā muli ere de qua refert Jacob⁹ eps tusculanus. que ꝓpter penitētiā agendā de purgatorio ē reuo/ cata. ⁊ tm̄ se afflixit q⁹ in sepulcris habitabat ⁊ in niue glacie igneq̄ frequēter se voluebat Et qz pene carceris purgatorij sunt tam graues ⁊ acerbe. ita vt nō habēt requiē ibi existentes do nec exeant. ideo clamāt ad quēlibet xp̄ifidelem

dicẽtes. Educ de custodia aiam meã. Sed per hec possumus eas educẽ vt dic̃ Hostien. Ver/sus. Missa preces dona ieiunia quattuor ista. Absoluũt animas quas purgãs detinet ignis Et tũc cũ absolute fuerint dicẽt illõ ps̃. cxxiij. Aia nostra sicut passer erepta est de laqueo venantiũ. laqueus cõtritus ẽ ⁊ nos liberati sum⁹ Et b̃ ad p̃mũ. Quum ad scdm in his ỹbis ponit aie dignitas. cũ dicitur. aiam meaz. Circa qõ notandũ anime dignitas ptz ex multis. p̃zimo ex illo. qz ad imaginẽ suam creauit illaz altissim⁹. Sm q dicit deuot⁹ Bern̄. li. medita. iij. c. Aia insignita imagine dei decorata similitudine. vt supra. Scõo qz eam custodie angelice deputauit. Ideo dicit. b. Hiero. sup Matth̃. Magna est dignitas aie ⁊ vnaquecz ab ortu natiuitatis sue habeat in custodẽ angelum sibi deputatũ. Tertio qz eã a morte p̃cioso sanguine liberauit. Teste Bern̄. qui ait. O p̃ciosa aia dei imagine insignita nec opib⁹ redempta. sed agni imaculati ⁊ inocẽtis sanguie. attẽde quãtũ vales. quãtũ datũ est p te recogita. Noli te ip̃az ponere i pditionẽ. qz x̃ps fudit p te suum sanguinẽ. q̃ te satis dilexit. q̃ te tãto p̃cio redemit. Hec Bern̄. Ex hãc dignitatẽ minime ppẽdim⁹. sz nr̃as aias in pditionẽ multotiẽs ppetuã tradim⁹. Qõ venerabilis Beda cõq̃rit dicãs: Heu q̃d aie nr̃e dignitatẽ tã paz attẽdim⁹ quã de⁹ tãti p̃cij estimabat q vnigenitũ suũ in mortẽ p ea tradidit. quã etiã diabol⁹ tanti p̃cij estimauit qõ p ea totum mũdum dare voluit. Quarto q eã cibo nobilissimo eucharistie sepius satiauit. Juxt illõ ps̃. lxxx. Cibauit illos ex adipe frumẽti. Quito q eã ad veraz beatitudinẽ veracit̃ creauit finaliter. Ideo p̃ñt dicẽ illud Aug⁹. illi. confessionũ. Creasti nos dñe ad te. ideo inq̃etum ẽ cor nr̃m donec req̃escet in te. Propt̃ has nobilissimas dignitates aiaz merito desideria eaz exaudiẽda sũt. qz quãto sũt persone nobiliores ⁊ digniores. tãto petitiões earũ sũt exaudibiliores. Ex qz aie sũt filij ⁊ filie sũmi regis. ideo sũt dignissimi ⁊ citi⁹ exaudiendi ⁊ a penis liberãdi. Ipaz dignitatẽ sagaciter ppẽdit sanct⁹ Thomas cãtuariẽsis q̃ quottidie laborauit i missis suis vt eas a penis liberaret. sicut ptz i exẽplo. Qz q̃dã miles cũ rege frãcie iuit ad bellũ ꝓtra regẽ hispanie pugnatur⁹. ⁊ cũ simul pugnarẽt. accidit vt equ⁹ sb̃ milite occideret ⁊ ipe piculo mortis subiaceret. qõ vidẽs fidelis ser⁹ su⁹ Hermelius. de eq̃ descẽdit ⁊ dño tradidit equũ. ⁊ ipe in bello occisus fuit. Tribus igit̃ lapsis ãnis ꝓtigit cũ miles i cãtuariensem ciuitatẽ eq̃taret. somn⁹ ipm oppressit ita vt in eq̃ dormitaret. duxit igit̃ ipm equ⁹ in siluã densam q̃ p mediũ a ciuitate distat miliare. Cunct̃ euigilasset vidit creaturã aduersus se mirabilẽ velut globũ venientẽ. ⁊ miserabilit̃ clamãtẽ. miles aũt cõiurãdo pcunctat̃ cuiusmodi eẽt creatura. q̃ rñdit: ego sũ ser⁹ tu⁹ Hermeli⁹ q̃ p te mori elegi. ⁊ q̃s ẽ inq̃t miles stat⁹ tu⁹. ⁊ ille. status ẽ miserabilis. qz nimis i flãmis crucior. ad quẽ miles. est de te aliq̃ spes. salutem inq̃t me spero adepturũ. qz ppter fidẽ quaz i te exercui dñs ꝓtulit mihi ꝓtritionẽ. sũ tñ vsq̃z ad diẽ iudicij penis dat⁹. Cui miles. dic mihi si possem tibi in aliq̃ subuenire. rñdit ille. sanctus Thomas eps cãtuarienſ. tãti ẽ meriti apud deũ vt p suas missas multe sũt aie a purgatorio liberate. Qõ cũ miles audiuit ad sanctũ Tho. transiuit ⁊ sibi euentũ rei exposuit. sibiq̃ seruũ illuz cõmẽdauit. ille ỹo benigne suscepit ⁊ p eo orauit. Cũ aũt missaz incipet vidit miles eccl̃iaz repletã aiabus q̃ vnanimiter dixerunt. Salue regina misericordie pater ⁊ bñdict⁹ Sm̃o oris tui. qz a te sumus a penis purgatorij liberate. ⁊ quotiẽs episcop⁹ se ad pp̃lm ꝓuertebat. totiẽs ꝓuoluti manib⁹ hec ỹba referebãt. finita igit̃ missa tota ecclesia splenduit. ⁊ vidit miles michaelẽ i multitudine angelor̃ venientẽ. ⁊ iter se aiaz cãdidiorem sole deferentẽ quã sibi sanct⁹ michael p̃zsentauit dicẽs. hãc aiaz tibi dñs offert. qz p ea deuote exorasti. Ecce q̃z salubr̃e ẽ missas p defunctis exorare. Nã ille q̃ fuit vsq̃z ad finẽ mũdi penis purgatorij adiudicat⁹. p vnã missam deuote celebratã fuit liberat⁹. Ideo dic̃ beat⁹ Aug⁹. Nunq̃z celebrãt̃ diuina mysteria quin ibi cõcurrũt duo ỹtuosa beneficia. aut vnius peccatoris cõuersio. aut vni⁹ aie liberatio. Et nõ solũ vni⁹. sz credibile ẽ missa digne celebrata. multe aie p eã liberant̃. Sicut de b̃ dicit magister Guilhelm⁹ altisocensis. Credo q nulla missa ẽ q̃ cuz digne cantat̃ siue legit̃ in eccl̃ia p quã nõ multe de purgatorio aie eruant̃. Ideo p̃cipit̃ clericis negligẽtib⁹ raro missaz celebrãtib⁹. extra de cele. mis. c. Cũ creatura. q missas celebrẽt p aiab⁹. ⁊ vt habet̃ de ꝓse. dis. j. c. Cũ visũ. Cõsiliũ ẽ q b̃ faciant quottidie vel ad minus collectã de memoria eor̃ legãt. Nã legit̃ i vita sancti Martini q tot aie de purgatorio i p̃mitijs ei⁹ fuerãt liberate. q̃t ibi fuerunt hoies p̃sentes sc̃z pluſc̃z trecente.

Sermo tertius de animabus.

Homo cũ mortu⁹

fuerit nudatus atq̃z ꝓsũptus vbi q̃so ẽ Job. xiij. Ad experientiã videm⁹. q pauo q̃diu viuit. in pulchritudine pennaz suaz i cauda gloriat̃. Cũ aũt mortu⁹ fuerit. pennis spoliatur. ⁊ caro sic deplumata. in certo loco relinq̃tur. ⁊ a ỹmib⁹ deuorat̃. Mystice. p pauonez hoiem licet designari. q̃diu enī homo viuit in diuitijs. ⁊ gloria mũdi exaltat̃. sic diues Luc. xvj. Sic̃ arphaxat rex medor̃ q̃ cũ multas nationes suo impio subiugasset. eleuatũ ẽ cor

eius in tãtis diuitijs vt dirigeret ad oẽs terras vt sibi homagiuz faceret. vt habet Judith. j. Sz certe q̃uis hõ sic gloriat. tñ cũ non estimat p̃ mortẽ p̃scindit. ⁊ reb⁹ oib⁹ ⁊ gloria spoliatur ⁊ quo aia vadit incertũ est nob. qđ ꝓbat Job. Bama. ⁊ Uincẽ. in spe. histo. li. xvj. dicẽs: In q̃dam ciuitate fuit talis ꝓsuetudo vt vnum ex traneũ omni anno in p̃ncipẽ elegerunt. q̃ omni ptãte accepta q̃cquid facere volebat licitũ erat Cũ igit finis eẽt anni repẽte ciues in ipm insurrexerũt. ⁊ p totã ciuitatẽ trahentes in remotaz ĩsulã nudũ miserunt. vbi nec cibũ nec vestimẽtũ inueniens fame ⁊ frigore vrgebat. Ciuitas illa ẽ mundus. De qua Eccs. ix. Ciuitas pua ⁊ pauci viri in ea scz qui viriliter ꝓtra vitia pugnent. In ista ciuitate ẽ q̃libet homo extraneꝰ q̃. vt dicit apls ad Heb. xiij. Non habemꝰ hic manẽtẽ ciuitatẽ sed futurã inquirimus. Ciues autẽ hmõi sũt demones. q̃ sepe falsis delectationibus hoiem alliciũt ad honores vt ĩ diuitijs glorient. Sed dũ homo non timet sed semp sic manere putat. supuenit mors ⁊ oib⁹ ipm ꝓuat reb⁹. q̃ dicit Job. xxvij. Diues cuz dormierit nihil secũ aufert. aperiet oculos suos ⁊ nihil inueniet. Jõo refert Uinc. li. iij. c. liij. q̃ Soldanus rex cuz obiret circa damascũ sciretq; mortem vocauit signiferũ suum dicẽs: Tu q̃ soles ferre vexilla mea p̃ bella fer etiã vexilla mortis mee scz panniculũ vilẽ p̃ totũ damascũ sup lãceam clamãdo: Ecce rex oriẽtis nec fert secum nisi hũc pannũ vilẽ Sic factũ est de parẽtibus nr̃is. q̃ licet ꝺ in mundi glia fuerũt tñ p mortez de ꝺ mũdo recesserunt. ⁊ nihil secũ nisi opa bona vel mala detulerunt. Sm illud Apoc. xiiij. Opera illoz sequũtur illos. ideo debemus eis bonis opib⁹ subuenire. ex q̃ nescim⁹ an adhuc sunt in purgatorio vel ĩ celo. Et ꝺ innuit ĩ verbis p̃missis. Homo cuz mortu⁹ fuerit nudatus atq; cõsumpt⁹. Jn q̃b⁹ quattuor tãguñt. Primo hũane ꝺditionis vilitas. ibi. homo. Scdo ipius substantie fragilitas. ibi. cuz mortu⁹ fuerit. Tertio rei tpalis amissibilitas. ibi. nudat⁹. Quarto eternalis mãsionis dubietas. ibi. vbi q̃so est. Circa p̃mũ notandũ. homo dicit ab humo. Gen. ij. Formauit igit dñs hoiem de limo terre. qđ elemẽtũ est vili⁹ iter alia elemẽta. Sz quõ hõ cõcipit pudet enarrare. q̃ dic Innoc. de vi. hu. cõdi. li. j. c. j. Format⁹ est homo ꝺ puluere de luto ⁊ de cinere. qđq; vili⁹ est ꝺ imũdo spermate. cõcept⁹ est de fetore libidinis ⁊ in labe peccati Jõo hãc vilitatẽ cognonit qui dixit Sum q̃dẽ hõ mortalis silis hoib⁹ ex genere terrigenaz q̃ prior in ventre formatꝰ ⁊ figuratus sum. tpe coagulatus sum in sanguine ⁊ semine hoĩs. Et subdit. Nemo ex regib⁹ habuit aliud natiuitatis initiũ. nemo cũ purpura. nemo cuz corona nascit. Sap. vij. His verbis cõfunden

B

tur q̃ de genere gloriant aut superbiũt. vñ gloriat rex vel miles. nõ enĩ fecit deus duos Adã vnuz de luto. aliũ de auro. Quid ergo a carne gloriaris. q̃ pater tu⁹ putredo. Job. xvij. Putredini dixi p̃ me⁹ es. Jõo dixit idẽ iob. xxx. Cõpatus sũ luto et assimilat⁹ sũ fauille ⁊ cineri. Ex autẽ vilitatẽ homo nõ considerat sz audet superbire. ꝺ miratur Bern. exclamãdo dicẽs. Uersus. Quid supbis homo cui⁹ cõceptio culpa Nasci pena vita dolor mortecq; mori. Post hominez vermis. post vermem fetor ⁊ horror. Sic in nõ hominẽ vertit ois homo. Et subdit Cognosce igit vnde venis ⁊ erubesce vbi es ingemisce quo vadis ⁊ contremisce. Illi consentiũt verba beati Aug⁹. dicẽtis: Quid horribilius homine mortuo? q̃d fetidius cadauere humano? Cui⁹ erat in vita tam gratus amplexus fit in morte tam horribilis aspect⁹. Quid ergo delicie. q̃d diuitie. q̃d ve honores p̃sũt. nec diuicie a morte. nec delicie a ꝓme. nec honores liberãt a corruptiõe. ⁊ hoc ꝓbat in exẽplo. Quidam dux Burgũdie volens corpus patris sui trãsferre. apto sepulcro vidit magnũ bufonez patris faciẽ rodentẽ. ⁊ tũc p̃udẽter ad se redi/ens coram omnib⁹ militibus suis exclamauit. O gloria falsa mũdi delusisti patrẽ meũ. me autem nõ decipies. ⁊ cõuersus ad patrẽ dixit: vbi sũt diuitie ⁊ delicie quas habuisti. nã comede/ris tam turpiter a bufone ⁊ vermes te deuorãt sicut pauper deuorasti. ⁊ relictis statim oibus religionẽ intrauit. ⁊ sic patz exiã dictis q̃ sicut caro dat corruptioni. sic aia interdum dat purgatorio. Si enĩ descendit cũ venialib⁹ dat purgatorij ignib⁹. de q̃bus dicit Greg⁹ sup p̃mam epl̃am. ad Cor. iij. Pensandũ est solliciteq; p ignẽ future purgationis vt asserit apls. omes purgari nõ posse eo q̃ habẽt p fundamẽto ferrum aut es vel plũbũ. id ẽ. peccata maiora aut duriora posuerũt q̃ purgari nõ possũt. Sz eos q̃ edificant lignũ fenũ ⁊ stipulã. id ẽ. peccata leuissima ⁊ leuiora q̃ ignis facile cõsumit. q̃ ꝺ minima sint tñ illic purgationis ignẽ obtinebunt quẽ deniq; ignẽ nulli obtinebũt nisi qui in hac vita hoc p̃meruerũt. hec ille Et illis debemus subuenire operib⁹ nostris bonis quib⁹ possunt adiuuari. Unde Hosti. Uersus. Missa p̃ces dona ieiunia quattuor ista. Absoluũt animas q̃s purgans detinet ignis. Quantum ad scõm est notãdũ dicit Aristo. in li. de vi. ⁊ mor. Mors est sepatio aie a corpore. ⁊ q̃ hec separatio faciliter fit. ideo homo ex substantia est fragilis ⁊ durans tẽpore paruo. vnde merito ẽ similis flori q̃ crescit in aruo. quare a sapiẽte similat ⁊ cõpatur fragilibus reb⁹. Sap. v. Spes impij quasi lanugo. id ẽ. flos tribuli q̃ a vento tollit: ⁊ vt spuma gratilis q̃ a procella dispergitur. aut fumus q̃ a vento diuisus est ⁊ hospes vni⁹ diei

C

transiens. Et sicut ꝓdicte res paruo tẽpore durãt. sic ⁊ homo. Quia vt ꝓbat Aug⁹ ex toto tẽpore vite nostre nõ habemus nec nostrũ est nisi momentuz vnũ. quia qõ est ꝓteritum nõ est. qõ autẽ futuꝝ nõdũ est et incertũ. Jõ dicẽ ꝑbs iiij. phisicẽ. Nihil habemus õ tẽpore nisi ꝑsens nunc. Jdeo breuitatẽ huius tẽporis considerauit ille potẽtissim⁹ rex ꝓrses. de q̃ refert Aug⁹ in epla ad Heliodorũ. q̃ sollicit⁹ erat subuertere montes mariaq̃ cõstituit. hic tamẽ cũ staret in loco sublimi ⁊ cerneret multitudinẽ exercit⁹ sui fleuit. ⁊ cũ iterrogaret cur fleret ait. q̃ post cẽtũ annos nullus eoꝝ quos nũc video supuicturus est. qz pauci inueniũt q̃ nunc viuũt centũ annis vel octuagintanouẽ. ⁊ si aliq̃s inueniatur illũ terminũ transire. ei⁹ vita iam non est vita sz labor ⁊ miseria dicẽte ꝑ. Si autẽ in potẽtatib⁹ octuaginta anni ⁊ amplius eoꝝ labor et dolor. Nec mirũ q̃ nostra vita est tam breuis. Qz refert Vincẽ. li. xvj. c. v. q̃ sanct⁹ Barlaam posuit exemplũ q̃ vita nostra ẽ sicut arbustula cui⁹ radices duo mures quoꝝ vnus albus ⁊ alter niger quottidie corrodũt. Ubi ꝑ arborem vite nostre mensurã. ꝑ mures diem ac noctẽ designat. q̃ quottidie auferunt ꝑtem vite nr̃e. hodie eni ꝓpi⁹ sum⁹ morti q̃ heri. qz ꝟm Berñ. Vita nihil aliud ẽ nisi trãsit⁹ ad mortẽ. Jõb refert Jobes pr̃iarcha ad Alexãdrũ. q̃ antiq̃t⁹ tis ꝓsuetudo erat ꝑ die q̃ impator coronabat monumentũ sibi fiebat vt ex hỹ breuitatẽ vite ⁊ fragilitatẽ cognosceret. ⁊ neq̃q̃ i impio supbiret. Qrtũ ad tertiũ ẽ notandũ. res tpalis est duplex sz exterior ⁊ corp⁹ qõ ẽ nob ꝓiunctũ Quo ad res exteriores hõ õr nudat⁹. sz q̃ ad corp⁹ õr ꝓsupt⁹. mortez eni corporis necessario amissio rerũ ⁊ ꝓsumptio comitat corporis. Hoc attendẽtes hoies religiosi ⁊ deuoti. q̃diu viuũt in hac vita mortali nudãt se oib⁹ terrenis corpus suũ castigãtes. Et illud significat in dauid qui nudus lusit coram arca. ij. Regl. vj. Et merito ꝑ illo nudamur q̃ ꝑ nob in cruce ẽ nudatus. Sz sũt pleriq̃ q̃ ꝑ ad modicũ nolũt nudari rebus tpalib⁹ vt darẽt pauprib⁹. Sed tales velint nolint tãdẽ q̃n fuerint mortui totaliter nudabunt. Ꝟm illnd ꝑ. Biues cuz interierit nõ sumit oia neq̃ descẽdit cũ eo glia ei⁹ Nõne plures nudãtur q̃ de vestib⁹ ꝓciosis ⁊ ceteris reb⁹ q̃s habebãt i seculo nihil secũ deferũt. nisi vestẽ vilẽ q̃ inuolut⁹ ponit in sepulcro vt q̃libet possit dicẽ Job. j. Nudus egressus sũ de vtero mr̃is mee nudus illic reuertar. Sic factũ ẽ defũctis nr̃is naz nudi egressi sum⁹ de hac terra nudati oib⁹ rebus suis q̃ iã nõ ꝓnt facere elemosynas ⁊ se ipas redimere a peccat. Ꝟm illõ Dañ. iiij. Peccata tua elemosynis redime Jdcirco nos debemus vices eoꝝ explere exẽplo ciconiaꝝ. De q̃bus refert Amb̃ in exameron. q̃n ciconie efficiuntur senes ⁊ seipas pascere nõ ꝓnt tũc pascũt a pullis suis. Et qz magna fuit eorũ pietas erga pullos. ideo quãtuz tps expẽdũt in fetibus educandis. tm̃ ipi a pullis suis vice reciproca nutriunt. Jta nũc nos facere debem⁹. qz parẽtes nr̃i ⁊ alij ꝓximi sũt ex statum merendi ⁊ se ipos pascere non ꝓnt opib⁹. ideo pascam⁹ eos elemosynas nr̃as pauprib⁹ dãdo. qz dicit Aris. viij. Ethi. Parẽtes nr̃i magnã dilectiõez ⁊ pietatẽ erga nos habuerũt in iuuẽtute pascendo. q̃re eis vicẽ repẽdam⁹ orationib⁹ nr̃is. Qz legit de quodã q̃ frequent orabat ꝑ aiab⁹ parentuz ⁊ nõ solũ illoꝝ. sz ⁊ oiuz fideliũ. ⁊ q̃tiẽs orabat totiẽs videbat q̃ fum⁹ aure⁹ de ore ei⁹ ꝓtendebat. q̃ aias q̃nq̃ octo q̃nq̃ plures ⁊ multotiẽs pauciores extrahebat. Et nõ solũ repẽdere debem⁹ vices orationib⁹ nr̃is sz ⁊ elemosynis. qz sũt in carcere arto in q̃ multũ egent. qz legit q̃ elemosyna iuuat adhuc viuẽtes. multo magis i purgatorio degẽtes. Uñ q̃dã miles duct⁹ fuit in captiuitatẽ paganoꝝ ⁊ posit⁹ in carcerem quẽ vxor sua mortuũ credẽs sepi⁹ ꝑ ipo elemosynas faciebat. ⁊ q̃lẽ paupib⁹ dabat talẽ angelus marito i carcerẽ deportabat. tandẽ õ captiuitate liberat⁹ redũt ⁊ mulieri q̃ ꝑ angelũ factum fuit enarrauit. q̃ diligẽter ꝑpendẽs tpa ⁊ q̃litates elemosynaꝝ. elemosynas se dedisse dependit. Qrtũ ad q̃rtũ ẽ notandũ dicit beatus Aug⁹ in li. de cura ꝓ mor. Scõm diũsa merita mortuoꝝ diũsa sũt receptacula mortuoꝝ. Bonorientiũ eni aliq̃ sunt valde boni q̃ mox ad requiem trãseunt Jux illud Sap. iiij. Just⁹ si morte ꝓoccupatus fuerit in refrigerio erit. Sup quo dicit glo. ordinaria q̃ q̃ post mortẽ statim ad vitaz eternã vadũt sine oi medio. isti adiutorio non indigẽt nr̃o. vt in ꝟmone ꝓcedẽti. Alij sũt mortui valde mali q̃ decedũt in peccato mortali. q̃ mox vt mortui fuerint descendũt in infernum. Jux illõ Job. xxj. Tenẽt tympanuz ⁊ cytharã ⁊ gaudẽt ad sonitũ organi. deducũt i bonis dies suos ⁊ i puncto ad inferna descẽdũt. ꝑ illis etiã nõ est orãdũ. vt habet. xxiij. q. v. c. placuit Qz talis oratio eis nõ ꝓdest. Sicut legit de q̃dam mortuo q̃ habuit filiũ. ille igit volẽs scire de aia ei⁹. qz sciuit eũ in peccato decessisse. rogauit deũ vt ostẽderet ei vtrũ aia pr̃is eẽt dãnata an nõ. ⁊ rapt⁹ fuit in mõtẽ vbi vidit vallẽ tenebrosam in q̃ homo iacuit sup faciẽ ⁊ lachrymabiliter clamauit. qz serpentes ignei ⁊ bufones corp⁹ ei⁹ rodebãt ⁊ ꝓsumebãt. ⁊ ꝓsumpto corpore iterũ integrũ creuit. ⁊ illi iterũ fortiter rodebãt. ipe q̃siuit q̃s eẽt. respõdit. ego sũ damnata aia pr̃is tui. ⁊ talẽ penã quaz vides oportet me eternaliter sustinere. ad quẽ fili⁹. possuz te in aliquo iuuare: ille rñdit. nõ potes. Nam si maria ⁊ oẽs ỹgines oẽs patriarche ⁊ ꝓphẽte apli martyres ⁊ cõfessores. oẽs angeli ⁊ ois

celestis exercitus ⁊ omnes beati in terra rogarent dñm ꝓ vna anima dãuata vt eam dominꝰ saluaret. nisi dñs ꝓmitteret eam ad corꝑ redire ad penitẽtiã agendã. nihil ꝓficeret. Sunt et alij mortientiũ q̃ cum venialibꝰ vel impfecta penitẽtia migrauerũt. isti in purgatoriũ transeũt Istorũ memoriã facit eccl̃ia exẽplo iude Machabei. q̃ misit duodecim milia dragmas argẽti hierosolymã ofterri eas ibi ꝓ peccatis mortuorũ. ij. Mach. xij. Qui nouit ex istinctu spiritussancti q̃ aliqui i peccatis venialibꝰ descessissent. qui purgatorio deputati sũt. ⁊ illos elemosynis ⁊ missarũ solẽnijs volebat adiuuare. Sz diceres. puniũt ne in purgatorio ꝓ demones? dicũt aliq̃ q̃ sic. sicut i multis ꝑtz exẽplis. quorũ vnũ ponit Petrꝰ clunacẽsis. q̃ q̃dã vir ꝑstratus in oratiõe vidisset in purgatorio quẽdam qui ꝓ eo q̃ accepit quindecim libras argenti ꝓpter ꝓsentationẽ cuiusdã clerici ad quãdam eccl̃iam. licz de hꝫ penituisset. tamẽ adhuc miserabiliter puniebat a demonibꝰ. qui singulis diebꝰ illos denarios accẽsos sibi ponebãt quos ipm accipere ⁊ iterũ dare oportebat. Cõtra hoc faciũt aliqui dicẽtes q̃ aie nõ puniunt ꝓ demones. ⁊ ꝓbant hoc sic. ex quo purgat hꝫ scoria peccati ꝑm quam aliquo modo sil̃is erat aĩa diabolo. ⁊ diabolꝰ cuz nolit suã delere similitudinẽ sed potius ꝓformare nec vnq̃ excecat ipam nisi in quo sperat habere victoriã. hinc ẽ q̃ aĩa non punit ꝓ demones. Et huic opinioni cõsentit cesarius in lib̃. dialo. ꝓbans ꝓ simile. Sicut enim rex terrenꝰ non ꝓmitteret sponsam suam p̃dilectam tractari aut duci per carbonarium nigrũ. Sic nec rex celestis ꝓmittit spõsaz suaz aĩam quã secũ vult regnare eternaliter nigerrimis demonibꝰ ad purgandũ. Et addunt illi q̃ nec aie per bonos angelos punient. qz in egressu anime a corꝑe assũt spũs boni ⁊ mali ⁊ statim fert sentẽtia si est bona ꝓ ministeriũ angeli deducit in celũ. Si autẽ habet adhuc aliquid ad purgandũ ꝓ eundẽ ducit ad purgatoriũ. Teste Damas. li. v. Hoc ipm firmiter ⁊ imperterrite teneam' q̃ aie ad purgatoriũ non a demonibꝰ sed sanctis angelis deducant. ⁊ cuz purgate fuerint. ab eis i celũ deferunt. Si aũt anima est mala tũc ꝓ diabolũ deducit in infernũ. Ideo nõ ẽ ꝓbabile q̃ angeli tam grauiter affligent cõciues suos. Sed potius ignis ille ꝓ se agit in animas vt est diuine iusticie instrumẽtum. Fide tamẽ credẽdũ ẽ q̃ boni angeli conciues suos frequẽter visitẽt ⁊ cõsolent ⁊ vt patienter sufferãt exhortent. Et q̃uis sunt in tam graui carcere. habẽt tamẽ hꝫ cõsolatiõis remedium ex eo q̃ certe futurã gl̃iam expectant. habent etiã certitudinẽ de gl̃ia. minorẽ q̃dez q̃ illi i patria. sed maiorẽ q̃ nos q̃ sumus i hac via qz certitudo illoꝝ qui sunt in patria ẽ sine expectatione ⁊ timore. Nam futurã non expectant cum ꝑsentẽ habeãt. nec illã de cetero formidãt pdere. Certitudo autẽ nostra q̃ sumꝰ in via est a ꝓtrario ꝑm illoꝝ certitudinẽ q̃ sunt in purgatorio. Est enim cũ expectatiõe. qz ipe gl̃iaz expectant futurã. Sz est sine timore. qz habẽt liberum arbitriũ cõfirmatũ ⁊ ꝺ cetero se peccare nõ posse recognoscũt. Habẽt ⁊ aliã cõsolationẽ. qz ꝑ se suffragia fieri credunt. Sed qz habent spem de gl̃ia ⁊ spes que differt affligit aĩam. Prou. xiij. ideo quilibet xp̃ianus debet hodie ꝓ eis orare facere elemosynas ⁊ missas redimere. vt spem quã habeãt citiꝰ cõsequant ⁊ amodo non affligant. ⁊ hoc iubet Augꝰ in li. ꝺ cura ꝓ mortuis. Ora inq̃t ꝓ defunctis vt dum i eterna vita fuerint ꝓ te orare nõ negligãt. Expectãt enim vt iuuent ꝓ nos. tẽpus nanq̃ operandi p fugit ab eis. ⁊ sic ipe liberate ꝓ nobis orãt sicq̃ simul saluamur.

Sermo quartus de animabus.

In requiem mortui requiscere fac memoriã eius. ⁊ consolare illum in exitu spũs sui. Eccl̃i. xxxviij. Bicunt naturales q̃ homo patiẽs febres debet interdũ potare rorẽ decoctũ a quo extinguit ipa febris. Ideo Galienꝰ in libro medicinaliũ ait: Bent medici rorem decoctũ ipis lãguidis ⁊ ci tius tũc cõsumit ipa febris. Cui cõsonat Johãniti' in ysagogis de regimine sanitatis. Qui rorem mane biberit omnẽ in se estũ exterminat et calorẽ. Cuiꝰ ratio est. qz ros virtute refrigerationis nobilẽ in supioribus sortit ptem mediãte q̃ febrem mitigat caloremq̃ extinguit. Mystice anime i purgatorio calorẽ magnuz patiunt. qz sunt i igne. q̃ ꝑm Aug̃l. in li. de purgatorio. est durior q̃ q̃quid põt in hoc mũdo videri vel excogitari. Et qz nos xp̃iani adhuc supstites sumus eoꝝ medici. Ideo debemus eas potare rore bonoꝝ operuz q̃ est coctꝰ in charitatis igne. qz illũ a nobis petunt dicẽtes cum Esa. c. xlv. Rorate celi desup. q̃si dicerẽt. O vos celestes ⁊ fideles homines rorẽ bone opationis nob desup stillate. Et q̃ opa nostra bona desiderãt. declarat deuotꝰ doctor Amãdus i horar. li. ij. c. penit. dicẽs: Cũ quedã ꝑsona religiosa cũ ceteris psalmũ de ꝑfundis diceret. apparuerũt in visione q̃dam aie multe locis purgalibꝰ deputate. auxilio ⁊ suffragijs flebãt indigere. inter quas tamẽ vna singulariter hãc ꝑsonã accessit. flebiliterq̃ petijt ab ea vt se ꝓmitteret esse amicũ medicuz ⁊ illa hoc ei ꝓmisit ⁊ quottidie i mẽsa deꝓfũdis ꝓ elemosyna decãtauit. Ita ⁊ nos specialẽ elemosymã eis hodie tribuamus. q̃ eaꝝ carbones extinguam'. qz dicit Beda sup Matth. Una gutta refrigerij facta ꝓ hoiem. multaz fedat aiaꝝ vapulantiũ torsionẽ. Ideo iubet hoc

sapiens q debemus eas cōsolari In exitu cū dicit. In requiem mortui ⁊c. In quib⁹ verbis ad duo monemur. Primo vt circa sepulturā mortuorū curaz habeam⁹. Scōo vt in exitu illoz p eis memoriā faciam⁹. De pmo ē notādū dicūt naturales. Delphines habēt dilectionē magnā ad seipos. Nam si vn⁹ in mari morīt insepult⁹ non relinquīt. Sz alij ipm sumētes in pfundo arene maris sepeliūt ne a beluis deuozet. Hāc nobilē virtutem secuti sunt antiq patres q magnam cūrā circa sepulturā suorū mortuoz habuerūt. quorū vn⁹ fuit Abraam. de quo legīt Gen. xxiij. q mortua Sara vxore sua. venit vt plāgeret sup eam ⁊ officiū funeris impēderet. ⁊ ille plāctus fuit ex naturali pietate. Ad ē cōtra illos q ex desperatione plāgūt mortuos suos. qđ nō est faciendū. qz dicit Cipian⁹. ⁊ habet. xiij. q. ij. c. Q ē pposterz nō eos amittim⁹ sz pmittim⁹. Ideo beat⁹ doctor Aug⁹ in li. de cōsolatione mortuoz. li. ij. Refert q fuit q̄daz princeps paganus q habebat filiū vnicū satis dilectuz hic cū in capitolio idolis suis imolaret. nūciat ei q filius ei⁹ vnic⁹ obijsset. nō ergo reliquit sacra q gerebat in manib⁹ nō lachrymat⁹ est nec aio suspirauit. Sed q̄d respōdit audite sepeliat inq̄t. Memini eni me genuisse filium mortalem. Et subdit Aug⁹. vide bois pagani virtutē. vt nec spectare se iusserit. nec se pñte filij sepulture traderet. Quid agamus fratres. diabolus si hūc in die iudicij cozā xpo contra nos pducat ⁊ dicat. Ecce h cultor me⁹ quē ego p̄sagijs decipiebā meis. vt seruiret cecis ⁊ surdis simulacris. cui ego nec resurrectionē a mortuis nec paradisū nec regna celorū promisera. hic si filij nobilis sapientis vnici nec mortē doluit nec ingemuit. nec p tali nūcio sacra mea reliqt. tu aūt xpiane fidelis p quo xps crucifixus est et mortu⁹ vt mortē nō timeres ⁊ esses de resurrectiōe secur⁹. nō solū luges mortuos voce ⁊ habitu. sz etiam ad ecclīam clamādo pcedis. confūdanť aūt regnātes ipi clerici ⁊ pastores tui q ifra misteriū itromittūt vacātes luctui. Quid ad hec respōdere poterim⁹ fratres. nos confusio apprehēdet. cū ad hanc ptem inferiorez gentibus inueniamur. hec ille. Jōb Abraā fleuit super Sarā Expleto igit fletu surrexit ⁊ emit terram p. xl. argenteis in q̄ eā sepeliuit. vt habet Gen. vbi supra. Et si. d. a. Abraā emisse sepulturā ⁊ cōmisisse simoniaz. respōde ei q nō emit sepulturā sz ad vsū sepulture deputabilē emit puram terrā. in qua null⁹ fuit ante sepult⁹. ⁊ hec bene pōt emi ⁊ vendi. Ad pbat. xij. q. ij. c. aurū. Sed sepultura q est locatio bois mortui in fide decedētis i cimiterio p̄secrato nec emi nec vendi debet: vt pbat. ff. de rei vendi. Itē legitur Gen. l. Mortuo Iacob. p̄cepit Ioseph filijs eius vt cōdirēt eū aromatib⁹ ⁊ deinde accepta licētia a Pharaone ascēdit in terram chanaan in ciuitatē arabie q est iuxta ebron habēs secū turbam nō modicā curr⁹ ⁊ equites solēniter cōducētes cozp⁹ patris ei⁹. ⁊ expletis exequijs septem dierū sepelierunt eū in spelunca in q̄ Sara fuit sepulta. Idē legīt de Thobia q magnā curaz habuit ad mortuos sepeliēdos. vt supra p̄mōe p̄cedenti. Et q̄uis (vt dicit Greg⁹ ⁊ habetur. xiij. q. ij. Alie) exequie pompose nō sunt auxiliatiue mortuis. qz plus sūt solacia viuoz q̄z subsidia mortuorū. Non ideo tamē cōtenenda ⁊ abijcienda sūt cozpora mortuoz. maxime iustorū q̄ sunt templa spūssancti. sed sūt cū honore sepeliēdi ⁊ deuotione. qz dicit Aug⁹ i lib. de cura mor. ⁊ ponit. xiij. q. ij. Non estimem⁹. Sepulture deuote effect⁹ bone fidei ē testimonium. in h eni ostēdimus q bone fidei fuerunt et etiam sibi fidē nostrā demōstram⁹ ⁊ nobismetipis in hoc pficim⁹. Ad h pbādū refert Vale. i polic. q Simonides poeta nauigās semel per mare. cum litus applicuisset inuenit cozp⁹ mortui hominis inhumatū. mot⁹ igit misericordia ibidez illud in litore sepeliuit. In nocte igit sequēti admonuit ipm mortu⁹ p somnū ne die altera in mari nauigaret. qz sibi alis piculū imineret. qui acc̄escēs monitis die sequēti in terris remānsit. Alij vo qui die illa nauigabant oēs sicut defunctus dixit submersi sunt. Alio die cū idem Poeta apud scopā cenaret nūciatū est ei duos nūcios stare ante ianuā q rogarēt euz ad se exire q cum exisset neminē reperit. Creditur autē fuisse ille mortuus. eo autē momento qno exiuit cecidit triclinium ⁊ omnes cōuiuantes oppressit ⁊ solus ille euasit. Idcirco bonū est mortuos sepelire ꝑm status dignitatez. decentius eni debent sepeliri reges q̄z milites. Et honestius miles q̄z simplex ciuis. Sepultis igitur cozporibus. supra sepulcra eorūz est aliqđ memoriale relinquendū ne eorū statim obliuiscamur quia legīt. j. Mach. xiij. q fili⁹ Mathathie accepit ossa fratris sui Jonathe ⁊ sepeliuit ea in ciuitate Modin patris ⁊ fratrū suorū. ⁊ erexit edificiū altum visu de lapide polito ante et retro ⁊ statuit colūnas marmoreas ad memoriam eternam. sz q pater eius et fratres fuerūt mortui in exercitu armorū p defensione fidei ⁊ ppli. Ex hoc nūc deuenit in cōsuetudinē vt ad memoriā sepulture epitaphia sz lapides sculpti ponūt supra sepulcra mortuorū. Et in quibusdam locis ponūtur ligna cancellata figurā crucis intus habentia vt venientes amici ctiaz ⁊ alij orent p ibidem sepultis. Et hoc est q iubet sapiens hic In requiem mortui. id ē. super sepulcro vbi requiescit cozp⁹ eius. fac supponere aliqđ signū stabile ad memoriā eius. qđ ibidem eum defunctū repsentat. ⁊ hoc ad p̄mum

Ptum ad secūdum dicitur ⁊ cōsolare illum in

exitu. Ubi notandū quattuor consolatoria sūt principaliora. ō quibus dicit beatas Greg⁹ in .iij. dialogoꝝ. ꝛ ponit .xiij. q. .j. Anime defunctorum quattuor modis soluūtur. aut oblationibus sacerdotum. aut precibus sanctorū. aut charorum elemosynis. aut ieiunio cognatorū. Primum igitur qō consolat mortuos est sacre
B hostie imolatio. Sicut hec testat beat⁹ Aug⁹ ad volu. Fideles inquit sacerdotes in ecclesia defunctis carnem christi trāsmittētes ꝛ sanguinē totam christianarū animarū extinguūt miseriam ꝛ dolorem Et hoc pbat Greg⁹. iiij. lib. dialogorū in exemplo. Cum q̄dā monachus nomine suo Just⁹ arte medicinali imbutus ad extremū veniēs se habere tres aureos indicasset cuidā fratri nomine copioso ꝛ de hoc ingemiscens mortuus fuisset. p̄cepit Gregor⁹ fratribus vt corp⁹ eius cum tribus aureis in sterquilinio sepelirent dicēs: Pecunia tua tecum sit in perditionē. misericordia tamē motus precepit cuidā ex fratribus vsq ad tricesimū diem omni die p eo hostiam imolare. ille cū iussa complesset is qui defunctus fuerat die tricesimo eidem fratri apparuit quē cum vidit requisiuit. quomodo inq̄t vales? At ille. bucusq male habui. sed modo bene valeo. q cōsolationez recepi. Secūduz cōsolatiuum amicorūz ꝛ aliorum fideliū ē deuota oratio. De qua dicit beatus Amb. li. p̄fa. Sepe eteni defuncti amicoꝝ suorū tēporali suffragio i oīi suo erecti supplicio mutuo p̄sentant aspectui diuino. qō pbat Greg⁹ in .iij. dialo. de quodā viro mire sanctitatis ꝛ vtutis nomine Pascasio. ille quodā tēpore cum duo essent in sūmos pōtifices electi: ꝛ ecclesia postmodū in vnū cōuenisset electoꝝ. solus ipe ex errore semp alium p̄tulit ꝛ in hac sententia vsq ad mortem pmansit. qui cuz defunctus esset ꝛ dalmaticā feretro suppositā defunctus tetigisset statim sanatus ē. post multū vo tēporis cū Germanus capan⁹ eps balneuz ob gratiā sanitatis ingressus esset pdictū Pascasiū diaconē stantē ꝛ sibi obsequentē vidit et vehemēter extimuit. ꝛ quid ibi faceret requisiuit. ꝛ ille p nulla alia causa se in illo loco penali deputatū assueruit nisi q iniuste in causa p̄fata cōsensisset. Et addit. Queso te domie p me deprecare. ꝛ i hoc cognosces q exauditus sis si huc redieris ꝛ me nō inueneris. Qui p eo cū orasset ꝛ post aliquot dies redijsset. eū nō inuenit. Tertiū solatiū quo cōsolantur mortui ē elemosynarū largitio. de hoc refert Vinc. in spe. histo. li. xxv. de papa Benedicto q̄ post decessum apparuit Johāni portuensi epo ꝛ se in penis tenebrosis eē dixit. et q dñs ipm a penis p adulanū clunacensis ordinis abbatē liberare decreuit. tunc eps Johannes statim elemosynas largas fecit ꝛ ipm liberauit. qō apparuit ex hoc. Nam quadā die vidente fratre Albe/to claustrū pulcherrime stipatus candidorum angelorū agmine itrauit. ꝛ ad capitulū vbi pater adulanus cū fratribus residebat iuit. gratiasq humiliter egit q eum a penis liberasset. Quartū solatiū quo cōsolantur est amicorū ieiuniū vel corporis maceratio. De quo dic Hugo de sanc. vic. Dolor qui p reuelādis animabus assumit in dulce ipis solatiū diuinit⁹ trāsmutatur. Idcirco legit. ij. Regl. j. q mortuo Saul ꝛ ionatha filio suo in bello ceterisq de filijs israela Philisteis. ieiunauit dauid cū omnibus qui cum eo erant vsq ad vespas. Idez legit in vitaspatrū de quodā nomine Pastor qui tribus annis p patre suo ieiunauit ꝛ ipm a penis purgatorij liberauit Jta ꝛ nos ieiunia p parētib⁹ nostris ꝛ amicis nostris sumamus vtsic eos a tormētis liberemus. ꝛ tandē cū eis in celo conregnemus.

De vndecim milib⁹ vginū. sermo primus.

Flores apparuerunt in terra nra tempus putatiōis aduenit. Jta scribit Cañ. ij. Pli. in histo. naturali sic ait. Cū merica floruerit in deserto cōstat q hoc anno fertilitas magna ꝛ trāquillitas cōsequēt. naturale ē eni quādo de se flores pducit merica q campi abundāt in frumētis. Cui⁹ ratio est. q merica est herba penitus infecūda. ꝛ ideo florē nunq̄ portat nisi supabundanter fertilis fuerit ipa terra. supefluens autē fecunditas terre non solū ad herbas fructuosas se diffundit. sz etiā ad infructuosas remittit. Ergo nota q merica florens fecūditatē terre indicat et ostendit que quidem fecunditas abundare fruct⁹ facit. Spiritualiter. p mericam mūdus iste designat. recte eni sicut in mericis deserti sunt vndiq insidie tam latronū q̄z ferarū qui hominē molestant sepius ibidē. Sic etiā i mūdo sunt vndiq insidie latētis inimici. Sicut h cōquerit beatus Aug⁹ in lib. soli. c. vlt. Mūdus inquit circūcingit ꝛ obsidet me vndiq. et per quinq portas sensuū sagittis suis me vulnerat. ꝛ mors intrat p fenestras meas. Idez ppendens beatus Bern. in lib. meditationū dicit. Heu mihi misero vndiq bella. vndiq tela vndiq temptamēta. vndiq pericula. bella video mihi parari a demone. quocūq me diuerto ibi est insecuritas. hec ille. Et q̄uis hoies in mūdo habēt varias tēptationes. tamē pcastitas virginea. Sic testat Aug⁹ in lib. ō virginitate Inē oia martyrioꝝ genera. diuturniora sūt castitati plia. Jō pauci inueniūt in h mūdo qui seruant florem pulcherrime castitatis ꝛ vginitatis. quia mūdus ad instar merice est infecūdus. sed tamē olim florit. pducēs hos nobilissimos flores Ursulā vginē regalem. de qua

canit ecclesia. Flos fulsit Ursula germanie regis. Et etiã suas cõsodales. de q̃bus canit. Hi sunt flores venustatis quos spirãs ver ⁊ estas charitatis ꝓduxerũt hodie. Jdeo nobis respectu earũ venit magna fertilitas ad ferẽdos fructus virtutũ. ingensq̃ trãquillitas beatitudinũ celestiũ. ideo glorianter dicere possum⁹ hec ỽba thematis. Flores apparuerũt in terra nostra. In q̃bus verbis electe ỽgines a duobus cõmẽdant. ℙrimo ab ornatu ỽginali. ibi Flores apparuerũt. Scõo ab exitu finali. ibi. tempus putationis aduenit. Circa qõ notandũ dicunt naturales q̃ naturaliter flores habẽt varias ꝓrogatiuas ꝑ alijs rebus. ob quas heroicũdissime ỽgines Ursula cuz sodalib⁹ suis floribus comparant. ℙrimo q̃dam flores sũt pulcherrimi ornati colore nigro ⁊ albo. sicut flores fabarũ sunt nigri. flores liliorũ sũt albi ⁊ flauei Flores autez rose colore rubeo sunt decorati. Et ceteri flaueo colore sic̃ flores solsequij ⁊ violarũ. ⁊ isti colores naturales ita pulchri sũt q̃ null⁹ color artificialis põt illis cõpari. ℔m testimoniũ xp̃i. qui ℳatth. vj. dicit. Dico vob℞q̃ Salomon in oñi gl̃ sua non ẽ coopt⁹ sic̃ vnuz ex istis. s. lilijs ⁊ floribus. q⁹ Salomon habuit vestes alienas. flores aũt ꝓprias. Jlle habuit ab arte factas. isti a natura exortas. q̃ precellit oẽm artẽ. Jta ad instar floꝛ iste sancte ỽgines fuerũt albei ỽginali puritate qua celesti regi amabiles fuerũt. ℔m q̃ canit. O sãcte ỽgines deo amabiles. Fuerũt nigre i vera hũilitate sine q̃ ỽginitas parũ lucet. q⁹ ỽginitas habet se sicut lumẽ ardẽs qõ si inclinat̃ clarius lucet. sicut testat̃ Fontin⁹ in descriptione vniuersi dicens: Candela q̃dẽ ardẽs parũ inclinata deorsum pulchr⁹ exardescit. q⁹ vnctuositas redit q̃ p ardorem luminis consũpta fuit. sic ỽginitas inclinata ad hũilitatẽ in celesti lumie diuinoq̃ amore sincerius inflãmat̃. q⁹ dic̃ Richard⁹ de san. vic. Sola q̃dẽ humilitas mẽtez accẽdit. diuinoq̃ lumie celestiq̃ desiderio iflãmat ⁊ amore. Qõ patuit in istis sacratissimis ỽginibus q̃ ex hũilitate ita fuerũt inflãmate in diuino amore q̃ in eis lumẽ ỽginitatis nullo modo potuit extingui neq̃ blãdicijs neq̃ terrore. Jstos flores debem⁹ nos oẽs ab istis nobilissimis virginib⁹ colligere scz florẽ ỽginitat̃ seu castitat̃. et florẽ hũilitatis. q⁹ dic̃ Bern̄. supmissus ẽ. Si ỽgo es ⁊ hũilis q̃s es magn⁹ es. Si aut̃ nõ possum⁹ earũ ỽginitatẽ sequi. studeam⁹ earũ hũilitatẽ imitari. q⁹ ℔m eũdẽ Bern̄. vbi supra laudabilis ỽtus virginitas. sz magis hũilitas necessaria. Jlla ꝓsulit̃ ista ꝓcipit̃. ad illam iuitaris. ad istã cogerꝝ. de illa dr q̃ ꝑt capiat. de ista dr nisi efficiat̃ qs vt puul⁹ nõ itrabit i regnũ celoꝝ. illa eni remunerat̃ ista exigit̃. ℙdõt denicq̃ hõ sine virginitate saluari. non põt sine humilitate. Uñ sine humilitate. deo marie ỽginitas nõ tñ placuisset q⁹ ei⁹ digna fuisset. sup quẽ eni inq̃t requiescit spũs me⁹ nisi sup q̃etem ⁊ humilẽ. Sup humilẽ dixit nõ sup ỽginez. hec Bern̄. Fuerũt itaq̃ iste nobilissime ỽgines rubee ex ruboꝛe verecũdie ⁊ timoris. Quia dicit Bern̄. supmissus ẽ. Solẽt ỽgines q̃ vere virgines sũt. sp eẽ pauide ⁊ verecũde ⁊ nũq̃ eẽ secure. sciẽtes se i vasis fictilib⁹ thesauꝝ p̃ciosũ portare. ⁊ nimis arduũ eẽ viuẽ inꝛ hoies ⁊ ãgelos ⁊ i tris moꝛe celestiũ ꝙuersari. Sz heu hũc florem rubeũ verecũdie nũc ỽgines mũdi abiecerũt. Nã illõ q̃ nephas ẽ in ỽginib⁹. i phas excusabiliꝛ ꝙuertũt. q⁹ vbi sũt publica spectacula ⁊ choree. ibi citi⁹ q̃s i eccl̃ia inueniũt̃. ibiq̃ exaltãt voces suas inuerecũde chorizantib⁹ p̃cinendo. Nõ aũt sic iste sctẽ ỽgines vrsula cũ ceteris. sic tã de istis canit̃. p monasteria fundentes lachrymas trahũt suspiria. cõmẽdãt aias sanctis ⁊ redeũt Jdcirco audiãt iste iuerecũde p̃cẽtrices exẽplũ Apiarij. Uñ: q̃daz comes in ꝙuio brabãtie trãsiẽs p villã vbi lasciue virgines habebãt chorea inꝛ quas vna facie pulchra. cũ mira vocis suauitate p̃cinuisset. ⁊ eaz comes p horã intuit⁹ fuisset. cũ familia ptransiuit. nõ lõge veniẽtib⁹. clamoꝛ valid⁹ i villa fuit audit⁹ comes igit̃ direct̃ nũcijs cognouit p̃dictã p̃cẽtricẽ subita moꝛte obijsse. Fuerũt denicq̃ iste sacrate ỽgines flauee ex ỽtute ꝙstantie. Nõ eni fuerũt incõstãtes ⁊ vagabũde. Qz dic̃ beat⁹ Aug⁹ in libro ad sacras ỽgines. Uñica ỽgo debet p̃mitus publicos vitare aspectus ⁊ platearum frequentiam declinare. et in domo posita lanificio insistere vel lectioni diuine. Sz diceres. nõne fuerũt incõstantes. quia dicit in legẽda q⁹ interdũ currebãt. modo discurrebãt interdum bellabant. modo fugam simulabant Ad hoc dicẽdũ. q⁹ beatissima Ursula que fuit ductrix earũ. hec eas facere p̃mittebat. q⁹ ex h̃ ad maius bonuz eas alliciebat. ⁊ eas p h̃ ad fidem trahebat. ex hoc ipe etiam ibãt ꝺ ỽtute in ỽtutem. Scõo flores habẽt p̃rogatiuã hãc. q⁹ fugãt ranas ⁊ bufones. ⁊ p̃cipue flores vinee De q̃bus dicit ℙli. in specu. natu. Odoꝛ florẽ tis vinee cõtrariatur omni veneno. flores eni fugant colubros. ⁊ bufones eius fragantiã sustinere non valent. Jstam etiã p̃rogatiuam habẽt nostre floꝛidissime virgines. q⁹ legit̃ i libro triũ regũ. c. xlv. In terris iudoꝛ sũt horribilissime paludes ⁊ aque stagnales in q̃b⁹ vltra oĩa incõmoda lauditas maximaꝛ ranaꝛ coaxationes patiunt̃. peregrini aũt cismarini ꝺ colonia vbi iacent ossa sanctaꝛ virginũ. sumũt terram ꝺ cimiterio ⁊ hãc ponũt in hospitijs eoꝝ ⁊ portant in terras eorũ. ⁊ cũ de tali terra sumpta ꝺ cimiterio. xj. miliũ ỽginuz in paludes p̃roiecerint. moꝛ omnes rane rauce fiunt ⁊ fugãt. ⁊ sic

a clamoꝛib⁹ earū liberaꝝ. Et si hoc facit terra tolū tactu coꝛpoꝛū eoꝛū sanctificata. quāto magis ipe suo floꝛe ꝟginali fugant a nobis oīa venenosa. Fugant tamē ꝑcipue iste sancte virgines a suis seruitoꝛib⁹ bufones infernales. q̄ in fine nō ꝑmittūt itemptatos neq; iustos. Refert Cirillus in epistola ad Aug̃. de venerabili viro Eusebio. qui veniēte hoꝛa exitus sui cō munione sanctissimi domini nr̄i ihesu xp̄i se muniuit. ⁊ insup beato Hieronymo se cōmēdauit qui dum sic iaceret. die qua moꝛitur⁹ erat. per hoꝛas duas. ante beate anime exitum. tam terribiles actus cepit peragere. q; circūstātes monachi pauoꝛe pterriti. velut amētes in terra iacebant. nam quādoq; trāsuersis oculis ⁊ manibus simul iunctis. facie terribili. voceq; dira q̄ si se mouēs clamabat. nō faciam mentiris mentiris. post hec ad tēram faciē firmabat ⁊ quā/tum poterat clamat. adiuuate me fratres ne pe ream. qō monachi audiētes ⁊ vidētes lachꝛymantes ⁊ tremētes eu interrogauerunt. quid obest pater? ad quos ille. nō inquit videtis demonū agmina q̄ me debellare cupiūt. ⁊ illi. q̄d te facturū volebāt cū dicebas. nō faciam. ⁊ ille conaꝝ nanq; me decipere vt diuini nois blasphemus inueniar. ideo hoc me nō facere acclamabam. Tūc illi. quare faciē abscōdebas i tra? ⁊ ille. ne eoꝛū aspectū cernerē q̄ tam turpis ⁊ terribilis ⁊ hoꝛribilis est. q; omnes pene que in mūdo sunt respectu eoꝛū visionis nihil sunt O si tñ virū non miserūt intemptatū. q̄d tunc erit de nobis peccatoꝛib⁹. ad quos heu veniet infinita demonū multitudo q̄rens nos auertere a via veritatis. Ideo cōsulo omnib⁹ o dilectissimi. q; refugiū habeam⁹ nunc ad istas ꝟgines sacratissimas. cis fideliter seruiēdo Ipe reuera in hac magna necessitate nō deserūt suos seruitoꝛes ⁊ famulatrices. sz succurrūt celeres adiutrices. ad qō ꝓbandū narrat Jacob⁹ Januen. q; religiosus q̄dam has ꝟgines i magna deuotione habuit. diu eis fideliter seruiendo. quadā die dū grauiter infirmaret. ⁊ in magna esset necessitate et angustia. vidit quandā ꝟginem pulcherrimā sibi assistētē. ⁊ si se cognoscere inquisiuit. ille autē adhuc pulcherrimā virginis visionē admirās eam sese noscere neq; fatebaꝝ. tunc illa cōfoꝛtās eū ait: ego sum vna virginū erga quas habes tāte deuotionis affectum. ⁊ inde mercedē accipias si amoꝛe nostro ⁊ honoꝛe vndecies milies dñicā oratiōnē dixeris. in hoꝛa moꝛtis tue in ꝓtectionē contra demones ⁊ in solatiū nos habebis. hec cu dixisset ab eo disparuit. Ipe autē de hac iocūda visione cōfoꝛtat⁹. quāto citi⁹ potuit hec impleuit q̄bus cōpletis. vocauit abbatē ⁊ iunxi se fecit q̄ cū iungereꝝ subito clamauit vt surgeret. et venientib⁹ sacris ꝟginibus locu daret. quem cū abbas interrogaret q̄d ꝟ eēt. ille ꝑmissionē ꝟginis enarrauit. qō audiētes cūcti recesserūt ⁊ cū paulo post redisset. ipm migrasse ad dñm i uenerūt. ⁊ sane credendū ē hunc hoiem nō habuisse demonū tēptatationes. quomodo enim ibi adesse potuerūt demones. vbi tot ⁊ tāte fuerunt sacrate ꝟgines. Et vere felix ⁊ letus erit huius hominis obit⁹. qui his sanctis ꝟginib⁹ sedulus fuerit ⁊ deuotus Tertio floꝛes sunt in hoc ꝑuilegiati a natura. q̄uis i terduz a poꝛcis calcantur. tamē a medicis colliguntꝝ. ⁊ in apothecis ponūtꝝ. vt de eis salubꝛes fiāt medicine Sic ꝓbat ꝑdi. in spe. natu. li. ij. de floꝛib⁹ rosarum. q̄ sua ꝟtute multis lāguoꝛib⁹ succurrunt Idē de floꝛib⁹ violaꝝ q̄ si cōtriti fuerint ⁊ positi sup calidū apostema multū ꝓsunt vt dic̄ Petrus de cresc. lib. vj. Sic isti splēdidissimi floꝛes ⁊ cādide margarite sūt hodie a poꝛcinis hominibus ꝓculcate. sicut canit eccl̄ia Date poꝛcis margarite. lupis oues nō inuite. Sed xp̄s meꝛdicus animaꝝ nostraꝝ succidit eas per enses ⁊ gladios crudeliū tyrannoꝛū. in apothecā gaudioꝝ Et hoc attestaꝝ sancta eccl̄ia q̄ canit. Isti floꝛes hodie de ꝛra succisi. cōplātati ꝓlilijs floꝛ paradisi. Ex his floꝛib⁹ beatissimis. feē nobis xp̄s suauissimas medicinas. ipaꝝ eni ꝟginitatem dat nobis q̄si dulce electuariū. ꝓtra malaz luxurie humiditatē. q. d. hodie xp̄s. Respicite imundi peccatoꝛes ⁊ luxurioꝛi. has mundissimas ꝟgines. q̄ sūt nobis posite q̄si speculū puritatis. quaten⁹ exēplo eaꝝ. diuinitat⁹ opa faciatis ⁊ opa luxurie dimittat⁹ Que inquā opera luxurie vt ait Greg⁹ i moꝛa. si semel mētē occupauerint alicui⁹. vix eū bona desideria cogitare ꝑmittūt. Etiā xp̄s ipaꝝ ꝟginū hūilitatē ꝓponit nob q̄si emplastrū ꝓtra supbie tumoꝛē. q. d. videte ꝟgines istas de nobili stipite mūdi genitas. q̄ tñ hmilitatē tenuerunt vt exemplo ipaꝝ supbiam malignā fugiatis. qz scriptū est. q̄ se exaltauerit humiliabitur.

Sermo scōs de vndecim milib⁹ ꝟginum

QVerāt regi vir/gines speciose. Hester. ij. Dicunt naturales q; vnicoꝛnis ē aial tāte foꝛtitudis vt nlla venātiū arte capiaꝝ Sz qz i ꝟginali pulchꝛitudie gliaꝝ ⁊ delectaꝝ naturaliter. iō scientes hoc venatoꝛes eligunt puellas pulcherrimas ⁊ has locant circa vias vbi illō trāsire ꝙsueuit. Illa āt ad quā venerit sinū suuz aperit. in q̄ vnicoꝛnis deposita oi ferocitate. caput deponit. sicq; soꝛpoꝛat⁹ leuiter capiꝝ vt dicit Isi. li. xij. Mystice p vnicoꝛnē aial forte. xp̄s itelligiꝝ. Qz fm ps. Est foꝛtis ⁊ potens in ꝓlio. Ipe eni est Dauid foꝛtis q̄ robustuz goliad diabolum ꝓstrauit. j. Regl. xvij. et populū suuz a potestate diaboli liberauit. Hic i ꝟginali puritate mltū delectaꝝ

Unde ihugo de sancto victore. Non solū inq̃t humana iocūditas. sed ⁊ ipa excelsa diuinitas in ꝟginalibus gestis delectaf. Ipe etiam ē verus ille Salomon. De quo dicit Cañ. j. q̃ habuit adolescentulas quarū non erat numerus. Iō posite sunt ei hodie a sanctis angelis qui sūt venatores ꝟginitatis iste speciosissime virgines Ursula cū sodalib⁹ suis. que fm Amb. lib. de ꝟginitate. sunt amice diuinitatis. tēpla trinitatis. specula puritatis. ornamēta mystice venustatis. riuuli ꝑpetue voluptat. Et hoc figuratū est Hester. ij. vbi legit q̃ ministri regis Asueri dixerūt. q̃rāt regi virgines speciose. ⁊ mittant q̃ cōsiderent p diuersas ꝓuincias puellas speciosissimas. ⁊ adducant eas ad ciuitatem Susan et accipiāt vestes muliebres ornatas. Et sequit q̃ inuente sunt ꝟgines speciose que ingrediebant ad regem. ⁊ quicq̃d postulabant qđ ad ornatū ꝓtinebat accipiebant. Asuerus interꝓetat beat⁹. ⁊ significat christū q̃ est beatus omniū beatorū. cui⁹ ministri sunt angeli. De quib⁹ scribit Dañ. vij. Milia miliū ministrabāt ei ⁊ decies milies cētena milia assistebant ei. Isti igit dicebāt. querant regi nr̄o virgines speciose q̃ assistant coꝝ eo. ei in mūdicia seruiētes. Inter oēs aūt inuenta sūt ista vnde cim milia. sicut canit. Iste regis filie charis inuente margarite. sunt hodie lōgius q̃site. Et sequit. muliebrē ornatū mundū acceperūt. et adverū ac beatū regē itrauerūt vbi iam p nobis mitigāt xp̄m vt oi feritate depositā. nobis ꝓpicet. q̃ ipe eis nihil denegat. sic testat Rich. de sanc. vic. Hanc q̃dem in istis sacris virginibus ꝓrogatiuaz inuenio. quicq̃d enī petierint. ipe misericors de⁹ exaudiet in momēto. q̃ ad ipm ad hoc sūt quesite. vt innuūt verba p̄dicta querāt regi ꝟgines. In q̃bus clemētissime virgines a duob⁹ cōmendant. Primo ab electiōe ꝟginali. ibi. q̃rant regi ꝟgines. Secūdo a pulchritudine speciali. ibi. speciose. De ꝑmo ē sciēdum. Petr⁹ de tharanthina sup. iij. sniaz. et Chrys. sup matth. Et habet. xxxij. q. v. Sic enī. ⁊ c. magis. dicunt. Triplices sunt ꝟgines Alique sūt ꝟgines carne sz nō mente. vt sunt ille q̃ habēt ꝓpositū nubēdi quādo tēpus occurrit oportunū. ⁊ iste ꝟgines in hoc sūt laudāde q̃ ꝑter thorū cōiugij nullo modo ꝓponūt violare ꝟginitatez. de numero istaz sunt certe q̃licet mundiciā habēt coꝝis non tamē mētis. De quib⁹ dic Chry. sup Matth. Multe sūt ꝟgines q̃ castitati coꝝis studēt adulteriū tamē cōmittūt in mēte volūtate. ⁊ tales non sūt laudande. quia earū ꝟginitas nihil ꝓdest. Teste beato Greg. qui ait: Nihil valet eū mūdū esse coꝝe q̃ pollutus est mente. Cui ꝓcordat venerabilis Boet⁹ in epistola ad regē ꝟgineū Nihil oīno tibi ꝓderit ꝟginitas coꝝis. si nō ⁊ ipsa p̄sto sit ꝟginitas mētis. Hę sunt ꝟgines fatue q̃ oleū in vasis suis non habent. ideo veniente dño a regno excludunt. Cum dicet eis. Amē dico vobis nescio vos. Matth. xxv. Et ponit. xxxij. q. v. Si paulus. Iste inq̃t sūt virgines carne ⁊ nō spiritu ꝟgines stulte q̃ nō habētes oleū. id ē. pinguedinē bōnoꝝ operuz. a celesti sponso excludūt. Iste virgines similes sunt sepulcris dealbatis. Matth. xxiij. qz exterius splēdent interdū ornatu coꝝis. interius autē sunt plene vt timeo fetoꝛe ⁊ labe. Ipse etiā sunt similes sirenib⁹. que fm Ari. ⁊ Albertū ꝟgineū ꝓtendūt vultū. ⁊ dulci cātu nauigātes in mari decipiūt ⁊ submergūt. ideo debent caute nauigātes de remedio ꝓuidere vt sz aures obturēt. ne cantū eoruz audiāt. Sicut fecit Ulixes. de quo refert Alexāder in scintillario poetaz. Hic cū p eas nauigaret. aures sociorū suoꝝ obturauit cera. ne armoniā audirēt ⁊ se ipm malo alligauit ⁊ totaliter deceptiōes euasit. Mystice q̃dam ꝟgines ꝟgineas p̄tēdūt facies. i coꝛde autē aut gustu turpes deceptiones. Naz ornāt facies suas vngētis. pectora monilib⁹. lumbos sonis sericeis. colla clinodijs. Sz dicit Esa. c. iij. Qđ in die illa sz nouissima auferet dñs ornamēta ista ⁊ erit ꝓ suaui odoꝛe fetoꝛ ⁊ ꝓ zona funicul⁹. Quid enī ex tali ornatu volūt. nisi vt estimo incautos capiāt adolescētes. ꝓcedūt enī sic ornate ad choreas vbi plurimos capiūt ⁊ i peccatis submergūt. Qui ergo voluerit esse caut⁹ faciet vt Ulixes. debet enī obturare aures suoꝝ sociorū. id ē. q̃cq̃ sensuū ne videant tales vanitates. fm illud qđ ornauit dauid. Ate ꝰ oculos meos ne videāt vanitates. Similiter ne audiant. fm illud Sap̄. Cuz saltatrice ne sis assidu⁹ nec audias illā ne forte pereas i efficacia ei⁹. Eccī. ix. Similiter ne eas tāgant. qz dicit Hiero. in epla. Bonū est mulierē nō audire. meli⁹ ē eā nō videre. optimū ē eā nō tāgere. qz coꝛp⁹ mulieris ē ignis. Sic legit in vitaspatz. lib. j. de quodaz fratre q̃ habebat matrē senē. quā cū debebat portare p fluuiū tulit palliū ⁊ manus inuoluit ne aliquo modo tāgeret coꝛp⁹ ei⁹. ad quē mater. vt q̃d operuisti manus tuas fili? Ipe rndit qz coꝛpus mulieris est ignis. O q̃tiēs timēdū illi accēdūt i multa ꝓcupiscētia q̃ tales ornatas ꝟgines ducūt ad choreas vt interdū vane coꝛpa eaz amplexāt. Insup ille q̃ vult euadē deceptiōes nō solū debet custodire sensus suos. sz etiā seipm illigare ad malū sancte crucī vt sic euadat. vt ait Holcot sup li. sapie lectiōe. lxxxiij. Cū his ꝟginib⁹ nō habēt partē beatissime ꝟgines vrsula cū sodalibus suis. qz colla sua ⁊ humeros non exornabant nolis aureis nec vultus suos vngēti. Qz dicit Aug⁹ in lib. ad sacras virgines. Domini ca virgo que vultū suū ob splendoꝛē genarum

aliquo succo linierit. Esaie ppbe de filiab⁹ si/
on ꝓmissam sniaz ꝓmerebit. Iste etiã ỽgines
sancte lasciuas vitabãt chozeas nec quẽq̃ alli
ciebãt libidinoso aspectu. Sciuerunt enĩ illud
Aug⁹. vbi supza. Dñica ỽgo a noxijs flexibus
saltãtiũ vel cymbalis citharaz vel tympanista
rũ oiuzq̃ ludoz quantũ põt vultus suos auer
tat ne aut eoz repẽtino amozis telo pcussa gra
uiter incipiat merere. hec ille. Oib⁹ igit cozpo
ris reiectis ornamẽtis alias ỽtutib⁹ decozabãt
ita q̃ de q̃libet eaz dici põt illud ps̃. xliij. Omis
glia eius filie regis ⁊c. Scde ỽgines sunt mẽte
⁊ nõ cozpe vel ille q̃ sine cõsensu violẽter cozrũ
punt vt tpibus ꝓtingit tyrannoz. Refert enĩ
Jacob⁹ de vitria. Cũ hostes infideles loandi
nensem ciuitatem destruxissent. multas ỽgines
violẽter cozruperũt. Alie enĩ cũ ad eccl̃iam cõ
fugere nõ possent se in fluuiuz ꝓiecerũt magis
mozi eligentes q̃ virginitatez amittere. q̃dam
etiã in stercozeas sentinas saliebãt ⁊ potius ex
tingui volebãt q̃ ỽginitate spoliari. Idem q̃z
refert q̃ vna sanctaz ỽginum in flumẽ salijt. ⁊
cũ ibi piculose laborabat. duo ex hostib⁹ cum
nauicula ad eã venientes eã extraxerunt vt ea
turpit abuterẽt. qõ aiaduertẽs maluit itez flu
uio submergi q̃, cozrũpi a naui psilijt int vn
das dũq̃ nauis ex impetu saliẽtis mergeret si
mul illi duo mersi perierũt. Illa aũt p gr̃az dei
sine damno cozpozis ⁊ aie ad ripam puenit flu
uio obsequente. Iste igit virgines q̃ sic temere
cozrũpunt sũt bone. ⁊ Iz non sũt bone cozã ho
minib⁹ aut in iudicio hoiuz. tñ cozaz deo mini
me sunt cozrupte. qz dicit beat⁹ Amb. ⁊ ponit
xxxij. q. v. c. Reuerã. Nõ põt caro cozrũpi ni
si mens fuerit ꝑus cozrupta. vbi dicit glo. q̃ ta
lis cozruptio nõ põt sibi ad reatũ siue ad dãna
tionẽ imputari. obest sibi tñ ad aureolam. ⁊ qz
nõ ꝓsecrabit int ỽgines. vt ꝓbat. xxxij. q. v.
c. Ille aũt famule dei q̃ integritatẽ pudozis op
ꝓssione barbarica perdiderũt laudabiliozes
erũt in hũilitate ac verecũdia. si se incõtamina
tis nõ audeãt cõpere ỽginib⁹. Fm glo. ex toto
vt velint int ỽgines cõsecrari. Dicũt tñ docto
res q̃ talis violẽter cozrupta posset cõsecrari
int ỽgines. si sciret q̃ nllo mõ ꝓsensisset. ⁊ i ce/
lo ỽginitatis aureolam possideret. qz aureola
p̃ncipalit est i mẽte. Iz canon ille q̃ ẽ allegat⁹ in
telligit ꝓpt piculũ. qz forte sic cozrupte nõ to
taliter dissenserũt. iõ cautũ ẽ q̃ se illis nõ cõpa
rent. Iz potiꝰ se hũiliter abstineãt. vt ꝓsulit ca.
Si q̃s non iratus. xv. q. j. Et dic Tho. sup. iiij
sniaz. Virgo q̃ vouisset castitatẽ ⁊ oppssa vio
lẽter si pareret ex illo actu. cozaz deo adhuc eẽt
ỽgo. Iz tñ alio modo q̃ maria q̃ ꝓcepit spũsan
cto cooperãte. iste aũt hũano semine. Talis tñ
ỽgo duplex habebit p̃miũ. vnũ ꝓpt violẽtiaz
⁊ iniuriã sibi factã. Aliud ꝓpter ỽginitatẽ mẽ
tis ꝓtẽtã. Et isto modo itelligit dictũ btẽ Lu/
cie q̃ ait: Si me inuitaz violer] castitas mihi
duplicat ad cozonã. Tertiu ỽgines mẽte et
cozpe. q̃ se ita custodiũt ne aĩos iuuenũ ad se al
liciant. nec eos mẽtalit ꝓcupiscũt. q̃z vna fuit.
ꝺ q̃ refert Heraclites noie alexãdrina. q̃ relict
vrbẽ ⁊ infra quoddaz sepulcrũ sedit inclusa. p
fozamẽ exiguũ p. x. annos accipiẽs alimẽta. ⁊
i tãto tpe nec viros nec mulieres vidit. audiẽs
ei⁹ famã sancta Meliona romã venit vt eã vi
deret. Iz non potuit. stans itaq̃ ad fenestrã cau
sam ei⁹ ꝓclusionis reꝙsiuit. Cui illa. anim⁹ cu
iusdã iuuenis quõdã i me fuit lesus. ⁊ ne vide
ret me vel cõtristaret vel pcederet me vel ego
eũ. malui q̃diu viuo in sepulcro includi q̃ no
cere aie ad sit̃itudinẽ dei create. Ita fuit de be
ata Ursula quã ꝓcupiuit fili⁹ regis anglie. Iz
ipa hñs desideriũ castitat̃ rogauit dñm vt ali
ter põzdinaret ⁊ vt suũ ꝓpositũ ꝓseruaret. ta/
les ỽgines sunt p oib⁹ honozãde. qz legit in ge
stis romanoz. q̃ cesares romani ỽgines hono
rabãt. Naz oẽs q̃ illis obuiabãt eis cedebãt pter
sole ỽgines. Ita cesar celestis xp̃s hodie et
q̃ttidie hodiernas sanctissimas ỽgines hono/
rat ipis cedẽdo. Nñ enĩ xp̃s cõmouetur ꝓtra
peccatozes si ille ỽgines sibi occurrũt p pecca
tozes rogando. veraciter xp̃s eis cedit. peccato
ri indulgendo. qz oratones q̃ fiunt p eis dulci
ter sonant in aure domini. Sicut ꝓbat in simi
li. dicit Theo. in breui. dñi ar. Serenitatis qui
dem tempoze campanas quas igni traducẽdo
fundim⁹ dulci⁹ resonabũt. Cuius ratio ẽ. Naz
sereno existente aere. tota p ignẽ euapozat sul
phureitas de metallicis cozpib⁹. vt ait Theo
frastus. Sic ⁊ in tpe ỽginitatis ⁊ mũdicie pze
ces quas fundũt he sanctissime ỽgines dulcit
resonabũt in aurib⁹ pietatis. Quia dic Cipria
nus lib. de monastica vita. Q̃diu q̃s castitate
pollet ozatio eius dulci⁹ intonat apõ deuz. Et
ideo qz p nobis sedule exozant. debemus eas
honozare. quia vt dignũ est ipi volũt honoza
ri. Nõ ptz exemplo Abbas q̃daz ab abbatissa
Colonie. cozpus vni⁹ ỽginis impetrauit. pro
mittens q̃ ipm in capsa argẽtea in sua eccl̃esia
collocare vellet ⁊ digne honozare. attamẽ ad i
tegrũ annũ sup altare in capsa lingnea posuit:
nec ꝓmissum ipleuit. Quadã igit nocte dũ ab
bas monasterij cũ suo cõuentu matutinas de/
cãtaret. virgo illa cozporaliter ꝺ altari descen
dit. ⁊ reuerẽter inclinãs p mediũ chozz videti
bus monachis ⁊ stupentibus inde recessit. Ab
bas ergo ad capsam currẽs ⁊ vacuaz inueniẽs
coloniã ꝓperauit ⁊ abbatisse rei ozdinẽ intima
uit. pgensq̃ ad locuz vñ caput sumpserat ibi
dem inuenerũt. abbas aũt veniã petẽs certissi
me ꝓmisit capsam p̃ciosam se citi⁹ facturũ. sed
nullo modo impetrauit.

De Simone ⁊ Juda aplis sermo

Bti sũt due oliue

⁊ duo cãdelabra lucẽtia añ dñz Apoc. xj. Alcabiti⁹ in theorica planetaꝝ sic inq̃t. Benigni benignũ habẽt planetã sue nascẽtie atq; mortis. q. d. oẽs hoies benigni nati sunt sb benignis planetis. Cui⁹ ratio est qz q̃dã planetarũ sint maliuoli. s. mars ⁊ saturnus ⁊ q̃ sub his nascunt sunt ad maliciã naturaliter inclinati. Quidã ꝙo sunt benigni vt ven⁹ ⁊ sol, ideo benignos faciũt effect⁹. Uersus. Ue[illegible]is h̃ natus cunctis exstat bene grat⁹ Quasq; laudabiles ꝛtutes hic tenet in se. Mystice xp̃s ẽ oiuz benignissim⁹ et mitis. qz dicit Orig. sup Esa. Tanta ẽ benignitas saluatoris vt magis mitietur in dãnatione peccatoris q̃ ipe cruciat peccator in multitudine pene ⁊ doloris. ideo hanc pietatẽ influit suis filijs. Qz ꝑm Richardũ de sanc. vic. Cũma dei delectatio ẽ effundere ex se imbrẽ sue benignitatis ⁊ nature. Et qz isti duo sancti aplꝰ Simon ⁊ Judas sunt sub eo spũaliter nati cũ adhuc essent in terris mortales. ido influxit eis suã salubrẽ doctrinã mititatẽ. s. cuz dixit Matth̃. xj. discite a me. qz mitis sũ ⁊ humilis corde. q. d. Sicut ego mit⁹ sum. sic ⁊ vos estote mites ⁊ benigni. Influxit etiã ill̃ misericordiã cum dixit Luc̃. vj. Estote misericordes ⁊ benigni. Ex illo influxu possunt de eis cõpetenter exponi ꝙba p̃dicta. Isti sunt due oliue. in q̃bus duo ponunt. ¶Primo benignitatis mire nutrimentũ. ibi. isti sũt due oliue. Secõo claritat⁹ splẽdide incremẽtũ. ibi. ⁊ duo cãdelabra.

B De ꝓmo est notãdũ. ꝙd sancti aplꝰ hic oliue nõ imerito cõparant. ꝓmo ꝑm Isi. li. xvij. Oliua est arbor pacis nũcia. ideo in signuz pacis colũba portauit ad Noe in arcã ramũ oliue. Gen. viij In signuz pac⁹ romani mittebãt ad rebelles ramũ oliuaꝝ vt darent intelligere q; essent eis recõciliati ⁊ uniti. vt dicit in hist̃ia romanoꝝ. In signũ pacis pueri hebreorũ tulerũt ramos oliuaꝝ ⁊ obuiauerũt dño in die palmaꝝ. vt habet Matth̃. xxj. ⁊ Luc̃. xix. Ita isti beati aplꝰ Simon ⁊ Judas velut vere oliue fuerũt nũcij pacis. et sũt figurati p nũcios q̃ fecerũt pacem inter Josue ⁊ Gabaonitas. de q̃b⁹ legit Josue ix. Qui venerũt habẽtes cibaria ⁊ vtres vinarios. induti veterib⁹ vestimẽtis ⁊ panes erant duri ⁊ in frusta cõminuti. ꝓrexeruntq; ad Josue ⁊ dixerũt. de terra longinqua venim⁹ pacẽ vobiscũ cupiẽtes. Sic ⁊ ipi beati aplꝰ fecerunt pacẽ iter verũ Josue ⁊ xp̃m ⁊ gabaonitas. id ẽ peccatores q̃s xp̃o i pace p suas doctrias vnierũt Quia veri discipuli xp̃i nõ p̃nt pati discordias. sed amãt concordiã ⁊ pacẽ. ꝑm illud Hugo de sanc. vic. Ueri discipuli non miracula sz pacis ⁊ cõcordie ⁊ amoris opera constituerũt. Xp̃i eni sancti aplꝰ Simon ⁊ Judas nõ solum fuerũt pacis nũcij iter deũ ⁊ peccatores. sz etiã int̃ psas ⁊ indos q̃ cõtinue litigabãt. Jõo xp̃s ꝑm Greg⁹. et auctor pacis ⁊ amator. misit eos in persidam regionẽ vt vtrũq; populũ concordarẽt. Simon igitur qui interp̃tatur obediẽs ⁊ Judas quasi cõfidens obedienter ⁊ cõfidenter iuerũt portãtes verba dei qd̃ est cib⁹ anime ꝑm illud Deut̃. viij. Nõ in solo pane viuit homo sed in omni ꝙbo qd̃ ꝓcedit ꝺ ore dei. Similiter vtres vinarios. hoc est corda plena charitatis q̃ tanq; nobile vinũ letificat hoiez. ꝑm ps̃ Vinũ. s. charitatis. letificat cor hois. Jõo Simon alia interp̃tatiõe ponẽs tristiciã ꝺ Judas q̃si iubilũ dans. Xp̃i eni mediante illa deposuerũt tristiciã afflictoꝝ ⁊ iubilũ infuderũt seu dederũt celestiũ gaudioꝝ. ita vt de quolibet illorũ ꝺ illud Tob̃. iij. ¶Post lachrymationẽ ⁊ fletum. exultationẽ ⁊ gaudiũ infundis. ¶Portauerũt etiã secũ vestimẽta vilia ⁊ vetera. ꝓpter q̃ ⁊ ipi fuerũt cõtempti. Qz nouerũt dictũ sapiẽtis Eccl̃i. xj. In vestitu ne glorieris vnq̃. Insuper habuerunt secũ panes duros aspere correctionis ꝙtra hos magos Saroen ⁊ Arphaxat ꝑm illos aplꝰ. j. ad Timoth̃. v. ¶Peccãtes coram oibus argue sz dure. vt ceteri timorem habeãt. Sic igit̃ isti aplꝰ habẽtes cibaria ꝙbi veritatis ⁊ corda plena vino charitatis venerunt ad ducem Baradach et dixerũt de terra longinqua sz iudea venim⁹ facere pacẽ iter vos persas ⁊ indos. ⁊ noli timere. quia pax huc nobiscuz intrauit. ⁊ cras hora diei tertia legati indorum ad te venient ⁊ tue ꝓuincie subijcient cũ pace. Quis eni dubitat istã pacẽ merito apostoloꝝ sancto/rum esse factam. certe nullus. Quia dicit beat⁹ Hiero. in quadam epla. ¶Pacifici primo in corde suo. deinde inter fratres dissipãtes faciunt pacem. Ita nos fideles necesse ẽ esse oliuas pacis. Quia dicit beatus Aug⁹ de verbis dñi sermone. v. ¶Pax ẽ securitas mẽtis trãq̃llitas animi. simplicitas cordis. vinculũ amoris. cõsortium charitatis. Hec ẽ q̃ bella cõpescit. iras comprimit. supbos calcat humiles amat. discordias sedat. inimicos ꝓcordat. cũctis ẽ placida nescit extolli inflari. et hãc q̃ accipit teneat. q̃ pdidit repetat. q̃ non habet exquirat. hec ille. Sz heu quidam nostrum habent se sicut tannus q̃ ꝑm Jsiõ. libro. xvij. est arbor spinosa. Si enim vẽto fuit agitata seipam aculeis ledit manũq; tangentis ⁊ pedes pungit. In calidis regionibus multotiens igneum flatum emittit. Sic et illi sunt tam rancorosi in seipis quando soluz a ventis aduersitatis pulsant starim pacẽ dimittunt ⁊ ad discordias incitãt. Sicut legitur de quodã in vitas patrũ. li. ij. c. xciij. qui habitãs in claustro frequenter ad discordiam mouebatur. hic ait intra se. Si solus habitarẽ. ad iram

nō tam cito ꝓuocarer. Intrās igit in heremū relict clauſtrū. Ꝑz q̄dā vice cuz vaſculū aq̄ repleuiſſet. ⁊ illud mox eēt euerſū impleuit mox ſcdo ⁊ tertio. Ꝑz iterato aq̄ euertēte vaſculo. fundebat in terrā. ⁊ tūc ille furore cōmot⁹ iecit vaſculū i terrā ⁊ cōfregit. Scdo oliue varios faciūt fruct⁹. quoꝝ ꝑmi ſunt terreſtres ⁊ virides. ſecūdi ſūt rubei. tertij ſūt nigri. et quāto ſunt nigriores tāto ſūt maturiores vt dic̄ ꝓli. in hiſto. natu. lib. xvij. c. ij. q oleū extorquēdū vt meli⁹ eliq̄t neceſſe eſt baccas ſiue grana aq̄ feruentiſſima ꝓfundere. Nam p talē vnctuoſitas ab amurca ⁊ nucleo ſepatur Ita iſti ſancti apli Simō ⁊ Judas triplices fecerūt fructus olei miſcdie. de q̄bus legit in cano. di. xlv. tria ſunt genera. Primū fuit in remittēdis iniurijs ſicut ptz de iniurijs magoꝝ ꝑdictoꝝ q̄ ipos p/ ſequebant cū pontificib⁹ idoloꝝ. Ꝑz ipi eis oia remittebant ſm doctrinā magiſtri ſui. ſ. xpi. q̄ docuit eos dicens Mat. v. Diligite inimicos vros. ⁊ bñfacite his q̄ oderūt vos. ⁊ orate pro ꝓſequentib⁹ vos vt ſitis filij patris veſtri q̄ i celis eſt. Sic ⁊ nos ſi volum⁹ eſſe filij dei debem⁹ iniurias nobis illatas remittere. Q̄r dic̄ Caſſianus in li. ſanctoꝝ patrū. Neq̄q̄ celeſtia ſumūt p̄mia q̄ ſeipos vindicant iniuriaſq̄ illatas. Q̄r aūt non ſit bonum ꝓprias iniurias vindicare. Refert Greg⁹ in. iij. dialogo. Quidaz vir ſimplex noie Florētin⁹ in heremo habitās habēs vſum ſibi a deo in cōſolamē datū. Q̄d ſciētes quattuor monachi cōdixerūt vt vſum occiderent. Q̄d ille cū cōperiſſet factuz ait. Spero in oipotentē deū q̄ i hac vita ante oculos hoiuz ex malicia ſua vindictā recipient. q̄ nihil ledentem ſe vſū meuz occiderūt. ſta timq̄ illi q̄ttuor q̄ b̄ fecerūt elephātico morbo ꝓcuſſi ſūt. ita vt mēbris putreſcentib⁹ interirēt. Q̄d factum ille cernēs expauit vehemēter ⁊ oi tpe vite ſue deplorauit. Et dic̄ Greg⁹ q de⁹ iō b̄ fieri ꝓmiſit. ne vir mire ſimplicieatis quātolibet dolore cōmot⁹ vltra p̄ſumēt iaculū maledictiōis ⁊ vindicatiōis intorquere hoi. ſz patiētia ē ſemp i oib⁹ habēda. Vñ Aug⁹ ꝺ vbis dñi dic̄. Patiētie ē eq̄ aio oia tollerare ⁊ nō murmurare ꝓtra illuz q̄ malū ei fac̄. Talit fecerūt ſcti apli. q̄b ē valde meritoriū. Aug⁹ vbi ſupra. Nō granū ꝺ palea ꝓcutit ſz mundificat. Roſa int̄ ſpinas orit tñ non ledit ſz pulchrior creſcit ⁊ cautior. Sic Job cautior fuit i doloribꝰ q̄m Adā i voluptatibus paradiſi. q̄ ille vicit p patiētiā. iſte aūt victꝰ erat p gulā. Ita adhuc heu multi iueniūt qui oēs iniurias ſuas volūt illico vindicare verbis maledictiōis. nō attēdētes illꝺ Deut. xxxij. et Roma. xij. q dic̄ dñs. Mihi vindictaz ⁊ ego retribuā. Dicaūt iſti apli nō fecerunt. q̄ nec iniurias eis illatas p alios vindicare voluerunt Nā cū dux pōtifices incēdē vellet. ꝓhibuerūt apli ne b̄ fieret. cū ipi nō veniētes occidere ſed viuificare mortuos miſſi eēnt vt dic̄ African⁹ i legēda Terti⁹ fruct⁹ quē fecerūt ſancti apli fuit i corrigēdo erroneos. Ipi eni errores gētiliū correxerūt ⁊ in b̄ miſcdiaz oſtēderūt. Q̄r dicit Aug⁹ in Enchir. ⁊ habet. xlv. di. c. Et q̄ emēdat. Nō ſolū inq̄t in eo q dimittit atq̄ orat vt dimittat. verūetiā in eo q corripit ⁊ aliq̄ emēdatoria pena plectit elemoſynā facit. q̄ miſericordiā p̄ſtat. Et Jac. v. Qui ꝓtit peccatorez ab errore vie ſue ſaluabit aiaz ei⁹ ⁊ operit multitudinē peccatoꝝ. Quart⁹ fruct⁹ fuit i tribuēdis elemoſynis. Ipi eni tāq̄ fructifere oliue d ſe fuderūt oleū ſancte elemoſyne. q̄ fuerūt ꝓfuſi feruētiſſima aq̄ ſpūſſancti. ſicut d Ezech. xxxvj. Effundā ſup vos aquā mūdā ⁊ mūdabimini ab oib⁹ inq̄namētis vris. Et vbi fuerit illa aqua ſpūſſancti ibi vnctuoſitas miſcdie fluit ab hoie. Sic ⁊ nos debem⁹ eē oliue fructifere de nob dantes oleum elemoſyne. Recte eni ſic oliua de ſe fundit oleū ⁊ tñ nō deficit i futuruz. ita nos ſi paupib⁹ miſcdiaz fecerimus in bonis ñ deficim⁹. Sm illd ꝓuerb. xxviij. Qui dat pauperi nō indigebit. Qui deſpicit deꝓcante ſuſtinebit penuriā. Q̄d ꝓfirmat Aug⁹ i ſmone. x. d aduētu dñi. Jō inq̄t flagellamur in frugib⁹. q̄ egētib⁹ nō bñ facim⁹. Jō ſubdit. Dicit tibi de⁹ ſi ꝓſideras hō ingrate. teipm ego feci q̄d fueri meū ē q̄q̄d habes. ego dedi tibi ⁊ ingratus es Ecce q̄d tibi dedi auferā a te. ⁊ ſi potes viue ſine me. Tibi dedi q̄ habes. pauperi nō dedi vt te ꝓbarē. nō q̄ vnde darē non habui. ſz p pauperē te ꝓbare volui. Ego ſū deus q̄ paupere ⁊ diuitē feci. Per te diuitē pauperē paſcere volui. Progatoꝝ te i bonis meis cōſtitui. fac ergo miſcdiaz. q̄ nihil pdis. ⁊ me q̄ tibi dedi non offendis. Nec ſol⁹ comedas q̄d ambobus creaui q̄ te fingis filijs tuis fuare q̄d oib⁹ pōt ſufficē. An ſi tuo b̄ laboze habes aſſignes. ſi tuos eſſe putas ipos fruct⁹ q̄s terra ꝓducit. ꝓba. Ecce aufero auxiliū meū. habeto tu laborē tuū. abduco pluuiā meā ⁊ arefaciā terrā tuā. Auferaz miſcdiaz meā. ⁊ apparebit miſeria tua. ſi tua ē terra. mea ē pluuia. plue ſup terraz ſi potes. ꝓducat germen tuū ſi valeat. fac oriri ſolē vt excoquat meſſem tuā. Ecce nūc ſpergā pluuiam meā. ⁊ ꝓducet terra tua panē. Et ipa tra nō eſt tua ſz mea. Sm ps. Dñi ē tra ⁊ plenitu. ei⁹. ego fructuoſiſſimā feci pluuiā meā. vt ꝓducat tra tua panē. ⁊ pauper mei habētes me oia habēt Si q̄d habes q̄ me nō habes. q. d. nihil. hec ille. Ex his dict ptz ſi fuerim⁹ fructifere oliue in donis elemoſynaꝝ xps erit miſericors datoꝝ i bonis ditritiaꝝ. Refert Apiarius venerabilis eps. In ptib⁹ Brabantie erat matrona q̄ circa mōtes alpium i anglia habitabat. ⁊ magna eo tpe erat fames et valida. ita vt cōmunis ppli

multitudo moreret. Illa autē matrona opib⁹ ⁊ genere clara egenis cepit sine pondere ⁊ mēsura ⁊ numero liberaliter erogare. Qđ cernēs vir ei⁹ miles artauit eam vt eis farine mēsuraz certā p singulas hebdomadas daret Cū autē die qnadā totū expenderat. instante paupe p̄cepit dña ancille vt diligēter cistam scobet. in qua farina erat ⁊ pauperi daret Sic fecit ancilla vt dña iussit. Post hūc vero venit alter qui se nihil comedisse infra biduū deplorabat. Qđ audiēs domina fleuit amare. Iteratoq; iubet ancillā scobare cistā ⁊ pauperi dare. itrauit ancilla nihilq; penit⁹ remansisse dixit. Instante autē dña cum lachrymis. cucurrit patiēti⁹ illa ⁊ cistā aperiēs plenaz florētissimis similis mox inuenit. Ad cuius intuitū ancilla clamās cecidit resupina. Clamore audito cucurrit dña. occurrit dñs ⁊ familia viso miraculo dñm i omnibus benedicunt. Qđ or ipe dñs horreū aperuit letus omnib⁹ ex illa die egentib⁹ ⁊ venientibus largissime dedit. Nec desinit farina in cista donec supueniente angusto approp̄inquaret dñs populo suo quē afflixit. Et dicit eps q̄ hoc scribit q; p̄dictus miles sibi retulit nisi fuisset hoc diuinū miraculū. nequaq; tria vel q̄nq; milia horrea sibi suffecissēt. Tertio oliue sūt pingues in materia olei. ⁊ quāto sereni⁹ fuerit celū de tāto meli⁹ pficiunt. Quia ꝑm Poli. lib. xj. c. iij. serenitatē rorem q; celi ⁊ aeris diligūt. caligineq; pluuiaz deficiūt. Si enim tūc oliue matureſcunt vitiāt oleū ⁊ cōsumit Serenitas autez q̄cito venerit liquor subsequit. Ita nostri beatissimi ap̄li oliue speciose fuerunt pingues in gr̄a spūssancti. quā copiose in die p̄tecostes cū alijs ap̄lis receperūt. ꝑm illud Act. ij Repleti sūt oēs spūsancto. Ideo dilexerūt lumen celi. id est. xp̄m. q̄ est lux vera illuminans omnē hoiez venientē in hūc mūdū Joh. j. Jp̄i sunt figurati p duos filios Jsaac. Gen. xxvij. q̄bus bñdixit. dicēs Jacob. Det tibi de⁹ d ro/re celi ⁊ de pinguedine terre abundātiā frumēti. vini ⁊ olei. ⁊ seruiāt tibi populi. Sed Jsaac sic bñdixit Esau. In pinguedie terre ⁊ rore celi desup erit bñdictio tua. Mystice Jsaac iterpretat gaudiū ⁊ significat xp̄m. q̄ ꝑm venerabilem Bedā in omelia. suoz gaudiū oiuz effect⁹ est populoz angelo attestāte q̄ ait: Ecce euāgelizo vobis gaudiū magnū qđ erit oīi populo. Luc. ij. Hic inquā bñdixit Simonē beatuz dicens: Det tibi de⁹ de rore celi. hoc est de gr̄a spūssancti. et de pinguedine terre. de qua p̄s. Credo videre bona dñi in terra viuentiū. Abū dātā frumēti. id ē. doctrine. vini. id ē. amoris. ⁊ olei. id ē. misericordie. ⁊ seruient tibi populi. q; hoc p totam christianitatē fidele seruitiū ab omni populo in sancta eccl̄ia beato Simoni exhibetur ⁊ Jude fratri suo. ꝑm illō qđ canitur. Exultet celū laudib⁹. resultet t̄ra gaudijs apostolorū gl̄ia. sacra canūt solennia. Sic etiā nos xp̄iani exemplo horū apostoloz serenitatē cōscientie ⁊ rorem. scz gr̄am spūssancti debemus diligere vt simus bone oliue. ⁊ vt q̄libet dicere possit cū p̄s. Ego quasi oliua fructificaui i domo domini. Sed p̄chdoloz aliq; nostrū pl⁹ diligūt caliginē peccatorū in qua impinguescim⁹ Joh. iij. Lux venit in mundu; ⁊ dilexerūt homines magis tenebras q; lucē. Quia dicit Cōstantin⁹ in li. de natura liquidorū. Sum⁹ eteni in tenebris naturaliter pinguiores. Cui⁹ ratio est. Nam tenebre frigida corpora cōstringūt ⁊ operiūt. ne humidū qđ in natura dulce fuerit euaporari q̄dem possit. quēadmodū i captiuis cernit. quia postq; de tenebris exeunt pinguiores solito apparēt vt refert Valeri⁹ li. vj. Sic ⁊ nos intra caligines ⁊ tenebras peccatoruz vt frequēter sum⁹ pinguiores quo ad felicitatē et affluētiam terrenorū. ꝑm q; Rich. testat d sanct. Quāto eteni q̄s mentis sue tecitate caligi neq; oppressus fuerit. tāto in hac vita felicior apparebit. Sic patuit de diuite epulone ⁊ auaro q̄ hic feliciter abādabat ⁊ laute comededat. Luc. xvj. postea spoliat⁹ fuit p mortē omnib⁹ rebus ⁊ nudus ē in inferno sepultus Et nūc q; illa pinguedine dicere pōt cum p̄s. Aruit tāq; testa virtus mea. Quum ad scōm est notandu refert Jsid. li. xvj. de gēmis. c. j. cū Poli. in li. de mira. mūdi. q̄ i q̄daz tēplo dee veneris erāt facta cādelabra subtilia. in q̄bus erāt lumia ardentia q̄ nullo imbre nec vlla poterāt extingui tēpestate. ⁊ puenit ex virtute cuiusdē lapidis q̄ albeston dicit. qui vt magister li. xvj. ꝑpriet tū dicit cū semel accēsus fuerit extingui nunq; poterit. de q̄ ⁊ dicta cādelabra erāt facta. Qđ ystice. p hoc templū intelligit sancta eccl̄ia in q̄ homies debēt cōtēplari diuina. ꝑm illud beati Aug̃l. dis. xlij. c. oratorū. In eccl̄ia inq̄t p̄ter orandi ⁊ psallēdi cultū nihil penitus agāt. In hac inquā erāt duo cādelabra Simon beatus ap̄s ⁊ Judas. de q̄bus in vbis thematis Jsti sūt duo cādelabra lucētia ante dñm. qz mūdū illuxerūt vndiq;. ita vt de eis pōt exponi illud Matth̄. v. Vos estis lux mundi. Sup hec tamen cādelabra posuit de⁹ specialiter lumē itellectus. qz deus ꝑm Aristo. iij. rhetoricorū. aie infundit lumē. Illo igit lumie illustrati cognouerūt versutias demonis ⁊ magoz quorū p̄stigia detegebāt. In hoc etiā lumine cognouerūt verū lumen xp̄m. vt dicere possint cuz p̄s. In lumine tuo videbim⁹ lumē. Illud lumē in eis nūq; potuit extingui nec imbre tribulationis. nec tēpestate aduersitatib⁹. ita vt q̄libet dicere pōt cum p̄s. Cuz ipo sum i tribulatiōe. qz i aduersitatibus oībus a xp̄o nūq; recesserūt. Sed b lumē intellect⁹ heu nob multotiēs extinguit

ꝛ offuſcaꝫ. ꝛ hoc declarãt naturales et ꝑcipue Auicebꝛon in li. fontis vite. Lumẽ q̃dẽ oĩi alt̃o lumie ſupueniẽte quodãmodo obumbꝛaꝫ ſic mãifeſtũ ẽ ꝺ ſtellis q̃ ſolẽt lucẽ ꝺ nocte. Surgente aũt mane ſole ſtelle obumbꝛanꝫ. qꝛ lumẽ maius offuſcat minus. Sic lumen ⁊itatis: gr̃e ꝛ intellectus in nobis nõnũq̃ offuſcaꝫ veniente vmbꝛa tribulatiõis ꝛ imũdane felicitatis aduentu. Teſte Damaſceno. li. vij. cõtra errꝛes grecoꝝ. Uenit lux inq̃t de celis qꝺ lumie mundane felicitatis ꝛ affluẽtie penit⁹ obumbꝛeſcit ſed hoc lumẽ affluentie interdum infert penalitatẽ eternã. Quia dic̃ Athanaſi⁹ in ſermone Nihil eni aliud q̃ mortem coꝛpis ꝛ aie ipa infert felicitas ꝛ affluentia hui⁹ vite. Cui ꝯſonat Hiero. ꝯtra Jouinianũ. Cãꝺoꝛ inq̃t ꝛ claritas huius vite caliginẽ infert cecitatis atq̃ hoꝛroris eterne. Et ꝓbaꝫ in ſimili. Refert Philaretus in tractatu de natura moꝛboꝝ. Jta diſponunꝫ anni vt poſt annos ſiccos ꝛ calidos anni pueniãt humidi. poſt hũidos ſicci. Cui⁹ ratio eſt. Nam ſm Calcidiũ ſup thymeũ platonis. qꝺ vni annoꝝ ſubtrahiꝫ. hoc anno ſequẽte vlterius adimpleꝫ. Jta ꝓuidẽtia iuſti dei cõſilij diſponit. vt poſt lumẽ mundane felicitatis. doloꝛ ſequaꝫ eterne penalitatis. Sz poſt egeſtatẽ ꝑſentis miſerie felicitas ꝓſto ſit beatitudinis ſempiterne. Ad hoc ſonat dictũ Sidonij i epiſtolari. Poſt mũdi inquit hui⁹ gaudia eterna debeꝫ meſticia. ꝛ preſſurã hui⁹ ſeculi neceſſe ẽ gaudiũ eterne beatitudinis comitari. Jdeo lumen intellect⁹ nõ debet in nob̃ ſtatim extingui mũdana felicitate veniẽte. Sed mediãte eo videre debem⁹ q̃d eã finaliter ſequaꝫ. ſcz miſeria ſempiterna Quare moyſes Deuꝫ. xxxij. optat dicẽs: Utinã ſaperẽt ꝛ intelligerent ac nouiſſima ꝓuiderent. Et metriſta. Quicq̃d agas ꝓuꝺẽter agas ꝛ reſpice finẽz. Non debes o homo ꝑ mundanã felicitatẽ vel aduerſitatẽ lumen inte extinguẽ rationis. ſ. in ꝓſperitate te extollere ꝛ in adũſitate deficere a deo recedendo. Qꝛ ſancti apl̃i Simon ꝛ Judas tam in ꝓſperitate q̃ in aduerſitate ſemp lucebãt. qꝺ figuratũ eſt Zach. iiij. vbi legiꝫ. Uidit cãꝺelabꝛũ circa qꝺ ſtabãt due oliue. vna a dextris ꝛ alia a ſiniſtr]. Per has duas oliuas ſignificãꝫ duo apl̃i q̃ ſp ſtabãt circa xp̃m ꝛ lucebãt a dextris ꝓſperitatis. cum adhuc manebãt cũ xp̃o dicebãt Joh. vj. Dñe ad quẽ ibimus verba vite habes. A ſiniſtris aduerſitatis qñ ꝓſecutiones patiebanꝫ nec ab eo recedebãt. Sz iã põt dici illud cũ ps. cx. O xp̃e cadẽt a latere tuo. id ẽ. a ſiniſtra tua mille. et decẽ milia a dextris tuis. Qꝛ multi in aduerſitate a deo recedũt ꝑ impatiẽtiaz. ꝛ multo plures in ꝓſperitate ꝑ excellentiã. Sic non iſti apl̃i. Jdeo q̃libet iſtoꝝ figuraꝫ Zach. iiij. vbi legiꝫ ꝙ dixit Zacharias. Uidi ꝛ ecce cãdelabꝛũ aureũ totũ. ꝛ lampas eiꝰ ſup caput eius. ꝛ ſeptẽ lucerne ſup illud. ꝛ ſeptẽ infuſoria erãt ſup caput eiꝰ. Per h̃ cãꝺelabꝛũ ſignificaꝫ beatus Simõ cũ fratre ſuo Juda Jp̃i eni luxerũt ꝑ mũdi climata ſm doctrinã mgr̃i Matth. v. Sic luceat lux veſtra coꝝ hominib⁹ ꝛẽ. fuerũt aurei. qꝛ ſicut aurũ in ignẽ poſitũ nihil euapoꝛat. ita iſti i ignẽ poſiti tribulatiõis ñ euapoꝛauerũt ꝑ impatientiã nec minoꝛati ſunt in fide ꝑ idolatriã Jdeo põt exponi de ip̃is illud Sap. iij. Tanq̃ aurũ in foꝛnace ꝓbauit eos. ꝛ ſic holocauſta accepit eos. Etiã ſicut aurũ inſpicientes letos facit hoies. ſm illõ Fontini in deſcriptione vniuerſi. Cũq̃ aurũ inſpicim⁹ naturaliter leti ſumus. qꝛ ſm Tharẽtinũ li. ꝺ onera. In natura aurũ ſibi dulcoꝛat ꝓmũ aerẽ ꝛ alterat. Aer autez alterat⁹ coꝛ al terat humanũ. Sic in ſili cũ deuoti hoies hodie inſpiciũt ꝑ fidele ſeruitiũ hos aureos apl̃os. veraciter letãtur in oĩbus ſuis neceſſitatib⁹ ꝛ tribulatiõib⁹. Jdeo dicit Amb. li. p̃fa. Ingruẽte metu tribulationis ꝛ anguſtie tutũ eſt ſub vmbꝛa ſanctoꝝ apl̃oꝝ confugere. quoꝝ a facie oĩs fugit doloꝛ tribulationis afflictioniſq̃ humane ꝛ mũdane Fugata igiꝫ tribulatione leticia comitaꝫ. ꝛ p̃cipue leticia ſempiterna erit eis q̃ digne ſeruiunt illis apl̃is. ſm illud Euſe. ſmone. iij. Intuentes q̃dem aureã lucẽ celeſtiũ gaudioꝝ ſp̃ũs intus accipim⁹ ineternũ. ꝛ ſic ꝓꝛ ꝙ fuerũt candelabꝛa aurea beati apl̃i. Hec cãꝺelabꝛa habuerũt ſup caput lãpadem aureã. id ẽ. fidem que ſm Chry. ſup Matth. aiam ſicut lampas domũ illuminat. qꝛ fides eoꝝ luxit contra bereticos ꝛ magos deceptoꝛios. In hac lãpade fuit oleum charitatis. iocunditas mentis. et puritas ꝯſciẽtie. Sup illa legiꝫ ſp̃ualia candelabꝛa fuerũt ſeptẽ lucerne ꝑ quas intelliguꝫ ſeptez ⁊tutes beatoꝝz apoſtoloꝝ Simonis ꝛ Jude q̃s habuerũt. quarũ tres ſunt theologice. ſcz fides. ſpes. ꝛ charitas. Allie q̃ttuoꝛ cardinales q̃ ſunt ꝓuꝺẽtia. magnanimitas. ꝓtinẽtia. ꝛ iuſtitia. Habuerũt inſuper iſta nobiliſſima cãꝺelabꝛa ſeptẽ infuſoria q̃ ſunt ſeptẽ ſp̃ũſſancti dona ſcz timoꝛ. pietas. ꝯſiliũ. intellectus. foꝛtitudo. ſciẽtia. ꝛ ſapiẽtia. Sic moꝛalit. oĩs ꝓlatus ſiue vir eccleſiaſtic⁹ debet eſſe cãꝺelabꝛũ luminoſũ Sed heu q̃dam ſũt vt aſſerit Petr⁹ raueneñ. i ſmone. q̃ ante dignitatis adeptionẽ ſatis cõmendabiles extiterũt. ꝛ ſup cãꝺelabꝛũ eccleſie ꝯſtituti lumẽ in tenebꝛas ꝛ famã in infamiã cõuerterũt. quoꝝ vnus Saul q̃ ante electionem i regiã dignitatẽ erat elect⁹ ꝛ bon⁹. ꝛ nõ erat de iſrael vir melioꝛ eo. vt habeꝫ. j. Reg]. ix. Sz factus rex. eſt in maliciã ꝙuerſus. ꝛ ſic in multis alij̃s inueniꝫ. de q̃bus ſubdit ꝓdictus doctoꝛ. Melius inq̃t fuiſſet ilios latere ſub modio q̃ cũ infamia cãꝺelabꝛũ aſcẽdiſſe. Et ſubdit. Ad

huc enī turpitudo eorum sub paupertatī obsequio lateret nisi eam dignitas diuulgasset. creuit honor. ⁊ cuz honore infamia. ꝓuato peccāti sepe parcit. sz si ꝑlatus deum querit in eī infamiā lingue oiuz acuunt. hec ille. Ex quo habetur q̄ necesse ē q̄ ꝑlatus sit cādelabrū luminosum p sapientiaz ⁊ lampas sup caput eī. hoc ē xp̄s fulgens p gr̄az in mente ipius. ⁊ sic d̄ aliis ꝛtutibus. ⁊ tm̄ de secūdo.

De omnib⁹ sanctis. sermo p̄mus.

A Videns iesus turbas ascēdit in montē. Matth. v. Dicit Aristo. li. pbleumatū. Aspiciētib⁹ inq̄t nobis in solē cōtinue tres effectus seu euent⁹ accidūt ⁊ ꝓtingūt. Nā sternutatio sequit̄ ocul⁹ lachrymat̄. ⁊ visus aliqualiter excecat̄. Cui⁹ ratio ē. q̄ excellēte lumine solis humidū liquat̄ oculorū. qua quidē facta liquatione sternutatio accidit. lachryma effluit. visusq̄ obscurior apparebit. Mystice. p solē quo ad p̄sens eterna beatitudo que est de⁹ designat̄. Recte enī sicut sol ꝯm Isid. est fons totius luminis quo oia superiora ⁊ inferiora illustrātur. Quia luna vt ait Aristo. in libro elemētorū semp mediāte sole illuminat̄ ⁊ oēs alie stelle. Quid enī est splēdor solis nisi illuminatio lune ⁊ stellarū. Ideo de⁹ ē fontale p̄ncipiū luminis matris sue Marie ꝟginis ⁊ oiuz sanctorū. quoz hodie sb̄ vna memoria festū celebrat̄. Jō possunt dicere illud ps̄. Bñe apud te est fons vite. et in lumine tuo videbim⁹ lumē. hoc est nostrā claritatē. q̄ ipe est ꝯm Greg. in collecta sanctorū oiuz splēdor mirabilis. Sed si nos mortales in hāc lucē superne beatitudinis ⁊ claritatis sanctorū. oculum anime defigim⁹ sequit̄ mox sternutatio admirationis ⁊ stuporis. ꝯm illud Anastasij i sermone. Cūq̄ beatitudinis eterne gaudia intra mentē resoluere incipio mox stupore imēso extra meip̄m transeo. Et homo cogitās hāc beatitudinē ⁊ gaudiū sanctorum. ⁊ tiq̄ lachrymas nō potest cōtinere q̄ tādiu ab eorū societate debet esse. sicut p̄dictus doctor anastasi⁹ qui subdit. Atq̄ i corpore tādiu ꝓtrahi ab hac sanctorum claritate nimis lāgueo ⁊ lugeo Sic dauid qui luxit. Heu mihi q̄ incolatus me⁹ ꝓlongatus est. Etiā oculi nostri totaliter excecāt̄ mentis. si voluerim⁹ gloriaz ⁊ lumē sanctorū pscrutari. q̄ est impossibile. sicut ptz de sanctissimo Aug. qui scribit in ep̄la ad Cirillū dicēs. Dū in mea cellula quiescēs cogito qualis esset omnib⁹ beatis qui cū xp̄o gaudent glorie ⁊ leticie quātitas. breuē vellem scribere ep̄lam sanctissimo Hieronymo destinandā vt quicād ex hac sentiret respōderet. Sciueram enī in tam difficili questione a nullo alio viuētiū me posse euidentius edoceri. Cūq̄ iam scribens. salutationis exordio Hieronymū ꝓuocārem. ineffabilē subitolumē. nūq̄ visum tēporib⁹ nostris minimeq̄ linguis declarandū. cū ineffabili inauditaq̄ odorū fragrātia. cellulā in qua scribebam intrauit. hora iā cōpletorij. Quo a me viso stupore admiratioēq̄ cōmotus animi ⁊ membrorū ꝟtutes amisi. nec sciebam deniq̄ q̄ dextera mirabilis dei tūc exaltasset seruū suū Hieronymū. Et subdit. Inter hec meis strepētib⁹ cogitationib⁹ q̄d hoc esset. de luce hec dicēs verba remicuit Aug. Aug⁹. quē quer⁹? putas ne breui vasculo imittere mare totū? breui includere pugillo terraruz orbē? celū frenare ne vsitatos exerceat mot⁹? q̄ oculus null⁹ hoiuz vidit. tu⁹ videbit. q̄ auris nll̄a p sonū hausit. audiet tua. que cor humanū nullatenꝰ intellexit. nec etiam cogitauit. estimas ne posse itelligere? certe ne/ quaq̄. Poti⁹ totū mare in artissimo claudere/ tur vasculo. potius totū terrarū orbē paruul⁹ teneret pugill⁹. Poti⁹ a motu cōtinuo celū desisteret. q̄ gaudiorū ⁊ gl̄ie qua beatoz aie sine fine potiunt̄. minima etiā itelligeres. hec Hiero. De hac beatitudine ⁊ gl̄ia sanctorū oiuz recitat euāgeliū dicēs: Videns iesus turbas In quo p̄ncipaliter tria describunt̄. Primo multitudo electorū. ibi. Videns iesus turbas. Secundo pulchritudo celorū. ibi. Ascendēs in mōtez Tertio sanctorū differētia. ibi. Beati paupes spiritu. De p̄mo est notādū q̄ reges ⁊ p̄ncipes B ⁊ potētissimi seculares cōsueuerūt habere i suis seruitutib⁹ ⁊ exercitib⁹ multitudinē famulorū. Qđ declarat̄. iiij. Reg. xix. de potēte rege Sennacherib. qui venit cōtra filios israel pugnaturus habēs in suo exercitu centū. lxxxv. milia armatorū. Idez legit̄ Judith. ij. de Nabuchodonosor rege magno. qui volēs oēm terram suo imperio subiugare vocauit Holofernem exercitus sue militie p̄ncipē dicens. Egredere aduersus omne regnuz. ⁊ nō parcat oculꝰ tu⁹ vlli regno omnē vrbē munitaz subiugabis mihi. Tunc holofernes vocauit omnes magistratus virtutū assyriorū et numerauit viros i expedionē centū xx. milia pedituz pugnatoꝝ. ⁊ eq̄tes sagittarios duodecim milia. ⁊ operuerunt terrā sicut locuste. Refert etiā Oros⁹ super cantica q̄ p̄ncipes romanorū tantā habuerunt ciuiū multitudinem q̄ Hanibal princeps charthaginensiū in vno die tot ciues romanos interfecit q̄ tres modios annulorū digitis eoꝝ abstraxit. Mystice. omnipotēs de⁹ qui est rex regū ⁊ dñs dominātiū Apoc. xix. multitudinē sibi elegit famulorū. habet enī in suo exercitu hoc est in imitatiōe passionis. tantā militū multitudinē. q̄ excedūt nō solū numerū militū regis Sennacherib et regis Nabuchodonosor. C sed etiaz p̄ncipum romanorū. Refert btā Brigida regina in libro suarum reuelationum. Si

§. ⁊

mensurares terrã centuz pedũ in lõgitudine et seminares eam plenã paruis granis tritici ita cõpresse q nõ esset distantia inter granũ ⁊ granũ nisi articul⁹ vni⁹ digiti. ⁊ qlibet granũ daret fructũ centuplũ adhuc essent plures martyres passi Rome. a tẽpore illo quo Petr⁹ venit vsq ad tẽpora quib⁹ Celestin⁹ papa ad suã solitariã vitã recessit. Refert etiã gloriosus Hieronym⁹ in epla ad Hiliadrũ. q añ tẽpora Theodosij impatoris quo ipe floruit. tot fuerunt iã martyres martyrizati. q per singulos dies. diuersarũ puinciarũ vrbiũ. plusq octingentorũ aut nongentorũ miliũ martyriũ sint nomia. vt null⁹ sit dies q nõ intra q̃nq milia martyru numerũ reperiri possit ascript⁹. excepto dum taxat die kalẽdaz Januarij. ⁊ dic doctor Bartranus de vesti. crea. per creaturas. Estimo q m'to plures tẽpore pacis. postea ab hereticis ⁊ paganis vsq ad psens sunt in bellis ꝓtra paganos p fide xpi martyrizati ⁊ iusticia. tam in bellis q̃ in pdicatione fidei. Quis enī dubitet q̃n multos martyres fecit prauitas paganorũ. ⁊ heretica prauitas bohemoz. q̃ iam sũt cõputati in numero electorũ. Quia dicitur in cano. xxiij. q. v. c. Omniũ q̃sq fideliũ q̃ morit in certamine qõ cõtra infideles agit celeste regnũ pmeret. Et si tot tanti q̃ sunt martyres. ⁊ q̃t sũt sancti innocẽtes q̃ ab herode sunt occisi. ꝺ quibus Apoc. xiiij. Et cũ agno centuz. xliiij. milia habentes nomẽ eius ⁊ nomẽ patris ei⁹ scriptũ in frontib⁹ suis. Etiã multi tẽpore Constãtini imperatoris sũt cõuersi ad xpm vt dicit Nicolaus ꝺ Lira sup Apoc. vij. quos enumerat ibidem Johãnes ex duodecim tribub⁹ israel. ex qualibet duodecim milia signati. Et postea addit. Post hec vidi turbã magnã quã nemo dinumerare poterat. ex oibus gẽtibus ⁊ tribub⁹ ⁊ populis. stantes añ thronũ in cõspectu agni. amicti stolis albis. Et dicit Nicola⁹ de Lira i glosa q tempore Diocletiani tot fuerũt martyres q dinumerari nõ poterãt. qz infra trigita dies decẽseptẽ milia occidit. Et vna die cũ collega suo Maximiano occidere iussit Thebeorum legionẽ. scz sex milia sex centa ⁊ sexaginta sex. Judices etiã de mandato ipoz tot interfecerũt q sub certo numero redigi nõ potuerũt. Quia diocletianus viginti ãnis legit impasse Ecce numera si potes exercitũ regi celoz christi. qui oẽs ipm per bellũ martirij sũt secuti. O quot sunt patriarchaz in numero ⁊ pphetarũ. certe nobis inumerabiles. Ideo dictũ fuit Abrae Gen. xv. Suspice celũ ⁊ numera stellas eius si potes. sic erit semen tuum. Ubi dicit glo. Semen abrae sũt oẽs sancti q̃ inumerabiles sunt. Ideo dicit euãgelista. Videns ihesus turbas. Sup quo dicit Simon de cassia. Turbarũ nomine multotiens multitudo hominuz designatur. ⁊ hoc q̃tum ad ꝑmum. Q̃tum ad secũdũ ponit celoz̃ pulchritudo. cũ dicit. ascẽdit in mõtem. de quo ps. Quis ascẽdit in montem dñi. aut q̃s stabit in loco sctõ tuo Et alibi. Mõs dñi mõs piguis. Pro quo sciẽdũ ꝺm naturales mons libani oẽs mõtes pulchritudine p̃cellit Est igit mons redolẽtie ⁊ aromatic⁹ ꝓpter flores herbasq odoriferas. ẽ mons pulchritudinis et amenitatis ꝓpter cedrorũ. palmarũ. cipressorũ. oliuarũ. arborũ q̃ aliaz pceritatẽ. ꝓpter auiũ siluestriũ sonoritatẽ. riuorũ ⁊ fontiũ multiplicitatẽ. est mons leticie ⁊ iocũditatis ꝓpter abundãtiã vini leticie inducti. Est etiã mons cõfidẽtie ⁊ securitat. quia nõ sunt ibi serpẽtes neq aliud aial venenosuz ꝓpter aromatitatem morari pmittit. ideo ibi tute quiescit ⁊ dormit. vt dicit Hiero. Mysti ce. per hũc montẽ libani intelligit mons celi in quo bñplacitũ est deo habitare. vt ait ps. Est enī mons mire redolẽtie. qz ibi est redolẽs flos cãpi. Can. ij. Ego flos campi ⁊ liliũ cõualliuz. Ibi sunt viole angelorũ. oliue patriarcharũ. ⁊ balsam⁹ pphetarũ. Illic cipressi apl̃oz. rose martyrũ. palme cõfessorũ. ⁊ lilia v̈ginum. De hoc pleni⁹ dicit Aug⁹ in li. supputationũ. parte. xxvij. c. ij. Speciosa facta es ⁊ suauis in deliciis o mater hierusalẽ. ideo rex regũ in medio ⁊ pueri ei⁹ in circũitu ei⁹. Ibi hymnidici chori ãgeloz. Ibi societas ciuiũ supnorũ. Ibi dulcis solẽnitas oiuz ab hac terrestri pegrinatiõe ad tua gaudia redeuntiũ. Ibi pphetarũ puidus chorus. Ibi iugis apostolorũ numerus. Ibi innumerabilis victorũ exercitus. Ibi sanctorum cõfessorũ sacer cõuentus. Ibi veri ⁊ pfecti monachi. Ibi sancte mulieres q̃ voluptates seculi ⁊ sexũ infirmitatis vicerũt Ibi pueri ⁊ puelle que annos suos morib⁹ trãscenderũt. Ibi sunt oues ⁊ agni q̃ iam huius mundi loqueos euaserũt. hec ille. Et reuera mons ille celi glorios⁹ mons pulchritudinis ⁊ amen⁹. Quia dicit beat⁹ Aug⁹ de libero arbitrio. li. ix. Tanta est pulchritudo supne glorie. tãta est amenitas lucis eterne vt etiã si nõ liceret in ea amplius delectari q̃ vni⁹ hora diei ꝓpter hoc solũ inumerabiles hui⁹ vite dies pleni delitijs ⁊ circũfluentia honorũ tẽporaliũ merito despicerẽt. Tã enī pulchra est ⁊ suauis vt ea visa non põt amplius delectari. oẽm vincit dulcedinem. omnẽ exuperat cõcupiscentiã ⁊ sola sufficerẽt si nulla alia adessent. Sed ꝓter ea ibi adest cedrus alta iocũda ⁊ decora v̈go maria q̃ dicit Ecci. xxiiij. Ego q̃si cedrus exaltata sũ i libano que celestẽ ꝓ oib⁹ sanctis letificat mõtẽ. qz ipa ẽ sole splẽdidior. Sap. vij. Ideo ad hãc pulchritudinez desiderauit beatus Aug⁹ in lib. suppuẽ. parte xxvij. c. ij. Felix aia mea q̃ semp in secula felix si intueri meruero gl̃iam tuã. beatitudinẽ tuaz

portas ⁊ muros atq; plateas ⁊ mãsiones tuas multas nobilissimas aues tuas ⁊ fortissimũ regem tuũ in decore tuo. Quare nãq; tui ex lapidib⁹ p̃ciosis. porte tue ex margaritis optimis platee tue ex auro purissimo. in q̃b⁹ iocundũ alleluia sine intermissione concinnit. hec Aug⁹. Ibi insup ẽ celestium auiũ dulcis sonorositas. Qz ſm amãdũ in horolo. sapie li. j. c. xij. ibi celestes armonie p̃sonãt. diuine frigelle intonãt. voce iubilosa decãtãt. Ibi letabũda plaudunt agmina. ac se letis blãda miscẽt modulamina choris. Nõ aũt in ꝺ monte iubiloso ẽ dulcis sonoritas angelorũ. legit q̃dam monachus legens hũc ꝟsuz p̃s. Quã magna multitudo dulcedinis tue dñe quã abscõdisti timentib⁹ te ⁊c. sup hoc cepit feruide cogitare. Qua durãte cogitatione q̃dam auicula veniẽs saltauit ante illum: cepitq; dulciter cantare. Ille enĩ nimiũ in dulcedine eius delectat⁹ deꝑhendere nitebat hãc. auicula se remoti⁹ elõgauit Monachus autez totus p̃ dulcedine estuans. relicto psalterio exiẽs claustrũ sine licentia illã sequebat in quoddã nemus. Cũ autẽ auicula sup arborem sedebat ipe inter duas arbores resedit vt dilig̃eter cantus dulcedinẽ auscultaret. Peractis igit trecẽtis ⁊ q̃draginta annis auicula ipm reliquens celos penetrauit. Ille aũt putãs se solum a ꝓma vsq; ad tertiã a claustro abfuisse. cũ intrasset inuenit omnes officiantes ĩmutatos. Querẽtibus igit illis q̃s eẽt. eis ordinẽ enarrauit. Tunc in cronicis eoz est inuentũ trecẽtos ⁊ quadraginta ãnos ab abbate quo abiuit defluxisse. O q̃ dulc̃ cãtus modulatio ibi ẽ ĩ cel vbi nõ solũ vn⁹ angel⁹ cãtans audiet. sed mille milia ⁊ decies cẽtena milia angelorũz dulcissima organa audiẽt ⁊ ñ solũ voces angeloz. verũetiã cantus oĩuz beatoz. Ido beatus Aug⁹ optat audire hec modulamina dulciũ vocũ in libro supputa. vbi supra. Felix ego ⁊ vere im/ ꝓpetuũ felix si post resurrectionẽ huius corpusculi audire meruero illa cantica celestis melodie q̃ cãtent ad laudẽ regis eterni. ab illis sup/ ne patrie ciuib⁹ beatorũq; spirituũ agminib⁹. fortunatus ero ⁊ nimiũ beatus si cãtare meruero ⁊ assistere regi meo. Est insuper mons celi mons leticie ⁊ iocũditat. Qz vt ait Aug⁹ vbi supra Exultẽt oẽs in ꝓpr̃ijs mãsionib⁹. dispar est gl̃ia singuloz. sz cõmunis ẽ letia oĩuz plena ⁊ pfecta vbi regnat cabritas q̃ de⁹ ẽ vna oĩbus quẽ sine fine videt ⁊ semp vidẽtes ei⁹ amoze ardent. amãt ⁊ laudant. Oñe opus eorum laus sine defectu ⁊ sine labore. Et Bonauẽtura doctor Ut inq̃t ꝺ aliaz oĩuz pene inumerabilũ iocũda visione ⁊ leticia taceam. mirabiliter oĩuz spirituũ mentes letificat. ⁊ mira ineffabili gaudio oẽm beatã creaturã inebriat videre illi⁹ celestis regine claritatẽ ⁊ sue beatissime. plis glorificatã humanitatẽ. Et subdit. O aia mẽte deuota ꝓtracta q̃d sit plenũ oĩuz suauitatũ gaudium. videre hoiez hois ꝓditorẽ. feminã oĩuz cõditoris genitricẽ. ieſũ quondã frẽm pditũ. abiectũ ⁊ despectũ. nũc viuentẽ ⁊ regnantẽ. nunc oĩbus imperãtẽ. Est ⁊ deniq; mons ꝓfidẽtie et securitatis. qz ibi sedẽt in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie. ⁊ in reqe opulẽta Esa. xxxij. Ideo Vincẽti⁹ in spe. histo. lib. xxxiij. in fine dicit. hanc beatã sanctoz vitã facili⁹ ẽ consequi q̃ enarrare. cui⁹ erit cursus sine termino. vsus sine stadio. sub antiquis ꝓpetuisq; gaudijs semp nona iocũditas ⁊ sine vllo amittẽdi periculo pfecta felicitas. In isto glorioso mõte suauissime redolẽtie. pulchritudinis. leticie et fiducie. parauit hodie de⁹ sanctis suis oĩb⁹ festum gaudiosuz ſm illud qđ canit eccl̃ia. O q̃ gloriosũ ẽ regnũ in quo cũ xp̃o gaudẽt oẽs sancti. Ideo nos xp̃iani cuz illis debem⁹ gaudere ⁊ festũ eoz h̃ i terris deuote pagere vt ill̃ post mortez associari mereamur. Rogem⁹ ergo ⁊c.

De oĩbus sanctis sermo secũdus.

Beati pauperes spiritu. qm̃ ip̃oz ẽ regnũ celoz. Matth. v. Ꝑli ĩ specu. natu. ait. q̃ oẽs aues tenebrose diuturno tpe excecant sicut in volatilib⁹ cernitur noctuaz q̃ nõ die sz nocte volãt. Cui⁹ rationem ponit Isi. in histo. dicẽs: Tante se fore noctua estimat pulchritudinis q̃ si in die volatũ faceret tot⁹ mũdus ob nimiã pulchritudinẽ eã caperet ⁊ teneret. Etiã in noctico/race ⁊ i bubone q̃ oculos suos ad lumẽ solis nõ valẽt attolere ꝓpter debilitatẽ. Mystice. iste aues sũt homines mũdiales q̃ sunt in cordib⁹ suis tenebrosi. ita vt de eis dicit aplus ad Roma. j. Obscuratũ est insipiẽs cor eorũ. Et q̃uis sint obscuri tamẽ querũt pulchritudines hui⁹ mũdi ⁊ delicias. ⁊ nollũt attolere oculos cordis. affectũ ⁊ intellectum. ad eternã beatitudinẽ. sed ad diuitias. Contra quos dicit Anſ. in ꝓsologion. Et beat⁹ Aug⁹ in medita. li. v. Cur p multa vagaris homũcio querẽdo bona creata. ama vnum bonũ in quo sũt oĩa bona ⁊ sufficit. Si delectat pulchritudo fulgebunt iusti sicut sol. Si libertas aut fortitudo sit̃es erũt angelis dei in celo. Si longa ⁊ salubris vita. ibi sanitas eterna. qz iusti imꝑpetuum viuent. ⁊ salus iustoz a dño. Si satietas ⁊ ebrietas. satiabimur de gl̃ia dñi. inebriabunt ab vbertate domus dei. Si melodia. ibi canũt angeli Si societas ⁊ amicicie. ibi sanctoz societas ⁊ oĩuz vna volũtas. Si honores ⁊ diuitie. ibi gl̃ia et diuitie in domo ei⁹. Si securitas ⁊ certitudo. ibi oĩuz tẽpoz eterna lõgitudo. hec ille. Si illa homo mũdialis attẽderet. cecitatem cordis vtiq; repelleret. ⁊ oculos eius ad sanctoz beatitudines eleuaret. de q̃b⁹

Sermo

dicunt ꝟba ꝑassumpta. Beati pauperes spiritu cum sequentib⁹. Jn q̄bus ꝟbis tanguntᷣ septuplices sancti. q̄bus septē beatitudines possunt attribui. sed octaua ē cōmunis oīb⁹. ¶Primum ibi. Beati pauperes spiritu ⁊c̄. ¶Pro quo ē notandū terreni reges solēt in curijs suis habere diuersas familias ⁊ discretas. Aliqui magl diligunt iuuenes. sicut Roboam. iij. Regl. xij. q̄ mortuo patre salomone spreuit ꝓsilia senum. ⁊ acquieuit ꝓsilio iuuenū qui secum erant nutriti. Alij potius habēt senes. sicut rex Alexāder de q̄ legit in hystoria sua. ¶Postq̄ sepeliuit patrem suū ¶Philippū venerūt ad ipm senes milites dicētes. Rex Alexander multis annis militauim⁹ patri tuo ⁊ ꝟtus nō est in nobis vt angustias ferre valeamus vt tibi placet recusēt a nob militia quā hacten⁹ egim⁹. Rndit alexander. Magis volum⁹ vos habere i militia nra q̄ iuuenes. q⁹ iuuenis ꝓfidēs in ꝟtute sua acq̄rit mortē senior aūt oia agit cū ꝓsilio. Alij aūt in curijs suis habēt prudētes ⁊ futura scientes sic̄ rex ¶Pharao Gen. xliij. q̄ habuit ioseph. q̄ sibi sapiēter exposuit p̄sagiū futuror. Alij habent p̄ncipes sicut rex Nabuchodonosor. Judith. j. q̄ habuit multos p̄ncipes. quorū p̄mus fuit Holofernes. Alij solent habere strēnuos milites. sicut rex Saul q̄ habuit fortē militē dauid qui robustū Goliath gigantem supauit. j. Regl. xvij. Alij libēter hñt innocētes ⁊ imaculatos sic̄ dic̄ ps̄. Innocētes ⁊ recti adheserunt mihi. Et iterū. Ambulās in via imaculata hic mihi ministrabit. Relīq̄ ꝟo habēt multitudinē ꝟginū ⁊ adolescētulaꝝ. sic̄ rex Salomon. q̄ vt ait Joseph. habuit. lxx. reginas. iij. Regl. xj. dicit q⁹ fuerūt. lxx. itellige p̄ncipales. ⁊ alie fuerūt earū domicelle. Mystice. xp̄s q̄ est ꝟm ps̄. rex magn⁹ sup oēm terrā. hz curiā mirabiliter ornatā ⁊ rectissime ordinatam. de q̄ dicit doctor Amādus in hora. sap̄. li. j. c. xj. O q̄ felix ciuitas vbi magna solēnitas ⁊ q̄ iocūda curia q̄ est cure prorsus nescia. Jn hac inquam curia hz ipe rex iuuenes videlicet electissimos angelos ⁊ senes beatissimos p̄riarchas ita vt implerē illud ps̄. Senes cuz iunioribꝫ laudēt nomē dñi. Jn hac sacra curia hz sapiētes ꝓphas. q̄ futura sciuerūt. hz ⁊ p̄ncipes electos ap̄los de q̄b⁹ ps̄. Cōstitues eos p̄ncipes sup oēm terrā. Jpe enī hz milites martyres fortissimos. Jdo beat⁹ Amb. cū btō Aug. in cātico. hꝫ testat dicens: Te gl̄iosus ap̄lor chorus. Te ꝓphetaꝝ laudibilis numer⁹. Te martyrū candidat⁹ laudat exercitus. Jbi insup hz imaculatos ꝓfessores ⁊ cādidissimas ꝟgines. ꝟm illud ps̄. xliij. Adducent regi virgines. ¶Primo igit xp̄s rex celoꝝ habet i curia sua adolescētulos elegātissimos angelos. quib⁹ p̄ma attribuit beatitudo. Beati pauperes spū. i. hūiles. q̄m ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Dicit mgr̄ li. ij. sen. dis. ij. Celū empyreū statim vt ē factū angelis ē repletū. Cui ꝓsonat Beda ibidē. Hoc supius celū q̄d a voluntate dñi factū ē. mox vt ē creatū sanctis angelis ē repletū. Jnter q̄s fuit vn⁹ vt dicit mgr̄ di. vj. oi/bus alijs excelsior. ⁊ probat per Ezech. xxviij Tu signaculū similitudinis plen⁹ scia ⁊ pfectiōe. decorus in delitijs paradisi fuisti. Q̄d exponens Greg⁹ ait: Quāto i eo subtilior fuit natura eo magis i illo imago dei similis insinuatur impressa. Et addit Ezech. ō pulchritudine ei⁹ Omis lapis p̄ciosus operimētū tuū. Glo. mgr̄i. id ē. ois angel⁹ q̄si operimentuz erat ei⁹. Quia ꝟm Greg. in compatione aliorum clarior fuit. Jste vt testat Jsi. postq̄ creat⁹ fuit. eminētiaz nature ⁊ pfunditatē sciētie ꝑpendens in suum creatorē supbiuit dicēs Esa. xliij. Jn celū ascēdam. i. ad celsitudinez dei. supra astra celi exaltabo soliū meum. ⁊ ero silis altissimo. ꝟm glosam nō p mutationē. sz p potētie eq̄litatē. ideo ꝟm mgr̄m ibidē. Tāte superbie merito de celo empyreo i quo cū alijs fuit. deiect⁹ ē in istū caliginosū aerē cū oīb⁹ sue prauitatis cōsortibus. Ar ꝟm Joh. Apoc. xij. Draco de celo cadens secū traxit tertiaz partē stellaꝝ. q⁹ Lucifer ille alijs clarior ⁊ maior non sol⁹ cecidit sed cum eo alij multi q̄ ei in malicia supbie cōsenserūt. eosq̄ cadētes hui⁹ caliginosi aeris habitaculū excepit. Et h̄ ad nr̄am ꝓbationē factuz est vt sint nob exercitatiōis causa. Nō enī cōcessum ē eis habitare in celo. q⁹ clar⁹ locus ē ⁊ amen⁹. nec i terra nobiscū ne hoies nimiū molestarēt. Sed i isto aere caliginoso. q̄ eis quasi carcer vsq̄ ad tp̄s iudicij deputatus est. tunc autē trudent in abyssum inferni. hec magister. Sed alij angeli sancti q̄ pstiterunt. sub potenti manu dei se humiliauerūt. ꝟm illud Sap̄. Humilia valde spiritū tuū. Eccī. vij. Jdeo ceteris supbis deiectis ipi in celo pmanserūt. ⁊ ipm hereditarie possederūt. Jdeo merito ꝓuenit eis p̄ma beatitudo Quia dicit petr⁹ lombardus li. ij. sen. dis. iiij. q⁹ boni angeli q̄ pstiterūt. forte sue beatitudinis p̄scij fuerunt. ⁊ sic ptz q⁹ iam beati extiterunt. non aūt isti q̄ ceciderunt Jdeo potest de eis dici. Beati pauperes spū. id ē. humiles angeli qui Lucifero in supbia nō adheserūt. q̄m ipoꝝ est regnū celoꝝ. Jn hoc glorioso regno laudāt deum hodie et quottidie. sicut dicit Esa. vj. Vidi dñm sedētē sup soliū excelsum ⁊ angelos circūstantes illū. ⁊ audiui clamantes ad eū. Sanctus sanct⁹ sanct⁹ dñs de⁹ oipotens exercituū. Et q⁹ scim⁹ q⁹ exercit⁹ regū terrenoꝝ in suis clipeis gestāt flaueā violā. Viola ꝟm naturales quāto alti⁹ crescit tāto pl⁹ se deponit. Sic sācti ⁊ boni angeli quāto se a deo magl exaltatos viderūt. tāto pl⁹ se p humilitatē depresserūt. ⁊ p ꝓstātiā quā significat flauedo viole steterūt. Si

igit cū illis spiritib⁹ beati dici volum⁹ ⁊ regnū celoꝝ possidere. necesse est nos in vera humilitate pmanere. Ideo dicit Bern̄. in li. de gradibus humilitat. Per humilitatē ascēde ad sublimitatē. q⁹ hec est via ⁊ nō alia p̄ter ip̄am. qui aliter vadit cadit poti⁹ q̄ ascēdit. Scdo christ⁹ habet in sua curia sanctos patriarchas q̄bus cōuenit secūda beatitudo scz beati mites. Ip̄i eni beati patriarche sunt valde mites. Q⁹ legit̄ Gen̄. xiij. de Abraam q̄ dixit ad Loth Ne q̄so sit iurgiuz inter te ⁊ me ⁊ pastores meos et tuos. fratres eni sum⁹. Ecce vniuersa terra coram te est. recede a me obsecro. si tu ad sinistrā ieris ego dexterā tenebo. Si tu dexterā elegeris ego ad sinistrā pergā. Ex hoc dicit ex vera mititate. Quia dicit glo. ℔. q̄ mitis nō irritat neq⁹ irritat. nō nocet neq⁹ nocere cogitat. De Isaac legit̄ Gen̄. xxvj. q̄ seuit in terra palestinoꝝ et inuenit in ip̄o anno centuplū. benedixit ei dñs ⁊ locupletat⁹ ē. ⁊ ibat p̄ficiens donec magn⁹ effectus est. habuitq⁹ possessionē ouiū ⁊ armētorū ⁊ familie plurimū. ob hoc inuidebāt ei palestini ⁊ omnes puteos quos foderāt serui p̄ris sui Abraam obstruxerūt humo implentes. Et dixit ad eum Abymelech. Recede a nobis q̄m potētior nobis fact⁹ es valde. Et ille ōsi mitis inde recessit. Quia dicit beat⁹ Aug⁹. Mitis ē qui i p̄perantib⁹ nō resistit in malo. sed vincit i bono malū. Venit igit sic recedens ad torrentem Gerare. ibiq⁹ fodit puteos alios. Q⁹ iurgium fuit pastoꝝ Gerare aduersus Isaac dicentiū: Nr̄a ē aqua. Jdo itez discedēs fodit aliuz puteū. ⁊ p illo itez rixati sūt. ⁊ sic itez fodit tertiū p quo nō ꝓtenderūt. De Jacob legit̄ Gen̄ xxix. q̄n venit ad laban vt ei seruiret dixit ad eum: mihi vt seruias quid mercedis accipies. At ille: Seruiam tibi p Rachel filia tua minore. septē annis. Et ille: Melio⁹ ē vt tibi eā dem q̄ viro alteri. mane apud me. Seruiebat autē p rachel septē annis. ⁊ videbant sibi dies pauci p amoris magnitudine. Quib⁹ finitis ait ad Laban: Da mihi vxorē meā. nam tp̄s expletū ē vt ingrediar ad eā. Ille aūt fecit ꝓuiuiū ⁊ vespere Lyam filiā suā introduxit ad eū. Mane facto ad Laban mite iuit. Quid est inq̄t q̄d facere voluisti: nōne p rachel seruiui tibi: quare supposuisti. i. decepisti me: et Laban. nō ē moris nr̄i vt minores tradēt ad nuptias. Imple/hebdomadā dierū ei⁹ copule. hoc est septē dies ⁊ hanc dabo tibi. Ille aūt placito acquieuit Nō fuit signuz mititatis. Quia dicit Rich. de sancto vic. Mites sunt leues ⁊ patientes. pa/tiēter eni expectāt tēpus exoptatū. De moyse legit̄ Numeri. xij. q̄ erat vir mitissim⁹. ⁊ sic de multis alijs. Horū numero annectit̄ beat⁹ Johānes baptista q̄ valde mitis fuit ita vt ois turba ad ip̄m exiret ⁊ baptizabant̄ ab eo pctā sua ꝓfitentes. Mat. iij. Jdo ip̄i nūc possidēt terrā de qua p̄s. Portio mea in terra viuētiū. Et alibi. Mansueti aūt hereditabunt terrā ⁊ delectabunt in multitudine pac. Ibi laudāt dñz. Sicut vidit beat⁹ Johes Apoc. iiij. q̄. xiiij. seniores p̄cidebāt añ sedētē i throno ⁊ adorabāt viuētē in secla seculoꝝ. ⁊ mittebant coronas suas añ thronū. ⁊ dicebāt Dign⁹ est dñe de⁹ nr̄ accipere gl̄iam ⁊ honorē. Isti i suis clipeis gestant elephātē argēteū. q⁹ sicut elephas ꝑm Aris. li. aialiū ē mitis naturaliter ⁊ benign⁹ eo q̄ caret felle. Sic ⁊ ip̄i patriarche fuerunt mites et benigni. ideo hic dr̄ de eis Bti mites q̄m ip̄i possidebūt terrā. Tertio xp̄s habuit i sua curia sanctos ꝓphas. quib⁹ ꝓuenit tertia beatitudo. Bti q̄ lugēt. Ip̄i eni fleuerūt p dilatiōe incarnatiōis xp̄i. sic Esa. q̄ ait. lxiij. c. Utinaz dirūperes celos ⁊ descēderes. Et dauid ꝓpha ait: Inclina celos ⁊ descēde. Fleuerūt etiā p pctis ꝓpr̄ijs. sicut idez dauid qui dixit. Lachrymis meis stratū meū rigabo. Et etiā p alienis sicut Hiere. Quis inq̄t dabit capiti meo aquā ⁊ oculis mei fontē lachrymarū vt plorē die ac nocte iterfectionē ꝓp̄li mei. Similiter Dan̄. x. Ego daniel lugebā triū hebomadaꝝ dieb⁹. Jdeo nūc eternalit ꝓsolāt. q⁹ p illis lachrymis sanant̄ ⁊ ꝓsolāt eternis gaudijs. Isti i suis clipeis gestāt aq̄lā aureā. Recte eni sic aq̄la a lōge intuet̄ p̄edam. Q⁹ ꝑm Isi. xij. li. ē limpidissi visus. vnde q̄uis exñs i aere adeo alte volat. q⁹ vix videat̄ ñ i mari videt piscicul̄ paruū. Sic ⁊ ip̄i a longe viderūt xp̄m venturū. sicut ꝓpha Agge⁹ q̄ ait: Venit desiderat⁹ cunctis gētib⁹. Aggei. ij. Quarto hz xp̄s p̄ncipes sanctos apl̄os q̄b⁹ cōgruit q̄rta btitudo scz bti q̄ esuriūt ⁊ sitiūt iusticiā. Ip̄i eni feruēter ꝙbū dei p̄dicauerūt. ⁊ ad hz esuriebāt. vt alios adducerēt ad iusticiā. Jō nūc saturāt̄. ꝑm illud Can̄. v. Comedite amici mei ⁊ bibite ⁊ inebriami charissimi. Ad quēlibet eni dicit xp̄s. sicut Bonauen. innuit. Bibe nūc ⁊ comede ⁊ accūbe cū iocūditate. q⁹ iueni/sti gr̄am coram sūmo pōtifice ⁊ r̄ndet q̄libet cum gaudio. Bibā ⁊ hilarior ero q⁹ magnificata est hodie p̄ oīb⁹ vite mee possessio. Isti in suis clipeis gestāt crucē purpureā. q⁹ i cruce xp̄i gloriati sūt. sic ꝓpaul⁹ q̄ dixit ad Gal̄ vj. Mihi aūt absit gl̄iari nisi i cruce dñi nr̄i ihesu xp̄i. Quinto xp̄s hz multos fortes milites sic martyres q̄ bus conuenit q̄nta beatitudo. bti misericordes scz suis ꝓpr̄ijs aiab⁹. ꝑm illō Eccli. xxx. Miserere aie tue placēs deo. q⁹ vt aias seruarēt corpora ad supplicia tradiderūt. ideo miscōiaz sūt ꝓsecuti q⁹ absq⁹ purgatorio ad celū volauerūt cū afflictio nō ē supaddēda afflictioni. vij. q. j. Isti i suis clipeis gestāt leonē purpureū. Q⁹ sicut leo. vt ait ꝓpha. i hist. na. li. viij. i periculis maxie apparet gl̄iosus. Nō enim abscōdit se a

canib⁹ vel venatoꝛib⁹. ſz ꝓcedit in publicū vbi poſſit videri. Ita ⁊ ipi in periculis paſſionum nō latuerūt ſz publice nomē xpi ſunt cōfeſſi attendētes illud Luc. xij. Omis q̄ me ꝓfitebiť coram hoib⁹ ꝓfitebor ⁊ ego eū coꝛā patre meo et angelis meis. Sexto hz i curia ſua imaculatos ꝓfeſſoꝛes q̄bus ꝓuenit ſexta beatitudo. bti mū do coꝛde. Nā ipi multis ꝓfeſſionib⁹ ⁊ abſtinentijs aias ſuas mūdauerūt. ideo deū vidēt. Qꝛ dicit ſapiens ꝓuerb. xxij. Qui diligit mūdiciā coꝛdis ꝓpter ꝛba labioꝛ ſuoꝛ habebit amicū regē. ſ. xpm. Illi in ſuis clipeis geſtāt colūbam argēteā. Recte eni ſiē colūba diligit mūdiciaz. ſic ⁊ ipi mūdiciā coꝛdis dilexerūt. Septimo hz ꝛginēs mūdiſſimas q̄bus cōgruit ſeptima beatitudo. beati pacifici. Ipſe eni carnē cū ſpū concordauerūt. ido pacifice vocāť. Quaꝛ ꝓma eſt beatiſſima ꝛgo maria de q̄ habeť illō. Et ex q̄ btā dei genitrix ꝛgo ſemp maria ē templū dñi ſacrariū ſpūſſancti. ꝛgo ante partū. poſt ptū ⁊ in ptu. ideo ſolēnitatis pñtis diei cuꝛ ſuis ꝛginib⁹ expers nullo modo eſt credenda. In cui⁹ ſignū iſte in ſuis clipeis geſtāt luliū mūdiſſimū qꝛ inť ſpinas nuptiales liliū cōſeruauerūt ꝛginale. Octaua btitudo ē oib⁹ ſancti cōis tā xpo quem oportuit pati. ⁊ ita itrare in gl̄iam ſuam. Luc. xxiiij. tam beate ꝛgini cui⁹ aiaz ptrāſiuit gladi⁹ doloꝛis. Luc. ij. q̄ alijs oib⁹ ſanctis de q̄bus dꝛ. Beati q̄ pſecutionē patiunť ꝓpter iuſticiā. qm̄ ipoꝛ ē regnū celoꝛ. Qꝛ dꝛ Act. xiiij. Per multas tribulatiões opoꝛtet nos intrare in regnū celoꝛ. Iſtis oib⁹ ſimul cōgregatis facit xp̄s rex celoꝛ hodie ſicut ⁊ ſemel in anno ſolēnem feſtiuitatē ⁊ cōuiuiū. qꝛ reges ſeculares facere vtiq; ſemel cōuiuiū familie ſue cōſueuerūt. ſicut legiť Heſter. j. Aſuer⁹ rex potētiſſim⁹ fecit grande cōuiuiū cūctis p̄ncipib⁹ et pueris ſuis vt oſtēderet ꝛē. Et hec ſolēnitas fuit i hoꝛto mirabiliter decoꝛato. Ibi bibebāt de aureis poculis q̄ inuitati erāt. Vaſthi etiā regina feč cōuiuiū feminaꝛ in palatio vbi rex manere cōſueuerat. Et ad hanc cōuiuij ſolennitatē vocauit oēm populū. Myſtice p Aſuerū q̄ interp̄tatur beat⁹ intelligiť xp̄s q̄ eſt ſanctoꝛ ſuoꝛ beatitudo. Hic fecit hodie ſolēnitatē ⁊ ꝓuiuium gaudioſū cunctis p̄ncipib⁹ ⁊ pueris ſuis electi de q̄b⁹ loquiť deuotus Amādus li. ſ. ca. xj. O vos celeſtes p̄ncipes. o nobiliſſimi reges ⁊ impatoꝛes. o filij dei excelſi diuine nature ꝓſoꝛtes q̄ imēſa largitate facies vr̄e videnť pfuſe. coꝛda vr̄a q̄ copioſe ⁊ ſupemineēter cernūť ſup eſfluere p̄ exultatione. ſerta defertis aurea ineffabiliter micātia. facie choꝛuſci ⁊ indumēto ſplēdidi. cantu iocundi. ſertis redimiti. hec ille. Et hāc ſolēnitatē ideo facit dñs vt oſtēdat q̄ gl̄ia ⁊ diuitie ſunt in domo ei⁹. Ibi etiā hodie regina celoꝛ maria fecit cōuiuiū omniū feminarū. ꝛginū electaꝛ. ⁊ ſanctarū viduarū. Ad hāc ſolēnitatē ⁊ feſtiuitatē oiuz ſanctoꝛū inuitat xp̄s omnē cetū xp̄ianoꝛ vt cum eis gaudeant ⁊ exultent dicētes. Gaudete ⁊ exultate oēs ſancti: q̄m merces veſtra eſt i celis. q. d. Si nūc feſtuz eoꝛ agetis cū deūotione. ipi intercedent p vobis vt tandē ad cōſoꝛtiū eoꝛū veniatis vbi ſine fine exultabitis ⁊ gaudebitis. Ad autem p nobis hodie intercedāt p̄ncipaliter demōſtratuz eſt in exemplo. Refert Jac Januenſ. q̄ ſequēti anno ab hui⁹ ſolēnitatis inſtitutione hac die cuſtos eccl̄ie ſancti petri ex deuotioue oia altaria viſitaſſet. ⁊ oiuz ſuffragia imploꝛaſſet. Demū vero redijt ad altare ſancti petri ap̄li et ibi paululū requieſcens extra ſe rapiť. Et ecce vidit regē regū in ſublimi ſolio ꝓſiſtentē ⁊ oñes angelos i circuitu eius cōmoꝛantes. Tunc virgo ꝛginū in diademate p̄fulgēti aduenit. quā inumerabilis ꝛginū ⁊ cōtinentiū multitudo ſequebať huic rex p̄tinus aſſurrexit ⁊ poſito ſolio iuxta ſe ſedere fecit. Poſt hec aduenit q̄daz veſtitus de pilis cameloꝛ quē ſequebať multitudo ſenioꝛū. Deinde venit alius p̄tificali habitu decoꝛatus quē aliquoꝛū choꝛus in habitu cōſimili ſequebať. Poſtea vero ꝓceſſit inumerabilis multitudo. poſt hoc ſequebať turba diuerſarū gentiū finita. oēs eni añ regis ſoliū venerūt ⁊ ipm genib⁹ flexis adoꝛauerūt. Is aūt q̄ p̄tificali habitu erat indut⁹ matutinas p̄ceteris inchoauit. Angel⁹ autē q̄ p̄dictum cuſtodem ducebat eidē viſionē expoſuit. aſſerēs virginē mariā p̄mam mr̄em eſſe dei. Veſtitutū de pilis cameloꝛū Johānē baptiſtā cum patriarchis ⁊ ꝓphetis. Pontificali habitu ornatuz Petrum cum ceteris apoſtolis. milites martyres turbam reliquā ⁊ confeſſoꝛes. Jō oēs ante regē venerūt vt p honoꝛe ſibi hac die exhibito a moꝛtalibus. gr̄as agerent ⁊ p vniuerſo oꝛbe exoꝛarent.

De cōmemoꝛatiōe oiuz aiaꝛ. ſermo p̄mus.

Sancta ⁊ ſalubris est cogitatio p defunctis exoꝛare vt a peccatis ſoluāt̄ur. ij. Mach. xij. Cōmentatoꝛ Auerrois ſup de impſſione aeris. Cūq; nebula aſcenderit ea die inundatio pluuialis imminebit. Cui⁹ ratio eſt. qꝛ talis exalatio nebuloſa cōuertiť in impꝛeſſiões pluuiales. tunc aūt talis pluuia ꝓdeſt his aialib⁹ que degunt in aquis vt piſcib⁹ ⁊ nocet auib⁹ vt dicūt naturales. Myſtice p nebulā pōt intelligi deuota oꝛatio q̄ fit i ſancta matre eccl̄ia. Hec igiť ſi deuote ad deuz aſcēderit infructuoſa nō redibit. Qꝛ dicit Euſebius in ſmone. Impoſſibile ē cōſtātē fruſtrari oꝛationē hois. q̄n ad aſpectuz ptingat ſaluatoꝛis. Cui conſonat beat⁹ Bern. in ſmo. Que fidelis ⁊ humilis oꝛatio fuerit ſine dubio celuz

penetrabit vnde vacua redire non poterit. sed vtiq; pluuiã miserationuz reducit. Et hec pluuia miseratiõis dei ꝓdest aiab⁹ si sũt in aḋs tribulationũ purgatorij in ḋbus flent. dolẽt. egrotant. Flent inquã vt penitẽtiã ꝑteritã ⁊ iniunctam negligẽter omiserũt. Flent vt amici eorũ obliuioni eas tradiderũt Et q̃libet ꝑõt dicẽ cũ ꝑs. Obliuioni dat⁹ sum tanq̃ mortu⁹ a corde. Flent igit q; a penis acerbis afflicti diuti⁹ ibi fuerũt. Dolẽt ḋdẽ ꝓpter dilationẽ glorie quaz expectãt. q⁹ spes que differt affligit aiam. scz i purgatorio existentẽ ꝓtoũ. xiij. Egrotant aũt q⁹ seipas iuuare nõ sũt potẽtes nec mederi. q⁹ medicine sunt obliti. Jõ nos ḋ possum⁹ vti his medicinis scz orationib⁹ debem⁹ eis impartiri q⁹ ꝓsolant flentes. curãt dolẽtes. ⁊ sanãt egrotãtes. teste Aug⁹. ḋ ait. Oratio ẽ ꝓsolatio flẽtiũ cura dolẽtiũ. sanitas egrotantiũ. Hz hec eadẽ oño nocet auib⁹. i. demõib⁹. ḋ dicunt volucres celi Luc. viij Hz ꝑm Aug. Oño ẽ diabolo suppliciũ. q⁹ ꝑ eã mrte aie liberãt. ⁊ ab ei⁹ potestate soluũtur. Jdeo dicit eccl̃ia in ꝑmissis ꝟbis. Sancta ⁊ salubris ẽ cogitatio ꝓ defunctis exorare ⁊c. Ꝓro ḋbus notãdũ ꝓli. in histo. natu. diẽ q; fortis odor rute rosas solet aperire si ruta infra eas plantat. ⁊ interdũ moueat. sic oratio aperit pijssimã mentẽ nobilissime rose xp̃i si fit ꝓ aiab⁹ in purgatorio degentib⁹. Talis oratio ꝑm sapientez Eccl̃i. xxxv. celos ⁊ nubes penetrat. Et donec approq̃t nõ cõsolabit aia scz in purgatorio. ⁊ non discedit donec aspiciat altissim⁹. ⁊ dñs nõ elõgabit. s. auxiliũ suũ. Jdeo statuit sancta eccl̃ia vt ait Guil. in rationali diuinoz li. vij. q⁹ habeat memoria oiuz fidelium defunctoz vt iuuent orationib⁹ ⁊ bñficijs. generalib⁹ q̃ nõ specialia habere possunt. q⁹ tales orationes generales aias adiuuãt Refert Vin. in specu. histo. li. xxv. c. v. Quidam religiosus veniẽs seu reuertẽs a hierlm dũ mare trãsiret ventoz horroz ipm cum multis alijs ꝑpulit in quandã insulã vel rupẽ vbi sanct⁹ ḋdaz manebat. ibiq; tãḋllitatẽ maris expectabat Jlle aũt religiosus cũ sancto viro colloquiũ habebat. ḋ int̃ cetera req̃rebat ab eodez religioso vtrũ abbatẽ cognosceret Odolanũ At ille se cognoscẽ ait. Et pater. ãre ꝓ eo inq̃ritis. Et ille. Sũt vicina nr̃a loca in q̃b⁹ grauissima iueniunt flãmarũ incendia. in q̃b⁹ etiã aie diuerse luũt. ꝑ meritoz q̃litate tormẽta. Hic sunt innumerabiles demones deputati. ḋ itollerabiles penas q̃ttidie renouãt. qđ ego frequẽter audiui eas q̃rulose clamare q; orationib⁹ ⁊ elemosynis q̃rũdaz frequẽter eripiãt de manib⁹ eoz ⁊ ꝑcipue de cluniacẽsi ordine ⁊ cetu ⁊ eorũ abbate q̃rimoniaz faciũt q; sepe ꝑ eos sui iuris piacula ꝓdunt. Et ait ille vir sanctus. Rogo rem ꝑ dei nomẽ obtestor. vt sanctis fratrib⁹ illis q̃ vidi fideliter referas vt orationib⁹ ⁊ elemosynis magi ac magi insistãt vt de manibus demonũ eas deducãt. Jlle igit reuersus in patriã hec abbati Odolano retulit vt ꝑmisit. Qđ audiẽs abbas ꝑ oia monasteria generale edictũ ꝓstituit vt sic die ꝑmo nouembris oiuz sctoz festiuitas ageret. ita sequẽti die i psalmis ⁊ elemosynis oiuz i xp̃o fidelium ḋescẽtiũ memoria celebret. Jdcirco hec ꝑpendens eccl̃ia idẽ obꝟuat ⁊ hodie ꝑ fidelib⁹ defunctis generalit celebrat ḋ sũt i purgatorio Et hz notãter ꝑ fidelib⁹ defunctis. q⁹ dãnatis ⁊ infidelib⁹ talia suffragia ab eccl̃ia facta nõ ꝑsunt. iõo dicit dñs Hiere. vij. Tu noli orare ꝑ pplo isto. s. dãnatoz. ⁊ ne assumas ꝑ eis laudẽ ⁊ orationẽ. q⁹ nõ exaudiã te. Sup ḋ dicit beat⁹ Hiero. Frustra dicim⁹ orare ꝑ aliq̃ ḋ ꝑ nõ meruit dũ vixit recipere. Jpi enĩ infideles ⁊ damnati nõ meruerũt cũ hic essent sup terraz vt eis suffragia eccl̃ie ꝓdessent. Vñ dictũ ẽ q; orationes facit eccl̃ia ꝑ illis ḋ sũt in purgatorio. q⁹ nõ sũt necessarie illis ḋ sũt i celi refrigerio. ideo soluz ꝑsũt illis ḋ purgãt. Et illi sũt i triplici differẽtia ꝓximi ḋ satisfactionẽ sibi iniũctã inde decedẽtes nõdũ cõpleuerũt. ⁊ hi in penis purgatorij grauissime puniũt. nisi forte eoz satisfactio ab alijs assumeret. Ad ꝟ tñ q; ꝓdicta cõmutatio valeat requirunt quattuor. Primũ ẽ ex ꝑte cõmutatiõis scz ei⁹ auctoritas. q⁹ de sacerdotis autoritate fieri debet. Secũdũ est ex ꝑte illius ꝑ quo fit cõmutatio. scz eius necessitas. q⁹ in tali statu debet ẽe q; ꝑ se satisfacere non põt sed adiuuari nõ indiget. Tertiũ ẽ ex parte illi⁹ in quẽ fit cõmutatio. scz charitas. q⁹ necesse est eum esse in charitate ḋ debet facere ipam satisfactionẽ meritoziã ⁊ satisfactoziaz. Jdeo legit cũ ḋdaz miles cũ vxore sua in lecto eẽt ⁊ cuidã militi defũcto ḋ sibi fuit familiaris detraheret ⁊ subito ille ḋ mortu⁹ fuerat thalamũ intrauit ⁊ dixit illi. Amice noli aliq̃ malũ suspicari de aliquo ⁊ cõdona mihi si in te i aliquo peccaui. Quẽ cũ sup stratu suo interrogaret dixit. Ualrijs penis affligoz ꝑcipue q; tale cimiteriũ violaui. ⁊ ibi quẽdaz vulnerãs sua cappa spoliaui q̃ mihi supraponit. ⁊ oi mõte me magis ꝑmit. Rogauit vt ꝑ se orationes fieri faceret. Cui ille Vis inq̃t a tali vel a tali sacerdote vt oño nes fiant. Jlle ꝟo ad ꝟ nihil rñdit. caput ꝓcussit rennuens. Deinde dixit si vellet q; talis heremita ꝑ se oraret. Qđ cũ se factuz ꝑmitteret ille ait. Et ego dico tibi q⁹ ab hac die vsq; ad ãnos duos tu etiã morier⁹. sicq; disparuit. ⁊ miles vita sua mutata i melio⁹ vt ille dixerat in dño obdormiuit. Quartũ ẽ ex ꝑte pene. s. debita ꝓportionabilitas vt si ꝓpria pena cõmutat i alienã. q⁹ pl⁹ valet ꝓpria pena q̃ aliena. Et ẽ triplex pena ꝓpria ⁊ volũtaria q̃ maxie satisfacit. Alia ẽ ꝓpria ⁊ non voluntaria que est in purgatorio.

Tertia volūtaria ⁊ aliena. sic̄ q̄ assumit̄ ꝑ aliq̄ ⁊ hec q̄dem min⁹ satisfacit q̄z ꝑma. ex eo q̄ non est ꝓpria. ⁊ magis q̄z secūda q̄ nō est volūtaria Verūtamē si iste ꝑ q̄ satisfactio ē assumpta discedit. nihilomin⁹ tñ i purgatorio cruciat̄. Sed tñ ꝓpter istā penā quā iste sustinet ⁊ quā alij ꝑ eo soluūt citi⁹ liberat̄. qm̄ dñs penā suam ⁊ penam illorū in sorte̅ computat. Idco si debet penam in purgatorio sustinere. talis sic poterit iuuari q̄ liberabit̄ infra mensem Nunq̄z tamē inde eripit̄ quousq̄z fit solutū Quo finito illud qđ soluitur deinde est illi⁹ q̄ facit ⁊ in sinum ei⁹ cōuertet̄. ⁊ si ipe non indiget. cōuertet̄ in sinū eccle. vel valet alijs q̄ in purgatorio existūt ⁊c Secūdi q̄ ad purgatoriū descendūt sūt q̄ satisfactionē sibi iniunctā cōpleuerūt. sed tñ illa pena ex ignorātia vel negligentia sacendotis sufficiens non fuit. Hi eni nisi magnitudo cōtritionis suppleat totū i purgatorio complebūt qđ minus in hac vita fecerūt Deus eni q̄ modū et mensurā peccatorū ⁊ penarū nouit addit penā satisfacientē. ne peccatū maneat impunitū Vñ penitentia iniūcta aut est maior aut minor aut equalis. Si maior tūc illud qđ plus facit cedit ei ad augmentuz glie. Si equalis. sufficit ei ad totius culpe dimissionē. Si minor tūc id qđ restat suppletur ꝑ tute diuine iusticie. Tertij q̄ in purgatoriū descendūt sunt q̄ lignū fenū. stipulam secū ferunt. De q̄bus dicit beatus Greg⁹ sup ꝑmam ep̄lam ad Cor⁹ .iij. Pensandū ē sollicite q̄ ꝑ ignē future purgationis asserit ap̄s saluos fieri posse. nō eos q̄ super hoc fundamē tum ferrū aut es aut plumbū. id ē. peccata duriora ⁊ maiora. sed eos q̄ edificant lignū fenū ⁊ stipulā. id ē. peccata leuissima ⁊ miora. q̄ ignis faciliter cōsumit. Istis igit̄ subuenire debem⁹ ꝓpter quattuor. Quia ꝑm Hosti. in sua sūma ꝓpter legem nature. scripture. amicicie. ⁊ iusticie. Primo ꝓpter legem nature Dicūt naturales q̄ aialia eiusdē generis se mutuo diligūt et sibi in necessitatib⁹ subueniūt. sicut videm⁹ de passerib⁹. Cū eni cōtingit aliquē laqueo cōprehēdi ꝑ adiutorio clamat. cui compatiēs passerum multitudo mutuo se cōuocat ⁊ vt captuz liberet ꝑ virib⁹ festinat. Idē patz de elephātibus q̄ succurrūt his q̄ ceciderūt sua nat̄ali pietate. Istor igit̄ aialiū exemplo instructi. quis inter nos eēt tā duri cordis vel stulte mentis si cecidisset in foueā vnde exire nō posset. q̄ ꝑ auxilio tardaret clamare. aut si igne cremaret̄ et extrahi nō desideraret Certe estimo null⁹ esset tam stult⁹ q̄ ꝑ iuuamine nō clamaret. Et si nobis vellem⁹ illa fieri deberemus ⁊ illis facere q̄ sunt i purgatorio. Quia dicit beatus Aug⁹ super Iohem sermone. xlviij. Legem naturalez habent hoies in cordib⁹ defixam. Qđ tibi fieri non vis minime fac alijs Idem Matth. vij. ⁊ Tob. iiij. Illi eni i purgatorio ceciderūt i foueam penalē a qua exire ꝑ se nō ꝑñt. q̄re clamāt ad nos anteq̄z eis suffragia destinam⁹ qđ ꝓbatur i exēplo Refert Plin. i histo. natu. Añq̄z imber aduenīat rana viridib⁹ arboribus insidet vallibus q̄z clamat. sic añq̄z imbrē oratiōis ⁊ deuotionis defunct̄ instillem⁹ aie ipoz clamāt ad nos dicētes. Pauperi manū porrige. Et itez illud Job. xix. Miseremini mei miseremini mei saltē vos amici q⁹ man⁹ dñi ⁊c. Jō sic̄ vellem⁹ nobis ab alijs subueniri. sic eis debemus subuenire. als clamāt vindictā sup nos. sic̄ testat̄ Guido i tertio Pmonū opusculo. Clamāt inq̄t sup nos hi q̄ sūt i purgatorio eo q̄ eoz nulla fit mētio i ꝟ seculo. petētes vindictā fieri de his q̄ sūt ꝟ celo. Scdo debem⁹ eis subuenire ꝓpter legē scripture q̄ ꝓcipit vt illis suffragia destinemus Neemie. viij. Mittite ptes eis q̄ sibi ñ ꝑparauerūt. Et Esdre vl. Mittite inq̄t munera his qui nō hñt. Et itez. vij. Mortuo ne ꝓhibeas gr̄am. s. auxiliorz Nz refert Guil⁹. i rationali diuinorz. q̄ abbas q̄dā ꝓhibuit fratrib⁹ suis. ne i die dñico celebrarēt ꝑ defunct̄. q̄re grauit̄ fuit vulnerat⁹ ꝟberib⁹. ⁊ ipe ꝓhibitū recusauit. Precipit etiā canō ex ō cele. missa. c. cū creatura. q̄ missas ꝑ defunctis celebrare debēt sacerdotes. Sup q̄ dic̄ Bartho. brix. Illi de q̄b⁹ dicit decretal⁹ negligētes orāt i officijs mortuorū. Jō mādauit papa vt torporē ⁊ negligētiā abijciāt. ⁊ missaz solēnia celebrēt annuersarijs defunctorū. ⁊ qz sacra scriptura ꝓcipit subuenire aiab⁹. ideo ē illis succurrēdū. als ꝓceptuz obligat ad mortale peccatū ꝑ q̄ homo tādez posset dāmari ꝟm q̄ dicit Haymo sup Apoc̄. Justo dei iudicio ex ne dānatiōi se subijcit q̄ defunctorum imemor q̄tū ad auxilia suffragiaq̄z existit Tertio subueniendum est eis ꝓpter legem amicicie. qz parētes nostri fratres ⁊ sorores extiterūt. ideo si dilexim⁹ eos viuos diligam⁹ ⁊ mortuos. ꝟm illd Prou. xvij. Omi tpe diligit qui ver⁹ amic⁹ ē. et frat̄ i angustijs cōprobat̄ Idē Eccl. vj. Si possides amicū in necessitate possi de eum. Quis eni fidelē habēs amicū ⁊ dilectū videret ipm in maximo cruciatu ⁊ ei citi⁹ non subueniret. certe q̄ hoc facere rēueret fictus ⁊ falsus eēt amicus. Modo amici nr̄i vt timem⁹ dū ē adhuc sūt i grauib⁹ cruciatib⁹ purgatorij cui⁹ pena minima superat supplicium q̄cunq̄z hui⁹ mūdi. vt dic̄ Amād⁹ li. ij. c. ij. ergo crudeles sum⁹ si eis nō subuenim⁹. Jō legit̄ i li. ō domo tumor⁹. Abbas q̄dā decedēs rogauit monachos. vt auunculū suū eligerēt i abbatē ⁊ mortuus ē. Illo igit̄ sepulto fecerūt illi vt rogauit Cōtigit aūt quadā die vt abbas sic electus hortum in quo erat fons solus intraret ibiq̄z audiuit vocē de fonte emissam cū gemitu miserabili Cūq̄z adiuratus gemētē. vt diceret quis esset.

respondit se esse auunculū suū .⁊ ibi ineffabiliter vzeret ꝓ hoc ꝙ carnaliter rogauerat vt eligeret in abbatē Et nepos cuiusmodi ardozem potes ibi sustinere cuz fons sit temperat⁹ dixit supplicādo vt afferret candelabzum cupzeū et ꝓiceret in fontē. Qō cū fecisset. ita liquefactū est sicut cera in igne. Et vere null⁹ ignis i toto mūdo est ita feruēs ꝙ cupzū in ipo tam subito posset liquefieri. Ideo abbas cogitans legem amicicie officiū relignauit ⁊ vocem amodo nō audiuit. Quarto debem⁹ eis subuenire ꝓpter legē iusticie. qz dicunt leges imperiales . onus transit cū hereditate. vt qui accipit p̄diū opozтet ⁊ habet dare cēsum. Sic etiam fili⁹ vel amicus vel amica accipiēs hereditatē parentū vel amicozū teneт de ipa benefacere parentuz animabus. qz hoc iusticia exigit ordinata. Sz filij bñ accipiunt parentū hereditates viricz vxoz ⁊ ecōtra. ꝓmittunt se fideliter post mortē velle eis suffragari qō tamē minime implent sicut legitur. Quidā habuit vxorē deo deuotā. q̄ cum defuncta eēt dixerūt vicini ⁊ amici vt aliq̄d ꝓ aia ei⁹ facēt. qz fidelis ei i acq̄sitiōe rerū fuisset. Rñdit ille . Claues dom⁹ habuit si bene fecit i ueniet nihil dabo. Horū adhuc multi sunt qui ꝓ defunctis nihil faciūt. ideo cōquerūt̄ bⁿ ꝙ de uotū Amādū li.ij.c.ij.di. Ubi ē nūc auxilium amicoz nr̄oz⁊ vbi sunt ꝓmissiones bone ꝛsanguineoz ⁊ aliozū ꝓpter quoz inordinatū affectum neglexim⁹ bene facere ⁊ penā hanc nobis metipis adduxi⁹. Heu cur hoc fecim⁹. laborauimus cōplacere eis volētes. ⁊ remunerati sumus. Estuam⁹ ⁊ ardem⁹ nec ipoz adiutozum accipimus Heu cur de salute nobismetipis nō ꝓuidimus. Ideo dicit poeta . Fac bene duz viuis post mortē viuere si vis. Uxoz cuz pueris modicū dāt si mozieris. Sed di. q̄s. nihil mihi succesit de bonis parētū meoz. q̄re nolo ꝓ eis bñfacere ⁊ orare. Audi certe adhuc teneris ꝓ parentib⁹ tuis deum exorare ex p̄cepto dei . honora p̄ez ⁊ m̄ez. etiā dic̄ Aris. viij. Ethi. Pa/rētes sūt filijs causa essendi. generādo . nutriendo. ⁊ educando. ⁊ causa disciplineinformādo. ⁊ de his nō potest reddi eq̄alens. Teste Ari/sto. ix. Ethi. Dijs ⁊ parentibss nō potest red/di equiualens.

De cōmemoratiōe fideliū defūctoz ꝑmo scōs

Gaudete cum gaudentibus ⁊ flete cū flentib⁹ ad Roma. xij.

Ad experientiā videm⁹ ꝙ pueri bone indolis si vident gaudentē matrē ⁊ ridentē cum ea rident ⁊ letant̄. Si vero vident eā lachrymātē ex naturali inclinatione cū ea lachrymāt̄. Spiritualiter sancta mater ecc̄lia est mater nostra q̄ nos spūalit̄ fonte baptismat̄ generauit ⁊ filios regni celestis nos fecit. Quia dicit Joh. iij Nisi quis renatus fuerit ex aqua ſcz baptismo ⁊ spūsancto nō potest intrare in regnū dei. Et Mar̄. vlt̄. Qui crediderit ⁊ baptisat⁹ fuerit salu⁹ erit. Hec inquā sancta mater ecc̄lia spūalis plus dat filijs suis ꝙ carnalis mater. Illa nanq̄ vitā spūalem ⁊ eternā. Ista solū carnalē ⁊ gehēnā. sic̄ ptz de pueris nō baptizat̄ . si qui decedunt filij sūt pditionis. vt habet de conse. dis. iiij. c. firmissime. Si autē p mr̄em spūalē baptismate renascāt̄ ad vitā eternā coaptāt̄ . Jō debem⁹ huic mri sancte ecc̄lie nos sic̄ filij i oīb⁹ ꝛformare. qz heri ſm Guil. i rationali diui . li. vij. fuit dies exultatiōis in q̄ beatitudini oiuz sctoz ꝛgaudebam⁹ gr̄az actiones deo ꝓ ipoz gr̄ia referēdo. ⁊ hodie ē dies orois in q̄ ꝓ his q̄ in purgatorio detinent̄ oram⁹. mō penā eis minorādo. modo veniā ⁊ absolutionē impetrādo ⁊ bⁿ est qō dicit ap̄ls. Gaudete cū gaudentib⁹. ꝓro q̄ ē breuiter notādū ꝙ triplices sūt morientes. aliq̄ sunt q̄ statim vt aie exeūt a corpozib⁹ saluant̄. et sūt illi q̄ sunt in gaudio ⁊ ab eis oīs ablata ē lachrymatio. ſm illud Apoc̄. xxj. Absterget de⁹ oēm lachrymā ab oculis sanctozū ⁊ iā nō erit amplius neq̄ luct⁹ neq̄ clamoz . ideo cū eis poti⁹ gaudendū ē q̄ cōsolandū aut flendū. Et bⁿ docet Aug⁹ ſmo. ij. de ꝛsolatiōe mortuoz. Si sanctificatus gr̄a. fide ⁊ ꝛuersatiōe ꝓbatus vel inocentia secur⁹ de bⁿ mundo ꝓcedit beatificādus est nō lugēdus. desiderādus ⁊ nō plangēdus. ¶ Possunt tñ tales defleri non qz ab hac miseria recesserūt. sz qz nos p̄cesserūt. sicut legit̄ fecisse beat⁹ Amb̄. cui cū obitus alicuius epi sancti vel sacerdotis nunciaret̄ amarissime fleuit vt vix valeret cōsolari. Cumq̄ interrogaretur cur viros sanctos defleret. Non inq̄t putetis eum me deflere qz recessit. sed qz me p̄cessit. ⁊ quia difficile inueniet̄ qui tanto officio dignus habeat̄. Alij mortui sunt qui recto cursu vadunt ad inferos ⁊ damnātur. De illis q̄dez esset flendū. sicut innuit Aug⁹ sermone vbi supza dicēs. Utiq̄ lugeri deberet pagamus qui nesciens deū recto cursu pergit ad penas. ¶ Plāgi deberet iudeus q̄ chr̄istū discredens animā suam dānationi deputauit. ¶ Plāgendū est plane de cathecuminis si anima negligētia sine baptismo salutari discesserit. hec ille Sed tñ planctus ille non ē eis vtilis ad salutem. qz a perpetua pena nunq̄ liberant̄. ſm illud Mat. xxv. Ibunt hi scz dānati i suppliciū sempit̄nū . Certij sūt mortui q̄ nondū p penitētiā purgati purgatib⁹ locis deputāt̄. Igit̄ illi flent ꝓpter p̄terite penitētie omissiōez. instāti pene afflictiōez charoz suoz obliuiōez expectate gr̄ie dilatiōez ¶ Primo igit̄ flēt ꝓp̄t̄ p̄terite pn̄ie omissionē. qz omiserūt cōplere pn̄iaz in pn̄ti vita vbi i breui misericordiā inuenire potuissent. et purgatorij penas acerbissimas ꝺ facili euasissent eo modo

quo docuit deuot⁹ amandus li.j.c.xiiij. Si in/
qt vis purgatorij longã ⁊ acerbã penã in tẽpo/
ralẽ que breuis ⁊ leuis ẽ cõmutare. Primo de
bes corde ꝓtrito ⁊ gemitu enormitatem pctõꝝ
ꝓsiderare ⁊ põderare ꝓfitendo aduersũ te iniu
sticiã tuã dño. amarissime cogitãdo qd feceris
quidq; meruer⁊ dicẽs cũ Manasse.ij. Parał.
xxxiij. Peccaui sup numerꝝ arene maris ⁊ nõ
sũ dign⁹ respicere altitudinẽ celi. Deinde corã
oculis eterni iudicis teipm despice et vilẽ estima
dicẽs cũ filio ꝓdigo Luc.xv. Pater peccaui
i celũ ⁊ corã te. ⁊ iã nõ sũ dign⁹ vocari fili⁹ tuus
Deinde debes passionẽ dñi ꝑmeditari q; p eaꝝ
redẽpt⁹es. Deinde debes misc̃iam dñi hũili/
ter postulare. nihil hesitãdo. qꝛ ipe est ꝓnior
ad dãdũ q̃ tu ad accipiẽdũ. hec Amãd⁹. Hãc
doctrinã q̃ fũt i purgatorio h̃ nõ oino cõpleue/
rũt. q̃uis enĩ ꝓfessi fũt ⁊ ꝓtriti tñ nõ tantã ꝓtri
tionẽ habuerũt q̃ ad delenda pctã suffecisset. q̃
habita libere i requiẽ euolassent. nec ettã peni/
tentiã sibi iniunctã totaliter pfecerũt. sed dies
B h̃ ad penitentiã datos vane ꝓsumpserũt. Jdo
quelibet aiapurgatorio deputata põt dicere il
lud Amandi in ho.sa.li.ij.c.ij. Preciositatẽ tẽ
poris nõ attẽdebã sz meipm onagrũ libeꝝ natũ
esse putabã. nũc aũt sicut piscis capiẽ i hamo ⁊
aues tapiunt in laqueo. sic capta sũ in tpe ma
lo. o mi de⁹ q̃re neglexi? quare tardaui? cur tot
gratiosissimos dies i vanissimis locutiõib⁹ ex
pẽdi? ⁊ q̃re nõ tota vita didici mori? heu grata
inuẽtus q̃liter te pdidi. O de⁹ eẽne tibi cõque
roꝝ miseriaꝝ quã patioꝝ. Heli⁹ mihi erat si na
tus nõ fuissem: q̃ vt tps ad pniam mihi cõces
sum inutiliter expẽdi. Jdeo nos adhuc supsti
tes penitentiã iniunctã sibi cõpleam⁹. rogãtes
cũ Job. Dimitte me dñe vt plãgã paululũ do
lorẽ meũ anteq̃ vadam ⁊ nõ reuertar ad ẽram
tenebrosam. Job.x. Sedo flent ꝓpter pene af
flictionẽ. Est enĩ pena illa valde grauis. qꝛ pe/
ne infernali sĩlis de q̃ dicit Aug⁹ i ẽmone quo
dam. Quantũ distat ignis materialis ab igne
picto tantũ distat ignis infernalis ab igne nr̃o
Hui⁹ tãta ẽ violẽtia si mariũ vniuersitas influ
eret in ipm nec ad modicũ refrigeraret. Cuius
etiã imanitas ptz in quodã scholari de q̃ legit
Magister qdã quendã suũ scholarẽ egrotãtẽ
obnixe rogauit vt post mortem ad se rediret. ⁊
statũ suũ sibi renũciaret. igit̃ post aliq̃s dies si
bi apparuit cũ cappa de pgameno tota sophis
matib⁹ plene descripta ⁊ ignis flãma i ei⁹ toga
ꝓtexta. Qui req̃sit⁹ a mgr̃o q̃s eẽt. Ait ille Sũ
q̃ ad te redire ꝑmisi. Req̃sit⁹ igit̃ de statu suo
ait: Hec cappa sup me pl⁹ põderat ⁊ pl⁹ punit
q̃ si vnã turrim sup me haberẽ. ⁊ est mihi data
vt eã portẽ ꝑ glia quã i sophismatib⁹ habui. ⁊
flãma ignis q̃ est cooperta toga. sunt delitie va
rie q̃s ferebã ⁊ flãma me cruciat ⁊ exurit. Sed
cũ mgr̃ illã penã facilẽ iudicaret. dixit ei defun
ctus vt manũ extẽderet. vt sic facilitatẽ sue pe
ne sentiret. Cũq; manũ extẽdisset ille guttã sui
ardoris vnã dimisit q̃ mgr̃i manũ citi⁹ q̃ sagit/
ta pforauit. ita q; cruciatũ mirabilẽ sensit ⁊ ait
Talis sũ tot⁹. Ille igit̃ mgr̃ ex ipi⁹ pene acerbi
tate pterrit⁹ seculũ deserere deliberauit ⁊ reli
gionẽ intrauit. Mane igit̃ ꝓgregati scholarib⁹
hos ꝟsus cõposuit. Linquo coaꝝ ranis. cras
coruis. vanaq; vanis. Ad logicaꝝ ꝓgo q̃ morti
nõ timet ergo. Et sic seculũ deserẽs religionez
subintrauit. Jgit̃ ꝑpẽ hui⁹ pene afflictiõez aie
in purgatorio lachrymãt. Et h̃ cognouit beat⁹
Aug⁹. ido dixit: O dñe h̃ vre h̃ seca. q.d. ⁊ pce
i futuro. Valuit enĩ h̃ igne vi ne vereꝝ igne
infernali. Tertio flẽt ꝓpter charoꝝ obliuionẽ
qꝛ amici obliti fũt eoꝝ. q̃ꝛ suffragijs citius libe
rari deberẽt. Jdeo q̃libet põt cõqueri ⁊ dicere
cũ pś. Amici ⁊ ꝓximi mei lõge a me recesserũt.
Et iteꝝ. Extrane⁹ fact⁹ sũ fratrib⁹ meis. ⁊ pere
grin⁹ fact⁹ sũ filijs mr̃is mee. Et aliq̃ inter eas
q̃bus ab amicis eoꝝ nulla ẽ memoria põt dice
re illud Amandi. li.ij.c.ij. Circũspitio ad oẽm
plagã ⁊ deficit ꝓsolatoꝛ nec est adiutoꝛ. Talib⁹
enĩ cõtingit sicut ouis struciõis Refert Greg⁹
sup Johez. xix. Cum structo ouа sua ponit. so
uea facit in arena. eaq; fabulo operit. Cũq; ab
eis recesserit. statim obliuiscit̃ vbi ea posuit et
nũq; ab ea redit. sz calefacta arena solis feruo/
re abscõdita ouа decoq̃t ⁊ pullos ꝓducit. Cũ/
q; aũt fracta testa pull⁹ ꝓductus fuerit. tũc pri
mũ ipm mater recolligit ⁊ nutrit. Sic cõtingit
sepe aiab⁹ defunctorũ. Si enĩ corpa eoꝝ ad fu
nera sepulcri posuerint. amici statĩ recedunt. ⁊
post sonũ cãpanarũ seu exequiaꝝ obliuiscũtur
aiaꝝ. sic ait pś. Perijt memoria eoꝝ cũ sonitu.
Et tũc bñ pñt dicere cũ pś. Obliuioni dat⁹ sũ
tãq; mortu⁹ a corde. Sz feruẽs ignis purgato/
rij decoq̃t eas q̃lq; totaľ culpa ꝓsumit̃. Et tã
to diuti⁹ ibi ardẽt quãto diuti⁹ h̃ culpis iacue
rũt. Hm illud Apoc. xviij. Quãtũ se gl̃ificauit i
delitijs tm̃ date illi tormẽtũ ⁊ luctũ. Jdo dicit
Bonauẽ. sup. iiij. sniaꝝ. Aie diuti⁹ purgabũt
q̃ i peccatis diuti⁹ pmanserũt. Postq̃ totaliter fũt
purgate ⁊ ad esse eternũ ꝓducte. tũc statim ma
ter vera hierlm q̃ sursũ ẽ vm aplm ad Gał. iiij.
recolligit eas ⁊ eternaliter ꝓseruat atq; nutrit. et
ꝑ illis hodie statuta ẽ hec dies. Sic̃ legit̃ ꝺ cu
stode tẽpli Hmõe. ij. de oib⁹ sanct⁹ i fine. que an L
gel⁹ ducebat ad locũ ibiq; vtriusq; sex⁹ hoies.
alios i stratis aureis. alios i mẽsis gaudẽtes di
uersis delitijs. alios nudos ⁊ inopes auxilium
mẽdicãtes ostẽdit. dixitq; hũc locũ purgatorij
esse. Abũdãtes ꝟo alas illas eẽ q̃b⁹ ab amici ꝑ
multa suffragia subueniebaꝝ copiose. Egẽtes
ꝟo q̃ꝛ cura nullaten⁹ habebatur. Jussit ergo
vt oia summo pontifici intimaret vt post festuz

omniū sanctoꝝ statueret diem animarū vt sal/
tem suffragia generalia ꝑ illis illa die fierent q̄
specialia habere nequirēt. Quarto flent ꝓpter
expectate glie dilationē. Habēt eni firmā spem
ad futurā gl̄iam. sed tamē minorē q̄ illi q̄ sunt
in patria. Maiorē autē q̄ nos q̄ sum⁹ adhuc i
via. qz certitudo illoꝝ q̄ sunt in patria ē sine ex-
pectatione ⁊ timore. qz nec illā futurā expectāt
quā ꝑsentē habēt. nec illā de cetero ꝑdere for/
midāt. Certitudo autē illorū q̄ sūt i purgatorio
medio mō ē. Est eni cū expectatiōe. qz ipam fu
turam expectāt. ⁊ talis spes et expectatio ē eis
magna afflictio. ℙrou. xiij. Spes q̄ differt af-
D fligit aiaz. Ideo talib⁹ afflictis ⁊ flentib⁹ cōpa-
ti debem⁹ ⁊ eis subuenire cum septē suffragijs
Uñ ihus. Fle. pete. ieiuna. vigila. da. redde.
celebra. ℙrimū igit suffragiū ē effusio lachry/
maꝝ. Qz dicit ℙli. in histo. natu. Cūq; modi/
cus imber distillauerit. sol ipe mox sereni⁹ atq;
iocūdi⁹ eluescit. sic post modicū imbrē deuoti-
onis ⁊ lachrymas xp̄s sol iusticie lucet iocūdi⁹
ꝑ auxiliū sup defunctoꝝ aias. Iō refert Uin.
in spe. histo. li. xxv. ca. xlix. de Karolo magno
q̄ in sacra nocte dñice diei post matutinas cum
vellet ire repausatū rapt⁹ erat in spū ⁊ duct⁹ in
vallem q̄ ex vna pte erat tenebrosa ⁊ ardēs ve
lut cliban⁹ ignit⁹ ex altera pte erat amenissima
Uertitq; se cōtra tenebrosaz vbi vidit aliquos
reges de genere suo i magnis supplicijs. ibiq;
vidit doliū in q̄ erat feruens aq̄ ⁊ p̄rem suū Lo
douicū in eo vsq; ad femora stare. q̄ dixit ad eū
Karole scio q̄ reuerteret spūs tu⁹. Iō si tu ⁊
mei epi ⁊ abbates oisq; ordo ecclīastic⁹ fletib⁹
suis ⁊ vigilijs mihi subuenie⁊ citi⁹ liberabor.
Ille aūt ad corp⁹ redijt. ⁊ epōs p̄monuit ⁊ eū li
berauit. Scōm ē redditio orationū deuotarū.
ꝓpter q̄s oipotēs de⁹ trāsmittit cōsolationem
aiab⁹. vbi eni nubes vaporē multū attrahit. il
luc etiā multū imbrē pluuiāq; transmittit. Sic
xp̄s si ab hoie sumit vaporē orationis ipse reue-
ra eis mittit pluuiā ꝯsolatiōis ⁊ refrigeratiōis
sempiterne. Iō dicit Rich⁹. de sanc. vic. Facta
q̄dē memoria defūctoꝝ i mēte hois. s. ꝑ oratio-
nē solē diuini p̄bet luminis ⁊ cādoris. Tertiū
ē obseruatio ieiuniorū. cū eni ꝑ defunctis ieiu
nam⁹ citi⁹ nos exaudiet deus Recte in silō dicit
Auicebron in li. font⁊ vite. Nob q̄dem ieiunis
atq; sobrijs existētibus celestis ꝑfecto patebit
maior influentia atq; virt⁹. teste ℙlatone in fe
drone q̄ ait. Epe q̄dē sobrietat⁊ ieiuniꝫ celest⁊
mag⁊ sum⁹ influētie suscepturi. Sic ieiunātib⁹
nob ⁊ corpa macerātib⁹ ꝑ defunctis fidelib⁹ ce
lestis eis patebit influx⁹ pietat⁊. Fm illō qđ ait
Rich⁹. de sanc. vic. Mediāte q̄dē ieiunio cele-
stis illabit suauitas ⁊ dulcedo. Iō legit in vi/
taspa. q̄ q̄dā vir sanct⁹ noie ℙastor. trib⁹ āīs
ꝑ patre suo orauit ⁊ ieiunauit. ⁊ ille liberat⁹ ve
nit ⁊ grās illi egit q̄ eum suo ieiunio liberasset
Quartum ē vigilia q̄ si assumit. aia a purgato-
rio liberat. sic patz de aia Lodouici q̄ ꝑ vigilias purgatorij penas euasit. Quintū est tributio elemosynaꝝ. Refert Cōstantin⁹ in li. liquidoꝝ. Gumi q̄dem qđ in Augusto fluit i medicinis infirmoꝝ salubre erit. Cuius ratio est. qz virtus solis de gumi tūc rorē terrestreitatē. humiditatēq; ꝓsumit. Sic elemosyna nr̄a q̄ fluit i augusto charitatis ꝑ fidelibus defunctis salubris medicina erit eis. Quia dicit Origē. in li. d̄ ritu eccle. Gola elemosyna q̄ intuitu charitatis xp̄i facta fuerit. felicitatis eterne gaudia obtinebit. q̄bus certe illis i purgatorio existētib⁹. qz mediāte illa peccata eoꝝ remittūt. Fm illud Dañ. iiij. ℙeccata tua elemosynis redime Se
xtū ē solutio debitoꝝ. non eni p̄t mortui a penis liberari nisi debita q̄ cōmiserūt sint soluta. Quidā eni magister ℙariēsis noie Thomas in infirmitate qua postea obijt quēdā magistꝝ parisi⁹ rogauit vt a diuitib⁹ peteret vt debita nō soluta ꝑsoluerēt. Cū vo executor in soluendo curam non egisset nec soluisset. apparuit ei mortuus. vir ille q̄siuit q̄liter se haberet. Bñ iāt si absolue⁊ mea vincul⁊. ⁊ sic ille disparuit Iste aūt q̄ nōdū cert⁹ erat a q̄b⁹ vinculis h̄ itelligeret debitū nō soluit. Itez apparuit ei mortuus flexis genib⁹ ⁊ vinctis manib⁹. ⁊ q̄ ipm a vinculis solueret supplicauit. ⁊ cū q̄reret a q̄b⁹ rñdit mortu⁹. A debitis q̄b⁹ obligat⁹ sū. statim q̄ recessit. Et mgr̄ statim debita soluit. ⁊ defūctus ei ampli⁹ nō apparuit. Idē legit de q̄daz puero nouē annoꝝ q̄ decedēs debitū ꝓfessus ē. Post mortē aūt apparuit mri sue dicēs se eē i magna pena. eo q̄ nō soluisset q̄dā debita q̄ cō traxit a familia p̄ris ad ludos faciēdos. nec d̄ h̄ recoluerat i morte. Mat̄ vo oia soluit ⁊ puez a pena liberauit. Idē legit de q̄dā viro q̄ obijt ⁊ quoddā debitū insolutū reliqt. postea autez vxori apparuit monens eā vt debitū illō solue
ret. Quo soluto a penis liberat⁹ fuit. Bñ igit erit filijs illis in extremis q̄ debita soluūt suoꝝ parentū vel suoꝝ amicoꝝ. Fm illud ps̄. Beat⁹ q̄ intelligit sup egenū ⁊ pauperē. in die mala liberabit eū dñs scz a vinculis peccatoꝝ. si ⁊ ipe soluerit debita amicoꝝ. Sūt autē heu quidaz q̄ sumūt hereditates parentū ⁊ alioꝝ amicorū ⁊ non soluere volūt ꝯtractiōes amicoꝝ debitorū. ⁊ nisi iure debitū ab eis extorquere⁊ audēt temerarie dicē ore mēdaci p̄rem in nllo vl amicum sibi fuisse obligatū. licet hoc sciant ex relatu eorūdē. ⁊ tales iure eēnt exheredandi. qz habet in glo. sup decre. quinta vallis. de iur⁊ iur⁊. li. ij. Si filij p̄rem de vinculis carcer⁊ deducere ⁊ soluere negligāt pater potest eos exheredita re ⁊ hereditatē alijs dare. Et quia hoc sic est in lege impatorū multo forti⁹ in lege regis celoꝝ.

vt ille qui scit patrem suum ꝓpter debita con/tracta esse vin vinculis penarū. ⁊ ipm nō curat soluere celesti hereditate spolieť ⁊ tanq̄ inuasor rei aliene punieť. quia dicit beatus Aug⁹ ⁊ habeť de regu. iuř. li. vj. Peccatū nō dimittit nisi ablatū restituať. Quid eni aliud faciūt illi q̄ q̄ res q̄ ex merito debeť alteri sibi auferūt ⁊ sibiꝑis appropriāt ⁊ vsurpāt ⁊ nisi restituāt celesti hēditate ꝓuabūť. Septimū est celebratio missarū. dicit Eneus septim⁹ in lib. de cōtent. or. Lapides igniti missi in stagnū si birūdines sunt intus faciūt euolare. sic dū verū lapidem xp̄m in cruce ignitū igne charitatis in stagnuz transmittim⁹ purgandarū animarū. mox a suis supplicijs eas facit euolare. Teste Gratiano i apparatu iuris. trahūt eni alias missaꝝ solēnia ⁊ frequētia extra sua cūcta supplicia ⁊ euolare faciūt ad gaudia sempiterna. ad q̄ nos ꝓducat iesus xp̄s marie filius.

De beato Martino sermo p̄mus.

Quasi stella matutina in medio nebule. ⁊ quasi luna plenu lucet in diebus suis. ⁊ q̄si sol refulgens sic ille refulsit in templo dei. Eccī. l. Apes ſm naturales tres habēt ꝓprietates. De p̄ma dic̄ Ambro. in examerō. Apum nulla ē ociosa. quedaz eni certāt q̄si in bello cāpestri cōtra alias apes. alie vigilant circa victuz. adolescētes eni apes ad opera exeunt. seniores intus operanť. ⁊ q̄/uis diuersa habēt opera nulla tamē alienis insudat laborib⁹. nulla raptu victum querit. sed ꝓprio volatu ⁊ labore iter herbas ⁊ flores que sunt necessaria colligunt. De secūda ꝓprietate dicit idem Amb. q̄ apes vnā incolūt mansionem oibus cōmunis ē labor ⁊ operatio. De tertia dicit Aristo. x. lib. de animalib⁹. q̄ sugunt ad p̄parationē mellis ex frondibus ⁊ floribus arborū ⁊ herbarū. ⁊ p̄ius incipiunt facere domos in quib⁹ habitet apiaster. deinde domos alias in quib⁹ alie habitare consueuerūt. Spiritualiter. has apum ꝓprietates beat⁹ Martinus est secutus. nā in statu militari nō fuit ociosus. sciebat eni q̄ ociositas ⁊ voluptas sūt arma antiqui hostis. vt ptz de renunc̄. c. Nisi cū prudem. Ipe eni tanq̄ adolescens ꝓ patre suo antiquo militiā licet inuitus assumpsit. ⁊ cōtra hostes nō segniter pugnauit quos nō armis sz orationib⁹ potius supauit. Per Moysen ipe figurat⁹ est Exo. xvij. qui dixit ad Josue. Elige tibi viros ⁊ egressus pugna cōtra Amalech cras. ego stabo in vertice collis habens virgā dei in manu mea. ⁊ factū est. vincebat Josue et⁊ sr̄ cum Moyses eleuaret manus. Sinautē paululum reclinasset. Amelech supabat. Sic ad p̄positū. cū Julian⁹ cōtra barbaros pugnare intenderet. dixit beat⁹ Martinus. Crastina die ante aciē astabo inermis. ⁊ in nomie xp̄i signo crucis non clipeo ꝓtectus aut galea hostiū cuneos securus penetrabo. Et bene credit q̄ ipe interim man⁹ leuauit ad dñz ⁊ ꝓ vnione pacis supplicit exorauit. sic q̄ postea sequēti die gēs barbarica mīta. qō nemo debitet. merit⁊ beati Martini pacē assumpsit. vt ptz in legēda. In hoc statu militari non vixit de rapina sicut nec apes. sed sua pauperib⁹ largit⁹ est. ipe nanq̄ ē ille Samuel de quo. j. Reg⁊. xij. cū quo pōt cōfidēter dicere. Loquimini cozā dño de me vez vtrū bouē cuiusq̄ tulerim ⁊ si quē oppressi. q̄si diceret. Nō potestis me de hoc cozā dño accusare. In statu igit monachali cum suis monachis in vna habitauit māsione ⁊ eisdem cibis potibusq̄ cōtētus. qz sciebat illud decreti. xij. q. j. Dilectissimis. q̄ religiosi cōmunē vitaz debent habere nec aliquā rem ꝓpriaz possidere si cū anania nolint interire. In statu autez tertio scz episcopali q̄si apis operosa beat⁹ Martin⁹ ad aluearium duxit mel dulcissime doctrine. qz canit. corpore q̄dem virgineo. blandū habebat eloquiū. ideo de eo pōt dici illō Cañ. iiij. Fau⁹ distillās labia tua mel ⁊ lac sub lingua tua. Et hi triplices status innuūť in verbis p̄assumptis vbi dicit. Quasi stella matutina. ideo in his a trib⁹ laudať. Primo a statu militari. ibi. Quasi stella matutina. Secūdo a statu monachali. ibi. quasi luna plena. Tertio a statu episcopali ibi. lucens in dieb⁹ suis. De p̄mo est notanduz Aristo. in li. de causa elemētorū sic describit firmamentū. Est elementū ab elemētis inferioribus distinctū. nō eni graue est. qz tunc descēdere posset. neq̄ leue. qz sursum ascēderet. Istud firmamentū pulcherrime ē stellis decoratū infinit⁊ q̄s null⁹ p̄hor pōt numerare nisi sol⁹ de⁹ ſm illud ps̄. Qui numerat multitudinē stellarū ⁊c̄. Est tamē p̄ncipaliter exornatum septem planet⁊ quoz p̄ncipales sūt. stella matutina luna atq̄ sol q̄ p̄ ceteris sūt stellis clariores Mystice. per firmamētū intelligūť cōfessores ⁊ doctores. Recte eni sicut firmamentū inferioza illuminat tenebras depellendo. sic sancti cōfessores ⁊ doctores mediantib⁹ suis salutarib⁹ monitis ⁊ lucidissimis doctrinis tenebras expellūt peccati ⁊ ignorātie a cordibus lumen cognitionis infundēdo. ⁊ horū p̄clarissimi sūt Hiero⁹. Aug⁹. Ambrosius. ⁊ Greg⁹. De quib⁹ dic̄ dom⁹ Mat. v. Vos est⁊ lux mūdi. q̄b⁹ annectit q̄ntus confessor beat⁹ Martin⁹ q̄ inť alios confessores sic canit. vt rosa fulget ⁊ velut pulchrum firmamētū ab alijs i merito ⁊ sāctitate ē distinctus. Ipe eni nō fuit grauis p̄ pcti grauitatez. qz a puericia nitebať se a peccat⁊ expurgare. ⁊ deo studuit i vera innocētia famulari. ita vt dicere pōt illud Job. xxxiij. Mundus sum ego ⁊ absq̄ delicto imaculat⁹ ⁊ iniq̄tas non est in me

Sed heu nos inquã sum⁹ grauati multis pec-
catis. ita vt dicere possum⁹ cũ pſa. Am̃ iniq̃ta-
tes mee supgresse sũt caput meũ. ⁊ sic̃ on⁹ gra-
ue grauate sũt sup me. Sz tñ horũ grauitatem
nõ sentim⁹ q̃re hoc. certe ꝓpter ꝯsuetudinẽ. qz
dicit. Jsi. in li. sen. q̃uis sit graue peccatuz. dũ
i cõsuetudinẽ venit leue estimaꝝ. ⁊ sine vllo me
tu cõmittiꝝ. Et subdit. ℙPeccatũ cõmittere. ca-
dere ẽ i puteũ. cõsuetudinẽ vero peccãdi face/
re est os putei coangustare ne eis q̃ cecidit exire
possit. neq̃ssimũ est peccare. peius vero consue
tudinẽ peccãdi facere. ad illud facile ab illo cũ
labore surgiꝝ. hec ille. Quia peccatuz ex graui
tate semp deprimit. ⁊ hoiem surgere citi⁹ nõ p-
mittit. Jdeo beatus dauid in ꝑsona cuiuslibet
peccatoris orat. Nõ inq̃t absorbeat me ꝓfũdũ
neq̃ vrgeat sup me puteus os suũ. qđ exponit
beat⁹ Aug⁹ vt habeꝝ de penitẽ. dis. j. c. Ex his
itaq̃ apparet. ℙPute⁹ est ꝓfunditas hũane ini
quitatis in quẽ si ceciderit nõ claudet super te
pute⁹ os suũ si tu nõ claudis os tuũ. Confitere
ergo ⁊ dic. De ꝓfundis clamaui ad te dñe ⁊c̃.
et euades. Eodẽ modo euasit Manasses ꝺ ꝓ
fundo cũ dixit. ℙPeccaui sup numer̃ arene ma
ris. ij. ℙParaꝝ. xxxij. Statim enĩ etiã in duode-
cimo anno ad eccl̃iam inuitis parentib⁹ iuit; ⁊
cathecuminũ se fieri p̃misit. Jpe q̃dem est tãq̃
nobile firmamentuz qđ nõ recipit in se peregri-
nas impr̃essiones. scz peccatorũ. ⁊ põt illud di/
cere Sap̃. viij. Puer eraz ingeniosus ⁊ sortit⁹
sum aiam bonam. Neq̃ ipe fuit leuis ad mũdi
vanitates. scz ad risus ⁊ ad ceteros iocos. sicut
de ipo canit Grauis erat in moribꝰ ⁊ intẽta mẽ
te celo suspensus. qz sciebat illud sapiẽtis. Ri-
sus doloꝛe miscebitur ⁊ extrema gaudij luctus
occupat ℙProu̇. xiij. Etiam legiꝝ q̃ q̃dam vir
fuit i purgatio patricij in quo recepit vulnera
et plagas. rediens ergo de illo in maxima fuit
semp penitẽtia. iste quãdo videbat aliquẽ iuue
nem imoderate ridentẽ vel leuiter se habentez
exclamauit vehementer dicens: O si scires q̃
acerba pena daꝝ leuitatib⁹ istis tu fortasse mo-
res tuos corrigeres ⁊ in meli⁹ mutares. Tamẽ
ſm doctores. non omes leuitates risuũ ⁊ ioco-
rum sũt culpabiles si scz in bonũ finẽ ordinanꝝ
Quia dicit Egidi⁹ roman⁹ in libro de regi. ꝑn
cipum. pte de vtutibus ad mundũ in. iij. Cre/
dunt aliqui omnia vba vel facta deseruientia
iocis vel risus esse ociosa. non tamẽ sic se habet
qz ociosũ est qđ caret debito fine. Qđ ergo ꝺ se
est ordinabile in debituz finẽ non est culpabile
vel ociosum. Jocus enĩ ⁊ risus est licitus si est
moderat⁹ ⁊ honestus i bonũ q̃ finẽ habet ordi-
nari. qz dicit Aristo. iiij. Ethi. Ludus ⁊ req̃es
sunt necesseria i vita humana. ⁊ sic etiã pie cre-
ditur q̃ Martinus fuit grauis in suis moribꝰ
interdũ leuis ordinate tamẽ cũ suis fratribus.
Juxta illud dictũ sapiẽtis Catho. Interponẽ
tuis interduz gaudia curis. Reuera ipe sic̃ sta
bile firmamentũ decorat⁹ fuit inumeris vtuti/
bus q̃si celũ sideribꝰ. que q̃dem impossibile eẽt
ab hoie numerari. horũ tñ aliqua sanct⁹ Amb.
in libro ꝓfa. numerat. Sanctus inq̃t martinus
ꝓphani erroris tẽpla destruxit. vexilla pietatꝭ
erexit. mortuos suscitauit. ab obsessis corpori-
bus demonia seua expulit. acvarijs laborãtes
lãguoribꝰ salutis remedio subleuauit. q̃ ita ꝑfe
ctus inuentus fuit. vt xp̃m texit in paupere. et
vestẽ quã egen⁹ acceperat mũdi dñm induisset
hec ille. Et sicut firmamentũ habet septẽ orna-
menta planetarũ. ita martinus ornatus erat se
ptem donis spũssancti. ℙPrimus ergo planeta
est saturn⁹. hic vt dicunt astronimi est põdero-
sus in colore pallidus. ⁊ habet qualitates mor
tiferas. ⁊ ideo fer⁹ sub ipius dominio suscept⁹
vel morit̃ vel pessimas q̃litates consequiꝝ. ⁊
vt ait ℙPtolome⁹ in libro de iudicijs astrorum.
facit hominẽ grauẽ ⁊ tristẽ raro hilarẽ vel ridẽ
dentẽ. ℙPer hunc planetaz intelligiꝝ timor dei
quẽ habuit beat⁹ martin⁹ qđ patz ex eo qz fuit
ponderosus quãdo põderauit omnia vba sua
loquẽdo. ſm illud sapiẽtis Eccl̃i. xxxij. Adole-
scens loquere in tua causa vix cũ necesse fuerit
si bis interrogatus fueris habeat caput respõ/
sum tuum. Sic fecit ipe facie pallidus. qz sem-
per cogitauit extremũ diẽ iudicij. ⁊ potuit dice
re cuz gl̃oso doctore Hieronymo. Siue come/
dam siue bibã semp sonat in auribus meis hec
vox. Surgite mortui venite ad iudiciũ. Et ta-
lis vtiq̃ cogitatio fecit ipm in corpore indispo
sitũ. sed in mente letũ ⁊ iocũdum. ſm illd Eccl̃i
j. Timor domini delectabit cor ⁊ dabit gaudi/
um ⁊ leticiã i lõgitudine dieruz. Jste timor ipi
intantũ dñatus est q̃ oes cõcept⁹ pctõz statim
mortificauit. ⁊ stati i moribꝰ ipm graue fec̃ vt
dictũ ẽ. Q aũt timor dñi ipi⁹ dñat⁹ ẽ ptz. qz oes
creaꝝ e ipm timuerũt. Dic̃ enĩ q̃dã pbs timenti
deũ oia obediũt. Refert Greg⁹. iiij. dialo. vbi
supplet illa q̃ omisit i legẽda q̃ ignis ⁊ aq̃ ipm
timuerũt. Cũ enĩ dom⁹ prima eẽt incẽsa. beat⁹
martin⁹ rectũ ascẽdit ⁊ obuiũ se flãmis aduenie
tib⁹ inseruit. mox ꝓtrario vẽto flãmã retorquet
vt ꝓflict⁹ q̃dã cõpugnãtiũ inꝝ se elemẽto ꝛ vide
reꝝ. Refert siliter. Cũ nauis q̃dã piclitareꝝ q̃/
dã negociator necdũ xp̃ian⁹ exclamauit. De/
us Martini eripe nos. statim tranq̃llitas ma-
gna successit. Ac irrationabilia quoq̃ sibi ani
malia obediebant. Cunq̃ enĩ canes lepusculũ
insequerenꝝ. impauit canibus vt animal inse-
qui desisterẽt. mox illi steterunt. Serpẽs etiaz
dũ quoddã flumen ptransiuit. ait martin⁹. In
nomine dñi te iubeo redire. mox se ad verbum
dei retorsit. ⁊ in ripam aliam transmeauit Jõ

ꝛ me hoies nolunt audire. Recitat idē cuz canis quendā ex discipulis ꝟartini oblatraret ille ad eū ꝙuersus ait. In noie ꝟartini iubeo te obmutescere. canis continuo obmutuit ac si linguaz haberet abscisam. Quare illa aialia timuerunt eū. qz ipe timuit deū. Siliter ignis ꝛ aqua sibi obediebāt. causa fuit. qz ipe timebat suū creatorē. Ita nos xpiani exēplo beati martini dñm filialiter timeam⁹ ex p̄cepto sapiētis dicit. Time dñm fili mi. ꝓuerb. xxiij. Et sic vtiq; ꝟba nostra ꝛ actus nr̄i mali possunt derelinqui ꝛ peccata mortifera si ea mediante timore expellam⁹. qz dicit Eccl. j. Timor dñi expellit peccatū. Nam q̄ sine timore ē nō poterit iustificari. Secūdus planeta q̄ exornat firmamentū est iupiter q̄ est pius colore argente⁹ candidus clarus. ꝛ fetus sub eo cōceptus viuus manet ꝛ fit letus ꝛ pulcher ꝛ iocosus ꝟm ꝓtolomeū in libro de iudicijs astroꝝ. Iste planeta significat pietatez qua armatus fuit beatus ꝟartinus quasi spiritualc pulchrū q̄ firmamētū. Refert Seuerus in p̄dicto dial. q̄ ꝟartin⁹ in q̄dam festiuitate tendēs ad eccl̄iam pauper nudus q̄dam eū secutus ē. Ipe autē archidi. p̄cepit vt egentē vestiret. cum autē ille facere distulisset ingressus beat⁹ ꝟartin⁹ secretariū tunicam suam illi tribuit et continuo abscedere iussit. Cum eū archidiacon⁹ moneret vt ad diuina p̄cederet Ille de se loquēs respōdit se ire nō posse donec paup vestem accipiat. Archidiacon⁹ ꝟo non intelligēs. qz cū extrinsecus cappa eēt tectus ipm nudū interi⁹ non vidit. pauperē nō adesse censet. At ille inq̄t. ꝟihi vestis defe/ratur ꝛ paup nō deerit vestiēdus. cōpulsus ille ad forū vadit ꝛ q̄nq; argenteis tunicā vilez ꝛ curtā emit ꝛ ante pedes martini irat⁹ p̄iecit quā ille secreto induit. cuius manice vsq; ad cubitum ꝛ longitudo vsq; ad genua p̄tēdebaī. ꝛ sic missam celebratur⁹ p̄cessit. Et qz fuit tante pietatis. ideo oia sua opa deo placuerūt. ꝛ coram eo viua fuerūt. qō ostēdit in hoc. qz globū igneū misit sup caput ei⁹ dū diuina celebraret q̄ a multi/ visus fuit. Ista etiā pietas fecit ipm candidū ꝛ clarū. qz refert ipe iohannes beleth cum in p̄dicta missa vt moris ē manus ad deū eleuaret. lineis manicis retro labentib⁹ cū nec brachia ei⁹ essent grossa nec multuz carnosa. ꝛ p̄fata tunica nisi ad cubitū p̄tēderet eadē brachia nuda manserūt. Tūc miraculose torques aurei ꝛ gēmati deferunt ab angelis ꝛ brachia decēter exornant. Etiā eius pietas claret ex h̄ q̄ adhuc miles secularis existēs clamidē diuisit ꝛ nudū pauperē texit. de qua pietate dic beatus Amb. li. p̄fa. O felix largitas q̄ diuinitas opit. O glīosa diuisio clamidis q̄ militē texit ꝛ regē. O inopinabile donū qō vestire meruit diuinitatē. hec ille. Hac igit ꝟtute silit ornari studeam⁹ vt deo oia opa nr̄a placeāt. qz dicit Seneca in li. de cle. Uerā pietatē inqre q̄ nō solū hoi sz oiuz placere poteris creatori. Tertⁱ planeta decorās firmamentū ꝺr mars q̄ disponit ad audaciā ꝛ ad fortitudinē. ꝺō ꝺr de⁹ belli ꝛ ē colore fulgidus. Iste planeta significat tertiū donū spūssancti q̄ fulcit⁹ fuit beat⁹ ꝟartinus velut clarū firmamētuz qō ꝺr fortitudo. ꝛ hec fecit ipm tam audacem q̄ irā Ualētini nō timuit ipatoris. Refert Seuer⁹ i dial. q̄ martinus Ualētinū impatorē adijt quodā tpe p̄o quadā necessitate exorandū. sz ille sciēs eū velle petere qō ipe nolebat dare fores palatij claudi fecit. at martinus semel ꝛ iterū passus repulsam. cilicio obuolut⁹ ꝛ cinere cōspersus p̄ vnā hebdomadā i cibi ꝛ pot⁹ abstinentia macerat. tūc monēte angelo ad palatiū venit intrepid⁹ ꝛ nullo sibi p̄hibente ad impatorem vsq; deuenit. quē cuz venientē vidisset irat⁹. quia fuisset admissus ei assurgere noluit donec sellaz regiā ignis operiret ꝛ ipm impatorē in pte posteriori succēderet. tūc sctō martino irat⁹ assurgens ꝟtutē diuinā se sensisse ꝓfessus ē. multūq; ipm amplectēdo sibi oia añq; rogaret ꝓcessit. Ista ꝟtute debem⁹ artare mētes nr̄as. qz dic Seneca de q̄ttuor ꝟtutib⁹ cardinalib⁹. Fortitudo si insit aio tuo oia vinces cū magna ꝺucia liber ītrepid⁹ ꝛ alacer. si magnanim⁹ siue forti fueri nū q̄ vindicabis tibi ꝓtumeliā illatā ꝺ inimico nam nihil nocuit q̄q; nocēdi animū habuerit. Quartus planeta q̄ firmamētū decorat ē mercurius. iste semp iuxta solē gradit nūq; pl⁹ distans q̄ p triginta gradus. aliq̄n eni ante solis ortū aliq̄n post splendet. ꝛ ꝟm ꝓtolomeū in libro de iudicijs astrorum. dat esse studiosos et scientie numerū amatores. ꝑ hūc planetam designat quartuz donū spūssancti. sez sciētia, q̄ decenter fuit beatus ꝟartin⁹ exornat⁹. sicut longe ante p̄dixit ꝓpheta ꝟalach. Labia in quit sacerdotis custodiant scientiam ꝛ legē vi uendi ex ore eius requirant. ꝟalach. ij. Ipse eni semp p̄ suam sciētiaz iuxta xpm gradiebat nō declinans in sciētias erroneas. ideo de ipo dicit dñs ꝟalach. ij. Lex veritatis fuit i ore eius ꝛ iniquitas nō est inuenta in labijs suis et in pace ꝛ eq̄tate ambulauit mecū ꝛ aūtit mltos ab iniq̄tate. subaudi p̄ suā sanctaz salutiferāq; vitā. p̄ quā in p̄nti seculo luxit ante mortez. vt dicere possit illd Joh. viij. Ego sū lux mundi. Siliter p⁹ mortez luxit i glorificato corpe ꝓpt̄ suas scias. ꝟm illud Dañ. xij. Qui docti fuerit fulgebūt q̄si splēdor firmamēti Et q̄ ad iusticiā erudiūt mltos imperpetuas eternitates. Jōre fert Seuer⁹ in q̄dā epla. q̄ post matutinas cuz ipe leniter obdormiuisset vidit sanctū ꝟartinū albis vestibus vultu igneo scintillātib⁹ ocu lis crine purpureo tenentē libz̄ū i dextra manu

subditos. Nam quãdo ei suadebat vt tributa augeret regionum. sic respondit. Boni pastoris z principis est pecudes custodire z non deglutire. Iste bene custodit hoc mandatũ. Nam voluit in veteribus tributis contẽtari z nõ pauperes suos oppimere vel pdari. Istud similit seruauit beatus Martinus. nam cuz esset miles vno tñ suo stetit content⁹. ne ex mlitudie seruozũ pauper suos oppimere cogeret. Sed nostri nunc milites gaudent longo famulantiũ comitatu. ideo cũ nõ possunt contentari propꝛijs cogũt esse violenti raptozes in alienis. Sed audite vos impij raptozes quid dicit spũssanctus per Job. xxvij. Hec est pars impij apud deum si multiplicati fuerint filij eius in gladio erunt. id est. occident. z nepotes eius non saturabuntur pane. i. fame mozient. z qui reliqui fuerit. s. alij amici ex eo sepelient in interitu. hoc est sepultura asini cuius cadauer dimittit in campo consumi. z vidue eozũ non plozabunt scz in funeris sepultura. Tertiũ mandatũ est q castitatem teneant. z hoc ponit Aristo. in lib. de regie pncipum dicens ad Alexandrũ q debeat suare castitatem dicens. Castitas vitam plongat. sanitatem cõseruat. corpusq optime disponit. Milites autẽ debẽt esse fortes ad resistendum inimicis. Sed qz luxuria effeminat (quod alexander dicit in secretis secretozũ. Luxuria femineos facit mozes) ideo necesse est q sint casti. z hoc mandatuz seruauit beatus Martinus eo q xpo pmansit. z potest de eo exponi illd Apoc. xiij. Hic est qui cum mulieribus nõ est coC inq̃natus. virgo enim pmansit. Religiosi etiã habent tria mandata. Pzimũ est vt obedientiam habeãt. Secundũ q ppria contemnãt. Tertiũ vt votum castitatis suent. de quibus habetur extra de statu mo. c. cuz ad monasteriũ. abdicatio ppꝛietatis sicut z votũ castitatis adeo annexa sunt regule monachozũ q nec summus põtifex poterit cũ ipis dispensare. quia dicit sanct⁹ Tho. scda scde. q. lxxxviij. Castitas est qddaz essentiale statui religionis. Hec mãdata seruauit beatus Martin⁹ in statu monachali. Fuit enim obediens. quod testat Seuerus in legenda cũ ammonitus esset a dño p sopozẽ vt visitaret parẽtes suos. mox voluntatẽ suã deseruit et diuinam voluntatẽ fecit. sm illud Matth. xxvj Nõ sicut ego volo sed sicut tu vis pat. Fuit cõtemptoz terrenozũ. qz in suo monasterio tã pauper fuit q de radicibus herbarũ vixit. z potuit dicere cum sancto Bern. Quid nobis de diuitijs que nec vere nec nostre sunt. Fuit z castus vt supza. z potest dicere illud Thob. iij. Mundam seruaui animã meã ab omi cõcupiscentia.

B Epi etiã habent tria mãdata. Pzimũ est q sint hospitales z pauperũ receptozes. sm qd ponit in cañ. xvj. q. vij. qm. ibi dicit q res eoz debẽt esse cõmunes ad sustentatõz pegrinozũ. Secõm q sint prudentes. Tertiũ q sint doctozes. et hꝫ ꝓbat apostolus. j. Thimo. iij. Oportet epm esse hospitalẽ. prudentẽ z doctozem. Hec mandata seruauit. b. Martinus. Fuit enim hospitalis nulli paupi hospitiũ denegãdo. Unde fuit alt loth. q sedebat in fozibus domus sue pegrinos expectando Gen. xix. Fuit z prudẽs sm qd canitur de ipo. Qui pius prudens humil⁹ pudicus sobzius castus fuit z quietus. Prudẽs in subtili demonis cognitõe. Legit in dial. Seueri z galli. q qdam vacca a demone agitata. cum vbicq seuiret z mlt⁹ cõfoderat z xpus Mar tinũ et socios suos in itinere furibũda cõcurreret. ille manu eleuata iubet eam sistere q immobili permanente vidit demonẽ dozso eius insistentem. quem increpat dicens. Discede z cuanesce a pecude z innoxiũ aimal agitare desiste. Illo autẽ ptinus discedẽte. vacca ad pedes ei⁹ psternit. z ad eius impriũ cũ omni mãsuetudie ad gregem suũ reuertit. Fuit etiam doctoz egregi⁹. qz salutis ostendit viam xpo z facto. xpo doctrie z exemplo bone vite. ꝓpter hãc mandatozum obseruantiaz dilectus fuit a pfe. Sic z nos si ab eo volumus diligi mãdata eius necesse est tenere. qz dicit dñs Joh. xiiij. Si qs diligit me sm monem meũ seruabit. z pr meus diliget eũ zc. Filio eũ dilexit eo q eũ totũ angel⁹ cõmendauit dicẽs Martinus adhuc cathecumin⁹ hac veste me cõtexit. z hec dilectio Martini erga xpm fuit ex pauperũ cõpassione qbus vestimẽta sua tribuebat. vt habes in legenda. z nõ solum eis vestes tribuebat sed z eos alebat. iõ xps eũ nõ tm coza angel⁹ sed cozam tota curia celesti honozabat dicens illud Mat. xxv. Esuriui z dedistis mihi mãducare. Si igit vis o xpiane a christo filio diligi. miscoiam erga paupes habe. qz hoc est necesse sicut dicit Leo papa in sm õe. Misericozdie xpus tanta est vt sine illa cetere xputes si sint pdesse nõ pnt. cuius enim qs fidel sit statu etiã sobzius z alijs maiozib⁹ ornat⁹ insignijs. z si miticozs nõ est miscoiam nõ meret. Spũssanctus etiã eum dilexit eo q in specie ignis sup caput ei⁹ apparuit. z hec dilectõ fuit ꝓpter humilitatis retentõz. Refert Seuer⁹ q. be. Martinus fuit mlte hũilitatis. nam lepzosum quẽdaz cunctis hozribilẽ obuiũ parisi⁹ hñs ipm oscultus est atq bñdixit statiq mundat⁹ est. Etiam vno suo cõtem⁹ cui causa hũilitatis sepius calceos detrahebat z pedes abluebat. in secretario residens nũq cathedra vsus est. nã in ecclesia ipm nemo sedere ꝓspexit. Sic z nos sim⁹ hũiles. vt spũssanct⁹ nras inhabitet mẽtes. qa dz Esa. vl. Sup quẽ requiescet spũs meus. nisi sup hũilem z qetũ z trementem xpa mea Etiã dicit Cassiod. sup ps. In vallib⁹ qdez hũilium aiarũ fontes manãt z trãseunt flumia celestium

z

Sermo

gratiarū. Et scias q̄ nō solū deitas ipm dilexit scz pater ⁊ filius ⁊ spūssanct⁹ Sed etiā regina ⁊ pncipissa celoꝝ ⁊go Maria q̄ ex hoc apparuit qz ipm sepius visitauit. Referť in dial'. Seueri ⁊ Galli dū Martinus in cella solus sederet. se uerus ⁊ gallus eius discipuli p̄ foris⁹ expectabant plures secū audierūt insimul loquentes. de quo cū ipm postmodū requisissent ait. Dicam vob. sed ālso nulli dicatis. Maria. agnes. ⁊ Tecla ad me venerūt ⁊ non tm̄ illo die sed sepius ab eis se confessus est visitari. Et quare h̄ certe ꝓpter suā mundissimā dignitatē qua pollebat. ⁊ nūc pōt sibi dicere Maria. Dormi me cuz. h̄ est requiesce ⁊ fruere delitijs meis ⁊ amore. qz beatissima regina sp diligit ꝟtutes tāq̄ sibi sibes. Fm illud Ecci. xiij. Oē al̄al diligit sibi similе. O hō bona est dilectio Marie. qz quē ipsa diligit nunq̄ in eternuz pibit. Si ḡ ab ea vis diligi Fua ꝟginitatem. Angeli ipm dilexerunt q̄ sue sanctitati quotidie astiterūt ⁊ ei ministrauerunt. ita vt de ipo exponi pōt illud dictum. Milia miliū ministrabāt ei. ⁊ decies milies et centena milia assistebāt ei. qz dicit Mat. xxiiij Ubicūq̄ fuerit corpus. s. xp̄i. illic ⁊ cōgregabūtur aq̄le. i. angeli q̄ dicunt aq̄le. qz imediate recte deū q̄ est sol iusticie irreuerberatis ocul' contemplant. Fm illud Mat. xviij. Angeli eorum semp vidēt faciem p̄ris mei ⁊c. Tota celesti curia ipm dilexit. qz hodie in suū consortē accepit Fm quod ipe ait. Sinus abzae me recipiet. hoc ad p̄mum. Quantū ad secundū cōmendať. be. Martinus a simili adeptiōe. qz cū sanctis animabus adoptōz est adept⁹. ⁊ tangit ibi. similez fecit illū in gl'a sanctorū. Circa qđ notandū pāthera Fm Jsi. li. xij. est oim animaliū amica excepto dracone quem valde odit. hz em̄ cū omibus aimalib⁹ similitudinē. qz cū nigris habz nigredinē. cū albis albedinem. ⁊ cū flaueis flauedinem. qz ex macularū albarū nigrarū flauea ⁊ tota pellis varietate decorať. iō omia aialia vt dicit Philologus audiētia vocē ei⁹ ad ipm veniūt. Draco aūt si approp̄inquerit ⁊ eius vocez audierit territ⁹ cito fugit. Mystice p̄ Pāthera quo ad ꝓpositū intellige. b. Martinū q̄ habuit simlitudinē cū oibus sanctis. ita vt de ipo exponi pōt illud Ecci. xliij. Bñdictōez oim gentium dedit illi. Reuera cū angel' excellentē habuit dignitatē ⁊ puritatē. iō pōt comparі vitro qđ vnū colorem cuiuslibet liquor ostendit clare. Sic ipe qđ totū habuit intus in cōscia ostendit p claram cōfessionē. ita vt de ipo potest exponi illud Apocal'. xxj. Platee ei⁹. s. consciētie aurū mundū ⁊ vitrū plucidum. Scdo cum patriarchis habuit iusticiā ⁊ longanimitatē Fuit em̄ multe iusticie. Nam cū impator Maxim⁹ ipm inuitasset. ⁊ ei p̄mo poculū allatuz fuisset. sperantibus cunctis vt post se regi tribueret. Martin⁹ presbytero suo dedit nullū existimās digniorē qui post se deberet bibere. et indignū iudicans si aut regem aut regis primos presbytero p̄tulisset. Tertio cū ꝓphetis habuit sb̄tilitatē. Sicut em̄ legit in legenda beati briccij eius diaconi q̄ ei mł'ta cōuitia inferebat. Nam cū q̄dam paup Martinū q̄reret. dixit ei bricci⁹ Si illū delirū queris. pspice emin⁹. ille est qui ālsi amēs celū pspicit. cū ḡ paup a Martio qđ petisset recepisset. vir sanct⁹ Briccium ad se vocans ait. An ego tibi delirus videor Bricci? qđ cum ille p̄ verecundia se dixisse negaret. sibi dixit. Nōne aures mee erāt ad os tuū qñ h̄ loq̄baris. Amen dico tibi ozaui ob hoc dn̄m vt tu mihi in epatu succedas. sed scias te in episcopatu mł'ta passurū aduersa. Nam tricesimo epat⁹ sui anno mulier q̄dā cōcepit ⁊ crimen episcopo imposuit. q̄ ꝓpter de dioceſi expulsus fuit. Similiť obitū suū longe añ sciuit ⁊ fratribus reuelauit. Quarto habuit cū apostol' in ozando assiduitatē. qz sicut Petrus ⁊ Johānes ascēderūt in templū ad hozā ozatōis nonā. Actuū. iij. Et Bartholome⁹ cēties in die ⁊ cēties in nocte genua flectēs ozauit. ita vir sanct⁹ Martin⁹ nunq̄ vllā hozā vel momentū p̄terijt q̄ nō ozationi aut lectōi incūberet. Inter legendū tñ ⁊ operādum p quodā labor leuamine nūq̄ animū ab ozatōe relaxabat. Et ponit sil'e Seuer⁹ exēpluz dicens. Sicut fabris ferrarijs moris est vt inter opanduz p q̄dā labor iuuamine incudē verberant. ita. b. Martin⁹ dū aliq̄d ageret semp ozabat. Quinto cū martyrib⁹ habuit patiam ⁊ stabilitatē. saltē em̄ in oibus patiam Fuabat. q̄ cū esset summ⁹ sacerdos impune sepe a clericis ledebatur. nec a sua eos ꝓpter h̄ charitate repellebat. Legit in sepe dicto dial'. cū Martin⁹ q̄dā vice hispido nigro ⁊ pēdulo pallio circūtectus suū sup asellū ꝓcederet. eq̄s decōtra venientib⁹ expauefactis milites in terrā p̄cipiti saltu se dederūt. ꝓpter qđ Martinū arripientes grauiter eū pcusserūt. ille aūt patiēs vt mutus cedēnt⁹ p̄bebat terga. illi aūt magis feriebāt eo q̄ quasi nō sentiens ꝟbera illata cōtemnere videret. Porotin⁹ aūt aialia in humo fixa manebant. vt q̄tūcūq̄ flagellata velut saxa moueri nō posset quousq̄ ad Martinū redeūtes vt pcm̄ suum qđ ignorant in eū fecerūt cōfiterent. ille eis licētiam dedit ⁊ q̄du cōcito aimalia ꝓcesserūt. Sexto cū cōfessorib⁹ habuit cōpassionis pietatem valde em̄ pi⁹ fuit erga delinquētes. qz oēs volētes penitere cōpassionis sinu recepit. Cū em̄ se mel diabol⁹ Martinū reprehenderet cur semel lapsos ad pniam recipet? Respondit. Si tuipe o miserabil' ab hoim infestatōne desisteres et te tuoz factorū peniteres ego tibi cōfisus in dn̄o

ieſu xp̃o miſcõiam pollicerer. Septio cũ ſanct⁹ v̈ginib⁹ habuit auſteritatẽ. neceſſe eſt em̃ virgines domicas habere abſtinẽtias. ſicut docz. b. Aug⁹. in li. ad ſacras v̈gines. Bñica inq̃t v̈go extinguendum libidis flãmas ieiunijs ⁊ abſtinentijs deberet operam dare ſi cupit laq̃os diaboli inſidiantis euadẽ ⁊ ad pmiſſa v̈ginitati p̃mia puenire. Sic beatus Martinus vt teneraz v̈ginitatem corpus ſuũ ieiunijs ⁊ ceteris auſteritatibus afflixit. Refert Seuerus in epl̃a ad eusebiũ. cũ Martinus in quandã villam ſue dioceſi veniſſet. lectumq̃ ſibi plurimo ſtramie clerici p̃paraſſent. ille ibi requieſcens inſuetã molliciem phozreſcit. ipe em̃ in nuda humo vnotãtum cilicio ſupiecto cubare conſueuerat. quare pmotus iniuria ſurgens ſtramentũ omne piecit ⁊ ſe ſup nudã humum collocauit. Circa mediam v̈o noctem tota illa pallea igne accendit̃. ⁊ martinus excitatus dũ exire temptaret ⁊ nequiret ab igne capit̃ ⁊ eius iaz veſtimẽta vrerẽtur. Crucis igit̃ emittens ſignaculum in medio ignis intactus pmanſit. ⁊ flãmas ſenſit rozãtes q̃s p̃us expertus fuit vrentes. Monachi q̃ excitati cõcurrũt ⁊ Martinũ quẽ iam ꝓſumptuz putabãt. de medio flammarũ illeſuz deduxer̃t. Et qz. b. Martin⁹ cũ oĩbus ſanctis ſimilitudinem habuit. idcirco omis celeſtis exercit⁹ i ſuo deceſſu ad ip̃m venit ⁊ gl̃oſe in celũ vſq̃ pduxerunt. Vbi em̃ fuerũt angeli patriarche ⁊ pp̃he. Ip̃m qđ canens teſtat̃ eccl̃a. O beatũ virũ i cui⁹ tranſitu ſanctozũ cauit numer⁹ angelozũ. Exultet chozus oĩmq̃ celeſtiũ v̈tutũ occurrit pſallẽtium exercit⁹. ⁊ hoc pbat̃. Legit̃ em̃ q̃ .b. Seuerinus Colonien. eps cũ dñica die ſacra loca poſt matutinas circũiret q̃ hoza vir. b. Martinus obĳt. audiuit chozũ canentiũ in ſblimi. vocanſq̃ archidiaconũ interrogauit eũ ſi aliquid audiret? ⁊ cũ ille diceret q̃ nichil. monuit eum epũs vt diligent̃ auſcultaret. archidiaconus cepit collum ſurſum extendẽ ⁊ aures erigere. nec ⁊ tũc audire potuit. Tunc pſtrati ambo i terrã dñm deꝓcabãt̃. vt hec eũ diuina pietas pmitteret audire. erect⁹ aũt ſurſuz interrogauit eps q̃d audis? Voces inq̃t pſallentium tãq̃ in celo audio. ſed q̃d ſit p̃ſus ignozo. Cui ille. Ego tibi q̃d ſit narrabo. Bñs me⁹ Martin⁹ eps migr̃auit ex hoc mũdo ⁊ nũc eũ angelozũ exercitus et ſanctozũ canendo deferũt in excelſis. Et q̃uis omẽs angeli ⁊ electi ad ei⁹ tranſitũ venerũt. tamen dracones infernales ad ip̃m accedere non potuerũt ⁊ in morte retinere voluerũt. ſed cum nihil ſuũ in eo inueniſſent cõfuſe receſſerũt. ſed electi ip̃m cũ gl̃a in celũ deduxerũt. vbi nũc cũ angel̃ gaudet. exultat cũ p̃fiarchis. ibi iubilat cũ apoſtol̃. plaudet cũ martyrib⁹. intonat cũ cõfeſſozib⁹. decantatq̃ canticũ nouũ cũ mundiſſimis v̈ginibus. Ip̃mq̃ q̃dem debem⁹ honozare ⁊ venerari ⁊ diligere ꝓpter bñficiozũ multiplicitatem q̃ ab ip̃o recepim⁹ vniuſi. aliqui em̃ recipiũt bñficia tpalia. qz ſepi⁹ pauperibus adhuc ſubuenit. Alĳ bñficia cozpalia. qz mlt̃os infirmos ſanat. qz legit̃ q̃ poſt mozteꝫ eius. xliĳ. anno cũ ſanctus Perpetu⁹ eius eccl̃am ampliaſſet ⁊ in eã corp⁹ beati Martini trãſferre velet. fuerũt duo ſocĳ vnus cec⁹. alter cõtractus. cecus cõtractuz gerebat ⁊ contract⁹ ceco viam mõſtrabat. Sicq̃ mendicantes mlt̃a pecuniaz acq̃rebant. audientes aũr q̃ corp⁹ .b. Martini ſanabat infirmos. Cũ in tranſlatõe corp⁹ ex eccleſiã pceſſionaliter ducere⁊. fugerũt ne forſitã curarent̃. nolebant em̃ ſanitatẽ ꝓſeq̃ ne deperiret materia queſt⁹ ſui. qua ꝓpter ſe ad aliũ vicum tranſferebãt q̃ quẽ corp⁹ neq̃q̃ duci putabant. Cũ em̃ fugerent ex imꝓuiſo eius corpi obuiauerũt. ⁊ qz deus mlt̃a bona p̃ſtat inuitis. ambo cõtra eozũ voluntatẽ cõtinuo ſunt curati licet de hoc plurimuz triſtarent̃. Alĳ recipiunt ab ip̃o officia ſpũalia. qz multos peccatozes ad ſe cõuertit. Alĳ aũt bñficia eterna vt illi qui deuote ſibi fuiunt q̃bus impetrat gaudia celozũ. Ad que nos pducat ihs xp̃s marie filiꝰ in ſecula benedictus.

De ſancta Katherina. Sermo p̃mus.

Regnum tuum regnũ oim ſeculozũ. Ita ſcribit̃ ps̃. cxliĳ. Reges terre cõſueuerunt hr̃e fortia regna de q̃bus ſuos ꝓpellũt inimicos. ⁊ q̃uis fortia ſint ⁊ bñ munita. interdũ tñ p hoſtes debellant̃ ⁊ lucrant̃. ⁊ ſi nõ vi tunc cũ cautela. Et ĩ figuratuz eſt Dañ. v. de rege Balthaſar q̃ habuit regnũ regnũ babylonie cui⁹ metropol̃ fuit babylõ ciuitas. de qua dicit Hiero. ſup Eſa. xiĳ. q̃ eius muri ſedecim milia paſſuũ erãt ab angulo in angulũ. ibiq̃ erat turris triũ miliũ paſſuũ i altitudine. hui⁹ materia fuerũt lateres cocti ex bitumine indiſſolubili. q̃ nec igne nec aq̃ ꝓſumi vel diſſolui potuit. ⁊ licet tam fortit̃ fuiſſet munita eſt tñ p Titũ ⁊ Dariũ reges p̃ſaruz capta ⁊ deſtructa. qz vſi ſunt tali cautela. qz Tit⁹ miſit euphratẽ fluuiũ lõge a ciuitate p plures riuos. ⁊ alueũ q̃ fluebat p ciuitatẽ fecit vadabilẽ ⁊ p ip̃m igreſſi ſunt hoſtes ſub muro nã alit̃ capi nõ potuiſſet cũ tanti erat muri amplitudo q̃ ſup eum viginti q̃driges ſil̃ poſſent eſſe. vt dic̃ mgr̃ Pe. iſcho. hi. Myſtice rex celozũ xp̃s ⁊ dñs vniuſe creature ⁊ terre habuit fortе regnũ beatiſſimaz v̈ginẽ Katherinã in q̃ p gr̃am ſuã q̃tidie habitabat quẽadmodũ rex in ſuo reg̃ gl̃oſo. de quo eccl̃a magnam p̃dicat gl̃am. Ip̃m illõ ps̃. Gl̃am regni tui dicẽt ⁊ potentiã tuã loquent̃. Ipſa figurata eſt p regnũ babylonie. qz babylon interp̃tat̃ cõfuſio. ipa aũt cõfudit hodie maxentiuz regẽ ⁊ diabolũ q̃ nullo mõ ipaz expugr̃e potue

rũt. ita vt de ipa potest dici illud Judith. xiij Una mulier fecit confusionẽ in domo regis nabuchodonosor. Ipi eñ nec pvim martyrij nec p calliditatem blandimẽti ipam capere valuerũt. ideo ꝓdicta ꝙba bñ de ipa dicunt. In quibus a duobus comendat. ꝓmio ab interna decoratõne. ibi. Regnũ. Secũdo ab eterna violatõne ibi. regnũ oim seculorũ. Circa quod notandus Tradunt terrarũ descriptores q terra inhabitabil' varia hz regna q̃ sunt rebus nobilissimis pulcherrime decorata. Nam arabia ꝑm Jsi. li. xv. ornat thure t myrrha t cinnamomo. Ibi nascit fenix vnica mũdi auis t varia gẽmarum multitudo. Africa ornat auro t argẽto t fructibus oliuis. Jndia fulcit fructib⁹ vberrimis. qz bis in anno fruges nutrit atq; gignit. t in ꝺ reg habet auis psitac⁹ t lapides ꝓcios. tñ ꝓ omnibus regnis est magis ill' decorata Hibernia q̃ ẽ regnũ angustũ in europa. Hoc inq̃ regnum est cãpis vberrimũ. fontib⁹ t flumib⁹ irriguũ. pratis t siluis amenũ t gẽmiferũ. ibi gignit lapis iris q̃ soli opposit⁹ formar in acie celestẽ arcum. ibi sunt loca in q̃bus cadauera mortuorũ nũq̃ marcescũt. sed ꝑmanẽt sp incorrupta. ibi est insula parua in q̃ homines nõ moriunt. sed nimio senio affecti vt moriant ex insulam deferunt. ibi nullus est ꝙpens nec rana nec aranea venenosa ꝺ tota terra adeo veneno est ꝛria vt terra inde delata t dispsa sup ꝙpentes eos ꝑmat. Et si in Hibernia deferant stati moriunt. Mystice p terrã illã intelligit illa terra bñdicta t amena t delitijs plena quã desiderauit ps. dicens. Portio mea dñe sit in terra viuẽtiuz. Hec inq̃ terra gl'osa multa hz ꝛginea regna. in q̃bus rex xp̃s t spõsus in ill' tanq̃ mũdissimis habitare delectat. qz dicit Rich. de san. vic. ab eterno valde familiaris existit. t amicus felicissime ꝛginitatis. ipe candor t speculũ puritatis t castitatis. Nam p reg̃ hic sacras ꝛgines intelligo. quib⁹ ratio quasi rex t aima q̃si regina suũ ꝓl'm. s. cogitatões t opatões bñ rexerũt t quo ad deuz direxerũt. Hec speciosissima regna sunt pulcerrime decorata auro deuote oratõis. thure hũilitatis. mirrha continentie t castitatis. cinnamomo tempantie t charitat. qz cinnamomũ ẽ siccum t calidũ significãs siccitatẽ in carne. p temperantiã t feruorẽ charitatis in aia. in eis fuit fenix vnica auis xp̃s. Ipe fuerũt decorate auro pietatis. Sed tñ ꝓ oibus sanct⁹ ꝛginibus decentissime ornata est. b. Katherina ꝛgo. ipa q̃dem p regnũ Hiberniũ est designata. Recte eñ sicut hibernia est spacio terrarũ angustior. ꝺ situ fecũdior. Sic ipa fuit angusta p verã hũilitatẽ ideo interꝑtat q̃si vniuersal' ruina. qz oẽ edificium diaboli in ea ruit. Nam ruit edificiũ superbie p hũilitatẽ quã habuit. carnal' ꝯcupia p ꝛginitatẽ quã conꝙuauit Cupiditas mũdana in eo q̃ mũdana despexit. t sic vtiq; fecunda fuit in diuina gr̃a. qz dicit Auicẽ. in lib. de q̃tuor diluuijs. in vallibus t solitudinibus aq̃ ꝓfundis diluuijs accidũt vt frequent. t ponit cõmenta tor ratões. qz ob concauitatẽ sui t porositatem valles dẽte seu solitudines de nubibus violẽter ad se ꝓtrahũt ipas q̃s. Sic in vallib⁹ hũilitatis in q̃bus fuit. b. Katherina inundatio ꝓtigit celestis gr̃e t diuie. Teste aug̃l. q̃ ait. Sicut aq̃ confluit ad valles. sic gr̃a spũssancti ad hũiles q̃ fecundat eorũ mẽtes. Jn ꝺ nobilissimo regno. b. Katherina est campus vberrim⁹. s. cor mundissimũ in quo creuerũt oia genera frumẽtorũ. ꝓduxit nãq; triticũ pure fidei t credulitatis t nõ loliũ infidelitatis. qz canit de ea. Specie corpis decora nimis emicuit sed fide supno sponso placuit. Attulit hordeũ spei t austeritatis. qz p spem quã a deo habuit valde austera i corpis mortificatõe fuit. vt dicere possit illõ. j. Chor. ix. Castigo corp⁹ meũ. t in ꝙtutẽ redigo. ꝓtulit etiã siliginẽ pfecte charitatis. iõ ꝑpt has ꝙtutes canit de ipa. O mater nr̃a ter sãcta q̃terq; beata. Ter sancta. s. ꝑpter fidẽ spez t caritatem. q̃terq; beata. ꝑpter quatuor virtutes cardinales. ad hunc campũ bñdictũ nos sedule confugere oportet. qz dicit ꝓl'i. in spe. natu. Tpe pestilentie charistie hoim inẽte aues regales. puta vultures conueniũt intra campũ. cui⁹ ratõe iuxta plateariũ. qz aues naturali quodã instinctu in regionib⁹ q̃s pestilentias t corru/ptas sentiũt cadauera mox inq̃rũt. t ꝺ ꝑm aresto. in aparitõe comete maxie solz euenire Jta nos in tpe tribulatõis refugiũ habeam⁹ ad beatam ꝛginem Katherinã q̃ in oibus necessitatibus nr̃is celica adiutrix est. Refert venerabilis eps Apiarj⁹ q̃ quãdam in holandrie ptibus reliquie. b. Katherine in quodã hospitali celebres habent. q̃s nuncij hospital' ad diũsas mõi partes t eccl'as ꝓferebant. accidit aũt q̃dam tpe ab incarnatõne dñi. M. cc. v. anno. vt isti nuncij in via essent t fluxũ maris obuiũ venire viderũt t a fluxu effugere nõ poterãt. tunc vn⁹ cõfidentia plenus cũ capsa vbi reliq̃e erãt fecit circulũ in arena. t flexis genibus t lachrymis intra celum adiutoriũ vocauit sancte Katherine. miranres. veniẽs fluxus circulũ circũit eleuauit se mare vt spumas intonuit ad cubitos ascendendo xl. in circulũ aũt factũ gutta aq̃ nõ intrauit. viri autẽ nouẽ q̃ interi⁹ erãt expectauerunt q̃sq; mare recurreret ad suũ cursuz. t tũc exeũtes p totã terrã inauditũ miraculũ diuulgauerũt Jn isto reg̃ sunt fontes irrigui gr̃az. Refert ꝓl'i. i spe. na. Quanto aliq̃s fons magl exhaurit tãto magis dulcior fieri approbat. Cui⁹ rõe ꝑm Cõstan. qz q̃to aqua recenti⁹ ex terre viscerib⁹ erũpit tãto magis dulcescit. Cũ aũt fons hausti⁹ se dule fuerit aq̃ recens t imputrefacta succedit.

Ita in ꝓposito quanto magis gratia Katheri ne ex suo purissimo corde euacuata exhaustaq; fuerit tanto cuilibet suauior apparebit. ita vt di cere possit illud Cañ. vj. Pulchra es aica mea suauis ⁊ decora. Ad hunc fontē sue gr̃e sedule cōfluere debem⁹ vt nosmetipos renouemus et sanemus. Recte sicut facit aq̃la. sicut dic̃ aug⁹. sup ps̃. ⁊ Pli. in spe. na. cū in senectute patitur caliginē in ocul⁹ ⁊ gwedinem in pennis. ita a natura instruit vt fontē aq̃ scaturient⁊ q̃rat. quo i uento ascendit in aera q̃tum pōt donec ex calo re aeris volatus stomach⁹ incalescit. ⁊ sic ex ca lore por⁊ aptis ruit in fontē ⁊ resumit vires Si q̃s est inter nos cui⁹ oculi mentales nō caligaue rint ex peccato⁹ certe nullus. sed pōt dici de q̃li bet illud Gen̄. xxvij. Senuit Ysaac ⁊ caligaue runt oculi ei⁹. Isaac interp̃tat risus ⁊ significat peccatorē qui dignus est derisione. ꝑm illud ꝓ uerb. j. Ego q̃z in interitu vr̄o ridebo. sed quili bet nostrū dicere pōt cum ps̃. Iniquitates mee supgresse sunt caput meū. Et q⁹ est fons. fugia mus p desideriū ad beatissimā ỽginem Kathe rinā apud quā est fons vite. ⁊ in illo immerga mur. ⁊ sic r̃enouabimur. vt q̃libet nr̃m dicat il lud ps̃. Renouabit vt aq̃le iuuentus tua. Per aquā hui⁹ sanctissimi fontis loti sunt q̃nquagi ta doctissimi oratores. porphyri⁹ cū suis militi bus ⁊ regina. ideo canit nūc de ipis. Sanctor velut aq̃le iuuētus renouat ⁊ florent vt lilia in cōspectu dn̄i. In hac amenissima puella velut fructuoso regno compant delitiosa ⁊ amena q̃ ornāt vt rose benignitatis ⁊ viole hūilitatis. ad hec ꝓcata transeam⁹. q⁹ dicit ꝓuerb. xxvij. Ap ta sunt ꝓcata ⁊ apparēt herbe virentes. Sed q̃d ibi agemus⁹ certe colligem⁹ rosas benignitatis ⁊ mā suetudis. q⁹ ꝑm ps̃. Mansueti hereditabūt terrā ⁊ delectabunt in mltitudie pacis Colligamus lilia puritatis. vbi em̄ puritas (vt ait plato in phedrone) ibi ⁊ ipa vera diuitas. atq; ea q̃ diuinitatis fuerint adesse ꝓbant. Colliga mus rutā castitatis. q⁹ ꝑm Bion⁹. de cele. hie. in pfecta mentis ⁊ corpis castitate nūq̃ aliq̃s placuit ocul⁹ diuinitatis excelse Colligam⁹ igit violas hūilitatis. q⁹ vt ait Ricb̄. de san. victo. Hūilitas hoiem deo recōciliat. oratōz in celum leuat. hostes pacificat. hoies in pñti vita ⁊ i fu tura erigit ⁊ exaltat. In ipa. b. Katherina fuit silua vberria ỽtutū arboꝛib⁹ plena. ibi ē cedrus cōtēplatiue vite. oliua miscōie. palma victorie. cypressus bone fame. Ad hanc silua ꝓgam⁹ ibiq; ramos ỽtutū frangam⁹. Frangam⁹ igit ramos cedri ꝓtēplatōis. q⁹ dicit ꝓlate. in iugur. Bul cem q̃dem gerūt memoriā gaudiorū q̃ ꝓtēplan tur gaudia beatoiū. Frāgam⁹ ramos oliue mi seratōis que necessaria valde est ad salutez. Q⁹ vt ait Damas⁹ errores grecorū lib̄. viij. Indi gnus est miscōia ⁊ clemētia diuina q̃ nō anxiat Frangam⁹ etiā ramos palme victorie. q⁹ sicut beata Katherina vicit hostes suos mōm carnē ⁊ diabolū. ita ⁊ nos faciam⁹. Quia dr Apoc̄. ij Qui vicerit nō ledit morte scōa. ⁊ ibidem. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū. sedere in thro no meo. Frangam⁹ deniq; ramos cipressi bōe fa me. q⁹ melius est nomē bonū. i. fama bōa q̃ di uitie mlte. ꝓuerb. xxij. Illud regale regnuz bea ta Katherina mltas in se gēmas ỽtuosas ꝓdu xit. ita vt de ipa canit. Virgo sancta Katheri na grecie gēma ꝓtulit em̄ gemmā q̃ dicit cri stallus. que in q̃ ꝑm Isi. li. xvj. est clara pura ⁊ pspicua lumis receptiua. ⁊ significat claritatez sanctorū angelorū quā in se habuit Katherina q⁹ thesaurū ỽginalis puritatis excellenti⁹ ange lis custodiuit. Nam angeli puritatem hñt a na tura. beatissima aūt Katherina a volūtate libe ra. Ideo dicit Amb̄. in li. de ỽginitate. Super gredit ỽginitas conditōz hūane nature. maior est ỽginitas hoim q̃ angelorū. hoies em̄ in car ne viuūt. angeli aūt sine carne triūphāt. Protu lit beata Katherina gemmā adamantē q̃ secre tum reuelat. Dicit Bion⁹. Adamas si ponit a marito sub capite mulieris. poterit scire si casta vl adultera sit. Si em̄ casta fuerit vxor vigilam plectit dormiendo. si aūt adultera ab eo resilit ⁊ ō lecto cito cadit Iste lapis significat cognitō nem sanctorū ꝓphetarū q̃ fuit in. b. Katherina q⁹ tā q̃ ꝓphetissa regine vxori Maxentij ꝓdi xit q̃ corona martyrij esset corōnāda. ⁊ ad deū ita transmigrāda. ideo de ipa potest dici illud Esa. xlix. Prophetā in gentib⁹ dedi te. sup qui bus dicit epūs Maxim⁹ in ꝑmōe. Tali ꝓphe tandi p̄sagiū ⁊ fiduciaz p̄dicandi attribui. p te ꝓphete officia ⁊ mee dispensatōis ad illos pfer re cōstitui. Ipa q̃dem carbunculū ꝓduxit. ꝑm q̃ canit. Aue gēma claritatis ad instar carbū culi. gēma illa ꝑm naturales lucet in nocte ⁊ in tenebris. ⁊ p̄ oibus gēmis p̄ciosissima. ⁊ signifi cat fidem electorū ap̄lor⁹. q̃ ⁊ pfecta fuit in bea ta Katherina. q⁹ fides sua luxit in tenebr⁊ ifide lium. adeo vt mltos infideles luce pfectissime fi dei vere illustraret. ita vt de ipa dicat illō Esa. xlix. Dedi te in lucē gētiū. ⁊ h̄ fides inter omēs ỽtutes fuit in ea p̄ciosissima. q⁹ ꝑm apostolum Heb. xj. Sine fide impossibile est placere deo. Hec nobil⁹ ỽgo genuit in se gemmā nomie albe scon. q̃ ꝑm Isoli. i li. de mira. mūdi. est ferrei co loris. ⁊ cū semel accēsa fuerit extingui non pōt. sed cōtinue manet ardēs. ⁊ significat cōstantiā martyrū quā habuit ista ỽgo p̄ciosa q̃ ardent⁊ constant martyriū sitiuit. ꝑm illud quod canit Martyriū sitiens libamia cesaris horrēs. et h̄ constantia nō potuit ab ipa p passiōes neq; mi nas exterminari. q⁹ fuit sibi impressa p sponsuz suū xp̄m q̃ eaz ꝓfortans ait. Constans esto filia ego tecum sum nil paueas. Senuit insup gem=

mam magnetē.b. Katherina. Hec gēma scōm diasco.hz ꝟtutem gratificatiuā ⁊ reconciliatō-
B nis.qz recōciliat maritos vxorib⁹. Habet etiaz ꝟtutem gratificatiuā.qz auget grām ⁊ pulchri-
tudinem. ⁊ significat abstinentiā confessorum. que.be. Katherina habuit.qz duodecim dieb⁹ sine cibo ⁊ potu a tyranno in carcere est dimissa ⁊ hec ꝟtus ipam cum xp̄o recōciliauit et sociauit.qz ei in carcere apparuit ⁊ dulciꝫ ꝓfortauit. grām ei auxit ⁊ pulchritudinē pditā ei redonauit.nec mirū.qz dicit Eusebi⁹ in ꝓmōe. Abstinentia deū omnipotentē allicit. ad suscipiēduz rorem celestis gratie abilem efficit. vitia abijcit draconesqꝫ expellit. ꝓduxit etiā hoc benedictum regnū saphyrū q̄ gemma est amatrix castitatis. ⁊ ne affectus ei⁹ p im mundiciā portātis impediaꝫ.oportet portantē caste viuere vt dicunt oēs naturales. vñ xp̄us. Si quis gestat eā castissim⁹ esse nitet. ⁊ significat castitatez virginum quā habuit xp̄go .b. Katherina q̄ in duobus signis est ostensa. ꝓmū. qz in decollatōe sua lac p sanguine manauit in signū nitoris castitatis singulariꝫ p exclusiōe omis carnaꝫ concupiscētie q̄ est ex sanguie. Secundū q̄ corpus sanctissimū angelicis manib⁹ voluit sepeliri. in signū q̄ indignum esset illud corp⁹ hūanis manibus contrectari qđ ab oi contactu hūane contagionis fuit alienū. In.b. Katherina tanqꝫ in mūdissimo regno nullus fuit ꝟpens deceptōis nulla rana cupiditatis nec aliqđ venenū iniquitatis.sic q̄ potuit dicere illud ꝓuerb. xx. Mūdum est cor meū purus sum a peccato. Ad h̄ regnum gl̄osum oēs debemus pperare.quia prudens negociator diligenꝫ inquirit vbi sunt illa regna in q̄bus inueniūꝫ mlta necessaria ad sua mercimonia. Si q̄s voluerit visitare aliqđ regnum vt regnū vngarie.francie.polonie.interrogat vtiqꝫ an ibi sint campi vberes fonteſqꝫ salubres. vt mediantib⁹ fructib⁹ se possit in vita sustentare ibidem ⁊ in sanitate cōseruare. Si autem in aliquo regno esset tale p̄rogatiuū vt homines in eo non morerenꝫ. estimo q̄ oēs boies ad illud regnū ambularēt. cū ꝟm venerabilem Boe.li.iij. psa.xj. Oē aial vitam tueri desiderat mortemqꝫ pniciosam deuitat. In p̄senti q̄dem vita positi sumus peccatores. ⁊ venale qđ habeꝫ ꝟm Aug⁹. est regnū celeste. Jō pperem⁹ aut transeam⁹ ad beatā xp̄ginem Katherinam qz in ea inuenim⁹ cristallū puritatis. carbunculum fidei. ⁊ sic de alijs. Quib⁹ habitis habitabimus in ceꝫ. ꝟm illud Bat. v. Beati mundo
E corde.qm ipi deū videbūt. In eo omne genus frumentorū inueniꝫ triticū fidei. hordeum spei siligo dilectōnis. q̄bus anima nr̄a sustentaꝫ et sana conſuaꝫ. Et p̄ oibus alijs dedit de⁹ ei tale ꝓuilegiū q̄ q̄cūq̄z in ea p deuotōez habitat.nec morte turpissima tpali nec eterna periet. ꝟ vitā eternā habeat.qđ ꝓbat Peranensis in lib⁹. gestorum nobiliū. Quidā antistes mediolanēsis Sabinus noie post dei genitricē beatā Katherinam deuotōne habuit.qz hanc ab infantia in sponsam elegerat ⁊ ceteris ꝟginibus p̄ferebat hic cum vltra mare nauigaret cū abbate Theodorico de mōte cassino ⁊ duob⁹ capellanis sex militibus ⁊ famul⁹ tredenis. ⁊ sepulchrū dñi visitassent montē synai adierūt ad tumulū sancte Katherie. Et ecce dux turcorū ferox hostil⁹ christianorū a soldano rediēs cum mltis armat⁹ episcopum in mōtis pede obuiū habuit cui⁹ comitiuam mox vt vidit atrociꝫ pemit dicēs. Sicut feci capitib⁹ sic ⁊ mēbris faciam. p̄sul ⁊ abbas h̄ videntes ducem rogauerūt dicētes. Liceat nobis montē ascendere ⁊ p̄us tumbā gl̄ose ꝟginis Katherine visitare ⁊ videre. deinde q̄d tibi placuerit sustinebim⁹ libenꝫ. Et ille inq̄t. Necesse est vt ista vice mea ⁊ nō vr̄a voluntas impleaꝫ ⁊ p̄cepit cōfestim vt lingua oculꝫ auribus manibus narib⁹ ⁊ pedib⁹ p̄uarenꝫ. ⁊ iussit vt mēbra igne cremarenꝫ. ⁊ vt sic semiuiui in montem ve herenꝫ dicēs. Videbo q̄d valet sepulcri hui⁹ visitatio. ⁊ adiecit cū vob⁹ mēbra renascenꝫ qđ impossibile est. fidei vr̄e adherebo. Cūq̄z illi ad tumbā venissent abbas expirauit. Ep̄us aūt sicut potuit p̄cēs fudit. Et ecce circa noctis medium mōs totus cōtremuit. tantusqꝫ pauor ducem inuasit vt inde fugere vellēt nec potuerūt. Deinde p triū horarū spaciū tanta lumis radiantia ibi splenduit. vt nō solū ibi vicini sed etiā saraceni in remotis loc⁹ ꝓstituti hora eadē vigilantes diem clarū crediderūt fore factū. ⁊ synai montē in solem conuersum estimabāt. Interea beata Katherina de tumulo pcessit ⁊ triste caput amator⁹ sui tactu blādo pmulcēs p̄mo oculos.aures.nasum ⁊ cetera mēbra pungēs p̄stie restituit sanitati. Ille autem gl̄osam ꝟginē cernens. ⁊ pulchritudinem eius ferre nō potēs ad pedes ei⁹ cecidit. At illa p̄cipiente duo pulchri iuuenes q̄ iuxta eā stabant eū de terra leuauerūt Cui Katherina ait. Scire debes mi chare q̄ amator me⁹ sponsus xp̄s ih̄s hic ⁊ in futuro te ⁊ oēs honorātes me ꝓpter me parat⁹ est honorare. Et qz pdidisti ꝓpter me linguā tuā solum in ꝓprio idiomate expeditā. ecce accōmodaui tibi linguā meā in greco ⁊ latio pitissimā. ⁊ animas omis familie tue in sinū abrae noueris esse receptas. Facto igiꝫ die cū missarū solēnia celebraueris lecto euāgelio. singula mēbra abbatis oleo qđ sudat de tumulo meo pungas sic suscitabiꝫ. ⁊ añq̄z diuinū officiū cōpleas ad statum p̄stinū reformabiꝫ. Quo dicto xp̄go sancta Katherina dexterā pontificis aprehendens dās ei annulum p̄ciosissimū ⁊ chartulā aureis lr̄is exaratam disparuit. sed maxia odoris fragrantia ibi remāsit. Chartula autē tres lineas ꝟborum ha

bebat. Prima. sabine hec ꝟba sint inter me ⁊ te signa dilectõnis ꝑpetue Secũda. fecit tibi meritũ ingẽs dolor faciat tibi gaudiũ ingẽs amor Tertia. ducem baptizab. sanus ad ꝓpa remeabis. sicq; decennio completo eris laudabl'r mecum in celi palatio. Ille aũt immẽsas gr̃as deo reddidit. Facto igit̃ mane dux montem ascendit. ⁊ cum epũm ad altare ꝓcedentem vidit et loquentem audiuit. ⁊ cum omia mẽbra integraliter respiceret obstupuit. Tunc lecto euãgelio p̃sente duce. abbatis mẽbra episcopus q̃ in medio erat positus punxit p ordinem. ⁊ ecce omibus videntibus viuus apparuit. sicq; membris paulatim renascentib⁹ anteq; diuinũ officiũ cõpleuit pfecte est sanatus. Uiso miraclo dux lachrymis pfunditur. corde compungit̃. fidẽ amplectit̃. ⁊ cuz multis nobilibus pfecte credentibus ab epo est baptizatus. Hic cũ heredib⁹ careret. seculo abrenũciauit. terrã suã vendidit et bonam portõnem fratribus in monte sinai degentibus dedit. ⁊ Romã cum episcopo ⁊ abbate ⁊ multis alijs causa deuotõis venit. mlta auri pondera secum deferens tribuit pauperibus Demũ ad consiliũ abbatis ⁊ sancti Sabini monasteriũ ꝟginum quod dicit̃ aula dei in honore sancte Katherine fundauit. quod ⁊ multis possessionib⁹ dotauit ⁊ diuitijs ampliauit Postremo idem dux in mõte cassino monachalem suscepit habitũ. ibiq; xp̃o regi sueq; matri ⁊ beate Katherine q̃diu vixit deuote seruiuit Sãctus ꝟo Sabin⁹ post decenniũ cuz ad extremã horã veniss̃et. dignum deo spũm exalauit. sic q lingua eius minime apareret. nulli dubiuz q̃n beata Katherina eam tulit. que suo domio deuote eam cõmendauit. In huius gl'osi miraculi memoriã annulus ⁊ carthula apd Melodianum vsq; hodie ꝟuantur. Quo q̃dẽ anulo beata Katherina virgo dignet̃ nos signare. vt pticipes efficiamur regni celestis. qd̃ nullus p̃stare habet nisi pater ⁊ filius vna cum sua genitrice ⁊ spũsanctus q̃ est idez cum patre bñdictus in secula seculorum Amen.

Mellifluos fructus frondosis lector in hortis
Inuenies. nardũ. balsama cũq; croco.
Sepe etiam succos hortus desudat amaros
Et salices lentas fert simul ⁊ tribulum.
Sic varios fructus noster: tibi candide lector
Dat liber. en q̃cq̃d ꝓcupis emptor habes.
Hortulus oblectat speciosas sepe puellas.
Redditur ⁊ p eum qui perit ante viror.
Hortul⁹ iste ferax herbas (mihi crede) salubres
Cultori defert. ac medicamen olus.
Languoresq; graues aie demũt tibi flores
Illius. hi tribuũt gaudia multa tibi.
Hortulus iste q̃dem de cuius gramine pascit
Se regina Saba. spõsaq; sancta dei.
Plurima q̃d referã dictu memorabile. si quid
Precepere patres. hortulus iste dabit.
At tibi nomen lector si forte requiris.
Regine Meffreth hortulus ip̃e. Uale.

Quanq; autem retroactis temp̃ibus huiuscemodi sermones Meffreth videlicet: impssoria arte sint multiplicati. Nouissime tamẽ amplioze acurationeq; varijs in punctis emendatione. iterũ in inclyta Basiliensium vrbe. p Nicolaũ Kesler. qui ob honorez laudemq; omnipotentis dei. immaculate quoq; ꝟginis Marie. ac sancte fidei catholice edificatõz: impẽsis ꝑprijs (crede michi) non pepcit. his limpidissimis caracteribus sunt impressi. Anno salutis post Millesimũ ãterq; centesimũ octuagesimooctauo. Die ꝟo vicesimaq̃rta Mai.

Tabula

Abstinentia q̄z vtilis sit corpori ⁊ anime. sermõe 70.B.
Abstinẽtie iterũ vtilitas.75.E.
Abstinentis quid faciat.123.B.
Adamantis magna ỽtus.67.E.
Adulteriũ q̄z malum sit.93.G.
Agatha ỽgo angelis compar.35.B.
Agnes ỽgo compatur lilio.29.L.30.B.
Alabastri ꝓpetas.86.A.
Albescon lapis sol'igne accensus nũq̄z extingui põt.58.L.et.72.E.
Alexandri magni astutia.9.L. Idem ad celuz voluit volare.et quõ.17.A.
Allexius compar ysopo ⁊ thuri. ⁊ ei⁹ sanctitas multũ cõmendat.70.B.L.E.
Aloe lignũ vbi repitur ⁊ ỽtus eius.53.E.
Amoris diuini natura.83.B.
Amatores mundi quomõ collaudãt suas amatrices.29.B.
Amans lasciuo amore.odit se reprehendentez 91.A.
Amatores p̃ciosis rebus compãt suas amatrices.92.B.
Andreas cõmendat ⁊ est timẽdus.1.A.B.B
Angeli mltas ꝓpetates habẽt.35.B.L.
Angelus gabriel q̄z reuerent salutauit ỽginem Mariam.46.I.
Angeli assimilantur stellis.106.A.
Angeli instar militũ fuiũt regi celesti.107.B.
Angeli fuiunt nob in q̄nq̄z.107.B.
Angeli intercedũt ꝓ nob exemplũ.107.E.
Angeli oratões nr̃as deo offerunt.107.F.
Anima hois q̄z p̃ciosa sit in cõspectu dei.72.L.
Anie hoim columbis assimilant.107.G.
Anie in purgatorio flent ꝓpter q̄tuor.120.A.B
Anima negligẽs hic penitere q̄tũ in purgatorio penitebit.120.B.
Animab⁹ in purgatorio subuenire debemus septem suffragijs.ibidem.B.
Animab⁹ defunctorũ succurrere debem⁹ ꝓpt̃ q̄nq̄z.110.B.
Anime in purgatorio vindictã petent ꝓ se non orantibus.110.L.
Anime in purgatorio vtrũ puniunt per demones.112.F.
Anima auicule assimilat.111.B.
Anime dignitas patet ex multis.111.E.
Animaliũ natura diuersa.74.B.
Alalia in vere coniungunt ⁊ q̄re.10.A.
Aper est multũ ferus venatorib⁹.93.A.
Apostoli compant columbis.2.L.
Aplor diuisio p vniuersam terrã.68.L.
Apostoli dicunt ꝓncipes mũdi.68.B.
Apostolorũ electio figurat.69.A.
Apli sunt electi a xpo mltiplici de cã.69.B.
Apostoli cel ⁊ colũbis compant.ibidem.B.
Apolonia ỽgo compar cedro.38.L.
Apum rex ⁊ natura eius.3.A.39.A.et.40.E.
Apibus assimilantur ỽgines ratõne castitatis. 67.B.
Apum natura.11.A.B.56.F.89.A.121.A.
Aqua significat martyriũ.2.F.
Aquile natura .6.A.8.A.21.A.B.L.B.et. 24.A.et.25.I.et.75.B.et.88.A.
Arbores vbi debeant plantari.2.E.
Arbor sterilis transplantata fit fertilis.2.A
Arborum ꝓpetas.74.A.
Arguens criminosos incurrit odiũ.92.L.
Arthemesie natura.5.B.
Articulos fidei tenent laici scire.13.F.
Articulos fidei apostoli cõposuerũt.69.E.
Aues aliq̄ diligunt lucẽ alique odiũt.18.B.
Augustin⁹ excellit oẽs doctores eccl'e .90.B.
Augustinus soli compar.ceteri autẽ doctores stellis.90.B.
Augustin⁹ q̄busdam romipetis apparuit ⁊ eos sanauit.90.F.
Augustin⁹ disputauit a cedro vsq̄ ad ysopum. ⁊ q̄d hoc sit.91.G.
Aurora consurgens multa bona operatur .97 B.L.
Aurũ inspicientẽ se letificat.87.L.⁊ eius ꝓpetas.48.A.103.A.

Babylõ cuiusmodi

muros habuerit.123.A.
Balsamus vbi crescit ⁊ a q̄bus custodit.63.A
Barbara cõmendatur multipliciter.3.et.4.p totum.
Barbare fuire q̄z fructuosum sit.3.B.
Barbara horto compatur in quo xp̃us multa plantauit.3.B.E.F.
Barbara assimilat angelis.5.F.
Bartholomei vita ⁊ ꝓuersio siue origo. ⁊ eius feruẽs p̃dicatio.88.B.L.B.et.89.p totum.
Basiliscũ ⁊ p aspidẽ q̄d intelligat.107.I.
Beatorũ gaudiũ q̄z delectabile sit.79.G.
Beatiores sunt credentes in xp̃m q̄ eũ nõ viderunt q̄z qui eum viderũt.13.B.E.
Benedicte herbe natura.64.L.
Beneficia pl'a habere piculosum est.6.B.
Beneficia septẽ cõfert deus homi.22.G.I
Beneficia a deo nob data iugit memorari debemus.76.B.
Beneficijs grati esse debemus ostendit exemplo.85.A.
Benigni sunt sb benignis planet nati.116.A.
Berillus lapis ⁊ eius natura.59.L.
Boni ⁊ mali hñt angelos custodes sui.106.A
Bona tpalia si paupibus dant nõ minuuntur sed crescunt.82.L.
Bona tpalia spernenda sunt exemplo antiq̄tũ.

ibidem.B.
Calandrius auis cuius sit nature.102.B.
Calix est triplex.74.F.
Cādele ḡre portanť in festo purificatōis.33.H
Canis natura.42.B.
Canicule impregnate natura.65.B.
Capre natura.73.H.
Carbunculi natura.10.G.et.58.E.
Cardinales quot numero esse debēt.39.B.
Castoris natura.2.B.
Castrare aialia q̄ vtile sit.24.H.
Cedrus mlt̄as vtutes hz.38.B.99.L.B.
Celebrare vel communicare an quotidie liceat 56.G.
Cena eterna q̄ delectabil' sit.89.J.
Cerui natura.74.B.66.L.100.G.
Certamē legitimū tria requirit.50.F.
Ceti ꝛ cocodrilli pugna.52.A
Cibum naturalem sumere oportet ꝓpter necessitatem.47.E.
Cibum sumēdo mlta sunt vitāda.ibidē.F.G.
Circūcidi voluit dñs octauo die pueros iudeorum.24.A.B.
Circūcidi voluit xp̄s mltiplici de cā.ibidē.L.
Circūcisio ḡre fuit cultro lapideo.25.L
Circūcisio spūalis est necessaria.25.B.E.F.ꝛ p totum.
Ciconie natura.25.G.et.71.B.et.112.B.
Cigni natura.17.B.85.G.
Cinctorium quo lumbos p̄cingimus duplex ē 91.B.
Cinnamomū q̄d sit ꝛ ei maria similať.94.J.
Columbe ꝓpetas.34.B.60.B.L.B.et.107 G.
Conceptio beate Marie ṽginis ꝛ modus eiusdem ſm mentem quorūdam sanctorū ostenditur.9.p totum.
Conceptōis festū celebrantib⁹ quis fruct⁹ conferať.ibidem.B.E.ꝛc̄.
Conceptā esse ṽginem sine peccato originali p batur p plura.10.B.J.et.97.B.
Conceptōnis puritas omnimoda impugnať. ꝛ q̄d tenendū sit.10.K.L.
Conceptam esse ṽginem in originali probatur 11.B.
Conceptio ṽginis Marie sine peccato originali complurimis catholicis autoritatibus approbatur.extra in p̄monitōne ante p̄mum sermonem de conceptōne.
Confessores quam beatitudinem meruerint et quam ṽgines.98.F.
Consortia mala fugienda sunt.23.N.
Contentionis inter discipulos christi orte origo.89.B.
Coturnices solent cum accipitribus pugnare. 107.L.
Conuiuia raro fiunt sine peccatis.93.J.
Corpus mulieris dicitur ignis.115.B.
Corona quam vidit Johannes cū duodecim stellis.19.B.
Cor hominis intoxicati comburi non potest. 83.A.
Coruus est animal dolosum.13.B.14.E.
Chrysolitus lapis cuius sit nature.90.A.
Crux xp̄i significať p arborem quam vidit nabuchodonosor.53.A.
Crux christi hz quatuor vtutes.53.B.
Crucis signatio precedit in omni actōne.ibidē B.
Crucis christi memoria omnia leuia facit.ibidem.G.
Crucis arbor vnde venerit.ꝛ quomō inuenta sit.53.H.
Crux xp̄i palme compať.98.B.
Crux xp̄i exaltata est in celo.in inferno ꝛ i mūdo.98.B.
Crux christi cedro compatur propter duo.99. B.
Dauid figurat xp̄m 36.L.
Defectus est triplex.73.J.
Democritus vt liberius studio vacaret iussit sibi oculos erui.17.H.
Deus duplici motu mouet.26.K.
Deus in templo est adorandus.exemplū de rege Alexandro.105.L.
Delphines magnam habent dilectōnem ad se 113.H.
Dextra ꝛ sinistra q̄d significent.74.L.
Diabolus p bubonem significať.46.A.
Diabolus capit nos instar aranee.93.E
Diabolus aparuit mulieri in forma episcopi. 109.J.
Diem natalis nostre non debemus celebrare. 93.J.
Discipuli christi tristantur nec audire poterāt quando christus eis de morte sua predicauit. 52.L.
Discordant mali sp.ꝛ raro boni.84.L.
Doctorū scientia a solo deo est.58.B.
Doctores dicunť lumina eccl'e.62.B.
Domini boni habent bonos famulos.et mali malos.23.J.
Domus spūalis est duplex.ꝛ quid quelibz sit. 105.F.
Dñi terreni solēt hr̄e magnū famulatū.117.B
Dorothea p florem campi significať.36.B.
Dorotheam q̄nq̄ clarā reddunt.ip̄a demq̄ lilio cōuallium compať.ibidem.B.F.ꝛ etiam solsequio ꝛ ceteris floribus.37.B.
Dorothea adiutrix ē ip̄am inuocātib⁹.37.B.

Tabula

Ecclesia significatur p firmamentū vel celum stellatū. 62. H.
Ecclesia militans frequēt significāt p regnū celorū. 4. B.
Ecclesia militans suos habet ⁊ habuit milites. 79. A.
Ecclesia dei debet suari mūda. 105. B.
Ecclesia mater spūalis plᵒ dat suis filijs q̄ carnalis. 120. A.
Ebur est frigide nature ⁊ quō ꝓbāt. 82. A.
Elemosynā libēt debemus dare. 116. E.
Elephantis natura. 7. A. 12. E. 65. H. et. 76. A. 59. B.
Elephas quō captiuāt. ⁊ eius ꝓpetates. 77. L. p totū. et. 110. B.
Elisabeth vnde sciuit Mariam esse grauidaꝫ dicens. bñdictus fructus ventris tui. 65. H.
Epiphanie festo xp̄s fecit tria miracla. 27. B.
Episcopi aut presbyteri officium q̄ difficile sit. 91. F.
Episcopi habent tria mādata. 122. B.
Equi quō cognoscunt sine defectu. 14. B.
Ericij natura. 100. E.
Error turbat intellectum hominis vt nō cognoscat que dei sunt. 90. L.
Euangeliū iohannis cōmendāt. 21. E.
Eucharistie sacramentuꝫ quare institutum sit. 47. A. ⁊. 56. A. B.
Eucharistie sacramentū quare in vltima cena institutū sit. 47. L.
Eucharistie sacramentum sumere omnes monemur. 47. B. E.
Eucharistie sacramento an quis possit se indignum iudicare. ibidem. F. H.
Eucharistie sacramentū ab omibus sumēdum est reuerenter. ibidem. H.
Eucharistie sacramentum digne vl̄ indigne sumentes q̄d ꝑmerent. 47. p totum.
Eucharistia anteq̄ sumāt qualis dolor requiratur. ibidem. J.
Eucharistie sacramentū in peccato mortali sumentes grauit peccant. ibidem. K.
Eucharistie sub vtraq̄ specie totus xp̄s continetur. 56. L.
Eucharistiam non debent cōmunicare laici sb vtraq̄ specie. 56. E. F.
Existentibus in purgatorio subuenire debemᵒ ꝓpter quatuor. 119. B.
Fabianᵒ papa a quī q̄ cōmendāt. 28. B.
Fama est conseruanda cum summa diligentia 2. B.
Famulatus xp̄i dinumerari non pōt. 73. L.
Farisei capre assimilant. 73. H.
Febres quō caueant. 47. A.
Femine quare tardius formant in vtero q̄ masculi. 33. L.
Feniculi natura. 5. L.
Fenicis auis natura. 13. A. 64. B.
Fides an sit de visis. 13. L. B.
Fideles primitiue ecclesie q̄ deuote vixerunt. 56. H.
Ficus egyptiaca fertilioꝛ est q̄ nr̄a. 87. B.
Filij ingenio ⁊ moꝛibus ornati multū pre alijs a parentibus diligunt. 54. A.
Flores varias habent ꝓpetates. 114. B.
Flores vinee fugant serpentes. ibidem. B.
Fontes vel fluuij quō generant. 73. B.
Fontes irrigui sedule exhausti recentioꝛes et dulcioꝛes fiunt. 123. L.
Fraudulenti hoies assimilant vulpi. 92. A.
Gallus vnde habet q̄ distinguit hoꝛas noctis ⁊ diei. 40. A.
Gallus albus terret leonem. 98. E.
Galli carnes crude serpentis demunt venenuꝫ ibidem. F.
Gaudent angeli ⁊ tristantur demones cum bñ opamur. 106. B.
Geraticon lapis cuius ꝟtutis sit. 42. A.
Geoꝛgius martyr in multis commendatur. 50 p totum.
Geoꝛgius dicit p̄cipuᵒ inter martyres. 51. B.
Geoꝛgius fuit simil xp̄o in q̄busdam operibus ⁊ ꝟtutibus. ibidem. L. B. E.
Gloꝛia est triplex. 79. B.
Gloꝛiari in potētia ⁊ diuitijs in vestitu exterioꝛi q̄ piculosum sit. ibidem. L. B. E.
Gloꝛia interioꝛ seu spūalis in quibus consistit. 79. F.
Gregoꝛius papa cōmendāt p̄cipue in humilitate. 42. L.
Gregoꝛius inter quatuoꝛ ecclesie doctoꝛes est vltimus. 43. L.
Gregoꝛius q̄ inuite assumpsit regimen aimaꝝ ibidem. B.
Grues q̄ oꝛdinate volāt ⁊ eoꝝ ꝓpetas. 41. A.
Habitacula diuersifi cantur ꝑm merita moꝛientiū. 112. E.
Herodes illusus a magis ār iratᵒ est. 22. K.
Herodes miserabilit obijt. ibidem. P.
Herodes quare vocauit magos occulte ad se. 26. F.
Herodes fuerunt tres. 27. L. 92. B.
Herode q̄lit ois hierosolyma turbāt. 27. F.
Herodes maluit pire q̄ coꝛrectōi iohānis obedire. 93. B.
Herodij auis natura. 1. A.
Homo dicit aboꝛ euersa. 2. A. 46. E.
Homo mltis signis ostendit esse animal māsuetum. 59. B.

Homo in statu innocentie multis ꝓgatiuis donatus fuit. 46. F.
Hominis reparatio. ibidem. H.
Homines incasti animalib⁹ incastis similant. 91. L.
Homo similatur arbori. 105. H.
Homo assimilatur pauoni. 112. A.
Homo vñ format⁹ ⁊ ꝙ vilis sit. ibidem. B.
Homines similantur auibus die non volãtib⁹ 118. A.
Homo peccator arbori infructuose comparat. 78. B.
Homo ꝙ se cadit in peccatũ sed non potest ꝙ se resurgere. ibidem. L.
Homines velociter debent currere viã mãda/ torum dei. 78. E. F.
Honoris affectus reprehensibilis est in multis 74. B.
Honore nullus est dignus nisi ꝟtuosus. 67. L
Hostrea piscis maris ⁊ eius ꝓpetas. 10. H.
Humilitas triplex. 41. E.
Humilitas vera quõ cognoscit. 42. A.
Humiliare quomõ nos debemus. 66. L.
Humilitas ꝓferat virginitati. 114. L.
Humilitate angeli boni ꝓstiterunt. 118. L.

Jacobus maior suis

pegrinis subuenit. 74. L. E. et. 75. B.
Jeiunare debent hoies feriã sextã ꝓpter mẽoriam passionis xꝑi ⁊ de ei⁹ vtilitate. 6. E.
Jeronim⁹ fuit amar⁹ corrector simonie. 108. E
Jeronymi imago fugat demones. 109. E.
Jerosolymite ꝙ difficiles fuerunt ad credẽdũ. 18. B.
Jrundinis natura. 55. A. et. 75. A.
Jsopus quam habet ꝟtutem. 70. A.
Johãnes baptista compat turturi ꝓpter suam castitatem. 57. B.
Johannes baptista in se cõtinet ꝟtutes omniũ sanctorũ. ibidem. L.
Johannis natiuitas multuz gaudiosa fuit. ibidem. E.
Johannes ꝓcessit xꝑm sicut lucerna magnum dominũ. 58. B.
Johannes assimilat carbunculo. ibidem. E.
Johannes compat berillo. 59. L.
Johãnes baptista sup omẽs sanctos est honorandus. ibidem. F.
Johãnis exultatio in vtero qualis fuit. 65. H.
Johãnes bap. quanti meriti fuit. 92. et. 93.
Johãnes euangelista multuz fuit dilect⁹ a xꝑo 20. B. L.
Johãnes euangelista an sit vere mortu⁹ et cuz corpe ⁊ anima assumptus. 20. B.
Johes euãgelista similat aquile. 21. L.
Johanni euãgeliste xꝑs ples ꝓgatiuas ostẽdit. 54. L.
Josue figurã xꝑi tenet in mltis. 68. A.
Joseph ꝙ gl'osus fuerit. 39. B. L.
Judicij extremi q̃dam designatio. 4. E.
Justicia in duobus cõsistit. 104. E.
Jnfirmi sunt triplices. 102. L.
Jnfirmitates varie varijs remedijs curantur. (91. A.
Jnfirmi signa. 14. A.
Jnfirmi nocte plus grauantur ꝙ in die. 16. B. 34. A.
Jnnocentes cum occiderent quot annoꝝ erãt. 22. B.
Jnnocentum matres quid occisorib⁹ respõderunt. ibidem. H.
Jnnocentes violis compant. 23. L.
Jnnocentes instruunt nos fugere septem pctã capitalia. 23. F.
Jnnocentes sunt multũ honorãdi. ibidẽ. H.
Jupiter cuius influentie sit. 121. L.
Jurgia semp sunt inter superbos. 89. B.

Laborare debemus

in bonis operibus. 69. F. G.
Lacertula aial q̃dã ⁊ eius natura. 22. B.
Lachryme cõtritõis vñ causent. 73. B.
Lampadẽ ornatam tria faciũt. 4. F.
Laruis se ornare in carnispriuio nõ licz. 25. K.
Laudare sctõs ꝓueniẽs est. in plogo ꝟmonũ.
Laurẽtius non sensit ignem in craticula posit⁹ 80. B.
Laurenti⁹ rubo compat ⁊ quale in tormentis solatiũ habuerit. ibidem. L. E.
Laurenti⁹ mltos martyres ꝓcellit. 81. L. B.
Laurentius sibi fuientes in vita fidelit in fine iuuat. ibidem. E.
Laurentius ꝓbatus est multis. 82. B. L. B.
Laurenti⁹ auro compat. 83. L.
Legitimũ certamen tria req̃rit. 50. F.
Leonis natura. 19. A. 39. E. et. 111. A.
Leo est rex animaliũ quadrupedũ. 104. B.
Liliũ in specie alijs floribus pulchrius est ⁊ ei⁹ virtus. 29. A. et. 30. A.
Liliũ cõualium ⁊ natura eius. 36. F.
Locuste q̃d sint, ⁊ vnde generant. 92. B.
Lucia ꝟgo a luce dicit ⁊ merito. 12. B.
Lucerne ardentes q̃d sint. 91. E.
Lumen intellectus sepe in nobis extinguitur. 116. G
Luna mltas ꝓpetates habet. 43. B. 121. F. et q̃d significet in cõmuni. 100. A.
Luna respicienda est a medicis cũ dant medicinas. 64. A.
Lupi natura. 22. L. 31. A. et. 77. A. B.
Luxuria mlta mala infert homi. 23. F.
Luxuriosus assimilat apro. 93. A.
Luxuria q̃d eam exercenti cõferat. 109. G.
Luxuria a iuuenib⁹ exercitata comitatur eos in seniũ. 62. F.

Tabula

Magi qua virtute tracti sunt ad querendum xpm.26.B.
Magi quō a tam remotis in breui tpe ad xpm venerunt.26.E.
Magi multiplicē stellā viderunt.26.h.J.
Magorum erga christum infantem deuotio. ibidem.L.
Magi diuersarū puinciarum fuerūt. vnusq; tamen habuit speciale signum puocatiuz ad querendū xpm.27.B.
Magi quare hierusalem intrauerūt 7 ibi stellam pdiderunt. 7 quilibz eorū tria munera obtulit 7 christum deuote adorauerunt. ibidem E.G.h.J.
Magus q̄dam penitens codices artis magice combussit.109.F.
Magnes lapis pciosus 7 ei⁹ vtus.101.A.
Malorum sacerdotum 7 monachorum increpatio.108.L.
Maria dicit ortus deliciarū.3.L.
Maria dicitur pulcherrimum tricliniū christi 9.A.
Marie deuote fuire m'tū valet.ibidem.E.
Maria a tota trinitate electa est vt esset mater xpi.10.L.et.11.B.
Maria q̄ ornata domus fuerit.10.L.11.B E
Maria gaudebat valde in natiuitate christi. 17.B.
Maria xpm coronauit multis coronis.ibiō F
Maria concepit sine virili semie pbat.17.G
Maria viridariū xpi q̄bus arboribus 7 animalibus sit ornatū.94.B.L.
Maria similat arbori prato 7 nemori.94.B
Maria stelle maris assimilat.95.A.
Maria quare voluit purgari.33.B.
Maria p columbam significat.34.B.et eius progatiue.ibidem.L.
Maria sanctificata est in vtero.34.B.
Maria pulchrū colloquiū habuit in annūciatione gabriel.44.F
Maria stgnificat p arcā noe.45.L.7 p totuz de gaudiosa eius annūciatōne.
Maria p vellus gedeonis significat.46.L.
Maria p lunā significat.64.B.
Maria q̄ pulchra dicat.64.B.E.
Maria duodecim puilegia habuit significata p coronā duodecim stellarum.ibidem.F.
Marie exemplo nos humiliare debemus. et de gaudijs ei⁹ dū elisabeth visitaret.65.E.F
Marie in assumptōne q̄ fuerint.84.B.86.G
Maria quibus virtutibus floruit. 7 qua etate obijt.84.B.E.
Maria an corpore 7 aīma assumpta sit.84.F et.46.F.
Maria cedro compat.84.G.
Marie nomen fugat demones.84.h.
Maria significat p arborem quā vidit nabuchodonosor.85.B.
Maria dicit castellū ppter septem.85.L.
Maria q̄re in scriptura dicat m'ter.ibidez.B. et de ei⁹ septem p̄rogatiuis.ibidem.E.
Maria ppter puritatē cigno compat.85.G.
Maria sollicita fuit in opibus miscōie. 7 quō optimā ptem elegit.ibidem.h.J.
Maria m'tipliciter refrigerat iraz dei sup peccatores extentā.86.L.
Maria sine intermissione p̄o peccatoribus exorat.87.L.
Maria omnes vtutū fructus in se habet. ibidem.B.E.
Marie absente auxilio nemo saluatur.87.F. 95.B.E.
Marie natiuitas multis figuris est p̄figurata. 94.B.E.
Maria sola caput fpentis cōtriuit.94.E.
Maria anteq̄ nata erat sola iusticia circa nos fuit licet parua sine miscōia.95.G.h.
Maria q̄ pulchre ornata est in sua nati.96.A
Marie fuiētes raro aut vix damnāt.96.L.
Maria colūnis septem sustētata fuit. et quid p colūnas significat.ibidem.B.
Marie natiuitas miraculosa fuit.97.A.
Margaretha multipliciter commendat. et lapidi p̄cioso 7 apib⁹ cōparat.66.et.67.A.B
Margarite nata 7 vñ nascat.10.h.et.66.A
Maria magdalena an vngo fuerit. 7 q̄ amare penituit.71.B.L.F.
Marie magdalene status añ conuersionē miserabilis fuit.72.B.
Marie magdalene amor ad xpm maxim⁹ fuit ibidem.F.
Maria magd.m'tas peccādi occasiōes habuit 7 ipa p̄ciosa fercula ad domuz pharisei vbi xps erat portauit.73.B.E.F.
Martyres quā beatitudinē meruerint.118.E
Mars cuius sit influentie.121.L.
Matthias quō electus sit a xpo 7 q̄ m'tipliciter cōmendat.41.B.B.
Medici spūales 7 corpales amādi sunt.73.B
Mel siluestre q̄d sit.92.B.
Merica herba quando floret quid significat. 114.A.
Mercuri⁹ cuiusmodi influētie sit.121.B.
Mereri an quis possit de cōdigno vitā eternā 52.F.
Milites terreni fortiter p xpo pugnare debēt 28.A.
Militi q̄d attineat loquēdo corpalit 7 spūalit 50.A.B.
Militē ad sedulitatē labor] tria inducūt.50.L
Militē tria faciūt strenuū.50.B.
Milites xpi 7 mūdi differūt.ibidem.B.
Militum robur in trib⁹ ꝓsistit.50.E.

Milites multi quid circa reges faciãt.107.A
Miluus nullas aues capit nisi gallinas.23.A
Mirrha fugat vmes ⁊ q̃d sit.108.B.
Miscõia ⁊ mititas decent regem.104.B.
Mitis quid sit.118.A.B.
Monachũ ingratum incarnatõis xp̃i diabol⁹ graviter puniuit.46.K.
Mons libani qualis sit.117.B.
Monachi debent habitare in vna habitatõne 121.A.
Morti eterne adiudicatus est liberatus a maria.94.K.
Morte ꝑpetua nõ pibit qui sancte Katherine deuotus pmanet.123.E.
Mulieres caste corpe sed non verbis graviter puniunt.36.E.
Mulieres quare libent garriũt vt pice.85.F.
Mundus designat p mericã.114.A.
Mundana affluentia infert penam eternam. 116.H.
Mus fugat gallum album ⁊ leonẽ.98.E.
Muscati natura.67.A.
Mustela interficit basiliscum.5.E.

Nardi proprietas

35.A.
Natiuitas est duplex.45.A.
Nebula designat deuotã oratõnem.119.A.
Nemo vindicet ꝑpam iniuriã.116.B.
Nescit quid petit petẽs purgatoriũ.111.C.
Nicolaus cõmendat in tribus.6.7.8.Fmõib⁹
Nicolaus adiutor est in tribulatõnibus constitutis.6.B.C.F.et.7.B.F.
Nicolaus vindicat iniuriã sibi factã.7.C.
Nobiles ⁊ diuites elati q̃ graviter sunt puniẽdi.108.E.
Nox a nocendo dicit ⁊ quid ꝑ ipam significat 82.F.
Nulla dolorosior pena q̃ purgatorij.110.A

Oblatus quare fuit

christus ⁊ redemptus colũbis ꝑ legẽ.34.G.
Ocium fugiendum est.29.B.
Oculi custodiendi sunt ne videant vanitatem 23.C.
Oleum quid significet.4.B.
Oliue ꝓprietates.6.ꝑ totum.⁊ multa de oleo. ibidem.F.
Oliua arbor est reconciliatõis.109.A.116.B.
Onager quam habet naturam.24.B.
Oratões ⁊ suffragia solum prosunt in purgatorio existentibus qui sunt in triplici differentia.119.B.
Origo festiuitatis de natiuitate Marie virginis.94.G.
Origo generalis commemoratõnis animaruz. 120.C.
Ortulanus dicit xp̃s.3.B.
Ortus celum significat.36.A.
Ouis multas virtutes habet.41.B.96.H.et 74.B.

Palme natura .et

quid palma significet.98.A.B.
Panthera animal pulcherrimũ.12.G.47.I.
Panthera est animal omnibus amicũ.122.E.
Pantheron lapis preciosus ⁊ eius vt⁹.57.B
Parentes corrigendo filios debent esse mites. 89.G.
Parentes primi triplici negligentia innocẽtiaz pdiderunt.23.K.
Passio xp̃i.48.B.
Passionati inabiles sunt ad bonos mores.52. A.
Pater non det potestatem super bona sua filio aut vxori.24.A.
Pati q̃ bonum sit ⁊ q̃ nobile.103.E.
Paulus iordani compat ⁊ de eius conuersiõe 32.B.F.
Paulus a quo suam doctrinam habeat. ibidem.G.
Paulus comparatur regi Sauli in mꝛi.61.B
Paulus feruentissimus zelator fuit animaruz ibidem.C.
Paulus dicit vas gratie ⁊ humilior fuit omnibus apostolis.63.B.C.G.
Paul⁹ potius se a gl̃a excludi voluit q̃ prios. ⁊ an hoc nunc liceat.ibidem.E.F.
Paulus pmansit virgo.ibidem.H.
Paulus dicit vas nobile ⁊ triplex martyrium sustinuit.63.I.K.
Pauperes efficiuntur interduz domini magni 68.B.
Paupes tempe necessitatis nutriendi sunt etiã de bonis eccle.81.B.
Pax multa bona opatur.116.B.C.
Peccator p se sine gratia non surgit licz ex libero arbitrio cadat.32.C.
Peccatum infirmam facit animã ⁊ illi⁹ infirmitatis origines.91.B.
Peccatores quadrupliciter vinculantur.93. B.E.
Peccator debet festinans resurgere a peccato. 93.F.
Peccatorũ gravitatẽ non sentimus ꝓpter consuetudinem.121.B.
Peccatores cum vocant ad penitentiã debent cito sequi ꝓpter tria.32.I.
Pecccator quomodo purificat a culpa.33.F. et multiplex sit talis purgatio.34.F.
Peccatum anteq̃ faceremus mille mortes subire deberemus.51.A.
Peccator indiget ductore bono vt saluetur. 55.B.

Tabula

Peccatores citius agant penitentiam ⁊ non p crastinent. 60. B.
Peccatū quodcūq; facile potest deleri p homi nem. 71. A.
Peccatores quare nunc ita ipfecte peniteant ibidem. G.
Peccator magis debet dici bestia q̄z hō. 72. A
Peccatum mlta facit in homie. ibidem. B.
Peccatori vt misericordiaz consequaf necessa ria est humilitas. 72. E.
Peccator nisi fortiť resistat statim diaboli po testati subijcif. 73. A.
Peccatorem diabolus in omnibus mēbris ex cecat. 78. E.
Peccatori quatuor sunt necessaria vt i statu pe nitentie pmaneat. 78. F.
Peccator sequi debet Matthеū in sua conuer sione. 100. G.
Peccator ferro compaf. 101. B.
Pellicani natura. 89. E.
Penitentia non debet differri vsq; in finem. 4. G.
Penitentia assimilatur mari. 105. H.
Penitentiam agere oportet in omib⁹ membris 24. J.
Penitentia p opa penalia fieri debet. 68. B.
Perdicis natura ⁊ q̄b⁹ assimilaf. 1. E. 100. H.
Persecutio aliquādo magnos viros a fide de ijcit. 103. B.
Petrus puniēdo fuit iust⁹ et misericors. 39. B
Petrū xp̄s sup alios exaltauit. 39. C. B.
Petrus ceteriq; p̄dicatores gallis compantur 40. A. B. C.
Petrus ⁊ Paulus maxime charitatis fuerunt 60. A.
Petrus compatur columbe. ibidem. B.
Petri pnia ⁊ q; vtilis medic⁹ fuit. 60. E. F.
Petrus multum veneratus est in terris a deo ⁊ hominibus. 61. A.
Petrus ⁊ paulus an vno die passi sunt. 61. E.
Petrus ⁊ paul⁹ compaf soli ⁊ lune. 62. A C
Petrus leoni compaf ꝓpter fortitudinē quaz in aduersis tenuit. 76. F.
Petrus adiutor est peccatorū. ⁊ maxie ꝟtutis fuit in miracul⁹ faciendis 77. E.
Pinguiores sumus natural⁹ in tenebr⁹. 116. F
Pomeria recreatiua sunt. 5. A.
Puerorū bonorū ⁊ malorū signa octo. 8. B.
Puerpera q̄d facere debeat. 33. B.
Puerperijs pompe mlerum vitupanf. 65. E.
Purgatorijs q̄dā grecorū negabāt. 108. F.
Per septem planetas signanf septem dona spi rituſsancti. 121. B. C. B. ⁊c̄.
Predicatores veritatē nō dñt obticē. 28. B.
Predicatores ꝟbi dei q̄d facere debēt. 69. C.
Predicatori duo sunt necessaria. 93. H.
Prelat⁹ dz esse candelabrū luminosuz. 116. J.
Principes aiare dñt ad pugnādū milites. 19. B
Principes boni bonos ⁊ mali malos rectores in pl̄o constituūt. 40. C.
Principib⁹ dz esse annexa libalitas. 104. C.
Proditor veritatis quis sit. 93. B. C.

Quattuor requírun

tur ad visionem beatificam. 106. E.
Quattuor relucebāt in Johannis baptiste no minatōne. 92. E.
Quāta securitas ⁊ amenitas i reḡ dei. 109. B.
Quare de⁹ alios ad se trahit alios nō. 1. J.
Quare seculares nō curāt de pena purgatorij. 111. B.
Quante dignitatis sit anima. 111. E.
Quatuor sunt consolatoria animabus defūcto rum. 113. B.
Quam beatitudinem meruerunt patriarche et quam pphete. 118. E.
Quo ad quid homo consumaf ⁊ quo ad quid nudatur. 112. B.

Rectores debēt esse

seueri malis. mites aūt bonis. 39. E.
Receptacula animarū post mortem sunt qua tuor. 49. B.
Regio celestis q̄z delectabilis sit. 7. E.
Regina Cleopatra q̄siuit facile mori. 107. B.
Regnum est triplex. 103. G.
Regum q̄dam apud se habent iuuenes quidā senes. 118. B.
Regulam religiosis dedit Johannes euange lista. 21. B.
Regnum celorū quis emif. 66. F.
Regnū celorū q̄nq; generib⁹ paraf. 74. G.
Religio multū est fructuosa. 2. E.
Religiosi habent tria mādata. 122. C.
Reliquie sanctorū cōmendande sunt. 58. A.
Rex cōstituit prudentiorem sup curam domus sue. 104. A.
Rosa ik̄ ceteros flores obtinet p̄ncipatū. 108. A
Rosa quomodo transit ex spinis. 75. C. Et ro se ꝓprietas. 38. B.
Ros decoctū extinguit febres. 113. A.
Rubus mltas habet ꝓpetates. 80. B. C.
Rutha significat draconē ⁊ q̄re. 5. E.

Sacerdotes nomíne

tm̄ plures sunt ⁊ de piculo taliū. 69. C.
Sacerdotū bona pauperū sunt. 80. B.
Salamandre natura. 80. A.
Sanctos eligere in patronos vtile est. 41. C.
Sancti p̄m gradum charitatis obtinent locum in celis. 52. E.
Sanguis abel ⁊ iustorum effusus veniat sup iu deos quomō intelligif. 18. B.
Saturni natura ⁊ influentia. 121. B.

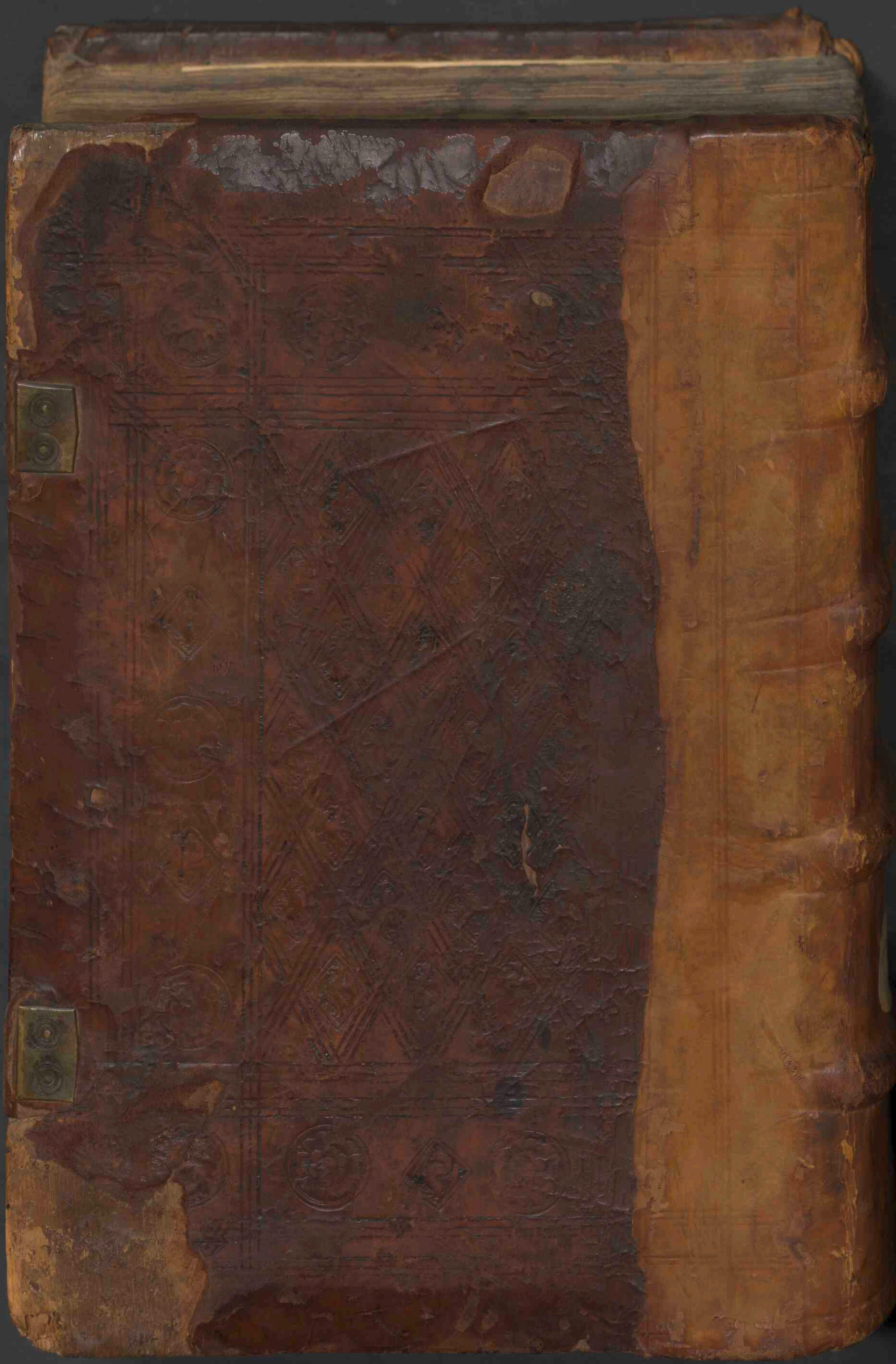
Sebastianus confortat tanq̃ fortissim⁹ miles. 28.E.
Sebastianus in multis gratijs claruit. ibidem p totum.
Sebastianus adiutor est contra pestilentiam. ibidem.J.
Senes in senectute bonum operari difficile est 8.L.
Septem columnis ecclesiam sustentãtibus q̃d intelligat.105.G.
Sepeliendi sunt mortui.113.B.L.
Serpentis natura.88.B.
Seruis dei cuiusmodi vestis cõueniat. 92.B.
Seruus fidelis est diligendus vt ꝓpria anima 122.A.
Solis natura.101.L.7.43.E.
Sol cum oritur cũcta letificat.15.B.16.B.
Sol 7 luna quare vespere rubent 7 mane albescunt.43.A.
Sol post occasum quibus lucet.49.B.
Solsequij natura.37.B.B.84.A.
Somnus post cibum valde nocet.47.L.
Somnia non semp sunt vana.109.L.
Sortilegia vitanda sunt 7 exercentes ea excõmunicentur.64.G.
Superbia multa mala facit.23.G.
Supiores 7 ꝑlati venerandi sunt.40.F.
Spoliatori eccle quid acciderit.105.E.
Spũssancti effectus.55.L.
Spũssanctus quare missus sit.ibidem.B.
Spũssanctus est liberalis 7 eius septem dona. ibidem.F.G.
Stelle ꝓprietates ℳarie ꝙueniẽtes.94.F.
Stella quam magi viderunt tripliciter differt ab alijs.26.J.
Stephanus ꝑdicans veritatem sicut et multi alij occisus est.18.L.
Stephanus post mortem multis miraculis claruit.ibidem.F.
Stephani animositas contra iudeos in multis aparuit.19.E.
Stephanus triplici corona est coronatus. ibidem.F.

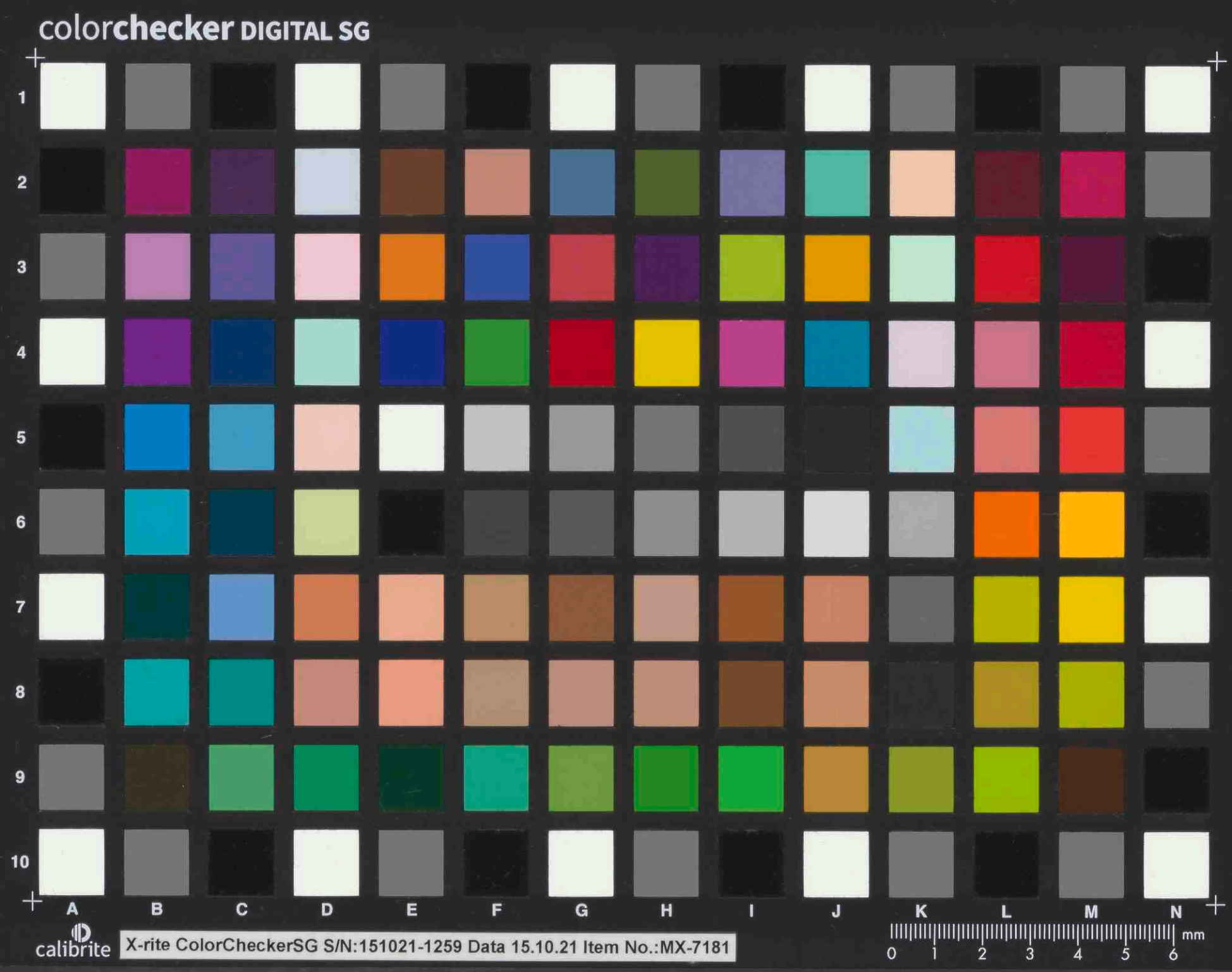
Taxus animal prudens.11.L.
Terra a vulgaribus dicitur beata.103.L.
Terra inhabitabilis habet multa regna rebus pulcherrimis decorata.123.B.
Tigris animal velocissimum.69.F.
Timor domini multa bona operatur.55.G.
Thomas apostolus quare e st ꝓmissus dubitare.13.L.
Turturis ꝑpetates.57.A.61.E.
Tres erant herodes nomine vocati 7 q̃d sceleris vnusquisq̃ cõmiserit.92.B.
Tristes a deo consolantur.52.L.
Tribulatio exterior ꝓdest peccatorib⁹.80.D.
Tribulatõibus debemus esse patientes.83.E.
Tribulatõnibus boni emendant 7 mali peiorantur.83.F.
Triplices sunt mortui.120.A.
Tritici natura.81.A.B.L.B.
Triplex est ratio quare non libenter patimur. 103.F.
Tria eueniunt ex inspectõne solis.115.A.
Triplex est pena.119.L.
Tria sunt que faciũt militem strennum.50.D.
Tria mandata principalia hñt milites.122.B

Venus denotat domum consilij.121.E.
Ver hz aliqua prenuncia sui aduentus.94.D
Veris tempore medicine capte multum ꝓsunt 47.A.
Verbum dei est audiendũ.25.F.
Veritatem loquenti caput conteritur deh exemplum.93.B.
Viole sunt ꝑmi flores veris.23.L.
Violis optime medicine conficiuntur.23.E.et 37.E.
Vitia destructa sunt multa in christi natiuitate 15.J.
Via triplex ambulandi post xp̃m.52.G.
Vinculum triplex quo illaqueantur homines 76.D.
Virgo inuerecunda q̃tum vitupatur.3.H.
Virgines exemplo ℳarie discant vitare communitatem.65.B.
Vir sapiens qualiter se habere debeat.66.E.
Viridarium regum quomodo sit conficiendũ. 94.A.
Virgines comparant floribus.114.B.
Virgines sunt triplices.115.A.
Virgines quedam quantũ coluerint ꝟginitatem.115.L.
Virgines caueant dare iuuenibus occasiones cupidinis.29.E.
Virgines ꝑ violentiam corrupte sunt virgines apud deum.115.L.
Virginitas difficile custoditur.36.B.
Virginitas mlta bona confert homi.38.A.
Virtuose agentes triplicem merentur honorẽ 74.B.
Vitis quid significet.25.A.
Vitam ꝑfectam confessor tria reddunt.92.L
Vita homis q̃ breuis sit.112.L.
Voluntates duas posuit in deo Sabinian⁹ hereticus.109.H.
Vulpis natura.14.L.22.J.et.92.A
Umbre ambulantibus penales sunt.95.L.
Unicornis fortissimũ animal est.28.L.115.A.
Usurarij quidam puniti sunt in alta arbore. 93.E.

Xpo quid faciãt chorisantes.93.K.
Xpm non videre est maior pena damnatis q̃ pena gehenne.95.B.
Xps libentius habitat in locis mundis instar animaliũ mundoꝝ.105.A.
Xpus nobis in exilio degentibus cõstituit varias domos.111.B.
Xps parcit benignĩ instar leonis.111.A
Xpiani mortui non sunt lugendi.113.B.
Xps attrahendo peccatores efficacissimus fuit.1.B.L.
Xps non magnates ꝛ nobiles in p̃ncipio sue p̃dicatõis vocare voluit.1.E.
Xps dicit symphonista 4.B.
Xps dicitur fluuius.14.B.
Xpi natiuitas gaudiosa fuit.15.A.L.K.
Xpus quanq̃ dicat lux non tamen omnes illuminat.15.B.et.49.L.
Xps nasci voluit in puerili etate.15.F.16.L.
Xpo nato omnis hõ sit gratus.15.G.
Xpus sua natiuitate q̃nq̃ infirmitates in nob sanauit.16.E.
Xpi natiuitate mlta signa apparuerũt.17.L.
Xpm natum vt quis digne suscipiat mlta requruntur.ibidem.E.
Xps quare potius fugerit in egyptum q̃ i aliã terram.ꝛ quare de nocte.22.L.B.E.
Xps mansit in egypto septem anuis.ibidẽ.G.
Xps compatur aquile.26.A.54.B.
Xps mirabiliter opatur in conuersione peccatorum.32.E.
Xps per rozem significatur.44.L.
Xps tenuit figuram Jone pphete.46.B.
Xpi passioni cuncta entia compassiones ostenderunt.48.A.
Xps multis passionibus a patre traditus fuit. ibidem.L.
Xpi exitus in montem oliuarũ figurat p egressum Dauid de hierusalem.48.B.
Xpi captio i sampsonis captõe figurat.48.F.
Xpi ductio ad annã ꝛ caypham.ibidem.H.L.
Xpi velatio ꝛ accusatio.ibidem.J.K.
Xpi flagellatio.cozonatio ꝛ crucifixio.ibidem M.N.O.ꝛ p totũ.
Xps tria fecit in inferno.49.E.
Xps exiens de inferno q̃ victoriose p̃cesserit. 49.G.
Xps habuit q̃tuoꝝ ꝛtutes salutares.51.B.
Xps consolatur discipulos simulq̃ cũ loquere tur infudit eis tristiciam.52.B.
Xpiani mali intelligunt p rebelles filios israel 53.F.
Xps ante sui aduentũ p̃misit nũcios.59.A.
Xps aucepa dicitur.76.L.
Xpi ante aduentũ nemo in regnum celoꝝ intrauit.98.L.
Xps a quibusdam voluit inuitari.ad quosdã venit non inuitatus.73.L.

1807

colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0
1
2
3
4
5
6